ਪੋਥੀ

ਜਨਮ ਸਾਖੀ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ

ਸੰਮਤ ੧੯੪੭, ਈਸਵੀ ੧੮੯੦

ਪਥਰ ਦਾ ਛਾਪਾ

ਛਾਪਕ ਤੇ ਕਾਤਬ ਵਸਾਖਾ ਸਿੰਘ.

ਭਾਦੋਂ ਸੁਦੀ ਅਸਟਮੀ

ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਈ

ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ ਸਿੰਘ.

ਪੰਨਾ

ਭੂਮਿਕਾ (੧) ਸਰ ਮੈਕਾਲਿਫ ਸਿਖ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ੩-੪
ਲਿਖੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦੀਆਂ ਕਰਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ
ਅਤੇ ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਾਖੀਆਂ ਦਾ ਹਕ ਸ੍ਰ ਸਾਹ
ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ
(੨) ਪੱਛਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸੋਚਿਆਂ ਦੀ ਇਕ ਸਾਂਝ
ਤੇ ਪਾਠ ਤਰਦੇ ਦਰ ਦਰਦ ਰਹੀ ਸਾਡੀ
ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ~~ਪੱਛਮੀ~~ ਵਿਚ ਸਿਖ ਸਾਧੀ ਦੀ
ਰਾਹ ਰਹਣ ਰਹੀ ਹਰਮ ਖੇਤਾ। ਸਾਡੀ
ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਰਾਹ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਸਾਰੁ ਸਾਖੀਆਂ
ਸਨ.
(੩) ਸਾਡੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਰਾਹ ਨੂੰ ਸੁਖ ਗਾਵੇ ਤੇ
ਦਸਦੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਜੋ ਸਾਖੀਆਂ
ਸੁਣੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ.

ਟੀਕਾ ਪਉੜੀ ਪਹਿਲੀ (੧) ੪-੫
(੧) (ੳ) ਏਕ ਰੂਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਮੰਗਲ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਵਿਚ ਪੁਰਖ
(੧) ਪਉੜੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ
(੨) ਪ੍ਰਸ਼ਨ: ਜੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਭ ਵਿਚ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਤਾਂ
ਉਹ ਨਜ਼ਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ

ਟੀਕਾ ੨ ਪਉੜੀ (੨)
(੧) ਵਿਆਖਿਆ:
ਪੰਜ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ੬-7
ਸਭ ਵਿਚ ਪੰਜਾਂ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ
ਪਰੀਖਿਆ ਗਾਣ ੮-੧੦
ਚੁਰਾਸੀ ਲਖ ਜੂਨ.

ਟੀਕਾ ੩ ਪਉੜੀ ੩
(੧) ਕਿਸੇ ਦਾ ਪਰਮਾਰਥ. ੧੦-੧੧
(੨) ਮਨੁਖ ਸਭ ਜੂਨਾਂ ਦਾ ਰਾਜਾ
(੩) ਧਰਮ ਸਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ; ਗੁਰਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹ
ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇ। ਵਿਆਖਿਆ ਵਿਚ
ਸਮਝ ਨਾਲ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ
ਰਜ਼ਾ ਦ੍ਰਿੜਾਉਂਦੇ ਸਨ. ੧੧-੧੨
(੪) ਦਸਮੇਸ਼ ਜੀ ਦਾ ਧਰਮ ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ: ਵਾਹਿਗੁਰੂ
ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ਪ੍ਰਗਟ ਦਾ

ਟੀਕਾ ੪

ਪਉੜੀ ੪ : ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਰਚਨਾ

(੧) ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਰਚਨਾਂ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ
ਜਦ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਆਗਿਆ ਦਿਤੀ ਤੇ ਅਨੇਕ ਜੀਵ ੨੨
ਤਾਂ ਓਅੰਕਾਰ ਦੀ ਧੁਨ ਉਪਜੀ, ਉਸ ਪਿਛੋਂ
ਤੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ। ਅਵਤਾਰਾਂ
ਤੇ ਚਾਰ ਜੁਗਾਂ ਵਿਚ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ.

(੨) ਚਉਰਾਸੀ ਪੁਰੀਆਂ (ਖਾਣੀਆਂ ਦਾ
ਅਨੁਭਵ ਅਕਾਲ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ੨੩
ਜਗ ਅੰਦਰ ਵਿਚ ਉਤਰ ਉਤਰ ਦੇਵ ਦਾ

ਟੀਕਾ ੫

ਪਉੜੀ ੫ ਚਾਰ ਜੁਗਾਂ ਦੀ ਕਥਾ ਪਤਾ
(ਸਤਿਜੁਗ)

(੧) ਪਰਮਾਤਮ, ਚਾਰ ਜੁਗਾਂ ਵਿਚ
ਚਾਰ ਵਰਨ ਪ੍ਰਗਟ

(੨) ਸਤਿਜੁਗ ਵਿਚ ਰਿਸ਼ੀਆਂ ਤੇ ਤਪੀਸ਼ਰਾਂ
ਦੀ ਗਤੀ ਤੇ ਸਾਧਨਾ ੨੪

(੩) ਸਤਿਜੁਗ ਦਾ ਰੂਪ ਅਵਤਾਰ ~~੨੫~~

ਟੀਕਾ ੬

ਪਉੜੀ ੬ ਤ੍ਰੇਤੇ ਜੁਗ

(੧) ਰਘੁਵੰਸ਼, ਰਾਮ ਅਵਤਾਰ

(੨) ਧਰਮ ਨੂੰ ਇਕ ਪੈਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀਆਂ
ਹੋਣਾ ਵਿਚ (ਸਿਧਾਂਤ ਪਰਤੀਤ) ੨੫-੨੬

(੩) ਰਿਗ, ਸਾਮ ਵੇਦ, ਯਜੁਰ ਵੇਦ
ਦਾ ਵਿਵਰਨ.

ਟੀਕਾ 7

ਪਉੜੀ 7 : ਕਲਜੁਗ: ਅਥਰਬਣ ਵੇਦ 27.

(੧) ਸਰਬ ਗਤੇ, ਨਾਮ ਉਪਾਸਨਾ
(੨) ਫੈਸ਼ਨ, ਝੂਠ, ਕਿਰਸਾਨੀ,
(੩) ਉਲਟੀ ਵਾੜ ਖੇਤ ਕੋ ਖਾਈ
(੪) ਕਲਜੁਗੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹ, ਕਲਿ ਕਾਤੀ ਰਾਜੇ ਕਸਾਈ।

ਟੀਕਾ ੮ | ਪਉੜੀ ੮ = ਚੌ ਸੁਣਿਐ ਦੇ ਅਮਲੇ ਅਮਲੇ ਮਤ ਦਸਦੀ ਹੈ — ੧੮-੧੯

① ਸਭ ਦੇਵ ਦਾ ਤਤਪੁਰਖ

② ਪਤੂਰੇ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਤਾਂ ਕਰਤ ਹਨ ਪਰ ਮਤਰਾ ਦੇਣੀ ਉਚਿਤ ਜੀ ਹੈ

③ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਪਰਮ ਪਦ [illegible] ਦੀ ਸੰਗ ਨਹੀ ਉਤਰਦੀ

ਚੌ ਸੁਣਿਐ

ਟੀਕਾ ੯ | ਪਉੜੀ ੯: ਦਿਮਾਗ਼ਿ ਸੁਧਾਰ: ਦੇਵਤਾ ਤੇ ਮਨੁ

① ਰਸਮ ਪੇਸ਼ਰ ਕੁਦਰਤੀ, ਸਭ ਪੁਤਰੀਆਂ ਦਾਰ ਰਸ ਕਰਨ ਤੇ ਤੇਸਰਾ ਹੈ

② ਰਚਨਾ ਵਿਚ ਦੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨਹੀ ਸਭ ਕੁਦਰਤ ਵਿਚ ਤਾਂ ਹੋਣ ਹਨ — ੧੯

③ ਸੋਟੋ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਿਧਾਤ: ਪਰ ਅਕਿਲ ਦੇ ਵਿਚ ਸੋਚਣ ਨਹੀ,

ਟੀਕਾ ਪਉੜੀ ੨੦ | ਪਉੜੀ - ੨੦ ਸੈਲਿਸ ਤੇ ਮੀਮਾਂਸਾ.

① ਰਸ ਤੇ ਸਬਦ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਦਸਦੇ ਹਨ

② ਪਿਛਲੇ ਰਸ ਕੁਦ ਤੇਸਰਾ ਹੈ, ਕੁਦ ਦੇ ਅਗੋਂ ਤੇਸੋ ਸਾ — ੨੦

ਟੀਕਾ ੨੧ | ਪਉੜੀ ੨੧ ਵਿਸਾਰ ਤਿਸੀ ਦਾ ਦੇਵਾਤ

ਮੂੰਹ ਕੋ ਮੈਂ ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਤੇਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦਸਣ ਵਿਚ ਸ ਦਿਸਾਦੇ। ਦੇਵਤ — 22

ਰਤਨ ਅਦਰੀ ਤ ਵਿਸ ਦੀ ਵਿਸਾਖਿਆ ਵਿਸ ਦਾ ਸਿਰਨ ਤੇਰ ਸਰਮ ਸਾਧੀਆਂ ਵਿਚ — 22.2[illegible]

ਉਹ ਸ਼ਕਰ ਦੀਆਂ ਬਾਣ ਸਾਧੀਆਂ ਵਿਚ ਹੈ

ਬਾਣੀ ਸਾਰ — 24-25

ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ

ਸੋਲਾਂ ਰਸ ਵਿਚਾਰ — 28

Kapil – Sankhya

ਟੀਕਾ ੨੨ ਦਸਮਪਰ ਕੀਤਿਆ । ਵਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਮਾਤ੍ਰ
ਅਧਰਦਦ ਵੇਦ
ਕਪਿਲ ਮੁਨੀ ਨੇ ਸਾਖ ਸਾਸਤ੍ਰ ਰਚਿਆ
ਵੇਦਿ ਅਨੁਸਾਰ, ਗਿਆਨ ਦਿਆ ~~ਮਤਿ~~ ਮੁਕਤੀ ਹੀ
ਕਰਮ ਤੇ ਜੋਗ ਅਗਿਆਨਤਾ ਹੀ ਮਿਟਦਾ
ਇਹੇ ਰੀਪਕ ਤੇ ਅਗਿਆਨ ਦੀ ਹੈ ਦੂਰੀ ਕਰ
ਦਾ ਅਵੇਕ ਮੇਲਾ ਹੀ ਮਕਰੇ ਇਹੇ
ਗਿਆਨ ਦਿਆਂ ਤੋਂ ਕਰਮ ਧਰਮ ਅਸਰ
ਅਵੇਕ ਹੀ ਦੂਰ ਕਰਾ ਸਕਦਾ
ਸੋਵ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇ ਗਿਆਨ ਸਿਧਾ ਸਦੀ ਮੁਕਤੀ
ਹੀ ।

ਪਉੜੀ ੪੮. ਪਕਿ ਮਿਆਨੇ ਪਕਿ ਧੀਰ ਛਤ੍ਰਧ ਧੀਰ ਧੌਂਸਾ ਸ੍ਰਿਠ ਗਾਜੀ।
੬੭੦ ਦਿ ਕੋਠ ਮੁਰੀ ਪਾਰਥੀ ਕੋਤੀ ਕਰਿ ਸਮਾਏ.

ਪਉੜੀ ੫੧. ਸਤਿਜੁਗ ਸਤਿਗੁਰ ਵਾਸਦੇਵ. - - ੫੯੬
ਤਾਰੀ ਅਸਲ ਕੇ ਸੁਦਰ ਕਰੋ ਦਾਰ ਰਹੀ
ਓ ਉਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ
ਤਾਰੀ ਸਰੀ ਸਿਖ ਵਿਖੇ ਦਸਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ.
ਗੁਰ ਦੈ ਸਭ । ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਰੀ ਪਾਈ

ਪੋਥੀ

ਜਨਮਸਾਖੀ

ਆਗਿਆਨੁਸਾਰ ਮੀਆਂ ਚਰਾਗ ਦੀਨ ਵਾ ਸ੍ਰਾਜ ਦੀਨ
ਕੇ ਪੋਥੀ ਜਨਮਸਾਖੀ ਮੁਸਤਫਾਈ ਛਾਪੇ ਖਾ
ਨੇ ਮੇਂ ਛਪੀ ਬਾਇਹਤਮਾਮ ਹਾਫਜ਼ ਮਹਮਦ ਦੀਨ

ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ
ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰ
ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ

ਨਾਮ ਸਭ ਦੇਵਾਂ ਦਾ ਦੇਵ ਹੈ॥ ਕੋਈ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ॥ ਕੋਈ ਸਿਵ ਨੂੰ
ਕੋਈ ਗਣੇਸ ਨੂੰ॥ ਕੋਈ ਹੋਰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ॥ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਸਤਿਨਾਮ ਨੂੰ
ਅਰਾਧਤੇ ਹੈਂ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਭੁ ਵਿਘਨ ਨਾਸ ਹੋਂਦੇ ਹਨ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਸਤਿ
ਨਾਮ ਕਾ ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਆਦਿ ਰਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ॥

ਇਕ ਸਮੇਂ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਥੀਂ ਸਿਖਾਂ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗੋਸਟ ਜਨਮ
ਸਾਖੀ ਪਾਹਿਲੀ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਦੀ ਅਰ ਉਸ ਦੇ ਵਿਚ ਛੇਕੇ ਮੇਲ੍ਹਿਆਂ ਨੇ
ਈ ਜੁਗਤਾਂ ਅਣਬਣਦੀਆਂ ਪਾਇ ਦਿਤੀਆਂ ਹੈਨ ਜਿਸ ਨੇ ਸੁਣ ਕੇ ਸਿ
ਦਾ ਸਿਦਕ ਗੁਰੂ ਵਲੋਂ ਘਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ॥ ਜੈਸੇ ਦੂਧ ਮੇਂ ਪਾਣੀ ਰਲਾਇ ਦਿ
ਹੇ ਹੰਸ ਉਸ ਨੂੰ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ॥ ਤੈਸੇ ਤੁਸੀਂ ਮਹਾਂ ਹੰਸ ਹੋ।
ਰ ਕੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਬਚਨ ਤੇ ਮੀਣਿਆਂ ਕੇ ਬਚਨ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਰ ਦੇਵੋ॥ ਤਾਂ
ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਮੇਂ ਪਾਤਿਸਾਹ ਸ੍ਰੀ
ਜੀ ਦੀ ਮ੍ਰਿਜਾਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਸਿਖਾਂ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ
ਮ੍ਰਿਜਾਦਾ ਕੋਈ ਹੋਈ ਨਹੀਂ ਮਤਿ ਪੰਜਾਂ ਮੇਲਾਂ ਵਾਲੇ ਜਨਮਸਾ
ਤਾਂ ਪਾਇਕੇ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾਇ ਦੇਂਦੇ ਹੋਵਨ ਤਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰ
ਨੇ ਹੋਇਆ ਕਿ ਤੁਸਾਂ ਜਨਮਸਾਖੀ ਦੀ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਨੀ ਜੋ
ਸਵਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਸਾਖੀ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਪੜ੍ਹਨਗੇ॥
ਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਜੇਵਰ ਹੈ ਗਿਆਨ ਰਤਨਾਵਲੀ ਸੋਈ ਜਨ
ਰ ਸਿਖਾਂ ਕਹਿਆ ਓਹ ਤਾਂ ਸਾਖੀ ਸੂਚਨਾ ਕੀਤੀ

ਹੈ ਤੁਸੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਉਸਦੀ ਟੀਕਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਕਰ ਦੇਵੋ ॥ ਜੋ
ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਕੇ ਸਰਧਾ ਉਪਜੇ ਤਾਂ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਹਿਆ ਜੈਸੇ
ਕੀਟੀ ਸੇ ਹਸਤੀ ਕਾ ਭਾਰ ਉਠਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਅਰ ਤਲਾਉ ਕੇ ਡਡੂ ਸੇ ਸੁ
ਝੂ ਚਲ ਪਰਬਤ ਚੁਕਿਆ ਨਹੀ ਜਾਤਾ ਤੈਸੇ ਮੁਝ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਬਾਬੇ ਜੀ ਕੀ ਗੋਸਟ
ਦੀ ਟੀਕ ਕੀਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ॥ ਪਰ ਜੈਸੇ ਤਾਰੂ ਪੁਰਖ ਨਦੀ ਕੇ ਬੀਚ ਕਨੇ
ਡੂਬ ਜਾਤੇ ਹੈ ਤਾਂ ਤਿਸ ਰਾਹੁ ਅਣਜਾਣੂ ਭੀ ਪਾਰ ਲੰਘ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ਤੈਸੇ ਮੈਂ
ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਵਾਰ ਕੋ ਮੁਖ ਰਖਕੇ ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਜੋ ਦ
ਸਵੀਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਥੀਂ ਸਾਖੀਆਂ ਸੁਣੀਆਂ ਹੈਨ ਉਨਾਂ ਦੇ ਅ
ਨੁਸਾਰ ਜੋ ਕੁਛ ਮੇਰੀ ਤੁਛ ਬੁਧ ਮੇਂ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਤੁਸਾਡੇ ਅਗੇ ਟੀ
ਕਾ ਸੁਣਾਂਵਦਾ ਹਾਂ ॥ ਪਹਿਲੀ ਪਉੜੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਵਾ

ਗਿਆਨ ਰਤਨਾਵਲੀ ਦੀ ॥ ਨਮਸਕਾਰ ਗੁਰਦੇਵ ਕਉ ਸਤਿ
ਨਾਮੁ ਜਿਸੁ ਮੰਤ੍ਰ ਸੁਣਾਇਆ। ਭਵਜਲ ਵਿਚੋਂ ਕਢਿਕੈ ਮੁਕਤਿ ਪਦ
ਾਰਥ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇਆ। ਜਨਮ ਮਰਨ ਭਉ ਕਟਿਆ ਸੰਸਾ ਰੋ
ਵਿਜੋਗੁ ਮਿਟਾਇਆ। ਸੰਸਾ ਇਹੁ ਸੰਸਾਰੁ ਹੈ ਜਨਮ ਮਰਨ ਵਿ
ਦੁਖੁ ਸਬਾਇਆ। ਜਮ ਦੰਡੁ ਸਿਰਹੁ ਨ ਉਤਰੈ ਸਾਕਤ ਦੁਰਜਨ
ਮੁ ਗਵਾਇਆ। ਚਰਨ ਗਹੇ ਗੁਰਦੇਵ ਕੇ ਸਤਿ ਸਬਦ ਦੇ
ਕਰਾਇਆ। ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਗੁਰਪੁਰਬ ਕਰ ਨਾਮ ਦਾ
ਨੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ। ਜੇਹਾ ਬੀਉ ਤੇਹਾ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ॥

ਭਾਈ ਜੀ ਦਾ ਬਚਨ ਹੈ ਮੈਂ ਜੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੋਂ ਸੋ
ਕਰਤਾ ਹੋਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਦੇਵ ਰੂਪ ਹੈ ਦੇਵ ਕਹੀਏ ਚੇਤਨ
ਸਾਮੀ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਤਿਨਾਮ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰ
ਆ ਹੈ ਤੇ ਆਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਭਉ ਜਲ ਸੇ ਸਬਦ
ਕੇ ਸਿਖਾਂ ਕੋ ਅਰ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਚਪਾ ਦੇਕੇ
ਕੋ ਦੁਖ ਥੇ ਅਰ ਹਰਖ ਸੋਗ ਆ

ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਸੋ ਸਤਿਨਾਮ ਦਾ ਮੰਤ੍ਰ ਦੇਕਰ ਅਰ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤਿ ਦਾ ਨੇਮ ਕਰਾਇਕ
ਰ ਅਤੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਸੁਧ ਕਰਕੈ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਦੀ ਸੋਝੀ ਪਾਇਦਿ
ਤੀ ਹੈ ਜੋ ਤਾਂਹੀ ਤੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਆਪਨੂੰ ਅਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਲਿੰਗ
ਸਰੀਰ ਦਾ ਸਾਖੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦਾ ਸੰਸਾ ਅਤੇ ਭ
ਉ ਸੀ ਸੋ ਸਭ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇਵ ਨੇ ਕਟ ਦਿਤਾ ਹੈ॥ ਅਤੇ ਜੋਹੜੇ ਆਗਿਆ
ਨੀ ਜੀਵ ਸਬਦ ਨੂੰ ਸੁਣ ਪੜ੍ਹਕੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਾ ਕਰਨਗੇ ਸੋਈ ਪਛੁਤਾਵ
ਨਗੇ ਅਰ ਜਮ ਕਾ ਡੰਡ ਉਨਕੇ ਸਿਰ ਤੂਨਾਂ ਉਤਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਜੂਨੀ ਜਨ
ਮਾਰ ਜਾਵਹਿਗੇ ਅਰ ਜੋਹੜੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਨ ਜੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਹੈ ਤਹਾਂ
ਨੇਮ ਨਾਲ ਦੂਰਕੇ ਜਾਵਣਗੇ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਬਦ ਨੂੰ ਸੁਣ ਪੜ੍ਹਕੇ ਮਨ
ਵਿਚ ਵਸਾਵਨਗੇ ਅਰ ਸੁਆਸ ਸੁਆਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਜਪਕੇ
ਅਰ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਕੇ ਮੁਕਤਿ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣਗੇ ਜਿ
ਨੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਤਿ ਭੂਤ੍ਰਿ ਭਗਤ ਸਿਖਾਂ ਨੈਲ ਕਰਨਗੇ ਅਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਉਠ
ਕਰ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨਗੇ ਅਰ ਨਾਮੁ ਜਪਨਗੇ ਅਰ ਵੈਸਖਾਵਨਗੇ ਸੋ
ਜੈਸੇ ਬੀਜ ਫਲਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤਖ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਉਨਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕ
ਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਚਿਤਿ ਆਵੈਗਾ ਅਤੇ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਹੋਵੇਗਾ॥ ਤਾਂ ਸਿ
ਖਾਂ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ॥ ਤੁਸਾਂ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰਬ ਵਿਚ
ਵਿਆਪ ਰਹਿਆ ਹੈ ਜੋ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਮਿਲਨ ਕਰ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਆ
ਵਦਾ ਤਾਂ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੈਸੇ ਬੀਜ ਕਾਠ ਵਿਚ ਭੀ ਅਰ
ਫੁਲਾਂ ਤੇ ਪਤ੍ਰਾਂ ਵਿਚ ਭੀ ਬਿਆਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਫਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੀ
ਦ੍ਰਿਸ੍ਟ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤਾਂਮਸੀ ਸਾਤਕੀ ਰਾਜਸੀ ਸਰਬਤ੍ਰ ਵਿ
ਚ ਹੀ ਬਿਰਾਜਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਪਰ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤਖ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟ ਆਂਵਦਾ
ਹੈ ਅਰ ਜੈਸੇ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਮੇਂ ਜਲ ਹੈ ਪਰ ਜਿਥੇ ਖੂਹ ਕਢੀਦਾ ਹੈ ਤਿਥੇ
ਨਿਰਵਰਣ ਹੋਕੇ ਜਲ ਸਭੁ ਸੇ ਦਾ ਕਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਿਨਾਂ ਦਾ ਅਗਿ
ਆਨ ਦਾ ਅਵਰਨ ਦੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪ

ਤਿ ਹੁੰਦਾ ਹੈ॥ ਪਉੜੀ ॥ਪ੍ਰਥਮੈਂ ਸਾਸ ਨ ਮਾਸ ਸੁਨਿ ਅੰਧ ਧੁੰਧ ਕਛੁ ਖਬ੍ਰ
ਨ ਪਾਈ॥ ਰਕਤ ਬਿੰਦ ਕੀ ਦੇਹ ਰਚ ਪੰਚ ਤਤ ਕੀ ਜੜਤ ਜੜਾਈ॥ ਪਉਣ
ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੋ ਚਉਥੀ ਧਰਤੀ ਸੰਗਿ ਮਿਲਾਈ॥ ਪੰਚਮ ਵਿਚ ਅਕਾਸ
ਕਰ ਕਰਤਾ ਛਠਮ ਅਦਿਸ੍ਟ ਸਮਾਈ॥ ਪੰਚ ਤਤ ਪੰਚੀਸ ਗੁਨ ਸਤ੍ਰ ਮਿਤ੍ਰ
ਮਿਲ ਦੇਹ ਬਣਾਈ॥ ਖਾਣੀ ਬਾਣੀ ਚਲਤ ਕਰ ਆਵਾਗਉਣ ਚਲਿਤ ਦਿ
ਖਾਈ॥ ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੋਨ ਉਪਾਈ॥ ॥੨॥ ॥ਪ੍ਰਥਮੇ ਮਹਾ
ਰਾਜ ਨੇ ਚਾਹਿਆ ਜੋ ਮੈਂ ਮਾਇਆ ਦੇ ਆਸਰੇ ਕਰਕੈ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਤਪਤਿ ਕਰਾਂ
ਤਦੋਂ ਨਾਂ ਸਾਸ ਨਾਂ ਮਾਸ ਨਾਂ ਸੂਰਜ ਨਾਂ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਸੀ ਅਰ ਅੰਧ ਧੁੰਧ ਸੀ ਤਾਂ
ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਅਪਣੀ ਕਲਾ ਕਰ ਮਾਇਆ ਸੇ ਅਹੰਕਾਰ ਉਤਪਤ ਕੀਤਾ ਸੋ
ਅਹੰਕਾਰ ਤੀਨ ਰੂਪ ਧਾਰਤਾ ਭਇਆ ਸੋ ਕੌਨ ਰੂਪ ਰਾਜਸੀ ਅਰ ਤਾਮ
ਸੀ ਅਰ ਸਾਤਕੀ ਸੋ ਰਾਜਸੀ ਅਹੰਕਾਰ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਉਤਪਤਿ ਭਇਆ
ਅਰ ਉਸਨੂੰ ਜਗਤ ਉਤਪਤਿ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਜ ਲਾਇਆ॥ ਅਰ ਸਾਤ
ਕੀ ਅਹੰਕਾਰ ਸੇ ਬਿਸਨ ਉਤਪਤਿ ਭਇਆ ਤਿਸ ਕਉ ਜਗਤ ਕੀ ਪਾਲਨਾ
ਸਉਂਪੀ॥ ਅਰ ਤਾਮਸੀ ਅਹੰਕਾਰ ਤੇ ਸਿਵ ਉਤਪਤਿ ਭਇਆ ਤਿਸਨੂੰ
ਜਗਤ ਦੇ ਸੰਘਾਰ ਦੇ ਕਾਰਜ ਲਾਇਆ॥ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮੇ ਨੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰ
ਕੇ ਤੀਨ ਗੁਣਾਂ ਕੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਤਪਤਿ ਕੀਤੀ ਜੋ ਤਾਮਸੀ ਗੁਣ ਸੇ ਪੰਚ ਤਤ
ਉਤਪਤਿ ਕੀਤੇ ਅਰ ਪੰਜਾਂ ਤਤਾਂ ਦੀ ਦੇਹ ਰਚੀ॥ ਅਰ ਰਾਜਸੀ ਗੁਣ ਥੀਂ ਇੰ
ਦ੍ਰੀਆਂ ਉਤਪਤਿ ਕੀਤੀਆਂ ਸੋ ਉਨਾਨੂੰ ਦੇਹ ਨਾਲ ਲਾਇਆ॥ ਅਰ ਸਾਤਕੀ
ਗੁਣ ਥੀਂ ਚਾਰੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਅਤੇ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਕੇ ਦੇਵਤੇ ਰਚੇ ਅਰ ਰਕਤ
ਬੀਰਜ ਸੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖ ਕੀ ਉਤਪਤਿ ਰਚੀ॥ ਸੋ ਜੇ ਕਦੀ ਮਾਤਾ ਦੀ ਰ
ਕਤ ਵਿਸੇਸ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਬੀਰਜ
ਵਿਸੇਸ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪੁਰਖ ਉਤਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਦੋਨੋ ਸਮਾਨ ਹੋਨ ਤਾਂ ਨੰ
ਪੁੰਸਕ ਜਨਮਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਸਿਖਾਂ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਜੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੰਗ ਅਨ
ਭੂਤਾ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਅਰ ਪੁਰਖ ਨਿਪੁੰਸਕ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਂਦਾ ਹੈ

ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੀ ਕਹਿਆ ਜੋ ਪੁਰਖ ਕਾ ਬੀਰਜ ਗਾੜ੍ਹਾ ਹੋਵੈ ਅਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕੀ
ਰਕਤ ਪਤਲੀ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਿਢ ਉਤਪਾਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਇਸਤ੍ਰੀ
ਕੀ ਰਕਤ ਸੰਘਣੀ ਹੋਵੈ ਅਰ ਪੁਰਖ ਕਾ ਬੀਰਜ ਪਤਲਾ ਹੋਵੈ ਪਰ ਸਮਨ
ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਪੁਰਖ ਨਿਪੁੰਸਕ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਨੇ ਪਉਣ ਅਰ ਪਾਣੀ ਬੈ-
ਸੰਤਰ ਧਰਤੀ ਅਕਾਸ ਇਨਾਂ ਪੰਜਾਂ ਤਤਾਂ ਦਾ ਸਰੀਰ ਘੜਿਆ ਅਰ ਆਪ
ਕਰਤਾ ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਆਦ੍ਰਿਸ੍ਟ ਹੋ ਬੈਠਾ ਅਰ ਪੰਜ ਤਤ ਭੀ ਪਚੀਸ ਗੁਣਾਂ
ਕੀਤੇ ਹੈਨ ਤਾਂ ਏਹ ਦੇਹ ਰਚੀ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਸਿਖਾਂ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਂ ਤਤਾਂ ਨੂੰ
ਪਚੀਸ ਭਾਗ ਬ੍ਰਹਮੇ ਨੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ॥ ਅਰ ਪੰਜ ਤਤ ਤਾਂ ਪਰਸ
ਪਰ ਵਿਰੋਧੀ ਸੇ ਇਹ ਕਿਉਂ ਕਰ ਇਕਠੇ ਕਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ
ਪ੍ਰਥਮੇ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਨੇ ਪੰਜ ਮਾਸੇ ਪੰਜੇ ਤਤ ਉਤਪਾਤਿ ਕੀਤੇ ਅਰ ਜੋ ਆਪਸ
ਵਿਚ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਰਹਿਣ ਤਾਂ ਸਰੀਰ ਨਾ ਬਣੇ ਅਰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਰਲਨ ਨ
ਭੀ ਲਾਗੀ ਜੋ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਂ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਨੇ ਅਕਾਸ ਵਿਚੋਂ ਚਾਰ ਰ-
ਤੀਆਂ ਕਢਕੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਚਵਾਂ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿਤੀਆਂ ਇਕਾ ਇਕ ਕਰਕੇ॥
ਅਰ ਫੇਰ ਦੂਸਰੇ ਤਤ ਵਿਚੋਂ ਚਾਰ ਰਤੀਆਂ ਕਢਕੇ ਇਕ ਰਤੀ ਅਕਾਸ ਨੂੰ
ਦਿਤੀ ਅਰ ਤਿੰਨ ਰਤੀਆਂ ਬਾਕੀ ਦੇ ਤਿੰਨਾਂ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦਿਤੀਆਂ॥ ਅਰ
ਫੇਰ ਤੀਸਰੇ ਤਤ ਵਿਚੋਂ ਚਾਰ ਰਤੀਆਂ ਕਢਕੇ ਇਕਾ ਇਕ ਰਤੀ ਵੰਡ ਦਿਤੀ
ਅਰ ਫੇਰ ਚੌਥੇ ਤਤ ਨੂੰ ਭੀ ਇਸੀ ਤਰਹ ਅਰ ਪੰਜਵੇਂ ਤਤ ਨੂੰ ਭੀ ਵੰਡਿਆ
ਤਾਂ ਸਭ ਤਤ ਫੇਰ ਮਾਸਾ ਮਾਸਾ ਹੀ ਹੋ ਗਏ ਅਰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਭੀ ਮਿਲ
ਗਏ॥ ਤਾਂ ਫੇਰ ਪੰਜਾਂ ਤਤਾਂ ਦੀ ਦੇਹ ਰਚੀ॥ ਫੇਰ ਸਿਖਾਂ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਕਿ
ਪੰਜੇ ਤਤ ਦੇਹੀ ਵਿਚ ਦਿਖਾਲ ਦੇਵੋ ਤਾਂ ਅਸੀ ਜਾਣੀਏਂ ਗੇ॥ ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੀ
ਕਹਿਆ ਪੋਲ ਜੋ ਦੇਹ ਕੇ ਬੀਚ ਹੈ ਸੋ ਅਕਾਸ ਕਾ ਤਤ ਹੈ ਅਰ ਪ੍ਰਾਣ ਜੋ
ਹੈਨ ਸੋ ਪਉਣ ਕਾ ਤਤ ਹੈ ਅਰ ਜਠਰ ਅਗਨ ਜੋ ਅਹਾਰ ਕਉ ਪਚਾਵ-
ਦੀ ਹੈ ਸੋ ਬੈਸੰਤਰ ਕਾ ਤਤ ਹੈ ਅਰ ਰੁਧਰ ਅਰ ਮੁੜ੍ਹਕਾ ਅਰ ਲਾਲਾਂ ਜੋ ਸ-
ਰੀਰ ਕੇ ਬੀਚ ਹੈਂ ਸੋ ਜਲ ਕਾ ਤਤ ਹੈ॥ ਅਰ ਸਰੀਰ ਅਰ ਅਸਥ ਜੋ

ਹੈਨ ਸੋ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਕਾ ਤਤ ਹੈ ਇਨ ਪੰਜ ਤਤਾਂ ਹੀ ਕੇ ਪਚੀਸ ਗੁਣ ਕਰ
ਕੇ ਦੇਹ ਰਚੀ ਹੈ ਅਰ ਆਪ ਮਹਾਰਾਜ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੋਕੇ ਬਿਰਾਜਿਆ ਹੈ
ਤਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਤਤ ਨਾਹਰ ਖੇਲਤੇ ਹਨ ਅਰ ਤਿਸ ਹੀ ਤੇ ਚਾਰ ਖਾਣੀਆਂ ਕੀਤੀ
ਆਂ ਹੈਨ ਅਰ ਚਾਰ ਬਾਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੈਨ ॥ ਅਰ ਜਗਤ ਜਨਮ ਮਰਨ
ਦਾ ਚਲਤ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ॥ ਤਾਂ ਸਿਖਾਂ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਜੀ ਚਾਰ ਖਾਣੀਆਂ ਕੌ
ਣ ਹੈਨ ਅਤੇ ਚਾਰ ਬਾਣੀਆਂ ਕੌਣ ਹੈਨ ॥ ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਖਾਣੀਆਂ
ਅੰਡਜ, ਜੇਰਜ, ਉਤਭੁਜ, ਸੇਤਜ, ਏਹ ਹਨ, ਸੋ ਅੰਡੇ ਥੀਂ ਜੋ ਜਨਵਰ ਆ
ਦਿਕ ਉਤਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅੰਡਜ ਖਾਨ ਹੈ ॥ ਅਰ ਜੇਰ ਥੀਂ ਜੋ ਮਨੁਖ ਆ
ਦਿਕ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੇਰਜ ਖਾਣ ਹੈ ॥ ਅਰ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਸੇ ਜੋ ਬਨਾਸਪਤੀ
ਉਪਜੀ ਹੈ ਸੋ ਉਤਭੁਜ ਖਾਣ ਹੈ ॥ ਅਰ ਜੋ ਮੁੜ੍ਹਕੇ ਸੇ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਉਤਪਾਤ
ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸੇਤਜ ਖਾਣ ਹੈ ॥ ਜੈਸੇ ਪਰਬਤਾਂ ਕੇ ਮੁੜ੍ਹਕੇ ਸੇ ਧਾਤਾਂ ਹੋਤੀਆਂ
ਹੈਨ ਅਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੇ ਮੁੜ੍ਹਕੇ ਸੇ ਖੁੰਬਾਂ ਤੇ ਭੂ ਆਦਿਕ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਪਸੂ
ਆਂ ਕੇ ਮੁੜ੍ਹਕੇ ਸੇ ਚਿਚੜੂ ਆਦਿਕ ਅਰ ਮਨੁਖਾਂ ਦੇ ਮੁੜ੍ਹਕੇ ਸੇ ਜੂੰਆਂ ਆਦਿ
ਕ ਅਰ ਬ੍ਰਿਛਾਂ ਦੇ ਮੁੜ੍ਹਕੇ ਸੇ ਚੀੜ ਤੇ ਲਾਖ ਆਦਿਕ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈ ਸੋ ਏਹ ਸੇ
ਤਜ ਖਾਣ ਹੈ ॥ ਤਾਂ ਸਿਖਾਂ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਜੀ ਚਾਰ ਬਾਣੀਆਂ ਕੌਣ ਹੈਨ ॥ ਤਾਂ
ਭਾਈ ਜੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੀ ਉਤਪਾਤ ਕੀਤੀ ਅਰ ਧਿ
ਆਨ ਕੀਤਾ ਜੋ ਇਨਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਰਥ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਿਧ ਹੋਵੇਗਾ
ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਧਿਆਨ ਸੇ ਬਾਣੀ ਉਤਪਾਤ ਹੋਈ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮੇ ਕਹਾ ਤੈਨੇ ਜਗ
ਤ ਦੇ ਉਧਾਰ ਵਾਸਤੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੂੰ ਚਾਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੋਇਕੇ ਨਾਭ ਮੇਂ ਨਿਵਾ
ਸ ਕਰ ਅਰ ਪਸੰਤੀ ਹੋਇਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਬਸ ਅਰ ਮਧਮਾ ਹੋਇਕੈ ਕੰਠ
ਮੇਂ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਅਰ ਬੈਖਰੀ ਹੋਇਕੇ ਰਸਨ ਉਪਰ ਬਾਸ ਕਰ ਜੋ ਬੈਖਰੀ
ਦੁਆਰਾ ਸਭ ਵਿਵਹਾਰ ਸਿਧ ਹੋਵੈਂ ਅਰ ਪਰਮਾਰਥ ਨੂੰ ਚਾਰੇ ਬਾਣੀਆਂ
ਸਵਾਰਨ ॥ ਤਾਂ ਬਾਣੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੈਂ ਹਰਿਨਾਮ ਬਿਨ
ਪਰਮਾਰਥ ਸਿਧ ਨਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਅਰ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਆਧਿ

ਕਾ ਬਿਨਾ ਸਿਧ ਨਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਸਾਂ ਵੇਦਾਂ ਮੈਂ ਉਪਦੇਸ ਕ
ਰਨੋ ਜੋ ਪਰਮਾਰਥ ਵਾਲੇ ਮੈਨੂੰ ਨਾਮ ਸੋ ਜੁਗਤ ਧਿਆਵਨ ਅਰ ਵਿਵ
ਹਾਰ ਵਾਲੇ ਮੈਨੂੰ ਨਾਮ ਸੋ ਜੁਗਤ ਧਿਆਵਨ ਅਰ ਵਿਵਹਾਰ ਵਾਲੇ ਜੈਸ
ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਖਨ ਜੋ ਰਾਜਸੀ ਸਾਤਕੀ ਤਾਮਸੀ ਤੈਸਾ ਹੀ ਧਿਆਵਨ
ਅਰ ਤੈਸੇ ਹੀ ਬਾਣੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨ ਤਾਂ ਕਾਰਜ ਸਿਧ ਹੋਵਨਗੇ॥ ਫੇਰ
ਸਿਖਾਂ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਜੀ ਪੰਜ ਤਤ ਪਚੀਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਿਉਂ ਕਰ ਹੋਏ ਹੈਨ॥
ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੀ ਕਹਿਆ ਇਕ ਇਕ ਤਤ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਪੰਜ ਕਿਰਤਾਂ ਸਰੀਰ ਵਿ
ਚ ਵਸਦੀਆਂ ਹੈਨ ਪਰ ਜੈਸੇ ਮਨੁਖ ਆਪਸ ਮੈਂ ਭਾਜੀ ਵੰਡਦੇ ਹੈਨ ਅਰ
ਸੁਖੀ ਵਸਦੇ ਹੈਨ॥ ਤੈਸੇ ਪੰਜਾਂ ਤਤਾਂ ਨੇ ਭੀ ਇਕਾ ਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਤ ਆਪਨੀ
ਚੌਹਾਂ ਤਤਾਂ ਮੈਂ ਪਾਈ ਹੈ ਅਰ ਚੌਹਾਂ ਤਤਾਂ ਸੇ ਲੈਕਰ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਪੂਰੀਆਂ
ਕੀਤੀਆਂ ਹੈਨ ਤਾਂ ਦੇਹ ਸੁਖੀ ਵਸਨੇ ਲਗੀ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਸਿਖਾਂ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ
ਜੋ ਇਨ ਤਤਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਅੰਸ ਕਉਣ ਹੈ ਅਤੇ ਵੰਡੇ ਕਿਓਂਕਰ ਹੈਨ॥
ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੀ ਕਹਿਆ ਜੋ ਅਕਾਸ ਦੇ ਪੰਜ ਅੰਸ ਹੈਨ॥ ਇਕ ਲੋਭ ਦੂਜਾ
ਕਾਮ ਤੀਜਾ ਕ੍ਰੋਧ ਚੌਥਾ ਮੋਹ ਪੰਜਵਾਂ ਮਤਸਰ॥ ਏਹ ਪੰਜ ਅਕਾਸ ਦੇ ਅੰ
ਸ ਹੈਨ॥ ਅਗੇ ਪਉਣ ਦੇ ਪੰਜ ਅੰਸ ਸੁਣੋ ਜੋ ਧਾਵਣਾ ਪਸਰਨਾ ਉਛ
ਲਨਾਂ ਚੰਚਲਾਈ ਸੰਕੋਚਨਾ॥ ਅਰ ਤੇਜ ਕੇ ਪੰਜ ਏਹ ਹੈਨ ਖੁਧਿਆ ਤ੍ਰਿਖਾ
ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਆਲਸ ਕ੍ਰਾਂਤੀ॥ ਅਰ ਜਲ ਦੇ ਪੰਜ ਅੰਸ ਏਹ ਹਨ ਰੇਤ ਸ੍ਵੇਦ
ਪਿਤ ਲਾਲਾਂ ਰਕਤ॥ ਅਰ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਦੇ ਪੰਜ ਏਹ ਹੈਨ ਅਸਥ ਮਾਸ ਨਾੜੀ
ਤੁਚਾ ਰੋਮ॥ ਸੋ ਏਹ ਪੰਜਾਂ ਤਤਾਂ ਦੇ ਪੰਜੀ ਅੰਸ ਹੈਨ॥ ਤਾਂ ਸਿਖਾਂ ਪੁਛਿ
ਆ ਵੰਡੇ ਕਿਓਂਕਰ ਹੈਨ॥ ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੇੜ੍ਹੇ ਪੰਜ ਅੰਸ ਆ
ਕਾਸ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਲੋਭ ਉਸ ਦਾ ਆਪਨਾਂ ਅੰਸ ਹੈ ਅਰ ਰੋਮ ਪ੍ਰਿ
ਥੀ ਕੀ ਅੰਸ ਹੈਨ ਅਤੇ ਲਾਲਾਂ ਜਲ ਕਾ ਅੰਸ ਹੈਨ ਅਰ ਨਿੰਦ੍ਰ ਤੇਜ ਕਾ
ਅੰਸ ਹੈਨ ਅਤੇ ਪਸਰਨਾ ਪਉਣ ਕਾ ਅੰਸ ਹੈ ਏਹ ਪੰਜ ਅਕਾਸ ਨੂੰ ਮਿਲੇ
ਹੈਨ॥ ਅਤੇ ਪੌਣ ਨੂੰ ਪੰਜ ਏਹ ਮਿਲੇ ਹੈਨ ਜੋ ਧਾਵਨਾਂ ਉਸ ਕਾ ਆਪਣਾ

ਅੰਸ ਹੈ ਅਰ ਤੁਚਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਾ ਅੰਸ ਹੈ ਅਤੇ ਸ੍ਵੇਦ ਜਲ ਕਾ ਅੰਸ ਹੈ ਅ
ਰ ਤ੍ਰਿਖਾ ਤੇਜ ਕਾ ਅੰਸ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਪੰਜ ਪਉਣ ਕੌ ਮਿਲੇ ॥ ਅਰੁ ਤੇਜ ਕਉ ਏ
ਹ ਪੰਜ ਮਿਲੇ ਹੈਨ ਜੋ ਖੁਧਿਆ ਉਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਅੰਸ ਹੈ ਅਰ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਪ੍ਰਿ
ਥਵੀ ਕਾ ਅੰਸ ਹੈ ਅਰ ਪਿਤ ਜਲ ਕਾ ਅੰਸ ਹੈ ਅਤੇ ਉਛਲਨਾ ਪਉਣ ਕਾ
ਅੰਸ ਹੈ ॥ ਅਰ ਕ੍ਰੋਧ ਆਕਾਸ ਕਾ ਅੰਸ ਹੈ ਸੋ ਏਹ ਪੰਜ ਤੇਜ ਕਉ ਮਿਲੇ ਹੈ
ਨ ॥ ਅਰ ਜਲ ਕੌ ਏਹ ਪੰਜ ਮਿਲੇ ਹੈਨ ਜੋ ਰੇਤ ਉਸ ਕਾ ਆਪਣਾ ਅੰਸ
ਹੈ ਅਰ ਮਾਸ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਾ ਅੰਸ ਹੈ ਅਰ ਰਕਤ ਤੇਜ ਕਾ ਅੰਸ ਹੈ ਅਰ ਚੰਚ
ਲਤਾ ਪਉਣ ਕਾ ਅੰਸ ਹੈ ਅਰ ਮੋਹ ਆਕਾਸ ਕਾ ਅੰਸ ਹੈ ਸੋ ਏਹ ਪੰਜ ਜ
ਲ ਕੌ ਮਿਲੇ ਹੈਨ ॥ ਅਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੌ ਪੰਜ ਏਹ ਮਿਲੇ ਹੈਨ ਜੋ ਅਸਥਿ ਉ
ਸ ਕਾ ਆਪਣਾ ਅੰਸ ਹੈ ॥ ਅਰ ਰਕਤ ਜਲ ਕਾ ਅੰਸ ਅਰ ਆਲਸ ਤੇਜ
ਕਾ ਅੰਸ ਅਰ ਸੰਕੋਚਨਾ ਪਉਣ ਕਾ ਅੰਸ ਅਰ ਬਖੀਲੀ ਆਕਾਸ ਕਾ ਅੰ
ਸ ਹੈ ਸੋ ਏਹ ਪੰਜ ਪ੍ਰਿਥੀ ਕਉ ਮਿਲੇ ਹੈਨ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਸਤ੍ਰਾਂ ਅਰ ਮਿਤ੍ਰਾਂ ਨੇ
ਦੇਹੀ ਮੈ ਏਕਠਾ ਨਿਵਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਕਰਕੇ ਚਉਰਾਸੀਹ ਲਖ ਜੀ
ਅ ਜੋਨਿ ਉਤਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ॥ ਤਾਂ ਫੇਰ ਸਿਖਾਂ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ
ਮਨੁਖਾਂ ਦੀ ਵਾਰਤਾ ਪੁਛਦੇ ਹਾਂ ਅਰ ਚਉਰਾਸੀ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਕੁਛ ਪਰਜੋ
ਜਨ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੀ ਤੀਜੀ ਪਉੜੀ ਕੀਤੀ ॥ ਚਉਰਾਸੀ ਲਖ ਜੋਨਿ

ਵਿਚ ਉਤਮ ਜਨਮ ਸੁ ਮਾਨਸ ਦੇਹੀ ॥ ਅਖੀ ਵੇਖਣ ਕਰਨ ਸੁਣ ਮੁਖ ਸੁਭ
ਬੋਲਣ ਬਚਨ ਸਨੇਹੀ ॥ ਹਥੀ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ ਪੈਰੀ ਚਲ ਸਤਿਸੰਗਿ ਮਿ
ਲੇਹੀ ॥ ਕਿਰਤ ਵਿਰਤ ਕਰ ਧਰਮ ਦੀ ਖਟ ਖਵਾਲਣ ਕਾਰ ਕਰੇਹੀ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ
ਜਨਮੁ ਸਕਾਰਥਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹ ਸਮਝ ਸੁਣੇਹੀ ॥ ਗੁਰਭਾਈ ਸੰਤੁਸਟ
ਕਰ ਚਰਣਾਮਤ ਲੈ ਮੁਖਿ ਪਵੇਹੀ ॥ ਪੈਰੀ ਪਵਣ ਨ ਛੋਡੀਐ ਕਲੀ ਕਾਲ
ਰਹਰਾਸ ਕਰੇਹੀ ॥ ਆਪ ਤਰੇ ਗੁਰ ਸਿਖ ਤਰੇਹੀ ॥੩॥

ਤਿਸ ਦਾ ਪਰਮਾਰਥ ਭਾਈ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਂ ਚਉਰਾਸੀਹ ਲਖ ਜੋਨਿ ਦਾ ਰਾਜਾ
ਮਨੁਖ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੋਰ ਸਭ ਜੂਨਾਂ ਪਰਾਧੀਨ ਹੈਨ ਅਰ ਮਨੁਖ ਸੁਆ

ਧੀਨ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮਨੁਖ ਕੋ ਇਹ ਸਮਝਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਭਗਵੰਤ ਨੇ ਅ
ਖੀਆਂ ਜੋ ਦਿਤੀਆਂ ਹੈਨ ਸੋ ਗੁਰਾਂ ਅਰ ਸੰਤਾਂ ਅਰ ਪੋਥੀਆਂ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੇ ਦਰ
ਸਨ ਵਾਸਤੇ ਦਿਤੀਆਂ ਹੈਨ ਅਰ ਕਰਨ ਜੋ ਦਿਤੇ ਹੈਨ ਸੋ ਈਸਰ ਉਸਤਤਿ
ਅਰ ਗੁਰ ਉਸਤਤਿ ਅਰ ਸੰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸੁਣਨ ਵਾਸਤੇ ॥ ਅ
ਰ ਰਸਨਾ ਜੋ ਭਗਵੰਤ ਨੇ ਦਿਤੀ ਹੈ ਸੋ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਨਾਮ ਅਰ ਬਾਣੀ ਦੇ ਪ
ਠ ਵਾਸਤੇ ਅਰ ਮਿਠਾ ਬੋਲਨ ਵਾਸਤੇ ॥ ਅਰ ਹੱਥ ਜੋ ਦਿਤੇ ਹੈਨ ਸੋ ਦਾਨ ਅ
ਤੇ ਗੁਰਾਂ ਅਰ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਟਾਹਿਲ ਵਾਸਤੇ ਦਿਤੇ ਹਨ ॥ ਅਰ ਪੈਰ ਜੋ ਦਿਤੇ ਹੈਨ
ਸੋ ਪਰਉਪਕਾਰ ਅਰ ਸਤਸੰਗ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦੇ ਟੁਰਨ ਵਾਸਤੇ ਦਿਤੇ ਹੈਨ
ਅਰ ਵਿਵਹਾਰ ਜੋ ਦਾਸਿਆ ਹੈ ਸੋ ਧਰਮ ਦੀ ਕਿਰਤ ਕਰਕੇ ਵੰਡ ਖਾਣ ਵਾਸਤੇ
ਅਰ ਮਨ ਜੋ ਦਿਤਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰ ਬਾਣੀ ਦੀ ਗੀਮਤਾ ਵਾਸਤੇ ਦਿਤਾ ਹੈ ॥ ਜੋ ਇ
ਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੋ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਤਿਨਾਂ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਸਕਾਰਥ ਹੈ
ਅਰ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਕੀਆਂ ਬਾਣੀਆਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਅਰ ਸੁਣਦੇ ਭੀ ਹਨ ਅਰ ਹੋ
ਰਨਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਉਪਦੇਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਲਿਖਦੇ ਭੀ ਹਨ ਅਰ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿ
ਖਾਂ ਦੇ ਚਰਨ ਧੋਇ ਕਰ ਪੀਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਆਪਣੇ ਪਾਸ ਪਦਾਰਥ
ਹੈ ਤਾਂ ਭੋਜਨ ਬਸਤ੍ਰ ਆਦਿਕ ਦਰਬ ਕਰਕੇ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਟਹਿਲ ਸੇਵਾ ਕ
ਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਆਪਣੇ ਪਾਸ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਅਰ ਕੀਰਤਨ ਹੈ
ਤੇ ਇਸ ਵਸਤ ਦੇ ਜੋ ਗਾਹਕ ਹਨ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਐਸੇ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਕਰ ਸੰਤੁ
ਸ੍ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਸਰਧਾ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫ
ਤੇ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਮਨ ਨੀਵਾਂ ਕਰਕੇ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਲ ਧਿਆ
ਨ ਰਖਦੇ ਹਨ ਸੋ ਤਿਨਾਂ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਕੁਛ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ॥ ਪਰ ਐਸੇ
ਵਰਤਾਂ ਸਾਹਿਬ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਅਪਨੇ ਮੁਖਾਰਬਿੰਦ ਥੀ ਭੀ ਉ
ਚਰੇ ਹਨ ਸੋ ਸੁਣੋ ॥ ਜੋ ਇਕ ਦਿਨ ਸਾਹਿਬ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਿਸਾਹ ਜੀ ਨੇ
ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੋ ਕੋਈ ਅਗੋਂ ਦੇ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹ ਬੁ
ਲਾਂਵਦਾ ਹੈ ਉਸ ਵਖਤ ਮੇਰਾ ਮੁਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ॥ ਅਰ ਜੋ ਪਿਛੋਂ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੈ

ਉਸ ਵਲ ਮੇਰਾ ਸਜਾ ਮੋਢਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਪਿਛੋਂ ਹੌਲੀ ਭੀ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉ
ਸ ਵਲ ਭੀ ਮੇਰਾ ਖਬਾਂ ਮੋਢਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ॥ ਅਰ ਜੋ ਪਿਛੋਂ ਭੀ ਨਹੀ ਬੁਲਾਂਵਦਾ ਉ
ਸ ਵਲ ਮੇਰੀ ਪਿਠ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ॥ ਸੋ ਏਹ ਕਲੀ ਕਾਲ ਦੀ ਰਹੁਰਾਸ ਹੈ ॥ ਅ
ਰ ਜੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਅਗੇ ਨਿਵ ਚਲਦੇ ਹਨ ਸੋ ਆਪ ਭੀ ਤਰਦੇ ਹਨ ਤੇ
ਹੋਰਨਾਂ ਦਾ ਉਧਾਰ ਭੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ॥ ਫੇਰ ਸਿਖਾਂ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਜੋ
ਆਦਿ ਉਤਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਈ ਹੈ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬਿਸ
ਨ ਮਹੇਸ ਇਹ ਤੀਨੇ ਹੀ ਹੈਂ ਕਿ ਹੋਰ ਭੀ ਹਨ ਅਰ ਅਵਿਤਾਰ ਦਸ ਹੀ ਹੈ ਕਿ
ਬਹੁਤੇ ਹੈਨ ॥ ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੀ ਕਹਿਆ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੀ ਲੀਲਾ ਕਾ ਅੰਤ ਨ
ਹੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਚਉਥੀ ਪਉੜੀ ਭਾਈ ਜੀ ਕਹੀ

ਓਅੰਕਾਰ ਅਕਾਰ ਕਰ ਏਕ ਕਵਾਉ ਪਸਾਉ ਪਸਾਰਾ। ਪੰਚ ਤਤ ਪਰਵਾਨ
ਕਰਿ ਧਾਰਿ ਧਾਰਿ ਅਧਾਰਿ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸਾਰਾ। ਕਾਦਰ ਕਿਨੈ ਨ ਲਖਿਆ
ਕੁਦਰਤ ਸਾਜ ਕੀਆ ਅਵਤਾਰਾ। ਇਕਦੂ ਕੁਦਰਤ ਲਖ ਕਰਿ ਲਖ ਬਿ
ਅੰਤ ਅਸੰਖ ਅਪਾਰਾ। ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚ ਰਖਿਓਨ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕਰੋੜ
ਸੁਮਾਰਾ। ਇਕਸ ਇਕਸ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਵਿਚ ਦਸ ਦਸ ਕਰਿ ਅਉਤਾਰਾ। ਕੇ
ਤੇ ਬੇਦ ਬਿਆਸ ਕਰਿ ਕਈ ਕਤੇਬ ਮਹੰਮਦ ਯਾਰਾ। ਕੁਦਰਤ ਇਕ ਏਤਾ ਪ
ਸਾਰਾ ॥੪॥ ਤਿਸ ਕਾ ਵਿਚਾਰ । ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੀ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਥ
ਮੇਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਚਾਹਿਆ ਜੋ ਮੈਂ ਏਕ ਦਾ ਅਨੇਕ ਹੋਵਾਂ ਤਾਂ ਓਅੰਕਾਰ ਦੀ
ਧੁਨ ਉਪਜੀ ਅਰ ਉਸ ਧੁਨ ਥੀਂ ਮਾਇਆ ਹੋਈ ਅਰ ਮਾਇਆ ਥੀ ਬ੍ਰ
ਹਮੰਡ ਰਚੇ ਪਰ ਜੈਸੇ ਗੂਲਰ ਕੇ ਬ੍ਰਿਛ ਸਾਥ ਅਨੇਕ ਫਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਮਾ
ਇਆ ਕੇ ਰੋਮ ਰੋਮ ਸੇ ਕਈ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਉਤਪਤ ਭਏ ਅਰ ਪਸੰਤਤਾਂ ਦੀਰ
ਚਲਾ ਰਹੀ ॥ ਅਰ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਏਕ ਏਕ ਗੂਲਰ ਮੇਂ ਚੌਦਾਂ ਚੌਦਾਂ ਘਰ ਹੋਤੇ
ਹੈਂ ਅਰ ਏਕ ਏਕ ਘਰ ਮੇਂ ਕਈ ਜੀਵ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਕਈ ਸੂਖਮ ਅਰ ਕ
ਈ ਅਸਥੂਲ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤਰਾਂ ਏਹ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਰਚੇ ਅਰ ਚਉਦਾਂ ਘਰਾਂ
ਕੇ ਸਮਾਨ ਚਉਦਾਂ ਪੁਰੀਆਂ ਰਚੀਆਂ ਅਰ ਸੂਖਮ ਕੋ ਅਸਥਾਨ ਜੀਅ

ਜੰਤ ਰਚੇ ਅਰ ਅਸਥੂਲ ਜੀਅ ਕੇ ਅਸਥਾਨ ਰਿਖੀਸਰ ਮੁਨੀਸੁਰ ਅਰ
ਦੇਵਤੇ ਅਰ ਅਵਤਾਰ ਰਚੇ॥ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਕਾਦਰ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੋਕੇ ਸਭ
ਨਾਂ ਮੈਂ ਅਲਖ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਜੋ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਸੋ ਕੁਦਰਤ ਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼
ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਅਰ ਇਕਸ ਇਕਸ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਵਿਚ ਦਸ ਦਸ ਅਵਤਾਰ
ਉਤਪਤਿ ਕੀਤੇ ਅਰ ਕਈ ਵੇਦ ਵਿਆਸ ਕਲਪ ਮੇਂ ਉਪਾਏ ਅਰ ਖਪਾ
ਏ ਅਰ ਕਈ ਮਹੰਮਦ ਅਰ ਕਈ ਕਿਤੇਬਾਂ ਉਤਪਤਿ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰ ਕ
ਲਪ ਕਲਪ ਮੇਂ ਕਈ ਵੇਦ ਕੀਏ ਸੋ ਇਕ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਮਾਇਆ ਕੇ ਰੋਮ ਰੋ
ਮ ਮੇਂ ਕਈ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਰਚੇ॥ ਤਾਂ ਸਿਖਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜੋ ਚਉਦਾਂ ਪੁਰੀਆਂ
ਇਸ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੇਂ ਕੌਨ ਹੈਨ॥ ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਸਤ ਅਕਾਸ਼ ਅਰ
ਸਤ ਪਤਾਲ ਸੋ ਸਭ ਪਤਾਲ ਏਹ ਹੈਨ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਅਤਲ ਪਤਲ ਪੁ
ਨ ਬਿਤਲ ਲਭਨ ਸੁਤਲ ਰਸਾਤਲ ਜਾਨ। ਤਲਾਤਲ ਮਹਾਤਲ ਕਵਿ ਕਹਤ
ਸਪਤ ਪਤਾਲ ਬਖਾਨ। ਅਰ ਸਪਤ ਅਕਾਸ ਏਹ ਹਨ॥ ਦੋਹਰਾ
ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਅੰਤਰਿਖ ਸੁਰ ਭੁਨੇ ਬਹੁਰੋ ਮਹਤ ਬਨਾਇ। ਜਨ ਤਪ ਸਤ
ਅਕਾਸ ਏਹ ਬੁਧ ਜਨ ਦੇਹੁ ਬਤਾਇ। ਬਹੁਰੋ ਏਕ ਏਕ ਸਰੀਰ ਵਿ
ਚ ਤੀਨ ਤੀਨ ਲੋਕ ਰਖੇ ਹਨ॥ ਕਟ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਲੋਕ ਹੈ ਅਰ ਕਟ
ਸੇ ਊਪਰ ਜੋ ਸੀਸ ਪ੍ਰਯੰਤ ਹੈ ਸੋ ਅਕਾਸ ਹੈ ਅਰ ਕਟ ਸੇ ਨੀਚੇ ਚਰਨ ਪ੍ਰਜੰ
ਤ ਸਪਤ ਪਾਤਾਲ ਹੈਂ॥ ਤਾਂ ਸਿਖਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਚਾਰ ਜੁਗ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾ
ਰ ਉਪਜੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਉਤਾਰ ਕੇਹੜੇ ਕੇਹੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਰ ਰਾਜੇ ਜੁਗਾਂ
ਦੇ ਕਉਣ ਕਉਣ ਹੋਏ ਹੈਨ ਤਾਂ ਪਉੜੀ ਚਲੀ॥ ॥ਚਾਰ ਜੁਗ ਕ

ਰ ਥਾਪਨਾ ਸਤਿਜੁਗ ਤ੍ਰੇਤਾ ਦੁਆਪੁਰ ਸਾਜਿਆ। ਚਉਥਾ ਕਲਜੁਗ ਥਾਪਿਆ ਚਾ
ਰ ਵਰਨ ਚਾਰੋਂ ਕੇ ਰਾਜਿਆ। ਬ੍ਰਹਮਣ ਛਤ੍ਰੀ ਵੈਸ਼ ਸੂਦ੍ਰ ਜੁਗ ਜੁਗ ਏਕੋ ਵਰਨ ਥਿ
ਰਾਜਿਆ। ਸਤਿਜੁਗ ਹੰਸ ਅਵਤਾਰ ਧਰ ਸੋਹੰ ਬ੍ਰਹਮਨ ਦੂਜਾ ਪਾਜਿਆ। ਏਕੋ ਬ੍ਰਹ
ਮ ਦੁਖਾਣੀਐ ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਤੇ ਬੇਮੁਹਤਾਜਿਆ। ਕਰਨ ਤਪਸਿਆ ਬਨ ਵਿਖੇ ਵਖ
ਤ ਗੁਜਾਰਨ ਪਿੰਨੀ ਸਾਗੋ ਲਖ ਵਰਿਆਂ ਦੀ ਆਰਜਾ ਕੋਠੇ ਕੋਟ ਨ ਮਹਿਲ ਸਾਜੇ

ਨਇਕ ਬਿਨਸੈ ਇਕ ਅਸਥਿਰ ਗਾਜੈ ॥੫॥੬॥੭॥੭॥੭॥੭॥੮॥

ਬਹੁੜੋ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਚਹੁ ਜੁਗਾਂ ਦਾ ਚਕ੍ਰ ਕੀਤਾ ਸੋ ਜੈਸੇ ਚਕ੍ਰ ਭ੍ਰਮਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਚਾਰੋਂ ਜੁਗਾਂ ਕੇ ਆਵਣ ਜਾਵਣ ਕਰ ਸਭਨਾਂ ਦੀ ਆਰਜਾ ਖੀਣ ਹੋਤੀ ਜਾਂਤੀ ਹੈ॥ ਜੋ ਪ੍ਰਿਥਮੇਂ ਸਤਿਜੁਗ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਬਹੁੜੋ ਤ੍ਰੇਤਾ ਕੀਤਾ ਅਰ ਫੇਰ ਦੁਆਪੁਰ ਅਰ ਪੁਨਹ ਕਲਿ ਜੁਗ ਸਾਜਿਆ ਹੈ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮਣ ਸਤ ਜੁਗ ਕੇ ਰਾਜੇ ਕੀਤੇ ਅਰ ਛਤ੍ਰੀ ਤ੍ਰੇਤਾ ਕੇ ਰਾਜੇ ਕੀਤੇ ਅਰ ਵੈਸ਼ ਦੁਆਪੁਰ ਕੇ ਅਰ ਸੂਦ੍ਰ ਕਲਿ ਜੁਗ ਕੇ ਭੂਪ ਰਚੇ ਹਨ॥ ਸੋ ਸਤਿਜੁਗ ਵਿਖੇ ਸਨਕਾਦਿਕੋਂ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮੇ ਸੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਨ ਵਿਖਿਓਂ ਮੇਂ ਲੀਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਵਿਖੈ ਮਨ ਮੇਂ ਲੀਨ ਹੋਏ ਹਨ ਸੋ ਏਹ ਆਪਸ ਮੇਂ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਵੇਂ ਜੋ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਨੂੰ ਪਛਾਣੇ॥ ਤੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਕੇ ਸਾਜਨ ਮੇਂ ਲਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਰ ਉੱਤਰ ਇਸ ਕਾ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਸੇ ਨ ਆਇਆ ਤਾਂ ਬ੍ਰਹਮੇ ਨੇ ਨਾਰਾਇਣ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕੀਤਾ ਤੋ ਮਹਾਂਰਾਜ ਹੰਸ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਕੇ ਪ੍ਰਗਟਮਾਨ ਹੋਏ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮੇ ਨੇ ਉਠਕਰ ਪ੍ਰਦਖਣਾ ਕੀਤੀ ਬਹੁੜੋ ਬ੍ਰਹਮੇ ਦੇ ਕਹੇ ਸੇ ਸਨਕਾਦਿਕਾਂ ਹੰਸ ਅਵਤਾਰ ਸੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈਂ ਅਰ ਕਹਾਂ ਸੇ ਆਇਆ ਹੈਂ ਤਾਂ ਹੰਸ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਰੀਰ ਤੋ ਪੰਜਾਂ ਤੱਤਾਂ ਕਾ ਹੈ ਤੁਮ ਕੌਨ ਸੇ ਤੱਤ ਕੋ ਪੂਛਤੇ ਹੋ ਅਰ ਜੋ ਆਤਮਾ ਕੋ ਪੂਛਤੇ ਹੋ ਤੋ ਆਤਮਾ ਤੁਮਾਰੇ ਅਰ ਹਮਾਰੇ ਮੇਂ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਅਰ ਆਤਮੇ ਮੇਂ ਤੋ ਆਵਣਾ ਜਾਵਣਾ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਅਰ ਪੰਜ ਤੱਤ ਜੜ੍ਹ ਹੈਨ ਅਰ ਇਨ ਮੇਂ ਆਵਣ ਜਾਵਣ ਕੀ ਸ਼ਕਤ ਕਹਾਂ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਸਨਕਾਦਿਕਾਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਜੋ ਆਤਮਾਂ ਵਿਆਪਕ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਆਵਦਾ॥ ਤਾਂ ਹੰਸ ਕਹਿਆ ਮਨ ਵਿਖਿਆਂ ਦੀ ਵਾਸਨ ਕਰਕੇ ਮੈਲਾ ਹੋਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਜੈਸੇ ਮੈਲੇ ਜਲ ਮੇਂ ਮੁਖ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਤੈਸੇ ਮੈਲੇ ਮਨ ਮੇਂ ਆਤਮਾਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਆਵਦਾ॥ ਤਾਂ ਫੇਰ ਸਨਕਾਦਿਕਾਂ ਨੇ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਮਨ ਵਿਖਿਆਂ ਸੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਿਰਮਲ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਜੋ ਨਾਮ

ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਨਿਹਕਾਮ ਹੋਇ ਕਰਿ ਕੀਜੈ ਅਰ ਤਿਆਗਿ ਅਨ ਕਰ ਜਗਤ ਕਉ ਮਿ ੧੫
ਥਿਆ ਜਾਣੈ ॥ ਅਰ ਦੂਸਰਾ ਉਪਾਉ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਨ ਕੀ ਹਿਗਤਾ ਕਰੇ ਜੋ ਮਨ ਅ
ਰ ਜਗਤ ਕਾ ਬੀਜ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਿਰਅੰਤਰ ਮਨ ਕੀ ਅਗਿਆਨ ਕਰ ਦਗਧ ਕਰੇ
ਅਰ ਇਹ ਸਮਝੈ ਕਿ ਮਨ ਅਰ ਵਿਖੈ ਸਭ ਝੂਠੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮੈਂ ਇਨ ਕਾ ਸਾਖੀ
ਹੋਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਸੋਹੰ ਬ੍ਰਹਮ ਵੇਦ ਕਾ ਵਾਕ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਜਾਣੈ ਕਿ ਮੈਂ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮ ਹੋਂ
ਅਰ ਇਹ ਪਾਣ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਬੀਚ ਅਨਪੜ੍ਹਾ ਹੈ ॥ ਜੋ ਜਬ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾ
ਰ ਹੰਸ ਨੇ ਉਤਰ ਕਹਾ ਤੌ ਸਨਕਾਦਿਕੋਂ ਸਮੇਤ ਜੋ ਤਪਸੀ ਥੇ ਸਭ ਮਾਇਆ
ਕੇ ਮੋਹ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕਰ ਬਨ ਮੈਂ ਤਪ ਸਾਧਿਆ ਅਰ ਜੋਗ ਸਾਧਨ ਕਰਤੇ ਭ
ਏ ਅਰ ਸਾਗ ਕੀ ਪਿੰਨੀ ਸੇ ਗੁਜਰਾਨ ਕਰਤੇ ਭਏ ਅਰ ਸਚ ਕੇ ਬੋਲਣੇ ਅ
ਰ ਕੋਰੇ ਅਰ ਮੰਡਾਂ ਨੂੰ ਨੰਗ ਬਣਾਵਨਾ ॥ ਜੋ ਜਿਨ ਜਿਨ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਭਜਨ ਕੀਤਾ
ਸੋ ਅਸਥਿਰ ਰਹੇ ਅਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਭਜਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਸੋ ਬਿਨਸ ਗਏ ॥

ਪਉੜੀ ਛੋਟੀ ਚਾਲੀ ॥ ਤ੍ਰੇਤੇ ਛਤ੍ਰੀ ਰੂਪ ਧਰ ਸੂਰਜ ਬੰਸੀ ਬਡ ਅਵਤਾਰਾ ॥ ਨਉ
ਹਿੱਸੇ ਗਈ ਅਰਜਾ ਮਾਇਆ ਮੋਹ ਅਹੰਕਾਰ ਪਸਾਰਾ ॥ ਦੁਆਪੁਰ ਜਾਦਵ ਵੇਸ
ਕਰ ਜੁਗ ਜੁਗ ਅਉਧ ਘਟੈ ਆਚਾਰਾ ॥ ਰਿਗ ਵੇਦ ਮਹਿ ਬ੍ਰਹਮ ਕ੍ਰਿਤ ਪੂਰਬ
ਮੁਖ ਸੁਭ ਕਰਮ ਬਿਚਾਰਾ ॥ ਖਤ੍ਰੀ ਥਾਪੇ ਜੁਜਰ ਵੇਦ ਦਖਣ ਮੁਖ ਬਹੁ ਦਾਨ
ਦਾਤਾਰਾ ॥ ਵੈਸੋਂ ਥਾਪਿਆ ਸਿਆਮ ਵੇਦ ਪਛਮ ਮੁਖ ਕਰ ਸੀਸ ਨਿਵਾ
ਰਾ ॥ ਰਿਗ ਨੀਲ ਜੁਜਰ ਪੀਤ ਸ੍ਵੇਤੰਬਰ ਕਰਿ ਸਿਆਮ ਸੁਧਾਰਾ ॥ ਤ੍ਰਿ
ਹੁ ਜੁਗੀ ਤ੍ਰੈ ਧਰਮ ਉਚਾਰਾ ॥੬॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

ਤ੍ਰੇਤੇ ਮੈਂ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨੇ ਸੂਰਜ ਕੀ ਕੁਲ ਵਿਖੇ ਅਰ ਰਘੁਵੰਸੀਆਂ ਕੇ ਗ੍ਰਹਿ
ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਜੀ ਕਾ ਸਰੂਪ ਧਾਰਿਆ ਸੋ ਕਿਸ ਕਾਰਨ ਜੋ ਏਕ ਪਗ ਧਰ
ਮ ਕਾ ਖਿਸਕ ਗਿਆ ਸੀ ਅਰ ਲੋਕਾਂ ਵਿਖੇ ਬਹੁਤਾ ਗਿਲਾਨ ਉਤਪਤਿ ਹੋ ਗ
ਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਅਰ ਅਹੰਕਾਰ ਉਪਜ ਆਇਆ ਸੀ ਅ
ਰ ਮੋਹ ਸੇ ਮਨੁਖੋਂ ਕੀ ਆਰਬਲਾ ਘਟ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਤੇ ਧਰਮ ਕੇ ਥੰਭਨੇ ਵਾ
ਸਤੇ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਿਆ ॥ ਅਰ ਦੁਆਪੁਰ ਵਿਖੇ ਦੋ ਪੈਰ

ਧਰਮ ਦੇਖਿ ਸਕ ਗਏ ॥ ਅਰ ਜੋ ਸਤਜੁਗ ਵਿਖੇ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਲਖ ਬਰਸ ਦੀ
ਆਰਜਾ ਸੀ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮਣ ਰਾਜੇ ਸੇ ਅਰ ਤ੍ਰੇਤੇ ਵਿਖੇ ਦਸ ਹਜਾਰ ਬਰਸ
ਦੀ ਆਰਜਾ ਅਰ ਖਤ੍ਰੀ ਰਾਜੇ ॥ ਸੋ ਦੁਆਪੁਰ ਵਿਖੇ ਹਜਾਰ ਬਰਸ ਦੀ ਆਰ
ਜਾ ਹੂਈ ਅਰ ਵੈਸ ਰਾਜੇ ਭੁਏ ॥ ਤੋ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨੇ ਯਾਦਵਾਂ ਕੇ ਘਰ ਅਵਤਾਰ
ਧਾਰਿਆ ਅਰ ਅਹੀਰੋਂ ਕੇ ਘਰ ਮੇ ਜਾਇ ਪਲੇ ॥ ਅਰ ਤ੍ਰੇਤੇ ਵਿਖੇ ਜੋ ਸ੍ਰੀਰਾਮ
ਚੰਦ ਜੀ ਨੇ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਿਆ ਸੀ ਸੋ ਰਾਜਾ ਦਸਰਥ ਪਿਤਾ ਅਰ ਕੁਸਾਲਿਆ
ਮਾਤਾ ਸੀ ਅਰ ਚਤਰ ਬ੍ਯੂਹ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਨ ਕੀਆ ਸੀ ਜੋ ਰਾਮ ਲਖਮਣ
ਭਰਤ ਸਤ੍ਰੁਘਨ ਚਾਰੋਂ ਭਾਈ ॥ ਅਰ ਜਬ ਦੁਆਪੁਰ ਮੈਂ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਅਵਤਾ
ਰ ਧਾਰਿਆ ਤੋ ਵਾਸਦੇਵ ਪਿਤਾ ਅਰ ਮਾਤਾ ਦੇਵਕੀ ॥ ਔਰ ਨੰਦ ਅਤੇ ਜਸੋਧਾ
ਦੇ ਗ੍ਰਿਹ ਵਿਖੇ ਕ੍ਰੀੜਾ ਕਰਤੇ ਭਏ ਅਰ ਚਤਰ ਬ੍ਯੂਹ ਅਵਤਾਰ ਏਹ ਜੋ ਕ੍ਰਿਸਨ
ਬਲਭੱਦ੍ਰ ਪਰਦੁਮਨ ਅਤੇ ਅਨਰੁਧ ਧਾਰਿਆ ਸੀ ॥ ਅਰ ਸਤਜੁਗ ਕੇ
ਸਮੇਂ ਵਿਖੇ ਰਿਗਵੇਦ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਕੇ ਪੂਰਬ ਮੁਖ ਕੇ ਅਗਰ ਹੈ ਸੀ ਅਰ ਪੂਰਬ ਪ
ਖ ਵਿਖੇ ਸਭ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਸਨ ਅਰ ਉਤ੍ਰ ਪਖ ਵਿਖੇ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਕਾ ਪਛਾਨਨਾਂ ਸੋ
ਇਹ ਸਤਜੁਗ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਿਆ ਸੀ ॥ ਅਰ ਤ੍ਰੇਤੇ ਜੁਗ ਵਿਖੇ ਜੁਜਰਵੇਦ
ਬ੍ਰਹਮੇ ਕੇ ਦਖਣ ਮੁਖ ਅਗਰ ਸੀ ਅਰ ਖਤ੍ਰੀ ਰਾਜੇ ਸੇ ਅਰ ਸੂਰਮਤ ਅਤੇ
ਦਾਨ ਧਰਮ ਥਾਪਿਆ ਸੀ ਅਰ ਦੁਆਪੁਰ ਜੁਗ ਵਿਖੇ ਸਿਆਮਵੇਦ ਬ੍ਰਹਮਾ
ਕੇ ਪਛਮ ਮੁਖ ਅਗਰ ਸੀ ਅਰ ਧਰਮ ਦੀ ਕਿਰਤ ਕਰਕੇ ਵਿਚਖਣ ਵੈਸਾਂ ਕਾ
ਧਰਮ ਥਾਪਿਆ ਸੀ ॥ ਪੁਨਾ ਰਿਗਵੇਦ ਕਾ ਨੀਲ ਵਸਤ੍ਰ ॥ ਅਰ ਜੁਜਰਵੇਦ
ਕਾ ਪੀਤ੍ਰ ਬਸਤਰ ॥ ਅਰ ਸਾਮਵੇਦ ਕਾ ਸ੍ਵੇਤ ਵਸਤ੍ਰ ਕਿਆਂ ਰੋਮਾਲ ਹੈਸਨ
ਸੋ ਏਹ ਦੁਆਪੁਰ ਕਾ ਸਾਮਵੇਦ ਸੀ ॥ ਜਬ ਏਹ ਤੀਨੇਂ ਜੁਗੋਂ ਕੇ ਤੀਨੋਂ ਧਰਮ
ਹੋ ਤਾਂ ਸਿਖਾਂ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਸਾਦੀਵਾਰ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ
ਸਾਮਵੇਦ ਸਤਜੁਗ ਕਾ ਕਹਿਆ ਹੈ ਅਰ ਰਿਗਵੇਦ ਤ੍ਰੇਤੇ ਕਾ ਕਹਿਆ ਹੈ ਅ
ਰ ਜੁਜਰਵੇਦ ਦੁਆਪੁਰ ਕਾ ਕਹਿਆ ਹੈ ॥ ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਜੋ ਕਲ
ਪਾਂ ਕਲਪਾਂ ਦੀ ਮ੍ਰਿਜਾਦਾ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ॥ ਛਿਹ ਅਵਰ ਕਲਪ ਕੀ ਮ੍ਰਿਜਾ

ਦਾ ਹੈ ਅਰ ਇਹ ਔਰ ਕਲ ਪਕੀ ਮ੍ਰਿਜਾਦਾ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਮੇਂ ਪ੍ਰਿਸਾਨਗੀ ਕਰਨਾ ਫੇਰ ਸਿਖਾਂ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਲਜੁਗ ਦਾ ਕਉਨ ਧਰਮ ਹੈ ਅਰ ਕਉਨ ਵੇਦ ਹੈ ਅਰ ਕਿਆ ਉਪਦੇਸ ਹੈ ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੀ ਸਤਵੀ ਪਉੜੀ ਕਹੀ ॥ ਕਲਜੁ

ਗ ਚਉਥਾ ਥਾਪਿਆ ਸੂਦ੍ਰ ਬਿਰਤਿ ਜਗ ਮਹਿ ਵਰਤਾਈ। ਕਰਮ ਸੁ ਰਿਗ
ਜੁਜਰ ਸਿਆਮ ਦੇ ਕਰੇ ਜਗਤੁ ਰਿਦ ਬਹੁ ਸੁਕਚਾਈ। ਮਾਇਆ ਮੋਹੀ ਮੇਦ
ਨੀ ਕਲ ਕਲ ਵਾਲੀ ਸਭ ਭਰਮਾਈ। ਉਠੀ ਗਿਲਾਨਿ ਜਗਤ ਵਿਚਿ ਹਉਮੈ ਅੰਦ
ਰਿ ਜਲੈ ਲੁਕਾਈ। ਕੋਇ ਨ ਕਿਸੇ ਪੂਜਦਾ ਊਚ ਨੀਚ ਸਭ ਗਤਿ ਬਿਸਰਾਈ।
ਭਏ ਬਿਆਦਲੀ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਕਲ ਕਾਤੀ ਉਮਰਾਵ ਕਸਾਈ। ਰਹਿਆ ਤਪਾਵ
ਸਿ ਤ੍ਰਿਹੁ ਜੁਗੀ ਚਉਥੇ ਜੁਗਿ ਜੋ ਦੇਇ ਸੁ ਪਾਈ। ਕਰਮ ਭ੍ਰਿਸਟਿ ਸਭ ਭਈ ਲੁਕਾਈ ॥੭॥

ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਚਉਥਾ ਕਲਜੁਗ ਥਾਪਿਆ ਤੇ ਤਿਸ ਕਾ ਇਹ ਧਰਮ ਰਖਿਆ ਜੋ ਅਥਰਬਣ ਵੇਦ ਅਰ ਸੂਦਰ ਰਾਜੇ ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ॥ ਸੋ ਸੂਦਰਾਂ ਮੇ ਪਰਸਪਰ ਵਿਰੋਧ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਤੇ ਅਥਰਬਨ ਕਾ ਕਹਿਆ ਕੋਊ ਮੰਨੇ ਨਹੀਂ ॥ ਅਰ ਜੋ ਰਿਗ ਕਾ ਕਰਮ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਪਛਾਨਨਾ ਥੀ ਅਰ ਜੁਜਰ ਕਾ ਕਰਮ ਜੱਗਾਂ ਕਾ ਕਰਨਾ ਅਰ ਸਾਮ ਵੇਦ ਕਾ ਕਰਮ ਤਪ ਕਰਨਾ ਅਰ ਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੋ ਇਤਨੀ ਜੀਵਾਂ ਸੇ ਹੋਇ ਨ ਸਕਿਆ ਅਰ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਸਭ ਧਰਤੀ ਮੇਂ ਵਰਤ ਗਇਆ ਅਰ ਪਾਪਾਂ ਨੇ ਜਗਤ ਕਉ ਭਰਮਾਇ ਦੀਆ ਅਰ ਅਹੰਕਾਰ ਪਰਗਟ ਹੋਇਆ ਅਰ ਜਗਤ ਮੇਂ ਗਿਲਾਨੀ ਅਰ ਈਰਖਾ ਉਠੀ ਜੋ ਪਿਤਾ ਸੇ ਪੂਤ ਅਰ ਭਾਈ ਸੇ ਭਾਈ ਈਰਖਾ ਕਰੇ ਅਰ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਕੀ ਪੂਜਾ ਭੀ ਨ ਕਰੇ ਅਰ ਜੋ ਊਚ ਕਰਮ ਵਾਲਿਆਂ ਕੀ ਪਹਿਚਾਨ ਥੀ ਸੋ ਰਹਿ ਗਈ ਅਰ ਨੀਚ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹਹਿ ਅਰ ਆਪ ਕਮਾਵਹਿ ਨਹੀ ਜੋ ਲੋਕ ਹੋਵੈਂ ਚਤੁਰਾਈਆਂ ਦਸਣ ਸੋ ਐਸੇ ਪੁਰਸ ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਸਾਧ ਕਹਾਵਹਿ ਅਰ ਜੋ ਮਸਖਰੇ ਅਰ ਬਦਕਰਮਾਂ ਵਾਲੇ ਤਿਨ ਕੀ ਪੂਜਾ ਹੋਵੈ ਅਰ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਅਤੇ ਰਾਜੇ ਬੇਅਦਲੀ ਹੋਇ ਬੈਠੇ ਸਗੋਂ ਉਲਟੀ ਵਾੜ ਖੇਤ ਕਉ ਖਾਣ ਲਗੀ ਅਰ ਉਮਰਾਵ ਅਤੇ ਕਾਜੀ ਵਢੀ ਲੈ ਕਰ ਅੰਧ

ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਗ ਪਏ ਅਰ ਜੋ ਸਤਿਜੁਗ ਅਤੇ ਤ੍ਰੇਤੇ ਅਰ ਦੁਆਪੁ
ਰ ਕਾ ਤਪ ਦ੍ਵਸ ਥਾ ॥ ਕਿ ਸਤਜੁਗ ਮੈਂ ਜੋ ਏਕ ਖੋਟਾ ਕਰਮ ਕਰੇ ਤਉਸਕੇ
ਦੇਸ ਕਉ ਦੁਖ ਹੋਵੈ ਅਰ ਤ੍ਰੇਤੇ ਮੈਂ ਜੋ ਏਕ ਖੋਟਾ ਕਰਮ ਕਰੈ ਤੋ ਨਗਰ ਕੋ ਦੁ
ਖ ਹੋਵੈ ਅਰ ਦੁਆਪੁਰ ਮੈਂ ਕਰੇ ਤੋ ਨਾਨਕੇ ਅਰ ਦਾਦਕੇ ਬੀ ਸਕੇ ਦੁਖ ਹੋਵੈ
ਸੋ ਇਹ ਤਪ ਦ੍ਵਸ ਜੰਦਾ ਰਿਹਾ ॥ ਅਰ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਜੋ ਕਰੇ ਸੋਈ ਪਾਵੇ
॥ ਪਰ ਕਰਮ ਧਰਮ ਸੇ ਸਭ ਲੋਕ ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ॥ ਤਾਂ ਫੇਰ ਸਿਖਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
ਕੀਤਾ ਜੀ ਚਾਰੋ ਵੇਦਾਂ ਅਰ ਖਟ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰਾਂ ਕੇ ਕਰਮ ਕਉਨ ਹੈਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਰਦੀ

ਪੌੜੀ ਵਾਲੀ ॥ ਚਹੁ ਵੇਦਾਂ ਕੇ ਧਰਮ ਮਥ ਖਟ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਮਥ ਰਿਖ ਸੁਣਾਵੈ ॥
ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਸਨਕਾਦਿਕਾਂ ਜਿਉਂ ਤਿਹ ਕਹਾ ਤਿਵੈਂ ਜਗ ਗਾਵੈ ॥ ਗਾਵਨ ਪੜ੍ਹਨ ਬਿ
ਚਾਰ ਬਹੁ ਕੋਟਿ ਮਧੀ ਵਿਰਲਾ ਗਤਿ ਪਾਵੈ ॥ ਇਹ ਅਚਰਜ ਮਨ ਆਵਦੀ ਪੜ੍ਹਨ
ਗੁੜ੍ਹਨ ਕੁਛ ਭੇਦ ਨ ਆਵੈ ॥ ਜੁਗ ਜੁਗ ਏਕੋ ਵਰਨ ਹੈ ਕਲਿਜੁਗ ਕਿਉ ਬਹੁਤੇ ਦਿਖ
ਲਾਵੈ ॥ ਜਿਉਂ ਫਿਰੋ ਤ੍ਰਿਹੁ ਜੁਗੀ ਕਾਬਿ ਪੜ੍ਹ ਛੋਡ ਭਰਮ ਨਹੀਂ ਜਾਵੈ ॥ ਜਿਉਂ ਉਂ ਕਰ ਕਾਬਿ
ਆਚਾਰ ਵੇਦ ਖਟ ਸ਼ਾਸਤ੍ਰ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਸਾਖ ਸੁਣਾਵੈ ॥ ਆਪੋ ਆਪਨੇ ਮਤ ਸਭ ਗਾਵੈ ॥

ਸੋ ਭਾਈ ਜੀ ਕਹੈਂ ਜਬ ਸਤਜੁਗ ॥੯॥ ਬੀਤ ਤ੍ਰੇਤਾ ਆਇਆ ਅਰ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਆ
ਪਣੀ ਕਲਾ ਛੀਆਂ ਰਿਖੀਆਂ ਮੈਂ ਪਾਇ ਦਈ ਅਰ ਖਟ ਰਿਖੀਓਂ ਨੇ ਬੀਚਾਰਿਆ
ਜੋ ਚਾਰੋ ਵੇਦਾਂ ਕਾ ਤਤ ਪਰਜ ਤ੍ਰੇਤੇ ਅਰ ਦੁਆਪੁਰ ਕੇ ਜੀਵ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸਕੈਂ
ਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਆਦਸ ਮਹਾਂ ਵਾਕ ਚਾਰੋ ਬੇਦਾਂ ਕੇ ਹੈਂਨ ਜੈਸੇ ਰਿਗ ਵੇਦ ਨੇ ਪ੍ਰ
ਗਿਆਨੰਦ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਗਿਆ ਕਹੀਏ ਬੁਧ ਅਰ ਆਨੰਦ ਕਹੀਏ ਆ
ਨੰਦ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹੀਏ ਵਿਆਪਕ ਸੋ ਜੈਸੇ ਸਰਬ ਜਲੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਸੂ
ਰਜ ਕਾ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਰਬ ਬੁਧੋਂ ਮੈਂ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਦ੍ਰਿਸ਼
ਆਂਵਦਾ ਹੈ ॥ ਅਰ ਜੁਜਰ ਵੇਦ ਨੇ ਅਹਿ ਬ੍ਰਹਮ ਅਸਮਿ ਕਹਾ ਹੈ ਸੋ ਅਹਿ
ਕਹੀਏ ਜੀਵ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹੀਏ ਈਸਰ ਅਰ ਅਸਮਿ ਕਹੀਏ ਵਾਹਿਗੁ
ਰੂ ਕੀ ਸਤਿਆ ॥ ਅਰ ਸਿਆਮ ਵੇਦ ਨੇ ਤਤ੍ਵਮਸਿ ਕਹਾ ਹੈ ਸੋ ਤਤੁ ਜੋ ਈ
ਸਰ ਹੈ ਅਰ ਤੁਮ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈ ਅਸ ਕਹੀਏ ਸੋਈ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ॥ ਅਰ ਅਥ

ਰਬਣ ਬੇਦ ਨੇ ਅਯੰ ਅਤਮਾ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿਆ ਏਹੀ ਅਤਮਾ ਬ੍ਰਹਮ
ਹੈ ॥ ਜੋ ਖਟ ਰਿਖੀਆਂ ਨੇ ਚਾਰੋ ਵੇਦਾਂ ਕੇ ਧਰਮ ਮਥ ਕਰ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੀਤੇ
॥ ਅਰ ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕਾਂ ਨੇ ਅਰ ਸਨਕਾਦਿਕਾਂ ਨੇ ਵੇਦਾਂ ਕੀਆਂ ਕਥੀਆਂ ਸੇ
ਕਹਾ ਥਾ ਸੋਈ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰ ਗਾਉਂਦੇ ਅਰ ਪੜ੍ਹ
ਦੇ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਦੇ ਰਹਤੇ ਹੈਨ ਪਰ ਮਨ ਕੇ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਗਤਿ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ
ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਏਹ ਬਡਾ ਅਸਚਰਜ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰਵਨ ਪੜਨ ਤੇ ਰਿਦੇ ਕੀ ਮੈਲ ਨ
ਹੀ ਉਤਰਤੀ ॥ ਅਰ ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਤ੍ਰਿਹੁ ਜੁਗੋਂ ਕੇ ਕਰਮ ਗੁਪਤ ਹੋ ਗਏ ਜੋ ਜਿਸ
ਸੇ ਲੋਕਾਂ ਕਾ ਭਰਮ ਨਹੀ ਜਾਂਦਾ ॥ ਅਰ ਜਿਉਂ ਕਰ ਚਾਰ ਬੇਦਾਂ ਕਾ ਰਿਦਾ ਹੈ
ਸੀ ਸੋਈ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰਾਂ ਨੇ ਕਹਿ ਸੁਨਾਇਆ ॥ ਤਾਂ ਸਿਖਾਂ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਜੀ
ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰਾਂ ਨੇ ਕਿਆ ਕਹਿਆ ਹੈ ॥ ਪਉੜੀ ਨਾਵੀਂ ਚਲੀ ॥ ੧੪

ਗੋਤਮ ਤਪੇ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਰਿਗ ਵੇਦ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਨਾਈ ॥ ਨਿਆਇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕ
ਉ ਮਥ ਕਰ ਸਬਾ ਬਿਧਿ ਕਰਤੇ ਗਥ ਜਣਾਈ ॥ ਸਭ ਕਿਛੁ ਕਰਤੇ ਵਸ ਹੈ ਹੋਰ
ਬਾਤ ਵਿਚ ਛੇਨ ਕਾਈ ॥ ਦੂਜੀ ਸਿਰੀਂ ਕਰਤਾਰ ਹੈ ਅਪਨਿਆਂ ਕਾਮਾਂ ਦਿਖ
ਲਾਈ ॥ ਕਰਤਾ ਕਿਨੈ ਨ ਦੇਖਿਆ ਕੁਦਰਤਿ ਅੰਦਰਿ ਭਰਮ ਭੁਲਾਈ ॥ ਸੋਹੰ
ਬ੍ਰਹਮ ਛਪਾਇਕੇ ਪੜਦਾ ਭਰਮ ਕਰਤਾਰ ਸੁਨਾਈ ॥ ਰਿਗ ਕਹੇ ਸੁਨ ਗੁਰਮੁ
ਖੋ ਆਪੇ ਆਪ ਨ ਦੂਜੀ ਰਾਈ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਬਿਨ ਨ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ॥ ੧੩

ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ॥ ਰਿਗ ਵੇਦ ਕੋ ਮਥ ਕਰ ਗੋਤਮ ਤਪੇ ਨੇ ਨਿਆਇ
ਸਾਸਤ੍ਰ ਉਤਪਤਿ ਕੀਤਾ ਅਰ ਐਉਂ ਕਹਾ ਜੋ ਈਸਰ ਸੂਤ੍ਰਧਾਰ ਤਾ ਹੈ ਅਰ
ਜੀਵ ਪੁਤਲੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਜੈਸੇ ਸੂਤ੍ਰਧਾਰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਪੁਤਲੀਆਂ
ਕ੍ਰਿਆ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਕਰਤਾ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਰ ਏਹ ਜੀਵ ਪ
ਏ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰ ਕਰਤਾ ਕਿਨੇ ਦੇਖਿਆ ਨਾਹੀ ਸਭ ਕੁਦਰਤ ਕੇ ਹੀ ਭ੍ਰਮ
ਮੇਂ ਭੂਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ਅਰ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮ ਰਿਗ ਵੇਦ ਨੇ ਕਹਾ ਥਾ ਸੋ
ਜਗਤ ਤੇ ਛਿਪ ਗਇਆ ਹੈ ਅਰ ਨਿਆਇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਣੋ ਗੁਰ
ਮੁਖੋ ਆਪੇ ਆਪ ਸੋਹੰ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਅਰ ਦੂਜਾ ਰਾਈ ਮਾਤ੍ਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹੂਆ

ਪਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾ ਸੋਝੀ ਨਹੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂਤੇ ਤੁਮ ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਸਰਨ ਜਾਵੋ ॥ ਅਗੇ ਪਉੜੀ ਦਸਵੀਂ ਚਲੀ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

ਫਿਰ ਜੈਮਨ ਰਿਖੋ ਬੋਲਿਆ ਜੁਜਰ ਵੇਦ ਮਥ ਕਥਾ ਸੁਨਾਵੈ। ਕਰਮਾ ਉਤੇ ਨਿਬੜੈ
ਦੇਹੀ ਮਧ ਕਰੇ ਸੋ ਪਾਵੈ। ਥਾਪ ਸਕਰਮ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਕਰਮ ਵਾਸਨਾ ਕਰ ਆਵੈ
ਜਾਵੈ। ਸਹਸਾ ਮਨ ਦਾ ਨ ਚੁਕਈ ਕਰਮਾਂ ਅੰਦਰ ਭਰਮ ਭੁਲਾਵੈ। ਕਰਮ ਵ
ਰਤਨਿ ਜਗ ਕੀਏ ਵਿਕੇ ਮਾਇਆ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹਾਵੈ। ਜੁਜਰ ਵੇਦ ਕਉ ਮਥਨ
ਕਰਿ ਤਤ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਚਿ ਭਰਮਿ ਮਿਲਾਵੈ। ਕਰਮਾ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ਜਗਤ੍ਰ ਵਿਚ ਕ
ਮ ਬੰਧ ਕਰਿ ਆਵੈ ਜਾਵੈ। ਸਤਿਗੁਰ ਬਿਨਾ ਨ ਸੋਝੀ ਪਾਵੈ। ੧੦ ॥੮॥

ਭਾਈ ਜੀ ਕਹੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਜੈਮਨ ਰਿਖ ਨੇ ਜੁਜਰ ਵੇਦ ਕਉ ਮਥ ਕਰ ਮਮਾਂਸ ਸਾਸਤ੍ਰ ਨਿਕਾਲਿਆ ਅਰ ਕਰਮਾਂ ਕਾ ਬੰਧਨ ਕਹਾ ਜੋ ਕਰਮ ਹੀ ਜਗਤ ਕੇ ਉਤਪਤਿ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੈਸੇ ਜੋ ਪਿਛੇ ਕਰਮ ਕੀਏ ਹਨ ਸੋ ਅਬ ਭੋਗੇਗਾ ਅਰ ਜੋ ਇਸ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਕੀਏ ਹੈ ਸੋ ਆਗੇ ਭੋਗਾਹਿਗੇ ॥ ਅਰ ਕਰਮਾਂ ਕਾ ਬੰਧਨ ਹੀ ਜੀਉ ਹੈ ॥ ਪਰ ਇਸ ਕੇ ਮਨ ਸੇ ਸੰਸਾ ਨਿਵਰਤ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਅਰ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਉ ਮਿਲੇ ਅਰ ਨਿਹਕਾਮ ਕਰਮ ਕਰੇ ਅਰ ਨਾਮ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਦ੍ਰਿੜ ਰਖੇ ਤਾਂ ਇਸ ਕਾ ਸੰਸਾ ਕਟੀਏਗਾ ॥ ਪਉੜੀ ਯਾਰਵੀਂ

।ਬਿਆਸ ਵੇਦ ਕਉ ਸੋਧਿ ਕਰਿ ਮਾਥਿ ਵੇਦਾਂਤ ਬਿਆਸ ਸੁਣਾਇਆ। ਕਥਨੀ
ਬਦਨੀ ਬਾਹਰਾ ਆਪੇ ਆਪਣਾ ਬ੍ਰਹਮ ਜਣਾਇਆ। ਨਦਰੀ ਕਿਸੇ ਨ ਲਿਆ
ਵਈ ਹਉਮੈਂ ਅੰਦਰਿ ਭਰਮ ਭੁਲਾਇਆ। ਆਪ ਪੁਜਾਇ ਜਗਤ੍ਰ ਵਿਚ ਭਾਉ
ਭਗਤ ਦਾ ਮਰਮੁ ਨ ਪਾਇਆ। ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਨ ਆਵੀ ਵੇਦ ਮਥਿ ਅਗਨੀ ਅੰਦਰਿ
ਤਪਤਿ ਤਪਾਇਆ। ਮਾਇਆ ਡੰਡੁ ਨ ਉਤਰੇ ਜਮ ਡੰਡੇ ਬਹੁ ਦੁਖ ਰੂਆਇਆ।
ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਉਪਦੇਸਿਆ ਮਥਿ ਭਾਗਵਤ ਗੁਨ ਗੀਤ ਕਰਾਇਆ। ਬਿਨ
ਸਰਨੀ ਨ ਕੋਇ ਤਰਾਇਆ। ੧੧ ॥੮॥੯॥੯॥੯॥੯॥੯॥੯॥

ਭਾਈ ਜੀ ਕਹੇ ਹੈ ਬਹੁੜੇ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਅਪਨੀ ਕਲਾ ਪਾਇ ਕਰ ਅਰ ਬਤੀਸ ਸੁਭ ਲਖਣ ਦੇਕਰ ਬਿਆਸ ਜੀ ਨੂੰ ਵੇਦਾਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਵਾਸਤੇ ਉਤਪ

ਤਿ ਕੀਤਾ ਜੋ ਤਿਸ ਨੇ ਵੇਦੰਤ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਅਰ ਵੇਦੰਤ੍ਰ ਕਾ ਏ
ਹ ਧਰਮ ਕਹਾ ਕਿ ਜੈਸੇ ਸੂਰਜ ਨੇ ਆਪ ਕੋ ਜਾਣੈ ਤਉ ਭੀ ਸੂਰਜ ਹੈ ਐ
ਸੇ ਗਿਆਨ ਅਰ ਅਗਿਆਨ ਇਨ ਦੋਨੋ ਕਾ ਸਾਖੀ ਰੂਪੀ ਜੀਉ ਬ੍ਰਹਮ
ਹੈ ॥ ਅਰ ਜੋ ਅਵਿਦਿਆ ਕੋ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰਕੈ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈ ਆਪ
ਕਉ ਨਹੀ ਜਾਣਤਾ ਤਾਂ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਭਾਉ ਮੇ ਭੇਦ ਕਛੁ ਨਹੀਂ ਅਰ ਜੋ ਕਰਮ ਹੈ ਸ
ਭ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਹੀ ਜਾਣਨੇ ਤੇ ਮੁਕਤਿ ਹੈ ਪਰ ਵਰਤ੍ਰਿਚਿਅ
ਰ ਸੇਤਿ ਚ ਮੈ ਹਉ ਅਰ ਮੈ ਬੁਧ ਅਨਪਰਗਟ ਹੋਈ ਸੋ ਅਪਕਰਮ ਕਰੈਂ ਅ
ਰ ਮੁਖ ਸੇ ਕਹੈਂ ਹਮ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈਂ ਅਰ ਹੋਰ ਕਿਸੀ ਕਉ ਨਦਰ ਮੈ ਨਹੀ ਆਵਹਿ
ਅਰ ਆਪਣੀ ਹੀ ਪੂਜਾ ਕਰਾਵੈਂ ਅਰ ਭਾਉ ਭਗਤ ਜੋ ਥੀ ਸੋ ਜਗਤ ਤੇਂ ਘਟ
ਗਈ ਤਾਂ ਸਾਰ ਵੇਦ ਮਥਨ ਕਰਕੇ ਵੇਦੰਤ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੀਆ ਅਰ ਚਾਰੋ ਵੇਦੋ
ਕੇ ਮਥ ਕਰ ਮਹਾਭਾਰਤ ਕੀਆ ਤਉ ਭੀ ਜੋ ਹਉ ਮੈ ਕੀ ਤ੍ਰਿਪਤ ਸੀ ਸੋ ਨ
ਮਿਟੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਵਿਆਸ ਜੀ ਨੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਕਿ ਜੈਸੇ ਮੇਰੀ ਹਉ ਮੈ ਕੀ ਤ੍ਰਿਪ
ਤਿ ਨਹੀਂ ਮਿਟੀ ਤੈਸੇ ਮਾਇਆ ਕਾ ਡੰਡ ਭੀ ਨਹੀ ਮਿਟਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰ
ਜਮ ਕਾ ਡੰਡ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮਿਟਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਨਾਰਦ ਮੁਨੀ ਪਾਸ ਆਪਣੀ ਬਿ
ਰਥਾ ਕਹੀ ਅਰ ਕਹਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੀ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਮਿਟੀ ਅਰ ਸਾਂਤ ਨਹੀਂ
ਆਈ ॥ ਤਾਂ ਨਾਰਦ ਮੁਨਿ ਨੇ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤੁਮ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਅਵਤਾਰੋਂ
ਕੇ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਗਾਏ ਤਾਹੀਂ ਤੇ ਤੁਝੇ ਸਾਂਤ ਨਹੀ ਆਈ ॥ ਫਿਰ ਵਿਆਸ ਜੀ ਕਹਾ
ਕਿ ਮੈਨੇ ਮਹਾਭਾਰਤ ਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸਨ ਭਗਵਾਨ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹਨ ॥ ਅਰ ਹਰਿਵੰ
ਸ ਮੇਂ ਸਭਨਾਂ ਅਵਤਾਰਾਂ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਹੈਨ ਤਾਂ ਨਾਰਦ ਜੀ ਕਹਾ ਜੋ ਮਹਾਂਭਾ
ਰਤ ਮੇ ਗੁਣ ਕਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੋ ਕੇਵਲ ਪਾਂਡਵਾਂ ਕੀ ਕਥਾ ਕੇ ਸੰਗ ਕਹੇ ਹੈਂ ਅਰ
ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਗਾਏ ਗਵਨ ਕਰਕੇ ਗਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਅਬ ਜੈਸੇ ਮੈ ਕਹਿਤਾ
ਹੋ ਸੋ ਕਰੋ ਫਿਰ ਆਪ ਕਾ ਮਨ ਸਾਂਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ॥ ਤੋ ਨਾਰਦ ਜੀ ਕਹਾ ਪ੍ਰਥ
ਮੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੋ ਜਗਤ ਕੇ ਉਤਪਤਿ ਕਰਨ ਲਗਾ ਤੋ ਚਾਰੋ ਵੇਦ ਭੀ ਪੜੇ ਪਰ
ਉਸ ਕੋ ਸਾਂਤ ਨ ਆਈ ਤਾਂ ਬਿਸਨ ਮਹਾਰਾਜ ਅਗੇ ਬ੍ਰਹਮੇ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ

੨੨ ਤਬ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮੇ ਕੋ ਚਤਰ ਸਲੋਕੀ ਭਾਗਵਤ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਤਾਂ
ਫਿਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੋ ਸਾਂਤਿ ਆ ਗਈ॥ ਬਹੁਤੇ ਮੈਂ ਭੀ ਦਛ ਪ੍ਰਜਾਪਤਿ ਕੇ ਸਰਾਪ ਕ
ਰ ਭ੍ਰਮਤਾ ਫਿਰਤਾ ਥਾ ਅਰ ਮੁਝੇ ਭੀ ਸਾਂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਵਤੀ ਅਗਿ
ਆਰਾਧਿਅਨ ਭੀ ਬਹੁਤ ਕੀਆ ਤਉ ਭੀ ਮਨ ਕੋ ਸਾਂਤ ਨ ਆਈ ਤਬ ਮੈਂ ਬ੍ਰ
ਹਮਾ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਕਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਨੇ ਉਸੀ ਚਤਰ
ਸਲੋਕੀ ਭਾਗਵਤ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕੀਤਾ ਤਬ ਫਿਰ ਮੁਝ ਕਉ ਭੀ ਸਾਂਤਿ ਆਈ
ਸੋ ਅਬ ਮੈਂ ਉਸੀ ਚਤਰ ਸਲੋਕੀ ਭਾਗਵਤ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤਾ ਹੂੰ ਤੁਮ
ਸੁਨੋ ਅਰ ਇਸੀ ਭਾਗਵਤ ਕਾ ਬਿਸਥਾਰ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵਾਨ ਕੇ ਗੁਣ
ਗਾਵੋ ਤਬ ਤੁਝ ਕੋ ਭੀ ਸਾਂਤ ਆ ਜਾਵੇਗੀ॥ ਤਾਂ ਬਿਆਸ ਜੀ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ
ਕਿ ਜੌਨ ਸੇ ਸਲੋਕ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਮੁਝ
ਕੋ ਭੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸੁਣਾਈਏ ਤਾਂ ਨਾਰਦ ਜੀ ਕਹਿਣੇ ਲਗੇ॥ ਅਥ
ਸ੍ਰੀ ਚਤਰ ਸਲੋਕੀ ਭਾਗਵਤ ਲਿਖ੍ਯਤੇ। ॥ਗ੍ਯਾਨੰ ਪਰਮ ਗੁ
ਹ੍ਯੰ ਮੇ ਯਦ ਵਿਗ੍ਯਾਨ ਸਮਨ੍ਵਿਤੰ। ਸਰਹਸ੍ਯੰ ਤਦੰਗੰ ਚ ਗ੍ਰਹਾਣ
ਗਦਿਤੰ ਮਯਾ॥੧॥ ॥ਯਾਵਾਨਹੰ ਯਥਾ ਭਾਵੋ ਯਦ੍ਰੂਪ ਗੁਣ ਕਰਮ
ਕ: ਤਥੈਵ ਤੱਤ੍ਵ ਵਿਗ੍ਯਾਨ ਮਸਤੁ ਤੇ ਮਦਨੁਗ੍ਰਹਾਤ॥੨॥ ਅ
ਹਮੇਵਾ ਸਮੇਵਾਗ੍ਰੇ ਨਾਨ੍ਯਦ੍ਯਤ ਸਦਸਤ ਪਰੰ। ਪਸਚਾਦਹੰ
ਯਦੇਤੱਚ ਯੋਵਸਿਸ੍ਯੇਤ ਸੋ ਸਮ੍ਯਹੰ॥੩॥ ਰਿਤੇਰਥੰ ਯਤ ਪ੍ਰਤੀ
ਯੇਤ ਨ ਪ੍ਰਤੀਯੇਤ ਚਾਤਮਨਿ। ਤਦ ਵਿਦ੍ਯਾਦਾਤਮਨੋ ਮਾਯਾਂ ਯਥਾ
ਭਾਸੋ ਯਥਾ ਤਮ:॥੪॥ ਯਥਾ ਮਹਾਂਤਿ ਭੂਤਾਨਿ ਭੂਤੇਖੁਚਾਵ ਚੇਖੁਨ
॥ਪ੍ਰਵਿਸ੍ਟਾਨ੍ਯਪ੍ਰਵਿਸ੍ਟਾਨਿ ਤਥਾ ਤੇਖੁ ਨ ਤੇਖੁਹੰ॥੫॥ ਏਤਾਵ
ਦੇਵ ਜਿਗ੍ਯਾਸ੍ਯੰ ਤਤ੍ਵ ਜਿਗ੍ਯਾਸੁਨਾਤਮਨ:। ਅੰਨ੍ਵੈ ਵ੍ਯਤਿਰੇ
ਕਾਭ੍ਯਾਂ ਯਤ ਸ੍ਯਾਤਿ ਸਰਬਤ੍ਰ ਸਰਬਦਾ॥੬॥ ਏਤਤ ਮਤੰ ਸ
ਮਾਤਿਸ੍ਟ ਪਰਮੇਣ ਸਮਾਧਿਨਾ। ਭਵਾਨ ਕਲਪ ਵਿਕਲਪੇਖੁ ਨ
ਵਿਮੁਹ੍ਯਤਿ ਕਰ੍ਹਿਚਿਤ॥੭॥ ॥ਜਾ ਏਹ ਚਤਰ ਸਲੋਕੀ ਮੂਲ ਅ

ਤੀਨ ਸਲੋਕ ਉਪਦੇਸ ਕੇ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਵਿਆਸ ਪ੍ਰਤਿ ਕਹੇ ਸਲੋਕ
ਹ। ਇਨੀ ਸਲੋਕਾਂ ਕਉ ਸ੍ਰੀ ਭਾਗਵਤ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਕਰ ਜੈਸੇ ਬੀਜ
ਸੇ ਬ੍ਰਿਛ ਉਤਪਤਿ ਹੂਆ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਇਸ ਚਤੁਰ ਸਲੋਕੀ ਸੇ ਸ੍ਰੀ ਭਾ
ਗਵਤ ਮਹਾਂ ਪੁਰਾਨ ਉਤਪਤਿ ਹੋਵੈਗਾ ਤਬ ਤੁਝ ਕੋ ਸਾਂਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ
ਗੀ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਵਿਆਸ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਆ ਕਿ ਇਨ ਸਲੋਕਾਂ ਕਾ ਅਰਥ
ਭੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸੁਨਾਵੋ ਤਾਂ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੈਂ ਨੇ ਵਿਆਕਰਨ ਬ
ਨਾਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮ ਕੋ ਅਰਥ ਕੀ ਭੀ ਗੰਮਤਾ ਹੋਵੈਗੀ ਤਾਂ ਵਿਆਸ ਜੀ ਨੇ
ਕਹਾ ਜੋ ਕਰ ਆਨ ਤੋਂ ਹੂਆ ਅਰਥ ਗੰਮਤਾ ਹੋਵੈ ਭੀ ਪਰ ਤਉ ਭੀ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਮੁਖ ਤੋ
ਸੁਨੇ ਬਿਨਾਂ ਸਾਂਤਿ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਜੈਸੇ ਏਕ ਪੱਕਾ ਫਲ ਬ੍ਰਿਛ ਸੇ ਗਿਰੇ ਅਰ
ਪ੍ਰਿਥੀ ਪਰ ਗਿਰ ਕਰ ਫੂਟ ਜਾਵੈ ਅਰ ਧੂੜ ਉਸ ਮੇਂ ਮਿਲ ਜਾਵੈ ਤੋ ਸੁਆਦ ਉਸ
ਕਾ ਘਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ਅਰ ਦੂਸਰਾ ਫਲ ਬ੍ਰਿਛ ਸੇ ਤੋੜ ਕੇ ਅਰ ਟਾਹਣੀਆਂ ਉਪਰੋਂ
ਹੋਇ ਕਰ ਆਵੈ ਅਰ ਅਗੇ ਪੁਰਸ ਝੋਲੀ ਪਸਾਰ ਕਰ ਖੜਾ ਹੋਵੈ ਅਰ
ਝਟ ਆਉਂਦਾ ਹੀ ਬੋਚ ਲਵੈ ਸੋ ਤਿਸ ਫਲ ਕਾ ਰਸ ਜੈਸੇ ਕਾ ਤੈਸੇ ਬਣਿਆ
ਰਹਿਤਾ ਹੈ ॥ ਤੈਸੇ ਹੀ ਤਰਾਂ ਆਨ ਤੋਂ ਕੇ ਜਾਣਨੇ ਸੇ ਸਾਂਤਿ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਅਰ
ਭਗਵਾਨ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ ਜੈਸੇ ਸੁਣਾ ਹੈ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਸੇ ਤੁਮ ਨੇ ਅਰ ਤੁਮਾ
ਰੀ ਰਸਨਾ ਸੇ ਮੈਂ ਸੁਣੂੰਗਾ ਤਾਂ ਮੁਝ ਕੋ ਸਾਂਤਿ ਆਵੈਗੀ ॥ ਤਾਂ ਨਾਰਦ ਨੇ ਕ
ਹਾ ਜੋ ਭਗਵਾਨ ਕਾ ਬਿਰਦ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਸਰਨ ਬਿਨਾ ਉਧਾਰ
ਕਿਸੀ ਕਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਸੋ ਪ੍ਰਥਮ ਭਗਵਾਨ ਜੀ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਕੋ ਸਲੋਕ ਉ
ਪਦੇਸ ਕੇ ਕਹੇ ਹੈਂ [illegible] ਗਿਆਨ ਮੈਨੇ ਪਰਮ ਗੁਹਜ ਰਖਿਆ ਅਰ
ਵਿਗਯਾਨ ਤੇ ਭਗਤਿ [illegible] ਸੇ ਸਮੇਤ ਅਰ ਨਾਮ ਤੇ ਦਾਨ ਅਰੁ ਇਸ ਕ
ਨ ਅੰਗਾਂ ਸਮੇਤ ਸੋ ਤੁਮ ਕੋ ਹਮ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਦੇਤਾ ਹੂੰ ॥ ਬਹੁਰੋ ਨਾਰਦ ਜੀ
ਦੂਸਰੇ ਸਲੋਕ ਕੀ ਟੀਕਾ ਕਰੀ ਕਿ ਜੈਸਾ ਮੈਂ ਹੂੰ ਅਰ ਜੈਸਾ ਮੇਰਾ ਭਾਉ ਹੈ
ਅਰ ਜੈਸਾ ਮੇਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ਅਰ ਜੈਸੇ ਮੇਰੇ ਗੁਣ ਹੈਂ ਅਰ ਜੈਸੇ ਮੇਰੇ ਕਰਮ
ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਤੂ ਇਨ ਸਲੋਕੋਂ ਮੈਂ ਮਾਣ ਮੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ॥੨॥ ਪੁਨਾ

ਤੀਸਰੇ ਸਲੋਕ ਕੀ ਟੀਕਾ ਕਹੀ ਕਿ ਮੈਂ ਹੀ ਜਗਤ ਕੀ ਆਦਿ ਹਾਂ ਅਰ ਸਰ
ਬ ਸੂਖਮ ਅਸਥੂਲ ਰੂਪ ਹਾਂ ਅਰ ਮੇਰੇ ਸੇ ਬਿਨਾ ਨਿਰਗੁਨ ਸਰਗੁਨ ਕੁਛ
ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਬ ਭੀ ਮੈਂ ਹੀ ਹੋਂ ਅਰ ਜਬ ਜਗਤ ਮੁਝ ਮੇਂ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗ
ਤਬ ਪਾਛੇ ਭੀ ਮੈਂ ਹੀ ਰਹੋਂਗਾ ਸੋ ਇਹ ਪ੍ਰਥਮ ਸਲੋਕ ਚਤੁਰ ਸਲੋਕੀ ਕਾ ਕਹਾ
॥ ਬਹੁੜੋ ਦੂਜਾ ਸਲੋਕ ਕਹਾ ਤਿਸ ਕਾ ਬਿਚਾਰ ਕਿ ਜੇਹੜੀ ਮਾਇਆ ਅਸੱ
ਤ ਹੈ ਸੋ ਸਤ ਪਈ ਭਾਸਤੀ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਮੈਂ ਸਤ ਹੋਂ ਤਿਸ ਕੋ ਕੋਈ ਜਾਣ ਨਹੀਂ
ਸਕਤਾ ਸੋ ਏਹੋ ਮੇਰੀ ਮਾਇਆ ਜਾਣ ਅਰ ਜੈਸੇ ਏਕ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕੇ ਦੋ ਚੰਦ੍ਰਮ
ਦੇਖ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰਕੇ ਨਦਰ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਰਾਹੂ ਅਕਾਸ ਮੇਂ ਇਉਂ ਸਾਬਤ ਭੀ
ਹੈ ਪਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਅਰ ਸੂਰਜ ਕੇ ਸੰਗ ਮਾਂ ਬਿਨਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ।
ਤੈਸੇ ਹੀ ਮੇਰੀ ਮਾਇਆ ਹੈ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤੀ ਹੈ ਅਰ ਮੈਂ ਸੱਤ
ਹੋਂ ਪ੍ਰਭੂ ਸੰਤਾਂ ਕੇ ਸੰਗ ਬਿਨਾ ਦ੍ਰਿਸਟ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ॥ ਬਹੁੜੋ ਤੀਜੇ ਸਲੋ
ਕ ਕਾ ਪਰਮਾਰਥ ਕਹਾ ਕਿ ਜੈਸੇ ਪੰਜੇ ਭੂਤ ਤੇਜ ਵਾਉ ਪ੍ਰਿਥੀ ਅਕਾਸ
ਜਲ ਅਪਨੇ ਕਾਰਜਾਂ ਮੈਂ ਭੀ ਹੈਂ ਅਰ ਨਿਆਰੇ ਭੀ ਹੈਂ ॥ ਤੈਸੇ ਮੈ ਸਭ ਕੇ
ਸਾਥ ਭੀ ਦੇ ਰਹਾ ਹੋਂ ਅਰ ਨਿਆਰਾ ਭੀ ਹੋਂ ਸੋ ਤੈਸੇ ਤੂ ਮੁਝੇ ਅਨਵਿਵੇਕ ਕ
ਰ ਦੇਖ ਅਨਵਿਵੇਕ ਕਰ ਸਭ ਵਿਸਥਾਰ ਮੁਝ ਸੇ ਹੀ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਵਿਵੇਕ
ਕਰ ਮੁਝ ਸੇ ਬਿਨ ਕੁਛ ਰਹਿਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਏਹ ਚਾਰ ਸਲੋਕ ਕਹੇ ਤਾਂ ਪੰਜਮ
ਸਲੋਕ ਸੰਮੋਧਨ ਕਾ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਜਬ ਤੂ ਏਹ ਮੇਰਾ ਗਿਆਨ ਚਿ
ਤ ਮੇਂ ਰਖੇਂਗਾ ਤੋਂ ਜਗਤ ਕੀ ਉਤਪਤਿ ਅਰ ਪ੍ਰਲੈ ਕਾ ਭੁਲੇਕੇ ਮੋਹ ਨਾ ਵਿਆ
ਪੇਗਾ ਅਰ ਸਦਾ ਸਾਂਤਿ ਰਹੇਗੀ ਤਾਂ ਸਿਖਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਾਭੂਤ ਬੀਤਾ ਜੋ ਬਤੀਸ ਲਛ
ਛਣ ਕਉਣ ਹੈਨ ਜੇਹੜੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨੇ ਬਿਆਸ ਕਰੀ ਦੀਏ ਥੇ ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੀ
ਕਹਾ ਕਬਿਤ॥ ਸਾਤ੍ਰਿਕ ਪ੍ਰਮਨ ਕੁਲਰੂਪ ਕ੍ਰਿਆਵਤਿ ਸਦਾ ਸਜਨ ਸੁਬੁ
ਧ ਸਤ ਸੀਲ ਬ੍ਰਤ ਧਾਰੀ ਹੈ ॥ ਵਿਚਖਣ ਵਿਨੈ ਜਪ ਵਿਸ੍ਵਾਸ ਵਿਦਨੀ ਕਵਪ
ਨਿਰਲੋਭ ਦਾਇਆ ਦਾਨ ਦੈਨ ਉਪਕਾਰੀ ਹੈ ॥ ਤੁਛ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਇੰਦ੍ਰੀ ਜੀਤ ਸੁਚ
ਪਰਕਾਸ ਬੁਧਿ ਹਰਿ ਗੁਰ ਮੰਤ੍ਰ ਪਿਤ ਭਗਤਿ ਪਿਆਰੀ ਹੈ ॥ ਸਾਸਤ੍ਰ ਗਾਧ ਅਗ

ਮਿਤ ਭੂਦ ਬਾਸ ਕਾਮ ਬਤੀ ਸੁਭ ਲਖਣ ਨਰ ਜਗਤ ਮਝਾਰੀ ਹੋ॥ ਜ
ਬ ਏਹ ਕਬਿਤ ਭਾਈ ਮਨੀਸਿੰਘ ਨੇ ਕਹਾ ਤਾਂ ਸਿਖਾਂ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਏ
ਹ ਲਖਣ ਮਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸੁਨਾਵੋ ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਜੋ ਪਹਿ
ਲਾ ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਪੁੰਨ ਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਜਪੁ ਤਪੁ ਹੋਮ ਆਦਿ ਕੋ ਕਰਕੇ ਸਭੀ ਪੁੰ
ਨ ਹੋਵੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਕਹੀਏ ਹੈ॥ ਅਰ ਦੂਜਾ ਪਰਮਾਨ ਕਹਾ ਹੈ ਸੋ ਮਹਾ
ਰਾਜ ਕੀ ਮਾਇਆ ਕੋ ਅਸਤ ਜਾਣਨਾ ਏਹ ਪ੍ਰਮਾਨ ਹੈ॥ ਤੀਸਰਾ ਕੁਲ ਸੋ
ਉਤਮ ਖਤ੍ਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੋਵੇ॥ ਚੌਥਾ ਰੂਪ ਸੁੰਦਰ॥ ਪੰਜਵਾਂ ਕ੍ਰਿਆ ਸੋ ਵੇਦੋਂ ਅ
ਤ ਗੁਰੋਂ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ॥ ਛਠਵਾਂ ਸਰਬ ਕਾ ਸ੍ਰਜਨ॥ ਸਪਤਵਾਂ ਉਤਮ ਬੁਧ
॥ ਅਸਟਮ ਸਤ ਵਾਦੀ॥ ਨੌਵਾਂ ਸੀਲਵਾਨ॥ ਦਸਵਾਂ ਬ੍ਰਤਾਂ ਕੇ ਧਾਰਨ ਹਾਰਾ॥
ਯਾਰਵਾਂ ਬਿਚਖਣ ਜੋ ਦਿਬ ਦ੍ਰਿਸ੍ਰ ਦੇਖਣ ਵਾਲਾ॥ ਬਾਰਵਾਂ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਵਾ
ਲਾ॥ ਤੇਰਵਾਂ ਜਪੁ ਪਾਠ ਧਰਮ ਅਰਥ ਸਦੀਵ ਕਰਨ ਵਾਲਾ॥ ਚੌਧਵਾਂ ਗੁ
ਰੋਂ ਕੇ ਵਚਨ ਪਰ ਪ੍ਰਤੀਤ॥ ਪੰਦ੍ਰਵਾਂ ਸਭਸ ਅਗੇ ਨੀਵਾਂ ਚਲਣਾ॥ ਸੋਲਵਾਂ
ਨਿਰਲੋਭ ਜੋ ਕਿਸੀ ਬਾਰਤਾ ਕਾ ਲੋਭ ਨ ਕਰੇ॥ ਸਤਾਰਵਾਂ ਸਭਸ ਪਰ ਦਇ
ਆ ਰਖਣੀ॥ ਅਠਾਰਵਾਂ ਜੋ ਆਪਸ ਪਾਸ ਵਿਦਿਆ ਧਨ ਮਾਇਆ ਹੋਵੈ
ਸੋ ਦਾਨ ਕਰਨਾ॥ ਉਨੀਸਵਾਂ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ॥ ਵੀਹਵਾਂ ਨਿੰਦ੍ਯਾ ਅਲਪ ਕਰ
ਨੀ॥ ਇਕੀਸਵਾਂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਕਾ ਜੀਤ ਰਖਨਾ॥ ਬਾਈਸਵਾਂ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਜਲ
ਮਿਤ ਕਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਰਖਨਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਦੇਹ ਕੋ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਕੀ ਮੈਲ ਸੇ ਨਿਆਰਾ
ਰਖਣਾ॥ ਤੇਈਸਵਾਂ ਸੁਭ ਪ੍ਰਕਾਸ ਜੋ ਆਪਨੇ ਅਨਭਉ ਕਰ ਸਤ ਗੁਰ ਸਮ
ਝ ਲੈਣਾ॥ ਚੌਬੀਸਵਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਭਗਤ॥ ਪਚੀਸਵਾਂ ਮਾਤਾ ਕੀ ਭਗਤ
ਛਬੀਸਵਾਂ ਪਿਤਾ ਕੀ ਭਗਤਿ॥ ਸਤਾਈਸਵਾਂ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਭਗਤਿ॥ ਅਠ
ਈਸਵਾਂ ਵਾਸਨਾ ਜੀਤਣ ਕੀ ਬੁਧਿ॥ ਉਨਤੀਸਵਾਂ ਸਾਸਤ੍ਰ ਵਿਦਿਆ॥ ਤੀ
ਸਵਾਂ ਧਰਮ ਕਾ ਗਿਆਤਾ॥ ਇਕਤੀਸਵਾਂ ਸੰਜਮ ਕਾ ਅਹਾਰੀ॥ ਬਤੀਸਵਾਂ ਕ
ਮਨਾ ਕੇ ਬਸ ਕਰਨ ਹਾਰਾ ਅਤੇ ਸੰਤਾਂ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤ ਅਰ ਪਿਆਰ ਕਰਨੇ ਹਾਰਾ
ਸੋ ਇਹ ਬਤੀਸ ਲਖਣ ਸੁਭ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨੇ ਵਿਆਸ ਮੇਂ ਪਾਏ ਥੇ ਫਿਰ

ਸਿਖਾਂ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਜੀ ਕਈ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬਿਆਸ ਜੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕਾ ਅਵਿਤਾਰ ਹੈ ਅਰ ਕਈ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਬਿਸਨ ਕਾ ਅਵਿਤਾਰ ਹੈ ਅਰ ਕਈ ਕਹਿਤੇ ਹੈ ਜੋ ਬ੍ਰਿਆਸ ਕੇ ਖਟ ਅੰਗੋਂ ਸੇ ਖਟ ਰਿਖੀ ਹੋਏ ਹੈਂ ਕਈ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪੰਜ ਰਿਖੀ ਭਿੰਨ ਹੈਂ ਅਰ ਬਿਆਸ ਜੀ ਭਿੰਨ ਹੈ ॥ ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਕਲਪਾਂ ਕਲਪਾਂ ਮੇਂ ਬਿਆਸ ਹੋਂਦੇ ਆਏ ਹੈਂ ਜੋ ਏਹ ਕਲਪਾਂ ਕਾ ਭੇਦ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਕਲਪ ਮੇਂ ਬਿਆਸ ਜੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕਾ ਅਵਿਤਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਵੇਦਾਂ ਕਾ ਵਿਭਾਗ ਕੀਆ ਹੈ ਸ ਅਰ ਬ੍ਰਮੇ ਮਨ ਮੇਂ ਗਰਬ ਕੀਆ ਤੋ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਕਾਲਚਕ੍ਰ ਸੇ ਤਿਸਕੇ ਖਟ ਅੰਗ ਭਿੰਨ ਕਰ ਦੀਏ ਅਰ ਸਿਰ ਕਾਤੇ ਹੀ ਬਿਆਸ ਹੂਆ ਅਰ ਦੋਨੋ ਭੁਜਾ ਸੇ ਗੌਤਮ ਅਰ ਜੈਮਨ ਹੂਏ ਅਰ ਛਾਤੀ ਸੇ ਕਪਲ ਮੁਨਿ ਹੂਆ ਅਰ ਦੋਨੋਂ ਪਾਉਂ ਸੇ ਸੇਸ ਨਾਗ ਅਰ ਕਿਨ ਰਿਖ ਏਹ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ਤਾਂ ਸਿਖਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਜੀ ਬ੍ਰਹਮੇ ਕੋ ਸ੍ਰਾਪ ਕਿਉਂ ਕਰ ਹੂਆ ਬ੍ਰਹਮਾ ਤੋ ਜਗਤ ਕਾ ਕਰਤਾ ਸੀ ॥ ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੀ ਕਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੇ ਵ੍ਰਦਾਨ ਪਾਵਕੇ ਸੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜੀਵ ਬਨਾਏ ਅਰ ਜਗਤ ਕੇ ਉਤਪਤ ਕਰਨ ਲਗਾ ਤਾਂ ਬ੍ਰਹਮੇ ਕੇ ਮਨ ਵਿਚ ਗਰਬ ਆਇਆ ਜੋ ਮੇਰੇ ਬੀ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕਰਤਾ ਕੋਈ ਨਹੀ ਤਬ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਕੋਪ ਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਤੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਰ ਗਿਰ ਪੜਾ ਅਰ ਦੀਨ ਹੋਇਕੇ ਅਰ ਤਪ ਕਰਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਲਗਾ ਤਬ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਆਗਿਆ ਆਈ ਕਿ ਤੂੰ ਸਤ ਜਨਮ ਧਾਰਕੈ ਮੇਰੇ ਅਵਿਤਾਰਾਂ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰੈਂਗਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਂਗਾ ਤਾਂ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਨੇ ਦਸ ਲਖ ਬਰਸ ਤਪ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਪੂਛਾ ਤੋ ਆਗਿਆ ਆਈ ਕਿ ਮੁਝ ਨਿਰਗੁਣ ਸਰੂਪ ਕਉ ਤੋ ਉਸਤਤਿ ਨਿੰਦਿਆ ਸਮਾਨ ਹੈ ਪਰ ਮੈਨੇ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਬਿਸਨ ਕੋ ਵਰ ਦੀਆ ਥਾ ਕਿ ਤੇਰੇ ਮੇਂ ਅਰ ਮੇਰੇ ਮੇਂ ਭੇਦ ਕੁਛ ਨਹੀ ਅਰ ਜਬ ਜਬ ਮੇਰੇ ਸੰਤਾਂ ਕੋ ਕੋਈ ਦੁਖ ਦੇਵੇ ਤਬ ਤਬ ਤੂੰ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਕੇ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਰਖਿਆ ਕਰਨੀ ਅਰ ਦੁਸਟਾਂ ਕਾ ਨਾਸ ਕਰਨਾ ਅਰ ਜੋ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਜਪੇਂਗੇ ਤਿਨੰ ਕਾ ਭੀ ਮੈਂ ਉਧਾਰ ਕਰ ਲੇਵਉਗਾ

ਤਤੇ ਤੂੰ ਮਹਾਰਾਜਕੇ ਸਪਤ ਜਨਮ ਕਾ ਜਸ ਗਾਉ॥ ਸੋ ਪ੍ਰਥਮੇ ਬ੍ਰਹਮੇ
ਬਾਲਮੀਕਕਾ ਅਵਿਤਾਰ ਧਾਰਿਆ ਅਰ ਰਮਾਇਣਕਾ ਜਸੁ ਗਾਇਆ
ਬਹੁੜੇ ਬ੍ਰਹਮੇ ਕਸਪਕ ਅਵਿਤਾਰ ਧਾਰਿਆ ਅਰ ਦਛ ਪ੍ਰਜਾਪਤਿਕੀ
ਆਂ ਚਾਰ ਬੇਟੀਆਂ ਵਰੀਆਂ ਅਰ ਜੇਜੇ ਰਿਖੀ ਮਹਾਰਾਜਕੇ ਅੰਸਿ ਅਵਿ
ਤਾਰ ਹੂਏ ਥੇ ਤਿਨਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ॥ ਬਹੁੜ ਜਬ ਰਾਜੇ ਬਲਿਕੇ ਗਰਬ
ਉਤਪਤਿ ਹੂਆ ਤਬ ਉਸਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਾਸਤੇ ਸੁਕਰ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰ
ਕਰ ਅਰ ਨਿੰਦਿਆ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਮਹਾਰਾਜਕੀ ਉਪਮਾ ਬਲ
ਕੋ ਸੁਨਾਈ ਕਿ ਇਹ ਬਡ ਛਲੀਆ ਹੈ ਅਰ ਇਸਨੇ ਮਧੁਕੀਟਭ ਆਦਿ
ਬਡੇ ਬਡੇ ਦੁਸਟ ਮਾਰੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਬ ਏਹ ਬਾਵਨ ਰੂਪ ਧਾਰਕੇ ਤੇਰੇ ਪਾਸ
ਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਤੁਧ ਇਸ ਕਉ ਦਾਨ ਨਹੀ ਦੇਣਾ॥ ਅਰ ਬਹੁੜ ਦੇਵ
ਤਿਆਂ ਮਹਾਰਾਜਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰੀ ਤਾਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬ੍ਰਹਸਪਤ ਰੂਪ ਧਾਰਕੇ ਦੇ
ਵਤਿਆਂ ਕਾ ਗੁਰੂ ਆਣ ਹੂਆ ਅਰ ਇੰਦ੍ਰ ਕੋ ਬਿਸਨਕੀ ਉਪਾਸਨਾ
ਸੁਣਾਈ॥ ਪੁਨ ਦੁਆਪੁਰ ਮੇ ਜਬ ਕ੍ਰਿਸਨ ਅਵਿਤਾਰ ਹੂਏ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮਾ
ਬਿਆਸ ਕਾ ਅਵਿਤਾਰ ਧਾਰਿਆ ਅਰ ਸ੍ਰੀ ਭਾਗਵਤ ਕਾ ਗ੍ਰੰਥ ਕੀਆ ਅ
ਰ ਸਭ ਅਵਿਤਾਰੋਂ ਕੀ ਉਪਮਾ ਸੁਣਾਈ ਅਰ ਅਠਾਰਾ ਪਰਬ ਮਹਾਭਾਰ
ਥ ਕੇ ਕੀਏ ਸੋ ਏਹ ਪੰਜਮਾਂ ਅਵਿਤਾਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕਾ ਭਇਆ ਅਰ ਜਬ
ਵਿਆਸ ਨੇ ਗਰਬ ਕੀਆ ਤਬ ਕਾਲ ਚੱਕ੍ਰ ਸੇ ਖਟ ਅੰਗੋਂ ਕੇ ਖਟ ਰਿਖ
ਹੋ ਜਾਤੇ ਭਏ ਅਰ ਤਿਨੋਂ ਨੇ ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੀਏ ਤਾਂ ਛੇਵਾਂ ਅਵਿਤਾਰ ਬ੍ਰਹ
ਮਾ ਕਾ ਖਟ ਰਿਖ ਵਿਆਸ ਹੋਤਾ ਭਇਆ॥ ਬਹੁੜ ਕਲਜੁਗ ਭਾਇਆ
ਤਬ ਸਤਵਾਂ ਅਵਿਤਾਰ ਰਾਜਾ ਬਿਕ੍ਰਮਾਜੀਤ ਭਇਆ ਅਰ ਰਘੁਵੰਸੀ
ਆਂ ਕੀ ਕਥਾ ਸੁਣਾਈ॥ ਬਹੁੜੇ ਅਠਵਾਂ ਅਵਿਤਾਰ ਕਾਲਦਾਸ ਸੋਲਾਕ
ਛ ਸੁਪਨੇ ਹੋਤਾ ਭਇਆ॥ ਤਬ ਸਿਖਾਂ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਜੀ ਖੋੜਸ ਕਲਾਂ ਕੌ
ਣ ਹੈਨ॥ ਸਲੋਕ ॥ ਖੋੜਸ ਕਲਾ ਬਖਾਨੀਏ ਗਿਆਨਾ ਧਿਆਨਾ ਹ
ਰਜਾਨਾ ਸੰਜਮ ਧਰਮ ਬਿਦਿਆ ਕਲਾ ਪੁਨ ਅਧਿਆਤਮ ਮਾਨਾ।

॥ਅਸਟਮ ਅਕਲ ਕਲਾ ਕਹੀ ਦਾਇਆ ਦਾਨ ਪੁਨ ਨੇਮਾ ॥ ਜਤ ਸਤ
ਬ੍ਰਹਮ ਪਛਾਣਨਾ ਸਰਬ ਚਤਰਤਾ ਪ੍ਰੇਮ ॥ ਸੋ ਭਾਈ ਜੀ ਕਹਿਆ ਏਹ ਹੈਂ ॥
ਤਾਂ ਸਿਖਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਖੋਡਸ ਕਲਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਕੇ ਕਹੋ ॥ ਤਾਂ
ਭਾਈ ਜੀ ਕਹਾ ਪ੍ਰਥਮੇਂ ਗਿਆਨ ਕਲਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰਬ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੌਂ ਜਾ
ਣਨਾ ਦੂਜੀ ਧਿਆਨ ਕਲਾ ਹੈ ਜੋ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਧਿਆ
ਨ ਠਹਿਰਾਵਣਾ ਕਿਆ ਆਪਣੇ ਅੰਗ ਕੇ ਬੀਚ ਧਿਆਨ ਠਹਿਰਾਵਣਾ
॥ ਤੀਜੀ ਹਠ ਕਲਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਹੋਵੈਂ ਸੋ ਹਠ ਕਰਕੇ ਕਰ ਲੈਣਾ
ਅਰ ਆਲਸ ਨਹੀਂ ਕਰਣਾ ॥ ਚੌਥੀ ਸੰਜਮ ਕਲਾ ਹੈ ਜੋ ਸ੍ਵਾਸ ਅਪਨੇ ਮਹਾ
ਰਾਜ ਕੇ ਭਜਨ ਮੇਂ ਲਾਵਣੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੱਲ ਜੋ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ ਸੋ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਕ
ਰਨੀ ਅਰ ਪਦਾਰਥ ਭੀ ਧਰਮ ਦੇ ਅਰਥ ਲਾਵਣੇ ਅਰ ਹੋਰ ਜੋ ਕੁਛ ਖਰਚ
ਹੋਵੇ ਸੋ ਭੀ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਖਰਚਣਾ ॥ ਪੰਜਮੀ ਧਰਮ ਕਲਾ ਹੈ ਜੋ ਧਰਮ ਕ
ਰਨਾ ਅਰ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ॥ ਖਸ਼ੀ ਵਿਦ੍ਯਾ ਕਲਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰਬ ਵਿਦ੍ਯਾ ਮੈਂ
ਪ੍ਰਬੀਣ ਹੋਣਾ ॥ ਸਪਤਮੀ ਆਧਿਆਤਮ ਕਲਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰੀਰ ਅਰ ਆਤ
ਮੇ ਕੋ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਜਾਣਨਾ ॥ ਅਠਵੀਂ ਅਕਲ ਕਲਾ ਹੈ ਜੋ ਅਪਣੀ ਬੁਧ ਕੋ
ਉਜਲ ਰਖਣਾ ॥ ਨੌਵੀਂ ਦਾਇਆ ਕਲਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰਬ ਜੀਵਾਂ ਪਰ ਦਾਇਆ
ਰਖਣੀ ॥ ਦਸਵੀਂ ਦਾਨ ਕਲਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਪਾਸ ਹੋਵੇ ਸੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਨਮਿਤ ਦੇਣ
ਯਾਰਵੀਂ ਨੇਮ ਕਲਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਨੇਮ ਬਿਨਣਾ ਸੋ ਨਿਬਾਹੁਣਾ ॥ ਬਾਰਵੀਂ ਸ
ਤ ਕਲਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਅਤੀਤ ਹੋਵੈ ਤਉ ਬੀਰਜ ਗਿਰਨ ਨ ਦੇਣਾ ਅਰ ਜੋ ਗ੍ਰਿ
ਹਸਤੀ ਹੋਵੈ ਤਉ ਆਪਣੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਬਗੈਰ ਹੋਰ ਪਾਸੋਂ ਧਿਆਨ ਨ ਕਰਨਾ
ਅਰ ਤੇਰਵੀਂ ਸਚ ਕਲਾ ਹੈ ਜੋ ਸਚ ਬੋਲਣਾ ਅਰ ਸਤ ਕਮਾਵਨਾ ॥ ਚੌਦਵੀਂ ਬ੍ਰ
ਹਮ ਕਲਾ ਹੈ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਪਛਾਣਨਾ ॥ ਪੰਦ੍ਰਵੀਂ ਚਤੁਰਤਾ ਕਲਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰਬ ਰਾਤ
ਗੀਆਂ ਮੇਂ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣਾ ॥ ਸੋਲਵੀਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਲਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ
ਹੋਣਾ ॥ ਸੋ ਏਹ ਸੋਲਾਂ ਕਲਾ ਸੁਪਨ ਕਾਲ ਦਾਸ ਭਾਇਆ ਸੋ ਏਹ ਅਠ ਰੂਪ
ਧਾਰ ਕਰ ਅਰ ਗੁਣ ਭੁਗਤ ਕੇ ਗਾਇ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਨੂੰ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪ

ਤ੍ਰੁਜਾ॥ ਸੋ ਏਹ ਕਲਪ ਮੇਂ ਬਿਆਸ ਜੀ ਬ੍ਰਹਮੇ ਕਾ ਅਵਤਾਰ ਹੂਆ

ਪਉੜੀ ਬਾਰਵੀਂ ਚਲੀ॥ ਦੁਆਪੁਰ ਜੁਗ ਬੀਤਤ ਭਏ ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਸਿਰ
ਛਤ੍ਰ ਫਿਰਾਈ। ਵੇਦ ਅਥਰਬਣ ਥਾਪਿਆ ਉਤਰ ਮੁਖ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਨ ਗਾ
ਈ। ਕਲਪ ਰਿਖੀਸਰ ਸਾਂਖ ਮਥ ਅਥਰਬਣ ਬੇਦ ਕੀ ਰਿਚਾ ਸੁਨਾਈ। ਗਿ
ਆਨ ਮਹਾਰਸ ਪੀਅ ਕੈ ਸਿਮਰੇ ਨਿਤ ਅਨਿਤ ਨਿਆਈ॥ ਗਿਆਨ ਬਿਨਾ
ਨਹੀ ਪਾਈਐ ਜੇ ਕੋਈ ਕੋਟਿ ਜਤਨ ਕਰ ਧਾਈ। ਕਰਮ ਜੋਗ ਦੇਹੀ ਕਰੇ ਸੋ ਅਨਿ
ਤ ਖਿਨ ਟਿਕੈ ਨ ਰਾਈ॥ ਗਿਆਨ ਸਮੇਤ ਸੁਖ ਰੂਪ ਹੈ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਾ ਭਰਮ
ਚੁਕਾਈ। ਗੁਰਮੁਖ ਗਿਆਨੀ ਸਹਜਿ ਸਮਾਈ॥੧੨॥੮॥੮॥੮॥੮॥੮॥

ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜਬ ਦੁਆਪੁਰ ਜੁਗ ਬੀਤ ਗਿਆ ਅਰ ਦੁ
ਆਪੁਰ ਜੁਗ ਕਾ ਸਾਮ ਬੇਦ ਬਿਆਸ ਜੀ ਥਾਪਿਆ ਤਬ ਕਲਜੁ
ਗ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਛਤ੍ਰ ਫਿਰਿਆ ਤਾਂ ਅਥਰਬਣ ਬੇਦ ਕਉ ਤੀਨ ਰਿਖੀਆਂ
ਥਾਪਿਆ ਸੋ ਉਤ੍ਰ ਮੁਖ ਅੰਗਰ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮੇ ਕੇ ਬੇਦ ਥਾ ਤਿਸ ਕੋ ਪ੍ਰਥਮੇ ਕਪ
ਲ ਰਿਖੀਸਰ ਨੇ ਥਾਪਿਆ ਅਰ ਸਾਂਖ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ ਅਰ ਕ
ਹਾ ਕਿ ਦੇਹ ਅਨਿਤ ਹੈ ਅਰ ਜੀਵ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਸਤ ਹੈ ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਦੇ
ਹ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ ਨਵਿਰਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਵਿਵੇਕ ਕਰਕੇ ਜੀਉ ਸਭ
ਕਾ ਸਾਖੀ ਜਾਣੋ ਅਰ ਨਿਸਚੈ ਕਰੋ ਕਿ ਗਿਆਨ ਬਿਨਾ ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਤੇ ਕਰਮ ਅਰ ਜੋਗ ਅਗਿਆਨ ਕੇ ਮਿਟਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕ
ਤੇ॥ ਜੈਸੇ ਤਾਰਿਆਂ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਅਰ ਦੀਪਕ ਕਾ ਉਜਿਆਰਾ ਰਾਤ ਕੋ ਮਿਟਾ
ਇ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਤੈਸੇ ਅਉਰ ਜਤਨ ਅਗਿਆਨ ਕੇ ਮਿਟਾਇ ਨਹੀਂ ਸ
ਕਤੇ॥ ਸੋ ਜੈਸੇ ਰਾਤ ਕੇ ਅੰਧੇਰੇ ਕੇ ਮਿਟਾਉਨ ਨੂੰ ਏਕ ਹੀ ਸੂਰਜ ਸਾਮਰਥ
ਹੈ॥ ਤੈਸੇ ਅਗਿਆਨ ਕੇ ਮਿਟਾਉਣ ਕੋ ਏਕ ਗਿਆਨ ਸਾਮਰਥ ਹੈ॥ ਤਾਂ
ਤੇ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਕੋ ਮਿਲ ਕੇ ਗਿਆਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੇ ਕ
ਹੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਜਮ ਭੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਉਨਕਾ ਅਗਿਆਨ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਮਿਟ
ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਪੁਰਖ ਵੈਦ ਸੇ ਔਖਧੀ ਭੀ ਖਾਵੈ ਔਰ ਸੰਜਮ ਭੀ ਕਰੈ ਤਾਂ

ਤਿਸ ਕਾ ਰੋਗ ਸੀਘ੍ਰ ਹੀ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੋ ਸਿਖ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕਾ ਸਬਦ ਭੀ ਸੁਣੇ ਅਤੇ ਸਿਖੀ ਦੀਆਂ ਰਹਿਤਾਂ ਭੀ ਰਖੇ ਤਿਸ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ॥ ਅਗੇ ਪਉੜੀ ਤੇਰਵੀਂ ਚਲੀ ॥ ॥

॥ਬੇਦ ਅਥਰਬਣ ਮਥਨਿ ਕਰ ਗੁਰਮੁਖ ਬਾਸੇਖਕ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥ ਜੇਹਾ ਬੀ
ਜੈ ਸੋ ਲੁਣੈ ਸਮੇਂ ਬਿਨਾ ਫਲੁ ਹਥਿ ਨ ਆਵੈ ॥ ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰ ਸਭ ਕੋ ਮੰਨੈ ਹੁਕ
੨੩ ਮ ਓਸੇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵੈ ॥ ਆਪੈ ਕਛੂ ਨ ਹੋਵਈ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਨਾ ਮਨਿ ਵਸਾਵੈ ॥
ਜੈਸਾ ਕਰੈ ਤੈਸਾ ਲਹੈ ਬਿਖ ਕੀਨਾ ਦਿਕ ਭਾਖ ਸੁਣਾਵੈ ॥ ਸਤਿਜੁਗ ਕਾ ਨਿ
ਆਉ ਸੁਣ ਕੈ ਫੇੜੈ ਇਕ ਸਭ ਜਗਤ ਮਰਾਵੈ ॥ ਤ੍ਰੇਤੇ ਨਗਰੀ ਪੀੜੀਐ ਦੁਆ
ਪੁਰ ਵੰਸ ਕੁਵੰਸ ਕੁਹਾਵੈ ॥ ਕਲਜੁਗ ਜੋ ਫੇੜੈ ਸੋ ਪਾਵੈ ॥੧੩॥੮॥੮॥

ਭਾਈ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਬਹੁਤੇ ਕੀਨ ਰਿਖ ਨੇ ਅਥਰਬਣ ਬੇਦ ਮਥਿਆ ਅਰ ਬਾਸੇਖਕ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੀਆ ਅਰ ਉਸ ਮੇਂ ਸਮਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਖਿਆ ਜੋ ਸਮੇ ਸਿਰ ਖੇਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰ ਸਮੇ ਬਿਨਾ ਨਹੀ ਹੋਤੀ ਸੋ ਤੈਸੇ ਸੁਭ ਸਮੇ ਸੁਭ ਕਰਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਅਸੁਭ ਸਮੇ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਸੋ ਤੁਸਾਂ ਸਮਾਂ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਕਰਮ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੇ ਨਿਰਨੈ ਕੀਆ ਕਿ ਕਲਜੁਗ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸਮਾ ਹੈ ਸੋ ਤੁਸਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮੀਠੀ ਕਰ ਮੰਨਣੀ ਅਰ ਨਾਮੁ ਜਪਣਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਗਲੇ ਜੁਗਾਂ ਮੇ ਬੜੇ ਅਨਿਆਉਂ ਸੇ ॥ ਜੈਸਾ ਕਿ ਸਤਜੁਗ ਮੇਂ ਏਕ ਕੋਈ ਅਪਕਰਮ ਕਰੇ ਤੋ ਸਾਰੇ ਦੇਸ ਕੋ ਡੰਡੁ ਹੋਵੈ ਅਰ ਤ੍ਰੇਤੇ ਜੁਗ ਮੇਂ ਏਕ ਕੋਈ ਪਾਪ ਕਰੇ ਤੋ ਸਰੀ ਨਗਰੀ ਕੋ ਪੀੜਾ ਹੋਵੈ ਅਰ ਦੁਆਪੁਰ ਮੇਂ ਜੋ ਕੋਈ ਪਾਪ ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਸ ਕੇ ਨਾਨਕੇ ਅਰ ਦਾਦਕੇ ਪਰਵਾਰ ਕੋ ਦੁਖ ਹੋਵੈ ਅਤੇ ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਜਿਸ ਹੱਥ ਕਰੇ ਉਸ ਹੀ ਹੱਥ ਪਾ ਲੇਵੇ ॥ ਬਹੁਤੇ ਔਰ ਜੁਗਾਂ ਮੇਂ ਹਜਾਰ ਬਰਖ ਤਪ ਕਰੇ ਅਰ ਬ੍ਰਤ ਨੇਮ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜੋ ਕੁਛ ਤਿਸ ਕੋ ਫਲ ਹੋਤਾ ਥਾ ਸੋ ਤੈਸਾ ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਚਾਰ ਘੜੀਆਂ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਅਰ ਨਾਮ ਜਪੇ ਤੇ ਤਿਨ ਕੋ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਸੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਰਨਾ ਜੁਗਾਂ ਸੇ ਏਹ ਵਿਸੇਖ ਹੈ

॥ਪਉੜੀ ਚਉਦਵੀਂ ਚਲੀ ॥ਸੇਖ ਨਾਗ ਪਤੰਜਲ ਮਥਿਆ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਸ
ਤ੍ਰ ਨਾਗ ਸੁਣਾਈ॥ਵੇਦ ਅਥਰਬਣ ਬੋਲਿਆ ਜੋਗ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਭਰਮ ਚੁ
ਕਾਈ॥ਜਿਉਂ ਕਰ ਮੈਲੀ ਆਰਸੀ ਸਿਕਲ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਮੁਖ ਦਿਖਲਾਈ॥
॥ਜੋਗ ਪਦਾਰਥ ਨਿਰਮਲਾ ਅਨਹਦ ਧੁਨਿ ਅੰਦਰਿ ਲਿਵ ਲਾਈ॥ਅਠ੍ਰਦ
ਸਾ॥ਸਿਧ ਨਉ ਨਿਧੀ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋਗੀ ਚਰਨ ਲਗਾਈ॥ਤ੍ਰਿਹੁ ਜੁਗਾਂ ਕੀ ਬਾ
ਸਨਾ ਕਲ ਜੁਗ ਪਾਤੰਜਲ ਵਿਚ ਪਾਈ॥ਹਥੋ ਹਥੀ ਪਾਈਐ ਭਗਤਿ ਜੋਗ
ਕੀ ਪੂਰਬ ਕਮਾਈ॥ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨ ਸੁਭਾਈ॥੧੫॥੮॥੮॥੮॥

ਭਾਈ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਬਹੁੜ ਸੇਸ ਨਾਗ ਰਿਖੀ ਸਰ ਨੇ ਅਥਰਬਣ ਬੇਦ ਕੇ ਮਥ ਕਰ ਪਾਤੰਜਲ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੀਆ ਅਰ ਸਮਝਾਇਆ ਜੋ ਹੇ ਭਾਈ ਬੇਦ ਅਥਰਬਣ ਇਉਂ ਕਹਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੈਸੇ ਮੈਲੀ ਆਰਸੀ ਸਿਕਲ ਕੀਏ ਬਿਨਾ ਮੁਖ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਵਤੀ ਤੈਸੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਅਸਟਾਂਗ ਜੋਗ ਬਿਨਾ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਰ ਆਤਮਕ ਦਰਸਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ॥ਅਰ ਜੋ ਜੋਗ ਸਾਧਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਅਕਾਸ਼ ਰੂਪੀ ਉਦਰ ਮੇਂ ਖੁਧਿਆ ਸਹਾਰਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਮੇਂ ਅਨਹਤ ਰੂਪੀ ਧੁਨਾ ਖੁਲਤੀਆਂ ਹੈਂ ਅਰ ਤਿਸ ਕੀ ਲਿਵ ਧੁਨ ਸਬਦ ਲਗ ਜਾਤੀ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਤਤ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਬ ਅਠਾਰਾਂ ਸਿਧੀ ਔਰ ਨਉ ਨਿਧੀ ਭੀ ਨਿਹ ਕਾਮੀ ਜੋਗੀ ਪਿਛੈ ਲਗੀਆਂ ਫਿਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਅਤੇ ਓਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਤਾਂਤੇ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਭਗਤ ਜੋਗ ਪ੍ਰਮਾਨ ਰਖਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨਾ ਅਰ ਦਾਨ ਦੇਨਾ ਅਰ ਨਾਮ ਜਪਣਾ ਅਰ ਸਤ ਸੰਗ ਕਰਨਾ॥ਪਉੜੀ ਪੰਦ੍ਰਵੀਂ

ਜੁਗ ਜੁਗ ਮੇਰ ਸਰੀਰ ਕਾ ਬਾਸਨਾ ਬਧਾ ਆਵੈ ਜਾਵੈ॥ਫਿਰ ਫਿਰ ਫੇਰ ਵਟਾ
ਈਐ ਗਿਆਨੀ ਹੋਇ ਮਰਮ ਕਉ ਪਾਵੈ॥ਸਤਿਜੁਗ ਦੂਜਾ ਭਰਮ ਕਰ ਤ੍ਰੇਤੇ ਵਿ
ਚ ਜੋਨੀ ਫਿਰ ਆਵੈ॥ਤ੍ਰੇਤੇ ਕਰਮਾ ਬਾਧਤੇ ਦੁਆਪੁਰ ਫਿਰ ਅਵਤਾਰ ਕ
ਰਾਵੈ॥ਦੁਆਪੁਰ ਮਮਤਾ ਅਹੰਕਾਰ ਹਉਮੈਂ ਅੰਦਰਿ ਗਰਬ ਗਲਾਵੈ॥ਤ੍ਰਿ
ਹੁ ਜੁਗਾਂ ਕੇ ਕਰਮ ਕਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਸੰਸਾ ਨ ਚੁਕਾਵੈ॥ਫਿਰ ਕਲਜੁਗ ਅੰਦਰਿ

ਦੇਹ ਧਰ ਕਰਮਾਂ ਅੰਦਰ ਫੇਰ ਫਸਾਵੈ ਔਉਧ ਭੂਕ ਹਥਿ ਨ ਆਵੈ॥੧੫॥

ਭਾਈ ਜੀ ਕਹੈਂ ਜੁਗਾਂ ਜੁਗਾਂ ਮੈਂ ਜਿਨਕੇ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਹੂਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਤੋ ਵਾਸਨਾ ਕਾ ਅੰਕੂਰ ਦਗਧ ਭਇਆ ਅਰ ਜੋ ਜਨ ਸੇ ਅਗਿਆਨੀ ਹੈਂ ਸੋ ਵਾਸਨਾ ਕੇ ਜਾਲ ਮੇ ਬੰਧੇ ਹੂਏ ਫੇਰ ਫੇਰ ਜੂਨੋਂ ਮੇ ਸਰੀਰ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ॥ ਜੈਸੇ ਸਤਿਜੁਗ ਮੇਂ ਜਿਨ ਕਾ ਭ੍ਰਮ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਜੂਨਾਂ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਭ੍ਰਮਤੇ ਫੇਰ ਤ੍ਰੇਤੇ ਮੇਂ ਮਾਨੁਖ ਜਨਮ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤ੍ਰੇਤੇ ਮੇਂ ਭੀ ਜੋ ਅਗਿਆਨ ਕਰ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਜੇਵੜੇ ਮੇਂ ਬਾਧੇ ਰਹੇ ਸੋ ਬਹੁਤ ਜੂਨਾਂ ਭੋਗ ਕਰ ਫੇਰ ਦੁਆਪੁਰ ਮੇਂ ਮਾਨਸ ਜਨਮ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਦੁਆਪੁਰ ਮੇਂ ਭੀ ਮੇਂ ਔਰ ਮੇਰੀ ਜੋ ਹਉਮੈ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ ਬਾਂਧੇ ਹੂਏ ਗਰਭ ਜੂਨਾਂ ਮਾਹਿ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਫੇਰ ਕਲਜੁਗ ਅੰਦਰ ਜਨਮ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਭੀ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਉ ਮਿਲੈ ਸੋ ਭੀ ਨਾਮ ਕੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰ ਗਿਆਨ ਕਉ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਅਗਿਆਨੀ ਗੁਰੂ ਕਉ ਮਿਲੈ ਤੌ ਫਿਰ ਕਰਮਾਂ ਅੰਦਰ ਫਸਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਇਹ ਸਮਾਂ ਬੀਤਿਆ ਫਿਰ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਅਰ ਪਛਤਾਵਾ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਤਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਜੀ ਕਲਜੁਗ ਕੀ ਸਾਧਨਾ ਭੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕਹੋ॥ ॥ਪਉੜੀ ਸੋਲਵੀਂ ਚਲੀ॥ ॥

॥ਕਲਜੁਗ ਕੀ ਸੁਣ ਸਾਧਨਾ ਕਰਮ ਕਿਰਤ ਕੀ ਚਲੈ ਨ ਕਾਈ॥ ਬਿਨ ਭਜਨ ਭਗਵਾਨ ਕੇ ਭਾਉ ਭਗਤ ਬਿਨ ਠਉਰ ਨ ਪਾਈ॥ ਲਹੈ ਕਮਾਣਾ ਏਤ ਜੁਗ ਪਿਛਲੀ ਜੁਗੀ ਕਰੀ ਕਮਾਈ॥ ਪਾਇਆ ਮਾਨਸ ਦੇਹ ਕੈ ਐਥੈ ਚੁਕਿਆਂ ਠਉਰ ਨ ਠਾਈ॥ ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਉਪਕਾਰ ਸੁਣ ਜੈਸੇ ਬੇਦ ਅਥਰਬਣ ਗਾਈ॥ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਪਰਵਾਣ ਹੈ ਜਗ ਹੋਮ ਗੁਰ ਪੁਰਬ ਕਮਾਈ॥ ਕਰ ਕੈ ਨੀਚ ਸਦਾਵਣਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰਭ ਅੰਦਰ ਲੇਖੇ ਪਾਈ॥ ਕਲਜੁਗ ਨਾਵੈਂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ॥੧੬॥

ਭਾਈ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਲਜੁਗ ਕੀ ਸਾਧਨਾ ਸੁਣੋ ਕਿ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕਰਮ ਧਰਮ ਸੋ ਹੈ ਨਹੀਂ ਆਂਵਦਾ ਪਰ ਇਕ ਭਜਨ ਭਗਵਾਨ ਕਾ ਅਰ ਇਕ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਹੋਇ ਆਂਵਦੀ ਹੈ ਅਰ ਸੋਈ ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਲੇਖੇ ਪਵਤੀ ਹੈ॥ ਅਰ

ਪਿਛਲੇ ਸੁਭ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਫਲ ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਇਥੇ ਜੇ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਨਾਮ ਜੀਵ ਨ ਜਪੇਗਾ ਤਾਂ ਅੱਗੇ ਠੌਰ ਕਾਈ ਨਹੀ॥ ਅਰ ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਧਰਮ ਅਥਰਬਣ ਵੇਦ ਨੇ ਐਸੇ ਕਹੇ ਹੈਂ ਕਿ ਭਉਭਗਤ ਕਰਨਾ ਅਰ ਨਾਮੁ ਜਪਣਾ ਅਰ ਜਗ ਹੋਮ ਸੋ ਜਗ ਹੋਮ ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਏਹ ਹੈਂ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਗੁਰਭਾਈਆਂ ਅਰ ਸਿਖਾਂ ਕਉ ਖੁਲਾਵਣਾ ਅਰ ਆਪ ਕੇ ਨੀਰ ਸਦਵਣਾ॥ ਤਾਂਤੇ ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਏਕ ਨਾਮ ਹੀ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਫੇਰ ਸਿਖਾਂ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਬ ਏਕ ਜੁਗ ਬੀਤਤਾ ਹੈ ਅਰ ਦੂਸਰਾ ਆਵਣੇ ਲਗਤਾ ਹੈ ਤੋ ਕਿਆ ਵਰਤਾਰਾ ਵਰਤਤਾ ਹੈ

ਪੌੜੀ ਸਤਾਰਵੀ ਚਲੀ ॥ਜੁਗਗਰਦੀ ਜਬ ਹੋਵਹੇ ਉਲਟੇ ਜੁਗ ਕਿਆ ਹੋਇ ਅ
ਵਤਾਰਾ। ਉਠੇ ਗਿਲਾਨ ਜਗਤ ਵਿਚ ਵਰਤੈ ਪਾਪ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸੰਸਾਰਾ। ਵਰਨਾਵ
ਰਨ ਨ ਭਾਵਨੀ ਖਹਿ ਖਹਿ ਜਲਨ ਬਾਂਸ ਅੰਗਿਆਰਾ। ਨਿੰਦਿਆ ਚਲੈ ਵੇਦ ਕੀ
ਸਮਝਨ ਨਹਿ ਅਗਿਆਨ ਗੁਬਾਰਾ। ਬੇਦ ਗਿਰੰਥ ਗੁਰ ਹਟ ਹੈ ਜਿਸ ਲਗ ਭਵਜ
ਲ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ। ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝ ਨ ਬੁਝੀਐ ਜਿਚਰ ਧਰੇ ਨ ਪ੍ਰਭ ਅਵਤਾਰਾ।
ਗੁਰ ਪਰਮੇਸਰ ਇਕ ਹੈ ਸਚਾ ਸਾਹੁ ਜਗਤ ਵਣਜਾਰਾ। ਚੜ੍ਹੈ ਸੂਰ ਮਿਟ ਜਾਇ ਅੰਧਾਰਾ

॥੧੭॥ ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੀ ਨੇ ਬਰਨਨ ਕੀਆ ਜਬ ਜੁਗ ਉਲਟਨੇ ਕਾ ਸਮਾਂ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਜਗਤ ਮੇਂ ਗਿਲਾਨ ਵਰਤ ਜਾਤੀ ਹੈ ਅਰ ਵਰਨ ਵਾਲੋਂ ਕੇ ਹੋਰ ਵਰਨ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤੇ ਅਰ ਭਾਈਆਂ ਕੋ ਭਾਈ ਨਹੀਂ ਭਾਵਤੇ ਅਰ ਜੈਸੇ ਬਾਂਸ ਆਪਸ ਮੇਂ ਖਹਿ ਕਰ ਬਨ ਕਉ ਦਗਧ ਕਰਤੇ ਹੈ ਤੈਸੇ ਆਪਸ ਮੇ ਖਹਿ ਖਹਿ ਕਰ ਜੀਵ ਅਪਨੇ ਧਰਮ ਕਰਮ ਤੇ ਹੀਨ ਹੋਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਪਾਪ ਕਰਨੇ ਮੇਂ ਸਭ ਜਗ ਵਰਤ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਵੇਦ ਪੁਰਾਨ ਕੀ ਸਮਝ ਜੀਵ ਨਹੀਂ ਰਖਤੇ ਅਰ ਵੇਦੋਂ ਕੇ ਪਠ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭੀ ਪਾਪੋਂ ਮੇਂ ਵਰਤ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਲੋਕ ਵੇਦੋਂ ਕੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤੁਛ ਬੁਧ ਕਰ ਤਤ ਪਰਨ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਸੋ ਜੈਸੇ ਕਿਸੀ ਹਟੀ ਵਾਲੇ ਕੀ ਹਟ ਪਰ ਸੌਦਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਵੇਦ ਈਸ਼੍ਵਰ ਕੀ ਹਟ ਹੈ ਅਰ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਸੌਦਾ ਹੈ॥ ਜੈਸੇ

ਵੇਦੋਂ ਕੋ ਪੜ੍ਹਤੇ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਪਾਪ ਕਟੀਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤਿਨ ਕਉ ਗਿਆਨ ਅਰ ਭਗਤਿ ਅਰ ਸੁਭ ਕਰਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ਅਰ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਾ ਹਟ ਹੈ ॥ ਅਰ ਜੋ ਇਸ ਕਉ ਸੁਣਤੇ ਪੜ੍ਹਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਉ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਕੇ ਜਹਾਜ ਪਰ ਚੜ੍ਹਾਇ ਕਰ ਅਗਿਆਨ ਕੇ ਭਉਜਲ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋਈ ਮਹਾਰਾਜ ਬ੍ਰਹਮਾ ਕਾ ਸਰੂਪ ਧਰ ਕਰ ਵੇਦਾਂ ਕਉ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸੋਈ ਮਹਾਰਾਜ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਕੈ ਵੇਦਾਂ ਕੇ ਧਰਮ ਕੋ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਕੀ ਬਾਣੀ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੇ ਅਵਿਤਾਰ ਧਾਰੇ ਬਿਨਾ ਵੇਦੋਂ ਕੇ ਗਿਆਨ ਕੀ ਸਮਝ ਜੀਵਾਂ ਕੋ ਨਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦੀ ਭੰਤੇ ਗੁਰੂ ਪਰਮੇਸਰ ਏਕ ਹੀ ਹੈਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਈਸਰ ਰਿਜਕ ਦੇਣੇ ਕਾ ਸਾਹ ਹੈ ਅਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗਿਆਨ ਦੇਣੇ ਕਾ ਸਾਹ ਹੈ ਸੋ ਜੈਸੇ ਸੂਰਜ ਕੀਆਂ ਕਿਰਣਾਂ ਸੇ ਅੰਧੇਰਾ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਸਬਦ ਸੇ ਅਗਿਆਨ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਖਾਂ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਜੈਸੇ ਔਰ ਜੁਗਾਂ ਮੈਂ ਅਵਿਤਾਰ ਹੋਤੇ ਆਏ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਕਲਜੁਗ ਕੋ ਕੌਨ ਅਉਤਾਰ ਹੈ ॥

॥ ਅਠਾਰਵੀ ਪੌੜੀ ਚਲੀ ॥ ਕਲਜੁਗ ਬੋਧ ਅਵਿਤਾਰ ਹੈ ਬੋਧ ਅਬੋਧ ਨ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਵੈ ॥ ਕੋਇ ਨ ਕਿਸੈ ਵਰਜਈ ਸੋਈ ਕਰੈ ਜੋਈ ਮਨ ਭਾਵੈ ॥ ਕਿਸੈ ਪੁਜਾਈ ਸਿਲਾ ਸੁੰਨਿ ਕੋਈ ਗੋਰੀ ਮੜੀ ਪੁਜਾਵੈ ॥ ਤੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਪਾਖੰਡ ਕਰਿ ਕਲਹਿ ਕ੍ਰੋਧ ਬਹੁ ਵਾਦ ਵਧਾਵੈ ॥ ਆਪੋ ਧਾਪੀ ਹੋਇ ਕੈ ਨਿਆਰੇ ਨਿਆਰੇ ਧਰਮ ਚਲਾਵੈ ॥ ਕੋਈ ਪੂਜੈ ਚੰਦ ਸੂਰ ਕੋਈ ਧਰਤਿ ਅਕਾਸ ਮਨਾਵੈ ॥ ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੋ ਧਰਮ ਰਾਜ ਕੋਈ ਤ੍ਰਿਪਤਾਵੈ ॥ ਫੋਕਟਿ ਧਰਮੀ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਵੈ ॥੧੮॥੮॥੮॥੮॥

ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਸਤਿਜੁਗ ਮੈ ਚਾਰ ਅਵਿਤਾਰ ਹੋਏ ਹਨ ॥ ਪਹਲਾ ਕਛ ਦੂਜਾ ਮਛ ਤੀਜਾ ਨਰਸਿੰਘ ਚੌਥਾ ਬੈਰਾਹ ਅਰ ਚਾਰੇ ਪੈਰ ਧਰਮ ਕੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪਹਿਲਾ ਸਤ ਦੂਜਾ ਜਤ ਤੀਜਾ ਤਪ ਚੌਥਾ ਨਾਮ ॥ ਅਰ ਤ੍ਰੇਤੇ ਮੈਂ ਤੀਨ ਅਵਿਤਾਰ ਹੋਏ ਹੈਂ ਸੋ ਪਹਿਲਾ ਬਾਵਨ ਦੂਜਾ ਪਰਸਰਾਮ ਤੀਜਾ ਰਾਮ ਅਰ ਤੀਨੋ ਹੀ ਪੈਰ ਧਰਮ ਕੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜੋ ਪਹ-

ਲਾ ਗਾ ਦੂਸਰਾ ਤਪ ਤੀਸਰਾ ਨਾਮ ॥ ਅਰ ਜੋ ਸ੍ਰੁਤ ਸੀ ਸੋ ਖੀਣ ਹੋਇ
ਗਇਆ ॥ ਅਰ ਦੁਆਪੁਰ ਮੈਂ ਦੋ ਅਵਤਾਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪਹਿਲਾ ਸ੍ਰੀ
ਕ੍ਰਿਸਨ ਦੂਸਰਾ ਬੋਧ ॥ ਅਰ ਦੋ ਹੀ ਪੈਰ ਧਰਮ ਕੇ ਜੋ ਪਹਿਲਾ ਤਪ
ਅਰ ਦੂਸਰਾ ਨਾਮ ॥ ਅਰ ਜੋ ਬੋਧ ਅਵਤਾਰ ਦੁਆਪੁਰ ਕਾ ਹੈ ਸੋਈ
ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਅੰਤ ਤਕ ਨਿਹਕਲੰਕ ਅਵਤਾਰ ਹੋਵੇਂਤਕ ਵਰਤਤਾ ਹੈ
ਅਰ ਧਰਮ ਕਾ ਪੈਰ ਭੀ ਇਕ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਇਹੋ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ
ਸੋ ਨਿਹਕਲੰਕ ਕੇ ਹੂਏ ਭੀ ਨਿਹਕਲੰਕ ਕਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੋਇ ਵਰਤਤਾ ਹੈ
ਅਰ ਬੋਧ ਜੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਬੋਧ ਕੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਕਾ ਸ
ਰੂਪ ਮਨ ਕੇ ਸਮਝਣੇ ਮੈਂ ਅਰ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਕੇ ਦੇਖਣੇ ਮੈਂ ਨ ਆਵੈ
ਜਗਤ ਉਸ ਕਉ ਜਗ ਨਾਥ ਕਾ ਸਰੂਪ ਕਰ ਜਾਣੈ ॥ ਅਰ ਕਲਜੁਗ
ਮੈਂ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਕੇ ਵਰਜੇ ਨਹੀਂ ਅਰ ਕਿਸੇ ਕਾ ਕੋਈ ਵਰਜਿਆ ਭੀ ਨ
ਰਹੇ ॥ ਅਰ ਜੋ ਪੁਰਖ ਪ੍ਰਿਤਮਾ ਕੋ ਪੂਜੇ ਤਾਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਬਰਾਂ ਕੋ ਪੂਜੇ
ਅਰ ਪੁਤ੍ਰ ਮੜ੍ਹਿਆਂ ਕੋ ਪੂਜੇ ॥ ਅਰ ਜੋ ਭਾਈ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਉਂ ਪੂਜੈ ਤ
ਭੈਣ ਸਰਵਰ ਕਉ ਪੂਜੇ ਅਰ ਕੋਈ ਸੂਰਜ ਕੋ ਅਰ ਕੋਈ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕੋ
ਕੋਈ ਕਿਸੀ ਦੇਵਤਾ ਕੋ ਅਰ ਕੋਈ ਕਿਸੀ ਦੇਵਤਾ ਕੋ ਸੋ ਆਪੋ ਆਪਣਾ
ਇਸਟ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਅਰ ਇਕਸੇ ਘਰ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਮਤੇ ਹੋ ਜਾਣ
ਅਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖ ਕਾ ਕਹਿਆ ਨ ਮੰਨੇ ਅਰ ਪੁਰਖ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ
ਕਹਿਆ ਨ ਮੰਨੇ ਅਰ ਪੁਰਖ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜਿਤੇ ਹੋ ਜਾਣ ਅਰ ਨਾਰਾਇ
ਣ ਕੀ ਉਪਾਸਣਾ ਛਿਪ ਜਾਵੈ ਅਰ ਕੋਈ ਤੰਤ੍ਰ ਕੋਈ ਮੰਤ੍ਰ ਸਾਧੇ ਅਰ
ਕੋਈ ਪਾਖੰਡ ਕਰੇ ਅਰ ਕੋਈ ਕਲਹ ਕਰੇ ਅਰ ਕੋਈ ਕ੍ਰੋਧ ਵਧਾਵੇ
ਕੋਈ ਵਾਦ ਕਰੇ ਸੋ ਏਕ ਦੂਸਰੇ ਕਾ ਕਹਿਆ ਨ ਭਾਵੈ ਅਰ ਏਕ ਦੂਜੇ
ਸਾਥ ਈਰਖਾ ਕਰੈਂ ਅਰ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰੈਂ ਅਰ ਜੋ ਦੋ ਪੁਰਖ ਭੀ ਹੋਵੈਂ
ਤਾ ਏਕ ਦੂਜੇ ਕਾ ਵਿਸਾਹੁ ਨ ਕਰੈਂ ਅਰ ਏਕ ਦੂਜੇ ਕਾ ਬੁਰਾ ਚਿਤਵੈਂ ਅ
ਰ ਇਕ ਧਰਮ ਪਰ ਕੋਈ ਨ ਚਲੈ ਅਰ ਕੋਈ ਪੌਣ ਅਰ ਕੋਈ ਪਾ

ਨੀਕੋ ਮਨੈ ਅਰ ਕੋਈ ਦੇਵੀ ਅਰ ਕੋਈ ਦੇਵਤਿਆਂ ਕੋ ਅਰ ਕੋਈ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕੇ ਨਮਿਤ ਜਗ ਕਰੈ ਅਰ ਭਗਵਤ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਅਰ ਸੰਤਾਂ ਕੋ ਕੋਈ ਨ ਮਨੈ ਅਰ ਜੋ ਨਾਮ ਜਪੇ ਊਸ ਕਉ ਦੋਖ ਲਗਾਵੈਂ ਸੋ ਜਬ ਐਤੇ ਪਾਪ ਵਰਤਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਜੁਗ ਪਲਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਮਹਾਰਾਜ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰ ਕੇ ਧਰਮ ਕੀ ਰਖਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈ॥ਪਉੜੀ ਉਨੀਸਵੀਂ ਚਲੀ

> ॥ਭਈ ਗਿਲਾਨ ਜਗਤ੍ਰ ਵਿਚ ਚਾਰ ਵਰਨ ਆਸ੍ਰਮ ਉਪਾਏ॥ਦਸ ਨਾਮ ਸੰਨਿਆਸੀਆਂ ਜੋਗੀ ਬਾਰਹਿ ਪੰਥ ਚਲਾਏ॥ਜੰਗਮ ਤੇ ਸਰੇਵੜੇ ਦਗੇ ਦਿਗੰਬਰ ਵਾਦ ਕਰਾਏ॥ਬ੍ਰਹਮਣ ਬਹੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰ ਸਾਸਤ੍ਰ ਵੇਦ ਪੁਰਾਣ ਲੜਾਏ॥ਖਟ ਦਰਸਨ ਬਹੁ ਵੈਰ ਕਰ ਨਾਲ ਛਤੀਸ ਪਾਖੰਡ ਰਲਾਏ॥ਤੰਤ ਮੰਤ ਰਸਾਇਣਾਂ ਕਰਾਮਾਤ ਕਾਲਖ ਲਪਟਾਏ॥ਇਕਸ ਤੇ ਬਹੁ ਰੂਪ ਕਰ ਰੂਪ ਕਰੂਪੀ ਘਣੇ ਦਿਖਾਏ॥ਕਲਜੁਗ ਅੰਦਰ ਭਰਮ ਭੁਲਾਏ॥੧੯॥

॥ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਜਿ ਸੋ ਕੋ ਕੋਈ ਵਰਜਣ ਵਾਲਾ ਨ ਹੂਆ ਤਾਂ ਚਾਰ ਵਰਨ ਕੀ ਆਪਸ ਮੇਂ ਗਿਲਾਨ ਹੂਈ ਅਰ ਚਾਰ ਆਸ੍ਰਮ ਭੀ ਏਕ ਦੂਸਰੇ ਕੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰੈਂ ਅਰ ਦਸ ਨਾਮ ਸੰਨਿਆਸੀ ਅਰ ਬਾਰਾਂ ਪੰਥ ਜੋਗੀ ਆਪਸ ਮੇਂ ਬਖੀਲੀ ਕਰੈਂ ਅਰ ਜੰਗਮ ਸਰੇਵੜੇ ਦਿਗੰਬਰ ਆਪਸ ਮੇਂ ਦਗਾ ਕਰੈਂ ਅਰ ਵਾਦ ਕਰੈਂ ਅਰ ਪੰਡਿਤ ਅਰ ਜੋਤਕੀ ਸਾਸਤ੍ਰ ਵੇਦ ਪੁਰਾਣ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਆਪਸ ਮੇਂ ਵਾਦ ਕਰੈਂ ਅਰ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਕਾ ਕਹਿਆ ਨਾ ਮੰਨੇ ਛਿਆ ਛਿਅ ਪਾਖੰਡ ਅਰ ਏਕ ਏਕ ਦਰਸਨ ਆਪੁ ਆਪਨੇ ਚਲਾਏ ਅਰ ਏਕ ਦੂਜੇ ਸਾਥ ਵਾਦ ਵਰਤਿਆ ਕੋਈ ਤੰਤ੍ਰ ਕੋਈ ਮੰਤ੍ਰ ਜਾਪੇ ਅਰ ਕੋਈ ਰਸਾਇਣ ਅਰ ਕੋਈ ਵੈਦਗੀ ਸੀਖੇ ਅਰ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਆਸਰਾ ਭੂਲ ਗਿਆ ਅਰ ਮਨ ਕੋ ਇਕਾਗਰ ਕਰਕੇ ਜੋ ਪ੍ਰਮੇਸਰ ਕੇ ਨਾਮ ਮੈਂ ਜੋੜਨਾ ਥਾ ਸੋ ਮਨ ਬਹੁਤੇ ਕਰੂਪਾਂ ਸਿਉਂ ਰਚ ਰਹਿਆ ਅਰ ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਭਰਮ ਕਰ ਸਾਰਾ ਜਗਤ ਭੂਲ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤ ਕੋ ਮਹਿਮਾ ਦੇਣੇ ਮੇਂ ਪਾਇ ਕਰ ਅਰ ਦੇਸ ਕਾ ਪੇਰਿਸ਼

ਉਤਪਤ ਕੀਆ ॥ ਪਉੜੀ ਬੀਸਵੀਂ ਚਲੀ ॥ ਗਬਰੁ ਵਰੀ ਜਗ ਚਲੀਆਂ ਤਬ
ਗੀ ਭੂਏ ਮਹਿਮਦ ਯਾਰਾ ॥ ਕਿਮ ਬਹਤਰ ਸੰਗਕਰ ਬਹੁ ਬਿਧ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਪਸਾਰਾ ॥
ਰੋਜੇ ਈਦ ਨਮਾਜ ਕਰ ਕਰਮੀ ਬੰਦ ਕੀਆ ਸੰਸਾਰਾ ॥ ਪੀਰ ਪੈਕੰਬਰ ਔਲੀਏ
ਗਉਸ ਕੁਤਬ ਬਹੁ ਭੇਖ ਸਵਾਰਾ ॥ ਠਾਕੁਰ ਦੁਆਰੇ ਢਾਹਿ ਕੈ ਤਿਹ ਠਉੜੀ ਮਾਸੀਤ
ਉਸਾਰਾ ॥ ਮਾਰਨ ਗਊ ਗਰੀਬ ਨੋ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਪਾਪ ਬਿਥਾਰਾ ॥ ਕਾਫਰ ਮੁ
ਲਹਦ ਇਰਮਨੀ ਰੂਮੀ ਜੰਗੀ ਦੁਸਮਨ ਦਾਰਾ ॥ ਪਾਪੇ ਦਾ ਵਰਤਿਆ ਵਰਤਾਰਾ ॥

ਭਾਈ ਜੀ ਕਹੈਂ ਜਾਂ ਬਹੁਤੇ ਪੰਥ ਕਲਜੁਗ ਵਿਚ ਵਰਤ ਗਏ ਤਾਂ ਮਹਿਮਦ ਪੈਕੰਬਰ ਕੋ ਪਾਪ ਕੇ ਮਿਟਾਵਣ ਵਾਸਤੇ ਅਰ ਨਾਮ ਕੇ ਜਪਾਵਣ ਵਾਸਤੇ ਅਰ ਉਪਾਸਨਾ ਕੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਉਤਪਤ ਕੀਤਾ ਪਰ ਅਗਯਾਨੀਆਂ ਜੀਆਂ ਨੇ ਤਿਸ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਨ ਮੰਨਿਆ ਤਾਂ ਤਿਸ ਕੇ ਭੀ ਬਹੱਤਰ ਫਿਰਕੇ ਹੋ ਗਏ ਅਰ ਬਹੁਤ ਵਿਰੋਧ ਪਸਰ ਗਿਆ ਅਰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਕੇ ਕਰਮ ਪੂਜਾ ਬ੍ਰਤ ਆਦਿਕ ਘਟ ਗਏ ਅਰ ਨਿਮਾਜ ਅਤੇ ਰੋਜੇ ਈਦਾਂ ਪਸਰ ਗਏ ਅਰ ਜੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂ ਕੁਛ ਕਲਾ ਹੋਵੈ ਸੋ ਪੀਰ ਹੋ ਬੈਠੇ ਅਰ ਕੋਈ ਆਪਨੇ ਪੈਕੰਬਰ ਕਹਾਵੈ ਅਰ ਕੋਈ ਆਪਨੇ ਔਲੀਆ ਕਹਾਵੈ ਅਰ ਕੋਈ ਗੌਂਸ ਕੋਈ ਕੁਤਬ ਬਹੁਤੇ ਹੀ ਭੇਖ ਬਣ ਖਲੋਤੇ ਅਰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਗਰੀਬਾਂ ਤੇ ਲ ਲਚ ਕਰਨ ਲਗੇ ਅਰ ਠਾਕੁਰ ਦੁਆਰਿਆਂ ਕੋ ਢਾਹਿ ਕਰ ਮਸੀਤਾਂ ਉਸਾਰਨ ਅਰ ਗਊਆਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਅਰ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਪਾਪ ਪਸਰ ਗਿਆ ਅਰ ਜੋ ਉਨਕਾ ਬਚਨ ਨ ਮੰਨੇ ਉਸਕਾ ਨਾਮ ਕਾਫਰ ਧਰਨ ਅਰ ਜੋ ਉਨ ਸੇ ਬਿਪ੍ਰੀਤ ਹੋਇ ਕੇ ਵਰਤੇ ਉਨ ਕੋ ਮੁਲ੍ਹਦ ਕਾਨ ਅਰ ਕਈ ਇਰਮਨੀ ਅਰ ਕਈ ਰੂਮੀ ਕਈ ਜੰਗੀ ਕਈ ਦੁਸਮਨ ਚਰਕਾਵਨੇ ਸੋ ਮਹਾ ਮੋਹ ਕਾ ਪਸਾਰਾ ਪਸਰ ਗਿਆ ॥ ਆਗੇ ਪਉੜੀ ਇਕੀ

ਸਵੀਂ ਚਲੀ ॥ ਚਾਰ ਵਰਨ ਚਾਰ ਮਜਹਬਾਂ ਜਗ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣੇ ॥
ਖੁਦੀ ਬਖੀਲੀ ਤਕਬਰੀ ਖਿੰਚੋਤਾਣ ਕਰੇਨ ਧਿਙਾਣੇ ॥ ਗੰਗ ਬਨਾਰਸ ਹਿੰਦੂਆਂ
ਮੱਕਾ ਕਾਬਾ ਮੁਸਲਮਾਣੇ ॥ ਸੁੰਨਤ ਮੁਸਲਮਾਣ ਦੀ ਤਿਲਕ ਜੰਞੂ ਹਿੰਦੂ ਲੋਭਾਣੇ ॥

॥ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਕਹਾਇਦੇ ਇਕ ਨਾਮ ਦੁਇ ਰਾਹੁ ਭੁਲਾਣੇ॥ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਭੁਲਾ
ਇ ਕੈ ਮੋਹੇ ਲਾਲਚ ਦੁਨੀ ਸੈਤਾਣੇ॥ਸਚ ਕਿਨਾਰੇ ਰਹਿ ਗਇਆ ਖਹਿ
ਮਰਦੇ ਬਾਮਣ ਮਉਲਾਣੇ॥ਸਿਰੋ ਨ ਮਿਟੈ ਆਵਣ ਜਾਣੈ॥੨੧॥੮॥੮॥

॥ਭਾਈ ਜੀ ਕਹੈ ਅਗੇ ਚਾਰ ਵਰਨ ਹਿੰਦੂਆਂ ਕੇ ਹੈਸਨ ਫੇਰ ਚਾਰ ਮਜ਼ਬ
ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਕੇ ਭੁਏ ਅਰ ਏਕ ਦੂਸਰੇ ਕੇ ਸਾਥ ਬਖੀਲੀ ਕਰਨ ਅਰ
ਗਰਬ ਕਰਨ ਅਰ ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਤਾਣ ਦਿਖਾਵਣ ਅਰ ਜੋ ਅਗੇ ਹਿੰ
ਦੂ ਗੰਗਾ ਅਰ ਕਾਂਸ਼ੀ ਕੋ ਪੂਜਦੇ ਸਨ ਸੋ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕੇ ਮਕੇ ਔਰ ਮਦੀ
ਨੇ ਕੋ ਪੂਜਨ ਲਗੇ ਅਰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਕਾ ਧਰਮ ਤਿਲਕ ਜਨੇਊ ਸੀ ਸੋ ਮੁ
ਸਲਮਾਨਾਂ ਕਾ ਧਰਮ ਸੁੰਨਤ ਭਈ ਅਰ ਹਿੰਦੂ ਰਾਮ ਕਹਿਨ ਮੁਸਲਮਾਨ
ਰਹੀਮ ਕਹਿਨ ਸੋ ਏਕ ਦੂਸਰੇ ਸਾਥ ਦ੍ਵੈਖ ਰਖਨ ਅਰ ਵੇਦੋਂ ਕਤੇਬੋਂ ਕਾ
ਉਪਦੇਸ ਭੂਲ ਗਿਆ ਅਰ ਲਾਲਚ ਮਾਇਆ ਕਾ ਪਸਰ ਪਇਆ ਬ੍ਰਾ
ਹਮਣ ਅਰ ਮੁਲਾ ਆਪਸ ਵਿਚ ਠਾਕਠਾਰ ਮਰਨ ਅਰ ਵੇਦ ਕਤੇਬ ਕੇ
ਵਚਨ ਕੋਈ ਕਮਾਵੈਨਗੇ ਸੋ ਸਾਰੇ ਹੀ ਜਗਤ ਮੇਂ ਪਾਪ ਵਰਤ ਗਿਆ

॥ਪੌੜੀ ਬਾਈਸਵੀਂ ਚਲੀ॥ ॥ਚਾਰੇ ਜਾਗੇ ਚਹੁੰ ਜੁਗੀਂ ਪੰਚਾਇਣ ਆਪ
ਪ੍ਰਭੁ ਹੋਇਆ॥ਆਪੇ ਪਟੀ ਕਲਮ ਆਪ ਆਪਿ ਲਿਖਣ ਹਾਰਾ ਹੋਇਆ॥
॥ਬਾਝ ਗੁਰੂ ਅੰਧੇਰ ਹੈ ਖਹਿ ਖਹਿ ਮਰਦੇ ਬਹੁ ਬਿਧ ਲੋਆ॥ਵਰਤਿਆ ਪਾ
ਪ ਜਗਤ ਤੇ ਧਉਲ ਉਡੀਣਾ ਨਿਸ ਦਿਨ ਰੋਆ॥ਬਾਝ ਦਇਆ ਬਲਹੀਣ
ਹੋਂ ਨਿਘਰ ਚਲਹੁ ਰਸਾਤਲਿ ਟੋਆ॥ਖੜਾ ਇਕਤੇ ਪੈਰ ਤੇ ਪਾਪ ਸੰਗਿ ਬਹੁ
ਭਾਰਾ ਹੋਆ॥ਥੰਮੇ ਕੋਇ ਨ ਸਾਧ ਬਿਨ ਸਾਧ ਨ ਦਿਸੇ ਜਗ ਵਿਚ ਕੋਆ
॥ਧਰਮ ਧਉਲ ਪੁਕਾਰੇ ਤਲੇ ਖੜੋਆ॥੨੨॥੮॥੮॥੮॥੮॥੮॥

ਭਾਈ ਜੀ ਕਹੈਂ ਜਬ ਬਹੁਤ ਪਾਪ ਧਰਤੀ ਤੇ ਹੋਣ ਲਗ ਪਏ ਤਾਂ ਧੌਲ
ਜੋ ਧਰਮ ਰੂਪ ਥਾ ਸੋ ਧਰਤੀ ਕਾ ਭਾਰ ਉਠਾਇ ਨ ਸਕਿਆ ਅਰ ਦ
ਇਆ ਦਾਨ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਤੇ ਹੋਣੋ ਰਹਿ ਗਿਆ ਤਾਂ ਧਰਮ ਨੇ ਪੁਕਾਰ ਕੀਤੀ
ਜੋ ਮੈਂ ਕਲਜੁਗ ਵਿਚ ਇਕ ਪੈਰ ਤੇ ਖੜਾ ਹਾਂ ਅਰ ਤੀਨ ਪੈਰੋਂ ਕਾ ਬਲ ਘ

ਰਹਿਆ ਸੀ ॥ ਸੋ ਅਬ ਪਾਪ ਕਰ ਏਕ ਪੈਰ ਕਾ ਬਲ ਭੀ ਖੀਨ ਹੋ ਗਿਆ
ਤਾਂਤੇ ਅਬ ਮੈਂ ਰਸਾਤਲ ਕੋ ਚਲਿਆ ਜਾਤਾ ਹੋਂ ਸੋ ਜੈਸੇ ਤੁਮ ਚਾਰ ਜੁਗੋਂ ਮੈਂ ਈ
ਸਰ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰ ਕੇ ਵੇਦ ਕੇ ਧਰਮ ਕੀ ਮ੍ਰਿਜਾਦਾ ਰਖਦੇ ਆਏ ਹੋ ਜੋ
ਕਿ ਸਤਜੁਗ ਮੈਂ ਹੰਸ ਅਵਿਤਾਰ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਅਰ ਤ੍ਰੇਤੇ ਮੈਂ ਰਾਮ ਅਵਿ
ਤਾਰ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਅਰ ਦੁਆਪੁਰ ਮੈਂ ਕ੍ਰਿਸਨ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਿਆ ਹੈ
ਅਰ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਨਿਹਕਲੰਕ ਅਵਤਾਰ ਅਬ ਤੈਸੇ ਸਾਧ ਅਵਤਾਰ ਧਾ
ਰ ਕਰ ਪੰਜਵਾਂ ਵੇਦ ਅਪਨੀ ਬਾਣੀ ਕਾ ਗੈਬ ਜੀ ਬਨਾਓ ਕਿਓਂਕਿ ਜਗਤ
ਮੈਂ ਬਿਸਨ ਭਗਤ ਥੋੜ੍ਹੇ ਹੋਵੈਂ ਅਰ ਮਹਾ ਮੋਹ ਕਾ ਬਲ ਪਰ ਜਾਵੈ ਤਾਂ ਮੁਝੇ
ਭੀ ਥਮੇ ਹੋ ਜਾਵੈ ਸੋ ਜਬ ਧਰਮ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਅਗੇ ਐਸੀ ਪੁਕਾਰ ਕੀਤੀ
ਅਰ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਧਉਲ ਕੀ ਪੁਕਾਰ ਸੁਣੀ ਤਾਂ ਧਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜੋ ਇਸ
ਕਾ ਮੈਂ ਉਧਾਰ ਕਰੋਂ ਤਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਧਿਆਨ ਸੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਾ ਸਰੂ
ਪ ਪਰਗਟ ਹੂਆ ਤਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਆਗਿਆ ਕਰੀ ਕਿ ਮੈਨੇ ਆਪਣਾ ਸ
ਰੂਪ ਪਰਗਟ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਜਗਤ ਮੈਂ ਜਾਇ ਕਰ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਜਸ
ਕਰਵਾਇ ਅਰ ਅਗੇ ਮੈਨੇ ਰਖੀਸਰ ਮੁਨੀਸਰ ਭੇਜੇ ਹੈਨ ਅਰ ਉਨੋਂ ਨੇ
ਅਪਣੇਂ ਸਾਸਤ੍ਰੋਂ ਅਰ ਪੁਰਾਣੋਂ ਮੈਂ ਧਰਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕੀਆ ਪਰ ਕ
ਲਜੁਗ ਮੈਂ ਜੋ ਮਹਾ ਮੋਹ ਪਸਾਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਪੜ੍ਹਤੇ ਸੁਣਤੇ ਹੈਂ ਅਰ
ਕਮਾਵਤੇ ਨਹੀਂ ਸੋ ਅਬ ਤੂੰ ਜਾਇ ਕੇ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਜਗਤ ਕੋ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਾਇ ॥
ਅਰ ਸਤਜੁਗ ਮੇ ਮੇਰੀ ਭਗਤ ਕਸਪ ਅਤੇ ਅਦਿਤਿਆਂ ਕੀਤੀ ਸੀ
ਅਰ ਮੁਝ ਸੇ ਏਹ ਵਰ ਮੰਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰੇ ਘਰ ਤੁਮ ਸਾਰਖਾ ਬੇਟਾ ਹੋਵੈ
ਸੋ ਤੀਨ ਵਾਰ ਉਸ ਨੇ ਏਹੀ ਵਰ ਮੰਗਿਆ ਤਾਂ ਮੈਨੇ ਕਹਾ ਮੁਝ ਸਾਰਖਾ ਅ
ਵਰ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਹੀ ਤੁਮਾਰੇ ਘਰ ਉਤਪਤ ਹੋਵਊਗਾ ਪਰ ਦੋ ਜੁਗ ਮੈਂ ਈ
ਸਰ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰੋਂਗਾ ਅਰ ਏਕ ਜੁਗ ਮੈਂ ਗੁਰ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰੋਂਗਾ
ਸੋ ਤ੍ਰੇਤੇ ਮੈਂ ਓਹੀ ਰਖੀਸਰ ਦਸਰਥ ਪਿਤਾ ਅਰ ਕੁਸਲਿਆ ਮਾਤ
॥ ਤਾਂ ਮੈਂ ਰਾਮ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰ ਕੇ ਰਾਵਣ ਆਦਿਕ ਦੁਸਟਾਂ ਕਾ ਨਾਸ ਕੀ

ਆ॥ ਅਰ ਦੁਆਪੁਰ ਮੈਂ ਮਾਤਾ ਦੇਵਕੀ ਅਰ ਪਿਤਾ ਵਸੁਦੇਵ ਹੂਏ ਤਾਂ ਮੈ
ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸਨ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਕੇ ਦੈਤ ਵਕ੍ਰ ਅਰ ਕੰਸ ਸਿਸਪਾਲ ਆਦਿ
ਕ ਦੁਸਟੰ ਕਾ ਨਾਸ ਕੀਆ॥ ਅਰ ਅਬ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਅਰ
ਕਾਲੂ ਪਿਤਾ ਤਿਸਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਜਾਕੇ ਸਾਧ ਅਵਤਾਰ ਲੈਣਾ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਤੁਝੇ
ਆਪਣਾ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕੀਆ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਤੂੰ ਜਾਹੁ ਅਰ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰ ਅਰ ਉ
ਕ ਨਾਮ ਅਰ ਦੂਸਰੀ ਗਰੀਬੀ ਏਹ ਦੁਇ ਫਲ ਮੈਂ ਤੁਝੇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਜਾ
ਹੁ ਅਰ ਜਗਤ ਮਾਹਿ ਵਰਤਾਇ ਅਰ ਮੇਰੀ ਭਗਤਿ ਕੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦੇਕਰ ਕਾ
ਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿਕ ਜੋ ਦੁਸਟ ਹੈਂ ਤਿਨੋਕੋ ਮਿਟਾਇ ਅਰ ਮਲੇਛ ਆਦਿਕ ਜੋ
ਪਾਪੀ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਬਲ ਖੀਨ ਕਰ ਅਰ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ਅਰ ਨਾ
ਕ ਅਪਨਾ ਨਾਮ ਰਖਾਇ॥ ਸੋ ਨਾਨਕ ਕਹੀਏ ਜੋ ਅਨੇਕ ਰੂਪ ਧਾਰਨੇਕ
ਰੈ ਅਰ ਭੀ ਏਕ ਰੂਪ ਰਹੇ ਸੋ ਤੂੰ ਤੇ ਮੈਂ ਅਨੇਕ ਭੀ ਹੈਂ ਅਰ ਏਕ ਭੀ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ
ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਜਾਇਕਰ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਵਰਤਾਇ॥ ਤਾਂ ਪੌਣ ਕੋ ਆਗਿਆ
ਕਰੀ ਕਿ ਤੂੰ ਜਾਇਕੇ ਮਾਤਾ ਕੇ ਉਦਰ ਮੈਂ ਸੋਝੀ ਕਰ ਜੋ ਉਸਕੋ ਪੁਤ੍ਰ ਭਾਉ ਮ
ਲੂਮ ਹੋਵੇ ਅਰ ਮੈਂ ਉਸਕੇ ਪ੍ਰਸੂਤ ਕੇ ਸਮੇ ਅਵਤਾਰ ਆਨ ਧਾਰੋਂਗਾ, ਤਾਂ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜੋ ਜੀ ਆਪਨੇ ਆਗੇ ਵਡੇ ਰਿਖੀਸ
ਰ ਮੁਨੀਸਰ ਭੇਜੇ ਹੈਂ ਅਰ ਉਨਕੇ ਕਹੇ ਭੀ ਜੀਵ ਧਰਮ ਅਰ ਭਗਤਿ ਕੋ ਨ
ਹੀ ਲਗੇ ਤਬ ਮੇਰੇ ਕਹੇ ਕਬ ਲਗੈਂਗੇ ਤਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਤੇਰੇ ਅ
ਰ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਭੇਦ ਕਛੁ ਨਾਹੀ ਜੋ ਮੈਂ ਹਿਆ ਹਾਂ ਅਰ ਤੂੰ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੀ ਭਗਤਿ
ਕੀ ਛਾਇਆ ਜਗਤ ਤੇ ਵਰਤ ਜਾਵੇਗੀ ਅਰ ਜੈਸੇ ਹੀਰੇ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਸੰਗ
ਕੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਪਰ ਵਰਤ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਫਟਕ ਕਾ ਨਹੀਂ ਵਰਤਤਾ ਤੈਸੇ ਤੇਰੀ
ਛਾਇਆ ਸਭ ਨੰ ਪਰ ਵਰਤ ਜਾਵੇਗੀ॥ ਕਹੋ ਜੇ ਕਿਉਂ ਨਾ ਰਿਖੀਓਂ ਕੋ ਮੈਨੇ ਚੌਦਾਂ
ਵਿਦਿਆ ਦੇਕਰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਉਨ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕੀ ਛਾਇਆ ਨਾਹੀਂ ਵਰ
ਤੀ ਅਰ ਤੁਝੇ ਸੰਤ ਦੇਕਰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੀ ਬਾਣੀ ਕੀ ਛਾਇਆ ਵਰਤ
ਜਾਵੇਗੀ॥ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਰ ਕਹਾ ਜੋ ਮੈਂ ਤੁਝੇ ਗੁਰੂ

ਕੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਗੁਰੂ ਤੂੰ ਜਗਤ ਕਾ ਗੁਰੂ ਸੋ ਤੂੰ ਜਾ
ਇਕੇ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਅਵਤਾਰ ਲੈ ਅਰੁ ਮੇਰੀ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ॥ ਤਾਂ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਅਵਿਤਾਰ ਧਾਰਿਆ ॥੧॥੧॥੧॥੧॥੧॥੧॥

ਜਨਮ

ਜਨਮ

ਸੰਮਤ ੧੫੨੬ ਵੈਸਾਖ ਮਾਸ ਸੁਕਲ ਪਖ ਤ੍ਰਿਤੀਆ ਥਿਤ ਸਵਾ ਪਹਿਰ
ਰਾਤ ਰਹਿੰਦੀ ਸੁਭ ਮਾਸ ਸੁਭ ਦਿਨ ਸੁਭ ਨਿਖੜ੍ਹ ਸੁਭ ਵਾਰ ਸੁਭ ਥਿਤ ਸੁਭ ਮ
ਹੂਰਤ ਸੁਭ ਘੜੀ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਅਰ ਪਿਤਾ ਕਾਲੂ ਕੇ ਗ੍ਰਿਹਿ ਆਣ ਅਵਿਤਾਰ
ਧਾਰਿਆ ਅਰ ਆਪਣਾ ਚਤਰਭੁਜ ਰੂਪ ਦਿਖਾਇਆ ਤਾਂ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨੇ
ਡੰਡਉਤ ਕਰੀ ਅਰ ਤੇਤੀਸ ਕਰੋੜੀ ਦੇਵਤਿਓਂ ਨੇ ਭੀ ਆਨ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਆ
ਅਰ ਚਉਰਾਸੀਹ ਸਿਧ ਨਉਂ ਨਾਥ ਛੇ ਜਤੀ ਬਵੰਜਾ ਬੀਰ ਸਭਨਾਂ ਨੇ ਆਨ
ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਆ ਅਰ ਰਾਗ ਰਾਗਨੀਆਂ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਆ ਅਰ ਦੇਵਦੇ
ਵੀਆਂ ਅਰ ਰਿਖੀਸਰ ਤਪੀਸਰ ਜਿਤਨੇ ਉਤਮ ਪੁਰਖ ਸੇ ਸਭਨੇ ਆਨ ਨ
ਮਸ ਕਾਰ ਕੀਆ ਕਿਓਂਕਿ ਕਲਜੁਗ ਦੇ ਉਧਾਰ ਵਾਸਤੇ ਆਪ ਨਿਰੰਕਾਰ
ਆਨ ਅਵਿਤਾਰ ਲੀਆ ਹੈ ॥ ਅਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਰਾਗ ਅਰ ਰਾਗਨੀਆਂ
ਸੇ ਪੂਛਾ ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਅੰਗ ਪ੍ਰਤਿ ਅੰਗ ਭੰਗ ਕਿਉਂ ਕਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਉਨਨੇਂ ਪੁਕਾ
ਰ ਕਰੀ ਜੋ ਜਗਤ ਕੇ ਲੋਕ ਏਕ ਤੋ ਸਮੇ ਪਾਇ ਨਹੀਂ ਗਾਵਤੇ ਦੂਸਰ ਰਾਗ ਕੋਈ

ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਜਨਮ ਸਾਖੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ ਪਰ ... ਮਨੀ ਸਿੰਘ ... ਵਾਲੀਆਂ ਦੀ ... ਲਿਖਿਆ

ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਰਾਗਨੀ ਕਿਸੀ ਮੇਂ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਅਰ ਰਾਗਨੀ ਕੋਈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਰਾਗ ਕਿਸੇ ਸਾਥ ਮਿਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਆਪੇ ਆਪਣੇ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਨਹੀ ਗਾਵਤੇ ਤਾਹੀ ਤੇ ਹਮਾਰੇ ਅੰਗ ਖੀਣ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਮੈਂ ਫੇਰ ਸੁੰਦਰ ਹੋਇ ਆਵਾਂਹਿਗੇ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕੀਤੀ ਉਨਾਂ ਦੇ ਅੰਗ ਸੁੰਦਰ ਹੋਇ ਆਏ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜੋ ਫੇਰ ਅਸਾਡੇ ਅੰਗ ਕਬਹੂ ਛੀਣ ਨਾ ਹੋਵੈਂ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਮੈਂ ਬਾਣੀ ਕਰੋਂਗਾ ਸੋ ਰਾਗ ਪਾਇ ਕਰ ਕਰੋਂਗਾ ਅਰ ਸਭ ਲੋਕ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗਾਵਾਂਹਿਗੇ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਮਾਰੇ ਅੰਗ ਸਦਾ ਸੁੰਦਰ ਰਹੈਂਗੇ ਸੋ ਇਹ ਬਚਨ ਕਹਿ ਕਰ ਸਭ ਦੇਵਤਿਆਂ ਕਉ ਵਿਦਾ ਕੀਆ ਅਰ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕਉ ਆਗਿਆ ਕਰੀ ਜੋ ਅਬ ਮੈਂ ਬਾਲਕ ਰੂਪ ਧਾਰਤਾ ਹੋਂ ਸੋ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਉਪਰ ਮਾਇਆ ਕਾ ਜਾਲ ਡਾਲ ਕਰ ਬਾਲਕ ਰੂਪ ਧਾਰਤੇ ਭਏ ਤਬ ਬਾਲਕ ਨੇ ਰੁਦਨ ਕੀਆ ਅਰ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨੇ ਜਾਣਿਆ ਕਿ ਮੁਝੇ ਸੁਪਨ ਆਇਆ ਥਾ ॥ ਪਉੜੀ ਤੇਈਸਵੀਂ ਚਲੀ ॥

ਸੁਣੀ ਪੁਕਾਰ ਦਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਜਗ ਮਾਹਿ ਪਠਾਇਆ ॥ ਚਰਨ ਧੋਇ ਰਹਰਾਸਿ ਕਰਿ ਚਰਣਾਮ੍ਰਿਤੁ ਸਿਖਾਂ ਪੀਲਾਇਆ ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਕਲਿਜੁਗ ਅੰਦਰ ਇਕ ਦਿਖਾਇਆ ॥ ਚਾਰੇ ਪੈਰ ਧਰਮ ਦੇ ਚਾਰ ਵਰਨ ਇਕ ਵਰਨ ਕਰਾਇਆ ॥ ਰਾਣਾ ਰੰਕ ਬਰਾਬਰੀ ਪੈਰੀ ਪਵਣਾ ਜਗਿ ਵਰਤਾਇਆ ॥ ਉਲਟਾ ਖੇਲੁ ਪਿਰੰਮ ਦਾ ਪੈਰਾਂ ਉਪਰ ਸੀਸ ਨਿਵਾਇਆ ॥ ਕਲਿਜੁਗ ਬਾਬੇ ਤਾਰਿਆ ਸਤਿਨਾਮ ਪੜ੍ਹ ਮੰਤ੍ਰ ਸੁਨਾਇਆ ॥ ਕਲਿ ਤਾਰਣ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਆਇਆ ॥ ੨੩ ॥

ਭਾਈ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਜੋ ਆਗਿਆ ਕਰੀ ਸੀ ਕਿ ਤੂੰ ਕਉਸਤ ਦਿਤੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਚਉਦਾਂ ਵਿਦਿਆ ਤਿਸ ਕੀਆਂ ਦਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਦਿਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਸਿਖਾਂ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਜੋ ਚਉਦਾਂ ਵਿਦਿਆ ਕਉਣ ਹੈਨ ॥ ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੀ ਕਹਾ ॥ ਛੰਦ ॥ ਸ੍ਰੀ ਅਖਰ ਜਲ ਤਰਨ ਚਕਿਤ ਸਾਅਉਰ ਰਸਾਇਣਾ ਜੋਤਕ ਜੋਤ ਪ੍ਰਬੀਨ ਰਾਗ ਖਟ ਰਾਗਨ ਗਾਇਨਾ ਕੋਕਲ ਵਿਆਕਰਨ ਔਰ ਬਜੀਤ ਬਜਾਇਨਾ ਤੁਰੰਗ ਤੇਰਨ ਨਾ ਨਿਰਤ ਅਉ

ਰ ਸਤ੍ਰ ਧਨਖ ਚਲਾਵਣਿ ਨਾਰੀ ਆਨ ਕਰਨ ਅਉ ਚਤੁਰਾਈ ਏਤਨ ਮਾ ਵਿਦ੍ਯਾ
ਧਰੋ ॥ ਏਹੁ ਚਤੁਰਦਸ ਜਗਤ ਮੈਂ ਚਤੁਰ ਸਮਝੁ ਮਨ ਮੈਂ ਧਰੋ ॥ ਤਾਂ ਸਿਖਾ
ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਜੋ ਇਹ ਵਿਦਿਆ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰ ਕਹੋ ਤਾਂ ਭਾਈ ਜੀ ਕਹਾ ਜਗਤ ਕ
ਉ ਜੋ ਜਿਨਸੀਆ ਚਉਦਾਂ ਵਿਦਿਆ ਮਿਲੀਆਂ ਹੈਨ ਸੋ ਭਿੰਨ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਜਿਨਸੀ
ਆਂ ਵਿਦਿਆਂ ਸਤਿ ਸਮੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਉ ਬਖਸੀਆਂ ਹੈਨ ਸੋ ਭਿੰਨ
ਹਨ ॥ ਸੋ ਜਗਤ ਕੀ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਥਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਅਖਰ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਅਖਰ ਕਹੀ
ਏ ਜੋ ਅਖਰਾਂ ਕਾ ਪਾਠ ਅਰ ਛੰਦ ਬੰਦ ਧਾਰਨ ਸੋ ਜੁਗਤ ਪੜਨੇ ਅਰ
ਸਮਝਨ ਦੂਸਰੀ ਵਿਦਿਆ ਜਲ ਨਦੀਆਂ ਕਉ ਤਰ ਜਾਣਾ ਤੀਸੀ ਵਿਦਿਆ
ਚਕਿਤਸਾ ਚਕਿਤਸਾ ਕਹੀਏ ਜੋਗ ਅਰ ਔਖਧ ਕਾ ਸਮਝਣਾ ਚੌਥੀ ਰਸ
ਇਣ ਰਸਾਇਣ ਕਹੀਏ ਪਾਰੇ ਆਦਿਕ ਧਾਤਾਂ ਕਾ ਮਾਰਨਾ ਪੰਜਵੀ ਜੋਤਕ ਜੋ
ਗ੍ਰਿਹ ਨਛਤ੍ਰ ਕੀ ਜੋਤਕ ਉਦੇ ਅਸਤ ਜਾਨਨਾਂ ਛੇਵੀਂ ਵਿਦਿਆ ਰਾਗ ਜੋ ਖਟ ਰਾ
ਗ ਅਰ ਤੀਸ ਰਾਗਨੀਆਂ ਅਰ ਅਠਤਾਲੀਸ ਪੁਤ੍ਰ ਉਨਕੇ ਬੇਟੇ ਇਤਆਦਿਕ
ਗਾਵਨੇ ਅਰ ਸਮਝਣੇ ਸਪਤ ਕੋਕ ਵਿਦਯਾ ਕੋਕ ਕਹੀਏ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁ
ਰਖ ਕੇ ਕਾਮ ਬਿਲਾਸ ਆਸਣ ਸਭ ਜਾਣਨੇ ਅਸਟਮ ਵਿਦਯਾ ਵਿਆ
ਕਰਨ ਵਿਆਕਰਨ ਕਹੀਏ ਜੋ ਸਿਧਾ ਧਾਤਾਂ ਇਤਯਾਦਿਕ ਅਖਰਾਂ ਕੀਆ
ਪਛਾਨਣੀਆਂ ਅਰ ਨੌਮੀ ਵਿਦਿਆ ਜੋ ਸਭ ਵਜਿਤ੍ਰ ਵਜਾਵਣੇ ਅਰ ਸਮ
ਝਣੇ ਅਰ ਦਸਵੀ ਘੋੜੇ ਕਾ ਦਉੜਾਵਨਾਂ ਅਰ ਠਹਿਰਾਵਣਾ ਅਰ ਵਾਗ
ਤ੍ਰੋਲਿਆਵਨਾ ॥ ਅਰ ਯਾਰਵੀ ਨ੍ਰਿਤੇ ਕੀ ਨਿਰਤ ਕਰਨੀ ਅਰ ਸਮਝਣੀ ਭੀ
ਅਰ ਬਾਰਵੀ ਧਨਖ ਬਾਣ ਆਦਿਕ ਸਸਤ੍ਰਾਂ ਕਾ ਚਲਾਵਨਾ ਅਰ ਚਾਵਨਾਂ
ਭੀ ਅਰ ਤੇਰਵੀ ਵਿਦਯਾ ਸਾਸਤ੍ਰ ਅਰ ਵੇਦ ਪੁਰਾਣੋਂ ਕਾ ਗਿਆਨ ਕਰਨਾਂ
ਅਰ ਚੌਦਵੀ ਸਭ ਕਲਾ ਮੇ ਚਤੁਰ ਹੋਵਣਾ ਸੋ ਇਹ ਜਗਤ ਕਉ ਮਿਲੀਆਂ
ਹੈਨ ॥ ਅਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਸੋਤਾਂ ਕੋ ਸਤਿ ਦਿਤੀ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਕੇ ਸਾਥ
ਚੌਦਾਂ ਹਿ ਦਾਸੀਆਂ ਦਿਤੀਆਂ ਹੈਨ ਸੋ ਪ੍ਰਥਮੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖਰ ਜੋ ਸਭ ਨੇ ਅ
ਖਰਾਂ ਕੇ ਸਿਰ ਪਰ ਹੋਵੇ ਸੋ ਕਹੀਏ ਰਾਰਾ ਅਰ ਮੰਮਾਂ ॥ ਅਰ ਜੋ ਸਤਰਾਨਕ

ਹੀਏ ਅਵਿਦ੍ਯਾ ਰੂਪੀ ਨਦੀ ਸੇ ਤਰ ਜਾਣਾ ਅਰ ਚਕਿਤਸਾ ਕਹੀਏ ਮਨ
ਕੀ ਮੈਲ ਕਾ ਧੋਵਨਾ ਅਰ ਗਾਇਨ ਕਹੀਏ ਗਿਆਨ ਕਾ ਸਮਝਨਾ ਅਰ
ਜੋਤਕ ਕਹੀਏ ਸਰਬ ਮੈਂ ਚੈਤੰਨ ਜਾਨਣਾ ਅਰ ਰਾਗ ਕਹੀਏ ਮਹਾਰਾਜ
ਕੀ ਕਥਾ ਅਰ ਕੀਰਤਨ ਕੋ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹੋ ਕਰ ਗਾਵਨਾ ਅਰ ਸਮਝਣਾ ਅਰ
ਬੈਦਕ ਕਹੀਏ ਮਾਇਆ ਰੂਪੀ ਨਟਣੀ ਕਾ ਫਲ ਨ ਖਾਵਣਾ ਅਰ ਵ੍ਯਾਕਰ
ਨ ਕਹੀਏ ਕਰਮਾਂ ਕੋ ਸਮਝ ਕਰ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਅਰ ਅਸੁਭ ਹਟਾ
ਨੇ ਅਰ ਬਾਜੰਤ੍ਰ ਕਹੀਏ ਕਰਮਾਂ ਕੋ ਸਮਝ ਕਰ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਰੋਕਣੀਆਂ ਅਰ
ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਕੀਆਂ ਧੁਨਾਂ ਸੁਣਨੀਆਂ ਅਰ ਤੁਰੰਤੇਰ ਕਹੀਏ ਕਿ ਮਨ ਰੂ
ਪੀ ਘੋੜੇ ਕੀਆਂ ਵਾਗਾਂ ਵਸਿ ਰੱਖਨੀਆਂ ਅਰ ਨਟ ਨਿਰਤ ਕਹੀਏ ਈਸ੍ਵਰ
ਕੇ ਕਲਾਧਾਰ ਜਗਤ ਕਾ ਪੇਖਣਾ ਅਰ ਸਮਝਣਾ ਅਰ ਧਨਖ ਕਹੀਏ
ਬੁਧ ਰੂਪੀ ਧਨਖ ਮੈਂ ਸਰਧਾ ਰੂਪੀ ਬਾਣ ਸੰਧਾਨਣਾ ਅਰ ਗਿਆਨ ਕਹੀ
ਏ ਸਰਬ ਮੈਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਰੂਪ ਦੇਖਣਾ ਅਰ ਚਾਤਰੀ ਕਹੀਏ ਕਿ ਜੋ ਕੁਛ
ਵੇਦ ਨੈਂ ਅਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਮੈਂ ਅਪਣੇ ਮਨ ਕੋ ਸਮਝਾਇਕ
ਰ ਸੁਚੇਤ ਰਖਨਾ ਸੋ ਇਹ ਚੌਦਾਂ ਵਿਦ੍ਯਾ ਸਤ ਸਮੇਤ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਮਿਤ
ਵਾਸਤੇ ਲਿਆਏ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਚਾਰ ਅਖਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕੇ ਜਾਪ ਕੇ ਸੋ ਗੁਰੂ
ਨਾਨਕ ਜੀ ਕੋ ਚਤੁਰ ਵ੍ਯੂਹ ਅਵਤਾਰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਵਵਾ ਵਾਸਦੇਵ ਦਾ
ਅਵਤਾਰ ਅਰ ਹਾਹਾ ਹਰਿ ਕਾ ਅਵਤਾਰ ਅਰ ਗਗਾ ਗੁਰੂ ਕਾ ਅਵਤਾਰ
ਅਰ ਰਾਰਾ ਰਾਮ ਕਾ ਅਵਤਾਰ ॥ ਅਰ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਆਗਿਆ ਗੁਰੂ ਨਾ
ਨਕ ਜੀ ਕੋ ਭਈ ਹੈ ਜੋ ਇਹੀ ਅਖਰ ਜਾਪ ਕੀਏ ਹੂਏ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਦੁਸਟ ਆਦਿ
ਕੋਂ ਕਾ ਨਾਸ ਕਰੈਂਗੇ ਤਉ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਚਾਰੇਂ ਹੀ ਅਖਰਾਂ ਕੋ ਰਸਨਾ ਪਰ ਧਾ
ਰ ਕਰ ਬਾਲਕ ਰੂਪ ਧਾਰਤੇ ਭਏ ਤਬ ਸਾਰੇ ਕੁਟੰਬ ਮੈਂ ਵਧਾਈ ਭਈ ਜੋ ਕਲੂ
ਕੇ ਘਰ ਵਡਾ ਸੁੰਦ੍ਰ ਸੁਭ ਪੁਤ੍ਰ ਜਨਮਿਆ ਹੈ ਤਬ ਕਲੂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਲੋਕਾਂ ਕਉ
ਦਾਨ ਦੀਆਂ ਅਰ ਮੰਗਤੇ ਗੁਣੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਭ ਅਘਾਇ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਗਏ
ਅਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕੇ ਪ੍ਰਗਟੇ ਤੇ ਜੋ ਅਗਿਆਨ ਕੀ ਧੁੰਧ ਸੀ ਸੋ ਸਭ ਮਿਟ ਗਈ

ਅਰ ਕਬਰੇਂ ਅਰ ਮੜ੍ਹੀਓਂ ਅਰ ਅਗਿਆਨੀ ਆਦਿਕੀ ਜੋ ਪੂਜਾ ਥੀ ਸੋ ਅਰ
ਗਈ ਜੈਸੇ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤਾਰੇ ਛਪ ਜਾਂਦੇ ਹੈਂ ਅਰ ਅੰਧੇਰਾ ਭੀ
ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਨਾਮ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸਤੇ ਦ੍ਵੈਤ ਅਰ ਅਗਿਆਨ ਕਾ ਅੰਧੇ
ਰਾ ਸਭ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੈਸੇ ਸਿੰਘ ਕੇ ਬੋਲਣੇ ਸੇ ਮ੍ਰਿਗਾਵਲੀ ਸਭ
ਭਜ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਨਾਮ ਕਰ ਸਭ ਪਾਪ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ
ਅਕਾਸ ਬਾਣੀ ਭਈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਪੈਰ ਧਰੇਗਾ ਸੋਈ ਪੂਜਾ ਕਾ
ਅਸਥਾਨ ਹੋਵੈਗਾ ਅਰ ਜਿਸ ਜਿਸ ਨਾਲ ਗੋਸਟ ਕਰੇਗਾ ਸੋ ਮੁਨੀਸਰ ਰਿ
ਖੀਸਰ ਅਰ ਪੀਰ ਪੈਕੰਬਰੋਂ ਕੇ ਆਸਣ ਭੀ ਪੂਜਣੇ ਜੋਗ ਹੋਵਹਿਂਗੇ ਅਰ
ਜੈਨ ਸੇ ਕੁਰਾਨੋਂ ਅਰ ਪੁਰਾਨੋਂ ਮੈਂ ਬਾਬੇ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕੀ ਸਾਖ ਲਿਖੀ ਐਗੀ
ਸੋਈ ਗ੍ਰੰਥ ਪਰਵਾਣ ਹੋਵਹਿਂਗੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਇਸਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਕੀ ਗੰਗਾ ਜ
ਗਤ ਮੈਂ ਵਾਹਣੀ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਗੰਗਾ ਮੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਸੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਸ
ਮੁੰਦ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਭੁਇਸਨੇ ਮੁਖ ਕੀਆ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਗੰਗਾ ਮੈਂ ਜੋ ਸਨਾਨ ਕਰ
ਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਪ ਕਟੀਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਅਗੇ ਪਾਪਾਂ ਕੀ ਸਰਧਾ ਨਹੀਂ
ਮਿਟਾ ਸਕਤੀ ਪਰ ਇਸ ਕੀ ਰਸਨਾ ਮੈਂ ਜੋ ਬਾਣੀ ਉਚਾਰ ਹੋਵੈਗੀ ਸੋ ਮੇ
ਰੇ ਚਰਨੋ ਕੇ ਮੁਖ ਕਰੇਗੀ ਤਾਂ ਤੇ ਉਸ ਕੋ ਜੋ ਅਭਿਆਸ ਕਰੈਂਗੇ ਸੋ ਭੀ ਮੇ
ਰੇ ਚਰਨੋ ਕੇ ਅਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵਹਿਂਗੇ ਅਰ ਤਿਨ ਕੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਪ ਭੀ ਕਟੇ
ਜਾਵਹਿਂਗੇ ਅਰ ਅਗੋਂ ਪਾਪਾਂ ਕੀ ਸਰਧਾ ਭੀ ਨ ਹੋਵੈਗੀ ਅਰ ਗੰਗਾ ਇਕ
ਹੀ ਸਥਾਨ ਪਰ ਵਗਦੀ ਹੈ ਇਸਨੇ ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਅਰ ਗਾਉਂ ਗਾਉਂ ਮੈ ਧਰਮ
ਸਾਲ ਕਰਨੀਆਂ ਹੈਂਨ ਅਰ ਘਰ ਘਰ ਮੈਂ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਕੀ ਗੰਗਾ ਵਾਹ
ਣੀ ਹੈ ਅਰ ਚਾਰੋ ਕੂਟ ਅਰ ਨਵਾਂ ਖੰਡਾਂ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਰ ਇਸਨੇ
ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਕਾ ਸਚਾ ਢੋਆ ਜੋ ਮੇਰੀ ਮਹਿਮਾ ਕਾ ਵਰਤਾਵਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਹੀ
ਇਸ ਕਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਕੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਲਿ ਮੈਂ ਪਰਗਟ ਹੂਆ ਹੋਂ ਸੋ ਇਸ ਕੇ
ਅਰ ਮੇਰੇ ਬੀਚ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਜਾਣਨਾ ਜਬ ਏਹ ਬਾਣੀ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਅਰ
ਪਿਤਾ ਕਾਲੂ ਨੇ ਸੁਣੀ ਤਉ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਏ ਅਰ ਗਦ ਗਦ ਹੋਕੇ ਗੁਰੂ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਟਹਲ ਕਰਨ ਲਗੇ ਅਰ ਜੋ ਕੋਈ ਬਾਲਕੇ ਕੋ
ਬੁਲਾਵੈ ਤਾ ਬਾਲਕ ਹਸਕੇ ਮੁਖ ਲਗੇ ਅਰ ਜੋ ਪਘੂੜੇ ਮੇਂ ਡਾਲੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਣ
ਕੋ ਰੋਕਕੇ ਸਮਾਧ ਲਗ ਰਹੇ ਅਰ ਜੋ ਮਾਤਾ ਦੂਧ ਪੀਆਵੈ ਤੋ ਹਸਕਰ ਦੂ
ਧ ਪੀਐ ਅਰ ਬਾਲਕ ਪਿਛਲੀ ਰਾਤ ਜਾਗੇ ਤਾਂ ਉਸਕੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਭੀ
ਜਾਗਨ ਅਰ ਬਾਲਕੇ ਕੋ ਭੀ ਇਸਨਾਨ ਕਰਾਵਨ ਅਰ ਆਪ ਭੀ ਕਰਨ॥
ਅਰ ਨਾਮ ਭੀ ਜਪਨ ਤਾ ਦਿਨ ਦਿਨ ਉਨਕੇ ਘਰ ਮਾਇਆ ਵਧਦੀ ਜਾਵੈ
ਸੋ ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਬਹੁਤ ਕਰਨ ਅਰ ਜਬ ਬਾਬਾ ਬਰਸ ਦਿਨ ਕਾ ਹੂਆ ਤਾਂ
ਉਨੇਂ ਨੇਂ ਬਰਸ ਗੰਢ ਕੀਤੀ ਅਰ ਬਡਾ ਬ੍ਰਹਮ ਭੋਜ ਕੀਆ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੈ
ਠਣ ਸੀਖਿਆ ਅਰ ਚਉਕੜੀ ਮਾਰ ਕਰ ਸਿਧ ਆਸਣ ਕਰ ਬੈਠੇ ਅਰ
ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕੇ ਬੀਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰੇ ਸੋ ਜਬ ਡੇਢ ਬਰਸ ਕਾ ਹੂਆ ਤਾਂ
ਬੋਲਣ ਸੀਖਿਆ ਅਰ ਜਾਂ ਬੋਲੇ ਤਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬੋਲੇ ਅਰ ਜਾਂ ਦੋ ਬਰ
ਸ ਕਾ ਹੂਆ ਤਾਂ ਖਲੋਵਨ ਸੀਖਿਆ ਅਰ ਮੋਤੀਆਂ ਕੇ ਸਮਾਨ ਦੰਦੀਆਂ
ਨਿਕਲੀਆਂ ਅਰ ਜੋ ਖੇਡੇ ਤੋ ਦੇਵਤਿਆਂ ਅਰ ਅਉਤਾਰਾਂ ਕੀਆਂ ਪ੍ਰਤਮਾਂ
ਕੇ ਸਾਥ ਖੇਲਿਆ ਕਰੇ॥ ਅਰ ਘਰ ਕੀਆਂ ਵਹੀਆਂ ਅਰ ਕਾਗਤਾਂ ਕੀਆਂ
ਪੋਥੀਆਂ ਬਣਾਵੈ ਉਪਰ ਹਛੇ ਰੁਮਾਲ ਚੜ੍ਹਾਵੈ ਅਰ ਜੋ ਬਾਲਕ ਖੇਡਨ
ਵਾਸਤੇ ਬੁਲਾਵਨ ਤਾਂ ਕਹੇ ਮੈਂ ਪੋਥੀ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹਾਂ॥ ਸੋ ਬਰਸ ਬਰਸ ਮੇਂ
ਬਾਬੇ ਕੀ ਗੰਢ ਹੋਵੈ ਅਰ ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਬਹੁਤੇ ਹੋਵੈਂ ਅਰ ਜਬ ਤੀਨ ਬਰਸ ਕਾ
ਹੂਆ ਤਾਂ ਏਕ ਦਿਨ ਮਾਤਾ ਅਰ ਪਿਤਾ ਕੇ ਪਾਸ ਆ ਬੈਠੇ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਪੂਛਾ ਤੂੰ
ਕੌਨ ਸੀ ਪੋਥੀ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਾ ਮੈਂ ਸਪਤ ਸਲੋਕੀ ਗੀਤਾ ਪੜ੍ਹ
ਤਾ ਹੂੰ॥ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਨੇ ਕਹਾ ਸਾਨੂੰ ਭੀ ਸੁਣਾਇ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਸੁਣੋ
ਸਪਤ ਸਲੋਕੀ ਗੀਤਾ ਕੋ॥ ॥੮॥੮॥੮॥ ਸਲੋਕ॥
ਓਅੰਮਿਤੇਕਾਖਰ ਬ੍ਰਹਮ ਵਿਆਹਰਨ ਮਾਮਨੁ ਸਿਮਰਨ ਯਾ ਪ੍ਰ
ਯਾਤਿ ਤਜੇ ਦੇਹੰ ਸੁ ਯਾਤਿ ਪਰਮੰ ਗਤੰ॥੧॥ ਕਵਿ ਪੁਰਾਣੰ ਅਨੁਸਾਸਤਾ
ਰੰ ਆਣੋ ਅਣੀਐ ਅਸ ਮਾਇਸ ਮਰਨਾ ਸਰਵ ਸਧਾਤਾ ਰੰ ਅਚਿੰ

ਤ੍ਰੂਪੰ ਮਦ੍ਵਤ ਵਰ੍ਣੰਤ ਮਸਾ ਪ੍ਰਸਤਤਾ॥੨॥ ਅਸਥਾਨੇ ਰਿਖੀਕੇਸ
ਤਵ ਪ੍ਰਕੀਰਤਿਆ ਜਗਤ ਪ੍ਰਹਰਖੇਤ ਅਨੁਰਜਤੇਚ ਰਾਖਾਸਭੀ
ਤਾਨਿ ਦਿਸੋ ਦ੍ਰਵੰਤਿ ਨਮਸੰਤੇਚ ਸਰਵੇ ਸਿਧ ਸੰਘਾ:॥੩॥ ਸਰਬਤ੍ਰ
ਪ੍ਰਣਪ੍ਰਦੰਤਾਂਚ ਸਰਬਤੋਖ ਸਿਰੋ ਮੁਖੰ ਸਰਬ ਸ੍ਰੁਤਿ ਮਲੋਕੇਸ੍
ਬ ਮਾਵ੍ਰਿਤ ਸਤਿ॥੪॥ ਉਰਧ ਮੂਲੰ ਮਧ: ਸਾਖੰ ਸੁਬੁਸ ਪ੍ਰਾਹੁ
ਰਆਬ੍ਯੀ ਛਿੰਦਾਸਿ ਅਸਰ ਪਰਣਾਨਿ ਯ ਸਤੰ ਵੇਦ ਸਵੇਦ ਵਿਤ
॥੫॥ ਸਰਵਸਿਚਾਹੰ ਹਿਰਦੇ ਸੰਨਿਵਿਸਟੋ ਮਤਿ ਸਿਮਰਤਿ ਗਿਆ
ਨਮਪੋਹਨੰਚ॥ ਵੇਦੈਸ ਚ ਸਰਵੈ ਮੇਵ ਵੇਦਯੋ ਵੇਦਾਂਤ ਕ੍ਰਿਤ ਵੇਦ
ਵਿਦੇਵ ਚਾਹੰ॥੬॥ ਮਨਮਨਾਭਵ ਮਦਿ ਭਗਤੋ ਮਦਿਯਾ ਜੀਮਾਂ
ਨਮਸਕਰੁੰ॥ ਮਾਮੇਵੈਸ ਮਾਦਿ ਯੁਗਤੇ ਮਤਮਾਨੰ ਮਤਿ ਪਰਾਇਣਾ॥

ਤਬ ਕਾਲੂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਇਸਕਾ ਅਰਥ ਸੁਣਾਵੋ ਜੋ ਮੇਰੀ ਸਮਝ ਮੈਂ ਆਵੈ ਤੌ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸਨ ਜੀ ਅਰਜਨ ਕੋ ਕਹੇ ਹੈ ਕਿ ਓਅੰਕਾਰ ਜੋ ਏਕ ਅਖਰ ਹੈ ਸੋ ਸਬਦ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਜੋ ਇਸਕੋ ਉਚਾਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰੁ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਰੀਰ ਕੇ ਤਿਆਗਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮੁਝ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਮੈਂ ਜੋ ਹੋ ਸੋ ਸਨਾਤਨੋ ਹੈਂ ਅਰ ਪੁਰਾਤਨੋ ਹੈਂ ਅਰ ਸੂਖਮ ਤੇ ਸੂਖਮੋ ਹੈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇ ਮੁਝੈ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਰਬ ਕਾ ਅਧਾਰੋ ਹੈਂ ਅਰ ਨਿਸਚਿਤ ਰੂਪ ਹੋਂ ਅਰ ਸੂਰਜ ਕੀ ਨਿਆਂਈ ਪ੍ਰਕਾਸ ਰੂਪ ਹੋ ਅਰ ਅਗਿਆਨ ਕੇ ਅੰਧੇਰੇ ਸੇ ਪਰੇ ਹੋਂ ॥੨॥ ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਬਿਖੇ ਮੇਰਾ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੀ ਮੈਂ ਰਖਿਆ ਕਰਤਾ ਹੋਂ ਅਰ ਰਾਖਸ ਆਦਿਕ ਉਸ ਸੇ ਭੈ ਮਾਨ ਹੋਕੇ ਭਾਗ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਿਧ ਆਦਿਕ ਸਭ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ॥੩॥ ਸਰਬ ਕੇ ਹਾਥ ਮੇਰੇ ਹਾਥ ਹੈਂ ਸਰਬ ਕੇ ਚਰਨ ਮੇਰੇ ਚਰਨ ਹੈਂ ਅਰ ਸਰਬ ਮੇਰੇ ਨੇਤ੍ਰ ਹੈਂ ਅਰ ਸਰਬ ਮੇਰੇ ਕਰਨ ਹੈਂ ਅਰ ਸਰਬ ਮੈਂ ਮੇਰੀ ਚੇਤੰਨਤਾ ਹੈ॥੪॥ ਯਹ ਜੋ ਬੈਰਾਗ ਰੂਪੀ ਬ੍ਰਿਛ ਹੈ ਸੋ ਬੈਕੁੰਠ ਇਸਕਾ ਊਚਾ ਸਿਰ ਹੈ ਅਰ ਤਲੇ ਕੀਆਂ ਪ੍ਰਗੀਆਂ ਇਸ

ਕੇ ਤੁਲ ਅਰ ਵੇਦ ਪੜ੍ਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਚਲਾਇਮਾਨ ਹੈਂ ਅਰ ਅਗਿਆਨੀ ਇਸਕੋ ਸਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਵੇਦਾਂਤ ਜਿਸਕਾ ਫਲ ਹੈ ਜੋ ਇਸਕੋ ਅਸਤ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਵੇਦੋਂ ਕਾ ਵੇਤਾ ਹੈ॥ ੫॥ ਸਰਬ ਕੇ ਰਿਦੇ ਵਿਖੇ ਮੈਨੇ ਅੰਤਰਜਾਮੀ ਹੋਕੇ ਨਿਵਾਸ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਮੁਝਕਉ ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਸਿਮਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਵੇਦ ਭੀ ਸਭੇ ਮੁਝਹੀ ਕੋ ਜਣਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਵੇਦਾਂ ਕਾ ਅੰਤ ਮੈਂ ਹੀ ਸਤ ਰੂਪ ਹੋਂ॥ ੬॥ ਜੋ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਹੀ ਮੰਨਨ ਵਾਲਾ ਹੋ ਅਰ ਮੇਰਾ ਹੀ ਭਗਤ ਹੋ ਅਰ ਮੇਰਾ ਹੀ ਜਾਇਕ ਹੋ ਅਰ ਮੁਝਹੀ ਕਉਂ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਅਰ ਮੁਝਹੀ ਕਉਂ ਦੇਖ ਅਰ ਮੁਝ ਹੀ ਸਾਥ ਜੁੜ ਅਰ ਮੁਝਕੋ ਹੀ ਮਨਿ ਅਰ ਮੇਰੇ ਹੀ ਆਸਰੇ ਹੋ॥ ੭॥

ਜਬ ਇਹ ਸਪਤ ਸਲੋਕੀ ਕਾ ਅਰਥ ਬਾਬੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੋ ਸੁਨਾਇਆ ਅਰ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭੁਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਐਸੇ ਤੇਰੇ ਸਲੋਕ ਸੁਣਨੇ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਦਰ ਨਹੀ ਆਂਵਦਾ ਜੋ ਤੂੰ ਕਿਸਨੂੰ ਸੁਨਾਉਂਦਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤੁਸੀਂ ਅਖੀਆਂ ਮੀਟੋ ਜੋ ਜਬ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਨੇਤ੍ਰ ਮੂੰਦੇ ਤਾਂ ਇੰਦ੍ਰ ਤੇ ਆਦਿ ਲੈਕੇ ਸਭ ਦੇਵਤਾ ਅਰ ਰਿਖੀਸਰ ਮੁਨੀਸਰ ਸਭ ਹਾਥ ਜੋੜ ਬੈਠੇ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਤਬ ਇੰਦ੍ਰ ਨੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਕਹਾ ਜੋ ਬਾਬੇ ਕੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਆਏ ਹੈਂ ਸੋ ਇਨਕੋ ਬਿਵਾਨਾਂ ਊਪਰ ਚੜ੍ਹਾਇਕਰ ਸੁਰਗ ਲੈ ਜਾਵੋ ਅਰ ਇਨਕੀ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਤਬ ਤਤਕਾਲ ਦੇਵਤੇ ਉਨਕਉ ਸੁਰਗੋਂ ਮੈਂ ਲੇ ਗਏ ਅਰ ਭਲੇ ਦਿਬ ਭੋਗ ਉਨਕਉ ਭੁਗਾਏ ਸੋ ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਤਕ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਭੋਗ ਭੋਗੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਮੁਝੇ ਮਾਤ ਲੋਕ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਪਾਸ ਲੇ ਚਲੋ ਤਬ ਦੇਵਤੇ ਉਨਕਉ ਲੇ ਆਏ ਅਰ ਜਬ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਨੇਤ੍ਰ ਖੋਲੇ ਤੋ ਕਿਆ ਦੇਖੈਂ ਜੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਉਸੀ ਏਕ ਸਲੋਕ ਕਾ ਅਰਥ ਪੜੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹੋਂ ਨੇ ਕਹਾ ਇਹ ਬੜਾ ਅਸਚਰਜ ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਸੁਰਗ ਭੋਗ ਆਏ ਹੈਂ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸਲੋਕ ਪੜੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਨੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਮਾਇਆ ਕਾ ਕੁਛ ਅਸਚਰਜ ਨਹੀਂ ਕੇ ਕਿ ਏਕ ਮਨੁਖ ਏਕ ਘੜੀ ਕੇ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਕਈ ਬਰਸ ਭੋਗ ਭੋਗਤਾ ਹੈ

ਤਾਂ ਉਨਾ ਨੇ ਕਹਾ ਅਸਾਂ ਸੁਪਨਾ ਦੇਖਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤਖ ਦੇਖਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕਹਾ ਸਭ ਜਗਤ ਹੀ ਸੁਪਨਾ ਹੈ ਅਰ ਅਸੀ ਸੁਪਨੇ ਕੇ ਜੀਵ ਹਾਂ ਜੋਗੀਆਂ ਨਬਿਨ ਪ੍ਰਤਖ ਕਰਾਂ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮਹਾਰਾਜ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪੋ ਅਰ ਸੰਤਾਂ ਕਾ ਸੰਗ ਕਰੋ॥ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬਰਸਾਂ ਚਹੁੰ ਕਾ ਹੋਇਆ ਅਰ ਬਾਲਕਿਆਂ ਨਾਲ ਭੀ ਖੇਲੇ ਅਰ ਜਬ ਕੋਈ ਸੰਤ ਆਵੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਘਰ ਲਿਆਇਕੇ ਸੇਵਾ ਟਹਿਲ ਭੀ ਬਹੁਤ ਕਰੇ ਅਰ ਦਿਨ ਦਿਨ ਉਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਸੰਪਦਾ ਵਧਦੀ ਜਾਵੇ॥ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬਰਸਾਂ ਪੰਜਾਂ ਦਾ ਹੂਆ ਅਰ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨੇ ਕਹਾ ਇਸਨੂੰ ਪਾਧੇ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨੇ ਪਾਈਏ ਤਾਂ ਭਲੇ ਦਿਨ ਅਰ ਨੌਚੰਦੇ ਆਇਤਵਾਰ ਅਰ ਭਲੀ ਥਿਤ ਥਾਲ ਸਕਰ ਦਾ ਭਰਕੇ ਅਰ ਉਪਰ ਪੰਜ ਰੁਪਏ ਰਖਕੇ ਅਰ ਪੱਟੀ ਤੇ ਬੁਧਕਾ ਬਾਬੇ ਦੇ ਗਲ ਦੇਕੇ ਪਾਧੇ ਪਾਸ ਲੈਗਏ ਅਰ ਰੁਪਏ ਪਾਧੇ ਦੇ ਅਗੇ ਰਖੇ ਤਾਂ ਥਾਲ ਸਕਰ ਦਾ ਝੂਲ ਪਾਇਆ ਅਰ ਚਾਟੜੇ ਸਭੇ ਭੁੰਚਨ ਲਗੇ ਤਾਂ ਪਾਂਧੇ ਕਹਿਆ ਇਸ ਕੀ ਭਗਤਿ ਤੇ ਸਾਰਾ ਜਗਤ ਵਰਸਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਫੇਰ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਪਾਂਧੇ ਕਹਾ ਤੂੰ ਪੜ੍ਹ ਗਾਸਰਦਾ ਓਅੰ ਸੁਆਹ ਸੁਅਸਤ॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਾ ਤੂੰ ਇਸ ਕਾ ਅਰਥ ਜਾਣਤਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਪਾਂਧੇ ਕਹਾ ਤੁਸੀਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਕਹੋ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਾ ਸਾਰਦਾ ਦੇਵੀ ਹੈ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕ ਸੇ ਮਾਤ ਲੋਕ ਮੈਂ ਆਂਵਦੀ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਉਸ ਕੋ ਓਅੰਕਾਰ ਉਚਾਰ ਕਰਾਈਏ ਤੋ ਆਪ ਭੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰ ਉਚਾਰ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕੌ ਭੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਤੀ ਹੈ ਅਰ ਸਰੀਰ ਜੇਤੇ ਕਰ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਭਸਮ ਰੂਪ ਹੈਂ ਅਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਸਤ ਹੈ ਅਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਭੀ ਸਤ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਪਾਂਧੇ ਕਹਾ ਕਲੂ ਤੇਰਾ ਪੁਤ੍ਰ ਸਾਸਤ੍ਰਾਂ ਨੂੰ ਜਗਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੇਗਾ ਸੋ ਏਹ ਵਡਾ ਮਹਾਪੁਰਖ ਤੇਰੇ ਘਰ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਲੂ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਘਰ ਲਿਆਇਆ ਅਰ ਲੋਕਾਂ ਕਹਿਆ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੰਡਤਾਂ ਪਾਸ ਪੜ੍ਹਨ ਪਾਵੋ॥ ਤਾਂ ਇਕ ਬ੍ਰਹਮਨ ਬਪੰਡਿਤ ਤਿਲਵੰਡੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਉਸ ਪਾਸ ਕਾਲੂ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਲੈਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਪੰਡਿਤ ਕਹਿਆ ਤੁਸੀਂ ਕਾਗਤ ਤੇ ਮਸਵਾਣੀ ਅਰ ਕਾਨੀਆਂ ਲ

ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਬੈਰਾਖੜੀ ਲਿਖਦੇਵਾਂ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ॥ਸਿਰੀਰਾਗੁ
ਮਹਲਾ ੧ ॥ਜਾਲਿ ਮੋਹੁ ਘਸਿ ਮਸੁ ਕਰਿ ਮਤਿ ਕਾਗਦੁ ਕਰਿ ਸਾਰੁ ॥ਭਾਉ
ਕਲਮ ਕਰਿ ਚਿਤੁ ਲਿਖਾਰੀ ਗੁਰ ਪੁਛਿ ਲਿਖੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥ਲਿਖੁ ਨਾਮੁ ਸਲਾ
ਹ ਲਿਖੁ ਲਿਖੁ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ ॥੧॥ਬਾਬਾ ਏਹੁ ਲੇਖਾ ਲਿਖਿ ਜਾਣੁ ॥ਜਿ
ਥੈ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਐ ਤਿਥੈ ਹੋਇ ਸਚਾ ਨੀਸਾਣੁ ॥੧॥ਰਹਾਉ ॥ਜਿਥੈ ਮਿਲਹਿ
ਵਡਿਆਈਆਂ ਸਦ ਖੁਸੀਆਂ ਸਦ ਚਾਉ ॥ਤਿਨ ਮੁਖਿ ਟਿਕੇ ਨਿਕਲਹਿ ਜਿਨ
ਮਨਿ ਸਚਾ ਨਾਉ ॥੨॥ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਤਾ ਪਾਈਐ ਨਾਹੀ ਗਲੀ ਵਾਉ ਦੁਆਉ
॥ਇਕਿ ਆਵਹਿ ਇਕਿ ਜਾਹਿ ਉਠਿ ਰਖੀਅਹਿ ਨਾਵ ਸਲਾਰ ॥ਇਕਿ ਉਪਾਏ
ਮੰਗਤੇ ਇਕਨਾ ਵਡੇ ਦਰਵਾਰ ॥ਅਗੈ ਗਇਆ ਜਾਣੀਐ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਵੇਕਾਰ
॥੩॥ਭੈ ਤੇਰੈ ਡਰੁ ਅਗਲਾ ਖਪਿ ਖਪਿ ਛਿਜੈ ਦੇਹ ॥ਨਾਵ ਜਿਨਾ ਸੁਲਤਾਨ ਖ
ਾਨ ਹੋਂਦੇ ਡਿਠੇ ਖੇਹ ॥ਨਾਨਕ ਉਠੀ ਚਲਿਆ ਸਭਿ ਕੂੜੇ ਤੁਟੇ ਨੇਹ ॥੪॥ ਤਿਸ
ਕਾ ਪਰਮਾਰਥ ॥ ਬਾਬੇ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਜੇਤਨ ਮਾਇਆ ਦਾ ਮੋਹ ਹੈ ਸੋਈ ਜਨ
ਮ ਮਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਇਸਨੂੰ ਗਿਆਨ ਦੀ ਅਗਨਿ ਨਾਲ ਦ
ਘਦ ਕੀਚੇ ਅਰ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਬਚਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋਈ ਘਸ
ਣਾ ਹੈ ਮਸ ਦਾ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪੀ ਤੇਲ ਕੇ ਸਾਥ ਸੇ ਏਹ ਮਸ ਕੀਚੇ ॥ ਅਰ ਸੁਮਤ
ਆਪਣੀ ਕਾਗਦ ਕੀਚੇ ਅਰ ਭਾਉ ਜੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਤੀ ਕਰਨੀ ਹੈ
ਸੋ ਕਾਨੀ ਕੀਚੇ ਅਰ ਜੋ ਚਿਤ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਚਰਨ ਨਾਲ ਸਾਵਧਾਨ ਰਖਨਾ ਹੈ
ਸੋ ਲਿਖਾਰੀ ਕੀਚੇ ਅਰ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਬਚਨ ਪੁਛ ਕੇ ਆਪਨੀ ਮਤ ਉਪਰ ਲਿਖੇ ਸੋ
ਕਰਤੇ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਖੇ ਅਰ ਸਲਾਹ ਲਿਖੇ ਜਿਸਦਾ ਅੰਤ ਪਾਰਾਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੋ ਹੇ
ਬਾਬਾ ਪੰਡਿਤ ਜੇ ਏਹ ਲੇਖਾ ਲਿਖ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਆਪ ਭੀ ਲਿਖ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਭੀ
ਲਿਖਾਇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਜਿਥੇ ਧਰਮਰਾਇ ਦੇ ਲੇਖਾ ਪੁਛੀਐਗਾ ਤਾਂ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦੇ
ਹਥ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਦਾ ਨੀਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰ ਤਿਨਾਂ ਦੇ ਅਗੇ ਧਰਮਰਾਇ
ਭੀ ਮਥਾ ਟੇਕੇਗਾ ਅਰ ਉਥੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਵਡਿਆਈਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵਨਗੀਆ
ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਭਜਨ ਦਾ ਚਾਉ ਹੈ ਸੋਈ ਇਸ ਲ

ਕ ਅਰ ਪਰਲੋਕ ਵਿਚ ਸੁਖੀ ਹਨ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਸਚਾ ਨਾਮ ਹੈ ਉਨ
ਦੇ ਹੀ ਮੁਖ ਉਤੇ ਧਰਮ ਦਾ ਤਿਲਕ ਹੋਵੇਗਾ ਸੋ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਪੂਰਬਲੇ ਕਰਮ ਹੋਵੇ
ਹੈ ਸੋਈ ਨਾਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਂਦੇ ਹੈਂ ਅਤੇ ਗਲਾਂ ਵਾਲੇ ਘਨੇਰੇ ਹੈ ਜੋ ਜੈਸੇ ਮੁਰਲੀ ਦੇ
ਇਕ ਪਾਸੇ ਫੂਕ ਮਾਰੀ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਆਗਿਆ
ਨੀ ਏਕ ਕਨ ਮੇਂ ਸਬਦ ਸੁਣਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਦੂਸਰੇ ਕਨ ਨਿਕਲ ਜਾਤਾ ਹੈ। ਅਰ
ਇਕ ਆਂਵਦੇ ਹੈਂ ਫਿਰ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਚੁਣ ਚੁਣ ਕਰ ਚੰਗੇ ਚੰ
ਗੇ ਨਾਮ ਰਖਦੇ ਹੈ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੋ ਮੰਗਤੇ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਅਰ
ਜਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਾਹੂੰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਸਤਸੰਗ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਾਧ ਹੁੰਦੇ
ਹਨ ਪਰ ਅਗੇ ਗਾਇਆ ਜਾਈਏਗਾ ਕਾਹੇ ਕਿ ਜਿਨਾਂ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਪਿਆ
ਅਰ ਵਿਕਾਰ ਕੀਤੇ ਹਨ ਸੋ ਨਰਕਾਂ ਵਿਚ ਪਉਣਗੇ ਅਰ ਮੈਨੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਭ
ਉ ਕਰ ਬਡਾ ਡਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਮੇਰੀ ਦੇਹ ਖਪ ਖਪ ਪਈ ਛਿਜਦੀ ਹੈ
ਕਾਹੇ ਕਿ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਪਾਤਸਾਹ ਅਤੇ ਖਾਨ ਸੇ ਸੋ ਆਪਣੀ ਹਥੀਂ ਖੇਹ ਹੋਂਦੇ
ਡਿਠੇ ਹਨ ਅਰ ਇਸ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨਾਲ ਝੂਠਾ ਮੋਹ ਹੈ ਕਾਹੇ ਜੇੜ੍ਹੇ
ਸਵੇਲੇ ਸੱਦਾ ਆਵੇਗਾ ਉਠ ਜਾਈਏਗਾ ਅਰ ਨਾਲ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਿਭਸੀ ਸੋ ਜ
ਬ ਏਹ ਬਚਨ ਬਾਬੇ ਨੇ ਕਹਿਆ ਤਾਂ ਪੰਡਿਤ ਸੁਣਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਅ
ਰ ਪੰਡਿਤ ਕਹਿਆ ਤੂੰ ਤਾਂ ਬਾਲਾ ਹੈਂ ਇਹ ਬੁਧਿ ਤੈਨੋਂ ਕਿਥੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ॥ ਤਾਂ
ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਹੋਈ ਹੈ ਫਿਰ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਬ੍ਰਿਜ
ਨਾਥ ਤਾਂ ਭਗਵਾਨ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ਜੋ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਕਿਉਂ ਰਖਾਇਆ ਹੈ ॥
ਤਾਂ ਪੰਡਿਤ ਕਹਿਆ ਕਿ ਗਊਆਂ ਦੇ ਬੈਠਣੇ ਦੀ ਜਗਾਂ ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਜ ਕਹੀਦਾ ਹੈ ਅ
ਰ ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਸੁਆਮੀ ਸੋ ਨਾਥ ਕਹੀਏ ਸੋ ਇਹ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਬ੍ਰਿਜ ਹੈ ਅ
ਰ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਰੂਪੀ ਗਊਆਂ ਹੈਨ ਅਰ ਜੋ ਤਿਸ ਦੇ ਉਠਾਵਣ ਬੈਠਾਵਣ ਦਾ ਪ੍ਰੇ
ਰਕ ਹੋਵੇ ਸੋ ਨਾਥ ਕਹੀਏ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਜੀਵ ਹੈਂ ਅਰ ਸਰੀਰ ਦਾ ਸਾਖੀ ਹੈਂ ਸੋ
ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਬ੍ਰਿਜ ਨਾਥ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਪੰਡਿਤ ਕਹਿਆ ਤੁਸੀ ਪੱਟੀ
ਲਿਖੋ ਅਰ ਬਾਰਾਖੜੀ ਪੜ੍ਹੋ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈਂ ਜੋ ਅਸਾਨੂੰ

ਪੜਾਵਨ ਲਗੈ ਤਾਂ ਪੰਡਿਤ ਕਹਿਆ ਮੈਂ ਸਭ ਕੁਛ ਪੜ੍ਹਿਆਂ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸਸਾ ਕਹੁ
ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ॥ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ਪਟੀ ਲਿਖੀ ॥ਸਸੈ ਸੋਇ
ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਜਿਨਿ ਸਾਜੀ ਸਭਨਾ ਸਾਹਿਬੁ ਏਕੁ ਭਇਆ ॥ਸੇਵਤ ਰਹੇ ਚਿਤੁ ਜਿ
ਨਕਾ ਲਾਗਾ ਆਇਆ ਤਿਨ ਕਾ ਸਫਲੁ ਭਇਆ ॥੧॥ਮਨ ਕਾਹੇ ਭੂਲਾ ਰੇ
ਮੂੜ ਮਨਾ ॥ਜਬ ਲੇਖਾ ਦੇਵਹਿ ਬੀਰਾ ਤਉ ਪੜਿਆ ॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ
ਸੋਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜਿਨ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਸਾਜੀ ਹੈ ਅਰ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਸਾਹਿਬੁ ਏਕ
ਹੈ ਸੋ ਜਿਨਾਂ ਨੈਂ ਚਿਤੁ ਲਾਇਕਰ ਸੇਵਿਆ ਹੈ ਆਇਆ ਤਿਨ ਦਾ ਹੀ ਸਫ
ਲ ਹੈ ਅਰ ਹੋਰ ਜਿਤਨੇ ਪੜਨ ਵਾਲੇ ਹੈਨ ਤਿਨਾਂ ਸਭਨਾਂ ਧਰਮਰਾਇ ਦ
ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਹੈ ਅਰ ਮਨ ਭੁਲਾ ਹੋਇਆ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਖੋਰਹਾ ਹੈ ਅਰ
ਬਾਬਾ ਜੀ ਰਹਾਉ ਵਿਚ ਏਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮਨ ਨਾਮ ਵਿਚ ਰ
ਹਿਰਵੇ ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਨਹੀ ਪੈਂਦਾ ॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਪੰਡਿਤ ਕਹਿਆ
ਈਵੜੀ ਕਹੁ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਦੂਜੀ ਪੈਂੜੀ ਕੀਤੀ ॥ ॥ਈਵੜੀ ਆਦਿ ਪੁਰਖ
ਹੈ ਦਾਤਾ ਆਪੇ ਸਚਾ ਸੋਈ ॥ਏਨਾ ਅਖਰਾਂ ਮਹਿ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਤਿ
ਸਾ ਸਿਰਿ ਲੇਖੁ ਨ ਹੋਈ ॥੨॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਈਵੜੀ ਆਦਿ ਪੁਰਖ
ਕੀ ਸਕਤ ਹੈ ਅਰ ਸਰਬ ਦਾ ਦਾਤਾ ਸਚਾ ਹੈ ਜੋ ਇਨਾਂ ਅਖਰਾਂ ਵਿਚ ਜੋ
ਉਸਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਬੁਝਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰਿ ਫੇਰ ਲੇਖ ਨਹੀ ਹੁੰਦਾ ॥
ਤਾਂ ਫਿਰ ਪੰਡਿਤ ਕਹਿਆ ਊੜਾ ਕਹੁ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ॥ਊੜੈ ਉਪਮਾ ਤਾ
ਕੀ ਕੀਜੈ ਜਾ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ॥ਸੇਵਾ ਕਰਹਿ ਸੇਈ ਫਲੁ ਪਾਵਹਿ ਜਿਨੀ
ਸਚੁ ਕਮਾਇਆ ॥੩॥ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਊੜਾ ਨਾਮ ਓਅੰਕਾਰ ਦਾ ਹੈ ਅਰ
ਓਅੰਕਾਰ ਹੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਤਪਤਿ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦਾ ਅੰਤ
ਨਹੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਅਰ ਊੜਾ ਅਖਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਿਸ ਹੀ ਦੀ ਉਪਮਾ
ਕਰੀਏ ਸੋ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਅਤੇ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਿਆ ਹੈ
ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਗਿਆਨ ਦਾ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਸਾਚਿਆਂ
ਹੋਕੇ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸੁਖੀ ਹੋਏ ਹਨ ॥੩॥ ॥ਙੰਙੈ ਙਿਆਨੁ

ਬੂਝੈ ਜੇ ਕੋਈ ਪੜ੍ਹਿਆ ਪੰਡਿਤ ਸੋਈ॥ ਸਰਬ ਜੀਆਂ ਮੈਂ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ਤਾਂ ਹਉਮੈਂ
ਕਹੈ ਨ ਕੋਈ॥੪॥ ਙਙਿਆਂ ਅਖਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਬੁ
ਝਦਾ ਹੈ ਪੜ੍ਹਿਆ ਭੀ ਅਰ ਪੰਡਿਤ ਭੀ ਸੋਈ ਹੈ॥ ਅਰ ਜੋ ਸਰਬ ਜੀਆਂ ਵਿ
ਚ ਏਕ ਜਾਣੈ ਤਾਂ ਹਉਮੈਂ ਮਿਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ॥੪॥ ਕਕੈ ਕੇਸ ਪੁੰਡਰ ਜਬ ਹੂਏ
ਵਿਣ ਸਾਬੂਣੈ ਉਜਲਿਆ॥ ਜਮ ਰਾਜਾ ਕੇ ਹੇਰੂ ਆਏ ਮਾਇਆ ਕੈ ਸੰਗ
ਲ ਬੰਧ ਲਾਇਆ॥੫॥ ਕਕਾ ਅਖਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਲਿਆਂ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ
ਜੇ ਸਾਬਣ ਨਾਲ ਮਲ ਮਲ ਕੇ ਧੋਵੀਏ ਤਾਂ ਉਜਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਪਰ ਜਿਸ ਸਮੇ
ਚਿਟੇ ਕੇਸ ਆਂਵਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਾਬਨ ਤੇ ਬਿਨਾ ਹੀ ਉਜੱਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਸੋ ਪ੍ਰਿਥਮੇ
ਥੋੜ੍ਹੇ ਜੇਹੇ ਕੇਸ ਕੰਨ ਉਤੇ ਚਿਟੇ ਆਂਵਦੇ ਹਨ ਤੇ ਮਾਨੋ ਜਮਰਾਜੇ ਦੇ ਹੇਰੂ ਹਨ
ਅਰ ਓਹ ਮਾਨੁਖਾਂ ਦੇ ਕੰਨ ਵਿਚ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੈਸੇ ਖੇਤੀ ਪਕੀ ਹੋਈ ਚਿ
ਟੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਅਬ ਤੇਰੀ ਜੁਆਨੀ ਬਿਤੀਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਜੇ ਹੁਣ
ਤੂੰ ਨਾਮ ਜਪੇਂਗਾ ਅਰ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਸੰਗ ਕਰੇਂਗਾ ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਮੁਖ ਉਜਲਾ ਹੋਵੇਗਾ
ਅਰ ਪਿਛਲੇ ਪਾਪ ਤੇਰੇ ਧੋਤੇ ਜਾਣਗੇ॥ ਅਰ ਜੇ ਹੁਣ ਭੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰਦਾ ਰ
ਹੇਂਗਾ ਤਾਂ ਜਮ ਤੈਨੂੰ ਸੰਗਲ ਪਾ ਕੇ ਲੈ ਜਾਵਣਗੇ ਅਰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਨੂੰ ਪਛੋਤਾ
ਵੇਂਗਾ॥੫॥ ਖਖੈ ਖੁੰਦਕਾਰ ਸਾਹ ਆਲਮ ਕਰਿ ਖਰੀਦ ਜਿਨ ਖਰਚ
ਦੀਆ॥ ਬੰਧਨ ਜਾਂ ਕੈ ਸਭ ਜਗ ਬਾਂਧਿਆ ਅਵਰੀ ਕਾ ਨਹੀਂ ਹੁਕਮ ਪਾਇ
ਆ॥੬॥ ਖਖਾ ਅਖਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਤਸਾਹ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਦੇ ਸਤਿ
ਗੁਰੂ ਹੈਨ ਕੈਸੇ ਕਿ ਜਿਨਾ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਧਨ ਦੇ ਕੇ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਨੂੰ ਮੁਲ ਲੀ
ਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਉਨਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਬੰਧਨ ਵਿਚ ਬੰਧੇ ਹਨ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਧਰਮ
ਰਾਇ ਦੇ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਪਉਂਦੇ ਅਰ ਉਨਾਂ ਦੇ ਉਪਰ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਭੀ
ਨਹੀਂ ਪਉਂਦਾ॥੬॥ ਗਗੈ ਗੋਇ ਗਾਇ ਜਿਨ ਛੋਡੀ ਗਲੀ ਗੋਬਿੰਦ ਗਰਬ
ਭਇਆ॥ ਘੜਿ ਭਾਂਡੇ ਜਿਨਿ ਆਵੀ ਸਾਜੀ ਚਾੜਨ ਵਾਹੈ ਤਈ ਕੀਆ॥੭॥
ਗਗਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਜਿਤਨੀ ਗੋ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਹੈ ਸੋ ਰਚੀ ਹੈ ਅ
ਰ ਜੀਵ ਬਨਾਏ ਹੈਂ ਸੋ ਇਹ ਜੀਵ ਗੋਵਿੰਦ ਨਾਲ ਗਰਬ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ

੫੪ ਨੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਭਾਂਡੇ ਘੜੇ ਹੈਂ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਰੂਪੀ ਆਵਾ ਚਾੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਜੋ ਐਸਾ
ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਭੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਹੀ ਉਤਪਤਿ ਕੀਤਾ ਹੈ॥੭॥ ਘਘੈ ਘਾਲ ਸੇਵਕੁ ਜੇ ਘਾ-
ਲੈ ਸਬਦਿ ਗੁਰੂ ਕੈ ਲਾਗਿ ਰਹੈ॥ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਜੇ ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਣੈ ਇਨ ਬਿਧਿ ਸਾਹਿ-
ਬੁ ਰਮਤੁ ਰਹੈ॥੮॥ ਘਘਾ ਕਹੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਦਾ ਅਭਿ-
ਆਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਟਹਿਲ ਰੂਪ ਘਾਲ ਘਾਲੀ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਾਂ ਦੇ
ਸਬਦ ਨਾਲ ਲਗੇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਰ ਦੁਖ ਸੁਖ ਨੂੰ ਸਾਮਾਨ ਜਾਣਤੇ ਨੇ ਸੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾ-
ਰ ਕਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਏ ਹਨ॥੮॥ ਚਚੈ ਚਾਰਿ ਵੇਦ ਜਿਨਿ ਸਾਜੇ ਚਾਰੇ
ਖਾਣੀ ਚਾਰਿ ਜੁਗਾ॥ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਜੋਗੀ ਖਾਣੀ ਭੋਗੀ ਪੜਿਆ ਪੰਡਿਤੁ ਆਪਿ ਥੀਆ
॥੯॥ ਚਚਾ ਅਖਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜੀਆਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਾ-
ਸਤੇ ਚਾਰ ਵੇਦ ਸਾਜੇ ਹਨ ਅਰ ਚਾਰ ਖਾਣੀਆਂ ਅਰ ਚਾਰ ਜੁਗ ਬਣਾਏ ਹਨ
ਸੋ ਪ੍ਰਭੂ ਸਭਨਾਂ ਜੁਗਾਂ ਵਿਚ ਨਿਆਰਾ ਭੀ ਹੈ ਅਰ ਸਭਨ ਖਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਭੋ-
ਗਦਾ ਭੀ ਰਹਿ ਹੈ ਅਰ ਪੰਡਿਤ ਹੋਕੇ ਉਪਦੇਸ ਭੀ ਰਹਿ ਕਰਦਾ ਹੈ॥ ਛਛੈ
ਛਾਇਆ ਵਰਤੀ ਸਭ ਅੰਤਰਿ ਤੇਰਾ ਕੀਆ ਭਰਮੁ ਹੋਆ॥ ਭਰਮੁ ਉਪਾਇ ਭੁ-
ਲਾਈਅਨੁ ਆਪੇ ਤੇਰਾ ਕਰਮੁ ਹੋਆ ਤਿਨ੍ ਗੁਰੂ ਮਿਲਿਆ॥੧੦॥ ਛਛਾ
ਅਖਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਮਾਇਆ ਦੀ ਜੋ ਛਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਸਾਰੇ
ਜਗਤ ਤੇ ਵਰਤੀ ਹੈ ਅਰ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਆਗਿਆ ਕਰਕੇ ਭਰਮ ਉਤਪਤਿ
ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਭਰਮ ਨੂੰ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਜਗਤ ਨੂੰ ਭੁਲਾਇ-
ਆ ਹੈ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਈਸਵਰ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਮਿ-
ਲਿਆ ਹੈ॥੧੦॥ ਜਜੈ ਜਾਨੁ ਮੰਗਤ ਜਨੁ ਜਾਚੈ ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਭੀਖ
ਭਵਿਆ॥ ਏਕੋ ਲੇਵੈ ਏਕੋ ਦੇਵੈ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਮੈ ਸੁਣਿਆ॥੧੧॥ ਜਜਾ
ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮੰਗਤੇ ਦਾਨ ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਚਉਰਾਸੀਹ ਲਖ ਜੂਨਿ-
ਦੇਂ ਅਸਾਂ ਭੀਖਿਆ ਕੋਰੇ ਕੋਜੇ ਕਿ ਇਕੋ ਤੂੰ ਦੇਵਣ ਲੇਵਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਔਰ
ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥੧੧॥ ਝਝੈ ਝੂਰਿ ਮਰਹੁ ਕਤ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜੋ ਕਛੁ ਦੇਣਾ ਸੋ ਦੇ
ਰਹਿਆ॥ ਦੇ ਦੇ ਵੇਖੈ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਏ ਜਿਉ ਜੀਆਂ ਕਾ ਰਿਜਕੁ ਪਾਇਆ

॥੧੨॥ ਝਝਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਣੀਹੋ ਝੁਰਦੇ ਕਿਓਂ ਹੋ ਕਿਓਂਕਿ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਮਹਾ
ਰਾਜ ਨੇ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਪਤਿ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਜੋ ਕਿਛੁ ਤੁਹਾਨੂੰ ਰਿਜਕ ਹੈ ਸੋ ਤੁਹਾਡੇ
ਮਸਤਕ ਤੇ ਲਿਖ ਦਿਤਾ ਹੈ ਅਰ ਓਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇਂਦਾ ਭੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵੇਖਦਾ
ਭੀ ਹੈ ਅਰ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਭੀ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ॥੧੨॥ ਞੈ ਨਦਰਿ
ਕਰੇ ਤਾਂ ਦੇਖਾਂ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਾਹੀ॥ ਏਕੋ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਭ ਥਾਈ ਏਕੁ ਵਸਿ
ਆ ਮਨ ਮਾਹੀ॥੧੩॥ ਞਞਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ
ਤਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਿਨਾ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਨਹੀ ਦਿਸਦਾ ਸੋ ਇਕੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਸਭ
ਨਾ ਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਹੈ ਅਰ ਸੋਈ ਅਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਵਸਦਾ ਹੈ
॥੧੩॥ ਟਟੈ ਟੰਚੁ ਕਰਹੁ ਕਿਆ ਪ੍ਰਾਣੀ ਘੜੀ ਕਿ ਮੁਹਤਿ ਕਿ ਉਠਿ ਚਲਣਾ॥
ਜੂਐ ਜਨਮੁ ਨ ਹਾਰਹੁ ਅਪਣਾ ਭਾਜਿ ਪੜਹੁ ਤੁਮ ਹਰਿ ਸਰਣਾ॥੧੪॥
ਟੈਂਕਾ ਅਖਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਣੀਓ ਕਪਟ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹੋ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਘੜੀ
ਕਿ ਦੋ ਘੜੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਣ ਤਿਆਗ ਜਾਣੇ ਹਨ ਸੋ ਤੁਸੀ ਝਗਾੜਿਆਂ ਅਤੇ ਵ
ਦਾਂ ਵਿਚ ਜਨਮ ਨਾ ਗਵਾਵੋ ਤਾਂਤੇ ਕੂੜ ਕੁਸਤ ਨੂੰ ਛਡ ਕੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਤੇ
ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਸਰਨ ਹੈ ਤਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੋ॥੧੪॥ ਠਠੈ ਠਾਢਿ ਵਰਤੀ ਤਿ
ਨ ਅੰਤਰਿ ਹਰਿ ਚਰਨੀ ਜਿਨ ਕਾ ਚਿਤੁ ਲਾਗਾ॥ ਚਿਤੁ ਲਾਗਾ ਸੇਈ ਜਨ ਨਿ
ਸਤਰੇ ਤਉ ਪਰਸਾਦੀ ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ॥੧੫॥ ਠਠਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿ
ਨਾਂ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸਾਂਤ ਆਗਈ ਹੈ ਜਿਨਾਂ ਦਾ ਮਨ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਵਿ
ਚ ਲਗਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਇਕਾਗਰ ਮਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਨਾਲ ਲਗਾ
ਹੈ ਤਿਸ ਦਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸੁਖੀ ਭੀ ਸੋਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ॥੧੫॥ ਡ
ਡੈ ਡੰਫੁ ਕਰਹੁ ਕਿਆ ਪ੍ਰਾਣੀ ਜੋ ਕਿਛੁ ਹੋਆ ਸੋ ਸਭੁ ਚਲਣਾ॥ ਤਿਸੈ ਸਰੇ
ਵਹੁ ਤਾਂ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹੁ ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ॥੧੬॥ ਡਡਾ ਕ
ਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸਤਾਰ ਪ੍ਰਾਣੀਓ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਹੋ ਜੋ ਕੁਛ ਦਿਸ ਆਂਵਦਾ ਹੈ
ਸੋ ਤਾਂ ਸਭ ਚਲਾਇਮਾਨ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਸੇਵੋ ਸੁਖ ਪਾਓਗੇ ਸੋ ਕੈਸਾ
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਜੋ ਸਰਬ ਵਿਚ ਸਤਿਆ ਦੇ ਰਹਿਆ ਹੈ॥੧੬॥ ਢਢੈ

ਹਿ ਉਸਾਰੈ ਆਪੇ ਜੀਉ ਤਿਸ ਭਾਵੈ ਤਿਵੈ ਕਰੇਇ। ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਹੁਕਮ ਚ
ਲਾਏ ਤਿਸ ਨਿਸਤਾਰੈ ਜਾਂ ਕੌ ਨਦਰਿ ਕਰੈ॥੧੭॥ ਢਢਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਐਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਜੋ ਉਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਢਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਢਠਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸਾਰ
ਦਾ ਹੈ ਸੋ ਜੀਉ ਤਿਸ ਦਾ ਭਾਣਾ ਹੈ ਸੋ ਵਰਤਦਾ ਹੈ ਅਰ ਓਹ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ
ਵਿਚ ਚਲਾਉਂਦਾ ਭੀ ਹੈ ਅਰ ਵੇਖਦਾ ਭੀ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਕਰ
ਗਿਆਨ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਤਿਸ ਨੂੰ ਨਿਸਤਾਰਦਾ ਹੈ॥੧੭॥ ਣਾਣਾ ਰਵਤ ਰਹੈ ਘਟ
ਅੰਤਰਿ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ਸੋਈ॥ ਆਪੇ ਆਪ ਮਿਲਾਏ ਕਰਤਾ ਪੁਨਰ
ਪਿ ਜਨਮੁ ਨ ਹੋਈ॥੧੮॥ ਣਾਣਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਬ ਵਿਚ ਵਾਹਿਗੁ
ਰੂ ਰਵਿਆ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਹਰੀ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਂਵਦਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿ
ਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਮਿਲਾਇੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫੇਰ ਉਨ
ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਹੋਂਦਾ॥੧੮॥ ਤਤੈ ਤਾਰੂ ਭਵਜਲ ਹੋਆ ਤਾ ਕਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾ
ਇਆ॥ ਨਾ ਤਰ ਨਾ ਤੁਲਹਾ ਹਮ ਬੂਡਸਿ ਤਾਰਿ ਲੇਹਿ ਤਾਰਣ ਰਾਇਆ॥੧
੯॥ ਤਤਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗਿਆਨ ਦਾ ਭਉ ਜਲ ਬੜਾ ਤਾਰੂ ਹੋਇਆ ਹੈ
ਜੋ ਜਿਸ ਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਅਰ ਨਾ ਕੋਈ ਬੇੜ੍ਹੀ ਹੈ ਨਾ ਤੁਲਾ ਹੈ
ਅਰ ਬਿਨ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਸਾਰਾ ਜਗਤ ਡੁਬਦਾ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਿ
ਸ ਨੂੰ ਤਾਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਸੋ ਤਿਸ ਨੂੰ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲਾਇਕੇ ਤਾਰਲੈਂ
ਦਾ ਹੈ॥੧੯॥ ਥਥੈ ਥਾਨਿ ਥਾਨੰਤਰਿ ਸੋਈ ਜਾਂ ਕਾ ਕੀਆ ਸਭ ਹੋਆ॥ ਕਿ
ਆ ਭਰਮ ਕਿਆ ਮਾਇਆ ਕਹੀਐ ਜੋ ਤਿਸ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਭਲਾ॥੨੦॥ ਥਥਾ
ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਥਾਨਾਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਭੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਬਿਆਪਿਆ ਹੋ
ਇਆ ਹੈ ਜੋ ਕੈਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਕੀਤਾ ਸਭ ਕਿਛ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ
ਮਾਇਆ ਦਾ ਭਰਮ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਝੂਠ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਭਾਣਾ ਹੈ ਸੋਈ
ਭਲਾ ਹੈ॥੨੦॥ ਦਦੈ ਦੋਸ ਨ ਦੇਊ ਕਿਸੈ ਦੋਸ ਕਰੰਮਾ ਆਪਣਿਆਂ
ਜੋ ਮੈਂ ਕੀਆ ਸੋ ਮੈਂ ਪਾਇਆ ਦੋਸ ਨ ਦੀਜੈ ਅਵਰ ਜਨਾ॥੨੧॥ ਦਦਾ
ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਜੋ ਜਿਸ ਦੇ

ਕਰਮ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜੇਹੀ ਜੇਹੀ ਓਹ ਭੋਗਦਾ ਹੈ॥ ਅਰ ਓਹ ਸਭ ਜੀਆਂ ਰੀ
ਤ ਜੇੜ੍ਹ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਜੋੜੀ ਹੈ ਸੋ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਜਾਂਵਦਾ
ਹੈ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਵਜਦੇ ਹਨ॥੨੧॥ ਧਧੈ ਧਾਰਿ ਕਲਾ ਜਿਨਿ ਛੋਡੀ ਹਰਿ ਚੀਜੀ
ਜਿਨਿ ਰੰਗ ਕੀਆ॥ ਤਿਸ ਦਾ ਦੀਆ ਸਭਨੀ ਲੀਆ ਕਰਮੀ ਕਰਮੀ ਹੁਕ
ਮੁ ਪਾਇਆ॥੨੨॥ ਧਧਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਅਕਾ
ਸ ਦੀ ਕਲਾ ਧਾਰ ਛਡੀ ਹੈ ਅਰ ਸਭ ਜੀਅ ਜੰਤ ਦੇ ਰੰਗ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਰ ਜੇਹੇ
ਜੇਹੇ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਕਰਮ ਹਨ ਤੇਹਾ ਤੇਹਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਦੇ ਛਡਿਆ ਹੈ॥ ਨੰ
ਨੈ ਨਾਹ ਭੋਗ ਨਿਤ ਭੋਗੈ ਨਾ ਡੀਠਾ ਨਾ ਸੰਮ੍ਹਲਿਆ॥ ਗਲੀ ਹਉ ਸੋਹਾਗਣਿ
ਭੈਣੇ ਕੰਤ ਨ ਕਬਹੂੰ ਮੈਂ ਮਿਲਿਆ॥੨੩॥ ਨੰਨਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਹ ਜੋ
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਰਬ ਦਾ ਭਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸਰਬ ਬਿਖੇ ਭੋਗਾਂ ਨੂੰ ਭੋਗਦਾ ਹੈ
ਅਰ ਸਰਬ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸਟਾ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ॥੨੩॥
ਪਪੈ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਦੇਖਣ ਕਉ ਪਰਪੰਚ ਕੀਆ॥ ਦੇਖੈ ਬੂਝੈ
ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਾਣੈ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ॥੨੪॥ ਪਪਾ ਕਹਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਸਰਬ ਦਾ ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਅਰ ਜਗਤ ਨੂੰ ਦੇਖਨ ਵਾਸਤੇ
ਲੀਲਾ ਰਚੀ ਹੈ ਸੋ ਦੇਖਦਾ ਭੀ ਹੈ ਅਰ ਜਾਣਦਾ ਭੀ ਹੈ ਅਰ ਸਰਬ ਵਿਚ ਰ
ਵਿ ਭੀ ਰਹਿਆ ਹੈ॥੨੪॥ ਫਫੈ ਫਾਹੀ ਸਭੁ ਜਗੁ ਫਾਥਾ ਜਮ ਕੈ ਸੰਗਲਿ ਬੰ
ਧਿ ਲਇਆ॥ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਸੇ ਨਰ ਉਬਰੇ ਹਰਿ ਸਰਣਾਗਤਿ ਭਜਿ ਪ
ਇਆ॥੨੫॥ ਫਫਾ ਅਖਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਾ ਜਗਤ ਮਾਇਆ ਦੀ
ਫਾਹੀ ਵਿਚ ਫਾਥਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਜਮ ਕੇ ਸੰਗਲ ਸੇ ਬੰਧਾਇਮਾਨ ਹੈ
ਪਰ ਜੇਹੜੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੀ ਸਰਨੀ ਪਏ ਹਨ ਸੋ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ
ਕੇ ਫਾਸਿਆਂ ਤੇ ਛੁਟ ਗਏ ਹਨ॥੨੫॥ ਬਬੈ ਬਾਜੀ ਖੇਲਨ ਲਾਗਾ ਚਉ
ਪੜ ਕੀਤੇ ਚਾਰ ਜੁਗਾ॥ ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭ ਸਾਰੀ ਕੀਤੇ ਪਾਸਾ ਢਾਲਨ ਆਪਿ
ਲਗਾ॥੨੬॥ ਬਬਾ ਅਖਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਾਇਆ ਨੂੰ ਅੰਗੀਕਾ
ਰ ਕਰਕੈ ਚਾਰ ਜੁਗਾਂ ਕੋ ਚੌਪੜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਚਉਰਾਸੀ ਲਖ ਜੂਨ ਖਾਨੇ ਕੀਤੇ

ਹਨ ਅਤੇ ਚਾਰੋਂ ਖਾਣੀਆਂ ਦੇ ਜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੈਨ ਅਰ
ਤੀਨ ਗੁਣ ਕਰਕੇ ਪਾਸੇ ਕੀਤੇ ਹੈਨ ਅਤੇ ਆਪ ਬਾਜੀ ਖੇਲਣ ਲਗਾ ਹੈ ਪਰ ਜੈਸੇ
ਪਕੀਆਂ ਗੋਟਾਂ ਜਬ ਘਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਦਾ ਸਿਰ ਨੀਵਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਅਰ ਜੇੜੀਆਂ ਕਚੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਉਨਾਂ ਦਾ ਸਿਰ ਉਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗੁਰ
ਮੁਖਾਂ ਦਾ ਮਨ ਨੀਵਾਂ ਕਰਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤਿਨਾਂ ਦਾ ਕਟ ਦਿਤਾ ਹੈ॥ ੨੬॥
ਭਭੈ ਭਾਲਹਿ ਸੇ ਫਲੁ ਪਾਵਹਿ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦੀ ਜਿਨ ਕਉ ਭਉ ਪਾਇਆ॥ ਮਨ
ਮੁਖ ਫਿਰਹਿ ਨ ਚੇਤਹਿ ਮੂੜੇ ਲਖ ਚਉਰਾਸੀਹ ਫੇਰੁ ਪਾਇਆ॥ ੨੭ ਭਭਾ ਅ
ਖਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਬਦ ਭਾਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਅਗਰੀਆਨੂ
ਪੀ ਫਲ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਭਉ ਜਲ ਕਰਕੇ ਗੋਪਦ ਵਤ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਪ
ਰ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਕਾ ਬਚਨ ਨਹੀਂ ਮਾਨਤੇ ਅਰ ਮਨ ਕਾ ਕਹਿਆ ਵਰਤਤੇ ਹੈਂ ਸੋ
ਚਉਰਾਸੀਹ ਲਖ ਜੂਨ ਮੇਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਹੈਂ॥ ੨੭॥ ਮਮੈ ਮੋਹ ਮਰਣ ਮਧਸੂ
ਦਨ ਮਰਨ ਭਇਆ ਤਬ ਚੇਤਵਿਆ॥ ਕਾਇਆ ਭੀਤਰਿ ਅਵਰੋ ਪੜਿਆ ਮ
ਮਾ ਅਖਰ ਵੀਸਰਿਆ॥ ੨੮॥ ਮਮਾ ਅਖਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਅਪ
ਣੇ ਮਨ ਕਰਕੇ ਮਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮਧਸੂਦਨ ਰੂਪ ਹੈ॥ ਅਰ ਮਾਇਆ ਦਾ ਮੋਹ
ਬਡਾ ਅਸਭਰਜ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦਾ ਸੋ ਅੰਤ
ਨੂੰ ਪਛੋਤਾਂਵਦਾ ਹੈ॥ ੨੮॥ ਯਯੈ ਜਨਮੁ ਨ ਹੋਵੀ ਕਦ ਹੀ ਜੇ ਕਰਿ ਸਚੁ ਪਛਾਣੈ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਖੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਕੋ ਜਾਣੈ॥ ੨੯॥ ਯਯਾ ਅ
ਖਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੋਈ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਸਬਦ ਸਚ ਜਾਣ ਕਰ ਕਮਾਂਵਦਾ ਹੈ ਸੋ
ਫੇਰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਆਂਵਦਾ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਮੁਖ ਦਾ ਕਹਿਆ ਗੁਰਮੁਖ ਪ
ਛਾਣਦੇ ਹਨ ਅਰ ਇਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਜਾਣਕੇ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਛਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ॥ ਰੰ
ਰਰਾ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਭ ਅੰਤਰਿ ਜੇਤੇ ਕੀਏ ਜੰਤਾ॥ ਜੰਤ ਉਪਾਇ ਧੰਧੇ
ਸਭ ਲਾਏ ਕਰਮੁ ਹੋਆ ਤਿਨ ਨਾਮੁ ਲਇਆ॥ ੩੦॥ ਰਰਾ ਅਖਰ ਕਹਿੰ
ਹੈ ਕਿ ਰਾਮ ਸਭ ਜੀਆ ਜੰਤ ਮੈਂ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਹੈ ਅਰ ਜੈਸੇ ਸਰੀ ਪ੍ਰਿਥਮੀ
ਮੇਂ ਜਲ ਰਮਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਜਹਾਂ ਕੂਪ ਖੋਦੀਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਹੀ ਜਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼

ਪਟੀ (ਪ੧)

ਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸੀਤਲ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਕੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਾਂਤਿ ਆਵਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ॥੩੦॥ ਲਲੈ ਲਾਇ ਧੰਧੈ ਜਿਨਿ ਛੋਡੀ ਮੀਠਾ ਮਾਇਆ ਮੋਹੁ ਕੀਆ॥ ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਸਮ ਕਰ ਸਹਿਣਾ ਭਾਣੈ ਤਾਂ ਕੈ ਹੁਕਮੁ ਪਇਆ॥੩੧॥ ਲਲਾ ਅਖਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਧੰਧੇ ਲਾਇ ਛਡਿਆ ਹੈ ਅਰ ਮਾਇਆ ਕਾ ਮੋਹ ਮੀਠਾ ਲਾਇਆ ਹੈ ਸ ਜੋ ਖਾਂਵਦਾ ਹੈ ਅਰ ਪੀਂਵਦਾ ਹੈ ਅਰ ਹਸਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸੌਂਵਦਾ ਹੈ ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਨਾਮ ਭੂਲ ਗਿਆ ਹੈ॥੩੧॥ ਵਵੈ ਵਾਸੁਦੇਵੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਵੇਖਣ ਕਉ ਜਿਨਿ ਵੇਸੁ ਕੀਆ॥ ਵੇਖੈ ਚਾਖੈ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਾਣੈ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ॥੩੨॥ ਵਵਾ ਅਖਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਸਦੇਵ ਪਰਮੇਸਰ ਜਿਸ ਨੇ ਜਗਤ ਕਾ ਕਉਤਕ ਦੇਖਣ ਵਾਸਤੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਜੀਆਂ ਮੈਂ ਸਤਾ ਦੇਕਰ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਉਸ ਕਾ ਹੁਕਮ ਸਤ ਕਰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਸੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਨ॥੩੨॥ ੜਾੜੈ ਰਾੜਿ ਕਰਹਿ ਕਿਆ ਪ੍ਰਾਣੀ ਤਿਸਹਿ ਧਿਆਵਹੁ ਜਿ ਅਮਰੁ ਹੋਆ॥ ਤਿਸਹਿ ਧਿਆਵਹੁ ਸਚ ਸਮਾਵਹੁ ਓਸੁ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਣੁ ਕੀਆ॥੩੩॥ ੜਾੜਾ ਅਖਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਣੀਓਂ ਵਾਦ ਝਗੜੇ ਕਿਉਂ ਕਰਦੇ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਕੋਈ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਤਿਸ ਤੋਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੁਰਬਾਣ ਕੁਰਬਾਣ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੩੩॥ ਹਾਹੈ ਹੋਰੁ ਨ ਕੋਈ ਦਾਤਾ ਜੀਅ ਉਪਾਇ ਜਿਨਿ ਰਿਜਕੁ ਦੀਆ॥ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹੁ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵਹੁ ਅਨਦਿਨੁ ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਲੀਆ॥੩੪॥ ਹਾਹਾ ਅਖਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਈਸ੍ਵਰ ਨੇ ਜੀਵ ਉਤਪਤਿ ਕੀਤੇ ਹਨ ਸੋਈ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਰਿਜਕ ਦਾ ਦਾਤਾ ਹੈ॥ ਅਰ ਜਿਨਾ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਸਬਦ ਉਚਾਰਿਆ ਸੋ ਗਿਆਨ ਕੇ ਦਾਤੇ ਹਨ ਤਾਂਤੇ ਈਸ੍ਵਰ ਅਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਦਾਤਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਅਰ ਈਸ੍ਵਰ ਓਹ ਹੈ ਜੋ ਸਭਨਾਂ ਜੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਜਕ ਪਹੁਚਾਵਦਾ ਹੈ॥੩੪॥ ਆਇੜੈ ਆਪ ਕਰੇ ਜਿਨਿ ਛੋਡੀ ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰਨਾ ਸੋ ਕਰਿ ਰਹਿਆ॥ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਸਭ ਕਿਛੁ ਜਾਣੈ ਨਾਨਕ ਸਾਇਰ ਏਵ ਕਹਿ;

ਆਤ੍ਰਪ॥ ਆਇਤ੍ਰ ਅਖਰ ਕਾਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪ ਸਿਰਠਿ ਕਾਰਿ ਛੋਡੀ ਹੈ ਅਰੁ ਜੇ ਕਿਛੁ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਕਰ ਰਹਿਆ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਕਿਛੁ ਹੋਰ ਕਰੇ ਸੋ ਭੀ ਕਰਨੇ ਕੇ ਸਾਮਰਥ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਕਵੀਸਰ ਹੋਕੇ ਹੇ ਪੰਡਿਤ ਤੁਝ ਕੋ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਮਹਿਮਾਂ ਕਾ ਵਿਖਿਆਨ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਤੂੰ ਮਹਾਰਾਜ ਕਾ ਧਿਆਨ ਕਰ ਅਰ ਧੰਧੇ ਕੀ ਵਿਦਿਆ ਨੂੰ ਕੇ ਤਿਆਗ ਕਰੇਂ ਕਿ ਜੇਹੜੀ ਵਿਦਿਆ ਲੋਕੋਂ ਕੇ ਉਪਰੇ ਸਵਾਸਤੇ ਸਿਖੀ ਦੀ ਹੈ ਸੋ ਕੁਲਫ ਹੈ ਅਰ ਬੰਧਨ ਕਾ ਮੂਲ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਆਪਦੇ ਕਮਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਸਿਖੀ ਦੀ ਹੈ ਸੋਈ ਤਾਲੀ ਹੈ ਅਰ ਬੰਧਨਾਂ ਕੇ ਖੋਲਨਹਾਰੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਉਸੀ ਲੋਹੇ ਕਾ ਕੁਲਫ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਬੰਧਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਉਸੀ ਲੋਹੇ ਕੀ ਤਾਲੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਬੰਧਨਾਂ ਕੋ ਛੁਡਾਵਤੀ ਹੈ॥ ॥ਜਬ ਬਾਉਤਨ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਤਾਂ ਪੰਡਿਤ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਹੇ ਕਾਲੂ ਚਾਰੋਂ ਵੇਦੋਂ ਕੀ ਵਿਦਿਆ ਜਗਤ ਮੇਂ ਗੁਪਤ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਜੋ ਅਬ ਤੇਰਾ ਪੁਤ੍ਰ ਚਹੁੰ ਵੇਦਾਂ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਹੈ॥ ਫਿਰ ਜਬ ਬਾਬਾ ਅਠਾਰਹਿ ਬਰਸ ਕਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਜੇ ਅੰਦਰ ਬੈਠੇ ਤਾਂ ਕਈ ਦਿਨ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸਮਾਧੀ ਲਗੀ ਰਹੇ॥ ਅਰ ਜੇ ਨਦੀ ਤੇ ਬਾਹਰ ਜਾ ਬੈਠੇ ਤਾਂ ਉਥਾਂ ਹੀ ਸਮਾਧੀ ਲਗੀ ਰਹੇ ਅਰ ਜੇ ਸਾਧਾਂ ਮਾਹਿ ਬੈਠੇ ਤਾਂ ਕਈ ਦਿਨ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਬੀਤ ਜਾਵਣ॥ ਅਰ ਕਾਲੂ ਪਿਛੋਂ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਅਰ ਛਤੀਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਲਈ ਫਿਰੇ ਸੋ ਬਾਬਾ ਸਾਧਾਂ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਖੁਵਾਲ ਛਡੇ॥ ਅਰ ਇਕ ਦਿਨ ਮਰਦਾਨਾ ਮਿਰਾਸੀ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਆਨ ਮਿਲਿਆ ਜੋ ਤਦ ਲੋਕ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੀ ਜਾਤ੍ਰਾ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਬਾਬਾ ਜੀ ਜੇ ਤੂੰ ਚਲੈਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਭੀ ਜਾਤ੍ਰੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਜਾਤ੍ਰਾ ਕਰ ਆਈਏ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਜੇ ਤੂੰ ਅਸਾਡੇ ਨਾਲ ਪਕੀ ਰਿਫਾਕਤ ਕਰੇਂ ਤਾਂ ਅਸੀ ਜਾਈਏ ਤਾਂ ਉਸ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਅਰ ਮੇਰੇ ਕੁਟੰਬੀਆਂ ਦੀ ਖਬਰ ਲਵੇਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀ ਰਿਫਾਕਤ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਰਾਗ ਤੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਸੋ ਜੇ ਏਹੋ ਸਬਦ ਰਾਗ ਮੇਂ ਗਾਇਕੇ ਨਿਹਕਾਮ ਹੋਕੇ ਗਾਵੇਂਗਾ ਤਾਂ

ਤੇਰਾ ਪ੍ਰਲੋਕ ਸਿਧ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੋ ਇਹ ਸਬਦ ਤੇਰੇ ਵਿਸਵਾਸ਼ੇ ਗਾਵਨਗੇ ਤਾਂ ਉਨਕਾ ਵਿਵਹਾਰ ਸਿਧ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆਖਿਆ ਭਲਾ ਜੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤੂੰ ਅਖੀਆਂ ਮੀਟ ਤਾਂ ਉਸ ਅਖੀਆਂ ਮੀਟੀਆਂ ਤਾਂ ਕੀ ਦੇਖੇ ਕਿ ਪਟਣ ਦੇ ਕੋਸ ਭਰ ਬਾਹਰ ਬਾਬਾ ਤੇ ਮੈਂ ਦੋਨੋ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਰਬਾਬ ਵਜਾਉ। ਸਲੋਕ ॥ ਆਪੇ ਪਟੀ ਕਲਮ ਆਪ ਉਪਰ ਲੇਖ ਭੀ ਤੂੰ ਇਕੋ ਕਹੀਐ ਨਾਨਕਾ ਦੂਜਾ ਕਾਹੇ ਕੂ ॥੧॥ ਦੂਜਾ ਕਾਹੇ ਸਿਮਰੀਐ ਜੰਮੈ ਤੇ ਮਰ ਜਾਇ। ਏਕੋ ਸਿਮਰੋ ਨਾਨਕਾ ਜੋ ਜਲਿ ਥਲਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ। ੨॥ ਸੋ ਜਾਂ ਏਹ ਸਲੋਕ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਾ ਤਾਂ ਕਮਾਲ ਸ਼ੇਖ ਬ੍ਰਹਮ ਦਾ ਮੁਰੀਦ ਲਕੜੀਆਂ ਚੁਗਣ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਸੋ ਤਿਸ ਨੇ ਸੁਣਕੇ ਆਪਨੇ ਪੀਰ ਨੂੰ ਆਣ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਆਖਦੇ ਹੋ ਜੋ ਇਕ ਖੁਦਾਇ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਪੈਕੰਬਰ ਹੈ ਪਰ ਇਕ ਫਕੀਰ ਬਣ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਹੈ ਓਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜੁ ਇਕ ਖੁਦਾਇ ਹੈ ਔਰ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਤਾ ਪੀਰ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਓਹ ਫਕੀਰ ਕੇਤੀਕ ਆਰਜਾ ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਆਖਿਆ ਕਿ ਆਰਜਾ ਉਸ ਦੀ ਅੱਠਾਂ ਬਰਸਾਂ ਦੀ ਨਜਰ ਆਂਵਦੀ ਹੈ ਅਰ ਬੁਧ ਉਸਦੀ ਵਡੀ ਹੈ ਪਰ ਫਕੀਰਾਂ ਦਾ ਭੇਦ ਅਤਿ ਭੀ ਨਹੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਜੋ ਜੇਹਾ ਸਰੂਪ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇਹਾ ਧਾਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚ ਭੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤਵੰਗਰੀ ਬਦਿਲ ਅਸ੍ਤ ਨ ਬਮਾਲ। ਬਜ਼ੁਰਗੀ ਬਅਕਲ ਅਸਤ ਨ ਬਸਾਲ ॥ ਕੋਦਿਕੇ ਕੋ ਬਅਕਲ ਪੀਰ ਬਦਾਂ ਇਨਿ ਜਾਦਿ ਅਹਲੇ ਖਿਰਦ ਕਬੀਰ ਬਵਦਾ ॥੨॥ ਬੜਿਆਂ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਤ ਕਰਨੀ ਤਿਨ੍ਹ ਦੇ ਕਾ ਧਰਮ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਧਨ ਕੋ ਹੋ ਤਾਂ ਧਨ ਤੋਂ ਸੂਮਾਂ ਪਾਸ ਭੀ ਹੁੰਦਾ ਅਰ ਓਹ ਦਾਨ ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਰ ਵਡਿਆਈ ਬੁਧ ਤੇ ਵੀਚਾਰ ਤੀਕਰ ਹੈ ਅਰ ਬੁਢੇ ਬਾਲੇ ਤੀਕਰ ਨਹੀਂ ਕਯੋਂ ਕਿ ਏਕ ਬੁਢੇ ਅਗਿਆਨੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਬਾਲਕ ਬੇ ਗਿਆਨੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਿਸ ਬਾਲਕੇ ਪਾਸ ਬੁਧ ਬੀਚਾਰ ਭੁਗਤਾਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜਾਗੀਆ ਸਾਈਆਂ ਕੇ ਭਣੇ ਬੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੀਰ ਨੇ ਕਹਾ ਚਲ ਉਸ ਦਾ ਦਰਸਨ ਕਰੀਏ ਪਰ ਜੋ ਉਸ ਅ

ਸਨੂੰ ਇਕ ਸੁਮਝਾਇ ਦਿਤਾ ਤਾਂ ਅਸੀ ਉਸਦੇ ਮੁਰੀਦ ਹੋਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਜੇਅ
ਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਦੇ ਸਮਝਾਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਮੁਰੀਦ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ
ਸੋ ਸੇਖ ਬ੍ਰਹਮ ਤੇ ਕਮਾਲ ਦੋਨੋ ਬਾਬੇ ਪਾਸ ਆਏ ਅਰ ਆਕੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿ
ਆ ਤੇ ਕਹਿਆ ਫਕੀਰ ਸਲਾਮਾਲੇਕ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਅਲੇਕੋ ਸਲਾ
ਮ ਤਾਂ ਸੇਖ ਬ੍ਰਹਮ ਪੁਛਿਆ ਫਕੀਰ ਤੂੰ ਹਿੰਦੂ ਹੈਂ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ
ਕਹਿਆ ਸਲੋਕ ਹਿੰਦੂ ਕਹਾਂ ਤਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਭੀ ਨਾਹਿ ਪੰਚ
ਤਤੂ ਕਾ ਪੁਤਲਾ ਖੇਲੈ ਗੈਬੀ ਮਾਹਿ॥ ਤਿਸਕਾ ਪਰਮਾਰਥ ਏਹ ਸਰੀ
ਰ ਪੰਜਾਂ ਤਤਾਂ ਕਾ ਪੁਤਲਾ ਹੈ ਅਰ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਇਸ ਮੈਂ ਗੁਪਤ ਵਰਤਤਾ ਹੈ
ਸੋ ਪੰਜ ਤਤ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਮੈਂ ਏਕ ਹੀ ਹੈਂ ਅਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਸਰਬ ਸ
ਰੀਰੋਂ ਮੇਂ ਸਤਾ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਿਸਨੂੰ ਕਹੀਏ ਏਕ ਹੀ
ਜੈਸੀਆਂ ਸਭਨੋਂ ਕੀਆਂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਹੈਂ ਅਰ ਏਕ ਹੀ ਜੈਸਾ ਅਹਾਰ ਵਿਹਾ
ਰ ਹੈ ਤਾਂ ਪੀਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋ ਏਕਤਾ ਕੇ ਬੈਤ ਆਪ ਕਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਬ ਮੁਝ
ਕਉ ਸੁਣਾਵਹੁ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਪਰੀ ਜੋ ਮਸਤਕ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਆਪ ਹੀ
ਭੁਗਵਤਿ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਕਲਮ ਜੋ ਲੇਖ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੋਇਆ
ਹੈ ਅਰ ਲਿਖਣਹਾਰ ਭੀ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਪਰ ਏਕ ਕੋ ਜੋ ਦੋਇ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਸੋ
ਭਰਮ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟ ਕਰਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਭਰਮ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟ ਕਰਕੇ ਏਕ ਚੰਦ੍ਰਮੇ ਕੋ ਦੋਇ
ਚੰਦ੍ਰਮੇ ਭਾਸਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੇ ਏਕ ਅਖੰਡ ਬਿਰਤ ਕਰ ਦੇਖੇ ਤਾਂ ਦੂਸਰਾ ਹੂਆ ਹੀ
ਨਹੀਂ ਜੈਸੇ ਸਰਬ ਜਲਹੁ ਮੈਂ ਸੂਰਜ ਕਾ ਪ੍ਰਤਬਿੰਬ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਵਾਹਿ
ਗੁਰੂ ਸਰਬ ਸਰੀਰਹੁ ਮੈਂ ਏਕ ਹੀ ਹੈ॥੧॥ ਜੇ ਘਟਾਂ ਕੇ ਉਪਜਣੇ ਕਰ ਅ
ਕਾਸ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਹੂਆ ਹੋਵੈ ਤਉ ਜਾਣੀਐ ਜੋ ਦੂਜਾ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਘਟਾਂ ਕੇ ਉਪ
ਜਣੇ ਬਿਨਸਣੇ ਕਰ ਅਕਾਸ ਜਿਓਂ ਕਾ ਤਿਓਂ ਰਹੈ ਤਉ ਦੂਜਾ ਕਾਹੇ ਕਉ ਜਾਣੀਐ
॥੨॥ ਅਰ ਵੇਦਾਂਤ ਮੈਂ ਭੀ ਏਕ ਅਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੀਰ ਨੇ ਪੁਛਿਆ ਜੋ
ਸੇਖ ਫਰੀਦ ਨੇ ਸਲੋਕ ਕਹਿਆ ਹੈ ਕਿ ਫਰੀਦਾ ਜੋ ਤੈਂ ਮਾਰਨ ਮੁਕੀਆਂ ਤਿ
ਨਾ ਨ ਮਾਰੇ ਘੁੰਮ॥ ਆਪਨੜੈ ਘਰ ਜਾਈਐ ਪੈਰ ਤਿਨਾਂ ਦੇ ਚੁੰਮ॥ ਸੋ ਕਿਵ

ਕਰਕੇ ਇਸਦਾ ਵੀਚਾਰ ਸਾਨੂੰ ਬਤਾਵਹੁ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜੋ ਸਤਕੀ ਰੂਪ ਹੈ
ਨ ਸੋ ਸਭਕਾ ਪ੍ਰਹਾਰ ਅਰ ਕ੍ਰੂਰ ਬਚਨ ਸਹਾਰਤੇ ਹਨ ਅਰ ਸੋਈ ਸਭਕੇ
ਸੇਥੋਂ ਵਿਸੇਖ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸਭਤੇ ਨੀਚੇ ਹੋਇ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਸਭਕੇ
ਊਪਰ ਆਵਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗੁਰਮੁਖ ਆਪਕੋ ਸਭਤੇ ਨੀਚਾ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਅਤੇ
ਸਭਤੇ ਊਚੇ ਹੋਵਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਫਰੀਦ ਨੇ ਕਹਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਤੁਝੇ ਕ੍ਰੂਰ ਬਚਨ ਕਹੇ
ਉਸਕਾ ਹੀ ਮੁਹ ਫੀਕਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤੇਰਾ ਤੋ ਕੁਛ ਗਿਆ ਨਹੀਂ ਅਰ ਜੋ ਤੁਝੇ ਮੁਸਕ
ਪ੍ਰਹਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤੋ ਜੈਸੇ ਉਸਕੇ ਹਾਥਕੋ ਦੁਖ ਹੂਆ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤੇਰੇ ਸਰੀਰ ਕੋ ਹੂ
ਆ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਤੂ ਉਸਕੇ ਪਾਈਂ ਪੜ ਕੇ ਜਾਣੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸ ਨੇ ਦੁਖ ਦੇਨਾ ਥਾ ਅ
ਬ ਤੇਰੇ ਹਾਥ ਸੋ ਜੋ ਮੁਸਟ ਲਗੀ ਸੋ ਅਬ ਮੇਰੇ ਦੁਖ ਕਾ ਟਾਲਾ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ
ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਬਜਰ ਸਮਾਨ ਹੈ ਅਰ ਤੇਰਾ ਹਾਥ ਕੋਮਲ ਹੈ ਸੋ ਜੋ ਆਪਨੂੰ
ਦੁਖ ਪਹੁਚਿਆ ਹੈ ਤੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਬਖਸ਼ਣਾ ॥ ਤਾਂ ਸੇਖ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹਾ

ਕਿ ਅਗੇ ਭੀ ਕਿਸੀ ਨੇ ਐਸਾ ਕੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਏਕ ਸਮੇਂ
ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਅਰ ਵਿਸਨ ਅਰ ਮਹੇਸ ਜੋ ਤੀਨੋਂ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਆਈ ਕਿ ਤੀਨੋਂ ਹਮ ਏ
ਕ ਸਰਖੇ ਹੈਂ ਪਰ ਹਮ ਤੀਨੋਂ ਮੈਂ ਈਸਰ ਕਉਨ ਹੈ ਤਾਂ ਬ੍ਰਹਮੇ ਕਹਿਆ ਕਿ
ਮੈਂ ਜੋ ਜਗਤ ਨੂੰ ਉਤਪਤ ਕਰਤਾ ਹੋਂ ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਈਸੂਰ ਹੋਂ ਅਰ ਵਿਸਨ ਕਹਾ
ਮੈਂ ਜੋ ਪਾਲਨ ਕਰਤਾ ਹੋਂ ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਹੀ ਈਸਰ ਹੋਂ ॥ ਅਰ ਸਿਵ ਕਹਾ ਮੈਂ ਜੋ ਸੰ
ਘਾਰ ਕਰਤਾ ਹੋਂ ਸੋ ਮੈਂ ਹੀ ਈਸਰ ਹੋਂ ਤਬ ਸਿਵ ਨੇ ਅਪਨਾ ਲਿੰਗ ਅਸ
ਥਾਪਨ ਕੀਆ ਅਰ ਕਹਾ ਕਿ ਜੋ ਮੇਰੇ ਲਿੰਗ ਕਾ ਅੰਤ ਦੇਖ ਆਵੈ ਸੋ ਤਿਸਕੋ
ਮੈਂ ਈਸੂਰ ਜਾਨੇਂਗਾ ਸੋ ਏਕ ਓਰ ਬ੍ਰਹਮਾ ਗਇਆ ਅਰ ਏਕ ਓਰ ਵਿਸਨ
ਗਇਆ ਤਾਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜਾਤ ਜਾਤ ਥਕ ਪੜਾ ਅਰ ਫਿਰਿ ਆਇਆ ਸੋ ਆ
ਇਕੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਅੰਤ ਪਾ ਆਇਆ ਹਾਂ ਅਰ ਵਿਸਨ ਜਾਤੇ ਜਾਤੇ ਵਿਚਾ
ਰਿਆ ਜੋ ਲਿੰਗ ਪੰਜਭੂਤੰ ਕਾ ਹੈ ਅਰ ਭੂਤ ਮਾਇਆ ਕੇ ਕਾਰਜ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਇ
ਨਕ ਅਨੰਤ ਜਾਣਨਾ ਇਹੀ ਅੰਤ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਸਨ ਭੀ ਫਿਰਿ ਆਇਆ ।
ਤਾਂ ਸਿਵ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮੇ ਕਉ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੁਝ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰ

ਤਮਾਂ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਤੇ ਪੂਜਨੇ ਜੋਗ ਨ ਹੋਵੇਂਗੀ ਤਾਂ ਬ੍ਰਹਮੇ ਕਹਿਆ ਕਿ
ਮੇਰੀ ਬਾਣੀ ਜੋ ਪੂਜਣਗੇ ਤਿਨਾਂ ਕੋ ਮੁਕਤਿ ਮਿਲੈਗੀ ਅਰ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਤ
ਮਾਂ ਕੋ ਜੇ ਭੁਧਾਰ ਅਰ ਮਾਂਸ ਕਰ ਪੂਜਨਗੇ ਸੋ ਭੂਤਹੁ ਅਰ ਗਣਹੁ ਕੀ ਗ
ਤਿ ਕਉ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵਹਿਗੇ ਤੋ ਵਿਸਨੂ ਜੋਗ ਮਾਇਆ ਕੋ ਅੰਗੀਕਾਰ
ਕਰਕੇ ਸੇਸਨਾਗ ਕੀ ਸੇਜਾ ਪਰ ਸੋਇ ਗਇਆ ਅਰ ਸਿਵ ਇੰਦ੍ਰੀਅ
ਦੂ ਅਰ ਵਾਸਨਾ ਕੋ ਰੋਕ ਕੇ ਸਮਾਧਾ ਵਿਖੇ ਇਸਥਿਤ ਹੋਇ ਗਇਆ ਅਰ
ਬ੍ਰਹਮਾ ਵੇਦਹੁ ਕੇ ਪਰਚੇ ਸਾਹਿ ਲਗ ਰਿਹਾ ॥ ਅਰ ਫਿਰ ਇਕ ਸਮੇਂ ਸ
ਪਤ ਰਿਖੀਂ ਨੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਕਿ ਇਹੁ ਤੀਨਹੁ ਦੇਵਤਹੁ ਮੇਂ ਪੂਜਨੇ ਜੋਗ ਕਉ
ਨ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਜੋ ਜਿਸ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਕੇ ਜਗਤ ਉਧਰੇ ਤਬ ਭ੍ਰਿਗ ਕਹਾ ਕਿ
ਮੈਂ ਇਨਕਾ ਅੰਤ ਲੇਆਤਾ ਹੂੰ ਤਬ ਪ੍ਰਿਥਮੇਂ ਭ੍ਰਿਗ ਬ੍ਰਹਮੇ ਕੇ ਪਾਸ ਗਇਆ
ਅਰ ਡੰਡਉਤ ਨ ਕੀਆ ਤਉ ਬ੍ਰਹਮੇ ਨੇ ਭ੍ਰਿਗ ਅਤਿਥ ਪੂਜਨ ਨਾ ਕੀਆ ਅ
ਰ ਵੇਦਾਂ ਕੇ ਪਰਚੇ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਲਗਾ ਗਇਆ ॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਭ੍ਰਿਗ ਸਿਵ ਕੇ ਪਾਸ
ਗਇਆ ਤਾਂ ਸਿਵ ਉਠੇ ਅਰ ਭ੍ਰਿਗ ਕਉ ਕੰਠ ਲਗਾਵਨ ਲਗੇ ਤਾਂ ਭ੍ਰਿਗ ਨੇ
ਕਹਾ ਕਿ ਤੇਰੇ ਕੰਠ ਮੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕਹੁ ਕੇ ਸੀਸ ਹੈਂ ਮੈਂ ਤੁਝੇ ਸਪਰਸ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ
ਤਉ ਸਿਵ ਨੇ ਤ੍ਰਿਸੂਲ ਸੰਭਾਲਿਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਭ੍ਰਿਗ ਵਿਸਨ ਕੇ ਗਇਆ ਅ
ਰ ਜਾ ਕਰ ਤਿਸ ਕੀ ਛਾਤੀ ਮੈਂ ਲੱਤ ਕਾ ਪ੍ਰਹਾਰ ਕੀਆ ਤਾਂ ਵਿਸਨ ਉਠ ਕੇ ਇਸ
ਦੇ ਚਰਣ ਮਲਣ ਲਾਗਾ ਅਰ ਕਹਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਰਿਦਾ ਕਠੋਰ ਹੈ ਅਰ ਤੁਮਰੇ
ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਮਲ ਹੈਂ ਸੋ ਜੇ ਤੁਮ ਕਉ ਦੁਖ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਖਸਣਾ
ਅਰ ਇਹ ਵਰ ਦਿਓ ਕਿ ਜਦ ਮੈਂ ਅਵਤਾਰ ਧਰਾਂ ਤਾਂ ਤੁਮਾਰੇ ਚਰਨਾਂ ਕਾ ਚਿ
ਨ ਮੇਰੀ ਛਾਤੀ ਮੇਂ ਹੋਵੈ ਅਰ ਚਿਹਨ ਬਦਲੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦਾਨ ਦੇ
ਵਣਾ ਸੋ ਇਸੀ ਵਾਸਤੇ ਸਭਾ ਰਿਖੀਅਹੁ ਮੇਂ ਵਿਸਨ ਪੂਜਨੀਕ ਹੂਆ ਹੈ
ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਕੋਈ ਧੀਰਜ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪੂਜਨੇ ਜੋਗ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸੇ
ਖ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋ ਜੀ ਦਾਨੀ ਗਾਜੇ ਕਿੰ ਬੀਰ ਗਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਕੇ
ਭੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸੂਰਮੇ ਭੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਕੇ ਜੁਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਕਾਇਰ

ਦੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭੀ ਜੁਧ ਕਾ ਉਦਮ ਹੋ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜੀ ਜੋ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਵਾਰ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਭੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਤੇ ਸੰਤ ਭੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰੁ ਜੋ ਜਨ ਸੇ ਜਗਿਆਸੀ ਹੈਂ ਤਿਨੋ ਕੋ ਭੀ ਮਨ ਅਰੁ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਕੇ ਜੀਤਣੇ ਕਾ ਉਦਮ ਹੋ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਤਾਂਈ ਕਥੀ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਵਾਰ ਸੁਣਾਵੋ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆ ਕਬੀਰ ਜੀ ਨੇ ਗਉੜੀ ਕਾ ਰਾਗ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰ ਸਿਧਾਂ ਨੇ ਰਾਮਕਲੀ ਕਾ ਰਾਗ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰ ਹਮਾਰੇ ਸਭ ਹੀ ਰਾਗ ਹੈਂ ਪਰ ਇਹ ਪੀਰ ਆਸਾ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਆਸਾ ਕੇ ਰਾਗ ਵਿਚ ਵਾਰ ਸੁਣਾਵਦਾ ਹਾਂ।

੧ੴ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ
ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ।

॥ਆਸਾ ਕੀ ਵਾਰ ਸਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਲੋਕ ਭੀ ਮਹਲੇ ਪਹਿਲੇ ਕੇ ਲਿਖੇ ਟੁੰਡੇ ਅਸਰਾਜੇ ਕੀ ਧੁਨੀ॥ ਸਲੋਕ ਮਃ੧ ॥ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ ਦਿਉਹਾੜੀ ਸਦਵਾਰ॥ ਜਿਨ ਮਾਣਸ ਤੇ ਦੇਵਤੇ ਕੀਏ ਕਰਤ ਨ ਲਾਗੀ ਵਾਰ॥੧॥ ਮਃ੧ ॥ਜੇ ਸਉ ਚੰਦਾ ਉਗਵੈ ਸੂਰਜ ਚੜੈ ਹਜਾਰ॥ ਏਤੇ ਚਾਨਣ ਹੋਂਦਿਆ ਗੁਰ ਬਿਨ ਘੋਰ ਅੰਧਾਰ॥੨॥ ਮਃ੧ ॥ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਨ ਚੇਤਨੀ ਮਨਿ ਆਪਣੈ ਸੁਚੇਤ॥ ਛੁਟੇ ਤਿਲ ਬੂਆੜ ਜਿਉਂ ਸੁੰਞੇ ਅੰਦਰਿ ਖੇਤ॥ ਖੇਤੈ ਅੰਦਰਿ ਛੁਟਿਆ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਉ ਨਾਹ॥ ਫਲੀਅਹਿ ਫੁਲੀਅਹਿ ਬਪੁੜੇ ਭੀ ਤਨ ਵਿਚਿ ਸੁਆਹ॥੩॥ ਪਉੜੀ ॥ਆਪੀਨੈ ਆਪੁ ਸਾਜਿਆ ਆਪੀਨੈ ਰਚਿਓ ਨਾਉ॥ ਦੂਯੀ ਕੁਦਰਤਿ ਸਾਜੀਐ ਕਰਿ ਆਸਣੁ ਡਿਠੋ ਚਾਉ॥ ਦਾਤਾ ਕਰਤਾ ਆਪਿ ਤੂੰ ਤੁਸਿ ਦੇਵਹਿ ਕਰਹਿ ਪਸਾਉ॥ ਤੂੰ ਜਾਣੋਈ ਸਭਸੈ ਦੇ ਲੈਸਹਿ ਜਿੰਦੁ ਕਵਾਉ॥ ਕਰਿ ਆਸਣੁ ਡਿਠੋ ਚਾਉ॥੧॥ ਟੁੰਡਾ ਅਸਰਾਜਾ ਦੋਵੇਂ ਭਿਰਾਉ ਸੇ ਅਰ ਉਨ ਜੁਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਸੋ ਉਸ ਧੁਨ ਉਪਰ ਵਾਰ ਕੀਤੀ ਤੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਟੁੰਡਾ ਹੈ ਅਰ ਅਗਿਆਨ ਅਸਰਾਜਾ ਹੈ ਸੋ

ਅਗਿਆਨ ਸਾਰੇ ਦੇਸਾਂ ਮੈਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਅਗਿਆਨ ਨੂੰ ਕਢ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ॥ ਅਰ ਬਾਬੇ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਤੋਂ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰੀ ਹਾਂ ਪਰ ਇਕ ਇਕ ਦਿਨ ਵਿਚ ਸੈ ਸੈ ਵਾਰੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਜਿਸ ਨੇ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਦੇ ਕੇ ਅਰ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸਮਝਾ ਕੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਕਾ ਸਰੂਪ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਦਿਆਂ ਢਿਲ ਨਹੀਂ ਲਗੀ ਅਰ ਜੋ ਕੋਈ ਜਤੀ ਅਰ ਤਪੀ ਕਰ ਦੇਵਤੇ ਹੋਏ ਹਨ ਸੋ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਛੋਡ ਕੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਸਰੂਪ ਆਣ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ ਅਤੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨ ਆਦਿ ਦੇ ਕਰ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਦੇ ਵਿਚ ਹੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਤਾਂ ਪਾ ਦਿਤੀਆਂ ਹੈਨ ਅਰ ਜੈਸੇ ਸੋ ਅੰਧੇਰੀ ਰਾਤ ਕੋ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੇ ਅੰਧੇਰਾ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਪਰਕਾਸ ਦੀਆਂ ਹੈਂ ਤਾਂ ਅੰਧੇਰਾ ਰਾਤ ਸਮੇਤ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਸੌ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਤੇ ਹਜਾਰਾਂ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਨ ਤਾਂ ਭੀ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਬਚਨਾ ਬਿਨਾ ਅਗਿਆਨ ਕਾ ਅੰਧੇਰਾ ਨਹੀਂ ਮਿਟਦਾ ॥੧॥

ਤਾਂ ਸੇਖ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹਿਆ ਜੋ ਗੁਰ ਪੀਰ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਨਹੀ ਅਰ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪ ਹੀ ਸਭ ਕੁਛ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੇਵਤੇ ਦਾ ਵਰ ਹੂਆ ਤਾਂ ਹੀ ਤੇ ਅਸੀਂ ਸੁਚੇਤ ਹੋਏ ਹਾਂ ਸੋ ਉਨਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੈਸੇ ਤਿਲਾਂ ਕਾ ਕਿਰਸਾਣ ਆਪਣੇ ਘਰ ਝਾੜ ਕੇ ਤਿਲਾਂ ਕੋ ਲਿਆਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਬੂਆੜਾਂ ਕੋ ਖੇਤ ਮੈਂ ਛੋਡ ਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਫੁਲ ਅਰ ਫਲ ਬੂਆੜਾਂ ਕੋ ਭੀ ਤਿਲਾਂ ਦੀ ਜੈਸੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਪਰ ਬੂਆੜ ਮੇਂ ਕਣ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਸੋ ਇਸੀ ਵਾਸਤੇ ਸੁੰਞੇ ਖੇਤ ਵਿਚ ਛੋੜੇ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ॥ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੋ ਨਿਗੁਰੇ ਪੁਰਸ਼ ਹਨ ਓਹ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਜੋ ਜਿਨਾਂ ਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਰ ਉਨਕਾ ਮਹਾਤਮ ਭੀ ਨਹੀ ਜਾਣਦੇ ਅਰ ਉਨਾਂ ਦੀ ਸਗੋਂ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕੇ ਖੇਤ ਮੈਂ ਛੋੜ ਦੇਈਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਜਾਣਤੇ

ਹਨ ਸੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਘਰ ਜੋ ਹੈ ਬੈਕੁੰਠ ਧਾਮ ਤਹਾਂ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ
ਹਨ। ਜਗਤ ਸੇਖ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹਾ ਜੀ ਅਸੀ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ ਵਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਸਨ
ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਦੂਹ ਸੂਰਮਿਆਂ ਬਿਨਾਂ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਰ ਖੁਦਾਇ ਜੋ ਜ
ਗਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਨਾਲ ਦੂਜਾ ਕੌਣ ਹੈ ਤੁਸਾਂ ਉਸ ਦਾ ਉਤਰ ਕੋਈ ਦਿਤਾ
ਨਹੀ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜੋ ਕੋਈ ਬਾਈਕਾ ਅਰੰਭ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਥਮੇਂ
ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਦੇਵਤੇ ਕਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਅਸਾਂ ਗੁਰਾਂ ਕਾ ਮੰਗਲਾਚਾਰ
ਕੀਆ ਹੈ ਕਿਓਂ ਕਿ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਦੇਹ ਅਰ ਆਤਮਾਂ ਨਿਆਰੇ ਨਿਆਰੇ
ਭਾਸਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਦੇਹ ਜੋ ਨਾਮ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋਈ ਮਾਇਆ ਕਾ ਕਾਰਜ ਹੈ ਅਤੇ
ਆਤਮਾ ਜੋ ਸਤ ਚਿਤ ਆਨੰਦ ਹੈ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੈ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮੇ ਨੇ
ਮਾਇਆ ਨੂੰ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰਕੇ ਜਗਤ ਨੂੰ ਉਤਪਤਿ ਕੀਤਾ ਹੈ ਆਗੇ ਪ
ਉੜੀਕ ਨੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਆਪਨੀ ਸਕਤ ਕਰ ਜਗਤ ਉਤਪਤਿ ਕੀ
ਤਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾਨਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਜੂਨਾਂ ਰਚੀਆਂ ਹਨ ਅਰ ਇਕ ਆਪਣਾ
ਹੀ ਨਾਮ ਜੀਆਂ ਕੇ ਉਧਾਰ ਵਾਸਤੇ ਰਚਿਆ ਹੈ ਅਰ ਦੂਜੀ ਆਪਣੇ ਪਾਸ
ਮਾਇਆ ਕੁਦਰਤ ਰਚੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਮਾਇਆ ਮੇਂ ਆਪਨੀ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਅਰ ਉਸ ਮੇ ਮਹਿਤਤ ਗਰਭ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਮੇਂ ਆਪਨੀ ਸਤਿਆ ਡਾਲੀ
ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਮੇ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪ ਪੁਤ੍ਰ ਉਤਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੇ ਤੀਨ ਰੂਪ
ਹੂਏ ਹਨ ਜੇ ਤਾਮਸੀ ਹੰਕਾਰ ਸੇ ਪੰਜ ਭੂਤ ਹੂਏ ਤਿਸ ਕਰ ਦੇਹ ਰਚੀ ਅ
ਰ ਰਾਜਸੀ ਅਹੰਕਾਰ ਸੇ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਹੂਈਆਂ ਅਰ ਸਾਤਕੀ ਹੰਕਾਰ
ਸੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਅਰ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਕੇ ਦੇਵਤੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨੈ ਕਰ ਜੀ
ਅ ਜੰਤ ਰਚੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤਿਨ ਕੇ ਬੀਚ ਆਪਣੀ ਚੈਤਨ ਕਲਾ ਰਖੀ ਹੈ
ਅਰ ਆਪ ਤਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਕੋ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਅਰ ਪਛਾਨਤਾ
ਹੈ ਅਰ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਕਾ ਕਰਨਹਾਰ ਭੀ ਆਪ ਹੈ ਅਰ ਦਾਤਾ ਦੇਨੇਹਾਰਾ
ਭੀ ਆਪ ਹੈ ਪਰ ਜਿਸ ਪਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਨਾਮ ਕੀ
ਦਾਤ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸਭਨੋਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕਾ ਜਾਣਣਈ ਹੈ ॥ ਅਰ ਜਿਨ ਕੇ ਸੰ

੬੮ ਤਕੀ ਰਿਦੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨੋਕੇ ਦੇਵਤਿਓਂਕਾ ਜਨਮ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਜਿਸ ਮੈਂ ਰ
ਜਸੀ ਲਖਣ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਮਾਨੁਖ ਕੀ ਦੇਹ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਨ ਮੈਂ ਤਾਮਸੀ ਗੁ
ਣ ਹਨ ਤਿਨੋਕੇ ਰਾਖਸੋਂ ਅਰ ਪਸੂਆਂ ਕੀ ਦੇਹ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਰ ਆਪ ਅੰਤਰ
ਜਾਮੀ ਹੋਕੇ ਸਭ ਮੈਂ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ੇਖ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹਿਆ ਜੋ ਜੀ ਅਸਾਨੂੰ
ਮੁਰਸਦ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਏਕ ਖੁਦਾਇ ਹੈ ਅਰ ਦੂਸਰਾ ਪੈਕੰਬਰ ਖੁਦਾ ਦੇ
ਸਤੁ ਹੈ ਸੋ ਖੁਦਾਇ ਪੈਦਾਇਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਪੈਕੰਬਰ ਸਫਾਇਤ ਕਰਤ
ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਰਬਾਬ ਬਜਾਇ। ਰਾਗੁ ਆ
ਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥ਜਿਤ ਦਰਿ ਲਖ ਮਹੰਮਦਾ ਲਖ ਬ੍ਰਹਮੇ ਬਿਸਨੁ ਮ
ਹੇਸ ॥ ਲਖ ਲਖ ਰਾਮ ਵਡੀਰੀਆਹਿ ਲਖ ਰਾਹੀ ਲਖ ਵੇਸ ॥ ਲਖ ਲ
ਖ ਤਿਥੈ ਜਤੀ ਹੈਂ ਸਤੀ ਅਤੇ ਸੰਨਿਆਸਾ ॥ ਲਖ ਲਖ ਤਿਥੈ ਗੋਰਖਾ ॥ ਲਖ
ਲਖ ਨਾਥ ਅਨਾਥਾ ॥੨॥ ਲਖ ਲਖ ਤਿਥੈ ਆਸਨ ਗੁਰੂ ਚੇਲੇ ਰਹਿ
ਸਾ ॥ ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਅਗਣਤ ਹੈ ਕੇਤੇ ਲਖ ਨਿਵਾਸਾ ॥੩॥ ਲਖ ਪੀਰ
ਪੈਕੰਬਰ ਅਉਲੀਏ ਲਖ ਕਾਜੀ ਮੁਲਾਂ ਸੇਖਾ ॥ ਕਿਸੇ ਸਾਂਤਿ ਨ ਆਈਆ ॥ ਬਿਨ
ਸਤਿਗੁਰੂ ਕੇ ਉਪਦੇਸਾ ॥੪॥ ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਅਗਣਤ ਹੈਂ ਕੇਤੇ ਲਖ ਅਪ
ਰਾਇਤਾ ਤ੍ਰਿਆ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਬਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਸਬਦ ਬੀਚਾਰਾ ॥੫॥
ਸਿਰ ਨਾਥਾਂ ਕੇ ਏਕ ਨਾਥ ਸਤਿਨਾਮ ਕਰਤਾਰਾ ॥ ਨਾਨਕ ਤਾ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਨ
ਪਵੈ ਬੇਅੰਤ ਬੇਸੁਮਾਰਾ ॥੬॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਸਾਹਿਬ ਬੇਅੰਤ ਹੈ ਜੋ
ਕੈਸਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਦੇ ਦੁਆਰੇ ਤੇ ਲਖਾਂ ਮਹੰਮਦ ਹੈਂ ਅਰ ਕਈ ਲਖ ਬ੍ਰਹ
ਮੇ ਹੈਂ ॥ ਅਰ ਕਈ ਲਖ ਸਿਵ ਹੈਂ ਅਰ ਕਈ ਲਖ ਬਿਸਨ ਹੈਂ ਅਰ ਕਈ
ਰਾਮ ਅਵਿਤਾਰ ਹੈ ਅਰ ਕਈ ਲਖ ਰਾਹ ਪੰਥ ਹੈਂ ਅਰ ਕਈ ਲਖ ਭੇਖ ਹੈ
ਅਰ ਕਈ ਜਤੀ ਹੈਂ ਅਰ ਕਈ ਸਤੀ ਹੈਂ ਅਰ ਕਈ ਸੰਨਿਆਸੀ ਹੈਂ ਅਰ
ਕਈ ਗੋਰਖ ਹੈਂ ਅਰ ਕਈ ਨਾਥ ਹੈਂ ਅਰ ਕਈ ਨਾਥਾਂ ਦੇ ਭੀ ਨਾਥ ਹੈ ਅਰ
ਲਖਾਂ ਹੀ ਤਿਥੈ ਨਾਥਾਂ ਦੇ ਆਸਣ ਹਨ ਅਰ ਕਈ ਗੁਰ ਹਨ ਅਰ ਕਈ
ਚੇਲੇ ਹੈਂ ਅਰ ਕਈ ਸਾਧਨਾ ਕਰਨਹਾਰੇ ਹਨ ਅਰ ਕਈ ਸਿਧ ਤਾ ਕਰਨ

ਲੇ ਹਨ ਅਰ ਕਈ ਅਪਾਰ ਹਨ ਅਰ ਕਈ ਪੀਰ ਹਨ ਅਰ ਕਈ ਪੈਕੰਬਰ ਹਨ ਅਰ ਕਈ ਔਲੀਏ ਹਨ ਅਰ ਕਈ ਕਾਜ਼ੀ ਹਨ ਅਰ ਕਈ ਮੁਲਾਂ ਹਨ ਅਰ ਕਈ ਸੇਖ ਹਨ ਸੋ ਬਿਨੰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ ਦੇ ਕੋਈ ਸਾਂਤ ਨੂੰ ਨਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਅਰ ਜਿਸ ਜਿਸ ਕੇ ਤਾਂਈ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲੇ ਹਨ ਉਸ ਕਉ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਈਸਰ ਜੀਵ ਕਾ ਵਾਚ ਅਰ ਲਖ ਜੀਵ ਈਸਰ ਕਾ ਲਖਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਸੋਈ ਸਾਂਤਿ ਕਉ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਹੈਂ ਅਰ ਕਈ ਸਾਧਕ ਅਰ ਸਿਧ ਬਿਨੰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਦੇ ਬਿਚਾਰ ਤੇਂ ਸਭੇ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈਂ ਅਰ ਸਭਨਾਂ ਨਾਥਾਂ ਦੇ ਜੋ ਸਿਰਿ ਨਾਥ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਨਾਮ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਇਸ ਕੀ ਮਤ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥੧॥ ਤਾਂ ਸੇਖ ਬ੍ਰਹਮ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੀਵ ਅਰ ਈਸਰ ਕਾ ਵਾਚ ਕਵਣ ਹੈ ਅਰ ਲਖ ਕਵਣ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜੀਵ ਕਾ ਵਾਚ ਤੀਨ ਸਰੀਰ ਹੈਂ ਅਰ ਕਾਰਨ ਸਰੀਰ ਅਗਿਆਨ ਹੈ ਅਰ ਅਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਪੰਜ ਭੂਤਾਂ ਕਾ ਹੈ ਸੋ ਭੂਤ ਪੰਚੀ ਕ੍ਰਿਤ ਹੂਏ ਅਰ ਲਿੰਗ ਸਰੀਰ ਸਤਾਰਹ ਤਤਾਂ ਕਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਹਾ ਪੰਜ ਭੂਤ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਕਰ ਹੈਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਪੋਲ ਜੋ ਇਸ ਕੇ ਬੀਚ ਹੈ ਸੋ ਅਕਾਸ ਹੈ ਅਰ ਪ੍ਰਾਣ ਜੋ ਇਸ ਕੇ ਬੀਚ ਹੈਂ ਸੋ ਪਉਨ ਹੈ ਅਰ ਜਠਰ ਅਗਨਿ ਜੋ ਅਹਾਰ ਕਉ ਪਹੁਚਾਵਤੀ ਹੈ ਸੋ ਅਗਨਿ ਹੈ ਅਰ ਲਾਲਾਂ ਅਤੇ ਰੁਧਰ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਜਲ ਹੈ ਅਰ ਅਸਥ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੇਖ ਕਹਿਆ ਸਰੀਰ ਤਾਂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਕਰਕੇ ਚੇਤਨ ਹੈਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਭੀ ਭੂਤਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜ ਹੈਨ ਕਿਉਕਿ ਪੰਜ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਹੈਂ ਅਰ ਪੰਜ ਕਰਮ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਹੈਂ ਜੋ ਸ੍ਰੋਤ ਅਰ ਵਾਕ ਨਭ ਕਾ ਕਾਰਜ ਹੈਂ ਅਰ ਤੁਚਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਣ ਦੋਨੋ ਵਾਇ ਕਾ ਕਾਰਜ ਹੈਨ ਅਤੇ ਨੇਤ੍ਰ ਅਰ ਰੂਪ ਦੋਨੋ ਤੇਜ ਕਾ ਕਾਰਜ ਹੈ ਅਤੇ ਰਸਨਾ ਅਰ ਲਿੰਗ ਇੰਦ੍ਰੀ ਦੋਨੋ ਜਲ ਕਾ ਕਾਰਜ ਹੈਂ ॥ ਤੇ ਗੁਦਾ ਅਰ ਨਾਸਕਾ ਦੋਨੋ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਾ ਕਾਰਜ ਹਨ ਸੋ ਸਤਕ ਰਾਜਸ ਤਾਮਸ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣਾਂ ਤੇ ਉਤਪਤ

ਹੂਈਆਂ ਹੈਂ ਅਰ ਰਾਜਸ ਗੁਣ ਤੇ ਆਧਿਆਤਮਕ ਹੂਈਆਂ ਹੈਂ ਅ
ਰ ਤਾਮਸ ਗੁਣ ਤੇ ਇਨਕੇ ਵਿਖੇ ਅਧਭੂਤਕ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰ ਸਾਤਕਅੰ
ਸ ਤੇ ਅਧਦੈਵਕ ਦੇਵਤਾ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰ ਸ੍ਰੋਤ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ ਅਧਆ
ਤਮਕ ਹੈ ਅਰ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਨਾ ਇਨਕਾ ਵਿਖਾ ਹੈ ਸੋ ਅਧਭੂਤਕ ਹੈ ਅਰ
ਦਿਸਾ ਜੋ ਇਨਕਾ ਦੇਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਧਦਈਵਕ ਹੈ ਸੋ ਤੀਨੋ ਤੀਨੋਂ ਗੁਣ
ਏਕ ਏਕ ਇੰਦ੍ਰੀ ਮੇਂ ਜੈਸੇ ਤ੍ਵਚਾ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ ਅਧਆਤਮਕ ਹੈ ਅਰ
ਸਪਰਸ ਜੋ ਤਿਸਕਾ ਵਿਸਾ ਹੈ ਸੋ ਅਧਭੂਤਕ ਹੈ ਅਰ ਪਵਨ ਜੋ ਤਿਸ
ਕਾ ਦੇਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਧਦਈਵਕ ਹੈ ਅਰ ਚਖ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ ਅਧਆਤ
ਮਕ ਹੈ ਅਰ ਰੂਪ ਜੋ ਤਿਸਕਾ ਵਿਸਾ ਹੈ ਸੋ ਅਧਭੂਤਕ ਹੈ ਅਰ ਸੂਰਜ
ਜੋ ਤਿਸਕਾ ਦੇਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਧਦਈਵਕ ਹੈ ਅਰ ਰਸਨਾ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੀ ਹੈ
ਸੋ ਅਧਆਤਮਕ ਹੈ ਅਰ ਰਸ ਜੋ ਇਸਕਾ ਵਿਸਾ ਹੈ ਸੋ ਅਧਭੂਤ
ਕ ਹੈ ਅਰ ਵਰਨ ਜੋ ਇਸਕਾ ਦੇਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਧ ਦਈਵਕ ਹੈ ਅਰ
ਘ੍ਰੇਤ ਤਿਸਕਾ ਰੂਪ ਹੈ ਅਰ ਨਾਸਕਾ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ ਅਧਆਤਮਕ ਹੈ
ਅਰ ਗੰਧ ਜੋ ਇਸਕਾ ਵਿਖਾ ਹੈ ਸੋ ਅਧਭੂਤਕ ਹੈ ਅਰ ਭੂਮ ਜੋ ਇਸ
ਕਾ ਦੇਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਧਦਈਵਕ ਹੈ ਅਰ ਵਾਕ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ ਅਧਆ
ਤਮਕ ਹੈ ਅਰ ਵਚਨ ਜੋ ਇਸਕਾ ਵਿਖਾ ਹੈ ਸੋ ਅਧਭੂਤਕ ਹੈ ਅਰ ਅ
ਗਨ ਜੋ ਇਸਕਾ ਦੇਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਧਦਈਵਕ ਹੈ ਅਰ ਕਰ ਜੋ ਕਰਮ
ਇੰਦ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ ਅਧਆਤਮਕ ਹੈ ਅਰ ਗ੍ਰਹਣ ਜੋ ਇਸਕਾ ਵਿਖਾ ਹੈ
ਸੋ ਅਧਭੂਤਕ ਹੈ ਅਰ ਇੰਦ੍ਰ ਜੋ ਇਸਕਾ ਦੇਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਧਦਈਵ
ਕ ਹੈ ਅਰ ਚਰਨ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ ਅਧਆਮਕ ਹੈ ਅਰ ਚਲਨ ਜੋ ਇਸ
ਕਾ ਵਿਖਾ ਹੈ ਸੋ ਅਧਭੂਤਕ ਹੈ ਅਰ ਵਿਸਨ ਜੋ ਇਸਕਾ ਦੇਵਤਾ ਹੈ ਸੋ
ਅਧਦਈਵਕ ਹੈ ਅਰ ਲਿੰਗ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ ਅਧਆਤਮਕ ਹੈ ਅਰ
ਆਨੰਦ ਜੋ ਇਸਕਾ ਵਿਸਾ ਹੈ ਸੋ ਅਧਭੂਤਕ ਹੈ ਅਰ ਪਰਜਾਪਤਿ ਜੋ
ਇਸਕਾ ਦੇਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਧਦਈਵਕ ਹੈ ਅਰ ਗੁਦਾ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ ਅ

ਧਆਤਮਕ ਹੈ ਅਰ ਮਲਕੋ ਜੋ ਤ੍ਰਿਆਗਣ ਹੈ ਸੋ ਇਸਕਾ ਵਿਸਾ ਹੈ ਅ
ਰਜੋਈ ਅਧਭੂਤਕ ਹੈ ਅਰ ਮਿਤ੍ਰ ਜੋ ਇਸਕਾ ਦੇਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਧਿਦਈਵ
ਕ ਹੈ ॥ ਸੋ ਤੀਨਹੁ ਗੁਣਾਂ ਕਰਕੇ ਇੰਦ੍ਰੀਅਹੁ ਕੇ ਵਿਵਹਾਰ ਸਿਧ ਹੋਤੇ ਹੈਂ
ਅਰ ਪ੍ਰਿਥੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਕੇ ਜੋ ਸਾਤਕੀ ਅੰਸ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੇ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਹੂ
ਈਆਂ ਹੈਂ ਅਰ ਰਾਜਸੀ ਅੰਸ ਤੇ ਕਰਮ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਹੂਈਆਂ ਹੈਂ ਅਰ ਭੂ
ਤਾਂ ਤੇ ਅਰ ਪ੍ਰਿਥੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤ ਕੇ ਅੰਸ ਤੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰ ਰਾਜਸੀ
ਅੰਸ ਤੇ ਪ੍ਰਾਣ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰ ਸਪਤਦਸ ਇੰਦ੍ਰੀ ਕਾ ਲਿੰਗ ਸਰੀਰ ਹੂਆ
ਹੈ ਅਰ ਦਸ ਇੰਦ੍ਰੀ ਅਰ ਪੰਜ ਪ੍ਰਾਣ ਜੋ ਪ੍ਰਾਨ ਅਪਾਨ ਸਮਾਨ ਉਦਾਨ
ਬਿਆਨ ਅਰ ਮਨ ਤੇ ਬੁਧਿ ਏਹ ਜੀਵ ਕਾ ਵਾਚ ਹੈ ਸੋ ਜੜ੍ਹ ਹੈ ਅਰ ਅਨਿਤ
ਹੈ ਅਰ ਈਸਰ ਕਾ ਵਾਚ ਵਿਰਾਟ ਸਰੀਰ ਹੈ ਸੋ ਜੋ ਅਸਾਡੇ ਇੰਦ੍ਰੀਅਹੁ
ਕੇ ਦੇਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਈਸ੍ਵਰ ਕੀਆਂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਈਸ੍ਵਰ ਕਾ ਵਾਚ ਹੈ ॥ ਅਰ
ਲਖ ਜੀਵ ਤੇ ਈਸ੍ਵਰ ਕਾ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਸਤਾ ਚਿਤ ਅਨੰਦ ਤੀਨਹੁ ਕਾ
ਲਛਣ ਮੈਂ ਸਤਿ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿ ਹੈ ਅਰ ਸਤ ਕੋ ਜੋ ਜਾਣਤਾ ਹੋਵੈ ਸੋ ਚੈਤਨ ਹੈ
ਅਰ ਅਨੰਦ ਉਸਕਾ ਰੂਪ ਹੈ ਤਾਂ ਸੇਖ ਕਹਾ ਈਸ੍ਵਰ ਵਿਚ ਤਾਂ ਤੀਨ ਗੁਣ
ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ॥ ਜੋ ਜਗਤਿ ਦਾ ਉਤਪਤਿ ਇਸਥਿਤ ਪਰਲੈ ਅਰ ਜੀ
ਅਮੇ ਤੇ ਪਾਏ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜੀਵ ਕਾ ਜੋ ਵਾਚ ਹੈ ਸੋ ਅ
ਸਤ ਹੈ ਅਰ ਜੜ੍ਹ ਹੈ ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈ ਅਰ ਜੀਅ ਕਾ ਲਖ ਸਤ ਹੈ ਅਰ ਚੈਤ
ਨ ਹੈ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਸਤ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕਰਮ ਹੁਣ
ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਅਰ ਹੁਣ ਦੇ ਅਗੇ ਭੋਗੇਗਾ ਤੇ ਤੀਨੋ ਕਾਲ ਸਤ ਹੂਆ ॥ ਪੁਨ
ਏਹੀ ਜਗਤ ਕੋ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਅਰ ਏਹੀ ਮਾਇਆ ਕੋ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਅਰ ਏਹੀ
ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਤਉ ਚੈਤਨ ਹੂਆ ॥ ਪੁਨਾ ਛਤੀਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕ
ਰ ਭੁੰਜਨੇ ਕਉ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਪਰ ਏਹੀ ਖਾਵਤਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਕੇ ਆਨੰਦ ਹੋਤਾ
ਹੈ ਅਰ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਬਸਤ੍ਰ ਕਰ ਭੂਖਨ ਕੇ ਕੋ ਆਨੰਦ ਨਹੀਂ ਪਰ ਏਹੀ
ਪਹਰਤਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਕੋ ਆਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਅਰ ਨਾਨਾ ਵੇਦੋਂ ਅਰ ਸ਼ਾਸ

੭੨ ਤੂੰ ਅਰ ਰੀਥੋਂ ਕਰ ਕਾਗੋਏਂ ਕੇ ਤੋ ਅਨੰਦ ਨਹੀ ਪਰ ਏਹੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਸੁਨਤਾ ਹੈ
ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਪੁਰਖ ਕਿਸੀ ਨੇ ਰਾਜ ਕਰਤੇ ਦੇਖਾ ਅਰ ਫਿਰ ਸੋਈ ਤੀਰਥੋਂ
ਪਰ ਅਤੀਤ ਹੂਆ ਦੇਖਾ ਤਬ ਓਹਿ ਕਹੇ ਜਨੂੰ ਸਾਇ ਸਕਤ ਤਬ ਕਾ ਅਰ ਅਬ
ਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤਾ ਅਰ ਅਵਸਥਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਤੀ ਪਰ ਸਰੀਰ ਊਹੀ ਹੈ
ਤੈਸੇ ਈ ਸਰਕਾਰ ਕੇ ਗੁਣ ਸਪਨੇ ਹੈਂ ਜੋ ਧਰਮ ਅਰ ਜਸ ਗਿਆਨ ਵੈਰਾ
ਗ ਸਿਆ ਸਮਤਾ ॥ ਅਰ ਜੀਵ ਕੇ ਵਾਰ ਖਟ ਵਿਕਾਰ ਸੰਜੁਗਤ ਹੈਂ ॥ ਜੋ
ਜਨਮ ਮਰਨ ਛੁਧਾ ਪਿਆਸਾ ਹਰਖ ਸੋਗ ॥ ਅਰ ਗੁਰੂ ਲਖ ਕੀ ਏਕਤਾ
ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਕਿ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੇਹ ਕਾ ਧਰਮ ਹੈ ਅਰ ਛੁਧਾ ਪਿਪਾਸਾ ਪ੍ਰ
ਣਾਂ ਕਾ ਧਰਮ ਹੈ ਅਰ ਹਰਖ ਸੋਗ ਮਨ ਕਾ ਧਰਮ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੀਵ ਸਰਬ
ਕਾ ਸਾਖੀ ਅਨੰਦ ਰੂਪ ਹੈ ਅਰ ਲਖ ਜੀਅ ਕਾ ਅਰ ਈਸਰ ਕਾ ਏਕ ਹੀ
ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਜੋ ਏਕ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥
ਤਾਂ ਪੀਰ ਕਹਾ ਜਗਤ ਸਚ ਹੈ ਕਿ ਕੂੜ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੧
ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਖੰਡ ਸਚੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ॥ ਸਚੇ ਤੇਰੇ ਲੋਅ ਸਚੇ ਆਕਾਰ ॥ ਸ
ਚੇ ਤੇਰੇ ਕਰਣੈ ਸਰਬ ਬੀਚਾਰ ॥ ਸਚਾ ਤੇਰਾ ਅਮਰੁ ਸਚਾ ਦੀਬ
ਾਣੁ ॥ ਸਚਾ ਤੇਰਾ ਹੁਕਮੁ ਸਚਾ ਫੁਰਮਾਣੁ ॥ ਸਚਾ ਤੇਰਾ ਕਰਮੁ ਸਚਾ ਨੀ
ਸਾਣੁ ॥ ਸਚੇ ਤੁਧੁ ਆਖਹਿ ਲਖ ਕਰੋੜਿ ॥ ਸਚੈ ਸਭਿ ਤਾਣਿ ਸਚੈ
ਸਭਿ ਜੋਰਿ ॥ ਸਚੀ ਤੇਰੀ ਸਿਫਤਿ ਸਚੀ ਸਾਲਾਹ ॥ ਸਚੀ ਤੇਰੀ ਕੁਦ
ਰਤਿ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ॥ ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਧਿਆਇਨਿ ਸਚੁ ॥ ਜੋ ਮਰਿ
ਜੰਮਹਿ ਸੁ ਕਚੁ ਨਿਕਚੁ ॥੧॥ ਮ: ੧ ॥ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਜਾ ਵ
ਡਾ ਨਾਉ ॥ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਜਾ ਸਚੁ ਨਿਆਉ ॥ ਵਡੀ ਵਡਿਆ
ਈ ਜਾ ਨਿਹਚਲ ਥਾਉ ॥ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਜਾਣੈ ਆਲਾਉ ॥ ਵਡੀ
ਵਡਿਆਈ ਬੁਝੈ ਸਭਿ ਭਾਉ ॥ ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਜਾਂ ਪੁਛਿ ਨ ਦਾਤਿ ॥
ਵਡੀ ਵਡਿਆਈ ਜਾ ਆਪੇ ਆਪਿ ॥ ਨਾਨਕ ਕਾਰ ਨ ਕਥਨੀ ਜਾਇ ॥
ਕੀਤਾ ਕਰਣਾ ਸਰਬ ਰਜਾਇ ॥੨॥ ਮ: ੨ ॥ ਇਹੁ ਜਗੁ ਸਚੈ ਕੀ

ਹੈ ਕੋਠੜੀ ਸਚੇ ਕਾ ਵਿਚਿ ਵਾਸਾ ।ਇਕਨਾ ਹੁਕਮ ਸਮਾਇ ਲਏ ।ਇ
ਕਨਾ ਹੁਕਮੇ ਕਰੇ ਵਿਣਾਸਾ ।ਇਕਨਾ ਭਾਣੈ ਕਢਿ ਲਏ ।ਇਕਨਾ
ਮਾਇਆ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸਾ ।ਏਵ ਭਿ ਆਖਿ ਨ ਜਾਪਈ ।ਜਿ ਕਿਸੈ
ਆਣੈ ਰਾਸਿ ।ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਕਉ ਆਪਿ
ਕਰੇ ਪਰਗਾਸੁ ॥੨॥ ਪਉੜੀ ।ਨਾਨਕ ਜੀਅ ਉਪਾਇ ਕੈ
ਲਿਖਿ ਨਾਵੈ ਧਰਮ ਬਹਾਲਿਆ ।ਓਥੈ ਸਚੇ ਹੀ ਸਚਿ ਨਿਬ
ੜੈ ਚੁਣਿ ਵਖਿ ਕਢੈ ਜਜਮਾਲਿਆ ।ਥਾਉ ਨ ਪਾਇਨਿ ਕੂੜਿਆ
ਰ ਮੂਹ ਕਾਲੈ ਦੋਜਕ ਚਾਲਿਆ ।ਤੇਰੈ ਨਾਇ ਰਤੇ ਸੇ ਜਿਣਿ ਗਏ
ਹਾਰਿ ਗਏ ਸੇ ਠਗਣ ਵਾਲਿਆ ।ਲਿਖਿ ਨਾਵੈ ਧਰਮ ਬਹਾਲਿਆ
॥੨॥ ਤਾ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜੋ ਜਗਤ ਦਾ ਵਿਚ ਪੁਛਦੇ ਹੈ ਤਾਂ ਤ੍ਰੈਕਾਲ ਹੋਇ
ਆ ਹੀ ਨਹੀ ਅਰ ਜੈਸੇ ਗੰਧ੍ਰਬ ਨਗਰ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਗਤ ਮਿਥ੍ਯ
ਆ ਹੈ ਅਰ ਜਗਤ ਕਾ ਲਖ ਸਤ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰ ਪ੍ਰਕਾਸ
ਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਨਵ ਖੰਡ ਭੀ ਸਚ ਹੈਨ ਅਰ ਤੀਨ ਲੋਕ ਭੀ ਸਚ ਹੈਨ ਅਰ ਆ
ਕਾਰ ਭੀ ਸਚ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਬੀਚਾਰ ਕੇ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸਚ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਕਿਛੁ
ਹੁਕਮ ਭਜਨ ਕਾ ਜਗਤ ਕੋ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸਚ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਦੀਬਾਣ ਕਿ
ਆ ਜਾਪ ਸੰਗਤਿ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸਤ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਆਪਣੇ ਫੁਰਮਾਣ ਰੂਪੀ ਬਾ
ਣੀ ਵਿਚ ਹੁਕਮ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸਚ ਹੈ ਅਰ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਨੀਸਾਨ ਭੀ
ਸਚ ਹੈ ਅਰ ਜੇਤੇ ਜੀਅ ਮਹਾਰਾਜ ਕੋ ਸਤ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਸਤਿ ਹੈ
ਅਰ ਉਨ ਕਾ ਤਾਣ ਜੋਰ ਭੀ ਸਚ ਹੈ ਅਰ ਉਸ ਕੀ ਸਿਫਤ ਕਰਨੀ ਭੀ ਸਚ
ਹੈ ਅਰ ਸਾਲਾਹ ਭੀ ਸਤ ਹੈ ਅਰ ਉਸ ਕੀ ਕੁਦਰਤਿ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ ਅਰ ਪਾ
ਤਸਾਹ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਨ ਕਿ ਹਰਿ ਆਪ ਭੀ
ਸਤ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਉਸ ਕੋ ਧਿਆਂਵਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਭੀ ਸਤ ਹੈਨ ਪਰ ਦੇਹ ਅ
ਭਿਮਾਨੀ ਜੀਵ ਜਨਮਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਨ ਸੋ ਕਚੇ ਹੈਨ ਅਰ ਕਾਚਿਆਂ ਸੋ ਭੀ
ਕਚੇ ਹੈਨ ॥੧॥ ਵਡੀ ਉਸ ਕੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਜੋ ਵਡਾ ਨਾਉ ਜੀਆਂ ਕੋ

ਦਿਤੇ ਹੈਸ ਅਰ ਵਡੀ ਉਸਦੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਜੋ ਸਚਾ ਨਿਆਉਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਵ
ਡੀ ਉਸਦੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਜੋ ਨਿਹਚਲ ਉਸਕਾ ਥਾਨ ਹੈ ਅਰ ਵਡੀ ਉਸਦੀ
ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਜੋ ਸਭਨਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਅਰ ਵਡੀ ਉਸਦੀ ਵਡਿਆ
ਈ ਹੈ ਜੋ ਸਭਕਾ ਭਾਉ ਰਖਦਾ ਹੈ ਅਰ ਵਡੀ ਉਸਦੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਜੋ ਪੁਛ
ਕੇ ਦਾਤ ਨਹੀ ਕਰਦਾ ਅਰ ਵਡੀ ਉਸਦੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਜੋ ਸਭਸਕਾ ਆਪਣ
ਆਪ ਹੈ ॥ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸਕੀ ਕਾਰ ਕਥੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂ
ਦੀ ਅਰ ਜੋ ਕਿਛ ਕੀਤਾ ਹੈਸ ਅਰ ਕਰਨਾ ਹੈਸ ਸੋ ਸਭ ਕਿਛ ਉਸਦੀ ਰਜ਼ਾ
ਇ ਮੈਂ ਹੈ ॥੨॥ ਭਾਈ ਜੀ ਕਹੈਂ ਕਿ ਸਾਹਿਬ ਦੂਸਰੀ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਕਾ ਏਹ ਕ
ਥਨ ਹੈ ਕਿ ॥ ਇਹ ਜਗ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਕੀ ਕੋਠੜੀ ਹੈ ਅਰ ਸਚੇ ਹੀ ਕਾ ਇ
ਸ ਜਗ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ॥ ਜੈਸੇ ਈਸੂਰ ਕਾ ਜਗਤ ਮਾਹਿ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜੀ
ਕਾ ਦੇਹ ਮੈਂ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਪਰ ਜਿਸਕੋ ਆਪਣਾ ਹੁਕਮ ਮਨਾਂਵਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਤਿ
ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਸਰਨ ਅਰ ਉਸਕੋ ਗਿਆਨ ਦੇਕਰ ਆਪ ਮੈਂ ਮਿਲਾਇ ਲੈਂਦਾ
ਹੈ ਅਰ ਜਿਨ ਕੋ ਕੁਸੰਗ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਅਰ ਸੋਈ ਜਨ
ਮ ਮਰਨ ਮੈਂ ਭ੍ਰਮਤੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਇਕਨਾਂ ਕੋ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਡਾਲਿਆ ਹੈ
ਅਰ ਇਕਨਾਂ ਕੋ ਮਾਇਆ ਤੇ ਨਿਰਲੇਪ ਰਖਤਾ ਹੈ ਅਰ ਇਉਂ ਭੀ ਨਹੀਂ
ਆਖ ਸਕੀਦਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਭੀ ਗਿਆਨ ਦੇਕੇ ਉਧਾਰ ਕਰਦੇ
ਵੇ ਸਾਹਿਬ ਬਚਨ ਕਰੈਂ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖ ਸੋਈ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜਿਨ ਕਉ ਗਿਆਨ
ਦੇਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਕਰਤਾ ਹੈ ॥੩॥ ਪਉੜੀ ਕਾ ਹੇਤੁ ਹੈ ਕਿ ਜਬ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ
ਜੀਅ ਜੰਤ ਉਤਪਤਿ ਕੀਏ ਹੈਂ ਅਰ ਉਨਕੇ ਨਾਵੇਂ ਲਿਖਕੇ ਧਰਮਰਾਇ ਕੋ ਪੁੰ
ਨ ਪਾਪ ਕੇ ਨਿਆਇ ਕਰਨ ਤੇ ਬੈਠਾਇਆ ਹੈ ਤਬ ਕਾ ਧਰਮਰਾਇ ਸਚੁ ਨਿ
ਆਇ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਨਿੰਦਕੋਂ ਕੋ ਵਖਰਾ ਕਰਕੇ ਨਰਕ ਮੈਂ ਡਾਲ ਦੇਤਾ ਹੈ
ਅਰ ਜੋ ਜਨ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਨਾਮ ਸੋ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਮਨੁਖਾ ਜਨਮ ਜਿਣਜਾ
ਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਨਹੀਂ ਰਾਤੇ ਸੋ ਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਧਰਮਰਾਇ ਕੇ ਲੇਖੇ ਪਰ ਬ
ਹਾਲਿਆ ਹੈ ॥੪॥ ਸਲੋਕੁ ਮ: ੧ ॥ ਵਿਸਮਾਦੁ ਨਾਦ ਵਿਸਮਾਦੁ ਵੇ

ਦੁ।ਵਿਸਮਾਦੁ ਜੀਅ ਵਿਸਮਾਦੁ ਭੇਦੁ।ਵਿਸਮਾਦੁ ਰੂਪ ਵਿਸਮਾ
ਦੁ ਰੰਗ।ਵਿਸਮਾਦੁ ਨਾਗੇ ਫਿਰਹਿ ਜੰਤ।ਵਿਸਮਾਦੁ ਪਉਣੁ ਵਿਸ
ਮਾਦੁ ਪਾਣੀ।ਵਿਸਮਾਦੁ ਅਗਨੀ ਖੇਡਹਿ ਵਿਡਾਣੀ।ਵਿਸਮਾਦੁ
ਧਰਤੀ ਵਿਸਮਾਦੁ ਖਾਣੀ।ਵਿਸਮਾਦੁ ਸਾਦਿ ਲਗਹਿ ਪਰਾਣੀ
।ਵਿਸਮਾਦੁ ਸੰਜੋਗੁ ਵਿਸਮਾਦੁ ਵਿਜੋਗੁ।ਵਿਸਮਾਦੁ ਭੁਖ ਵਿਸ
ਮਾਦੁ ਭੋਗੁ।ਵਿਸਮਾਦੁ ਸਿਫਤਿ ਵਿਸਮਾਦੁ ਸਾਲਾਹ।ਵਿਸਮਾਦੁ
ਉਝੜ ਵਿਸਮਾਦੁ ਰਾਹ।ਵਿਸਮਾਦੁ ਨੇੜੈ ਵਿਸਮਾਦੁ ਦੂਰਿ।ਵਿ
ਸਮਾਦੁ ਦੇਖੈ ਹਾਜਰਾ ਹਜੂਰਿ।ਵੇਖਿ ਵਿਡਾਣੁ ਰਹਿਆ ਵਿਸਮਾਦੁ।
ਨਾਨਕ ਬੁਝਣੁ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ।੧॥ ਮ: ੧॥ ਕੁਦਰਤਿ ਦਿਸੈ ਕੁਦ
ਰਤਿ ਸੁਣੀਐ ਕੁਦਰਤਿ ਭਉ ਸੁਖ ਸਾਰੁ।ਕੁਦਰਤਿ ਪਾਤਾਲੀ ਆ
ਕਾਸੀ ਕੁਦਰਤਿ ਸਰਬ ਆਕਾਰੁ।ਕੁਦਰਤਿ ਵੇਦ ਪੁਰਾਣ ਕਤੇਬਾ ਕੁ
ਦਰਤਿ ਸਰਬ ਵੀਚਾਰੁ।ਕੁਦਰਤਿ ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਪੈਨਣੁ ਕੁਦਰਤਿ
ਸਰਬ ਪਿਆਰੁ।ਕੁਦਰਤਿ ਜਾਤੀ ਜਿਨਸੀ ਰੰਗੀ ਕੁਦਰਤਿ ਜੀ
ਅ ਜਹਾਨ।ਕੁਦਰਤਿ ਨੇਕੀਆਂ ਕੁਦਰਤਿ ਬਦੀਆਂ ਕੁਦਰਤਿ ਮਾਨੁ
ਅਭਿਮਾਨੁ।ਕੁਦਰਤਿ ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰੁ ਕੁਦਰਤਿ ਧਰਤੀ
ਖਾਕੁ।ਸਭ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤਿ ਤੂੰ ਕਾਦਿਰੁ ਕਰਤਾ ਪਾਕੀ ਨਾਈ ਪਾਕੁ।
ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਵੇਖੈ ਵਰਤੈ ਤਾਕੋ ਤਾਕੁ।੨॥ ਪਉੜੀ ।ਆਪੀ
ਨੈ ਭੋਗ ਭੋਗ ਕੈ ਹੋਇ ਭਸਮੜਿ ਭਉਰੁ ਸਿਧਾਇਆ।ਵਡਾ ਹੋਆ
ਦੁਨੀਦਾਰੁ ਗਲਿ ਸੰਗਲੁ ਘਤਿ ਚਲਾਇਆ।ਅਗੈ ਕਰਣੀ ਕੀ
ਰਤਿ ਵਾਚੀਐ ਬਹਿ ਲੇਖਾ ਕਰਿ ਸਮਝਾਇਆ।ਥਾਉ ਨ ਹੋਵੀ ਪ
ਉਦੀਈ ਹੁਣਿ ਸੁਣੀਐ ਕਿਆ ਰੂਆਇਆ।ਮਨਿ ਅੰਧੈ ਜਨਮੁ
ਗਵਾਇਆ।੩॥ ਸਾਹਿਬ ਬਚਨ ਕਰੈਂ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਮਾ
ਇਆ ਕੋ ਧਾਰ ਕੇ ਨਾਦ ਜੋ ਓਅੰਕਾਰ ਕੀ ਧੁਨਿ ਹੈ ਅਰ ਉਸ ਤੇ ਜੋ ਚਾ
ਰੇਂ ਵੇਦ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਬਡਾ ਅਸਚਰਜ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤੇ ਹੀ ਜੀਵ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅ

ਰੂਪਸ ਹੀ ਤੇ ਜੀਵ ਈਸਰ ਕਾ ਭੇਦ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸਨੇ ਓਅੰਕਾਰ ਕੋ ਪਛਾਤਾ
ਹੈ ਸੋ ਈਸ੍ਵਰ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸਨੇ ਨਹੀ ਪਛਾਤਾ ਸੋ ਜੀਵ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ
ਉਸ ਤੇ ਹੀ ਰੂਪ ਰੰਗ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰ ਉਸਕੇ ਹੀ ਪਛਾਣਨੇ ਵਾਸ੍ਤੇ ਲਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ
ਅਰ ਉਸ੍ਤੇ ਹੀ ਜੀਵ ਅਰ ਪਉਣ ਅਰ ਪਾਣੀ ਅਰ ਅਗਨਿ ਹੂਏ ਹਨ ਅਰ
ਉਸ ਤੇ ਹੀ ਧਰਤੀ ਅਰ ਖਾਣੀਆਂ ਹੂਏ ਹੈਂ ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਜੋ ਭੁਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਲਾਖ
ਜੂਨਾਂ ਕੇ ਭਾਗ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜਿਸਨੇ ਓਅੰਕਾਰ ਕੇ ਜਪਿਆ ਹੈ ਉਸਕਾ
ਮਹਾਰਾਜ ਸਾਥ ਸੰਜੋਗ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸਨੇ ਨਹੀ ਜਪਿਆ ਤਿਸਸਾ
ਥ ਵਿਜੋਗ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਉਸਕੇ ਭੂਲਿਆਂ ਦੁਖ ਅਰ ਰੋਗ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਉ
ਸਦੀ ਸਿਫਤ ਅਰ ਸਾਲਾਹ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਭਗਤ ਕਉ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਉਸ ਤੇ ਭੂਲੇ ਹੋਏ ਉਜਾੜ ਕੋ ਪੈਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਉਸਕੇ ਪਛਾਨਨੇ ਵਾ
ਲੇ ਸਤਿ ਚੀਗੀ ਰੂਪੀਆਨ ਕਉ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜਿਸਨੇ ਓਅੰਕਾਰ ਕੋ
ਪਛਾਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕਉ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇੜੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜਿਨ ਨਹੀ ਪਛਾਤਾ ਉਸਕ
ਉ ਦੂਰ ਹੈਂ ਅਰ ਜਿਨੰ ਨੇ ਓਅੰਕਾਰ ਕਾ ਤਤ ਪਰਜ ਸਮਝਿਆ ਹੈ ਸੋ ਹਾਜ
ਰ ਹਜੂਰ ਵੇਖਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਵੇਖਕੇ ਅਜਚਰਜ ਕੋ ਮੇ ਵਿਸਮਾਦ ਹੋਇ ਰਹਿ
ਆ ਰੇ ਅਰ ਜਿਨਕੇ ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਹੈਂ ਸੋ ਬੂਝਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜੋ ਵਿਚ ਆਵਤਾ ਹੈ
ਸੋ ਮਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜ ਨਿਆਰਾ ਹੈਂ ॥੧॥ ਕੁਦਰਤ ਹੀ ਦਿਸਦੀ ਹੈ
ਅਰ ਕੁਦਰਤ ਹੀ ਸੁਣੀਦੀ ਹੈ ਅਰ ਕੁਦਰਤ ਹੀ ਕਰਕੇ ਸੁਖ ਰੂਪੀ ਸਾਧ
ਸੰਗਤਿ ਹੈ ਅਰ ਕੁਦਰਤ ਹੀ ਕਰਕੇ ਦੁਖ ਰੂਪੀ ਸੰਸਾਰ ਭਉਜਲ ਹੈ
ਅਰ ਮਾਇਆ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪਤਾਲ ਅਰ ਆਕਾਸ ਅਰ ਸਰਬਸ ਹੀ
ਰਚੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮਾਇਆ ਹੀ ਕਰਕੇ ਵੇਦ ਅਰ ਪੁਰਾਨ ਅਰ ਕਤੇਬ ਸਰਬ
ਵੀਚਾਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਰ ਮਾਇਆ ਹੀ ਕਰਕੇ ਖਾਣ ਅਰ ਪੀਣਾ ਅਰ ਪੈਨ
ਣਾ ਸਰਬ ਪਿਆਰ ਰਚੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮਾਇਆ ਹੀ ਕਰਕੇ ਜਤੀ ਅਰ ਸਿਨ
ਸੀ ਅਰ ਰਸੀ ਜੀਅ ਜਹਾਨ ਰਚੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮਾਇਆ ਹੀ ਕਰਕੇ ਨੇਕੀਆਂ
ਅਰ ਬਦੀਆਂ ਅਰ ਮਾਨ ਅਭਿਮਾਨ ਰਚੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮਾਇਆ ਹੀ ਕਰਕੇ

ਪਉਣ ਅਰ ਪਾਣੀ ਅਰ ਬੈਸੰਤਰ ਅਰ ਧਰਤੀ ਖਾਕ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸਭ
ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਮਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜ ਸੂਤ੍ਰਧਾਰ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਦਾ ਨਾ
ਉਂ ਭੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਅਰ ਆਪ ਭੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਆ
ਪਣੇ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣ ਵਾਲਿਓਂ ਕੇ ਤਾਂਈ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਅਰ ਏਕ ਹੀ ਸਭ ਮਾਹਿ
ਰਤਤਾ ਹੈ॥ ਪਉੜੀ ਕਹਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਬ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਅਤੇ ਦੇਹ ਦਾ ਸੰਜੋ
ਗ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੋ ਪਿਛਲੇ ਪਾਪੋਂ ਅਰ ਪੁੰਨੋਂ ਦੇ ਸੁਖ ਦੁਖ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਅਰ ਆਗੇ
ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਬੀਜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਲਿੰਗ ਸਰੀਰ
ਧਰਮ ਰਾਇ ਕਉ ਚਲਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਊਹਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਸਰੀਰ ਬਣ
ੜੇ ਬਨਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੇ ਬਡੀ ਮਾਇਆ ਕੇ ਧੀਧਿਆਂ ਵਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਗਲ ਮ
ਹਿ ਸੰਗਲ ਪਾਇਕੇ ਦੂਤ ਗਣ ਲੈ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਅਗੇ ਇਸ ਕੇ ਕਰਮਾਂ ਕਾ
ਲੇਖਾ ਸਮਝਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਰ ਜੇ ਪਾਪ ਕੀਏ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਇਸ ਕਉ ਮਾਰੀ ਦੇ
ਆਂ ਬਾਝੁ ਨਹੀ ਲਭਦੀ ਅਰ ਇਨ ਕੀ ਪੁਕਾਰ ਕੋਈ ਗੁਰ ਪੀਰ ਭੀ ਸੁਣਤਾ
ਨਹੀ ਸੋ ਗੁਰ ਪੀਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਤੁਸਾਂ ਕਹਿਆ ਹਮਾਰਾ ਨਹੀ ਮੰਨਿਆ
ਸੋ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਫਲੁ ਭੋਗਹੁ॥ ਕਯੋਂ ਕਿ ਸਭ ਕੋਈ ਭਉ
ਭਗਵਾਨ ਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸਾਂ ਭਉ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਤਾਂਤੇ ਤੁਸੀ ਆਪਣੇ
ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਫਲੁ ਭੋਗਹੁ ਤਾਂ ਪੀਰ ਕਹਿਆ ਕਉਣ ਕਉਣ ਪਰਮੇਸਰ
ਦਾ ਭਉ ਕਰਦੇ ਹਨ॥੩॥ ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ਭੈ ਵਿਚਿ ਪਉਣ ਵਹੈ
ਸਦਵਾਇ॥ ਭੈ ਵਿਚਿ ਚਲਹਿ ਲਖ ਦਰੀਆਉ॥ ਭੈ ਵਿਚਿ ਅ
ਗਨਿ ਕਢੈ ਵੇਗਾਰਿ॥ ਭੈ ਵਿਚਿ ਧਰਤੀ ਦਬੀ ਭਾਰਿ॥ ਭੈ ਵਿਚਿ ਇ
ਦੁ ਫਿਰੈ ਸਿਰ ਭਾਰਿ॥ ਭੈ ਵਿਚਿ ਰਾਜਾ ਧਰਮ ਦੁਆਰੁ॥ ਭੈ ਵਿਚਿ
ਸੂਰਜ ਭੈ ਵਿਚਿ ਚੰਦਾ॥ ਕੋਹ ਕਰੋੜੀ ਚਲਤ ਨ ਅੰਤਾ॥ ਭੈ ਵਿਚਿ
ਸਿਧ ਬੁਧ ਸੁਰ ਨਾਥ॥ ਭੈ ਵਿਚਿ ਆਡਾਣੇ ਆਕਾਸ॥ ਭੈ ਵਿਚਿ
ਜੋਧ ਮਹਾਬਲ ਸੂਰ॥ ਭੈ ਵਿਚਿ ਆਵਹਿ ਜਾਵਹਿ ਪੂਰ॥ ਸਗ
ਲਿਆਂ ਭਉ ਲਿਖਿਆ ਸਿਰਿ ਲੇਖੁ॥ ਨਾਨਕ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾ

ਤੂ ਸਚੁ ਫੇਨਾ॥੧॥ ਮਃ ੧ ॥ ਨਾਨਕ ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਹੋਰਿ
ਕੇਤੇ ਰਾਮ ਰਵਾਲ॥ ਕੇਤੀਆ ਕੰਨ੍ਹ ਕਹਾਣੀਆਂ ਕੇਤੇ ਬੇਦ ਬੀਚਾਰ
॥ ਕੇਤੇ ਨਚਹਿ ਮੰਗਤੇ ਗਿੜਿ ਮੁੜਿ ਪੂਰਹਿ ਤਾਲ॥ ਬਾਜਾਰੀ
ਬਾਜਾਰ ਮਹਿ ਆਇ ਕਢਹਿ ਬਾਜਾਰ॥ ਗਾਵਹਿ ਰਾਜੇ ਰਾਣੀਆਂ
ਬੋਲਹਿ ਆਲ ਪਤਾਲ॥ ਲਖ ਟਕਿਆਂ ਕੇ ਮੁੰਦੜੇ ਲਖ ਟਕਿ
ਆਂ ਕੇ ਹਾਰ॥ ਜਿਤੁ ਤਨਿ ਪਾਈਅਹਿ ਨਾਨਕਾ ਸੇ ਤਨ ਹੋਵਹਿ ਛਾ
ਰ॥ ਗਿਆਨੁ ਨ ਗਲੀਈ ਢੂਢੀਐ ਕਥਨਾ ਕਰੜਾ ਸਾਰੁ॥ ਕਰਮਿ
ਮਿਲੈ ਤਾ ਪਾਈਐ ਹੋਰ ਹਿਕਮਤਿ ਹੁਕਮੁ ਖੁਆਰੁ॥੨॥ ਪਉੜੀ
॥ ਨਦਰਿ ਕਰਹਿ ਜੇ ਆਪਣੀ ਤਾਂ ਨਦਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਇਆ॥
ਏਹੁ ਜੀਉ ਬਹੁਤੇ ਜਨਮ ਭਰੰਮਿਆ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸੁ
ਣਾਇਆ॥ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜੇਵਡੁ ਦਾਤਾ ਕੋ ਨਹੀ ਸਭ ਸੁਣਿਅਹੁ ਲੋ
ਕ ਸਬਾਇਆ॥ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਸਚੁ ਪਾਇਆ॥ ਜਿਨੀ
ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ॥ ਜਿਨੀ ਸਚੋ ਸਚੁ ਬੁਝਾਇਆ॥੪॥

ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਉਨ ਵੀਜਾ ਪੌਣ ਜੋ ਹੈਨ ਸੋ ਏਕ ਹੀ ਪਰਲੈ ਕੀ ਪੌਣ ਸਭ ਪਰਬਤਹੁ ਕਉ ਉਡਾਇ ਲੈ ਜਾਵੇਗੀ ਸੋ ਭੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਭੈ ਵਿਚ ਚਲਦੇ ਹਨ ਅਰ ਏਕ ਏਕ ਦਰੀਆਉ ਜਬ ਉਛਲਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪਿੰਡਹੁ ਕੋ ਡੋਬਣੇ ਕਉ ਸਾਮਰਥ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਚਾਰ ਜੋਜਨ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸੇ ਉਚਾ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਏਕ ਲਹਰ ਸੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕੋ ਡੁਬਾਇ ਦੇਵੈ ਪਰ ਸੋ ਭੀ ਭੈ ਵਿਚ ਚਲਤਾ ਹੈ॥ ਅਰ ਅਗਨਿ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਜਲਾਂ ਤੇ ਦਸ ਗੁਣਾ ਵਧੀਕ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਜਲਾਂ ਕੋ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸਮੇਤ ਸੁਕਾਇ ਲੇਵੈ ਪਰ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਭਉ ਕਰਕੇ ਦੀਪਕ ਰੂਪ ਹੋਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਬੈਸੰਤਰ ਹੋਕੇ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਦੇ ਪਕਵਾਂਨ ਸੋ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪਕਾਂਵਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਉਜਾਲਾ ਕਰਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਭੈ ਵਿਚਿ ਧਰਤੀ ਸਭ ਭਾਰ ਚਾਈ ਖਲੋਤੀ ਹੈ ਅਰ ਭੈ ਵਿਚ ਬਾਦਲ ਸਿਰ ਪਰਨੇ ਬਰਖਾ ਕੀਏ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਰਾਜਾ ਧਰਮ ਜੋ ਹੈ

ਜੋ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਭੈ ਵਿਚ ਧਰਮ ਨਿਆਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸੂਰਜ ਚੰਦ੍ਰਮਾ
ਉਸ ਦੇ ਭੈ ਵਿਚ ਭ੍ਰਮਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਠਹਰਦੇ ਨਹੀ ਅਰ ਭੈ ਵਿਚ ਸਿ
ਧ ਬੁਧ ਅਰ ਸੂਰ ਨਾਥ ਕਿਸੀ ਕੋ ਵਰ ਸ੍ਰਾਪ ਨਹੀ ਦੇ ਸਕਤੇ ਅਰ ਆਕਾਸ
ਭੀ ਭੈ ਵਿਚ ਇਸਥਿਤ ਖੜਾ ਹੈ ਅਰ ਜੇਤੇ ਮਹਾਬਲੀ ਅਰ ਸੂਰਮੇ ਜੋ ਅਰ
ਜਨ ਅਰ ਕਰਨ ਆਦਿਕ ਅਰ ਜਿਨ ਕੇ ਪਾਸ ਕਈ ਹਸਤੀਆਂ ਕਾ ਬ
ਲ ਸੀ ਅਰ ਅਸਤ੍ਰ ਵਿਦਿਆ ਸਪੰਨ ਸੇ ਸੋ ਭੀ ਭੈ ਵਿਚ ਸੇ ਅਰ ਚਉਰਾ
ਸੀ ਲਖ ਜੀਅ ਜੋਨਿ ਸਭ ਭੈ ਵਿਚ ਹੈ ਅਰ ਸਭਨਾਂ ਕੇ ਅੰਦਰ ਜੋ ਪੋਲ ਹੈ
ਸੋ ਸਭਨਾਂ ਕੇ ਸਿਰ ਭੈ ਕਾ ਲੇਖਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਪਰ ਨਿਰਭੈ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਇਕ
ਆਪ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਪੀਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸਨ ਆਦਿਕੋਂ ਕੋ ਭੀ
ਵੈਰੀਆਂ ਕਾ ਭੈ ਹੂਆ ਹੈ ॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜੈਸੇ ਜਲ ਸੇ ਕਈ ਤਰੰਗ ਉ
ਪਜਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸੇ ਕਈ ਵਰੋਲੇ ਕੇ ਰੇਣੂ ਕੇ ਉਡਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਫੇਰ ਸ
ਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ਸੇ ਕਈ ਅਵਤਾਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਫੇਰ ਸਮ
ਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੈਸੇ ਹੀ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸਨ ਆਦਿਕ ਭੀ ਕਲਪ ਕਲਪ ਮੈ ਅ
ਵਤਾਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਫੇਰ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਕਈ ਉਨ ਕੀਆਂ ਕਹਾ
ਣੀਆਂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਕਈ ਵੇਦਾਂ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗਿਆਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾ
ਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਕਈ ਮੰਗਤੇ ਉਨ ਕਾ ਸ੍ਵਾਂਗ ਕਰਕੇ ਮੰਗ ਮੰਗ ਖਾ
ਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਨਿਰਤਕਾਰੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤਾਲ ਪੂਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੈਸੇ ਬਾ
ਜਾਰੀ ਬਾਜਾਰ ਮੇਂ ਵਿਹਾਰ ਕਰਕੇ ਗੁਜਰਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਹਿ ਸ੍ਵਾ
ਂਗ ਧਾਰ ਕੇ ਗੁਜਰਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਲਖ ਟਕਿਆਂ ਕੇ ਭੂਖਣ ਉਨ
ਕੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਪਰ ਜਿਸ ਤਨ ਪਰ ਪਹਿਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਨ ਅਨਿਤ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਗਿ
ਆਨ ਕੀਆਂ ਗਲਾਂ ਕਰੀਏ ਤੇ ਕਮਾਈਏ ਨਹੀ ਤੋ ਗਿਆਨ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਅ
ਰ ਗਿਆਨ ਤਬ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਗਿਆਨੀਆਂ ਕੇ ਕਰਮ ਕਰੀਏ ਅਰ ਚਤੁ
ਰਾਈਆਂ ਅਰ ਹਿਕਮਤਾਂ ਨਾ ਸਿਖੀਏ ਤਾਂ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਅ
ਪਉੜੀ ਕਹਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ

ਕੇ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਨਜਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪ
ਰਮੇਸਰ ਕੋ ਪਛਾਨਤਾ ਹੈ ਔਰ ਇਹ ਜੀਅ ਜੋ ਬਹੁਤੇ ਜਨਮ ਭਰਮਤਾ
ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਤਾਹੀਂ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਬਦ ਦਾ ਦਾਨ ਦਿਤ
ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਸ ਸਬਦ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਨਾਮ ਅਰ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪ
ਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰ ਹੋਰ ਜੋ ਦਾਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਦਾਤਿ ਨਿਖੁਟ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਾਹੀ ਤੇ
ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਸਬਦ ਦੀ ਦਾਤਿ ਦਿਤੀ ਹੈ ਅਰ ਇਹ ਨਿਖੁਟਦੀ ਨਹੀਂ ਅਰ ਅਗੇ ਤ੍ਰਿ
ਜਿਨਾਂ ਭੋਗੀ ਹੈ ਸੋ ਸਚ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਏ ਹੈਂ ॥ ਅਰ ਅਬ ਭੀ ਜੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ
ਅਰ ਆਗੇ ਭੀ ਜੋ ਭੋਗਹਿਗੇ ਤਿਨ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਮੈਂ ਭੀ ਨਾਮ ਕਾ ਨਿਵਾਸ ਹੋਵੇ
ਗਾ ਅਰ ਸੋਈ ਸਚ ਕਮਾਵਹਿਗੇ ॥ ਤਾਂ ਸੇਖ ਕਹਿਆ ਉਹ ਸਚੀ ਲਿਵ
ਕਾਹੀ ਕੈ ਨਸੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਦੇਖਨ ਕਰ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ
ਵੈ ॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ॥ ॥ ਸਲੋਕ ਮ: ੧ ॥ ਘੜੀਆਂ ਸਭੇ ਗੋਪੀ
ਆਂ ਪਹਰ ਕੰਨ ਗੋਪਾਲ ॥ ਗਹਣੇ ਪੌਣ ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰ ਚੰਦ ਸੂਰ
ਜ ਅਵਤਾਰ ॥ ਸਗਲੀ ਧਰਤੀ ਮਾਲ ਧਨ ਵਰਤਨ ਸਰਬ ਜੰਜਾਲ ॥
ਨਾਨਕ ਮੁਸੈ ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣੀ ਖਾਇ ਗਇਆ ਜਮਕਾਲੁ ॥੧॥ ਮ: ੧ ॥
ਵਾਇਨ ਚੇਲੇ ਨਚਨ ਗੁਰ ॥ ਪੈਰ ਹਲਾਇਨ ਫੇਰਨ ਸਿਰ ॥ ਉਡਿ
ਉਡਿ ਰਾਵਾ ਝਾਟੈ ਪਾਇ ॥ ਵੇਖੈ ਲੋਕ ਹਸੈ ਘਰਿ ਜਾਇ ॥ ਰੋਟੀਆਂ
ਕਾਰਨ ਪੂਰਹਿ ਤਾਲ ॥ ਆਪ ਪਛਾੜਹਿ ਧਰਤੀ ਨਾਲਿ ॥ ਗਾਵਨਿ
ਗੋਪੀਆਂ ਗਾਵਨਿ ਕਾਨ ॥ ਗਾਵਨਿ ਸੀਤਾ ਰਾਜੇ ਰਾਮ ॥ ਨਿਰਭਉ
ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ॥ ਜਾ ਕਾ ਕੀਆ ਸਗਲ ਜਹਾਨੁ ॥ ਸੇਵਕ ਸੇ
ਵਹਿ ਕਰਮ ਚੜਾਉ ॥ ਭਿੰਨੀ ਰੈਣਿ ਜਿਨਾਂ ਮਨਿ ਚਾਉ ॥ ਸਿਖੀ ਸਿਖ
ਆ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰਿ ॥ ਨਦਰੀ ਕਰਮਿ ਲਘਾਏ ਪਾਰਿ ॥ ਕੋਲੂ ਚਰਖਾ
ਚਕੀ ਚਕ ॥ ਥਲ ਵਰੋਲੇ ਬਹੁਤੁ ਅਨੰਤੁ ॥ ਲਾਟੂ ਮਧਾਣੀਆਂ ਅ
ਨਗਾਹ ॥ ਪੰਖੀ ਭਉਦੀਆਂ ਲੈਨਿ ਨ ਸਾਹ ॥ ਸੂਐ ਚਾੜਿ ਭਵਾਈ
ਅਹਿ ਜੰਤ ॥ ਨਾਨਕ ਭਉਦਿਆਂ ਗਣਤ ਨ ਅੰਤ ॥ ਬੰਧਨ ਬੰਧ

ਵਾਏ ਜੋਇਆ ਪਾਈਅਨਿ ਕਿਰਤਿ ਨ ਚਲੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥ ਨਾਚਿ ਨਾਚਿ ਹਸਹਿ
ਚਲਹਿ ਸੇ ਰੋਇ ॥ ਉਡਿ ਨ ਜਾਹੀ ਸਿਧਿ ਨ ਹੋਇ ॥ ਨਚਣੁ ਕੁਦਣੁ
ਮਨ ਕਾ ਚਾਉ ॥ ਨਾਨਕ ਜਿਨ ਮਨਿ ਭਉ ਤਿਨਾ ਮਨਿ ਭਾਉ ॥੨॥
ਪਉੜੀ ਨਾਉ ਤੇਰਾ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਹੈ ਨਾਇ ਲਇਐ ਨਰਕਿ ਨ ਜਾਈ
ਐ ॥ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਸਭੁ ਤਿਸ ਦਾ ਦੇ ਖਾਜੈ ਆਖਿ ਗਵਾਈਐ ॥ ਜੇ ਲੋ
ੜਹਿ ਚੰਗਾ ਆਪਣਾ ਕਰਿ ਪੁੰਨਹੁ ਨੀਚੁ ਸਦਾਈਐ ॥ ਜੇ ਜਰਵਾਣਾ
ਪਰਹਰੈ ਜਰੁ ਵੇਸ ਕਰੇਦੀ ਆਈਐ ॥ ਕੋ ਰਹੈ ਨ ਭਰੀਐ ਪਾਈਐ
॥੫॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ॥ ਕਿ ਕਾਲੁ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਨਿਰਤਕਾਰੀ ਪਾਈ ਹੈ ਤਿਸ
ਕੋ ਜੋ ਸਰਧਾ ਕਰ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗਿਆਨ ਕੌਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਇਹ ਜੇਤੀ
ਆਂ ਘੜੀਆਂ ਬੀਤਤੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਗੋਪੀਆਂ ਕੇ ਸਮਾਨ ਹੈਂ ਸੋ ਇਨ ਮੇਂ ਭਗਵਾ
ਨ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰੀਏ ਅਰ ਆਠ ਪਹਿਰ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਆਠ ਨੰਦ ਗੋਪਾਲ ਕੇ ਸਾ
ਥੀ ਹੈਂ ਅਰ ਗਹਿਣੇ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਪੰਜ ਤਤ ਹੈਂ ਅਰ ਸੂਰਜ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਕਾਨ੍ਹ ਅਰ ਬ
ਲਭਦ੍ਰ ਕੇ ਅਵਤਾਰ ਹੈਂ ॥ ਅਰ ਧਰਤੀ ਮੇਂ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਸੋ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਹੈਂ
ਅਰ ਜੋ ਵਰਤਣ ਮੇਂ ਆਪਣੇ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਤਿਸੀ ਕੇ ਜੰਜਾਲ ਹੈਂ ਅਰ ਜਿਨ ਕੌਂ ਅ
ਪਣੀ ਆਰਬਲਾ ਬੀਤਨ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਨਹੀਂ ਅਰ ਸੁਆਸਾਂ ਕੀ ਸਮਝ ਨ
ਹੀਂ ਰਖਤੇ ਸੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕੋ ਕੁਹਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਸਭ ਕਾਲੁ ਭ
ਗਵਾਨ ਕੀ ਨਿਰਤਕਾਰੀ ਕਰ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੀਤ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥੧॥ ਅਰ ਜੋ
ਪਾਖੰਡ ਕੀ ਨਿਰਤਕਾਰੀ ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਮਕਾਲ ਕੇ ਹਵਾਲੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ
ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਗ ਮੇਂ ਜੋ ਵਾਜੇ ਵਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਚੇਲੇ ਵਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜਿਸ ਕੇ
ਨਾਨਾ ਰੂਪ ਬਣਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਉਸ ਪਾਸੋਂ ਨਿਰਤ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੈਸੇ ਜੈਸੇ
ਗੁਰੂ ਪੈਂਗ ਹਿਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਿਰ ਫੇਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਚੇਲੇ ਉਨ ਕਾ ਰੂਪ
ਦੇਖ ਕੇ ਕਾਮ ਭਾਵਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤੈਸੇ ਤੈਸੇ ਧੂੜ ਉਡ ਕੇ ਉਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰ
ਪੜਤੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਕਿਤੁ ਸਾਂਤ ਨਾਰਾਇਣ ਭਾਵਨਾ ਕਰ ਕੇ ਕਾਨ੍ਹ ਦਾ ਸਾਂਗ ਦੇਖ
ਜਾਸੀ ਅਰ ਤੂ ਸੀਂ ਲੜਕਿਆਂ ਕੋ ਦੇਖ ਕੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਹਸਤੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੇ ਧੂੜਿ

ਤੁਮਾਰੇ ਸਿਰ ਪੜਤੀ ਹੈ ਅਰ ਉਨਕੇ ਸਿਰ ਭੀ ਧੂੜਿ ਹੈ ਜੋ ਐਸੇ ਸਾਂਗ ਕੇ
ਰੋਟੀਆਂ ਕੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਗੋਪੀਆਂ ਅਰ ਕਾਨ੍ਹ ਹੋਇ ਗਾਵਨ ਗਾਵ
ਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਰਾਮ ਕਾ ਅਰ ਸੀਤਾ ਕਾ ਸ੍ਵਾਂਗ ਬਣਾਇ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਸਰਬ ਜ
ਗਤ ਕੇ ਦੇਣੇ ਹਾਰਾ ਹੈ ਉਸ ਕੀ ਕਾਮਨਾ ਛੋਡਿਕੇ ਜਗਤ ਕੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ
ਸੋ ਉਨ ਕਉ ਧ੍ਰਿਗ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਸੇਵਕ ਹੈ ਸੋ ਵਿਸੇਖ ਕਰ ਕੇ ਮ
ਹਾਰਾਜ ਕੋ ਪੂਜਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜਗਤ ਕੀਆਂ ਉਪਾਧਾਂ ਸੇ ਨਿਰਾਲੇ ਹੋਕੇ ਨਾਮ
ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਪਿਛਲੀ ਰਾਤ ਉਠਕੇ ਇਸਨਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਬਦ
ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਬਦ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਨਦਰ ਕਉ ਉਨ੍ਹ ਕੋ
ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਭਉ ਜਲ ਸੇ ਪਾਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਤੁਮ ਕਿਹੋ
ਕਿ ਧਰਮ ਸਾਸਤ੍ਰ ਮੈਂ ਨਿਰਤਕਾਰੀ ਕਰਨੀ ਅਰ ਫੇਰੀਆਂ ਲੈਣੀਆਂ ਇਹ
ਭੀ ਭਗਤਿ ਹੈ ਸੋ ਜੇ ਨਾਮ ਅਰ ਗਿਆਨ ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਤਿ ਹੋਂਦੀ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਕੋਲ੍ਹੂ
ਅਰ ਚਰਖੇ ਅਰ ਚਕੀਆਂ ਅਰ ਚਕ ਫੇਰੀਆਂ ਤਾਂ ਏਹ ਭੀ ਪਏ ਲੈਂਦੇ ਹੈਂ
ਸੋ ਇਨਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤਿ ਕਿਉਂ ਨਹੀ ਹੁੰਦੀ ਅਰ ਬਣ ਵਿਚ ਅਨੇਕ ਵਰੋਲੇ
ਫਿਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਲਟੂਕਿਆਂ ਕੇ ਲਾਟੂ ਅਰ ਮਧਾਣੀਆਂ ਭੀ ਅਨੇਕ ਰਾ
ਫਿਰਤੀਆਂ ਹਨ ਅਰ ਅਨੇਕ ਰਾਹ ਅਰ ਪੰਖੀ ਅਰ ਸੂਏ ਚਾੜ੍ਹ ਕੇ ਜੀਅ ਜੰ
ਤ ਫਿਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਅਉਰ ਭੀ ਭਉਣੇ ਵਾਲਿਆਂ ਕਾ ਕੁਛ ਅੰਤ ਨਹੀ ਸੋ ਜੇ
ਰਹੀਆਂ ਨ ਅਰ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਮੁਕਤਿ ਹੋਂਦੀ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਸਭ ਮੁਕਤਿ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ
ਹੋਤੇ ਗ ਜੋ ਓਹ ਤਾਂ ਕਰਮਾਂ ਕੇ ਬੰਧਨ ਬੰਧੇ ਸਭ ਪਏ ਫਿਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਨਚ
ਨਚ ਜੋ ਹਸਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅੰਤਿ ਕਉ ਰੋਇ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਇਸ ਤੇ ਕੋਈ ਸਿਧ
ਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀ ਹੋਤੀ ਅਰ ਜੋ ਨਚਣਾ ਕੁਦਣਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਕਾ ਚਾਉ ਹੈ ਅਰ
ਜਿਨ ਕੇ ਮਨ ਮੈਂ ਭਉ ਪੜਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਸਾਥ ਭਾਉ ਕਰਤਾ ਹੈ
॥੨॥ ਪਉੜੀ ਕਹਤੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾਉ ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਤੇ ਤੇਰਾ ਨਾਇ
ਲੈਣੇ ਵਾਲੇ ਨਰਕ ਕੋ ਨਹੀ ਜਾਤੇ ਅਰ ਜੀਅ ਤੇ ਪਿੰਡ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਮਹਾ
ਰਾਜ ਦਾ ਹੈ ਸੋ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਦਿਤੇ ਵਿਚੋਂ ਵੰਡ ਖਾਵੀਏ ਅਤੇ ਆਖੀਏ ਨਾਹੀ

ਅਰ ਜੇ ਆਪਣਾ ਚੰਗਾ ਚਾਹੀਐ ਤਾਂ ਧਰਮ ਕਰੀਏ ਅਰ ਨੀਚ ਸਦਾਈਐ
ਅਰ ਜੇ ਕੋਈ ਕਹੈ ਕਿ ਜਮ ਮੈਨੂੰ ਛਡ ਜਾਇਗਾ ਤਾਂ ਬੁਢੇਪਾ ਜੋ ਆਂਵਦਾ ਹੈ
ਸੋ ਮੌਤ ਕਾ ਦੂਤ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਸੋ ਜੈਸੇ ਘੜ੍ਹੀ ਆਲ ਕੀ ਕਟੋਰੀ ਭਰੀਤੀ ਹੈ ਤੇ
ਡੂਬ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜੋ ਸਰੀਰ ਆਪਣੀ ਪਰਾਲਬਧ ਖਾਇ ਚੁਕਤਾ ਹੈ
ਤਉ ਪ੍ਰਾਨ ਨਿਕਸ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ਪ ॥ ਤਾਂ ਪੀਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਸਾਂ ਸੁਣਿਆ
ਹੈ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨ ਭਿ ਸਤੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਹਿੰਦੂ ਦਗਾਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਦੋਜ
ਕ ਜਾਤੇ ਹਨ ॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹਨ ਅਤੇ
ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹਨ ਸੋਈ ਭਿ ਸਤ ਕਉ ਜਾਤੇ ਹਨ ॥ ॥ਸਲੋਕ ਮਃ ੧
॥ਮੁਸਲਮਾਨਾ ਸਿਫਤਿ ਸਰੀਅਤਿ ਪੜਿ ਪੜਿ ਕਰਹਿ ਬੀਚਾਰੁ
॥ਬੰਦੇ ਸੇ ਜਿ ਪਵਹਿ ਵਿਚਿ ਬੰਦੀ ਵੇਖਣ ਕਉ ਦੀਦਾਰੁ ॥ਹਿੰਦੂ ਸਾ
ਲਾਹੀ ਸਾਲਾਹਨਿ ਦਰਸਨਿ ਰੂਪਿ ਅਪਾਰੁ ॥ਤੀਰਥਿ ਨਾਵਹਿ ਅਰ
ਚਾ ਪੂਜਾ ਅਗਰ ਵਾਸੁ ਬਹਕਾਰੁ ॥ਜੋਗੀ ਸੁੰਨਿ ਧਿਆਵਨਿ ਜੇਤੇ
ਅਲਖ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾਰੁ ॥ਸੂਖਮ ਮੂਰਤਿ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨ ਕਾਂਇਆਂ
ਕਾ ਆਕਾਰੁ ॥ਸਤੀਆਂ ਮਨਿ ਸੰਤੋਖੁ ਉਪਜੈ ਦੇਣੈ ਕੈ ਵੀਚਾਰਿ ॥ਦੇ
ਦੇ ਮੰਗਹਿ ਸਹਸਾ ਗੂਣਾ ਸੋਭ ਕਰੈ ਸੰਸਾਰੁ ॥ਚੋਰਾਂ ਜਾਰਾਂ ਤੈ ਕੂੜਿ
ਆਰਾਂ ਖਾਰਾਬਾ ਵੇਕਾਰੁ ॥ਇਕਿ ਹੋਦਾ ਖਾਇ ਚਲਹਿ ਐਥਾਊ ਤਿਨਾਂ
ਭਿ ਕਾਈ ਕਾਰ ॥ਜਲਿ ਥਲਿ ਜੀਆਂ ਪੁਰੀਆਂ ਲੋਆਂ ਆਕਾਰਾਂ ਆਕਾ
ਰ ॥ਓਇ ਜਿ ਆਖਹਿ ਸੁ ਤੂੰਹੈ ਜਾਣਹਿ ਤਿਨਾ ਭਿ ਤੇਰੀ ਸਾਰ ॥ਨਾਨਕ
ਭਗਤਾਂ ॥ਸਿਫਤਿ ਸਲਾਹਣਿ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ ॥ਸਦਾ ਅਨੰਦਿ
ਰਹਹਿ ਦਿਨ ਰਾਤੀ ਗੁਣਵੰਤਿਆਂ ਪਾ ਛਾਰੁ ॥੧॥ ਮਃ ੧ ॥ਮਿਟੀ
ਮੁਸਲਮਾਨ ਕੀ ਪੇੜੈ ਪਈ ਕੁਮ੍ਹਿਆਰ ॥ਘੜਿ ਭਾਂਡੇ ਇਟਾਂ ਕੀਆਂ
ਜਲਤੀ ਕਰੇ ਪੁਕਾਰਿ ॥ਜਲਿ ਜਲਿ ਰੋਵੈ ਬਪੁੜੀ ਝੜਿ ਝੜਿ ਪਵ
ਹਿ ਅੰਗਿਆਰ ॥ਨਾਨਕ ਜਿਨ ਕਰਤੈ ਕਾਰਣ ਕੀਆ ਸੋ ਜਾਣੈ ਕਰ
ਤਾਰੁ ॥੨॥ ਪਉੜੀ ॥ਬਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਓ ਬਿਨ

ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਚਿ ਆਪੁ ਰਖਿਓਨੁ ਕਰਿ ਪਰਗਟੁ
ਆਖਿ ਸੁਣਾਇਆ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਮਿਲਿਐ ਸਦਾ ਮੁਕਤੁ ਹੈ ਜਿਨਿ ਵਿਚਹੁ ਮੋਹੁ
ਚੁਕਾਇਆ॥ ਉਤਮੁ ਏਹੁ ਬੀਚਾਰੁ ਹੈ ਜਿਨਿ ਸਚੇ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ॥ ਜਗ
ਜੀਵਨੁ ਦਾਤਾ ਪਾਇਆ॥ ੬॥ ਜੋ ਮੁਸਲਮਾਨ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਸਰੀਅਤ ਦੀ
ਸਿਫਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਰੀਅਤ ਭੁਆ ਤਾਂ ਭਿਸਤ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਬਿਰਲੇ ਸੋਈ
ਹਨ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹਨ॥ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਅਵਤਾ
ਰਾਂ ਦੀ ਸਿਫਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਪ੍ਰਿਤਮਾ ਕੋ ਪੂਜਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤੀਰਥ ਨਾਵਤੇ ਹੈਂ
ਅਰ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਅਗਰ ਵਾਸਕਾ ਧੂਪ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋਗੀ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ
ਕਰਕੇ ਔਰ ਪੌਣ ਦਸਮੇ ਦੁਆਰੇ ਕੋ ਚੜ੍ਹਾਇ ਕੇ ਸੋਹੰ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ
ਸੂਖਮ ਮੂਰਤਿ ਜੋ ਨਿਰੰਜਨ ਕੀ ਮੂਰਤਿ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਤੀ ਜੋ ਸਤ
ਸੰਤੋਖ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਦਾਨ ਦੇਵਨੇ ਕਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੰਤ ਕੀ ਸਭ ਸੁ
ਰਗ ਕਉ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਏਕ ਦਾਨ ਕਰਕੇ ਸਹੰਸ ਗੁਣਾਂ ਪਦਾਰਥ ਮੰਗ
ਦੇ ਹਨ ਅਰ ਰਾਜਸੀ ਪਦਾਰਥ ਹੁਇਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਰ ਇਕ ਚੋਰੀ ਕਰਤੇ
ਹੈਂ ਅਰ ਇਕ ਜਾਰੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਵਿਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਰਾਜਸੀ ਜਮ ਕੇ ਡੰਡ ਕ
ਉ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਇਕ ਹੋਂਦੇ ਪਦਾਰਥ ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਸੋ ਅਗੇ
ਪਦਾਰਥ ਹੀਣ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜਲਾਂ ਵਿਖੇ ਅਰ ਥਲਾਂ ਵਿਖੇ ਅਰ
ਪ੍ਰਿਥੀਆਂ ਵਿਖੇ ਮਹਾਰਾਜ ਵਿਆਪਿਆ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਕਿਛੁ ਹਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਾਣ
ਤਾ ਹੈ ਅਰ ਅਲਪ ਅਹਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਸਲਾਹ ਦੀ ਭੂਖ ਕਰਤੇ
ਹੈਂ ਅਰ ਨਾਮ ਦਾ ਅਧਾਰ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਦਿਤੇ ਪਰ ਅਨੰਦ
ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਹਉਮੈਂ ਜਿਨਾਂ ਤਿਆਗ ਦਿਤੀ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਭਗਤ ਸੰ
ਸਾਰ ਭਉਜਲ ਥੀਂ ਤਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥੧॥ ਅਰ ਹਿੰਦੂ ਸਾੜੀਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮੁਸਲਮਾਨ
ਦੂਰੀ ਮਿਟੀ ਕੇ ਕੀਤਿਆਂ ਭਾਂਡੇ ਅਰ ਇਟਾਂ ਘੜਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਆਵੀ ਪਰ ਚਾੜ੍ਹਤੇ ਹੈਂ
ਅਰ ਮਿਟੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰ ਪੁਕਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈ ਅਰ ਉਨਕੇ ਅੰਗੀਆਰ ਝੜ ਝੜ ਪ
ੜਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪਣਿਆਂ ਕਰਮਾਂ ਕਾ ਫਲ ਭੋਗਤੀ ਹੈ ਪਰ ਕਰਤਾਰ ਜਾਣਤਾ ਹੈ॥

ਸਨੇਂ ਇਹ ਕਾਰਨ ਕੀਆ ਹੈ॥੬॥ਪਉੜੀ ਕਹਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ
ਪ੍ਰੇਮ ਸਰਕੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਕਯੋਂ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਵਾਹਿਗੁ
ਰੂ ਆਪਣੀ ਜੋਤਿ ਰਖਕੇ ਪਰਗਟ ਆਖ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਮਿ
ਲਿਐਂ ਸਦਾ ਮੁਕਤਿ ਹੁੰਦੀ ਆਈ ਹੈ ਅਰ ਤਿਨਕੇ ਮਿਲਣੇ ਕਰਕੇ ਮੋਹ ਛੁਟ
ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਹਉਮੈਂ ਨਿਵਿਰਤ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਅਰ ਸਚ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੬॥

॥ਸਲੋਕ ਮ:੧॥ ॥ਹਉ ਵਿਚਿ ਆਇਆ ਹਉ ਵਿਚਿ ਗਇਆ॥ਹਉ ਵਿ
ਚਿ ਜੰਮਿਆ ਹਉ ਵਿਚਿ ਮੁਆ॥ਹਉ ਵਿਚਿ ਦਿਤਾ ਹਉ ਵਿਚਿ ਲਇ
ਆ॥ਹਉ ਵਿਚਿ ਖਟਿਆ ਹਉ ਵਿਚਿ ਗਇਆ॥ਹਉ ਵਿਚਿ ਸਚਿਆ
ਰੁ ਕੂੜਿਆਰੁ॥ਹਉ ਵਿਚਿ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਵੀਚਾਰੁ॥ਹਉ ਵਿਚਿ ਨਰਕਿ ਸੁ
ਰਗਿ ਅਵਤਾਰੁ॥ਹਉ ਵਿਚਿ ਹਸੈ ਹਉ ਵਿਚਿ ਰੋਵੈ॥ਹਉ ਵਿਚਿ ਭਰੀਐ
ਹਉ ਵਿਚਿ ਧੋਵੈ॥ਹਉ ਵਿਚਿ ਜਾਤੀ ਜਿਨਸੀ ਖੋਵੈ॥ਹਉ ਵਿਚਿ ਮੂਰਖੁ
ਹਉ ਵਿਚਿ ਸਿਆਣਾ॥ਮੋਖ ਮੁਕਤਿ ਕੀ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣਾ॥ਹਉ ਵਿਚਿ ਮਾ
ਇਆ ਹਉ ਵਿਚਿ ਛਾਇਆ॥ਹਉਮੈਂ ਕਰਿ ਕਰਿ ਜੰਤ ਉਪਾਇਆ॥ਹ
ਉਮੈਂ ਬੂਝੈ ਤਾ ਦਰੁ ਸੂਝੈ॥ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣਾ ਕਥਿ ਕਥਿ ਲੂਝੈ॥ਨਾਨ
ਕ ਹੁਕਮੀ ਲਿਖੀਐ ਲੇਖੁ॥ਜੇਹਾ ਵੇਖਹਿ ਤੇਹਾ ਵੇਖੁ॥੧॥ਮ:੨॥
॥ਹਉਮੈ ਏਹਾ ਜਾਤਿ ਹੈ ਹਉਮੈ ਕਰਮ ਕਮਾਹਿ॥ਹਉਮੈ ਏਈ ਬੰਧਨਾ
ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੋਨੀ ਪਾਹਿ॥ਹਉਮੈ ਕਿਥਹੁ ਊਪਜੈ ਕਿਤੁ ਸੰਜਮਿ ਇਹ
ਜਾਇ॥ਹਉਮੈ ਏਹੋ ਹੁਕਮੁ ਹੈ ਪਇਐ ਕਿਰਤਿ ਫਿਰਾਹਿ॥ਹਉਮੈ
ਦੀਰਘ ਰੋਗੁ ਹੈ ਦਾਰੂ ਭੀ ਇਸੁ ਮਾਹਿ॥ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ ਜੇ ਆਪਣੀ
ਤਾਂ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਕਮਾਹਿ॥ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਸੁਣਹੁ ਜਨਹੁ ਇਤੁ ਸੰਜਮਿ
ਦੁਖ ਜਾਹਿ॥੨॥ਪਉੜੀ॥ ॥ਸੇਵ ਕੀਤੀ ਸੰਤੋਖੀਈ ਜਿਨੀ ਸਚੋ ਸ
ਚੁ ਧਿਆਇਆ॥ਓਨੀ ਮੰਦੈ ਪੈਰੁ ਨ ਰਖਿਓ ਕਰਿ ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ ਧਰਮੁ
ਕਮਾਇਆ॥ਓਨੀ ਦੁਨੀਆ ਤੋੜੇ ਬੰਧਨਾ ਅੰਨੁ ਪਾਣੀ ਥੋੜਾ ਖਾਇਆ॥
ਤੂੰ ਬਖਸੀਸੀ ਅਗਲਾ ਨਿਤ ਦੇਵਹਿ ਚੜਹਿ ਸਵਾਇਆ॥ਵਡਿਆ

ਢੀਵਣ ਪਾਇਆ।੭॥ ਹਉ ਵਿਚਿ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਉ ਵਿਚਿ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਹਉ ਵਿਚ ਜੰਮਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਉ ਵਿਚ ਹੀ ਮਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਉ ਵਿਚ ਹੀ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਖਟਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸਾਚਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕੂੜਿਆਰ ਹੈ ਅਰ ਪਾਪ ਭੋਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁੰਨ ਭੋਗਦਾ ਹੈ ਅਰ ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਭੋਗਦਾ ਹੈ ਅਰ ਹਸਦਾ ਹੈ ਤੇ ਰੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਭਰੀਦਾ ਹੈ ਅਰ ਧੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਾਤ ਦਾ ਅਭਿਮਾਨ ਹੈ ਅਰ ਜਿਨਸ ਦਾ ਅਭਿਮਾਨ ਹੈ ਅਰ ਮੂਰਖ ਭੀ ਹਉਮੈਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਆਣਾ ਭੀ ਹਉਮੈਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਹਉਮੈਂ ਨੂੰ ਤੋੜਦਾ ਨਹਿ ਜੋ ਮੁਕਤ ਹੋਵੈ ਅਰ ਕਈ ਮਾਇਆ ਦੀ ਹਉਮੈਂ ਵਿਚ ਬਧੇ ਹਨ ਅਰ ਕਿਨਾਂ ਪਰਛਾਇਆ ਪਾਈ ਹੈ ਜੋ ਹਉਮੈਂ ਵਿਚ ਹੀ ਸਭ ਜੰਤ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਹਉਮੈ ਬੁਝਿਜਾਵੈ ਤਾਂ ਪਰਮੇਸਰ ਨੂੰ ਸੁਝੇ ਪਰ ਗਿਆਨ ਤੇ ਬਿਨਾ ਲੁਝਦਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜੇਹਾ ਮਸਤਕ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤੇਹੀ ਭਾਵਨਾ ਕਰ ਵੇਖਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤੇਹਾ ਫਲੁ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ॥੧॥ ਭਾਈ ਜੀ ਕਹੈਂ ਕਿ ਸਾਹਿਬ ਬਚਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਰੀਰ ਹਉਮੈਂ ਕਰ ਉਤਪਤਿ ਹੈ ਅਰ ਹਉਮੈਂ ਕਰ ਕਰਮ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਹਉਮੈਂ ਦਾ ਬਧਾ ਹੋਇਆ ਫਿਰਿ ਫਿਰਿ ਜੂਨਾ ਵਿਚਿ ਭਰਮਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਕੋਈ ਕਹੈ ਕਿ ਕੇਹੜੇ ਸੰਜਮ ਕਰ ਹਉਮੈਂ ਉਪਜੀ ਹੈ ਅਰ ਕੇਹੜੇ ਸੰਜਮ ਕਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਹਿਬ ਕਹੈਂ ਕਿ ਹਉਮੈਂ ਕੇ ਹੁਕਮ ਹੈ ਜੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਮੈਂ ਪਈ ਫਿਰਾਵਤੀ ਹੈ ਸੋ ਹਉਮੈ ਵਡਾ ਰੋਗ ਹੈ ਪਰ ਦਾਰੂ ਇਸ ਦਾ ਇਹ ਹੈ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਜੇ ਸਬਦ ਸੁਣਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਕੀ ਹਉਮੈਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ॥੨॥ ਪਉੜੀ ਕਹਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹਉਮੈ ਉਨ ਕੀ ਮਿਟੀ ਹੈ ਜੋ ਜਿਨਾ ਸੇਵ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਰ ਸੰਤੋਖ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਨਾ ਸਚੁ ਧਿਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਉਨਾਂ ਨੇ ਮੰਦੇ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਉਤੇ ਪੈਰ ਨਹੀ ਰਖਿਆ ਅਰ ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਧਰਮ ਕਮਾਏ ਹਨ ਅਰ ਉਨਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਬੰਧਨ ਤੋੜੇ ਹਨ ਅਰ ਅਲਪ ਅਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਥੋੜਾ ਹੀ ਸੁਤੇ ਹਨ ਅਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਬਖਸੀਸੀ ਜਾਤਾ ਨੇ ਕੋਏ ਜੋ ਨਿਤਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਰਿਜਕ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸਦਾ ਸਵਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜਿਨਾਂ ਵਡਿਆਈ ਗਾਵੀ ਹੈ ਸੋ ਵਡੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਏ ਹਨ॥

॥ਸਲੋਕ ਮ ॥ਪੁਰਖਾਂ ਬਿਰਖਾਂ ਤੀਰਥਾਂ ਤਟਾਂ ਮੇਘਾਂ ਖੇਤਾਂਹ॥ ਦੀਪਾਂ
ਲੋਆਂ ਮੰਡਲਾਂ ਖੰਡਾਂ ਵਰਭੰਡਾਹ॥ ਅੰਡਜ ਜੇਰਜ ਉਤਭੁਜਾਂ ਖਾਣੀ ਸੇ
ਤਜਾਹ॥ ਸੋ ਮਿਤ ਜਾਣੈ ਨਾਨਕਾ ਸਰਾਂ ਮੇਰਾਂ ਜੰਤਾਹ॥ ਨਾਨਕ ਜੰਤ ਉ
ਪਾਇ ਕੈ ਸੰਮਾਲੇ ਸਭਨਾਹ॥ ਜਿਨ ਕਰਤੈ ਕਰਣਾ ਕੀਆ ਚਿੰਤਾ ਭਿ ਕ
ਰਣੀ ਤਾਹ॥ ਸੋ ਕਰਤਾ ਚਿੰਤਾ ਕਰੇ ਜਿਨਿ ਉਪਾਇਆ ਜਗੁ॥ ਤਿਸੁ ਜੁ
ਹਾਰੀ ਸੁਅਸਤਿ ਤਿਸੁ ਤਿਸੁ ਦੀਬਾਣੁ ਅਭਗੁ॥ ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮੁ ਬਿ
ਨੁ ਕਿਆ ਟਿਕਾ ਕਿਆ ਤਗੁ॥੧॥ ਮਃ੧ ॥ਲਖ ਨੇਕੀਆਂ ਚੰਗਿਆ
ਈਆਂ ਲਖ ਪੁੰਨਾ ਪਰਵਾਣੁ॥ ਲਖ ਤਪ ਉਪਰ ਤੀਰਥਾਂ ਸਹਜ
ਜੋਗ ਬੇਬਾਣ॥ ਲਖ ਸੂਰਤਣ ਸੰਗਰਾਮ ਰਣ ਮਹਿ ਛੁਟਹਿ ਪਰਾ
ਣ॥ ਲਖ ਸੁਰਤੀ ਲਖ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਪੜੀਅਹਿ ਪਾਠ ਪੁਰਾ
ਣ॥ ਜਿਨ ਕਰਤੈ ਕਾਰਨ ਕੀਆ ਲਿਖਿਆ ਆਵਣ ਜਾਣੁ॥ ਨਾਨਕ
ਮਤੀ ਮਿਥਿਆ ਕਰਮੁ ਸਚਾ ਨੀਸਾਣੁ॥੨॥ ਪਉੜੀ ॥ਸਚਾ ਸਾ
ਹਿਬ ਏਕ ਤੂੰ ਜਿਨ ਸਚੋ ਸਚੁ ਵਰਤਾਇਆ॥ ਜਿਸੁ ਤੂੰ ਦੇਹਿ ਤਿਸੁ ਮਿ
ਲੈ ਸਚੁ ਤਾਂ ਤਿਨੀ ਸਚੁ ਕਮਾਇਆ॥ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਸਚੁ
ਪਾਇਆ॥ ਜਿਨ ਕੈ ਹਿਰਦੈ ਸਚੁ ਵਸਾਇਆ॥ ਮੂਰਖ ਸਚੁ ਨ ਜਾ
ਣਨੀ ਮਨਮੁਖੀ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ॥ ਵਿਚਿ ਦੁਨੀਆਂ ਕਾਹੇ ਆ
ਇਆ॥੩॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਵੀਸਰ ਸਭ ਕੋ ਰਿਜਕ ਪਹੁਚਾਵਤਾ ਹੈ
ਜੋ ਪੁਰਖਾਂ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਅਰ ਬਿਰਖਾਂ ਨੂੰ ਜਲ ਅਰ ਤੀਰਥਾਂ ਕੋ ਜਾਤ੍ਰੀ ਅਰ
ਤਟਾਂ ਅਰ ਮੇਘਾਂ ਅਰ ਖੇਤਾਂ ਕੋ ਜਲ ਪਹੁਚਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਦੀਪਾਂ ਅਰ ਲੋ
ਆਂ ਅਰ ਮੰਡਲਾਂ ਅਰ ਖੰਡਾਂ ਬ੍ਰਹਮੰਡਾਂ ਤੋਰ ਭੀ ਸਭਸ ਕੋ ਪਹੁਚਾਵਦਾ ਹੈ
ਅਰ ਚੋਰੋਂ ਹੀ ਖਾਣੀਆਂ ਕੋ ਪਹੁਚਾਵਤਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ
ਜੋ ਸਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਅਰ ਪਰਬਤਾਂ ਅਰ ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਨਾਂ ਕੋ ਸਭਾਲਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜਿ
ਸ ਕਰਕੇ ਜਗਤ ਉਤਪਤਿ ਕੀਤਾ ਹੈ ਚਿੰਤਾ ਭੀ ਤਿਸੀ ਕੋ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਚਾਹੀਤਾ ਹੈ ਜੋ
ਉਸ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੀਏ ਅਰ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪੀਐ ਕਯੋਂ ਜੋ ਨਾਮ ਬਿਨਾ, ਟੇ

ਕਾ ਅਤੇ ਤਕਾ ਕਿਸੇ ਲੇਖੇ ਨਹੀਂ ॥੧॥ ਸੋ ਬਾਬਾ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਲਖ ਨੇਕੀਆਂ
ਅਰ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਕਰੀਏ ਅਰ ਲਖਾਂ ਤਪ ਤੇ ਪੁੰਨ ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ ਕਰੀਏ
ਅਰ ਉਦਿਆਨ ਮੈਂ ਬੈਠ ਕਰ ਜੋਗ ਸਾਧੀਏ ਅਰ ਸੰਗ੍ਰਾਮ ਮੈਂ ਸਨਮੁਖ ਹੋਕੇ
ਪ੍ਰਾਣ ਛੋਡੀਏ ਅਰ ਵੇਦ ਕੀਆਂ ਸ੍ਰੁਤਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਗਿਆਨ ਧਿਆਨ ਸੀਖੀਏ
ਅਰ ਪੁਰਾਣਾਂ ਕਾ ਪਾਠ ਕਰੀਏ ਅਰ ਜੋ ਮਨ ਵਿਚ ਕਾਮਨਾ ਧਾਰੀਏ ਤਾਂ ਸ
ਭ ਮਤੀ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਸਚਾ ਕਰਮ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ
ਅਰ ਸੋਈ ਹਥ ਨਿਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ॥ ਪਉੜੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ
ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਜਿਸਨੇ ਸਚ ਹੀ ਵਰਤਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ
ਨੂੰ ਸਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਸਚ ਕਮਾਂਵ
ਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸਚਾ ਹਿਰਦੇ ਵਸਾਂਵਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਮੂਰਖ ਹੈਨ ਸੋ ਸਚ ਕੀ ਸਾ
ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੇ ਅਰ ਕੂੜ ਕਪਟ ਕਮਾਂਵਦੇ ਹਨ ਸੋ ਉਨਾਂ ਦਾ ਦੁਨੀਆਂ ਮੈਂ ਆ
ਇਆ ਨਿਹਫਲ ਹੈ ॥ ਤਾਂ ਪੀਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਇਕ ਪੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਪਾਪ ਕਰਤੇ ਹੈਨ
ਅਰ ਕਹਿਤੇ ਹੈਨ ਕਿ ਹਮਾਰੇ ਤਾਂਈ ਸਾਂਈ ਬਖਸ ਲੇਵੈਗਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ

॥ਸਲੋਕ ਮ: ੧ ॥ ਪੜਿ ਪੜਿ ਗਡੀ ਲਦੀਅਹਿ ਪੜਿ ਪੜਿ ਭਰੀ
ਅਹਿ ਸਾਥ ॥ ਪੜਿ ਪੜਿ ਬੇੜੀ ਪਾਈਐ ਪੜਿ ਪੜਿ ਗਡੀਅਹਿ
ਖਾਤ ॥ ਪੜੀਅਹਿ ਜੇਤੇ ਬਰਸ ਬਰਸ ਪੜੀਅਹਿ ਜੇਤੇ ਮਾਸ ॥ ਪ
ੜੀਐ ਜੇਤੀ ਆਰਜਾ ਪੜੀਅਹਿ ਜੇਤੇ ਸਾਸ ॥ ਨਾਨਕ ਲੇਖੈ ਇ
ਕ ਗਲ ਹੋਰੁ ਹਉਮੈ ਝਖਣਾ ਝਾਖ ॥੧॥ ਮ: ੧ ॥ ਲਿਖਿ ਲਿਖਿ ਪ
ੜਿਆ ॥ ਤੇਤਾ ਕੜਿਆ ॥ ਬਹੁ ਤੀਰਥ ਭਵਿਆ ਤੇਤੋ ਲਵਿਆ ॥ ਬਹੁ
ਭੇਖ ਕੀਆ ਦੇਹੀ ਦੁਖੁ ਦੀਆ ॥ ਸਹੁ ਵੇ ਜੀਆ ਅਪਣਾ ਕੀਆ ॥ ਅੰ
ਨੁ ਨ ਖਾਇਆ ਸਾਦੁ ਗਵਾਇਆ ॥ ਬਹੁ ਦੁਖੁ ਪਾਇਆ ਦੂਜਾ ਭਾਇ
ਆ ॥ ਬਸਤ੍ਰ ਨ ਪਹਿਰੈ ॥ ਅਹਿਨਿਸਿ ਕਹਰੈ ॥ ਮੋਨਿ ਵਿਗੂਤਾ ॥ ਕਿਉ ਜਾ
ਗੈ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਸੂਤਾ ॥ ਪਗ ਉਪੇਤਾਣਾ ॥ ਅਪਣਾ ਕੀਆ ਕਮਾਣਾ ॥
ਅਲੁ ਮਲੁ ਖਾਈ ਸਿਰਿ ਛਾਈ ਪਾਈ ॥ ਮੂਰਖਿ ਅੰਧੈ ਪਤਿ ਗਵਾਈ ॥

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਕਿਛੁ ਥਾਇ ਨ ਪਾਈ ॥ ਰਹਿਆ ਬਿਬਾਣੀ ਮੜੀ ਮਸਾਣੀ ॥ ਅੰਧੁ ਨ ਜਾਣੈ ਫਿਰਿ ਪਛੁਤਾਣੀ ॥ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੇ ਸੋ ਸੁਖੁ ਪਾਏ ॥ ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ ॥ ਨਾਨਕ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋ ਪਾਏ ॥ ਆਸ ਅੰਦੇਸੇ ਤੇ ਨਿਹਕੇਵਲੁ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਏ ॥੨॥

ਪਉੜੀ ॥ ਭਗਤ ਤੇਰੈ ਮਨਿ ਭਾਵਦੇ ਦਰਿ ਸੋਹਨਿ ਕੀਰਤਿ ਗਾਵਦੇ ॥ ਨਾਨਕ ਕਰਮਾ ਬਾਹਰੇ ਦਰਿ ਢੋਅ ਨ ਲਹਨੀ ਧਾਵਦੇ ॥ ਇਕਿ ਮੂਲੁ ਨ ਬੁਝਨਿ ਆਪਣਾ ਅਣਹੋਦਾ ਆਪੁ ਗਣਾਇਦੇ ॥ ਹਉ ਢਾਢੀ ਕਾ ਨੀਚ ਜਾਤਿ ਹੋਰਿ ਉਤਮ ਜਾਤਿ ਸਦਾਇਦੇ ॥ ਤਿਨੑ ਮੰਗਾ ਜਿ ਤੁਝੈ ਧਿਆਇਦੇ ॥੩॥ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਪੜ੍ਹਨਾ ਤਦ ਪਰਵਾਨ ਹੈ ਜੇ ਮਨ ਨੀਵਾਂ ਕਰੇ ਅਤੇ ਸਚ ਕਮਾਵੈ ॥ ਅਤੇ ਜੋ ਪੜ੍ਹਕੇ ਅਹੰਕਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪੜ੍ਹਨਾ ਝਖਣੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਇਤਨੀਆਂ ਪੋਥੀਆਂ ਭੀ ਪੜ੍ਹੇ ਜੋ ਗਡੀਆਂ ਕੇ ਸਾਥ ਲੱਦੇ ਜਾਵਨ ਅਰ ਇਤਨੀਆਂ ਪੋਥੀਆਂ ਹੋਵਨ ਜੋ ਬੇੜੀਆਂ ਤੇ ਜਹਾਜ ਲਦ ਚਲਾਵੇ ਅਰ ਕਿਤੇ ਥਾਂ ਤੇ ਖਾਤੇ ਅਰ ਕੋਠੇ ਭਰ ਪੂਰ ਕਰ ਛਡੇ ਅਰ ਸਾਰੀ ਆਰਜਾ ਅਰ ਕਈ ਬਰਸਾਂ ਤੱਕ ਪੜ੍ਹਦਾ ਰਹੇ ਪਰ ਜੇ ਸਚੀ ਭਾਵਨੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਵਿਚੋਂ ਹਉਮੈਂ ਨ ਜਾਵੈ ਤਾਂ ਲੇਖੇ ਨਹੀਂ ਪੰਵਦੇ ॥ ਅਰ ਜੋ ਲੇਖ ਲਿਖਕੇ ਲੋਕਾਂ ਕੇ ਸੁਣਾਵਣੇ ਵਾਸਤੇ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਸਗੋਂ ਕਰੜੀਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਬਹੁਤੇ ਤੀਰਥ ਭਵਦਾ ਹੈ ਸੋ ਸਗੋਂ ਚਤੁਰਾਈ ਸਿਖਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਬਹੁਤੇ ਭੇਖ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸਰੀਰ ਕੋ ਦੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਕੋ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਬਸਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਪਹਿਰਤਾ ਅਰ ਲਕੜੀਆਂ ਆਦਿਕ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਦਿਨੇ ਰਾਤੀ ਕਲੇਸ਼ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗਿਆਨ ਕੇ ਸਮਝੇ ਬਿਨਾ ਮੋਨੀ ਹੋਇ ਬੈਠਤਾ ਹੈ ਅਰ ਵਾਸਨਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਟਦੀਆਂ ਅਰ ਪੈਰੀਂ ਨੰਗਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਮੈਲ ਆਦਿਕ ਖਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਿਰ ਛਾਈ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਕਯੋਂ ਕਿ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਮੂਰਖ ਹੈ ਅਰ ਆਪਣੀ ਪਤਿ ਗਵਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਬਿਬਾਣ ਮੈਂ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਅਰ ਮੜੀਆਂ ਮਸਾਣਾਂ ਮੈਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਸੋ

ਅੰਧ ਪਛੋਤਾਵਤਾ ਹੈ ਕਯੋਂ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਗਯਾਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਅਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸੇਵੇ ਬਿਨਾ ਗਤਿ ਨਹੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਨਾਮੁ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਤਿਨਕੀ ਹਉਮੈਂ ਭੀ ਅਰ ਆਸ ਅੰਦੇਸਾ ਭੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥ ਪਉੜੀ ॥ ਕਹਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਈ ਭਗਤਿ ਤੇਰੇ ਮਨ ਭਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਤੇਰੇ ਦੁਆਰੇ ਪਰ ਕੀਰਤਨ ਕਰਤੇ ਹਨ ਅਰ ਜੇਨ੍ਹੇ ਸੁਭ ਕਰਮ ਨਹੀ ਕਰਤੇ ਅਰ ਧਾਵਨੀਆਂ ਪਰੇ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਦੇ ਦਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਦੁਆਰੇ ਢੋਈ ਨਹੀ ਲਹਤੇ ਅਰ ਇਕ ਆਪਣਾ ਮੂਲ ਜੋ ਹੈ ਪਰਮਾਤਮਾ ਤਿਸ ਕੋ ਨਹੀ ਬੂਝਤੇ ਅਰ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰਕੇ ਹਉਮੈ ਪਰੂ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮੈਂ ਜੋ ਹਉਂ ਸੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਢਾਢੀ ਹੋ ਅਰ ਮੇਰੀ ਜਾਤਿ ਭੀ ਨੀਚ ਹੈ ਅਰ ਹੋਰ ਆਪ ਕਉ ਉਤਮ ਜਾਤਿ ਸਦਾਇਦੇ ਹਨ ਅਰ ਮੈਂ ਤਿਨਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਜੇਨ੍ਹੇ ਤੇਰਾ ਭਜਨ ਕਰਤੇ ਹਨ॥੨॥ ਜਾਂ ਇਤਨੇ ਵਚਨ ਬਾਬੇ ਕਹੇ ਤਾਂ ਪੀਰ ਕਹਿਆ ਜੀ ਤੁਸੀ ਜੋ ਵਡੇ ਅਸਰਾਜੇ ਕੀ ਧੁਨ ਪਰਵਾਰ ਕਹੀ ਸੋ ਵਡਾ ਅਸਰਾਜਾ ਕਵਨ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਇਕ ਭੂਮੀਏ ਕੇ ਦੋਨੋ ਪੁਤ੍ਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰ ਉਨਾਂ ਨੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਜੁਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਉਨਕਾ ਪਿਤਾ ਭੀ ਵਿਖਈ ਹੂਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਰਾਜਾ ਭੀ ਵਿਖਈ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਵਡਾ ਸੁਭਕਰਮੀ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਪਾਤਿਸਾਹ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਅਰ ਪਾਤਿਸਾਹ ਕੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਲੈਕੇ ਅਸਰਾਜੇ ਦਾ ਮੁਲਕ ਜੀਤ ਲੀਆ ਹੈ॥ ਸੋ ਤੈਂ ਸੋ ਬਿਬੇਕ ਅਰ ਮੋਹ ਦੋਨੋਂ ਮਨ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਹੈਂ ਅਰ ਬਿਬੇਕ ਸਤ ਸੰਗ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਮੋਹ ਨੂੰ ਜੀਤ ਲੈਂਦਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਫਰੀਦ ਦਾ ਪੀਰ ਕਉਨ ਹੂਆ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਸੇਖ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹਿਆ ਕਿ ਫਰੀਦ ਨੂੰ ਮਤਾ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਪਹਿਲੇ ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਕੰਦ ਮੂਲ ਖਾਤਾ ਫਿਰਿਆ ਹੈ ਅਰ ਫਿਰ ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਕਾਠ ਦੀ ਰੋਟੀ ਲੀਏ ਫਿਰਿਆ ਹੈ ਅਰ ਫਿਰ ਖੂਹ ਮੇਂ ਉਲਟਾ ਹੋ ਲਟਕਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਖੁਦਾ ਨੇ ਉਸ ਕਉ ਦੀਦਾਰੁ ਦੀਆ ਹੈ ਅਰ ਫਰੀਦ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਫਿਰਿ ਸਦੀਵ ਕਲ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦੀਦਾਰ ਕਿਥੋ ਕਰਾਂ ਤਾਂ ਖੁਦਾਇ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਸੋਤੇ

ਮੈਂ ਮੇਰਾ ਦੀਦਾਰ ਕੀਅ ਕਰ ਤਾਂ ਫਰੀਦ ਕੰਦ ਮੂਲ ਖਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਏਕ ਕਠੀ ਕਮ
ਲੀ ਰਖਦਾ ਸੀ ਅਰ ਜਹਾਂ ਤੁਮ ਬੈਠੇ ਹੋ ਤਹਾਂ ਇਕ ਸਾਧ ਆਇ ਰਹੇ ਸੇ ਅਰ ਫ
ਰੀਦ ਦਿਨ ਨੂੰ ਘਰ ਰਹੇ ਅਰ ਰਾਤ ਸਾਰੀ ਉਨ ਕੇ ਸਾਥ ਚਰਚਾ ਕਰਤਾ ਰਹੈ ਸੋ ਏ
ਕ ਦਿਨ ਬਹੁਤ ਵਰਖਾ ਹੋਈ ਅਰ ਤਿਸ ਵਰਖਾ ਮੈਂ ਭੀ ਸੰਤ ਸਾਧਾਂ ਮੈਂ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾ
ਪਤਿ ਹੂਆ ਅਰ ਉਨਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਇ ਕਰ ਗਿਅਨ ਦੀਆ ਅਰ ਨਾਉਂ ਉਨਾਂ
ਬਤਾਇਆ ਤਾਂ ਫਰੀਦ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋ ਇਨਾਂ ਸਲੋਕਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਸਮਝਾ
ਵੇਗਾ ਸੋ ਮੇਰਾ ਪੀਰ ਜਾਣਨਾ ॥ ਸਲੋਕ ॥ ਫਰੀਦਾ ਗਲੀਏ ਚਿਕੜੁ ਦੂ
ਰਿ ਘਰਿ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੇ ਨੇਹਾ ॥ ਚਲਾ ਤ ਭਿਜਹਿ ਕਮਲੀ ਰਹਾਂ ਤ ਤੁਟੈ ਨੇਹ
॥ ਭਿਜਉ ਸਿਜਉ ਕਮਲੀ ਅਲਹੁ ਵਰਸੈ ਮੇਹੁ ॥ ਜਾਇ ਮਿਲਾਂ ਤਿਨ ਸਜਣ
ਤੁਟੈ ਨਾਹੀ ਨੇਹੁ ॥੧॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਗਲੀਆਂ ਜੋ ਹੈਨ ਸੋ ਸਰੀ
ਰ ਦੀਆਂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਹੈਨ ਅਰ ਚਿਕੜੁ ਜੁ ਹੈ ਸੋ ਵਿਖਿਅਹੁ ਕੀਆਂ ਵਾਸਨਾ ਹੈ
ਨ ਅਰ ਪਿਆਰਾ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਵੈਰਾਗ ਕਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਵੈਰਾਗ
ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਨ ਵਿਖਿਅਹੁ ਕੇ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਵੈਰਾਗ ਨਹੀ ਕਰੀਤਾ ਤੋ
ਪਰਮੇਸੁਰ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਤਾਂ ਤੇ ਜਬ ਪਦਾਰਥ ਮਨ ਕੇ ਮਿਥਿਆ ਦਿ
ਖਾਈ ਅਨਗੇ ਤਾਂ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਸੰਗ ਕਰੀਏ ਗਾ ਤਬ ਪਰਮੇਸੁਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ
ਵੇਗਾ ॥ ਤਾਂ ਪੀਰ ਕਹਿਆ ਮੈ ਵਿਦਾ ਹੋਤਾ ਹੋਂ ਅਰ ਮੁਝ ਕੋ ਆਪਣਾ ਸਿਖ ਜਾ
ਣ ਕੇ ਫੇਰ ਵੀ ਦਰਸਨ ਦੇਵਨਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਅਖੀਂ
ਮੀਟ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਅਖੀਆਂ ਮੀਟ ਕੇ ਖੋਲੀਆਂ ਤੋ ਕਿਆ ਵੇਖੇ ਕਿ ਤਲਵੰ
ਡੀ ਕੇ ਬਾਗ ਮੈਂ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਸਦਾ ਸੰਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਗਤ ਕਰੇ ਜੋ
ਜਬ ਬਾਬਾ ਬਰਸਾਂ ਨਵਾਂ ਦਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕਹਿਆ ਕਾਲੂ ਤੂੰ ਪੁਤ੍ਰ ਨੂੰ Age 9 year
ਜਣੇਓ ਪਵੀਤ ਪਵਾਇ ਅਰ ਕੁਛ ਕਰਮ ਧਰਮ ਮਤ ਸਿਖੇ ਜੋ ਇਸ ਕਾ
ਮਨ ਠਹਿਰੇ ਤਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਜੋ ਰਾਇ ਭੋਇ ਦਾ ਪੁਤ੍ਰ ਸੀ ਸੋ ਤਿ
ਸਨੇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਸਦਿਆ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਅਸਾਡੀ ਕਿਮਦਾਰੀ ਲੈ ਤਾਂ ਬਾ
ਬੇ ਕਹਿਆ ਅਸੀਂ ਸਚੇ ਸਾਈਂ ਦੀ ਕਿਮਦਾਰੀ ਵਿਚਿ ਲਗੇ ਹੋਏ ਹਾਂ ਅਰ

ਅਸਾਂਥੋ ਕੂੜਿਆਂ ਰਾਜਿਆਂਦੀਕਿਮਦਾਰੀਨਹੀਂਹੁੰਦੀਤਾਂ ਫਿਰਬਾਬੇ
ਸਲੋਕਕਹਿਆ। ਸਲੋਕੁਮਃ੧ ।ਕੂੜੁਰਾਜਾਕੂੜੁਪਰਜਾਕੂੜੁਸਭੁਸੰ
ਸਾਰ।ਕੂੜੁਮੰਡਪਕੂੜੁਮਾੜੀਕੂੜੁਬੈਸਣਹਾਰੁ।ਕੂੜੁਸੁਇਨਾਕੂ
ੜੁਰੁਪਾ।ਕੂੜੁਪੈਨਣਹਾਰੁ।ਕੂੜੁਕਾਇਆਂਕੂੜੁਕਪੜੁਕੂੜੁਰੂਪੁਅ
ਪਾਰੁ।ਕੂੜੁਮੀਆਂਕੂੜੁਬੀਬੀਖਪਿਹੋਇਖਾਰੁ।ਕੂੜਿਕੂੜੈਨੇਹੁ
ਲਗਾਵਿਸਰਿਆਕਰਤਾਰੁ।ਕਿਸਨਾਲਿਕੀਚੈਦੋਸਤੀਸਭੁਜ
ਗੁਚਲਣਹਾਰੁ।ਕੂੜੁਮਿਠਾਕੂੜੁਮਾਖਿਉਕੂੜੁਡੋਬੇਪੂਰੁ।ਨਾਨ
ਕੁਵਖਾਣੈਬੇਨਤੀਤੁਧੁਬਾਝੁਕੂੜੋਕੂੜੁ॥੧॥ਮਃ੧॥ਸਚੁਤਾ
ਪਰਿਜਾਣੀਐਜਾਰਿਦੈਸਚਾਹੋਇ।ਕੂੜਕੀਮਲੁਉਤਰੈਤਨੁ
ਕਰੈਹਛਾਧੋਇ।ਸਚੁਤਾਪਰਿਜਾਣੀਐਜਾਸਚਿਧਰੇਪਿਆ
ਰੁ।ਨਾਉਸੁਣਿਮਨੁਰਹਸੀਐਤਾਪਾਏਮੋਖਦੁਆਰੁ।ਸਚੁਤਾ
ਪਰਜਾਣੀਐਜਾਜੁਗਤਿਜਾਣੈਜੀਉ।ਧਰਤਿਕਾਇਆਂਸਾਧ
ਕੈਵਿਚਿਦੇਇਕਰਤਾਬੀਉ।ਸਚੁਤਾਪਰਜਾਣੀਐਜਾਸਿਖਸ
ਚੀਲੇਇ।ਦਇਆਜਾਣੈਜੀਅਕੀਕਿਛੁਪੁੰਨੁਦਾਨੁਕਰੇਇ।ਸ
ਚੁਤਾਪਰਜਾਣੀਐਂਜਾਆਤਮਤੀਰਥਿਕਰੇਨਿਵਾਸੁ।ਸਤਿਗੁ
ਰੂਨੋਪੁਛਿਕੈਬਹਿਰਹੈਕਰੇਨਿਵਾਸੁ।ਸਚੁਸਭਨਾਹੋਇਦਾਰੂ
ਪਾਪਕਢੈਧੋਇ।ਨਾਨਕੁਵਖਾਣੈਬੇਨਤੀਜਿਨਸਚੁਪਲੈਹੋ
ਇ॥੨॥ਪਉੜੀ ॥ਦਾਨੁਮਹਿੰਡਾਤਲੀਖਾਕੁਜੇਮਿਲੈਤਮਸ
ਤਕਿਲਾਈਐ।ਕੂੜਾਲਾਲਚੁਛਡੀਐਹੋਇਇਕਮਨਿਅਲਖੁ
ਧਿਆਈਐ।ਫਲੁਤੇਵੇਹੋਪਾਈਐਜੇਵੇਹੀਕਾਰਕਮਾਈਐ।
ਜੇਹੋਵੈਪੂਰਬਿਲਿਖਿਆਤਾਂਧੂੜਿਤਿਨਾਂਦੀਪਾਈਐ।ਮਤਿਥੋੜੀ
ਸੇਵਗਵਾਈਐ॥੧੦॥ ਤਾ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਰਾਜਾ ਭੀ ਕੂੜੁ ਹੈ
ਅਤੇ ਪਰਜਾ ਭੀ ਕੂੜੁ ਹੈ ਅਰ ਸੰਸਾਰ ਭੀ ਕੂੜੁ ਹੈ ਅਰ ਮੰਡਪ ਅਤੇ ਮਹਲ ਤੇ
ਬੈਸਣਵਾਲੇ ਸਭ ਕੂੜੁ ਹੀ ਹੈਂ ਅਰ ਸੁਇਨਾ ਅਤੇ ਰੁਪਾ ਅਰ ਪੈਨਣਵਾ

ਲੇ ਸਭ ਕੂੜ ਹੀ ਹੈਂ॥ ਅਤੇ ਕਾਇਆਂ ਅਤੇ ਕਪੜ੍ਹ ਅਰ ਰੂਪ ਸਭ ਕੂੜ ਹੈ ਅਰ
ਮੀਆਂ ਅਤੇ ਬੀਬੀਆਂ ਖਪਿ ਖਪਿ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਰ ਖੁਆਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਕਿਸ
ਕੇ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਜਗ ਚਲ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਰ ਜੈਸੇ ਮਖੀਆਂ ਮਾ
ਖਿਓਂ ਕੋ ਛੋੜ ਨਹੀਂ ਸਕਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਮਾਨੁਖ ਪਦਾਰਥਾਂ ਮੈਂ ਪਏ ਪੂਰਾਂ ਦੇ
ਪੂਰ ਡੂਬਦੇ ਹੈਨ॥ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ
ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਕੂੜ ਹੈਂ ਤਾਂ ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਸਚਾ ਕਿਓਂਕਰ ਹੋਈ
ਤਾ ਹੈ॥੧॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਸਚਾ ਤਾਂ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇਸ ਦਾ ਰਿਦਾ ਸਚਾ
ਹੋਵੈ ਅਰ ਮਾਇਆ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਾ ਕਰਕੇ ਜਾਣੈ ਖੁਦਾਇ ਦੀ ਕਰ ਜਾਣੈ ਅ
ਤੇ ਖੁਦਾਇ ਦੇ ਨਾਇ ਦੇਵੈ ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾਮ ਸੁਣੈ ਅਰ ਸੁਣ ਕੇ
ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੈ ਅਰ ਜੀਅ ਕੀ ਜੁਗਤਿ ਜਾਣੈ ਅਰ ਧਰਤੀ ਰੂਪੀ ਕਾਇਆਂ ਨੂੰ
ਉ ਸੇਵਾ ਟਹਿਲ ਕਰ ਸਾਧੇ ਅਰ ਕਰਤੇ ਕਾ ਨਾਮ ਬੀਜ ਪਾਵੈ ਅਰ ਸਚੀ ਸਿ
ਖਿਆ ਦੇਵੈ ਅਰ ਜੀਆਂ ਪਰ ਦਾਨ ਕਰੈ ਅਰ ਆਤਮਾ ਗਿਆਨ ਮੋਲਿਵਾਸਕ
ਰੈ ਸੋ ਐਸਾ ਸਚ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਦਾਰੂ ਹੈ ਅਰ ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ ਧੋਵਣ ਵਾਸ
ਤੇ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਪਲੇ ਸਚ ਹੁੰ
ਦੇ ਉਨ ਦੇ ਸੰਗ ਕਰ ਹੋਰਨਾ ਦਾ ਭੀ ਉਧਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਉਨਾਂ ਦਾ ਸੰਗ ਮੰ
ਗੀਏ॥੨॥ ਪਉੜੀ ਕਹਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਦਾਨ ਮੇਰਾ ਜੁ ਹੈ ਸੋ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਧੂੜ ਹੈ ਸੋ
ਜੇ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮਸਤਕ ਪਰ ਲਾਵਾਂ ਅਰ
ਕੂੜੇ ਲਾਲਚ ਛਡ ਕੇ ਅਰ ਇਕ ਮਨ ਹੋਕੇ ਅਲਖ ਨੂੰ ਧਿਆਵਾਂ ਕਾਹੇ
ਕੇ ਜੇਹੀ ਕਾਰ ਕਰੀਤੀ ਹੈ ਤੇਹੋ ਫਲ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਧੂੜ ਮੰ
ਗੀਏ ਜੋ ਥੋੜੀ ਸੇਵ ਤੇ ਬਹੁਤੀ ਸੇਵ ਹੋਇ ਜਾਵੈ॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਲਜੁ
ਗ ਮੈਂ ਸਚ ਛਿਪ ਗਇਆ ਹੈ ਅਰ ਕੂੜ ਪਰਗਟ ਹੋਇ ਖਲਾ ਹੈ॥੩॥

॥ਸਲੋਕੁ ਮ:੧॥ ॥ਸਾਚਿ ਕਾਲੁ ਕੂੜੁ ਵਰਤਿਆ ਕਲਿ ਕਾਲਖ ਬੇ
ਤਾਲ॥ ਬੀਉ ਬੀਜਿ ਪਤਿ ਲੈ ਗਏ ਅਬ ਕਿਉ ਉਗਵੈ ਦਾਲਿ॥ ਜੇ
ਇਕੁ ਹੋਇ ਤ ਉਗਵੈ ਰੁਤੀ ਹੂ ਰੁਤਿ ਹੋਇ॥ ਨਾਨਕ ਪਾਹੈ ਬਾਹਰਾ

ਕੋਰੈਰੰਗੁਨਸੋਇ॥ਭੈਵਿਚਿਖੁੰਬਿਚੜਾਈਐਸਰਮੁਪਾਹੁਤਨਿਹੋ
ਇ॥ਨਾਨਕਭਗਤੀਜੇਰਪੈਕੂੜੈਸੋਇਨਕੋਇ॥੧॥ਮਃ੧॥
ਲਬੁਪਾਪੁਦੁਇਰਾਜਾਮਹਤਾਕੂੜੁਹੋਆਸਿਕਦਾਰੁ॥ਕਾਮੁਨੇਬੁ
ਸਦਿਪੁਛੀਐਬਹਿਬਹਿਕਰੇਬੀਚਾਰੁ॥ਅੰਧੀਰਯਤਿਗਿਆਨਵਿ
ਹੂਣੀਭਾਹਿਭਰੇਮੁਰਦਾਰੁ॥ਗਿਆਨੀਨਚਹਿਵਾਜੇਵਾਵਹਿਰੂਪ
ਕਰਹਿਸੀਗਾਰੁ॥ਊਚੇਕੂਕਹਿਵਾਦਾਗਾਵਹਿਜੋਧਾਕਾਵੀਚਾਰੁ॥ਮੂ
ਰਖਪੰਡਿਤਹਿਕਮਤਿਹੁਜਤਿਸੰਜੈਕਰਹਿਪਿਆਰੁ॥ਧਰਮੀਧ
ਰਮੁਕਰਹਿਗਾਵਾਵਹਿਮੰਗਹਿਮੋਖਦੁਆਰੁ॥ਜਤੀਸਦਾਵਹਿਜੁ
ਗਤਿਨਜਾਣਹਿਛਡਿਬਹਹਿਘਰਬਾਰੁ॥ਸਭੁਕੋਪੂਰਾਆਪੇਹੋ
ਵੈਘਟਿਨਕੋਈਆਖੈ॥ਪਤਿਪਰਵਾਣਾਪਿਛੈਪਾਈਐਤਾਨਾਨ
ਕਤੋਲਿਆਜਾਪੈ॥੨॥ਮਃ੧॥ ਵਦੀਸੁਵਜਗਿਨਾਨਕਾਸਚਾ
ਵੇਖੈਸੋਇ॥ਸਭਨੀਛਾਲਾਂਮਾਰੀਆਂਕਰਤਾਕਰੇਸੁਹੋਇ॥ਅਗੈ
ਜਾਤਿਨਜੋਰੁਹੈਅਗੈਜੀਉਨਵੇ॥ਜਿਨਕੀਲੇਖੈਪਤਿਪਵੈਚੰਗੇਸੇ
ਈਕੇਇ॥੩॥ਪਉੜੀ॥ਧੁਰਿਕਰਮੁਜਿਨਾਕਉਤੁਧੁਪਾਇਆਤਾ
ਤਿਨੀਖਸਮੁਧਿਆਇਆ॥ਏਨਾਜੰਤਾਂਕੈਵਸਿਕਿਛੁਨਾਹੀਤੁਧੁਵੇ
ਕੀਜਗਤੁਉਪਾਇਆ॥ਇਕਨਾਨੋਤੂੰਮੇਲਿਲੈਹਿਇਕਿਆਪਹੁ
ਤੁਧੁਖੁਆਇਆ॥ਗੁਰਕਿਰਪਾਤੇਜਾਣਿਆਜਿਥੈਤੁਧੁਆਪੁਬੁ
ਝਾਇਆ॥ਸਹਜੇਹੀਸਚਿਸਮਾਇਆ॥੧੧॥ ਟੀਕਾ॥ਕ
ਲਜੁਗਮਹਿ ਸਚ ਛਪਗਿਆ ਹੈ ਅਰ ਪਾਪਾਂ ਕੇ ਬੈਤਾਲੁ ਆਇ ਫਿ
ਰੇ ਹੈਨ ਅਰ ਅਗਲਿਆਂ ਸਮਿਆਂ ਮੇਂ ਜੋ ਪਗ ਹੋਤੇ ਥੇ ਸੋ ਅਬ ਪਗਾ
ਕਾ ਬੀਜ ਦੂਰ ਹੋਇ ਗਇਆ ਹੈ ਤਾਂਹੀ ਤੇ ਬਿਨ ਨਾਮ ਦੇ ਹੋਰ ਤਪਾਸਿਆ
ਤਪ ਜੋਗ ਸਭ ਵਲੇ ਗਏ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਅਰ
ਮਨ ਨੀਵੇਂ ਦੀ ਪਾਹ ਹੋਵੇ ਤਦ ਫਲ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਰੇ ਕਪੜੇ ਦੀ ਨਿਆਈ
ਜੋ ਮਨ ਹੈ ਸੋ ਭੈ ਕੀ ਖੁੰਬ ਸਾਥ ਖੁੰਬ ਚੜਾਈਐ ਅਰ ਸਰਮ ਕੀ ਪਾ,

ਹੋਵੈਂ ਅਰ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਭਗਤਿ ਕੀ ਮਜੀਠ ਸਬ ਰੰਗ ਚੜਾਈ ਅੰਤ ਫੇਰ
ਇਹ ਕਾ ਰੰਗ ਉਤਰਤਾ ਨਹੀ ॥੭॥ ਕਥੇ ਕਿ ਕਲਜੁਗ ਦਾ ਸਿਕਦਾਰ ਜੋ ਹੈ
ਸੋ ਛੁਰਾ ਹੈ ਅਰ ਸਬ ਪਾਪ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਂ, ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਰਾਜਾ ਮਹਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਕਾਮ
ਦੇਵ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਰਾਜੇ ਕੇ ਨਿਕਟਵਰਤੀ ਹੈਂ ਸੋ ਰਾਜਾ ਉਨ ਸੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ
ਅਰ ਅੰਧੇ ਜੋ ਅਗਿਆਨੀ ਲੋਕ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ ਕੀ ਰਯਤ ਹੈ ਅਰ ਜੈਸੇ ਮ੍ਰਿਤ
ਕ ਕੀ ਛੁਹ ਕੈ ਮਨ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਤੈਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਭਜਨ ਬਗੈਰ ਸੁਆ
ਦੁ ਕੈਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਆਪ ਨਚਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਠਾਕੁਰਾਂ ਕੇ ਸਾਂਗ ਬਣ
ਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਵਾਜੇ ਵਜਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਉਚਾ ਕੂਕਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਵਾਦਾਂ ਸਹਿਤ
ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋਧਿਆਂ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਧਰਮੀ ਜਉ ਨਸੇ
ਹੈ ਉਨਕਉ ਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮੁਕਤਿ ਮਾਂਗਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜਤੀ ਅਤੀਤ ਕਹਾ
ਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਘਰ ਬਾਰ ਛੋੜ ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਪਰਾਈਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਵਲ
ਦੇਖਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੁਗਤਿ ਜਾਣਤੇ ਨਹੀ ਅਰ ਸਭ ਕੋਈ ਆਪੋ ਆਪਣੀ
ਜਗਾਹ ਪੂਰਾ ਕਹਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਘਟ ਕੋਈ ਨਹੀ ਕਹਾਵਤਾ ਪਰ ਜਿਸ ਕੀ
ਪਰਮੇਸਰ ਨਾਲ ਪਤਿ ਰਹੇ ਸੋਈ ਪੂਰਾ ਹੈ ॥੮॥ ਅਰ ਜੋ ਹਜੂਰੀ ਮਹਾਰਾ
ਜ ਨੇ ਕਰ ਛਡੀ ਹੈ ਸੋਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਰਮਾਤੀ ਛਾਲ ਮਾਰੀ ਹੈ
ਅਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਤਪਸਿਆ ਕੀ ਅਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਭਿਖਿਆ ਕੀ ਪਰ ਉਹ ਤਾ
ਹੋਵੈਗੀ ਜੇ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਭਾਵੈਗੀ ਅਰ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਜਾਤ ਅਰ ਜੋਰ ਈ
ਥਾਂਈ ਰਹਿ ਜਾਵੈਗਾ ਅਰ ਜਪ ਗਣਨਾ ਕਿਛੁ ਨ ਚਲੈਗਾ ॥ ਕਥੇ ਕਿ
ਇਨਾਂ ਸਨਬੰਧੀਆਂ ਨੇ ਈਹਾਂ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਰ ਅਗੇ ਹੋਰ ਨਾਲ
ਵਾਹ ਪਉਣਾ ਹੈ ਜੋ ਨਵੇਂ ਜੀਵ ਹਨ ਤਾਤੇ ਜਿਨ ਕੀ ਪਤਿ ਰਹੇਗੀ ਸੋਈ ਚੰਗੇ
ਹੋਵਨਗੇ ॥੯॥ ਪਉੜੀ ਕਹਿਤੀ ਹੈ ਧੁਰਿ ਕਰਮ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਮਹਾਰਾਜ ਪ
ਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਇਨਾਂ ਜੀਤਾਂ ਦੇ ਵਾਸਿ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਕਿ
ਮਹਾਰਾਜ ਤੀਨ ਗੁਣਾਂ ਕਾ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਤਪਤਿ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਤਕੀਆਂ
ਨੇ ਆਪਸ ਮੈਂ ਮੇਲ ਲੇਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਇਨ ਸੇ ਰਾਜਸੀ ਅਰ ਤਾਮਸੀ

ਹੋ ਕੇ ਵਿਛੜੇ ਫਿਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰ ਜਿਨਕੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਸੋ
ਉਨਕੇ ਸਮਝ ਪੜਤੀ ਹੈ ਅਰ ਸਚ ਜੋਗੀ ਸਚ ਮੇਂ ਸਮਾਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥੧੧
॥ਸਲੋਕ ਮਃ੧ ॥ਦੁਖੁ ਦਾਰੂ ਸੁਖੁ ਰੋਗੁ ਭਇਆ ਜਾ ਸੁਖੁ ਤਾਮਿ ਨ
ਹੋਈ ॥ਤੂੰ ਕਰਤਾ ਕਰਣਾ ਮੈ ਨਾਹੀ ਜਾ ਹਉ ਕਰੀ ਨ ਹੋਈ ॥੧॥
॥ਬਲਿਹਾਰੀ ਕੁਦਰਤਿ ਵਸਿਆ ॥ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਈ ਲਖਿਆ
॥੧॥ਰਹਾਉ ॥ ॥ਜਾਤਿ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਮਹਿ ਜਾਤਾ ਅਕਲ ਕ
ਲਾ ਭਰਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ॥ਤੂੰ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਸਿਫਤਿ ਸੁਆਲਿਉ
ਜਿਨਿ ਕੀਤੀ ਸੋ ਪਾਰਿ ਪਇਆ ॥ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ ਕੀਆ ਬਾਤਾ
ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰਣਾ ਸੋ ਕਰਿ ਰਹਿਆ ॥ ਮਃ੨ ॥ਜੋਗ ਸਬਦੰ ਗਿ
ਆਨ ਸਬਦੰ ਬੇਦ ਸਬਦੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣਹ ॥ਖਤ੍ਰੀ ਸਬਦੰ ਸੂਰ ਸ
ਬਦੰ ਸੂਦ੍ਰ ਸਬਦੰ ਪਰਾ ਕ੍ਰਿਤਹ ॥ਸਰਬ ਸਬਦੰ ਏਕ ਸਬਦੰ
ਜੇ ਕੋ ਜਾਣੈ ਭੇਉ ॥ਨਾਨਕ ਤਾ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹੈ ਸੋਈ ਨਿਰੰਜਨ ਦੇਉ ॥੩॥
ਮਃ੨ ॥ਏਕ ਕ੍ਰਿਸਨੰ ਸਰਬ ਦੇਵਾ ਦੇਵ ਦੇਵਾ ਤ ਆਤਮਾ ॥ਆਤਮਾ
ਬਾਸਦੇਵਸਿ ਜੇ ਕੋ ਜਾਣੈ ਭੇਉ ॥ਨਾਨਕ ਤਾ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹੈ ਸੋਈ ਨਿਰੰ
ਜਨ ਦੇਉ ॥੪॥ਮਃ੧ ॥ਕੁੰਭੇ ਬਧਾ ਜਲੁ ਰਹੈ ਜਲ ਬਿਨੁ ਕੁੰਭੁ ਨ
ਹੋਇ ॥ਗਿਆਨ ਕਾ ਬਧਾ ਮਨੁ ਰਹੈ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਗਿਆਨੁ ਨ ਹੋਇ
॥੫॥ ॥ਪਉੜੀ ॥ਪੜਿਆ ਹੋਵੈ ਗੁਨਹਗਾਰੁ ਤਾ ਓਮੀ ਸਾਧੁ ਨ ਮਾ
ਰੀਐ ॥ਜੇਹਾ ਘਾਲੇ ਘਾਲਣਾ ਤੇਵੇਹੋ ਨਾਉ ਪਚਾਰੀਐ ॥ਐਸੀ
ਕਲਾ ਨ ਖੇਡੀਐ ਜਿਤੁ ਦਰਗਹ ਗਇਆ ਹਾਰੀਐ ॥ਪੜਿਆ ਅ
ਤੈ ਓਮੀਆਂ ਵੀਚਾਰੁ ਅਗੈ ਵੀਚਾਰੀਐ ॥ਮੁਹਿ ਚਲੈ ਸੁ ਅਗੈ ਮਾ
ਰੀਐ ॥੧੨॥ ॥ਤਿਸ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਦੁਖ ਜੋ ਤਪ ਪਾਸਿਆਂ ਆਦਿਕਾਂ ਵਿਖੇਮ
ਹਾਰਣੇ ਹੈਨ ਸੋ ਪਾਪਾਂ ਕਟਣੇ ਦਾ ਦਾਰੂ ਹੈਨ ਅਰ ਸੁਖ ਜੋ ਧਨ ਪਰਮੇਸ
ਰ ਦੇ ਭਜਨ ਬੀ ਬਿਨਾ ਵਿਖਿਆਂ ਦੇ ਸੋ ਤਿਨਾਂ ਥੋਂ ਰੋਗ ਉਤਪਤ ਹੋਏ ਹਨ
ਸੋ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਅਵਨਾ ਅਰੋਗਤਾ

ਹੈ ਅਰ ਹੋਰ ਰੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਂਦੇ ਸੋ ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਜੋ ਪਿਛੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਪੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਅਗੋਂ ਭੀ ਤੂੰ ਪੇ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿਓਂ ਕਿ ਜਿਨਾਂ ਕੀਆਂ ਵਿਚ ਹੈ ਕਰੀਏ ਸੋ ਨਹੀਂ ਹੋਂਦੇ ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਬਲਿਹਾਰੇ ਹਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਮਾਇਆ ਵਿਚ ਸਤਾਂਦੇ ਗਹਿਆ ਹੈ ਅਰ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਲਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਅਰ ਜੈਸੇ ਸੂਰਜ ਵਿਖੇ ਜੋਤਿ ਹੈ ਅਰ ਜੋਤਿ ਵਿਖੇ ਸੂਰਜ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਰਬ ਬੁਧਾਂ ਵਿਖੇ ਤੇਰੀ ਜੋਤਿ ਹੈ ਅਰ ਤੇਰੀ ਜੋਤਿ ਵਿਖੇ ਸਰਬ ਬੁਧਿ ਕਲਪਤ ਹੈ ਅਰ ਤੂੰ ਕਲਪਨਾ ਤੇ ਰਹਤ ਹੈਂ ਅਰ ਸਰਬ ਕਲਾਂ ਭਰਪੂਰ ਹੈਂ ਅਰ ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਾਹਿਬ ਹੈਂ ਅਰ ਜਿਨ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤਿ ਦਾ ਸਲਾਹਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪਾਰ ਪਏ ਹਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਰਤੇ ਦੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਕਿਛ ਕਰਨਾ ਸੀ ਸੋ ਕਰ ਰਹਿਆ ਹੈ ॥੧॥ ਅਬ ਸਾਹਿਬ ਸਰਬ ਦੇ ਧਰਮ ਵਰਨਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋਗੀ ਸਰਾਂ ਦਾ ਜੋ ਧਰਮ ਹੈ ਸੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਅਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦਾ ਜੋ ਧਰਮ ਹੈ ਸੋ ਵੇਦ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੈ ਅਰ ਖਤ੍ਰੀਆਂ ਦਾ ਜੋ ਧਰਮ ਹੈ ਸੋ ਦਾਨ ਅਰ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਜੋ ਸੂਰ ਹੋਣਾ ਹੈ ਅਰ ਸੂਦ੍ਰਾਂ ਤੇ ਵੈਸਾਂ ਦਾ ਜੋ ਧਰਮ ਹੈ ਸੋ ਪਰਾਈ ਟਹਿਲ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਵਣਜ ਕਰਨਾ ਹੈ ਪਰ ਸਰਬ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਇਹ ਧਰਮ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਪਰਮੇਸੂਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਭੇਦ ਜਾਣਨਾ ਸੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਕਿ ਜਿਨਾ ਭੇਤ ਜਾਤਾ ਹੈ ਮੈਂ ਉਨਾਂ ਦਾ ਦਾਸ ਹਾਂ ਅਰ ਉਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਰੂਪ ਹੈਨ ਤਾਂਤੇ ਜਿਨਾ ਇਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕੀਤੀ ਤਿਨਿ ਸਰਬ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕੀਤੀ ਕਿਓਂ ਜੋ ਸਰਬ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸਕ ਆਤਮਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਤਮਾ ਕੈਸਾ ਹੈ ਜੋ ਜਿਸਨੇ ਭਗਤਾਂ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਕ੍ਰਿਸਨ ਰੂਪ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਉਸਦਾ ਭੇਦ ਜਾਨਨਾ ਇਹ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਨਿਰਗੁਣ ਸਰਗੁਣ ਦੀ ਅਭੇਦਤਾ ਜਾਨਨ ਜਾਤੀ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨਾਂ ਦਾ ਦਾਸ ਹੈਂ ਅਰ ਓਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਰੂਪ ਹੈਨ " ਅਰ ਜੈਸੇ ਘੜੇ ਵਿਖੇ ਜਲ ਰਹਦਾ ਹੈ ਸੋ ਘੜਾ ਜਲ ਤੇ ਭਿੰਨ ਕਦਾਚਿ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਤੈਸੇ ਮਨ

ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਕਰ ਵਸ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਸੋ ਗਿਆਨ ਗੁਰਾਂ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾ
ਪਤ ਹੁੰਦਾ ॥ ਪਉੜੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੜਿਆ ਜੇ ਪਾਪ ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਸ ਬਦ
ਲੇ ਅਨਪੜਿਆ ਜੇ ਭੁਲਾ ਹੋਵੇ ਛਿਨ ਨਹੀਂ ਮਾਰੀਦਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਜੇਹੇ ਕਰਮ ਕਰ
ਦਾ ਹੈ ਤੇਹਾ ਨਾਉ ਕਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸੇ ਕਰਮ ਨ ਕਰੀਏ ਜਿਸ ਕਰ ਵਾਹਿ
ਗੁਰੂ ਕੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚਿ ਸਰਮਿੰਦਾ ਹੋਵੀਏ ਅਰ ਜੇ ਇਥੇ ਕਿਸੀ ਨੇ ਮੁਲਾ
ਹਜਾ ਕਿਸੇ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਇਆ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਪ
ੜਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਦਿਆਂ ਅਤੇ ਓਮੀਆਂ ਦਿਆਂ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਵੀਚਾਰ ਹੋਣਾ ਹੈ
ਅਰ ਜੇੜ੍ਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਠਗਣ ਵਾਸਤੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਅਗੇ ਮਾਰੀਦੇ ਹੈਨ ਅ
ਥਵਾ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਗੁਰਾਂ ਵਲੋਂ ਮੂੰਹ ਫਿਰੇ ਹਨ ਸੋ ਮਾਰੀਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁ
ਰੂ ਜਰਬਦਾ ਜਾਤਦਾ ਹੈ ॥੧੧॥ ਤਾਂ ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਆਖਿਆ ਨਾਨਕ ਤੂੰ
ਵਡੀ ਹੈਂ ਅਰ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਾਲੂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇ ਲਿਆਵੋ
ਤਾਂ ਓਹ ਕਾਲੂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਵਨ ਗਏ ਤਾਂ ਅਗੋਂ ਉਨਾਂ ਕਹਾ ਕਿ ਕਾਲੂ ਬ੍ਰਿਜਨਾਥ
ਪਰੋਹਤ ਦੇ ਘਰ ਗਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਓਹ ਉਥੋਂ ਹੀ ਬੁਲਾਇ ਲਿਆਏ
ਤਾਂ ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਕਹਿਆ ਤੂੰ ਬ੍ਰਿਜਨਾਥ ਦੇ ਘਰ ਕਿਉਂ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਕਾ
ਲੂ ਕਹਿਆ ਮੈਂ ਪੁਤ੍ਰ ਕੇ ਜਨੇਊ ਕੇ ਪਾਵਣੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਲਗਨ ਗਿਨਨ ਗਇ
ਆਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾ ਸਉ ਮਣ ਲੁਚੀਆਂ ਅਰ
ਖੀਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਵਾਸਤੇ ਤਿਯਾਰ ਕਰੋ ਅਰ ਦਸ ਬਕਰੇ ਅਰ ਪੰਜ ਸੈ ਮ
ਣ ਔਰ ਪਦਾਰਥ ਖਤ੍ਰੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਤਿਯਾਰ ਕਰੋ ਅਰ ਇਕ ਅਰ ਇਕ
ਮਿਰਗ ਹੋਵੈ ਜੋ ਸਿਕਾਰ ਕਰ ਮਾਰਿਆ ਹੂਆ ਸੋ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਾਮਿਗ੍ਰੀ ਸੰਸ
ਭੁਤਿਆ ਕਰ ਆਇਆ ਹਾਂ ਪਰ ਇਕ ਮਿਰਗ ਦੀ ਤ੍ਰੁਟਿ ਹਥ ਨਹੀਂ ਲਗ
ਦੀ ਤਾਂ ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਕਹਿਆ ਮੈਂ ਭਲਕੇ ਸਿਕਾਰ ਚੜ੍ਹੂੰਗਾ ਅਰ ਮ੍ਰਿਗ ਮਾਰ
ਲਿਆਵੈਂਗਾ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਭਲਕੇ ਨਉਂ ਹਿਦਾ ਆਇਤਵਾਰ ਹੈ ਅ
ਰ ਥਿਤ ਪੰਚਮੀ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਭਲਕੇ ਨਾਨਕ ਕੇ ਜਨੇਊ ਪਵਾਂਗਾ ਤੁਸਾਂ ਅਰ
ਗਾ ਜਰੂਰ ਲਿਆਵਣਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਪਰਜੇ ਸੈ ਮਣ ਲੁਚੀ ਕਰਉ

ਸੀ ਕੜਾਹ ਸਾਧਾਂ ਸੰਤਾਂ ਵਾਸਤੇ ਹੋਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਜੋ ਸਾਰੇ ਚਉਫੇਰੇ ਤ੍ਰਿਬ
ਵਿਣੀ ਦੇ ਸਾਧ ਉਤਰੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕਰ ਘਰ
ਆਇਆ ਅਰ ਜਗ ਕੀ ਤਿਆਰੀ ਲਗਾ ਕਰਨ ਸੋ ਸਭ ਤਿਆਰੀ ਕਰਕੇ
ਬ੍ਰਿਜਨਾਥ ਪੰਡਿਤ ਦੇ ਘਰ ਗਏ ਅਰ ਸਭ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰੀ ਅਰ ਸਭ ਸੰਤ ਸਾ
ਧ ਇਕਠੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਆਖਿਆ ਹੇ ਪੁਰੋਹਤ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੂੰ ਗਾਇ
ਤ੍ਰੀ ਮੰਤ੍ਰ ਭੀ ਦੇਵੈ ਅਤੇ ਜਨੇਊ ਭੀ ਪਾਉ ਤਾਂ ਪੁਰੋਹਤ ਲਗਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਜੀ ਦੇ ਕੰਨ ਵਿਚ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਮੰਤ੍ਰ ਫੂਕਣ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਪੰਡਿਤ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੂੰ
ਆਪ ਮੰਤ੍ਰ ਸਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈਂ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖੰਵਦਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਉਸ ਆ
ਖਿਆ ਮੈਂ ਸਭ ਕਿਛ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈਂ ਪੁਰਾਣ ਸਾਸਤ੍ਰ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕ
ਹਿਆ ਚਹੁੰ ਵੇਦਾਂ ਕਾ ਮਤ ਕਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਕਹਿਆ ਜੋ ਤੂੰ ਜਾਣਨਾ ਹੈਂ
ਤਾਂ ਤੂੰ ਕਹੁ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਸਲੋਕ ਕਹਿਆ ॥ ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥ ਨਾਨਕ ਮੇਰ

ਸਰੀਰ ਕਾ ਇਕ ਰਥ ਇਕੁ ਰਥਵਾਹੁ। ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਫੇਰ ਵਟਾਈ
ਅਹਿ ਗਿਆਨੀ ਬੁਝਹਿ ਤਾਹਿ। ਸਤ ਜੁਗ ਰਥ ਸੰਤੋਖ ਕਾ ਧਰ
ਮ ਅਗੈ ਰਥਵਾਹੁ। ਤ੍ਰੇਤੈ ਰਥ ਜਤੈ ਕਾ ਜੋਰ ਅਗੈ ਰਥਵਾਹੁ। ਦੁ
ਆਪਰਿ ਰਥ ਤਪੈ ਕਾ ਸਤ ਅਗੈ ਰਥਵਾਹੁ। ਕਲਿਜੁਗਿ ਰਥ ਅ
ਗਨਿ ਕਾ ਕੂੜ ਅਗੈ ਰਥਵਾਹੁ।੧। ਮਃ ੧ ॥ ਸਾਮ ਕਹੈ ਸੇਤੰਬ
ਰ ਸੁਆਮੀ ਸਚ ਮੈ ਹੈ ਆਛੈ ਸਚ ਰਹੇ। ਸਭ ਕੋ ਸਚਿ ਸਮਾਵੈ।
ਰਿਗ ਕਹੈ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਾ। ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਦੇਵਾ ਮਾਹਿ ਸੂਰਾ। ਨਾ
ਇ ਲਇਐ ਪਰਾਛਤ ਜਾਇ। ਨਾਨਕ ਤਉ ਮੋਖੰਤਰਿ ਪਾਹਿ। ਜੁ
ਜ ਮਾਹਿ ਜੋਰ ਛਲੀ ਚੰਦ੍ਰਾਵਲ ਕਾਨ੍ਹ ਕ੍ਰਿਸਨ ਜਾਦਮੁ ਭਇਆ।
ਪਾਰ ਜਾਤਿ ਗੋਪੀ ਲੈ ਆਇਆ ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨ ਮਾਹਿ ਰੰਗੁ ਕੀਆ।
ਕਲਿ ਮਾਹਿ ਬੇਦ ਅਥਰਬਣ ਹੂਆ ਨਾਉ ਖੁਦਾਈ ਅਲਹੁ ਭਇ
ਆ। ਨੀਲ ਬਸਤ੍ਰ ਲੇ ਕਪੜੇ ਪਹਿਰੇ ਤੁਰਕ ਪਠਾਣੀ ਅਮਲ
ਕੀਆ। ਚਾਰੇ ਬੇਦ ਹੋਏ ਸਚਿਆਰ। ਪੜ੍ਹਹਿ ਗੁਣਹਿ ਤਿਨ ਚਾਰ

ਬਿਰਕਾਤ੍ਰਾਉ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਨੀਚ ਸਦਾਏ॥ ਤਉ ਨਾਨਕ ਮੋਖੰ
ਤਰ ਪਾਏ॥ ਮ ੨ ਗ ਪਉੜੀ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਵਿਟਹੁ ਵਾਰਿਆ ਜਿਤੁ
ਮਿਲਿਐ ਖਸਮੁ ਸਮਾਲਿਆ॥ ਜਿਨਿ ਕਰਿ ਉਪਦੇਸੁ ਗਿਆ
ਨ ਅੰਜਨੁ ਦੀਆ ਇਨੀ ਨੇਤ੍ਰੀ ਜਗਤੁ ਨਿਹਾਲਿਆ॥ ਖਸਮੁ ਛੋਡਿ
ਦੂਜੈ ਲਗੇ ਡੁਬੇ ਸੇ ਵਣਜਾਰਿਆ॥ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਬੋਹਿਥਾ ਵਿਰ
ਲੈ ਕਿਨੈ ਵੀਚਾਰਿਆ॥ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਿਆ॥੧੩॥
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਸਰੀਰ ਕੋ ਜੋ ਮੇਰ ਹੈ ਸੋ ਸਰੀਰ ਰਥ ਹੈ ਅ
ਰ ਮਨ ਰਥਵਾਹੀ ਹੈ ਅਰ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਘੋੜੇ ਹਨ ਅਰ ਪ੍ਰਾਣੰ ਕੇ ਰਸੇ ਅਰ ਵਾ
ਗਾਂ ਹੈ ਸੋ ਜੁਗਾਂ ਜੁਗਾਂ ਮੈਂ ਖੇਲ ਵਟਾਈ ਤਾ ਹੈ ਪਰ ਗਿਆਨ ਵਾਨ ਇਸ
ਕੋ ਬੂਝਤੇ ਹੈਂ ਕਯੋਂ ਜੋ ਸਤਜੁਗ ਮੈਂ ਰਥ ਸੰਤੋਖ ਕਾ ਹੈ ਅਰ ਧਰਮ ਰਥਵਾ
ਹੀ ਹੈ ਅਰ ਤ੍ਰੇਤੇ ਮੈਂ ਰਥ ਜਤ ਕਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋਰ ਅਗੇ ਰਥਵਾਹੀ ਹੈ ਅਰ
ਦੁਆਪੁਰ ਮੈ ਰਥ ਤਪ ਕਾ ਹੈ ਅਰ ਸਤ ਅਗੇ ਰਥਵਾਹੀ ਹੈ ਅਰ ਕਲ
ਜੁਗ ਮੈ ਰਥ ਅਗਨ ਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੂੜ ਅਗੇ ਰਥਵਾਹੀ ਹੈ॥੧॥ ਅਰ ਸਾਮ
ਵੇਦ ਕਹਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹੰਸ ਅਵਤਾਰ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਸਤਜੁਗ ਵਿਚ ਧਾਰਿਆ ਹੈ
ਅਰ ਸ੍ਵੇਤ ਬਸਤ੍ਰ ਕੀਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਭ ਕੋਈ ਸਚ ਬੋਲਤਾ ਥਾ॥ ਅਰ
ਰਿਗ ਬੇਦ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤ੍ਰੇਤੇ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਜੀ ਕਾ ਰੂਪ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਜੋ ਜੋ
ਸਭ ਕੇ ਨਾਮ ਲਏ ਤੇ ਪਾਪ ਮਿਟ ਜਾਤੇ ਹੈ ਅਰ ਮੁਕਤ ਗਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ
ਹੈ॥ ਅਰ ਜੁਜਰ ਵੇਦ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਆਪੁਰ ਮੈਂ ਕ੍ਰਿਸਨ ਅਵਤਾਰ
ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਅਰ ਰੁਕਮਣੀ ਕੋ ਜੋਰ ਸੇ ਲੈ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਭੂਮਾਸੁਰ
ਕੋ ਮਾਰ ਕੇ ਸੋਲਾਂ ਹਜਾਰ ਰਾਜਿਓਂ ਕੀ ਬੇਟੀ ਲੈ ਆਇਆ ਹੈ ਅਰ ਇੰਦ੍ਰ
ਸੇ ਪਾਰਜਾਤ ਬ੍ਰਿਛ ਲੈ ਆਇਆ ਹੈ ਅਰ ਗੋਪੀਆਂ ਸਾਥ ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨ
ਮੈਂ ਕਲੋਲ ਕੀਏ ਹੈਂ ਅਰ ਕਲਜੁਗ ਮਾਹਿ ਅਥਰਬਣ ਬੇਦ ਕੀ ਰਿਚਾ
ਸੇ ਕੁਰਾਨ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਨੀਲ ਬਸਤ੍ਰ ਕੇ ਕਪੜੇ ਪਹਿਰੇ ਹੈਂ ਅਤੇ ਖੁਦਾਇ
ਅਰ ਅਲਾਹ ਕਉ ਚਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਜੋਈ ਐਸਾ ਪੁਰਖ ਸਾਹਿਬ ਹੋਵੇ

ਜੋ ਸੁਰਮਈ ਪੁਸਕ ਪਾਠ ਕਰਕੇ ਮੰ— ਕੇ ਅਰਥੀਨ ਕੇ ਸਾਥ ਚਰਚਾ ਕਰਨੇ
ਅਰ ਉਨਕੋ ਜੀਤਤੇ ਤਬ ਹਿੰਦੂ ਕਾ ਧਰਮ ਗਹਿਣੇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਨਹੀ ਤੋ ਗ੍ਰਸ ਲੇਤੇ
ਹੈਂ ਅਰ ਕਲਜੁਗ ਮਾਹਿ ਜੋ ਗੁਰ ਅਰ ਪੰਡਿਤ ਹੈ ਸੋ ਬਾਹਰੋਂ ਪਾਖੰਡ ਜ
ਣਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਅੰਤਰ ਸਚ ਕਿਸੇ ਕੇ ਨਜਰ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ॥ ਪਉੜੀ ਕ
ਹਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਥੋਂ ਮੈਂ ਵਾਰਨੇ ਹਾਂ ਕਿਓਂ ਕਿ ਜਿਨਕੇ ਮਿਲਣੇ ਕਰ ਗੋ
ਬਿੰਦ ਚਿਤ ਆਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਰੂਪੀ ਅੰਜਨ ਬਾਧਕੇ ਨੇ
ਤ੍ਰੈਂ ਕਉ ਦੀਆ ਹੈ ਤੌ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਇਆ ਹੈ ਅਰ ਜੋ
ਗੁਰਕੋ ਛੋਡਕਰ ਦੂਜੇ ਭਾਉ ਮੈਂ ਲਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਗਤ ਰੂਪੀ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੈਂ ਡੂਬੇ
ਹਨ ਅਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜਹਾਜ ਹੈਨ ਪਰ ਕੋਈ ਵਿਰਲੇ ਗੁਰ ਕੇ ਜਾਣਤੇ
ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਸਰਨ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨਕੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਟੇ
ਜਾਤੇ ਹੈਨ ॥੧॥ ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥ ਸਿੰਮਲ ਰੁਖੁ ਸਰਾਇਰਾ ਅਤਿ ਦੀ
ਰਘ ਅਤਿ ਮੁਚੁ ॥ ਓਇ ਜਿ ਆਵਹਿ ਆਸ ਕਰਿ ਜਾਹਿ ਨਿਰਾਸੇ
ਕਿਤੁ ॥ ਫਲ ਫਿਕੇ ਫੁਲ ਬਕਬਕੇ ਕੰਮਿ ਨ ਆਵਹਿ ਪਤ ॥ ਮਿਠਤ
ਨੀਵੀ ਨਾਨਕਾ ਗੁਣ ਚੰਗਿਆਈਆ ਤਤੁ ॥ ਸਭੁ ਕੋ ਨਿਵੈ ਆਪ ਕ
ਉ ਪਰ ਕਉ ਨਿਵੈ ਨ ਕੋਇ ॥ ਧਰਿ ਤਾਰਾਜੂ ਤੋਲੀਐ ਨਿਵੈ ਸੁ ਗ
ਉਰਾ ਹੋਇ ॥ ਅਪਰਾਧੀ ਦੂਣਾ ਨਿਵੈ ਜੋ ਹੰਤਾ ਮਿਰਗਾਹਿ ॥
ਸੀਸਿ ਨਿਵਾਇਐ ਕਿਆ ਥੀਐ ਜਾ ਰਿਦੈ ਕੁਸੁਧੇ ਜਾਹਿ ॥੧॥ ਮਃ
੧ ॥ ਪੜਿ ਪੁਸਤਕ ਸੰਧਿਆ ਬਾਦੰ ॥ ਸਿਲ ਪੂਜਸਿ ਬਗੁਲ ਸ
ਮਾਧੰ ॥ ਮੁਖਿ ਝੂਠੁ ਬਿਭੂਖਣ ਸਾਰੰ ॥ ਤ੍ਰੈਪਾਲ ਤਿਹਾਲ ਬਿਚਾਰੰ
॥ ਗਲਿ ਮਾਲਾ ਤਿਲਕੁ ਲਿਲਾਟੰ ॥ ਦੁਇ ਧੋਤੀ ਬਸਤ੍ਰ ਕਪਾਟੰ ॥ ਜੇ ਜਾ
ਣਸਿ ਬ੍ਰਹਮੰ ਕਰਮੰ ॥ ਸਭਿ ਫੋਕਟ ਨਿਸਚਉ ਕਰਮੰ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ
ਨਿਹਚਉ ਧਿਆਵੈ ॥ ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਵਾਟ ਨ ਪਾਵੈ ॥੨॥ ਪਉੜੀ ॥
ਕਪੜੁ ਰੂਪੁ ਸੁਹਾਵਣਾ ਛਡਿ ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰਿ ਜਾਵਣਾ ॥ ਮੰਦਾ ਚੰ
ਗਾ ਆਪਣਾ ਆਪੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਪਾਵਣਾ ॥ ਹੁਕਮ ਕੀਏ ਮਨਿ ਭਾਂਵਦੇ

ਰਾਹਿ ਭੀੜੈ ਅਗੈ ਜਾਵਣਾ ਨਿਸਾਵੈ ਜਕ ਚਾਲਿਆ ਤਾ ਦਿਸੈ ਖਰਾ
ਡਰਾਵਣਾ ਕਿਰਿਅਉਗਣ ਪਛੋਤਾਵਣਾ ॥੧੪॥ ਸਾਹਿਬ ਬ
ਚਨ ਕਰਤੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿੰਮਲ ਰੁਖ ਜੋ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਸਿਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਬਹੁ
ਤ ਲੰਮਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਬਹੁਤ ਮੋਟਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਦੂਰੋਂ ਦੇਖਕੇ ਤੋਤੇ ਉਸ
ਦੀ ਆਸ ਕਰ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਨਿਰਾਸ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਕਯੋਂ ਕਿ ਫਲ ਉਸਦੇ ਫਿਕੇ
ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਫੁਲ ਬਕ ਬਕੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਪਤ੍ਰ ਕੈਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਅਤੇ
ਮਿਠੇ ਰੁੱਖ ਜੋ ਹੋਤੇ ਹੈ ਸੋ ਨੀਵੇਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਕਪਟੀ ਜੋ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬਾਹਰੋਂ
ਭੇਖੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਅੰਦਰਹੁ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਅਤੇ ਜੋ ਗੁਣਵਾਨ ਹੋਤੇ ਹੈ
ਸੋ ਨੀਵੇਂ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਅੰਦਰੋਂ ਖੋਟਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਾਹਰੋਂ ਨੀਵਾਂ ਹੋਵਣਾ ਕੀ ਕ
ਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਜੈਸੇ ਬਧਕ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਨਿਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤੈਸੇ ਮ੍ਰਿਗ ਕੇ
ਤੀਖਣ ਬਾਣ ਚਲਾਵਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਸਚਾ ਅੰਦਰੋਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਨਿਵਤਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਪਸੰਦ ਆਵਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਤਕੜੀ ਕਾ ਛਾਬਾ ਜੋ ਭਾਰਾ ਨਿਵਤਾ ਹੈ
ਤਿਸੈ ਕੋ ਸਭ ਕੋਈ ਲੇਵਤਾ ਹੈ ॥੧॥ ਤਾਂ ਪੁਰੋਹਤ ਕਹਿਆ ਤੁਸੀ ਜਨੇਊ
ਓ ਅਰ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਤਰਪਣ ਸੰਧਿਆ ਸਿਖੋ ਅਰ ਸਾਲਗਰਾਮ ਕੀ ਪੂਜ
ਕਰੋ ਅਰ ਮਾਲਾ ਤਿਲਕ ਰਖੋ ਜੋ ਖਤ੍ਰੀਆਂ ਦੀ ਪੰਗਤਿ ਬੈਠਣ ਵਾਲੇ ਹੋਵ
ਤਾਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਅਰ ਸਾਧਾਂ ਨੂੰ ਸਦਕਿ ਭੋਜਨ ਖਵਾਇਆ ਅਰ ਖਤ੍ਰੀਆਂ
ਨੂੰ ਮਹਾਂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਅਤੇ ਪੁਲਾਵ ਖੁਵਾਇਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਭਨਾ ਹਥ ਜੋੜਕਰ ਅ
ਰਜੂ ਪਾਤੁਪਾ ਸਭਨਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਦਖਣਾ ਦੇਕਰ ਪੁਸਤਕ ਪੁਰੋਹਤ
ਅਗੇ ਰਖਿਆ ਅਤੇ ਗੋਹੇ ਦਾ ਚਉਕਾ ਪਾਇਕੇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਬੈਠਾਇਆ ਅ
ਤੇ ਸੂਤ ਦਾ ਜਨੇਊ ਪਾਸ ਰਖਿਆ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਪੁਸਤਕ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋ
ਅਰ ਸੰਧਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਬਾਦ ਨਹੀਂ ਛਡਦੇ ਅਰ ਸਿਲਾ ਪੂਜਤੇ ਹੋ
ਅਰ ਬਗਲੇ ਕੀ ਨਿਆਈ ਸਮਾਧਿ ਲਗਾਵਤੇ ਹੋ ਪਰ ਝੂਠ ਮੁਖ ਮੇਂ ਹੋਤ
ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਹਰਲੇ ਭੇਖ ਸੇ ਨੇਹੋਰਹਿਤੇ ਹੋ ਅਰ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਕਾ ਅਰ ਤੀਨ ਸੰਧਿ
ਆ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੋ ਅਰ ਗਲ ਵਿਚ ਮਾਲਾ ਰਖਤੇ ਹੋ ਅਰ ਸਮਤ ਕਪ

ਰ ਤਿਲਕ ਲਗਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਤੇ ਦੋਇ ਧੋਤੀਆਂ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਿਰ ਪਰ ਰੁਮਾ
ਲ ਵਲੇਟਤੇ ਹੈਂ ਪਰ ਬ੍ਰਹਮ ਦਾ ਨੇ ਜਾਨਣਾ ਹੈ ਸੋ ਕਰਮ ਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ
ਅਤੇ ਜਬ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਕਰਮ ਸਭੇ ਫੋਕਟ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ
ਤਾਤੇ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕਉ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਨਾਮ ਕੇ ਨਿਸਚਾ ਧਾਰੀਆ ਹੋ
ਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਗਿਆਨ ਕੀ ਦਾਤ ਕਉ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥੩॥ ਪਉੜੀ ਕਹਿ
ਤੀ ਹੈ ਕਿ ਭੇਖ ਅਰ ਰੂਪ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਸਰੀਰ ਸੰਜੁਗਤ ਹੀ ਇਥੇ ਰਹਿ ਜਾ
ਣਾ ਹੈ ਅਰ ਆਪਣੇ ਮੰਦੇ ਚੰਗੇ ਕਰਮ ਆਪੇ ਹੀ ਭੋਗਣੇ ਹੈਨ ॥ ਹੁਣ ਤਾਂ
ਮਨ ਭਾਂਵਦੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤੇ ਹੈਨ ਪਰ ਅਗੇ ਜਮ ਦੇ ਰਾਹ ਭੀੜੇ ਜਾਵਣਾ ਹੈ ਅ
ਰ ਨੰਗਾ ਕਰਕੇ ਦੋਜਕ ਨੂੰ ਚਾਲੀਐਂਗਾ ਅਰ ਖਰਾ ਡਰਾਵਣਾ ਹੋਵੈਗਾ ਅ
ਰ ਐਗੁਣ ਹੁਣ ਜੋ ਕਰੀਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਅੰਤਿ ਨੂੰ ਪਛੋਤਾਵਣਾ ਪੈਸੀ ॥੧੪॥

ਸਲੋਕ ਮ: ੧ ਦਇਆ ਕਪਾਹ ਸੰਤੋਖ ਸੂਤ ਜਤ ਗੰਢੀ ਸਤ ਵਟ
॥ ਏਹ ਜਨੇਊ ਜੀਅ ਕਾ ਹਈ ਤਾਂ ਪਾਂਡੇ ਘਤੁ ॥ ਨਾ ਇਹੁ ਤੁਟੈ ਨ ਮਲ
ਲਗੈ ਨਾ ਇਹ ਜਲੈ ਨ ਜਾਇ ॥ ਧੰਨੁ ਸੋ ਮਾਣਸ ਨਾਨਕਾ ਜੋ ਗਲਿ ਚ
ਲੇ ਪ੍ਰਾਇ ॥ ਚਉਕੜਿ ਮੁਲਿ ਲਿਹੀ ਗਇਆ ਬਹਿ ਚਉਕੇ ਪਾਇਆ ॥ ਸਿ
ਖਾ ਕਨ੍ਹ ਮਾਅਰੁ ਰਾਨਾਲੀ ॥ ਤਾਗੁ ਕਪਾਹਹੁ ਕਤੀਐ ਬਾ
ਮਣ ਵਟੇ ਆਇ ॥ ਕੁਹਿ ਬਕਰਾ ਰਿੰਨਿ ਖਾਇਆ ਸਭੁ ਕੋ ਆ
ਖੈ ਪਾਇ ॥ ਹੋਇ ਪੁਰਾਣਾ ਸੁਟੀਐ ਭੀ ਫਿਰਿ ਪਾਈਐ ਹੋਰ ॥
ਰਾਤਿ ਦਿਨਸ ਜੀਅ ਨਾਲਿ ॥ ਤਗੁ ਕਪਾਹ ਚਲਾਇ ਜੋ ਨਨ ਨਕਾਤੁ
ਆਣਿਆ ਕੁਹਿ ਬਕਰਾ ਰਿੰਨਿ ਖਾਇਆ ਸਭੁ ਕੋ ਕਹੈ ਉਚਾਰ ਬਨੀ
ਪੁਰਾਣਾ ਸੁਟੀਐ ਭੀ ਫਿਰਿ ਪਾਈਐ ਹੋਰ ॥ ਨਾਨਕ ਤਗੁ ਨ ਤੁਟਈ
ਜੇ ਤਗਿ ਹੋਵੈ ਜੋਰ ॥੨॥ ਮ: ੧ ॥ ਨਾਇ ਮੰਨਿਐ ਪਤਿ ਊਪਜਿ
ਸਾਲਾਹੀ ਸਚੁ ਸੂਤੁ ॥ ਦਰਗਹਿ ਅੰਦਰਿ ਪਾਈਐ ਤਗੁ ਨ ਤੂਟਸ
ਪੂਤ ॥੩॥ ਮ: ੧ ॥ ਤਗੁ ਨ ਇੰਦ੍ਰੀ ਤਗੁ ਨ ਨਾਰੀ ॥ ਭਲਕੇ ਥੁਕ
ਪਵੈ ਨਿਤ ਦਾੜੀ ॥ ਤਗੁ ਨ ਪੈਰੀ ਤਗੁ ਨ ਹਥੀ ॥ ਤਗੁ ਨ ਜਿਹਵਾ ਤਗੁ

ਨਅਖੀਂਵੇਤਗਾਆਪੇਵਡੇਵਰਿਧਾਗੇਅਵਗੰਘਤੈ।ਲੈਬੁਤੁ
ਕਬੇਦੀਆਹੁ।ਕਾਢਿਕਾਗਲਦਜੇਰਾਹੁ।ਸੁਣਦੇਖਹੁਲੋਕਏਹੁਵਿ
ਡਾਣਾ।ਅਨਅੰਧਾਨਾਉਸੁਜਾਣਾ।੪।ਪਉੜੀ ।ਸਾਹਿਬੁਹੋਇਦ
ਇਆਲੁਕਿਰਪਾਕਰੇਤਾਸਾਈਕਾਰਕਰਾਇਸੀ।ਸੋਸੇਵਕੁਸੇਵਕ
ਰੇਜਿਸਨੋਹੁਕਮੁਮਨਾਇਸੀ।ਹੁਕਮਿਮੰਨਿਐਹੋਵੈਪਰਵਾਣੁਤਾਖ
ਸਮੈਕਾਮਹਲੁਪਾਇਸੀ।ਖਸਮੈਭਾਵੈਸੋਕਰੇਮਨਹੁਚਿੰਦਿਆ
ਸੋਫਲੁਪਾਇਸੀ।ਤਾਦਰਗਹਿਪੈਧਾਜਾਇਸੀ।੧੫।। ਤਾਂਬਾਬੇ
ਕਹਿਆ ਪਾਂਧੇ ਸੂਤ੍ਰ ਦਾ ਜਨੇਊ ਮੈਲਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਤੁਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਧ
ਰਮ ਦਾ ਜਨੇਊ ਮੈਨੂੰ ਪਾਓ ਤਾਂ ਪੰਡਿਤ ਕਹਿਆ ਧਰਮ ਦਾ ਜਨੇਊ ਕਉਣ
ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਦਇਆ ਕੀ ਕਪਾਹ ਹੋਵੇ ਅਰ ਸੰਤੋਖ ਕਾ ਸੂਤ੍ਰ ਕ
ਤੀਏ ਅਰ ਜਤ ਦੀਆਂ ਗੰਢੀਂ ਹੋਵਣ ਅਰ ਸਤ ਦਾ ਵਟ ਚੜ੍ਹਾਈਏ ਜੇ
ਇਹ ਜਨੇਊ ਜੀਅ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਘਤਿ ਕਿਉਂਕਿ ਏ
ਹ ਜਨੇਊ ਟੁਟਦਾ ਨਹੀਂ ਅਰ ਨਾ ਇਸ ਨੂੰ ਮੈਲ ਲਗਦੀ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਇਹ
ਸਰੀਰ ਜਲ ਜੈ ਭੀ ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਜਲਦਾ ਅਤੇ ਧੰਨ ਓਹ ਮਨੁਖ ਹੈਨ ਜਿਨ
ਏਹੁ ਜਨੇਊ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਸੂਤ੍ਰ ਦਾ ਜਨੇਊ ਮੁਲ ਆਣਾਈਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਚੌਕੇ ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਪਾਈਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਕੀ ਸਿਖਿਆ
ਕੰਨ ਮੇ ਚਾੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਓਹੁ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਭੀ ਅਰ ਪਾਵਣ ਵਾਲਾ ਭੀ ਦੋਨੋ ਅੰ
ਤ ਨੂੰ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਤਗ ਤੁਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।।੧।। ਲਖ ਚੋਰੀਆਂ ਅਰ
ਯਾਰੀਆਂ ਅਰ ਕੂੜੀਆਂ ਗਲਾਂ ਅਰ ਠਗੀਆਂ ਅਰ ਪੈਨਾਮੀਆਂ ਦਿਨ
ਰਾਤ ਜੀਵ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਰ ਤਗ ਕਪਾਹ ਦਾ ਕਤੀਏ ਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮ
ਣੋ ਤੇ ਵਟਾਈਏ ਅਰ ਬਕਰੇ ਕੁਹਿ ਕੇ ਸਰੀਕਾਂ ਕੋ ਖੁਆਈਏ ਅਰ ਪੁਰਾ
ਣਾ ਹੋਇ ਤਾਂ ਸੁਟ ਪਾਈਏ ਸੋ ਜੇ ਕੂੜ ਤਗ ਆਪ ਟੁਟ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੈਗਾ
ਤਾਂ ਪਾਵਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨਰਕਾਂ ਤੇ ਕੀਕੂੰ ਰਖੇਗਾ।।੨।। ਤਾਂ ਤੇ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਨਾ
ਉ ਮੰਨਣ ਦੀ ਕਪਾਹ ਉਗਵੇ ਅਰ ਮਨੀ ਸਲਾਹ ਕਾ ਸੂਤ ਕਤੇ ਅਰ ਸਤਿ

ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਦਰਬਾਰ ਸਚ ਕਾ ਤਗਾ ਪਾਏ ਸੋ ਤਗਾ ਤੂਟਦਾ ਨਹੀ ॥੩॥ ਅਰ ਜੇ
ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਤਗੁ ਨਾਂ ਪਾਏ ਅਰ ਲਿੰਗ ਇੰਦ੍ਰੀ ਨੂੰ ਬਿਗਾਨੀਆਂ
ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਤਗ ਨਾਂ ਪਾਏ ਅਰ ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁਸੰਗ ਵਲੋਂ ਤਗ ਨਾਂ ਪਾਏ
ਅਰ ਹਥਾਂ ਨੂੰ ਚੋਰੀ ਵਲੋਂ ਤਗ ਨਾਂ ਪਾਏ ਅਰ ਜੀਹਬਾ ਨੂੰ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਵਲੋਂ
ਤਗੁ ਨਾਂ ਪਾਏ ਅਰ ਅਖੀਆਂ ਨੂੰ ਰੂਪ ਦੇਖਣ ਵਲੋਂ ਤਗਾ ਨਾਂ ਪਾਏ ਅਤੇ ਆ
ਪਵੇ ਤਗਾ ਹੋਵੇ ਅਰ ਹੋਰਨਾ ਨੂੰ ਧਾਗੇ ਵਟ ਵਟ ਪਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਕੀ ਦਾੜ੍ਹੀ ਮਾਹਿ
ਥੁਕਾਂ ਪਉਂਦੀਆਂ ਹੈਂ ਅਰੁ ਜੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧੀਆਂ ਦੀ ਭਾੜ ਲੈ
ਨੀ ਲਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪ ਭਾੜੂ ਲੈਕੇ ਅਰ ਲਾਗ ਲੈਕੇ ਵੀਵਾਹ ਕਰਾਂਵਦਾ ਹੈ
ਤਤੇ ਸੁਣਦੇ ਲੋਕ ਕਹੁ ਏਹ ਅਸਚਰਜ ਹੈ ਕਓਂਕਿ ਮਨ ਅੰਧਾ ਹੈ ਸੁ ਅਤੇ
ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਜਾਨ ਪੰਡਿਤ ਕਹਾਵਦਾ ਹੈ॥੪॥ ਪਉੜੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ
ਪਰ ਸਾਹਿਬੁ ਦਇਆਲੁ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਥੀ ਭਗਤਿ ਦੀ ਕਾਰ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ
ਅਰ ਸੋਈ ਸੇਵਕ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੋ ਆਪਣਾ ਹੁਕਮ ਮਨਾਵਦਾ ਹੈ
ਅਰ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਸੋ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਹਿਲ ਪਾਵਦਾ
ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਭਾਣੇ ਵਿਚ ਚਲਦਾ ਹੈ ਸੋ ਮਨਹੁ ਚਿੰਦੇ ਫਲ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਦਰ
ਗਹ ਪੈਧਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ॥੧੫ ਤਾਂ ਪਰੋਹਤ ਕਹਿਆ ਹੇ ਕਾਲੂ ਤੇਰਾ ਪੁਤ੍ਰ ਏਹ
ਕੋਈ ਦੇਵਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਹਨੂਮਾਨ ਨੂੰ ਰਾਵਣ ਬ੍ਰਹਮ ਫਾ (ਪਰੋਹਿਤ ਤੇ ਜਨੇਊ)
ਸ ਪਾਈ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਆਪੇ ਮੰਨ ਲਈ ਸੀ ਸੋ ਏਹ ਭੀ ਜੇ ਆਪੇ ਮੰਨ ਲਏ
ਗਾ ਤਾਂ ਜਨੇਊ ਪਵੇਗਾ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਆਖਿਆ ਬਚਾ ਮਹਾਪੁਰਖ ਭੀ ਜਗਤ
ਦੀ ਚਾਲ ਕਰਦੇ ਆਏ ਹੈਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸਾਡੀ ਰਜਾਇ ਤਾਂ

ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਜਨੇਊ ਪੁਆਇਕੈ ਕਾਲੂ ਘਰ ਲੈ ਆਇਆ ਬਾਬਾ ਸਦਾ ਸੰਤਾਂ ਨਾ
ਲ ਸੰਗਤ ਕਰੇ ॥ ਜੋ ਜਬ ਬਾਬਾ ਦਸਾਂ ਬਰਸਾਂ ਦਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਇਕ ਦਿ
ਨ ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਕਾਲੂ ਜੇ ਤੂ ਪੁਤ੍ਰ ਨੂੰ ਫਾਰਸੀ ਪੜ੍ਹਾਵੈਂ ਤਾਂ ਕੰਮ
ਸਿਖੇ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਤੇਰੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਕੁਤਬਦੀਨ ਕਾਜੀ ਪਾਸ ਅ
ਗੇ ਖਤ੍ਰੀਆਂ ਦੇ ਪੁਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸੇ ਸੋ ਉਸਦੇ ਪਾਸ ਕਾਲੂ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਲੈ ਗਿਆ ਤਾਂ
ਮੁਲਾਂ ਕਹਿਆ ਨਾਨਕ ਤੂ ਫਾਰਸੀ ਪੜ੍ਹ ਅਰ ਮੁਲਾਂ ਨੇ ਕਾਇਦਾ ਫਾਰਸੀ ਜੋ
ਅਲਫ ਤੋ ਪੇ ਤੱਕ ਲਿਖ ਦਿਤਾ ਅਰ ਲਗਾ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆ
ਖਿਆ ਤੂੰ ਇਸਦੇ ਮਾਇਨੇ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਮੁਲਾਂ ਕਹਿਆ ਮੈਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣ
ਤਾ ਅਰ ਜੇ ਤੂੰ ਜਾਣਤਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਸੁਣਾਇ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਲਗਾ ਸੁਣਾਵਣਾ ॥ ਬੈਂਤ
॥ ਅਲਫ ਅਲਾਹੁ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਗਫਲਤ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰ ॥ ਸਾਸ ਪਲ
ਟੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਧ੍ਰਿਗ ਜੀਵਨ ਸੰਸਾਰ ॥ ੧ ॥ ਬੇ ਬਿਦਾਇਤ ਦੂਰ ਕਰ
ਕਦਮ ਤਰੀਕਤ ਰਾਖ ॥ ਸਭ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਿਵ ਚਲ ਮੰਦਾ ਕਿਸੇ ਨ ਆਖ
॥ ੨ ॥ ਤੇ ਤੋਬਾ ਕਰ ਆਜਜੀ ਸਾਈਂ ਬੇਪਰਵਾਹ ॥ ਸਾਬਤ ਨ ਛਲੇਕੁ
ਤਬਦੀਲ ਤਿਸ ਦਾ ਕੀਤਿ ਸਾਹੁ ॥ ੩ ॥ ਸੇ ਸਲਾਹਿਤ ਬਹੁਤ ਕਰ ਖਾ
ਲਕ ਨੂੰ ਕਰਿ ਯਾਦ ॥ ਯਾਦ ਨ ਕੀਤੋ ਕੁਤਬਦੀਨ ਜਨਮ ਗਵਾਇਓ
ਬਾਦ ॥ ੪ ॥ ਜੀਮ ਜਮਾਇਤ ਜਮਾ ਕਰ ਪੰਜ ਨਿਮਾਜ ਗੁਜਾਰ ॥ ਬਾ
ਝ ਯਾਦ ਖੁਦਾਇ ਦੇ ਹੋਸੀ ਬਹੁਤ ਖੁਆਰ ॥ ੫ ॥ ਹੇ ਹਿਮਾਇਤ ਦੂਰ
ਕਰ ਸਾਬਤ ਨਫਲ ਸੰਕੋਇ ॥ ਅਜਰਾਈਲ ਫਰੇਸਤਾ ਮਾਰੇ ਬਹੁ
ਤ ਵਿਗੋਇ ॥ ੬ ॥ ਖੇ ਖਿਆਨਤ ਮਨਾ ਹੈ ਕਰ ਕਾਦਰ ਨੂੰ ਕਰ ਚਿਤ
ਏ ਸਭ ਦੁਨਿਆਵਤ ਨਾਨਕਾ ਜਾਣੇ ਕਰ ਅਨਿਤ ॥ ੭ ॥ ਦਾਲ ਦਲਾਲਤ
ਮੁਰਸਦੀ ਅਵੈ ਖਿਕਿਮਾ ਬਦ ਅਮਲਾਂ ਨੂੰ ਛਡਕੇ ਕਰੋ ਯਾਦ ਹਰ
ਦੰਮ ॥ ੮ ॥ ਜਾਲ ਜਲਾਲ ਨ ਹੋਵਈ ਜੇ ਮੰਨੇ ਹੁਕਮ ਫੁਰਮਾਨ ਜੋ ਸੋ
ਈ ਸਭ ਪਸਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੋਈ ਕਰੈਂ ਕੁਰਬਾਨ ॥ ੯ ॥ ਰੇ ਰਜੇ ਵਿਆ ਜਤ ਜੋ ਕ
ਰੇ ਸੋਈ ਹੋਵੈ ਸਾਦਾ ਬੇਬੇ ਯਾਦ ਖੁਦਾਇ ਦੇ ਜਨਮ ਗਵਾਈਏ ਐਬ

ਦਾ॥੧੦॥ਜੇ ਜ਼ਿਆਨਲੋੜੇਂਦਵਣੀ ਜੇਹਰਦਮਇਤਕਰੇਇਬਾਦਤੋਂ
ਸਾਂਦੀਆਪਟੇਸੂਠੇ ਸਾਸਤ੍ਰਹੋ॥੧੧॥ਜੀਨਸੀਨੇਂਮੇਂ ਇਸਕਹਕ
ਨੇਦਮਦਮੇਂ ਹੋਵੇਂਦੀਯਾਦਾ॥ਜੇ ਦਮਖਾਲੀਜਾਸੀਆਸੋਕਰੇਨਹੋਸੀ
ਸ਼ਾਦਾ॥੧੨॥ਸੀਨਸੁਕਰਕਰਹਕਦਾ॥ਜਿਨਸੋਹਤਬਦਨੀਦੀਨਾ
ਲਖਵੇਂਰਾਸੀ ਜੂਨਕਾਹਾਜ ਮਾਨਸਕੀਨਾ॥੧੩॥ਸੁਆਦਸਬ
ਰਕਰ ਦਿਲਮੇ ਜੋਪਹੁੰਚੇ ਰਿਜਕਨਸੀਬਾ ਭੁਖੇਰੋਗ ਜਿਨਿਲ
ਦੇਆਜੋਈਹਕਤਬੀਬਾ॥੧੪॥ਜੂਅਦੇ ਜਮਲ ਮਤਛਡਕੇ ਦੇਖੇ
ਗਾਇਤਮਲਾ॥ਸਭਕਿਛਰਬਦਾਂ ਜਾਣਕੇਹਰਦਮਰਬ ਸੰਭਾਲਾ
॥੧੫॥ਤੋਇ ਤਰੀਕਤ ਫ੍ਰਿਕਰਮਰਫ਼ਤੇ ਪਾਇਆ ਖਾਇਤਨਤੇਰਾ
ਕਬਰਮੇਂ ਹੋਸੀ ਢੇਰੀਖਾਕਾ॥੧੬॥ਜੋਇਜਗੀਰਸੋ ਜਗਤਮੇਂ ਜੋ
ਸੋਹਬਤਭੂਲੀਕਰੇਨਾ॥ਗੁਰਪੀਰਾਂਦੇਕਹੇਤੇ ਸਾਬਤਕਦਮਧਰੇਨ
॥੧੭॥ਐਨਅਨਾਇਤਤਿਨਾਂਕੋ ਜੋ ਖਿਦਮਤਕਰਦੇਪੀਰਾ ਬਾ
ਝਖਿਦਮਤਹਾਸਿਲਦੇ ਮਰਸਦਹੋਇਜਗੀਰਾ॥੧੮॥ਗੈਨਗ
ਨੀਮਸੋਈਭੁਏ ਜੋਹਰਦਮਨਾਮਸਮਾਲਾ ਬਾਝੁਨ ਜਰੇ ਨਾਮਦੇ
ਅਦਾਹੋਸੀਹਾਲਾ॥੧੯॥ਫੇਰਕਹੇ ਦੁਨੀਜੋਆਪਣੀ ਸੰਗ ਜਾ
ਜੇ ਜਾਵੈਂਗਾ ਰਬਦੀਨਾਵੈਂਗਾਪੈਰਾਨਾ॥੨੦॥ਕਾਫਕਿਨਾਇਤ ਯਕ
ਦਮਸਨਬਿਰਥਾਜਾਇ॥ਬਦਅਮਲਨੂੰਛਡਕੇ ਨੇਕਅਮਲ
ਕਮਾਇ॥੨੧॥ਕਾਫਗਫਲਤ ਇਹਮਨਿ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਵਾਸਕਰੇਇ
ਉਪਰਰਾਹ ਹਕੀਕਤੀ ਸਚਾਕਦਮਧਰੇਇ॥੨੨॥ਲਾਮਲੰਨ
ਤ ਹੈਤਿਨਾਂਕੋ ਜੋ ਜਗਤਨਕਰਦੇ ਮਲਾ ਧਕਾਪਉਦਰਗੈਬਦੀ
ਹੋਂਦਾਬਬ ਜਵਾਲਾ॥੨੩॥ਮੀਮਮਨਹੈਖੁਦਰਵੀਕਹੇਪੀਰਕਰ
ਲਾਦਾਨਲਕੀਤੇ ਨਾਨਕਆਖਿਆ ਜਾਸੀ ਛਲਾ॥੨੪॥ਨੂਨਨਦ
ਰਕਰ ਸਚਦੀ ਦੁਨੀਆ ਝੂਠੀ ਜਣਾ॥ਜੇ ਦੁਨੀਆਂ ਸਹਜਣਦੇਸੁਰੇ
ਮਰਦੇਹੈਰਾਨਾ॥੨੫॥ਵਾਉਵਲੀ ਸੋਈਭਏ ਜੋਕਰਦੇਸਿਤਾਂ ਸੀਗਾ

ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਚਿਤ ਸਾਹਿਬ ਕਰਨ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਚੜਦਾ ਰੰਗਿ॥ ਨਾਨੇ
ਹਰ ਦਮ ਮਨੂੰ ਚਿਤ ਰਖ ਦਮ ਦਾ ਨਹੀਂ ਵਿਸਾਹਾ ਆਵੈ ਮੂਲ ਨ ਆਵ
ਣੀ ਨ ਰਹੀਏ ਗੁਮਰਾਹਾ ॥੨੭॥ ਜੇ ਜਕੀਨ ਪਾਰ ਤੇ ਕਰੇਂ ਤਾਂ ਪਵੇਂ ਕ
ਬੂਲਾ ਨਾਨਕ ਆਖੇ ਕੁਤਬ ਦੀਨ ਪਹੁੰਚੇ ਜਾਇ ਕਿ ਮੂਲਾ ॥੨੮॥ ਗਾਫ਼ਲ
ਹੋ ਨ ਮੋਰੇ ਬਿਨ ਗੁਣ ਆਵੈ ਨਾਹੀ ਕਾਮਾ ॥ ਨਾਨਕ ਦਮ ਦਮ ਯਾਦ ਰਖ
ਮੁਠ ਮਦ ਪਾਸ ਸਲਾਮਾ ॥੨੯॥ ਫਿਰ ਤਕਬਰ ਗੁਮਰਹੀ ਤਾਂ ਦਾ ਲਬਾਪ
ਛਾਣਾ ਲੇਖਾ ਦੇਸੀ ਨਾਨਕ ਤਾਂ ਪਹੁੰਚੀ ਦਰ ਪਰਵਾਣਾ ॥੩੦॥ ਜਾਂ ਏ

ਹ ਬੈਂਤ ਬਾਬੇ ਕਹੇ ਤਾਂ ਮੁਲਾਂ ਕਹਿਆ ਹੇ ਕਾਲੂ ਤੇਰਾ ਪੁਤ੍ਰ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਵਲੀ ਹੋਇ
ਆ ਹੈ ਅਰ ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਵਾਵੇਗਾ ਅਰ ਬਨਾਰਸ
ਮੇਂ ਅਰ ਮਕੇ ਮਦੀਨੇ ਵਿਖੇ ਇਸ ਕੀ ਕੀਰਤੀ ਹੋਵੈਗੀ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਤੇ ਕਾਲੂ
ਫੇਰ ਘਰ ਆਏ॥ ਬਹੁੜੋ ਬਾਬਾ ਬਰਸਾਂ ਯਾਰਾਂ ਕਾ ਹੂਆ ਤਾਂ ਏਕ ਦਿ
ਕਾਲੂ ਕੇ ਜੇਵਾਗੀ ਗਾਈਆਂ ਅਰ ਮਹੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਰਦਾ ਸੀ ਸੋ ਰੁਸ ਗਇ
ਆ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਕਹਿਆ ਜੀ ਮਹੀਂ ਘਰੇ ਖਲੋਤੀਆਂ ਹਨ ਅਰ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਕ
ਸੂ ਨੂੰ ਆਖ ਨਹੀਂ ਸਕਤੇ ਜੋ ਚਰਾਇ ਲਿਆਵੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਕਿ
ਸਨ ਨੈਂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਗਊਆਂ ਚਰਾਈਆਂ ਹੀ ਹੈਨ ਸੋ ਅਸੀਂ ਭੀ ਚਰਾਇ
ਲਿਆਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਖੂੰਡੀ ਲੈਕੇ ਮਹੀਆਂ ਚਰਾਵਣੇ ਗਇਆ ਸੋ ਇਕ
ਠੰਢੇ ਬ੍ਰਿਛ ਤਲੇ ਅਰ ਠੰਢੀ ਛਾਵੇਂ ਸਮਾਧ ਲਗਾਇਕੇ ਬਹਿ ਗਇਆ ਅ
ਰ ਮਹੀ ਚਰਨੇ ਛਡ ਦਿਤੀਆਂ ਤਾਂ ਮਹੀ ਖੇਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਜਾਇ ਪਈਆਂ ਸੋ ਖੇਤ

ਖਾਇ ਖਾਇਕੈ ਰਜਕੇ ਬਾਹੇ ਰਹੀਆਂ ਅਰ ਖਾਵੰਦ ਖੇਤੀ ਦਾ ਕਿਆ ਦੇਖੈ
ਜੋ ਖੇਤੀ ਮਹੀ ਉਜਾੜ ਗਈਆਂ ਹੈਂ ਤਾਂ ਉਹ ਮਹੀ ਨੂੰ ਹਕ ਕੇ ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਪਾ
ਸ ਲੈ ਗਿਆ ਅਰ ਉਸ ਕ੍ਰਿਸਾਣ ਆਖਿਆ ਜੋ ਮਹੀ ਖੇਤ ਉਜਾੜ ਗਈ
ਆਂ ਹੈਨ ਤਾਂ ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਆਖਿਆ ਕਾਲੂ ਨੂੰ ਸਦੋ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਆਇਆ
ਅਰ ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੇਰੇ ਪੁਤ੍ਰ ਖੇਤ ਉਜਾੜਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਜਾ
ਇਕੇ ਉਜਾੜ ਭਰ ਦੇਹ ਤਾਂ ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਦੇ ਪਿਆਦੇ ਨਾਲ ਲੈਕਰ ਜਿ
ਮੀਦਾਰ ਅਤੇ ਕਾਲੂ ਦੋਨੋ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਪਾਸ ਆਏ ਜਿਥੇ ਬਾਬਾ ਬੈਠਾ ਹੈ
ਸੀ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਆਇਕੇ ਕਹਿਆ ਹੇ ਨਾਨਕ ਮਹੀਆਂ ਜਿਮੀਦਾਰ ਦਾ ਖੇਤ
ਉਜਾੜਿਆ ਹੈ ਅਰ ਰਾਇ ਦੇ ਪਿਆਦੇ ਨਾਲ ਆਏ ਹੈਨ ਜੋ ਉਜਾੜ ਭਰ
ਦੇਹ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਓਥੈ ਤਾਂ ਇਕ ਤੀਲ ਭੀ ਨਹੀਂ ਟੁਕਿਆ ਤਾਂ ਪਿਆ
ਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈਕੇ ਖੇਤੀ ਦਿਖਾਈ ਤਾਂ ਖੇਤੀ ਅਗੇ ਨਾਲੋਂ ਭੀ ਸਵਾਈ ਜੰਮੀ

ਹੋਈ ਤਾਂ ਵੇਖਕੇ ਸਭ ਲੋਕ ਅਸਚਰਜ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਿਤਨੇਕ ਦਿਨ ਪੀ
ਤੇ ਜੋ ਇਕ ਦਿਨ ਰਾਇ ਸਿਕਾਰ ਚੜਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਇਕ ਵਣ ਦੇ ਹੇਠ
ਵੈਸੀ ਛਾਵੇਂ ਸੁਤਾ ਪਇਆ ਸੀ ਅਰ ਜਬ ਤੀਸਰਾ ਪਹਿਰ ਬੀਤ ਗਇਆ ਤਾਂ
ਰਾਇ ਸਕਾਰ ਖੇਡਕੇ ਮੁੜਿਆ ਅਰ ਤਦੋਂ ਸਭਨਾਂ ਦਰਖਤਾਂ ਦੀ ਛਾਇਆ
ਢਲ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਜਿਸ ਵਣ ਦੇ ਹੇਠ ਬਾਬਾ ਸੁਤਾ ਸੀ ਉਸ ਦੀ ਛਾਂਵ ਜਿ
ਉਂ ਕੀ ਤਿਉਂ ਖੜੋਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਭਾਈ ਅਗੇ ਖੇਤੀ
ਦੀ ਗਲ ਭੀ ਡਿਠੀ ਸਾਜੇ ਅਤੇ ਹੁਣ ਬ੍ਰਿਛ ਦੀ ਛਾਇਆ ਵੀ ਦੇਖੋ ਅਤੇ ਏ

੧੧੦ ਹ ਜਦਦਾ ਮੇਰੇਦੇਸਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਦਦਾ ਮੇਰੇ ਘਰ ਮਾਲ

ਅਤੇ ਧਨ ਬਹੁਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਇਹ ਕੋਈ ਖੁਦਾਇਦਾ ਵਲੀ ਹੈ ਤਾਂ
ਫਿਰ ਜਬ ਬਾਬਾ ਬਾਰਾਂ ਬਰਸਾਂ ਦਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਅੰਦਰ ਜਾਇਕੇ ਅਰ
ਸਮਾਧ ਲਾਇਕੇ ਸਵੈਂ ਤਾਂ ਸੁਤਾ ਹੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਜੇ ਬਾਹਰ ਜਾਇ ਬਹੇ ਤਾਂ ਸਿ
ਧ ਆਸਣ ਮਾਰਕੇ ਬੈਠ ਹੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਆਖਿਆ ਕਾਲੂ ਤੂੰ ਕੋਈ ਪੁਤ੍ਰ
ਦਾ ਅਉਖਧ ਕਰ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਵੈਦ ਬੁਲਾਇਆ ਅਰ ਵੈਦ ਲਗਾ ਬਾਬੇ ਦੀ
ਬਾਂਹ ਟੋਲਨ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ॥ ਵੈਦ ਬੁਲਾਇਆ ਵੈਦਗੀ ਪਕੜ
ਢੰਢੋਲੇ ਬਾਂਹ ॥ ਭੋਲਾ ਵੈਦ ਨ ਜਾਣਈ ਕਰਕ ਕਲੇਜੇ ਮਾਹਿ ॥੧॥ ਵੈਦਾ ਵੈ
ਦ ਸੁਵੈਦ ਤੂੰ ਪਹਿਲੇ ਰੋਗ ਪਛਾਣ ॥ ਐਸਾ ਦਾਰੂ ਲੋੜਿ ਲਹੁ ਜਿਤ ਵੰਞੈ ਰੋ
ਗ ਘਾਣਿ ॥੨॥ ਜਾਹਿ ਵੈਦ ਘਰ ਆਪਣੇ ਮੇਰੀ ਆਹਿ ਨ ਲੇਹਿ ॥ ਹਉਰ
ਤੇ ਸਹੁ ਆਪਣੇ ਤੂੰ ਕਿਸ ਦਾਰੂ ਦੇਹਿ ॥੩॥ ਜਿਤ ਦਾਰੂ ਦੁਖ ਉਠ ਜਾਹਿ ਤਨ
ਵਸੈ ਸੁਖ ਆਇ ॥ ਰੋਗ ਗਵਾਏ ਆਪਣਾ ਤਾ ਨਾਨਕ ਵੈਦ ਸਦਾਇ ॥੪॥
॥ ਜਾਂ ਇਹ ਸਬਦ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤਾਂ ਵੈਦ ਬੋਲਿਆ ਹੇ ਕਾਲੂ ਤੇਰੇ ਪੁਤ੍ਰ
ਨੂੰ ਰੋਗ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਤੂੰ ਜਿਸਾ ਨ ਕਰ ਕੋਏ ਕਿ ਇਹ ਸਾਈਂ ਦਾ ਭਗਤ ਪੈ
ਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਵੈਦ ਚਲਦਾ ਰਹਿਆ ॥ ਅਤੇ ਜਬ ਬਾਬਾ ਬ
ਰਸਾਂ ਤੇਰਾਂ ਦਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਆਖਿਆ ਹੇ ਕਾਲੂ ਤੂੰ ਪੁਤ੍ਰ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਕਿ
ਰਤ ਲਾਇ ਮਤਾਂ ਕਿਰਤ ਵਿਚ ਇਸਦਾ ਮਨ ਪਰਚਦਾ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਆ
ਖਿਆ ਨਾਨਕ ਜੀ ਸਾਨੂੰ ਲੋਕ ਉਲਾਂਭੇ ਦਿੰਦੇ ਹੈਨ ਜੋ ਕਾਲੂ ਦਾ ਪੁਤ੍ਰ ਮਖ
ਟੂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਹੇ ਕਾਲੂ ਜੀ ਅਸਾਂ ਏਹੀ ਖਟੀ ਖਟੀ

ਹੈ ਜੋ ਸਾਰਾ ਜਗਤ ਵਰਸਾਵੇਗਾ ਤੇ ਤੂੰ ਭੀ ਵਰਸਾਵੇਂਗਾ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਆਖਿ
ਆ ਬਚਾ ਤੂੰ ਖੂਹਾਂ ਤੇ ਵਾਹੀ ਕਰਵਾਇ ਜੋ ਦਾਣੇ ਘਰ ਆਇ ਪਵਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ
ਆਖਿਆ ਕਿ ਅਸਾਂ ਐਸੀ ਵਾਹੀ ਕਰਵਾਈ ਹੈ ਅਰ ਓਹ ਐਸੀ ਜਿਮੀ ਹੈ
ਜੋ ਸਭ ਕੋਈ ਵਰਸਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਆਖਿਆ ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਨਾਹੀ ਡਿਠੀ
ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਸਬਦ ਬੋਲਿਆ ॥ ਮਨ ਹਾਲੀ ਕਿਰਸਾਣੀ ਕਰਣੀ ਸਰਮ
ਪਾਣੀ ਤਨ ਖੇਤ । ਨਾਉ ਬੀਜ ਸੰਤੋਖ ਸੁਹਾਗਾ ਰਖ ਗਰੀਬੀ ਵੇਸ ॥
ਭਾਉ ਕਰਮ ਕਰ ਜੰਮਸੀ ਸੇ ਘਰ ਭਾਗਠ ਦੇਖ ॥੧॥ ਬਾਬਾ ਮਾਇਆ
ਸਾਥ ਨ ਹੋਇ ॥ ਇਨ ਮਾਇਆ ਜਗ ਮੋਹਿਆ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਕੋਇ ॥੧॥
ਰਹਾਉ ॥ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਆਖਿਆ ਖੇਤੀ ਨਹੀ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਹਟ ਕਢ ॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ
ਆਖਿਆ ਅਸਾਂ ਹਟ ਭੀ ਕਢਿਆ ਹੈ ॥ ਹਾਣੁ ਹਟ ਕਰ ਆਰਜਾ ਸਚੁ ਨਾ
ਮੁ ਕਰ ਵਥੁ ॥ ਸੁਰਤ ਸੋਚ ਕਰਿ ਭਾਂਡਸਾਲ ਤਿਸ ਵਿਚਿ ਤਿਸ ਨੋ ਰਖੁ ॥
ਵਣਜਾਰਿਆ ਸਿਉ ਵਣਜ ਕਰਿ ਲੈ ਲਾਹਾ ਮਨ ਹਸੁ ॥੨॥ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਆ
ਖਿਆ ਜੋ ਹਟ ਨਹੀ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਸਉਦਾਗਰੀ ਕਰ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਅ
ਸਾਂ ਸੌਦਾਗਰੀ ਭੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ॥ ਸੁਣ ਸਾਸਤ ਸੌਦਾਗਰੀ ਸਤ ਘੋੜੇ ਲੈ
ਚਲੁ ॥ ਖਰਚੁ ਬੰਨੁ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਮਤੁ ਮਨ ਜਾਣਹਿ ਕਲੁ ॥ ਨਿਰੰਕਾ
ਰ ਕੈ ਦੇਸ ਜਾਇ ਤਾਂ ਸੁਖ ਲਹਹਿ ਮਹਲੁ ॥੩॥ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਆਖਿਆ
ਜੋ ਸਉਦਾਗਰੀ ਨਹੀ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਚਾਕਰੀ ਕਰ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਅ
ਸਾਂ ਚਾਕਰੀ ਭੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ॥ ਲਾਇ ਚਿਤ ਕਰ ਚਾਕਰੀ ਮੰਨਿ ਨਾਮ ਕ
ਮਾਬਿ ਬਦੀਆਂ ਕਰ ਧਾਵਣੀ ਤਾਂ ਕੋ ਆਖੈ ਧੰਨੁ ॥ ਨਾਨਕ ਵੇਖੈ ਨ
ਦਰਿ ਕਰਿ ਚੜੈ ਚਵਗਣ ਵੰਨੁ ॥੪॥ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਆਖਿਆ ਮੈਨੂੰ ਇ
ਸਦਾ ਅਰਥ ਸਮਝਾਇ ॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮਨ ਮੈਂ ਆਪਣਾ
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੀ ਟਹਲ ਵਿਚ ਹਾਲੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤਨ ਰੂਪੀ ਖੇਤ ਵਿਚ
ਭਲੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਦੀ ਕਿਰਸਾਣੀ ਵਾਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਧਾਂ ਦਾ ਸਰਮ ਕਰ
ਣ ਪਾਣੀ ਦਿਤਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਬੀਜ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਸੰਤੋਖ ਕਾ

ਸੁਹਾਗਾ ਦਿਤਾ ਹੈ ਅਰ ਭਲਿਆਈ ਕਰਮਾਂ ਸਾਥ ਭਾਉ ਕਰਨਾ ਏਹ ਪੈਲੀ ਜੰਮੀ ਪਰ ਸੋਈ ਘਰ ਭਾਗਵਾਨ ਹਨ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਏਹ ਦਾਣੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਬਾਬਾ ਫੇਰ ਜੋ ਮਾਇਆ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ ਸੋ ਧ੍ਰੋਹ ਹੈ ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ ਤੋਂ ਭੁਲਾਵਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲਭਦੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ॥ ਅਰ ਆਰਜਾ ਜੋ ਮਨੁਖਾ ਦੇਹ ਹੈ ਸੋ ਅਸਾਂ ਹੱਟ ਕੀਤਾ ਹੈ॥ ਅਰ ਜੋ ਸੁਰਤਿ ਦੀਆਂ ਬ੍ਰਿਤਾਂ ਪਾਪਾਂ ਤੇ ਲੇਪ ਵਿਰੁਧ ਕਰਨੀਆਂ ਹਨ ਸੋਈ ਮੈਂ ਭਾਂਡਸਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਰ ਸਤਨਾਮ ਕੀ ਮੈਂ ਵਥ ਪਾਈ ਹੈ ਅਰ ਸੰਤਾਂ ਨਾਲ ਵਣਜ ਕਰਕੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਲਾਹਾ ਖਟਿਆ ਹੈ॥ ਅਰ ਜੋ ਸਾਸਤ੍ਰਾਂ ਦਾ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਨਾ ਅਰ ਮਨ ਵਿਚ ਧਾਰਨਾ ਇਹ ਸਉਦਾਗਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਰ ਸਚ ਬੋਲਣਾ ਇਹ ਘੋੜੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਚੰਗੇ ਕਰਮ ਏਹ ਖਰਚ ਬੰਨਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਨਫਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇਆ ਹੈ॥ ਅਰ ਜੋ ਚਿਤ ਲਾਵਣਾ ਪਰਮੇਸਰ ਨਾਲ ਏਹ ਮੈਂ ਚਾਕਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਨਾਮ ਮੰਨਣਾ ਏਹ ਮੈਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਬੁਰਿਆਂ ਦਾ ਬੰਨਣਾ ਏਹ ਮੈਂ ਧਾਵਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਭ ਕੋਈ ਧੰਨ ਧੰਨ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੇ ਦੇਸ ਜਾਇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹਾਂ ਪਰ ਜਿਨਾਂ ਉਪਰ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਈ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਦੇ ਰਿਦੇ ਵਿਚ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੈ॥੧੭॥ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਚੁਪ ਕਰ ਰਹਿਆ॥ ਅਤੇ ਜਬ ਬਾਬਾ ਬਰਸਾਂ ਚਉਦਾਂ ਕਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਆਖਿਆ ਕਾਲੂ ਤੂੰ ਪੁਤ੍ਰ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਵਿਆਹੁ ਤਾਂ ਇਕ ਮੂਲਾ ਜਾਤ ਦਾ ਚੋਹਣ ਖਤ੍ਰੀ ਅਰ ਵਟਾਲੇ ਵਸਦਾ ਸੀ ਸੋ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਸਕਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਵੀਆਹ ਦਾ ਆਰੰਭ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੈ ਰਾਮ ਨੂੰ ਅਰ ਬੀਬੀ ਨਾਨਕੀ ਨੂੰ ਸਦਵਾਇਆ ਤਾਂ ਬੀਬੀ ਨਾਨਕੀ ਆਈ ਅਤੇ ਜੈ ਰਾਮ ਅਪਣੀ ਚਿਠੀ ਲਿਖ ਜੋ ਮੈਂ ਪਰਚਾਇਆ ਨੌਕਰ ਹਾਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਦਾ ਵੀਆਹ ਕਾਲੂ ਕੀਤਾ ਪਰ ਬਾਬਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨਾਲ ਬਹੁਤਾ ਮੋਹ ਨਾ ਕਰੇ ਅਰ ਫਿਰੇ ਇਕ ਦਿਨ ਬੀਬੀ ਨਾਨਕੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮਾਤਾ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੂੰ ਕਹੋ ਜੋ ਮੇਰੇ ਘਰ ਪੁਤ੍ਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਾਤਾ ਜੀ ਕਹੇ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਜੀ

14 years of age

ਨੇ ਬੀਬੀ ਨਾਨਕੀ ਨੂੰ ਇਕ ਲੌਂਗ ਅਰ ਇਕ ਛਾਰੀ ਦਿਤੀ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ
ਇਕ ਪੁਤ੍ਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰ ਇਕ ਧੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਬੀਬੀ ਨਾਨਕੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤੇ ਬਸ
ਤ੍ਰ ਅਰ ਮਾਣਿਆ ਈ ਦੇਕੇ ਵਿਦਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਬੀਬੀ ਨਾਨਕੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ
ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਜੋ ਜੀ ਜੈਰਾਮ ਤੁਸਾਡੇ ਦਰਸਨ ਦੀ ਬਹੁਤ ਚਾਹਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਜੋ ਅਸੀਂ ਆਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਬੀਬੀ ਵਿਦਿਆ ਹੋਈ ॥ ਅਤੇ ਫੇਰ
ਇਕ ਦਿਨ ਬਾਬੇ ਕਾਲੂ ਆਖਿਆ ਜੋ ਅਸਾਡਾ ਰਿਦਾ ਤੀਰਥਾਂ ਦੇ ਇਸਨਾਨ ਨੂੰ
ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਆਖਿਆ ਬਚਾ ਤੂੰ ਹੈਂ ਤਾਂ ਹੁਣ ਵਿਆਹੁ ਕੀਆ ਹੈ
ਅਰ ਕੋਈ ਪੁਤ੍ਰ ਧੀਆ ਤਾਂ ਪਿਛੇ ਪਰ ਦੇ ਜੋਗਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੂੰ
ਦੋ ਲੌਂਗ ਦਿਤੇ ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਪਾਇਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਜੰਮਿਆ ਅਤੇ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਇ
ਸਦਾ ਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਰਖੋ ਕ੍ਯੋਂ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਜੋ ਸੋਭਾ ਇਸਕੇ ਮੁਖ ਕੀ ਹੈ ਸੋ ਚੰ
ਦ੍ਰਮੇ ਵਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਰ ਇਸਕਾ ਪੰਥ ਚਲੇਗਾ ਅਰ ਜਤੀ ਪੁਰਖ ਹੋਵੇਗਾ
ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਇਵੇਹਾ ਪੁਤ੍ਰ ਹੋਵੇ ਜੋ ਜਿਸਕਾ ਵੰਸ ਸਾਡੇ ਕੁਲ ਨੂੰ
ਗ੍ਰ ਵਿਚ ਚਲਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਗਲੇ ਬਰਸ ਹੋਰ ਬੇਟਾ ਜੰਮਿਆ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿ
ਆ ਇਸਕਾ ਨਾਮ ਲਖਮੀਦਾਸ ਰਖੋ ਕ੍ਯੋਂ ਕਿ ਲਖਮੀ ਇਸਦੀ ਦਾਸੀ ਹੋ
ਵੇਗੀ ਅਰ ਬਡਾ ਇਸਕਾ ਕੁਲ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰ ਇਸਦੇ ਬੰਸ ਮੈਂ ਸਿਧ ਹੋਵ
ਨਗੇ ਅਰ ਧਨੀ ਹੋਵਨਗੇ ਅਰ ਗਿਆਨੀ ਹੋਵਨਗੇ ਅਰ ਇਸਦਾ ਵੰਸ ਦਿ
ਨੋ ਦਿਨ ਵਧਦਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਬਡੀ ਵਧਾਈ ਹੋਈ ਅਰ ਬਹੁਤ ਦਾਨ ਪੁੰਨ
ਹੋਏ ॥ ਅਤੇ ਜਬ ਬਾਬਾ ਬੀਹਾਂ ਬਰਸਾਂ ਦਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਮਰਦਾ
ਨੇ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਜੋ ਅਸੀਂ ਤੀਰਥਾਂ ਨੂੰ ਜਾਵਾਂਗੇ ਸੋ ਤੂੰ ਅਸਾਡੇ ਨਾਲ ਚਲੇਂਗਾ
ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆਖਿਆ ਜੀ ਵੇਂ ਤੁਸਾਡੀ ਰਜਾਇ ਪਰ ਮੇਰੀ ਕੰਨਿਆ ਵਰ
ਪਪਤੀ ਹੈ ਸੋ ਉਸਦਾ ਵਿਆਹੁ ਕਰਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਚਲਾਂ ਤਾਂ ਇਕ ਸਿਖ ਨੂੰ ਬਚਨ
ਹੋਇਆ ਕਿ ਭਾਈ ਸਿਖਾ ਜੋ ਕੁਛ ਮਰਦਾਨਾ ਕਹੇ ਸੋ ਤੂੰ ਆਣ ਕਰ
ਤਾਂ ਉਸ ਆਖਿਆ ਜੀ ਮੇਰੇ ਉਤੇ ਦਾਇਆ ਹੋਈ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ
ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਤੈਨੂੰ ਕਿਤਨਕੁ ਖਰਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆ

੧੧੪ ਖਿਆ ਜੀ ਅਸੀਂ ਡੂਮ ਹਾਂ ਸੋ ਰੁਪਏ ਸਵਾ ਸੈ ਵਿਚਿ ਕੰਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ
ਬਾਬੇ ਨੇ ਹੋਇਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਦੂਣਾ ਲਾਓ ਜੋ ਹਛੀ ਤਰਾਂ ਵੀਵਾਹ ਹੋ ਜਾਇ
ਅਰ ਜੋ ਕੁਛ ਤੈਨੂੰ ਬਸਤ੍ਰ ਭੂਖਨ ਲੋੜੀ ਦੇਹਨ ਸੋ ਭਾਈ ਗੁਰਦਿਆਲ ਨੂੰ ਲਿ
ਖ ਦੇਹ ਸੋ ਜਬ ਉਸ ਅਢਾਈ ਸੈ ਰੁਪਏ ਦੀ ਜਿਨਸ ਲਿਖ ਦਿਤੀ ਤਾਂ ਬ
ਚਨ ਹੋਇਆ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਇਆਲ ਤੂ ਸੰਭੁਲ ਕੇ ਸਾਦਿਹਾੜੀ ਲਾਹੌਰ ਜਾ
ਣਾ ਅਰ ਭੁਲ ਕੇ ਸਾਦਿਹਾੜੀ ਜਿਨਸ ਖਰੀਦ ਕੇ ਰਾਵੀਓਂ ਉਰਾਰ ਹੋ ਰਹਿਣਾ
ਅਰ ਪਰਸੋਂ ਸਾਦਿਹਾੜੀ ਇਥੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਤੂੰ ਨਿਹਾਲ ਹੋਵੈਂਗਾ ਤਾਂ ਉਹ
ਸਿਖ ਸਾਦਿਹਾੜੀ ਲਾਹੌਰ ਗਇਆ ਅਰ ਮਨਸੁਖ ਬਾਣੀਏ ਨਾਲ ਉਸ
ਦਾ ਵਪਾਰ ਸੀ ਸੋ ਉਸ ਦੇ ਹਟਵਾਲੇ ਆਗਤ ਜਾਇ ਕੀਤਾ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ
ਮੈਨੂੰ ਅਜੋ ਸਉਦਾ ਲੈ ਦੇਹ ਕਾਹੇ ਜੋ ਮੈਂ ਰਾਵੀਓਂ ਪਾਰ ਹੋ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਣੀ
ਏ ਕਹਿਆ ਅੰਜ ਸਾਥ ਆਇਆ ਹੈ ਭਲਕੇ ਤੈਨੂੰ ਰਿਆਇਤ ਨਾਲ ਲੈ
ਦੇਸਾਂ ਤਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਇਆਲ ਕਹਿਆ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਬਚਨ ਹੈ
ਸੋ ਮੈਂ ਅਜੋ ਰਾਵੀਓਂ ਪਾਰ ਹੋ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਅਰ ਉਨਾਂ ਦਾ ਬਚਨ ਮੈਂ ਮੋੜ ਨ
ਹੀ ਸਕਤਾ ਤਾਂ ਮਨਸੁਖ ਆਖਿਆ ਜੋ ਕਲਜੁਗ ਵਿਚਿ ਇਜੇਹੇ ਕੇਹੇ ਸੰ
ਤ ਹਨ ਜੋ ਤੂੰ ਉਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਆ ਮੋੜ ਨਹੀ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਹਿਆ
ਕਿ ਮੇਰੇ ਗੁਰੂ ਜੋ ਹਨ ਸੋ ਉਨਾਂ ਦਾ ਨਾਉਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਹੈ ਅਰ ਤਲਵੰ
ਡੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਉਨਾਂ ਦੇ ਦਰਸਨ ਕੀਤਿਆਂ ਸਾਂਤ ਆਵਦੀ
ਹੈ ਅਰ ਉਨਾਂ ਦੇ ਬਚਨ ਸੁਣਿਆਂ ਅਉਗਣ ਘਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਗੁਣ
ਪਰਗਟ ਹੋਇਆਂ ਵਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਾਣੀਏ ਸਾਰੇ ਦਿਨ ਵਿਚ ਸਭੋ ਸੌਦੇ
ਤਿਆਰ ਕਰਾ ਦਿਤੇ ਅਤੇ ਆਖਿਆ ਮੈਂ ਭੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਚਲਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਜੇ
ਤਾਂ ਉਸ ਮੇਰਾ ਮਨ ਸਾਂਤ ਕਰ ਦਿਤਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਭੇ ਸੌਦੇ ਆਪਣੇ ਲੇਖੇ
ਆਵਸਾਂ ਨਹੀ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਲੇਖੇ ਦੇਸਾਂ ਸੋ ਦੋਨੋ ਰਾਵੀ ਦੇ ਉਰਾਰ ਆਏ
ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਬਾਬੇ ਦੇ ਦਰਸਨ ਆਲਗੇ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਸਭ ਵਸਤ ਪ
ਹੁਚਾਈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਪੁਛਿਆ ਭਾਈ ਤੇਰਾ ਨਾਉ ਕੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਆਖਿਆ

ਮੇਰਾ ਨਾਉ ਮਨਸੁਖ ਹੈ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਮਨ ਨੂੰ ਸੁਖ ਤਦੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇ
ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਦੀ ਮਲ ਦੂਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਆਖਿਆ ਜੀ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਕਿਸ ਨੂੰ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜੇੜ੍ਹਾ ਚੰਗੀ ਚੀਜ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇ
ਆਂ ਮਨ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਣਾ ਹੈ ਇਹ ਰਾਗ ਹੈ ਅਰ ਜੇੜ੍ਹਾ ਚੀਜ ਦੇ ਚਲਿਆਂ ਗਿ
ਆਂ ਸੋਕ ਹੋਣਾ ਹੈ ਸੋ ਦ੍ਵੈਖ ਹੈ ਅਥਵਾ ਉਸਤਤਿ ਸੁਣ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਣਾ
ਅਰ ਨਿੰਦਾ ਸੁਣ ਸੋਕ ਹੋਣਾ ਸੋ ਇਹ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਹੈ ਅਥਵਾ ਚੰਗੀ ਵਸ
ਤੁ ਮਨ ਚਾਹੇ ਅਤੇ ਮੰਦੀ ਨਾ ਚਾਹੇ ਏਹ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਹਿਆ
ਜੀ ਇਹ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਕਿਕਰ ਦੂਰ ਹੋਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਬੀਚਾਰ
ਕਰਕੇ ਦੂਰ ਭੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਕਿ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਤੰ
ਨੇਤ੍ਰਾਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਸੋ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਦਾ ਤੇ ਪਦਾਰਥੋਂ ਦਾ ਸਨਬੰਧ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਅ
ਰ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਦੇ ਪਰੇਰਨੇ ਵਾਲਾ ਮਨ ਹੈ ਸੋ ਮਨ ਨੂੰ ਨੇਤ੍ਰਾਂ ਨਾਲ ਸਨਬੰਧ ਕੋਈ ਨ
ਹੀਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਮਨ ਦਾ ਹੋਰ ਰੂਪ ਹੈ ਅਰ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਦਾ ਹੋਰ ਰੂਪ ਹੈ ਅਰ ਆਤਮਾ
ਮਨ ਨੂੰ ਸਤਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਆਤਮਾਂ ਦਾ ਮਨ ਨਾਲ ਸਨਬੰਧ
ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਜੋ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਚਾਂਹਦਾ ਹਾਂ ਸੋ ਪਦਾਰਥ ਚੰਗੇ ਮੰਦੇ
ਦੋਨੋ ਅਨਿਤ ਹੈ ਜੋ ਸੰਜੋਗ ਪਾਇਕੇ ਆਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਵਿਜੋਗ ਪਾਇਕੇ
ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੇ ਉਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਨਾ ਕਰੇ ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ
ਕਾ ਨਾਮ ਜਪੇ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਸੁਧ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾ
ਪਤਿ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਾਣੀਏ ਕਹਾ ਮੈਨੂੰ ਕੁਛ ਉਪਦੇਸ ਕਰੋ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇ
ਆ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਰਾਤ੍ਰ ਇਸਨਾਨ ਕਰਕੇ ਨਾਮੁ ਜਪਿਆ ਕਰ ਅਰ ਚਾਰ
ਘੜੀਆਂ ਦਿਨੇ ਅਗਲੇ ਪਹਿਰ ਅਤੇ ਚਾਰ ਘੜੀਆਂ ਪਿਛਲੇ ਪਹਰ
ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣਿਆਂ ਕਰ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਜੀ ਇਕਾਦਸੀ ਬਰ
ਤ ਰਖਾਂ ਕਿ ਨ ਰਖਾਂ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਇਕਾਦਸੀ ਕਿਤਨੇ ਦਿਨੀ ਆ
ਵਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਹਿਆ ਪੰਦ੍ਰੀਂ ਦਿਨੀ ਆਂਵਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ
ਕਿ ਪੰਦ੍ਰਾਂ ਦਿਨ ਕਿਥੇ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਕਹਿਆ ਜੀ ਮੈਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣ

He is a Sikh who accepts Sikhism

ਦਾ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜੋ ਸੈਜ ਮਨਾਲ ਅਹਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਮਹਾ
ਰਾਜ ਦਾ ਜਸ ਗਾਂਵਦੇ ਹਨ ਸੋ ਸਦਾ ਇਕਾਦਸੀ ਉਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਸੋਭਿਬ੍ਰਤ ਅਰ ਸਭ ਹੀ ਤੀਰਥਾਂ ਦੇ ਫਲ ਉਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ
ਤਾਂ ਬਾਣੀਏ ਕਹਿਆ ਜੀ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਿਖ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ
ਇਹੀ ਸਿਖਿਆ ਜੋ ਏਹ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਸਿਖ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਕਹਿਆ
ਜੀ ਏਹ ਸਮਗ੍ਰੀ ਜੋ ਮਰਦਾਨੇ ਵਾਸਤੇ ਲੈ ਆਇਆ ਹਾਂ ਸੋ ਮੈਂ ਆਪ ਬੀ
ਹੀ ਤੁਸਾਡੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਿਆਲ ਕਹਿਆ ਏਹ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਹ
ਕਮ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਏਸ ਦੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਰੁਪਏ ਦੇਵਣੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿ
ਆ ਏਹ ਵਸਤ ਮਨਸੁਖ ਦੇਹੀ ਲੇਖੇ ਗਹਿਣ ਦੇਹ ਅਤੇ ਅਢਾਈ ਸੈ ਰੁ
ਪਯਾ ਮਰਦਾਨੇ ਦੇ ਉਤਲੇ ਖਰਚ ਨੂੰ ਤੂੰ ਦੇਹਗਾ ਤਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ
ਅਰ ਰਸਤ ਭੀ ਅਤੇ ਢਾਈ ਸੈ ਰੁਪਯਾ ਭੀ ਮਰਦਾਨੇ ਦੇ ਅਗੇ ਰਖਿਆ ਤਾਂ
ਬਾਣੀਆਂ ਵਿਦਾ ਹੋਇਕੇ ਲਾਹੌਰ ਨੂੰ ਗਇਆ ਅਰ ਬਾਬੇ ਨੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ
ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਜੈਰਾਮ ਪਾਸ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਸੋ ਜਿਸ ਵੇ
ਲੇ ਤੂੰ ਵਿਆਹ ਤੇ ਵਿਹਲਾ ਹੋਕੇ ਆਵੇਂਗਾ ਤਦ ਅਸੀਂ ਤੀਰਥਾਂ ਨੂੰ ਜਾਵਾਂਗੇ ਤਾਂ
ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਚਿਠੀ ਕਾਲੂ ਨੂੰ ਜੈਰਾਮ ਦੀ ਆਇ ਪਹੁਤੀ ਜੋ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ
ਦਾ ਦਰਸਨ ਅਸੀਂ ਕੀਤਾ ਚਾਹਨੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜੋ ਇਥੇ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਿ
ਤੇ ਕਿਰਤ ਕਾਰ ਭੀ ਲਾਇ ਦੇਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਆਖਿਆ ਬਚਾ ਨਾਨਕ ਜੀ
ਤੈਨੂੰ ਜੈਰਾਮ ਸਦ ਘਾਲਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਭਲਾ ਜੀ ਜਿਤੁ ਸਾਡੀ
ਰਜਾਇ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਦੇ ਜਾਵਣੇ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ
ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸੇ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਭਾਣੇ ਰਾਜ ਸੀ
ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਦਾ ਅਰ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਚਲਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਲੈ ਚਲੋ ਤਾਂ ਬਚ
ਨ ਹੋਇਆ ਅਸੀਂ ਝਬਦੇ ਆਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਤੇਰਾ ਰਾਜ ਦਿਨੋ ਦਿਨ ਵਧਦਾ
ਜਾਵੇਗਾ ਸੋ ਤੂੰ ਖਾਤਰ ਜਮਾ ਰਹੁ ਤਬ ਬਾਬਾ ਉਠ ਤੁਰਿਆ ਸੋ ਕਿਤਨੇ
ਆ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਜਾਇ ਵੜਿਆ ਤਾਂ ਅਗੋਂ ਜੈਰਾਮ ਆਇ ਮਿਲਿ

ਆ ਅਰ ਗਲ ਲਗ ਕੇ ਮਿਲੇ ਤੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਜੈਰਾਮ
ਪਰਸਾਦਿ ਲੈਕੇ ਦੌਲਤ ਖਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇ ਮਿਲਿਆ ਤਾ ਦੌਲਤ ਖਾਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰ
ਸੰਨ ਹੋਇਆ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਇਹ ਭਲਾ ਦਿਆਨਤਦਾਰ ਨਫਰ ਆ
ਵਡਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡਾ ਕੰਮ ਉਠਾਓ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਅਸੀਂ ਤੁਸਾਡਾ
ਕੰਮ ਨਹੀ ਉਠਾਵਤੇ ਕਿਉਂਜੋ ਤੁਸੀਂ ਰਾਜੇ ਲੋਕ ਹੋ ਅਰ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀ ਕ
ਰਦੇ ਅਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਚੁਗਲੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸੁਣਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਖਾਨ ਆਖਿਆ
ਹੇ ਨਾਨਕ ਤੇਰੇ ਉਤੇ ਅਸੀਂ ਚੁਗਲੀਆਂ ਨਾਂ ਸੁਣਾਂਗੇ ਤਾਂ ਇਕ ਦੇਵ ਦਤ ਖਾ
ਨ ਦਾ ਦੀਵਾਨ ਹੈਸੀ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦਾ ਸਿਖ ਸੀ ਸੋ ਉਸਨੂੰ ਸਦ ਕੇ
ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ ਏਸਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦੇਹੋ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿ
ਆ ਕਿ ਮੈ ਹੋਰ ਕੰਮ ਨਹੀ ਲੈਂਦਾ ਪਰ ਜੇਕਰ ਜੈਰਾਮ ਮੋਦੀਖਾਨਾ ਲਾਇਆ
ਹੈ ਮੈਂ ਤਿਸਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਾਂਗਾ ਤਾਂ ਜੈਰਾਮ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ
ਅਰ ਮੋਦੀਖਾਨੇ ਦਾ ਕਾਗਦ ਲਿਖਵਾਇਕੇ ਲੈ ਆਇਆ ਅਰ ਜਿਤ
ਨੀਆਂ ਜਿਨਸਾਂ ਹੈਸਨ ਸੋ ਸਭ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵੱਟੇ ਵੀ ਮਣ
ਤੀ ਕੂੰ ਤੇ ਪਾਉ ਤੀਕਰ ਸਭੋ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਪਾਉ ਦੇ ਵੱਟੇ ਦੀ ਪੂ
ਜੀ ਪਾਇਆ ਕਿਉਂਜੋ ਵਿਧਿ ਨ ਏਹੋ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਆਪਨੂੰ ਘਰ ਕਹਾਇਆ ਹੈ
ਤਬ ਬਾਬਾ ਲਗਾ ਮੋਦੀਖਾਨਾ ਕਰਨੇ ਨਾਲੇ ਆਇਆਂ ਗਇਆਂ ਸਾਧਾਂ ਸੰ
ਤਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਖਵਾਇਆ ਕਰੇ ਅਰ ਬਸਤ੍ਰ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਬਸਤ੍ਰ ਦਿਆ ਕਰੇ ਤਾ ਦੀ
ਵਾਨ ਨੂੰ ਖਬਰ ਹੋਈ ਸੋ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਤੋਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਦ ਕੇ ਪੁਛਿ
ਆ ਜੋ ਖਰਾਇਤ ਕਿਤਨੀ ਉਠਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਨ ਦਾ ਖਰਚ ਕਿਤਨਾਕ
ਉਠਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਖਾਨ ਦੇ ਖਰਚ ਦਾ ਤਾਂ ਸਵਾ ਸੌ ਰੁਪਯਾ
ਰੋਜ ਉਠਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੈਰਾਇਤ ਦਾ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਤ੍ਰੈ ਸੈ ਅਰ ਕਿਸੇ ਦਿਨ
ਚਾਰ ਸੈ ਉਠਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦਿਵਾਨ ਓਹੋ ਕਾਗਦ ਲੈਕੇ ਖਾਨ ਨੂੰ ਜਾਇ ਦਿ
ਖਾਲਿਆ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜਦ ਦਾ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਮੋਦੀਖਾਨਾ ਸੌਂਪਿਆ
ਹੈ ਤਦ ਦੀ ਜੋ ਬਾਹਰ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਹੈ ਸੋ ਓਹੋ ਸਾਂਭ ਦੇਂਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਉ

ਘਰਦਾ ਜੇ ਤੁਸਾਡਾ ਖਰਚ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਵਾਦੀ ਫਰਿਆਦੀ ਅਰ ਗਾਲ੍ਹਦਾ ਗੀਦ
ਲੈਕੇ ਕੰਮ ਚਲਾਵਨਾ ਹਾਂ ਤੇ ਨਾਨਕ ਫਕੀਰਾਂ ਫੁਕਾਰਿਆਂ ਤੇ ਸਭੋ ਮਾਲ ਲੁਟਾਂ
ਵਦਾ ਹੈ ਸੋ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਖੋ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਲੇਖਾ ਕੀਚੈ ਤਾਂ ਖਾਨ ਆਖਿਆ
ਤੁਸੀ ਜੈਰਾਮ ਨੂੰ ਵਿਚਿ ਬਹਾਇਕੇ ਲੇਖਾ ਕਰੋ ਤਾ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਜੈਰਾਮ ਨੂੰ
ਅਰ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਸੱਦ ਭੇਜਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੀਵਾਨ ਦਾ ਰਸੋਈਆ ਚੌਕਾ ਪਾ
ਇਕੇ ਰਸੋਈ ਲਗਾ ਸੀ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਤੇ ਜੈਰਾਮ ਓਸੇ ਰਾਹੋ ਹੋ ਗਏ ਅਰ
ਬਾਬੇ ਦਾ ਬਸਤ੍ਰ ਚੌਕੇ ਨਾਲੋਂ ਛੁਹਿ ਗਇਆ ਤਾਂ ਦੀਵਾਨ ਕਹਿਆ ਤੁਸਾਂ
ਤਾ ਸਾਡਾ ਚੌਕਾ ਭਿਟਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੁਣ ਅੰਨ ਅਸਾਡੇ ਖਾਣ ਦੇ ਕੰਮੇ ਗਇ
ਆ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਸਲੋਕ ਕਹਿਆ ॥ ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥ ਗਊ ਬ੍ਰਾ
ਹਮਣ ਕਉ ਕਰੁ ਲਾਵਹੁ ਗੋਬਰਿ ਤਰਣੁ ਨ ਜਾਈ ॥ ਧੋਤੀ ਟਿਕਾ ਤੈ
ਜਪਮਾਲੀ ਧਾਨੁ ਮਲੇਛਾਂ ਖਾਈ ॥ ਅੰਤਰਿ ਪੂਜਾ ਪੜਹਿ ਕਤੇਬਾਂ
ਸੰਜਮੁ ਤੁਰਕਾਂ ਭਾਈ ॥ ਛੋਡੀਲੇ ਪਾਖੰਡਾ ॥ ਨਾਇ ਲਇਐ ਜਾਹਿ ਤਰੰ
ਦਾ ॥੧॥ ਮਃ ੧ ॥ ਮਾਣਸ ਖਾਣੇ ਕਰਹਿ ਨਿਵਾਜ ॥ ਛੁਰੀ ਵਗਾਇ
ਨਿ ਤਿਨ ਗਲਿ ਤਾਗ ॥ ਤਿਨ ਘਰਿ ਬ੍ਰਹਮਣ ਪੂਰਹਿ ਨਾਦ ॥ ਉਨਾ
ਭਿ ਆਵਹਿ ਓਈ ਸਾਦ ॥ ਕੂੜੀ ਰਾਸਿ ਕੂੜਾ ਵਾਪਾਰੁ ॥ ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ
ਕਰਹਿ ਆਹਾਰੁ ॥ ਸਰਮ ਧਰਮ ਕਾ ਡੇਰਾ ਦੂਰਿ ॥ ਨਾਨਕ ਕੂੜੁ ਰ
ਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ ॥ ਮਥੈ ਟਿਕਾ ਤੇੜਿ ਧੋਤੀ ਕਖਾਈ ॥ ਹਥਿ ਛੁਰੀ ਜ
ਗਤ ਕਾਸਾਈ ॥ ਨੀਲ ਵਸਤ੍ਰ ਪਹਿਰਿ ਹੋਵਹਿ ਪਰਵਾਣੁ ॥ ਮਲੇਛ
ਧਾਨੁ ਲੇ ਪੂਜਹਿ ਪੁਰਾਣੁ ॥ ਅਭਾਖਿਆ ਕਾ ਕੁਠਾ ਬਕਰਾ ਖਾਣਾ ॥
ਚਉਕੇ ਉਪਰਿ ਕਿਸੈ ਨ ਜਾਣਾ ॥ ਦੇ ਕੈ ਚਉਕਾ ਕਢੀ ਕਾਰ ॥ ਉਪ
ਰਿ ਆਇ ਬੈਠੇ ਕੂੜਿਆਰ ॥ ਮਤੁ ਭਿਟੈ ਵੇ ਮਤੁ ਭਿਟੈ ॥ ਇਹੁ ਅੰ
ਨੁ ਅਸਾਡਾ ਫਿਟੈ ॥ ਤਨਿ ਫਿਟੈ ਫੇੜ ਕਰੇਨਿ ॥ ਮਨਿ ਜੂਠੈ ਚੁਲੀ
ਭਰੇਨਿ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਧਿਆਈਐ ॥ ਸੁਚਿ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਸਚੁ
ਪਾਈਐ ॥੨॥ ਪਉੜੀ ॥ ਚਿਤੈ ਅੰਦਰਿ ਸਭੁ ਕੋ ਵੇਖਿ ਨਦ

ਗੀ ਹੋਰ ਚਲਾਇਦਾ ਆਪੇ ਦੇ ਵਡਿਆਈਆਂ ਆਪੇ ਹੀ ਕਰਮ ਕਰਾ
ਇਦਾ ਵਡਹੁ ਵਡਾ ਵਡ ਮੇਦਨੀ ਸਿਰੇ ਸਿਰਿ ਧੰਧੈ ਲਾਇਦਾ ਨ
ਦਰਿ ਉਪਠੀ ਜੇ ਕਰੇ ਸੁਲਤਾਨਾ ਘਾਹਿ ਕਰਾਇਦਾ ਦਰਿ ਮੰਗਨਿ
ਭਿਖ ਨ ਪਾਇਦਾ ॥੧੬॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਗਊਆਂ ਅ
ਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾ ਥੀਂ ਤੁਸੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਸੋ ਗੋਬਰ ਦੇ ਚਉਂਕੇ ਤੁਸਾਡਾ ਉਧਾਰ
ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਅਰ ਧੋਤੀ ਤੇ ਤਿਲਕ ਤੇ ਜਪਮਾਲੀ ਰਖਦੇ ਹੋ ਤੇ ਧਾਨ ਮਲੇ
ਛਾਂ ਦਾ ਖਾਂਦੇ ਹੋ ਅਰ ਅੰਦਰ ਬੈਠਕੇ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤੇ ਬਾਹਰ ਕਤੇਬਾਂ ਪੜ੍ਹ
ਦੇ ਹੋ ਅਰ ਸੰਜਮ ਤੁਰਕਾਂ ਦਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਏਨਾਂ ਪਾਖੰਡਾਂ ਨੂੰ ਛੋੜਕੇ
ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦਾ ਨਾਉਂ ਜਪੋ ਤਾਂ ਤੁਸਾਡਾ ਉਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ॥੧॥ ਏਹ ਮਲੇਛ
ਜੋ ਮਨੁਖਾਂ ਦੇ ਖਾਣਵਾਲੇ ਹਨ ਸੋ ਨਿਮਾਜਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਅਰ ਤੁਸਾਂ ਤਗਾਂ ਵਾ
ਲਿਆਂ ਕੋਲੋ ਬਕਰੇ ਕੁਹਾਇ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤੈਸੇ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲੁਟਣਾ ਹੋਂਦਾ
ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸਾਂ ਤੇ ਮਸਲਤ ਪੁਛ ਲੈਂਦੇ ਹੈਨ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਭੀ ਵੱਢੀ ਲੈਕੇ ਬ੍ਰਾ
ਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਖਵਾਲਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਤੁਸਾਡੇ ਘਰ ਚਉਕਿਆਂ ਦੀ ਪੂ
ਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂਤੇ ਜਿਨਾਂ ਦੀ ਭੀ ਮਤ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜੋ
ਮਲੇਛਾਂ ਦਾ ਧਾਨ ਹੈ ਸੋ ਕੂੜ ਦੀ ਰਾਸ ਹੈ ਤੇ ਕੂੜ ਦਾ ਵਾਪਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਜੋ ਤੁ
ਸੀਂ ਹਾਕਮਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਆਖਦੇ ਹੋ ਤੇ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਆਖਦੇ ਹੋ ਅਰ ਉ
ਸ ਵਿਚੋਂ ਵੱਢੀ ਲੈਕੇ ਅਹਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂਤੇ ਸਰਮ ਧਰਮ ਦਾ ਡੇਰਾ ਦੂਰ
ਰਹਿਆ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕੂੜ ਵਿਆਪਰ
ਹਿਆ ਹੈ ਅਰ ਤੁਸਾਡੇ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੋ ਮਥੇ ਤੇ ਟਿਕਾ ਲਾਂਵਦੇ ਹਨ
ਅਰ ਤੇੜ ਧੋਤੀ ਗੇਰੀ ਦੀ ਰੰਗੀ ਹੋਈ ਰਖਦੇ ਹਨ ਅਰ ਅੰਦਰ ਉਸਦੇ
ਕਖਾਈ ਜੋ ਲੰਗੋਟਾ ਹੈ ਸੋ ਰਖਦੇ ਹਨ ਅਰ ਤੁਸੀਂ ਹਥ ਵਿਚ ਵਢੀ ਦੀ
ਛੁਰੀ ਰਖਦੇ ਹੋ ਜੋ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਕੁਹਣ ਵਾਸਤੇ ਅਰ ਅਭਾਖਿਆ ਦਾ ਕੁੱ
ਠਾ ਬਕਰਾ ਖਾਂਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਚੌਂਕੇ ਤੇ ਆਖਦੇ ਹੋ ਜੋ ਕੋਈ ਜਾਵੇ ਨਹੀਂ ਜੋ ਭਿਟ
ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨਿਆ ਸਾਡਾ ਫਿਟਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੇਹੜੇ ਸਰੀਰ ਪਾਪਾਂ ਕਰਨਵਾ

ਲੈਂਹਨ ਜੋ ਫਿਟ ਵੇਹਨ ਤਾਤੇ ਉਨ ਮੇ ਅੰਨ ਪਾਇਆ ਭੀ ਫਿਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅ
ਰੁ ਜੋ ਮੁਖੋਂ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹਨ ਸੋ ਭੁਸੀਆਂ ਭੁਰੀਆਂ ਸੁਚੇ ਨਹੀਂ ਹੋਂਦੇ ਅਰੁ ਜੋ
ਸਚ ਕਮਾਇਦੇ ਹਨ ਸੋਈ ਸਚ ਨੂੰ ਪਾਇਦੇ ਹਨ ਕਾਦਾ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮਲੇ
ਛਦੀ ਤ੍ਰਾਖਿਆ ਦਾ ਕੁਠਾ ਬਕਰਾ ਖਾਂਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਚੌਕਾ ਪਾਇਕੇ ਉਤੇ ਕਾਰਾਂ
ਕਢਦੇ ਹੋ ਜੋ ਐਵੇਂ ਕੋਈ ਨਾਹੀਂ ਕੋਏ ਜੋ ਅਸਾਡਾ ਚੌਕਾ ਭਿਟਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਕ
ਰਾਂ ਕਢਕੇ ਉਤੇ ਬਹਾਂਦੇ ਹੋ ਤੇ ਤੇ ਛੈਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਇਕੇ ਵਿਸ੍ਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋ ਅਰੁ ਜੇ
ਤੁਸਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰਿ ਸਚੁ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੋਗੇ ॥੩॥ ਪਉੜੀ
ਕਹਤੀ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਚਿਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਭ ਕੋਈ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਹੈ
ਤਿਨ ਕਲਾ ਕਰਕੇ ਤੇ ਸਭਨਾ ਨੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਨਜਰ ਦੇ ਚਲਾਇੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੇੜ੍ਹੇ ਨਾਮ ਜਪਦੇ ਹਨ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਹਗੁਰੂ
ਵਡਿਆਈ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਨਾਂ ਥੀ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰਾਇਦਾ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਿਆ
ਤੇ ਵਡਾ ਓਹਿ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸਾਜੀ ਹੈ ਅਰ ਸਾਜਕੇ ਜੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰ
ਸਿਰ ਧੰਧੇ ਲਾਇਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ
ਉਸਦੇ ਉਤੇ ਪੁਠੀ ਨਦਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਤਸਾਹਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਨਾਸ ਚਾਇ ਕਰਦਾ
ਹੈ ਤੇ ਦੁਆਰਿਆਂ ਤੇ ਮੰਗਦੇ ਫਿਰਨ ਤਾਂ ਉਨਾ ਨੂੰ ਭੀ ਭਿਖਿਆ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
ਪਾਇਦਾ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਧਨ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਜਾਣ ਕਰ ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਸੋਈ ਸੁਖੀ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ॥੧੬॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਦਿਵਾਨ ਨੇ ਪਿਤਰਾਂ ਦਾ ਸਰਾਧ
ਕੀਤਾ ਅਰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਦੁਧ ਅਤੇ ਦਹੀਂ ਮੰਗਵਾਇਆ ਅਰ ਪ੍ਰਸ
ਦਿ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਖੁਵਾਲਣ ਲਗਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਭੀ ਸਦਿਆ ਜੋ
ਤੁਸੀਂ ਭੀ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਖਾਵੋ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਸਲੋਕ ਕਹਿਆ ॥ ਸਲੋਕ ਮ:

੧॥ ਜੇ ਮੋਹਾਕਾ ਘਰੁ ਮੁਹੈ ਘਰੁ ਮੁਹਿ ਪਿਤਰੀ ਦੇਇ ॥ ਅਗੈ ਵਸ
ਤੁ ਸਿਞਾਣੀਐ ਪਿਤਰੀ ਚੋਰ ਕਰੇਇ ॥ ਵਢੀਅਹਿ ਹਥ ਦਲਾਲ ਕੇ
ਮੁਸਫੀ ਏਹ ਕਰੇਇ ॥ ਨਾਨਕ ਅਗੈ ਸੋ ਮਿਲੈ ਜਿ ਖਟੇ ਘਾਲੇ ਦੇਇ ॥

ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋ ਚੋਰ ਕਿ ਜੋ ਦਾ ਘਰ ਮੁਹਿ ਲਿਆਵੇ ਤੇ ਮੁਹਿ ਕੇ ਪਿ

ਤਰਾਂ ਦੇ ਸਰਾਧ ਕਰਾਵੇ ਤਾਂ ਜਿਸ ਦਾ ਘਰ ਮੁਹਿਆ ਆਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਰ
ਭੀ ਉਥੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਓਹਿ ਆਪਣੀ ਵਸਤ ਨੂੰ ਆਣ ਸਿਆਣਦੇ ਹਨ ਤਾਂ
ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਰ ਭੀ ਚੋਰ ਕਰ ਕੇ ਕਢ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਧਰਮਰਾਇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਇਨ ਕਾ ਬੇਟਾ ਬਲੀ ਹੈ ਅਬ ਵ ਚੋਰ ਹੈ ਸੋ ਜੇਹੜੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਉਸ ਲਾਲ
ਚ ਦੀ ਵਸਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਕਰਾਇਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨਾਂ ਦੇ ਜੋ ਪਿਤਰ ਹੁੰਦੇ
ਹਨ ਸੋ ਉਨਾਂ ਦੇ ਧਰਮਰਾਇ ਹਥ ਵਢਾਇ ਸੁਟਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗੇ ਪਿਤਰਾਂ
ਨੂੰ ਸਾਈ ਵਸਤ ਪਰਾਪਤਿ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਧਰਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਵਿਚੋਂ ਦੇਂਦਾ ਹੈ
॥੧॥ ਮ: ੧ ॥ ਜਿਉ ਜੋਰੂ ਸਿਰਨਾਵਣੀ ਆਵੈ ਵਾਰੋ ਵਾਰ ॥ ਜੂਠੇ ਜੂਠਾ ਮੁ
ਖਿ ਵਸੈ ਨਿਤ ਨਿਤ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ ॥ ਸੂਚੇ ਏਹਿ ਨ ਆਖੀਅਨਿ ਬਹਿ
ਜਿ ਪਿੰਡਾ ਧੋਇ ॥ ਸੂਚੇ ਸੇਈ ਨਾਨਕਾ ਜਿਨ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸੋ
ਇ ॥੧॥ ਜੈਸੇ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਜੋ ਹਨ ਅਰ ਉਨਾਂ ਕੋ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਰਿਤੁ ਆ
ਵਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸਨਾਨ ਕਰ ਕੇ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਅਸੀਂ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ
ਈਆਂ ਹਾਂ ਤੇ ਜੋ ਫੇਰ ਰਿਤੁ ਆਂਵਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫੇਰ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੈਸੇ
ਜੋ ਝੂਠੇ ਪੁਰਖ ਹੈਨ ਸੋ ਚੋਰੀ ਅਰ ਜਾਰੀ ਅਰ ਜੋਰ ਅਰ ਲਾਲਚ ਕਰ ਕੇ
ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਫੇਰ ਸਿਰਾਧ ਅਰ ਪੁੰਨ ਅਰ ਦਾਨ ਅਰ
ਖਿਆਹ ਕਰ ਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਸੀਂ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਏ ਹਾਂ ਅਰ ਫੇਰ ਜੋ ਪਾ
ਪ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਫੇਰ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜੈਸੇ ਜੂਤੀ ਕਢ ਕੇ
ਚੌਕਾ ਪਾਈਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਾਗਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਫਿਰ ਜੁਤੀ ਪਾਈ
ਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜਾਗਾ ਫਿਰ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਚ ਬੋਲਣੇ ਕਰ ਕੇ ਪ
ਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਝੂਠ ਬੋਲਣੇ ਕਰ ਕੇ ਅਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰ ਸੁਚੇ ਏ
ਹ ਨਹੀ ਆਖੀਦੇ ਜੋ ਪਿੰਡਾ ਧੋਇ ਬਹਿੰਦੇ ਹਨ ਸੁਚੇ ਸੇਈ ਹਨ ਜਿਨਾਂ ਦੇ
ਮਨ ਵਿਚ ਨਾਮ ਵਸਦਾ ਹੈ ॥੨॥ ਪਉੜੀ ॥ ਤੁਰੇ ਪਲਾਣੇ ਪਉਣ ਵੇਗ
ਹਰ ਰੰਗੀ ਹਰਮ ਸਵਾਰਿਆ ॥ ਕੋਠੇ ਮੰਡਪ ਮਾੜੀਆਂ ਲਾਇ ਬੈਠੇ ਕਰਿ
ਪਾਸਾਰਿਆ ॥ ਚੀਜ ਕਰਨਿ ਮਨਿ ਭਾਵਦੇ ਹਰਿ ਬੁਝਨਿ ਨਾਹੀ ਹਾਰਿਆ ॥

ਕਾਰਿ ਫੁਰਮਾਇਸ ਖਾਇਆ ਵੇਖਿ ਮਹਲਤੇ ਮਰਣਿ ਵਿਸਾਰਿਆ ਜਰਿ
ਆਈ ਜੋਬਨ ਹਾਰਿਆ ॥੧੭॥ ਪਉੜੀ ਕਾਹਤੀ ਹੈ ਕਿ ਘੋੜੇ ਬਡੇ ਤੁ
ਸੀ ਰਖਦੇ ਹੋ ਤੇ ਉਤੇ ਜੀਨ ਸੁਨਹਿਰੀ ਪਾਇਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰ ਇਸਤ੍ਰੀ
ਆਂ ਨੂੰ ਭੂਖਨ ਕਰਕੇ ਸੀਗਾਰਦੇ ਹੋ ਤੇ ਕੋਠੇ ਅਰ ਮੰਡਪ ਅਰ ਮਾੜੀਆਂ
ਬਣਾਵਦੇ ਹੋ ਅਰੰ ਪਸਾਰੇ ਨੂੰ ਲਗ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਵਿਸਾਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਅਰ
ਫੁਰਮਾਇਸਾਂ ਕਰਕੇ ਖਾਂਦੇ ਹੋ ਸੋ ਜੈਸੇ ਬੁਢੇਪਾ ਆਇਆ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਰਣ
ਭੀ ਸਿਰ ਤੇ ਖੜਾ ਹੈ ॥੧੭॥ ॥ਇਕ ਦਿਨ ਦੀਵਾਨ ਫੇਰ ਬ੍ਰਹਮ ਭੋਜ
ਕੀਤਾ ਅਰ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਪੁਤ੍ਰ ਜੰਮਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾ ਆਖਿਆ
ਸੂਤਕ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਸੀ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ ॥ ਤਾਂ ਦੀਵਾਨ ਬਾਬੇ ਪਾਸ ਆਇ
ਆ ਅਰ ਕਹਿਆ ਜੋ ਮੇਰਾ ਧਾਮਾ ਪਕਾ ਹੋਇਆ ਐਵੇਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ
ਆਖਿਆ ਜੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ ਤਾਂ ਈਹਾਂ ਹੀ ਲੈ ਆਉ ਅਸੀ ਸਾਧਾਂ
ਨੂੰ ਖੁਵਾਲੀਐਂਗੇ ਸੋ ਜਾਂ ਬਾਬੇ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਾਧਾਂ ਨੂੰ ਖਵਾਲਿਆ ਤਾਂ
ਬ੍ਰਾਹਮਣਾ ਆਖਿਆ ਤੁਸਾਂ ਸੂਤਕ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਖਾਧਾ ਹੈ ਸੋ ਤੁਸੀ ਨਰਕ
ਦੇ ਲਾਇਕ ਹੋ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਸਲੋਕ ਬੋਲਿਆ ॥ ਸਲੋਕ ਮ: ੧ ॥ਜੇਕਰਿ
ਸੂਤਕੁ ਮੰਨੀਐ ਸਭ ਤੈ ਸੂਤਕੁ ਹੋਇ ॥ ਗੋਹੇ ਅਤੇ ਲਕੜੀ ਅੰਦ
ਰਿ ਕੀੜਾ ਹੋਇ ॥ ਜੇਤੇ ਦਾਣੇ ਅੰਨ ਕੇ ਜੀਆ ਬਾਝੁ ਨ ਕੋਇ ॥ ਪਹ
ਲਾ ਪਾਣੀ ਜੀਉ ਹੈ ਜਿਤੁ ਹਰਿਆ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥ ਸੂਤਕੁ ਕਿਉ ਕਰਿ
ਰਖੀਐ ਸੂਤਕੁ ਪਵੈ ਰਸੋਇ ॥ ਨਾਨਕ ਸੂਤਕੁ ਏਵ ਨ ਉਤਰੈ ਗਿ
ਆਨੁ ਉਤਾਰੈ ਧੋਇ ॥੧॥ ਮ: ੧ ॥ ਮਨ ਕਾ ਸੂਤਕੁ ਲੋਭੁ ਹੈ ਜਿਹਵਾ
ਸੂਤਕੁ ਕੂੜੁ ॥ ਅਖੀ ਸੂਤਕੁ ਵੇਖਣਾ ਪਰ ਤ੍ਰਿਅ ਪਰ ਧਨ ਰੂਪੁ ॥
ਕੰਨੀ ਸੂਤਕੁ ਕੰਨਿ ਪੈ ਲਾਇਤਬਾਰੀ ਖਾਹਿ ॥ ਨਾਨਕ ਹੰਸਾ ਆ
ਦਮੀ ਬਧੇ ਜਮ ਪੁਰਿ ਜਾਹਿ ॥੨॥ ਮ: ੧ ॥ ਸਭੋ ਸੂਤਕੁ ਭਰਮੁ
ਹੈ ਦੂਜੈ ਲਗੈ ਜਾਇ ॥ ਜੰਮਣੁ ਮਰਣਾ ਹੁਕਮੁ ਹੈ ਭਾਣੈ ਆਵੈ ਜਾ
ਇ ॥ ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਪਵਿਤ੍ਰੁ ਹੈ ਦਿਤੋਨੁ ਰਿਜਕੁ ਸੰਬਾਹਿ ॥ ਨਾਨਕ

ਜਿਨੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੁਝਿਆ ਤਿਨਾ ਸੂਤਕੁ ਨਾਹਿ ॥੩॥ ਪਉੜੀ ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਵਡਾ ਕਰਿ ਸਾਲਾਹੀਐ ਜਿਸੁ ਵਿਚਿ ਵਡੀਆ ਵਡਿਆ
ਈਆ ॥ ਸਹਿ ਮੇਲੇ ਤਾ ਨਦਰੀ ਆਈਆ ॥ ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਣਾ ਤਾ ਮਨਿ
ਵਸਾਈਆ ॥ ਕਰਿ ਹੁਕਮੁ ਮਸਤਕਿ ਹਥੁ ਧਰਿ ਵਿਚਹੁ ਮਾਰਿ ਕਢੀ
ਆ ਬੁਰਿਆਈਆ ॥ ਸਹਿ ਤੁਠੈ ਨਉ ਨਿਧਿ ਪਾਈਆ ॥੧੮॥ ਤਾਂ
ਬਾਬੇ ਕਹਾ ਕਿ ਜੇ ਸੂਤਕ ਮੰਨਣੇ ਹੋਵੈਂ ਤਾਂ ਸਭ ਮੈਂ ਵਿਚਿ ਸੂਤਕ ਹੈ ਕ
ਓਂ ਕਿ ਗੋਹੇ ਅਤੇ ਲਕੜੀਆਂ ਵਿਚ ਭੀ ਜੀਉ ਜੰਮਦੇ ਮਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਅੰ
ਨ ਦੇ ਦਾਣਿਆਂ ਵਿਚ ਭੀ ਜੀਵ ਹੈਂ ਅਰ ਜਲ ਵਿਚ ਭੀ ਜੀਵ ਹੈ ਜੋ ਸਭ ਸੇ
ਨੂੰ ਹਰਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸੂਤਕ ਕਾ ਬਿਚਾਰ ਤਾਂ ਰਸੋਈ ਸਿਧ ਨਹੀਂ ਹੋਂਦੀ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਤਰਹਿ ਸੂਤਕ ਕਾ ਭਰਮ ਨਹੀਂ ਉ
ਤਰਤਾ ਅਰ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰ ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਸੂਤਕ ਉਤਾਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਤ
ਰਤਾ ਹੈ ॥੧॥ ਮਨ ਦਾ ਜੋ ਸੂਤਕ ਹੈ ਸੋ ਲੋਭ ਹੈ ਅਰ ਜਿਹਬਾ ਦਾ ਸੂਤ
ਕ ਕੂੜ ਬੋਲਣਾ ਹੈ ਅਰ ਅਖੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋ ਸੂਤਕ ਹੈ ਸੋ ਪਰਾਈਆਂ ਇ
ਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੇਖਣਦਾ ਹੈ ਅਰ ਪਰਾਇਆ ਧਨ ਦੇਖਣਦਾ ਹੈ ਅਰ ਕੰਨਾਂ
ਨੂੰ ਜੋ ਸੂਤਕ ਹੈ ਸੋ ਚੁਗਲੀ ਸੁਣਨਦਾ ਹੈ ॥ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ
ਜੋ ਜੀਆਂ ਦੇ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ ਸੋ ਜਮ ਦੀ ਪੁਰੀ ਬਧੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ॥੨॥ ਸ
ਭੋ ਜੋ ਸੂਤਕ ਹੈ ਸੋ ਭਰਮ ਹੈ ਅਰ ਅਗਿਆਨ ਕਰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ
ਜੰਮਣਾ ਤੇ ਮਰਨਾ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਹੈ ਅਰ ਉਸ ਦਾ
ਭਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੰਮਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਾਣੇ ਵਿਚ ਹੀ ਮਰਦਾ ਹੈ ਅ
ਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜੋ ਰਿਜਕ ਬਣਾਇ ਦਿਤਾ ਹੈ ਜੀਆਂ ਦਾ ਸੋ ਉਸ ਦਾ ਖਾ
ਣਾ ਪੀਣਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਨਾਂ ਗੁਰਮੁ
ਖਾਂ ਬੁਝਿਆ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਸੂਤਕ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ॥੩॥ ਪਉੜੀ ਕਹਤੀ
ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਵਡਾ ਕਰ ਸਲਾਹੀਏ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚ ਵਡੀਆਂ ਵਡਿ
ਆਈਆਂ ਹੈਂ ਪਰ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਮੇਸਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ

੧੨੪ ਹੈ ਤਿਸ ਨੂੰ ਨਜਰ ਆਵਦੀਆਂ ਹਨ ਅਰ ਜਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਭਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ
ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਵਸੀਆਂ ਹੈਨ ॥ ਅਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸਬਦ ਰੂਪੀ ਨਥ
ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਰਖਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਦੀਆਂ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਵਿ
ਚੋਂ ਮਾਰ ਕਢੀਆਂ ਹਨ ॥ ਅਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੁਠਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨਾਉਂ ਲਿਆਂ ਪਾਈਆਂ॰
ਹੈਨ ॥੧੮॥ ਸਲੋਕੁ ਮਃ ੧ ॥ ਪਹਿਲਾ ਸੁਚਾ ਆਪਿ ਹੋਇ ਸੁਚੈ ਬੈ
ਠਾ ਆਇ ॥ ਸੁਚੇ ਅਗੈ ਰਖਿਓਨੁ ਕੋਇ ਨ ਭਿਟਿਓ ਜਾਇ ॥ ਸੁਚਾ
ਹੋਇ ਕੈ ਜੇਵਿਆ ਲਗਾ ਪੜਣਿ ਸਲੋਕੁ ॥ ਕੁਹਥੀ ਜਾਈ ਸਟਿ
ਆ ਕਿਸੁ ਏਹੁ ਲਗਾ ਦੋਖੁ ॥ ਅੰਨੁ ਦੇਵਤਾ ਪਾਣੀ ਦੇਵਤਾ ਬੈਸੰ
ਤਰੁ ਦੇਵਤਾ ਲੂਣੁ ਪੰਜਵਾ ਪਾਇਆ ਘਿਰਤੁ ॥ ਤਾ ਹੋਆ ਪਾ
ਕੁ ਪਵਿਤੁ ॥ ਪਾਪੀ ਸਿਉ ਤਨੁ ਗਡਿਆ ਥੁਕਾਂ ਪਈਆਂ ਤਿਤੁ ॥
ਜਿਤੁ ਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਨ ਊਚਰਹਿ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਰਸ ਖਾਹਿ ॥ ਨਾਨਕ ਏ
ਵੈ ਜਾਣੀਐ ਤਿਤੁ ਮੁਖਿ ਥੁਕਾ ਪਾਹਿ ॥੧॥ ਮਃ ੧ ॥ ਭੰਡਿ ਜੰਮੀਐ
ਭੰਡਿ ਨਿੰਮੀਐ ਭੰਡਿ ਮੰਗਣੁ ਵੀਆਹੁ ॥ ਭੰਡਹੁ ਹੋਵੈ ਦੋਸਤੀ ਭੰਡਹੁ
ਚਲੈ ਰਾਹੁ ॥ ਭੰਡੁ ਮੁਆ ਭੰਡੁ ਭਾਲੀਐ ਭੰਡਿ ਹੋਵੈ ਬੰਧਾਨੁ ॥ ਸੋ ਕਿਉ ਮੰਦਾ ਆਖੀ
ਐ ਜਿਤੁ ਜੰਮਹਿ ਰਾਜਾਨ ॥ ਭੰਡਹੁ ਹੀ ਭੰਡੁ ਊਪਜੈ ਭੰਡੈ ਬਾਝੁ ਨ ਕੋਇ ॥
ਨਾਨਕ ਭੰਡੈ ਬਾਹਰਾ ਏਕੋ ਸਚਾ ਸੋਇ ॥ ਜਿਤੁ ਮੁਖਿ ਸਦਾ ਸਾਲਾਹੀ
ਐ ਭਾਗਾ ਰਤੀ ਚਾਰਿ ॥ ਨਾਨਕ ਤੇ ਮੁਖ ਊਜਲੇ ਤਿਤੁ ਸਚੈ ਦਰਬਾ
ਰਿ ॥੨॥ ਪਉੜੀ ॥ ਸਭੁ ਕੋ ਆਖੈ ਆਪਣਾ ਜਿਸੁ ਨਾਹੀ ਸੋ ਚੁ
ਣਿ ਕਢੀਐ ॥ ਕੀਤਾ ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਆਪੇ ਹੀ ਲੇਖਾ ਸੰਢੀਐ ॥
ਜਾ ਰਹਣਾ ਨਾਹੀ ਐਤੁ ਜਗਿ ਤਾ ਕਾਇਤੁ ਗਾਰਬਿ ਹੰਢੀਐ ॥ ਮੰਦਾ
ਕਿਸੈ ਨ ਆਖੀਐ ਪੜਿ ਅਖਰੁ ਏਹੋ ਬੁਝੀਐ ॥ ਮੂਰਖੈ ਨਾਲਿ
ਨ ਲੁਝੀਐ ॥੧੯॥ ਤੌ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਪਹਿਲੇ ਸੁਚਾ
ਆਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸਨਾਨ ਕਰ ਕੇ ਅਤੇ ਫੇਰ ਸੁਚੇ ਚੌਕੇ ਤੇ ਜਾਇ
ਬਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸੁਚਾ ਜੋ ਰਸੋਈਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਗੇ ਆਣ ਰਖਦਾ॰

ਹੈ ਤਾਂ ਸੁਚਾ ਹੋਇ ਕੈ ਇਹ ਖਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਚੁਲਾ ਕਰਕੇ ਏਹ ਸਲੋਕ ਪ
ੜਤਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਜੋ ਵਿਸਟਾ ਕਰਕੇ ਬਾਹਰ ਸੁਟ ਅਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਇਹ
ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੇਖ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਅੰਨ ਵੀ ਦੇਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਪਾਣੀ ਭੀ ਦੇਵ
ਤਾ ਹੈ ਅਰ ਬੈਸੰਤਰ ਭੀ ਦੇਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਲੂਣ ਭੀ ਅਤੇ ਪੰਜਵਾਂ ਘ੍ਰਿਤ ਪਾ
ਈਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਪਾਪੀ ਵਿਚ ਜੋ ਪਾਈਤਾ ਹੈ ਸੋ
ਥੁਕਾਂ ਪਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂਤੇ ਜਿਸ ਮੁਖ ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਨਾਉਂ ਨਹੀਂ ਨਿਕ
ਲਦਾ ਸੋ ਮੁਖ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਦੇ ਹਨ ਥੁਕਾਂ ਪਉਣ ਦੇ ਲਾਇਕ ਹੈ
॥੧॥ ਇਹ ਮਨੁਖ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤੋ ਜ
ਬ ਮਾਤਾ ਕੇ ਉਦਰ ਮੈਂ ਨਿੰਮਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤਦ ਭੀ ਭੰਡੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰ ਜੰਮਤਾ
ਹੈ ਤਦ ਭੀ ਭੰਡੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਇਸ ਕਾ ਮੰਗਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਦ ਭੀ ਭੰਡੀ ਹੋ
ਤੀ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਇਸ ਕਾ ਵੀਆਹ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਦ ਭੀ ਭੰਡੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਇ
ਸ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ ਹੈ ਤਦ ਭੀ ਭੰਡੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਦੇਸਗ
ਹ ਤੁਰਦਾ ਹੈ ਤਦ ਭੀ ਭੰਡੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਮਰਦਾ ਹੈ ਤਦ ਭੀ ਭੰਡੀ ਹੋਤੀ
ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਇਸ ਕੇ ਕ੍ਰਿਆ ਕਰਮ ਕਉ ਭਾਲੀਤਾ ਹੈ ਤਦ ਭੀ ਭੰਡੀ ਹੋਤੀ ਹੈ
ਤਾਂਤੇ ਭੰਡ ਦਾ ਹੀ ਸਭੋ ਬੰਧਾਨ ਹੈ ਪਰ ਜਿਸ ਕੇ ਮਨ ਵਿਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ
ਨਾਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਿਉਂ ਮੰਦਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਤੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹੈ ਅਰ ਭੰਡ ਸੇ
ਭੰਡ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਅਰ ਭੰਡਹੁ ਬਿਨਾਂ ਉਪਜਿਆ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਤਾਂਤੇ ਗੁਰੂ
ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭੰਡੀ ਤੇ ਬਾਹਰ ਏਕੋ ਸਚਾ ਪੁਰਖ ਹੈ ਅਰ
ਜਿਸ ਮੁਖ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਤੇ ਹਨ ਸੋ ਉਨਾਂ ਹੀ ਦੇ ਭਾਗ
ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਖ ਭੀ ਉਜਲੇ ਹੋਤੇ ਹਨ ॥੨॥ ਪਉੜੀ ਕਹਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਭ
ਕੋਈ ਪਰਮੇਸਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਖਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੋ ਚੁਣ
ਕਢੀਐ ਅਰ ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਜੋ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪੇ ਹੀ ਪਾਵਣਾ ਹੈ ਅਰ
ਜੋ ਇਸ ਜਗਤ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਗਰਬ ਕਿਉਂ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਮੰਦਾ
ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਆਖਣਾ ਅਰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਏਹੋ ਅਖਰ ਬੁਝਣਾ ਹੈ ਅਰ ਮੂਰਖ

ਨਾਲ ਗਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਚਾਹੀਦੀ॥੧੯॥ ਤਾਂ ਬ੍ਰਹਮਣ ਜੋ ਦੀਵਾਨ ਦਾ
ਗੁਰੂ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਕਹਿਆ ਅਸੀਂ ਤੈਨੂੰ ਮੂਰਖ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਕਰਮਾਂ ਤੇ
ਭ੍ਰਸ਼ਟ ਹੋਇਆ ਫਿਰਦਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ॥ ਸਲੋਕ ਮ: ੧॥
॥ਨਾਨਕ ਫਿਕੈ ਬੋਲਿਐ ਤਨੁ ਮਨੁ ਫਿਕਾ ਹੋਇ॥ ਫਿਕੋ ਫਿਕਾ ਸਦੀ
ਐ ਫਿਕੇ ਫਿਕੀ ਸੋਇ॥ ਫਿਕਾ ਦਰਗਹ ਸੁਟੀਐ ਮੁਹਿ ਥੁਕਾ ਫਿਕੇ
ਪਾਇ॥ ਫਿਕਾ ਮੂਰਖੁ ਆਖੀਐ ਪਾਣਾ ਲਹੈ ਸਜਾਇ॥੧॥ ਮ: ੧
॥ਅੰਦਰਹੁ ਝੂਠੇ ਪੈਜ ਬਾਹਰਿ ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰਿ ਫੈਲੁ॥ ਅਠਸ
ਠਿ ਤੀਰਥ ਜੇ ਨਾਵਹਿ ਉਤਰੈ ਨਾਹੀ ਮੈਲੁ॥ ਜਿਨ ਪਟੁ ਅੰਦਰਿ ਬਾ
ਹਰਿ ਗੁਦੜੁ ਤੇ ਭਲੇ ਸੰਸਾਰਿ॥ ਤਿਨ ਨੇਹੁ ਲਗਾ ਰਬ ਸੇਤੀ ਦੇਖ
ਨੇ ਵੀਚਾਰਿ॥ ਰੰਗਿ ਹਸਹਿ ਰੰਗਿ ਰੋਵਹਿ ਚੁਪ ਭੀ ਕਰਿ ਜਾਹਿ॥ ਪ
ਰਵਾਹ ਨਾਹੀ ਕਿਸੈ ਕੇਰੀ ਬਾਝੁ ਸਚੇ ਨਾਹ॥ ਦਰਿ ਵਾਟ ਉਪਰਿ ਖ
ਰਚੁ ਮੰਗਾ ਜਬੈ ਦੇਇ ਤ ਖਾਹਿ॥ ਦੀਬਾਨੁ ਏਕੋ ਕਲਮ ਏਕਾ ਹ
ਮਾ ਤੁਮਾ ਮੇਲੁ॥ ਦਰਿ ਲਏ ਲੇਖਾ ਪੀੜਿ ਛੁਟੈ ਨਾਨਕਾ ਜਿਉ ਤੇਲੁ
॥੨॥ ਪਉੜੀ॥ ॥ਆਪੇ ਹੀ ਕਰਣਾ ਕੀਓ ਕਲ ਆਪੇ ਹੀ ਤੈ ਧਾਰੀ
ਐ॥ ਦੇਖਹਿ ਕੀਤਾ ਆਪਣਾ ਧਰਿ ਕਚੀ ਪਕੀ ਸਾਰੀਐ॥ ਜੋ ਆ
ਇਆ ਸੋ ਚਲਸੀ ਸਭੁ ਕੋਈ ਆਈ ਵਾਰੀਐ॥ ਜਿਸ ਕੇ ਜੀਅ
ਪਰਾਣ ਹਹਿ ਕਿਉ ਸਾਹਿਬੁ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀਐ॥ ਆਪਣ ਹ
ਥੀ ਆਪਣਾ ਆਪੇ ਹੀ ਕਾਜੁ ਸਵਾਰੀਐ॥੨੦॥ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਕੋਈ ਫਿਕਾ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਤਨੁ ਮਨੁ ਫਿਕਾ ਹੋ
ਦਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜਿਸ ਘਰ ਅਗ ਲਗਦੀ ਹੈ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਘਰ ਨੂੰ ਸਾੜ
ਦੀ ਹੈ ਅਰ ਪਿਛੇ ਹੋਰ ਹਮਸਾਏ ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਭੀ ਸਾੜਦੀ ਹੈ
ਅਰ ਜੇ ਪਾਣੀ ਪਾਇ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਸੋ ਤੈਸੇ ਜੋ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ
ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਹਿਲੇ ਉਸ ਦਾ ਤਨ ਮਨ ਜਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛੇ ਜਿਸ ਤੇ
ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹੋ ਸੋ ਜੇ ਤਾਂ ਉਸ ਅਗੋਂ ਸਾਂਤਕੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ

ਜੇ ਅਗੋਂ ਓਹ ਭੀ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਭੀ ਜਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਫਿਕੇ
ਦਾ ਨਾਮ ਭੀ ਫਿਕਾ ਸਦੀਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਕੇ ਦੀ ਕਿਨ ਸੋਇ ਭੀ ਫਿਕੀ ਹੁੰਦੀ
ਹੈ ਤੇ ਫਿਕਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚੋਂ ਸੁਟ ਘਤੀਦਾ ਹੈ ਅਰ ਫਿਕੇ ਦੇ
ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਥੁਕਾਂ ਪਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਰ ਜੇ ਆਪਣੇ ਥੋਂ ਵਡੇ ਨਾਲ ਫਿਕਾ
ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਨੀਆਂ ਦੀ ਸਜਾਇ ਪਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੂ
ਠ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਸਾਧਾਂ ਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦਾ ਸਾਂਗ ਬਣਾਇ ਬੈਠਦੇ ਹਨ ਅ
ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਬਦ ਕਰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਜਬ ਲਗ ਅੰਦਰੋਂ ਸੁਚੇ ਨਾਂ
ਹੋਵਣ ਭਾਵੇਂ ਅਠ ਸਠ ਤੀਰਥ ਨਾਵਣ ਤਾਂ ਭੀ ਅੰਦਰੋਂ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਉਤਰ
ਦੀ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਚ ਹੈ ਸੋ ਬਾਹਰ ਭਾਵੇਂ ਜੇਹਾ ਭੇਖ ਧਾਰਨ ਸੋਈ
ਭਲੇ ਹੈਨ ਅਰ ਉਨਾਂ ਦਾ ਨੇਹੁ ਪਰਮੇਸਰ ਨਾਲ ਲਗਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬਦ
ਨੂੰ ਵੀਚਾਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਰੰਗ ਕਰਕੇ ਹਸਦੇ ਭੀ ਹੈਨ ਅਰ ਚੁਪ ਭੀ ਕਰ ਜਾਂ
ਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਬੋਲੇਂ ਸਚੇ ਨਾਉਂ ਹੋਰ ਪਰਵਾਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਹੀਂ ਰਖਦੇ ਅਰ ਇ
ਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਦੁਆਰਿਓਂ ਮੰਗਦੇ ਹੈਨ ਹੋਰ ਮਨੁਖ ਦੀ ਆਸ ਨਹੀਂ ਰ
ਖਦੇ ਅਰ ਰਾਹ ਦਿਵਾਨ ਨੂੰ ਭੀ ਇਕ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੇਖ ਭੀ ਇਕੋ ਜਾਣ
ਦੇ ਹੈਨ ਤਾਤੇ ਸੋ ਪਰਮੇਸਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁੰਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਜੋ ਨਸੇ ਅੜੀ
ਆਨ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਤੇਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਧਰਮਰਾਇ ਅਗੇ ਲੇਖਾ ਦੇਨ
ਗੇ ਅਰ ਜਿਓਂ ਤੇਲੀ ਤਿਲਾਂ ਨੂੰ ਪੀੜਦਾ ਹੈ ਤਿਉਂ ਪੀੜੀਅਨਗੇ ॥੨॥
ਪਉੜੀ ਕਾ ਹੇਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਬਾਣੀ ਰਚੀ ਹੈ
ਅਰ ਆਪ ਹੀ ਜੀਆਂ ਮੈਂ ਕਲਾ ਧਾਰੀ ਹੈ ਅਰ ਚਾਰ ਜੁਗ ਚੌਪੜ ਰਚੇ
ਹੈਂ ॥ ਅਰ ਚੌਰਾਸੀ ਖਾਨੇ ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੀਅ ਜੂਨ ਰਚੇ ਹੈਂ ਅਰ ਚਾਰ
ਚਾਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚਾਰ ਵਰਨ ਰਚੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੀਨ ਗੁਣਾਂ
ਕੇ ਪਾਸੇ ਰਚੇ ਹਨ ਸੋ ਜਗਤ ਆਵਾਗਉਣ ਰਚਿਆ ਹੈ ਅਰ ਪਕੀਆਂ
ਸਾਰੀਆਂ ਕਾ ਸਿਰ ਨੀਵਾਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਕਚੀਆਂ ਕਾ ਸਿਰ ਉਚਾ ਹੋਤਾ
ਹੈ ॥ ਅਰ ਜਿਸ ਕਾ ਮਨ ਨਾਮ ਕੇ ਸਾਥ ਜੁੜਿਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਰਣ ਤੇ

ਤੇ ਗ੍ਰਹਿਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਆਪਣੇ ਹਥੀਂ ਆਪਣਾ ਆਪੇ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰ
ਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਇਤਨਾ ਬਚਨ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਭੀ ਅਰ
ਦਿਵਾਨ ਭੀ ਆਨ ਚਰਣੀ ਲਗੇ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਉਥੋਂ ਵਿਦਾ ਹੋਕੇ ਘਰ ਆਇ
ਆ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਅਸਾਡੇ ਨਾਲ ਮੋਦੀਖਾਨੇ ਦਾ ਲੇਖਾ
ਤੁਸੀ ਕਰੋ ਤਾਂ ਦੀਵਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਲੇਖਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਪਰਗਣੇ ਦੀ ਆਮਦਨ
ਭੀ ਪੂਰੀ ਕਰ ਦਿਤੀ ਅਰ ਪੰਜ ਹਜਾਰ ਰੁਪਯਾ ਭੀ ਦੀਵਾਨ ਵਲਿ ਵਧੀਕ
ਕਢਿਆ ਤਾਂ ਫੇਰ ਬਾਬੇ ਨੇ ਜੈਰਾਮ ਨੂੰ ਆਇਕੇ ਹਟੀ ਵਿਖਾਲ ਦਿਤੀ ਜੋ ਸ
ਭ ਪਦਾਰਥਾਂ ਕਰਕੇ ਭਰਪੂਰ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਆਪ
ਣਾਂ ਕੰਮ ਸੰਭਾਲੋ ਅਰ ਮੈਂ ਤੁਸਾਡਾ ਕੰਮ ਨਹੀ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਜੈਰਾਮ ਮਿੰਨਤ
ਕੀਤੀ ਜੋ ਜੀ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਤਾਂ ਦੋਸ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਖਾਨ ਨੂੰ ਖਬਰ ਹੋਈ
ਸੋ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਦਿਵਾਨ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਚੜਕੇ ਬਾਬੇ ਦੇ ਡੇਰੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਬਾ
ਬਾ ਝਲਾਂਘੇ ਹੀ ਨਾਲ ਟਹਲੀਏ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਵੇਈਂ ਤੇ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨੇ ਆ
ਇਆ ਅਰ ਬਸਤ੍ਰ ਉਤਾਰਕੇ ਟਹਲੀਏ ਨੂੰ ਦਿਤੇ ਅਤੇ ਆਪ ਟੁਬੀ ਮਾ
ਰੀ ਤਾਂ ਵਿਚੇ ਹੀ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਦੁਇ ਪਹਿ
ਰ ਤੀਕ ਬੈਠ ਬੈਠਕੇ ਟਹਲੀਆ ਬਸਤ੍ਰ ਘਰ ਲੈ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ
ਆਖਿਆ ਕਿ ਬਾਬਾ ਵਿਚ ਵੇਈਂ ਦੇ ਇਸਨਾਨ ਕਰਨ ਵੜਿਆ ਸੀ ਅ
ਰ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ ਤਾਂ ਖਾਨ ਉਥੇ ਮਹਾਂਜਾਲ ਲੈਕੇ ਗਇਆ ਅ
ਰ ਸਾਰੇ ਜੋਧ ਸਾਧ ਕੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਘਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਫਿਰਿ ਸਭੇ ਲਗੇ ਅ
ਮਸੋਸ ਕਰਨ ਤਾਂ ਅਠਵੇਂ ਦਿਨ ਬਾਬਾ ਫੇਰ ਉਸੇ ਹੀ ਘਾਟੋਂ ਨਿਕਲਿਆ
ਅਰ ਵਿਚ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਾਲ ਜੋ ਦਰ ਦੀ ਗੋਸਟ ਕਰਿਆ ਹੋਇਆ ਅਰ
ਨਿਰੰਕਾਰ ਤੇ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਜੋ ਤੇਰਾ ਦਰ ਕੇਹੜਾ ਹੈ ਅਰ ਘਰ ਕੇਹੜਾ ਹੈ
ਜਿਥੇ ਤੂੰ ਬਹਕੇ ਸਭ ਥੇ ਨੂੰ ਸਮਾਲਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕਹਿਆ ਕਿ
ਜਹਾਂ ਮੇਰਾ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਹਾਂ ਮੇਰਾ ਦਰ ਹੈ ਅਰ ਤਹਾਂ ਹੀ ਮੇਰਾ
ਘਰ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਹੋਈ ਤੁਸੀਂ ਜਾਹੁ ਅਰ ਤੀਰਥਾਂ ਪਰ

ਜਾਇਕੇ ਸਤਿਨਾਮ ਕਾ ਭਗ ਫਿਰਾਓ ਤਬ ਬਾਬਾ ਵੇਈ ਤੇ ਬਾਹਰ ਆ
ਇਆ ਅਰ ਏਹੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨ
ਹੈ ਤਬ ਖਾਨ ਕੋ ਖਬਰ ਹੋਈ ਅਰ ਖਾਨ ਕਾਜੀ ਕੋ ਲੈਕਰ ਆਇਆ
ਸੋ ਲੈਕਰ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਆਨ ਮਿਲਿਆ ਤਬ ਕਾਜੀ ਪੁਛਿਆ ਹੇ ਨਾਨਕ ਤੂੰ ਜੋ
ਕਹਿੰਦਾ ਹੈਂ ਨਾ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਕੋਈ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੈ ਸੋ ਤੁਧ ਨੇ ਕਿ
ਆ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤਬ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਹਿੰਦੂਆਂ ਕੇ ਕਰਮ ਕਰੇ ਸੋ ਹਿੰਦੂ
ਹੋਵੇ ਅਰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਕਰਮ ਕਰੇ ਸੋ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਾਜੀ
ਪੁਛਿਆ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਕਰਮ ਕੇਹੜੇ ਹੈਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਸਲੋਕ ਕਹਿਆ
ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਕਹਾਵਣੁ ਮੁਸਕਲੁ ਜਾ ਹੋਇ ਤਾ ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਕਹਾਵੈ ਅ
ਵਲਿ ਅਉਲਿ ਦੀਨੁ ਕਰਿ ਮਿਠਾ ਮਸਕਲ ਮਾਨਾ ਮਾਲੁ ਮੁਸਾਵੈ ਹੋਇ
ਮੁਸਲਿਮੁ ਦੀਨ ਮੁਹਾਣੈ ਮਰਣ ਜੀਵਣ ਕਾ ਭ੍ਰਮੁ ਚੁਕਾਵੈ ਰਬ ਕੀ ਰ
ਜਾਇ ਮੰਨੇ ਸਿਰ ਉਪਰਿ ਕਰਤਾ ਮੰਨੇ ਆਪੁ ਗਵਾਵੈ ਤਉ ਨਾਨਕ ਸਰਬ
ਜੀਆਂ ਮਿਹਰੰਮਤਿ ਹੋਇ ਤ ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਕਹਾਵੈ ॥੧॥ ਤਬ ਕਾਜੀ ਕ
ਹਿਆ ਹਿੰਦੂਆਂ ਕੇ ਕਰਮ ਕੇਹੜੇ ਹੈਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਸਲੋਕ ਕਹਿਆ ॥ ਮਃ
੧॥ ਪਰਹਰਿ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧੁ ਝੂਠੁ ਨਿੰਦਾ ਤਜਿ ਮਾਇਆ ਅਹੰਕਾਰੁ ਚੁਕਾਵੈ
ਤਜਿ ਕਾਮੁ ਕਾਮਨੀ ਮੋਹੁ ਤਜੈ ਤਾਂ ਅੰਜਨ ਮਾਹਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਪਾਵੈ ਤਜਿ
ਮਾਨੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ਪ੍ਰੀਤਿ ਸੁਤ ਦਾਰਾ ਤਜਿ ਪਿਆਸ ਆਸ ਰਾਮ ਲਿਵ ਲਾਵੈ
ਨਾਨਕ ਸਾਚਾ ਮਨਿ ਵਸੈ ਸਾਚਿ ਸਬਦਿ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵੈ ॥੨॥
ਤਿਸ ਦਾ ਵੀਚਾਰ ॥ ਮੁਸਲਮਾਣ ਭੀ ਕਹਾਵਣ ਮੁਸਕਲ ਹੈ ਕੋਈ ਜੇ ਇ
ਤਨੇ ਧਰਮ ਹੋਵਸ ਤਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਹਾਵੈ ਜੋ ਪਹਲੇ ਦੀਨ ਨੂੰ ਮਿਲਕਰ
ਕੇ ਮਾਲ ਧਨ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸਾਵੈ ਅਬਦਾ ਬਖਸੇ ਅਤੇ ਆਪਣ
ਮਾਣ ਭੀ ਘਟਾਵੈ ਅਰ ਆਪਣੇ ਪੇਕੰਬਰ ਦੇ ਦੀਨ ਤੇ ਮੁਹਕਮ ਹੋਵੈ ਅਤੇ
ਮਰਣ ਤੇ ਜੀਵਣ ਦਾ ਭ੍ਰਮ ਨਾ ਹੋਵੈ ਅਤੇ ਰਬ ਦੀ ਰਜਾਇ ਸਿਰ ਤੇ ਮੰਨੇ
ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ ਨੂੰ ਮੰਨੇ ਅਤੇ ਆਪਾ ਵਿਚੋਂ ਦੂਰ ਕਰੇ ਅਤੇ ਸਰਬ ਜੀ

੧੩੦ ਆ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸਰ ਨੂੰ ਰਾਮਿਆਂ ਜਾਣੇ ਤਾਂ ਤਦ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਹਾਵੇ॥
ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਦੇ ਕਰਮ ਏਹ ਹਨ ਕਿ ਕਾਮ ਨੂੰ ਅਰ ਕ੍ਰੋਧ ਨੂੰ ਝੂਠ ਨੂੰ ਅਰ ਲ੍ਰ
ਵ ਨੂੰ ਅਰ ਅਹੰਕਾਰ ਨੂੰ ਚੁਕਾਵੈ ਅਰ ਕਾਮਨੀਆਂ ਨਾਲ ਮੋਹ ਭੀ ਤਜੈ
ਤਾਂ ਜਗਤ ਵਿਚ ਹੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੂੰ ਪਾਵੈ ਅਰ ਮਾਨ ਭੀ ਤਜੈ ਅਰ ਅਭਿ
ਮਾਨ ਨੂੰ ਤਜੈ ਅਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਤ ਤਜੈ ਅਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਦੀਆ
ਸਨੂੰ ਛਡਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਨਾਲ ਲਿਵ ਲਾਵੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ
ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਚ੍ਹਾ ਇਸ ਦੇ ਮਨ ਵਸੈ ਤਾਂ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਸਚੇ ਹਰਿਨਾਮ ਵਿ
ਚ ਸਮਾਵੈ ਸੋ ਜਦ ਇਹ ਬਚਨ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਤਾਂ ਕਾਜ਼ੀ ਚੁਪ ਕਰ
ਰਹਿਆ ਅਰ ਬਾਬਾ ਮਸਤਾਨਾ ਹੀ ਫਿਰੈ ਅਤੇ ਜੇ ਭੁਖ ਲਗੇ ਸਤਾਂ ਰੇਤ
ਦੀ ਤਲੀ ਚਾਇ ਮਾਰੇ ਅਰ ਕਦੀ ਅਕ ਦੇ ਪਤ੍ਰ ਤੋੜ ਖਾਵੈ ਅਰ ਸਹਿਰ ਵਿ
ਚ ਵੜੈ ਹੀ ਨਾਹੀਂ ਅਰ ਜੇ ਸਵੈਂ ਤਾਂ ਰੋੜਾਂ ਦੀ ਵਿਛਾਈ ਚਾਇ ਕਰੇ ਜੋ ਨੀਂਦ
ਨਾ ਪਵੇ ਤਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਫੇਰ ਖਾਨ ਬਾਬੇ ਦੇ ਪਾਸ ਲਗਾ ਜਾਵਣ ਤਾਂ ਕਾਜ਼ੀ
ਆਖਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੋਇਕੇ ਹਿੰਦੂ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਸੋ ਉ
ਸਨੂੰ ਇਥੇ ਹੀ ਸਦ ਲਵੋ ਤਾਂ ਖਾਨ ਦੇ ਆਦਮੀ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਸਦਣ ਗਏ ਤਾਂ
ਬਾਬੇ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਤੇਰੇ ਖਾਨ ਦੀ ਅਤੇ ਕਾਜ਼ੀ ਦੀ ਕੀ ਪਰਵਾਹ ਪਈ ਹੈ
ਤਾਂ ਆਦਮੀ ਫੇਰ ਆਏ ਅਰ ਖਾਨ ਨੂੰ ਸਭ ਸੁਨਾਇਆ ਤਾਂ ਖਾਨ ਆਖਿ
ਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਬ ਜਾਇਕੇ ਕਹੋ ਜੋ ਵਾਸਤੇ ਖੁਦਾਇ ਦੇ ਸਾਨੂੰ ਦੀਦਾਰ
ਦੇਹ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਆਇਆ ਅਰ ਅਗੇ ਖਾਨ ਤੇ ਕਾਜ਼ੀ ਨਿਵਾਜ ਪੜਨ ਲ
ਗੇ ਸੇ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਹਸਿਆ ਅਰ ਕਾਜ਼ੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਹੇ ਖਾਨ ਜੀ ਏਹ ਹਿ
ਦੂ ਅਸਾਡੀ ਨਿਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਹਸਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਖਾਨ ਪੁਛਿਆ ਜੋ ਬਾਬਾ ਤੂ ਅਸਾਡੀ
ਨਿਵਾਜ ਨੂੰ ਕਾਹੇ ਹਸਦਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੁਸਾਡੀ ਨਿਵਾਜ ਕਬੂਲ
ਨਹੀ ਪਈ ਤਾਂ ਖਾਨ ਕਹਿਆ ਕਿਉਂ ਨਾਹੀਂ ਕਬੂਲ ਪਈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿ
ਆ ਕਿ ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਉਜੂ ਕਰਦੇ ਆਹੇ ਤਾਂ ਤੁਸਾਡਾ ਰਿਦਾ ਖੁਦਾਇ ਵਲ ਹੈ
ਸੀ ਅਰ ਜਦ ਤੁਸੀਂ ਨਿਮਾਜ ਪੜਨ ਲਗੇ ਤਾਂ ਕਾਜ਼ੀ ਦਾ ਰਿਦਾ ਖੁਦਾਇ

ਵਲੋਂ ਫਿਰਕੇ ਮਾਇਆ ਵਲ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਸਾਡੀ ਨਿਮਾਜ ਕਬੂਲ ਨ ਪਈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਜੇ ਵਕਤੀਆਂ ਦਾ ਰਿਦਾ ਠਉਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤਾਂ ਜੋਤੀਆਂ ਦਾ ਰਿਦਾ ਕਦੇ ਠਉਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਾਜੀ ਕਹਿਆ ਜੇ ਤੂੰ ਜਾਣਨਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਦਸ ਮੇਰਾ ਰਿਦਾ ਕਿਥੇ ਗਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੇਰੇ ਘਰ ਘੋੜੀ ਸੂਈ ਸੀ ਅਤੇ ਘਰ ਵਿਚ ਖੂਹ ਸੀ ਸੋ ਤੁਧ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮਤ ਵਿਛੇਰਾ ਖੂਹ ਵਿਚ ਪੈ ਮਰਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸੁਣਕਰ ਕਾਜੀ ਸਰਮਿੰਦਾ ਹੋਇ ਗਇਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਾਜੀ ਪੁਛਿਆ ਨਾਨਕ ਜੀ ਤੂੰ ਹਿੰਦੂ ਹੈਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੈਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਬੋਲਿਆ ॥ ਕੋਈ ਆਖੇ ਭੂਤਨਾ ਕੋ ਕਹੈ ਬੇਤਾਲਾ ॥ ਕੋਈ ਆਖੈ ਆਦਮੀ ਨਾਨਕ ਵੇਚਾਰਾ ॥ ਭਇਆ ਦਿਵਾਨਾ ਸਾਹ ਕਾ ਨਾਨਕ ਬਉਰਾਨਾ ॥ ਮੈ ਹਰਿ ਬਿਨ ਅਵਰ ਨ ਜਾਨਾ ॥ ਤਾ ਦਿਵਾਨਾ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਭੈ ਦਿਵਾਨ ਹੋਇ ॥ ਏਕੀ ਸਾਹਿਬ ਬਾਹਰਾ ਦੂਜਾ ਅਵਰ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥ ਤਾ ਦਿਵਾਨਾ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਭੈ ਰਾਚਿ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥ ਏਕੀ ਸਾਹਿਬ ਬਾਹਰਾ ਅਵਰ ਨ ਦੂਜੀ ਜਾਇ ॥ ਤਉ ਦਿਵਾਨਾ ਜਾਣੀਐ ਜਉ ਸਾਹਿਬ ਧਰੇ ਪਿਆਰ ॥ ਮੰਦਾ ਜਾਣੈ ਆਪ ਕਉ ਅਵਰ ਭਲਾ ਸੰਸਾਰ ॥ ਜਾਂ ਇਹ ਸਲੋਕ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤਾਂ ਕਾਜੀ ਕਹਿਆ ਜੀ ਇਸ ਦਾ ਮਾਇਨਾ ਸੁਣਾਵੋ ਜੋ ਅਸੀਂ ਸਮਝੀਏ ਤਬ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਜੋ ਗਿਆਨੀ ਪੁਰਸ਼ ਹੈਨ ਸੋ ਸਭਨਾਂ ਮੇਂ ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ ਜੋਤ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਜੋ ਅਗਿਆਨੀ ਹੈਨ ਸੋ ਇਸ ਪੰਜਾਂ ਤਤਾਂ ਦੇ ਪੁਤਲੇ ਨੂੰ ਕੋਈ ਭੂਤਨਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਕੋਈ ਬੇਤਾਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਕੋਈ ਆਦਮੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਇਸ ਜੋਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੁੰਨਤ ਕਰਾਇਕੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਹਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਇਸ ਜੋਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਤਿਲਕ ਜੰਞੂ ਪਾਇਕੇ ਹਿੰਦੂ ਕਹਾਇੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਦਿਵਾਨਾ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹਾਂ ਸੋ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਅਰ ਇਕ ਬੁਧ ਹੀਣ ਭੀ ਦਿਵਾਨੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਓਹ ਦਿਵਾਨੇ ਨਹੀਂ ਕਹੀਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਦਿਵਾਨੇ ਹੈਨ ਜੋ ਸਮਝਣ ਭੀ ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਭੈ

ਕਰਕੇ ਜਗਤ ਵਲੋਂ ਦਿਵਾਨੇ ਭੀ ਹੋ ਰਹਨ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਦਿਵਾਨੇ ਸੋ ਹੈਨ ਜੋ ਬਿਭਿ
ਚਾਰ ਕਮਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਇਕ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦੂਜਾ ਨਹੀ ਜਾਨਤੇ ਸੋ
ਈ ਦਿਵਾਨੇ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਗੁਰੂ
ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਦੇ ਹਨ ਸੋਈ ਦਿਵਾਨੇ ਹੈਨ ਸੋਈ ਦਿਵਾਨੇ ਹਨ ਜੋ ਆਪ
ਕਉ ਮੰਦਾ ਜਾਨਦੇ ਹਨ ਅਰ ਹੋਰ ਸਭਸ ਨੂੰ ਭਲਾ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਏਹ
ਬਚਨ ਬਾਬੇ ਕਹੇ ਤਾਂ ਖਾਂਨ ਬੋਲਿਆ ਨਾਨਕ ਜੀ ਤੁਸਾਂ ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਛਡ
ਦਿਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸਾਡਾ ਸਰੀਰ ਬਹੁਤ ਨਿਰਬਲ ਹੋ ਗਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ
ਬੋਲਿਆ ਭੈ ਤੇ ਡਰ ਤੇ ਅਗਲਾ ਖਾਧਾ ਪੀਤਾ ਫਿਜੈਂਦੇ ਹਾਨ ਵਾਜਿਨ ਸੁ
ਲਤਾਨ ਖਾਂਹੇ ਏਤੇ ਤੇ ਖੇਦਾ ਨਾਨਕ ਉਨੀ ਰਾਖਿਆ ਸਭ ਕੁਝ ਤੇ ਦੇਨੇ
ਦਾ ॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਭੈ ਕਰਕੇ ਮੇਨੂੰ ਵਡਾ ਰੋਗ ਹੋ
ਇਆ ਹੈ ਅਰ ਮੇਰੀ ਦੇਹ ਪਈ ਖਪਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਈ ਛਿਜਦੀ ਹੈ ਜੋ
ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਾਨ ਨਿਕਲ ਜਾਨਗੇ ਤਾਂ ਭੁਖੇ ਨੇ ਸਭ ਟੁਟ ਜਾ
ਨਗੇ ਸੋ ਜਾਂ ਇਹ ਬਚਨ ਕਰਕੇ ਬਾਬਾ ਚਲਦਾ ―― ਰਹਿਆ ਅਰ ਬਾਹਰ
ਵੇਈਂ ਤੇ ਆਣ ਬੈਠਾ ਤਾਂ ਉਥੇ ਮਰਦਾਨਾ ਰਬਾਬੀ ਆਣ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ
ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਭੁਲਾ ਕੀਤਾ ਹਈ ਅਸੀ ਤੈਨੂੰ ਉਡੀਕਦੇ
ਆਂ ਸੋ ਹੁਣ ਅਸੀ ਤੀਰਥਾਂ ਨੂੰ ਚਲਦੇ ਹਾਂ ਤੂੰ ਤਿਆਰ ਹੋਹੁ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿ
ਆ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਭਗਤ ਹੋ ਅਰ ਤੁਸੀ ਤਾਂ ਖਾਂਦੇ ਪੀਂਦੇ ਕੁਛ ਨ
ਹੀ ਪਰ ਅਸੀਂ ਅੰਨ ਪਾਣੀ ਦੇ ਜੀਵ ਹਾਂ ਸੋ ਸਾਡੀ ਤੁਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੀਕੂੰ ਨਿਭੂ
ਗੀ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਤੂੰ ਸਿਦਕ ਕਰਕੇ ਚਲ ਅਸੀ ਤੈਨੂੰ
ਨੰਗਾ ਭੁਖਾ ਨਾ ਰਹਿਨ ਦੇਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆਖਿਆ ਭਲਾ ਜੀ ॥ ਪ
ਉੜੀ ਤੇਈਸਵੀਂ ਚਲੀ ॥ ਸਬਦ ॥ ਪੁਕਾਰ ਦਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭੁ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ
ਜਗ ਮਾਹਿ ਪਠਾਇਆ ॥ ਚਰਨ ਧੋਇ ਰਹਰਾਸਿ ਕਰ ਚਰਣਾਮ੍ਰਿਤ ਸਿਖਾਂ ਪੀਲਾ
ਇਆ ॥ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਕਲਿਜੁਗ ਅੰਦਰਿ ਇਕ ਦਿਖਾਇਆ ॥ ਚਾ
ਰੇ ਪੈਰ ਧਰਮ ਦੇ ਚਾਰ ਵਰਨ ਇਕ ਵਰਨ ਕਰਾਇਆ ॥ ਰਾਣਾ ਰੰਕ ਬਰਾਬਰੀ

ਪੈਰੀਂ ਪਵਣਾ ਜਗ ਵਰਤਾਇਆ ਉਲਟਾ ਖੇਲ ਪਿਰੰਮ ਦਾ ਪੈਰਾਂ ਉਪਰ ਸੀ
ਸ ਨਿਵਾਇਆ। ਕਲਿਜੁਗ ਬਾਬੇ ਤਾਰਿਆ ਸਤਿ ਨਾਮ ਪੜ੍ਹ ਮੰਤ੍ਰ ਸੁਣਾਇ
ਆ। ਕਲ ਤਾਰਣ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਆਇਆ। ੨੩॥ ੮॥

ਧਰਮ ਰੂਪ ਧੌਲ ਦੀ ਪੁਕਾਰ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨੇ ਸੁਣੀ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ
ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਅਉਤਾਰ ਧਾਰ ਕੇ ਚਰਨ ਧੋਇ ਕੇ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਪਿਲਾਇਆ
ਜੋ ਇਹ ਸਿਖੀ ਦੀ ਰਹਿਰਾਸਿ ਕੀਤੀ ਅਰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹ
ਮ ਹੈ ਕਲਜੁਗ ਵਿਚ ਇਕ ਦਿਖਾਇਆ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਚਾਰੋ ਪੈਰ ਫੇਰ
ਥਾਪੇ ਅਰ ਸਤਨਾਮ ਦੇ ਚਾਰ ਅਖਰ ਮੂਲ ਮੰਤ੍ਰ ਕੀਤੇ ਤੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਚ
ਰ ਅਖਰ ਦਾ ਜਾਪ ਕੀਤਾ ਜੋ ਵਵਾ ਵਾਸਦੇਵ ਹਾਹਾ ਹਰਿ ਗਗਾ ਗੋਬਿ
ਦ ਰਾਰਾ ਰਾਮ ਅਰ ਚਾਰੇ ਫਲ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਦਿਤੇ ਜੋ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ
ਮੋਖ ਅਰ ਚਾਰੋ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਜਾਪ ਦਸਿਆ ਜੋ ਜਾਗ੍ਰਤ ੧॥ ਸੁਪਨ ੨।
ਸਖੋਪਤ ੩। ਤੁਰੀਆ ੪। ਅਰ ਚਾਰੇ ਕਰਮ ਬਾਣੀ ਮੇਂ ਪਾਏ ਜੋ ਭਗ
ਤਿ ੧॥ ਗਿਆਨ ੨। ਜੋਗ ੩। ਵੈਰਾਗ ੪। ਅਰ ਚਹੁੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਦਾ
ਕੜਾਹ ਕੀਤਾ ਜੋ ਖੰਡ ਘਿਉ ਮੈਦਾ ਦੂਧ ਅਥਵਾ ਪਾਣੀ ਤਾਂ ਬਚਨ ਕੀਤ
ਜੋ ਸਬਦ ਵਿਚੋਂ ਭੀ ਸੁਟਣ ਵਾਲੀ ਵਸਤ ਕੋਈ ਨਹੀ ਤੇ ਕੜਾਹ ਵਿਚੋਂ ਭੀ
ਸੁਟਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਨਹੀ ਤੇ ਸੋ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਚਹੁ ਵਰਨਾਂ ਦੀ ਇਕ ਸਾਧ
ਸੰਗਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਰ ਚਹੁ ਵੇਦਾਂ ਦਾ ਮੂਲ ਤੁਹਾਨੂੰ ਗੋਬਜੀ ਕਰ ਦਿਆਂਗੇ
ਸੋ ਤੁਸਾਂ ਭੀ ਕੋਈ ਖੋਟਾ ਕਰਮ ਸੁਟਨ ਵਾਲਾ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰਖਨਾਂ ਤਾਂ ਵਾਹ
ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੋਗੇ ਤੇ ਰਾਣੇ ਅਰ ਰੰਕ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪ
ਰਦੇਹਾਂ ਵਿਚੋ ਜੇਹੜਾ ਸਬਦ ਨੂੰ ਮੰਨੇਗਾ ਉਸੇ ਦਾ ਕਲਿਆਣ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਦੋ
ਨੋ ਪੈਰੀ ਪੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਆਖਨ ਉਲਟਾ ਖੇਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰ ਉਚਾ ਹੈ ਤੇ
ਪੈਰ ਨੀਵੇ ਹਨ ਅਰ ਸਿਰ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਨਿਵਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਕਲਜੁਗ ਦੇ ਜੀਅ
ਦੇ ਉਧਾਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਬਾਬੇ ਅਉਤਾਰ ਧਾਰਿਆ ਹੈ। ੨੩॥ ।ਅਗੇ
ਪਉੜੀ ਚੌਬੀਸਵੀਂ ਚਲੀ। ੮॥ ੮॥ ੮॥ ੮॥

॥ਪਹਿਲਾ ਬਾਬੇ ਪਾਇਆ ਬਖਸ਼ ਦਰਿ ਪਿਛੋਂ ਦੇ ਫਿਰ ਘਾਲ ਕਮਾਈ॥ਰੇਤੁ
ਅਕੁ ਅਹਾਰੁ ਕਰ ਰੋੜਾਂ ਕੀ ਗੁਰੂ ਕਰੀ ਵਿਛਾਈ॥ਭਾਰੀ ਕਰੀ ਤਪਸਿਆ ਵਡੇ
ਭਾਗ ਹਰਿ ਸਿਉਂ ਬਣ ਆਈ॥ਬਾਬਾ ਪੈਧਾ ਸਚਖੰਡ ਨਉ ਨਿਧਿ ਨਾਮ ਗਰੀਬੀ
ਪਾਈ॥ਬਾਬਾ ਦੇਖੈ ਧਿਆਨ ਧਰ ਜਲਦੀ ਸਭ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਦਿਸ ਆਈ॥
ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ ਗੁਬਾਰ ਹੈ ਹੈ ਹੈ ਕਰਦੀ ਸੁਣੀ ਲੁਕਾਈ॥ਬਾਬੇ ਭੇਖ ਬਣਾਇਆ
ਉਦਾਸੀ ਦੀ ਰੀਤ ਚਲਾਈ॥ਚੜ੍ਹਿਆ ਸੋਧਣ ਧਰਤਿ ਲੁਕਾਈ॥੨੪॥

ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਹੇ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਅਸਾਨੂੰ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਥੋਂ ਨਾਮ ਦੀ ਤੇ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਪਾਹਿਲੇ ਬਖਸ਼ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਤਪ ਕਰਨੇ ਹਾਂ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਠਹਿਰਾਵਣ ਵਾਸਤੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਰ ਹੁਣ ਅਸਾਂ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਡਿਠਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਜਗਤ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਲਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਉਂ ਸੂਰਜ ਬਿਨਾ ਅੰਧੇਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਿਉਂ ਗੁਰਾਂ ਬਿਨਾ ਗਿਆਨ ਕਾ ਅੰਧੇਰਾ ਵਰਤ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰ ਸਭ ਲੋਕ ਹੈ ਹੈ ਪਏ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਇਨਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ ਵਾਸਤੇ ਅਸਾਂ ਤੀਰਥਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੀਰਥਾਂ ਉਤੇ ਧਰਮ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰ ਜੋ ਜਾਤ੍ਰੀ ਆਵਨਗੇ ਤਾਂ ਸਭ ਧਰਮ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਕਰ ਜਾਨਗੇ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ ਪਾਖੰਡ ਵਰਤਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਜਾਤ੍ਰੀ ਆਂਵਦੇ ਹਨ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁੰਦਾ ਅਰ ਓਹ ਪੁੰਨ ਵਾਸਤੇ ਆਂਵਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੀਰਥ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਪ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਅਸਾਂ ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਾਵਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਗ੍ਰਹਸਤੀ ਦਾ ਭੇਖ ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ ਨਿਭਦਾ ਨਹੀਂ ਸੋ ਤੂੰ ਭੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਭੀ ਉਦਾਸੀ ਦਾ ਭੇਖ ਕਰ ਲਈਏ ਤਾਂ ਸਿਰ ਤੇ ਟੋਪੀਆਂ ਰਖ ਲਈਆਂ ਅਰ ਗਲ ਵਿਚ ਚੋਲੇ ਪਾ ਲਏ ਅਰ ਤੇੜ ਲੰਗੋਟੇ ਮੁਤਕੇ ਬੰਨ ਲਏ ਅਰ ਪੈਰ ਖੜਾਵਾਂ ਪਾ ਲਈਆਂ ਸੋ ਅਗੇ ਬਾਬਾ ਚਲਿਆ ਜਾਵੈ ਅਰ ਪਿਛੇ ਰਬਾਬ ਮੋਢੇ ਤੇ ਰਖਕੇ ਮਰਦਾਨਾ ਚਲਿਆ ਜਾਵੈ॥ਅਰ

ਸੂਰਜ ਗ੍ਰਹਣ ਦਾ ਮੇ
ਲਾ ਕੁਲਖੇਤ੍ਰ ਦਾ ਸੁ
ਣਕੇ ਉਠ ਤੁਰੇ ਜੋ ਧ
ਰਤੀ ਤੇ ਸਾਧ ਸੰਗ
ਤ ਦਾ ਦਰਸਨ ਕਰੋਗੇ

॥੨੪॥ ॥ਬਾਬਾ ਆਇਆ ਤੀਰਥੈ ਤੀਰਥ ਪੁਰਬ ਸਭੇ ਕਰ ਦੇਖੈ ॥ ਪੂ
ਰਬ ਧਰਮ ਬਹੁ ਕਰਮ ਕਰ ਭਾਉ ਭਗਤ ਬਿਨ ਕਿਤੈ ਨ ਲੇਖੈ ॥ ਭਾਉ ਨ ਬ੍ਰਹਮੇ
ਲਿਖਿਆ ਚਾਰ ਬੇਦ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ ਪੜ੍ਹਿ ਪੇਖੈ ॥ ਢੂੰਢੀ ਸਗਲੀ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸਤਜੁ
ਗ ਆਦਿ ਦੁਆਪੁਰ ਤ੍ਰੇਤੈ ॥ ਕਲਜੁਗ ਧੁੰਧੂਕਾਰ ਹੈ ਭਰਮ ਭੁਲਾਈ ਬਹੁ ਬਿਧ
ਭੇਖੈ ॥ ਭੇਖੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨ ਪਾਈਐ ਆਪ ਗਵਾਏ ਰੂਪ ਨ ਰੇਖੈ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਵਰ
ਨ ਅਵਰਨ ਹੋਇ ਨਿਵ ਚਲਣਾ ਗੁਰਸਿਖ ਵਿਸੇਖੈ ॥ ਤਾ ਕਿਛ ਘਾਲ ਪਵੈ ਦਰ
ਲੇਖੈ ॥੨੫॥ ॥ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਚਲਿਆ ਤੀਰਥਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਪ੍ਰਿਥਮੇਂ ਕੁਲਖੇਤ੍ਰ
ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਏ ਅਰ ਉਥੇ ਸਭ ਰਿਖੀਸਰ ਤਪੀਸਰ ਜਤੀ ਸਤੀ ਰਾਜਾ ਪ
ਰਜਾ ਸਭ ਆਨ ਇਕਠੇ ਹੋਏ ਹੈਸਨ ਤਬ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜੋ ਕਿਸੇ ਪੂਰ
ਗਇਨਕੇ ਸਬ ਚਰਚਾ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਉਥੇ ਆਸਣ ਕਰਕੇ ਬੈਠ
ਰਹਿਆ ਅਤੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਜੋ ਰਬਾਬ ਵਜਾਇ ਤਾਂ ਇਤਨੇ
ਚਿਰ ਤੱਕ ਰਾਜੇ ਦੀ ਰਾਣੀ ਅਰ ਰਾਜੇ ਕਾ ਬੇਟਾ ਆਏ ਅਰ ਇਕ ਮਿਰ
ਗ ਸਿਕਾਰ ਕਰਕੇ ਉਨਾਂ ਨੇ ਆਣ ਧਰਿਆ ਤਾਂ ਰਾਣੀ ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ
ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਰੀਕ ਪ੍ਰਬਲ ਪਏ ਹੋਏ ਹਨ ਅਰ ਸਾਨੂੰ ਦੇਸ ਵਿਚੋਂ ਕਢਿਦੇ
ਤਾ ਹੈਨੇ ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਫੇਰ ਦੇਸ ਵਿਚ ਜਾਇ ਵਸੀਏ
ਤਬ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤੁਸੀਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਭੋਜਨ ਕਰੋ ਤਾਂ ਉਨਾ ਕਹਿਆ ਹੁਣ ਤਾਂ ਸਾਡੇ
ਪਾਸ ਬ੍ਰਹਮ ਭੋਜ ਜੋਗਾ ਕੁਛ ਨਹੀ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਇਕ ਕੋਰਾ ਮਟਕਾ
ਲੈ ਆਓ ਤਾਂ ਓਹ ਕੋਰਾ ਮਟਕਾ ਲੈ ਆਇਆ ਫਿਰ ਕਹਿਆ ਘੀਉ ਅਰ ਮ
ਸਾਲਾ ਲਿਆਇਕੇ ਅਰ ਮਿਰਗ ਨੂੰ ਕਟਕੇ ਪਾਓ ਅਰ ਹੇਠ ਅਗ ਬਾਲੀ

ਜਿਨੇ ਤਾਂ ਸਭ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਸੂਰਜ ਗ੍ਰਹਿ
ਣ ਦੇ ਦਿਨ ਤੂੰ ਜੋ ਮਾਸ ਖਾਂਨਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਕਿਹਾ ਅਤੀਤ ਹੈਂ ਤਾ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ
ਤੁਸੀ ਸਭੇ ਪੰਡਿਤ ਕੁਰਖੇਤ੍ਰ ਦੇ ਇਕਠੇ ਹੋਵਉ ਤਦ ਮੈਂ ਤੁਸਾਡੇ ਨਾਲ ਚ
ਰਚਾ ਕਰਨਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਭ ਪੰਡਿਤ ਕੁਰਖੇਤ੍ਰ ਦੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਨਾਨੂੰ ਚੰਦ
ਜੋ ਬਡਾ ਪੰਡਿਤ ਸੀ ਓਹ ਭੀ ਵਿਚ ਆਇ ਬੈਠਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤੁਸੀ ਮ
ਸ ਕਿਸਨੋ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਾ ਧਰਮ ਜੋ ਵੇਦ ਕਾ ਪਾਠ ਕਰ
ਨਾ ਅਰ ਜਗ ਕਰਾਵਣਾ ਅਰ ਖਤ੍ਰੀ ਕਾ ਧਰਮ ਹੈ ਜੋ ਜੁਧ ਕਰਨੇ ਅਰ
ਜਗ ਕਰਨੇ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਖਤ੍ਰੀ ਕੇ ਪਾਸ ਤੋ ਸਸਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤੇਰੇ
ਪਾਸ ਕਿਥੇ ਹੈਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਹਮਰੇ ਪਾਸ ਨਾਮ ਕੀ ਤੇਗ ਹੈ ਅਰ
ਸਮ ਦਮ ਆਦਿਕ ਹੁਰੇ ਬਾਣ ਹੈਂ ਅਰ ਮਨ ਰੂਪੀ ਮ੍ਰਿਗ ਕਉ ਮਾਰ ਕਰ
ਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਰੂਪੀ ਅਗਨਿ ਵਿਖੇ ਹੋਮ ਕਰਤੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਪੰਡਿਤਾਂ ਨੇ ਕਹਿ
ਆ ਏਹ ਤਾਂ ਤੂੰ ਮਿਰਗ ਮਾਰਕੇ ਦੇਗ ਮੇ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ
ਕਿ ਚਹੁ ਵੇਦਾਂ ਮੇ ਰਾਜਿਆਂ ਕਾ ਧਰਮ ਹੈ ਜੋ ਮ੍ਰਿਗਾਂ ਹੂੰ ਕੋ ਮਾਰਨਾ ਅਰ ਜੋ
ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਨ ਉਨ ਕੋ ਹਿੰਸਾ ਕਾ ਪਾਪ ਲਗਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਗਿਆਨੀ ਹੈਂ ਜੋ
ਤੇ ਸਰਬ ਮੇ ਹੀ ਆਤਮਾ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਆਤਮਾ ਕਾ ਨਾਸ ਹੋਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ
ਅਰ ਜੋ ਦੇਹ ਹੈ ਸੋ ਤੌ ਕਾਲ ਨਾਸ ਰੂਪੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਉਸ ਕੀ ਕਯਾ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਜੋ
ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਆਪਨੇ ਵਰਣ ਆਸ੍ਰਮ ਕਾ ਧਰਮ ਕੀਤਾ ਚਾਹੀਤਾ ਹੈ ਅਰ
ਜੋ ਬਾਹਰੋਂ ਹਠ ਕਰਕੇ ਆਪਨੇ ਵਰਣ ਆਸ੍ਰਮ ਕਾ ਧਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ
ਵਿਚਾਰਹਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵਾਂ ਕੇ ਪਾਪ ਤੋ ਹੋਤੇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਬਾਬਾ
ਬੋਲਿਆ ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥ ਪਹਿਲਾ ਮਾਸਹੁ ਨਿੰਮਿਆ ਮਾਸੈ ਅੰਦਰ
ਵਾਸੁ ॥ ਜੀਉ ਪਾਇਆ ਮਾਸੁ ਮੁਹਿ ਮਿਲਿਆ ਹਡੁ ਚਮੁ ਤਨੁ ਮਾਸੁ ॥ ਮਾਸਹੁ ਬ
ਹਰਿ ਕਢਿਆ ਮੰਮਾ ਮਾਸੁ ਗਿਰਾਸੁ ॥ ਮੁਹੁ ਮਾਸੈ ਕਾ ਜੀਭ ਮਾਸੈ ਕੀ
ਮਾਸੈ ਅੰਦਰਿ ਸਾਸੁ ॥ ਵਡਾ ਹੋਆ ਵੀਆਹਿਆ ਘਰਿ ਲੈ ਆਇਆ
ਮਾਸੁ ॥ ਮਾਸਹੁ ਹੀ ਮਾਸੁ ਊਪਜੈ ਮਾਸਹੁ ਸਭੋ ਸਾਕੁ ॥ ਸਤਿਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ

ਹੁਕਮ ਭੁਗਤੀਐ ਤਾਂ ਕੇ ਆਵੈ ਰਜੀਆ ਆਪ ਛੁਟੈ ਨਹੀਂ ਛੁਟੀਐ ਨਾਨਕ ਸ
ਰਨ ਵਿਣਾਸ॥੧॥ ਪ੍ਰਥਮੇਂ ਮਾਤਾ ਅਰ ਪਿਤਾ ਕਾ ਰਕਤ ਬੀਰਜ ਇਕੱਠ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਮਾਸ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫੇਰ ਜਦ ਜਿੰਦ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਰ ਮਾਸ ਮੁੰਹ
ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਮਾਸ ਹੀ ਹੈ ਅਰ ਇਸਦਾ ਜੋ ਹੱਡ ਚਾਮ ਹੈ ਅਰ ਤਨ ਹੈ
ਸੋ ਭੀ ਮਾਸ ਹੀ ਹੈ ਅਰ ਫੇਰ ਮਾਸ ਥੀ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁੰਮਿਆ
ਭੀ ਮਾਸ ਦਾ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਰ ਮੂੰਹ ਭੀ ਮਾਸ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੀਭ
ਭੀ ਮਾਸ ਦੀ ਹੀ ਹੈ ਅਰ ਤਨ ਭੀ ਮਾਸ ਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਣ ਹੈਨ ਅ
ਰ ਜੋ ਵਡਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਵੀਵਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਘਰ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਲਿਆਵਦਾ
ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਮਾਸ ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਹੈ ਅਰ ਫੇਰ ਪੁੱਤ੍ਰ ਧੀਆਂ ਜਨਮਦੇ ਹਨ ਓਹ ਭੀ ਮਾ
ਸ ਦੇ ਪੁਤਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਸ ਦਾ ਹੀ ਸੋਭ ਸਾਕ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਮਿਲ
ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਭੇਤ ਨੂੰ ਛਿਨ ਜਾਨਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਨ ਨੂੰ ਛਿਨ ਜਾਨਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੈ
ਤਨ ਜੋ ਹੈ ਸਤ ਹੈ ਅਰ ਤਨ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਅਸਤ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਵਰਤਦਾ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹ
ਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਵਰਤਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਬਿਨਾ ਅਭਿਮਾਨ ਥੀ
ਆਪੇ ਕੋਈ ਨਹੀ ਛੁਟਦਾ॥੧॥ ਤਾਂ ਸਭਨਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੇ ਨਾਨੂੰ ਚੰਦ ਨੂੰ ਆ
ਖਿਆ ਜੋ ਤੁਹਿ ਸਾਰੀ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਜਿਤੀ ਹੈ ਅਰ ਦਿਗਬਿਜੈ ਕਰ ਆਇਆਂ
ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਅਤੀਤ ਨਾਲ ਤੂੰ ਚਰਚਾ ਕਰ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਕਹਿਆ ਹੇ ਅਤੀਤ ਤੇਰਾ ਨਾ
ਉ ਕੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਮੇਰਾ ਨਾਉਂ ਨਾਨਕ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਕਹਿਆ ਵੇਦਾਂ ਮਹਿ ਭਗ
ਵਾਨ ਨੇ ਬਬੇਕ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਸੀ ਜੋ ਤੂੰ ਜਾਇਕੇ ਜੀਆਂ ਨੂੰ ਉਧਾਰ ਅਰ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਥੀਂ
ਛੁਡਾਇ ਤਾਂ ਬਬੇਕ ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਕਲਜੁਗ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਮਹਾਂ ਮੋ
ਹ ਦੇ ਜੋ ਸੂਰਮੇ ਯਮ ਨੇਮ ਆਦਿਕ ਹੈਂ ਸੋ ਖੀਣੋ ਹੋ ਜਾਵਣਗੇ ਤਬ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ
ਕਹਾ ਕਿ ਮੈ ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਨਾਨਕ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਕੇ ਆਪਣੀ ਭਗਤਿ ਦ੍ਰਿੜੰ
ਵਾਂਗਾ ਅਰ ਜੋ ਮੇਰੀ ਬਾਣੀ ਸੁਣਨਗੇ ਤਿਨਾ ਕਾ ਮੋਹ ਸਹਾਇਕੇਂ ਸਮੇਤ ਲੀ
ਣ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਰ ਨਾਨਕ ਕਹੀਏ ਜੋ ਅਨੇਕ ਭਾਵ ਕੋ ਮਿਟਾਇਕਰ ਇਕ ਹੈ
ਤਨ ਕੋ ਜਨਾਵੈ ਅਰ ਪੰਡਿਤ ਕਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਮੈਂ ਭੀ ਦਿਗਬਿਜੈ —

ਕਰਿ ਆਇਆ ਸਾਂ ਤਾਂ ਆਪ ਮੈਂਡੀ ਨਾਨਕ ਕਹਾਵਤਾ ਸਾ ਪਰ ਮੇਰੇ ਮਨ ਕੋ
ਸਾਂਤਿ ਨ ਆਈ ਸੀ ਅਰ ਮੇਰੇ ਵਚਨ ਕਰ ਕਿਸੇ ਅਉਰ ਕੋ ਭੀ ਸਾਂਤਿ ਨ
ਆਵਤੀ ਸੀ ਅਰ ਇਸ ਕੇ ਬਚਨ ਸੁਣ ਕੇ ਮੁਝੇ ਸਾਂਤ ਆਈ ਪਰ ਬ੍ਰਹਮਾਂ
ਪਟੇ ਨਾਮ ਸੇ ਕਕਾ ਅਖਰ ਦੂਰ ਕਰਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾਨੂੰ ਨਾਮ ਕਹਾਵਤਾ
ਹੈ ਅਰ ਨਾਨਕ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਇਹੋ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਹੈ ॥ ਤਾਂ ਸਭੋ ਕਨੂੰ ਬ੍ਰਾ
ਮਣ ਆਖਿਆ ।ਮਾਸੁ ਮਾਸੁ ਕਰਿ ਮੂਰਖੁ ਝਗੜੇ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆ
ਨੁ ਨਹੀਂ ਜਾਣੈ ॥ ਕਉਣੁ ਮਾਸੁ ਕਉਣੁ ਸਾਗੁ ਕਹਾਵੈ ਕਿਸੁ ਮਹਿ ਪਾਪ ਸ
ਮਾਣੇ ॥ ਗੈਂਡਾ ਮਾਰਿ ਹੋਮ ਜਗ ਕੀਏ ਦੇਵਤਿਆਂ ਕੀ ਬਾਣੈ ॥ ਮਾਸੁ ਛੋਡਿ
ਬੈਸਿ ਨਕੁ ਪਕੜਹਿ ਰਾਤੀ ਮਾਣਸ ਖਾਣੈ ॥ ਫੜੁ ਕਰਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਲਾਵ
ਹਿ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਨਹੀ ਸੂਝੈ ॥ ਨਾਨਕ ਅੰਧੇ ਸਿਉ ਕਿਆ ਕਹੀਐ
ਕਹੈ ਨ ਕਹਿਆ ਬੂਝੈ ॥ ਅੰਧਾ ਸੋਇ ਜਿ ਅੰਧੁ ਕਮਾਵੈ ਤਿਸੁ ਰਿਦੈ ਸਿ ਲੋ
ਚਨ ਨਾਹੀ ॥ ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕੀ ਰਕਤੁ ਨਿਪੰਨੇ ਮਛੀ ਮਾਸੁ ਨ ਖਾਂਹੀ ॥ ਇ
ਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖੈ ਜਾਂ ਨਿਸਿ ਮੇਲਾ ਓਥੈ ਮੰਧੁ ਕਮਾਹੀ ॥ ਮਾਸਹੁ ਨਿੰਮੇ ਮਾਸਹੁ
ਜੰਮੇ ਹਮ ਮਾਸੈ ਕੇ ਭਾਂਡੇ ॥ ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਕਿਛੁ ਸੂਝੈ ਨਾਹੀ ਚਤੁਰੁ ਕ
ਹਾਵੈ ਪਾਂਡੇ ॥ ਬਾਹਰ ਕਾ ਮਾਸੁ ਮੰਦਾ ਸੁਆਮੀ ਘਰ ਕਾ ਮਾਸੁ ਚੰਗੇਰਾ ॥ ਜੀ
ਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਮਾਸਹੁ ਹੋਏ ਜੀਇ ਲਇਆ ਵਾਸੇਰਾ ॥ ਅਭਖੁ ਭਖਹਿ ਭਖੁ
ਤਜਿ ਛੋਡਹਿ ਅੰਧੁ ਗੁਰੂ ਜਿਨ ਕੇਰਾ ॥ ਮਾਸੁ ਪੁਰਾਣੀ ਮਾਸੁ ਕਤੇਬੀ ਚਹੁ
ਜੁਗਿ ਮਾਸੁ ਕਮਾਣਾ ॥ ਜਜਿ ਕਾਜਿ ਵੀਆਹਿ ਸੁਹਾਵੈ ਓਥੈ ਮਾਸੁ ਸਮਾਣਾ ॥
ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖ ਨਿਪਜਹਿ ਮਾਸਹੁ ਪਾਤਿਸਾਹ ਸੁਲਤਾਨਾ ॥ ਜੇ ਓਇ ਦਿਸ
ਹਿ ਨਰਕਿ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ ਕਾ ਦਾਨੁ ਨ ਲੈਣਾ ॥ ਦੇਂਦਾ ਨਰਕਿ ਸੁਰਗਿ ਲੈਂਦੇ
ਦੇਖਹੁ ਏਹੁ ਧਿਙਾਣਾ ॥ ਆਪਿ ਨ ਬੂਝੈ ਲੋਕ ਬੁਝਾਏ ਪਾਂਡੇ ਖਰਾ ਸਿਆ
ਣਾ ॥ ਪਾਂਡੇ ਤੂ ਜਾਣੈ ਹੀ ਨਾਹੀ ਕਿਥਹੁ ਮਾਸੁ ਉਪੰਨਾ ॥ ਤੋਇਅਹੁ ਅੰਨੁ ਕ
ਮਾਦੁ ਕਪਾਹਾਂ ਤੋਇਅਹੁ ਤ੍ਰਿਭਵਣੁ ਗੰਨਾ ॥ ਤੋਆ ਆਖੈ ਹਉ ਬਹੁ ਬਿਧਿ ਹ
ਛਾ ਤੋਐ ਬਹੁਤੁ ਬਿਕਾਰਾ ॥ ਏਤੇ ਰਸ ਛੋਡਿ ਹੋਵੈ ਸੰਨਿਆਸੀ ਨਾਨਕ

ਕਹੈ ਬੈਰਾਗਾ ॥੨॥ ਤਾਂ ਨਨੂੰ ਬ੍ਰਹਮਣ ਸਭਨਾਂ ਪ੍ਰੀਤੰਤਾਂ ਰਖੀਸਰਾਂ ਤਪੀਸਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝੌਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਸ ਮਾਸ ਕਰਕੇ ਮੂਰਖ ਆਗਿਆਨੀ ਝਗੜਤੇ ਹੈਨ ਅਰ ਅਗਿਆਨ ਕੇ ਨਹੀਂ ਸਮਝਤੇ ਜੋ ਆਤਮਾਂ ਕਉ ਭੁਲਾਵਣਾ ਅਰ ਦੇਹ ਨੂੰ ਸਤ ਜਾਣਨਾ ਸੋਈ ਮਾਸ ਹੈ ਅਰ ਆਤਮਾਂ ਕੋ ਤੀਨ ਕਾਲੋਂ ਮੇਂ ਨਿਰਮਲ ਜਾਣਨਾ ਅਰ ਦੇਹ ਕੋ ਅਸਤ ਜਾਣਕੇ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਕੇ ਅਨਸਾਰ ਸਾਸਤ੍ਰ ਦੀ ਵਿਧ ਸੰਜੁਗਤ ਭੋਗ ਭੋਗਣੇ ਏਹੋ ਸੰਗ ਹੈ ਅਰ ਦੇਵਤੇ ਜੋਗੀਆਨ ਵਲੇ ਹੋਏ ਹੈਨ ਅਰ ਉਨਾਂ ਨੇ ਗੈਂਡੇ ਕੇ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਅਰ ਘੋੜੇ ਅਰ ਔਰ ਪਸੂ ਮਾਰੇ ਹਨ ਅਰ ਹੋਮ ਅਰ ਜਗ ਕੀਏ ਹੈਂ ਅਰ ਆਤਮਾ ਕਉ ਅਕਰਤਾ ਅਰ ਅਭੋਗਤਾ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਭੋਗਣਾਂ ਧਰਮ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦਾ ਅਰ ਕਰਨ ਧਰਮ ਕਰਮ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਦਾ ਔਰ ਜਾਨਨਾ ਧਰਮ ਮਨ ਦਾ ਔਰ ਆਤਮਾਂ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਸਾਖੀ ਹੈ ਸੋ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਰੀਰ ਕੀ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਤੇ ਭੋਗਤੇ ਭੀ ਹਨ ਪਰ ਪੁੰਨ ਅਰ ਪਾਪ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਅਰ ਜੇਹੜੇ ਅਗਿਆਨੀ ਬੈਸਨੌਂ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਦਿਨੇ ਮਾਸ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਨਕ ਪਕੜਤੇ ਹਨ ਅਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਪਰਾਇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨਾਲ ਭੋਗ ਕਰਤੇ ਹਨ ਸੋ ਏਵੇਂ ਕਪਟ ਕਰਕੇ ਦਿਖਲਾਵਾ ਕਰਤੇ ਹਨ ਅਰ ਆਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਅੰਧੇ ਹਨ ਪਰ ਅੰਧੇ ਸੋਈ ਹੈ ਜਿਨਾਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕੇ ਨੇਤ੍ਰ ਵਿਖਿਆਂ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਕਰਕੇ ਅੰਧੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮਾਤਾ ਅਰ ਪਿਤਾ ਕੀ ਰਕਤ ਸੇ ਦੇਹ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਅਰ ਮਛੀ ਅਰ ਮਾਸ ਕਉ ਸਪਰਸ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਅਰ ਪਰਾਈਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕੇ ਰਾਤੀ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਬਾਹਰ ਕਾ ਮਾਸ ਗੰਦ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਚੋਰੀ ਕੇ ਜੋ ਰਸ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਚੰਗੇ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਗਯਾਨ ਕਉ ਸਮਝਤੇ ਨਹੀਂ ਅਰ ਚਤੁਰ ਆਪੁ ਪਾਂਡੇ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਗੁਰੂ ਅਗਿਆਨੀ ਹਨ ਸੋ ਪਾਪਾਂ ਕਰ ਅਹਾਰ ਕਰਤੇ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਗਿਆਨੀ ਹਨ ਜੋ ਸੁਭਾਇਕ ਆਵੇ ਤਿਸ ਨੂੰ ਲੈ ਦੇ ਹਨ ਅਰ ਮਾਸ ਹੀ ਪੁਰਾਣਾਂ ਵਿਚ ਅਰ ਕੁਰਾਣਾਂ ਵਿਚ ਕਤੇਬਾਂ ਵਿਚਿ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਦੇ

ਵਤਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਮਾਸ ਕਰਕੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਰ ਕਾਜ ਵਿਵਾਹ ਭੀ ਮਾਸ ਬਿ
ਨਾ ਭੀ ਤਾ ਨਹੀ ਪਾਵਤੇ ਅਰ ਜਿਤਨੇ ਰਾਜੇ ਅਰ ਪਾਤਸਾਹ ਹੈਨ ਸੋ ਮਾਸ
ਥੋ ਹੀ ਜੰਮੇ ਹੈਨ ਅਰ ਮਾਸਹੀ ਅਹਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਉਨਾਨੂੰ ਨਰਕ
ਜਾਂਦੇ ਵੇਖਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਨਾ ਦਾ ਧਾਨ ਕਿਸੇ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਅਰ ਜੋ ਉਹ ਨਰਕ ਵਾਲੇ
ਹਨ ਤੇ ਤੁਸੀ ਸੁਰਗ ਵਾਲੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਕੜਕੇ ਨਰਕ ਨੂੰ ਲੈ ਜ
ਵਨਗੇ ਸੋ ਆਪ ਨਹੀ ਬੁਝਤੇ ਅਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੁਝਾਵਤੇ ਹੋ ਤੁਸੀ ਕਹੋ ਖਾਂ
ਜਲ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਅੰਨ ਤੇ ਕਮਾਦ ਪੈਦੇ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਜਲ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਰ
ਸ ਅਰ ਦੇਹਧਾਰੀ ਹੋਏ ਹੈਨ ਸੋ ਜੇ ਜਲ ਦੇ ਰਸ ਛੋਡਹੁ ਤਉ ਵੈਸਨਉ
ਹੋਵਹੁ ਤਉ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤਉ ਵੈਸਨਉ ਹੋਵਹੁ ॥
ਜਾਂ ਇਤਨੀ ਵਰਤਾ ਨਾਨੂੰ ਪੰਡਿਤ ਕਹੀ ਤਾ ਸਭਨਾਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈਕੇ ਗੁਰੂ
ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਚਰਨੀ ਆਇ ਲਗਾ ਅਰ ਉਨਾ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਨੇ ਜੋ
ਅਸੀ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਤੇ ਅਚਾਰਜ ਹੈਨ ਸੋ ਵੇਦਾਂ ਦੇ ਵਿਹ
ਤ ਕਰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਅਸਾਂ ਭੀ ਕਾਮਧੇਨ ਗਊਆਂ ਦ
ਦੁਧ ਇਸ ਮਟਕੇ ਵਿਚ ਚੜਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਬਾਬੇ ਕਹਿ
ਆ ਤੂੰ ਚਾਉਲ ਤੇ ਖੰਡ ਲਿਆਉ ਅਰ ਇਸ ਮਟਕੇ ਵਿਚ ਪਾਉ ਅਰ ਘਿ
ਉ ਭੀ ਪਾਇਆ ਸੋ ਸਭਨਾ ਬ੍ਰਮਣਾਨੂੰ ਕਹਿਆ ਤੁਸੀ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਇਥੇ
ਹੀ ਪਾਵਉ ਤਾਂ ਸਭਨਾ ਬ੍ਰਾਮਣਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਵਰਤਾਇਆ ਸੋ ਜਿਨ
ਜਿਨਾ ਖਾਧਾ ਤਿਨਾਨੂੰ ਗੁਰਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਤਾ ਨਾਨੂੰ ਪੰਡਿਤ ਆ
ਖਿਆ ਜਿਤ ਕਾਲ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਜਗਤ ਉਤਪਤ ਕੀਤਾ ਅਰ ਮੋਹ ਤੇ
ਬਿਬੇਕ ਭੀ ਉਤਪਤ ਕੀਤਾ ਮੇ ਬਿਬੇਕ ਨੂੰ ਅਪਨਾ ਸੂਰਮਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ
ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਦੇ ਚਰਨੀ ਲਗਾਕੇ ਵਿਦਾ ਹੋਇਆ ਅਰ ਮਾਇਆ ਅਸੀ
ਰਵਚਰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਤੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਾਸਤੇ ਮੈ ਕਲਜੁਗ ਨੂੰ ਭੇਜਾਂਗੀ
ਤਾਂ ਬਬੇਕ ਭੀ ਭਗਵਾਨ ਥੀਂ ਵਿਦਿਆ ਹੋਇਆ ਅਰ ਭਗਵਾਨ ਵਚਨ
ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈ ਤੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਕਲਜੁਗ ਵਿਖੇ ਅਪਨੀ ਭਗਤ ਨਾਲ ਲੈ

ਕਿ ਨਾਨਕ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਾਂਗਾ ਤਾਂ ਸਭਨਾਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਅਸਟਾਂਗ ਡੰਡਉ
ਤ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਪੰਡਿਤਾਂ ਨੇ ਨਾਨਕ ਪਾਸ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਜੋ ਇਹ ਕਥਾ ਕ
ਉਨ ਸੇ ਗ੍ਰੰਥ ਮੈਂ ਲਿਖੀ ਹੂਈ ਹੈ ਤਾਂ ਨਾਨੂੰ ਕਹਿਆ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਬੋਧ ਚੰ
ਦ੍ਰੋਦਯ ਨਾਟਿਕ ਉਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਨਾਉਂ ਹੈ ਜਿਥੇ ਮੋਹ ਤੇ ਬਿਬੇਕ ਦਾ ਜੁਧ ਹੈ
ਸੋ ਉਥੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਲਜੁਗ ਵਿਸਨ ਨੇ ਬਿਬੇਕ ਨੂੰ ਕਹਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਭਗ
ਤ ਸੰਜੁਗਤ ਕਲਿ ਵਿਚ ਤੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਵਾਸਤੇ ਨਾਨਕ ਅਉਤਾਰ ਧਾਰਾਂ
ਗਾ ਅਰ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਕਾ ਬਲ ਖੀਣ ਕਰਾਂਗਾ ਅਰ ਸੰਤ ਮਈ ਬਾਣੀ ਜਗ
ਤ ਕਉ ਵਰਤਾਵਾਂਗਾ ਸੋ ਏਹ ਓਹੋ ਨਾਨਕ ਅਉਤਾਰ ਉਤਪਤਿ ਹੋਇ
ਆਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਰ ਕਹਾ ਕਿ ਅਸਾਨੂੰ ਵਿਜੇ
ਹਾ ਉਪਦੇਸ ਦੇਵੋ ਜੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਥੀਂ ਮੁਕਤ ਹੋਈਏ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋ
ਇਆ ਤੁਸੀਂ ਸਚੇ ਹੋਕੇ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਭਗਤ ਨੂੰ ਲਗੇ ਰਹੋ ਸੋ ਏਹ ਮ
ਹਾਰਾਜ ਦੀ ਭਗਤ ਤੁਸਾਨੂੰ ਕਲਜੁਗ ਦੇ ਵਿਘਨਾਂ ਥੀਂ ਕਾਢਕੇ ਮਹਾਰਾਜ
ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਫੇਰ ਪੰਡਿਤਾਂ ਨੇ ਨਾਨਕ ਪੰਡਿਤ ਨੂੰ ਕਹਿ
ਆ ਕਿ ਓਹ ਗ੍ਰੰਥ ਅਸਾਨੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਸਾਰਾ ਸੁਨਾਈਏ ਤਾਂ ਨਾਨਕ ਪੰਡਿ
ਤ ਲਗਾ ਸੁਣਾਵਨ ਜੋ ਕੋਈ ਪ੍ਰਥਮੇਂ ਗਣੇਸ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅ
ਰ ਕੋਈ ਬ੍ਰਹਮੇ ਦੀ ਕੋਈ ਸੁਰਸ੍ਰੁਤੀ ਦੀ ਅਰ ਮੈਂ ਵਿਸਨ ਭਗਤਿ ਦੀ ਉ
ਪਾਸਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਮੰਗਲਾ ਚਰਨ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਜੋ ਇਸ ਭਗਤਿ
ਦੀ ਮਹਿਮਾਂ ਗ੍ਰੰਥ ਮੈਂ ਆਵਨੀ ਹੈ ਸੋ ਏਕ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਦੇਸ ਥਾ ਅ
ਰ ਜੀਵ ਰੂਪੀ ਮੰਤ੍ਰੀ ਸਭ ਕਿਰਿਆ ਸਪੰਨ ਥਾ ਤੌ ਰਾਜਾ ਹਿਤ ਕਰਕੇ ਮੰ
ਤ੍ਰੀ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਆਪਸ ਮੈਂ ਮਾਨਤਾ ਥਾ ਅਰ ਮਾਇਆ ਜੋ ਹੈ ਉਸ ਮ
ਨ ਕੀ ਮਤਾ ਥੀ ਸੋ ਮਾਇਆ ਅਨਰਵਚਨੀ ਹੈ ਸੀ ਅਰ ਜਬ ਈਸ
ਰ ਦੀ ਮਾਇਆ ਨੇ ਸਮੀਪਤਾ ਪਾਈ ਤਬ ਰਚਨਾ ਕੀ ਸਕਤ ਉਸ ਮੇਂ
ਆਈ ਤਬ ਮਾਇਆ ਨੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬੀਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਈਸਰ ਜੋ ਮੇਰਾ
ਭਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਸੰਗ ਹੈ ਅਰ ਓਹ ਕਿਸੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦਾ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ

ਦਾ ਅਰ ਮੇਰਾ ਜੋਬਨ ਬਿਤੀਤ ਹੋਇ ਗਇਆ ਹੈ ਅਰ ਭੋਗ ਬਿਅਰਥ ਚ
ਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਆਪਣੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਕਰਕੇ ਉਸ ਮਨ ਰੂਪੀ ਪੁੱਤ੍ਰ ਉਤ
ਪਤ ਕੀਤਾ ਅਰ ਇਸ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਦੇਸ ਕਾ ਰਾਜਾ ਕੀਤਾ ਤਬ ਮਨ ਨੇ
ਸਰੀਰ ਵਿਚੋਂ ਨਉ ਦੁਆਰੇ ਰਚੇ ਭੋਗਣੇ ਵਾਸਤੇ ਅਰ ਹੋਰ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰ
ਕਾਰ ਕੇ ਸਰੀਰ ਧਾਰੇ ਅਰ ਜੈਸੀ ਮਾਇਆ ਚੰਚਲ ਹੈ ਤੈਸਾ ਮਨ ਭੀ
ਚੰਚਲ ਭਇਆ ਅਰ ਮਨ ਨੇ ਚਾਰ ਸਰੂਪ ਕੀ ਦੇਹ ਧਾਰੀ ਅਰ ਅੰਤ
ਹਿਕਰਣ ਉਨਕਾ ਨਾਮ ਹੂਆ ਅਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕਾ ਅੰਤਹਿਕਰਣ
ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੂਆ ਜੋ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਜੀਵ ਪੜਾ ਅਰ ਮਨ ਨੇ ਰਾਜ ਕਾ ਤਿ
ਲਕ ਉਸ ਜੀਵ ਕਉ ਦੀਆ ਅਰ ਆਪ ਮੰਤ੍ਰੀ ਭਾਵ ਲੈ ਲਿਆ ਅਰ ਫੇਰ
ਮਨ ਨੇ ਦੋ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਧਾਰੀਆਂ ਜੋ ਏਕ ਨਿਵਿਰਤ ਅਰ ਏਕ ਪਰਵਿ
ਰਤ ਪਰੰਤੂ ਪਰਿਵਿਰਤ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਾਥ ਮਨ ਕਾ ਮੋਹ ਬਹੁਤ ਭਇਆ
ਜੋ ਤਿਸ ਥੀਂ ਮੋਹ ਨਾਮਾਂ ਪੁੱਤ੍ਰ ਉਤਪਤ ਹੋਤਾ ਭਇਆ ਅਰ ਓਹ ਮੋਹ ਭੀ
ਪਰਵਿਰਤੀ ਭਇਆ ਅਤੇ ਮਨ ਭੀ ਪਰਵਿਰਤੀ ਥਾ ਜੋ ਮਨ ਅਰ ਮੋਹ
ਕਾ ਪਿਆਰ ਹੂਆ ਅਰ ਨਿਰਵਿਰਤ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੇ ਬਿਬੇਕ ਰੂਪੀ
ਪੁਤ੍ਰ ਉਤਪਤ ਭਇਆ ਸੋ ਵਿਵੇਕ ਭੀ ਨਿਰਵਿਰਤੀ ਹੂਆ ਸੋ ਮਨ ਕਾ
ਵਿਵੇਕ ਸੇ ਪਿਆਰ ਨਾ ਹੂਆ ਤਾਂਤੇ ਮਨ ਨੇ ਮੋਹ ਕੋ ਰਾਜ ਤਿਲਕ ਸਰੀ
ਰ ਕਾ ਦੀਆ ਅਰ ਮੋਹ ਨੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਰੂਪੀ ਸੇਨਾ ਇਕਠੀ ਕਰਕੇ ਸਾ
ਰੇ ਜਗਤ ਨੂੰ ਅਪਨੇ ਵਸ ਕਰ ਲਿਆ ਅਰ ਬਿਬੇਕ ਜੋ ਹੈਸੀ ਸੋ ਇਕਾਂ
ਤ ਕਾਸੀ ਆਦਿਕ ਹੁ ਤੀਰਥ ਬਹੁ ਵਿਖੇ ਜਾਇ ਰਿਹਾ ਅਰ ਮੋਹ ਕੇ ਮਨ ਸੇ
ਸਤ੍ਰ ਭਾਵ ਨਹੀ ਜਾਇ ਤਬ ਮੋਹ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈ ਤੀਰਥ ਬਹੁ ਤੇ ਭੀ ਬਿਬੇ
ਕ ਨੂੰ ਦੇਸ ਨਿਕਾਲਾ ਦੇਵੈ ਅਰ ਫਿਰ ਮੋਹ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਮਤ ਕਿ
ਸੇ ਵੇਲੇ ਬਬੇਕ ਬਲ ਪਾਇਕੇ ਮੈਨੂੰ ਭੀ ਦੇਸ ਨਿਕਾਲਾ ਦੇਦੇਂ ਹੋਵੇ ਅਰ ਫਿ
ਰ ਏਕ ਸਮੇਂ ਉਸ ਜੀਵ ਨੇ ਸਰੀਰ ਕੀ ਸਭਾ ਮੇਂ ਇਕ ਨਿਰਤਕਾਰੀ ਕ ਸ
ਮਾਗਮ ਬਨਾਇਆ ਅਰ ਲੋਭ ਅਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨੇ ਅਨੇਕ ਨਿਰਤਕਾਰੀਕਾ

ਨਾਚੁ ਰਚਿਆ ਅਰ ਛਾਇਰ ਲਗਾ ਮਰਦੰਗ ਬਜਾਵਨੇ ਅਰ ਨੇੜ
ਲਗੇ ਤਾਲ ਵਜਾਵਨੇ ਅਰ ਮੋਹ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਆਪਨੀ ਭ੍ਰਮਤਾ ਰੂਪੀ ਇਸ
ਤ੍ਰੀ ਸਾਥ ਅਰ ਤਿਸ ਨੂੰ ਗਲ ਲਾਇਕੇ ਅਤਿ ਸੁੰਦਰ ਅਖਾੜ੍ਹਾ ਲਗਾਵੇ
ਖਨ ਅਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਰੂਪੀ ਸੈਨਾ ਕੇ ਸਦਕੇ ਲਗਾ ਆਖਣ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਮ
ਨੇ ਕੇ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਕਾ ਰਾਜ ਦਿਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਦ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਤਨੇ ਕੁ ਦਿਨ
ਰਾਜ ਕਰਦਿਆਂ ਬੀਤੇ ਤਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਵਸਤ ਵਿਚਾਰ ਨਾਮਾ ਬਬੇਕ ਕਾ
ਸੁਰਮਾ ਆਇਆ ਅਰ ਉਸ ਨੇ ਬਬੇਕ ਕੀ ਉਸਤਤੀ ਕੀਤੀ ਅਰ ਮੋਹ
ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕੀਤੀ ਜੋ ਮੋਹ ਮਹਾ ਅਗਿਆਨ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਇਸ ਕੇ ਸੰਗੀ
ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਅਨੇਕ ਜਨਮ ਮਰਨਾ ਵਿਖੇ ਡਾਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਬਬੇ
ਕ ਕੇ ਜੋ ਸੰਗੀ ਹੈਂ ਓਹ ਜਨਮ ਮਰਨੋ ਕੇ ਕਟ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇਹ ਵਾਰਤਾ ਜਾਂ
ਕਾਮ ਨੇ ਸੁਨੀ ਤਾ ਮੋਹ ਕੀ ਸਭਾ ਮੇਂ ਆਨ ਵਿਖਿਆਣ ਕੀਤਾ ਜੋ ਸਾਡੇ ਜੀਵ
ਦਿਆਂ ਵਸਤ ਵਿਚਾਰ ਨੇ ਸਾਡੇ ਮੋਹ ਰਾਜੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜਿਸ
ਸਤ੍ਰੂ ਕੇ ਐਸੇ ਟਹਲੂਏ ਹੈਂ ਉਸ ਸਤ੍ਰੂ ਕਾ ਉਪਾਇ ਕੀਤਾ ਚਾਹੀਏ ਤਾਂ ਮੋਹ
ਨੇ ਕਹਿਆ ਜੋ ਬਬੇਕ ਕਾ ਕਿਲਾ ਕਾਸ਼ੀ ਬੀਚ ਹੈ ਤਬ ਮਦ ਅਰ ਮਾਨ ਕਉ
ਬੁਲਾਇ ਕਰ ਮੋਹ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ ਜੋ ਤੂੰ ਬਬੇਕ ਪਾਸ ਜਾਇ ਰਹੁ ਅਰ
ਸਭ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਮੁਝੇ ਲਿਖਤਾ ਰਹੁ ਤਾਂ ਓਹ ਕਾਸ਼ੀ ਮੇਂ ਜਾਇ ਰਹੇ ਤੇ ਵਸਤ
ਵਿਚਾਰ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜਿਸ ਬਿਬੇਕ ਕੇ ਹਮ ਸਾਰਖੇ ਸੂਰਮੇ ਹੋਇੰ ਸੋ
ਕੇਈ ਦਿਨ ਨੂੰ ਮੋਹ ਕੋ ਜਿਤ ਕੇ ਬਬੇਕ ਕੇ ਤਾਂਈ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਦਾ ਰਾਜ ਲੈ
ਦੇਵੇਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਕੇ ਵਸਤ ਵਿਚਾਰ ਫਿਰ ਬਬੇਕ ਕੇ ਪਾ
ਸ ਆਇਆ ਅਰ ਨਿੰਮ੍ਰ ਭਾਵ ਹੋਇ ਕੇ ਆਨ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਆ ਅਰ ਕ
ਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀ ਦ੍ਰਿੜ ਹੋਇ ਕੇ ਬੈਠ ਰਹੇ ਹੋ ਔਰ ਮੋਹ ਨੇ ਪਿਤਾ ਕੋ ਵਸ ਕ
ਰ ਕੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ ਦਾ ਰਾਜ ਮਲ ਲੀਆ ਹੈ ਅਰ ਤੁਸੀ ਸਪੁਤ੍ਰ ਹੋ ਸੋ ਤੁਸੀ
ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਭੀ ਛੁਡਾਵੋ ਅਰ ਰਾਜ ਭੀ ਮਲ ਲਵੋ ਤਾਂ ਵਸਤ ਵਿਚਾਰ ਦੇ
ਬਚਨ ਸੁਣ ਕੇ ਸੁਮਤ ਆਪਣੀ ਪਟਰਾਨੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ —

ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਕਹੋ ਅਜੀ ਪਿਤਾ ਏਹ ਬਣ ਵਣੇ ਦਾ ਕਿਆ ਉਪਾਵ ਕਰੀ
ਏ ਤਾਂ ਵਸਤ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਕੈ ਆਪਣੇ ਪਾਸ ਰਖਿਆ ਅਰ ਸੁ
ਮਤ ਆਪਣੀ ਰਾਣੀ ਸਮੇਤ ਅੰਤਹਕਰਣ ਅੰਦਰ ਮੈਂ ਬੈਠਕੇ ਲਗੇ ਵਿਚਾ
ਰ ਕਰਨ ਤਾਂ ਸੁਮਤ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਬਡੇ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਕਠਨ ਕੀ
ਮ ਆਪੜੇ ਤਾਂ ਬ੍ਹਿਆਕੁਲ ਨਾ ਹੋਇ ਜਾਵੀਏ ਅਰ ਧੀਰਜ ਸੇ ਕਾਮ ਸਵ
ਰੀਏ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਚਿੰਤਾ ਕੋਈ ਨਾ ਕਰੋ ਅਰ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਇਕੈ ਈਸਰ
ਦਾ ਆਸਰਾ ਕਰਕੇ ਵੈਰੀ ਦੇ ਨਿਕਾਲਨੇ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸੈ
ਨਾ ਸਭ ਬੁਲਾਵੋ ਤਬ ਬਬੇਕ ਨੇ ਸਮ ਦਮ ਰੂਪੀ ਦੁਆਰਪਾਲ ਬੁਲਾਏ
ਤਾਂ ਸਮ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਜਾਇਕੈ ਸੰਤੋਖ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇ ਲਿਆਵੋ ਸੋ
ਤਬ ਸਮ ਸੰਤੋਖ ਨੂੰ ਲੈ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਨ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੀ
ਤਾਂ ਬਬੇਕ ਬੋਲਿਆ ਜੋ ਮੋਹ ਨੇ ਬਡਾ ਬਲ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਐਸਾ ਕੋ
ਈ ਉਪਾਵ ਕਰੋ ਜੋ ਮੋਹ ਕੋ ਜੀਤ ਕਰ ਨਿਹਕੰਟਕ ਰਾਜ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਸੰਤੋਖ ਨੇ
ਕਹਾ ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਮਾ ਪਾਇਕੈ ਵੈਰੀ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਅ
ਰ ਏਹ ਮਨੁਖ ਦੇਹ ਵਡਿਆਂ ਪੁੰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੋਇਆ ਹੈ ਬਾਰ ਬਾਰ ਨਹੀ
ਹੋਣਾ ਅਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿਕ ਜੋ ਮੋਹ ਕੇ ਪਖੀ ਹੈਂ ਸੋ ਜਗਤ ਕਾ ਨਾਸ
ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਦੁਆਰੇ ਵਿਖੇ ਭੋਗਤੇ ਹੈ ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਭੀ ਜਮ ਨੇਮ
ਆਦਿਕ ਆਪਣੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਬੁਲਾਵੋ ਤਉ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਵੇਸ ਕਰੇ ਅਰ
ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਕੇ ਸੁਰਮਿਆਂ ਕੋ ਹਟਾਇ ਦੇਵੇ ਤਉ ਬਬੇਕ ਨੇ ਦੁਆਰਪਾਲ
ਕਉ ਆਗਿਆ ਕਰੀ ਤਬ ਜਮ ਨੇਮ ਆਦਿਕ ਸੂਰਮਿਆਂ ਕਉ ਲੈ ਆਇ
ਆ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਨੇ ਆਣ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੀ ਤਾਂ ਰਾਜੇ ਨੇ ਆਦਰ ਦੀਆ ਅ
ਰ ਕਹਾ ਕਿ ਮੈਨੇ ਮੋਹ ਕੇ ਸਾਥ ਜੁਧ ਕੀ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਸੋ ਤੁਸੀਂ
ਮੇਰੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਹੋ ਤੁਸੀਂ ਮੋਹ ਨੂੰ ਜੀਤਕਾ ਉਪਾਵ ਕਰੋ ਤਬ ਜਮ ਨੇਮ ਆਦਿ
ਕਾਂ ਨੇ ਉਚਾਰਿਆ ਜੋ ਹਮਾਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਏਹ ਮੰਤ੍ਰ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਮ
ਤ ਜੋ ਤੇਰੀ ਪਟਰਾਣੀ ਹੈ ਅਰ ਸਤ ਉਸਕੀ ਸਖੀ ਹੈ ਸੋ ਸੁਮਤ ਸਾ

ਤ ਕਉ ਕਹੈ ਹੇ ਸਾਂਤ ਕੀ ਮਾਤ ਸਰਧਾ ਹੈ ਤੁਸ ਕਉ ਬੁਲਾਇ ਲਿ
ਆਵੈ ਅਰ ਓਹ ਸਰਧਾ ਬੜੀ ਪ੍ਰਬੀਨ ਹੈ ਓਹ ਉਪਨਿਸਦ ਨੂੰ ਤੁਸਾਂ ਕੇ
ਪਾਸ ਬੁਲਾਇ ਲਿਆਵੈ ਸੋ ਜਬ ਉਪਨਿਖਦ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਪਟਰਾਣੀ ਕਰ
ਰੋ ਅਰ ਉਸ ਦਾ ਸੰਗ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਉਸ ਸੇ ਪ੍ਰਬੋਧ ਚੰਦ੍ਰ ਪੁਤ੍ਰ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ
ਗਾ ਅਰ ਓਹ ਵਡਾ ਧੀਰਜ ਵਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਸੋ ਓਹ ਮੋਹ ਆਦਿਕ ਸੂਰਮਿਆਂ
ਕਉਂ ਜੀਤ ਕੇ ਮਨ ਕਉਂ ਛਡਾਵੇਗਾ ਅਰ ਤੇਰੇ ਸਮੇਤ ਸ੍ਰਿਸਟ ਕਾ ਰਾਜ ਭੋਗੇ
ਗਾ ਕਹੇ ਕਿ ਬੁਧਵਾਨ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜੇ ਵੈਰੀ ਛੋਟਾ ਭੀ ਹੋਵੇ ਤਉ ਭੀ ਬਿਸ੍ਵਾਸ
ਆਨ ਕੀਤਾ ਚਾਹੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਬੇਕ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਇਹ ਬਾਤ ਕਠਨ ਹੈ
ਕਹੇ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰੀ ਤਉ ਅਉਗਣ ਇਸਤ੍ਰੀ ਚਾਹਤੀ ਨਹੀਂ ਸੋ ਸੁਮਤ ਉਪਨਿਖ
ਦ ਕਉ ਕੈਸੇ ਲਿਆਵੈਗੀ ਤਬ ਮੰਤ੍ਰੀ ਕਹਿਆ ਜੋ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਇਸਤ੍ਰੀ
ਆਂ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈਨ ਸੋ ਜਿਸ ਮੈਂ ਭਰਤੇ ਆਪਣੇ ਕਾ ਕਾਰਜ ਸੁਧ ਹੋਵਤਾ ਹੈ
ਸੋਈ ਓਹ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈਨ ਤਾਂ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕਹਿਕੇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਆਪਣੇ ਘਰ
ਜਾਤਾ ਰਹਿਆ ਅਰ ਬਬੇਕ ਆਪਣੇ ਘਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਸੁਮਤ ਨੇ ਆ
ਣ ਕੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੀ ਤਾਂ ਰਾਜੇ ਉਸ ਕਉ ਸਿਜਾ ਪਰ ਬੈਠਾਇ ਲੀ
ਆ ਤਬ ਸੁਮਤ ਨੇ ਪੂਛਾ ਜੋ ਮੰਤ੍ਰੀ ਨੇ ਕਿਆ ਕਹਾ ਤਾਂ ਬਬੇਕ ਨੇ ਕਹਿਆ
ਕਿ ਸਾਂਤ ਜੋ ਤੇਰੀ ਸਖੀ ਹੈ ਸੋ ਜਾਇਕੇ ਸਰਧਾ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਕੋ ਬੁਲਾ
ਵੇ ਅਰ ਓਹ ਸਰਧਾ ਉਪਨਿਖਦ ਕਉ ਬੁਲਾਇ ਲਿਆਵੇ ਸੋ ਉਪਨਿਖ
ਦ ਜੋਗੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੋਵੇ ਅਰ ਇਸ ਤੇ ਪ੍ਰਬੋਧ ਚੰਦ੍ਰ ਪੁਤ੍ਰ ਹੋਵੇ ਤਬ ਓਹ
ਮੋਹ ਆਦਿਕਾਂ ਕੋ ਜੀਤੇ ਸੋ ਹੇ ਪਿਆਰੀ ਹਮਾਰਾ ਜੋ ਪਿਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਰ
ਬ ਜੁਗਤ ਹੈ ਅਰ ਕਾਰਜ ਅਰ ਅਕਾਰਜ ਕਉ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾ ਅਰ
ਅਹੰਕਾਰੀ ਅਰ ਇੰਦ੍ਰੀ ਆਰਾਮੀ ਹੈ ਅਰ ਮੋਹ ਵੀ ਇੰਦ੍ਰੀ ਆਰਾਮੀ ਹੈ
ਸੋ ਮੋਹ ਨੇ ਮਨ ਕਉ ਵਸ ਕਰ ਛਡਿਆ ਹੈ ਅਰ ਆਪ ਕਉਂ ਸਪੁਤ੍ਰ ਜਾ
ਣਤਾ ਹੈ ਅਰ ਹਮ ਪਿਤਾ ਕੇ ਆਗਿਆ ਕਾਰੀ ਹੈਂ ਸੋ ਹਮ ਕਉ ਕਪੁਤ੍ਰ ਕ
ਹਤਾ ਹੈ ਸੋ ਓਹ ਪਿਤਾ ਕੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਮੰਨਤੇ ਤਬ ਸੁਮਤ ਨੇ ਕਹਿ

ਆ ਜੈਸੇ ਤੂੰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਅਨਬਨਤੀ ਬਾਤ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਅਪਨੇ ਦੋਖ
ਔਰੋਂ ਮਾਹਿ ਗਿਣਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੋ ਅਹੰਕਾਰ ਦੇ ਸੰਜੁਗਤ ਹੈਂ ਅਰ ਪਿਤਾ ਜੀ
ਹਮਾਰਾ ਅਹੰਕਾਰੀ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਦ ਮੋਹ ਆਦਿਕਾਂ ਕਾ ਬੰਧਨ ਡਾਰ
ਛੋਡਿਆ ਹੈ ਸੋ ਹਮ ਉਦਮ ਕਰ ਕੇ ਪਿਤਾ ਕੋ ਬੰਧਨ ਤੇ ਛੁਡਾਵੀਏ ਅਰ
ਫਿਰ ਸੁਮਤ ਬੋਲੀ ਕਿ ਪਿਤਾ ਤਾਂ ਤੁਮਾਰਾ ਨਿਤ ਪਤ ਕਾ ਸਰੂਪ ਹੈ ਅਰ
ਈਸਰ ਕੀ ਜੋਤਿ ਤਿਸ ਮੇਂ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਕੋ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਕਿਉਂ ਕਰ ਬੰਧ ਸਕਤਾ
ਹੈ ਤਾਂ ਬਬੇਕ ਕਹਿਆ ਹੇ ਸੁੰਦਰੇ ਧੀਰਜਵਾਨ ਪੁਰਖ ਅਰ ਬ੍ਰਧਵਾਨ
ਭੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਏ ਹੋਏ ਧੀਰਜ ਕੋ ਤਿਆਗ
ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਈਸਰ ਮਾਇਆ ਕਾ ਅਧੀਨ ਹੋਇਆ ਹੋਇਆ ਬਿਹਬ
ਲ ਹੋਇ ਕੇ ਜੀਵ ਰੂਪ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਮਾਇਆ ਭੀ ਅਵਿਚਾਰ ਕਰ
ਕੇ ਸਿਧ ਹੈ ਪਰ ਆਪਨੀ ਚੰਚਲਤਾਈ ਕਰ ਕੇ ਠਗ ਲੇਤੀ ਹੈ ਅ
ਰ ਜੈਸੇ ਰੰਗ ਕੀ ਉਪਾਧ ਫਟਕ ਸੋ ਭਾਸਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਝੂਠੀ ਉਪਾਧ
ਕਰ ਮਾਇਆ ਸੁਧ ਰੂਪ ਈਸਰ ਮੇਂ ਭਾਸਤੀ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਜੀਵ ਰੂਪ ਅ
ਧੀਰਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਸੁਮਤ ਫਿਰ ਕਹਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾ
ਇਆ ਤੋ ਦੰਭ ਕਰ ਕੇ ਦਗਧ ਹੋਈ ਹੈ ਅਰ ਇਸ ਈਸੁਰ ਕਾ ਰੂਪ ਕ
ਐਂਕਰ ਅਧੀਨ ਕਰ ਲੀਤਾ ਹੈ ਤਬ ਬਿਬੇਕ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੋ
ਪਿਸਾਚੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਕਰੀ ਭਰਤੇ ਕੇ ਸਾਥ ਕ੍ਰੀੜਾ ਕਰਤੀ ਹੈ ਅਰ ਕਬੀ
ਈਰਖਾ ਕਰਤੀ ਹੈ ਅਰ ਕਬੀ ਸੁੰਦਰ ਬਸਤ੍ਰ ਬਣਾਇ ਦਿਖਾਵਤੀ ਹੈ
ਅਰ ਕਬੀ ਕਟਾਖ ਕਰ ਕੇ ਦਿਖਾਵਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਪੁਰਖ ਜੋ ਹੋਤਾ
ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਕਾ ਰਿਦਾ ਬਿਦੀਰਣ ਕਰਤੀ ਹੈ ਅਰ ਸੁੰਦਰ ਜੋ ਨੈਨ ਹੈਂ ਨ-
ਉਸ ਕੇ ਤਾਂਤੇ ਕਿਆ ਕਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀ ਤੈਸੇ ਦੁਰਾਚਾਰਣੀ ਜੋ ਮਾ
ਇਆ ਹੈ ਤਿਸ ਨੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜੋ ਮੇਰਾ ਜੋਬਨ ਤੇ ਦੂਰ ਹੋਇ ਗਇਆ
ਹੈ ਅਰ ਈਸੁਰ ਨਿਹਜੋਗੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਨੇ ਈਸੁਰ ਕੇ ਸੰਗ ਕੀ
ਨਿਕਟਤਾ ਕਰ ਮਨ ਰੂਪੀ ਪੁਤ੍ਰ ਉਪਜਾਇਆ ਅਰ ਜੈਸੇ-

ਚੁਮਕ ਪਥੱਰ ਦੀ ਸਮੀਪਤਾ ਕਰ ਲੋਹਾ ਚੇਸਟਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਨ ਕੇ
ਫੁਰਨੇ ਕੀ ਸਕਤ ਦਈ ਜੋ ਮਨ ਕੇ ਫੁਰਨੇ ਕਾ ਬਲ ਹੂਆ ਤੋ ਨੌ ਦੁ
ਆਰਿਆਂ ਵਾਲਾ ਸਰੀਰ ਮਨ ਨੇ ਕਲਪਿਆ ਅਰ ਕਲਪਨ ਮਾਤ੍ਰ
ਸਿਧ ਹੋ ਖਲੋਤਾ ਅਰ ਤਿਸ ਵਿਖੇ ਮਨ ਨਿਵਾਸ ਕਰਕੇ ਭੋਗ ਲਗੋ ਭੋ
ਗਣ ਅਰ ਮਾਇਆ ਕੀ ਸਕਤ ਕਰਕੇ ਇਕੋ ਆਤਮਾ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਭਾਸ
ਣ ਲਗਾ ਜੈਸੇ ਮਣੀਆਂ ਕੀ ਉਪਾਧ ਕਰ ਏਕ ਸੂਰਜ ਅਨੇਕ ਹੋ ਭਾਸ
ਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਏਕ ਹੀ ਆਤਮਾ ਸਭਨਾਂ ਅੰਤਹਕਰਣਾਂ ਮੇਂ ਅਨੇਕ ਹੋ ਭਾ
ਸਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜੈਸੇ ਪੁਰਖ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਕੀ ਮਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਾਇ
ਆ ਭਗਵਾਨ ਕੀ ਅਰਧਗੀ ਜੀਵ ਕੀ ਮਾਤਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰ ਜੋਈ ਮਨ
ਅਹੰਕਾਰ ਹੂਆ ਅਰ ਅਹੰਕਾਰ ਮੇ ਜਬ ਆਤਮਾ ਪ੍ਰਕਾਸਿਆ ਤਬ
ਜੀਵ ਭਇਆ ਅਰ ਜੀਵ ਹੋਕੇ ਜਾਣਿਆਂ ਜੋ ਇਹ ਮੇਰੀ ਦੇਹ ਹੈ ਅਰ ਏ
ਹ ਮਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਇਹ ਪਿਤਾ ਹੈ ਅਰ ਇਹ ਮੇਰਾ ਖੇਤ੍ਰ ਹੈ ਅਰ ਇਹ ਮੇਰ
ਧਨ ਹੈ ਅਰ ਇਹ ਕੁਲ ਹੈ ਅਰ ਇਹ ਜਾਤ ਹੈ ਅਰ ਇਹ ਮਿੱਤ੍ਰ ਹੈ ਅਰ
ਇਹ ਸਤ੍ਰ ਹੈ ਜੋ ਬਹੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਹੋਈ ਅਰ ਅਵਿਦਿਆ ਰੂ
ਪੀ ਨੀਂਦ ਮੈਂ ਅਨੇਕ ਸੁਪਨੇ ਭੋਗੇ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਮਿਲਿਆਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਂ
ਤ ਨਹੀ ਆਵਤੀ ਤਾਂ ਸੁਮਤ ਕਹਾ ਤੂੰ ਦੀਰਘ ਕਾਲ ਦੀ ਨਿੰਦ੍ਰਾ ਮੇਂ ਸੋਇ
ਆ ਹੂਆ ਹੈਂ ਅਰ ਅਨੇਕ ਜਨਮਾਂ ਦੇ ਭੁਝੇ ਜੈਸੇ ਹੈਨ ਸੋ ਜੇ ਤੂੰ ਉਪਨਿਖ
ਦ ਦੇਵੀ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਬੋਧ ਉਦੇ ਚੰਦ ਪੁਤ੍ਰ ਉਪਜਾਵੇਂ ਤਬ ਤੂੰ ਸੁਖੀ ਹੋਵੇਗਾ ਸੋ
ਜਬ ਸੁਮਤ ਕੀ ਬਾਤ ਬਿਬੇਕ ਨੇ ਸੁਨੀ ਤਾ ਉਸਨੇ ਜਾਤਾ ਜੋ ਈਰਖਾ ਕਰ
ਕਹਿਤੀ ਹੈ ਤਾ ਮੋਨ ਹੋ ਰਹਾ ਤਾਂ ਸੁਮਤ ਫੇਰ ਬੋਲੀ ਕਿ ਹੇ ਸਰੇਸਟ ਤੂੰ ਐ
ਸੀ ਸੁਣ ਜੋ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ ਭਰਤੇ ਕੀ ਆਗਿਆ ਬਿਨ ਨਹੀ
ਕਰਤੀ ਅਰ ਮੈ ਤੇਰਾ ਭਲਾ ਚਾਹਤੀ ਹੋਂ ਕੋਈ ਮਤਸਰ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀ
ਤਾਂ ਬਬੇਕ ਬੋਲਿਆ ਹੇ ਪਿਆਰੀ ਤੂੰ ਐਸੀ ਚਾਹਤੀ ਹੈ ਜੋ ਰਸਾਂ ਦੇ ਭੋਗ
ਤਿਆਗ ਕਰ ਤੀਨ ਅਵਸਥਾ ਜਾਗ੍ਰਤ ਸੁਪਨ ਸਖੋਪਤ ਥੋਂ ਤੂੰ ਸਨੀ

ਰਾਹੂ ਤਬ ਹਮਾਰਾ ਕਾਰਜ ਸਵਰੇ ਤੇ ਪ੍ਰਬੋਧ ਉਦੇ ਚੰਦ ਪੁਤ੍ਰ ਉਤਪਤ
ਹੋਵੈ ਤੋ ਮੋਹ ਖੇਤਾ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ ਸੁਮਤ ਬੋਲੀ ਹੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ ਜਬ ਐਸੇ ਤੂੰ
ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਕੁਲ ਬ੍ਰਿਧ ਹੋਵੈਗਾ ਅਰ ਮੇਰੇ ਤਾਈਂ ਇਹ ਕੁਲ ਭ੍ਰਾਸ
ਤਾ ਹੈ ਅਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਕੇ ਮੋਹ ਨੇ ਵਿਕ੍ਰ ਬੰਧ ਪਾਏ ਹਨ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਬੰਧ
ਨ ਛੂਟੈ ਤੁਸੀਂ ਬੇਗ ਉਦਮ ਕਰੋ ਅਰ ਬਿਲਮ ਨਹੀ ਕਰਨੀ ਤਾਂ ਬਬੇਕ
ਕਹਾ ਹੇ ਪਿਆਰੀ ਏਹ ਮੁਝੇ ਵਡਾ ਅਸਚਰਜ ਹੈ ਕਿ ਆਤਮਾ ਜਗਤ ਕਾ
ਈਸਰ ਸੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਅਧੀਨ ਕਿਉਂ ਕਰ ਹੂਆ ਅਰ ਨੌ ਦੁਆਰਿਆਂ
ਕੇ ਪੁਰ ਮੇਂ ਇਸ ਕੋ ਡਾਰ ਅਰ ਮੋਹ ਆਦਿਕ ਬੰਧਨ ਪਾਏ ਅਰ ਮ੍ਰਿਤ
ਆਦਿਕਾ ਇਸ ਕੋ ਪਦਮੀ ਭਈ ਯਹਿ ਅਸਚਰਜ ਹੈ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਬੋਧ ਕੇ
ਉਦੇ ਇਸ ਕਾ ਉਧਾਰ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਅਬ ਸਮ ਦਮ ਆਦਿਕੋਂ ਕੋ ਤਿਆ
ਰ ਕਰੋ ਜੋ ਤੀਰਥਾਂ ਪਰ ਜਾਇ ਬਸੇ ਅਰ ਸਭ ਤੀਰਥ ਵਾਸੀਆਂ ਕੋ ਮ
ਤ ਸਾਵਧਾਨ ਕਰੋ ਸੋ ਇਤਨਾ ਕਹਿ ਕੇ ਫੇਰ ਸਾਂਤ ਕੋ ਕਹਿਤ ਭਈ ਕਿ ਹੇ
ਪਿਆਰੀ ਸਰਧਾ ਜੋ ਮੇਰੀ ਮਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਕੋ ਈਹਾਂ ਤੂੰ ਬੁਲਾਇ ਲੈ
ਆਉ ਤਾਂ ਉਹ ਕਰਣਾ ਨਿਕਟ ਬੈਠੀ ਸੀ ਸੋ ਉਸ ਕੋ ਭੀ ਕਹਿਆ ਕਿ
ਤੂੰ ਸਾਂਤ ਕੇ ਸਾਥ ਜਾਇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਮੁਨੀਸਰ ਦੇ ਆਸ੍ਰਮ ਸਰਧਾ ਹੋ
ਵੈ ਉਸ ਕੋ ਈਹਾਂ ਲੈ ਆਉ ਅਤੇ ਮੈਂ ਈਹਾਂ ਬੈਠ ਕੇ ਵਿਸਨ ਭਗਵਾਨ
ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਤੀ ਹੋਂ ਜੋ ਭਗਵਾਨ ਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਕੇ ਭਗਤੇ ਕੋ ਬੈਸੈ ਕਾ
ਵਰ ਪੋਰੇ ਗੀ ਸੋ ਇਧਰ ਤਾਂ ਸੁਮਤ ਨੇ ਸਾਂਤ ਅਰ ਕਰਣਾ ਕੋ ਸਰਧਾ ਕੇ
ਲਿਆਵਨ ਵਾਸਤੇ ਭੇਜਿਆ ਅਰ ਉਧਰ ਤੁਸੀ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਕੀ ਵਾਰਤਾ
ਸੁਣੋ ਕਿ ਮਹਾ ਮੋਹ ਜੋ ਰਾਜਾ ਕਾਮਾਦਿਕ ਸੂਰਮਿਆਂ ਸਹਤ ਈਸ੍ਰ
ਸੀ ਜੁਗਤ ਸਭਾ ਕੇ ਬੀਚ ਸਿੰਘਾਸਨ ਪਰ ਬੈਠਾ ਥਾ ਤਾਂ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਬੁ
ਲਤ ਭਇਆ ਕਿ ਬਡਾ ਅਸਚਰਜ ਹੈ ਕ੍ਯੋਂ ਕਿ ਇਹ ਜੋ ਬਬੇਕ ਕੇ ਨੇ
ਧ੍ਯਾਨ ਮਹਾਨ ਰਕਸੀ ਹੈ ਨ੍ਰਿਬੁਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਹ ਬਡਾ ਅਸਚ
ਰਜ ਹੈ ਜੋ ਆਤਮਾ ਕੋ ਦੇਹ ਸੇ ਭਿੰਨ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਇਹ ਆਸਾ ਕਰਕੇ ਜ

ਜਗਾਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇਥੇ ਅਸੀਂ ਦੇਵਾਂਗੇ ਅਰ ਪਰਲੋਕ ਮੈਂ ਜਾਇ ਲਵਾਂ ਗੇ ਸੋ ਏਹ ਆਸਾ ਐਸੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਅਕਾਸ ਕੇ ਬ੍ਰਿਖ ਕੇ ਪੁਹਪ ਹੋਵੈਂ ਅਰ ਜਿਤਨੇ ਪਦਾਰਥ ਹੈਂ ਸੋ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਂ ਜੋ ਚਿਤ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਮਾਤ੍ਰ ਹਨ ਅਰ ਜੇੜ੍ਹਾ ਜਗਤ ਪ੍ਰਤਖ੍ਯ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਅਸਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੇੜ੍ਹਾ ਪਰਲੋਕ ਅਸਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਸੋ ਸਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਆਪਣਾ ਆਸਤਕ ਮਤ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਹਮ ਜੋ ਪ੍ਰਤਖ ਕੋ ਪਰਮਾਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸ ਕੋ ਨਾਸਤਕ ਕਹਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਰ ਏਹ ਜੋ ਚਾਰ ਵੇਦ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਗਤ ਕੇ ਠਗਣੇ ਵਾਸਤੇ ਪਰਲੋਕ ਕਹਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਭੀ ਸਰੀਰ ਕਰ ਦੇਖ ਜੋ ਆਤਮਾ ਸਰੀਰ ਤੇ ਕੋਈ ਭਿੰਨ ਨਿਕਸੇ ਤਾਂ ਤੇ ਬਡੇ ਜੋ ਮੂੜ੍ਹ ਬੁਧੀ ਹੈਂ ਇਨ ਕੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਪਰ ਨਿਸਚਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਔਰ ਅਸਚਰਜ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜਗ ਹੋਮ ਈਹਾਂ ਭੂਮ ਪਰ ਕਰੇ ਅਰ ਫਲ ਤਿਸ ਕਾ ਸੁਰਗ ਮੈਂ ਪਾਵੈ ਅਰ ਹੋਤੇ ਦਰਬ ਈਹਾਂ ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਰੀਰ ਭੀ ਈਹਾਂ ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਫਲ ਊਹਾਂ ਕੌਨ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸਰਾਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪਿਤ੍ਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਖਾਵਣ ਵਾਲਾ ਭੀ ਈਹਾਂ ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਪਦਾਰਥ ਭੀ ਈਹਾਂ ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਸਭ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਅਰ ਜੇਹੜੇ ਭੋਗ ਪਰਮ ਅਰਥ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਤੀਰਥ ਵਾਸੀ ਤਿਆਗ ਕੇ ਛੁਡਾਇ ਨਿਵਰਤ ਧਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬਡੇ ਅਨਰਥ ਕਹੈ ਹੈਂ ਅਰ ਆਸਾ ਕੇ ਲਡੂਆਂ ਸਿਉਂ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਮਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਕੇ ਦੇਖੋ ਕਿ ਐਸੇ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੀ ਭੋਗ ਹੈਂ ਜੋ ਉਨ ਕੋ ਤਿਆਗਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕਾ ਅਲਿੰਗਨ ਰੂਪ ਜੋ ਸੁਖ ਹੈ ਸੋ ਅਨਿਤ ਤਿਆਗਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਹੋਰ ਜੋ ਉਪਵਾਸ ਆਦਿਕ ਕਰਮ ਹੈਂ ਸੋ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤਪ ਜੋ ਮਹਾਂ ਕਸਟ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਖੇਦ ਸਹਿਤੇ ਹੈਂ॥ ਤਾਂ ਸਿਖ ਨੇ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹੇ ਗੁਰ ਮਹਾ ਮੋਹ ਤੀਰਥ ਵਾਸੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜਗਤ ਕੇ ਜੋ ਸੁਖ ਹੈਂ ਸੋ ਦੁਖ ਸਾਥ ਮਿਲੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਬੋਲਿਆ ਰੇ ਮੂੜ੍ਹ ਐਸੀਆਂ ਜੋ ਸੁੰਦਰ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਹਨ ਅਰ ਐਸੇ ਜੋ ਸੁੰਦਰ ਭੋਗ ਹਨ ਸੋ ਤਿਸ

ਕਾਗੀਆਂ ਮੂੜ੍ਹ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਯੋਂਕਿ ਤੇਰੇ ਦਲ ਪਰ ਜੋ ਤੂੰ ਖੋਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੁਖ
ਵੇਦ ਵਸਤੇ ਤੇਰੇ ਦਲ ਕਾ ਤਿਆਗ ਕੀਆ ਨਹੀ ਚਾਹੀਤਾ ਜਾਂ ਇਤਨੇ ਚਿਰ ਤੂ
ਕ ਚਾਰ ਵਾਕ ਆਇ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਆ ਤਾਂ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਨੇ ਸਨਮਾਨ ਕ
ਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪਾਸ ਆਸਣ ਦੀਆ ਅਰ ਕਹਾ ਤੂੰ ਤਾ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰਾ ਮ
ਹਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਅਰ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦਿਨਾਂ ਪਿਛੇ ਮਿਲਿਆ ਹੈਂ ਤਾਂ ਚਾਰ ਵਾਕ ਨੇ
ਕਹਾ ਤੁਮਾਰਾ ਜੈਕਾਰ ਹੋਵੈ ਅਰ ਬਹੁਤੇ ਕਲਜੁਗ ਆਇ ਡੰਡਉਤ ਕੀ
ਆ ਤਾਂ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਨੇ ਕਹਾ ਕਲਜੁਗ ਤੁਝੇ ਕੁਸਲਿਆਣ ਹੈ ਤਾਂ ਕਲਜੁਗ
ਕਹਾ ਤੁਸਾਡੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਰਕੇ ਅਰ ਕੁਝਕ ਸਤ੍ਰੂ ਤੁਸਾਡੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਰਕੇ
ਜੀਤੇ ਹਨ ਪਰ ਸ਼ੇਖ ਯਮ ਨੇਮ ਆਦਿਕ ਉਕੇ ਜਬ ਜੀਤ ਆਵਾਂਗਾ ਤਦ
ਆਣ ਮੁਖ ਦਿਖਲਾਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਮੋਹ ਪੂਛਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਕਲਜੁਗ ਤੁਝੇ ਤੀਰ
ਥਾਂ ਪਰ ਧਾਇਆ ਸਾ ਸੋ ਤੁਧ ਨੇ ਕਉਣ ਕਉਣ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰੇ ਤਾਂ ਕਲ
ਜੁਗ ਕਹਿਆ ਕਿ ਹੇ ਰਾਜਾ ਜੋ ਤੀਰਥਾਂ ਪਰ ਧਰਮ ਅਰਥ ਕਾਮ ਮੋਖ
ਥੇ ਸਭ ਮੈਂ ਗਰਤ ਕਰ ਦਿਤੇ ਹੈਨ ਅਰ ਲੋਭ ਤੇ ਪਾਖੰਡ ਕਰਕੇ ਵੇਦਾਂ ਦੇ ਅ
ਰਥ ਜੋ ਹੈਂ ਸਾਸਤ੍ਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋ ਮੈਂ ਅਨਰਥ ਕਰ ਦਿਤੇ ਹੈਨ ਜੋ ਵ
ਯਾਕਰਣ ਦੇ ਬਲ ਕਰ ਅਰ ਆਪਣੀ ਬੁਧ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਥ ਲਾ
ਇ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਉ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਸੋ ਵਿਪਰ ਜੋ ਕ੍ਰਿਆ ਤੀ
ਰਥਾਂ ਪਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਰ ਉਤ੍ਰ ਪਸਚਮ ਦੇ ਜੋ ਲੋਕ ਹੈਨ ਸੋ ਭੀ ਵਿਪਰ
ਜੋ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਲਗੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੀਵਕਾ ਖਾਤ੍ਰ ਉਨਾ ਸਾਸਤ੍ਰਾਂ ਵਿਆਕਰਣ
ਆਦਿਕ ਸਮਝ ਛਡੇ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਕੇ ਤ੍ਰਿਡੰਡੀ ਸੰਨਿਆਸੀ ਹੈਨ ਸੋ ਜੀ
ਵਕਾ ਮਾਤ੍ਰ ਹੀ ਭੇਖ ਬਣਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਕੁਰਖੇਤ੍ਰ ਆਦਿਕ ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ ਜੋ
ਜਾਇ ਵਸਤੇ ਹਨ ਸੋ ਭੀ ਬਿਭਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਜੋ ਪ੍ਰਬੋਧ
ਕ ਹੈਨ ਸੋ ਆਪ ਸਮ ਦਮ ਆਦਿਕ ਨਹੀ ਕਰਤੇ ਅਤੇ ਅਉਰਾਂ ਨੇ ਕਉ ਉ
ਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਏਹਾ ਕਾਰਜ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਰ ਆਇਆ ਹੇ ਜੋ ਪੁਤ੍ਰ ਪਿਤਾ
ਕੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਮੰਨਤਾ ਅਰ ਭ੍ਰਾਈ ਭਾਈ ਸਾਥ ਵੈਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਬ

ਤਿਆਂ ਅਸਥਾਨਾਂ ਮੈਂ ਤੋ ਏਹ ਕਿਰਿਆ ਵਰਤਾਈ ਹੈ ਅਰ ਔਰ ਅਸ
ਥਾਨੋਂ ਮੈਂ ਭੀ ਕਬ ਧਰਮ ਰਹਿਣੇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਪਰ ਤੁਮ ਭੀ ਆਪਣਾ ਦੂਤ
ਘਲੋ ਜੋ ਮੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇ ਤਬ ਮੋਹ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਕਰ ਚਾਰਵਾਕ ਕੋ
ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਚਾਰਵਾਕ ਤੂੰ ਅਰ ਮੈਂ ਅਰ ਕਲਜੁਗ ਤੀਨੋ ਇਕਤ੍ਰ ਬੈਠ ਕੇ ਵ
ਰਤਾ ਕਰੀਏ ਸੋ ਜਬ ਤੀਨੋਂ ਇਕਤ੍ਰ ਬੈਠੇ ਤਾਂ ਚਾਰਵਾਕ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਔਰ
ਤੋ ਸਭ ਹਮ ਜੀਤਣੇ ਕੋ ਸਮਰਥ ਹੈਂ ਪਰ ਏਕ ਜੋ ਵਿਸਨ ਭਗਤ ਜੋਗ
ਨੀ ਹੈ ਸੋ ਹਮਾਰੇ ਸੇ ਜੀਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਜੋ ਇਹ ਬਾਤ ਸੁਨਕੇ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਭੂਇ
ਆਨ ਕੇ ਹੋਰਤਾ ਪਰ ਬਾਹਰ ਸੇ ਡਾਢਿਆਈ ਕਰਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਜਹਾਂ ਮੇਰੇ ਕਾ
ਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿਕ ਸਤ੍ਰੂ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਵਿਸਨ ਦੀ ਭਗਤ ਕਹਾਂ ਹੋਣੇ ਪਾਵੈ ਗੀ
ਪਰ ਜੋ ਸਤ੍ਰੂ ਅਲਪ ਭੀ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਭੀ ਉਪਾਵ ਕੀਤਾ ਚਾਹੀਤਾ ਹੈ ਜੈ
ਸੇ ਅਦਿਸਟ ਕਾਂਟਾ ਜੋ ਪਗ ਮੈਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਸਮਾਂ ਪਾਇਕੇ ਦੁਖ ਦੇਵ
ਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਵਿਸਨ ਭਗਤ ਕਾ ਉਪਾਉ ਕੀਤਾ ਚਾਹੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੁਸੰ
ਗ ਜੋ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਕਾ ਦੁਆਰਪਾਲ ਸੀ ਸੋ ਉਸਕੇ ਬੁਲਾਇਆ ਤਾਂ ਦੁਆਰ
ਪਾਲ ਨੇ ਨਮਸਕਾਰ ਆਨ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਦੁਆਰਪਾਲ ਕੋ ਕਹਾ ਕਿ ਕਾਮ ਅਰ
ਮਤਸਰ ਆਦਿਕ ਜੋ ਸੂਰਮੇ ਹੈਨ ਉਨਕੋ ਬੁਲਾਇ ਲਿਆਵੋ ਸੋ ਜਬ
ਕਾਮ ਆਦਿਕ ਆਏ ਤਾਂ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਆਗਿਆ ਕੀਨੀ ਕਿ ਭਾਈ ਤੁਸੀਂ ਤੀ
ਰਥਾਂ ਪਰ ਜਾਓ ਅਰ ਜਿਥੈ ਵਿਸਨ ਭਗਤਿ ਹੋਵੈ ਤਿਥੈ ਤੁਸੀਂ ਜਾਇ ਪਾਖੰ
ਡ ਵਰਤਾਓ ਅਰ ਤੁਸਾਂ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਵਨਾ ਜੋ ਕਹੂੰ ਵਿਸਨ ਭਗਤ ਹੋਣ ਨ
ਨੰ ਪਾਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਚਾਰਵਾਕ ਅਰ ਮੋਹ ਨੇ ਇਕਤ੍ਰ ਜਾਇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ
ਜੋ ਕਾਮ ਹੈ ਸੋ ਹਮਾਰੇ ਘਰ ਕਾ ਬਡਾ ਸੂਰਮਾ ਹੈ ਅਰ ਵਸਤ ਵਿਚਾਰ ਜੋ ਹੈ
ਸੋ ਇਸਕਾ ਵੈਰੀ ਹੈ ਅਰ ਓਹ ਈਹਾਂ ਆਇਕੇ ਹਮਾਰੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਗਿ
ਆ ਹੈ ਅਰ ਕਾਮ ਵਲ ਭੀ ਕੁਦ੍ਰਿਸਟ ਦੇਖ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰ ਛਹੋਰੇ ਬਬੇਕ
ਪਾਸ ਗਿਆ ਹੈ ਸੋ ਅਸੀਂ ਭੀ ਉਨਾਂ ਦੇ ਪਿਛੇ ਮਦ ਅਰ ਮਾਨ ਅਰ ਲੋਭਾ
ਦਿਕ ਘਲੇ ਹੈਨ ਪਰ ਅਬ ਤੀਕ ਉਨਾਂ ਦਾ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਤਬ ਮ

ਗਤੁਲਮ ਨਾਮ ਦੂਤ ਮਾਨ ਅਰ ਮਦ ਸੇ ਆਇਆ ਅਰ ਮਾਨ ਤੇ ਮਦ
ਦੀ ਪਤ੍ਰੀ ਆਨ ਪਹੁਚਾਈ ਤਾਂ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਨੇ ਪੜ੍ਹ ਕਰ ਵਾਚੀ ਅਰ ਮਹਾਂ ਮੋਹ
ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਜੋ ਰਾਜਾ ਤੇਰਾ ਕਲਿਆਣ ਹੋਵੇ ਅਰ ਸਾਂਤ ਤੇ ਸਰਧਾ
ਚਾਹਤੀ ਹੈ ਕਿ ਤਮ ਉਪਨਿਖਦ ਦੇਵੀ ਕਉਂ ਬਿਬੇਕ ਸਾਥ ਮਿਲਾਈਏ ਜੋ ਤਿ
ਸਤੇ ਪ੍ਰਬੋਧ ਚੰਦ ਪੁਤ੍ਰ ਉਪਜੇ ਹੋਵੈ ਅਰ ਔਰ ਭੀ ਬਾਤ ਮਾਨ ਅਰ ਮਦ ਨੇ ਲਿ
ਖੀ ਕਿ ਧਰਮ ਦੀ ਜੋ ਸਾਹਿਦਰੀ ਕਾਮਨਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਵੈਰਾਗ ਕਰ ਤਪ ਤੇ ਹੋਅ
ਰ ਤਿਹ ਭੀ ਧਰਮ ਕਉ ਲਿਆਇਆ ਚਾਹਤੀ ਹੈ ਤਬ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਨੇ ਪੜ੍ਹ ਕ
ਰ ਐਸੇ ਕਹਾ ਕਿ ਜੋ ਮੇਰਾ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿਕ ਸੂਰਮੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਾਂਤ ਕੇ ਕਹਾਂ ਆ
ਵਨੇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੇੜ੍ਹੇ ਬ੍ਰਹਮਾਦਿਕ ਬਡੇ ਬਡੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕਉ ਭੀ ਕਾਮ
ਦੇਵ ਉਨੇ ਭਰਮਾਇ ਦੀਆ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਬੇਟੀ ਕੇ ਪਿਛੇ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰ
ਜੀਸ ਧਾਰੇ ਹਨ ਅਰ ਮਹਾਂਦੇਵ ਪਾਰਬਤੀ ਕਉ ਅੰਗ ਮੇਂ ਧਾਰ ਕਰ ਕੈਲਾ
ਸ ਪਰਬਤ ਪਰ ਜਾਇ ਕੇ ਬੈਠ ਰਹਤਾ ਹੈ ਅਰ ਵਿਸਨੁ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਆਪ
ਣੀ ਲਖਮੀ ਕੇ ਧਾਰ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਐਸੇ ਈਸਰੋਂ ਕਉ ਕਾਮ ਨੇ ਨਹੀਂ
ਘੰਤ ਆਪਣੇ ਦੀਤਉ ਅਉਰੋਂ ਕਉ ਕਿਆ ਅਸਚਰਜ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਾ
ਲਮ ਦੂਤ ਕਉਂ ਕਾਮ ਪਾਸ ਭੇਜਿਆ ਜੋ ਤੁਸੀ ਧਰਮ ਕੀ ਕਾਮਨਾ ਕੋ ਨਿ
ਵਾਰ ਬੁਕੇਰੋ ਅਰ ਦੁਇ ਪਾਟਕ ਭੀ ਤੁਸੀ ਉਸ ਕਾ ਵਿਸਾਹੁ ਨ ਕਰੇਅ
ਹਉ ਸਭ ਕਉ ਬੰਧਨ ਡਾਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰ ਲੇਵੋ ਤਬ
ਦੂਤ ਨੇ ਜਾਇ ਕਰ ਕਾਮ ਕੋ ਕਹਾ ਜੋ ਤੁਮ ਮਦ ਅਰ ਮਾਨ ਪਾਸ ਜਾਵੋ
ਜੋ ਧਰਮ ਕੀ ਕਾਮਨਾ ਤੀਰਥਾਂ ਪਰ ਹੋਵੈਗੀ ਨਾਂ ਪਾਵੈ ਤਾਂ ਫੇਰ ਮੋਹ ਨੇ ਵਿ
ਚਾਰਿਆ ਜੋ ਸਾਂਤ ਕੇ ਹਤਣ ਵਾਸਤੇ ਕ੍ਰੋਧ ਕੋ ਪਠਾਈਏ ਕਿਉਂ ਐਸੇ ਕ੍ਰੋਧ
ਅਰ ਲੋਭ ਮੇਰੇ ਬਡੇ ਬੀਰ ਹੈਂ ਸੋ ਏਹ ਕਿਸੇ ਕਰ ਸਾਂਤ ਕਉ ਹਤੇਂਗੇ ਤੋ ਹੈ
ਤਾਂ ਫਿਰ ਦੁਆਰਪਾਲ ਕ੍ਰੋਧ ਕੋ ਬੁਲਾਇ ਲਿਆਇਆ ਅਰ ਲੋਭ ਕਉ
ਭੀ ਲਿਆਇਆ ਸੋ ਲੋਭ ਅਰ ਕ੍ਰੋਧ ਦੋਨੋ ਕੋ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਨੇ ਕਹਾ ਜੋ ਤੁਸੀ
ਸਰਧਾ ਅਰ ਸਾਂਤ ਸੇ ਬਿਸਨੁ ਭਗਤ ਸਮੇਤ ਕੋ ਹਥ ਖਲਾ ਕਰੋ ਤਬ

ਕ੍ਰੋਧ ਬੋਲਿਆ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰੇ ਜੀਵਤੇ ਤੁਸੀਂ ਵਿਸ੍ਵਾਸ ਨਾ ਕਰੋ ਕ੍ਯੋਂ
ਕਿ ਜੇ ਮੈਂ ਚਾਹੋਂ ਤਉ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਮੈਂ ਅੰਧਕਾਰ ਅਧਰਮ ਕਰ ਦੇਵੋਂ ਧੀਰ
ਜਵਾਨ ਹੂ ਕਉ ਅਧੀਰਜ ਕਰ ਦੇਵਊਂ ਅਰ ਗਿਆਨੀਆਂ ਕੇ ਮਤ ਫੇਰ ਦੇਵਊਂ ਜੋ
ਸ਼ੀਘ੍ਰ ਪਤਨ ਅਰ ਕ੍ਰੋਧ ਵਧਦਾ ਜਾਏ ਤਬ ਕ੍ਰੋਧ ਨੇ ਹਿੰਸਾ ਬੁਲਾਈ ਅ
ਰ ਆਪਣੇ ਸੰਗ ਸਾਥ ਲਗਾਈ ਤਬ ਵਿਸਲਾਖੀ ਜੋ ਹਿੰਸਾ ਹੈ ਸੋ ਗਸਕੇ
ਸਾਥ ਲਗਾਈ ਸੋ ਜਬ ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਗ ਸਾਥ ਲਗਾਈ ਹੈ ਤਬ
ਮਾਤਾ ਕੇ ਅਰ ਪਿਤਾ ਕੇ ਅਰ ਬਾਂਧਵਹੁ ਕੇ ਸਤ੍ਰੁ ਕਰ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜਬ
ਕ੍ਰੋਧ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਕੁਛ ਸਮਾਲ ਨਹੀਂ ਰਹਤੀ ਜੈਸੇ ਇੰਦ੍ਰ ਜੋ ਦੇਵਤਿਓਂ
ਕਾ ਰਾਜਾ ਹੈ ਤਿਸ ਨੇ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਗ ਕਰਾਵਤੇ ਕਉ ਮਾਰਿਆ
ਅਰ ਸਿਵ ਜੋ ਬਡਾ ਤਪਸੀ ਹੈ ਤਿਸ ਨੇ ਪਰਜਾਪਤਿ ਕਾ ਸਿਰ ਕਾਟਿਆ
ਅਰ ਵਿਸਵਾਮਿਤ੍ਰ ਜੋ ਤਪਸੀ ਹੈ ਤਿਸ ਨੇ ਵਸਿਸ਼ਟ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਮਾਰੇ ਸੋ ਤਬ ਕ੍ਰੋਧ
ਕਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਸ ਕਿਸ ਕੇ ਨਹੀਂ ਭਰਮਾਇਆ ॥ ਪੁਨਾ ਲੋਭ ਬੋਲਿਆ
ਜੋ ਬਡੇ ਬਡੇ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੇ ਰਾਜਿਆਂ ਕੋ ਭੀ ਸੰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨੇ ਦਈ ਅ
ਰ ਜੋ ਪਦਾਰਥ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਔਰ ਹੀ ਕੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰਤੇ ਹਨ ਸੋ
ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਹੂ ਕੇ ਰਾਜ ਭੀ ਭੋਗ ਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਅਰ ਫਿਰ ਲੋ
ਭ ਨੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੇ ਬੁਲਾਇ ਕੇ ਅੰਗ ਸਾਥ ਲਗਾਇਆ ਤਾਂ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਹ
ਕਿ ਕਈ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੈਂ ਖਾਏ ਹੈਨ ਅਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਭਈ ਸੋ ਮੈਂ ਸੰਤ ਕੋ
ਕਬ ਆਵਣੇ ਦੇਤੀ ਹੂੰ ਤਬ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਅਰ ਤਬ ਮਹਾਂ ਮੋਹ
ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬਿਨੈ ਕੇ ਜਾਵੋ ਅਰ ਏਕ ਗੁਪਤ ਮਤਿ ਅਉਰ ਭੀ
ਹੈ ਕਿ ਸਰਧਾ ਜੋ ਸੰਤ ਕੀ ਮਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਕਉ ਵਸਿ ਕਰੋ ਅਰ ਜੇ
ਬ ਸਰਧਾ ਤੁਮਾਰੇ ਵਸ ਹੋਵੇਗੀ ਤਬ ਸੰਤ ਭੀ ਦੁਖਤ ਹੋਇ ਕੇ ਮਰ ਜਾਏ
ਗੀ ਜਾਂ ਤੁਮਾਰੇ ਵਸ ਹੋਵੇਗੀ ॥ ਅਰ ਫਿਰ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ
ਮਾਇਆ ਮਿਸ੍ਰ ਵੇਸਵਾ ਕਉ ਬੁਲਾਵਣੇ ਵਾਸਤੇ ਬਿਭ੍ਰਮਵਤੀ ਕੋ ਪ
ਠਾਇਆ ਕਿ ਰਾਜਾ ਮੋਹ ਤੁਝੇ ਬੁਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਮਾਇਆ ਕਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਬ

ਹੁਤਿਆਂ ਦਿਨਾਂ ਕੀ ਰਾਜੇ ਕਉ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਅਰ ਰਾਜਾ ਮੁਝ ਪਰ ਕ੍ਰੋਧ ਕ
ਰੇਗਾ ਤਾਂ ਬਿਭ੍ਰਮਵਤੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕਰ ਹੀ ਰਾਜਾ ਵਸ ਹੋ
ਜਾਵੈਗਾ ਅਰ ਬਹੁਰੋ ਬਿਭ੍ਰਮਵਤੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੇਰੇ ਨੇਤ੍ਰਾਂ ਮੇਂ ਨੀਂਦ੍ਰ
ਸ੍ਰ ਆਂਵਦੀ ਹੈ ਤਬ ਮਿਥਿਆ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਜੋ ਬਹੁਤੇ ਭ੍ਰਤੇ ਹਨ ਸੋ
ਸਉਣੇ ਨਹੀਂ ਦੇਤੇ ਤਾਂ ਬਿਭ੍ਰਮਵਤੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੇਰੇ ਕੌਨ ਕੌਨ ਭ੍ਰਤੇ ਹੈਂ
ਸੋ ਕਹੁ ਤਬ ਮਿਥਿਆ ਕਹਾ ਮਹਾਂਮੋਹ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਹੰਕਾਰ ਲੋਭ ਇਤ
ਆਦੀ ਦੇਵਤੇ ਮਨੁਖ ਆਦਿਕ ਜੋ ਮਹਾਂਮੋਹ ਕੀ ਕੁਲ ਮੇਂ ਉਪਜਿਆ ਹੈ ਸੋ
ਮੇਰੇ ਬਿਨਾ ਇਕ ਖਿਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਤਾ ਤਾਂ ਬਿਭ੍ਰਮ ਕਹਾ ਕਿ ਕਾਮ ਦੀ ਭ੍ਰਾ
ਜੋ ਜੇ ਰਤ ਹੈ ਅਰ ਕ੍ਰੋਧ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਹੈ ਅਰ ਲੋਭ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਹੈ ਅਰ ਅਹ
ਕਾਰ ਕੀ ਹਉਮੈ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਜੋ ਉਨਕੇ ਭਗਤਿ ਵਿਚ ਸਾਬਰਮਤੀ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਥ ਓ
ਹ ਈਰਖਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰਤੀਆਂ ਤਾਂ ਮਿਥਿਆ ਕਹਾ ਉਨਕੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀ
ਆਂ ਤੋ ਮੇਰੇ ਬਿਨਾ ਇਕ ਖਿਨ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤੀਆਂ ਸੋ ਓਹਿ ਈਰਖਾ ਕੈਸੇ
ਕਰੈਂ ਤਾਂ ਬਿਭ੍ਰਮਾ ਕਹਾ ਕਿ ਧੰਨ ਤੂੰ ਹੈਂ ਕੋਈ ਕਿਛੁ ਸਕਾ ਆਦਰ ਸੇਵਾ
ਭੀ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈਨ ਤਾਤੇ ਅਉਰ ਕੋਈ ਨ ਤੇਰਾ ਆਦਰ ਨਾ ਕਰੇ ਅਰ ਤੂੰ ਜੋ ਨੀ
ਚੂ ਕਰਕੇ ਬਿਆਕੁਲ ਭਾਸਤੀ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਭੀ ਤੇਰਾ ਸੁਭਾਉ ਸੁੰਦ੍ਰ ਭਾਸਤਾ
ਹੈ ਅਰ ਤੇਰੇ ਚਰਨੋਂ ਕੇ ਭੂਖਣੋਂ ਕਾ ਜੋ ਸਬਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਕੋ ਪਿਆ
ਰਾ ਲਗਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਚਲ ਰਾਜਾ ਮੋਹ ਤੁਝੇ ਬੁਲਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਬ ਚਲੀਓ
ਜੋ ਕੇ ਮਿਲ ਤਬ ਮਿਥਿਆ ਵਿਭ੍ਰਮ ਆਨ ਰਾਜੇ ਕਉ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੀ
ਅਰ ਆਉ ਭਾਉ ਕਰਕੇ ਰਾਜੇ ਕੋ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕੀਆ ਅਰ ਨਖ ਸਿਖ ਲਗ
ਸੁੰਦ੍ਰ ਹੋਕੇ ਰਾਜੇ ਕੋ ਮਿਲੀ ਜੈਸੇ ਹਿਮਾਲੇ ਕੀ ਪੁਤ੍ਰੀ ਹਿਮਾਲੇ ਕਉ ਪ੍ਰਾਪ
ਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਹਾਂਮੋਹ ਕੀ ਛਾਤੀ ਸਾਥ ਲਗਕੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਈ ਤਾਂ ਮ
ਹਾਂਮੋਹ ਕਹਾ ਕਿ ਤੇਰੇ ਮਿਲਨੇ ਕਰ ਮੈਂ ਨੌਜੋਬਨ ਭਇਆ ਹੋਂ ਤਾਂ ਮਿਥਿਆ
ਭੀ ਕਹਾ ਕਿ ਤੇਰੇ ਮਿਲਣੇ ਕਰ ਮੈਂ ਨੌਜੋਬਨ ਭਈ ਹੋਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮਿਥਿਆ
ਕਹਾ ਕਿ ਜੋ ਕੁਛ ਮੁਝੇ ਆਗਿਆ ਕਰੋ ਸੋਈ ਮੈਂ ਕਰਾਂ ਤਾਂ ਮਹਾਂਮੋਹ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ

ਜੋ ਕੁਛ ਮੇਰੇ ਚਿਤ ਮੇਂ ਵਰਤੀ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮੇਂ ਭੀ ਭਾਸਤੀ ਹੈ ਅਰ ਸਰਧਾ ਕੀ ਪੁਤ੍ਰੀ ਸਭ ਹੈ ਸੋ ਉਪਨਿਖਦ ਦੇਵੀ ਪਾਸ ਬਬੇਕ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਵਾਸਤੇ ਗਈ ਹੈ ਅਰ ਸਰਧਾ ਆਗੀ ਬੈਰਨ ਸੋ ਤੂੰ ਸਰਧਾ ਕੋ ਅਰ ਸਾਂਤ ਕੋ ਪਕੜ ਕਰ ਪਾਖੰਡੀਆਂ ਕੋ ਮਿਲਾਇ ਜੋ ਵੇਦ ਕੀ ਬਾਣੀਉ ਸੇ ਕੋ ਮਿਥਿਆ ਭ੍ਰਮੇ ਅਰ ਪਾਖੰਡ ਮੇਂ ਸਰਧਾ ਧਾਰੈ ਤਾਂ ਮਿਥਿਆ ਕਹਾਵੇਗ ਕੇਤੀਕ ਬਾਤ ਹੈ ਸਰਧਾ ਕੋ ਮੈਂ ਆਗੇ ਹੀ ਬਾਂਧ ਕਰ ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ ਅਰ ਸੁਭ ਮਾਰਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਅੰਧੀ ਕਰ ਛੋਡੀ ਹੈ ਅਰ ਮਨ ਅਤੇ ਭੋਗਾਂ ਵਿਚ ਲਾਇ ਦਿਤੀ ਹੈ ਅਰ ਧਰਮ ਸਭੁ ਮਿਥਿਆ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਅਰ ਮਾਰਗ ਮੇ ਖਰਕ ਭੀ ਮਿਥਿਆ ਜਣਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਵੇਦ ਅਰ ਸਾਸਤ੍ਰਾਂ ਕਾ ਮਾਰਗ ਮਿਥਿਆ ਜਣਾਇਆ ਹੈ ਸੁਅਰਗ ਕਾ ਫਲ ਭੀ ਮਿਥਿਆ ਵਿਖੇ ਭੋਗਾਂ ਮੇਂ ਡਾਲਦੀਆ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਬਬੇਕ ਵਿਖੇ ਭੋਗਾਂ ਸੇ ਪਿਆਰ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਉਪਨਿਖਦ ਕੋ ਭੁਲਾ ਦੇਵੇਗਾ ਅਰ ਤੁਮਾਰ ਕਾਰਜ ਸਿਧ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਮੋਹ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਪਿਆਰੀ ਜੋ ਤੂ ਐਸਾ ਕਾਮ ਕੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੂ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਹੀ ਰਹੁ ਅਰ ਹਮ ਭੀ ਭੋਗ ਅਨੰਦ ਕਰੀਏਂ ॥ ਜੋ ਮੋਹ ਬਬੇਕ ਕਾ ਏਹ ਦੂਜਾ ਅੰਕ ਕਹਾ ॥ ੨ ॥

॥ ਕਾਮ ਜੋ ਅਪਨੇ ਘਰ ਗਇਆ ਸਾ ਤਾਂ ਤਿਸ ਨੂੰ ਰਤਿ ਪੂਛਿਆ ਕਿ ਹੇ ਭਰਤਾ ਤੇਰੇ ਮਨ ਮੇਂ ਕਿਆ ਸੋਸਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਂਮ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਵਸਤ ਵਿਚਾਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਅਗੇ ਗਰਬ ਕੀਆ ਹੈ ਜੋ ਬਬੇਕ ਹੀ ਹਮ ਜੈ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤਿਸ ਕੇ ਗਰਬ ਕੇ ਨਿਵਾਰਨ ਵਾਸਤੇ ਮੋਹ ਨੇ ਮੈਂ ਨਾ ਪਤੀ ਭੇਜੇ ਹਨ ਅਰ ਮੈਂ ਭੀ ਤਿਨ ਬਣ ਸੂਰਮਾ ਹੋ ਸੋ ਤੂ ਮੇਰੇ ਗਲ ਸਾਥ ਮਿਲ ਜੋ ਹਮ ਭੀ ਭੋਗ ਦਿਖਾਇਕੇ ਤਪਸੀਆਂ ਕੋ ਮੋਹੀਏ ਤਾਂ ਰਤ ਕਾਮ ਕੇ ਗਲ ਲਗਤੀ ਭਈ ਜੋ ਕੋਮਲ ਅੰਗ ਕਾਮ ਕੇ ਭੀ ਅਰ ਰਤ ਕੇ ਭੀ ਅਰ ਲੋਕਾਂ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਕੋ ਉਦਮਾਦ ਦੇਨੇ ਲਾਗੇ ਤਾਂ ਕਾਂਮ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਰਤ ਹਮ ਤਿਨ ਕੋ ਮਦ ਅਰ ਮਹਾ ਮੂਰਖ ਜਣਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਮਾਰੇ ਜੀਵਦਿਆਂ ਬਬੇਕ ਕੀ ਜੈ ਕਰਾਵੇਂਹਨ ਅਰ ਜਬ ਸੁੰਦਰ ਨੈਨਾਂ ਕੋ ਦੇਖੇਂਗੇ ਤਾਂ ਬਬੇਕ ਕਹਾਂ ਠਹਿਰੇਗਾ ਅਰ ਜਹਾਂ ਸੁੰਦਰ

ਮੰਦਰ ਅਰ ਸੁੰਦ੍ਰ ਸੁਗੰਧਤਾ ਅਰ ਸੁੰਦਰ ਲਤਾ ਅਰ ਸੁੰਦਰ ਪੁਹਪ ਅਰ
ਸੁੰਦਰ ਗਾਇ ਸਤ੍ਰੀਆਂ ਇਤ੍ਯਾਦਿਕ ਅਉਰ ਭੀ ਹੋਵੈਂਗੇ ਤਉ ਬਬੇਕ ਕਾਂ
ਨਹਿ ਰਹੇਗਾ ਜੇ ਹੇ ਸੁੰਦ੍ਰ ਹਮਾਰਾ ਸ਼ਤ੍ਰੁ ਬਬੇਕ ਹੈ ਸੋ ਹਮ ਸੇਂ ਪਰਾਂਕਾਂ ਪ੍ਰਤ
ਹੈ ਅਰ ਤੂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭਾਵ ਕਰਕੇ ਵੈਰੀ ਸੇ ਡਰਤੀ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਪਿਆਰੀ ਏਹ
ਮੇਰੀ ਅਮੋਘ ਆਯੁਧ ਹੈ ਅਰ ਧਨਖ ਪੁਸਪੋਂ ਕਾ ਹੈ ਅਰ ਚਿਲਾ
ਭਉਰੋਂ ਕਾ ਹੈ ਅਰ ਪੰਚ ਬਾਨ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ ਸੇਂ ਮੈਂ ਸਭ ਹੀ ਦੇਵ ਦਾਨੋਆ
ਦਿਕ ਵਸਿ ਕੀਏ ਹੈਂ ਜੋ ਦੇਖ ਸੁਰਪਤਿ ਅਹਿਲਿਆ ਪਾਸ ਗਈਆ ਅਰ
ਬ੍ਰਹਮਾ ਅਪਣੀ ਕੰਨਿਆਂ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਤ ਭਇਆ ਅਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਗੁਰ
ਕੀ ਪਤਨੀ ਸੇ ਅਤੇ ਔਰ ਭੀ ਅਨੇਕ ਮੈਨੇ ਕੁਮਾਰਗੋਂ ਮੈਂ ਪਾਏ ਤਾਂ ਰਤਿ
ਕਹਾ ਹੇ ਸ੍ਵੰਭੂ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਜੋ ਤੂ ਕਹਤਾ ਹੈਂ ਸੋ ਸਤ ਕਹਿਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਬਬੇਕ ਭੀ
ਜਮ ਨੇਮ ਆਦਿਕ ਸਹਾਇਕ ਨਾਲ ਲਿਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਜੇ ਵੈਰੀ ਬ
ਲਵਾ ਭੀ ਹੋਵੇ ਤੋ ਭੀ ਭੈ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਕਾਮ ਕਹਾ ਕਿ ਤੂ ਬੀਚਾਰ ਕਰ ਜੋ ਦਾਏ
ਆ ਕ੍ਰੋਧ ਆਗੇ ਨਹੀਂ ਠਹਰਤੀ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮਚਰਜ ਆਦਿਕ ਮੇਰੇ ਹ੍ਰ
ਕਰ ਨਹੀ ਠਹਰਤੇ ਅਰ ਲੋਭ ਕੇ ਆਗੇ ਸਤ ਨਹੀਂ ਠਹਰਤਾ ਅਰ ਹੰ
ਕਾਰ ਚਿਤ ਕਰਕੇ ਜੋਗ ਕੇ ਅੰਗ ਨਹੀਂ ਠਹਰਤੇ ਸੋ ਇਸਤੇ ਆਦਿ ਲੇ
ਕਰ ਹਮਾਰਿਆਂ ਸੂਰਮਿਆਂ ਅਗੇ ਕਿ ਠਹਿਰਤੇ ਨਹੀਂ ਅਰ ਇਸਤ੍ਰੀ
ਆਂ ਕੇ ਬਿਲਾਸ ਅਗੇ ਕਬ ਜੋਗ ਠਹਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਪਿਆਰੀ ਹਮਾਰਾ
ਜੋ ਸੁਆਮੀ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਹੈ ਤਿਨ ਕੇ ਪਿਆਰੇ ਮਦ ਅਰ ਮਾਨ ਅਰ ਮ
ਤਸਰ ਅਰ ਦੰਭ ਅਰ ਲੋਭ ਆਦਿਕ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਕੇ ਮੋਹ ਕਾ ਜੋ ਮੰਤ੍ਰੀ
ਅਧਰਮ ਹੈ ਸੋ ਸਭਨਾਂ ਸਹਾਇਕਾਂ ਕੇ ਨਾਲ ਲੇਕੇ ਬਬੇਕ ਕੇ ਨਾਇ
ਕਾਂ ਕੋ ਜੀਤ ਲੇਵੈਂਗਾ ਤਾਂ ਰਤਿ ਬੋਲੀ ਹੇ ਸ੍ਵੰਭੂ ਕੇ ਪੁਤ੍ਰ ਮੋਹ ਅਰ ਬਬੇ
ਕ ਏਕ ਹੀ ਪਿਤਾ ਸੇ ਉਤਪਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਸੋ ਇਨੋਂ ਕਾ ਵਿਰੋਧ ਕੈਸੇ ਹੂਆ
ਤਾਂ ਕਾਮ ਕਹਾ ਹੇ ਪਿਆਰੀ ਹਮਾਰਾ ਸਭਨਾਂ ਕਾ ਪਿਤਾ ਏਕ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਪੀ
ਛੇ ਕਥਾ ਕਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਮਾਇਆ ਸੋ ਮਨ ਭਇਆ ਅਰ ਮਨ

ਕੀਆਂ ਵੋ ਉਸਤ੍ਰੀਆਂ ਹੈਂ ਜੋ ਮੋਹ ਅਰ ਬਬੇਕ ਦੇ ਪੁਤ੍ਰ ਹੂਏ ਅਰ ਤਿਨ
ਕਾ ਆਪਸ ਮੇਂ ਵਿਰੋਧ ਭਇਆ ਤਾਂ ਰਤਿ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਏਕ ਸਿਖ ਸੇ ਉਪ
ਜੇ ਹੂਏ ਭਾਈ ਕਿੰਨੇ ਕਯੋਂ ਆਪਸ ਮੇਂ ਵਿਰੋਧ ਕੀਆ ਤਾਂ ਕਾਮ ਕਹਿਆ
ਕਿ ਹੇ ਧਨ ਅਰ ਭੂਮ ਐਸਾ ਹੈ ਜੋ ਕੈਰੋਂ ਪਾਂਡੋ ਏਕ ਸਿਖ ਸੇ ਉਪਜੇ ਥੇ
ਉਨਕਾ ਜੁਧ ਹੂਆ ਅਰ ਤੈਸੇ ਮੋਹ ਨੇ ਸਾਰੀ ਭੂਮ ਮਲ ਲੀਤੀ ਸੀ ਸੋ ਇ
ਸ ਕਰ ਬਬੇਕ ਅਰ ਮੋਹ ਕਾ ਵਿਰੋਧ ਹੂਆ ਸ੍ਰੁਗਤਿ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ॥ ਅਬ
ਰੀ ਪੁਰਖ ਕਾ ॥ ਕੈਸੀ ਹੈ ਮਾਇਆ ਪੁਰਖ ਕੇ ਸਪਰਸ ਸੰਗ ਕਰਕੇ।
ਅਰ ਪੁਰਖ ਕੀ ਸਤਿਆ ਕਰ ਚੇਸਟਾ ਕਰਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਚੁੰਬਕ ਕੇ ਦੇਖ
ਨੇ ਕਰ ਲੋਹਾ ਚੇਸਟਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਇਸ ਮਾਇਆ ਨੇ ਭੀ ਪੁਰਖ
ਕੀ ਸਤਿਆ ਕਰ ਮਨ ਰੂਪੀ ਪੁਤ੍ਰ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰ ਉਸ ਮਨ ਸੇ ਵਿ
ਦਯਾ ਰੂਪੀ ਕੰਨਿਆ ਉਤਪਤ ਹੂਈ ਹੈ ਜੋ ਕੰਨਿਆਂ ਤਾਤ ਅਰ ਮਾਤ੍ਰ ਸਾਰੀ
ਕੁਲ ਕੇ ਨਾਸ ਕਰਨੇ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤਉ ਰਤਿ ਹਾਹਾਕਾਰ ਕਰ ਕੰਪ ਮਾਨ
ਭਈ ਅਰ ਭਗਤ ਸਿਉਂ ਆਲਿੰਗਨ ਕੀਆ ਤਾਂ ਭੁਜਾ ਕੀਆਂ ਕਿ [illegible]
ਚਲਾਇਮਾਨ ਭਈਆਂ ਤਬ ਕਾਮ ਕਹਾ ਹੈ ਪ੍ਰਿਯੇ ਕੀ ਤੈਨੇ ਨਾਕਰ [illegible]
ਗਾ ਜੀਵ ਤੇ ਵਿਦਯਾ ਕੇ ਕਬ ਉਪਜਣੇ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਅਰ [illegible] ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ
ਜੋ ਉਪਨਿਖਦ ਦੇਵੀ ਸੇ ਪ੍ਰਬੋਧ ਚੰਦ ਪੁਤ੍ਰ ਅਰ ਵਿਦਯਾ ਕੰਨਿਆਂ ਉਪ
ਜੈਗੀ ਸੋ ਪ੍ਰਿਥਮੇਂ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਕੀ ਸੈਨਾ ਕੋ ਨਾਸ ਕਰੇਗੀ ਪਾਛੇ ਬਬੇਕ
ਕੀ ਭੀ ਸੈਨਾ ਸੰਜੁਗਤ ਨਾਸ ਕਰੇਗੀ ॥ ਤਾਂ ਰਤਿ ਬੋਲੀ ਜੋ ਬਬੇਕ ਨੇ ਆ
ਪਨੇ ਨਾਸ ਕਾ ਉਪਾਇ ਕਯੋਂ ਕੀਆ ਹੈ ਜੋ ਵਿਦਯਾ ਅਰ ਪ੍ਰਬੋਧ ਬਬੇਕ
ਸੇ ਉਪਜੇਂਗੇ ਅਰ ਬਹੁਰੋ ਬਬੇਕ ਕਾ ਨਾਸ ਕਰੈਂਗੇ ਤਾਂ ਕਾਮ ਨੇ ਕਹਾ [illegible]
ਪੁਰਖ ਜਿਸ ਤੇ ਉਪਜਤੇ ਹੈਂ ਪ੍ਰਿਥਮੇਂ ਤਿਸ ਕਾ ਹੀ ਨਾਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਧੂ
ਮ ਅਗਨ ਸੇ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਬਹੁਰ [illegible]
ਰਖਯਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਅਗਨ ਕਉ ਨਾਸ ਕ[illegible]
ਸੋ ਹੈ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਉ ਰਤਿ ਫੇਰ ਭੀ ਅਸ [illegible]

ਨ ਧਰਮ ਹੈ ਜੋ ਸਦਾ ਭੈਮਾਨ ਰਹਤੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਤੈ ਨਰਕ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰ
ਥਮੇ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਜੋ ਮੋਹ ਕੇ ਸੂਰਮੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨ ਨੇ ਬਬੇਕ ਕਾ ਰੂਪ ਪ੍ਰ
ਸਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਤੁਖਾਰ ਸੇ ਛੀਣ ਅਉ ਮੈਲਾ ਭਾਸਤਾ ਹੈ
ਤੈਸੇ ਹੀ ਰਾਗ ਅਰ ਦ੍ਵੈਖ ਅਰ ਮਾਨ ਕਰ ਬਬੇਕ ਬਲ ਸੇ ਹੀਨ ਭਾਸਤਾ ਹੈ
ਅਰ ਕੁਮਤ ਨੇ ਹਮਾਰੀ ਰਿ ਸੇ ਕਠੋਰ ਕਰ ਛੋਡਿਆ ਹੈ ਅਰ ਮੈਂ ਰਾਜੇ ਮੋਹ
ਪਾਸ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ਜੋ ਤੂੰ ਈਹਾਂ ਰਹੁ ਤਬ ਕਾਮ ਰਾਜੇ ਮੋਹ ਪਾਸ ਆਇਆ
ਅਰ ਬਿਭ੍ਰਮ ਦੂਤੀ ਠੌਰ ਪਰ ਬੈਠੀ ਥੀ ਸੋ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਕੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਲੈ
ਕੇ ਅੰਦਰ ਲੈ ਗਈ ਤਬ ਕਾਮ ਨੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਆ ਅਰ ਰਾਜੇ ਨੇ
ਆਦਰ ਕਰਕੇ ਬੈਠਾਇਆ ਤਬ ਕਾਮ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਸੁਣ
ਇਆ ਹੈ ਜੋ ਬਬੇਕ ਨੇ ਸਮ ਦਮ ਆਦਿਕ ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਬੋਧ ਦੇ ਵਧਾ
ਵਣੇ ਵਾਸਤੇ ਘਲੇ ਹਨ ਸੋ ਸਤ੍ਰੂ ਅਲਪ ਕਾ ਭੀ ਉਪਾਵ ਕੀਤਾ ਚਾਹੀਤਾ
ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਵਧ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਪਾਵ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਤਉ ਮੋਹ ਨੇ ਚਿ
ਤਾਮਾਨ ਹੋ ਕਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜਾਓ ਦੁਆਰਪਾਲ ਕੇ ਕਹੋ ਜੋ ਦੰਭ ਕੋ ਬੁਲ
ਇ ਲਿਆਵੇ ।। ਤਬ ਦੰਭ ਆਨ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਆ ਤਾਂ ਰਾਜੇ ਨੇ ਬਹੁਤ ਆ
ਦਰ ਕੀਤਾ ਅਰ ਕਹਾ ਜੋ ਬਬੇਕ ਨੇ ਸਮ ਦਮ ਆਦਿਕ ਤੀਰਥਾਂ ਪਰ
ਭੇਜੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤੁਮ ਭੀ ਉਹਾਂ ਜਾਇ ਰਹੁ ਅਰ ਜੈਨ ਸੋ ਸਮ ਦਮ ਕਰਨੇ
ਵਾਲੇ ਹੋਨ ਤਿਨ ਮੇਂ ਦੰਭ ਭਾਵ ਦੇਹੋ ਜੋ ਰਿਦੇ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਨ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਬਾ
ਹਰੋਂ ਦੇਖਾਲਾ ਹੋਵੇ ਤਬ ਦੰਭ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਤੀਰਥਾਂ ਪਰ ਜਾਇ
ਰਹਿਆ।। ਤੀਸਰਾ ਅੰਕ ਸੰਪੂਰਣ ਹੋਇਆ ।। ੩ ।। ਜਾਂ ਦੰਭ
ਨੇ ਤੀਰਥਾਂ ਪਰ ਜਾਇ ਕਰ ਆਪਣਿਆਂ ਸੂਰਮਿਆਂ ਕੋ ਬੁਲਾਇ
ਆ ਅਰ ਕਹਾ ਕਿ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਕੀ ਆਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਮ ਦਮ ਆਦਿਕ
ਜੋ ਪ੍ਰਬੋਧ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਕਾਂਸੀ ਗਏ ਹੈਨ ਸੋ ਤੁਮ ਭੀ ਜਾਇਕੇ ਉਨ ਕਾ ਨਾਸ
ਕਰੋ ਅਰ ਜੋ ਤਿਨ ਵਿਖੇ ਸਰਬਗ ਕਹਾਵੈ ਅਰ ਅਗਨਿਹੋਤ੍ਰੀ ਹੋਵੈ
ਸੋ ਰਾਤ ਕੋ ਮਦ ਅਰ ਮਾਸ ਅਰ ਵੇਸਵਾ ਭੋਗੇ ਸੋ ਤਬ ਆਪਣੇ ਦ੍ਰੂਤ ਬ

ਨਾਰਸੀ ਮੇਂ ਪਸਾਰ ਕੇ ਦੰਭ ਨੇ ਗੰਗਾ ਕੇ ਤਟ ਪਰ ਆਪਣਾ ਠਾਕੁਰ ਦੁਆਰ
ਰਚਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਕ ਦਿਨ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਨੇ ਅਹੰਕਾਰ ਕੋ ਬੁਲਾਇਆ ਅ
ਰ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਕੇ ਤੀਰਥਾਂ ਪਰ ਜਾਓ ਅਰ ਦੇਖੋ ਜੋ ਹਮਾਰੇ
ਸੂਰਮੇ ਪ੍ਰਬਲ ਹੈਂ ਕਿ ਬਬੇਕ ਕੇ ਪ੍ਰਬਲ ਹੈਂ ਤਾਂ ਅਹੰਕਾਰ ਪ੍ਰਿਥਮੇਂ ਬਨਾਰ
ਸੀ ਕੋ ਗਇਆ ਤਬ ਦੰਭ ਨੇ ਦੇਖਾ ਜੁ ਕੋਈ ਪੰਡੂ ਈ ਭਾਗੀਰਥੀ ਕੇ ਉਤਰ
ਕੈ ਹਮਾਰੀ ਚਿਰ ਆਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਬਡਾ ਤੇਜਮਾਨ ਹੈ ਅਰ ਬਾਣੀ ਕਰ ਲੋਕੋਂ ਕੋ
ਲੂਨਕਤਾ ਹੈ ਅਰ ਹਸਤਾ ਹੈ ਤਬ ਦੰਭ ਨੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜੋ ਦਖਣ ਦੇਸ ਸਾਲੂ
ਨਗਰੀ ਸੇ ਆਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਸੋ ਇਸ ਤੇ ਅਹੰਕਾਰ ਕਾ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਪੂਛੈਂਗੇ
ਤਬ ਤਕ ਸ੍ਰੀ ਗੰਗਾ ਤਉ ਉਤਰ ਕੇ ਔਰ ਆਸ੍ਰਮਾਂ ਪਰ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਇ
ਆ ਅਰ ਕਹਿਣੇ ਲਗਾ ਜੋ ਅਸਚਰਜ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੂਰਖ ਲੋਗ ਗੁਰੂ
ਕਾ ਮੰਤ੍ਰ ਨਹੀ ਜਾਣਤੇ ਤੰਤ੍ਰਕ ਸਾਸਤ੍ਰ ਅਰ ਸਾਲਗ੍ਰਾਮ ਕੇ ਤਤ ਭੀ ਨਹੀਂ
ਜਾਣਤੇ ਅਰ ਸੇਖਰ ਕਾ ਕਹਿਆ ਮਹੋਦਧ ਭਵ ਅਰ ਪ੍ਰਜਾਪਤ ਕਾ ਕਹਿ
ਆ ਮਹਾਂਬ੍ਰਤ ਏਹ ਭੀ ਨਹੀ ਜਾਣਤੇ ਤਉ ਵਸਤ ਵਿਚਾਰ ਮਹਾਂ ਸੂਖਮ
ਕਰ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਏਹ ਪਸੂ ਹੈਂ ਅਰ ਮਨੁਖ ਰੂਪ ਕਾ ਵੇਸ ਧਾਰ ਲੀਆ
ਹੈ ਅਰ ਫੇਰ ਆਗੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਵਿਦਮਾਨ ਪੰਡਿਤ ਦੇਖੇ ਜੋ ਕਰਨਿਆ
ਰਥ ਮਤ੍ਰ ਚਤ੍ਰ ਹੈਂ ਅਰ ਵੇਦ ਕਾ ਤਤ ਪਰਜਨ ਨਹੀ ਜਾਣਤੇ ਅਰ ਵੇਦਾਂਤ ਸ਼ਾ
ਸਤ੍ਰ ਕੋ ਵਿਅਕੁਲ ਕੀਆ ਹੈ ॥ ਬਹੁੜੇ ਸੰਨਿਆਸੀ ਦੇਖੇ ਸੋ ਇਨ ਉਦ
ਰ ਪੂਰਨ ਮਤ੍ਰ ਭੇਖ ਧਾਰ ਲੀਆ ਹੈ ਅਰ ਸੰਨਿਆਸੀ ਕੇ ਤਤ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜ
ਣਤੇ ਅਰ ਦੇਖੇ ਭਾਈ ਕਿ ਬੋਧਕ ਜੋ ਸੁਦ੍ਰਗ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਪ੍ਰਤਖ ਪ੍ਰਮਾਣ
ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਇਹ ਨਿੰਦਕ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਬੁਡੇ ਮੂੜ੍ਹ ਹੈਂ ਅਰ ਸੇਵਕ
ਜੋ ਮਤੁ ਹੈ ਅਰ ਕਰਣਾਦਿਕ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਪਸੂ ਹੈ ਅਰ ਬਡੇ ਪਾਖੰਡੀ ਹੈਂ
ਫਿਰ ਔਰ ਥਾਂ ਜਾਤਾ ਭਇਆ ਇਹ ਜੋ ਤ੍ਰਿਦੰਡੀ ਸੰਨਿਆਸੀ ਹੈਂ ਦ੍ਵੈਤ ਜੋ
ਅਦ੍ਵੈਤ ਤੇ ਭਿੰਨ ਹੈਂ ਬ੍ਰਿਸੂ ਹੈਂ ਫੁਨ ਔਰ ਠੌਰ ਜਾਤਾ ਭਇਆ ਅਰ ਕਹਾ
ਕਿ ਏਹ ਜੋ ਦੰਭੀ ਹੈਂ ਸੋ ਗੰਗਾ ਕੇ ਤਟ ਪਰ ਆਸਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਭ੍ਰਮ ਕੇ

ਭੂਖਣ ਪਹਰ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ਅਰ ਉਜਲ ਬਸਤ੍ਰ ਅਰ ਨ੍ਰਪੀਨਾਂ ਵਾਸੋਂ ਪਰ ਸਵਛ
ਨਵਾਸ ਤੇ ਸੁਭਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮਾਲ ਫੇਰਨੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਧਨੀਆਂ ਕੇ ਦਰ
ਬਹਿਰਤੇ ਹੈਂ ਬਹੁੜੇ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਆਸਣ ਪਰ ਆਇਆ ਅਰ ਪੂਛਿਆ ਕਿ
ਇਹ ਕਿਸ ਕਾ ਆਸਣ ਹੈ ਜਿਸ ਪਰ ਬਾਂਸ ਲਗੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰ ਜਿਨ ਪਰ
ਕੀਨ [illegible] ਬਹੁ ਧੂਲ ਲਗੇ ਹੈਂ ਅਰ ਬਹੁਤੇ ਅਭਾਗੀ [illegible] ਪਈਆਂ ਹੈਂ
ਅਰ ਤਨਦੇ ਆਸਾਂ [illegible] ਪਾਸ ਧਰੀਆਂ ਹੈਂ [illegible] ਐਸੇ ਸਤ ਸਾਮਗ੍ਰੀ
ਪਾਸ ਧਰੀ ਹੂਈ ਅਰ ਧੂਪ [illegible] ਕੇ ਧੂਏਂ ਕਰ ਗਗਨ ਛਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਜੋ ਏ
ਦ ਆਸ੍ਰਮ ਕੈਸੇ [illegible] ਅਸੀਕਾ ਹੋਏਗਾ [illegible] ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਅਰ ਅਸੀਂ ਖ
ਲਾਂ ਦੇ [illegible] ਤਹਾਂ ਹੈ ॥ ਦੇਖ ਤਿਸ ਆਸ੍ਰਮ ਮੈਂ ਅਹਿੰਕਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਵੇਸ
ਕੀਆ [illegible] ਦੇਖ ਕੇ ਬੈਠਾ ਦੇਖਾ ਕਿ ਉਜਲ ਮ੍ਰਿਤ ਕਰਕੇ ਛੂਆ ਦਸਤ੍ਰਿਲ
ਨ ਧਰੇ ਹੂਏ ਅਰ ਨਾਲੇ ਮ੍ਰਿਗ ਕੇ ਚਰਮ ਪਰ ਬੈਠਾ ਹੈ ਅਰ ਕਰਮੋਂ ਅਰ
ਕਰ ਅਰ ਚੂੰਕਾਲੀਆਂ ਬਿਖੇ ਭੂਸਾ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੈ ਸੋ ਦੇਖ ਕਰਕੇ ਸਾਮੀਪ
ਜਾਇ ਕਰ ਸ੍ਥਿਤ ਹੂਆ ਅਰ ਕਹਾ ਕਿ ਆਣ ਹੋਏ ਹੈਂ ਤੌ ਦੇਖ ਹੁੰਕਾਰ ਕਰ
ਕਿਦਾਰ ਨ ਕੀਆ ਤਾਂ ਦੇਖ ਕੇ ਸਿਖ ਕਹਾ [illegible] ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਚਰਨ ਧੋਇ ਕੇ ਅ
ਦਰ ਆਇ ਸੇ ਇਹ ਬਾਤ ਸੁਣ ਕਰ ਅਹਿੰਕਾਰ [illegible] ਧਨ ਹੂਆ ਕਿ ਹਮ ਬ
ਡੇ ਪਾਪ ਦੇਸ ਮੈਂ ਆਏ ਹੈਂ ਜਹਾਂ ਗਏ ਪੀ [illegible] ਤਬ ਕੋ ਆਸਣ ਦੀਆ
ਦੇਤੇ ਤਬ ਦੇਖ ਹਾਥ ਕੀ ਸੀਗੀਆ ਕਰ ਧੀਰਜ ਦੇਤ ਲਾਇਆ ਤਾਂ ਦੇਖ
ਕੇ ਸਿਖ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੁਮ ਦੂਰ ਸੇ ਆਏ ਹੋ ਅਰ ਤੁਮਾਰਾ ਕੁਲ ਸੀਲ ਨ
ਹੀ ਜਾਨਿਆ ਤਾਂ ਤੇ ਪੂਜਨ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ॥ ਤਾਂ ਅਹਿੰਕਾਰ ਕਹਤ ਭੇਆ
ਅਰੇ ਹਮਾਰਾ ਕੁਲ ਸੀਲ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾ ਸੋ ਅਬ ਸੁਣ ਜੋ ਗਉੜ
ਹਮਾਰਾ ਦੇਸ ਹੈ ਅਰ ਉਤਮ ਤਹਾਂ ਸਦਾ ਪੁਰੀ ਹੈ ਅਰ ਹਿ [illegible] ਪੁਰ [illegible] ਕੁ
ਲੈ [illegible] ਸਮ ਮਾਧਾਮ ਹੈ ਤਾਂ ਉਤਮ ਹਮਾਰਾ ਪਿਤਾ ਹੈ [illegible] ਕੇ ਸਤ
ਬੇਟੇ ਕੁਲੀਨ ਹੈਨ ਅਰ ਤਿਨਾ ਬਿਖੇ ਮੈਂ ਮੁਖ [illegible] ਸੋ ਰਿ
ਦੇਖਤ ਭਇਆ ਤਾਂ ਕਿਰਤਾਂਬੇ ਕੀ ਗਾਗਰ ਮੈਂ ਕੇ [illegible] ਨੇ ਪੈਰ ਧੋ ਕੇ

ਸੁਚੇਤੁ ਕਰੇ ਤਬ ਹੰਕਾਰ ਦੰਭ ਕੇ ਆਸਣ ਪਰ ਚੜ੍ਹਾ ਅਰ ਦੰਭ ਆਪ
ਨੇ ਦੰਭਤਾ ਕੇ ਪੀਛਤ ਭਯਾ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਪਾਖੰਡ ਕਰਕੇ ਕਣਕੇ ਮੋਹਿ ਮਾਯਾ ਪਾਵਤੇ ਹੈਂ
ਤਾਂ ਅਹੰਕਾਰ ਕਹਾ ਬਡਾ ਅਸਚਰਜ ਹੈ ਜੋ ਐਸੇ ਹਮ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨਹੀਂ ਦੇ
ਖਤੇ। ਦੰਭ ਕਾ ਸਿਖ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਹੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਬਡੇ ਬਡੇ ਭੂਪਾਲ ਇਸ
ਕੀ ਚਰਣ ਕਮਲ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਆਪਣੇ ਮੁਕਟ ਮਣੀਆਂ ਜੋਬ ਭਰਨੇ ਕੋ
ਸਫਲ ਕਰਨ ਨਹੀਂ ਪਾਵਤੇ ਅਰ ਇਕ ਦਿਨ ਇਹ ਬ੍ਰਹਮੇ ਕੇ ਆਸ
ਣ ਗਇਆ ਥਾ ਤਾਂ ਬ੍ਰਹਮੇਂ ਅਗੇਂ ਉਠ ਕਰ ਆਪਣੇ ਆਸਣ ਪਰ ਬੈ
ਠਾਇਆ ਤਬ ਅਹੰਕਾਰ ਨੇ ਜਤਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਦੰਭ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਦੇ ਆਸ
ਣ ਪਰ ਬੈਠਾ ਭੀਆ ਅਰ ਤਿਸ ਕਾ ਸਿਖ ਨੇ ਨਿਵਾਰਨ ਕੀਆ ਕੋ ਬ੍ਰ
ਆਂਡੇ ਆਸਨ ਪਰ ਬੈਠਨ ਜੋਗ ਨਹੀਂ ਤਬ ਅਹੰਕਾਰ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ
ਮੂਰਖ ਦਖਨ ਦੇਸ ਗਾਂਦਾਨ ਗਾ ਹੀ ਬਿਖੇ ਹਮ ਭੀ ਐਸੇ ਆਸਨ ਪਰ
ਬੈਠਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸੁਨ ਹੇ ਮੂਰਖ ਹਮਾਰੀ ਮਾਤਾ। ਲਛਮੀ ਕੀ ਨਾਈਂ
ਨਿਸਤੇ ਅਨੇਕ ਬੇਦ ਪੜ੍ਹੀਆਂ ਕੀ ਕੰਨਿਆਂ ਬਿਆਹੀ ਅਰ ਤਿਸ ਤੇ ਮੈ
ਪਿਤਾ ਤੇ ਭੀ ਅਧਿਕ ਹੂਆ ਅਰ ਹਮਾਰੇ ਘਰ ਸੀਆ ਜੋ ਭੁਗਤਾ ਥਾ ਅਰ
ਤਿਸ ਕਾ ਜੋ ਮਿਤ੍ਰ ਥਾ ਅਰ ਤਿਸ ਮਿਤ੍ਰ ਕਾ ਜੋ ਮਾਤੁਲ ਥਾ ਅਰ ਤਿਸ ਕੀ
ਜੋ ਸੁਤਾ ਥੀ ਸੋ ਕਿਸੀ ਨੇ ਮਾਂਗਿਆ ਅਰ ਕਿਸੀ ਨੇ ਦੁਰਾਚਾਰ ਕਹੀ ਸੋ
ਤਿਸ ਤੇ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਗ੍ਰਹਣੀ ਕਾ ਭੀ ਤਿਆਗ ਕੀਆ ਤਾਂ ਦੰਭ ਕਹਿਤਾ ਹੈ
ਕਿ ਜੋ ਤੁਮ ਸਤ ਭੀ ਕਹਤੇ ਹੋ ਤੌ ਭੀ ਤੁਮ ਹਮਾਰਾ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੇ
ਥੇ ਹਮਾਰਾ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਸੁਨੋ ਜੋ ਏਕ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮੇ ਕੇ ਧਾਮ ਬਿਖੇ ਗਿਆ
ਥਾ ਅਰ ਤਬ ਸਭ ਹੀ ਮੁਨੀ ਸਭੇ ਆਸਨੋਂ ਤੇ ਉਠ ਖੜੇ ਹੂਏ ਅਰ ਹਮੇ
ਨੇ ਹਮਾਰਾ ਬਹੁਤਾ ਮਾਨ ਕੀਆ ਅਰ ਹਮਾਰੇ ਆਸਨ ਦੇਨੇ ਕੋ ਪਾਵੇ ਨ
ਅਸ਼ਾਨ ਕੇ ਊਨਾਂ ਪਾਯਾ ਤਬ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਨੇ ਗੋਬਰ ਸਾਥ ਅਪਨਾ ਉਰਸ
ਥਲ ਲੇਪ ਕਰ ਮੁਝ ਕੋ ਆਸਣ ਦੀਆ ਅਰ ਹੋਰ ਜੋ ਨੇਮ ਕੀਆ ਥਾ ਤੌ ਭੀ
ਸੋ ਹਮ ਭੀ ਐਸੇ ਪਾਵਨ ਹੈਂ ਤਬ ਅਹੰਕਾਰ ਨੇ ਮਨ ਬਿਖੇ ਬੀਚਾਰ ਕੀ

ਔਜੋ ਮੈਂ ਜਾਨਾ ਹੈ ਕਿ ਦੰਭੁ ਹੈ ਤਬ ਅਹੰਕਾਰ ਕ੍ਰੋਧ ਸੰਜੁਗਤ ਹੋਕਰ ਕਹਤ ਭ
ਯਾ ਅਰੇ ਕੌਨ ਬ੍ਰਹਮਾ ਅਰ ਕੌਨ ਰਿਖਿ ਹੈਂ ਅਰ ਕੌਨ ਇੰਦ੍ਰ ਹੈਂ ਅਰ ਮੇਰ
ਤਪ ਅਗੇ ਕੋਈ ਨਹੀ ਠਹਿਰਤਾ ਜੋ ਸਤ ਇੰਦ੍ਰ ਦੇਖੇ ਅਰ ਸਤ ਰੁਦ੍ਰ ਦੇਖੇ
ਤਬ ਦੰਭ ਨੇ ਜਾਨਾ ਜੋ ਹਮਾਰਾ ਪਿਤਾ ਅਹੰਕਾਰ ਹੈ ਤਬ ਦੰਭ ਨੇ ਆਨ ਨਮ
ਸਕਾਰ ਕੀਆ ਤਬ ਹੰਕਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਕਰ ਕਹਾ ਜੋ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਅਰ ਬਲਵਾਨ
ਹੋਵੈਂ ਅਰ ਕਹਾ ਕਿ ਤੇਰਾ ਜੋ ਅਨ੍ਰਿਤ ਪੁਤ੍ਰ ਹੈ ਸੋ ਕੁਸਲ ਸੇ ਹੈ ਅਰ ਦੁਆਪੁ
ਰ ਮੈਂ ਤੂੰ ਕੈਰਵਾਂ ਅਰ ਪਾਂਡਵਾਂ ਕੇ ਜੁਧ ਵਿਖੇ ਦੇਖਾ ਥਾ ਪਰ ਤਬ ਤੂੰ ਬਾਲ
ਥਾ ਅਰ ਅਬ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਤੂੰ ਬਡਾ ਹੂਆ ਹੈ ਤਬ ਦੰਭ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਹਮ ਪੁ
ਤ੍ਰ ਸਮੇਤ ਈਹਾਂ ਪ੍ਰੀ ਹੈਂ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਕੀ ਆਗਿਆ ਸੇ ਅਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਤੇ ਲੋਭ
ਜੋ ਹੈ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਸੋ ਭੀ ਈਹਾਂ ਹੀ ਹੈ ਅਰ ਤੁਮ ਆਪ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਕੈਸੇ ਅ
ਵਣ ਹੂਆ ਹੈ ਤਬ ਹੰਕਾਰ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਜੋ ਬਬੇਕ ਥੇ ਮਹਾਂ
ਮੋਹ ਕਾ ਤ੍ਰਿਸਕਾਰ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਖਬਰ ਲੈਣੇ ਆਇਆ ਹੋਂ ਤਬ ਦੰਭ ਕ
ਹਿਆ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਕਉ ਕੁਸਲ ਹੈ ਅਰ ਹਮ ਭੀ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਕੇ ਭੇਜੇ ਈਹਾਂ
ਆਏ ਹੈਂ ਜੋ ਈਹਾਂ ਬਨਾਰਸੀ ਪੁਰੀ ਮੈਂ ਬਬੇਕ ਆਨ ਬਸਿਆ ਥਾ ਕਿ
ਸਿਵ ਅੰਤਕਾਲ ਮੈਂ ਤਾਰਕ ਮੰਤ੍ਰ ਦੇਇ ਕੇ ਜੀਆਂ ਕੋ ਮੁਕਤ ਕਰਤਾ ਹੈ
ਪਰ ਹਮ ਨੇ ਐਸੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਰ ਲੋਭ ਵਰਤਾਇ ਦਿਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮ ਦਮ
ਆਦਿਕ ਨਾਸ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਅਰ ਦੰਭ ਅਰ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿਕ ਆਇ ਫਿਰੇ
ਹੈਂ ਜੋ ਕਿਸੀ ਵਿਦ੍ਵਾਨ ਕੇ ਲੋਭ ਬਿਨਾ ਨਹੀ ਰਹਿਣ ਦੇਤੇ ਸੋ ਬਬੇਕ ਕਹਾਂ
ਰਹਣ ਪਾਵੈਗਾ ਤਾ ਹੰਕਾਰ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਈਹਾਂ ਹੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਰਹੋ ਅਰ ਮੈਂ
ਜਾਤਾ ਹੋਂ ॥ ਚਤੁਰਥ ਅੰਕ ਸਮਾਪਤੰ ॥ ਗਤਿ ਸਤੋ ਉਪਰਤਿ ਸੰਤ ਅਰ ਕ
ਰਣ ਜੋ ਸਰਧਾ ਕੋ ਖੋਜਤੀਆਂ ਹੈਂ ॥ ਅਰ ਸੰਤ ਵਣੀ ਵਿਰਲਾਪ ਕਰਤੀ
ਹੈ ਜੋ ਤੂੰ ਹੇ ਮਾਤਾ ਇਨਾਂ ਪਾਖੰਡੀਆਂ ਦੇ ਹਥ ਆਈ ਹੋਵੈਂ ਗੀ ਤਾਂ ਤੂੰ ਕਿਓਂਕ
ਰ ਜੀਵਦੀ ਹੋਵੈਂਗੀ ਅਰ ਜੈਨ ਸੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਅਸਥਾਨ ਤੂੰ ਰਹਿਤੀ ਥੀ ਮੁਨਾ
ਕੇ ਆਸ੍ਰਮ ਅਰ ਗਿਰਾ ਕੀ ਕੰਦਰਾਂ ਮੈਂ ਅਰ ਜਲਾਂ ਕੇ ਪ੍ਰਵਾਹਾਂ ਮੈਂ ਅਰ

ਪਵਿਤ੍ਰ ਥਨਹੁ ਮੇਂ ਜੋ ਸਭ ਖੋਜ ਆਈ ਹੈਂ ਅਰ ਜੈਸੇ ਸੇ ਕਪਲਾ ਗਊ ਕਿਸੇ
ਚੰਡਾਲ ਕੇ ਹਾਥ ਆਵੈ ਤੈਸੇ ਤੂ ਕਿਸੇ ਪਾਖੰਡੀ ਕੇ ਹਾਥ ਆਈ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇ
ਰੇ ਜੀਵਣ ਕਾ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀ ਅਰ ਤੂੰ ਤਾਂ ਮੁਝ ਬਿਨਾ ਜਲ ਪਾਨ ਇਸਨਾਨ ਨਾ
ਹੀ ਕਰਦੀ ਸੋ ਅਬ ਤੇਰਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੋਵੈਗਾ ਤਬ ਸੰਤ ਕਹਾ ਹੇ ਕਰਣ ਤੂੰ ਮੇ
ਰੇ ਵਾਸਤੇ ਵਿਖਾਦ ਕਰੈ ਜੋ ਮੈਂ ਦੁਰਾਪਾ ਹੋਏ ਇਕੇ ਮਤ੍ਰ ਕੇ ਜਾਇ ਮਿਲੀ ਕੀ ਤਬ
ਕਰਣ ਕਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਧੀਰਜ ਕਰ ਕਿਉ ਕਿ ਜੋ ਤੁਮ ਸੇ ਪੁਰਸ ਹੈਂ ਸੋ ਨੀਚਾਂ ਸੇ ਛ
ਪ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਤੈਸੇ ਸਰਧਾ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਸੇ ਛਪ ਬੈਠੀ ਹੋਵੈਗੀ ਤਬ ਸੰਤ ਕ
ਹਾ ਜਮ ਨਦੀਆਂ ਕੇ ਕੰਢੇ ਦੇਖੇ ਪਰ ਸਰਧਾ ਕੀ ਕਿਧੇ ਵਾਹਤ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸੁ
ਣੀ ਤਬ ਕਰਣ ਕਹਿਆ ਕਿ ਸੰਤ ਕੀ ਸਰਧਾ ਕੇ ਵਿਪਤ੍ਰ ਨਹੀ ਹੋਤੀ ਸੋ ਤੂੰ
ਭੈ ਨਾ ਕਰ ਹਮ ਖੋਜ ਲਵੈਂਗੀਆਂ ॥ ਤਬ ਸੰਤ ਕਹਾ ਕਿ ਜੇ ਦਈ
ਪ੍ਰਤਕੂਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੋ ਕਿਆ ਕਿਆ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਜੋ ਸੀਤਾ ਕੇ ਰਾਮ ਸਿਉ ਛੋੜੀ
ਆ ਅਰ ਬੇਦ ਵੇਈ ਕੇ ਸੰਖਾਸੁਰ ਲੈ ਗੀਆ ਅਰ ਮਦਾਲਸਾ ਜੋ ਗੰਧ
ਰਬ ਕੀ ਬੇਟੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਦਈਤ ਪਤਾਲ ਲੇ ਗਏ ਸੋ ਸਰਧਾ ਕਾ ਭੀ ਐਸਾ
ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਹੋਵੈਗਾ ਜਾਂ ਇਹ ਕਹਾ ਤਾਂ ਇਤਨੇ ਵਿਚ ਹੂੰ ਇਕ ਰਾਖਸ ਆਇ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਆ ਅਰ ਮਹਾਂ ਮੈਲ ਸੇ ਭਰਿਆ ਹੂਆ ਅਰ ਸਿਰ ਕੇ ਕੇਸ ਖੜੇ
ਹੂਏ ਅਰ ਤਬ ਮੈਂ ਮੋਹ ਕਾ ਪੂਛਿ ਤਾਂ ਸੰਤ ਕਹਾ ਕਿ ਏ ਹਰਛਸ ਕੋਈ ਆ
ਵਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਸਾਚ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਕਰਣ ਕਹਾ ਕਿ ਦਿਨ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਸੇ
ਪਿਸਾਚ ਕਹਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕੋਈ ਬਿਧ ਸ੍ਵਰੂਪ ਹੈ ਅਰ ਇਸ ਕਾ ਤਿਆ
ਗ ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਹੈ ਤਾਂ ਦੋਇ ਧਾਨੀਆਂ ਇਸ ਬਿਧ ਹੋਇ ਰਹੀਆਂ ਤਬ ਬਿਬੇ
ਕ ਨੇ ਪੂਜਉ ਕਉ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਆ ਹੇ ਮੋਹਿ ਓਹ ਪਾਸ ਕੇ ਪ੍ਰਮਆ
ਰਬ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਵਿਖਿਆਂ ਕੇ ਸੁਖ ਕਾ ਹੈ ਅਰ ਅਲਪ ਆਤਮਾ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਮ
ਨ ਹੈ ਜੈਸੇ ਦੀਪਕ ਘਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ ਅਰ ਬਾਹਰ ਕੇ ਛੇਦਾਂ ਮੈਂ ਭੀ ਉ
ਸੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਨ ਭੀ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ ਅਰ ਇੰਦ੍ਰੀਆ
ਹੁ ਕੇ ਦੁਆਰਿਆਂ ਹੋ ਕੇ ਭੀ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ ਅਰ ਭੋਗਤਾ ਜੋ ਹੈ ਇਸ ਭੀ ਅਹ

ਕੈਸੇ ਹਮ ਭੀ ਰਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਅਰ ਦੇਵਤੇ ਭੀ ਰਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਸੋ ਤੁਮ ਭੀ ਰਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਤਬ ਬੋਧ ਸਰਧਾ ਕੇ ਬੁਲਾਵਤ ਭਇਆ ਅਰ ਸ੍ਰਧਾ ਤਬ ਅਨ ਪ੍ਰਵੇਸ ਕੀਆ ਤਬ ਸੰਤ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਰਧਾ ਮੇਰੀ ਮਤਾ ਹੋਵੈਗੀ ਤਬ ਕਰਣ ਕਹਿਆ ਜੋ ਇਹ ਤਾਂ ਸਰਧਾ ਬੋਧ ਕਉ ਮੈਂ ਹੋਤੀ ਹੈ ਪਰ ਤੇਰੀ ਮਤਾ ਸੰਤ ਕੀ ਸਰਧਾ ਹੈ॥ ਅਰ ਓਹ ਤੇ ਮਹਾਂ ਸੁਦ੍ਰਿੜ ਮੁਨੀ ਜਨਹੂ ਮੈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ ਤੂ ਭੈ ਨ ਕਰ ਅਰ ਕੌਤਕ ਦੇਖ ਜੋ ਇਤਨੇ ਵਿਚ ਨੂੰ ਭਿਖਕ ਹਥ ਵਿਚ ਪੁਸਤਕ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਅਰ ਕਹਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਖਿਪਣਕ ਕੇ ਉਪਾਸਕ ਕਉ ਮਨ ਬੀਜ ਦਾ ਆਤਮਾ ਅਉਰ ਕੋਊ ਨਹੀਂ ਅਰ ਤੈ ਗਣ ਤੇ ਬਿਨੋ ਹੋਰ ਮੁਕਤ ਕੋਊ ਨਹੀਂ ਅਰ ਅਸਥਾਵਰ ਅਤੇ ਜੰਗਮ ਇਸ ਮਨ ਤੇ ਹੀ ਉਪਜਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਇਸ ਮਨ ਕ ਐਠ ਕਰਨੇ ਕੋਊ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੇ ਐਸਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਹੁ ਜੋ ਮਨ ਸੁਖ ਹੋਵੈ ਤੌ ਇਕੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਭਿਖਕ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ ਅਰ ਫੇਰੀ ਲੈ ਕੇ ਬੋਲਤ ਭਇਆ ਕਿ ਅਰ ਮਤ ਬਡਾ ਸ੍ਰੇਸਟ ਹੈ ਅਰ ਸੁਗਤਿ ਪ੍ਰਥਮ ਹੈ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕਾ ਭੋਗ ਭੋਗਣਾ ਅਰ ਕੋਮਲ ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਿਰਣੇ ਅਰ ਜਿਸ ਕਾਲ ਵਿਖੇ ਮਨ ਚਾਹੇ ਤਿਸੇ ਕਾਲ ਵਿਖੇ ਭੋਗ ਕਰਣਾ ਅਰ ਚਾਂਦਨੀ ਰਾਤ ਭੂਖਨ ਸਹਿਤ ਨਾਰੀ ਅਰ ਪੁਸਪ ਪਹੂੰ ਸਹਿਤ ਸਿਹਜਾ ਇਹੀ ਮੋਖ ਹੈ ਤਬ ਕਰਣ ਸੰਤ ਕੋ ਕਹਾ ਕਿ ਇਹ ਜੋ ਭਗਵੇਂ ਭੇਸ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰ ਸਿਰ ਜਿਸ ਕਾ ਮੁੰਡਤ ਹੈ ਸੋ ਇਹੋ ਬੋਧ ਕਾ ਸਿਖ ਹੈ ਤਬ ਸੰਤ ਕਹਾ ਤੇਰੇ ਹੀ ਹਮ ਕੋ ਕਿਆ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਹੈ ਤਉ ਲਗ ਭਿਖਕ ਬੋਲਤ ਭਇਆ ਅਰ ਪੁਸਤਕ ਵਾਚ ਕੇ ਕਹਾ ਜੋ ਮੇਰੇ ਗੁਰ ਕੇ ਵਚਨ ਜੋ ਮਨ ਹੀ ਆਤਮਾ ਹੈ ਅਰ ਵਿਖਿਆਹੂ ਮੈਂ ਮਨ ਲੀਨ ਹੋਵੈ ਸੋਈ ਮੁਕਤ ਹੈ ਅਰ ਸਬ ਸਰਧਾ ਕੇ ਬੁਲਾਇਆ ਤਾਂ ਸੰਤ ਕਹਿਆ ਹੈ ਕਰਣਾ ਇਹੀ ਤਾਮਸੀ ਸਰਧਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਦਿਗੰਬਰ ਸਿਧਾਂਤ ਵਾਦੀ ਖਿਪਣਕ ਸਿਖ ਸੋ ਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਅਰ ਕਹਾ ਰੇ ਭਿਖਕ ਹਮਾਰੇ ਪਾਸ ਆਉ ਜੋ ਮੈਂ ਸਬਦ ਸੁਣਕੇ ਭਿਖਕ ਖਿਪਣਕ [illegible] ਕਰਤ ਭਇਆ ਅਰ ਖਿਪਣਕ ਕਹਿਆ ਕ੍ਰੋਧ ਕੇ ਬੂਰ ਕਰਤੇ ਜੋ ਤੁਝੇ [illegible] ਹੀ ਪੂਛਤਾ ਹੈ

ਤਾਂ ਭਿਖਕ ਕਹਾ ਪੂਛ ਤਾਂ ਫੇਰ ਖਿਪਣਕ ਕਹਾ ਤੂੰ ਤੋ ਖਿਣ ਬਿਨਾਸਨ ਹੈ
ਸੋ ਤੂੰ ਬਰਤ ਕਾਹੇ ਕਉ ਧਾਰਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਭਿਖਕ ਕਹਾ ਹੇ ਖਿਪਣਕ ਹਮਾਰੀ ਜੋ
ਸੰਤਾਨ ਹੈ ਤਿਸ ਬਿਖੈ ਗਿਆਨ ਬਿਨ ਮੁਕਤ ਕੌਨ ਕਰੈ ਵਿਖਿਆਨ ਕੇ ਭੇਦ ਕੋ ਮੇ-
ਰਚੇ ਏਹੀ ਮੁਕਤ ਜਾਣੈਗਾ ਤਾਂ ਖਿਪਣਕ ਕਹਾ ਰੇ ਮੂਰਖ ਜੇ ਮੁਨ ਵ੍ਰਿਤ ਮੈਂ ਏ
ਕ ਏਕ ਭੀ ਮੁਕਤ ਹੋਵੈ ਤੋ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟਿ ਕਾ ਅਭਾਵ ਹੋ ਜਾਵੈ ਸੋ ਤੁਝੇ ਇਸ ਧ
ਰਮ ਕਾ ਕਿਸੇ ਉਪਦੇਸ ਕੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਭਿਖਕ ਕਹਾ ਮੁਝੇ ਸਰਬਗ ਭਗਵਾਨੇ
ਕੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਹਾ ਜੇ ਮੁਖ ਕੇ ਕਹੇ ਸਰਬਗ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਤੋ ਮੈਂ ਭੀ
ਸਰਬਗ ਹੋਂ ਅਰ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਪਿਤਾ ਪਿਤਾਮਾ ਸਹਤ ਦਾਸ ਭਯਾ ਤਾਂ ਭਿਖਕ
ਕ੍ਰੋਧਵਾਨ ਭਇਆ ਅਰ ਕਹਾ ਰੇ ਪਾਪੀ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਦਾਸ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਸਰਬਗ
ਬੋਧ ਕਾ ਦਾਸ ਹੋਂ ਤਾਂ ਖਿਪਣਕ ਕਹਾ ਬੋਧ ਕੀ ਦਾਸਤਾ ਛਡ ਕੇ ਦਿਗੰਬ
ਰ ਕਾ ਦਾਸ ਹੋ ਤਬ ਭਿਖਕ ਕਹਾ ਉਤਮ ਗੁਰੂ ਕੋ ਛਡ ਕਰ ਕਬ ਨੀਚ ਗੁਰ
ਕੋ ਧਾਰਤਾ ਹੋਂ ਤਬ ਖਿਪਣਕ ਕਹਿਆ ਮੈਨੂੰ ਗ੍ਰਿਹਣ ਖਵ੍ਰਾ ਬਿਤ ਵਾ
ਸਭ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੀ ਖਬਰ ਦਿਗੰਬਰ ਦਈ ਹੈ ਅਰ ਦਿਗੰਬਰ ਸਿਧਾਂਤ
ਹੈ ਅਰ ਜੇਹੀ ਦੇਹ ਹੈ ਤੇਤਾ ਆਤਮਾ ਹੈ ਅਰ ਜੈਸੇ ਦੀਪ ਫਨੂਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼
ਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਆਤਮਾ ਦੇਹ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ ਅਰ ਦੀਪਕ ਜੋ ਕੁੰਭ ਮੇ ਰਖੀਏ
ਤੋ ਕੁੰਭ ਕੋ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਗ੍ਰਿਹ ਮੇ ਰਖੀਏ ਤੋ ਗ੍ਰਿਹ ਮੈਂ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ
ਹੈ ਤੈਸੇ ਆਤਮਾ ਅੰਤਰ ਮੁਖ ਸਰੀਰ ਕੋ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ ਅਰ ਬਾਹਰ ਮੁਖ
ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਕੋ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤੇਰਾ ਜੋ ਜੋਤਕ ਸਾਸਤ੍ਰ ਹੈ ਸੋ ਤੋ ਇੰਦ੍ਰੀ
ਅਗੋਚਰ ਪਦਾਰਥ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤੈਨੇ ਜੋ ਕਠਿਨ ਬ੍ਰਤ ਧਾਰਿਆ
ਹੈ ਸੋ ਦੁਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕੇ ਵਿਰੁਧ ਮਾਰਗ ਤਿਆਗ ਅਰ ਸੁਗਤ ਮਾਰਗ ਸ
ਖਿਅਤ ਸੁਖ ਦੇਣੇ ਵਾਲਾ ਸਰੇਵੜਿਕਾ ਮਤ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸੇ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲੋ
ਕ ਵਿਖੇ ਨਉਤਨ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਭੋਗਣੀਆਂ ਅਰ ਪੁਸਪ ਅਰ ਚੰਦਨ ਅ
ਰ ਰਸ ਇਹੀ ਸੁਰਗ ਹੈ ਅਰ ਆਧਿ ਬਿਆਧਿ ਉਪਾਧਿ ਏਹੀ ਨਰਕ ਹੈ
ਸੋ ਬੋਧ ਅਰ ਦਿਗੰਬਰ ਚਰਚਾ ਕਰਤੇ ਥੇ ਤਉ ਲਗ ਸੋਮ ਸਿਧਾਂਤੀਆ

ਇਆ ਜੋ ਕੈਸਾ ਹੈ ਕਿ ਕਪਾਲਕ ਕਾ ਰੂਪ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾ ਅਰ ਨਰਾਹੁ ਕੇ ਅਸਥ
ਹੰ ਕੀ ਮਾਲਾ ਧਾਰੀ ਹੂਈ ਹੈ ਅਰ ਪੁਰਖਾਂ ਕੀ ਖੋਪਰੀ ਮੈਂ ਖਾਤਾ ਪੀਤਾ ਹੈ
ਅਰ ਮਸਾਣ ਮੇਂ ਬਸਤਾ ਹੈ ਜੋ ਖਿਪਣਕ ਕਹਤ ਭਯਾ ਕਿ ਜੋ ਕਪਾਲਕ ਕਾ ਸ੍ਰੁ
ਧ ਦਰਸਨ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਮੇਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਜਗਾਤ ਕੈ ਕੈਸੇ ਜਾਣਤਾ ਹੈਂ
ਕਿ ਧੀਸੁਰ ਤ੍ਰਿਨ ਹੈ ਅਰ ਜਗਤ ਤ੍ਰਿਨ ਹੈ ਅਰ ਮੈਂ ਬ੍ਰਾਮਣ ਕੀ ਖੋਪਰੀ ਮੇਂ
ਮਦ ਪੀਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਮਾਨਸ ਕੀ ਮਜਾ ਨਾਲ ਜੋ ਮਿਲਿਆ ਹੂਆ ਮਾਸ ਤਿਸ
ਕਉ ਅਗਨ ਵਿਖੇ ਹੋਮ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਭੈਰਵੀ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਤਾ ਹੋਂ ਅਰ
ਮਾਨਸ ਕੇ ਜੋ ਕੰਠ ਕਟ ਕੇ ਲੋਹੂ ਕੀ ਧਾਰਾ ਨਿਕਸਤੀ ਹੈ ਸੋ ਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ
ਜਾਣਕੇ ਸਿਵ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਇਹ ਸਭ ਹੀ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਕੇ ਮਤ ਹੈਂ
ਅਰ ਵਿਦਾਂਤੀ ਉਸ ਕਉ ਐਸੇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਵਿਖਿਆਣ ਕੀਆ ਜੋ ਬ੍ਰਿਤ
ਹੈਨ ਜੋ ਮਾਸ ਹੈ ਅਰ ਆਤਮਾ ਜੋ ਸਿਵ ਹੈ ਤਿਸ ਮੇਂ ਹੋਮੇਂ ਅਰ ਬ੍ਰਾਮਕ
ਪਾਲ ਜੋ ਹੈ ਤਿਸ ਮੇਂ ਚੇਤ੍ਰਮਾਂ ਵਤ ਕੀ ਜੋ ਸੁਧਾ ਬ੍ਰਿਤਾਂ ਹੈਨ ਤਿਸ ਕੋ ਪਾਨ ਕਰੇ
ਤਬ ਆਤਮਾ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ ॥ ਤਬ ਭਿਖਕ ਸੋਮ ਸੋਮ ਸਿਧਾਂਤੀ ਕੋ ਕਹਾ ਕਿ
ਤੇਰਾ ਧਰਮ ਮਹਾਂ ਘੋਰ ਹੈ ਤਬ ਕਪਾਲਕ ਕ੍ਰੋਧਵਾਨ ਹੂਆ ਕਿ ਹਮਾਰੇ ਧਰਮ
ਅਰ ਸਿਵਾਂ ਕਾ ਜੋ ਮਤ ਹੈ ਸੋ ਬੇਦਾਂ ਸਾਸਤ੍ਰਾਂ ਮੇਂ ਪ੍ਰਸਿਧ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਤੂੰ ਨਿੰਦ
ਤਾ ਹੈ ਅਰ ਮੈਂ ਚਾਹੋਂ ਤਉ ਇੰਦ੍ਰਾਦਿਕ ਦੇਵਤਿਆਂ ਕੋ ਜਗਰ ਲੇਵਾਂ ਅਰ ਤਾ
ਰੇ ਗਣਾਂ ਕਾ ਚਲਨਾ ਰੋਕ ਰਖਾਂ ਅਰ ਸਾਰੇ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਕਾ ਅਰ ਧਰਤੀ
ਕਾ ਪਾਣੀ ਪਾਨ ਕਰ ਲੇਵਾਂ ਅਰ ਫੇਰ ਅਤਿ ਕਰ ਪੂਰਨ ਕਰ ਦੇਵਉ ਐਸੀ
ਸਿਵ ਕੀ ਦਈ ਹੋਈ ਸਮਰਥਾ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਹੈ ਤਬ ਖਿਪਣਕ ਕਹਿਆ
ਕਿ ਮਾਇਆ ਇੰਦ੍ਰਜਾਲ ਦੀ ਕਰ ਭੁਲਾਵਤਾ ਹੈ ਤਬ ਕਪਾਲਕ ਕਹਿਆ ਹੇ ਪਾ
ਪੀ ਤੂੰ ਈਸ੍ਵਰ ਕਉ ਮਾਇਆ ਜਾਲ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਤਬ ਤਉ ਹੂੰਕਾ ਸਬਦ ਕ
ਰਕੇ ਭੂਤਾਂ ਕਉ ਬੁਲਾਵਤ ਭਇਆ ਅਰ ਆਪਣੀ ਕਰਵਾਰ ਨਿਕਾਸ ਲ
ਈ ਅਰ ਕਹਾ ਕਿ ਤੇਰਾ ਕੰਠ ਕਟ ਕੇ ਭੈਰਵੀ ਕੋ ਤ੍ਰਿਪਤ ਕਰਤਾ ਹੋਂ ਤਬ ਖਿਪ
ਣਕ ਕਉ ਕੋਪ ਮਾਨ ਕਰਕੇ ਫੇਰ ਖੜਗ ਕਉ ਮਿਆਨ ਵਿਚ ਕਰਤ ਭਇ

ਆਜੇਆਹਿ ਸਾ ਪਰਮ ਧਰਮ ਹੈ ਤਬ ਕਪਾਲਕ ਸਰਧਾ ਕਉ ਬੁਲਾਵਤ
ਭਇਆ ਤਬ ਸਰਧਾ ਸੁੰਦਰ ਕਮਲ ਫੂਲੋਂ ਕੇ ਦਲ ਅਰ ਅਸੋਕੋਂ ਕੀਆਂ
ਮਾਲਾ ਜਿਸ ਕੇ ਭੂਖਣ ਹੈਂ ਸੋ ਆਵਤ ਭਈ ਤਬ ਕਪਾਲਕ ਕਹਾ ਹੇ ਪ੍ਰਿਆ ਇ
ਸ ਭਿਖਕ ਕਉ ਦਇਆ ਕਰ ਤਬ ਸਰਧਾ ਤਿਸ ਕਉ ਆਲਿੰਗਨ ਕਰਾ ਤਬ ਭਿ
ਖਕ ਕਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅਨੇਕ ਅਗਿਆਨੰ ਤੇ ਗੀਆਂ ਹੈਂ ਪਰ ਕਪਾਲਨੀ ਕੇ ਸਮਾਨ
ਸੁੰਦਰ ਕਟਾਖ ਜੁਗਤ ਕਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖੀ ਤਬ ਭਿਖਕ ਸੋ ਮਾਸ ਦਿਪਤ ਕਾਸਿ
ਖ ਭਇਆ ॥ ਅਰ ਖਿਪਣਕ ਜੋ ਥਾ ਤਿਸ ਨੇ ਕਹਾ ਅਰੇ ਭਿਖਕ ਤੂੰ ਕਪਾ
ਲਨੀ ਕਾ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਸੋ ਮੁਝੇ ਸਪਰਸ ਨਾ ਕਰ ਤਬ ਭਿਖਕ ਕਹਾ
ਜਬ ਤੂੰ ਭੀ ਕਪਾਲਨੀ ਕੋ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰੇਂਗਾ ਤਬ ਅਰੰਭ ਅਰੰਭ ਜਾਣੇਂਗਾ
ਤਬ ਤਕ ਸਰਧਾ ਕੋ ਕਪਾਲਕ ਕਹਾ ਅਰ ਸਰਧਾ ਖਿਪਣਕ ਕੋ ਭੀ ਆਲਿੰ
ਗਨ ਕੀਆ ਤਬ ਖਿਪਣਕ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇ ਕੇ ਕਹਾ ਕਿ ਕਪਾਲਨੀ ਕਾ ਸਪਰਸ
ਹੀ ਮੋਖ ਹੈ ਤਬ ਖਿਪਣਕ ਭੀ ਕਪਾਲਕ ਕਾ ਸਿਖ ਹੂਆ ਅਰ ਕਪਾਲਕ
ਮਦ ਕਾ ਭਾਂਜਨ ਆਪ ਭੀ ਪੀਆ ਅਰ ਕਪਾਲਨੀ ਕਉ ਭੀ ਦੀਆ ਅਰ ਖਿ
ਪਣਕ ਕੋ ਭੀ ਪੀਲਾਇਆ ਅਰ ਮਹਾਂ ਮਤ੍ਰ ਕਹਿਤ ਭਇਆ ਕਿ ਇਹ ਪਾਵਤ੍ਰ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਸੂ ਤੰਤ ਭਵ ਕੇ ਖੋਜੀ ਪਸੂਪਾਸ ਸੂਖਛੇਦਨ ਕਾਰਨੇ ਭੈਰਵ ਕਹਤ
॥ ਤਬ ਖਿਪਣਕ ਕਹਾ ਕਿ ਆਸਾਂ ਕੋ ਦਿਗੰਬਰੀਂ ਕੀ ਆਗਿਆ ਕਰ ਪਾਨ ਕਰਨਾ
ਜੋਗ ਹੈ ਤਬ ਭਿਖਕ ਕਹਾ ਕਿ ਹਮ ਤੋ ਉਚਿਸਟ ਕੈ ਸੋ ਪਾਨ ਕਰਹਿ ਤਬ ਕਪਾ
ਲਕ ਕਹਾ ਹੇ ਸਰਧੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮੁਖ ਕਉ ਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਰਕੇ ਉਚਿਸਟ ਕਰ ਦੇ
ਹੋ ਸੋ ਜਬ ਆਪਣੇ ਮੁਖ ਸਿਉ ਸਰਧਾ ਨੇ ਉਚਿਸਟ ਕਰ ਦੀਆ ਤਬ ਭਿ
ਖਕ ਨੇ ਭੀ ਪੀਆ ਅਰ ਕਪਾਲਕ ਨੇ ਭੀ ਪੀਆ ਸੋ ਦੋਨੋ ਘੂਰਨ ਹੋਕੇ ਗਿ
ਰ ਪੜੇ ਤਬ ਕਪਾਲਕ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਕਪਾਲਨੀ ਇਹ ਦੋਨੋਂ ਹਮ ਦਾਸ ਪਾਏ ਹੈਂ
ਤਬ ਕਪਾਲਕ ਅਰ ਕਪਾਲਨੀ ਦੋਨੋ ਲਾਗੇ ਨ੍ਰਿਤ ਕਰਨੇ ਅਰ ਭਿਖਕ ਅ
ਰ ਖਿਪਣਕ ਭੀ ਲਗੇ ਨ੍ਰਿਤ ਕਰਨੇ ਤਬ ਕਪਾਲਕ ਕਹਿਆ ਮੈਂ ਮੰਤ੍ਰ ਕ
ਹਤਾ ਹੌਂ ਕਿ ਤੁਮੀ ਧਰਮ ਦੀਜੇ ਪੁਰੀ ਸਰਧਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਉ ਪ੍ਰਕਾਸਿਆ

ਹੈ ਤਬ ਸੰਤ ਕਹਿਆ ਹੈ ਕਰਣੇ ਇਹ ਜੋਗੀ ਮਤਾਂ ਕੀ ਵਾਰਤਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ
ਤਬ ਕਰਣ ਅਰ ਸੰਤ ਧਿਆਨ ਲਾਇ ਕੇ ਲਗੀਆਂ ਸੁਣਨੇ ਤਬ ਕ
ਪਾਲਕ ਚਕ੍ਰ ਫੇਰਿਆ ਅਰ ਚਕ੍ਰ ਲਾਇਕਰ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਨਾਂ ਸਰਧਾ
ਜਲ ਵਿਖੇ ਹੈ ਅਰ ਨ ਥਲ ਵਿਖੇ ਹੈ ਅਰ ਨਾਂ ਪਰਬਤਾਂ ਵਿਖੇ ਹੈ ਅਰ ਨਾਂ ਪ
ਤਾਲ ਵਿਖੇ ਹੈ ਪਰ ਸਰਧਾ ਵਿਸਨ ਭਗਤ ਕੇ ਸਾਥ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਰਿਦੇ ਵਿਖੇ
ਵਸਤੀ ਹੈ ਤਬ ਖਿਪਨਕ ਕਹਿਆ ਕਿ ਹਮਾਰੇ ਰਾਜੇ ਮੋਹ ਕਾ ਬਚਨ ਹੈ ਜੋ
ਸਰਧਾ ਕੋ ਪਕੜ ਲਿਆਵੈ ਤਬ ਕਪਾਲਕ ਪੁਸਤਕ ਲੈ ਕੇ ਦੇਖਣ ਲਗਾ
ਤੋ ਉਸ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਵਿਸਨ ਭਗਤ ਕੇ ਪਾਸ ਸਰਧਾ ਹੈ ਅਰ ਨਿਹਕਾ
ਮ ਧਰਮ ਭੀ ਵਿਸਨ ਭਗਤਿ ਪਾਸ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਬਿਬੇਕ ਕਾ ਕਾਰਜ ਸਿਧ ਹੂ
ਆ ਦ੍ਰਿਸਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਕਾ ਕਾਰਜ ਸਿਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਜੋ ਵਿ
ਸਨ ਭਗਤਿ ਕਰਕੇ ਬਿਬੇਕ ਕਾ ਜੋ ਅੰਤਹਕਰਣ ਸੁਧ ਹੋਵੈਗਾ ਅਰ ਵਿ
ਦਿਆ ਰੂਪੀ ਕੰਨਿਆਂ ਅਰ ਪ੍ਰਬੋਧ ਰੂਪੀ ਪੁਤ੍ਰ ਉਤਪਤਿ ਹੋਵੈਂਗੇ ਤਾਂ ਹ
ਮਾਰੇ ਰਾਜੇ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਕਾ ਨਾਸ ਹੋਵੈਗਾ ਤਉ ਭੈਰਵੀ ਕੋ ਸਰਧਾ ਅਰ ਧਰ
ਮ ਕੇ ਪਕੜਨੇ ਕੋ ਭੇਜਿਆ ਤਾਂ ਸੰਤ ਅਰ ਕਰਣ ਭੀ ਦੋਨੋ ਵਿਸਨ ਭਗਤ
ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈਆਂ ॥ ਪੰਚਮੋਂ ਅੰਗ ਸਮਾਪਤੰ ॥ ੫ ॥
ਤਉ ਭੈਰਵੀ ਜੋ ਪਾਖੰਡੀਆਂ ਨੇ ਭੇਜੀ ਥੀ ਸੋ ਤਿਸ ਨੇ ਸਰਧਾ ਕੋ ਅਰ ਨਿ
ਕਾਮ ਧਰਮ ਕੋ ਜਬ ਵਿਸਨ ਭਗਤ ਸੇ ਕਿਨਾਰੇ ਦੇਖਾ ਤੋ ਦੋਨੋ ਕੋ ਲੈਕਰ
ਅਕਾਸ ਕਉ ਭੈਰਵੀ ਉਡੀ ਅਰ ਵਿਸਨ ਭਗਤ ਕੋਪ ਕਰਕੈ ਦ੍ਰਿਸਟ ਕਰੀ ਤਬ
ਭੈਰਵੀ ਗਿਰ ਪੜੀ ਅਰ ਤਿਸ ਕੇ ਸਿਰ ਥੇ ਅਸਥ ਅਰ ਅੰਗ ਭੰਗ ਹੋਗ
ਏ ਅਰ ਸਰਧਾ ਅਤੇ ਧਰਮ ਉਸ ਕੇ ਮੁਖ ਸੇ ਨਿਕਲਕੇ ਵਿਸਨ ਭਗਤਿ
ਪਾਸ ਆਏ ਕੈਸੇ ਭੈਰਵੀ ਜੋ ਕੋਪੀ ਹੈ ਅਰ ਕੈਸਾ ਹੈ ਭੈਰਵੀ ਕਾ ਰੂਪ ਜੈਸ
ਹਾਂ ਭਿਆਨਕ ਹੈਂ ਅਰ ਮਨੁਖਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਕੇ ਕਾਨਾਂ ਮੈਂ ਕੁੰਡਲ ਹੈਂ ਅਰ
ਬਿਜਲੀ ਕੀ ਨਿਆਈਂ ਚਮਤਕਾਰੇ ਹੈਂ ਅਰ ਬਡੀਆਂ ਦਾੜ੍ਹਾਂ ਹੈਂ ਜੋ ਉਸ ਕੇ
ਭੈ ਸੇ ਸਰਧਾ ਚਲੀ ਆਵਤੀ ਹੈ ਅਰ ਸੰਤ ਅਰ ਕਰਣਾ ਭੀ ਚਲੀ ਆਵਤੀ

ਹੈ ਤਉ ਮੁਦਤਾ ਸੰਤ ਕਉ ਆਇ ਮਿਲੀ ਅਰ ਸਰਧਾ ਕੇ ਢੂੰਢਣੇ ਕੀ ਵ
ਰਤਾ ਆਇ ਕਹੀ ਤਉ ਲਗ ਸੰਤ ਅਰ ਸਰਧਾ ਆਇ ਮਿਲੀਆਂ ਤਾਂ ਸੰਤ
ਨੇ ਸਰਧਾ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਆ ਅਰ ਸਰਧਾ ਨੇ ਨ ਪਛਾਤਾ ਤਬ ਸੰਤ ਕ
ਹਿਆ ਹੇ ਮਾਤਾ ਤੂੰ ਕਰੀ ਹੈ ਈ ਮੁਝੇ ਨਹੀਂ ਪਛਾਨਤੀ ਤਬ ਸਰਧਾ ਨੇ ਪਛਾਤਾ।
ਤਉ ਸੰਤ ਅਰ ਕਰੁਣਾ ਅਰ ਮੁਦਤਾ ਤੀਨੋਂ ਸਰਧਾ ਕੀ ਚਰਨੀ ਆਨ ਲਗੀ
ਆਂ ਤਬ ਵਿਸਨ ਭਗਤਿ ਕਹਿਆ ਕਿ ਦੁਰਗਤਮਾ ਜੋ ਹੈ ਮਹਾ ਮੋਹ ਤਿਸ ਕੋ ਮੈਂ
ਮਾਰੌਂਗੀ ਸੋ ਤੁਮੀ ਚਾਰੋਂ ਬਬੇਕ ਪਾਸ ਜਾਹੋ ਅਰ ਆਪਣੀ ਸੈਨਾ ਕੋ ਕਹੋ
ਜੋ ਸਮ ਦਮ ਆਦਿਕ ਹਨ ਤਉ ਸਰਧਾ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਹੇ ਵਿਭਸੇ ਮਹਾਰਾ
ਜ ਕਿਸ ਠਉਰ ਬਿਰਾਜਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਸੰਤ ਕਹਿਆ ਕਿ ਇਕ ਰਾਢਾ ਨਾਮ ਨਗ
ਰੀ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਕੇ ਤਖੇ ਰੀਗਾ ਨਦੀ ਚਲਤੀ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਕੇ ਕੰਢੇ ਚਕ੍ਰਤੀ
ਰਥ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਅਸਥਾਨ ਪਤਿ ਜਲ ਸੰਜੁਗਤ ਊਹਾ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਣਧਾਮ ਕ
ਰਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਵਿਸਨ ਭਗਤ ਕੀ ਆਗਿਆ ਕਰ ਮੈਤ੍ਰੀ ਅਨਕੰਪਾ ਮੁਦਤਾ ਉ
ਪੇਖਿਆ ਚਾਰੋਂ ਭੈਣਾਂ ਇਹ ਭੀ ਬਬੇਕ ਪਾਸ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈਆਂ ਅਰ
ਸਰਧਾ ਅਤੇ ਸੰਤ ਇਹ ਭੀ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈਆਂ ਸੋ ਸਭ ਨਉਂ ਕਉਆ
ਦਰ ਕਰਕੇ ਬੈਠਾਇਆ ਤਾਂ ਸਰਧਾ ਕਹਤ ਭਈ ਕਿ ਹਮਾਰਾ ਵਿਸਨ ਭਗਤ
ਨੇ ਬਡਾ ਪਖੁ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰ ਤੁਮਾਰੇ ਕਉ ਸੰਦੇਸਾ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਮਹਾਮੋ
ਹ ਨੇ ਅਗਿਆਨ ਕੇ ਸਾਗਰ ਮੈ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਕੋ ਡੋਬਾ ਹੈ ਅਰ ਮਨ ਕਉ ਭੀ
ਵਸਿ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਉਪਨਿਖਦ ਦੇਵੀ ਸੇ ਪ੍ਰਬੋਧ ਰੂਪੀ ਪੁਤ੍ਰ ਉਤਪਤ
ਕਰੋ ਜੋ ਮਹਾਂਮੋਹ ਕਾ ਨਾਸ ਕਰੇ ਤਬ ਬਬੇਕ ਕਹਾ ਹੇ ਸਰਧੇ ਉਪਨਿਖਧ
ਦੇਵੀ ਕੇ ਮਿਲਿਆ ਨੂੰ ਜੋਗ ਤੂੰ ਗਈ ਹੈ ਤਬ ਸਰਧਾ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਵਿਸਨ ਭ
ਗਤ ਪਾਸ ਜਾਤੀ ਹੌਂ ਸੋ ਤੁਮ ਬਨਾਰਸੀ ਵਿਖੇ ਜਾਇ ਵਸਹੁ ਅਰ ਵਸਤੁ ਵਿ
ਚਾਰ ਆਦਿਕ ਸੂਰਮੇ ਬੁਲਾਵਹੁ ਜੋ ਕਾਮ ਆਦਿਕਾਂ ਕਉ ਜੀਤੇ ਪਰ ਸਾਂ
ਤ ਕੇ ਹਾਥ ਤੁਸਾਂ ਸੰਦੇਸਾ ਭੇਜਣਾ ਅਰ ਮੈਂ ਵਿਸਨ ਭਗਤ ਕੀ ਆਗਿਆ
ਲੇਕਰ ਉਪਨਿਖਦ ਦੇਵੀ ਆਨ ਮਿਲਾਵੈਂ ਗੀ ਤਬ ਬਬੇਕ ਨੇ ਹੂਆ ਰਾਪ।

ਲ ਕਉ ਆਗਿਆ ਕਰੀ ਕਿ ਵਸਤ ਵਿਚਾਰ ਕਉ ਬੁਲਾਇ ਲਿਆਵੋ ਤ
ਬ ਦੁਆਰਪਾਲ ਵਸਤ ਵਿਚਾਰ ਕਉ ਬੁਲਾਇ ਲਿਆਇਆ ਅਰ ਬਬੇ
ਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਾਸ ਬੈਠਾਇਆ ਅਰ ਸਨਮਾਨ ਕੀਆ ਤਬ ਆਗਿਆ
ਕਰੀ ਜੋ ਮੇਰਾ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਸਾਥ ਜੁੱਧ ਬਣਾ ਹੈ ਅਰ ਤੂੰ ਕਾਮਦੇਵ ਕੇ ਜੀਤਣੇ
ਕੋ ਸਮਰਥ ਹੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਕਾਮ ਕਾ ਬਿਜੈ ਕਰ ਤਾਂ ਵਸਤ ਵਿਚਾਰ ਕਹਾ ਮੈਂ ਧੰਨ
ਹਾਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਸੁਆਮੀ ਮੁਝੇ ਟਹਲ ਕਹੀ ਹੈ ਤਬ ਬਬੇਕ ਕਹਾ ਤੂੰ ਕਿਸ ਕਰ
ਕਾਂਮ ਕੇ ਜੀਤੇਂਗੀ ਤਬ ਉਸਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਕੇ ਪੰਚ ਬਾਣ ਹੈਂ ਉਸ ਕਾ ਜੀਤ
ਣਾ ਕਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਥਮੈਂ ਉਸ ਕਉ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕੇ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਅਸਤਿਆ
ਰ ਮਾਸ ਅਰ ਰੁਧਰ ਅਰ ਬਿਸਟਾ ਦਿਖਾ ਕੇ ਮਨ ਕੇ ਨਿਰਸ ਕਰੂੰਗਾ ਅਰ
ਬਹੁਰ ਸਰੀਰ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਕਰ ਕੇ ਰੋਕ ਰਖੈਗਾ ਅਰ ਕਾਂਮ ਕੇ
ਬੀਚ ਹੀ ਮਾਰ ਲੇਵਉਗਾ ਅਰ ਔਰ ਭੀ ਉਪਾਇ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਬਿਮਲ ਨਦੀ
ਆਂ ਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਪਰ ਝਰਨੇ ਝਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸੀਤਲ ਅਸਥਾਨੋਂ ਪਰ ਬੈਠ
ਕੇ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਚਰਚਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸੰਤ ਕੇ ਨਮਿਤ ਆਸਣ ਮਾਰ ਬੈਠੇ
ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਅਰ ਕਾਮ ਕਾ ਕਿਆ ਬਲ ਚਲਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਏਕਨ
ਹੀ ਕੇ ਜੀਤੇ ਹੂਏ ਜਿਤਨੇ ਕਾਮ ਕੇ ਅਸਤ੍ਰ ਹੈਂ ਸੋ ਚੰਦਨ ਕੀ ਚਾਂਦਨੀ ਅਰ ਭੌ
ਰੇ ਕਾ ਗੁੰਜਾਰ ਅਰ ਬਸੰਤ ਅਰ ਮੇਘ ਅਰ ਪੁਸਪ ਸੋ ਸਰਬ ਕਾਂਮ ਕੇ
ਅਸਤ੍ਰ ਨਿਫਲ ਹੋ ਜਾਵੈਂਗੇ ਅਰ ਮੇਰੇ ਜੋ ਅਨੇਕ ਬੀਚਾਰ ਹੈਂ ਤਿਸ ਤੇ ਕਾਂਮ
ਕੇ ਜੀਤੋਂਗਾ ਤਬ ਵਸਤ ਵਿਚਾਰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਕੇ ਕਾਂਸੀ ਕੋ ਟੁਰਿਆ
ਗਇਆ ਤਬ ਫਿਰ ਬਬੇਕ ਨੇ ਦੁਆਰਪਾਲ ਕੋ ਕਹਾ ਕਿ ਖਿਮਾ ਕੋ ਕ੍ਰੋਧ ਕੇ
ਜੀਤਣੇ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਬੁਲਾਇ ਲਿਆਵੋ ਤਾਂ ਖਿਮਾਂ ਆਨ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀ
ਆ ਤਾਂ ਰਾਜੇ ਨੇ ਆਦਰ ਦੇ ਕੇ ਪਾਸ ਬੈਠਾਇਆ ਅਰ ਕਹਾ ਕਿ ਹੇ ਖਿਮ
ਤੂੰ ਕ੍ਰੋਧ ਕੇ ਜੀਤਨੇ ਕੇ ਸਮਰਥ ਹੈਂ ਤਬ ਖਿਮਾ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਕੇ ਜਾਤ
ਭਈ ਤਬ ਬਬੇਕ ਬੁਲਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਐਸੋ ਕ੍ਰੂਰ ਕ੍ਰੋਧ ਕੇ ਮਾਰੇਂਗੀ ਤਾਂ ਖਿ
ਮਾ ਕਹਿਆ ਇਹ ਬਡਾ ਦੁਸਟ ਹੈ ਅਰ ਇਸ ਨੇ ਕਈ ਸਤ੍ਰ ਮਾਰੇ ਹੈਂ ਪਰ

ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਐਸੇ ਸਮਝੈਂਗੀ ਜੋ ਕ੍ਰੋਧਵਾਨ ਪੁਰਖ ਆਗੇ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਕਰੈਂਗੀ ਕਿ ਮੈਂ
ਪਾਪੀ ਹੌਂ ਤੂੰ ਰਾਖਨੇ ਜੋਗ ਹੈਂ ਅਰ ਜੇ ਫੇਰ ਭੀ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਮਾਰੇਗਾ ਤਬ ਮਨ
ਕੋ ਸਮਝਾਵੈਂਗੀ ਕਿ ਇਹ ਮਾਰਕੇ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸਿਖ ਕਾ ਪ੍ਰਸੰਨ
ਕਰਨਾ ਹੀ ਮੁਖ ਕਹਾ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਇਸੇ ਬਾਤ ਮੇਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਫਿਕਾ
ਬੋਲਣਾ ਅਰ ਸਟ ਮਾਰਨ ਕਰ ਤਬ ਤੇਰਾ ਕਿਆ ਜਾਨੀਐ ਕੌਨਸਾ ਬਿਘ
ਨ ਟਲਿਆ ਸੋ ਤੇਰਾ ਭੁਲਾ ਇਸੀ ਮੇਂ ਹੈ ਅਰ ਧੀਰਜ ਕਰਕੇ ਪੁਰਖ ਵਧਤਾ
ਹੈ ਅਰ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਘਟਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਜਿਸਕੀ ਬਾਣੀ ਮੇਂ ਖੇਦ ਨਹੀਂ ਅਰ ਰਿਦੇ
ਵਿਖੇ ਸੂਲ ਨਹੀਂ ਸੋ ਕ੍ਰੋਧ ਕੋ ਜੀਤਤਾ ਹੈ ਅਰ ਕ੍ਰੋਧ ਕੇ ਜੀਤਨ ਕਰ ਹਿੰਸਾ ਕ
ਠੋਰਤਾ ਮਾਨ ਅਰ ਮਦ ਸਭ ਜੀਤੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਬਬੇਕ ਕਹਿਆ ਸਾਧ ਸਾ
ਧ ਤਬ ਖਿਮਾਂ ਕ੍ਰੋਧ ਕੇ ਜੀਤਣੇ ਕੋ ਜਾਤ ਭਈ ਫੇਰ ਦੁਆਰਪਾਲ ਨੇ ਸੰਤੋ
ਖ ਕੋ ਬੁਲਾਇਆ ਸੋ ਲੋਭ ਕੇ ਜੀਤਣੇ ਕੋ ਸੰਤੋਖ ਨੇ ਆਨ ਨਮਸਕਾਰ ਕ
ਰੀ ਤਾਂ ਬਬੇਕ ਕਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਲੋਭ ਕੋ ਕਿਸੇ ਕਰ ਜੀਤੇਂਗਾ ਤਬ ਸੰਤੋਖ ਬੋਲਿ
ਆ ਕਿ ਪ੍ਰਥਮੇ ਮਨ ਕੋ ਸਮਝਾਵੈਂਗਾ ਜੋ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਬ੍ਰਿਛੋਂ ਸਬ ਫਲ ਸਾ
ਇ ਦੀਏ ਹੈਂ ਅਰ ਕੰਦ ਮੂਲ ਕਰ ਦੀਏ ਹੈਂ ਅਰ ਨਦੀਆਂ ਸੀਤਲ ਕਰ ਦੀ
ਆਂ ਹੈ ਅਰ ਗਿਰਿ ਕੰਦਰਨੇ ਸੀਤਲ ਝਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਹਾਂ ਬੈਠਕੇ ਏਕੰਤ ਨਾ
ਰਾਇਣ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਕੀ ਚਾਹਨਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿ
ਨਾਂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਕਾ ਇਕਠਾ ਕਰਨਾ ਵਡਿਆਂ ਪਾਪਾਂ ਕਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਖਰਚ
ਨੇਂ ਅਰ ਰਖਣੇਂ ਬਡਾ ਦੁਖ ਹੈ ਅਰ ਜਬ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਅਤਿ ਕਸ਼ਟ ਦੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ
ਅਰ ਮ੍ਰਿਤਾ ਸਿਰ ਪਰ ਹਸਤੀ ਹੈ ਅਰ ਜੈਸੇ ਤੰਦੂਰ ਮੇਂ ਚੰਦਨ ਕੀਆਂ ਲਕੜੀ
ਆਂ ਅਰ ਪਲਾਸ ਕੀਆਂ ਲਕੜੀਆਂ ਸਭ ਭਸਮ ਹੋ ਜਾਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤੈਸੇ
ਉਦਰ ਮੇਂ ਜੋ ਪੜਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭੀ ਭਸਮ ਹੋਇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਨਾਰਾਇਣ
ਕਾ ਨਾਮ ਜਪੀਏ ਸੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੇਂ ਲੋਭ ਕਉ ਜੀਤੋਂਗਾ ਤਬ ਸੰਤੋਖ ਕੋ
ਭੀ ਨਾਲ ਲੇ ਜਾਵੈਂਗਾ ਅਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾਂ ਕੋ ਜੀਤੇਗੀ ਅਰ ਕਹੇਗੀ ਕਿ ਜੌਨ
ਸੇ ਸਪਤ ਦੀਪ ਕੇ ਰਾਜੇ ਸੋ ਭੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲੈ ਗਏ ਤਾਂਤੇ ਸਹਜ ਕੇ ਸਾਥ

ਜੇ ਅਦ੍ਵੈਤ ਤਿਸ ਕੋ ਭਖਣ ਕਰੀਏ ਤੇ ਨਾਰਾਇਣ ਕਾ ਭਜਨ ਕਰੀਏ ਤਬ ਸੰਤੋਖ ਅਰ ਸੰਤ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਜਾਤੇ ਭਏ ॥ ਖਸਟਮ ਅੰਕ ਸਮਾਪਤੰ ॥੬॥ ॥ਤਿਸ ਤੇ ਉਪਰੰਤ ਸਤਸੰਗ ਰੂਪੀ ਦ੍ਵਾਰ ਪਾਲ ਅਵਤਰਇਆ ॥ ਅਰ ਤਿਸ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮੰਗਲਾਚਾਰ ਕੀ ਸਮਗ੍ਰੀ ਸਭ ਤਯਾਰ ਹੈ ਅਰ ਪੁਰਖਾਰਥ ਰੂਪੀ ਸਾਰਥੀ ਆਇਆ ਹੈ ਅਰ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਜੋ ਰਥ ਹੈ ਚਰਨ ਰੂਪੀ ਜੋ ਤੁਰੰਗ ਹੈ ਅਰ ਤਿਤਿਖ੍ਯਾ ਰੂਪੀ ਸਾਥ ਜੋ ਪੈਦਲ ਹੈਨ ਅਰ ਸਾਧਨ ਰੂਪੀ ਜੋ ਵਿਦ੍ਯਾ ਸਾਥ ਰਥ ਬਾਂਧਾ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਪਰ ਅਰੂੜ੍ਹ ਹੋਵਹੁ ਤਬ ਰਾਜੇ ਜਮ ਨੇਮ ਆਦਿਕ ਮੰਤ੍ਰੀ ਬੁਲਾਏ ਅਰ ਸਮ ਦਮ ਆਦਿਕ ਚਤੁਰੰਗਨੀ ਸੈਨਾ ਸਾਥ ਲੈਕਰ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਰਥ ਪਰ ਅਰੂੜ੍ਹਤ ਭਇਆ ਅਰ ਅਕਾਸ ਮਾਰਗ ਕਉ ਚਲਿਆ ਤਬ ਪੁਰਖਾਰਥ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਾਂਸੀ ਕੇ ਬਨ ਧਨ ਵਤ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੈਂ ਜੋ ਆਪਣੇ ਫਲਹੁ ਫੁਲਹੁ ਕਰ ਸਿਵ ਜੀ ਕੀ ਪੂਜਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਇਹ ਮੰਦਰ ਮਹਾਂ ਉਜਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਮੈਂ ਧੁਜਾ ਬਾਂਧੀ ਹੂਈ ਹੈ ਅਰ ਧੂਪ ਕਾ ਧੂਮ ਨਿਕਸਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗੰਗਾ ਕੇ ਤਰੰਗ ਚੌਫੇਰੇ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਕਾਂਸੀ ਕੀ ਪਰਕਰਮਾ ਕਰਕੇ ਚਕ੍ਰ ਤੀਰਥ ਜੋ ਬਿਸਨ ਕਾ ਧਾਮ ਹੈ ਤਹਾਂ ਜਾਇ ਰਥ ਉਤਰੀਆ ਕਿ ਇਸੀ ਅਸਥਾਨ ਜੀਵ ਦੇਹ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕੇ ਬਿਸਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਇਸੀ ਨੇ ਮਧੁ ਕੈਟਭ ਕੋ ਚਕ੍ਰ ਸਾਥ ਮਾਰਾ ਹੈ ਅਰ ਇਸੀ ਨੇ ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰ ਕੇ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਰਖਿਆ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਇਸੀ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਸੂਰਜ ਚੰਦ੍ਰਮੇ ਕੋ ਪ੍ਰਕਾਸਤਾ ਹੈ ਅਰ ਇਸੀ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਮੈਂ ਸਾਰਾ ਜਗਤ ਹੈ ਅਰ ਇਸੀ ਸਮੁੰਦਰ ਕੋ ਮਥ ਕਰ ਲਛਮੀ ਕੋ ਨਿਕਾਸ ਕਰ ਬੈਕੁੰਠ ਮੈਂ ਬਿਰਾਜਾ ਹੈ ਸੋਈ ਚਤੁਰਭੁਜ ਮੋਹਿ ਰਿਦੇ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿਸਮਾਨ ਹੋਵਹੁ ਕਹੈ ਕਿ ਮੈਨੇ ਇਸ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰ ਇਹੀ ਮੇਰਾ ਮਹਾਂ ਮੋਸੋ ਜੈਕਾਰ ਕਰਾਵੈ ਗਾ ਤਾਂ ਇਹ ਬਾਤ ਕਹ ਕਰ ਚਲਿਆ ਇਸ ਮਾਸ ਕੇ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਮਾਸ ਭੇਜਾ ਜੋ ਤੂੰ ਹਮਾਰਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਦੇਸ ਛੋਡ ਕਰ ਜਾਹਿ ॥ ਅਰ ਮਲਿ

ਛੰਡੇ ਦੇਸ ਰਾਜ ਕਰ ਨਹੀਂ ਤੌ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਜੁਧ ਕਰ ਤਾਂ ਮੋਹ ਨੇ ਕਹਿਆ ੧੨੩
ਕਿ ਮੈਂ ਜੁਧ ਕੀਏ ਬਿਨਾ ਜਾਤਾ ਨਹੀਂ ਤਬ ਬਬੇਕ ਕੇ ਧਰਮ ਨੇਮ ਆਦਿਕ
ਸੂਰਮੇ ਅਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿਕ ਮੋਹ ਕੇ ਸੂਰਮੇ ਆਪਸ ਮੈਂ ਸਤ੍ਰ ਕਾ ਘਾਤ
ਲਗੇ ਕਰਨੇ ਅਰ ਭੂਤ ਪ੍ਰੇਤ ਮਾਸ ਅਹਾਰੀ ਲਗੇ ਨਾਚਨੇ ਅਰ ਕ੍ਰੋਧ ਅੰ
ਰ ਆਹਿੰਸਾ ਅਰ ਅਹੰਕਾਰ ਅਰ ਅਭਿਮਾਨ ਮੋਹ ਕੇ ਸੂਰਮੇ ਆਏ ਅ
ਰ ਸੰਤੋਖ ਅਰ ਖਿਮਾ ਅਰ ਨਿੰਮ੍ਰਤਾ ਅਰ ਅਹਿੰਸਾ ਨੇ ਉਨ ਹੂ ਕਉ ਜੀਤਾ
ਤਿਸੀ ਸਮੈਂ ਕਾਮ ਦੇਵ ਪੁਸਪ ਹੂਕਾ ਧਨਖ ਲੀਏ ਆਇਆ ਅਰ ਆ
ਪਨੀ ਅੰਗਨਾ ਅਰ ਬਸੰਤ ਅਰ ਚੰਦਨ ਆਦਿਕ ਹੂ ਕਰ ਬਬੇਕ ਕੀ ਸੈ
ਨਾ ਕੋ ਮੂਰਛਤ ਕੀਆ ਤਬ ਵਸਤ ਵਿਚਾਰ ਗਰਜਿਆ ਅਰ ਕਹਾ ਰੇ ਮੂੜ੍ਹ
ਅੰਗਨਾ ਜੋ ਹੈਨ ਮਾਸ ਅਰ ਰੁਧਰ ਅਰ ਵਿਸਟਾ ਕਾ ਪੂਤਲਾ ਹੈਂ ਔਰ
ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਆਗੇ ਸੁੰਦਰਤਾਈ ਵਿਰਸ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਇਤ੍ਯਾਦਿਕ ਸਸਤ੍ਰ
ਨ ਕਰ ਵਸਤ ਵਿਚਾਰ ਕਾਮ ਕਉ ਜੀਤ ਲੇ ਗਿਆ ਤਉ ਲਗਨ ਨਾਮ ਦਾ
ਈ ਸਨਾਨ ਗਰਜਿਆ ਅਰ ਮੋਹ ਸੈਨਾ ਸਮੇਤ ਭਾਜਿਆ ਤਉ ਲਗ ਰਾ
ਤ ਆਈ ਅਰ ਉਡਗਣ ਭਾਸਣ ਲਾਗੇ ਸੇ ਸਭ ਸੈਨਾ ਆਪੋ ਆਪਣੇ
ਅਸਥਾਨੇ ਮੈਂ ਸੈਨ ਕੀਆ ॥ ਅਰ ਜਬ ਫਿਰ ਅਕਾਸ ਨਿਰਮਲ ਹੂਆ
ਅਰ ਸੰਖ ਬਾਜੇ ਤਬ ਧਰਮ ਨੇਮ ਆਦਿਕ ਸੂਰਮਿਆਂ ਨੇ ਰਾਜੇ ਬਬੇਕ
ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੀ ਤਾਂ ਬਬੇਕ ਸੰਤ ਕੋ ਬੁਲਾਵਤ ਭਇਆ ਕਿ ਤੇਰੀ ਜੋ
ਮਾਤਾ ਸਰਧਾ ਹੈ ਸੋ ਵਿਸਨ ਭਗਤ ਕੇ ਪਾਸ ਬੈਠੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸੇ ਕੋ ਬੁਲਾਇ
ਲੀਆਉ ਤਬ ਸੰਤ ਵਿਸਨ ਭਗਤਿ ਪਾਸ ਆਈ ਅਰ ਆਨ ਨਮਸ
ਕਾਰ ਕੀਆ ਅਰ ਸਰਧਾ ਕੋ ਭੀ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਆ ਤਬ ਵਿਸਨ ਭਗ
ਤਿ ਪੂਛਿਆ ਕਿ ਜੋ ਬਿਬੇਕ ਕਾ ਅਰ ਮੋਹ ਕਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਕਹੁ
ਤਾਂ ਸੰਤ ਕਹਤ ਭਈ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਬਬੇਕ ਨੇ ਮੋਹ ਪਾਸ ਨਿਆਇ ਸਾਸ
ਤ੍ਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਜੋ ਤੂੰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਦੇਸ ਦਾ ਰਾਜ ਛੋਡ ਕਰ ਮਲੇਛਾਂ ਦੇ
ਦੇਸ ਦਾ ਰਾਜ ਜਾਇ ਕਰ ਅਰ ਤਿਸ ਨੇ ਪਖੰਡ ਸਾਸਤ੍ਰ ਭੇਜਿਆ

ਅਰ ਸੂਰਮੇ ਅਪਣੇ ਜੁਧ ਕਉ ਤਿਆਰ ਕੀਏ ਅਰ ਬਬੇਕ ਨੇ ਭੀ ਪ੍ਰ
ਣਮ ਸਾਸਤ੍ਰ ਅਰ ਸਿਧਾਂਤ ਸਾਸਤ੍ਰ ਤਿਆਰ ਕੀਏ ਅਰ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਨੇ
ਦਿਗੰਬਰ ਅਰ ਬੋਧ ਅਰ ਚਾਰਵਕ ਅਰ ਕਪਾਲਕ ਇਨਹੁ ਸਾਸਤ੍ਰ
ਕੇ ਸਾਥ ਜੁਧ ਕਰਵਾਇਆ ਅਰ ਵਿਦਾਂਤ ਅਰ ਮੀਮਾਂਸਾ ਅਰ ਪਾਤੰਜ
ਲ ਮਹਾਂਭਾਸ ਤੇ ਆਦ ਲੈਕਰ ਸਭ ਨਹੁ ਨੇ ਜੁਧ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰ ਸਰਧਾ
ਕਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮੀਮਾਸਾ ਆਦਿਕ ਜੋ ਸਾਸਤ੍ਰ ਹੈਂ ਅਰ ਆਪਸ ਮੇਂ ਜੁਧ ਕ
ਰਤੇ ਥੇ ਸੋ ਇਨ ਕੀ ਆਪਸ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਕਰ ਸਾਂਤ ਭਈ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਂਤ ਨੇ ਕ
ਹਿਆ ਇਹ ਤੋ ਸਭ ਹੀ ਸਾਸਤ੍ਰ ਏਕ ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਾਂ
ਤਕੀ ਕੀ ਆਧਿਕਤਾ ਕਰ ਵਿਸਨ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਰਾਜਸੀ ਕੀ
ਆਧਿਕਤਾ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮੇ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤਾਮਸੀ ਕੀ ਆਧਿਕ
ਤਾ ਕਰ ਸਿਵ ਕੋ ਬ੍ਰਹਮ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇਹ ਸਾਸਤ੍ਰ ਹੈਂ ਅਰ ਸਭ ਹੀ ਏਕ
ਬ੍ਰਹਮ ਕੋ ਪ੍ਰਤਪਾਦਤੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਦੈਤ ਪ੍ਰਬਲ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਦੇਵਤੇ ਭੀ ਪਰਸ
ਪਰ ਵਿਰੋਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਦੈਤਾਂ ਕੇ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਏ ਦੇਵਤੇ ਸਭ ਇਕ
ਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਪਾਖੰਡ ਸਾਸਤ੍ਰ ਜਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਤਹਾ ਧਰਮ ਸਾਸ
ਤ੍ਰ ਭੀ ਆਪਸ ਵਿਖੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜਹਾਂ ਪਾਖੰਡ ਸਾਸਤ੍ਰ ਵਰ
ਧਤੇ ਹੈਂ ਤਉ ਧਰਮ ਸਾਸਤ੍ਰ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ॥ ਅਰ ਬਬੇਕ ਕਾ
ਅਰ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਕਾ ਜੋ ਜੁਧ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਪਾਖੰਡ ਸਾਸਤ੍ਰ ਮਹਾਂ ਮੋ
ਹ ਨੇ ਭੇਜੇ ਥੇ ਸੋ ਸਤ ਸਾਸਤ੍ਰਾਂ ਨੇ ਨਿਰਮੂਲ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਗਣ ਆਦਿਕ
ਪਾਖੰਡ ਸਾਸਤ੍ਰ ਹੈਨ ਸੋ ਸਿੰਧ ਦੇਸ ਅਰ ਕੰਧਾਰ ਅਰ ਫਰਗਸ ਅਰ
ਮਗਧ ਅਰ ਰੋਹ ਅਰ ਬੰਗ ਅਰ ਕਾਲਿੰਗ ਇਤਆਦਿਕ ਮਲੇਛ ਦੇ
ਸਾਂ ਨੂੰ ਸਤ ਸੰਗ ਦੇ ਜੀਤੇ ਹੋਏ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਅਗ ਦਿਗੰਬਰ
ਅਰ ਕਪਾਲਕ ਇਹ ਪੰਚਾਲ ਦੇਸ ਅਰ ਅਭੀਰ ਦੇਸ ਅਰ ਆਵ
ਰਤ ਸਾਗਰ ਵਿਖੇ ਲਿਆਉ ਅਰ ਮਿਖ੍ਯਾਸ ਕੇ ਜੀਤੀ ਹੂਏ ਜਾਇ ਛਪੇ
ਅਰ ਵਸਤ ਵਿਚਾਰ ਨੇ ਕਾਮ ਕਉ ਜੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਖਿਮਾ ਨੇ ਕ੍ਰੋਧ ਕੋ ਜੀਤਾ

ਹੈ ਅਰ ਕਰਤੂਤਿ ਕਉ ਅਰ ਆਹਿੰਕਾਰ ਕਉ ਜੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸੰਤੋਖ ਅਰ
ਸ਼ਾਂਤ ਨੇ ਲੋਭ ਅਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਰ ਦਾਲਿਦ੍ਰ ਅਰ ਸਭਤਾ ਅਰ ਚੁਗਲੀ
ਅਰ ਚੋਰੀ ਅਰ ਆਪ ਸ਼੍ਰਾਗਾਏ ਹਨ ਸਭ ਜੀਤੇ ਅਰ ਉਤਕਰਖ ਸੰਤੁ
ਵਨ ਨੇ ਮਦ ਅਰ ਕ੍ਰਿਪਨਤਾ ਕਉ ਜੀਤਾ ਅਰ ਅਨਸੂਆਂ ਨੇ ਮੱਤਸਰ
ਅਰ ਨਿੰਦਾ ਕਉ ਜੀਤਾ ਸੋ ਇਤਆਦਿਕ ਮੋਹ ਦੀਆਂ ਸੂਰਮਿਆਂ ਨੂੰ
ਬਬੇਕ ਦੀਆਂ ਸੂਰਮਿਆਂ ਨੇ ਜੀਤਾ ਅਰ ਜਬ ਦਾਨਾਇਸ ਨਾਨਗ
ਰਜੇ ਤਾਂ ਤਿਸਤੇ ਪੀਛੇ ਕਿਧਰੇ ਮਹਾਮੋਹ ਆਪਣੇ ਬਿਘਨ ਸਹਤ ਛ
ਪ ਬੈਠਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਸਨ ਭਗਤਿ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੈਸੇ ਅਗਨ ਅਰ ਰਿਣ ਅ
ਰ ਸਤ੍ਰੂ ਦੇ ਸੇਖ ਹੂਏ ਦੁਖ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਮੋਹ ਕਾ ਨਾਸ ਕੀਤਾ ਚਾਹੀਤਾ ਹੈ
ਅਰ ਫੈਰ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਕਹੁ ਤਾਂ ਸ਼ਾਂਤ ਕਹਾ ਹੇ ਦੇਵੀ ਮਨ ਆਪਣੇ ਕੁਟੰਬ
ਕਾ ਅਭਾਵ ਸੁਣਕੇ ਬਡੇ ਸੋਕ ਕਉ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਸੋ ਇਹ ਬਾਤ ਸੁ
ਣਕੇ ਮਨ ਦੀ ਵਿਸਨ ਭਗਤਿ ਅਰ ਸਰਧਾ ਪ੍ਰਸੰਨ ਭਈਆਂ ਅਰ
ਕਹਾ ਅਬ ਮਨ ਨਿਮ੍ਰਤ ਕੈ ਭਾਵ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ ਸੋ ਮੈਂ ਸੁਧ ਸੰਕਲ
ਪ ਕੇ ਮਨ ਕੇ ਪਾਸ ਭੇਜਤੀ ਹੂੰ ਤਬ ਵਿਸਨ ਭਗਤਿ ਸੁਧ ਸੰਕਲਪ
ਕੋ ਭੇਜਾ ਤਾਂ ਸੁਧ ਸੰਕਲਪ ਆਕਾਰ ਕਿਆ ਦੇਖੇ ਜੋ ਮਨ ਸੋਚ ਕਰ
ਤਾ ਹੈ ਅਰ ਰਾਗ ਅਰ ਦ੍ਵੈਖ ਅਰ ਮਤਸਰ ਇਤਿਆਦਿਕ ਹੁ ਕੀ ਚਿੰਤ
ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਰੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਹਾਹਾਕਾਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਰ ਗਿਰ ਪੜਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਤਿਸੀ ਸਮੇਂ ਸੁਧ ਸੰਕਲਪ ਨੇ ਮਨ ਕਉ ਚੇਤੰਨ ਕੀਆ ਅਰ
ਸੰਕਲਪ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਰੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੇਰੀ
ਪਰਵਿਰਤਾ ਸੇਉ ਜੋ ਕੁਟੰਬ ਉਪਜਿਆ ਥਾ ਮੋਹ ਆਦਿਕ ਸੋ ਸਭ
ਨਸਟ ਹੋ ਗਏ ਹੈਂ ਅਬ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਚਿਖਾ ਰਚ ਜੋ ਮੈਂ ਤੀਪ
ਰਵੇਸ ਕਰਕੇ ਜਲ ਮਰਉ ਤਬ ਲਗ ਸੁਤਾ ਜੋ ਵਿਆਸ ਬਾਣੀ ਹੈ
ਸੋ ਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਈ ਅਰ ਮਨ ਕਉ ਧੀਰਜ ਦੇਕਰ ਕਹਾ ਕਿ ਤੇਰੀ
ਜੋ ਨਿਬਰਤ ਰੂਪੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਅਰ ਬਬੇਕ ਰੂਪੀ ਪੁਤ੍ਰ ਹੈ ਅਰ ਸ

ਤੁ ਸੈਨਾਂ ਉਸਕੀ ਸਚੇ ਸੁਖਦੇਣੇਵਾਲੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸਕੇ ਸਾਥ ਪਿਆ
ਰ ਕਰ ਅਰ ਤੈਨੇ ਬਹੁਤੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹੇ ਸੁਣੇ ਹੈਂ ਅਰ ਇਨਕੇ ਪੜ੍ਹਨੇ
ਸੁਣਨੇ ਕਾ ਇਹੋ ਫਲ ਹੈ ਕਿ ਪਦਾਰਥਾਂ ਕੋ ਅਨਿਤ ਜਾਣਕੇ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਤ੍ਯਾ
ਆਗਣਾ ਅਰ ਕਈ ਵੇਰੀ ਇਹ ਸਰੀਰ ਉਪਜੇ ਹੈਂ ਅਰ ਕਈ ਵੇਰੀ ਬਿ
ਨਸੇ ਹੈਂ ਅਰ ਕਈ ਵੇਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਪਿਤਾ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰ ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਹੂਏ ਹੈਂ
ਅਰ ਜੋ ਦੇਹ ਅਨਿਤ ਹੈ ਸੋ ਨਿਤ ਨਹੀਂ ਅਰ ਜੋ ਆਤਮਾ ਨਿਤ ਹੈ ਸੋ ਬਿਨ
ਸਤਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂਤੇ ਸੋਕ ਅਰ ਮੋਹ ਹੀ ਦੁਖ ਕਾ ਕਾਰਣ ਹੈ ਸੋ ਸੁਰਮਤੀ
ਕਹਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਜੀਵ ਅਰ ਈਸ੍ਵਰ ਕੀ ਏਕਤਾ ਕਰ ਤਾਂ ਤੇਰ ਕਲ੍ਯਾ
ਆਣ ਹੋਵੈਗਾ ਅਰ ਜੋ ਪੁਤ੍ਰ ਕੇ ਜਨਮਣੇ ਕਾ ਹਰਖ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਰਣੇ
ਕਾ ਸੋਕ ਭੀ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਸਨੇਹ ਹੀ ਦੁਖ ਕਾ ਕਾਰਣ ਹੈ ॥ ਅਰ ਸਨੇਹ
ਸਭ ਅਨਰਥੋਂ ਕਾ ਉਪਜਾਵਣਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਹ ਸਰੀਰ ਸਦਾ ਨਹੀਂ
ਅਰ ਜਿਸ ਕੁਟੰਬ ਵਾਸਤੇ ਇਤਨੇ ਜਤਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੁਟੰਬ ਸਭ ਦੁ
ਖਾਂ ਕਾ ਕਾਰਣ ਹੈ ਅਰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਸੁਆਰਥ ਵਾਸਤੇ ਸਭ ਕੁਟੰਬੀ ਹੈਂ
ਅਰ ਜਿਸ ਦਿਨ ਸੁਆਰਥ ਇਨਕਾ ਨ ਹੂਆ ਤਾਂ ਇਹੀ ਵੈਰੀ ਹੈਂ ॥
ਤਬ ਮਨ ਕਹਾ ਹੇ ਦੇਵੀ ਜੋ ਤੂੰ ਕਹਤੀ ਹੈਂ ਇਹੀ ਹੈ ਪਰ ਦੇਹ ਸੇ ਜੋ ਉਪ
ਜੇ ਹੂਏ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕ ਹੈਂ ਅਰ ਆਪਣੇ ਹਥੀਂ ਲਡਾਏ ਹੈਂ ਤਿਨਕਾ ਸਨੇਹ
ਈਸ੍ਵਰ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਬਿਨਾ ਭੂਲਤਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸੁਰਮਤੀ ਕਹਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇ
ਪੁਤ੍ਰ ਮਮਤਾ ਅਰ ਰਾਗ ਏਹੀ ਬੰਧਨੋਂ ਕਾ ਮੂਲ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਦਿਖਾਵਤੀ ਹੈਂ
ਕਿ ਗ੍ਰਿਹ ਵਿਖੇ ਸੁਕ ਅਰ ਕਬੂਤਰ ਰਖੇ ਹੋਏ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਚੂਹੇ ਆਦਿਕ
ਭੀ ਹੈਂ ਅਰ ਬਿਲੀ ਉਨਕਾ ਨਾਸ ਕਰਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਚੂਹਿਆਂ ਕਾ ਸੋਕ ਨਹੀਂ ਹੋ
ਤਾ ਅਰ ਦੇਹ ਵਿਖੇ ਅਨੇਕ ਜੀਅ ਉਪਜਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕੋਂ ਕਾ ਸੋਕ
ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੂੰਕ ਆਦਿਕੋਂ ਕਾ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤਾਂਤੇ ਮਮਤਾ ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਦੁਖੋਂ ਕਾ
ਕਾਰਣ ਹੈ ਤੌ ਮਨ ਕਹਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਦੇਵੀ ਜੋ ਤੁਮ ਕਹਤੇ ਹੋ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੈ।
ਪਰ ਮਮਤਾ ਰੂਪ ਗ੍ਰੰਥੀ ਚਿਰਕਾਲ ਕਾ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਹੂਆ ਹੈ ਏਹ ਸੁਖੇ ਨਹ

ਹੀ ਛੁਟਤਾ ਅਰ ਤੂੰ ਸਾਮਰਥ ਹੈਂ ਸੋ ਐਸਾ ਉਪਾਵ ਕਹੋ ਜੋ ਮੇਰੀ ਮਮ
ਤਾ ਛੁਟੇ ਤਾਂ ਸੁਰਸਤੀ ਕਹਿਤੀ ਹੈ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਪਦਾਰਥਾਂ ਕਾ ਅਨਿਤ ਜਾਣ
ਨਾ ਏਹੀ ਮਮਤਾ ਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਕਾ ਉਪਾਇ ਹੈ ਅਰ ਜੇਤੇ ਸਨੇਹੀ ਹੈਂ ਸੋ
ਕੇਤੀ ਬਾਰ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰ ਮਿਟ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰ ਬਿਜਲੀ ਕੇ ਚਮਤਕਾਰਵ
ਤ ਜਗਤ ਮਾਇਆ ਮੈਂ ਹੋਤਾ ਭੀ ਹੈ ਅਰ ਅਭਾਵ ਭੀ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਨ
ਕਹਾ ਹੇ ਦੇਵੀ ਤੇਰੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਚਨੋਂ ਕਰ ਮੇਰਾ ਰਿਦਾ ਸੁਧ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ
ਜਗਤ ਕਾ ਮੋਹ ਮੇਰਾ ਦੂਰ ਭਇਆ ਹੈ ਪਰ ਏਹ ਨਵੀਨ ਸੋਕ ਕਾ ਅਉਖਦ
ਕਰ ਤਬ ਸੁਰਸਤੀ ਕਹਾ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਮੈਂ ਤੁਝੇ ਔਖਦ ਕਹਤੀ ਹੈਂ ਜੋ ਅਗੇ ਤੂੰ
ਮੁਨੇਂ ਕਾ ਸੋਕ ਮਿਟਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਖਿਓਂ ਕਾ ਚਿਤਵਨਾ ਹੀ ਬੰਧਨ ਹੈ ਅਰ ਤ੍ਰਿ
ਆਗਨਾ ਮੋਖ ਹੈ ਤਾਂ ਮਨ ਕਹਾ ਹੇ ਦੇਵੀ ਸਚ ਕਹਿਤੀ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ
ਆਗੇ ਮੇਘ ਕਾ ਪਟ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮੇਰੇ ਆਗੇ ਸੋਕ ਕਾ ਪਟ ਆਇ
ਆ ਹੈ ਪਰ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਬਿਨਾਂ ਦੂਰ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਤਾਂ ਸੁਰਸਤੀ ਕਹਾ ਹੇ ਪੁ
ਤ੍ਰ ਚਿਤ ਕਾ ਏਹੀ ਸੁਭਾਵ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਤੁਝੇ ਸਾਂਤ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੀ ਹੈਂ
ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਨਾਮ ਅਰਾਧਨ ਕਰ ਸਾਂਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜੇ
ਠ ਅਸਾੜ ਕੀ ਤਪਤ ਮੈਂ ਸੀਤਲ ਜਲ ਅਰ ਛਾਇਆ ਮੈਂ ਆ ਬੈਠ
ਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਮੈਂ ਬੈਠ ਕਰ ਸੀਤਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਬ ਮਨ
ਚਰਨੋਂ ਪਰ ਗਿਰ ਪੜਾ ਅਰ ਕਹਾ ਹੇ ਸੁਰਸਤੀ ਤੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ
ਤਬ ਸੁਰਸਤੀ ਕਹਾ ਅਬ ਤੂੰ ਹੇ ਮਨ ਸੁਧ ਹੂਆ ਹੈਂ ਅਰ ਅਬ ਮੇਰਾ
ਉਪਦੇਸ ਤੁਝੇ ਪ੍ਰਵੇਸ ਕਰੇਗਾ ਸੋ ਸੁਣ ਕਿ ਜਿਤਨੇ ਸਰੀਰ ਹੈਂ ਮ੍ਰਿਤ
ਕੇ ਗ੍ਰਾਸ ਹੈਂ ਅਰ ਆਪਣਾਂ ਸਰੀਰ ਭੀ ਮ੍ਰਿਤੂ ਕੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਹੈ ਪਰ ਮੂੜ੍ਹ
ਇਸ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਵੈਰਾਗ ਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਇਆ ਜੋ ਏਹ
ਸਰੀਰ ਰੁਧਰ ਕਾ ਅਰ ਮਾਸ ਕਾ ਪੁਤਲਾ ਹੈ ਅਰ ਇਸ ਕੇ ਗ੍ਰਾਸ ਕੋ ਗਿ
ਝ ਅਰ ਕਾਂਗ ਅਰ ਗਿਦੜ ਆਦਿਕ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਇਹ ਸਰੀਰ ਮਹਾਂ
ਭੁਗਰ ਹੈ ਅਰ ਤ੍ਰਿਚਾ ਕੇ ਸਾਥ ਲਪੇਟਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਲਛਮੀ ਜੋ

ਉਦੈ ਭਾਸਤੀ ਹੈ ਅਰ ਵਿਖੇ ਸੋ ਏਹ ਭੀ ਅਤਿ ਵਿਖੇ ਬਿਰਸ ਹੈ ਜਾਨਤੇ ਹੈਂ
ਤਾਂਤੇ ਬੁਧਵਾਨ ਇਨਕਾ ਤਿਆਗ ਹੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ॥ ਅਰ ਵਿਸਨ ਪੁਰਾਨ
ਵਿਖੇ ਭੀ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਏਹ ਸਰੀਰ ਮੇਧਾ ਰੁਧਰ ਪੁਰੀਖ ਮੂਤ੍ਰ ਕਰ ਭਰ
ਨਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਬਬੇਕੀ ਹੈਂ ਇਸ ਸਰੀਰ ਸੇ ਬਿਰਕਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ਤਾਂਤੇ ਬੈ
ਰਾਗ ਕਹਾ ਹੇ ਪਿਤਾ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਪੁਤ੍ਰ ਹੋਂ ਤਾਂ ਮਨ ਤਿਸ ਕੋ ਆਲਿੰਗਨ ਕਰ
ਤ ਭਇਆ ਅਰ ਮਨ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਤਿਸ ਨੇ ਦੀਆ ਕਿ ਜੈਸੇ ਪੰਛੀ ਬ੍ਰਿ
ਛ ਪਰ ਰਾਤ ਕੋ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਆਕਾਸ ਮੇਂ ਬਦਲ ਏਕਠੇ ਹੋਤੇ
ਹੈਂ ਅਰ ਫੇਰ ਵਿਛੜ ਭੀ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਕੁਟੰਬੀ ਹੈਂ ਅਰ ਪਦਾਰਥ ਮ੍ਰਿਗ
ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਰ ਗੰਧ੍ਰਬ ਨਗਰ ਵਤ ਹੈਂ ਸੋ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਨਿਬ੍ਰਿਤ ਇਸਤ੍ਰੀ
ਸੇ ਸੰਜੋਗ ਕਰ ਅਰ ਤੇਰੇ ਜੋ ਪੁਤ੍ਰ ਪੋਤ੍ਰੇ ਸਮ ਦਮ ਸੰਤੋਖ ਆਦਿਕ
ਆਦਿਕ ਹੈਂ ਸੋ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰੇਂਗੇ ਅਰ ਬ੍ਰਿਬੇਕ ਜੋ ਤੇਰਾ ਪੁਤ੍ਰ ਹੈ ਸੋ ਚਕ੍ਰ
ਤੀਰਥ ਪਰ ਨਾਰਾਇਣ ਕਾ ਤਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਓਹ ਭੀ ਭਗਵਾਨ ਸੇ
ਵਰ ਲੈਕਰ ਉਪਨਿਖਦ ਦੇਵੀ ਸੇ ਵਿਵਾਹ ਕਰੇਗਾ ਅਰ ਤਿਸ ਸੇ ਪ੍ਰਬੋਧ
ਪੁਤ੍ਰ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰ ਮੈਤ੍ਰੀ ਤੇ ਆਦਿ ਲੈਕਰ ਜੋ ਸਖੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ
ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਗੀਆਂ ਹੈਂ ਅਰ ਯਮ ਨੇਮ ਆਸਣ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ
ਕਰ ਤੇਰਾ ਰਾਜ ਬ੍ਰਿਧ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰ ਆਪਣੇ ਪਰਮ ਸੁਭਾਵ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਹੋਵੇਂਗਾ ਅਰ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਇਕ ਜੋ ਆਤਮਾ ਹੈ ਸੋ ਬੁਧ ਦੀਆਂ ਬ੍ਰਿਤਾਂ ਕਰ
ਕੇ ਅਨੇਕ ਹੋ ਭਾਸਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜਲ ਦੀ ਉਪਾਧ ਕਰ ਏਕ ਸੂਰਜ ਕੇ ਅ
ਨੇਕ ਹੋ ਭਾਸਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਤੂ ਬੁਧਿ ਦੀਆਂ ਬ੍ਰਿਤਾਂ ਕੋ ਇਕਾਗਰ ਕਰਕੇ
ਦੇਖਣ ਕਾ ਮਾਤ੍ਰ ਤੂ ਸਨੀਂ ਹੋਹ ਤਾਂ ਆਤਮ ਰੂਪ ਹੋਇਕੇ ਸਾਂਤ ਕਉ
ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਗਾ ॥ ॥ ਸਪਤਮ ਅੰਕ ਸਮਾਪਤਿ ॥ ੭ ॥ ਸਏ
ਸਤੇ ਉਪਰੰਤ ਵਿਸਨ ਭਗਤਿ ਸਰਧਾ ਕੇ ਕਹਤ ਭਈ ਕਿ ਮਨ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋ
ਧ ਆਦਿਕਾਂ ਕੋ ਤਿਆਗ ਕੇ ਅਬ ਸਾਂਤ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਪੰਚ
ਕਲੇਸ ਭੀ ਸਾਂਤ ਹੁਏ ਹੈਂ ॥ ਸੋ ਤੂ ਅਬ ਉਪਨਿਖਦ ਦੇਵੀ ਕੋ ਬਬੇਕ ਕੇ

ਨਿਕਟ ਬੁਲਾਉ ਲਿਆਉ ਜੋ ਪ੍ਰਬੋਧ ਸੁਤ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ ਅਰ ਜਬ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਬ ਮੋਹ ਕਾ ਨਾਸ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰ ਸੰਤ ਕੋ ਕਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਬਬੇਕ ਪਾਸ ਜਾਇ ਅਰ ਉਸਕੋ ਧੀਰਜ ਦੇਹ ਜੋ ਅਬ ਤੇਰਾ ਕਾਰਜ ਸੁਫਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਬ ਵਿਸਨ ਭਗਤਿ ਕੀ ਆਗਿਆ ਪਾਇ ਕਰ ਅਰ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਕੇ ਦੋਨਹੁ ਨੇ ਗਵਨ ਕੀਆ ਤਉ ਸਰਧਾ ਉਪਨਿਖਧ ਦੇਵੀ ਪਾਸ ਜਾਤ ਭਈ ਅਰ ਜਾਇ ਕਰ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਆ ਤਾਂ ਉਪਨਿਖਧ ਸਰਧਾ ਕਉ ਬਹੁਤ ਆਦਰ ਕੀਆ ॥ ਤਉ ਸਰਧਾ ਕਹਾ ਅਬ ਹਮਾਰੇ ਰਾਜੇ ਕੇ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿ ਨਸ੍ਟ ਭਏ ਹੈਂ ਅਰ ਜਮ ਨੇਮ ਆਦਿਕ ਸੇਵਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਅਬ ਹਮਾਰਾ ਸੁਆਮੀ ਆਤਮ ਦੇਖਣੇ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਅਰ ਵੋਹ ਮਾਇਆ ਜੋ ਅਵਿਦਿਆ ਦਾ ਮੂਲ ਹੈ ਤਿਸ ਕੇ ਤਿਆਗੇਆ ਚਾਹਤਾ ਹੈ ਅਰ ਨਿਤ ਅਨਿਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਥ ਪਿਆਰ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਮੈਤ੍ਰੀ ਸਮਤਾ ਆਦਿਕ ਉਸਕੇ ਸੇਵਤੀਆਂ ਹੈਂ ਅਰ ਅਹੰਤਾ ਅਰ ਮਮਤਾ ਤਿਆਗ ਗਈਆਂ ਹੈਂ ਅਰ ਇਸ ਲੋਕ ਅਰ ਪ੍ਰਲੋਕ ਕੇ ਰਸਾਂ ਸੇ ਵੈਰਾਗ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਤੇ ਭੈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸਕਾਮ ਕਰਮੋਂ ਕਾ ਤਿਸ ਨੇ ਤਿਆਗ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰ ਹੇ ਦੇਵੀ ਤੇਰੇ ਮਿਲਨੇ ਕੀ ਉਸ ਕਉ ਇਛਾ ਹੂਈ ਹੈ ਅਰ ਤੇਰੇ ਮਿਲਣੇ ਵਾਸਤੇ ਸੰਤ ਪਠਾ ਹੈ ਸੋ ਅਬ ਤੇਰਾ ਗਬਣ ਐ ਹੂਆਂ ਸੋਸ੍ਰ ਹੈ ਤਉ ਉਪਨਿਖਧ ਕਹਾ ਹੇ ਸਰਧੇ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਆਦਿਕ ਰਿਖੇ ਛਪ ਬੈਠੇ ਹਨ ਅਰ ਮਧਮਤੀ ਵਿਦਿਆ ਕੇ ਮਨ ਕੇ ਭੁਲਾਵਨੇ ਵਾਸਤੇ ਭੇਜੀਆ ਜੋ ਰਿਧਾਂ ਸਿਧਾਂ ਮੈਂ ਮਨ ਭੁਲ ਜਾਵੇ ਅਰ ਉਪਨਿਖਦ ਦੇਵੀ ਸੋ ਪਿਆਰ ਨ ਕਰੇ ॥ ਤਉ ਸਰਧਾ ਉਪਨਿਖਦ ਦੇਵੀ ਕਉ ਸਾਥ ਲੈਕਰ ਬਬੇਕ ਪਾਸ ਆਈ ਅਰ ਆਗੇ ਬਬੇਕ ਪ੍ਰਣਯਾਮ ਕਰਤਾ ਥਾ ਅਰ ਤਰਕ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿਧਾਂ ਕਾ ਨਿਰਾਦਰ ਕੀਆ ਅਰ ਭਗਵਾਨ ਕਾ ਤਿਸ ਨੇ ਧਿਆਨ ਕੀਆ ਅਰ ਭਗਵਾਨ ਕੋ ਸਾਵਧਾਨ ਕੀਆ ਤਬ ਭਗਵਾਨ ਕਹਾ ਹੇ ਪੁਰਸ਼ੋ

ਗਏ ਰਤਬ ਬਬੇਕ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਆ ਅਰ ਕਹਾ ਹੇ ਪ੍ਰਭੋ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੀ
ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਮੋਹ ਕਉ ਜੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਮਾਇਆ ਕੇ ਪਾਸ ਫਿ
ਆਦੀ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰ ਮਾਇਆ ਨੇ ਕਹਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ
ਦੀ ਲਈ ਕਲਜੁਗ ਨੂੰ ਭੇਜਾਂ ਗੀ ਸੋ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜਬ ਕਲਜੁਗ ਆਵੈ
ਤਬ ਤੁਸਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੀ ਤਬ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਵਚਨ ਕੀਆ
ਕਿ ਅਬ ਉਪਨਿਖਦ ਦੇਵੀ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਆਵਤੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕੋ ਤੂੰ ਆਪ
ਣੇ ਪਾਸ ਰਖ ਅਰ ਤਿਸ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਪ੍ਰਬੋਧ ਸੁਤ ਪੈਦੇ ਕਰੈਂਗਾ ਅਰ ਜ
ਬ ਕਲਜੁਗ ਆਵੈਗਾ ਤਬ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਭਗਤ ਕੇ ਸਾਥ ਲੈਕਰ ਨਾਨਕ
ਅਵਤਾਰ ਧਾਰੰਗਾ ਅਰ ਤੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੇ ਵਾਸਤੇ ਸੂਰਜ ਰੂਪੀ ਬਾਣੀ
ਪਰਕਾਸ਼ਾਂਗਾ ਅਰ ਜੋ ਮੇਰੀ ਬਾਣੀ ਸੁਣੈਂਗਾ ਤਿਸ ਕਾ ਮਹਾਂ ਮੋਹ ਰੂਪੀ
ਅੰਧੇਰ ਦੂਰ ਹੋਵੈਗਾ ਤਬ ਮਹਾਰਾਜ ਵਰ ਦੇਕਰ ਅੰਤਰਿਧਿਆਨ ਹੋ
ਇ ਗਏ ਤਬ ਲਗੀ ਸਰਧਾ ਉਪਨਿਖਦ ਦੇਵੀ ਸੋ ਕਹਾ ਕਿ ਵਿਸਨ
ਭਗਤ ਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਅਬ ਬਬੇਕ ਸੋਕ ਕੇ ਸਾਗਰ ਕਉ ਤਰਿ
ਆ ਹੈ ਅਰ ਤੂੰ ਉਸ ਕੀ ਪਤਬ੍ਰਤਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈਂ ਸੋ ਜਬ ਆਪਣੇ ਸੁਆ
ਮੀ ਕਉ ਬਿਪਤਾ ਪੜਤੀ ਹੈ ਤਬ ਕੁਲਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਆਪਣਾ ਸੀਲ ਪਾ
ਲਤੀ ਹੈ ਤਬ ਉਪਨਿਖਦ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੁਝੇ ਬਡੀ ਬਿਪਤਾ ਪੜੀ ਸੀ
ਅਰ ਮੇਰੀਆਂ ਹਾਥ ਕੀਆਂ ਚੂੜੀਆਂ ਭੀ ਗਲ ਨੇ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਰ ਜਿ
ਸ ਵਿਖੇ ਜੋ ਰਤਬ ਸੋਭੀ ਦੁਖਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰ ਮੂਰਖਤਾ ਨੇ ਮੁਝੇ ਦਾਸੀ
ਕਰ ਬਾਪਾਥਾ ਸੋ ਮੈਂ ਅਪਦਾ ਕੇ ਦਿਨ ਬਤੀਤ ਕੀਏ ਹੈਂ ਅਰ ਮੁਝੇ ਗੀ
ਤਾ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਤੂੰ ਬਬੇਕ ਕਾ ਸੀਗ ਕਰੈਂ ਗੀ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸਨ ਉਤਰ ਕਰ
ਲਵੈਂ ਸੋ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਨ ਉਤਰ ਕੈ ਸੋ ਕਹੋਂ ਤਬ ਸਰਧਾ ਨੇ ਕਹਾ ਕਿ ਵਿਸਨ
ਭਗਤ ਭੀ ਮੁਝੇ ਐਸਾ ਕਹਾ ਹੈ ਪਰ ਤੂੰ ਜਲਦ ਬਬੇਕ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਤਬ ਸ
ਰਧਾ ਅਰ ਉਪਨਿਖਦ ਆਇ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਆ ਤਉ ਮਨ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰ
ਸੰਨ ਹੂਆ ਅਰ ਉਪਨਿਖਦ ਦੂਰ ਬੈਠ ਰਹੀ ਤਬ ਮਨ ਨੇ ਆਦਰ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰ

ਸਬੇਰਾਈ ਅਰ ਬ੍ਰਿਤੰਤ ਪੂਛਾ ਕਿ ਏਤੇ ਦਿਨ ਕਹਾਂ ਬਿਤੀਤ ਕੀਏ ਤਬ ਉਪ
ਨਿਖਦ ਕਹਾ ਹੇ ਸੁਆਮੀ ਤੇਰੇ ਬਿਛੁਰਨੇ ਸੇ ਬੇਧ ਮੁਝੇ ਦਾਸੀ ਕਰਨ
ਲਗੇ ਸੇ ਅਰ ਤਿਨਕੇ ਤੈ ਕਰਮ ਮੇ ਮਸਾ ਮਾਰਕੀ ਜੋ ਕਾਂਤੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਜਬ ਵਿ
ਦਿਆ ਤਿਸ ਪਾਸ ਗਈ ਅਰ ਤਬ ਉਸ ਕਹਾ ਤੂ ਕੀ ਕਰਮ ਕਰਤੀ ਹੈ ਤਬ
ਮੈਨੇ ਕਹਾ ਜਿਸ ਸੇ ਜਗਤ ਉਤਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਮੇਂ ਇਸਥਿ
ਤ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਮੇਂ ਲੀਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ ਬਿਨਾ ਅਸਤ
ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਉਸਕਉ ਮੈਂ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਨ ਕਰਤੀ ਹੌਂ ਤਬ ਪਰਾ ਵਿਦਿ
ਆ ਕਹਾ ਕਿ ਤੇਰੇ ਰਹਿਣੇ ਕਰ ਮੇਰੇ ਕਰਮ ਅਰ ਸੂਰਗਾਦਿਕ ਮੂਲ ਹੋ
ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਤੂ ਮੇਰੇ ਨਿਕਟ ਨਾ ਰਹੁ ਅਰ ਫੇਰ ਮੈਂ ਅਗੇ ਨਿਆਉ ਵਿਦਿ
ਆ ਅਰ ਪਾਤੰਜਲ ਅਰ ਸਾਂਖ ਅਰ ਤਰਕ ਤਿਨ ਪਾਸ ਗਈ ਅਰ
ਪਾਤੰਜਲ ਕਹਾ ਮਾਇਆ ਤੇ ਜਗਤ ਉਤਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਈਸੂਰ
ਅਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਹੀ ਸਭ ਸਾਸਤ੍ਰ ਆਪੋ ਆਪਣਿਆਂ ਕਰਮਾਂ
ਕੇ ਲਗੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਨ ਕਰਨੇ ਅਤੇ ਮੁਝੇ ਪੂਛਿਆ ਤੂ ਕੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮ ਕੇ
ਪ੍ਰਤਪਾਦਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਅਰ ਜਗਤ ਕਉ ਕੈਸੇ ਕਹਤੀ ਹੈਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਹਿ
ਆ ਜੈਸੇ ਸਿਪੀ ਮੇਂ ਰੁਪਾ ਭਾਸਤਾ ਹੈ ਅਰ ਰਸੀ ਮੇਂ ਜੈਸੇ ਸਰਪ
ਹੈ ਅਰ ਸੂਰਜ ਕੀਆਂ ਕਿਰਣਾਂ ਮੇਂ ਜੈਸੇ ਜਲ ਭਾਸਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤ੍ਰੈ
ਕਾਲ ਜਗਤ ਕਿਛੁ ਨਹੀ ਹੂਆ ਤਬ ਪਾਤੰਜਲ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮਾਇਆ
ਬੀ ਜਗਤ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਨਿਆਇ ਕਹਿਆ ਅਣਾਂ ਬੀ ਜਗਤ ਹੋ
ਇਆ ਹੈ ਅਰ ਤਰਕ ਕਹਿਆ ਮਾਇਆ ਕੇ ਤੀਨ ਗੁਣ ਹੈਨ ਸੋ ਤੀਨ
ਗੁਣ ਹੀ ਕੇਤਤ ਹੂਏ ਹੈਂ ॥ ਅਰ ਸਾਂਖ ਤੀ ਕਹਿਆ ਜੋ ਪ੍ਰਾਕਿਰਤ ਸੇ ਮਹ
ਤਤ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਹੀ ਸਭ ਸਾਸਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹੇ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ
ਤਾਂ ਫਿਰ ਕ੍ਰੋਧ ਕਰ ਮੇਰੇ ਪਕੜਨੇ ਕਉ ਦੌੜੇ ਅਰ ਮੇਰੇ ਭੂਖਨ ਅਰ ਬਸ
ਤ੍ਰ ਸਭ ਗਿਰ ਪੜੇ ਤਾਂ ਮੁਝੇ ਵਿਸਨ ਭਗਤ ਨੇ ਛਡਾਇ ਲੀਆ ਅਰ ਗੀ
ਤਾ ਕੇ ਪਾਸ ਮੁਝੇ ਸਉਪ ਦੀਆ ਸੋ ਕੇਈ ਦਿਨ ਮੈਂ ਗੀਤਾ ਪਾਸ ਬੀਤ

੧੯੨ ਇਆ ਹੈ ਅਰ ਫੇਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਆਈ ਹੈਂ ਤਬ ਬਬੇਕ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਦੇਵੀ
ਮੁਝੇ ਆਤਮਾ ਕਾ ਰੂਪ ਕਹੁ ਤਾਂ ਉਪਨਿਖਦ ਕਹਿਆ ਕਿ ਆਤਮ ਸਰੂਪ
ਹੋਇ ਕੇ ਕਹਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਆਤਮਾ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤਾ ਇਹੀ ਆਗਿਆਨ
ਹੈ ਅਰ ਸੋ ਕੈਸਾ ਈਸ੍ਵਰ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਸਤ ਚਿਤ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਹੈ ਅਰ ਜੈ
ਸੇ ਘਟਾਂ ਕਾ ਕਾਰਨ ਮਿਤਕਾ ਹੈ ਅਰ ਜੈਸੇ ਸੁਪਨਾ ਅਰ ਜਲਹਰੀ
ਉਪਾਧ ਕਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਭਾਸਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਆਤਮਾ ਕੇ ਅਗਿ
ਆਨ ਕਰ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਜੀਵ ਭਾਸਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਬ ਆਤਮਾ ਕਾ ਗਿ
ਆਨ ਹੂਆ ਤਬ ਜਗਤ ਅਨਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ॥ ਤਾਂ ਬਬੇਕ ਕਹਿਆ ਕਿ
ਅਬ ਤੇਰੇ ਗਿਆਨ ਕਰ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੂਆ ਹੋਂ ਤਬ ਉਪਨਿਖਦ ਕਹਾ
ਤੂੰ ਤਤ ਤ੍ਵਮ ਸਿ ਮਹਾਂ ਵਾਕਦੰ ਕਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰ ਜੋ ਇਨ ਕੇ ਸ੍ਰਵਨ ਅਰ
ਮਨਨ ਅਰ ਨਿਧਿਆਸਨ ਕਰ ਗਿਆਨ ਉਦੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਤਾਂ ਬਹੁੜੋ ਵਿ
ਸਨ ਭਗਤਿ ਕਾ ਭੇਜਿਆ ਹੂਆ ਨਿਧਿਆਸਣ ਆਇਆ ਅਰ ਆ
ਇਕੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਆ ਤਾਂ ਉਪਨਿਖਦ ਕੋ ਕਹਾ ਜੋ ਵਿਸਨ ਭਗਤ
ਤੁਝੇ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਉਪਦੇਸ ਬਿਬੇਕ ਕੋ ਸੁਨਾਵਤੀ ਰਹੁ ਤਾਂ ਫੇਰ ਉ
ਪਨਿਖਦ ਕਉ ਗਰਭਵਤੀ ਦੇਖ ਕਰ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਆ ਅਰ ਉਪਨਿ
ਖਦ ਕਉ ਕਹਤ ਭਇਆ ਕਿ ਤੂ ਗਰਭਵਤੀ ਭਾਸਤੀ ਹੈਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਿਤਨ
ਦਿਨ ਮੋਂ ਵਿਦਿਆ ਰੂਪੀ ਕੰਨਿਆ ਉਤਪਤ ਭਈ ਸੋ ਕੈਸੀ ਕੰਨਿਆ
ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਤੇਜ ਕਰ ਮੋਹ ਕੋ ਨਿਗਲ ਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਬਹੁਰੋਂ ਕੈਸੀ ਹੈ
ਜੋ ਸਰਬ ਕੁਲ ਕਾ ਨਾਸ ਕਰਕੇ ਆਪ ਭੀ ਨਸ੍ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਰ ਤਿਸ ਤੇ
ਉਪਰੰਤ ਪ੍ਰਬੋਧ ਚੰਦ੍ਰ ਪੁਤ੍ਰ ਉਦੇ ਭਇਆ ਸੋ ਜਿਸ ਦੇ ਦੇਖਤੇ ਹੀ ਅਗਿ
ਆਨ ਕਾ ਅਭਾਵ ਭਇਆ ਅਰ ਜੈਸੇ ਸੂਰਜ ਕੇ ਆਗੇ ਰਾਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤੀ
ਤੈਸੇ ਗਿਆਨ ਅਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ॥ ਅਰ ਜਬ ਪ੍ਰਬੋਧ ਆਇਕੇ
ਬਿਬੇਕ ਕੋ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰੀ ਤਾਂ ਤਿਸ ਕੇ ਦੇਖਨੇ ਹੀ ਕਰ ਬਬੇਕ ਕਾ ਕ
ਤ੍ਰਤ ਅਭਿਮਾਨ ਸਤ ਭਇਆ ਤਾਂ ਸਾਂਤ ਅਰ ਸੁਮਤ ਅਰ ਸਰਧਾ ਯਮਨੇਮ

ਅਸ਼ਟ ਅੰਗ ਪ੍ਰਬੋਧ

ਆਦਿਕ ਸਭ ਹੀ ਪ੍ਰਬੋਧ ਕੇ ਹੋਣੇ ਕਰ ਕ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਿਤ ਭਏ ਤਾਂ ਬਬੇਕ ਕਹਾ ਮੈਂ
ਬਿਸਨ ਭਗਤਿ ਕੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਸੋਈ ਸੋ ਹੂਆ ਹੈ॥ ॥ਅਰ ਤਿਸ ਤੇ ਉ
ਪ੍ਰੰਤ ਬਿਸਨ ਭਗਤਿ ਭੀ ਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਈ ਤਾਂ ਬਿਬੇਕ ਨੇ ਵਿਸਨ ਭਗ
ਤਿ ਕਉ ਅਸਟਾਂਗ ਡੰਡਉਤ ਕੀਆ ਅਰ ਕਹਾ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਰ ਮੋਹ ਸਤ੍ਰੂ
ਕਾ ਨਾਸ ਭਇਆ ਅਰ ਮੈਂ ਕ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਿਤ ਹੂਆ ਹੋਂ ਜੋ ਇਹ ਕਹਿ ਕਰ ਚਰਨਾਂ
ਪਾਗਿਰ ਪੜਾ ਤਬ ਬਿਸਨ ਭਗਤਿ ਨੇ ਭੂਮਿ ਤੇ ਉਠਾਇ ਕਰ ਅਰ ਪਰਮ
ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕਹਤ ਭਈ ਕਿ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਤੇਰਾ ਪ੍ਰਯਾ ਕੇ ਅਉਰ ਭੀ ਬ੍ਰਿਧ ਕਹਤੀ
ਹੋਂ ਸੋ ਤੂ ਸਾਵਧਾਨ ਹੋਕੇ ਸੁਣ ਕਿ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਗੀਤਾ ਵਿਖੇ ਕਹਾ ਹੈ ਗਿਆ
ਨੀ ਤੂਵਤੇ ਮੈਂਵ ਮੇ ਮਤੀ ਤਿਸ ਤੇ ਸੰਤ ਜਨ ਜੋ ਗਿਆਨਵਾਨ ਹੈਂ ਅਰ ਤੂ ਬਿਬੇ
ਕ ਜਿਨ ਕੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਖੇ ਇਸਥਿਤ ਹੂਆ ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੋ ਕਹੂ ਕਿ ਐਸੇ ਜੋ ਸੰਤ
ਗਿਆਨਵਾਨ ਹੈਂ ਪੂਰਨ ਬੋਧ ਤਿਨ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਕਰ ਕਹੋ ਕਿ ਮੈ ਆਤਮਾ
ਮੇਰਾ ਹੈ ਅਰ ਬਹੁਰ ਅਪਨਾ ਸੰਦੇਹ ਨਿਵਰਤ ਅਰ ਬੋਧ ਕੀ ਬ੍ਰਿਧਤਾ
ਕੇ ਨਮਿਤ ਭਗਵਾਨ ਭੀ ਐਸੇ ਕਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸਨੇਨ ਸੇਵਯ ਜਹਾਂ ਜੋ ਸੰਤ
ਸੇਵਨ ਜੋਗ ਹੈਂ ਤਾਂ ਬਿਬੇਕ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰ ਕ੍ਰਿਤ ਕ੍ਰਿਤ ਭਯਾ ਅਰ ਬਬੇ
ਕ ਕਾ ਸਾਧਨ ਪ੍ਰਥਮ ਵੈਰਾਗ ਕਹਾ ਹੈ॥੮ ਅਸ਼ਟਮ ਅੰਕ ਸਮਾਪ

ਮੋਹ ਤੇ ਵਿਵੇਕ ਸਮਾਪਤ

ਤ ਤਬ ਕਨ੍ਹੈ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਹਾ ਜੋ ਇਹ ਅਸਟ ਅੰਕ ਪ੍ਰਬੋਧ ਉਦੇ ਚੰਦ ਕੇ ਮੈਂ
ਕਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਅਉਤਾਰ ਦੀ ਸਾਖ ਵਾਸਤੇ ਕਹੇ ਹੈਂ ਅ
ਗਇਓ ਸ਼ੇਖ ਭੀਖੇ ਨੇ ਵੇਦ ਮਥ ਕਰ ਨਿਕਸਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ
ਕੇ ਅਉਤਾਰ ਕੀ ਇਸ ਮੈਂ ਭੀ ਸਾਖ ਹੈ ਅਰ ਸ੍ਰੀ ਭਾਗਵਤ ਮੈਂ ਭੀ ਸਾਖ
ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਦਿਨ ਬਿਆਸ ਜੀ ਗੰਗਾ ਕੇ ਤਟ ਪਰ ਅਰ ਸੀਤਲ ਅਸ
ਥਾਨ ਪਰ ਆਸਣ ਮਾਰੇ ਬੈਠੇ ਸੀ ਤਹਾਂ ਨਾਰਦ ਜੀ ਆਵਤ ਭਏ ਅਰ
ਤਿਸ ਨੇ ਉਠ ਕਰ ਅਸਟਾਂਗ ਡੰਡਉਤ ਕੀਆ ਅਰ ਨਾਰਦ ਕੋ ਆਸ
ਣ ਪਰ ਬੈਠਾਇਆ ਅਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਕਿ ਮੈਂ ਨੇ ਵੇਦ ਅਰ ਸਾਸਤ ਭੀ ਕੀ
ਏ ਹੈਂ ਅਰ ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਭੀ ਕੀਆ ਹੈ ਅਰ ਹੋਰ ਵਿਆਕਰਨ ਆਦਿਕ ਬਹੁ

ਅਸ਼ਟ ਅੰਕ ਪ੍ਰਬੋਧ ਉਦੇ ਚੰਦ

ਕੀਏ ਹੈਂ ਪਰ ਮੁਝੇ ਸਾਂਤ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਤਬ ਨਾਰਦ ਕਹਾ ਤੈਨੇ ਨਾਰਾਇ
ਣ ਕਾ ਜਸ ਨਹੀਂ ਗਾਇਆ ਤਾਂ ਬਿਆਸ ਜੀ ਕਹਾ ਮੈਨੇ ਮਹਾਂ ਭਾਰਤ ਮੇਂ
ਮਹਾਰਾਜ ਕਾ ਜਸ ਗਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਨਾਰਦ ਜੀ ਕਹਾ ਤੂਨੇ ਪਾਂਡਵਾਂ ਕੇ
ਸੰਜੋਗ ਗਾਯਾ ਹੈ ਅਰ ਮੁਖ ਕਰ ਨਹੀਂ ਗਾਇਆ ਹੈ ਤਾਤੇ ਤੁਝੇ ਸਾਂਤ ਨਹੀਂ
ਆਈ ਅਰ ਪ੍ਰਥਮੇਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਜੀ ਭੀ ਜੋ ਜਗਤ ਕੇ ਉਤਪਤ ਕਰਨਹਾਰੇ
ਹੈਂ ਸੋ ਚਾਰੋ ਵੇਦ ਉਸ ਨੇ ਮਹਾਂ ਵਿਬੇਕ ਕਰ ਰਚੇ ਅਰ ਨਿਤ ਅਭਿਆਸ ਭੀ
ਕਰੇ ਤਊ ਭੀ ਉਸ ਕਉ ਸਾਂਤ ਨਾ ਹੋਤ ਭਈ ਤਬ ਵਿਸਨ ਕੀ ਆਰਾਧਨਾ ਕ
ਰੀ ਤਾਂ ਵਿਸਨ ਪ੍ਰਤਖ ਭਏ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮੇ ਨੇ ਕਹਾ ਮੁਝ ਕੋ ਸਾਂਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ
ਕਰੋ ਤਬ ਵਿਸਨ ਕਹਾ ਮੈਂ ਜੋ ਭਗਤਾਂ ਕੀ ਰਖਿਆ ਨਮਿਤ ਅਉਤਾਰ ਧਾ
ਰੇ ਹਨ ਅਰ ਮੇਰੇ ਭਗਤ ਮੁਝ ਬਿਨਾ ਕਿਸੀ ਅਉਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੇ ਅ
ਰ ਮੇਰੀ ਹੀ ਆਸ ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਮੈਂ ਦੇਤਾ ਹੌਂ ਉਸੀ ਪਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹ
ਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੋ ਉਨਾਂ ਕੇ ਨਾਮੋਂ ਅਰ ਕਰਮੋਂ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵੈਂਗਾ ਤਾਂ ਸਾਂਤ ਕੋ ਪਾ
ਵੈਂਗਾ ਤਾਂ ਬ੍ਰਹਮੇ ਕਹਾ ਮਹਾਰਾਜ ਕੁਛ ਮੂਲ ਕੇ ਸਲੋਕ ਮੁਝ ਕਉ ਉਪਦੇ
ਸ ਕਰੋ ਤਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਚਾਰ ਸਲੋਕ ਭਾਗਵਤ ਕੇ ਉਪਦੇਸ ਕੀਏ ਤਾਂ
ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਉਸ ਕੇ ਗੁਣ ਕੇ ਗਾਇ ਕਰ ਸਾਂਤ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਇਆ ਅਰ ਮੈਂ ਭੀ
ਪ੍ਰਜਾਪਤ ਕੇ ਸਰਾਪ ਸੇ ਭਰਮਤਾ ਫਿਰਤਾ ਥਾ ਅਰ ਵੇਦੋਂ ਕਾ ਅਭਿਆਸ
ਭੀ ਕਰੋਂ ਪਰ ਮੁਝੇ ਸਾਂਤ ਨਾ ਆਈ ਅਰ ਜਬ ਮੈਂ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਕੇ ਪਾਸ ਪ੍ਰਸ਼
ਨ ਕਰੀ ਤਾਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਮੁਝੇ ਚਾਰੀ ਸਲੋਕ ਉਪਦੇਸ ਕਰੇ ਸੋ ਮੈਂ ਭੀ ਉਨ ਸਲੋ
ਕਾਂ ਕੋ ਗਾਇ ਕਰ ਸਾਂਤ ਵਾਨ ਭਇਆ ਹੋਂ ਸੋ ਤੂੰ ਭੀ ਇਨਾਂ ਸਲੋਕਾਂ ਕੇ ਪ
ਕ੍ਰ ਅਰ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਭੀ ਸੁਣਾਇ ਤਾਂ ਤੁਝੇ ਭੀ ਸਾਂਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ
ਹੋਵੈਗੀ ਅਰ ਜਗਤ ਕਾ ਭੀ ਕਲਿਆਣ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਬਿਆਸ ਜੀ ਅ
ਸਟਾਂਗ ਡੰਡਉਤ ਕੀਆ ਤਾਂ ਨਾਰਦ ਉਪਦੇਸ ਦੀਆ ਅਰ ਬਿਆਸ ਜੀ
ਨੇ ਜੈਸਾ ਸੁਣਾਇਆ ਥਾ ਤੈਸੇ ਹੀ ਕੀਆ ਅਰ ਜਬ ਫਿਰ ਨਾਰਦ ਜੀ
ਮਿਲੇ ਤੋ ਨਾਰਦ ਜੀ ਨੇ ਪੂਛਾ ਕਿ ਬਿਆਸ ਅਬ ਤੁਝੇ ਸਾਂਤ ਆਈ ਹੈ ਤਾਂ ਬਿ

ਆਸ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਤੁਮਾਰੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਆਛੀ ਹੈ ਅਰ ਮੈਨੇ ਸ੍ਰੀ ਭਾਗ
ਵਤ ਕਾ ਵਡਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਨਾਰਦ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਇਹ ਤੇਰੇ
ਵਿਸਥਾਰ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਰ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਬਚਨ ਕੀਆ
ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਭਗਤਿ ਅਵਿਤਾਰ ਧਾਰੋਂਗਾ ਅਰ ਸ੍ਰੀ ਭਾਗਵਤ
ਕੇ ਮਥ ਕਰ ਭਗਤਿ ਮਈ ਬਾਣੀ ਉਚਾਰੋਂਗਾ ਤਾਂ ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਜੀਆਂ
ਕੋ ਉਸ ਕੇ ਸੁਣਨੇ ਕਰ ਸਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗੀ ਅਰ ਰਿਦਾ ਸੁਧ ਹੋਇ
ਕੇ ਬਬੇਕ ਕਉ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਂਗੇ ਸੋ ਤਹਾਂ ਭੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕੇ ਅਵਿਤਾ
ਰ ਕੀ ਸਾਖ ਆਵਤੀ ਹੈ ਅਰ ਭਵਿਖਤ ਪੁਰਾਣ ਮੈਂ ਭੀ ਸਾਖ ਆਵਤੀ ਹੈ ਕਿ
ਵਿਆਸ ਜੀ ਨੇ ਕਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਾ ਅਵਿਤਾਰ ਹੋ
ਵੈਗਾ ਅਰ ਜੈਸੇ ਚਾਰ ਜੁਗਾਂ ਮੈਂ ਦਸ ਅਵਤਾਰ ਈਸਰ ਕੇ ਹੋਏ ਹੈਂ ਤੈਸੇ
ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਦਸ ਅਉਤਾਰ ਭਗਤ ਕੇ ਧਾਰਨਗੇ ਅਰ ਪਾਛੇ ਉਨ ਕੇ ਸਿ
ਖ ਜਗਤ ਕਾ ਰਾਜ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਜੋ ਗੁਰੂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕਾ ਅਭਿਆਸ ਕ
ਰਨਗੇ ਸੋ ਸਤ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਂਗੇ ਅਰ ਜੋ ਨਾ ਕਰੈਂਗੇ ਸੋ ਪਰਸਪਰ
ਆਪ ਮੈਂ ਵਿਰੋਧ ਕਰੈਂਗੇ ਅਰ ਜੋ ਸਬਦ ਕਾ ਅਭਿਆਸ ਨਾ ਕਰੈਂਗੇ
ਸੋ ਨਰਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਵਨਗੇ ਕੈਸੇ ਕਿ ਜਿਨਾਂ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਬਚਨ ਮੰਨੇ ਤਿਨ ਕੋ ਸੰ
ਤ ਆਈ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਨਾ ਮੰਨੇ ਸੋ ਭਟਕਤੇ ਰਹੇ ਸੋ ਤਹਾਂ ਭੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਜੀ ਕੀ ਸਾਖ ਹੈ ਅਰ ਤੁਮ ਭੀ ਜੇਤੇ ਪੰਡਿਤ ਹੋ ਸੋ ਜੋ ਇਨ ਕੀ ਸਿਖ੍ਯਾ ਲੇ
ਵੇਗੇ ਤਾਂ ਸਤ ਕਉ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵਹੁਗੇ ਤਬ ਜੇਤੇ ਪੰਡਤ ਅਰ ਰਖੀ
ਸਰ ਅਰ ਰਾਜੇ ਥੇ ਆਨ ਚਰਨੀ ਲਗੇ ਅਰ ਤਿਨੋਂ ਕੋ ਜਸੇ ਚਰਨ ਕਾ
ਅੰਗੂਠਾ ਧੋਇ ਕੇ ਚਰਣਾਮਤ ਦੀਆ ਅਰ ਤਿਨ ਕਉ ਸਤਨਾਮ ਕਾ ਤੇ
ਭਉ ਭਗਤ ਦਾ ਉਪਦੇਸ ਬਾਬੇ ਦੀਆ ਜੋ ਪਾਪੋਂ ਕਾ ਤ੍ਯਾਗ ਕਰਨਾ ਅਰ ਧਰ
ਮ ਦੀ ਕਿਰਤ ਕਰ ਕੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤਣਾ ਤੇ ਛਕਾ
ਣਾ ਸੋ ਜਿਨਾਂ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਬਚਨ ਮੰਨੇ ਤਿਨ ਕੇ ਸੰਤ ਆਈ ਅਰ ਜਿਨਾ
ਨਾਂ ਮੰਨੇ ਸੋ ਭਟਕਤੇ ਰਹੇ ॥ ਤਾਂ ਫੇਰ ਬਾਬਾ ਕੁਲ ਖੇਤ੍ਰ ਮੇਂ ਪਾਣੀ

ਪਥੋ ਕੇ ਜਾਵਤ ਭਏ ਅਰ ਤਬ ਸ਼ਾਹ ਸਰਫ ਮਿਲਿਆ ਅਰ ਸ਼ਾਹ ਸ
ਰਫ ਆਨ ਚਰਨੀ ਲਗਾ ਤਾਂ ਸ਼ਾਹ ਸਰਫ ਪੂਛਿਆ ॥ ਨਿਤ ਪੂਛ ਪੀੜਤ
ਜੋ ਇਸੀ ॥ ਪੀਆ ਕਬੀ ਮਿਲਾਵ ਹੋਇਸੀ ॥ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਸ਼ਾ
ਹ ਜਾਵਫ ਨ ਬੀਉ ਉਤਾਵਲਾ ॥ ਇਕ ਚੇਤਨ ਬੀਵਨ ਚਾਵਲਾ ॥ ਕਿ ਉਦਰ
ਸਨ ਭੂਲਾ ਬਾਵਲਾ ॥ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ਼ਾਹ ਸਰਫ ਏਹੋ ਜੋ ਦੋਹ
ਰਾ ਹੈ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਪੂਛਣੇ ਕਾ ਅਤੇ ਇਹੀ ਬਿਬੇਕ ਕਾ ਕੁਰਣ ਹੈ ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਿ
ਛ ਕਾ ਫਲ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਸਾਵਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਬਹੁੜ ਪੀਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਬਹੁੜ ਲਾ
ਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਮੀਠਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਾਗਿਆਸੀ ਕੋ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਉ
ਸਕਾ ਮੁਖ ਸਾਵਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਬਿਰਥਾ ਹੂਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਮੈਂ
ਸਾਧਾਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਪਛਾਨਤਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕੀ ਬਾਤ ਪੂਛੋ ਸੋ ਜੈਸੇ ਜੈਸੇ ਸੰ
ਤਾਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕਾ ਰਸ ਲੇਤਾ ਹੈ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਪੀਲਾ ਹੋਤਾ ਆਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਇੰਦ੍ਰੀ
ਆਂ ਅਰ ਮਨ ਕਾ ਨਿਰੋਧ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਿਛ ਕਾ ਜੋ ਫਲ ਆਂਧੀ ਸੇ
ਝੜ ਗਿਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੂਕ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਬ੍ਰਿਛ ਸੇ ਰਸ ਲੇਤਾ ਰਹਤਾ ਹੈ

ਸੋ ਸਾਵੇ ਸੇ ਪੀਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ
ਅਰ ਬਹੁੜ ਲਾਲ ਹੋਤਾ ਹੈ
ਤੈਸੇ ਹੀ ਜਗਿ ਆਸੀ ਜੋ ਸੰ
ਤਾਂ ਕੀ ਬਾਣੀ ਅਰ ਮਿਲਾਪ
ਕਾ ਰਸ ਲੇਤਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਿ
ਥਮੇ ਆਗਿ ਆਨ ਸੇ ਜਗਿ
ਆਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰ ਬਹੁੜੋ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ
ਅਗਿਆਨ ਚਿਰਕਾਲ ਕਾ ਇਸ ਕੇ ਮਨ ਕੋ ਵਿਆਪਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਅਤੇ
ਸਤਸੰਗ ਅਬ ਕਰਨ ਲਗਾ ਹੈ ਸੋ ਸਨੇ ਸਨੇ ਭੈ ਮਲ ਕੇ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ
ਤਾਤੇ ਉਤਾਵਲ ਨਹੀ ਚਾਹੀਏ ਕਿਉਂ ਕਿ ਜੋ ਚਾਵਲ ਸਨੇ ਸਨੇ ਕਟੀਤੇ ਹੈਂ
ਤੋ ਪਕੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਉਤਾਵਲ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਭਿਗਾਨ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ

ਮਨ ਕੇ ਸਨੇ ਸਨੇ ਵਸਿ ਕਰੀਏ ਤੌ ਵਸਿ ਆਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਉਤਾਵਲ ਕ
ਰੀਤੀ ਹੈ ਤੌ ਪਾਖੰਡੀ ਹੋ ਜਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਮਰਨ ਪ੍ਰਜੰਤ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕਾ
ਅਰ ਨਾਮ ਕਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਤਿਆਂ ਰਹੀਏ ਅਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸੇ ਭੂਲੇ
ਹੂਏ ਬਾਵਲੇ ਹੋ ਜਤੇ ਹੈਂ ॥ ਅਰ ਜੋ ਮਾਨੁਖ ਮਨੁਖਾਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ
ਸੋ ਉਨ ਕੀ ਜਗਤ ਮੈਂ ਪ੍ਰਭੀ ਉਤਰਤੀ ਹੈ ਅਰ ਓਹ ਜਗਤ ਕੇ ਗਾਵਨੇ ਜੋਗ
ਹੋਵਤੇ ਹੈਂ ਪਰ ਜਿਸ ਕੀ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੇ ਨਾਮ ਸਾਥ ਮਰਣ ਪ੍ਰਜੰਤ ਪ੍ਰੀਤਿ
ਨਿਭਤੀ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਕਾ ਦੁਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਮੈਂ ਜਸ ਗਾਈਤਾ ਹੈ ਤਬ ਇਹ ਬਚਨ
ਸੁਨ ਕੇ ਸ਼ਾਹ ਸਰਫ ਚਰਨਾਂ ਪਰ ਗਿਰ ਪੜਾ ਜੋ ਆਜ ਮੈਂ ਕ੍ਰਿਤਾਰਥ ਭਇਆ
॥ ਤਬ ਬਾਬਾ ਜੀ ਰਮਤੇ ਰਮਤੇ ਊਹਾਂ ਸੇ ਦਿਲੀ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਤਾਂ ਇ
ਕਸ ਬਾਗ ਮੇਂ ਜਾਇ ਆਸਣ ਕੀਆ ਤਬ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮਰ
ਦਾਨਿਆਂ ਰਬਾਬ ਵਜਾਇ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨਾਂ ਲਗਾ ਸਬਦ ਗਾਵਣੇ ਸੋ ਤੁਹਾਂ ਮ
ਹਾਵਤ ਪਾਤਿਸਾਹ ਕੇ ਰਹਿਤੇ ਥੇ ਅਰ ਤਿਨਕਾ ਹਾਥੀ ਮਰਗਿਆ ਥਾ ਸੋ
ਓਹ ਰੁਦਨ ਕਰਤੇ ਥੇ ਤਬ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਭਾਈ ਤੁਸੀਂ ਕਿਓਂ ਰੁਦਨ
ਕਰਤੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਕਹਿਆ ਜੀ ਅਸਾਡਾ ਰਿਜਕ ਹਾਥੀ ਪਿਛੈ ਸੀ ਸੋ ਹਾਥੀ
ਮਰਗਿਆ ਹੈ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਕਿਥੋਂ ਖਾਵਾਂਗੇ ਜੋ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਵਲੋਂ ਅਸਾਡਾ
ਰੋਜ਼ ਮਨਾਹਿ ਹੋ ਜਾਵੈਗਾ ਅਰ ਸਾਡੇ ਕੁਟੰਬ ਕੀ ਕਿਕੂੰ ਪਾਲਨਾ ਹੋਵੇਗੀ ਤ
ਬ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਰਿਜਕ ਈਸ੍ਵਰ ਨੂੰ ਆਗੇ ਲਿਖਿਆ
ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪੇ ਆਪਣਾ ਸਨਬੰਧ ਬਨਾਇ ਦਿਤਾ ਹੈ ਅਰ
ਜੀਆਂ ਕਾ ਜਿਵਾਲਨਾ ਅਰ ਮਾਰਨਾ ਭੀ ਈਸ੍ਵਰ ਕੇ ਹਾਥ ਹੈ ਸੋ ਤੁਸੀਂ
ਸਿਸਾ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿਓਂ ਕਿ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਤੁਹਾਡਾ ਕੋਈ ਅਉਰ ਉਪਾਵ ਕਰ
ਦੇਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਜੋ ਪ੍ਰਤਖ ਅਸਾਡਾ ਰਿਜਕ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂ
ਦਾ ਹੈ ਸੋ ਅਸਾਨੂੰ ਸਤੇ ਕੀਕਰ ਆਵੇ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਫਕੀਰ ਖੁਦਾਇ ਦੇ
ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਭਨੀਂ ਗਲੀਂ ਸਾਮਰਥ ਹੋ ਅਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਹਾਥੀ
ਦੇ ਉਪਰ ਆਸ਼ਕ ਹੋਏ ਸਾਂ ਕਿਓਂ ਕਿ ਇਹ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਹਾਥੀਆਂ ਮੇ

ਬੜਾ ਸੁੰਦਰ ਸੀ ਸੋ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਜੀਵਾਲ ਦਿਓ ਤਾਂ ਜੀਵਾਲ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿਓਂ ਕਿ ਤੁਸਾਂ ਆਖਿਆ ਖੁਦਾਇ ਮੰਨਿਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਹਾਥੀ ਦੇ ਆਸ਼ਕ ਹੋ ਤਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਖੁਦਾਇ ਦੇ ਆਸ਼ਕ ਹਾਂ ਤਾਂ ਤੇ ਆਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਿਤ੍ਰ ਦੇ ਦੀਦਾਰ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕਾਮਨਾਂ ਮੰਗੇ ਨਾਹੀ ਅਰ ਜੋ ਮਿਤ੍ਰ ਭਲਾ ਕਹੇ ਅਥਵਾ ਬੁਰਾ ਕਹੇ ਤਾਂ ਤਿਸ ਤੇ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹੇ। ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਜਿਤੁ ਸੇਵਿਐ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ ਸੋ ਸਾਹਿਬੁ

੮ ਸਦਾ ਸਮ੍ਹਾਲੀਐ ॥ ਜਿਤੁ ਕੀਤਾ ਪਾਈਐ ਆਪਣਾ ਸਾ ਘਾਲ ਬੁਰੀ ਕਿਉ ਘਾਲੀਐ ॥ ਮੰਦਾ ਮੂਲਿ ਨ ਕੀਚਈ ਦੇ ਲੰਮੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੀਐ ॥ ਜਿਉ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲਿ ਨ ਹਾਰੀਐ ਤੇਵੇਹਾ ਪਾਸਾ ਢਾਲੀਐ ॥ ਕਿਛੁ ਲਾਹੇ ਉਪਰਿ ਘਾਲੀਐ ॥੨੧॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜਿਸ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸਭਨੂੰ ਸੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਸਾਹਿਬ ਕੋ ਅਠੇ ਪਹਿਰ ਸਮ੍ਹਾਲਤੇ ਹਾਂ ਅਰ ਆਪਣੀ ਹੀ ਕੀਤਿਆਂ ਆਪ ਭੁਗਣਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਪਾਪ ਕੀਨਤੇ ਹਨ ਤਿਨ ਕੋ ਦੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਪੁੰਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸੁਖੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਅਸੀਂ ਪਾਪ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਅਤੇ ਜਗਤ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਚੌਪੜ ਦੀ ਖੇਲ ਬਣਿਆ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਹੁਕਮ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਕਾ ਸਿਰ ਪਰ ਮੰਨਿ ਦੇ ਹਨ ਸੋ ਜੀਤ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਨਹੀਂ ਮੰਨਤੇ ਸੋ ਹਾਰ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਇਸ ਜਗ ਮੈਂ ਲਾਹਾ ਨਾਮ ਕੇ ਸਮਾਨ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੀ ਅਸੀਂ ਤੁਸਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਿਰ ਮੰਨਾਂਗੇ ਪਰ ਕਿਵੇਂ ਹਾਥੀ ਸਾਡਾ ਜੀਵਤਾ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ॥ ਸਲੋਕ ਮਃ ੧ ॥ ਜੇ ਜੀਉ ਹੋਇ ਸੁ ਉਗਵੈ ਮੁਹ ਕਾ ਕਹਿਆ ਵਾਉ ॥ ਬੀਜੈ ਸੋ ਬਿਖ ਮੰਗੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਖੋ ਇਹਿ ਨਿਆਉ ॥ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਹਾਥੀ ਦਾ ਚਾਰਾ ਲੈਣੇ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਸੇ ਅਤੇ ਜੀਆਂ ਨੂੰ ਦੁਖ ਦੇ ਆਂਵਦੇ ਸੇ ਤਿਸ ਕਾ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਫਲ ਏਹੋ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਦੁਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੈਸਾ ਫਲ ਪ੍ਰਾ

ਧਰਤੀ ਮੈ ਦਾਬਿਆ ਗਇਆ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੋ ਬਿ
ਖ ਬੀਜਤੇ ਹੈਂ ਤਉ ਦੁਖ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬੀਜਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅੰਮ੍ਰਿ
ਤ ਲੇਤਾ ਹੈ॥ ਪਉੜੀ॥ ॥ਚਾਕਰ ਲਗੈ ਚਾਕਰੀ ਜੇ ਚਲੈ ਖਸਮੈ
ਭਾਇ॥ ਹੁਰਮਤ ਤਿਸ ਨੋ ਅਗਲੀ ਓਹ ਵਜਹੁ ਭਿ ਦੂਣਾ ਖਾਇ॥
ਖਸਮੈ ਕਰੇ ਬਰਾਬਰੀ ਫਿਰ ਗੈਰਤ ਅੰਦਰਿ ਪਾਇ॥ ਵਜਹੁ ਗਵਾ
ਏ ਅਗਲਾ ਮੁਹੇ ਮੁਹਿ ਪਾਣਾ ਖਾਇ॥ ਜਿਸ ਦਾ ਦਿਤਾ ਖਾਵਣਾ ਤਿ
ਸ ਕਹੀਐ ਸਾਬਾਸਿ॥ ਨਾਨਕ ਹੁਕਮ ਨ ਚਲਈ ਨਾਲਿ ਖਸਮ ਚ
ਲੈ ਅਰਦਾਸਿ॥੨੨॥ ॥ਤਬ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਤੁਸੀ ਪਾਤਿਸਾਹੁ
ਦੇ ਚਾਕਰ ਹੋ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਪਾਤਿਸਾਹ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮੂਜਬ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸਾਨੂੰ
ਅਬਰੋਇ ਭੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਹੀਨੇ ਭੀ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਨਾਮ ਭੀ ਲੈ
ਖਾਂਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਜੋ ਪਾਤਿਸਾਹ ਦੇ ਕਹੇ ਨੂੰ ਅਬੂਦ ਦਿਚਤਾਂ ਮਹੀਨੇ ਭੀ ਆਪ
ਦੇ ਗੁਵਾਵੇ ਤੇ ਮਾਰ ਭੀ ਖਾਵੇ ਤਾਂ ਤੇ ਜਿਸ ਦਾ ਦਿਤਾ ਰਿਜਕ ਲੈ ਖਾਈਦਾ ਹੈ
ਜੇ ਜੇ ਉਸ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰੀਤੀ ਹੈ ਤੋ ਆਪਣੇ ਰਿਜਕ ਦਾ ਘਾਟਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਅਰ ਜੇ ਉਸ ਕੀ ਉਸਤਤਿ ਕਰੀਤੀ ਹੈ ਤੋ ਰਿਜਕ ਵਧਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਕੋ
ਈ ਜਰੂਰੀ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੋ ਉਸ ਅਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਭੀ ਕਰਵਾਇ
ਲਈਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੈਸੇ ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਰਬ ਦੇ ਚਾਕਰ ਹਾਂ ਅਰ ਜੋ ਕੁਛ ਰਬ ਦਾ
ਹੁਕਮ ਹੋਦਾ ਹੈ ਸੋ ਮਿਠਾ ਮੰਨੀਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਨਾ ਕਹਿਆ ਜੀ ਅਸਾਂ ਦੀ ਜੋ
ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਤੇਂ ਜਰੂਰੀ ਕੰਮ ਕਰਾਵਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਰਜ ਕਰਕੇ ਕਰਵਾ
ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਭੀ ਖੁਦਾਇ ਅਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਹਾਥੀ ਜਿਵਾਇ
ਦੇਹੁ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਦੇਗਾ ਜਲ ਦਾ ਪੂਰ ਲਿਆਵਹੁ ਸੋ
ਓਹ ਜਬ ਜਲ ਲੈ ਆਏ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਸਤਿਨਾ
ਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਕਹਿਕੇ ਇਹ ਦੇਗਾ ਹਾਥੀ ਦੇ ਉਪਰ ਛਿੜਕਾਇ ਅ
ਰ ਏਹ ਤੁਕ ਪੜ੍ਹਨੀ ਕਿ ਜੀਆਂ ਮਾਰ ਜੀਵਾਲੇ ਸੋਈ ਅਵਰ ਨ ਕੋਈ ਰ
ਖੈ। ਸੋ ਜਾਂ ਏਹ ਤੁਕ ਪੜ੍ਹਕੇ ਮਰਦਾਨੇ ਦੇਗਾ ਪਾਣੀ ਦਾ ਛਿੜਕਿਆ

ਤਾਂ ਹਾਥੀ ਉਠ ਖੜਾ ਹੂਆ ਤੇ ਸਭ ਮਹਾਵਤ ਆਇ ਚਰਨੀਂ ਲਗੇ ਤਬ ਏਕ ਮਹਾਵਤ ਨੈ ਪਾਤਿਸਾਹ ਨੂੰ ਖਬਰ ਜਾਇ ਦਈ ਜੋ ਹਾਥੀ ਮੂਆ ਉਕ ਫਕੀਰ ਨੇ ਜੀਵਾਲ ਦਿਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਤਸਾਹ ਭੀ ਅਰ ਨਿਜਾਮਦੀਨ ਔਲੀਆ ਜੋ ਪਾਤਿਸਾਹ ਦਾ ਪੀਰ ਸੀ ਸੋਭੀ ਬਾਬੇ ਦੇ ਦੀਦਾਰ ਨੂੰ ਆਇਆ ਅਰ ਕਾਜੀ ਭੀ ਨਾਲ ਆਇਆ ਤਾਂ ਸਭੁ ਬਾਬੇ ਦੇ ਦੀਦਾਰ ਆ ਲਗੇ ਤਾਂ ਕਾਜੀ ਕਹਿਆ ਹੇ ਫਕੀਰ ਹਾਥੀ ਤੁਝੇ ਜੀਵਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਾਰਨ ਅਰ ਜੀਵਾਲਨ ਵਾਲੇ ਕਵਨ ਹਾਂ ਆਪ ਖੁਦਾਇ ਮਾਰਨ ਅਰ ਜੀਵਾਲਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਜੀ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਤੇਰੇ ਵਿਚ ਕੁਛ ਸਕਤ ਹੈ ਤਾਂ ਫੇਰ ਹਾਥੀ ਮਾਰ ਦੇਹਿ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਈਸਰ ਦੀ ਰਜਾਇ ਹੋਵੈਗੀ ਤਾਂ ਹਾਥੀ ਫਿਰ ਮਰ ਗਿਆ ਤਬ ਨਿਜਾਮਦੀਨ ਆਖਿਆ ਹੇ ਕਾਜੀ ਫਕੀਰਾਂ ਦਾ ਆਖਿਆ ਖੁਦਾਇ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਤੂਹਿ ਕੁਛ ਪਾਤਸਾਹ ਨੂੰ ਮਨਾਵਣਾ ਹੋਵੈ ਤੋ ਮਨਾਇ ਲੈਨਾ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਵੇਂ ਫਕੀਰ ਭੀ ਖੁਦਾਇ ਥੋਂ ਮਨਾਇ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਾਜੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੇ ਇਸ ਦਾ ਆਖਿਆ ਖੁਦਾਇ ਮੰਨ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹਾਥੀ ਫੇਰ ਜੀਵਾਇ ਦੇਵੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਮਾਰਿਆ ਸੰਤ ਜੀਵਾਇ ਦੇਤੇ ਹਨ ਪਰ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਮਾਰਿਆ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜੀਵਾਲ ਦਾ ਜੈਸੇ ਖੁਦਾਇ ਨੇ ਆਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਜਗਤ ਕੇ ਨਸਟ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਮ ਦਾਨ ਦੇਕੇ ਚੇਤਨ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਗੁਰੂ ਤੇ ਸੰਤਾਂ ਤੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਉਨ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਜੈਸੇ ਦੁਰਬਾਸਾ ਅੰਬਰੀਕ ਸੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਸਭ ਦੇਵਤਿਆਂ ਕੀ ਸਰਨ ਸੇ ਫਿਰਿ ਆਇਆ ਪਰ ਫੇਰ ਜਬ ਅੰਬਰੀਕ ਕੀ ਸਰਨ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਕਾ ਛੁਟਕਾਰਾ ਹੋਇਆ ਤੈਸੇ ਸੰਤਾਂ ਕਾ ਮਾਰਿਆ ਅਉਰ ਕੋਈ ਜੀਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਪਰ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਹੀ ਸਰਨ ਆਇਆਂ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਨਾਨਕ ਅੰਤ੍ਰਿ ਜਾਪ ਨ ਹੀ ਹਰਿ ਤਾਂ

ਕੇ ਪਾਰਵਾਰਾ ਆਪ ਕਰਾਏ ਸਾਖਤੀ ਫਿਰਿ ਆਪਿ ਕਰਾਏ ਮਾਰ
॥ ਇਕਨੀ ਗਲੀ ਜੰਜੀਰੀਆਂ ਇਕ ਤੁਰੀ ਚੜਹਿ ਬਿਸੀਆਰ
ਆਪਿ ਕਰਾਏ ਕਰੇ ਆਪਿ ਹਉ ਕੈ ਸਿਉਂ ਕਰੀ ਪੁਕਾਰ ॥ ਨਾਨ
ਕ ਕਰਣਾ ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਫਿਰਿ ਤਿਸ ਹੀ ਕਰਣੀ ਸਾਰ ॥੨॥ ਤਾਂ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤਿਸ ਦਾ ਕੁਛ ਅੰਤ ਹੈ ਨਹੀਂ ਅਰ ਤਿਸ ਦਾ
ਪਾਰਾਵਾਰ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਜੇ ਉਸਨੇਂ ਭਾਂਵਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੀਆਂ
ਨੂੰ ਸੁਖ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਭਾਂਵਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੁਖ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਭਾਂਵਦਾ
ਹੈਸ ਤਾਂ ਜੀਵਾਲਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਭਾਂਵਦਾ ਹੈਸ ਤਾਂ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੈਸੇ
ਜੈਸੇ ਕਿਸੀ ਦੇ ਕਰਮ ਹੈਨ ਤੈਸੇ ਤੈਸੇ ਭੁਗਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੈਸੇ ਭੂਪੀ
ਚੋਰੋਂ ਕੋ ਜੰਜੀਰ ਪਾਵਤੇ ਹੋ ਅਰ ਜੋ ਤੁਮਾਰੀ ਆਗਿਆ ਮੰਨਤੇ ਹੈਂ ਤਿ
ਨਕੋ ਬਖਸੀਸ ਕਰਤੇ ਹੋ ਤੈਸੇ ਮਹਾਰਾਜ ਪਾਪੀਆਂ ਕੋ ਜਮ ਦੇ ਹਵਾਲੇ
ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਓਹ ਨਰਕੋਂ ਮੈਂ ਡਾਲੀਤੇ ਹੈਨ ਅਤੇ ਜੌਨਸੇ ਸੁਭ ਕਰਮ
ਕਰਤੇ ਹੈਨ ਉਨਕੋ ਸੁਰਗਾਂ ਦਾ ਸੁਖ ਭੁਗਾਵਤਾ ਹੈ ਪਰ ਕਰਨ ਕਰਾਵ
ਨ ਵਾਲਾ ਆਪ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸ ਸਿਉਂ ਪੁਕਾਰ ਕਰਨੀ ਹੈਂ ਅਰ ਜਿਸ ਜਗ
ਤੁ ਉਪਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸੇ ਸਾਰ ਲੈਣੀ ਹੈ ॥ ਜੋ ਜਬ ਇਹ ਬਚਨ ਬਾਬੇ ਕ
ਹਿਆ ਤਾਂ ਨਿਜਾਮਦੀਨ ਬੋਲਿਆ ਹੇ ਫਕੀਰ ਜੀ ਹੁਣ ਸਭ ਤੇਰੀ ਸ

ਰਨਿ ਆਏ ਹਾਂ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਹਾਥੀ ਨੂੰ ਜਿਵਾਇ ਦੇਵੋ ॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕ

ਹਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆ ਤੂੰ ਸਤਨਾਮ ਆਖਕੇ ਇਸ ਉਪਰ ਪਾਣੀ ਫਿਰ ਪਾਈਂ ਤਾਂ ਫੇਰ ਮਰਦਾਨੇ ਪਾਣੀ ਪਾਇਆ ਅਰ ਹਾਥੀ ਉਠ ਖੜੋਤਾ ਤਾਂ ਪਤਸਾ ਸਮੇਤ ਹੋਰਨਾਂ ਵਜ਼ੀਰਾਂ ਦੇ ਚਰਨੀ ਆਇ ਲਗਾ ਅਤੇ ਕਹਾ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕੁਛ ਉਪਦੇਸ ਕਰੋ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਸਲੋਕ ਬੋਲਿਆ ॥ਸਲੋਕ ਮ: ੧॥

॥ਆਪੇ ਭਾਂਡੇ ਸਾਜਿਅਨੁ ਆਪੇ ਪੂਰਣੁ ਦੇਇ॥ਇਕਨੀ ਦੁਧੁ ਸਮਾਈਐ ਇਕਿ ਚੁਲੈ ਰਹਨਿ ਚੜੇ॥ਇਕਿ ਨਿਹਾਲੀ ਪੈ ਸਵਨਿ ਇਕਿ ਉਪਰਿ ਰਹਨਿ ਖੜੇ॥ਤਿਨਾ ਸਵਾਰੇ ਨਾਨਕਾ ਜਿਨ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ॥੧॥ ਮ: ੧ ॥ਆਪੇ ਸਾਜੇ ਕਰੇ ਆਪਿ ਜਾਈ ਭਿ ਰਖੈ ਆਪਿ॥ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਜੰਤ ਉਪਾਇ ਕੈ ਦੇਖੈ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪਿ॥ਕਿਸ ਨੋ ਕਹੀਐ ਨਾਨਕਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਆਪੇ ਆਪਿ॥੨॥ ॥ਪਉੜੀ॥ ॥ਵਡੇ ਕੀਆ ਵਡਿਆਈਆ ਕਿਛੁ ਕਹਣਾ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਇ॥ਸੋ ਕਰਤਾ ਕਾਦਰ ਕਰੀਮੁ ਦੇ ਜੀਆ ਰਿਜਕੁ ਸੰਬਾਹਿ॥ਸਾਈ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ ਧੁਰਿ ਛੋਡੀ ਤਿੰਨੈ ਪਾਇ॥ਨਾਨਕ ਏਕੀ ਬਾਹਰੀ ਹੋਰ ਦੂਜੀ ਨਾਹੀ ਜਾਇ॥ਸੋ ਕਰੇ ਜਿ ਤਿਸੈ ਰਜਾਇ॥

॥੨੪॥ ਸਾਹਿਬ ਬਚਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜੈਸੇ ਕੁੰਭਿਆਰ ਭਾਂਡੇ ਬਣਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਵਿਨਗੀਆਂ ਭੀ ਉਸ ਪਰ ਪੂਰਤਾ ਹੈ ਪਰ ਆਪੋ ਆਪਣਿਆਂ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਨਾਹਾਂ ਵਿਚ ਦੁਧ ਪਉਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਕਈ ਚੁਲ੍ਹੇ ਪਰ ਚੜ੍ਹਤੇ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮੇ ਨੇਂ ਜੀਵ ਸਭ ਉਤਪਤਿ ਕੀਤੇ ਹੈਨ ਪਰ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਭਲੇ ਕਰਮ ਕੀਏ ਹੈਨ ਸੋ ਸਿਹਜਾ ਪਰ ਸੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਭੋਗੋਂ ਕੋ ਭੋਗਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜਿਨਹੁ ਨੇ ਅਪਕ੍ਰਮ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਉਨ ਕੇ ਉਪਰ ਖੜੇ ਰਹਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਉਨ ਕੀ ਆਗਿਆ ਮੇਂ ਵਰਤਤੇ ਹੈਂ ਅਤੇ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੇ ਸਿਖ ਤੇ ਹੈਨ ਸੋ ਭਾਵੇਂ ਰਾਜੇ ਹੋਵਨ ਅਰ ਭਾਵੇਂ ਗਰੀਬ ਹੋਵਨ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰ ਸਵਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨ ਦੇਕੇ ਉਨਕਾ ਕਾਰਜ ਆਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਵਡੇ ਕੀਆਂ ਜੋ ਵਡਿਆਈਆਂ ਹੈਨ ਸੋ ਕਿਛੁ ਕਹੀਆਂ ਨ

ਗੀ ਜਾਂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਓਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ
ਹੈ ਜੋ ਜੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਜਕ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਕਾਰ ਧੁਰੋਂ ਲਿਖ
ਛਡੀ ਹੈ ਸੋਈ ਕਾਰ ਸਭ ਕਮਾਵਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂ ਕਿ ਜੋ ਇਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ
ਤੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਜਾਗਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੇ ਉਸ ਕੀ ਰਜਾਇ ਮੰਨਣੀ ਉਚਿ
ਤੀ ਹੈ ॥੨੪॥ ਤਾਂ ਇਹ ਵਚਨ ਸੁਣਕੇ ਸਭ ਚਰਨੀ ਲਗੇ ਤਾਂ ਬ
ਚਨ ਹੋਇਆ ਧਰਮ ਦਾ ਨਿਆਉ ਕਰਨਾ ਅਰ ਕਿਸੇ ਗਰੀਬ ਨੂੰ ਨ
ਹੀਂ ਰਵਾਵਣਾ ਅਤੇ ਕਾਜੀ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਵਢੀ ਨਹੀਂ ਲੈਣੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਜੋ
ਕਾਜੀ ਵਢੀ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ ਤਿਸ ਕਾ ਹੁਕਮ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਵਿਚ ਮੰਨੀਦਾ ਹੈ ਅ
ਰ ਜੋ ਵਢੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਸੋ ਦੋਜਕ ਦੀ ਅਗਨ ਮੇਂ ਜਲਤੇ ਹੈਂ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਸੁਣੋ ਜੋ ਇਕ ਸਮੇਂ ਸੌਦਾਗਰ ਦਾ ਜਹਾਜ ਸਮੁੰਦਰ ਨੇ ਡੋਬਿਆ
ਸੀ ਅਰ ਓਹ ਸੌਦਾਗਰ ਕਾਜੀ ਪਾਸ ਜਾਇ ਪੁਕਾਰਿਆ ਜੋ ਮੈਂ ਹਲਾ
ਲ ਖੱਟਦਾ ਹਾਂ ਅਰ ਦਸਵਾਂ ਹਿਸਾ ਮਾਲ ਦੀ ਜਗਾਤ ਪਰਮੇਸਰ ਅਰ
ਥ ਦੇਂਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਸਮੁੰਦਰ ਨੇ ਜਹਾਜ ਡੋਬਿਆ ਹੈ ਸੋ ਅਬ ਤੂੰ
ਮੇਰਾ ਨਿਆਉ ਕਰ ਤਾਂ ਕਾਜੀ ਉਸ ਕੇ ਇਲਾਮ ਸਮੁੰਦਰ ਵਲ ਲਿਖ
ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਇਲਾਮ ਵੇਖਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਭ ਮਾਮਲਤ ਕਢ
ਦਈ ॥ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਸਾਂ ਨੇ ਭੀ ਨਿਆਉ ਕਰਨਾ ਅਰ ਸਾਧ ਸੰਤ ਆਏ ਦੀ ਟ
ਹਲ ਕਰਨੀ ਅਰ ਨਾਮ ਜਪਣਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਨੇ ਉਨਾਂ ਕਉ ਵਿਦਿਆ ਕ
ਰਕੇ ਮਰਦਾਨੇ ਕਉ ਕਹਿਆ ਕਿ ਹੇ ਮਰਦਾਨਾ ਸਪਤ ਪੁਰੀਆਂ ਜੋ ਮੁ
ਕਤ ਧਾਮਨੀਆਂ ਕਹੀਤੀਆਂ ਹੈਨ ਅਰ ਤਿਨ ਮੇਂ ਜੋ ਏਕ ਮਥੁਰਾ ਪੁਰੀ
ਹੈ ਸੋ ਤਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸਨ ਮਹਾਰਾਜ ਬਸਦੇਉ ਅਰ ਦੇਵਕੀ ਕੇ ਘਰ ਜਨ
ਮ ਲੀਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਜ ਮੇਂ ਜਸੋਧਾਂ ਅਰ ਨੰਦ ਕੇ ਘਰ ਮੇਂ ਕਲੋਲ ਕੀ
ਏ ਹੈਂ ਅਰ ਗੋਵਰਧਨ ਪਰਬਤ ਪਰ ਗਊਆਂ ਚਰਾਈਆਂ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਚਲ
ਕੇ ਜਮਨਾਂ ਦਾ ਦਰਸਨ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਪੁਛਿਆ ਜੀ ਇਸ ਜਮਨਾ
ਤੇ ਪਰਬਤ ਗੋਵਰਧਨ ਕਿਉਂ ਕਰ ਆਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ

ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਰਾਮ ਜੀ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਦੀ ਪੁਲ ਬੰਨਣ ਲਗੇ ਤਾਂ ਸਭਨਾਂ ਬਾਂਦਰਾਂ
ਨੂੰ ਆਗੀਆ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਰਬਤ ਉਠਾਇ ਲਿਆਓ ਤਾਂ ਹਨੂੰਮਾਨ ਬਹੁ
ਤੇ ਪਰਬਤ ਉਠਾਇ ਲਿਆਇਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਗਵਰਧਨ ਪਰਬਤ ਕ
ਉ ਜਾਂ ਉਠਾਵਨ ਲਗਾ ਤਾਂ ਗੁਵਰਧਨ ਕਹਿਆ ਹੇ ਹਨੂੰਮਾਨ ਜੇ ਤੂੰ ਮੁਝੇ ਮ
ਹਾਰਾਜ ਕਾ ਦਰਸਨ ਚਲ ਕਰਾਵੇ ਤੌ ਮੁਝੇ ਲੈ ਚਲ ਅਤੇ ਜੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇ
ਹਾਂ ਹੀ ਮੁਝੇ ਰਹਣੇ ਦੇ ਤਾਂ ਹਨੂੰਮਾਨ ਕਹਾ ਮੈਂ ਤੁਝੇ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਚਰ
ਨਾਂ ਕੇ ਹੇਠ ਚਲ ਉਤਾਰਾਂਗਾ ਤਾਂ ਗਵਰਧਨ ਕਉ ਹਨੂੰਮਾਨ ਉਠਾਇ ਕ
ਰ ਲੇ ਆਇਆ ਸੋ ਜਬ ਬ੍ਰਿਜ ਮੇਂ ਗਇਆ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਬਾਂਦਰ ਮਹਾ
ਰਾਜ ਕੇ ਭੇਜੇ ਆਇ ਮਿਲੇ ਜੋ ਪੁਲ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਕਾ ਤਿਆਰ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਅ
ਰ ਇਹ ਭੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਆਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਕੋਈ
ਕਪ ਪਹਾੜ ਲਈ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਹੀ ਛੋੜ ਦੇਵਹਿ ਤਾ ਹਨੂੰਮਾਨ ਕਹਿ
ਆ ਮੈਂ ਤਾ ਗੁਵਰਧਨ ਕੇ ਸਾਥ ਬਚਨ ਕਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਤੈ
ਭੀ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਪਾਸ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਆਗਿਆ ਤੋ
ੜੀ ਨਹੀਂ ਜਾਤੀ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮਹਾਰਾਜ ਸੇ ਪੂਛ ਆਵੋ ਅਰ ਮੈਂ ਈਹਾਂ ਹੀ
ਪਰਬਤ ਕੇ ਪਾਸ ਬੈਠਤਾ ਹੋ ਸੋ ਜਬ ਸਭ ਕਪ ਪਹਾੜ ਸੁਟ ਕੇ ਮਹਾ
ਰਾਜ ਪਾਸ ਆਨਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਏ ਤਬ ਮਹਾਰਾਜ ਪੂਛਿਆ ਕਿ ਹਨੂੰਮਾ
ਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਤਬ ਬਾਂਦਰਾਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਗਵਰਧਨ ਪਰ
ਬਤ ਸਾਥ ਹਨੂੰਮਾਨ ਬਚਨ ਕਰ ਆਇਆ ਸੀ ਜੋ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਹਾਰਾ
ਜ ਕੇ ਪਾਸ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਜਬ ਤੁਮਾਰੀ ਆਗਿਆ ਹੂਈ ਕਿ ਪਰ
ਬਤ ਡਾਲ ਦੇਹੁ ਤਾਂ ਹਮ ਸਭ ਡਾਲ ਆਏ ਹਾਂ ਅਰ ਹਨੂੰਮਾਨ ਗਵਰਧਨ
ਕੇ ਪਾਸ ਬੈਠਾ ਹੈ ਤਬ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਆਗਿਆ ਕਰੀ ਕਿ ਤੁਮੀਂ ਜਾਇ ਕੇ ਗੁ
ਵਰਧਨ ਕੋ ਕਹੋ ਜੋ ਮੈਂ ਦੁਆਪੁਰ ਵਿਖੇ ਕ੍ਰਿਸ੍ਨ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਾਂਗਾ ਅਰ
ਤੇਰੇ ਪਰ ਆਗ ਬ੍ਰਿਜ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਕਲੋਲ ਕਰਾਂਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਇਥੇ ਹੀ ਰਹੁ
ਅਰ ਹਨੂੰਮਾਨ ਕੇ ਬੁਲਾਇ ਲਿਆਵੋ ਤਬ ਬਾਂਦਰੋਂ ਨੇ ਪਰਬਤ ਕੋ ਭੀ

ਸਮਝਾਇਆ ਅਰ ਹਨੂੰਮਾਨ ਕੋ ਭੀ ਬੁਲਾਇਆ ਤਬ ਹਨੂੰਮਾਨ ਨੇ ਆ
ਇ ਮਹਾਰਾਜ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕੀਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮਹਾਰਾਜ ਰਾਵਣ ਕੋ ਮ
ਰਕੇ ਸੀਤਾ ਕੋ ਲੈ ਆਏ ਅਰ ਬਹੁੜ ਦੁਆਪੁਰ ਮੈਂ ਕਾਨ੍ਹ ਅਵਤਾਰ
ਧਾਰਕੇ ਬ੍ਰਿਜ ਮੈਂ ਗੋਵਰਧਨ ਪਰਬਤ ਪਰ ਗਊਆਂ ਚਰਾਈਆਂ ਹੈਨ
ਸੋ ਹੇ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਚਲ ਅਸੀਂ ਭੀ ਦਰਸਨ ਕਰੀਏ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਮਤ
ਕੋਈ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤ ਵਾਲਾ ਮਿਲਦਾ ਹੋਵੇ ਅਰ ਭਾਇ
ਭਗਤ ਵਾਲਾ ਮਿਲਦਾ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਅਰ ਮਰਦਾਨਾ ਰਮਤੇ ਰਮ
ਤੇ ਜਮਨਾ ਦੇ ਕੰਢੇ ਪਰ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਅਰ ਇਸਨਾਨ ਕਰ
ਕੇ ਡਿਠਾ ਕਿ ਜਤੀ ਅਰ ਸਤੀ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਅਰ ਬੈਸਨੋ ਅਰ
ਬੈਰਾਗੀ ਸਭ ਕਰਮਾਂ ਕੇ ਬੰਧਨ ਕੇ ਬੰਧੇ ਹੂਏ ਹੈਂ ਜੋ ਦਿਨ ਕੋ ਕਰਮ
ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਰਾਤ ਕੋ ਮਦ ਪੀਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸੁੰਦਰਾਇ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ
ਅਰ ਸੁੰਦਰ ਲੜਕਿਆਂ ਸਾਥ ਭੋਗ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਅੰਧ ਧੁੰਧ
ਵਰਤਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਤਕ ਪੁਰਬੀ ਨੂੰ ਰਾਸ ਕਾ ਮੇਲਾ
ਅਰ ਸਭ ਜਾਤ੍ਰੀ ਹੂਆਂ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾ
ਨਿਆਂ ਰਬਾਬ ਵਜਾਇ ਅਰ ਤਬ ਬਾਬੇ ਰਾਮਕਲੀ ਮੈਂ ਅਸਟਪ
ਦੀ ਬੋਲੀ ॥ ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਸੋਈ ਚੰਦੁ ਚੜਹਿ ਸੇ
ਤਾਰੇ ਸੋਈ ਦਿਨੀਅਰੁ ਤਪਤ ਰਹੈ ॥ ਸਾ ਧਰਤੀ ਸਾ
ਝੁਲਾਰੇ ਜੁਗ ਜੀਅ ਖੇਲੈ ਥਾਵ ਕੈਸੇ ॥੧॥ ਜੀਵਨ ਤਲਬ ਨਿਵ
ਾਰਿ ਹੋਵਹਿ ਪਰਵਾਣਾ ਕਰਹਿ ਧਿਙਾਣਾਂ ਕਲਿ ਲਖਣ ਵੀਚਾਰਿ ॥
॥ ਰਹਾਉ ॥ ਕਿਤੈ ਦੇਸ ਨ ਆਇਆ ਸੁਣੀਐ ਤੀਰਥ ਪਾਸਿ
ਨ ਬੈਠਾ ॥ ਦਾਤਾ ਦਾਨੁ ਕਰੇ ਤਹ ਨਾਹੀ ਮਹਲ ਉਸਾਰਿ ਨ ਬੈਠਾ ॥੨॥ ਜੇ
ਕੋ ਸਤੁ ਕਰੈ ਸੋ ਛੀਜੈ ਤਪ ਘਰਿ ਤਪੁ ਨ ਹੋਈ ॥ ਜੇ ਕੋ ਨਾਉ ਲਏ ਬਦ
ਨਾਵੀ ਕਲਿ ਕੇ ਲਖਣ ਏਈ ॥੩॥ ਜਿਸੁ ਸਿਕਦਾਰੀ ਤਿਸਹਿ ਖੁਆ
ਰੀ ਚਾਕਰ ਕੇਹੇ ਡਰਣਾ ॥ ਜਾ ਸਿਕਦਾਰੈ ਪਵੈ ਜੰਜੀਰੀ ਤਾ ਚਾਕਰ ਹਥਹੁ

ਮਰਣਾ।੪।ਆਖੁਗੁਣਾਕਲਿਆਈਐ।ਤਿਹੁਜੁਗਕੇਰਾਰਹਿਆ
ਤਪਾਵਸੁਜੇਗੁਣਦੇਹਿਤਪਾਈਐ।੧।ਰਹਾਉ।ਕਲਿਕਾਲਿਵਲੀ
ਸਰਾਨਿਬੇੜੀਕਾਜੀਕ੍ਰਿਸਨਾਹੋਆ।ਬਾਣੀਬ੍ਰਹਮਾਬੇਦਅਥਰਬਣ
ਕਰਣੀਕੀਰਤਿਲਹਿਆ।੫।ਪਤਿਵਿਣੁਪੂਜਾਸਤਿਵਿਣੁਸੰਜਮਜ
ਤਵਿਣੁਕਾਹੇਜਨੇਊ।ਨਾਵਹੁਧੋਵਹੁਤਿਲਕੁਚੜਾਵਹੁਸੁਚਵਿਣੁਸੋਚ
ਨਹੋਈ।੬।ਕਲਿਪਰਵਾਣੁਕਤੇਬਕੁਰਾਣੁ।ਪੋਥੀਪੰਡਿਤਰਹੇਪੁਰਾ
ਣ।ਨਾਨਕਨਾਉਭਇਆਰਹਮਾਣੁ।ਕਰਿਕਰਤਾਤੂਏਕੋਜਾਣੁ।੭।
ਨਾਨਕਨਾਮੁਮਿਲੈਵਡਿਆਈਏਦੂਉਪਰਿਕਰਮਨਹੀ।ਜੇਘਰਿ
ਹੋਂਦੈਮੰਗਣਿਜਾਈਐਫਿਰਿਓਲਾਮਾਮਿਲੈਤਹੀਂ।੮। ਸੋ ਜਬ
ਸਭਪੰਡਿਤ ਅਰਤਪੀਸਰ ਅਰ ਰਖੀਸਰ ਆਣ ਬਾਬੇਦੇਚਰਸ
ਨਲਗੇ ਤਾਂ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀਜੀ ਏਸੁ ਸਬਦਦਾ ਤਾਤਪਰਜਸੁਣਾਏ
ਤਬ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਵੀ ਓਹੀ ਚੜ੍ਹਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤਾਰੇ ਭੀ ਓਹਿ
ਹੈਂ ਅਰ ਸੂਰਜ ਭੀ ਓਹੀ ਹੈ ਅਰ ਧਰਤੀ ਭੀ ਓਹੀ ਹੈ ਅਰ ਪਉਣ ਭੀ
ਓਹੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਜੁਗ ਕੇ ਜੀਆਂ ਕੀਆਂ ਬੁਧੀਂ ਮੈਲੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ
ਹੈਂ ਅਰ ਅਗਲੇ ਜੁਗਾਂ ਕੀਆਂ ਜੋ ਆਰਬਲਾ ਹੋਤੀਆਂ ਥੀਆਂ ਸੋ ਹਜ਼ਾ
ਰੰ ਬਰਸਾਂ ਹੋਤੀਆਂ ਥੀਆਂ ਸੋ ਓਹਿ ਛੋਡ ਕੈ ਚਲੇ ਗਏ ਹੈਂ ਅਰ ਕਲ
ਜੁਗ ਕੇ ਜੀਆਂ ਕਾ ਕਿਆ ਵਿਸਾਹੁ ਹੈ ਜੋ ਦਰਿਆਇ ਕੇ ਬੁਦਬੁਦਿਆਂ ਕੀ
ਨਿਆਈਂ ਸਭ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਹੋਤਾ ਤੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਪਰ
ਜੀਵ ਪਛਾਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹੁਕਮ ਅਸਾਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਣਾ ਤਾਂ ਤੇ ਇਨ ਲ
ਛਣ ਕਰ ਕਲਜੁਗ ਵਰਤਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜਿਆਂ ਕੀ ਨਿਆਈ
ਕਲਜੁਗ ਕਿਸੇ ਦੇਸ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਅਗਰ ਕਿਸੇ ਤੀਰਥ ਪਰ ਨਹੀਂ
ਆਇ ਨਿਕਲਿਆ ਅਰ ਦਾਤਿਆਂ ਕੀ ਨਿਆਈ ਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ
ਅਰ ਕਿਤੇ ਮਹਲ ਉਸਾਰ ਕੇ ਕਿਲਾ ਨਹੀਂ ਸਪਾਇਆ ਪਰ ਇਨ ਲ
ਛਣ ਕਰ ਮਾਲੂਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੋਈ ਸਤਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤਿਸ ਕਾ ਸ

ਤ ਛਿਨ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਕੋਈ ਤਪੁ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤਿਸ ਕਾ ਤਪੁ ਨਹੀਂ ਪੂਰਾ ਹੋਤਾ ਅਰ ਜੇ ਕੋਈ ਨਾਮ ਜਪਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤਿਸ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਇਨਾਂ ਲਖਣਾਂ ਕਰਕੇ ਕਲਜੁਗ ਸਿਦਾਪਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਕੀ ਸਿਕਦਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਸੇ ਨੂੰ ਸਭ ਖੁਆਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਚਾਕਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਹੁਕਮ ਨਹੀ ਮੰਨਦੇ ਅਤੇ ਜਦ ਉਨਾਂ ਸਿਕਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜੰਜੀਰ ਪਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਓਹ ਚਾਕਰ ਸਭੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਤਜੁਗ ਵਿਚ ਇਕ ਪਾਪ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਦੇਸ ਨੂੰ ਦੁਖ ਲਗਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਤ੍ਰੇਤੇ ਮੇਂ ਨਗਰੀ ਕੋ ਅਰ ਦੁਆਪੁਰ ਮੇਂ ਦੋਨਹੁ ਕੁਲੋਂ ਕੋਂ ਅਰ ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਜੋ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਪਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਦੇ ਗੁਣ ਬਖਸਦੇ ਹੈਂ ਉਸ ਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਮਹਾਂ ਪਾਪ ਕਰਕੇ ਧੁੰਧੂਕਾਰ ਹੋ ਰਹਿਆ ਹੈ ਪਰ ਕ੍ਰਿਸਨ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਕਾ ਉਧਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਿਆਊ ਹੈ ਅਰ ਵੇਦ ਅਥਰਬਣ ਕਉ ਮਥ ਕਰ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਕਲਜੁਗ ਕੀ ਕਰੀ ਕਹੀ ਹੈ ਅਰ ਪ੍ਰਤਿਬਿਨਾ ਪੂਜਾ ਅਰ ਸਤ ਬ੍ਰਿਨ ਸੰਜਮ ਅਰ ਜਤ ਬਿਨ ਜਨੇਊ ਕਿਤੇ ਲੇਖੇ ਨਹੀ ਕਹੇ ਕਿ ਨਾਂਵਦੇ ਭੀ ਹੈ ਅਰ ਧੋਵਦੇ ਭੀ ਹੈ ਅਰ ਤਿਲਕ ਭੀ ਚੜਾਵਦੇ ਹੈ ਪਰ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਕੀ ਮਲ ਨਹੀ ਧੋਂਦੇ ਤਾਹੀ ਤੇ ਸੁੱਚੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ ਸੋ ਅਬ ਕਲਜੁਗ ਕੇ ਜੋ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸੋ ਕਤੇਬਾਂ ਅਰ ਕੁਰਾਨ ਪੜਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਪੋਥੀ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣਾਂ ਕਾ ਮਤ ਛੋੜ ਦੀਆ ਹੈ ਪਰ ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਨਾਉ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਹੈ ਸੋਈ ਛੁਟਕਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹੀ ਕਲਜੁਗ ਮੇਂ ਵਡਿਆਈ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਕੇ ਸਮਾਨ ਹੋਰ ਕਰਮ ਕੋਈ ਨਹੀਂ॥ ਅਤੇ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਵਚਨਾਂ ਨੂੰ ਛਡ ਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਸੋ ਓਹ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਉਲਾਮਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ॥ ਅਤੇ ਜਦ ਇਹ ਵਚਨ ਬਾਬੇ ਕਹਾ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਪੰਡਿਤਾਂ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਨਿਰਗੁਣ ਦੇ ਉਪਾਸਕ ਹੋ ਕਿ ਸਰਗੁਣ ਦੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋ ਨਿਰਗੁਣ ਸਰਗੁਣ ਦੋਏ

੧੮੯ ਹੋਵਨ ਤਾਂ ਉਪਾਸਨਾ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਕਰੀਏ ਪਰ ਸੋਈ ਮਹਾਰਾਜ ਨਿਰ
ਗੁਣ ਰੂਪ ਹੋਕੇ ਸਭ ਸਰੀਰੋਂ ਮੇਂ ਸਤਾ ਦੇ ਰਹਾ ਹੈ ਅਰ ਸੋਈ ਮਹਾ
ਰਾਜ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸਨ ਭਗਵਾਨ ਕਾ ਰੂਪ ਧਾਰਕੇ
ਬ੍ਰਿਜ ਮੇਂ ਕਲੋਲ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਜਿਨੋਂ ਨੇ ਉਨਕਾ ਦਰਸਨ ਕੀਆ ਉਨਕਾ
ਭੀ ਉਧਾਰ ਹੂਆ ਅਤੇ ਜੋ ਤੁਮ ਉਨਾਂ ਕਾ ਚਰਿਤ੍ਰ ਗਾਵਤੇ ਸੁਣਤੇ ਹੋ ਤੁ
ਮਾਰਾ ਭੀ ਉਧਾਰ ਹੋਵੇ ਗਾ ਕ੍ਯੋਂ ਕਿ ਜੈਸੇ ਰਾਜਾ ਦੀਵਾਨ ਮੇਂ ਭੂਖਨ ਸ
ਸਤ੍ਰ ਬਸਤ੍ਰ ਧਾਰ ਕੇ ਬੈਠਤਾ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਸੇਵਕ ਉਸਕੋ ਸੇਵਤੇ ਹੈਂ ਅਤੇ
ਜਬ ਭੂਖਨ ਬਸਤ੍ਰ ਉਤਾਰ ਕਰ ਸੈਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਸੇਵਕ ਸੇਵਾ ਕ
ਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਉਸ ਕਾ ਨਾਮ ਲੈਕਰਕੇ ਪੁਕਾਰਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਜਾਗਤੇ ਸੁ
ਤੇ ਉਸਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਹੈ ਅਰ ਹਮ ਉਸਕੇ ਨਾਮ ਕੇ ਉਪਾਸਕ ਹੈਂ॥
॥ਗਉੜੀ ਦਖਣੀ ਮਃ ੧ ॥ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਬੂਝੈ ਮਾਨੈ ਨਾਉ॥ਤਾ ਕੈ ਸਦ
ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉ॥ਆਪਿ ਭੁਲਾਏ ਠਉਰ ਨ ਠਾਉ॥ਤੂੰ ਸਮਝਾਵਹਿ ਮੇ
ਲਿ ਮਿਲਾਉ॥੧॥ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਚਲੈ ਮੈ ਨਾਲਿ॥ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਬਾਧੀ ਸਭ
ਕਾਲਿ॥੧॥ਰਹਾਉ॥ਖੇਤੀ ਵਣਜੁ ਨਾਵੈ ਕੀ ਓਟ॥ਪਾਪੁ ਪੁੰਨੁ ਬੀਜ
ਕੀ ਪੋਟ॥ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਜੀਅ ਮਹਿ ਚੋਟ॥ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਚਲੇ ਮਨਿ ਖੋ
ਟ॥੨॥ਸਾਚੇ ਗੁਰ ਕੀ ਸਾਚੀ ਸੀਖ॥ਤਨੁ ਮਨੁ ਸੀਤਲੁ ਸਾਚੁ ਪਰੀ
ਖ॥ਜਲ ਪੁਰਾਇਨਿ ਰਸ ਕਮਲ ਪਰੀਖ॥ਸਬਦਿ ਰਤੇ ਮੀਠੇ ਰਸ ਈ
ਖ॥੩॥ਹੁਕਮਿ ਸੰਜੋਗੀ ਗੜਿ ਦਸ ਦੁਆਰ॥ਪੰਚ ਵਸਹਿ ਮਿਲਿ ਜੋ
ਤਿ ਅਪਾਰ॥ਆਪਿ ਤੁਲੈ ਆਪੇ ਵਣਜਾਰ॥ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਸਵਾਰਣ
ਹਾਰ॥੪॥ ॥ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੋ ਨਿਸੇਵਾ ਗੁਰੂ ਕੇ ਬੰਦਿਬਰ
ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਕੋ ਬੂਝਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ
ਤਿਨੋਂ ਪਰ ਮੈਂ ਸਦੀਵ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾਉਂ॥ਕ੍ਯੋਂ ਕਿ ਜਿਸਕੋ ਆਪ ਸਤਿ
ਗੁਰੂ ਭੁਲਾਵਤਾ ਹੈ ਉਸਕੋ ਠਉਰ ਨਹੀ ਹੋਤੀ ਅਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਮਝਾਵ
ਤਾ ਹੈ ਤਿਸ ਨੂੰ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਿਲਾਵਤਾ ਹੈ ॥ਨਾਮ ਮਿਲੇ ਚਲੈ ਮੈ ਨਾ

ਸਾ ਕਿਆ ਨਾਮ ਜਿਸਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਚਲਦਾ ਹੈ
ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਔਧ ਬਿਤਾਂਵਦਾ ਹੈ ਸੋ ਜਮਕਾਲ ਕੇ ਵਸ ਪੈਂ
ਦਾ ਹੈ ਅਰ ਦੁਖ ਪਾਵਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਖੇਤੀ ਭੀ ਨਾਮ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾ
ਪ ਤੇ ਪੁੰਨ ਜੋ ਪਿਛਲਿਆਂ ਜਨਮਾਂ ਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਸਿਰ ਪਰ ਪੋਟ ਉਠਾਏ
ਲਿਆਇਆ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਪਿਛੇ ਬੀਜਿਆ ਹੈ ਸੋ ਅਬ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਅਰ
ਜੋ ਏਹਾਂ ਬੀਜੇਗਾ ਸੋ ਅਗੇ ਭੋਗੇਗਾ ਪਰ ਜਬ ਲਗ ਨਾਮ ਅਰ ਗਿ
ਆਨ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਬ ਲਗ ਜਨਮਾਂ ਜਨਮਾਂਤਰਾਂ ਤੇ ਛੂਟਤਾ
ਨਹੀ ਅਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਰੂਪੀ ਜੋ ਚੰਡਾਲ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵ ਕੇ ਚੋਟਾਂ ਪਏ ਮਾਰ
ਤੇ ਹੈਂ ਪਰ ਜਿਨਕੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾਮ ਵੀਸਾਰਿਆ ਹੈ ਤਿਨਕੇ ਮਨ
ਖੋਟੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਸਦਾ ਪਰਮੇਸਰ ਨੂੰ ਚਿਤ ਰਖਦੇ ਹਨ ਤਿਨਕੇ ਮਨ ਖ
ਰੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਤੇ ਜੋ ਸਚੇ ਗੁਰ ਹੈਨ ਤਿਨਕੀ ਸਚੀ ਸਿਖਿਆ ਹੈ ਅਰ ਸ
ਚੀ ਸਿਖਿਆ ਕੀ ਪਰੀਖਿਆ ਕਯੋਂ ਕਰ ਜਾਣੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਜਿਸ ਦੇ ਸੁਣ
ਣ ਕਰਤ ਤਨ ਮਨ ਸੀਤਲ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਭਉਰਾ ਕਮਲ ਕੀ ਰਸ ਲੇਕ
ਰ ਸੀਤਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹਿ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀ ਨਿਆਈ
ਮਿਠ ਕਰ ਖਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਤੇ ਈਸਰ ਕੀ ਜੋਤ ਕੇ ਸਾਥ ਏਹ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ
ਦਸਾਂ ਦੁਆਰਿਆਂ ਵਾਲਾ ਗੜ੍ਹ ਰਚਿਆ ਹੈ ਅਰ ਪੰਜ ਤਤ ਇਸ ਮੈ
ਜੋ ਵਿਰੋਧੀ ਇਕਤ੍ਰ ਕੀਏ ਹੈਂ ਸੋ ਈਸਰ ਕੀ ਜੋਤ ਨੇ ਕੀਏ ਹੈਂ ਅਤੇ ਜੇ
ਈਸਰ ਕੀ ਜੋਤ ਭਿੰਨ ਹੋ ਜਾਵੈ ਤੋ ਆਪ ਭੀ ਅਸੀਆਂ ਸੋ ਅਸਿਮਿਲ
ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਤਗੁਰੂ ਜੋ ਹੈਂ ਆਪ ਸਿਖ ਕੇ ਰਿਦੇ ਕੋ ਤੋਲਤੇ ਹੈਂ ਅਰ
ਆਪੇ ਵਜਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹਨ ਕਿ ਨਾਮ ਜੀਏ ਸਭੇ
ਜਨਮ ਮਰਨ ਨੂੰ ਕਟਣਹਾਰਾ ਹੈ॥ ਜਾਂ ਇਤਨੀ ਵਾਰਤਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਜੀ ਕਹੀ ਤਾਂ ਸਭੇ ਪੰਡਿਤ ਅਤੇ ਜਾਤ੍ਰੀ ਅਰ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤੇ ਜੋ ਉਥੇ ਆਏ
ਥੇ ਆਹੇ ਸਭ ਚਰਨੀ ਲਗੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਾ ਤੁਸਾਂ ਸਤਿਨਾਮ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰ
ਜਪਣਾਂ ਅਰ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਕਰਨੀ ਜੋ ਇਹ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਫਿਰ

 ਬਾਬਾ ਜੀ ਗੰਗਾ ਕੋ ਚਲੇ ਅਰ ਰਮਤੇ ਰਮਤੇ ਵਸਾਖੀ ਕੇ ਮੇਲੇ ਪਰ

ਜਾਇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਉਥੇ ਪੰਡਤ ਅਰ ਰਾਜੇ ਪਿਤਰਾਂ ਕੇ ਤਰਪਣ ਕਰਦੇ ਸੇ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਗੰਗਾ ਕਾ ਜਲ ਅੰਜਲ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕਰਤ ਭਏ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਪੁਛਿਆ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਨਾ ਕਹਿਆ ਕਿ ਆਪਣੇ ਬਾਗ ਕੋ ਪਾਣੀ ਦੇਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਨਾ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੁਸਾਡੇ ਬਾਗ ਕੋ ਪਾਣੀ ਕੈਸੇ ਕਰ ਪਹੁੰਚੇਗਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤੁਸੀਂ ਪਾਣੀ ਕਿਸਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਆਖਿਆ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਪਿਤਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਤੁਸਾਡੇ ਪਿਤਰ ਕੇਤੀਕ ਦੂਰ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਕਹਿਆ ਲਖਾਂ ਜੋਜਨਾਂ ਤੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤੁਸਾਡੇ ਪਿਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਕਿਉਂ ਕਰ ਪਹੁੰਚੇਗਾ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਸੂਰਜ ਦੇਵਤਾ ਭਗਵਾਨ ਨੇ ਸਾਖੀ ਰਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹਕੇ ਜੀਅ ਜਲ ਅਰਪਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮਹਾਰਾਜ ਕਾ ਨਾਮ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਸੂਰਜ ਦੇਵਤਾ ਉਸੀ ਉਸੀ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਾਂਦੇਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਸਾਂ ਐਸਾ ਪਾਣੀ ਦਿਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰਬ ਜਗਾਂ ਸਰਬ ਦੁਖਾਂ ਦੇ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਕਿ ਹਮਾਰੇ ਜਗਿਆਸੀ ਜੋ ਹੈਨ ਸੋ ਬਾਗ ਹੈਨ ਅਰ ਹਮਾਰੇ ਵਚਨ ਜੋ ਹੈਨ ਸੋ ਜਲ ਹੈ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਹਮਾਰਾ ਗਿਆਨ ਹੈ ਸੋ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਸੂਰਜ ਹਮਾਰੇ ਵਚਨਾਂ ਕੇ ਜਲ ਕੋ ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਜਗਿਆਸੀ ਹੈਂ ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਪਹੁੰਚਾਕੇ ਅਰ ਉਨਾਂ ਕੋ ਦੇਦੇਕੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕੀ ਅਗਨ ਸੇ ਸਤੰਕਰ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜਾਂ ਏਹ ਬਚਨ ਸੁਣਿਆ। ॥ਪਉੜੀ॥ ।ਜਤੀ ਸਤੀ ਚਿਰਜੀਵਣੇ ਸਾਧ

ਕਸਿਪਨਾਥ ਗੁਰੂ ਚੇਲੋ ॥ ਦੇਵੀ ਦੇਵ ਰਖੀ ਸਰ ਭੈਰਉ ਖੇਤ੍ਰਪਾਲ ਬਹੁ
ਮੇਲੋ ॥ ਗਣ ਗੰਧਰਬ ਅਪਛਰਾ ਕਿੰਨਰ ਜਛ ਚਲਤ ਬਹੁ ਖੇਲੋ ॥ ਰਾ
ਕਸ ਦਾਨੋ ਦੈਤ ਲਖ ਅੰਦਰਿ ਦੂਜਾ ਭਾਉ ਦੁਹੇਲੋ ॥ ਹਉਮੈ ਅੰਦਰਿ ਸਭ
ਕੋ ਡੁਬੈ ਸਣੈ ਗੁਰੂ ਬਹੁ ਚੇਲੋ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋਇ ਨ ਦਿਸਈ ਢੂੰਢੇ ਤੀਰ
ਥ ਜਤ੍ਰੀ ਮੇਲੋ ॥ ਢੂੰਢੇ ਹਿੰਦੂ ਤੁਰਕ ਸਭ ਪੀਰ ਪੈਕੰਬਰ ਕੌਮ ਕਤੇਲੋ ॥
ਅੰਧੀ ਅੰਧੇ ਖੂਹਿ ਠੇਲੋ ॥ ੨੯ ॥ ਅਤੇ ਜਬ ਬਾਬਾ ਜੀ ਗੰਗਾ ਕੇ ਗਏ
ਤਬ ਸਭ ਜਿਤਨੇ ਜਤੀ ਤੇ ਸਤੀ ਸੇ ਅਰ ਚਿਰੰਜੀਵ ਸੇ ਅਰ ਸਾਧਕ
ਅਰ ਸਿਧ ਅਰ ਚੇਲੇ ਅਰ ਨਾਥ ਅਰ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤੇ ਅਰ ਭੈਰੋਂ ਅਰ
ਖੇਤ੍ਰਪਾਲ ਅਰ ਗਣ ਅਰ ਗੰਧਰਬ ਅਰ ਅਪਛਰਾਂ ਅਰ ਰਾਖਸ
ਅਰ ਦਾਨੋ ਅਰ ਦਈਤ ਸਭ ਹਉਮੈ ਕਰਕੇ ਗੰਗਾ ਕੇ ਮੇਲੇ ਮੇਂ ਜਾਇ
ਕੇ ਇਕਠੇ ਹੂਏ ਜੋ ਅਸੀਂ ਬਾਬੇ ਕੇ ਸਾਥ ਚੋਰ ਚਰਚਾ ਕਰੈਂਗੇ ॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ
ਸਭ ਨਾਂ ਨੂੰ ਡਿਠਾ ਜੋ ਇਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਗੁਰਮੁਖ ਕੋਈ ਨਹੀ ਅਤੇ ਸਭ
ਵਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੈਨ ਅਰ ਇਹ ਆਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਅੰਧੇ ਹੈਨ,
ਅਰ ਇਨਾਂ ਨੂੰ ਜਦ ਗਿਆਨ ਦੇਵੀਏ ਗਾ ਤਬ ਇਨਾਂ ਦਾ ਕਲਿਆਣ
ਹੋਵੇ ਗਾ ਸੋ ਜਬ ਸਭੇ ਢੂੰਢੇ ਆਇ ਇਕਠੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿ
ਆ ਜੋ ਬੇਅੰਤ ।ਬੇਅੰਤ ।ਬੇਅੰਤ ਤਾਂ ਪੰਡਤਾਂ ਨੇ ਪੂਛਿਆ ਕਿ ਸਭ
ਕੋਈ ਤਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਨੂੰ ਬੇਅੰਤ ਕਹਤਾ ਹੈ ਪਰ ਜਬ ਉਨ ਮੇਂ ਮਹਾਰ
ਜੇ ਕੇ ਅਉਤਾਰ ਹੈਂ ਸੋਭੀ ਮਹਾਰਾਜ ਕਾ ਅੰਤ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਨਹੀਂ ਜਾਣ
ਤੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੇ ਕਰ ਓਹ ਮਹਾਰਾਜ ਕਾ ਅੰਤ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ
ਤਾਂ ਫਿਰ ਮਹਾਰਾਜ ਅੰਤ ਵੰਤ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬੇਅੰਤ ਕੈਸੇ ਹੂਆ
ਅਰ ਜੇ ਕਰ ਓਇ ਅਉਤਾਰ ਉਸ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀ ਜਾਣਤੇ ਤਾਂ ਓਇ ਪਰ
ਮੇਸਰ ਕੈਸੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਤੇ ਅਵਤਾਰ ਭੀ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਬੇ
ਅੰਤ ਹੈ ॥ ਤਬ ਫਿਰ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਜੀ ਸਬਦ ਕਹਿਆ ॥ ਸਿਰੀ ਰਾ
ਗ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ।ਕੋਟਿ ਕੋਟੀ ਮੇਰੀ ਆਰਜਾ ਪਵਣੁ ਪੀਅਣੁ ਅਪਿ

ਆਉ॥ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਦੁਇ ਗੁਫੈ ਨ ਦੇਖਾ ਸੁਪਨੈ ਸਉਣ ਨ ਥਾਉ॥ਭੀ
ਤੇਰੀ ਕੀਮਤ ਨਾ ਪਵੈ ਹਉ ਕੇਵਡ ਆਖਾ ਨਾਉ॥੧॥ਸਚਾ ਨਿਰੰਕਾਰ
ਨਿਜ ਥਾਇ॥ਸੁਣਿ ਸੁਣਿ ਆਖਣ ਆਖਣਾ ਜੇ ਭਾਵੈ ਕਰੇ ਤਮਾਇ॥
੧॥ਰਹਾਉ॥ਕੁਸਾ ਕਟੀਆ ਵਾਰ ਵਾਰ ਪੀਸਣਿ ਪੀਸਾ ਪਾਇ॥ਅਗੀ
ਸੇਤੀ ਜਾਲੀਆ ਭਸਮ ਸੇਤੀ ਰਲਿ ਜਾਉ॥ਭੀ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ
ਹਉ ਕੇਵਡ ਆਖਾ ਨਾਉ॥੨॥ਪੰਖੀ ਹੋਇ ਕੈ ਜੇ ਭਵਾ ਸੈ ਅਸਮਾਨੀ ਜਾ
ਉ॥ਨਦਰੀ ਕਿਸੈ ਨ ਆਵਊ ਨਾ ਕਿਛੁ ਪੀਆ ਨ ਖਾਉ॥ਭੀ ਤੇਰੀ ਕੀਮ
ਤਿ ਨਾ ਪਵੈ ਹਉ ਕੇਵਡ ਆਖਾ ਨਾਉ॥੩॥ਨਾਨਕ ਕਾਗਦ ਲਖ ਮਣਾ
ਪੜਿ ਪੜਿ ਕੀਚੈ ਭਾਉ॥ਮਸੂ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵਈ ਲੇਖਣ ਪਵਣ ਚਲਾ
ਉ॥ਭੀ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤ ਨਾ ਪਵੈ ਹਉ ਕੇਵਡੁ ਆਖਾ ਨਾਉ॥੪॥ ਤਿਸਕਾ
ਪਰਮਾਰਥ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕ੍ਰੋੜ ਬਰਸਾਂ ਦੀ ਭੀ ਆ
ਰਬਲਾ ਹੋਵੇ ਅਰ ਐਸਾ ਤਪੁ ਕਰੀਏ ਜੋ ਪਉਣ ਤੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਅਹਾਰ
ਭੁਲਨ ਕਰੀਏ ਅਰ ਐਸੀ ਗੁਫਾ ਮਾਹਿ ਬੈਠੀਏ ਜੋ ਜਿਥੇ ਚੰਦ ਸੂਰਜ
ਨਜਰ ਨਾ ਆਵੈਂ ਅਰ ਸੁਪਨੇ ਮੇਂ ਭੀ ਨੀਂਦਰ ਨਾ ਆਵੈ ਪਰ ਤਾਂ ਭੀ ਮ
ਹਾਰਾਜ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀ ਆਵਤਾ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਓਹ ਜੋ ਸਚਾ ਨਿਰੰ
ਕਾਰ ਹੈ ਸੋ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮੇਂ ਵਿਰਾਜਮਾਨ ਹੈ॥੧॥ਅਰ ਜੇ ਆ
ਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਕੁਸਾਵੀਏ ਅਰ ਕਟਾਵੀਏ ਅਰ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ
ਪੀਸਣ ਵਿਚ ਪੀਸਾਵੀਏ ਅਰ ਆ ਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਜਲਾਵੀਏ ਅ
ਰ ਭਸਮ ਨਾਲ ਰਲਾਵੀਏ ਪਰ ਤੌ ਭੀ ਮਹਾਰਾਜ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਆਵ
ਤਾ॥ਅਰ ਜੇ ਐਸੀ ਭੀ ਸਿਧ ਤਾ ਹੋਵੈ ਕਿ ਅਨਲ ਪਖੀ ਦੀ ਨਿਆਈ
ਸੈ ਅਸਮਾਨੀ ਭਵਾਂ ਅਰ ਖਾਵਣ ਪੀਵਣ ਛਡ ਦੇਈਏ ਅਰ ਨਦਰੀ
ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾਂ ਆਵੀਏ ਅਰ ਨਾ ਕਿਛੁ ਖਾਵੀਏ ਅਰ ਨਾਂ ਪੀਵੀਏ ਤੌ ਭੀ
ਮਹਾਰਾਜ ਕਾ ਅਰ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀ ਆਵਤਾ॥੩॥
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਂ ਕਿ ਲਖਾਂ ਮਣਾਂ ਕਾਗਦ ਹੋਨ ਅਤੇ ਪੌਣ

ਦੀ ਲੇਖਣ ਹੋਵੈ ਅਰ ਪਰਬਤ ਕੀ ਮਸ ਅਰ ਸਮੁੰਦਰ ਕੀ ਮਸਵਾਣੀ
ਹੋਵੈ ਅਰ ਭਾਉ ਲਿਖਾਰੀ ਹੋਵੈ ਤਦ ਭੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਅੰਤ ਨਹੀ ਲਿਖਿ
ਆ ਜਾਂਦਾ ॥੪॥ ਅਤੇ ਏਹ ਜੋ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਮਹਾਰਾਜ ਰਚੀ ਹੈ ਸੋ ਆਪਣੀ ਕੁ
ਦਰਤ ਕਰ ਰਚੀ ਹੈ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜ ਕਉ ਸਚ ਕਰ ਜਾਤਾ ਹੈ
ਸੋ ਉਨਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਨਾਮ ਜਪ
ਣਾ ਕਿਉਂਕਿ ਏਹੀ ਮਨੁਖਾ ਜਨਮ ਕਾ ਲਾਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਏਹ ਬਚਨ ਸੁਣਕੇ
ਸਭ ਆਇ ਚਰਨੀ ਲਗੇ ਤਬ ਬਾਬੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਨਾਮ ਦਾ ਮੰਤ੍ਰ ਦ੍ਰਿੜ੍
ੜਾਇਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮਰਦਾਨਿਆ
ਇਥੇ ਇਕ ਗੋਰਖ ਮਤਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸਭ ਸਿਧ ਉਥੇ ਸਿਵਰਾਤ ਦੇ
ਮੇਲੇ ਨੂੰ ਆਂਵਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਚਲ ਅਸੀ ਭੀ ਸਿਧਾਂ ਨਾਲ ਗੋਸਟਿ ਕਰੀਏ
ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਦੋਨੋ ਗੋਰਖਮਤੇ ਨੂੰ ਗਏ ਤਾਂ ਉਥੇ ਅਗੇ ਸਭ
ਜੋਗੀ ਇਕਠੇ ਹੋਏ ਸਨ ਜੋ ਨਾਨਕ ਫਕੀਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰੀਏ॥
ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਜੀਤਾਂਗੇ ਤਾਂ ਅਸਾਡਾ ਵਡਾ ਮਰਤਬਾ ਹੋਵੈਗਾ ਤਾਂ ਬਾ
ਬਾ ਜੀ ਉਥੇ ਜਾਇ ਪਿਪਲ ਹੇਠ ਆਸਣ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ
ਤੁਸਾਂ ਕੌਣ ਤਪ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਭ ਜਗਤ ਤੁਸਾਡੇ ਵਸ ਹੋਇਆ ਹੈ॥
ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਕ ਨਾਮ ਦੇ ਗਾਹਕ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਸਾਨੂੰ
ਜਗਤ ਦੇ ਵਸ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੁਛ ਪਰੋਜਨ ਨਹੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਸਦੈਵ
ਸਚਿੰਤਾਮਣ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਸੋ ਹੋਰਨਾਂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵੇਚਦੇ ਨਹੀਂ॥
ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬੇ ਸਬਦ ਕਹਿਆ॥ ॥ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧॥ ਕੋ
ਈ ਪੜ੍ਹਤਾ ਸਾਹਸਾਕਿਰਤਾ ਕੋਈ ਪੜ੍ਹੈ ਪੁਰਾਨਾ ਕੋਈ ਨਾਮ ਜਪੇਜ
ਪੁਮਾਲੀ ਲਾਗੈ ਤਿਸੈ ਧਿਆਨਾ ਅਬ ਹੀ ਕਬ ਹੀ ਕਛੂ ਨ ਜਾਨਾ ਤੇਰਾ
ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਪਛਾਨਾ ॥੧॥ ਨ ਜਾਨਾ ਹਰੇ ਮੇਰੀ ਕਵਨ ਗਤੇ ॥ ਹਮ ਮੂਰ
ਖ ਅਗਿਆਨ ਸਰਨ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਰਾਖਹੁ ਮੇਰੀ ਲਾਜ ਪ
ਤੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਕਬਹੂ ਜੀਅੜਾ ਊਭਿ ਚੜਤੁ ਹੈ ਕਬਹੂ ਜਾਇ ਪਇਆ

ਲੈ ਲੈ ਭੀ ਜੀਅੜਾ ਥਿਰ ਨ ਰਹਤ ਹੈ ਰੇ ਰੇ ਕੁੰਠ ਭਾਲੋ॥੨॥ ਮਰਣ ਲਿ
ਖਾਇ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਆਏ ਜੀਵਣ ਸਾਜਹੁ ਮਾਈ॥ ਏਕ ਚਲੇ ਹਮ ਦੇ
ਖਹਿ ਸੁਆਮੀ ਭਾਹਿ ਬਲੰਤੀ ਆਈ॥੩॥ ਨਾ ਕਿਸੀ ਕਾ ਮੀਤੁ ਨ ਕਿ
ਸੀ ਕਾ ਭਾਈ ਨਾ ਕਿਸੈ ਬਾਪੁ ਨ ਮਾਈ॥ ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕ ਜੇ ਤੂ ਦੇਵਹਿ
ਅੰਤੇ ਹੋਇ ਸਖਾਈ॥੪॥ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਸਾਸਤ੍ਰ
ਤ ਪੜ੍ਹਤਾ ਹੈ ਅਰ ਕੋਈ ਪੁਰਾਣ ਪੜ੍ਹਤਾ ਹੈ ਅਰ ਕੋਈ ਜਪ ਮਾਲਾ ਜਪ
ਤਾ ਹੈ ਅਰ ਕੋਈ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਲਗਾਂਵਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਹੁਣ ਭੀ
ਅਰ ਅਗੇ ਭੀ ਹੋਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਜਾਨਦਾ ਅਰ ਤੇਰਾ ਇਕ ਨਾਮ ਹੀ ਪਛਾ
ਣਦਾ ਹਾਂ॥੧॥ ਅਰ ਨਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਮੇਰੀ ਕਿਸ ਕਰ ਗਤ ਹੋ
ਵੈ ਕਾਹੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮੂਰਖ ਅਗਿਆਨੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਰਨ ਕਰਤਾਰ ਦੀ ਹਾਂ ਅ
ਤੇ ਜੇ ਤਿਸ ਕਿਰਪਾ ਕਰੈ ਤਾਂ ਅਸਾਡੀ ਲਾਜ ਪਤ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਦੇ ਵਿ
ਚ ਮਨ ਨੂੰ ਠਹਿਰਾਵੇ ਅਤੇ ਨਾਮ ਜਪੇ ਕਾਹੇ ਕਿ ਏਹ ਮਨ ਸੰਕਲਪਾਂ ਦਾ
ਬਧਾ ਹੂਆ ਕਦੇ ਅਕਾਸ ਦੇ ਸੁਖ ਨੂੰ ਭੋਗਦਾ ਹੈ ਅਰ ਕਦੀ ਪਤਾਲਾਂ ਦੇ
ਦੁਖ ਨੂੰ ਭੋਗਦਾ ਹੈ ਅਰ ਘਾਣੀ ਜੈੜ੍ਹ ਕੀਲਿਆ ਹੋਇਆ ਆਪਣਿਆਂ ਕਰਮਾਂ
ਦਾ ਬਧਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਚਾਰੇ ਕੂੰਟਾਂ ਨੂੰ ਭਾਲਦਾ ਹੈ ਅਰ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਜੀ ਜਿ
ਸ ਦਿਨ ਏਹ ਜੀਵ ਮਾਤਾ ਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਉਸੇ ਦਿਨ ਮਰ
ਨ ਦਾ ਲੇਖਾ ਇਸ ਦੇ ਮਥੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜੀਵਣ ਦਾ ਸਾਜਬ
ਣਾਂਵਦਾ ਹੈ॥ ਇਕ ਆਪਣੇ ਨੈਣੀਂ ਮਰਦੇ ਦੇਖੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ
ਅਵਸਥਾ ਭੀ ਬੀਤਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਵਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਖਾਈ ਅਗਨਿ
ਭੀ ਬਲਦੀ ਦੇਖਦਾ ਹੈ॥੩॥ ਪਰ ਨਾਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਪਦਾ ਅਤੇ ਆਪਨੇ
ਉਪਰ ਸਗੋਂ ਗੁਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਏਹ ਪੁਤ੍ਰ ਅਤੇ ਭਾਈ ਤੇ ਬਾਪ ਅਰ
ਮਾਈ ਅਰ ਹੋਰ ਸੋ ਹੈਨ ਪਰ ਇਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੋੜਨਾ॥ ਗੁਰੂ
ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਤਗੁਰੂ ਨਾਮ ਬਖਸਦੇ ਹੈਨ ਸੋ
ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਅੰਤ ਸਹਾਈ ਹੋਂਦਾ ਹੈ॥੪॥ ਜਾਂ ਏਹ ਸਬਦ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ

ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਗੁਰ ਕਿਸੈ ਕਰ ਸਿਧ ਪਦ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਗ
ਆਸੀ ਕਿਸੈ ਕਰ ਸਿਧ ਪਦ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਸਤ ਗੁਰ
ਇਸ ਕਲਜੁਗ ਵਿਚ ਦੁਰਲਭ ਹਨ ਕਿਉਂ ਕਿ ਸਮ ਦਮ ਕਰਕੈ ਜਿਨਾਂ
ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਵਾਸਨਾ ਜੀਤੀਆਂ ਹੈਨ ਅਤੇ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਮਿਲਨ ਕਰ ਮਨ
ਨੂੰ ਸਾਂਤ ਆਵਦੀ ਹੈ ਸੋਈ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੈਨ ਅਤੇ ਜਗਿਆਸੀ ਤਿਨੈ
ਨੂੰ ਜੋ ਜਿਨ ਨੇਂ ਜਗਤ ਵਲੋਂ ਵੈਰਾਗ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਨੁਖਾ ਜਨਮ
ਬਿਰਥਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਸਬਦ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਤ
ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਖੇ ਭੋਗ ਥੀਂ ਨਿਰਾਸ ਹੋਏ ਹਨ ਸੋਈ ਜਗਿਆ
ਸੀ ਪਰਮੇਸਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਂਦੇ ਹਨ॥ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੇ ਤੂੰ ਸ
ਤ ਜਗਿਆਸੀ ਹੋਵੈਂ ਅਤੇ ਗੋਰਖ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਲੇਵੈਂ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਤੀਨ
ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਤ੍ਰਿਹੁ ਕਾਲਾਂ ਦੀ ਗਿਆਤਾ ਕਰ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ
ਅਸਾਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਤੀਨ ਲੋਕ ਅਤੇ ਤੀਨ ਕਾਲ ਗੀਝੂਰੇ ਦਿਖਾਏ ਹ
ਨ ਸੋ ਹੋਰ ਗਿਆਤਾ ਕਰਕੇ ਕੀ ਲੇਣਾ ਹੈ ਅਰ ਅਸਾਂ ਨੇ ਤੀਨ ਲੋਕ ਅਰ
ਤੀਨ ਕਾਲ ਏਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਜੋ ਕੁਛ ਭਿਨ
ਭਾਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਹੈ ਸੀ ਅਰ ਅਬ ਅਸਾਨੂੰ ਸੂਮਾ
ਗਈ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਭਰਥਰੀ ਨਾਥ ਬੋਲਿਆ ਜੋ ਕਲਜੁਗ ਦੇ ਵਿਚ ਗੋਰਖ
ਨਾਥ ਤੀਂ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਾਹੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦਾ
ਸਾਧਨ ਦੇਕੇ ਚੇਲੇ ਚਿਰੰਜੀਵੀ ਕੀਤੇ ਹੈਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੇਰੀ
ਤਾਂ ਦੁਪਹਿਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮ੍ਰਿਤੁ ਹੋਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਗੋਰਖ ਤ੍ਰਿਕਾਲਗ ਹੈ ਤਾਂ
ਤੇਰਾ ਉਪਾਉ ਕਰੇ ਪਰ ਸਪਤ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਥੀਂ ਪਾਰ ਰਾਜਾ ਪਦਮਨਭੁ
ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਬੇਟੀ ਪਦਮਾਵਤੀ ਹੈ ਸੋ ਜੋ ਅਜ ਸੰਧਿਆ ਸਮੇਂ ਤੂੰ
ਵਿਆਜਾਵੇਂ ਅਰ ਤਿਸ ਨੂੰ ਵਰੇਂ ਤੂੰ ਤਬ ਤੇਰਾ ਜੀਵਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ
ਸਭ ਸਿਧ ਬੈਠੇ ਸਨ ਅਰ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਉਡਣ ਦਾ ਬਲ ਲਗੇ ਦਸ
ਣ ਪਰ ਦੋ ਪਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤ ਕਿਸੇ ਪਾਸ ਨ ਹੋਈ ਤਾਂ ਸ

Guru & Disciple

three divisions of time & space

Bharathari

ਤਨਾ ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੇ ਤੂੰ ਸਮਰਥ ਹੈਂ ਤਾਂ ਲੈ ਜਾਹ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਹੇ ਭਰਥਰੀ ਤੂੰ ਅਖੀਂ ਮੀਟ ਅਤੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਭੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਭੀ ਅਖੀਆਂ ਮੀਟ ਸੋ ਜਾਂ ਦੋਹਾਂ ਅਖੀਆਂ ਮੀਟੀਆਂ ਅਤੇ ਫੇਰ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ ਤਾਂ ਕਿਆ ਵੇਖਨ ਜੋ ਪਦਮਨਾਭ ਦੇ ਦੁਆਰੇ ਤੇ ਖਲੋਤੇ ਹਨ ਤਾਂ ਦੇਖਕੇ ਰਾਜੇ ਦੇ ਚੋਬਦਾਰ ਮੇਰੇ ਨੂੰ ਆਏ ਅਰ ਕਹਾ ਕਿ ਤੁਮ ਨੂੰ ਰਾਜਾ ਬੁਲਾਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਜਦ ਏਹ ਤੀਨੇਂ ਅੰਦਰ ਗਏ ਤਾਂ ਰਾਜਾ ਚਰਨੀ ਲਗਾ ਅਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੁਸੀ ਸੰਤ ਹੋ ਅਤੇ ਮੁਝ ਕੋ ਉਦਰ ਸੂਲ ਕਾ ਬੜਾ ਭਾਰੀ ਦੁਖ ਹੋ ਰਹਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕਰੋ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੇ ਤੂੰ ਅਪਣੀ ਬੇਟੀ ਦਾ ਅੱਜ ਸੀਧਿਆਂ ਵੇਲੇ ਭਰਥਰੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰ ਦੇਵੇਂ ਤਾਂ ਤੂੰ ਬਚਦਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਰਾਜੇ ਨੇ ਵਿਵਾਹ ਕਰਨਾ ਮੰਨਿਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਦਰ ਸੂਲ ਥੋਂ ਸੁਖ ਹੋਇਆ ਅਰ ਵਡੀਆਂ ਵਧਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਭਰਥਰੀ ਦਾ ਵਿਵਾਹ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਹੇ ਭਰਥਰੀ ਤੂੰ ਬਰਖ ਪ੍ਰਯੰਤ ਇਥੇ ਹੀ ਰਹੁ ਅਰ ਭੋਗ ਕਰ ਜੇਬ ਤੇਰਾ ਬੇਟਾ ਉਤਪਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤਬ ਤੂੰ ਫਿਰ ਸਿਧਾਂ ਵਿਚ ਆਵੀਂ ਤਾਂ ਭਰਥਰੀ ਨੂੰ ਛੋਡਕੇ ਬਾਬਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਫੇਰ ਉਥੇ ਹੀ ਪਿਪਲ ਦੇ ਹੇਠ ਆਸਣ ਆਇ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਿਧਾਂ ਨਾਲ ਗੋਸਟ ਕਰਦਿਆਂ ਦੁਪਹਿਰ ਹੋ ਗਏ

ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਕਹਿਆ ਕੇ ਸਾਈ ਏ ਭਰਥਰੀ ਨਾਥ ਨੂੰ ਕਿਥੇ ਛਡ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਛਾਵੇਂ ਬੈਠਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀ ਸਭ ਧੁਪੇ ਬੈਠੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਨੇ ਆਪਨੀ ਕਲਾ ਕਰਕੇ ਪਿਪਲ ਨੂੰ ਉਡਾਇਆ ਸੋ ਜਬ ਪਿਪਲ ਲਗਾ

ਉਤਨ ਤੌਂ ਬਾਬੇ ਪਿਪਲ ਨੂੰ ਪੰਜਾ ਮਾਰਿਆ ਤਾਂ ਓਹ ਪਿਪਲ ਹਰਾ ਹੋ ਗਿ
ਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਤ੍ਰ ਪਤ੍ਰ ਤੇ ਪੰਜਾ ਲਗ ਖਲੋਤਾ ਤਾਂ ਸਭੇ ਸਿਧ ਏਹ ਕੌਤ
ਕ ਦੇਖਕੇ ਆਨਿ ਅਸਟਾਂਗ ਡੰਡੌਤ ਕੀਤਾ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਗੇ ਉਸ
ਜਗਾ ਦਾ ਨਾਮ ਗੋਰਖ ਮਤਾ ਹੈ ਪਰ ਹੁਣ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਨਾਨਕ ਮਤਾ ਹੋ
ਵੇਗਾ ਅਰ ਜੋ ਕੋਈ ਇਹ ਤੇਰਾ ਪੰਜਾ ਪਤ੍ਰਾਂ ਦਾ ਦੇਖੇਗਾ ਅਰ ਚਰਚਾ
ਤੁਸਾਡੀ ਅਰ ਅਸਾਡੀ ਸੁਣੇਗਾ ਉਸ ਦੇ ਸਭ ਪਾਪ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਵਨਗੇ
ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਭ ਸਿਧਾਂ ਨੂੰ ਸਤਨਾਮ ਦਾ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਏ
ਹ ਤਾ ਨਾਨਕ ਮਤਾ ਹੋਇਆ ਪਰ ਹੁਣ ਚਲ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਹਸਤਨਾਂ
ਪੁਰ ਜੋ ਕੈਰਵਾਂ ਪਾਂਡਵਾਂ ਦੀ ਨਗਰੀ ਹੈ ਉਹਾਂ ਚਲ ਦਰਸਨ ਕਰੀਏ ਤਾਂ
ਬਾਬਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਰਮਤੇ ਰਮਤੇ ਹਸਤਨਾਪੁਰ ਅਰ ਦਰਵਾਜੇ ਦੇ
ਬਾਹਰ ਜਾ ਬੈਠੇ ਤਾਂ ਅਗੋਂ ਇਕ ਭਾਈ ਸਜਣ ਆਇ ਮਿਲਿਆ ਅ
ਤੇ ਉਸ ਬਹੁਤ ਆਦਰ ਭਾਉ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਸਾਡੇ ਠਾਕੁਰ ਦੁਆ
ਰੇ ਚਲਕੇ ਡੇਰਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਇਕ ਜਾਗੀਆਸੀ ਨੇ ਬਾਬੇ ਜੀ ਨੂੰ ਅਕੱਲਿ
ਆਂ ਹੋਕੇ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਏਹ ਬਡਾ ਠਗ ਹੈ ਅਤੇ ਏਹ ਦਿਨੇ ਆਏ
ਗਏ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਕੇ ਉਥੇ ਹੀ ਦਬ ਦੇ
ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਛ ਉਨਾਂ ਦਾ ਪਦਾਰਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਲੈਕੇ ਅਧਾ ਰਾਜੇ
ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਾ ਆਪ ਰਖਦਾ ਹੈ ॥ ਅਰ ਤੁਸੀਂ ਉਤਮ ਪੁਰਖ
ਦਿਸ ਆਂਵਦੇ ਹੋ ਸੋ ਤੁਸਾਂ ਇਸ ਦੇ ਠਾਕੁਰਦੁਆਰੇ ਡੇਰਾ ਨ ਕਰਨਾ
ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜੋ ਇਥੇ ਆਏ ਹਾਂ ਸੋ ਠਗਾਂ ਤੇ ਚੋਰਾਂ ਦਾ
ਉਧਾਰ ਕਰਨ ਆਏ ਹਾਂ ਤਾਂ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਕੁਛ ਡਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬੇ ਕ
ਹਿਆ ਕਿ ਚਲ ਮਰਦਾਨਾ ਭਾਈ ਸਜਣ ਦੇ ਘਰ ਡੇਰਾ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਮ
ਰਦਾਨਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਹੋ ਪਰ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰ
ਸੁਟੇਗਾ ਤਾਂ ਪਿਛਲੇ ਮੇਰੇ ਕੀ ਆਖਨਗੇ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ
ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਜੌ ਲਗ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਤੇ ਕਲ ਅਰ ਕਾਲ ਨ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਨੇ

ਵਸਤੂ ਇਕਠੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਤੈ ਲਗਾ ਏਹ ਸਰੀਰ ਗਿਰਨ ਤਲੀ
ਕਲੇ ਜਦ ਸੁਆਸਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਪੂਰਾ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਜਗਾ ਸਰੀਰ
ਗਿਰਨਾ ਹੋਵੇ ਸੋ ਜਾਗਾ ਭੀ ਹੋਵੇ ਅਰ ਜਿਸ ਸਸਤ੍ਰ ਯਾ ਜਿਸ ਸਰੀਰ
ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਛੁਟਣਾ ਹੋਵੇ ਸੋ ਜਦ ਓਹ ਸਭੋ ਸਬਬ ਬਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰੀ
ਰ ਛੁਟਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਸੰਸਾ ਨ ਕਰ ਅਤੇ ਫਿਰ ਜੇ ਅਸੀਂ ਤੈਨੂੰ ਮਰਾਇਕ

ਜਾਵਾਂ ਗੇ ਤਾਂ ਸੰਸੀ ਕੇਹੜਾ ਕੰ
ਗੇ ਸੋ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਮਰਦਾਨੇ
ਅਤੇ ਬਾਬੇ ਨੇ ਸਜਣ ਦੇ ਠਾਕ
ਰ ਦੁਆਰੇ ਡੇਰਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਫਿ
ਰ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਮਰਦਾਨਿ
ਆਂ ਸੂਹੀ ਰਾਗ ਵਿਚ ਸਬਦ
ਗਾਉ ॥ ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ॥੧

ਉਜਲੁ ਕੈਹਾਂ ਚਿਲਕਣਾਂ ਘੋਟਿਮ ਕਾਲੜੀ ਮਸੁ ॥ ਧੋਤਿਆਂ ਜੂਠਿ ਨ ਉਤ
ਰੈ ਜੇ ਸਉ ਧੋਵਾਂ ਤਿਸੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਸਜਣ ਸੇਈ ਨਾਲਿ ਮੈ ਚਲਦਿਆ
ਨਾਲਿ ਚਲੰਨਿ ॥ ਜਿਥੈ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਐ ਤਿਥੈ ਖੜੇ ਦਿਸੰਨਿ ॥੧॥ ਕੋਠੇ
ਮੰਡਪ ਮਾੜੀਆਂ ਪਾਸਹੁ ਚਿਤਵੀਆਹਾ ॥ ਢਠੀਆਂ ਕੰਮਿ ਨ ਆਵਨੀ ਵਿਚ
ਹੁ ਸਖਣੀਆਂਹਾ ॥੨॥ ਬਗਾ ਬਗੇ ਕਪੜੇ ਤੀਰਥ ਮੰਝਿ ਵਸੰਨਿ ॥ ਘੁਟਿ
ਘੁਟਿ ਜੀਆਂ ਖਾਵਣੇ ਬਗੇ ਨ ਕਹੀਅਨਿ ॥੩॥ ਸਿੰਮਲ ਰੁਖੁ ਸਰੀਰੁ ਮੈ
ਮੈਜਨ ਦੇਖਿ ਭੁਲੰਨਿ ॥ ਸੇ ਫਲ ਕੰਮਿ ਨ ਆਵਨੀ ਸੇ ਗੁਣ ਮੈ ਤਨਿ ਹੰਨਿ
॥੪॥ ਅੰਧੁਲੈ ਭਾਰੁ ਉਠਾਇਆ ਡੂਗਰ ਵਾਟ ਬਹੁਤੁ ॥ ਅਖੀ ਲੋੜੀ ਨਾ ਲ
ਹਾ ਹਉ ਚੜਿ ਲੰਘਾਂ ਕਿਤੁ ॥੫॥ ਚਾਕਰੀਆਂ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਅਵ
ਰ ਸਿਆਣਪ ਕਿਤੁ ॥ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ਤੂੰ ਬਧਾ ਛੁਟਹਿ ਜਿਤੁ ॥੬॥
੧॥ ਸਜਣ ਪਰਮਾਰਥ ॥ ਅਰ ਬਾਬੇ ਨੇ ਸਜਣ ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਕੇ ਏਹ ਸ
ਬਦ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜੋ ਕਾਂਜੀਕਾ ਬਾਸਣ ਉਜਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੂਪੇ ਕੀ ਨਿ

ਆਈਂ ਲਿ ਸਕਤਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧੋਈ ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਲਖ ਨਿਕਲ
ਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਕੇ ਅੰਗ ਮੇਂ ਕਾਲਖ ਰਚੀ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਉਤਰਤੀ ਨਹੀਂ
ਅਤੇ ਜਿਨੰ ਆਪਣਿਆਂ ਸਨਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਤ੍ਰ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜੇ ਅ
ਪਣੇ ਸਹਾਇਕ ਜਾਣੀਦੇ ਹਨ ਸੋ ਸਭ ਨਾਇ ਏਥੇ ਹੀ ਰਹਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪ
ਨੇਂ ਕਰਮਾਂ ਭਲਿਆਂ ਬੁਰਿਆਂ ਨੇ ਨਾਲ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਭਲੇ ਕਰਮ ਹੀ ਇ
ਸਦੇ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈਨ ਅਰ ਜਿਥੇ ਧਰਮਰਾਇ ਦੇ ਲੇਖਾ ਦੇਣਾ ਹੈ ਤਿਥੇ ਭਲੇ ਕ
ਰਮਾਂ ਹੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਅਰ ਕੋਠੇ ਅਰ ਮੰਡਪ ਅਰ ਮਾੜੀਆਂ
ਉਤੇ ਜੋ ਧਨ ਲਾਈਤਾ ਹੈ ਅਰ ਚਿਤ੍ਰ ਸਾਲ ਪਈਆਂ ਕਰੀਦੀਆਂ ਹੈਨ
ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਜੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਪਦਾਰਥ ਲਈਦੇ ਹਨ ਸੋ ਓਹਿ ਕੋਠੇ ਭੀ ਤੇ
ਸਰੀਰ ਭੀ ਸਭ ਗਿਰ ਪਵਨਗੇ ਅਤੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਲੇਖਾ ਸਿਰ ਤੇ ਰਹਿਜ
ਵੇਗਾ ਅਰ ਜੋ ਬਗਾਂ ਦੀ ਨਿਆਈ ਸਾਧ ਅਰ ਉਜਲ ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਿਰ
ਕੇ ਬੈਠੀਦਾ ਹੈ ਅਰ ਤੀਰਥ ਉਤੇ ਨਿਵਾਸ ਕਰੀਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੀਆਂ ਨੂੰ
ਮਾਰ ਮਾਰ ਉਨਾਂ ਦੇ ਪਦਾਰਥ ਲਈਦੇ ਹੈਨ ਤਾਂ ਤੇ ਅਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਜੋ
ਹਨ ਸੋ ਸਿੰਮਲ ਬ੍ਰਿਛ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਹਨ ਕਿਉਂ ਕਿ ਸਿੰਮਲ ਨੂੰ ਤੋਤੇ ਉ
ਚਾ ਅਰ ਫਲਾਂ ਫੁਲਾਂ ਵਾਲਾ ਦੇਖ ਕੇ ਆਇ ਬੈਠਤੇ ਹਨ ਅਰ ਫਲ ਉਨ
ਕੇ ਫਿਕੇ ਅਰ ਬਕ ਬਕੇ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਓਹਿ ਦੇਖ ਕੇ ਪਛੋਤਾਂਵਦੇ ਹਨ
ਤੈਸੇ ਅਸਾਡਾ ਹਾਲ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਦੂਰੋਂ ਲੋਕ ਸਾਧ ਜਾਣਕੇ ਡੇਰਾ ਆਣ
ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਮ ਉਨ ਕੋ ਮਾਰ ਕਰ ਦਬਦੇ ਨੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਧਰ
ਮਰਾਇ ਦੀਆਂ ਸਜਾਈ ਹੋਵਨਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇਹ ਜੋ ਅਧਾ ਅ
ਸਾਡਾ ਜੀਉ ਹੈ ਸੋ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਭਾਰ ਉਠਾਂਵਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੀਆਨ
ਅਰ ਭਗਤ ਕੇ ਜੋ ਦੋਇ ਨੇਤ੍ਰ ਹਨ ਅਰ ਜਿਨੇ ਨੇਤ੍ਰੋਂ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ
ਕੋ ਪਛਾਨਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭੌਜਲ ਸੇ ਤਰ ਜਾਵਣਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਸੰਗ
ਬਿਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਂਦੇ ਪਰ ਜੈਸੇ ਚਾਕਰ ਸੁਆਮੀ ਕੀ ਆਗਿਆ
ਤਤਕਾਲ ਮੰਨਿ ਕੇ ਕਾਰਜ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜੋ ਸੰਤਾਂ ਕੇ ਵਚਨ ਸੁਣਕੇ

ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੁਗਿਆਈ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਤੇ ਕੋਰਾਸਿਆਣਪ
ਕੈ ਮਨ ਨਹੀਂ ਆਵਤੀ ਪਰ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ ਛਡਕੇ ਅਗੇ ਪਰਮੇਸਰ
ਕਾ ਨਾਮ ਧਿਆਵਹਿਗੇ ਸੋ ਆਗਿਆਨ ਸੇ ਛੂਟਹਿਗੇ ਅਰ ਗਿਆਨ
ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵਹਿਗੇ ॥੪॥ ਸੋ ਜਾਂ ਇਤਨੇ ਵਚਨ ਬਾਬੇ ਕਹੇ ਤਾਂ ਸਜਣ
ਆਇ ਚਰਨੀ ਲਗਾ ਤਾਂ ਉਸਨੋ ਕੋ ਸਤਿਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਬਾਬੇ ਦ੍ਰਿੜਾ
ਇਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਏਹ ਸਜਣ ਜੋ ਆਇ
ਚਰਨੀ ਲਗਾ ਹੈ ਸੋ ਏਸ ਬੜੇ ਪਾਪ ਕੀਤੇ ਹਨ ਪਰ ਜੈਸਾ ਇਹ ਪਾਪੀ
ਹੈ ਤੈਸਾ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾਮ ਬੜਾ ਦਾਤਾਰੁ ਹੈ ਕਯੋਂ ਕਿ ਨਾਮ ਨੇ ਅਜ
ਮਲ ਆਦਿਕ ਪਾਪੀ ਕਈ ਉਧਾਰੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੂੰ ਭੀ ਜੇ ਪਾਪ ਅਗੇ ਛੱਡ
ਦੇਂਗਾ ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਭੀ ਉਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਸਜਣ ਪੈਰਾਂ ਤੇ ਡਿਗ ਪਇਆ
ਅਰ ਕਹਆ ਕਿ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਪਾਪ ਮੇਰੇ ਬਖਸੀਅਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਗੇ
ਨਾਰਾਇਣ ਦਾ ਮੈਂ ਭਜਨ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵ ਭੀ ਮੈਂ ਕਰਾਂਗ
ਤਾਂ ਵਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਨਾਰਾਇਣ ਦਾ ਨਾਮ ਐਸਾ ਹੈ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਪਾਪਾਂ
ਨੂੰ ਨਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗੋਂ ਉਪਜਣੇ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦਾ ਸੋ ਤੂੰ ਸਂ ਨਾਮ ਭੀ
ਜਪਣਾਂ ਤੇ ਬਾਣੀ ਭੀ ਪੜਨੀ ਸੋ ਏਹ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਅ
ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਕਾਂਸੀ ਨੂੰ ਚਲੇ ॥ ਅਰ ਗੰਗਾ ਅਰ ਜਮਨਾ ਕੇ ਕੰਠੇ ਜਾ
ਇ ਡੇਰਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਸਭਨਾਂ ਪੰਡਤਾਂ ਨੂੰ ਖਬਰ ਪਈ ਅਰ ਸਭ ਦਰਸਨ
ਕਉ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਤਾਂ ਪੰਡਤਾਂ ਪੁਛਿਆ ਜੋ ਅਸੀਂ ਨਿਤ ਵੇ
ਦਾਂ ਸਾਸਤ੍ਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ ਅਰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਸੋ ਅਸਾਡਾ ਅਹੰਕਾਰ ਕਿ
ਉਂ ਨਹੀਂ ਮਿਟਦਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਅੰਦਰਹੁ ਜੋ ਖੋਟ ਨਹੀਂ ਉਠਤ
ਸਿ ਇਸੇ ਹੀ ਵਾਸਤੇ ਵੇਦਾਂ ਦੇ ਵਚਨ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਗੁ
ਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਸਿਰੀ ਰਾਗ ਵਿਚ ਸਬਦ ਬੋਲਿਆ ॥ ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ
ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਲਬੁ ਕੁਤਾ ਕੂੜੁ ਚੂਹੜਾ ਠਗਿ ਖਾਧਾ ਮੁਰਦਾਰੁ ॥ ਪਰ ਨਿੰ
ਦਾ ਪਰ ਮਲੁ ਮੁਖ ਸੁਧੀ ਅਗਨਿ ਕ੍ਰੋਧੁ ਚੰਡਾਲੁ ॥ ਰਸ ਕਸ ਆਪਿ

ਸਲਾਹਣਾ ਏ ਕਰਮ ਮੇਰੇ ਕਰਤਾਰਾ॥੧॥ ਬਾਬਾ ਬੋਲੀਐ ਪਤਿ ਹੋਇ॥
ਊਤਮ ਸੇ ਦਰਿ ਊਤਮ ਕਹੀਅਹਿ ਨੀਚ ਕਰਮ ਬਹਿ ਰੋਇ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥
ਰਸੁ ਸੁਇਨਾ ਰਸੁ ਰੁਪਾ ਕਾਮਣਿ ਰਸੁ ਪਰਮਲ ਕੀ ਵਾਸੁ॥ ਰਸੁ ਘੋੜੇ
ਰਸ ਸੇਜਾ ਮੰਦਰਿ ਰਸੁ ਮੀਠਾ ਰਸੁ ਮਾਸੁ॥ ਏਤੇ ਰਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਕੈ ਘ
ਟਿ ਨਾਮ ਨਿਵਾਸੁ॥੨॥ ਜਿਤੁ ਬੋਲਿਐ ਪਤਿ ਪਾਈਐ ਸੋ ਬੋਲਿਆ
ਪਰਵਾਣੁ॥ ਫਿਕਾ ਬੋਲਿ ਵਿਗੁਚਣਾ ਸੁਣਿ ਮੂਰਖ ਮਨ ਅਜਾਣ॥ ਜੋ ਤਿ
ਸੁ ਭਾਵੈ ਸੇ ਭਲੇ ਹੋਰਿ ਕਿ ਕਹਣ ਵਖਾਣ॥੩॥ ਤਿਨ ਮਤਿ ਤਿਨ ਪਤਿ ਤਿ
ਨ ਧਨੁ ਪਲੈ ਜਿਨ ਹਿਰਦੈ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ॥ ਤਿਨ ਕਾ ਕਿਆ ਸਾਲਾਹ
ਣਾ ਅਵਰ ਸੁਆਲਿਉ ਕਾਇ॥ ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਬਾਹਰੇ ਰਾਚਹਿ ਦਾਨਿ ਨ
ਨਾਇ॥੪॥ ਤਿਸ ਕਾ ਪਰਮਾਰਥ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਲਬ ਜੋ
ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਕੁਤਾ ਹੈ ਅਰ ਝੂਠ ਬੋਲਨਾ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਚੂੜ੍ਹਾ ਹੈ
ਅਰ ਠਗੀ ਕਰਕੇ ਜੋ ਖਾਵਣਾ ਹੈ ਸੋ ਮੁਰਦੇ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਅਰ ਪਰਾ
ਈ ਜੋ ਨਿੰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਸੁਧੀ ਵਿਸਟਾ ਹੈ ਅਰ ਕ੍ਰੋਧ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਅਗਨਿ ਦੇ
ਅਤੇ ਚੰਡਾਲ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਰਸ ਖਾਣੇ ਅਰ ਆਪਨੀ ਸਲਾਹ
ਣੇ ਜੋ ਅਸੀ ਬੜੇ ਸ੍ਰੇਸ਼ਟ ਹਾਂ ਏਹ ਮੇਰੇ ਕਰਮ ਪਏ ਹੋਏ ਹਨ ਤਾਂ ਪਰ
ਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾਮ ਕੀ ਕ੍ਰਿਦੇ ਵਿਖੇ ਬਾਹਰੇ ਕਯੋਂ ਕਿ ਜੌ ਲੌ ਮਤ ਸਾਂਗ ਨ
ਹੋਵੇ ਤਬ ਲਗ ਮਨ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਬਾਬਾ ਐਸੇ ਬੋਲੀਏ
ਜਿਤ ਬੋਲਿਆਂ ਪਤਿ ਰਹਿਆ ਵੇ ਕਯੋਂ ਕਿ ਜੋ ਉਤਮ ਕਰਮ ਕਰਤੇ ਹੈ
ਸੋਈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਦੁਆਰੇ ਉਤਮ ਕਹੀਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਨੀਚ ਕਰ
ਮ ਕਰਤੇ ਹਨ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸਰ ਸਜਾਇ ਦੇਵੇਗਾ ਅਰ ਓਹ ਧਰ
ਮਰਾਇ ਦੇ ਬੈਠੇ ਰੋਵਨਗੇ ਅਰ ਏਹ ਜੋ ਕੇਈ ਮਾਨ ਹੈ ਸੋ ਸਰੀਰ ਦਿ
ਆਂ ਰਸਾਂ ਵਿਚ ਫਥਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮ ਦਾ ਰਸ ਕਿਉਂ ਕਰ ਆਵੇਗਾ
ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਉ ਸੁਇਨੇ ਕਾ ਰਸ ਹੈ ਅਰ ਕਿਸੇ ਕਉ ਰੁਪੇ
ਕਾ ਰਸ ਹੈ ਅਰ ਕਿਸੇ ਕਉ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਰਸ ਹੈ ਅਰ ਕਿਸੇ ਕਉ ਚੰਦਨ

ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਕਾ ਰਸ ਹੈ ਅਰ ਕਿਸੇ ਕਉ ਘੋੜੇ ਕਾ ਰਸ ਹੈ ਅਰ ਕਿਸੇ ਕਉ ਸੇਜ ਕਾ ਰਸ ਹੈ ਅਰ ਕਿਸੇ ਕਉ ਮੰਦਰ ਬਨਾਵਨੇ ਕਾ ਰਸ ਹੈ ਅਰ ਕਿਸੇ ਕਉ ਮਿਠੇ ਖਾਵਣੇ ਕਾ ਰਸ ਹੈ ਅਰ ਕਿਸੇ ਕਉ ਮਾਸ ਖਾਵਣੇ ਕਾ ਰਸ ਹੈ ਏਤੇ ਰਸ ਤਾਂ ਸਰੀਰ ਕੇ ਵਿਚ ਹਨ ਨਾਮ ਇਸ ਸਰੀਰ ਮੇਂ ਕਿੰਕਰ ਨਿਵਾਸ ਕਰੇਗਾ ॥੨॥ ਅਰ ਮਿਠਾ ਬੋਲਨ ਕਰਕੇ ਇਸਦੀ ਪਤ ਰਹੰਦੀ ਹੈ ਅਰ ਫਿਕਾ ਬੋਲਣ ਕਰਕੇ ਇਸਦੀ ਪਤਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਸੋ ਵਾਗੁਰੂ ਕਾ ਭਾਣਾ ਮਿਠਾ ਕਰਕੇ ਮੰਨਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ॥੩॥ ਅਰ ਮਤਿ ਭੀ ਤਿਨਹੀ ਕੀ ਉਜਲ ਹੈ ਅਰ ਪਤਿ ਭੀ ਤਿਨਹੀ ਕੀ ਹੈ ਅਰ ਨਾਮ ਰੂਪ ਧਨ ਭੀ ਤਿਨਹੀ ਕੇ ਪਲੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜਿਨਾਂ ਕੇ ਰਿਦੇ ਮੇਂ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਬਚਨ ਸਮਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਉਸਤਤ ਨਿੰਦਾ ਅਵਰ ਕਵਣ ਹੈ ਅਰ ਸੋਈ ਉਸਤਤਿ ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਹਨ ॥ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਦੇ ਹੈਨ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਨਜਰ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਾ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਦਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ॥੪॥ ਤਾਂ ਪੰਡਿਤਾਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਇਸ ਕਾਂਸੀ ਪੁਰੀ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਵੇਦਾਂ ਮਾਹਿ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿਓਂ ਕਿ ਜੋ ਇਸ ਕਾਂਸੀ ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਪਾਪੀ ਵ ਪੁੰਨੀ ਜੀਵ ਸਰੀਰ ਤਿਆਗਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਿਵ ਪੁਰੀ ਕਉ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮਰਤੇ ਵੇਰੀ ਸਿਵ ਜੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਦੇ ਕੰਨ ਵਿਚ ਸੁਨਾਵਤੇ ਹੈਨ ਅਤੇ ਨਾਮ ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਐਸਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਜੀਵ ਕਿਸੇ ਦੇਸ ਮੇਂ ਪੜੇ ਸੋਈ ਮੁਕਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਕਾਂਸੀ ਕਉ ਛਡਕੇ ਮਗਹਰ ਮੇ ਜਾਇ ਬਸੇ ਹੈਂ ਜੋ ਉਹਾਂ ਹੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਤੇ ਰਹੀ ਹੈ ਅਰ ਉਹਾਂ ਹੀ ਮੁਕਤਿ ਪਦੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਮਹਾਰਾਜ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਮੁਕਤ ਕਰਨਹਾਰਾ ਹੈ ॥ ਤਾਂ ਪੰਡਿਤਾਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਤੋ ਅਨੇਕ ਨਾਮ ਹੈਂ ਸੋ ਕੌਨਸਾ ਮਹਾਰਾਜ ਕਾ ਨਾਮ ਮੁਕਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੈਤਨੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਤੇ ਬੇੜੀਆਂ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਤੀ

ਅੰਤੇ ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਸਬੇ ਤੀਰਥ ਕੇ ਈ ਚਰਤਾ ਹੈ ਉਸੇ ਨਾਲ ਲਗੀ ਪਰ ਜੈਸਨ ਹੈ ਸੋ
ਤੈਸੇ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਨਾਮ ਸਭ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਹਾਰੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੈਸੇ ਨਸਾਂ ਨਾਮੁ
ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕਉ ਉਪਦੇਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਇਸ ਨੇ ਕਾਲਿਆ ਦਕਰਤਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਏਹ ਵਚਨ ਸੁਣਕੇ ਸਭ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕੇ ਚਰਨਾਂ ਪਰ ਗਿਰ ਪੜੇ ਤਾਂ ਬਾਬਾ
ਜੀ ਨੇ ਉਨ ਕੋ ਸਤਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਕੀਤਾ ॥ ਤਬ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਅਜੁਧਿ
ਆ ਕੋ ਜਾਤ ਭਏ ਅਰ ਕਹਾ ਕਿ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਏਹ ਅਜੁਧਿਆ ਨਗਰੀ
ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਕੀ ਹੈ ਸੋ ਚਲ ਇਸ ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰੀਏ ਤਬ ਬਾਬਾ
ਜੀ ਨਦੀ ਤੇ ਜਾਇ ਉਤਰੇ ਅਤੇ ਸੁਣਕਰ ਸਭ ਲੋਕ ਚਰਨੀ ਆਇ ਲਗੇ
ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨਗਰੀ ਤੇ ਸਾਥ ਲੇ ਗਏ ਸੋਅ
ਰ ਏਹ ਨਗਰੀ ਕਹਾਂ ਸੇ ਆਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਪੰਡਿਤਾਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਪ
ਰਤੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਗਏ ਪਰ ਜਉਨ ਸੇਵਕ ਸਨ ਉਨ ਕਾ ਕਰਤੇ ਸੇ ਅਰ ਨਾ
ਮ ਉਨ ਕਾ ਜਪਤੇ ਸੇ ਓਹ ਬੈਕੁੰਠ ਧਾਮ ਨੂੰ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਏ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋ
ਇਆ ਭੁਸੀ ਤੀ ਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪੋ ਅਰ ਧਿਆ
ਨ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਭੁਸੀ ਤੀ ਬੈਕੁੰਠ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵਹੁਗੇ ਤਾਂ ਉਨ ਕਹਿਆ ਜੀ
ਗੁਰੂ ਕਿਤਨੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਗੁਰੂ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ
ਹਨ ਜੋ ਏਕ ਪੰਡਤ ਗੁਰੂ ਹੈਨ ਅਉਰ ਏਕ ਅਉਧੂਤ ਗੁਰੂ ਹੈਨ ਅਰ
ਏਕ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਗੁਰੂ ਹਨ ਪਰ ਜੋ ਪੰਡਤ ਗੁਰੂ ਹਨ ਸੋ ਅਉਰੋਂ ਕੋ
ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ ਹਨ ਅਰ ਆਪ ਨਹੀਂ ਕਮਾਵਤੇ ਸੋ ਤਿਨ ਕੇ ਮਿਲਨੇ ਕਾ
ਫਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਜੈਸੇ ਅੰਧਾ ਜੋ ਮੁਹਾਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ
ਆਪ ਤਰ ਜਾਨਤਾ ਹੈ ਪਰ ਪਾਰ ਕੀਦਾ ਨਜਰ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਤਾਂ ਅਉਰੋਂ ਕੋ
ਪਾਰ ਕੈਸੇ ਕਰ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ ॥ ਅਰ ਦੂਸਰਾ ਅਉਧੂਤ ਗੁਰੂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ
ਉਨ ਕੇ ਵਿਦਿਆ ਰੂਪੀ ਹਾਥ ਅਰ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਹੋਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸੰਤ ਨੂੰ ਮਿ
ਲਕੇ ਓਹ ਜੋਗ ਅਰ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਓਹ ਆਪਣਾ ਤਾਂ
ਉਧਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਪਰ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਉਧਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਤਾ ਜੈਸੇ

ਪਿਗਲਾ ਮੁਹਾਣਾ ਆਪ ਤਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਪਰ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀ ਤਰਾ
ਸਕਤਾ ਔਰ ਜੋ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਹੈਨ ਸੋ ਵਿਦਿਆ ਕਰ ਭੀ ਸੰਪੰਨ ਹੈਨ
ਅਰ ਗਿਆਨ ਅਰ ਜੋਗ ਕਰ ਭੀ ਸੰਪੰਨ ਹੈਨ ਸੋ ਓਹਿ ਆਪ ਭੀ ਕਲਿ
ਆਣ ਰੂਪ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਉਨਕੇ ਮਿਲਤੇ ਹਨ ਤਿਨਕਾ ਭੀ ਉਧਾਰ ਹੋਤਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਜੋ ਉਨਕਾ ਉਪਦੇਸ ਸੁਨਤੇ ਹੈਨ ਤਿਨਕੋ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ
ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਉਨਕੀ ਗਤਿ ਤਾਂ ਦੇਖਤੇ ਹੈਨ ਉਨਕਾ ਭੀ ਕਲਿਆਣ ਹੋਤਾ ਹੈ
ਜੈਸੇ ਮੁਹਾਣਾ ਸੁਜਾਨ ਨਦੀ ਪਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜਿਸਕੇ ਬੇੜੀ ਪਰ ਲੰਘਾ
ਵਣਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਬੇੜੀ ਪਰ ਲੰਘਾਵਤਾ ਹੈ ਔਰ ਕਿਸੇ ਕੇ ਸਰਨ
ਹੀ ਅਰ ਕਿਸੇ ਕੇ ਤੁਲਹੇ ਪਰ ਸੋ ਜਿਸ ਤਰਹ ਪਾਰ ਲੰਘਾਵਣਾਂ ਹੋਤਾ
ਹੈ ਤਿਵੇਂ ਲੰਘਾਵਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸੁਣਕਰ ਸਭ ਲੋਕ ਬਾਬੇ ਜੀ
ਕੀ ਚਰਨੀ ਗਿਰ ਪੜੇ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਸਾਡਾ ਉਧਾਰ ਕਰੀਏ ਤਾਂ
ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਗਤ ਨੂੰ ਅਨਿਤ ਜਾਣਨਾ ਅਰ ਸਤਿਨਾਮ ਕਾ
ਜਾਪ ਕਰਨਾ ਸੋ ਏਹ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਅਗੇ ਗਾਇਆਂ
ਨੂੰ ਟੁਰੇ ਸੋ ਜਬ ਗਾਇਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਸਭ ਉਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆ
ਣ ਦਰਸਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਪੁਛਿਆ ਇਸ ਨਗਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਗਾਇਆ
ਕਿਉਂ ਕਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਗਾਇਆ ਸੁਰ ਨਾਮ ਰਾਖ
ਸ ਸੀ ਅਰ ਤਿਸਕੇ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਸੀ ਸੋ ਉਸ
ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਤਪ ਕੀਤਾ ਅਰ ਮਹਾਰਾਜ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਕੇ ਕਹਾ ਕੁਛ ਵਰ ਮੰਗ
ਤਾ ਉਸ ਕਹਿਆ ਸਾਰਾ ਜਗਤ ਹੀ ਨਰਕ ਕੋਈ ਨ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇ
ਆ ਕਿ ਜੇ ਕਦੀ ਸਿ ਸਾਰ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਨ ਭੋਗੇਗੇ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਜ
ਗਤ ਭ੍ਰਸਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਰਾਖਸ ਕਹਿਆ ਕਿ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਦੇ
ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਫਲ ਮੈਨੂੰ ਭੁਗਾਈਏ ਤਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਆਗਿਆ ਹੂਈ ਕਿ
ਤੂ ਇਸੀ ਪ੍ਰਿਥੀ ਪਰ ਸੈਨ ਕਰ ਸੋ ਅਬ ਜੋ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਉ
ਪਰ ਆਨ ਸਰੀਰ ਤਿਆਗੇਗਾ ਸੋ ਮੇਰੀ ਪੁਰੀ ਨੂੰ ਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ

ਦੇਗਾ ਅਰ ਜਿਨਕੇ ਪਿਤਰ ਅਵਗਤ ਗਏ ਹੋਏ ਹੋਨਗੇ ਸੋ ਜੇ ਵੀਆਂ ਉਨ
ਕੇ ਪਿੰਡ ਪਤਲ ਕਰਨ ਤਾਂ ਉਨ ਕੀ ਭੀ ਉਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਨਾਂ ਪੰਡ
ਤਾਂ ਨੇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪਰਦੇਸ ਫਿਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੇ ਪਿਤਰਾਂ ਦਾ ਤੇ
ਆਪਣ ਦੀਵਾ ਅਰ ਕ੍ਰਿਆ ਕਰ ਛਡੋ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਸਾਂ ਅ
ਪਣੇ ਪਿਤਰਾਂ ਦਾ ਅਤੇ ਆਪਣਿਆਂ ਜਗਿਆਸੀਆਂ ਦਾ ਅਤੇ ਆਪਣਾ
ਭੀ ਦੀਵਾ ਅਰ ਕਿਰਿਆ ਕਰ ਛਡੀ ਹੈ ਪਰ ਐਸੀ ਕਿਰਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ
ਅਗਿਆਨ ਦਾ ਅੰਧੇਰ ਸਭ ਮਿਟ ਗਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਰਗ ਅਰ ਨਰ
ਕ ਜੋ ਹੈਨ ਸੋ ਅਗਿਆਨ ਵਿਖੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੇ ਜਿਨਾਂ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਦੀਵਾ ਬਾ
ਲਿਆ ਹੈ ਤਿਨ ਕਾ ਉਧਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਸ ਕੇ ਪਰਥਾਇ ਬਾ
ਬਾ ਜੀ ਨੇ ਆਸਾ ਰਾਗ ਵਿਚ ਸਬਦ ਬੋਲਿਆ॥ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧॥
ਦੀਵਾ ਮੇਰਾ ਏਕ ਨਾਮ ਦੁਖ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਤੇਲ॥ ਉਨ ਚਾਨਣ ਓਹ ਸੋਖਿ
ਆ ਚੂਕਾ ਜਮ ਸਿਉਂ ਮੇਲ॥੧॥ ਲੋਕਾ ਮਤ ਕੋ ਫਕੜ ਪਾਇ॥ ਲਖ ਮੜ੍ਹਿਆ
ਕਰ ਏਕਠੇ ਏਕ ਰਤੀ ਲੇ ਭਾਹਿ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥ ਪਿੰਡ ਪਤਲ ਮੇਰੀ ਕੇ
ਸੋ ਕਿਰਿਆ ਸਚ ਨਾਮ ਕਰਤਾਰ॥ ਐਥੈ ਓਥੈ ਆਗੈ ਪਾਛੈ ਏਹ ਮੇਰਾ
ਆਧਾਰ॥੨॥ ਗੰਗ ਬਨਾਰਸ ਸਿਫਤ ਤੁਮਾਰੀ ਨਾਵੈ ਆਤਮ ਰਾਉ॥ ਸ
ਚਾ ਨਾਵਣ ਤਾਂ ਥੀਐ ਜਾਂ ਅਹਿਨਿਸ ਲਾਗੈ ਭਾਉ॥੩॥ ਇਕ ਲੋਕੀ ਹੋਰ
ਛਮਿਛਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਵਟ ਪਿੰਡ ਖਾਇ॥ ਨਾਨਕ ਪਿੰਡ ਬਖਸੀਸ ਕਾ
ਕਬਹੂੰ ਨਿਖੂਟਸ ਨਾਹਿ॥੪॥ ਅਥ ਸਕਾ ਪਰਮਾਰਥ॥ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕ
ਹੈਂ ਹੈਂ ਕਿ ਦੀਵਾ ਜੋ ਮੈਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਏਕ ਨਾਮ ਕਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਇਸੀ
ਅੰਕੇ ਸੰਕੋਚਣ ਕਾ ਜੋ ਦੁਖ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਜਾਗ੍ਰਤ ਕਾ ਦੁਖ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਵਿ
ਚ ਤੇਲ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨਾਮ ਕੇ ਚਾਨਣੇ ਕਰ ਮੇਰਾ ਦੁਖ ਧਾਰਿਗ
ਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਲੋਕਾ ਹੇ ਮਤ ਕੋਈ ਵਿਕਰਮਾਂ ਕੀ ਫਕੜੀ ਵਿਚ ਪ
ਉਦੇ ਹੋਵਹੁ ਕਾਹੇ ਕਿ ਜੈਸੇ ਅਠਾਰ ਭਾਰ ਲਕੜੀਆਂ ਦੇ ਹੋਵਨ ਅਰ ਜੋ ਉ
ਸ ਵਿਚ ਇਕ ਭਾਹਿ ਦੀ ਅਗਿਆਰੀ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਸਭ ਜਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹੈਂ

ਤੈਸੇ ਜਨਮਾਂ ਜਨਮਾਂ ਦੇ ਪਾਪ ਇਕ ਮਨ ਹੋਇਕੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦਾ ਭ
ਜਨ ਕੀਤਿਆਂ ਸਭ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਪਿੰਡ ਪਤਲ ਜੋ ਮੇਰੀ
ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ਅਰ ਕਿਰਿਆ ਭੀ ਮੇਰੀ ਸਚਾ ਨਾਮ
ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਜੋ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਦੇਹ ਦਾ ਸਾਖੀ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਸ
ਹੋ ਇਸ ਲੋਕ ਵਿਚ ਭੀ ਅਰ ਪਰਲੋਕ ਵਿਚ ਭੀ ਅਰ ਅਗੇ ਭੀ ਅ
ਰ ਪਿਛੇ ਭੀ ਮੇਰਾ ਅਧਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਗੰਗਾ ਅਰ ਬਨਾਰਸ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਮਾ
ਣਨ ਦੀ ਭ੍ਰਾਂਤਿ ਹੈ ਅਰ ਇਸਨਾਨ ਜੋ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਆਤਮ ਮਾਰਗੀਆ
ਨ ਸਮਝਕਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਰ ਸਚਾ ਨਾਵਣ ਤਿਨਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜੇਹ
ੜੇ ਅਠੋ ਅਠੇ ਪਹਿਰ ਸਚੇ ਸਬਦ ਨਾਲ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ
ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜੋ ਵਟਕੇ ਪਿੰਡ ਖੁਆਂਦੇ ਹਨ ਸੋ ਦਸ ਗਾਤ੍ਰ ਪਿਤਰਾਂ ਦੇ ਰਜਾਉ
ਣ ਵਾਸਤੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਜਗ ਹੋਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰ
ਸਨ ਵਾਸਤੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਤਗੁਰਾਂ ਦਾ ਜਦ ਗਿਆਨ ਹੋਵੇ ਸੋ
ਫੇਰ ਓਹ ਆਪਨੂੰ ਆਤਮ ਮਾਰਗ ਜਾਣਦੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਇਹ ਜੋ ਆਤਮ ਮਾਰਗੀਆ
ਨ ਕਾ ਪੰਥ ਹੈ ਸੋ ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਤੀਨੋਂ ਦੇਹਾਂ ਕੇ ਸਾਖੀ
ਅਰ ਜਿਨ ਮੇ ਆਗਿਆਨੀ ਹੋਵੈ ਸੋ ਪਿਤ੍ਰ ਪਤਲੋਕ ਹੈਂ॥ ਤਾਂ ਇਹ ਬਾਤ
ਸੁਣਕੇ ਸਭ ਬਾਬੇ ਦੇ ਆਇ ਚਰਣੀ ਲਗੇ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਸਾਨੂੰ
ਆਪਣਾ ਸਿਖ ਕਰਹੁ ਜੋ ਸਤਗਿਆਨੀਆਂ ਦੇ ਹੋਵੈਂ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ
ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਨੋਂ ਨਾਸ ਵਾਸਨਾ ਮੈਂ ਅਰ ਤਤ ਗਿਆਨ ਕਾ ਅਭਿਆਸ
ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਸਾਨੂੰ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਗਟੇਗਾ ਤਬ ਉਨਾਂ ਨੇ ਅਰਦਾਸ
ਕੀਤੀ ਜੋ ਮਨੋਨਾਸ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਵਾਸਨਾ ਖੈ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਅ
ਰ ਤਤ ਗਿਆਨ ਕਾ ਅਭਿਆਸ ਕਿਉਂਕਰ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ
ਕਿ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤਿ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਕਰਕੇ ਮਨ ਨਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਗਤ ਨੂੰ
ਅਨਿਤ ਜਾਣਨੇ ਕਰ ਵਾਸਨਾ ਖੈ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈਂ ਅਰ ਵਿਦਾਂਤ ਕੇ ਅ
ਭਿਆਸ ਕਰ ਤਤ ਗਿਆਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਤਨਾ ਸੁਣਕੇ ਸਭ ਚਰ

ਟਾਂ ਪਾਗਿਰ ਪੜ੍ਹੇ ਤਬ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿ ਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇ
ਸ ਕਰਕੈ ਆਪ ਪਟਣੇ ਨੂੰ ਗਏ॥ ਤਾਂ ਜੇਹੜਾ ਰਾਜਾ ਕੁਰਖੇਤ੍ਰ ਬਾਬੇ ਨੂੰ
ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਸਰੀਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਕੇ ਫੇਰ ਉਸ ਪਟਣੇ ਦਾ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਸੀ
ਤਾਂ ਰਾਜ ਅਟਵਰਸ ਨ ਲਗਾ ਅਰ ਫੇਰ ਰਾਜੇ ਦੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਰ ਮਾਤਾ
ਦੋਨੋਂ ਆਈਆਂ ਤਾਂ ਰਾਜਾ ਦੀ ਮਾਤਾ ਨੇ ਆਨਕਾ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ॥ ਪਰ
ਰਾਜੇ ਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਖੜੀ ਰਹੀ ਤਾਂ ਰਾਜੇ ਕੀ ਮਾਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਹੂ ਕੋ ਕਹ
ਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਮਥਾ ਟੇਕ ਤਾਂ ਉਸ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਬਣਨਿ ਛਲਤੇ ਹਨ
ਸੋ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਨਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਸੋ ਉਨਕੇ ਉਤਰ ਅਰ ਪ੍ਰਸਨ
ਕਾ ਬਾਬੇ ਜੀ ਨੇ ਸਲੋਕ ਉਚਾਰਿਆ॥ ਸਲੋਕ ॥ ਉਤੰਗੀ ਪੈਓਹਿ
ਗਿਹਰਿ ਗਭੀਰੀਆ॥ ਸਸੜ ਸੁਹੀਆ ਕਿਉਂ ਕਰਿ ਨਿਵਣ ਨਜਾਇ
ਥਣੀ॥ ਗਚੁ ਜਿ ਲਗਾ ਗਿਰਵੜੀ ਸਖੀਏ ਧਉਲਹਰੀ॥ ਸੇ ਭੀ ਢਾਹਦੇ
ਡਿਠੇ ਮੈਂ ਮੁੰਧ ਨ ਗਰਬ ਥਣੀ॥੧॥ ਸੁਣਿ ਮੁੰਧੇ ਹਰਣਾਖੀਏ ਗੂੜਾ ਵੈਣ
ਅਪਾਰ॥ ਪਹਿਲਾ ਵਸਤੁ ਸਿਞਾਣਕੈ ਤਾਂ ਕੀਚੈ ਵਾਪਾਰ॥ ਦੋਹੀ ਦਿਚੈ ਦੁਰ
ਜਨਾਂ ਮਿਤ੍ਰਾਂ ਕੂੰ ਜੈਕਾਰ॥੩॥ ਜਿਤੁ ਦੋਹੀ ਸਜਣ ਮਿਲਨਿ ਲਹੁ ਮੁੰਧੇ ਵੀਚਾ
ਰ॥ ਤਨ ਮਨ ਦੀਚੈ ਸਜਣਾ ਐ[illegible] ਸਣ ਸਾਰ॥੪॥ ਰਾਜੇ ਕੀ ਮਾਤ
ਆਪਣੀ ਬਹੂ ਕੋ ਕਹਿਆ ਕਿ ਉ[illegible] ਕਿਓਂ ਖੜੀ ਹੈਂ ਤਾਂ ਉਸ ਕਹਿਆ ਕਿ
ਮੇਰੇ ਬਣਾ ਤੇ ਦੁਧ ਉਛਲਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਸਸ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਕਹਿ
ਗਿਭੀਰੀ ਹੋਇਕੇ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਅਗੇ ਨਿਉਂ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਹੇ ਸ
ਸੜ੍ਹ ਮੈਂ ਮਥਾ ਕਿਓਂਕਰ ਟੇਕਾਂ ਕਿਓਂ ਜੋ ਥਣਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਥੋਂ ਨਿਵਿਆਂ ਨਹੀ
ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੇਹੜੇ ਗਚ ਨਾਲ ਪਕੇ ਉਸਰੇ ਥੇ ਸੋ ਭੀ
ਮੈਂ ਢਹਿ ਦੇਖੇ ਹਨ ਸੋ ਤੂੰ ਥਣਾਂ ਦਾ ਗਰਬ ਨ ਕਰ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ
ਸੁਣ ਮੁੰਧੇ ਤੇਰੇ ਮ੍ਰਿਗਾ ਵਤ ਨੇਤ੍ਰ ਹਨ ਸੋ ਤੇਰੇ ਤਾਈਂ ਗੂੜ੍ਹਾ ਵਚਨ ਕਹ
ਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜੋ ਵਿਕਾਰ ਹੈਨ ਤਿਨਕਾ ਤਿਆਗ ਕਰੀਏ ਅਰ ਜੋ ਗੁਣ ਸੁਭ
ਹੈਨ ਤਿਨਕੋ ਮਿਤ੍ਰ ਜਾਣਕੇ ਜੈਕਾਰ ਕਰੀਏ ਕਿਓਂ ਜੋ ਅਉਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਤਿ

ਆਖੀਆਂ ਸਭ ਸੰਗ ਨਾਲ ਮੇਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਆਪਨੇ ਤਨ ਮਨ ਸਭ ਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਛਡੀਏ ਤਾਂ ਏਹ ਸੁਣਕੇ ਫਿਰ ਦੋਨੋਂ ਚਰਨੀ ਲਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਭੀ ਕੁਛ ਉਪਦੇਸ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਏਹਾਂ ਧਰਮਸਾਲਾ ਬਨਾਇ ਅਰ ਆਏ ਗਏ ਸੰਤਾਂ ਸਾਧਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕੇ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਜਗਨਨਾਥ ਕੋ ਗਏ ॥

ਤਬ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਬੈਠਾਇਕਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਜਗਨਨਾਥ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਪਰ ਜਾਇ ਬੈਠੇ ਤਾਂ ਪੰਡੇ ਜਗਨਨਾਥ ਕੀ ਆਰਤੀ ਲਗੇ ਕਰਨੇ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਸਮਾਧ ਲਾਇਕੇ ਬੈਠੇ ਰਹੇ ਤਬ ਸਭ ਪੰਡੇ ਆਰਤੀ ਕਰਕੇ ਬਾਬੇ ਪਾਸ ਆਇ ਬੈਠੇ ਅਰ ਉਨ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੰਤ੍ਰੀ ਆਏ ਹੋ ਅਰ ਅਸਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਆਰਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਰ ਤੁਸਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਏਕ ਈਸ਼੍ਵਰ ਕੀ ਆਰਤੀ ਹੈ ਅਰ ਏਕ ਜੀਵ ਕੀ ਆਰਤੀ ਹੈ ਸੋ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਹਮ ਸੁਣਤੇ ਅਰ ਦੇਖਦੇ ਹੈਂ ਜੋ ਅਉਰ ਹਮ ਕੈਸੀ ਆਰਤੀ ਕਰੇਂ ॥ ਤਾਂ ਪੰਡੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੌਣਸੀ ਆਰਤੀ ਸੁਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਸਬਦ ਆਖਿਆ

ਰਾਗੁ ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧

ਗਗਨ ਮੈ ਥਾਲੁ ਰਵਿ ਚੰਦੁ ਦੀਪਕ ਬਨੇ ਤਾਰਿਕਾ ਮੰਡਲ ਜਨਕ ਮੋਤੀ ॥ ਧੂਪੁ ਮਲਆਨਲੋ ਪਵਨੁ ਚਵਰੋ ਕਰੇ ਸਗਲ ਬਨਰਾਇ ਫੂਲੰਤ ਜੋਤੀ ॥ ਕੈਸੀ ਆਰਤੀ ਹੋਇ ਭਵ ਖੰਡਨਾ ਤੇਰੀ ਆਰਤੀ ॥ ਅਨਹਤਾ ਸਬਦ ਵਾਜੰਤ ਭੇਰੀ ॥ ਸਹਸ ਤਵ ਨੈਨ ਨਨ ਨੈਨ ਹਹਿ ਤੋਹਿ ਕਉ ਸਹਸ ਮੂਰਤਿ ਨਨਾ ਏਕ ਤੋਹੀ ॥ ਸਹਸ ਪਦ ਬਿਮਲ ਨਨ ਏਕ ਪਦ ਗੰਧ ਬਿਨੁ ਸਹਸ ਤਵ ਗੰਧ ਇਵ ਚਲਤ ਮੋਹੀ ॥ ਸਭ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ ॥ ਤਿਸ ਦੈ ਚਾਨਣਿ ਸਭ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ ਹੋਇ ॥ ਗੁਰ ਸਾਖੀ ਜੋਤਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ॥ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੁ ਆਰਤੀ ਹੋਇ ॥ ਹਰਿ ਚਰਨ ਕਮਲ ਮਕਰੰਦ ਲੋਭਿਤ ਮਨੋ ਅਨਦਿਨੋ ਮੋਹਿ ਆਹੀ ਪਿਆਸਾ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾ ਜਲੁ ਦੇਹਿ ਨਾਨਕ ਸਾਰਿੰਗ ਕਉ ਹੋਇ ਜਾ ਤੇ ਤੇਰੈ ਨਾਇ ਵਾਸਾ ॥ ਜਾਂ ਇਤਨੀ

ਆਰਤੀ ਬਾਬੇ ਕਰੀ ਤਬ ਪਾਂਡਿਆ ਕਹਿਆ ਇਸਦਾ ਅਰਥੁ ਸੁਣ
ਏ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਸਰਬ ਦੀ ਆਰਤੀ ਕਾ ਆਕਾਸ ਥਾਲ ਹੈ ਅ
ਰ ਸੂਰਜ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਦੀਵੇ ਹਨ ਅਰ ਤਾਰੇ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਮੋਤੀ ਹੈਂ ਅਰ ਮਲਾਗ
ਰ ਚੰਦਨ ਤੇ ਆਦਿ ਲੈਕਰ ਜਿਤਨੀ ਸੁਗੰਧ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨਕੇ ਚੇਤਨ ਹੀ
ਲੇਤਾ ਹੈ ਅਰ ਉਨੰਜਾ ਪਉਣ ਜੋ ਹਨ ਸੋ ਚੇਤਨਕੇ ਚੌਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ
ਅਰ ਜਿਤਨੀ ਬਨਾਸਪਤੀ ਹੈ ਅਰ ਫਲ ਫੁਲ ਪਤੀ ਸੋ ਚੇਤਨੂ ਪਰ
ਰਖਤੇ ਹੈਂ ਹੋਰ ਕੈਸੀ ਆਰਤੀ ਹੋਵੈ ਏਹ ਆਰਤੀ ਸਭਨਾਂ ਭੁਵਾਂਦੇ
ਖੰਡਨ ਵਾਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਜੋ ਬਚਨ ਹਨ ਸੋ ਅਨਾਹਦ ਸਬਦ ਹੈ
ਅਰ ਉਸਕਾ ਨਾਸ ਨਹੀਂ ਅਰ ਸੰਤ ਜਨ ਉਚੇ ਭੇਰੀ ਪੜ੍ਹਕੇ ਬਜਾਵਤੇ
ਹੈਂ ਅਸਤੂ ਜੋ ਜਗਨ ਨਾਥ ਹੈ ਸੋ ਵੈਰਾਠ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਉਸਕੇ ਸਹੰਸ
ਨੇਤ੍ਰ ਹੈਂ ਪਰ ਵਾਸਤਵ ਉਸਕਾ ਨੇਤ੍ਰ ਕੋਊ ਨਹੀਂ ਅਰ ਸਹੰਸ ਮੂਰਤ ਹੈ
ਪਰ ਵਾਸਤਵ ਮੂਰਤ ਕੋਊ ਨਹੀਂ ਅਰ ਸਹੰਸ ਹੀ ਨਿਰਮਲ ਚਰਨ ਬ
ਨ ਪਰ ਵਾਸਤਵ ਉਸਕਾ ਚਰਨ ਕੋਊ ਨਹੀਂ ਅਰ ਸਹੰਸ ਨਾਸਕਾ
ਸੇ ਵਾਸਨਾ ਲੀ ਲੇਤਾ ਹੈ ਪਰ ਵਾਸਤਵ ਨਾਸਕਾ ਉਸਕੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
ਸੋ ਏਹੀ ਆਰਤੀ ਭਵਖੰਡਨ ਹਾਰੀ ਹੈ ਅਰ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਚਰਨਾਂ
ਕੀ ਜੋ ਪ੍ਰੀਤ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸਕੇ ਜੋ ਚਰਨ ਕਮਲਾਂ ਕੀਆਂ ਰਸੀਆਂ ਕੀਆਂ
ਵਾਸਨਾ ਹੈਂ ਤਿਸ ਮੇਂ ਮੇਰਾ ਮਨ ਲੋਭਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਦਿਨ ਰਾਤ ਮੁਝ
ਕੋ ਏਹੀ ਪਿਆਸ ਹੈ ਅਰ ਮਹਾਰਾਜ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਾ ਜਲ ਮੈਂ ਸਾਰਿ
ਗ ਚਾਤ੍ਰ ਹੋਂ ਕਹੋ ਕਿ ਜਿਸ ਕਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਹੀ ਮੇਂ ਵਾਸਾ ਹੋਵੈ ਸੋ ਜਾਂ
ਏਹ ਬਚਨ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤਾਂ ਪਾਂਡਿਆਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਵੈਰਾਠ ਭੀ ਸਰ
ਗੁਨ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਵੈਰਾਠ ਸਰਗੁਣ ਹੈ ਪਰ ਸਰਬ ਵਿਆ
ਪੀ ਹੈ ਅਰ ਲਖ ਉਸਕਾ ਨਿਰਗੁਨ ਰੂਪ ਹੈ ਅਰ ਉਪਾਸਨਾ ਜੋ ਹੋ
ਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸਰਗੁਣ ਦੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰ ਨਿਰਗੁਣ ਜੋ ਜਾਣਿਆਂ ਜਾਤਾ ਹੈ
ਸੋ ਗਿਆਨ ਕਰ ਜਾਣਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਵੈਰਾਠ ਕਾ ਵਾਚ ਸਰਗੁਨ ਹੈ

ਅਰ ਅਲਖ ਨਿਰਗੁਨ ਹੈ ਜੋ ਹਮ ਤਿਸ ਕੇ ਉਪਾਸਕ ਹੈਂ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਕਹਿਆ ਇਹ ਤਾ ਈਸਰ ਕੀ ਆਰਤੀ ਹੈ ਅਬ ਤੁਸੀ ਜੀਅ ਕੀ ਆਰਤੀ ਕਹੋ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਮੈਂ ਅਰ ਉਦਰ ਮੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ ਸੋ ਥਾਲ ਹੈ ਅਰ ਨੇਤ੍ਰ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਸੂਰਜ ਹੈ ਅਰ ਮਨ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਹੈ ਸੋ ਦੁਹ ਦੁਇ ਦੀਪਕ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋਗੀਅਹੁ ਕਉ ਭੀ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਤਾਰੇ ਨਜਰ ਆਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਦੰਤ ਭੀ ਤਾਰਿਆਂ ਕੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਥਾਲ ਮੈਂ ਮੋਤੀ ਲਗੇ ਹੂਏ ਹੈ ਅਰ ਚੰਦਨ ਬੀ ਆਦਿ ਲੈ ਕਰਿ ਜੋ ਵਾਸਨਾ ਨਾਸਕਾ ਸੂੰਘਤੀ ਹੈ ਸੋ ਚੇਤਨਿ ਜੀ ਕੇ ਧੂਪ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੇਤੀਆਂ ਪਵਣਾਂ ਚਲਤੀਆਂ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਪਵਨ ਚਲਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜੀਵ ਕੇ ਚਵਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਓਅੰਕਾਰ ਕੇ ਜਾਪ ਕਰਕੇ ਜੋ ਰੋਮ ਰੋਮ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਬਨਾਸਪਤੀ ਫਲ ਫੂਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਬਨਾਸਪਤੀ ਕੇ ਫਲ ਫੂਲ ਉਸ ਬਨਾਸਪਤੀ ਪਰ ਚੜ੍ਹਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਹੋਰ ਕੈਸੀ ਆਰਤੀ ਹੋਵੈ ਅਰ ਅਨਾਹਦ ਸਬਦ ਜੋ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਵਜਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੇਰੀ ਹੈ ॥ ਤਾਂ ਇਹ ਵਚਨ ਸੁਨ ਕੇ ਪਾਂਡੇ ਚਰਨਾਂ ਪਰ ਗਿਰ ਪੜੇ ॥ ਅਤੇ ਫਿਰ ਰਾਤ ਕੋ ਜਗਨ ਨਾਥ ਸੁਪਨੇ ਮੈ ਆਇਆ ਅਰ ਤਿਨੈਂ ਪਾਂਡਿਓਂ ਕੋ ਕਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਹੀ ਨਾਨਕ ਰੂਪ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਜਗਤ ਦੇ ਉਧਾਰਨ ਵਾਸਤੇ ਸੋ ਤੁਸੀ ਪ੍ਰਿਥਮੇਂ ਜਿਸ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਬੈਠੇ ਹਨ ਤਿਸ ਜਗਾ ਦੀ ਅਗੂ ਪੂਜਾ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਪਿਛੋ ਮੇਰੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਜੋ ਬਾਬੇ ਜੀ ਦਾ ਸਿਖ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਏਸ ਜਗਾ ਆਵੇ ਤਾਂ ਤੁਸਾਂ ਮਨਾਹਿ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਤਦੇਂ ਕਿ ਸੇਤ ਗਹਿਆ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਉਥੋਂ ਉਠ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਜਾਇ ਬੈਠੇ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨਾ ਲਗਾ ਸਬਦ ਗਾਵਨ ਅਤੇ ਇਕ ਮਿਰਤਕ ਉਥਾਂ ਪੜਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇਕ ਬਾਘ ਅਰ ਖਾਧਿਆ ਬੀ ਆਇਆ ਅਰ ਉਹ ਮਿਰਤਕ ਕਾ ਮੁਖ ਅਰ ਨਾਸਕ ਅਰ ਸ੍ਰਵਣ ਅਰ ਨੇਤ੍ਰ ਸੂੰਘ ਕੇ ਚਲਤਾ ਰਹਿਆ ਤਾਂ ਅਗੇ ਜਾਇਕੇ ਫਿਰ ਮੁੜ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਕੇ ਹਾਥ ਅਰ ਪਾਂਵ ਸੂੰਘ ਕੇ ਚਲਦਾ

ਗਇਆ ਅਰ ਭੁਭਕ ਦੂਰ ਜਾਕੇ ਫੇਰ ਮੁੜ ਆਇਆ ਅਰ ਫਿਰ ਉਸ
ਕਰਿਦਾ ਅਰ ਮਸਤਕ ਸੁੰਘ ਕੇ ਚਲਤਾ ਗਇਆ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਪੁਛਿ
ਆ ਜੀ ਏਹ ਸੁਧੀਆਰਥੀ ਬਾਘਿਆੜ ਏਸਨੂੰ ਛਡਕੇ ਕਿਉਂ ਚਲਤਾ
ਗਇਆ ਤਾਂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਾਘਿਆੜ ਕੋ ਬੁਲਾਇਆ ਤੇ ਪੁਛਿਆ ਜੋ

ਤੂੰ ਸੁਧੀਆ ਰਥੀ ਹੋਇਕੇ
ਕਿਉਂ ਚਲਤਾ ਗਇਓਂ ਤਾਂ ਉ
ਸਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੁਸਾਂ ਦੇ ਦ
ਰਸਨ ਕਰ ਕੇ ਮੇਰਾ ਰਿਦਾ
ਸੁਧ ਹੋਇ ਆ ਹੈ ਸੋ ਮੈ
ਇਸਕੇ ਅੰ ਗ ਸੁੰਘ ਡਿਠੇ
ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਨੇ ਰਸਨਾ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਜਪਿਆ ਅਰ ਨੇਤ੍ਰਾਂ ਕ
ਰਕੇ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਦਰਸਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਰ ਸ੍ਰਵਣਾਂ ਕਰਕੇ ਗੋਵਿੰਦ ਕਾ ਜ
ਸ ਨਹੀ ਸੁਣਿਆਂ ਅਰ ਹਾਥ ਕਰਕੇ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਰ
ਪੈਰਾਂ ਕਰਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਤੁਰ ਕਰ ਨਹੀਂ ਗਇਆ ਅਰ ਮਸਤਕ ਗੁ
ਰਾਂ ਅਰ ਸੰਤਾਂ ਅਗੇ ਨਹੀ ਟੇਕਿਆ ਅਰ ਰਿਦੇ ਕਰਕੇ ਕਿਸੀ ਕਾ ਭਲਾ ਨ
ਹੀ ਕੀਆ ਸੋ ਇਹ ਦੇਖਕੇ ਮੈਂ ਮਨ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਕਿ ਇਸ ਕੇ
ਮਾਸ ਖਾਵਣੇ ਸੇ ਮੇਨੂੰ ਅਧੋਗਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਭੁਖਿਆ
ਭਲਾ ਹੂੰ ਪਰ ਐਸੇ ਪਾਪੀ ਕਾ ਮਾਸ ਨਹੀਂ ਖਾਤਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ
ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਜੋ ਸਰੀਰ ਕਰਕੇ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਤੇ ਸੋ ਸਭੀ
ਨਿਹਫਲ ਹੈ ਤਾਂ ਐਸੀਆਂ ਐਸੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਮਰਦਾਨੇ
ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਸੇ ਜੋ ਦੂਰ ਸੇ ਇਕ ਜਾਇ ਫਰੌਲਾ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ
ਕਹਿਆ ਕਿ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਏਹ ਕੋਈ ਰਾਖਸ ਜਾਣਿਆਂ ਆਵਤਾ
ਹੈ ਸੋ ਏਹ ਹਮ ਕੋ ਮਾਰਕੇ ਖਾਇ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾਨੇ
ਆਂ ਤੂੰ ਰਬਾਬ ਵਜਾਇ ਅਰ ਸਬਦ ਗਾਉ ਜੋ ਏਹ ਤੇਰੇ ਅਗੇ ਸੰਥ

ਦੇਵੇਗਾ ਤਉ ਸਗ ਕਲਜੁਗ ਇਕ ਸੂਖਮ ਸਰੀਰ ਧਾਰਕੇ ਅਰ ਸਿਰ ਪੈਰ ਸੇ ਨਗਨ ਹੋਇਕੇ ਨੇਜੇ ਸਨੇ ਇਕ ਹਾਥ ਸੇ ਰਸਨਾ ਪਕੜੀ ਹੋਈ ਅਰ ਇਕ ਹਥ ਇੰਦ੍ਰੀ ਪਕੜੀ ਹੋਈ ਆਨ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਪੁਛਿਆ ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈ ਅਰ ਨਗਨ ਕਿਉਂ ਐਕਰ ਆਇਆ ਹੈਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਕਲਜੁਗ ਹਾਂ ਅਰ ਆਪਣਾ ਸਰੂਪ ਵਿਖਾਵਣ ਆਇਆ ਹਾਂ ਜੋ ਕਲਜੁਗ ਦੇ ਐਸੇ ਜੀਵ ਹੋਵੈਂਗੇ ਅਰ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਕਰਸ ਅਰ ਰਸਨਾ ਕਾ ਰਸ ਹੋਵੈਗਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜੋ ਹਮਾਰੇ ਸਿਖ ਹੋਵਨਗੇ ਸੋ ਇਨਾਂ ਰਸਾਂ ਕਾ ਤਿਆਗ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਕਲਜੁਗ ਕਹਿਆ ਕਿ ਕੁਛ ਮੇਰੀ ਭੇਟ ਭੀ ਲੀਜੀਏ ਅਰ ਮੁਝਕੋ ਭੀ ਸਿਖ ਕਰੀਏ ॥ ਸਿਰੀ ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਮੋਤੀ ਤ ਮੰਦਰ ਊਸਰਹਿ ਰਤਨੀ ਤ ਹੋਹਿ ਜੜਾਉ ॥ ਕਸਤੂਰਿ ਕੁੰਗੂ ਅਗਰਿ ਚੰਦਨਿ ਲੀਪਿ ਆਵੈ ਚਾਉ ॥ ਮਤੁ ਦੇਖਿ ਭੂਲਾ ਵੀਸਰੈ ਤੇਰਾ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ ਨਾਉ ॥੧॥ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਜੀਉ ਜਲਿ ਬਲਿ ਜਾਉ ॥ ਮੈਂ ਆਪਣਾਂ ਗੁਰੁ ਪੂਛਿ ਦੇਖਿਆ ਅਵਰੁ ਨਾਹੀ ਥਾਉ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਧਰਤੀ ਤ ਹੀਰੇ ਲਾਲ ਜੜਤੀ ਪਲਘਿ ਲਾਲ ਜੜਾਉ ॥ ਮੋਹਣੀ ਮੁਖਿ ਮਣੀ ਸੋਹੈ ਕਰੇ ਰੰਗਿ ਪਸਾਉ ॥ ਮਤੁ ਦੇਖਿ ਭੂਲਾ ਵੀਸਰੈ ਤੇਰਾ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ ਨਾਉ ॥੨॥ ਸਿਧੁ ਹੋਵਾ ਸਿਧਿ ਲਾਈ ਰਿਧਿ ਆਖਾ ਆਉ ॥ ਗੁਪਤੁ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ ਬੈਸਾ ਲੋਕੁ ਰਾਖੈ ਭਾਉ ॥ ਮਤੁ ਦੇਖਿ ਭੂਲਾ ਵੀਸਰੈ ਤੇਰਾ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ ਨਾਉ ॥੩॥ ਸੁਲਤਾਨੁ ਹੋਵਾ ਮੇਲਿ ਲਸਕਰ ਤਖਤਿ ਰਾਖਾ ਪਾਉ ॥ ਹੁਕਮੁ ਹਾਸਲੁ ਕਰੀ ਬੈਠਾ ਨਾਨਕਾ ਸਭ ਵਾਉ ॥ ਮਤੁ ਦੇਖਿ ਭੂਲਾ ਵੀਸਰੈ ਤੇਰਾ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ ਨਾਉ ॥੪॥ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਕਲਜੁਗ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਸਿਖ ਹੋਵਣ ਵਾਸਤੇ ਆਇਆ ਹਾਂ ਸੋ ਜੇ ਤੁਮ ਆਗਿਆ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਮਾਰੇ ਬੈਠਣ ਵਾਸਤੇ ਮੋਤੀਆਂ ਦੇ ਮੰਦਰ ਬਨਾਇ ਦਿਆਂ ਅਰ ਰਤਨਾਂ ਦਾ ਜੜਾਉ ਕਰ ਦੇਵਾਂ ਅਤੇ ਕਸਤੂਰੀ ਅਰ ਅਗਰ ਚੰਦਨ ਕਾ ਲੇਪ ਕਰਾਇ ਦੇਵਾਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਏਹ ਪਦਾਰਥ ਦੇ

ਖਰੇ ਮਤ ਪਰਮੇਸਰ ਭੁਲ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੈ ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਨਾਮ ਬਿਨ ਮੇ
ਰਾ ਮਨ ਜਲ ਬਲ ਜਾਵੇ ਗਾ ਕਯੋਂ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਸੇ ਪੁਛਿ ਦੇਖਿਆ
ਹੈ ਜੋ ਮੁਝੈ ਨਾਮ ਤੀ ਬਿਨਾ ਔਰ ਕੋਈ ਆਸਰਾ ਨਹੀ ॥੧॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਲ
ਜੁਗ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੇ ਇਥੇ ਟਿਕਾਣਾ ਕਰਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਰਤਨਾਂ ਨਾ
ਲ ਜੜ ਦੇਵਾਂ ਅਰ ਮੋਹਣੀਆਂ ਐਸੀਆਂ ਲਿਆਇ ਦੇਵਾਂ ਜੋ ਜਿਨਾਂ ਦਾ
ਮੁਖ ਮਣੀਆਂ ਜੇਹਾ ਚਮਕਦਾ ਹੋਵੇ ਅਰ ਜੋ ਦੇਖਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜੀਉ
ਨੂੰ ਮੋਹ ਲੈਣ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮਤ ਉਨਕੇ ਦੇਖ ਕਰ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ
ਰ ਭੁਲ ਜਾਵਾਂ ॥੨॥ ਫਿਰ ਕਲਜੁਗ ਕਹਾ ਕਿ ਜੇ ਬਚਨ ਕਰੋ ਤਾਂ ਸਭ ਰਿਧਾਂ
ਸਿਧਾਂ ਭੇਟ ਕਰਾਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋ ਮੈਂ ਸਿਧ ਹੋਇ ਬੈਠਾਂ ਅਰ ਲੋ
ਕਾਂ ਕੋ ਸਿਧਾਂ ਦਿਖਾਵੇਂ ਅਰ ਲੋਕ ਮੇਰਾ ਭਾਉ ਰਖਣ ਅਰ ਹੁਕਮ ਹਾਸ
ਲ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਦਾ ਕਰਾਂ ਸੋ ਸਭ ਪਵਨ ਕੇ ਸਮਾਨ ਅਨਿਤ ਹੈ ਸੋ ਮੈ
ਹਤੀ ਮੇਰੇ ਕਿਸੇ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਕਯੋਂ ਕਿ ਮਤ ਇਨਕੇ ਦੇਖ ਕਰ ਪਰ
ਮੇਸਰ ਭੁਲ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇ ॥੩॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਲਜੁਗ ਆਖਿਆ ਲੈ ਪੰ
ਤੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦਾ ਰਾਜ ਲੈ ਦੇਂਦਾ ਹੋ ਜੋ [illegible] ਹੁਕਮ ਹਾਸਲ ਬੈਠੇ ਕਰੋ ਤਾਂ ਬਾ
ਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮਤ ਰਾਜ ਦੇ ਮਤ ਵਿਚ ਪਾਇਆਂ ਹੋਇਆਂ ਮਹਾਂਰਾਜ
ਦੇ ਨਾਮ ਭੁਲ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇ ਸੋ ਮੇਰੇ ਤਾਂਈ ਏਹ ਵਸਤੂ ਮੂਲੋਂ ਹੀ ਨਹੀ
ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਤਾਂ ਕਲਜੁਗ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਅਗੇ ਭੇਟ ਰਖੀ
ਗਈ ਹੈ ਸੋ ਫਿਰ ਨਹੀਂ ਲਈ ਦੀ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜੋ ਇਕ ਅਸਾਡਾ ਹੁ
ਕਮ ਮੰਨੇ ਤੇ ਸਭ ਅਸੀਂ ਦਸਵੇਂ ਅਉਤਾਰ ਤੇਰੀਆਂ ਭੇਟਾਂ ਲਵਾਂਗੇ ਜੋ
ਜਿਤ ਵੇਲੇ ਅਸਾਡਾ ਸਬਦ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੂੰ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਦੇ ਬਾਹਰ ਬੈਠਿ
ਆ ਕਰੇਂ ਤਾਂ ਉਸ ਆਖਿਆ ਜੀ ਸਤ ਬਚਨ ਪਰ ਏਹ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ
ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸਾਦ ਵਰਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਲੈਣ ਆਇ
ਆ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਭੋਗ ਪਵੇਗਾ ਤਦ ਮੈਂ ਆਇ
ਆ ਕਰਾਂਗਾ ਸੋ ਜਦ ਏਹ ਬਾਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸੁਣੀ

ਤਾਂ ਸੁਣਕਰ
ਖਕੀਤਾਆ
ਉਪਦੇਸ਼
ਫਿਰ ਕਲ਼
ਟੇਕਣੇ ਚ
ਗਤਾਂ ਫਿਰ

ਤਿਸਨੂੰ ਸਿ
ਰਨਾ ਮਰਦਾ
ਦਿਤਾ ਤਾਂ
ਜੁਗ ਮਥਾ
ਲਦਾ ਰਿਹਾ
ਬਾਬੇ ਕਹਿ

ਆ ਮਰਦਾਨਿਆ ਹਿ ਜੋ ਬਣੀਆ ਤੇਰੀ ਬੇੜੀ ਦ ਸਤ ਪਦਾਰਥ ਲੈ ਆਇਆ ਸੀ ਸੋ ਸਿੰਗਲਾਦੀਪ ਮੈਂ ਸ਼ਿਵਨਾਭ ਰਾਜੇ ਕੀ ਨਗਰੀ ਮੇਂ ਸੌਦਾਗਰੀ ਨੂੰ ਗਇਆ ਸੀ ਅਰ ਜਿਥੇ ਸਭ ਲੋਕ ਇਕਾਦਸ਼ੀ ਬ੍ਰਤ ਰਖਦੇ ਸੇ ਅਰ ਉਨਾਂ ਦਾ ਨੇਮ ਸੀ ਕਿ ਜੋ ਇਕਾਦਸੀ ਨਾਂ ਰਖੇ ਉਸਨੂੰ ਡੰਡ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜਦ ਇਹ ਬਾਣੀਆਂ ਜਿਥੇ ਗਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਇਕਾਦਸੀ ਵਿਹਾੜੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਵੰਡ ਖਾਵੈ ਤਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਰਾਜੇ ਸਿਵਨਾਭ ਕੋਲ ਲੋਕਾਂ ਚੁਗਲੀ ਜਾ ਇ ਕੀਤੀ ਜੋ ਇਕ ਬਣੀਆਂ ਇਕ ਬਾਣੀਏ ਦੇ ਘਰ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸ ਇਕਾਦਸੀ ਨਹੀਂ ਰਖੀ [illegible] ਰਾਜੇ ਆਖਿਆ ਉਸ ਕੋ ਪਕੜ ਲਿਆਵੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਕੋ ਰਾਜੇ ਪਾਸ ਲਿਆਏ ਤਬ ਰਾਜੇ ਪੁਛਿਆ ਤੈਂ ਇਕਾਦਸੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਰਖੀ ਤਾਂ ਉਸ ਆਖਿਆ ਜੋ ਅਸਾਡੇ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਬਚਨ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਅਹਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮਹਾਰਾਜ ਕੋ ਭਜਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਦਾ ਇਕਾਦਸੀ ਉਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਗਤ ਮੈਂ ਪੰਧਰਵੇਂ ਦਿਨ ਆਵਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਉਸ ਭੀ ਅਲਪ ਅਹਾਰ ਖਾਵੇ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਭਜਨ ਕਰੇ ਤਾਂ ਰਾਜੇ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਤੇਰਾ ਗੁਰੂ ਕੌਣ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਕਹਿਆ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਸਿਖ ਹਾਂ ਤਾਂ ਰਾਜੇ ਕਹਿਆ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਚਾਹਤਾ ਹਾਂ ਸੋ ਮੁਝੇ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਦਰਸ਼ਨ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਬਾਣੀਏ ਕਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਸਤਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰ

ਅਰ ਧਰਮਸਾਲ ਬੀਹਾਂ ਬਨਾਈ ਅਰ ਆਏ ਗਏ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵ ਕਰ ਤਾਂ
ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਜੀ ਭੀ ਤੈਨੂੰ ਦਰਸਨ ਆਨ ਦੇਵਨਗੇ ਤਾਂ ਰਾਜੇ ਕਹਿਆ ਕੇ
ਹੜੂ ਭੇਖ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਾਣੀਏ ਕਹਿਆ ਉਸ
ਦੇ ਸਭੇ ਭੇਖ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਭੇਖ ਵਿਚ ਦਰਸਨ ਦੇਵਨ ਤੂੰ ਸਿਦਕ
ਕਰਕੇ ਚਿਤ ਕਰ ਤਾਂ ਉਸ ਰਾਜੇ ਨੇ ਸੁਣਕੇ ਹੋਏ ਬਾਗ ਮੈਂ ਧਰਮਸਾਲ ਬਨਾ
ਈ ਹੈ ਅਰ ਆਏ ਗਏ ਸਾਧ ਸੰਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਅਸਾਂ ਭੀ
ਓਥੇ ਜਰੂਰ ਜਾਵਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਭਲਾ ਜੀ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸਾ
ਡੀ ਰਜਾਇ ਤਾਂ ਉਥੋਂ ਬਾਬਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਤੁਰੇ ਸੋ ਅਗੇ ਵਡਾ ਉਦਿਆਨ
ਬਣ ਆਇਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕੌਡਾ ਰਾਖਸ ਉਸ ਉਦਿਆਨ ਵਿਖੇ ਆ
ਇ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਤੁਸਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਣ ਮਰਵਾਇਆ
ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਰਾਖਸ ਸਾਨੂੰ ਖਾਇ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾ
ਨਿਆਂ ਇਸ ਦਾ ਭੀ ਅਸਾਂ ਉਧਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਲਗੇ ਕੌਡੇ ਰਾਖਸ ਆ
ਣ ਕਰ ਇਕ ਮੋਢੇ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੂੰ ਅਰ ਇਕ ਮੋਢੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਚੁ
ਕ ਕੇ ਲੈ ਗਿਆ ਸੋ ਉਸ ਦਾ ਦਸਤੂਰ ਸੀ ਕਿ ਤੇਲ ਦੇ ਕੜਾਹੇ ਵਿਚ ਤਲ
ਕੇ ਖਾਵਣਾ ਸੋ ਜਦ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਤੇਲ ਵਿਚ ਲਗਾ ਪਾਵਣ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ
ਆਖਿਆ ਬਾਬਾ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਆਣ ਮਰਵਾਇਓ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ
ਮਰਦਾਨਿਆ ਤੂੰ ਸਤਨਾਮ ਆਖਕੇ ਕੜਾਹੇ ਵਿਚ ਹਥ ਪਾਈ ਸੋ ਜਿ
ਸ ਵੇਲੇ ਮਰਦਾਨੇ ਸਤਿਨਾਮ ਆਖਕੇ ਕੜਾਹੇ ਵਿਚ ਹਥ ਪਾਇਆ
ਤਾਂ ਕੜਾਹਾ ਤੇਲ ਦਾ ਤਪਿਆ ਹੋਇਆ ਠੰਢਾ ਹੋਇ ਗਇਆ ਤਾਂ ਫਿ

ਰ ਬਾਬੇ ਸਬਦ ਬੋਲਿਆ
ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧॥
ਡਰਿ ਘਰੁ ਘਰਿ ਡਰੁ ਡਰਿ
ਡਰੁ ਡਰੁ ਜਾਇ ਸੋ ਡਰੁ
ਕੇਹਾ ਜਿਤੁ ਡਰਿ ਡਰੁ ਪਾ

ਇਤੁ ਧਾਤੁ ਬਿਨੁ ਦੂਜੀ ਨਾਹੀ ਜਾਇ॥ ਜੋ ਕਿਛੁ ਵਰਤੈ ਸਭ ਤੇਰੀ ਰਜਾਇ॥
੧॥ ਡਰੀਐ ਜੇ ਡਰੁ ਹੋਵੈ ਹੋਰੁ॥ ਡਰਿ ਡਰਿ ਡਰਣਾ ਮਨ ਕਾ ਸੋਰੁ॥੧॥
ਰਹਾਉ॥ ਨਾ ਜੀਉ ਮਰੈ ਨ ਡੂਬੈ ਤਰੈ॥ ਜਿਨਿ ਕਿਛੁ ਕੀਆ ਸੋ ਕਿਛੁ ਕਰੈ॥
ਹੁਕਮੇ ਆਵੈ ਹੁਕਮੇ ਜਾਇ॥ ਆਗੈ ਪਾਛੈ ਹੁਕਮਿ ਸਮਾਇ॥੨॥ ਹੰਸ
ਹੇਤੁ ਆਸਾ ਅਸਮਾਨੁ॥ ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਭੂਖ ਬਹੁਤੁ ਨੈ ਸਾਨੁ॥ ਭਉ ਖਾ
ਣਾ ਪੀਣਾ ਆਧਾਰੁ॥ ਵਿਣੁ ਖਾਧੇ ਮਰਿ ਹੋਹਿ ਗਵਾਰ॥੩॥ ਜਿਸ ਕਾ
ਕੋਇ ਕੋਈ ਕੋਇ ਕੋਇ॥ ਸਭੁ ਕੋ ਤੇਰਾ ਤੂ ਸਭਨਾ ਕਾ ਸੋਇ॥ ਜਾ ਕੇ
ਜੀਅ ਜੰਤ ਧਨੁ ਮਾਲੁ॥ ਨਾਨਕ ਆਖਣੁ ਬਿਖਮੁ ਬੀਚਾਰੁ॥੪॥

ਤਿਸ ਕਾ ਪਰਮਾਰਥ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦਾ ਡ
ਰ ਵਿਚ ਘਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨਮੁਖ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਥੋਂ ਨਹੀਂ ਡਰਤੇ ਅ
ਰ ਜੀਆਂ ਕੋ ਦੁਖ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਉਨਾਂ ਕੋ ਜਮ ਕਾ ਡਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਪਰ ਗੁਰ
ਮੁਖ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਰਜਾਇ ਥੋਂ ਬਿਨਾ ਜੀਵਣ ਅਰ
ਮਰਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਹੀ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਅਰ ਹੁਕ
ਮ ਵਿਚ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੀਆਂ ਨੂੰ ਡਰ ਕੇ ਖਾਧਿਆਂ ਸੋਗੋਂ ਭੁਖ ਵ
ਧਤੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਅਗਨਿ ਵਿਚ ਈਧਨ ਪਾਇਆਂ ਅਗਨ ਵਧਤੀ ਹੈ
ਪਰ ਜੋ ਕੋਈ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦਾ ਭੈ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਤੇ
ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਕਾ ਆਸਰਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਕਾ ਆਸਰਾ ਕਰ
ਤਾ ਹੈ ਪਰ ਸੰਤਾਂ ਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਜੋ ਜਿਸ ਨੇ ਜੀਅ ਜੰ
ਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਰ ਸੋਈ ਸੰਤਾਂ ਕਾ ਰਾਖਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ
ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਤੂੰ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਭੈ ਰਖੇਂਗਾ ਅਰ ਮਨੁਖਾਂ ਕੋ ਦੁਖ ਨਾ ਦੇ
ਵੈਂਗਾ ਅਤੇ ਨਾਮ ਜਪੇਂਗਾ ਤਦ ਤੇਰਾ ਉਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਕੌਡਾ ਰਾਖ
ਸ ਆਇ ਚਰਨੀ ਲਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਕਹਿਆ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰੀ ਭੁਲ ਬ
ਖਸੀਏ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤੂੰ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਲਿਆਇਆ ਹਾਂ ਸੋ ਜੇ ਤੇਰਾ
ਅਹਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਖਾਉ ਤਾਂ ਉਸ ਕਹਿਆ ਜੀ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮ

ਮੈਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੀ ਅਰ ਮੇਰੇ ਘਰ ਗੁਰ ਆਏ ਸਨ ਸੋ ਮੈਂ ਉਨਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਨ
ਹੀ ਸੀ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਨਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਸਰਾਪ ਦਿਤਾ ਜੋ ਤੂੰ ਰਾਖਸ ਹੋਵੈਂਗਾ
ਤਾਂ ਮੈਂ ਚਰਨਾਂ ਪਰ ਗਿਰ ਪਇਆ ਅਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜੀ ਮੇਰਾ ਉਧਾਰ
ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਹੋਵੈਗਾ ਤਾਂ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜਦ ਤੈਨੂੰ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਦਰਸ਼ਨ
ਹੋਵੈਗਾ ਤਦ ਤੇਰਾ ਉਧਾਰੁ ਹੋਵੈਗਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿ
ਉਂਕਰ ਪਛਾਣਾਂਗਾ ਤਾਂ ਉਨ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਹਥ ਪਾਇਆਂ ਤੇਲ ਦਾ
ਕੜਾਹਾ ਠੰਢਾ ਹੋ ਜਾਵੈ ਸੋ ਓਹ ਸੰਤ ਹੋਨਗੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਕ ਮੈਨੂੰ ਉਨਾਂ
ਨੇ ਸੀਸਾ ਦੀਆ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸੀਸੇ ਦੇ ਵਿਚ ਜਿਨਾਂ ਦਾ ਮਨੁ
ਖਾਂ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਮੁਖ ਨਜਰ ਆਵੇ ਸੋ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਤੂੰ ਸੰਤ ਜਾਣੀਂ ਸੋ ਓਹ
ਸੀਸਾ ਬਾਬੇ ਦੇ ਰੂਬਰੂ ਲੈ ਆਇਆ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਮਰਦਾਨਿ
ਆਂ ਤੂੰ ਸੀਸਾ ਵੇਖ ਸੋ ਜਦ ਮਰਦਾਨਾ ਸੀਸਾ ਲੈਕੇ ਵੇਖੇ ਤਾਂ ਜਿਤਨੇ ਮ
ਰਤਕ ਪਏ ਹੋਏ ਸਨ ਸੋ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮੁਖ ਬਘਿਆੜੂ ਦਾ ਅਰ ਕਿਸੇ
ਦਾ ਗਿਦੜ ਦਾ ਅਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੁਤੇ ਦਾ ॥ ਪਰ ਬਾਬੇ ਦਾ ਅਤੇ ਆਪਣਾ
ਮਨੁਖਾਂ ਦਾ ਮੁਖ ਡਿਠਾ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕੌਡੇ ਰਾਖਸ ਤੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇਕੇ
ਸਤਿਨਾਮ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿਤਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੌਡਾ ਆਪਣਾ ਸਰੀਰ ਤਿਆਗ
ਕੇ ਦੇਵਲੋਕ ਨੂੰ ਚਾਲਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਬਾਬਾ ਜੀ ਏਹ
ਸੀਸਾ ਨਾਲ ਲੈ ਚਲੀਏ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਇਹ ਵੀ
ਰਾਗ ਸੀਸਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਦਾ ਵੀਚਾਰ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਂਦਾ
ਹੈ ਸੋਈ ਸੀਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸੀਸੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਨੁਖਾਂ ਦੀਆਂ ਅ
ਤੇ ਪਸੂਆਂ ਦੀਆਂ ਪਰਕਿਰਤਾਂ ਨਜਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ॥ ਤਬ ਬਾਬਾ
ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਉਸ ਤੋਂ ਅਗੇ ਤੁਰੇ ਜੋ ਅਗੇ ਤ੍ਰਿਆ ਰਾਜ ਵਿਚ ਜਾਇ ਪ
ਹੁਤੇ ਸੋ ਓਥੇ ਸਭ ਤ੍ਰੀਮਤੀਆਂ ਦਾ ਹੀ ਰਾਜ ਸੀ ਅਰ ਮਰਦਾਨਾ ਨਗ
ਰੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਗਇਆ ਤਾਂ ਅਗੋਂ ਇਕ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਛਤ੍ਰਾ ਬ
ਣਾਕੇ ਬੰਨ ਰਖਿਆ ਸੋ ਜਦ ਤੀਸਰਾ ਪਹਿਰ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ

ਦੀ ਹਰਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਤੀਕ ਮਰਦਾਨਾ ਨਹੀ ਆਇਆ ਸੋ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇਖਣ ਤੇ ਇਕ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੇ ਛੜ ਕਰਕੇ ਬੰਨ ਰਖਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਇਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੇ ਸਿਰ ਸਬਦੇ ਨਾਲ ਮੜ ਜਾਵੈ ਸੋ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਸਾਬ ਦੇਗਾ ਚਮੜ ਗਿਆ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੇ ਅਸਾਡੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਲਿਆਵੇਗੇ ਤਾਂ ਘੜਾ ਤੁਸਾਡੇ ਸਿਰੋਂ ਘੜਾ ਉਤਰੇਗਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਭ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਤਿਥੇ ਆਇ ਇਕਠੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਅਰ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਭੀ ਜੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਚਲਾਵਣ ਲਗੀਆਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਸਿਰੀਰਾਗ ਵਿਚ ਸਬਦ ਬੋਲਿਆ ॥ ॥ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਮਨਮੁਖ ਭੂਲੈ ਭੁਲਾਈਐ ਭੂਲੀ ਠਉਰ ਨ ਕਾਇ ॥ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਕੋਇ ਨ ਦਿਖਾਵਈ ਅੰਧੀ ਆਵੈ ਜਾਇ ॥ ਗਿਆਨੁ ਪਦਾਰਥੁ ਖੋਇਆ ਠਗਿਆ ਮੁਠਾ ਜਾਇ ॥੧॥ ਬਾਬਾ ਮਾਇਆ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇ ॥ ਭਰਮਿ ਭੁਲੀ ਡੋਹਾਗਣੀ ਨਾ ਪਿਰ ਅੰਕਿ ਸਮਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਭੂਲੀ ਫਿਰੈ ਦਿਸੰਤਰੀ ਭੂਲੀ ਗ੍ਰਿਹੁ ਤਜਿ ਜਾਇ ॥ ਭੂਲੀ ਡੂੰਗਰ ਥਲ ਚੜੈ ਭਰਮੈ ਮਨੁ ਡੋਲਾਇ ॥ ਧੁਰਹੁ ਵਿਛੁੰਨੀ ਕਿਉ ਮਿਲੈ ਗਰਬ ਮੁਠੀ ਬਿਲਲਾਇ ॥੨॥ ਵਿਛੁੜਿਆ ਗੁਰੁ ਮੇਲਸੀ ਹਰਿ ਰਸਿ ਨਾਮੁ ਪਿਆਰਿ ॥ ਸਚਿ ਸਹਜਿ ਸੋਭਾ ਘਣੀ ਹਰਿ ਗੁਣ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰਿ ॥ ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖੁ ਤੂੰ ਮੈ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਕਵਨੁ ਭਤਾਰੁ ॥੩॥ ਅਖਰ ਪੜਿ ਪੜਿ ਭੁਲੀਐ ਭੇਖੀ ਬਹੁਤੁ ਅਭਿਮਾਨੁ ॥ ਤੀਰਥ ਨਾਤਾ ਕਿਆ ਕਰੈ ਮਨ ਮਹਿ ਮੈਲੁ ਗੁਮਾਨੁ ॥ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਕਿਨਿ ਸਮਝਾਈਐ ਮਨੁ ਰਾਜਾ ਸੁਲਤਾਨੁ ॥੪॥ ਪ੍ਰੇਮ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਈਐ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੁ ॥ ਸਾ ਧਨ ਆਪੁ ਗਵਾਇਆ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸੀਗਾਰੁ ॥ ਘਰ ਹੀ ਸੋ ਪਿਰੁ ਪਾਇਆ ਗੁਰ ਕੈ ਹੇਤਿ ਅਪਾਰੁ ॥੫॥ ॥ ਸੋ ਜਾਂ ਉਸ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਭੂਲੀ ਹਾਂ ਅਰ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਖੋਲ ਕੇ ਅਰਦਾਸੀ ਕਰਕੇ ਬਾਬੇ ਦੇ ਵਲ ਲੈ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਮਨਮੁਖ ਗਿਰਾਂ ਭੀ ਭੁਲਦੇ ਹੈ

ਅਰ ਊਹ ਵੈਦਾਂ ਬੇਦਾਂ ਵਿਚ ਨਉਰ ਨਹੀਂ ਪਾਵਦੇ ਐਸੇ ਕਿ ਗੁਰਾਂ ਬਿਨਾਂ ਉਨਾਂ
ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਛੁਡਾਵਦਾ ਅਰ ਗੁਰਾਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਗਿਆਨੀ ਅੰਧੇ ਆਂਵਦੇ
ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਤਿਆਗਿਆ ਅਨ ਖੋਇਆ ਹੈ ਸੋ ਠਗੇ
ਮੁਠੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਸੋ ਸਾਰਾ ਜਗਤੁ ਮਾਇਆ ਦੇ ਭ੍ਰਮ ਵਿਚ ਭੁਲਾ ਹੈ ਅਰ
ਜੋ ਭੁਲੀ ਦੁਹਾਗਣੀ ਹੈ ਸੋ ਪਿਰ ਦੇ ਅੰਕ ਨਹੀਂ ਸਮਾਂਵਦੀ ਅਰ ਭੁਲੀ ਹੋ
ਈ ਗ੍ਰਿਹ ਨੂੰ ਤਜਕੇ ਬਨ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਰ ਭੁਲੀ ਹੋਈ ਪਰਬਤ ਅਤੇ ਥ
ਲਾਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਦੀ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਗਰਬ ਕਰਕੇ ਪਿਰ ਸੋਂ ਵਿਛੁੜੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਮਿ
ਲਨਾਂ ਦੂਰ ਹੋਇ ਗਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇੜ੍ਹੀ ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਨਾਮ ਧਿਆਂਵ
ਦੀ ਹੈ ਸੋ ਜਨਮ ਜਨਮ ਕੀ ਵਿਛੁੜੀ ਫਿਰ ਮਿਲਤੀ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਕੋ ਸਰ
ਅਰ ਸਹਜ ਅਰ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ਹੈ ਉਸੇ ਕਾਗੀ ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਸੋ
ਕਰਤਾ ਸਭਨਾਂ ਕਾ ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਮਨ ਦੀ ਹਉਮੈ ਮੈਲ ਦੂਰ
ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੀਰਥਾਂ ਦਾ ਨ੍ਹਾਵਣਾ ਭੀ ਅਰ ਪੜਨਾ ਭੀ ਅਰ ਬੇਦ ਦੀ ਸੁਧ
ਲਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਮਨ ਨੂੰ ਸਮਝ
ਨਹੀਂ ਆਂਵਦੀ ਅਰ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਪਦਾਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ
ਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤਤ ਕੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰਾਇਕੇ ਅਤੇ ਮਨ ਮਿਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ
ਸਭ ਸੈ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸਰ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਸੋ ਇਤਨਾਂ ਸੁਨ ਕਰ ਵੀ ਸਭੇ
ਤਾਂ ਜਿਤਨੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਹੈਸਨ ਸੋ ਸਭ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਗਿਰ ਪੜੀਆਂ
ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਸਾਨੂੰ ਸਿਖ ਕਰੀਏ ਅਰ ਆਪਣਾ ਉਪਦੇਸ ਕ
ਰੀਏ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਤੁਸਾਂ ਸਤਿਨਾਮ ਦਾ ਜਾਪ ਜਪਣਾ ਅ
ਰ ਇਕ ਧਰਮਸਾਲਾ ਬਨਾਵਨੀ ਅਰ ਆਏ ਗਏ ਸਾਧਾਂ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸੇ
ਵਾ ਕਰਨੀ ਅਰ ਸੰਕ੍ਰਾਂਤ ਅਰ ਮਸਿਆ ਕੇ ਦਿਨ ਗੁਰਪੁਰਬ ਕਰਨਾ
ਅਰ ਕੜਾਹ ਕਰਨਾ ਅਰ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨਾ ॥ ਅਤੇ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰ ਭੇ
ਜਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਤਿਸ ਅਗੇ ਮਥਾ ਟੇਕਣਾ ਅਤੇ ਜੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਸਿਖਾ
ਵਣਾ ਤਾਂ ਸਭਨਾਂ ਏਹ ਵਚਨ ਮੰਨਿਆਂ ਅਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਵਿਦਾ ਮਨਾਏ

ਕੇਅਗਾਹਹੂੰਟੁਰੇ॥ ਪੈਂਡੀ ਸਭਾਈ ਵਢਿਲੀਂ॥ ॥ਪਉੜੀ॥ ।ਸਤਿ
ਗੁਰੁਨਾਨਕਪ੍ਰਗਟਿਆਮਿਟੀਧੁੰਧੁਜਗਿਚਾਨਣੁਹੋਆ।ਜਿਉਂਕਰਿ
ਸੂਰਜੁਨਿਕਲਿਆਤਾਰੇਛਪੇਅੰਧੇਰੁਪਲੋਆ।ਸਿੰਘੁਬੁਕੇਮਿਰਗਾ
ਵਲੀਭੰਨੀਜਾਇਨਧੀਰਿਧਰੋਆ।ਜਿਥੈਬਾਬਾਪੈਰਧਰੈਪੂਜਾਆ
ਸਣਥਾਪਣਸੋਆ।ਸਿਧਆਸਣਸਭਜਗਤਦੇਨਾਨਕਆਦਿਮ
ਤੇਜੇਕੋਆ।ਘਰਿਘਰਿਅੰਦਰਿਧਰਮਸਾਲਹੋਵੈਕੀਰਤਨੁਸਦਾ
ਵਿਸੋਆ।ਬਾਬੇਤਾਰੇਚਾਰਚੱਕਨੌਖੰਡਿਪ੍ਰਿਥੀਸਚਾਢੋਆ।ਗੁਰਮੁਖ
ਕਲਜੁਗਪਰਗਟਹੋਆ॥੨੭॥ ।ਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਜੋਜਗ
ਤ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਗਟੇ ਹਨ ਸੋ ਤਿਨਾਂ ਜਗਤ ਦੇ ਅਗਿਆਨ ਦੀ ਧੁੰਧ ਮਿਟਾ
ਇਕੇ ਗਿਆਨ ਕਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੈਸੇ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹੇ ਤੇ ਅੰਧ
ਕਾਰ ਮਿਟ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤਾਰੇ ਛਪ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜੈਸੇ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬੁ
ਕਣ ਕਰ ਮ੍ਰਿਗਾਵਲੀ ਭੱਜ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜਿਥੇ ਬਾਬੇ ਦਾ ਸਬਦ ਪ੍ਰ
ਗੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਥੇ ਮੜ੍ਹੀਆਂ ਅਰ ਮਟਾਂ ਦੀ ਅਰ ਆਗਿਆਨੀਆਂ ਦੀ ਪੂ
ਜਾ ਘਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਰ ਦੇਵੀ ਅਰ ਦੇਵਤਿਆਂ ਕੀ ਪੂਜਾ ਘਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਅਰ ਜਿਥੇ ਬਾਬਾ ਪੈਰ ਧਰਦਾ ਹੈ ਪੂਜਾ ਦਾ ਆਸਣ ਸੋਈ ਥਾਪਦੇ ਹ
ਅਰ ਜਗਤ ਮੇਂ ਸੋਈ ਆਸਣ ਸਿਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਥੇ ਬਾਬੇ ਜੀ ਦੀ
ਪੂਜਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸੋ ਘਰਿ ਘਰਿ ਅੰਦਰਿ ਧਰਮਸਾਲ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇ ਕੀਰਤ
ਨ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਚਾਰੇ ਚਕਾਂ ਕੇ ਤਾਰੇਗਾ ਅਰ ਨੌਖੰਡਿ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਮੇਂ
ਸਚਾ ਢੋਆ ਸਤਿਨਾਮ ਕਾ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਲ ਵਿਚ ਬਾਬਾ
ਨਾਨਕ ਜੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ ਹਨ ॥੨੭॥ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਫਿਆਰਾ ਜਾਮਸੋਂ
ਟੁਰਿਆ ਸੋ ਉਹਾਂ ਸੇ ਟੁਰਕੇ ਬਿਦਰਗੜ ਜਾਦੇ ਮੇਂ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ
ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਥੋਂ ਕੇ ਲੋਕੋਂ ਕੋ ਸਤਨਾਮ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਬਹੁਰੋ ਜਾ ਪਾ
ਰਣ ਸਹਿਰ ਮੇਂ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਤਾਂ ਉਹਾਂ ਇਕ ਜੋਗੀ ਕੀ ਪੂਜਾ ਹੋ
ਤੀ ਸੀ ਅਰ ਉਹ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਸਮਾਧ ਲਾਇਕੇ ਬੈਠਦਾ ਸੀ ਅਰ ਇਕ

ਦਿਨ ਸਮਾਧ ਖੋਲਦਾ ਸੀ ਅਰ ਉਸ ਦਿਨ ਸਾਰੇ ਦੇਸ ਕਾ ਮੇਲਾ ਲਗਦਾ
ਸੀ ਸੋ ਤਿਸ ਦਿਨ ਬਾਬਾ ਜੀ ਭੀ ਉਹਾਂ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ
ਕੇ ਜੋਗੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਪੌਣ ਚੜ੍ਹਾਵਤਾ ਹੋ
ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਦੀ ਮੁਝ ਕੋ ਖਬਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਰ ਇਹ ਮੁਲਖ ਮੇਰਾ
ਜੀਤਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਜੇ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਚਰਚਾ ਕਰੇਂ ਅਰ ਪ੍ਰਿਥਮੇਂ ਤੂੰ ਮੁ
ਝ ਕੋ ਜੀਤੇਂ ਤਬ ਇਸ ਜਗਤ ਮਾਹਿ ਪ੍ਰਵੇਸ ਕਰ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਰਾਗ ਮਾਰੂ ਵਿ
ਚ ਸਬਦ ਬੋਲਿਆ ॥ ॥ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਸੁਰ ਸਰਿ ਸੋਸ ਲੈ
ਸੋਮ ਸਰ ਪੋਖਿ ਲੈ ਜੁਗਤ ਕਰ ਮਰਤ ਸਨਬੰਧ ਕੀਜੈ ॥ ਮੀਨ ਕੀ ਚ
ਪਲ ਸਿਉ ਜੁਗਤ ਮਨ ਰਾਖੀਐ ਉਡੈ ਨਹਿ ਹੰਸ ਨਹ ਕੰਧ ਛੀਜੈ ॥੧॥
ਮੂੜੇ ਕਾਇਚੇ ਭਰਮ ਭੁਲਾਣਾ ॥ ਨਹੀਂ ਚੀਨਿਆਂ ਪਰਮਾਨੰਦ ਬੈਰਾਗੀ
॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਅਜਰ ਗਹੁ ਜਾਰ ਲੈ ਅਮਰ ਗਹੁ ਮਾਰ ਲੈ ਭ੍ਰਾਂਤਿ ਤਜਿ
ਛੋਡਿ ਤਉ ਅਪਿਉ ਪੀਜੈ ॥ ਮੀਨ ਕੀ ਚਪਲ ਸਿਉ ਜੁਗਤ ਮਨ ਰਾਖੀ
ਐ ਉਡੈ ਨਹਿ ਹੰਸ ਨਹਿ ਕੰਧ ਛੀਜੈ ॥੨॥ ਭਣਤ ਨਾਨਕ ਜਨੋ ਰਵੈ ਜੇ
ਹਰਿ ਮਨੋ ਮਨ ਪਵਨ ਸਿਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਜੈ ॥ ਮੀਨ ਕੀ ਚਪਲ ਸਿ
ਉ ਜੁਗਤਿ ਮਨ ਰਾਖੀਐ ਉਡੈ ਨਹ ਹੰਸ ਨਹ ਕੰਧ ਛੀਜੈ ॥੩॥ ਤਬ
ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਸੂਰਜ ਦੀ ਜੋ ਬਾਹਰ ਦੀ ਸੁਰ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਨੂੰ ਸੁ
ਕਾਇ ਲਈਏ ਜੋ ਬਾਹਰ ਪੌਣਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਦਿਚੇ ॥ ਅਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਦੀ
ਜੋ ਅੰਦ੍ਰ ਆਵਨ ਦੀ ਸੁਰ ਹੈ ਸੋ ਨਿਤ ਕੁੰਭਕ ਦੇ ਵਿਚ ਠਹਿਰਾਈਏ
ਅਤੇ ਪੌਣ ਕੀ ਸੋਸ਼ੀ ਰਖੀਏ ਸੋ ਜੁਗਤ ਨਾਲ ਪੌਣਾਂ ਮੇਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਜ
ਪਦੇ ਰਹੀਏ ਅਰ ਮਛੀ ਦੀ ਨਿਆਈ ਜੋ ਚਪਲ ਮਨ ਹੈ ਤਿਸ ਨੋ ਨ
ਹਾਇ ਰਖੀਏ ਕਾਹੇ ਕਿ ਜੋ ਪੌਣ ਨਾ ਉਡਣ ਤਾਂ ਸਰੀਰ ਛਿਜਦਾ ਨਹੀ
॥੧॥ ਹੇ ਮੂਰਖ ਤੂੰ ਕਾਹੇ ਭੁਲਾ ਹੈ ਅਰ ਪਰਮਾਨੰਦ ਜੋ ਬੈਰਾਗੀ ਹੈ ਤਿਸ
ਨੋ ਨਹੀ ਚੀਨਦਾ ॥ ਅਰ ਕਾਮ ਜੋ ਅਜਰ ਹੈ ਤਿਸ ਨੋ ਤੂੰ ਗਹੁ ਅਰ ਮਨ
ਜੋ ਅਮਰ ਹੈ ਤਿਸ ਨੂੰ ਤੂੰ ਮਾਰ ਅਤੇ ਭਰਮ ਨੂੰ ਤੂੰ ਛਡ ਤਬ ਤੂੰ ਅਮ

ਤ ਰੂਪੀ ਬਚਨ ਜੋ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਹਨ ਪੀਵੇਂਗਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ
ਕਿ ਜੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਰਖੇਂ ਅਰ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਾਰ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂ
ਪੀ ਬਚਨ ਪੀਵੇਂ ਅਰ ਮਨ ਨੂੰ ਚਪਲਤਾਈ ਸੇਂ ਵਰਜੇਂਗਾ ਤਬ ਤੇਰਾ ਸ
ਰੀਰ ਅਮਰ ਹੋਵੇਗਾ ਤਬ ਜੋਗੀ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਤਾਂਈਂ ਤ੍ਰਿਹੁ ਕਲਾ
ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਹੈ ਅਰ ਜੀਆਂ ਕੇ ਰਿਦਿਆਂ ਕੀਆਂ ਵਾਸਨਾਂ ਭੀ ਖਿੱਚ ਲੈਤਾ
ਹੈਂ ਅਰ ਛੇਆਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਮੈਂ ਚਾਰ, ਸੇਰ ਸਾਰੀ ਅਨਾਜ ਖਾਤਾ ਹੈਂ
ਸੋ ਇਹ ਕਲਾ ਮੁਝ ਮੈਂ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕਲਾ ਹੀ ਤੁਝਕੋ
ਬੰਧਨ ਰੂਪ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਜੋਗੀ ਮਟ ਅੰਦਰ ਬੈਠਕੇ ਦਰਵਾਜਾ ਚੁਣਾ ਬੈ
ਠਾ ਅਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਉਥਾਂ ਹੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਸਭ ਲੋਕ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਨ
ਸੁਣਨ ਲਗੇ ਅਰ ਸਤ ਸੰਗ ਕਰਨ ਸੋ ਉਨਾਂ ਦੀ ਬੁਧ ਉਜਲ ਹੋਈ
ਸੋ ਜਦ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹੋ ਗਏ ਅਰ ਉਹ ਜੋਗੀ
ਦਾ ਮੇਲਾ ਫਿਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੇਲੇ ਪਰ ਜੋ
ਗੀ ਕੋਲੋਂ ਕੋਈ ਨ ਜਾਵੇ ਅਰ ਕੁਛ ਦਿਨ ਪਿਛੋਂ ਮੇਲਾ ਕਰਨਾ ਸੋ ਜਾਂ ਉ
ਸ ਦਿਨ ਮੇਲਾ ਨਾ ਹੋਇਆ ਅਰ ਅਠਾਂ ਦਿਨਾਂ ਪਿਛੋਂ ਮਟ ਦਾ ਦਰਵਾ
ਜਾ ਖੋਲਿਆ ਤਾਂ ਕਿਆ ਦੇਖਿਆ ਜੋ ਜੋਗੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਣ ਛੁਟ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ
ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜੋ ਰਿਧਾਂ ਸਿਧਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਜਨਮ ਮਰਨ ਨੂੰ
ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ॥ ਤਾਂ ਸਭ ਉਸ ਦੇਸ ਦੇ ਸਿਧ ਅਰ ਸਾਧ ਅਰ ਰਾਜਾ
ਪਰਜਾ ਜੋ ਹੈਸਨ ਸੋ ਸਭ ਚਰਨੀ ਆ ਲਗੇ ਅਰ ਚੰਗਾ ਭ੍ਰਾਤ ਜੋਗੀ
ਦਾ ਸਿਖ ਸੀ ਸੋ ਉਹ ਭੀ ਚਰਨੀ ਆਇ ਲਗਾ ਅਰ ਉਸ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ
ਅਸਾਨੂੰ ਉਹ ਜੇਹਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰੋ ਜੋ ਸਾਡਾ ਉਧਾਰ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇ
ਆ ਜੋ ਤੂੰ ਸਾਂ ਹਉਮੈਂ ਦੀ ਮੈਲ ਖੋਵਣੀ ਅਰ ਸਤਨਾਮ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਨਾ
ਸੋ ਉਸ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਸਿਵਨਾਭ ਰਾਜੇ ਦੇ ਬਾਗ ਜਾਇ ਉ
ਤਰੇ ਤਾਂ ਬਾਗ ਜੋ ਸੁਕਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਸੋ ਬਾਬੇ ਦੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਪਉਂਦਿਆਂ
ਹੀ ਹਰਿਆ ਹੋਇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਮਰਦਾਨਿਆ ਰ

There was a Sidha Yogi

ਬਾਬ ਬਜਾਇਓ ਅਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਗਉੜੀ ਰਾਗ ਵਿਚ ਸਬਦ ਉਚਾਰਿਆ
ਗਉੜੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਭਉ ਮੁਚੁ ਭਾਰਾ ਵਡਾ ਤੋਲੁ ॥ ਮਨ ਮਤਿ ਹਉਲੀ ਬੋਲੇ
ਬੋਲੁ ॥ ਸਿਰਿ ਧਰਿ ਚਲੀਐ ਸਹੀਐ ਭਾਰੁ ॥ ਨਦਰੀ ਕਰਮੀ ਗੁਰ ਬੀਚਾ
ਰੁ ॥੧॥ ਭੈ ਬਿਨੁ ਕੋਇ ਨ ਲੰਘਸਿ ਪਾਰਿ ॥ ਭੈ ਭਉ ਰਾਖਿਆ ਭਾਇ ਸਵਾਰਿ
॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਭੈ ਤਨਿ ਅਗਨਿ ਭਖੈ ਭੈ ਨਾਲਿ ॥ ਭੈ ਭਉ ਘੜੀਐ ਸਬ
ਦਿ ਸਵਾਰਿ ॥ ਭੈ ਬਿਨੁ ਘਾੜਤ ਕਚੁ ਨਿਕਚ ॥ ਅੰਧਾ ਸਚਾ ਅੰਧੀ ਸਟ
॥੨॥ ਬੁਧੀ ਬਾਜੀ ਉਪਜੈ ਚਾਉ ॥ ਸਹਸ ਸਿਆਣਪ ਪਵੈ ਨ ਤਾਉ ॥ ਨਾ
ਨਕ ਮਨਮੁਖਿ ਬੋਲਣੁ ਵਾਉ ॥ ਅੰਧਾ ਅਖਰੁ ਵਾਉ ਦੁਆਉ ॥੩॥
ਸੋ ਬਾਗ ਹਰਾ ਦੇਖ ਕੇ ਜੋ ਬਾਗ ਦੇ ਰਾਖਿਲੇ ਹੈਸਨ ਸਭਨਾਂ ਮਥਾ
ਆਨ ਟੇਕਿਆ ॥ ਅਰ ਉਨਾ ਪੁਛਿਆ ਜੀ ਤੁਸਾਡਾ ਕੀ ਨਾਉ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ
ਕਹਿਆ ਨਾਨਕ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਗੇ ਭੀ ਫਕੀਰ ਨਾਮ ਆਪ
ਣਾ ਨਾਨਕ ਕਹਾਵਤੇ ਆਏ ਹੈਂ ਪਰ ਰਾਜੇ ਕੀਆਂ ਮੋਹਰਾਂ ਉਨੋ ਕੇ
ਮੋਹਰੇ ਜਾਤੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਸੋ ਤੁਮਾਰੇ ਚਰਨੋ ਕਰ ਬਾਗ ਹਰਿਆ
ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਤੇ ਤੁਸਾਂ ਦੀ ਬਾਰਤਾ ਰਾਜੇ ਕੇ ਜਾਇ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ
ਕਹਿਆ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਕਾ ਜੋ ਭਉ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਕਾ ਬਡਾ ਭਾਰਾ ਤੋਲ ਹੈ ਅ
ਰ ਜੈਸੇ ਭਾਰਿਆ ਤੁਲਾਂ ਨਹੀਂ ਉਛਲਤਾ ਅਤੇ ਸਥਣਾ ਡੋਲਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ
ਮਨਮਤ ਵਾਲੇ ਹੋਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਉਹ ਡੋਲਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਭਉ ਕੇ ਸਿ
ਰ ਪਰ ਧਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮਹਾਰਾਜ ਕਾ ਭਉ ਸਿਰ ਪਰ ਧਰਤੇ ਹੈਂ ਪਰ
ਜਾਂ ਗੁਰਾਂ ਕੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਬਦ ਕਾ ਅਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ
ਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਬ ਤ੍ਰਾਗੀਆਂ ਨਕੋ ਸਮੁੰਦਰ ਸੇਂ ਪਾਰ ਪਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੈ
ਸੇ ਅਗਨ ਮੈਂ ਧਾਤ ਤਾਈਦੀ ਹੈ ਇਹ ਕਾ ਜੈਸੇ ਭੂਖਣ ਚਾਹਤੇ ਹੈਂ ਬਣਾ ਲੇਤੇ
ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਭਉ ਮੇਂ ਸਿਖਾਂ ਕਾ ਰਿਦਾ ਸੁਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜੈਸਾ ਚਾਹੀਏ ਹੈ ਤੈ
ਸਾ ਸਵਾਰ ਲੇਤੇ ਹੈਂ ਕਯੋਂ ਕਿ ਭੈ ਬਿਨਾ ਘਾੜਤ ਜੀਆਂ ਦੀ ਨਹੀਂ ਘੜੀ
ਦੀ ਅਰ ਸਟ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲਗਤੀ ਅਰ ਜੋ ਬਾਜੀ ਤੇ ਸਿਆਣਪ ਦੀ ਬੁ

ਧਾ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮਨ ਨੂੰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅ
ਗਿਆਨ ਕਾ ਬੋਲਨਾ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਜੈਸੇ ਪਵਨ ਏਕ ਤਰਫ ਆਵਤੀ ਹੈ ਅਰ
ਏਕ ਪਾਸੇ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਆਗਿਆਨੀਆਂ ਕੇ ਵਚਨ ਰਿਦੇ ਵਿਖੇ
ਨਹੀ ਠਹਿਰਤੇ ਅਰ ਜੈਸੇ ਸਖਣੀਆਂ ਬੰਦੂਕਾਂ ਕਾ ਅਵਾਜ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ
ਘਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਘਾਵ ਕਰਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਸੰਤਾਂ ਕਾ ਬਚਨ
ਰਿਦੇ ਕਉ ਘਾਵ ਕਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਆਗਿਆਨੀਆਂ ਕਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਅਰ
ਜੈਸੇ ਬੋਲ ਦੀ ਭਰੀ ਹੋਈ ਗੰਡੀ ਜਿਮੀ ਕਉ ਤੋੜਤੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਅਰ ਸਖ
ਣੀ ਗਡੀ ਲਕੀਰ ਮਾਤ੍ਰ ਹੀ ਨਿਸਾਨ ਕਰਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਕਾ ਵ
ਚਨ ਰਿਦੇ ਕਉ ਭੇਦ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾ ਨਹੀਂ ਭੇਦਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਵਚ
ਨ ਸੁਣਕੇ ਸਭ ਤੈਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਏ ਅਰ ਜਾਕੇ ਰਾਜੇ ਸਿਉਨਾਭ ਪਾਸ
ਉਨ ਕਹਿਆ ਕਿ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਜੀ ਬਾਗ ਮੈਂ ਆਨ ਉਤਰੇ ਹੈਨ ਅਰ
ਬਾਗ ਸਭ ਹਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਤਾਂ ਰਾਜਾ ਸੁਣਕੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੂਆ
ਅਰ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਮੋਹਣੀਆਂ ਅਰ ਛਤ੍ਰੀਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਲੈਕਰਕੇ
ਬਾਬੇ ਦੇ ਪਾਸ ਆਨ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਸੋ ਆਇ ਕਰ ਆਪਣੇ ਕਟਾਖ ਲ
ਗੀਆਂ ਦਿਖਾਵਣੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਇਹ ਜੋ ਤੁਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਹਨ
ਸੋ ਇਨ ਮੈਂ ਸੁੰਦਰਤਾਈ ਅਤ ਮਾਰੀ ਹੀ ਭਾਸਤੀ ਹੈ ਕਯੋਂ ਕਿ ਸਰੀਰ ਮੈਂ ਤੋ
ਅਸਥ ਅਰ ਮਾਸ ਅਰ ਰਕਤ ਅਰ ਵਿਸਟਾ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਕਾ ਕਿਆ
ਸੁੰਦਰ ਭਾਸਣਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਹਨ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭੋਜਨ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਖਾਈਤੇ
ਹਨ ਸੋ ਭੀ ਵਿਸਟਾ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹਨ ਤਾਂ ਓਹ ਜੋ ਜੇਠੀਆਂ ਸਭੇ ਮੋਹਣੀਆਂ
ਹੈਸਨ ਸੋ ਉਨ ਕਹਿਆ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਕੁਛ ਉਪਦੇਸ ਕਰੋ ਤਬ ਬਾਬਾ
ਨਾਨਕ ਜੀ ਬੋਲੇ ॥ ਬਸੰਤ ਮਹਲਾ ੧ ਅਸਟਪਦੀ ॥ ਜਗੁ ਕ
ਊਆ ਨਾਮੁ ਨਹੀ ਚੀਤਿ ॥ ਨਾਮੁ ਬਿਸਾਰਿ ਗਿਰੈ ਦੇਖੁ ਭੀਤਿ ॥ ਮਨੂਆ ਡੋ
ਲੈ ਚੀਤਿ ਅਨੀਤਿ ॥ ਜਗ ਸਿਉ ਤੂਟੀ ਝੂਠ ਪਰੀਤਿ ॥੧॥ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ
ਬਿਖੁ ਬਜਰੁ ਭਾਰੁ ॥ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਗੁਨ ਚਾਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਘ

ਰੁ ਬਾਲੂ ਕਾ ਘੂਮਨ ਘੇਰਿ॥ ਬਰਖਸਿ ਬਾਣੀ ਬੁਦਬੁਦਾ ਹੇਰਿ॥ ਮਾਤ੍ਰ ਬੂੰ
ਦ ਤੇ ਧਰਿ ਚਕੁ ਫੇਰਿ॥ ਸਰਬ ਜੋਤਿ ਨਾਮੈ ਕੀ ਚੇਰਿ॥੨॥ ਸਰਬ ਉਪਾ
ਇ ਗੁਰੂ ਸਿਰਿ ਮੋਰੁ॥ ਭਗਤਿ ਕਰਉ ਪਗ ਲਾਗਉ ਤੋਰ॥ ਨਾਮਿ ਰਤੋ ਚਾ
ਹਉ ਤੁਝ ਓਰੁ॥ ਨਾਮੁ ਦੁਰਾਇ ਚਲੈ ਸੋ ਚੋਰੁ॥੩॥ ਪਤਿ ਖੋਈ ਬਿਖੁ ਅੰ
ਚਲਿ ਪਾਇ॥ ਸਾਚ ਨਾਮਿ ਰਤੋ ਪਤਿ ਸਿਉ ਘਰਿ ਜਾਇ॥ ਜੋ ਕਿਛੁ ਕੀਨ੍ਹ
ਸਿ ਪ੍ਰਭੁ ਰਜਾਇ॥ ਭੈ ਮਾਨੈ ਨਿਰਭਉ ਮੇਰੀ ਮਾਇ॥੪॥ ਕਾਮਨਿ ਚਾਹੈ ਸੁੰਦਰਿ
ਭੋਗੁ॥ ਪਾਨ ਫੂਲ ਮੀਠੇ ਰਸ ਰੋਗ॥ ਖੀਲੈ ਬਿਗਸੈ ਤੇਤੋ ਸੋਗ॥ ਪ੍ਰਭ
ਸਰਣਾਗਤਿ ਕੀਨ੍ਹਸਿ ਹੋਗ॥੫॥ ਕਾਪੜੁ ਪਹਿਰਸਿ ਅਧਿਕੁ ਸੀਗਾ
ਰੁ॥ ਮਾਟੀ ਫੂਲੀ ਰੂਪੁ ਬਿਕਾਰੁ॥ ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਬਾਂਧੋ ਬਾਰੁ॥ ਨਾਮ
ਬਿਨਾ ਸੂਨਾ ਘਰੁ ਬਾਰੁ॥੬॥ ਗਾਛਹੁ ਪੁਤ੍ਰੀ ਰਾਜ ਕੁਆਰਿ॥ ਨਾਮੁ ਭ
ਣਹੁ ਸਚੁ ਦੋਤੁ ਸਵਾਰਿ॥ ਪ੍ਰਿਉ ਸੇਵਹੁ ਪ੍ਰਭ ਪ੍ਰੇਮ ਅਧਾਰਿ॥ ਗੁਰ ਸ
ਬਦੀ ਬਿਖੁ ਤਿਆਸ ਨਿਵਾਰਿ॥੭॥ ਮੋਹਨਿ ਮੋਹਿ ਲੀਆ ਮਨੁ ਮੋਹਿ॥
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਪਛਾਨਾ ਤੋਹਿ॥ ਨਾਨਕ ਠਾਢੇ ਚਾਹਹਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦੁਆਰਿ॥
ਤੇਰੇ ਨਾਮਿ ਸੰਤੋਖੇ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ॥੮॥੧॥ ਸੁਕ ਪਰਮਾਰਥ॥

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜਗਤ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਕਊਆ ਹੈ ਜੋ ਵਿ
ਖਿਆ ਰੂਪੀ ਵਿਸਟਾ ਖਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਇਕ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੇ
ਪਰ ਜੋ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਭੈ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮਨ ਜੋ
ਹੈ ਸੋ ਅਨਿਤ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਝੂਠੀ ਪ੍ਰੀ
ਤ ਕੋ ਤੋੜਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਵਿਖ ਕੇ ਬਜਰ ਭਾਰ ਹੈ ਅਪ
ਰ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਗੁਣਾਂ ਕਾ ਅਚਾਰੁ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤਾ ॥੧॥ ਅਰ ਏਹ
ਸਰੀਰ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਰੇਤ ਕਾ ਘਰ ਹੈ ਅਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਘੁਮਨ ਘੇ
ਰ ਹੈਂ ਅਰ ਸਰੀਰ ਬੁਦਬੁਦੇ ਕੀ ਨਿਆਈ ਹੈ ਜੋ ਉਪਜਤਾ ਬਿਨਸਤਾ ਹੈ
ਮਾਤ ਅਰ ਪਿਤਾ ਕੀ ਬੂੰਦ ਸੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਚਕਰ ਹੂਆ ਹੈ ਅਰ ਮਹਾਰਾ
ਜ ਕੀ ਜੋਤਿ ਇਸ ਕੇ ਬੀਚ ਹੈ ਸੋ ਨਾਮੁ ਕਰ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਤੀ ਹੈ ਅਰ ਸਰਬ

ਜੋ ਉਪਦੇਸ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੨॥ ਤਾਤੇ ਗੁਰਮੁਖ
ਭਗਤਿ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਪਗ ਲਾਗਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਨਾਮੁ ਵਿਸਰਤੇ
ਹੈਂ ਸੋਈ ਚੋਰ ਹੈਂ॥੩॥ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰਿ ਵਿਖਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੈ ਸੋ
ਭੀ ਖੋਟੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਸਚੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਰੱਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਪਤਿ ਸਿਉਂ ਆਪ
ਣੇ ਘਰਿ ਜਾਤੇ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਕੁਛ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੀ ਰਜਾਇ ਵਿਚ
ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦਾ ਭੈ ਮਾਨਤੇ ਹੈਂ ਸੋਈ ਨਿਰਭਉ ਹੋਤੇ ਹੈਂ॥੪॥
ਅਰ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਕਾਮਣੀਆਂ ਹੋ ਅਰ ਸੁੰਦਰ ਭੋਗ ਚਾਹਤੀਆਂ ਹੋ ਅਰ ਪਰ ਫੂ
ਲ ਤੁਮਾਰੇ ਤਾਈਂ ਖਿੜੇ ਲਗਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਸਾਥਿ ਸੰਭੋਗ ਕਰਤਾ ਹੈ
ਸੋ ਵਿਗਸਤਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਸੋਗੈ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥੫॥ ਅਰ ਹਮ ਜੋ ਹੈਂ
ਸੋ ਨਾਰਾਇਣ ਦੇ ਨਾਮ ਕੇ ਉਪਾਸਕ ਹੈਂ ਅਰ ਉਸ ਕਾ ਕੀਆ ਭਲਾ ਮਾਨਤੇ
ਹੈਂ ਅਰ ਤੁਸੀਂ ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਿਰਤੀਆਂ ਹੋ ਅਰ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਮਾਇਆ ਕਾ ਜੋ ਵਿ
ਕਾਰ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਕੀ ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਕਰਕੇ ਮਨ ਤੁਸਾਂ ਬਧਾ ਹੂਆ
ਹੈ ਪਰ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾ ਘਰ ਬਾਰ ਸਾਰਾ ਸੁੰਞਾ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰੀਅਹੁ ਅਰ
ਭੈਣਹੁ ਅਰ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਰਾਜੇ ਪਾਸ ਜਾਵਹੁ ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾਮੁ ਜਪਹੁ
ਅਰ ਆਪਣਾ ਜਨਮ ਸਵਾਰਹੁ ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕਉ ਸੇਵਹੁ ਅਰ ਮਹਾ
ਰਾਜ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਅਧਾਰ ਕਰਹੁ ਅਰ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਵਿਖਿਆ ਤੇ
ਉਤਰਿਆ ਕਰਹੁ॥੭॥ ਅਰ ਮੋਹਣੀ ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਨੇ ਮੋਹਣੀਆਂ
ਮੋਹਿ ਲੀਆਂ ਹੈਂ ਅਰ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਕੈ ਤਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਪਛਾਨਤਾ ਹੋਂ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤਿਸ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਮੈਂ ਖੜੋਤਾ ਹੋਂ ਪਰ ਜਿ
ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਨਾਮ ਕਰ ਮਤੇ ਤੇ ਖੇਲਨ
ਅਰ ਉਹ ਰਸ ਕਸਾਦ ਕਉ ਅਰ ਵਿਖਿਆਦ ਕਉ ਨਹੀ ਚਾਹਤੇ॥੮॥ ਜਾਂ
ਸੋ ਸਬਦ ਦੇ ਬਚਨ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤਾਂ ਸਭੇ ਮੋਹਣੀਆਂ ਰਾਜੇ ਸ੍ਰੀ
ਦੇਵਲੂਤ ਪਾਸ ਗਈਆਂ ਅਰ ਆਇ ਕਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਰਾਜਾ ਜੀ ਤੁਸਾਂ
ਸਾਨੂੰ ਸਾਧ ਦੇ ਮੋਹਨ ਵਾਸਤੇ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਸੋ ਅਸੀਂ ਉਸ ਪਾਸ ਦੇ

ਅਤਿਅਨਹਾਰ ਆਈਆਂ ਹਾਂ ਅਰ ਭੂਮੀਂ ਕਿਆ ਬੈਠ ਰਹੇ ਹੋ ਚਲੋ ਸਾਧ
ਕਾ ਦਰਸਨ ਕਰੀਏ ਕਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਰਸਨ ਕੀਤਿਆਂ ਸਭ ਆਪਦਾ
ਹੈ ਤਾਂ ਤਾਜੇ ਰਾਣੀ ਕੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਿਥਮੈਂ ਤੂੰ ਜਾਹ ਅਰ ਸਾਧ ਕਾ ਦਰ
ਸਨ ਕਰ ਆਉ ਅਰ ਮੈਂ ਪੀਛੇ ਜਾਵੇਂਗੀ ਤਬ ਰਾਣੀ ਮੋਤੀਆਂ ਦੀ ਮਾ
ਲਾ ਅਰ ਥਾਲੀ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕੀ ਲੈਕਰ ਮਥਾ ਆਇ ਟੇਕਿਆ ਅਰ ਇਕ
ਮੂਠ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕੀ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਦਿਤੀ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮਾਲਾ ਤੇ
ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਫੇਰ ਲਿਆ ਚ ਤਾਂ ਉਸ ਆਖਿਆ ਜੀ ਇਕ ਇਕ ਮੋਤੀ ਹਜਾਰ
ਜਾਰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੋਤੀਆਂ ਨੇ ਨਾਲ ਨਹੀ
ਨਿਭਣਾ ਅਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੇ ਨਾਲ ਜਾਣਾ ਹੈ ਸੋ ਓਹ ਧਨ ਅਸਾ
ਦੇ ਕੋਲ ਹੈ ਤਾਂ ਰਾਣੀ ਸਭਨਾਂ ਸਖੀਆਂ ਨੂੰ ਵਖ ਵਖ ਕਰਕੇ ਬਾਬੇ ਦੇ ਚ
ਰਨਾਂ ਤੇ ਗਿਰ ਪਈ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਦੋ ਬਰਸ ਹੋਏ ਹੈ ਜਾਂ
ਮੇਰੇ ਘਰ ਬੇਟੀ ਜਨਮੀ ਸੀ ਅਰ ਮੈਂ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਡਰਦਿਆਂ ਮਾਰਿਆ ਜੋ
ਹੋਰ ਵਿਆਹ ਨਾਂ ਕਰ ਲੇਵੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਪੁਤ੍ਰ ਜਨਮਿਆਂ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਆ ਕਿ ਪੰਡਿਤ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਤੁਸਾਂ ਚਾਰ ਵਰੇ ਪੁਤ੍ਰ ਦੇ
ਮੁਖ ਨਹੀ ਲਗਣਾ ਸੋ ਦੋਇ ਬਰਸ ਬੀਤੇ ਹਨ ਅਰ ਦੋਇ ਬਰਸ ਰਹਿ
ਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਮੈਂ ਬੜੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸੌਤ ਚਿੰਤਾ ਮਰਵਣੇ ਜੋ
ਗ ਹੈਂ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਸਮਰਥ ਹੈ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਇਸਤ੍ਰੀ
ਕਾ ਪੁਰਖ ਕਰ ਲੇਵੇ ਅਰ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਪੁਰਖ ਕੋਇ ਸਤ੍ਰੀ ਕਰੇ ਸੋ ਤੂੰ ਪੁਰਖ ਨੂੰ
ਗਵਨ ਲਿਆ ਧਿਆਨ ਕਰ ਅਰ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਜੋ ਭੂਖੇ ਕਾ ਸੰਤ ਸਾਧ ਆਵੇ
ਤਿਸ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਅਰ ਛਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਕਹੀਐ ਕਿ ਲੇਖ ਮੈਂ ਅਲੇਖ
ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲੜਕੇ ਕੋ ਇਸ ਤਲਾਓ ਮੈਂ ਇਸਨਾਨ ਕਰਾਇ ਸੋ ਜਬ
ਉਸਨੇ ਬਸਤ੍ਰ ਬੇਟੀ ਕੇ ਉਤਾਰੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਭ ਅੰਗ ਲੜਕਿਆਂ ਕੇ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟ
ਆਏ ਤਬ ਉਸਨੇ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋ ਇਸਨਾਨ ਕਰਾਕੇ ਜਿਤਨੇ ਮੋਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ
ਭੂਖਣ ਲਿਆਈ ਸੀ ਸੋ ਸਭ ਪੁੰਨ ਕਰਕੇ ਆਪ ਤਿਆਰ ਕੇ ਦੇ ਦੀਏ ਅਰ ਬਾ

ਬੇਟੇ ਅਗੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਰ ਸਤਿਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਸੁਣਕੇ ਬੇਟੇ ਕੀ ਨਾ
ਲਡਿਆਈ ਅਰ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋਨਸਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਸੁਣੀਦਾ
ਸੀ ਸੋ ਏਹੀ ਹੈ ਕਯੋਂ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਤੇ ਕਰ ਬੇਟੀ ਕੇ ਬੇਟਾ ਕਹਿਆ ਥਾ ਪਰ ਇਸ
ਨੇ ਬੇਟੀ ਕਾ ਬੇਟਾ ਕਰ ਦੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਰਾਜੇ ਨੇ ਇਹ ਬਚਨ ਸੁਣਕੇ ਬਡੇ ਪੁੰਨ
ਕੀਏ ਅਰ ਆਪ ਪੈਰੀਂ ਨੰਗਾ ਆਇਆ ਅਰ ਆਕਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਚਰ
ਨੀ ਲਗਾ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਏ ਆ ਪੁਰਖਾ ਤੇਰੀ ਸਰਧਾ ਕਰ ਈਹਾਂ ਆਏ ਹਾਂ ਤੇ
ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਸੋ ਕਰ ਤਾਂ ਉਸ ਆਖਿਆ ਬਰਤਾਂ ਮੈਂ ਬਰਤ ਵਿਸੇਖ ਕੌ
ਨ ਹੈ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਏ ਆ ਕਿ ਨਾਮ ਕਾ ਬਰਤ ਸਭ ਸੇ ਵਿਸੇਖ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਕ
ਹਿਆ ਕਿ ਇਕਾਦਸੀ ਭੀ ਤੋ ਵਿਸੇਖ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਬਚਨ ਹੋਏ ਆ ਕਿ
ਇਕਾਦਸੀ ਭੀ ਵਿਸੇਖ ਹੈ ਪਰ ਜਿਸਨੇ ਨਮਾ ਜਿਤਿਆਵੇ ਸੋ ਤੂੰ ਆਪਕੇ
ਸਰੀਰ ਕਾ ਸਾਖੀ ਜਾਣ ਸਰੀਰ ਹੀ ਨਾ ਜਾਣ ਕਯੋਂ ਕਿ ਜਿਸ ਕੀ ਨੀਤ ਕਾਅ
ਪਵਿਤ੍ਰ ਸਰੀਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਇ ਖਲੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰਾਜਾ ਸੁਣਕਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇਆ
ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੁਝੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰੋ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਆਸਾ ਰਾਗ ਵਿਚ
ਸਬਦ ਬੋਲਿਆ ॥ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਕਾਇਆਂ ਕਾਗਦ ਮਨ ਪਰਵਾ
ਣਾ ॥ ਸਿਰ ਕੇ ਲੇਖ ਨ ਪੜੈ ਇਆਣਾ ॥ ਦਰਗਹਿ ਘੜੀਅਹਿ ਤੀਨੇ ਲੇਖ ॥ ਖੋ
ਟਾ ਕਾਮਿ ਨ ਆਵੈ ਵੇਖੁ ॥੧॥ ਨਾਨਕ ਜੇ ਵਿਚਿ ਰੁਪਾ ਹੋਇ ॥ ਖਰਾ ਖਰਾ ਆ
ਖੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਕਾਜੀ ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਮਲੁ ਖਾਇ ॥ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਨਾਵੈ
ਜੀਆ ਘਾਇ ॥ ਜੋਗੀ ਜੁਗਤਿ ਨ ਜਾਣੈ ਅੰਧੁ ॥ ਤੀਨੇ ਓਜਾੜੇ ਕਾ ਬੰਧੁ ॥੨॥
ਸੋ ਜੋਗੀ ਜੋ ਜੁਗਤਿ ਪਛਾਣੈ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ॥ ਕਾਜੀ ਸੋ ਜੋ ਉ
ਲਟੀ ਕਰੈ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦੀ ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ ॥੩॥ ਸੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮੁ ਬੀਚਾ
ਰੈ ॥ ਆਪਿ ਤਰੈ ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਤਾਰੈ ॥ ਦਾਨਸਬੰਦੁ ਸੋਈ ਦਿਲਿ ਧੋਵੈ ॥ ਮੁ
ਸਲਮਾਨੁ ਸੋਈ ਮਲੁ ਖੋਵੈ ॥ ਪੜਿਆ ਬੂਝੈ ਸੋ ਪਰਵਾਣੁ ॥ ਜਿਸੁ ਸਿਰਿ ਦਰ
ਗਹਿ ਕਾ ਨੀਸਾਣੁ ॥੪॥ ਤਿਸ ਕਾ ਪਰਮਾਰਥ ॥ ਸਾਹਿਬੁ ਬਚਨ ਕਰੈਂ ਕਿ ਏ
ਹ ਕਾਇਆਂ ਜੋ ਸਰੀਰ ਹੈ ਸੋ ਇਹੁ ਕਾਗਦ ਹੈ ਅਰ ਮਨ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਕੇ ਉ

ਪਰਪਰਵਣਾਲਿਖਿਆਹੂਆ ਹੈਅਰ ਮਾਤਾਕੇ ਗਰਭ ਮੈਂ ਜੋ ਓਹੁ ਆਪਣੀ
ਚਤੁਰਾਈ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸਿਰਕੇ ਲੇਖਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾਨਤਾ ਸੋ ਦਰਗਾਹ ਮੈਂ
ਜੀਲੋਂ ਗੁਣੋਂ ਕੇ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਹੈਂ ਪਰ ਜੋ ਅੰਦਰਹੁ ਖਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਕੰਮ ਆ
ਵਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਰਾਜਦੁਆਰੇ ਪਰ ਟਕਸਾਲ ਮੈਂ ਤੀਨ ਘੜਤ ਘੜੀਤੀਆਂ
ਹੈਨ ਸੁਾਇਨੇਕੀ ਅਰ ਰੁਪੇਕੀ ਅਰ ਤਾਂਬੇਕੀ ਪਰ ਜੋ ਵਿਚੋਂ ਖਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ
ਈ ਕੰਮ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰਕੇ ਮਨੁਖ ਹੈਨ ਸੋ ਤਿਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਏ
ਕ ਤਾਮਸੀ ਹੈਨ ਜੋ ਅਰ ਪਾਹਿਰ ਜੁਧ ਮੈਂ ਗਹਿਤੇ ਹੈਂ ਪਰ ਓਹਿਭੀ ਜਪੁ ਅ
ਰਦਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਨਾਮੁ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਅੰਦਰਹੁ ਸੁਧ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ॥ ਅਰ
ਏਕ ਰਾਜਸੀ ਆਪਣੇ ਵਿਵਹਾਰ ਵਾਲੇ ਹਨ ਸੋਭੀ ਜੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾ
ਮੁ ਜਪਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਵੰਡ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਓਹਿਭੀ ਸੁਧ ਹੋਤੇ ਹਨ ॥ ਅਰ ਸਾਤਕੀ
ਜੋ ਭਜਨਾ ਸਿਮਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ ਸੋ ਉਨਕੇ ਅੰਦਰ ਭੀ ਅਭਿਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋ
ਤਾ ਅਰ ਸਭ ਕਉ ਪਰਮੇਸਰ ਰੂਪ ਕਰ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਸੋਈ ਵਿਸੇਖ ਹੈਂ
ਜੋ ਅੰਦਰਹੁ ਸਚੇ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਪਾਖੰਡੀ ਹਨ ਸੋ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਕਿਓ
ਕਿ ਜੋ ਕਾਜੀ ਅਰ ਰਾਜਾ ਹੋਇਕੇ ਨਿਆਉ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਸੋ ਵਿਖ ਕਉ ਖਾਤਾ
ਹੈ ਅਰ ਨਰਕ ਕਉ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜੋ ਉਪਰੋਂ ਇਸਨਾਨ ਕਰਤਾ ਹੈ
ਅਰ ਅੰਦਰਹੁ ਜੀਆਂ ਕੋ ਦੁਖ ਦੇਤਾ ਹੈ ਅਰ ਪਰਾਈ ਲਛਮੀ ਲੈਕੇ ਖਾ
ਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਰਕ ਕਉ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਜੋਗੀ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕੀ ਸੁਧ ਤ
ਤਾਈ ਨਹੀਂ ਰਖਤਾ ਅਰ ਪਾਖੰਡ ਕਰਕੈ ਲੋਕਾਂ ਕਉ ਦਿਖਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅ
ਗਿਆਨੀ ਅੰਧਾ ਹੈ ਪਰ ਏਹ ਪੁੰਨ ਬਡਾ ਧੰਨ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕਾ ਸੰਭ
ਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਸੋ ਐਸੇ ਹੀ ਮੈਂ ਮੁਆਵਤਾ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਅੰਦਰ ਪਰਮੇਸ
ਰ ਕਾ ਨਾਮ ਹੋਵੇ ਤੇ ਤਿਨਿ ਹੀ ਸੁਫਲ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੋਈ ਹੈ ਜੋ ਅ
ਪਣੀ ਹਉਮੈਂ ਕੀ ਮੈਲ ਧੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਸੋਈ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਬ
ਚਨ ਕਹੇ ਕਮਾਂਵਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਅੰਦਰਹੁ ਸੁਧ ਹੈ ਸੋਈ ਵਿਸੇਖ ਹੈ ॥
ਸੋ ਇਹ ਵਚਨ ਸੁਣਕੇ ਰਾਜਾ ਓਹਨਾਂ ਪਰ ਬਹਿਰ ਪਏ ਅਤੇ ਕਹਾ ਕਿ ਮੈ

ਹਉਮੈਂ ਕੀ ਮੈਲ ਸੇ ਭਰਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਮੈਲ ਮੇ-
ਰੀ ਸਭ ਕਟੋ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਏਕ ਭਗਤ ਜੋਗ ਹੈ ਅਰ ਏਕ ਅ
ਸਟਾਂਗ ਜੋਗ ਹੈ ਸੋ ਜੋ ਅਸਟਾਂਗ ਜੋਗ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਆਪਨੇ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਨੂੰ ਪਰ
ਮੇਸਰ ਨਾਲ ਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਪਰਮੇਸਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ
ਭਗਤਿ ਕਰਕੇ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਨਾਮ ਸਾ
ਥ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਮੁਕਤਿ ਕਉਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਨ ਤਾਂ ਰਾਜੇ ਪੁਛਿ
ਆ ਕਿ ਹਠ ਜੋਗ ਕੇ ਅਠ ਅੰਗ ਕੇਹੜੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪ੍ਰ
ਥਮੇਂ ਜੋਗ ਕੇ ਅਠ ਅੰਗ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਥਮੇ ਯਮ ਹੈ ਸੋ ਯਮ ਭੀ
ਦਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਹੈਂ ॥ ਛੰਦ ॥ ਪ੍ਰਥਮ ਅਹਿੰਸਾ ਧਰਤ ਜਨ ਅਸ
ਤੇ ਸਤ ਆਗੋ ॥ ਬ੍ਰਹਮ ਚਰਜ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰੈ ਛਿਮਾ ਧ੍ਰਿਤ ਸੋ ਅਨੁਰਾਗੇ
॥ ਦਾਇਆ ਬਹੁ ਗੁਨ ਹੋਇ ਅਰ ਜਵਾਰਿਦ ਸੋ ਅਨੇ ॥ ਮਿਤ ਅਹਾਰ
ਪੁਨ ਕਰੇ ਸੋਚਨੀ ਕੀ ਬਿਧਿ ਠਾਨੇ ॥ ਏਹ ਦਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਯਮ ਕਹੇ ਹ
ਪ੍ਰਦੀਪਕਾ ਗ੍ਰੰਥ ਮੈਂ ॥ ਜਬ ਪਹਿਲੇ ਇਹ ਸਾਧੇ ਤਬ ਚਲੇ ਜੋਗ ਕੇ
ਪੰਥ ਮੇਂ ॥ ॥ ਅਥ ਨੇਮ ਲਿਖਯਤੇ ॥ ਤਪ ਸੰਤੋਖ ਗਹੇ ਬੁਧਿ ਆ
ਸਤਕ ਤਾ ਮਨ ਆਨੇ ॥ ਦਾਨ ਸਮਝ ਕਰ ਦੇਇ ਮਨ ਸੀ ਪੂਜਾ ਠਾਨੇ
॥ ਵਚਨ ਸਿਧਾਂਤ ਸੁਣੇ ਲਾਜ ਮਤ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਰਾਖੈ ॥ ਜਾਪ ਕਰੇ ਮੁਖ ਮੋਨ
ਤਪਾਂ ਲਗ ਬਚਨ ਨ ਭਾਖੈ ॥ ਹੋਮ ਕਰੈ ਰਸਾਇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹੀਆਂ ਜੋ ਸੀ ਬਿਧਿ ਸ
ਤਿ ਗੁਰ ਕਹੇ ॥ ਏਹ ਦਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੇ ਨੇਮ ਹੈਂ ਭਗਤ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਲਹੇ ॥
ਬਹੁਰੋ ਤੀਸਰਾ ਪਦ ਆ ਦ੍ਰਿੜ ਰਾਖੇ ਪਦਮ ਆਸਣ ਕਹੀਏ ਜੋ ਖ
ਬੇ ਸਥਲ ਊਪਰ ਸਜਾ ਪੈਰ ਰਖਣਾ ਅਰ ਸਜੇ ਸਥਲ ਊਪਰ ਖਬਾ ਪੈ
ਰ ਰਖਨਾ ਅਰ ਦੋਹਾਂ ਹਥਾਂ ਨਾਲ ਦੋਵੇਂ ਅੰਗੂਠੇ ਪ੍ਰਿਸ਼ਟ ਨੂੰ ਰਖਨੇ ਅਰ ਤ੍ਰ
ਕੁਟੀ ਵਲ ਧਿਆਨੁ ਰਖੇ ਅਰ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਪ੍ਰਤਿ ਸੋਹੰ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰੇ ਸੋ
ਏਹ ਆਸਣ ਹੈ ਅਰ ਚੌਥਾ ਪ੍ਰਾਣਯਾਮ ਜੋ ਸ੍ਵਾਸਾਂ ਕੇ ਬਾਹਰ ਕਉ ਖਿ
ਚੇ ਅੰਦਰ ਕਉ ਖਿਆਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਨੇ ਸਨੇ ਖਿਆਂਵਦਾ ਭੀ ਸੋਹੰ ਕਾ ਜ

ਪਕਰੇ ਅਰ ਫੇਰ ਨੇਤ੍ਰ ਮੈਂ ਠਹਿਰਾਵੇ ਤਾਂ ਭੀ ਸੋਹੰ ਕਾ ਜਾਪੁ ਕਰੇ ਅਰ ਫੇਰ
ਸਨੇ ਸਨੇ ਬਾਹਰ ਲਿਆਵੇ ਸੋ ਬਾਹਰ ਲਿਆਵਦਿਆਂ ਭੀ ਸੋਹੰ ਕਾ ਜਾਪ ਕ
ਰੇ ਅਰ ਬਾਹਰ ਭੀ ਖਿੰਭਰ ਖੇਤਦ ਭੀ ਸੋਹੰ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰੇ ਸੋ ਪ੍ਰਾਣਾ ਯਾਮ ਕ
ਰੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਇਕਾਂਤ ਦੇਸ ਜਿਥੇ ਮਨੁਖ ਕੋਈ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਿਥੈ ਬੈਠ ਕੇ ਜਾ
ਪੁ ਕਰੇ ਅਰ ਧਿਆਨ ਕਰੀਏ ਜੋ ਵਿਸਨ ਕੇ ਧਿਆਨ ਮੇਂ ਮਨ ਕੋ ਠਹਿਰਾਵ
ਣਾਂ ਅਰ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਧਿਆਨ ਮੈਂ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਕੇ ਧਿਆਨ ਮੈਂ ਕੈ ਨਾਸਕਾ ਕੇ ਇਸ
ਪ੍ਰਕਾਰ ਧਿਆਨ ਠਹਿਰਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਧਿਆਨ ਛੇਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ ਅਰ ਧਾਰਨਾਂ
ਸਤਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ ਸੋ ਧਾਰਨਾ ਕਰੀਏ ਕਿ ਮਨ ਨਾ ਠਹਿਰੇ ਤਾਂ ਫੇਰ ਮਾਨ
ਠਹਰਾਵਨਾ ਅਤੇ ਅਠਵਾਂ ਅੰਗੁ ਸਮਾਧ ਹੈ ਜੋ ਅਠ ਪਹਿਰ ਈਸੁਰ ਕੇ
ਧਿਆਨ ਮੈਂ ਮਨ ਠਹਿਰਿਆ ਰਹੇ ਸੋ ਜੋਗ ਕੇ ਅਠ ਅੰਗ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਭ
ਗਤ ਜੋਗ ਹੈ ਸੋ ਸਹਜ ਸਮਾਧ ਹੈ ਜੋ ਪਿਛਲੀ ਰਾਤੀ ਉਠ ਕੇ ਗੁਰਾਂ ਕੀ
ਬਾਣੀ ਪੜਨੀ ਇਸਨਾਨ ਕਰਕੇ ਅਰ ਫੇਰ ਜੋ ਦਿਨ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ
ਕੀਰਤਨ ਸੁਣਨਾਂ ਅਰ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਕਥਾ ਸੁਣਨੀ ਅਰ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਕੀ
ਰਤਨ ਗਾਵਣਾਂ ਅਰ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਬਾਣੀ ਪੜਨੀ ਅਰ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਸੰਤਾਂ
ਦੀ ਟਹਲ ਕਰਨੀ ਅਰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਹਉਮੈ ਨਾਂ ਲਿਆਵਣੀ ਅਤੇ
ਇਹ ਭਗਤ ਜੋਗ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਵਨ ਮੁਕਤ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਔਰ
ਜੋ ਜੀਵ ਹੈਂ ਸੋ ਭਜਨ ਤੇ ਬਿਨ ਆਪਣਾ ਜੀਵਣਾਂ ਵਿਅਰਥ ਗਵਾਵਤੇ
ਹੈਂ ਤਬ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਗਉੜੀ ਕੇ ਰਾਗ ਮੈਂ ਸਬਦ ਬੋਲਿਆ। ਗਉ
ੜੀ ਬੈਰਾਗਣ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਰੈਣਿ ਗਵਾਈ ਸੋਇ ਕੈ ਦਿਵਸੁ ਗਵਾ
ਇਆ ਖਾਇ॥ ਹੀਰੇ ਜੈਸਾ ਜਨਮੁ ਹੈ ਕਉਡੀ ਬਦਲੇ ਜਾਇ॥੧॥ ਨਾਮੁ ਨ
ਜਾਨਿਆ ਰਾਮ ਕਾ॥ ਮੂੜੇ ਫਿਰਿ ਪਾਛੈ ਪਛੁਤਾਹਿ ਰੇ॥੧॥ ਰਹਾਉ॥ ਅਨਤਾ
ਧਨੁ ਧਰਣੀ ਧਰੇ ਅਨਤ ਨ ਚਾਹਿਆ ਜਾਇ॥ ਅਨਤ ਕਉ ਚਾਹਨ
ਜੋ ਗਏ ਸੇ ਆਏ ਅਨਤ ਗਵਾਇ॥੨॥ ਆਪਣ ਲੀਆ ਜੇ ਮਿਲੈ ਤਾ
ਸਭੁ ਕੋ ਭਾਗਠੁ ਹੋਇ॥ ਕਰਮਾ ਉਪਰਿ ਨਿਬੜੈ ਜੇ ਲੋਚੈ ਸਭੁ ਕੋਇ॥

ਨਾਨਕ ਕਰਣਾ ਜਿਨਿ ਕੀਆ ਸੋਈ ਸਾਰ ਕਰੇਇ ॥ ਹੁਕਮ ਨ ਜਾਪੀ ਖ
ਸਮ ਕਾ ਕਿਸੈ ਵਡਾਈ ਦੇਇ ॥੪॥ ਤਿਸ ਕਾ ਪਰਮਾਰਥ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ
ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਜਗਤ ਕੇ ਜੋ ਜੀਵ ਹਨ ਸੋ ਰਾਤ ਨੂੰ
ਸੌਂ ਕੇ ਗਵਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਦਿਨ ਖਾਵਣੇ ਦੇ ਧੰਧਿਆਂ ਵਿਚ ਗਵਾਇਦੇ
ਹਨ ਪਰ ਏਕ ਏਕ ਜੋ ਸ੍ਵਾਸ ਹੈ ਸੋ ਹੀਰੇ ਜੈਸਾ ਅਰ ਮੋਤੀ ਜੈਸਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿ
ਹ ਵਿਖਿਆਂ ਕੇ ਭੋਗਹੁ ਵਿਖੇ ਗਵਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਤੇ ਜੋ ਸੁਖਾਲੀ ਸਾਸੀ ਵਾਲੇ
ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਧਿਆਂਵਦੇ ਹਨ ਸੋ ਮਰਦੀ ਵਾਰੀ ਪਛੋਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂਵਦੇ ॥ ਅਰ ਅਨਿਤ
ਧਨੁ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਪਾਪ ਕਰਕੇ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰ ਕਰ ਧਰਤੀ ਵਿਚ ਦਬਤੇ ਹਨ
ਅਰ ਇਕਠਾ ਕਰਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਨਿਤ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਨ
ਹੀ ਚਾਹਤੇ ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਅਨਿਤ ਪਦਾਰਥਾਂ ਕਉ ਚਾਹਤੇ ਹੈ ਸੋ ਆਪਣਾ ਮਨੁ
ਖਾ ਜਨਮ ਵੀਵੇਂ ਗਵਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਉਹ ਪਦਾਰਥ ਭੀ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਲੇਖ
ਖੇ ਬਿਨਾਂ ਹਥ ਨਹੀਂ ਆਵਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਖਸ
ਮ ਨੇ ਜਗਤ ਕਉ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਗੁਰੂ ਸੰਤ ਰੂਪ ਹੋਇ ਕੇ ਜੀਆਂ ਕੀ ਸ
ਭਾਲਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗਿਆਨ ਅਰ ਨਾਮ ਦੇਤਾ ਹੈ ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਾ ਹੁਕਮ
ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜੇ ਕਿਸਨੂੰ ਨਾਮ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਦੇਇ ॥ ਤਾਂ ਓਹ ਵਚ
ਨ ਸੁਣ ਕੇ ਰਾਜੇ ਹਥ ਜੋੜ ਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜੀ ਮਨ ਦਾ ਤਾਂ ਵਿਸੂ
ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਜੋ ਇਕ ਦੂ ਵਚਨ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਅਰ ਇਕ ਦੂ ਭੁਲਾਇ ਦੇਂਦਾ ਹੈ
ਸੋ ਜੇ ਤੂਆਡਾ ਸਦੀਵ ਹੀ ਦਰਸਨ ਹੋਂਦਾ ਰਹੇ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਕਲਿਆਣ ਹੋਵੇ
ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਅਸਾਡੇ ਦੋਇ ਰੂਪ ਹੈਨ ਜੋ ਸਰਗੁਨ ਰੂਪ ਸ
ਰੀਰ ਹੈ ਅਰ ਨਿਰਗੁਨ ਰੂਪ ਸਬਦ ਹੈ ਪਰ ਸਰੀਰਾਂ ਦਾ ਦਰਸਨ ਸ
ਦੀਵ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਰ ਸਬਦ ਦਾ ਦਰਸਨ ਸਦੀਵ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ
ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਤਿਥੇ ਪ੍ਰਾਣ ਸੰਗਲੀ ਕਾ ਉਚਾਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਪੋਥੀ ਲਿਖ ਕੇ
ਜੋ ਸਿਵਨਾਭ ਦੇ ਹਥ ਦਿਤੀ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਇਸ ਪੋਥੀ ਨੂੰ ਸਦੀਵ
ਪੜ੍ਹਨਾ ਅਰ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦਾ ਸੰਜਮ ਰਖਣਾ ਤਾਂ ਰਾਜੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਉਖਦ

ਰੋਗੀ ਹੋਏ ਹੋਵਨ ਪਰ ਜੇ ਵੈਦ ਪਾਸ ਨਾ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਰੋਗ ਹੀ ਕਰੀਤਾ ਤੈਸੇ ਸਭ
ਦਭੀ ਹੋਵੈ ਅਰ ਤੁਸੀਂ ਭੀ ਪਾਸ ਹੋਵੋਗੇ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਆਗਿਆ ਨ ਕਰੀਏਗਾ ਅ
ਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪਾਸ ਨਾਂ ਹੋਵੋਗੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰੀਏਗਾ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜੇ
ਵੈਦ ਪਾਸ ਨ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਸਾਰੀਰ ਦਭੀ ਉਸ ਕੇ ਨਬਜ਼ਾਂ ਕੇ ਵੇਖ ਕੇ ਅਉਖਧ
ਦੇਤੇ ਹਨ ਤਾਂ ਰੋਗ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਤੈਸੇ ਤੁਸਾਂ ਭੀ ਪਾਣ ਸੀ ਗਲੀ
ਕਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ ਅਰ ਸਦਾ ਲੋਹ ਚਲਦੀ ਰਹੇ ਅਰ ਆਏ ਗਏ ਸਾਧ
ਸੰਤ ਦੀ ਟਹਲ ਕਰਨੀ ਅਰ ਛਤ੍ਰੀਆਂ ਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਸਿਖਾਂ
ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਖੁਲਾਵਣੇ ਅਰ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਤੇ ਮੇਰਾ ਇਕ ਰੂਪ ਜਾਣਨਾ ਤਾਂ ਇਹ ਉ
ਪਦੇਸ ਦੇਇ ਕੇ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਚਲੀਏ ਪਜਾਬ ਦੀ ਧਰ
ਤੀ ਮੈਂ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆਖਿਆ ਜੀ ਅਸਾਂ ਮਨ ਸੋਰਵਣ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿ ਤਾਂ ਬ
ਚਨ ਹੋਇਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਤੂੰ ਰਬਾਬ ਉਤੇ ਅਸਵਾਰ ਹੋ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਖ
ੜਾਵਾਂ ਉਤੇ ਅਸਵਾਰ ਹੋਵੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਪਿਛੇ ਚਲਿਆ ਆਵੇਂ ਅਤੇ ਵ
ਾਹਗੁਰੂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਆਖਦਾ ਚਲਾ ਆਵੈਂ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਾਹਗੁ
ਰੂ ਆਖਦਾ ਚਲਾ ਆਵੇ ਅਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਦੋਨੋਂ ਸਮੁੰਦਰ ਉਤੇ
ਤੁਰੇ ਜਾਵਨ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਵੇਖਾਂ ਬਾਬਾ
ਬਾ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਿਆ ਆਖਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਜੀ ਸੋਹੰ ਸੋਹੰ ਕਾ ਜਾ
ਪ ਕਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹੈਸਨ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨਾ ਭੀ ਲਗਾ ਸੋਹੰ ਜਪਣ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮਰ
ਦਾਨਾ ਲਗਾ ਗੋਤੇ ਖਾਵਣ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਕਹਿਆ ਗੁਰ ਕਹਿ
ਆ ਸੋ ਕਾਰ ਕਮਾਵਹੁ ਗੁਰ ਕੀ ਕਰਨੀ ਕਾਹੇ ਧਾਵਹੁ ॥ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨਾ ਫੇ
ਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਲਗਾ ਜਪਣ ਅਰ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੇ ਭੀ ਤੁਰਨ ਲਗਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਚ
ਨ ਹੋਇਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਅਖੀਂ ਮੀਟ ਲੈ ਜਾਂ ਉਸ ਅਖੀਂ ਮੀਟੀਆਂ
ਤਾਂ ਮਰਦਾਨਾ ਕਿਆ ਦੇਖੇ ਕਿ ਹਾਂਡੂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਹਾਂ ਜੋ ਉਥੇਦਾ
ਰਾਜਾ ਸੇਲੀ ਦਾ ਸਿਖ ਸੀ ਜੋਗ ਅਨੀ ਸਰਵਦੀ ਸਰੇਵੜਾ ਸੀ ਅਰ
ਓਹ ਆਪ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸਰ ਕਹਾਂਵਦਾ ਸੀ ਅਰ ਜਦ ਉਸ ਦੇਸ ਮਹਿ ਨ

੨੪੪ ਗੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਸਰੋਵਰ ਦੇ ਪਾਸ ਰਾਜਾ ਪਰਜਾ ਸਮੇਤ ਅੰਵਦਾ ਸੀ
ਅਰ ਓਹ ਜੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਕਰ ਮੀਂਹ ਵਰਸਾਂਵਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੋ ਕੋਈ ਪੁਤ੍ਰ
ਕਾਮਨਾ ਅਥਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕਾਮਨਾ ਕਰ ਉਸ ਪਾਸ ਜਾਂਵਦੇ ਤਾਂ ਜੰਤ੍ਰ ਮੰ
ਤ੍ਰ ਕਰ ਕੇ ਓਹ ਉਨਾਂ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂਤੇ ਸਭ ਲੋਕ ਉਸੇ
ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਾ ਜਾਣੈ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਤੇ
ਮਰਦਾਨਾ ਉਥੇ ਬੈਠ ਕੇ ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ ਉਪਮਾਂ ਗਾਵਨ ਲਗੇ ਤਾਂ ਰਾਜਾ ਅ
ਤੇ ਪਰਜਾ ਨੇ ਆਇ ਬਾਬੇ ਪਾਸ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤਬ ਬਾਬੇ ਪੁਛਿਆ ਕਿ
ਤੁਸੀਂ ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਨਾਮ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਪਦੇ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਸਾ
ਡਾ ਗੁਰੂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕੈਸੇ ਕਿ ਜੈਸੇ ਬ੍ਰਿਛ ਦੇ
ਬੀਜ ਸੇ ਬ੍ਰਿਛ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੈਸਾ ਬੀਜ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸਾ ਹੀ ਬ੍ਰਿਛ ਹੋਤਾ ਹੈ
ਸੋ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮਨੁਖ ਸੇ ਮਨੁਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਪਰਮੇਸਰ ਨਹੀਂ
ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਅਸੀਂ ਪੂਜਾ ਜੋਗੀ ਦੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜੋ ਕਾਮਨਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸੋ ਓ
ਹ ਜੋਗੀ ਸਾਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਕਲਾ ਛਿਕ ਲਈ ਅਰ ਮੀਂਹ
ਬਰਸਣੇ ਤੇ ਰਹਿ ਗਈਆ ਅਰ ਖੂਹ ਉਥੇ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਮੀਂਹਾਂ ਦੇ ਹੀ
ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਲੋਕ ਵਰਤਦੇ ਸਨ ਸੋ ਜਦ ਮੀਂਹ ਨਾ ਵਰਸਿਆ ਤਾਂ ਲੋਕ ਬਹੁਤ
ਦੁਖੀ ਹੋਏ ਅਰ ਰਾਜਾ ਭੀ ਅਰ ਪਰਜਾ ਭੀ ਸਭ ਜੋਗੀ ਪਾਸ ਗਏ ਅਰ
ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੀਂਹ ਬਿਨਾਂ ਅਸੀਂ ਮਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਓਹ ਜੋਗੀ ਆਪਣੇ ਜੰਤ੍ਰ
ਮੰਤ੍ਰ ਕਰ ਰਹਿਆ ਪਰ ਮੀਂਹ ਨਾ ਬਰਸਿਆ ਤਾਂ ਸਭ ਜੋਗੀ ਥੋਂ ਨਿਰਾਸ
ਹੋਇ ਕੇ ਬਾਬੇ ਪਾਸ ਆਏ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੀਂਹ ਤਦ ਬਰਸੇ ਜੋ ਤੁਸੀਂ
ਸਤਿਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰੋ ਅਰ ਗੁਰੂ ਕਾ ਕੜਾਹ ਕਰੋ ਅਤੇ ਜੋਗੀ ਨੂੰ ਨਾਂ ਮੰ
ਨੋ ਤਾਂ ਉਨਾ ਆਖਿਆ ਜੀ ਭਲੀ ਬਾਤ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੇਂ ਇਕਠੇ ਹੋਇ ਕੇ
ਕੜਾਹ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸਤਿਨਾਮ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਰ ਹਥ ਜੋੜ ਕੇ ਅਰਦਾਸ
ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਬੜੀ ਮੋਘਾਰੀ ਬਰਖਾ ਹੋਈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਜੋਗੀ ਸਰਮਿੰਦਾ ਹੋ
ਇ ਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਚਰਨੀ ਆਇ ਲਗਾ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ

ਸ੍ਰੀ ਸਤਿਨਾਮ ਕਾ ਮੰਤ੍ਰ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਅਰ ਸਭੇ ਸਿਖ ਹੋਏ ਤਾਂ ਉਨਾ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜੀ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਤੁਸੀਂ ਏਥੇ ਸਦੀਵ ਵਸੋ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਅਸਾਡਾ ਸਰੀਰ ਸਰਬ ਗੁਨ ਰੂਪ ਹੈ ਅਰ ਬਾਣੀ ਨਿਰਗੁਣ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਤੁਸਾਂ ਅਭਿਆਸ ਸਦੀਵ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜਦ ਤੁਸਾਨੂੰ ਕਾਮਨਾ ਹੋਵੈ ਤਦ ਕੜਾਹ ਕਰਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨੀ ਅਰ ਸਬਦ ਪੜਨਾ ਤਦ ਤੁਸਾਡੀ ਕਾਮਨਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਕਰਨਗੇ ਸੋ ਇਹ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਟੁਰਨ ਲਗੇ ਤਾਂ ਰਾਜੇ ਨੈ ਆਖਿਆ ਜੋ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਕੁਛ ਭੇਟ ਲੈਹੋ ਸੋ ਮੋਤੀ ਅਰ ਜਵਾਹਰ ਦਾ ਢੇਰ ਅਗੇ ਆਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਅਸਾਡੇ ਪਾਸ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਜਵਾਹਰ ਹੈਨ ਅਰ ਇਹ ਅਸਾਨੂੰ ਨਹੀ ਚਾਹੀਦੇ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਕੋਈ ਤਾਂ ਲੈ ਲਈਏ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮਰਦਾਨਿਆ ਏਹ ਮੋਤੀ ਜਿਤਨੇ ਹਨ ਸੋ ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈਨ ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸੁਖਦਾਈ ਹੈ ਸੋ ਤੈਨੂੰ ਪਰਾਪਤਿ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਉਥੋਂ ਟੁਰੇ ਅਰ ਮਹਾਂ ਉਦਿਆਨ ਕੇ ਰਾਹ ਰਾਕਸ ਪਹੁੰਚੇ ਜਾਨਿ ਸੋ ਉਸ ਰਾਹ ਆਏ ਤਾਂ ਅਗੋਂ ਰਾਕਸ ਆਨ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆਖਿਆ ਜੀ ਸਾਨੂੰ ਤਾ ਖਾਇ ਜਾਵਨਗੇ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਮਰਦਾਨਿਆ ਤੂੰ ਸਬਦ ਪੜ੍ਹ ਅਰ ਰਾਕਸ ਤੇਰੇ ਅਗੇ ਮਥਾ ਆਇ ਟੇਕਨਗੇ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਅਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਦੋਨੋ ਬਿਰਛ ਦੇ ਤਲੇ ਬਹਿ ਗਏ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨਾ ਲਗਾ ਸਬਦ ਗਾਵਨ ਤਾਂ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਰਾਕਸ ਨੇੜੇ ਆਵਨ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਉਨਾਂ ਦਾ ਰਿਦਾ ਸੁਧ ਹੁੰਦਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਓਹ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਉਨਾਂ ਆਇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਪੁਛਿਆ ਭਾਈ ਤੁਸੀ ਕਵਣ ਹੋ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਆਖਿਆ ਜੀ ਅਸੀਂ ਰਾਖਸ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮਨੁਖਾਂ ਦੇ ਅਹਾਰ ਕਰਨਹਾਰੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਸੀ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਭੁਖੇ ਸਾਂ ਪਰ ਤੁਸਾਡੇ ਦੀਦਾਰ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਸਾਂਤ ਆਈ ਹੈ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਤੁਸੀ ਸਾਨੂੰ ਅਹਾਰ ਕਰੋ ਤਾਂ ਫੇਰ ਉਨਾ ਆਖਿਆ ਜੀ ਸੁਆਮੀ ਤੁ

ਸਾਡੇ ਦਰਸਨ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਹੋਇ ਗਈ ਹੈ ਸੋ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਏ ਹਾਂ ਜੀ ਅਰ ਅਸੀਂ ਜਾਣਨੇ ਹਾਂ ਜੀ ਜੋ ਅਸਾਡਾ ਉਧਾਰ ਤੁਸਾਂ ਥੋਂ ਹੀ ਹੋਵੈਗਾ ਜੀ ਸੋ ਅਸਾਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕੋਈ ਐਸਾ ਉਪਦੇਸ ਦੇਵੋ ਜੋ ਸਾਡੀ ਰਾਖਸ ਜੂਨੀ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਤੁਸਾਂ ਸਤਿਨਾਮ ਦਾ ਜਾਪ ਜਪਣਾ ਅਤੇ ਹਾਨੂੰ ਦੇਸ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਸਿਖੀ ਦ੍ਰਿੜਾਇ ਆਏ ਹਾਂ ਸੋ ਪ੍ਰਥਮੇ ਤਾਂ ਤੁਸਾਂ ਕੰਦ ਮੂਲ ਅਹਾਰ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਅਹਾਰ ਨਾਂ ਕਰਨਾਂ ਅਤੇ ਧਰਮਸਾਲਾ ਜਿਥੇ ਸਿਖ ਇਕਠੇ ਹੋਇ ਬੈਠਣ ਤਿਥੇ ਜਾਣਾ ਅਰ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਸੋਦ੍ਰੁ ਸੁਣਨੇ ਅਤੇ ਸਬਦ ਸੁਣਨੇ ਅਰ ਜੇ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਵਰਤੇ ਤਾਂ ਤੁਸਾਂ ਕੜਾਹ ਦਾ ਕੁਣਕਾ ਜੋ ਗਿਰਾ ਹੋਇਆ ਮੂੰਹ ਪਾਉਣਾਂ ਸੋ ਜਿਓਂ ਜਿਓਂ ਤੁਸੀਂ ਮੂੰਹ ਪਾਵੋਗੇ ਤਿਓਂ ਤਿਓਂ ਤੁਸੀਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੋਗੇ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ ਦੇਇਕੇ ਬੀਕਾਨੇਰ ਨੂੰ ਚਲੇ ਤਾਂ ਰਾਹ ਵਿਚਿ ਜਾਂਦਿਆਂ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਖੁਧਿਆ ਲਗੀ ਤਾਂ ਉਸ ਆਖਿਆ ਬਾਬਾ ਜੀ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖੁਧਿਆ ਲਗੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਅਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਫਲ ਲਗੇ ਹੈਨ ਸੋ ਤੋੜਕੇ ਖਾਇ ਲੈ ਪਰ ਪਲੇ ਨਾਂ ਬੰਨੇ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨਾ ਗਇਆ ਅਰ ਜਾਇਕੇ ਲਗਾ ਖਾਵਣ ਸੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇ ਜੈਸੇ ਸੁਆਦੁ ਲਗੇ ਸੋ ਛਡ ਨਾ ਸਕਿਆ ਸੋ ਖਾਧੇ ਭੀ ਅਰ ਪਲੇ ਭੀ ਬੰਨ੍ਹ ਲੀਤੇ ਸੋ ਜਦ ਦੂਜਾ ਦਿਨ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਲਗਾ ਖਾਵਣ ਤਾਂ ਸਭੋ ਵਿਖ ਹੋਇ ਗਏ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਮੈਂ ਭੁਖ ਥੋਂ ਜੋ ਏਹ ਫਲ ਰਖ ਲਏ ਸੀ ਸੋ ਮੈਨੂੰ ਵਿਖ ਵਤ ਭਾਸਤੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਤੈਨੂੰ ਦ੍ਰਿਸਟਾਂਤ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿਓ ਕਿ ਜੋ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਕੌਡੀ ਹੈ ਸੋ ਵਿਖ ਵਤ ਹੈ ਅਰ ਓਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਚਦੀ ਪਰ ਅਤਸੈ ਕਰਕੇ ਜੋ ਅਠੇ ਪਹਿਰ ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਭਜਨ ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਚਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਥੋੜਾ ਭੋਜਨ ਕਰੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਅਤੇ ਪਲੇ ਬਹੁਤਾ ਬੰਨ੍ਹ ਲਵੇ ਪੂਜਾ ਦੀ ਚੀਜ ਨੂੰ ਅਰ ਬਹੁਤ ਖਾਵੇ ਸੋ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਖ ਵਤ ਹੋਇ ਭਾਸਦੀ ਹੈ ਜੋ ਜੈਸੇ ਅਗਨ ਕਾ ਕੁੰਡ ਜਲਤਾ ਹੋਵੇ ਅਰ ਇਕ ਛਿੱਟਾ ਪਾਣੀ ਦਾ ਉਸ

ਵਿਚ ਡੁਲ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਭੀ ਦਗਪ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਉਹ ਕੂੰਡਾ ਭੀ ਜਲਤਾ ਰ
ਹਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਅਗਨ ਦੀਆਂ ਇਕ ਦੋਇ ਲਕੜੀਆਂ ਹੋਣ ਜਲਦੀਆਂ
ਅਰ ਤਿਸ ਪਰ ਪਾਣੀ ਦਾ ਦੇਗਾ ਪਾਇ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਸਭ ਅਗਨ ਬੁਝ ਜਾਂਦੀ
ਹੈ ਤੈਸੇ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਦੀ ਕੌਡੀ ਜੋ ਮਿਠੀ ਜਾਣ ਕੇ ਚਾਹਨਾ ਕਰਤੇ ਹੈਨ ਸੋ
ਦੁਖੀ ਬਹੁਤ ਹੋਤੇ ਹੈਨ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਤੈਨੂੰ ਜੋ ਦਰਸੀ
ਆਸੀ ਸੋ ਤੈਂ ਪਲੇ ਕਿਥੇ ਬਧੇ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਜੇ
ਮੈਨੂੰ ਕਰੇਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਭੀ ਅਹਾਰ ਨਾ ਖਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਭੀ ਸੰਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਤਾਂ
ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਖੁਧਿਆ ਲਗੇ ਤਾਂ ਛਿਟਾਂ ਜੋ ਖਬ
ਲਹੈ ਘਾਹ ਸੋ ਤਿਸਨੂੰ ਧੋਇ ਕੇ ਅਰ ਵਿਚ ਨਿੰਮ ਦੇ ਪਤ੍ਰ ਰਲਾਇ ਕਰ ਅ
ਰ ਮਹੀਨ ਕਰਕੇ ਅਰ ਸਾਫ ਕਰਕੇ ਪੀ ਲਿਆ ਕਰ ਸੋ ਤੇਰੇ ਤਾਈਂ ਅਨਾ
ਜ ਦਾ ਅਹਾਰ ਹੋ ਜਾਇਆ ਕਰੇਗਾ ਅਰ ਜਿਥੇ ਕੋਈ ਸਹਰ ਹੋਵੈਗਾ ਤਿ
ਥੈ ਤੈਨੂੰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਖੁਵਾਵਾਂਗੇ॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਆਗੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਬਿਸ

ਭਰਪੂਰ ਕੇ ਚਲੇ ਉਥੋਂ ਸੈਂਡਾਲੀ
ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਰਸਤਾ ਆਹਾ ਸੋ ਜਾਂਦੇ
ਆਂ ਜਾਂਦਿਆਂ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਰਸ
ਤੇ ਵਿਚ ਇਕ ਦੋ ਨੂੰ ਭੁਖ ਲਗੀ
ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆਖਿਆ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ
ਮੈਨੂੰ ਰਨ ਨਹੀਂ ਸ ਕਦਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ
ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਚਲ ਮਰਦਾਨਾ ਅਗੇ ਇਕ ਵਡਾ ਸਹਿਰ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿ
ਥੇ ਜੋ ਕੁਛ ਆਖੇਂਗਾ ਸੋ ਕਰੀਏਂਗੇ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆਖਿਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੈਥੋਂ
ਥਾਂ ਹਾਂ ਅਰ ਮੈਥੋਂ ਟੁਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਵਿਲਾਇ
ਦੇ ਵਿਲਾਂਇਦੇ ਅਰ ਮਸਾਂ ਮਸਾਂ ਆਂਵਦਾ ਅਰ ਤਾਂ ਸਹਿਰ ਨਜ਼ਰੀਂ ਆਇਆ
ਪਰ ਅਜੇ ਭੀ ਸਹਰ ਤਿਨਾਂ ਕੋਹਾਂ ਉਪਰ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆ
ਅਹੁ ਦੇਖ ਸਹਰ ਹਈ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੇਰੇ ਪਲੇ ਭੀ ਕੁਛ

ਨਹੀ ਅਤੇ ਸੀਰਾਉ ਭੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸਾਹਮ
ਣੀ ਆਉਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਮੈਂ ਹੁਣ ਮਰਦਾ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਮੁਰਦੇ ਨੂੰ ਘਸੀਟ
ਕੇ ਲੈ ਜਾਣੇ ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਛ ਹਥ ਪਲੇ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਭੀ ਧਰਵਾਸ ਹੋਵੈ ਜੋ ਸਹਿ
ਵਿਚ ਚਲਕੇ ਕੁਛ ਲੈ ਖਾਵਾਂਗੇ ਅਰ ਜੇ ਨਾਂ ਕੁਛ ਹਥ ਪਲੇ ਹੋਵੇ ਨਾਂ ਸਹਿ
ਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਆਪੇ ਹੀ ਭਾਈ ਨੇ ਮਾਰੇ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾ
ਨਿਆਂ ਹੁਣ ਸਹਿਰ ਨੇੜੇ ਹੈ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨਾ ਬੋਲਿਆ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੇਰਾ ਸਰੀ
ਰ ਤਾਂ ਬਲ ਤੇ ਹੀਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਕਿਤੇ ਮੋਇਆ ਪਿਆ ਰਹਾਂਗਾ ਅਰ
ਮੈਂ ਹਛੀ ਤਰਹਿ ਨਿਸਚਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਹੁਣੇ ਹੀ ਖੁਦਾਇ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਅਰ
ਮੈਂ ਆਪ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਵਿਛੁੜ ਜਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਸ਼ਹਿਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਕੀ
ਆ ਹੋਇਆ ਕਮੋ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪਲੇ ਤਾਂ ਕੁਛ ਗੰਢ ਵਿਚ ਬਧਾ ਹੋਇਆ ਭੀ
ਨਹੀਂ ਅਰ ਬਿਨਾਂ ਕੁਛ ਲਏ ਤੇ ਸਾਹਿਰ ਵਿਚੋ ਕੋਈ ਦੇਂਦਾ ਨਹੀਂ ਸੋ ਸਹਿ
ਵਿਚ ਭੀ ਕੀ ਖਾਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਪੈਰਾਂ ਨਾਲ ਰੇਤ ਫਰੋਲੀ ਤਾਂ
ਇਕ ਲਾਲ ਨਿਕਲ ਆਇਆ ਅਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ
ਇਸਨੂੰ ਉਠਾਇ ਲੈ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆਖਿਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੈਂ ਇਸ ਪਥਰ ਨੂੰ
ਕਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆ ਤੂੰ ਪਲੇ ਬੰਨ
ਨ ਨੂੰ ਢੂੰਡਦਾ ਸੈਂ ਸੋ ਹੁਣ ਇਸਨੂੰ ਲੈ ਕਰਕੇ ਪਲੇ ਬੰਨ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆ
ਖਿਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਲੇ ਬੰਨਿਆਂ ਤਾਂ ਭੁਖ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਬਿਨਾਂ ਕੁਛ ਪੇਟ ਪਾ
ਏ ਤੇ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਇਹ ਦੇਖ ਸਾਹਿਰ ਨ
ਜ਼ਰੀ ਆਂਵਦਾ ਹਈ ਅਰ ਥੋੜਾ ਪੰਧ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ਸੋ ਚਬੇਗਾਇਆਂ
ਇਸਦੀ ਕਦਰ ਮਾਲੂਮ ਹੋਸੀ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆਖਿਆ ਭਲਾ ਗੁਰੂ ਜੀ
ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਓਹ ਲਾਲ ਪਲੇ ਬੰਨ ਲੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਸ਼
ਹਿਰ ਦੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਬੈਠੇ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆਖਿਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜੇ ਕੁਛ ਤੁ
ਸੀ ਹੁਣ ਆਖੋ ਸੋਈ ਕਰੀਏ ਜੀ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਆਖਿਆ ਮਰ
ਦਾਨਿਆਂ ਤੂੰ ਇਸ ਸ਼ਹਰ ਦਾ ਨਾਮ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆਖਿਆ ਗੁ

ਰੂ ਜੀ ਮੈਂ ਕਿਆ ਜਾਣਾ ਸਾਹਿਰ ਦਾ ਨਾਉ ਜੀ ਪਰ ਹੁਣ ਤੂ ਮੈਨੂੰ ਕੁਛ ਖਾਵਨ ਦੇਵੇਂਗਾ ਕਿ ਨਹੀ ਦੇਵੇਂਗਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਅੰਤਰ ਜਾਮੀ ਆਹਾ ਅਰ ਘਟਿ ਘਟਿ ਜੀਆਂ ਕੇ ਜਾਣਨ ਹਾਰਾ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਖਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਸਾਹਿਰ ਦਾ ਨਾਮ ਬਿਸੰਭਰ ਪੁਰ ਹੈ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆਖਿਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਾਉਂ ਭਾਵੇਂ ਕੁਛ ਹੋਵੈ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਭੁਖ ਖਾਇ ਗਈ ਹੈ ਅਰ ਕਲੇਜੇ ਨੂੰ ਲਗੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਹਸ ਕਰ ਕਹਿਆ ਜਾਹੁ ਮਰਦਾਨਾ ਕੋਈ ਜਵਾਹਰੀ ਨੂੰ ਟੋਲ ਅਰ ਇਹ ਲਾਲ ਵੇਚ ਲਿਆਉ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਇਸ ਲਾਲ ਦਾ ਮੁਲ ਕੁਛ ਆਖ ਛੋਡੋ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਆ ਜੋ ਕੋਈ ਇਸ ਦਾ ਮੁਲ ਆਖੀਗਾ ਸੋ ਮੈਨੂੰ ਆਇਆਖੀਂ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨਾ ਸਾਹਿਰ ਵਿਚ ਗਇਆ ਅਰ ਜਾਇ ਕਰ ਇਕ ਜਵਾਹਰੀ ਨੂੰ ਲਾਲ ਦਿਖਾਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਜਵਾਹਰੀ ਨੇ ਆਖਿਆ ਭਾਈ ਇਸ ਲਾਲ ਦਾ ਮੁਲ ਤੀਨ ਪੈਸੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਹਿਆ ਸੁਣ ਭਾਈ ਲਾਲ ਦਾ ਮੁਲ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਆਖਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਫੇਰ ਮਰਦਾਨੇ ਉਸ ਜਵਾਹਰੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਭਾਈ ਮੈਂ ਖਾਵੰਦ ਪਾਸੋਂ ਪੁਛ ਆਵਾਂ ਤਾਂ ਜਵਾਹਰੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜਾਹੁ ਭਾਈ ਤੂੰ ਪੁਛ ਆ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਆਇ ਆਖਿਆ ਜੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਲਾਲ ਦੇ ਤਾਂ ਤੀਨ ਪੈਸੇ ਮੁਲ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਆਖਿਆ ਹੇ ਮਰਦਾਨਾ ਹੁਣ ਤੂੰ ਕਿਸੇ ਵਡੇ ਜਵਾਹਰੀ ਦੇ ਪਾਸ ਇਹੁ ਲਾਲ ਲੈ ਜਾਹੁ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੈਂ ਵਡੇ ਛੋਟੇ ਜਵਾਹਰੀ ਕੋਈ ਨਹੀ ਜਾਨਦਾ ਤੁਸੀ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਦਸੋ ਜੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਜਾਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ

ਜੀ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਉਸ ਜਵਾਹਰੀ ਦਾ ਨਾਉਂ ਸਾਲਸ ਰਾਇ ਹਈ

ਤਾਂ ਮਰਦਾਨਾ ਸਹਿਰ ਮੈਂ ਜਾਇਕਰ ਲਗਾ ਪੁਛਣੇ ਜੋ ਯਾਰੋ ਮਾਲੂਮ ਹੋਇ
ਜਵਾਹਰੀ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਕੇਹੜੀ ਹੈ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਹੇ ਭਾਈ ਇਹ ਆਪਨੇ
ਘਰ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨਾ ਉਸਦਾ ਘਰ ਪੁਛਦਾ ਗਿਆ ਅਰ ਘਰ
ਜਾਇਕੇ ਅਵਾਜ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਜਵਾਹਰੀ ਨੇ ਅੰਦਰਹੁ ਆਪਨਾਂ ਗੁਲਾ
ਮ ਭੇਜਿਆ ਤਾਂ ਗੁਲਾਮ ਨੇਂ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਭਾਈ ਤੂੰ ਕੌਣ ਹੈ
ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਕੁਛ ਸੌਦਾ ਵੇਚਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਗੁਲਾਮ ਨੇ ਅੰਦਰ
ਜਾਇਕਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਸਾਹ ਜੀ ਕੋਈ ਸਾਹਿਬ ਕਾ ਬੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਇਹ
ਆਖਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਕੁਛ ਸੌਦਾ ਵੇਚਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਵਾਹਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਮ
ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਜੋ ਤੂੰ ਜਾਇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਅੰਦਰਿ ਲੈ ਆਉ ਤਾਂ ਇਹ ਗੁਲਾਮ
ਆਇਕਰ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਅੰਦਰਿ ਲੈ ਗਇਆ ਤਾਂ ਜਵਾਹਰੀ ਲਗਾ ਪੁਛਣੇ
ਕਿ ਹੇ ਭਾਈ ਕਿਆ ਸਉਦਾ ਕਰਨਾ ਹਈ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ ਲਾਲ ਕਢਕੇ
ਜਵਾਹਰੀ ਦੇ ਹਥ ਦਿਤਾ ਅਰ ਜਵਾਹਰੀ ਨੇ ਲਾਲ ਲੈਕੇ ਹਥ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ
ਅਰ ਉਸ ਲਾਲ ਉਪਰ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਜੋ ਕੋਈ ਇਹ ਲਾਲ
ਲਿਆਵੇ ਵੇਚਨ ਨੂੰ ਸੋ ਤਿਸਨੂੰ ਸੌ ਰੁਪਯਾ ਹਿਰਮਨੀ ਦੇਵਨਾਂ ਪਰ ਮੁਲ ਤੇ
ਬਿਨਾ ਜੀ ਭਾਵੈ ਖਰੀਦ ਦੇਵੇ ਭਾਵੇ ਨ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਜਵਾਹਰੀ ਨੇ ਮਰਦਾਨੇ
ਨੂੰ ਸੌ ਰੁਪਯਾ ਗਿਨਕੇ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਫੇਰ ਆਖਿਆ ਆਖ ਭਾਈ ਇਸ ਲਾ
ਲ ਦਾ ਮੁਲ ਕੀ ਲੈਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆਖਿਆ ਭਾਈ ਜੀ ਮੈਂ ਇਸਦੇ
ਮਾਲਕ ਪਾਸੋਂ ਪੁਛ ਆਵਾਂ ਤਾਂ ਜਵਾਹਰੀ ਨੇ ਲਾਲ ਆਪਨੇ ਪਾਸ ਰਖਿਆ
ਅਤੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਜਾਹੁ ਪੁਛ ਆਉ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨਾ ਸੌ ਰੁਪਯਾ
ਲੈਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਪਾਸ ਆਇਆ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਅਗੇ ਆਨ ਰਖੇ ਤਾਂ ਗੁ
ਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਏਹੁ ਸੌ ਰੁਪਯਾ ਕੇਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ
ਕਹਿਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਏਹੁ ਸੌ ਰੁਪਯਾ ਉਸ ਜਵਾਹਰੀ ਨੇ ਦਿਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਲੈ
ਆਇਆ ਹਾਂ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਖਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਤੂੰ ਉਸ ਜਵਾਹਰੀ ਨੂੰ
ਜਾਇਕੇ ਪੁਛ ਆਉ ਜੋ ਹੇ ਸਾਹ ਜੀ ਏਹੁ ਸੌ ਰੁਪਯਾ ਕੇਹਾ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸਾਂ ਦਿ

ਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਭਲਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨਾ ਜਵਾਹਰੀ ਦੇ
ਪਾਸ ਆਇਆ ਅਰ ਜਵਾਹਰੀ ਨੂੰ ਲਗਾ ਪੁਛਣ ਜੋ ਹੇ ਸਾਹ ਜੀ ਖਾਵਿੰਦ
ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜੋ ਸੌ ਰੁਪਯਾ ਦਿਤਾ ਹੈ ਸੋ ਲਾਲ ਦਾ ਮੁਲ ਦਿਤਾ ਹੈ ਜਾਂ
ਕੋਈ ਹੋਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਜਵਾਹਰੀ ਨੇ ਆਖਿਆ ਭਾਈ ਇਸ ਲਾਲ ਦੇ
ਉਪਰ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੋਈ ਇਹ ਲਾਲ ਵੇਚਣ ਨੂੰ ਲਿਆਵੇ
ਤਿਸ ਨੂੰ ਸੌ ਰੁਪਯਾ ਮੇਹਮਾਨੀ ਦੇਵਣੀ ਦਰਸਨ ਕਰਵਾਈ ਅਤੇ ਲਾਲ ਤ
ਆਣਾ ਅਮਾਨਤ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਖਾਵਿੰਦ ਪਾਸੋਂ ਪੁਛ ਆਉ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ
ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਆਇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜਵਾਹਰੀ ਇਉਂ ਆਖਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਲਾ
ਲ ਉਪਰ ਇਉਂ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੋਈ ਇਸ ਲਾਲ ਨੂੰ ਵੇਚਣ
ਆਵੇ ਤਿਸ ਨੂੰ ਸੌ ਰੁਪਯਾ ਮਿਹਮਾਨੀ ਦੇਵਣਾ ਭਾਵੇਂ ਖਾਵਿੰਦ ਲਾਲ ਵੇਚੇ ਭਾਂ
ਵੇਂ ਨਾ ਵੇਚੇ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਆ ਕਹੁ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਲਾਲ ਵੇਚਦਾ ਹੈਂ
ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆਖਿਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੈਂ ਕਿਆ ਜਾਣਾਂ ਤੁਸੀ ਹੀ ਜਾਣੋਂ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁ
ਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਵੇਚ ਲੈ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆਖਿਆ
ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੈਂ ਨਾਹੀ ਜਾਣਦਾ ਸੋ ਮੈਥੋਂ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਘੜੀ ਘੜੀ ਪੁਛਦੇ ਹੋ
ਤਾਂ ਫੇਰ ਮਰਦਾ ਨੇ ਕਹਿਆ ਗੁ
ਰੂ ਜੀ ਇਹਦਾ ਵਾ ਸਤਾ ਮੈਨੂੰ ਭੀ

ਦਸੀਏ ਜੀ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਜੀ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ
ਇਹ ਲਾਲ ਨਾ ਹੀ ਏਹ ਤਾਂ
ਕਰਤਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਹਰੀ
ਅਤੇ ਇਸ ਲਾਲ ਦਾ ਮੁਲ ਓਹ ਜਵਾਹਰੀ ਤਿਨ ਪੈਸੇ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਸੋ ਉਸ
ਦੀ ਨਜਰ ਓਹੋ ਜੇਹੀ ਹੈਸੀ ਅਰ ਇਹ ਜਵਾਹਰੀ ਸੌ ਰੁਪਯਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਇਨ ਕੀਤੇ ਸੋ ਭਾਵੇਂ ਤੂੰ ਵੇਚ ਭਾਵੇਂ ਨਾ ਵੇਚ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੂੰ ਜਾਣ ਵੇਚ ਲੈ ਤਾਂ ਮ
ਰਦਾਨੇ ਆਖਿਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੈਂ ਏਹ ਲਾਲ ਨਹੀਂ ਵੇਚਦਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆ

ਖਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਸੌ ਰੁਪਯਾ ਉਸ ਦਾ ਮੋੜ ਦੇਹ ਅਤੇ ਲਾਲ ਆਪਣ
ਾ ਲੈ ਆਉ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆਖਿਆ ਭਲਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨਾ ਉਸ ਜਵਾ
ਹਰੀ ਦੇ ਪਾਸ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਾਇਕੇ ਆਖਣ ਲਗਾ ਸਾਹ ਜੀ ਇਹ ਆ
ਪਣਾਂ ਤੁਸੀ ਸੌ ਰੁਪਯਾ ਫੇਰ ਲੈਵੋ ਅਤੇ ਅਸਾਡਾ ਲਾਲ ਤੁਸੀ ਸਾਨੂੰ ਦਿਓ
ਕਯੋਂ ਕਿ ਖਾਵੰਦ ਵੇਚਦਾ ਨਾਹੀ ਜੀ ਤਾਂ ਜਵਾਹਰੀ ਨੇ ਆਖਿਆ ਲੈ ਭਾਈ ਆ
ਪਣਾ ਲਾਲ ਤਾਂ ਜਵਾਹਰੀ ਨੇ ਲਾਲ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਕਢ ਦਿਤਾ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ
ਲਾਲ ਜਵਾਹਰੀ ਪਾਸੋਂ ਲੀਤਾ ਅਤੇ ਓਹ ਸੌ ਰੁਪਯਾ ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ ਜਵਾਹ
ਰੀ ਨੂੰ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਆਖਿਓਸ ਜਵਾਹਰੀ ਜੀ ਏਹ ਰੁਪਯੇ ਆਪਣੇ ਗਿ
ਣ ਲੈਵੋ ਜੀ ਤਾਂ ਜਵਾਹਰੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਅਰੇ ਭਾਈ ਇਸ ਲਾਲ ਦੇ ਉਪ
ਰ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੋਈ ਇਹ ਲਾਲ ਲਿਆਵੇ ਤਿਸ ਨੂੰ

ਸੌ ਰੁਪਯਾ ਮੇਹਨਤਾਨੀ ਦਾ ਦੇਵ
ਣਾ ਸੋ ਇਹ ਸੌ ਰੁਪਯਾ ਤੁਮਾਰ
ਾ ਹੈ ਹਮਾਰਾ ਨਹੀ ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀ ਏ
ਹ ਲਾਲ ਵੇਚੋ ਭਾਵੇਂ ਨਾਂ ਵੇਚੋ ਤਾਂ
ਮਰਦਾਨੇ ਲਾਲ ਭੀ ਅਤੇ ਸੌ ਰੁ
ਪਾਇਆ ਭੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ
ਦੇ ਅਗੇ ਆਣ ਰਖਿਆ ਤਾਂ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਮ
ਰਦਾਨਿਆਂ ਏਹ ਰੁਪਏ ਫੇਰ ਕਯੋਂ ਲਿਆਇਆਂ ਹੈਂ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆਖਿ
ਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਏਹ ਰੁਪਏ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਫੇਰ ਕੇ ਦੇ ਰਹਿਆਂ ਹਾਂ ਓਹ ਲੈਂਦਾ ਨ
ਹੀ ਅਤੇ ਓਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਹਮ ਨੇ ਤੋ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਰਖਣਾ ਹੈ
ਕਯੋਂ ਜੋ ਇਸ ਲਾਲ ਪਰ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਕੋਈ ਇਹ ਲਾ
ਲ ਵੇਚਣ ਲਿਆਵੇ ਤਿਸ ਕੋ ਸੌ ਰੁਪਯਾ ਮੇਹਨਤਾਨੀ ਦੇਵਣਾ ਸੋ ਇਹ ਰੁਪ
ਏ ਤੁਮਾਰੇ ਹਨ ਹਮਾਰੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੈਂ ਕਿਆ ਕਰਾਂ ਓਹ ਰੁਪਏ

ਲੈਂਦਾ ਨਾਹੀ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਤੂੰ ਅਬ ਉਊਂ ਜਾਇਕੇ
ਉਸਨੂੰ ਆਖੁ ਕਿ ਇਹ ਸੌ ਰੁਪਈਆ ਅਸੀਂ ਤਬ ਲਈਏ ਸਾਹ ਜੀ ਜਾਂ ਏ
ਹ ਲਾਲ ਵੇਚੀਏ ਸੋ ਇਸ ਤਰਹਿ ਅਸੀ ਨਹੀ ਲੈਂਦੇ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿ
ਆ ਭੁਲਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤਾਂ ਫੇਰ ਮਰਦਾਨਾ ਉਸ ਜਵਾਹਰੀ ਦੇ ਪਾਸ ਗਇਆ ਅ
ਤੇ ਕਹਿਓਸੁ ਸਾਹ ਜੀ ਏਹ ਰੁਪਏ ਅਸੀ ਕੇਹੇ ਲਈਏ ਕੋਏ ਕਿ ਜੇ ਲਾਲ ਵੇਚੀ
ਏ ਤਾਂ ਮਿਹਮਨੀ ਲਈਏ ਅਰ ਜੇ ਲਾਲ ਵੇਚੀਏ ਨਹੀ ਤਾਂ ਰੁਪਏ ਕੇਹੇ
ਲਈਏ ਸੋ ਇਹ ਰੁਪਏ ਤੁਮਾਰੇ ਹੈਂ ਹਮਾਰੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਰੁਪਏ
ਮੋੜ ਲਵੋ ਜੀ ਜੋ ਖਾਵੰਦ ਲਾਲ ਦਾ ਨਹੀ ਲੇਤਾ ਤਾਂ ਜਵਾਹਰੀ ਭੀ ਰੁਪਏ
ਲਵੇ ਨਾਹੀ ਤਾਂ ਫੇਰ ਮਰਦਾਨਾ ਰੁਪਏ ਲੈਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਪਾਸ ਆਇਆ
ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਰੁਪਏ ਰਖਨ ਨਾਹੀ ਅਤੇ ਜਵਾਹਰੀ ਰੁਪਏ ਲਵੇ ਨਾਹੀ ਸੋ ਮ
ਰਦਾਨੇ ਨੇ ਸਭ ਫੇਰੇ ਪਾਏ ਪਰ ਅੰਤ ਨੂੰ ਮਰਦਾਨਾ ਛਿਤਾ ਹੋਇਕੇ ਰੁਪਏ
ਜਵਾਹਰੀ ਦੇ ਘਰ ਸੁਟ ਆਇਆ ਤਾਂ ਸਾਲਸ ਗਾਇ ਜਵਾਹਰੀ ਨੇ ਆਪ
ਨੇ ਜੀਅ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰੁ ਕੀਤਾ ਜੋ ਭਾਈ ਏਹ ਰੁਪਏ ਮੈਨੂੰ ਰਖਣੇ ਜੋਗ ਨ
ਹੀ ਅਰ ਇਹ ਵਸਤ ਭੀ ਅਜੇਹੀ ਹੈ ਜੋ ਜਿਸਨੇ ਸਨਕਾਦਿਕ ਬ੍ਰਹਮਚ
ਰੇ ਵੇਖੇ ਹੋਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਲਾਲ ਭੀ ਅਚੰਭੇ ਦਾ ਦਿਸਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜਿਸ ਦੇ ਰੂ
ਪ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੌ ਰੁਪਯਾ ਮੋਹਰ ਮਾਨੀ ਦੇਵਣੀ ਮੁਲਾ ਬਿਨਾਹੀ ਤਾਂ ਤੇ
ਜਰੂਰ ਇਹ ਲਾਲ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਹੈ ਪਰ ਹੁਣ ਉਸ ਖਾਵੰਦ ਨੂੰ ਭੀ ਦੇਖ
ਣੇ ਅਤੇ ਮਿਲਣ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਵਾਹਰੀ ਨੇ ਅਧਰਕੇ ਗੁਲਾਮ ਨੂੰ
ਕਹਿਆ ਅਰੇ ਅਧਰ ਤੂੰ ਤੁਰਤ ਚਲਕੇ ਜੋ ਫਕੀਰ ਮਤ ਕਹੀ ਚ
ਲੇ ਜਾਵਨੀ ਸੋ ਤੂੰ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿੱਧਰੇ ਜਾਵਨੇ ਨਾਂ ਦੇਵੀਂ ਅਰ ਮੈਂ ਭੀ ਤੇਰੇ ਪ
ਛੇ ਪਿਛੇ ਆਇਆ ਜਾਣ ਤਾਂ ਅਧਰਕਾ ਗੁਲਾਮ ਤੁਰਤ ਹੀ ਸਹਿਰੋਂ ਬਾ
ਹਰ ਨਿਕਲ ਆਇਆ ਸੋ ਜਦ ਆਇਕਰ ਦੇਖੇ ਤਾਂ ਇਕ ਓਹ ਜੋ ਸਾਨੂੰ
ਰੁਪਏ ਮੋੜ ਕੇ ਦੇਵਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਸੋ ਤੋ ਹਰ ਹੈਨ ਅਰ ਦੋਵੇਂ
ਇਕਠੇ ਬੈਠੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅਧਰਕਾ ਗੁਲਾਮ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਦੂਰ ਸਬ

ਬੈਠ ਗਇਆ ਅਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਭੁਖ ਨਾਲ ਫਿਤੋ ਹੋਇਆ ਬੈਠਾ ਲਹਿਰਾਂ ਕਰਦਾ

ਹੈ ਪਰ ਬੋਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਭੁਖ ਨੇ
ਕਲੇਜੇ ਨੂੰ ਐਸਾ ਦੁਖ ਦੇਇ ਛਡਿ
ਆ ਹੈ ਅਰ ਕਲੇ ਜੇ ਨੂੰ ਭੁਖ ਪਈ
ਖਾਂਦੀ ਹੈ ਕੋਈ ਗਲ ਆਖਣ
ਦੀ ਨਹੀਂ ਅਰ ਤੁ ਰਦਾ ਮੂੰਹੋਂ ਬੋਲ
ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਅਰ ਭਾਈ ਬਾ
ਲਾ ਚੁਪ ਕਰ ਰ ਹਿਆ ਹੈ ਜੇਜ
ਦਾ ਇਕ ਘੜੀ ਗੁਜਰੀ ਤਾਂ ਸਾਲਸਰਾਇ ਜਵਾਹਰੀ ਭੀ ਆਇਆ ਅਤੇ ਨਾ
ਲ ਰੁਪਏ ਅਰ ਮੇਵਿਆਂ ਨਾਲੇ ਪਕਵਾਨ ਮਿਠਿਆਈ ਬਹੁਤ ਵਸਤੂ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਆਗੇ ਆਣ ਰਖੀਆਂ ਅਰ ਸਾਲਸਰਾਇ ਜਵਾਹਰੀ ਨੇ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਅਗੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਹਥ ਜੋੜ ਕੇ ਖੜਾ
ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਆਖਿਆ ਸਾਲਸਰਾਇ ਜੀ ਕਿਉਂ
ਤਾਂ ਸਾਲਸਰਾਇ ਨੇ ਕਹਿਆ ਹੇ ਸੱਤ ਜੀ ਅਰ ਹੇ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਇਹੋ ਸੀ
ਰੁਪਯਾ ਤੁਮਾਰਾ ਹੈ ਸੋ ਏਹ ਤੁਮ ਲੇਵਹੁ ਜੀ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ
ਹੇ ਸਾਲਸਰਾਇ ਜੇਕਰ ਜਵਾਹਰ ਦੇਵੀਏ ਤਾਂ ਮਿਹਮਾਨੀ ਲਈਏ ਅ
ਤੇ ਏਨਾਂ ਦੇਵੀਏ ਤਾਂ ਮਿਹਮਾਨੀ ਕੇਹੀ ਲਈਏ ਤਾਂ ਸਾਲਸਰਾਇ ਨੇ ਕਹਿ
ਆ ਹੇ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਜੇ ਲਾਲ ਤੁਮਰੀ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਲਾ
ਲ ਹੈ ਅਰ ਮੈਂ ਬੜਾ ਬਿਸਮਾਦ ਹੋਇ ਗਇਆ ਹੈਂ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ
ਜੀ ਨੇ ਇਕ ਸਬਦ ਕਹਿਆ ॥ ਰਾਗੁ ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਲਾਲੋ ਲਾ
ਲੁ ਉਪਾਇਆ ਲਾਲੋ ਲਾਲ ਸਬਾਦਿ ਸੀ ਨਾ ਗਾਲਿਨ ਲਾਲੀ ਨੇਤ੍ਰ ਮਾਹਿ ਦੂਜਾ ਨ
ਜਾਣਿਨਾ ॥੧॥ ਸੁਣਿ ਸਾਲਸ ਜਵਾਹਰੀ ਅਪਣਾ ਲਾਲ ਪਛਾਣਾ ਤੂੰ ਮੇ
ਲਾਲਨ ਕੀ ਗਾਂਠਿ ਨ ਅਪਣੇ ਸਾਹੁ ਸੁਜਾਣਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਕਿਰਪਥਰ
ਮੇਲਿਆ ਅਰਨਾ ਮੁਧ ਗਾਇਓ ਸ਼ੁਧਾ ॥ ਬਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਪੂਰੇ ਅਧ ਹੈ ਮੂਲ

ਨਬੁਝੈਰਹਾ॥੨॥ਮੇਰਾਮੇਰਾਕਰਿਮੀਚਿਓਰਾਤੀਅਤੇਤੇਹਾਬਾਈਸਾਖ
ਨਉਪਜੀਐਕਲਰਭੂਰਮੇਹਾ॥੩॥ਸੁਣਸਾਲਸਰਾਇਕਬਾਰਤਾਜੇਕਰ
ਮਪ੍ਰਾਪਤਿਹੋਇਆਨਾਨਕਏਕਅਰਾਧੀਐਭੂਖਨਲਾਗੈਕੋਇ॥੪॥ਸਾ
ਲਸਰਾਇਜਵਾਹਰੀਨੇਂਇਹਸਬਦਸੁਣਕੇਕਹਿਆਹੇਮਹਾਂਪੁਰਖਜੀ
ਆਪਕਾਨਾਮਕਿਆਹੈਅਰਤੁਮਹੋਤੇਕਉਣਹੋਅਰਤੁਮਾਰਾਦੇਸਕ
ਵਨਹੈਅਰਕਿਆਬਰਨਹੈਅਰਤੁਮਕੋਕਿਥੀਹੈਰਾਨਗੀਲਗਰਹੀਹੈ
ਕੋਈਕਿਵਹੋਵਣੇਮੈਨੇਖਰਦਰਸਨਦੇਖੇਹਨਪਰਤੁਮਰਾਭੇਖਪਾਇ
ਆਨਹੀਂਜਾਂਦਾਅਰਮੈਂਬਹੁਤਬਿਸਮਾਦਹੋਇਰਹਿਆਹੋਂਸੋਤੁਮਆ
ਪਹੀਬਤਾਵਣਜੀਤਾਂਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕਹਿਆਸੁਣਸਾਲਸਰਾਇਨਾ
ਮਤੋਹਮਾਰਾਨਾਨਕਨਿਰੰਕਾਰੀਹੈਅਰਹੋਤੇਭੀਨਿਰੰਕਾਰਕੇਹੈਂਅਤੇਨਿਰੰ
ਕਾਰਕੇਹੋਇਰਹੇਹੈਂਅਤੇਭੇਖਭੀਹਮਾਰਾਨਿਰੰਕਾਰੀਹੈਤਾਂਸਾਲਸਰਾਇ
ਨੇਕਹਿਆਹੇਮੀਤਜੀਤੁਮਨਿਰੰਕਾਰਕੇਜਾਣਤੇਹੋਅਰਤੁਮਨੇਨਿਰੰਕਾ
ਰਜੀਕੇਦੇਖਿਆਹੈਤਾਂਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਨੇਂਸਬਦਕਹਿਆ ਰਾਗੁਮਾ
ਰੂਮਹਲਾ੧॥ਬਿਮਲਮਝਾਰਿਬਸਸਿਨਿਰਮਲਜਲਪਦਮਨਿਜਾ
ਵਲਰੇ॥ਪਦਮਨਿਜਾਵਲਜਲਰਸਸੰਗਤਿਸੰਗਿਦੋਖਨਹੀਰੇ॥੧॥ਦਾ
ਦਰਤੂੰਕਬਹਿਨਜਾਨਸਿਰੇ॥ਭਖਸਿਸਿਬਾਲੁਬਸਸਿਨਿਰਮਲਜਲ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਨਲਖਸਿਰੇ॥੧॥ਰਹਾਉ॥ਬਸੁਜਲਨਿਤਨਵਸਤਅਲੀ
ਅਲਮੇਰਚਚਾਗੁਨਰੇ॥ਚੰਦਕੁਮੁਦਨੀਦੂਰਹੁਨਿਵਸਸਿਅਨਭਉਕਾ
ਰਨਰੇ॥੨॥ਅੰਮ੍ਰਿਤਖੰਡੁਦੂਧਿਮਧੁਸੰਚਸਿਤੂੰਬਨਚਾਤੁਰਰੇ॥ਅਪਨਾ
ਆਪੁਤੂੰਕਬਹੂੰਨਛੋਡਸਿਪਿਸਨਪ੍ਰੀਤਿਜਿਉਰੇ॥੩॥ਪੰਡਿਤਸੰਗਿ
ਵਸਹਿਜਨਮੂਰਖਆਗਮਸਾਸਸੁਨੇ॥ਅਪਨਾਆਪੁਤੂੰਕਬਹੂੰ
ਨਛੋਡਸਿਸੁਆਨਪੂਛਿਜਿਉਰੇ॥੪॥ਇਕਿਪਾਖੰਡੀਨਾਮਿਨਰਾਚਹਿ
ਇਕਿਹਰਿਹਰਿਚਰਣੀਰੇ॥ਪੂਰਬਿਲਿਖਿਆਪਾਵਸਿਨਾਨਕਰਸ
ਨਾਨਾਮੁਜਪਿਰੇ॥੫॥੧॥ ਜਾਂ ਏਹ ਸਬਦ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਜਵਾਹ

ਹੀਨੇ ਹਥ ਜੋੜਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜੀ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੇਰੇਤੇ
ਭੀ ਆਪ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਨਿਹਾਲ ਕਰੋ ਜੀ ਅਰ ਆਪਣੇ ਰੂਪ ਦੇ ਲੇਵੋ ਤਾਂ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਹੇ ਸਾਲਸ ਰਾਇ ਏਹ ਰੂਪ ਏਸ ਤੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ
ਨਹੀਂ ਕੇਸੇ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸਾਨੂੰ ਹੀ ਰਖਣੇ ਮਿਲੇ ਹਨ ਅਰ ਤੁਸਾਨੂੰ ਹੀ ਸੋਭਦੇ
ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਅਤੀਤ ਫਕੀਰ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਜਵਾਹਰੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਹੇ ਗ
ਰੀਬਨਿਵਾਜ ਜੀ ਇਹ ਮੇਵਾ ਪਕਵਾਨ ਤਾਂ ਅਛੋਹ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਅੰ
ਗੀਕਾਰ ਕਰੋ ਨਾਂਹੀ ਅਰ ਮਰਦਾਨਾ ਮੂਹੋਂ ਬੋਲੇ ਨਾਹੀ ਪਰ ਅੰਦਰੋਂ ਆਖੇ ਕਿ
ਵੇਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਪਕਵਾਨ ਲੇਵੈਂ ਤਦ ਹੀ ਭਲਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਖਰਾ ਭੁਖਾ
ਹਾਂ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਰਾਗੁ ਮਾਰੂ ਵਿਚ ਸਬਦ ਬੋਲਿਆ ॥ ਰਾਗੁ ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ
੧ ॥ ਪ੍ਰੀਤ ਪਕਵਾਨ ਮੈ ਭੋਜਨ ਕਰੀਏ ਸੁਚੀ ਲੋਚਾ ਪੂਰੀ ॥ ਮਾਰਿਆ ਢੀਰ
ਸਨਾਰ ਸੁਕ ਸੰਬ ਲੇਤ ਮਨ ਰਹੇ ਹਜੂਰੀ ॥੧॥ ਸੁਣਿ ਭਾਈ ਤੂੰ ਸਾਲਸ
ਮੇਰਾ ॥ ਸਮਝੇ ਪ੍ਰੀਤਿ ਤਾਂ ਹੋਇ ਨਿਬੇਰਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਮੇਵਾ ਮਿਲਣ
ਤੂ ਮਰਾਕ ਹੀਐ ਮਤ ਕੇ ਬਹੋਨੇ ਜੋ ਨੈ ॥ ਖਾਵਣ ਖਾਇ ਅਘਾਵੈ ਸੋ ਈ ਜੋ ਬਿ
ਖਤੇ ਮਨੂਆ ਮੋੜੋ ॥੨॥ ਏਹ ਸਬਦ ਸੁਣਕੇ ਅਧਰਕਾ ਗੁਲਾਮ ਸਾ
ਲਸਰਾਇ ਨਾਲ ਅਗੇ ਤਾ ਹੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਚਰਨੀ ਜਾਇ ਪਿਆ ਅਤੇ ਗੁ
ਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਅਧਰਕੇ ਗੁਲਾਮ ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਏ ਤਾਂ ਫੇਰ ਗੁਰੂ
ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਸਬਦ ਦੀ ਪੌੜੀ ਆਖੀ ॥ ਉਤਮ ਜਨਮ ਨ ਗਾਇਣ ਕਰੀ
ਆਹਿ ਨੀਚ ਨ ਗਾਇ ਨ ਪਾਇਆ ॥ ਲੋਭ ਲਾਹਿ ਰਤੇ ਸੇਈ ਹੋਵੈਂ ਜੋ ਸਾਧ
ਸੰਗਤਿ ਗੁਨ ਗਾਇਆ ॥੩॥ ਸੁਨ ਸਾਲਸ ਰਾਇ ਹੋ ਗੋਲਾ ਤੇਰਾ ਆਪਨਾ
ਇਨ ਮਨਾ ॥ ਨਾਨਕ ਭਗਤਾਂ ਸੰਗਿ ਮਿਲਾਇਆ ਉਚੇ ਪਦ ਵਣਹੋਰਨਾ
॥੪॥੧॥ ਤਾਂ ਸਾਲਸ ਰਾਇ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਅਰ ਹਥ ਜੋੜਕੇ ਅਸੀ
ਨਗੀਦੇ ਸਾਥ ਕਹਿਆ ਕਿ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੇਰੀ ਭਗਤਿ ਕਰੋ ਜੀ ਅਰ ਆ
ਪਣੇ ਸਾਈਂ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਬਲਾਇ ਵਿਚੋਂ ਕਢੋ ਜੀ ਤਾਂ ਗੁਰੂ
ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਸੁਣ ਸਾਲਸ ਰਾਇ ਤੂ ਆਪਣੇ ਅਧਰਕੇ ਗੁਲਾਮ ਦੇ

Adharka

ਫੇਰ ਤੇ ਛਹਿਪਉ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਗਤਿ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਸਾਲਸਗਾਇ ਕਹਿਆ ਗੁ
ਰੂ ਜੀ ਅਪਰਾਧ ਕਰਤਾਂ ਸਾਧ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਖਹੁ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕੁਤੇ ਦੀ ਪੈ

ਰੀ ਪਵਾਂ ਗਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਸਾਲਸਗਾਇ ਉਪਰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ
ਏ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਹੇ ਸਾਲਸਗਾਇ ਤੂੰ ਕਰਤਾਰ ਅਗੇ ਮਥਾ
ਟੇਕ ਤਾਂ ਸਾਲਸਗਾਇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਉਪਰ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ
ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਥੀਂ ਸਾਲਸਗਾਇ ਨੂੰ ਅੰਗੋਛਾ ਲਾਹਿ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਫੇਰ
ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਹੇ ਸਾਲਸਗਾਇ ਇਹ ਅੰਗੋਛਾ ਸਿਰ ਤੇ ਬੰਨ੍ਹ ਲੈ ਤਾਂ
ਸਾਲਸਗਾਇ ਨੇ ਅੰਗੋਛਾ ਸਿਰ ਤੇ ਬੰਨ੍ਹ ਲੀਤਾ ਅਰ ਸਿਰ ਤੇ ਬੰਨ੍ਹਣ ਸਾਰ
ਹੀ ਸਾਲਸਗਾਇ ਦੇ ਕਪਾਟ ਖੁਲ੍ਹ ਗਏ ਅਰ ਸਾਲਸਗਾਇ ਦਾ ਹਿਰਦਾ
ਰੋਸ਼ਨ ਹੋਇ ਗਇਆ ਤਾਂ ਸਾਲਸਗਾਇ ਦੇ ਪਰਥਾਇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ
ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਕੀਤਾ॥ ॥ਸਬਦ॥ ॥ਸਤਿਗੁਰ ਦਾਤਾ ਨਾਮ ਕਾ ਹੀ
ਨੇ ਖੋਲਿ ਕਪਾਟਾ ਏਕੋ ਜੇ ਦਰ ਜਾਵਣਿ ਜਿਆ ਬਹੁੜਿ ਨ ਆਵੈ ਧਾਟਾ॥੧
॥ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪੂਰਾ ਬਚਨਾਂ ਕਾ ਸੂਰਾ॥੧॥ਰਹਾਉ॥ਅਗਮ
ਨਿਗਮ ਦਿਖਾਵਤਾ ਖੋਲਿ ਨੇਤ੍ਰ ਕਪਾਟ ਅਨੇਤਾ ਦਰ ਜਾਣਾ ਜਗ ਸਗਲ
ਹੈ ਸਾਹੁ ਏਕ ਭੁਗਾਵਤਾ॥੨॥ ਦਰ ਜਗ ਸਾਰਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੂੰਜੀ ਦਮਣਿ
ਨਾਮਾ ਆਠ ਪਹਿਰ ਪ੍ਰਭੁ ਮਿਲ ਗਏ ਹੈ ਸੇਵੀ ਸਮਾਏ ਕਮਾ॥੩॥ਸਾ
ਲਸ ਬਿਨਵੈ ਬੇਨਤੀ ਸੁਣ ਸੇਵਕ ਕਰਤਾਰਾ ਕਰਾਵੀ ਕਿਉਂ ਤਾਰ ਛੋਡ
ਨਿ ਰੀ ਗੀਆ ਪਾਰਾ॥੪॥੧॥ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਕ ਸਬਦ ਹੋਰ ਕ

ਹਿਆ॥ ॥ਰਾਗੁਬਿਲਾਵਲੁਮਹਲਾ੧॥ ॥ਗੁਰਕਾਸਬਦ
ਨਿਧਾਨੁਹੈਮਨਮੁਖਆਵਾਗਉਣਾ॥ਲਖਜੂਨੀਭ੍ਰਮਾਈਐਫਿਰ
ਪਵੈਗਰਭਉਣਾ॥੧॥ਤੇਰਾਨਿਰਮਲਹੀਰਾਨਾਮੁਹੈਕੋਈਪਰਖੇਗਾ
ਪਰਖਣਹਾਰਾ॥੧॥ਰਹਾਉ॥ਬੇਦੀਅਤਿਨਜਾਣਿਆਂਪੜ੍ਹਿਪੀੜਤਵੀ
ਚਾਰੁ॥ਬੇਨੂਹਰਿਕਾਨਾਮਹੈਜਿਤਵਿਚਾਰੁਉਤਰੇਪਾਰੁ॥੨॥ਅਵਿਨਾਸ਼
ਵੇਸਚਕੇਦੇਖਣਾਵਿਚੋਂਵਿਨਾਸ॥ਜਿਨਿਮਿਲਿਉਨਗਾਰਦੇਖੀਐਸੋਲ
ਇਣਹੈਰਾਸ॥੩॥ਕਿਕਰਨਕਰਨਗੋਇਆ॥ਅਣਕਧਰੇਅਪਾਰ॥
ਜੇਦਰਾਖੁਸ਼ਕੇਠਣੀਜਨਨਾਨਕਧਰਮਦੁਆਰੁ॥੪॥੧॥ਤਾਂਸ੍ਰੀ
ਗੁਰੂਜੀਨੇਅਧਰਕੇਗੁਲਾਮਨੂੰਅਤੇਸਾਲਸਰਾਇਨੂੰਬਿਸੰਭਰਪੁਰ

ਵਿਚਸਿਖ ਕੀਤਾਅਰ
ਉਹਾਂਨੂੰਮੰਜੀ ਬਹਾਇਆ
ਅਤੇਆਖ ਆਖਿਆਸਾ
ਲਸਰਾਇ ਜਿਤਨਾਚਿਰ
ਨੂੰਜੀਵੇਂਤਿਤ ਨਾਚਿਰਤੇਰੀ
ਮੰਜੀਅਤੇ ਜਦਤੇਰੀਦੇ
ਹਜੂਰੇਗੀ ਤਾਂਅਧੰਕਾ
ਗੁਲਾਮਬਹੇਗਾਅਤੇਤੇਰੇਤੁਰੇਗੀਔਲਾਦਦਾਕੰਮਨਾਹੀ॥ਅਰਕਹਾਸੁ
ਣਭਾਈਪਹਿਲੇਮੰਜੀਤਾਂਇਸੇਦੀਹੈਪਰਅਸਾਂਤੇਰਾਭਾਰਰਖਿਆ
ਹੈਕਿਉਂਕਿਸਿਸਾਰੀਸੂਤਵਿਚਇਸਦਾਤੂੰਸਾਹਿਬਹੈਂਅਤੇਦਿਨਥੋ
ਥੋੜੇਹੀਆਇਰਹੇਹਨਤੇਰੀਦੇਹਛੁਟਣਵਿਚਕਿਉਂਕਿਜੋਦੋਇਵਰੇਤੇ
ਸਤਮਹੀਨੇਤੈਂਜੀਵਣਾਹੈਇਸਵਾਸਤੇਪਹਿਲੇਤੈਨੂੰਮੰਜੀਬਿਠਾ
ਇਆਹੈਅਰਅਧਰਕੇਦੇਚਿਤਾਵਿਚਤਾਂਕਾਈਨਹੀਂਪਰਹੁਕਮਨਿ
ਰੰਕਾਰਜੀਦਾਏਵੈਂਹੀਆਹਾ॥ਤਾਂਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਦੋਇਵਰੇਅਤੇਸਤ
ਮਹੀਨੇਉਥੇਹੀਰਹੇਤਾਂਮਰਦਾਨੇਆਖਿਆਗੁਰੂਜੀਤੁਸੀਂਇਥੇਹੀਰ

Stayed 2 years & 7 months

ਹਿਣਆਏ ਹੈ ਅਤੇ ਉਦਾਸੀ ਹੋਇ ਨਿਕਲੇ ਹੈ ਸੋ ਜਾਂ ਏਹ ਗਲ ਮਰਦਾ
ਨੈ ਆਖੀ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਹੱਸੇ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਜੀਆ ਵਿਚਿ ਏ
ਸਾ ਵਿਚਾਰਹਿ ਅਰ ਆਖਹਿ ਦੇਖੋ ਏਸ ਨੂੰ ਮਰਦੀਆਂ ਗਲਾਂ ਜੋ ਮਨ
ਮਤ ਆਪਣੀ ਨਹੀਂ ਛਡਦਾ ਪਰ ਮੂਹੋਂ ਭੁਛਿਆ ਬੋਲੈਂ ਨਾਹੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਉ
ਪਕੜ ਰਹੇ ਅਤੇ ਸਾਲਸਰਾਇ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਏਹ ਲਾਲ ਆਪਦਾ ਹੈ
ਅਰ ਏਹ ਆਇਆ ਭੀ ਆਪਦੀ ਹੈ ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਲੇਵੋ ਜੀ ਅ
ਰ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰੇ ਘਰ ਵਿਚ ਜੋ ਜਵਾਹਰ ਹੈ ਸੀ ਸੋ ਤਿਨਾਂ ਸਭਨਾਂ ਦੀ
ਜੋਤ ਵਧ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਹੇ ਸਾਲਸਰਾਇ
ਏਹ ਲਾਲ ਭੀ ਤੁਸੀਂ ਰਖੋ ਕਿਉਂ ਕਿ ਜਦ ਅਸੀਂ ਦਸਮਾਂ ਜਾਮਾ ਪਾਹਿੰਗੇ
ਤਦ ਅਸੀਂ ਲੈਲਵਾਂਗੇ ਏਹ ਬਾਰਤਾ ਕਹੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਦੋਇ ਬਰਸ ਅਤੇ
ਸਤ ਮਹੀਨੇ ਪੂਰੇ ਹੋਇ ਗਏ ਤਾਂ ਸਾਲਸਰਾਇ ਦੀ ਦੇਹ ਛੁਟੀ ਅਰ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅਧਰ ਕਰਕੇ ਗੁਲਾਮ ਨੂੰ ਮੰਜੀ ਤੇ ਬਹਾਇਆ ਅਤੇ ਆਪ
ਵਿਦਾ ਕੀਤੀ ਅਰ ਉਥੋਂ ਬਾਬਾ ਬੀਕਾਨੇਰ ਨੂੰ ਆਏ ਤਾਂ ਅਗੇ ਸਰੇਵੜੇ
ਉਥੋਂ ਦੇ ਪੂਜ ਸਨ ਅਰ ਰਾਜਾ ਜੋ ਉਥੋਂ ਦਾ ਸੀ ਸੋ ਸਰੇਵੜਿਆਂ ਦਾ
ਸਿਖ ਸੀ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਇਸਨਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕੀ ਕਾਰ
ਣ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੀਂਵਦਿਆਂ ਅਰ ਮੋਇਆਂ ਨੂੰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਉਨਾ ਕਹਿਆ ਜਲ ਦੇ ਇਸਨਾਨ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਮਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਅ
ਗਨ ਬਾਲਨ ਕਰਕੇ ਭੀ ਜੀਵ ਮਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜੀ
ਵਾਂ ਕੇ ਮਾਰਣ ਅਰ ਜੀਵਾਲਣ ਵਾਲਾ ਈਸਰ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਸਕਉ ਚ
ਹ ਮਾਰਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੀਵਾਲਕੇ ਈ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਅਰ ਜੇ ਸੋ ਕੇ ਜੀਵਦ
ਾ ਹੈ ਤਿ ਸਕਉ ਮਾਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਮਾਝ ਦੀ ਵਾਰ ਵਿਚ
ਸਲੋਕ ਕਹਿਆ ॥ ਸਲੋਕ ਮ: ੧ ॥ ਸਿਰ ਖੋਹਾਇ ਪੀਆਹਿ ਮ
ਲਵਾਣੀ ਜੂਠਾ ਮੰਗਿ ਮੰਗਿ ਖਾਹੀ ॥ ਫੋਲਿ ਫਦੀਹਤਿ ਮੁਹਿ ਲੈਨਿ ਭੜਾ
ਸਾ ਪਾਣੀ ਦੇਖਿ ਸਗਾਹੀ ॥ ਭੇਡਾ ਵਾਗੀ ਸਿਰੁ ਖੋਹਾਇਨਿ ਭਰੀਅਨਿ ਹਥ ਸੁਆ

ਹੀ।ਮਾਊਪੀਊਕਿਰਤੁਗਵਾਇਨਿਟਬਰਰੋਵਨਿਧਾਹੀ।ਓਨਾਪਿੰਡੁਨ
ਪਤਲਿਕਿਰਿਆਨਦੀਵਾਮੁਏਕਿਥਾਊਪਾਹੀ।ਅਠਿਸਠਿਤੀਰਥ
ਦੇਨਿਨਢੋਈਬ੍ਰਹਮਣਅੰਨਨਖਾਹੀ।ਸਦਾਕੁਚੀਲਰਹਹਿਦਿਨ
ਰਾਤੀਮਥੈਟਿਕੇਨਾਹੀ।ਝੁੰਡੀਪਾਇਬਹਨਿਨਿਤਮਰਣੈਦੜਿਦੀਬਾ
ਣਿਨਜਾਹੀ।ਲਕੀਕਾਸੇਹਥੀਫੁੰਮਣਅਗੋਪਿਛੀਜਾਹੀ।ਨਾਓਇਜੋ
ਗੀਨਾਓਇਜੰਗਮਨਾਓਇਕਾਜੀਮੁਲਾ।ਦਯਿਵਿਗੋਏਫਿਰਹਿਵਿਗੁ
ਤੇਫਿਟੇਵਤੈਗਲਾ।ਜੀਆਂਮਾਰਜੀਵਾਲੇਸੋਈਅਵਰੁਨਕੋਈਰਖੈ
ਦਾਨਹੁਤੈਇਸਨਾਨਹੁਵੰਞੈਭਸੁਪਈਸਿਰਖੁਥੈ।ਪਾਣੀਵਿਚਹੁਰਤ
ਨਉਪੰਨੇਮੇਰੁਕੀਆਮਧਾਣੀ।ਅਠਿਸਠਿਤੀਰਥਦੇਵੀਥਾਪੇਪੁਰ
ਬੀਲਗੈਬਾਣੀ।ਨਾਇਨਿਵਾਜਾਨਾਤੈਪੂਜਾਨਾਵਨਿਸਦਾਸੁਜਾਣੀ
।ਮੁਇਆਂਜੀਵਦਿਆਂਗਤਿਹੋਵੈਜਾਂਸਿਰਪਾਈਐਪਾਣੀ।ਨਾਨਕ
ਸਿਰਖੁਥੈਸੈਤਾਨੀਏਨਾਂਗਲਨਭਾਣੀ।ਵੁਠੈਹੋਇਐਹੋਇਬਿਲ
ਵਲੁਜੀਆਂਜੁਗਤਿਸਮਾਣੀ।ਵੁਠੈਅੰਨਕਮਾਦਕਪਾਹਾਸਭਸੈਪੜ
ਦਾਹੋਵੈ।ਵੁਠੈਘਾਹੁਚਰਹਿਨਿਤਸੁਰਹੀਸਾਧਨਦਹੀਵਿਲੋਵੈ।ਤਿ
ਤੁਘਿਉਹੋਮਜਗਸਦਪੂਜਾਪਾਇਐਕਾਰਜਸੋਹੈ।ਗੁਰੂਸਮੁੰਦਨ
ਦੀਆਂਸਭੇਸਿਖੀਨਾਤੈਜਿਸਵਡਿਆਈ।ਨਾਨਕਜੇਸਿਰਖੁਥੇਨਾ
ਵਨਿਨਾਹੀਤਾਂਸਤਿਚਟੇਸਿਰਿਛਾਹੀ॥੧॥ ਅਤਿਸਰਲਪ੍ਰਮਾਰ
ਥ॥ ਗੁਰੂਨਾਨਕਸਾਹਿਬਜੀਕਹਤੇਹੈਂਕਿਇਹਜੋਬੋਧਹੈਂਸੋਸਿਰ
ਖੁਹਾਇੰਦੇਹਨਅਰਮੈਲਾਪਾਣੀਪੀਂਦੇਹਨਅਰਜੂਠਾਪ੍ਰਸਾਦਿਮੰ
ਮੰਗਿਖਾਂਵਦੇਹਨਅਰਆਪਣੇਵਿਸਟਾਨੂੰਫੋਲਕੇਭੜਾਸਾਂਲੈਂਦੇਹ
ਨਅਤੇਪਾਣੀਦੇਖਕੇਸੰਗਦੇਹਨਅਰਭੇਡਾਂਦੀਨਿਆਈਂਸਿਰਖੁ
ਹਾਂਵਦੇਹਨਅਰਸੁਆਹਨਾਲਹਥਭਰਕੇਸਿਰਤੇਮਾਰਦੇਹਨਅ
ਰਮਾਤਾਪਿਤਾਂਦੇਕਰਮਛਡਦੇਹਨਅਤੇਟਬਰਉਨਾਂਦੇਧਾਹਾਂਮਾ
ਰਰੋਂਦੇਹਨਜੋਪ੍ਰਸਾਦਿਘਰਨਹੀਂਪਕਾਂਵਦੇਅਰਮੁਏਆਂਦੇ

ਪਿਛੇ ਪਿੰਡ ਪਤਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਰ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੇ ਜਾਪੇ ਮੁਇਆਂ ਕਿ
ਥੇ ਜਾਇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ਅਰ ਅਠ ਸਠ ਤੀਰਥ ਭੀ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਨ ਨਹੀਂ ਦੇ
ਦੇ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਭੀ ਉਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ ਅਰ ਦਿਨ ਰਾਤ ਇਸਨਾ
ਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਰ ਸਦਾ ਕੁਚੀਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਮਥੇ ਮੇਂ ਟਿਕਾ ਭੀ ਨ
ਹੀਂ ਰਖਦੇ ਅਰ ਝੁੰਡੀ ਪਾਇਕੇ ਸਿਆਪੇ ਵਾਂਗੂ ਬੈਠਦੇ ਹਨ ਅਰ ਦਰਵੀ
ਦ੍ਰਨ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਅਰ ਲੋਕ ਨਾਲ ਬਾਸੇ ਬਧੇ ਹੋਏ ਅਰ ਹਥ ਵਿਚ ਭੁਮਣ
ਅਰ ਅਗਲੇ ਭੁਮਣ ਨਾਲ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਝੜੂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛੇ ਉਸਦੇ ਸਭ ਚੇ
ਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਨਾ ਓਹ ਜੋਗੀ ਨਾ ਓਹ ਜੰਗਮ ਅਤੇ ਨਾ ਕਾਜੀ ਹੈਨ ਅਤੇ
ਨਾ ਮੁਲਾਂ ਹੈਨ ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਵਿਗੋਏ ਹੋਏ ਵਿਗੁਤੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸੇਓ
ਣੇ ਦੇ ਗਾਥੇ ਮੇਂ ਅਤੇ ਪੋਥੀਆਂ ਮੇਂ ਜੋ ਏਕ ਭੀ ਬਦਨਾਵਕਾ ਰੋਗ ਕਹਤਾ ਹੈ
ਤੋ ਸਭ ਕੋ ਕਹੀ ਰੋਗ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜੋ ਉਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ
ਫਿਰੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਅਨੀਸਰਵਾਦੀ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਰ ਜੇ ਕੋਈ ਕਰੇ ਕਿ ਉਨਾਂ
ਦੀ ਨਿੰਦ ਕਰੀ ਹੈ ਸੋ ਜੀਓ ਕੀ ਕਾਲਿਆਣ ਵਾਸਤੇ ਕਹਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਉਨਾਂ
ਕੋ ਮਿਲੇਗਾ ਸੋ ਭੀ ਫਿਰ ਜਾਵੇਗਾ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਅੰਧਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਅਗੇ ਖੂਹ ਹੋ
ਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਣਾ ਧਰਮ ਹੈ ਸੋ ਜਗਤ ਅੰਧਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਅਨੀਸਰ ਕੇ
ਮਿਲਕੇ ਅਨੀਸਰਵਾਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ॥ ਅਰ ਅਠ ਸਠ ਤੀਰਥ
ਮੇਂ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਰਬੀਆਂ ਉਥੇ ਲਗੀਆਂ ਹੈਨ
ਅਰ ਨਾਇਕੇ ਪੂਜਾ ਭੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਮਾਜ ਭੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਸੁ
ਜਾਨ ਹਨ ਸੋ ਸਦਾ ਇਸਨਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਆਖਦੇ ਹੈਨ
ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਖੁਥੇ ਸੈਤਾਨ ਹੈਨ ਸੋ ਇਹ ਭਲਾ ਇਨਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭਾਂਵਦੀ
ਅਰ ਮੇਘ ਦੇ ਵਰਸਿਆਂ ਸਭਸ ਨੂੰ ਬਿਲਵਿਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਬਨਾਸ
ਪਤੀ ਹਰੀ ਹੋ ਆਂਵਦੀ ਹੈ ਅਰ ਜੀਅ ਜੰਤ ਭੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ
ਮੇਘ ਵਰਸਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅੰਨ ਕਪਾਹ ਸਭਸੇ ਨੂੰ ਪਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਸ
ਦੇ ਕਰਕੇ ਅਰ ਗਊਆਂ ਘਾਸ ਚਰਤੀਆਂ ਹੈਨ ਅਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖ ਦ

ਜੀ ਵਿਲੋੜਕੇ ਮਖਣ ਕਢਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸ ਨਾਲ ਸਭ ਜਗ ਅਰ ਹੋਮ ਕਰਦੇ
ਹਨ ਅਰ ਸਭ ਕਾਰਜ ਜਗਤ ਦਾ ਸੋਭਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ
ਨਦੀਆਂ ਦਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹੈਂ ਅਤੇ ਸਿਖ ਨਦੀਆਂ ਤੇ ਤਲਾਵ ਹੈਂ ਅਰ ਟਹਿਲੀ
ਏ ਖੂਹ ਤੇ ਬਾਵਲੀਆਂ ਹੈਨ ਅਥਵਾ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਬਚਨ ਸਮਾਨ ਸਰੋਵਰ
ਹੈਨ ਅਰ ਸਿਖੋਂ ਕਾ ਸੰਗਮ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਨਦੀਆਂ ਤਲਾਵ ਖੂਹ ਵਤ ਹੈਨ ਸੋ
ਜੈਸੇ ਜਲ ਕੇ ਇਸਨਾਨ ਕਰ ਸਰੀਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਬਦ ਕੇ
ਗਿਆਨ ਕਰ ਮਨ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ਅਰ ਜਲ ਕੇ ਇਸਨਾਨ ਕੀ ਜੋ ਦ
ਤਿਆਈ ਹੈ ਸੋ ਜਗਤ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਵਾਤ੍ਰਿਆਈ ਪਰਮੇ
ਸਰ ਦੀ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਸਿਰ ਖੁਥੇ ਹਨ ਸੋ ਇਸਨਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਰ ਸ
ਬਦ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦੇ ਸੋ ਉਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਸਤ ਚਟੇ ਛਾਈ ਦੇ ਪਵਨਗੇ ਸੋ
ਜਦ ਇਹ ਬਚਨ ਬਾਬੇ ਕਹੇ ਤਾਂ ਹੋਰ ਸਰੇਵੜੇ ਉਠ ਗਏ ਅਰ ਇਕਸ
ਰੇਵੜਾ ਚਰਨ ਤੇ ਡਿਗ ਪਇਆ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੀ ਮੈਂ ਇਸਨਾਨ ਭੀ
ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਈਸਰ ਨੂੰ ਭੀ ਮੰਨਾਂਗਾ ਅਰ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਟਹਿਲ ਭੀ ਕਰਾਂ
ਗਾ ਪਰ ਬਾਹਰ ਭੇਖ ਉਨਾਂ ਦਾ ਰਖਾਂਗਾ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜੋ ਭੇਖ
ਉਨਾਂ ਦਾ ਕੂੜ ਜਾਣੇਂਗਾ ਅਤੇ ਈਸਰ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਰੇਂਗਾ
ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਭੀ ਉਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਉਥੇ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕੇ ਦਿਪਾਲਪੁਰ
ਨੂੰ ਆਇਆ ਅਰ ਉਥੇ ਇਕ ਸੰਨਿਆਸੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਸੋ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚਿ
ਹਰ ਸ੍ਰਾਪ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਗ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਉਥੇ ਗਏ ਤੇ
ਅਰ ਸੰਨਿਆਸੀ ਪਾਸ ਆ ਡੇਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਸੰਨਿ
ਆਸ ਦਾ ਧਰਮ ਕਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਕਹਿਆ ਘਰ ਬਾਰ ਛਡਣਾ ਅਰ ਸ
ਰੀਰ ਦੇ ਰਸ ਛਡਣੇ ਅਰ ਤਪ ਕਰਨਾ ਸੋ ਏਹੀ ਸੰਨਿਆਸ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬਾ
ਬੋਲਿਆ ਜਉ ਲਗ ਆਸਾ ਕਾ ਬੰਧਨ ਨਾ ਛੂਟੇ ਹੈ ਤਉ ਲਗ ਸੰਨਿਆ
ਸ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਤੇ ਜਬ ਰਿਦੇ ਕੀਆਂ ਵਾਸਨਾ ਖੋਵੈਂ ਤਉ ਸੰਨਿਆ
ਸੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਕਹਿਆ ਤੁਸੀ ਕਵਨ ਹੋ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਅਸੀ

ਉਦਾਸੀ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਕਹਿਆ ਉਦਾਸ ਦਾ ਕੀ ਧਰਮ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜ
ਗਤ ਦੀ ਵਰਤਨ ਸਭ ਰਖਨੀ ਅਰ ਆਪ ਧੀਨ ਨ ਜਾਣਨੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ
ਜਾਣਨੀ ਅਰ ਜਾਗੀਆ ਸਾ ਸਦਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੀ ਰਖਣੀ ਅਰ ਜੇ ਜਗਿਆ
ਸੀ ਏਕਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਕਾ ਨਾਮ ਸਿਖ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸਦਾ ਪਰਮੇਸ
ਰ ਨਾਲਿ ਜੁੜਿਆ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਦੋਇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਆਪਸ ਮੈਂ ਚਿਰ
ਚਾ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਮ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਤੀਨ ਚਾ
ਰ ਇਕਠੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੀ ਕਥਾ ਅਰ ਕੀਰਤਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਓ
ਹ ਗੁਰਮੁਖ ਗੁਰੂ ਕਾ ਰੂਪ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਪਰ ਸੰਨਿਆਸੀ ਏਕਲਾ ਹੀ ਭਲਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਜੇ ਦੂਸਰਾ ਕੋਈ ਉਸ ਕੇ ਸਾਥ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਗ੍ਰਹਸਤੀ ਕਹੀਤਾ
ਹੈ ਅਰ ਸਦਾ ਬ੍ਰਿਤੀਆਂ ਕੇ ਧੜੇ ਕੇ ਸੋਧਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਤੀਨ ਚਾਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤੋ
ਕੁਟੰਬੀ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਖਾਵਣ ਅਰ ਪੀਵਣ ਕਰ ਪਰਮੇਸਰ ਭੁਲ ਜਾਤਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਉਸ ਸੰਨਿਆਸੀ ਨੇ ਬਚਨ ਸੁਣਕੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤਾਂ ਉਥੇ
ਸਤਿਨਾਮ ਦਾ ਮੰਤ੍ਰ ਦੇਕੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਤਲਵੰਡੀ ਦੇ ਬਨ ਵਿਚ ਆਇ ਬੈਠੇ
ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆਖਿਆ ਜੀ ਮੈਂ ਘਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਆਵਾਂ ਤਾਂ ਬਚਨ
ਹੋਇਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਅਜੇ ਤੇਰਾ ਮੋਹ ਤੁਟਾ ਨਹੀ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆਖਿ
ਆ ਜੀ ਤੂ ਸਾਡੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਨੇ ਸਨੇ ਮੋਹ ਟੁਟ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋ
ਇਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਜਾਹਿ ਪਰ ਸਾਡੇ ਘਰ ਖਬਰ ਨਾ ਕਰੇਂ ਜੋ ਬਾਬਾ ਬਾ
ਹਰ ਆਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆਖਿਆ ਜੀ ਜੇ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਭੀ ਕੁਛ ਹੋ
ਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਖਰਚੀ ਦੇਵਾਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਨਾਂ ਦੀ ਭੀ ਤੇ
ਰੀ ਭੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਆਖਿਆ ਜੀ ਮੇਰੇ ਪ
ਸ ਕੁਛ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮੁਠ ਰੋੜਾਂ ਦੀ ਪਲੇ ਬੰਨ ਕੇ ਲੈ ਜਾ
ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਰੋੜਾਂ ਦੀ ਮੁਠ ਪਲੇ ਬੰਨ੍ਹ ਲਈ ਸੋ ਜਬ ਘਰ ਗਇਆ
ਤਬ ਸਭ ਘਰ ਦੇ ਆਇ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਜਾਂ ਪਲਾ ਖੋਲ੍ਹੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸੁਇਨੇ
ਦੇ ਰੋੜੇ ਬਨ ਗਏ ਸੋ ਓਹ ਆਪ ਨੇ ਘਰ ਦਿਤੇ ਤਾ ਕਸੂਰ ਸੁਨਿਆਰਿ

[Margin notes: Back at Talwandi; miracle]

ਮਰਦਾਨਾ ਆਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਮਨ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਕਿ ਬਾਬਾ ਭੀ ਆਇਆ
ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮਨ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰੀਆ ਕਿ ਮਰਦਾਨੇ ਦੇ ਘਰ ਪੁਛਣ
ਚਲੀਏ ਸੋ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਮਰਦਾਨੇ ਦੇ ਘਰ ਆਇਆ ਅਰ ਮਰਦਾਨੇ
ਪਾਸੋਂ ਪੁਛਿਆ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਬਾਬਾ ਜੀ ਇਸ ਦੇਸ ਆਏ ਹਨ
ਪਰ ਕਿਆ ਜਾਣੀਏ ਕਿਧਰੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਆਪ ਜਾ
ਵੈਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਲਈ ਚਲੀਂ ਤਾਂ ਉਸ ਆਖਿਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਿਆ
ਜਾਣੀਏ ਕਿਥੇ ਹੋਵਨਗੇ ਪਰ ਤਿਥੋਂ ਦੀ ਖਬਰ ਲੈ ਕਰ ਬਾਲਾ ਸੰਧੂਆ
ਵੈਗਾ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਫੇਰ ਘਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਤੁਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਮਰ
ਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਉਪਦੇਸ ਸਤੇ ਘਰ ਜਾਕੇ
ਦੇਣਾ ਕਿ ਜੈਸੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸਨ ਨੇ ਨੰਦ ਆਦਿਕ ਗੋਪਾਂ ਨੂੰ ਵਿਛੋੜਾ ਦੇਇਕੇ
ਅਤੇ ਫੇਰ ਗੀਆਨ ਆਨ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਸੀ ਤੈਸੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਿਛੋੜਿਆ ਹੈ॥
ਸੋ ਫੇਰ ਤੁਸੀ ਆਨ ਦ੍ਰਿੜਾਵਾਂਗਾ ਅਰ ਦੁਇ ਦਿਸਾ ਦੀ ਉਦਾਸੀ ਕਰਿਆ
ਏ ਹਾਂ ਅਤੇ ਦੁਇ ਦਿਸਾ ਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਸੁਣਕੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ
ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋ ਕੁਛ ਚਾਹਿ ਕਰਨਗੇ ਸੋ ਹਮਰੇ ਭੁਲੇ ਦੀ ਹੀ ਗਲ ਕ
ਰਨਗੇ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਵਿਦਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਬਾਲਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਟਿਬੇ ਤੁਰੇ ਅਰ

ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਦੁਹਾਂ ਆਇ ਮਥਾ ਟੇ
ਕਿਆ ਤਾਂ ਬਾਬ ਨੇ ਹੋਇਆ ਬ
ਲਿਆ ਤੂੰ ਆ ਬਾਤੇ ਨਾਲ ਚ
ਲੇਂਗਾ ਕਿ ਘਰ ਜਾਵੇਂਗਾ ਤਾਂ ਬ
ਵੇ ਨੂੰ ਬਾਲੇ ਕ ਹਿਆ ਜੀ ਮੈਂ
ਅਗੇ ਹੀ ਭੁਲ ਹਾਂ ਜੋ ਤੁਆਤੇ
ਨਾਲ ਨਹੀ ਗੀ ਇਆ ਤਾਂ ਬ
ਚਨ ਹੋਇਆ ਬਾਲਿਆ ਚਲ ਉਤਰ ਦਿਸਾ ਦੀ ਉਦਾਸੀ ਕਰ ਆਈ
ਏ ਤਾਂ ਬਾਲਾ ਅਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਬਾਬੇ ਨਾਲ ਦੋਵੈਂ ਚਲੇ ਸੋ ਜਾਂ ਲਾਹੌਰ

ਆਏ ਤਾਂ ਕਸਾਇਪੁਰ ਦੇ ਵਿਚ ਆਇ ਖੜੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਸਵਾ ਪਹਿਰ ਦਿਨ ਚ
ੜ੍ਹੇ ਤੀਕਰ ਗਊ ਵਧ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਮ: ੧ ਗਲਿ ਹੋਤ ਸਹ
ਰੁਜ ਹਰੁ ਕਹਰੁ ਸਵਾ ਪਹਰੁ॥ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਭਾਈ ਬਾਲਿਆ ਤੇ ਮਰ
ਦਾਨਿਆਂ ਅਸੀ ਲਹੂ ਦੀ ਨਗਰੀ ਜਾਣਕੇ ਏਥੇ ਆਏ ਸਾਂ ॥ ਪਰ ਏ
ਥੇ ਮਲੇਛਾਂ ਦਾ ਜੋ ਰਾਜ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸਵਾ ਪਹਿਰ ਤੀਕਰ ਜਹ ਰੁਕਹ
ਰੁ ਵਸਦਾ ਰਹਿਆ ਹੈ ਸੋ ਅਸੀਂ ਦਸਵਾਂ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਕੇ ਮਲੇਛਾਂ ਦਾ ਨਾ
ਸ ਕਰਾਂਗੇ ਅਤੇ ਤਦ ਭੀ ਧਰਮ ਦਾ ਰਾਜ ਕਰਾਂਗੇ ਸੋ ਅਬ ਚਲੋ ਰਾਵੀ ਤਿੰ ਪਾ
ਰ ਸਾਹਦਰੇ ਚਲ ਰਹੇ ਇਤਬ ਬਾਬਾ ਅਤੇ ਬਾਲਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਰਾਵੀ ਤਿੰ ਪਾ
ਰ ਜਾਇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਉਠਕੇ ਜੋ ਥਾਏ ਏਮਨਾਬਾਦ ਹੈ ਅਰ ਓਥੇ ਪਠਾਣਾਂ
ਦਾ ਕਿਲਾ ਸੀ ਅਰ ਜਿਥੇ ਬਾਬੇ ਦੀ ਰੋੜੀ ਸੀ ਤਿਥੇ ਲਾਲੋ ਤਖਾਣ ਰਹਿੰਦਾ
ਸੀ ਅਰ ਓਹ ਦਿਨੇ ਨਗਰੀ ਵਿਚ ਕਿਰਤ ਕਰ ਆਂਵਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਤੀ ਓਥੇ
ਆਇ ਸੌਂਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਉਥੇ ਹੀ ਆਸਣ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਕ
ਹਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਰਬਾਬ ਵਜਾਇ ਅਤੇ ਸਬਦ ਗਾਉ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨ
ਲਗਾ ਸਬਦ ਗਾਵਣ ਸੋ ਜਾਂ ਸਬਦ ਗਾਂਵਦਿਆਂ ਤੀਸਰਾ ਪਹਿਰ ਹੋਇਆ
ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆਖਿਆ ਜੀ ਮੈਂ ਖੁਧਿਆ ਕਰਕੇ ਵਿਆਕੁਲ ਹੋਇਆ ਹਾਂ
ਤਾਂ ਹੁਕਮ ਹੋਇਆ ਸਹਰ ਵਿਚ ਜਾ ਲਿਆਉ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨਾ ਇਕ ਬਜਾਰ
ਗਇਆ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਜਾਇ ਨਿਕਲਿਆ ਅਰ ਸਭ ਸੇਂ ਕਹਉਂ ਕਰਤਾਰ
ਕਰਤਾਰ ਕਹਿੰਦਾ ਫਿਰੇ ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਿਛਿਆ ਨ ਪਾਈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਥਕ
ਕੇ ਮਰਦਾਨਾ ਮੁੜ ਆਇਆ ਬਾਬੇ ਜੀ ਦੇ ਪਾਸ ਅਰ ਆਨਕੇ ਕਹਿਆ ਜੀ
ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਨਾਮ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਅਰ ਇਕ ਪਠਾਣ ਕੈਦੀ ਨੇ ਸ
ਗੋਂ ਮੈਨੂੰ ਧੱਕਾ ਦੇਇਕੇ ਸੁਟ ਘਾਤਿਆ ਹੈ ਏਹ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੀ ਸੀ
ਜੋ ਇਤਨੇ ਚਿਰ ਨੂੰ ਸੋਹਰੇ ਕਿਰਤ ਕਰਕੇ ਭਾਈ ਲਾਲੋ ਆਇਆ ਅ
ਰ ਭੁੰਨੇ ਹੋਏ ਦਾਣੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਅਗੇ ਆਣ ਰਖੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਬਚਨ ਕੀਤਾ
ਭਾਈ ਬਾਲਿਆ ਅਧੇ ਦਾਣੇ ਤੂੰ ਲੈ ਅਤੇ ਅਧੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਦੇਹ ਅਤੇ, ਓ

ਰ ਬਾਬਾ ਜੀਨੇ ਰਾਗ ਤਿਲੰਗ ਵਿਚ ਸਬਦ ਉਚਰਿਆ॥ ਤਿਲੰਗ ਮਹ
ਲਾ ੧॥ ਜੈਸੀ ਮੈ ਆਵੈ ਖਸਮ ਕੀ ਬਾਣੀ ਤੈਸੜਾ ਕਰੀ ਗਿਆਨੁ ਵੇ
ਲਾਲੋ॥ ਪਾਪ ਕੀ ਜੰਞ ਲੈ ਕਾਬਲਹੁ ਧਾਇਆ ਜੋਰੀ ਮੰਗੈ ਦਾਨੁ ਵੇ ਲਾਲੋ॥
ਸਰਮ ਧਰਮ ਦੁਇ ਛਪਿ ਖਲੋਏ ਕੂੜੁ ਫਿਰੈ ਪਰਧਾਨੁ ਵੇ ਲਾਲੋ॥ ਕਾ
ਜੀਆ ਬਾਮਣਾ ਕੀ ਗਲ ਥਕੀ ਅਗਦੁ ਪੜੈ ਸੈਤਾਨੁ ਵੇ ਲਾਲੋ॥ ਮੁਸਲ
ਮਾਨੀਆ ਪੜਹਿ ਕਤੇਬਾ ਕਸਟ ਮਹਿ ਕਰਹਿ ਖੁਦਾਇ ਵੇ ਲਾਲੋ॥ ਜਾਤਿ
ਸਨਾਤੀ ਹੋਰਿ ਹਿਦਵਾਣੀਆ ਏਹਿ ਭੀ ਲੇਖੈ ਲਾਇ ਵੇ ਲਾਲੋ॥ ਖੂਨ ਕੇ ਸੋ
ਹਿਲੇ ਗਾਵੀਅਹਿ ਨਾਨਕ ਰਤੁ ਕਾ ਕੁੰਗੂ ਪਾਇ ਵੇ ਲਾਲੋ॥੧॥ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਗੁ
ਣ ਨਾਨਕੁ ਗਾਵੈ ਮਾਸ ਪੁਰੀ ਵਿਚਿ ਆਖੁ ਮਸੋਲਾ॥ ਜਿਨਿ ਉਪਾਈ ਰੰਗਿ
ਰਵਾਈ ਬੈਠਾ ਵੇਖੈ ਵਖਿ ਇਕੇਲਾ॥ ਸਚਾ ਸੋ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੁ ਤਪਾਵਸੁ ਸਚ
ੜਾ ਨਿਆਉ ਕਰੇਗੁ ਮਸੋਲਾ॥ ਕਾਇਆ ਕਪੜੁ ਟੁਕੁ ਟੁਕੁ ਹੋਸੀ ਹਿਦੁਸ
ਤਾਨੁ ਸਮਾਲਸੀ ਬੋਲਾ॥ ਆਵਨਿ ਅਠਤਰੈ ਜਾਨਿ ਸਤਾਨਵੈ ਹੋਰੁ ਭੀ ਉਠ
ਸੀ ਮਰਦ ਕਾ ਚੇਲਾ॥ ਸਚ ਕੀ ਬਾਣੀ ਨਾਨਕੁ ਆਖੈ ਸਚੁ ਸੁਣਾਇਸੀ ਸ
ਚ ਕੀ ਬੇਲਾ॥੨॥ ਬਾਬਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਲਾਲੋ ਜੋ ਤੂੰ ਆਖੇਂ ਇਨਾਂ ਸਾ
ਧਾਂ ਕੋਪ ਹੋਇ ਕਰ ਸ੍ਰਾਪ ਪਠਾਣਾਂ ਨੂੰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਸਾਂ ਸ੍ਰਾਪ ਨਹੀਂ ਦਿਤਾ
ਅਸੀਂ ਸਰਬ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸਰ ਰੂਪ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਜੇਹੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ
ਆਗਿਆ ਆਈ ਹੈ ਤੇਹਾ ਮੈਂ ਕਹਿਨਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨਾਂ ਜੀਆਂ ਦੇ ਪਾਪਾਂ ਨੇ ਖੁ
ਸਾਨਾ ਫੇਰ ਮੁਗਲਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਅਰ ਮੁਗਲਾਂ ਦਾ ਜੋ ਬਾਬਰ ਹੈ ਸੋ
ਉਨਾਂ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਹੋਯਾ ਹੈ ਅਰ ਓਹ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਜੰਞ ਲੈ ਕਰ ਕੇ ਕਾਬ
ਲਹੁ ਧਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਦੇਹ ਜੋ ਹਥ ਕਰ ਕੇ ਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸੇ ਸੋ ਤਾਂ
ਹੀ ਓਹ ਜੋਰੀ ਆਇ ਕੇ ਇਨਾਂ ਕੇ ਡੰਨ ਅਰ ਕਰ ਲਗਾਵੈਗਾ ਕਹੋ ਕਿ ਸ
ਰਮ ਧਰਮ ਦੋਨੋ ਕਲਜੁਗ ਵਿਚ ਛਪ ਖਲੋਤੇ ਹਨ ਅਰ ਕੂੜ ਪ੍ਰਧਾਨ
ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਜੀਆਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਕੀਆਂ ਜੋ ਗਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਵਿਵਾਹ
ਕਰਦੇ ਸੇ ਸੋ ਭੁਲਾਇ ਦਿਤੇ ਹੈਨੇ ਅਰ ਸੈਤਾਨੀ ਨਿਕਾਹ ਬੰਨਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸ੍ਰੀ

ਸਦੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੁੰਦਰ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਸੋ ਤਿਸਨੂੰ ਖਸਕੇ ਨਿਕਾਹ ਬੀ ਲੈ ਲੈਂਦੇ
ਹਨ ਅਰ ਮੁਸਲਮਾਨੀਆਂ ਕਤੇਬਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਅਰ ਸਭ ਸੇ ਮੈਂ ਖੁਦਾਇ
ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਗਲ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਅਰ ਜੀਆਂ ਨੂੰ ਦੁਖ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਨੀਚ
ਜਾਤ ਅਤੇ ਹਿੰਦੁਵਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਭੀ ਜੋਰ ਨਾਲ ਵਿਵਾਹ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਸੋ ਇਸ
ਦਾ ਇਥੇ ਖੂਨ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰ ਏਹਾਂ ਇਨਾਂ ਦੇ ਸੋਹਿਲੇ ਗਾਵੀਅਨਗੇ ਅ
ਰ ਰਤੁ ਇਨਾਂ ਦੀ ਦਾ ਕੁੰਗੂ ਪਵੇਗਾ ਅਰ ਜੇਹੜੀ ਸਸਤ੍ਰਾਂ ਤੇ ਰਤ ਪਵੇਗੀ ਸੋ
ਈ ਕੁੰਗੂ ਪਵੇਗਾ ਪਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗੁਣ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉ
ਨਾਂ ਦੇ ਜੀਉ ਨੂੰ ਭਿੰਨ ਕਰਕੇ ਮਾਸ ਦੀ ਪੁੜੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿਉਂ ਕਿ ਜਿਸਨੇ ਜਗ
ਤ ਉਤਪਤ ਕਰਕੇ ਰੰਗੀ ਵਿਚ ਲਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਰੰਗ ਦੇ ਵਿਚ ਹੀ ਲੋਕ ਪਰਚ
ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਭੁਲਾਇ ਛਡਿਆ ਨੇ ਪਰ ਤਿਹ ਇਕੇਲਾ ਬੈਠਾ ਵੇ
ਖਦਾ ਹੈ ਅਰ ਓਹ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬੁ ਹੈ ਅਰ ਸਚ ਤਪਾਉ ਸੋ ਅਤੇ ਸਚਾ ਨਿਆ
ਉ ਅਸੋਲੇ ਮੁਜਿਬ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਕਾਇਆਂ ਜੋ ਇਨਾਂ ਦੀਆਂ ਹੈਨ ਸੋ ਕਪ
ੜੇ ਵਾਗੂ ਟੁਕੜੇ ਟੁਕੜੇ ਹੋ ਸਨ ਅਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਇਸ ਬੋਲ ਨੂੰ ਸੰਭਾ
ਲੇਗਾ ਅਤੇ ਪਦਿਰਾਂ ਸੈ ਅਠਤਰੇ ਚਉਗਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਮੈਂ ਆਵਨਗੇ ਅ
ਰ ਰਾਜ ਹਿੰਦ ਦਾ ਰਾਜ ੨੧੮ ਦੇ ਸੈ ਉਨੀ ਬਰਸ ਰਹਿੰਗੇ ਅਰ ਸਤਾਰਾਂ ਸੈ
ਛਿਆਨਵੇਂ ਮੈਂ ਈਰਾਨ ਸੋ ਇਕ ਮੁਗਲ ਆਵੇਗਾ ਅਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਜਾਪ ਜ
ਪਾਵੇਗਾ ਅਰ ਇਨਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਜੀਤ ਕੇ ਫੇਰ ਦਤਿ ਨੂੰ ਅਰ ਸਤਾਰਾਂ ਸੈ ਸ
ਤਾਨਵੇਂ ਮੈਂ ਉਠ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੇ ਪਿਛੋਂ ਦਸਵਾਂ ਅਉਤਾਰ ਆਸ ਰੂਪ ਸ
ਰੂਪ ਹੋਵੇਗਾ ਸੋ ਓਹ ਜੋ ਮਰਦ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਸਿਖ ਖਾਲਸਾ ਸਦਾਇੰਗੇ
ਅਰ ਸਨੇ ਸਨੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦਾ ਰਾਜ ਖੇਲਵਨਗੇ ਸੋ ਜੇ ਆਪਸ ਵਿਚ
ਇਤਫਾਕ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਹੋਰ ਨਾਂ ਵਿਖਾਇ ਤਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਭੀ ਮਲ ਲਵਨਗੇ ਅ
ਤੇ ਆਪਸ ਮੈਂ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹੀ ਪਏ ਦੁਖ ਪਾਵਨ
ਗੇ ਤਾਂ ਤੇ ਸਚ ਦੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹੀ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਦੇ ਲੋਪ੍ਰਤ
ਖ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੀਵ ਜਾਣਨਗੇ ਅਰ ਲਾਲੋ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਚਾਰ ਕੋਹ ਇ

ਖੇਤ ਲਵਦ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਆਪਣੇ ਲੈਕਰ ਉਥੇ ਜਾਇ ਰਹੁ ਕਿਓ
ਜੋ ਸ਼ਹਰ ਨੂੰ ਇਥੇ ਬਾਬਰ ਨੇ ਪਉਣਾ ਹੈ ਅਰ ਵਡਾ ਕਸਟ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਲਾਲੋ ਆਪ ਭੀ ਅਰ ਹੋਰ ਭੀ ਹਮਸਾਇਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈਕੇ ਤਿਥੇ ਜਾਇ
ਰਹਿਆ ਤਾਂ ਸ਼ਹਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਂ ਕੋਹਾਂ ਤੇ ਬਾਬਰ ਆਇ ਪਾਇਆ ਸੋ ਥੋੜੀ
ਜੇਹੀ ਲੜਾਈ ਹੋਈ ਅਰ ਕਿਲਾ ਮਾਰ ਲੀਤਾ ਅਰ ਪਠਾਣ ਕਤਲ ਕੀਤੇ
॥ ॥ ਤਾਂ ਸਿਖਾਂ ਨੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਾਸ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਜੁ ਖਾਲ
ਸਾ ਤਾਂ ਸਤਾਰਾਂ ਸੈ ਪੰਜਾਹ ਸੰਮਤ ॥ ਅਰ ੧੭੫੬ ਵਰਤਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁ
ਈ ਕਹਿਆ ਚਾਲੀ ਬਰਸ ਖਾਲਸਾ ਅਗੇ ਹੀ ਵਰਤਾਇਆ ਹੈ ਪਰ ਤੇਜ
ਇਨਾਂ ਦਾ ੧੭੯੭ ਸਤਾਰਾਂ ਸੌ ਸਤਾਨਵੇਂ ਹੀ ਮੈਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰ ਫਿਰ ਸਭ
ਦੇ ਹੋਇਆ ॥ ॥ ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਜਿਨ ਸਿਰਿ ਸੋਹਨਿ ਪਟੀਆ
ਮਾਂਗੀ ਪਾਇ ਸੰਧੂਰੁ ॥ ਸੇ ਸਿਰ ਕਾਤੀ ਮੁੰਨੀਅਨਿ ਗਲਿ ਵਿਚਿ ਪਵੈ ਧੂੜਿ
ਮਹਲਾ ਅੰਦਰਿ ਹੋਦੀਆ ਹੁਣਿ ਬਹਣਿ ਨ ਮਿਲਨਿ ਹਦੂਰਿ ॥੧॥ ਆਦੇਸੁ ਬਾ
ਬਾ ਆਦੇਸੁ ॥ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਤੇਰਾ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਇਆ ਕਰਿ ਕਰਿ ਦੇਖਹਿ ਵੇ
ਸੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਜਦਹੁ ਸੀਆ ਵੀਆਹੀਆ ਲਾੜੇ ਸੋਹਨਿ ਪਾਸਿ ॥
ਹੀਡੋਲੀ ਚੜਿ ਆਈਆ ਦੰਦ ਖੰਡ ਕੀਤੇ ਰਾਸਿ ॥ ਉਪਰਹੁ ਪਾਣੀ ਵਾਰੀਐ
ਝਲੇ ਝਿਮਕਨਿ ਪਾਸਿ ॥੨॥ ਇਕੁ ਲਖੁ ਲਹਨਿ ਬਹਿਠੀਆ ਲਖੁ ਲਹ
ਨਿ ਖੜੀਆ ॥ ਗਰੀ ਛੁਹਾਰੇ ਖਾਂਦੀਆ ਮਾਣਨਿ ਸੇਜੜੀਆ ॥ ਤਿਨ ਗਲ
ਸਿਲਕਾ ਪਾਈਆ ਤੁਟਨਿ ਮੋਤਸਰੀਆ ॥੩॥ ਧਨੁ ਜੋਬਨੁ ਦੁਇ ਵੈਰੀ
ਹੋਏ ਜਿਨੀ ਰਖੇ ਰੰਗੁ ਲਾਇ ॥ ਦੂਤਾ ਨੋ ਫੁਰਮਾਇਆ ਲੈ ਚਲੇ ਪਤਿ
ਗਵਾਇ ॥ ਜੇ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ਜੇ ਭਾਵੈ ਦੇਇ ਸਜਾਇ ॥੪॥
ਅਗੋ ਦੇ ਜੇ ਚੇਤੀਐ ਤਾਂ ਕਾਇਤ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥ ਸਾਹਾਂ ਸੁਰਤਿ ਗਵਾ
ਈਆ ਰੰਗਿ ਤਮਾਸੈ ਚਾਇ ॥ ਬਾਬਰਵਾਣੀ ਫਿਰਿ ਗਈ ਕੁਇਰੁ ਨ ਰੋਟੀ
ਖਾਇ ॥੫॥ ਇਕਨਾ ਵਖਤ ਖੁਆਈਅਹਿ ਇਕਨਾ ਪੂਜਾ ਜਾਇ ॥ ਚ
ਉਕੇ ਵਿਣੁ ਹਿੰਦਵਾਣੀਆ ਕਿਉ ਟਿਕੇ ਕਢਹਿ ਨਾਇ ॥ ਰਾਮੁ ਨ ਕਬਹੂ

ਚੇਤਿਓ ਹੁਨ ਕਹਨ ਨਾ ਮਿਲੈ ਖੁਦਾਇਆ ॥੪॥ ਇਕ ਘਰਿ ਆਵਹਿ ਆਪ੍ਰਣੇ
ਇਕ ਮਿਲਿ ਮਿਲਿ ਪੁਛਹਿ ਸੁਖਾ ॥ ਇਕਨਾ ਏਹੋ ਲਿਖਿਆ ਬਹਿ ਬਹਿ ਰੋ
ਵਹਿ ਦੁਖਾ ॥ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥੀਐ ਨਾਨਕ ਕਿਆ ਮਨੁਖਾ ॥੫॥ ਤਿਸਕਾ
ਪਰਮਾਰਥ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਬਾਬਰ ਆ
ਇਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਆਕਰ ਪਠਾਣਾਂ ਨੂੰ ਕਤਲਾਮ ਕੀਤਾ ਅਰ ਉਨਾਂ ਦੀਆਂ ਇ
ਸਤ੍ਰੀਆਂ ਖੋਹ ਲਈਆਂ ਅਰ ਘਰਾਂ ਦੇ ਪਦਾਰਥ ਸਭ ਲੁਟ ਲਏ ਅਰ ਜਿ
ਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਮਹਾਂ ਪਟੀਆਂ ਸੋਭਦੀਆਂ ਹੈ ਸਨ ਅਰ ਸੰਧੂਰਾਂ ਦੀਆਂ
ਮਾਂਗਾਂ ਭਰਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹੈਸਨ ਸੋ ਉਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਦੇ ਕੇਸ ਕੈਂਚੀਆਂ ਨਾਲ
ਵਢਕੇ ਭੂਖਨ ਉਤਾਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨਾਂ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਭੂਖਣ
ਉਤਾਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਸੁਆਹ ਨਾਲ ਭਰਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ
ਜੋ ਹੋਰ ਮਾਇਆ ਦੇਵੋ ਅਤੇ ਉਨਾਂ ਦੇ ਗਲ ਵਿਚ ਸੁਆਹ ਆਂਵਦੀ ਹੈ
ਅਰ ਜੇਹੜੇ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਛਤੀਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਭੋਜਨ ਖਾਂਦੇ ਹੈਸਨ ਅਤੇ
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਭਜਨ ਨਹੀ ਸੀ ਕੀਤਾ ਸੋ ਉਨਾਂ ਦਾ ਏਹ ਹਵਾਲ ਹੋਂਦਾ ਹੈ
ਅਰ ਜਦ ਮਹਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰਿ ਬੈਠਦੀਆਂ ਹੈਸਨ ਅਤੇ ਸੌਤਾਂ ਦੀ ਸੰਗ
ਨਹੀ ਕਰਦੀਆਂ ਸੋ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਪਾਸ ਭੀ ਨਹੀ ਬੈਠਨਾ ਮਿਲਦਾ ਤਾਂ
ਤੇ ਉਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਚਾਹੀਤਾ ਹੈ ਕਯੋਂ ਜੋ ਉਸ ਵਾ
ਹਗੁਰੂ ਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਅਰ ਉਸਦਾ ਅੰਤ ਪਾਵਣ
ਵਾਸਤੇ ਰਖੀਸਰ ਅਰ ਮੁਨੀਸਰ ਭੇਖ ਕਰ ਕਰ ਥਕ ਪਏ ਹਨ ਅਰ
ਜਦ ਏਹ ਵੀਆਹੀਆਂ ਹੈਸਨ ਤਾਂ ਭਰਤੇ ਇਨਾਂ ਦੇ ਪਾਸ ਸੋਭਾ ਪਾਂਦੇ
ਹੈਸਨ ਅਰ ਦੰਦ ਖੰਡ ਦੇ ਹਿੰਡੋਲਿਆਂ ਵਿਚ ਚੜਕੇ ਆਈਆਂ ਹੈ
ਸਨ ਅਰ ਉਪਰੋਂ ਪਾਣੀ ਵਾਰ ਵਾਰ ਸਸੂ ਤੇ ਮਾਊਂ ਪੀਂਦੀਆਂ ਹੈਸਨ
ਅਰ ਉਨਾਂ ਦੇ ਪਾਖਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹੈਸਨ ਅਰ ਜਿਥੇ
ਜਾਇਕੇ ਬੈਠਦੀਆਂ ਹੈਸਨ ਤਿਥੇ ਲਖਾਂ ਪਦਾਰਥ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਆਂਵਦੇ
ਹੈਸਨ ਅਤੇ ਜਿਥੇ ਖਲੋਂਦੀਆਂ ਹੈਸਨ ਤਿਥੇ ਭੀ ਲਖਾਂ ਪਦਾਰਥ ਪੈ

ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹੈਸਨ ਅਰ ਗਰੀ ਛੁਹਾਰੇ ਖਾਂਦੀਆਂ ਹੈਸਨ ਅਤੇ ਭਰਤਾਂ ਦੀਆਂ
ਸੇਜਾਂ ਮਾਣਦੀਆਂ ਹੈਸਨ ਸੋ ਹੁਣ ਤਿਨਾਂ ਦੇ ਗਲ ਸਿਲਕਾਂ ਪੈਂਦੀਆਂ
ਹਨ ਅਰ ਮੋਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮਾਲ ਤੋੜ ਛਡੀਅਨ ਗੇ ਅਰ ਧਨ ਜੋਬਨ
ਨਾਲ ਜੋ ਰੰਗ ਰਸ ਮਾਣਦੇ ਹੈਸਨ ਸੋ ਦੋਵੇਂ ਹੁਣ ਵੈਰੀ ਹੋਏ ਹਨ ਕਯੋਂ ਕਿ ਜੋ
ਬਨ ਵਾਲੀ ਭੀ ਹੁਣ ਪਕੜ ਲੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਨ ਵਾਲਾ ਭੀ ਪਕੜ ਲੀਤਾ ਹੈ ਅ
ਰ ਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਰ ਹੁਕਮ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਧਨ ਜੋਬਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਹੁਣ
ਪਕੜ ਲਿਆਵੋ ਅਰ ਪਤਿ ਗਵਾਇ ਕੇ ਲੈ ਚਲੇ ਤਾਂ ਤੇ ਜੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੂੰ ਭਾ
ਵਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵਡਿਆਈ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇੜ੍ਹੇ ਉਸਦਾ ਭਾਣਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ
ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾਈਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਅਗੇਂ ਹੀ ਚੇਤਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕਿਉਂ
ਸਜਾਇ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਰ ਪਾਤਿਸਾਹਾਂ ਨੇ ਅਰ ਅਮੀਰਾਂ ਨੇ ਜੋ ਮਹਾਰ
ਜ ਦੇ ਭਜਨ ਦੀ ਅਰ ਦਾਨ ਦੀ ਸੁਰਤਿ ਗਵਾਇ ਕੇ ਰੰਗ ਤਮਾਸਿਆਂ
ਦੇ ਵਿਚ ਪੈ ਗਏ ਤਾਂ ਹੀ ਤੇ ਬਾਬਰ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਫਿਰ ਗਈ ਹੈ ਅਰ ਜੋ
ਕੋ ਉਨਾਂ ਦੇ ਕਾਇਰ ਹੈਸਨ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਬੰਨ ਮਰੀਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੋਟੀ ਭੀ ਖਾਵ
ਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਅਰ ਇਕਨਾਂ ਦੇ ਨਵਾਜ ਦੇ ਵਕਤ ਧੁਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਅਰ ਇਕਨਾਂ ਦਾ ਪੂਜਾ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇੜੀਆਂ ਹਿੰਦੁਵ
ਣੀਆਂ ਇਸਨਾਨ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਚਉਕਾ ਪਾਇਕੇ ਅਰ ਮਥੇ ਤੇ ਟਿਕ
ਲਾਇਕੇ ਅਤੇ ਚੌਂਕੇ ਵਿਚ ਬਹਿਕੇ ਰੋਟੀਆਂ ਖਾਂਦੀਆਂ ਸਨ ਸੋ ਹੁਣ
ਬਧੀ ਦੀਆਂ ਤੇ ਮਾਰੀਦੀਆਂ ਹੋ ਨਗੀਆਂ ਅਰ ਰੋਟੀ ਖਾਵਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ
ਮਿਲਦੀ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਅਗੇ ਸੁਖਾਲੀ ਸਾਮੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨਾ ਚੀਤ
ਕੀਤਾ ਸੋ ਹੁਣ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਾਇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਾ ਮਿਲਦਾ ਅਰ
ਇਕ ਉਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਆਇ ਕੇ ਸੁਖ ਦੁਖ ਪੁਛਦੇ ਹਨ ਅਤੇ
ਇਕ ਮੁਇਆਂ ਨੂੰ ਚਿਤ ਕਰਕੇ ਉਨਾਂ ਦੇ ਦੁਖ ਬਹਿ ਬਹਿ ਰੋਂਦੀਆਂ
ਹਨ ਸੋ ਜਿਵੇਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੂੰ ਭਾਂਵਦਾ ਹੈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਹੋਰ ਮਨੁਖ ਦੇ ਹਥ
ਕੀ ਹੈ ੧ ।ਸੋ ਜਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਬਾਬੇ ਦੇ ਅਗੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ ਏਹ

ਸਬਦ ਗਾਵਿਆਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਨੈਂ ਇਕ ਹੋਰ ਸਬਦ ਉਚਾਰਿਆ ॥ ੪॥
॥ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਕਹਾ ਸੁ ਖੇਲ ਤਬੇਲਾ ਘੋੜੇ ਕਹਾ ਭੇਰੀ ਸਹਨਾ
ਈ ॥ ਕਹਾਂ ਸੁ ਤੇਗਬੰਦ ਗਾਡੇਰੜਿ ਕਹਾ ਸੁ ਲਾਲ ਕਵਾਈ ॥ ਕਹਾ ਸੁ ਆਰ
ਸੀਆਂ ਮੁਹ ਬੰਕੇ ਐਥੈ ਦਿਸਹਿ ਨਾਹੀ ॥੧॥ ਇਹੁ ਜਗੁ ਤੇਰਾ ਤੂੰ ਗੋਸਾ
ਈ ॥ ਏਕ ਘੜੀ ਮਹਿ ਥਾਪਿ ਉਥਾਪੇ ਜਰੁ ਵੰਡਿ ਦੇਵੈ ਭਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਕਹਾ ਸੁ ਘਰ ਦਰ ਮੰਡਪ ਮਹਿਲ ਕਹਾ ਸੁ ਬੰਕ ਸਰਾਈ ॥ ਕਹਾ ਸੁ ਸੇਜ
ਸੁਖਾਲੀ ਕਾਮਣਿ ਜਿਸੁ ਵੇਖਿ ਨੀਦ ਨ ਪਾਈ ॥ ਕਹਾ ਸੁ ਪਾਨ ਤੰਬੋਲੀ ਹ
ਰਮਾ ਹੋਈਆਂ ਛਾਈ ਮਾਈ ॥੨॥ ਇਸੁ ਜਰ ਕਾਰਣਿ ਘਣੀ ਵਿਗੁਤੀ ਇ
ਨਿ ਜਰਿ ਘਣੀ ਖੁਆਈ ॥ ਪਾਪਾਂ ਬਾਝਹੁ ਹੋਵੈ ਨਾਹੀ ਮੋਇਆਂ ਸਾਥਿ ਨ
ਜਾਈ ॥ ਜਿਸ ਨੋ ਆਪਿ ਖੁਆਏ ਕਰਤਾ ਖੁਸਿ ਲਏ ਚੰਗਿਆਈ ॥੩॥
ਕੋਟੀ ਹੂ ਪੀਰ ਵਰਜਿ ਰਹਾਏ ਜਾ ਮੀਰੁ ਸੁਣਿਆਂ ਧਾਇਆ ॥ ਥਾਨ ਮੁਕਾਮ
ਜਲੇ ਬਿਜ ਮੰਦਰ ਮੁਛਿ ਮੁਛਿ ਕੁਇਰ ਰੁਲਾਇਆ ॥ ਕੋਈ ਮੁਗਲ
ਨ ਹੋਆ ਅੰਧਾ ਕਿਨੈ ਨ ਪਰਚਾ ਲਾਇਆ ॥੪॥ ਮੁਗਲ ਪਠਾਣਾਂ ਭਈ
ਲੜਾਈ ਰਣ ਮਹਿ ਤੇਗ ਵਗਾਈ ॥ ਓਨੀ ਤੁਪਕ ਤਾਣਿ ਚਲਾਈ ਓਨੀ
ਹਸਤਿ ਚਿੜਾਈ ॥ ਜਿਨ ਕੀ ਚੀਰੀ ਦਰਗਹ ਪਾਟੀ ਤਿਨਾਂ ਮਰਣਾ ਭਾਈ
॥ ਇਕ ਹਿੰਦਵਾਣੀ ਅਵਰ ਤੁਰਕਾਣੀ ਭਟਿਆਣੀ ਠਕੁਰਾਣੀ ॥ ਇਕਨਾ
ਪੇਰਣ ਸਿਰ ਖੁਰ ਪਾਟੇ ਇਕਨਾ ਵਾਸੁ ਮਸਾਣੀ ॥ ਜਿਨ ਕੇ ਬੰਕੇ ਘਰੀ ਨ
ਆਇਆ ਤਿਨ ਕਿਉ ਰੈਣਿ ਵਿਹਾਣੀ ॥੬॥ ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਕਰਤਾ
ਕਿਸ ਨੋ ਆਖਿ ਸੁਣਾਈਐ ॥ ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਤੇਰੈ ਭਾਣੈ ਹੋਵੈ ਕਿਸ ਥੈ ਜਾ
ਇ ਰੂਆਈਐ ॥ ਹੁਕਮੀ ਹੁਕਮਿ ਚਲਾਏ ਵਿਗਸੈ ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਆ
ਪਾਈਐ ॥੭॥ ਤਿਸ ਕਾ ਪਰਮਾਰਥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹੇ ਹੈਂ
ਕਿ ਇਨਾਂ ਪਠਾਣਾਂ ਦੇ ਘੋੜੇ ਅਰ ਤਬੇਲੇ ਕਹਾਂ ਗਏ ਅਰ ਭੇਰੀ ਸਰਨਾ
ਈ ਜੋ ਵਜਦੀਆਂ ਹੈਸਨ ਇਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੋ ਕਹਾਂ ਗਈਆਂ ਅਰ ਉਨਕੇ
ਰਥ ਸਨ ਅਰ ਲਾਲ ਕਵਾਈ ਸਨ ਸੋ ਕਹਾਂ ਗਈਆਂ ਅਰ ਆਰਸੀਆਂ

ਮੈਂ ਜੋ ਬੰਕੇ ਮੁਖ ਦੇਖਦੇ ਸਨ ਸੋ ਕਹਾਂ ਗਏ ਅਰ ਜੋ ਹੁਣ ਇਥੇ ਨਹੀਂ ਦਿ
ਸਦੇ ਤਾਂ ਭੀ ਜਗਤ ਤੇਰਾ ਹੈ ਅਰ ਤੂੰ ਜਗਤ ਦਾ ਸਾਂਈ ਹੈ ਅਰ ਜਗਤ
ਨੂੰ ਤੂੰ ਇਕ ਘੜੀ ਵਿਚ ਤੂੰ ਥਾਪਦਾ ਹੈਂ ਅਤੇ ਨਾਸ ਭੀ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ਅਰ ਦੇ
ਹ ਜ਼ਰ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਤੂ ਹੈਂ ਹੀ ਦੇਂਦਾ ਹੈਂ ਅਰ ਤੂੰ ਹੈਂ ਹੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈਂ ॥ ਅਰ ਦਰ
ਅਤੇ ਘਰ ਅਰ ਮੰਡਪ ਅਤੇ ਮਾੜੀਆਂ ਅਰ ਮਹਿਲ ਅਰ ਸਰਾਈਂ ਸੇ
ਕਹਾਂ ਹਨ ਅਰ ਸੇਜਾਂ ਜੋ ਸੁਖਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਤੇ ਬੋਲਖਾ
ਵਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੋ ਕਹਾਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਰ ਇਸ ਜ਼ਰ ਵਾਸਤੇ ਘਣੇ
ਲੋਕਾਂ ਦੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਪਰ ਪਾਪਾਂ ਬਾਝਹੁ ਜ਼ਰ ਇਕਠੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ
ਅਤੇ ਮੁਇਆਂ ਸਾਥ ਨਹੀ ਜਾਂਦੀ ਪਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਿਰਪਾ ਕ
ਰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਪਰਉਪਕਾਰ ਤੇ ਜ਼ਰ ਲਾਂਵਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਰਤੇ ਥੁ
ਆਉਣਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਵਿਕਾਰਾਂ ਤੇ ਲਾਇੰਦਾ ਹੈ ॥੩॥ ਅਰ ਜਿਸ ਵੇਲੇ
ਕਾਬਲਹੁ ਬਾਬਰ ਧਾਇਆ ਤਾਂ ਸਭ ਪੀਰਾਂ ਫਕੀਰਾਂ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਜ ਦਰ
ਜ ਰਖਿਆ ਕਿ ਬਾਬਰ ਮੇਰੀ ਆਗਿਆ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ ਅਰ ਕਿ
ਸੇ ਦੇ ਥਾਨ ਮਕਾਨ ਢਾਹੁਣ ਵਾਸਤੇ ਅਰ ਪਾਪੀਆਂ ਦੇ ਸਜਾਇ ਦੇਣ
ਵਾਸਤੇ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਸੋ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਤੁਸਾਂ ਕਰਾਮਾਤ ਨਹੀਂ ਦਿ
ਖਾਵਣੀ ਕੋਈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਦੇ ਸਹਾਈ ਹੋਂ ਸੋ ਰਾਤ ਕੇ ਬਾਬਰ ਅਤੇ ਪ
ਠਾਣਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹੋਈ ਤਾਂ ਪਠਾਣਾਂ ਨੇ ਹਾਥੀ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰ ਕੇ ਦਰਵ
ਜੇ ਤੇ ਖੜਾ ਕਰ ਦਿਤਾ ਅਰ ਮੁਗਲਾਂ ਆਕੇ ਤੁਫੰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਸਲਕਾਂ
ਕੀਤੀਆਂ ਤਾਂ ਸਿਰਦਾਰਾਂ ਹਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁਫੰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਲ
ਗੀਆਂ ਅਰ ਪਠਾਣ ਕਿਲੇ ਦਾ ਦਰਵਾਜਾ ਖੋਲਕੇ ਅੰਦਰਿ ਜਾ ਵੜੇ ਅ
ਰ ਮੁਗਲ ਭੀ ਉਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੜ ਗਏ ਸੋ ਕਈ ਪਠਾਣ ਕਤਲਾਮ
ਹੋਏ ਅਰ ਕਈ ਬੰਨ ਲੀਤੇ ਅਰ ਹਿੰਦੁਵਾਣੀਆਂ ਅਰ ਤੁਰਕਾਣੀ
ਆਂ ਅਰ ਭਟਿਆਣੀਆਂ ਅਰ ਠਕੁਰਾਣੀਆਂ ਸਭ ਬੰਨ ਲੀਤੀਆਂ
ਅਰ ਇਕਨਾਂ ਦੇ ਪਿਰਾਹਣ ਸਿਰ ਤੇ ਖੁਰ ਤੀਕਰ ਪਾਟ ਗਏ ਅਰ ਇ

ਕ ਮਾਰੀ ਦੀਆਂ ਮਰ ਗਈਆਂ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਪੁਤ੍ਰ ਅਤੇ ਖਸਮ ਮਾਰੇ ਗ
ਏ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਦੁਖ ਦੀ ਰਾਤ ਵਿਹਾਣੀ ਪਰ ਕਰਤਾਰ ਕਾਰਣ ਜੋ ਆਪ ਦੁਖ
ਸੁਖ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁਕਾਰ ਕਿਸ ਪਾਸ ਕਰੀਏ ਅਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿ
ਚ ਹੀ ਸਭ ਕੁਛ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਰਤਾ ਵੇਖ ਵੇਖ ਵਿਗਸਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ
ਜੀਅ ਪਾਪਾਂ ਪੁੰਨਾਂ ਦਾ ਫਲ ਪਾਇ ਭੋਗਦੇ ਹਨ ਸੋ ਜਾਂ ਏਹ ਬਚਨ ਬਾਬੇ ਕ
ਹਿਆ ਤਾਂ ਇਕ ਮੁਗਲ ਘੋੜਿਆਂ ਦੇ ਦਾਣੇ ਦੇ ਪੀਹਣ ਵਾਸਤੇ ਵਗਾਰੀ
ਫੜਦਾ ਫਿਰਦਾ ਸੀ ਅਰ ਤਿਸ ਨੂੰ ਵਿਗਾਰੀ ਕੋਈ ਹਥ ਨਾ ਸੀ ਆਇ
ਆ ਤਾਂ ਓਹ ਬਾਬੇ ਤੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਲੈ ਗਿਆ ਅਰ ਦੋਹਾਂ ਅਗੇ ਚ
ਕੀਆਂ ਦਾਣਾ ਪੀਹਣ ਵਾਸਤੇ ਦਿਤੀਆਂ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨਾ ਸਬਦ ਗਾਵੈ
ਅਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਸਮਾਧ ਲਾਇਕੇ ਬੈਠ ਰਹੇ ਅਰ ਚਕੀਆਂ ਆਪੇ ਪਈ
ਆਂ ਫਿਰਨ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਾਬਰ ਨੂੰ ਖਬਰ ਜਾਇ ਕਰੀ ਜੋ ਦੋਇ ਫਕੀਰ ਵੇ
ਗਾਰੀ ਫੜੇ ਗਏ ਹਨ ਅਰ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਦਾਣਾ ਦਲਨ ਵਾਸਤੇ ਚਕੀਆਂ
ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ ਸੋ ਓਹ ਤਾਂ ਚੁਪ ਕਰਕੇ ਬੈਠ ਰਹੇ ਹਨ ਅਰ ਉਨਾਂ ਦੀਆ
ਚਕੀਆਂ ਆਪੇ ਪਈਆਂ ਫਿਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਬਾਬਰ ਇਕਲਾ ਵਜੀ
ਰ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈਕੇ ਬਾਬੇ ਦੀ ਚਰਨੀ ਆਇ ਲਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਪੁਛਿਆ ਹੇ
ਫਕੀਰ ਚਕੀਆਂ ਆਪੇ ਕਿਉਂ ਕਰ ਫਿਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ
ਬਾਬਰ ਜੀਅ ਦੀ ਚਕੀ ਕਿਆ ਦੇਖਦਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਈਸਰ ਦੀ ਚਕੀ ਫਿਰਦੀ
ਦੇਖ ਜੋ ਅਕਾਸ ਜਿਸ ਦਾ ਉਪਰਲਾ ਪੁੜ ਹੈ ਅਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਹੇਠਲਾ ਪੁ
ੜ ਹੈ ਅਰ ਸੂਰਜ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਚਕੀ ਦੇ ਦਸਤੇ ਹਨ ਅਰ ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭ
ਦਾਣੇ ਹਨ ਅਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕਿਲੀ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਜੀਆਂ ਦੀ ਆਰ
ਜਾ ਸੂਰਜ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਪਾਇਆ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੀ ਸਰ
ਨ ਪਏ ਹਨ ਤਿਨਾਂ ਦੀ ਆਰਜਾ ਸਫਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬਰ ਚਰਨਾਂ ਤੇ
ਢਹਿ ਪਇਆ ਅਰ ਅਗੇ ਭੇਟ ਆਣ ਰਖੀ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੇਰੀ
ਭੇਟ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰੀਏ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਅਟਲ ਰਾਜ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆ

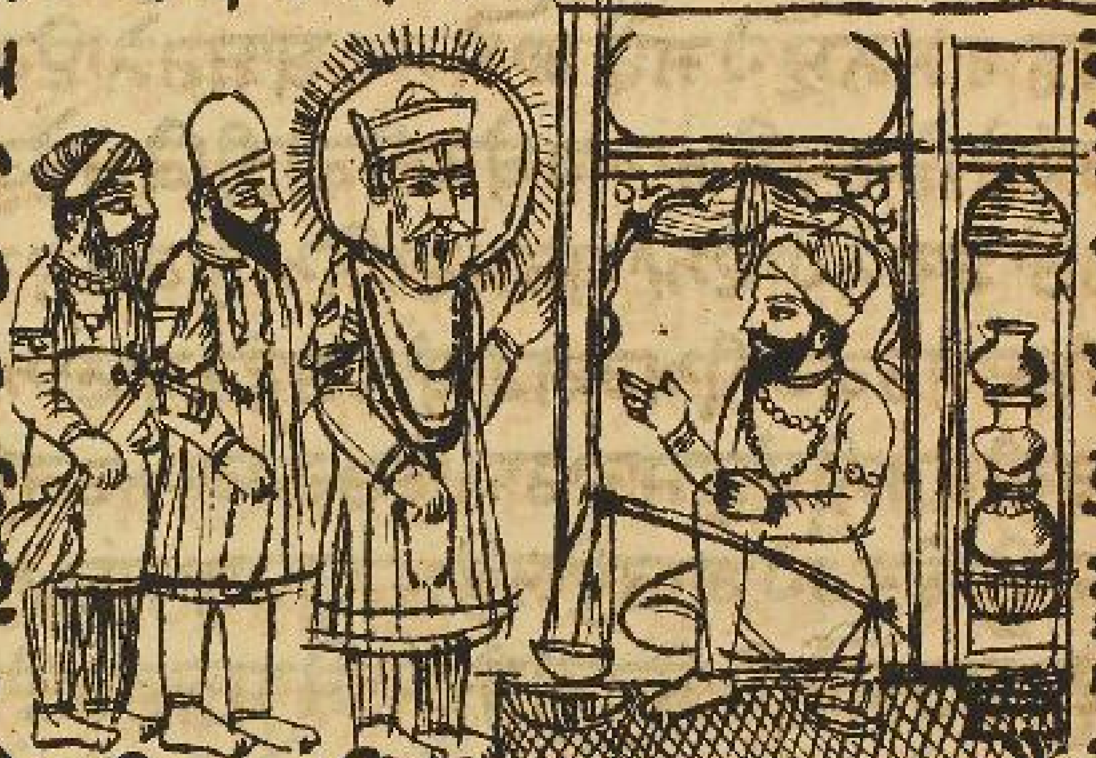
ਖਿਆ [illegible]ਬਾ ਜੀ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਹਥ ਨਹੀਂ ਲਾਵਦੇ ਪਰ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ
ਸਤ ਮੁਠੀਆਂ ਸੁਖੇ ਦੀਆਂ ਲੈ ਆਵਦੇ ਸੋ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਤਾਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ
ਦਾ ਰਾਜ ਲੈ ਦੇਵਾਂ ਤਾਂ ਬਾਬਰ ਫਿਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜੀ ਗਰੀਬ ਨਿ

ਵਾਜ਼ ਕੋਈ ਕਤਰਾ ਭੰਗ ਦਾ ਤੂੰ ਭੀ ਲੈ ਦੇਹਿ ਤਾਂ ਰਾਗ ਤਿਲੰਗ ਵਿਚ ਬਾ
ਬੇ ਜੀ ਨੇ ਸਬਦ ਉਚਾਰਿਆ ॥ ਤਿਲੰਗ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਭਉ
ਤੇਰਾ ਭਾਂਗ ਖਲੜੀ ਮੇਰਾ ਚੀਤੁ ॥ ਮੈ ਦੇਵਾਨਾ ਭਇਆ ਅਤੀਤੁ ॥ ਕਰ ਕ
ਸਾ ਦਰਸਨ ਕੀ ਭੂਖ ਪਿਆਸ ॥ ਮੈ ਦਰਿ ਮਾਗਉ ਨੀਤਾ ਨੀਤ ॥੧॥ ਤਉ ਦਰਸ
ਨ ਕੀ ਕਰਉ ਸਮਾਇ ॥ ਮੈ ਦਰਿ ਮਾਂਗਤੁ ਭੀਖਿਆ ਪਾਇ ॥੧॥ ਰ
ਹਾਉ ॥ ਕੇਸਰੁ ਕੁਸਮ ਮਿਰਗਮੈ ਹਰਣਾ ਸਰਬ ਸਰੀਰੀ ਚੜ੍ਹਣ
ਾ ਚੰਦਨੁ ਭਗਤਾ ਜੋਤਿ ਇਨੇਹੀ ਸਰਬੇ ਪਰਮਲੁ ਕਰਣਾ ॥੨॥ ਘਿਅ
ਪਟ ਭਾਂਡਾ ਕਹੈ ਨ ਕੋਇ ॥ ਐਸਾ ਭਗਤੁ ਵਰਨ ਮਹਿ ਹੋਇ ॥ ਤੇਰੈ ਨਾਮ
ਿ ਨਿਵੇ ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਦਰਿ ਭੀਖਿਆ ਪਾਇ ॥੩॥
ਤਿਸ ਕਾ ਪਰਮਾਰਥ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਚਿਤ ਖਲੜੀ ਹੈ ਅ
ਤੇ ਕਰਤੇ ਕਾ ਭਉ ਵਿਚ ਭੰਗ ਪਾਈ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਦੇ ਦਰਸਨ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ
ਦਿਵਾਨਾ ਅਰ ਅਤੀਤ ਭਇਆ ਹੈਂ ਅਰ ਮੈਂ ਸਉਦਾਗਰਾਂ ਦੇ ਦਰ ਦੀ
ਭੀਖਿਆ ਮਾਂਗਤਾ ਹੋ ਜੋ ਮੁਝੇ ਕਰਤੇ ਕਾ ਦਰਸਨ ਹੋਵੈ ਜੈਸੇ ਕੇਸਰ

ਤੇ ਫੁਲ ਅਰ ਕਸਤੂਰੀ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕ ਵਾਲਾ ਸਭ ਸਨੂੰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਭਾਸਦੀ ਹੈ ਅ
ਰ ਘਿਉ ਕਾ ਭਾਂਡਾ ਭੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਭੀ ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ ਭਗਤ
ਕਰੇਂ ਤਾਂ ਤੂੰ ਭੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋ ਜਾਵੇਂ ਅਰ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਜਪਦੇ ਹਨ ਸੋ
ਜੋ ਕੁਛ ਉਨਾਂ ਦੀ ਇਛਿਆ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਭਿਛਿਆ ਪਾਂਵਦਾ
ਹੈ ਅਤੇ ਅਚਲ ਰਾਜ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿਆ ਪਰ ਜੇ ਤੂੰ ਭੀ ਪਰਮੇ
ਸਰ ਦਾ ਭਜਨ ਕਰਦੇ ਰਹੋਗੇ ਅਰ ਸਾਧਾਂ ਅਗੇ ਨੀਵੇਂ ਰਹੋਗੇ ਤਾਂ ਸਤ
ਪਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਰਾਜ ਭੋਗੋਗੇ ਅਰ ਜੇ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਰਿਦਾ ਦੁਖਾਇਆ ਕਰੋ
ਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸਾਡਾ ਰਾਜ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਵੈਗਾ ਸੋ ਜਦ ਬਾਬਰ ਨੇ ਇਹ ਬਚਨ ਸੁ
ਣੇ ਤਾਂ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸਿਰ ਪਾਇਆ ਅਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੁਝੇ ਕੁਛ ਉਪ
ਦੇਸ ਕਰੋ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਧਰਮ ਦਾ ਨਿਆਉ ਕਰਨਾ ਅਰ ਬਜ਼ੁ
ਰਗਾਂ ਦੀ ਖਿਦਮਤ ਕਰਨੀ ਅਰ ਗਰੀਬਾਂ ਨਾਲ ਵੰਡ ਖਾਣਾ ਅਰ ਖੁਦਾ
ਇ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨੀ ਤਾਂ ਤੁਸਾਡਾ ਰਾਜ ਥਿਰ ਰਹੇਗਾ ਅਰ ਜੇ ਉਸ ਉਪ
ਦੇਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਚਿਤ ਰਹੇਗਾ ਤਉ ਲਉ ਮਨ ਤੁਹਾਡਾ ਸ਼ਾਂਤ ਰਹੇਗਾ ਅ
ਰ ਹੋਰ ਇਹ ਬਾਤ ਕਰੋ ਕਿ ਜਿਤਨੀ ਬੰਦ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਛਡ ਦਿਓ ਅਰ ਸ
ਧਾ ਦਿਲੀ ਕੋ ਚਾਲਿਆ ਜਾ ਅਰ ਜੇ ਕੋਈ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਮਿਲੇ ਉਸ ਨੂੰ
ਰਯਤ ਕਰਕੇ ਵਸਾਉਂਦਾ ਜਾ ਤਾਂ ਤੂੰ ਦਿਲੀ ਦੇ ਤਖਤ ਤੇ ਜਾਇ ਬੈਠੇਂਗਾ ॥
ਅਤੇ ਉਪਦੇਸ ਸੁਣਕੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਰ ਵਿਦਿਆ ਹੋਇਆ ਅਰ
ਭਾਈ ਬਾਲਾ ਜੋ ਬਾਬਰ ਨਾਲ ਪਹੁਚਾਵਣ ਗਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਭਾਈ ਬਾ
ਲਾ ਅਤੇ ਲਾਲੋ ਦੁਹਾਂ ਆਇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ
ਭਾਈ ਲਾਲੋ ਆਪਣੇ ਕਬੀਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਲਿਆਉ ਅਰ ਤੁਸਾਂ ਧਰਮ ਦੀ
ਕਿਰਤ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਸਬਦ ਪੜਨਾ ਅਤੇ ਸੁਣਨਾ ਅਤੇ ਆਏ ਗਏ
ਦੀ ਟਹਿਲ ਕਰਨੀ ਤਾਂ ਬਾਬਰ ਉਥੋਂ ਕੂਚ ਕਰਕੇ ਲਾਹੌਰ ਨੂੰ ਗਇਆ
ਅਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਅਤੇ ਬਾਲਾ ਮਰਦਾਨਾ ਭੀ ਤਿਨੇ ਸਿਆਲਕੋਟ ਨੂੰ ਗਏ
ਅਗੇ ਸਿਆਲਕੋਟ ਦੀ ਬੇਰ ਦੇ ਹੇਠ ਜਾਇ ਬੈਠੇ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ

ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਇਕ ਟਕਾ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਇਕ ਪੈ
ਸੇ ਦਾ ਝੂਠ ਲਿਆਉ ਅਤੇ ਇਕ ਪੈਸੇ ਦਾ ਸਚ ਲਿਆਉ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨਾ ਟਕਾ
ਲੈਕੇ ਸਾਰੇ ਬਜਾਰ ਨੂੰ ਟੋਲਦਾ ਟੋਲਦਾ ਮੂਲੇ ਦੀ ਹਟੀ ਆਇਆ ਅਤੇ
ਮੂਲਾ ਧਰਮਸਾਲ ਰੋਜ ਇਕ ਵੇਲੇ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਰ ਸਬਦ ਸੁਣਦਾ ਸੀ
ਸੋ ਉਸ ਨੇ ਟਕਾ ਲੈਕੇ ਆਪਣੇ ਪਾਸ ਰਖਿਆ ਅਤੇ ਕਾਗਦ ਤੇ ਲਿਖ
ਦਿਤਾ ਕਿ ਜੋ ਮਰਣ ਸਚ ਹੈ ਅਤੇ ਜੀਵਣ ਝੂਠ ਹੈ ਸੋ ਜਦ ਬਾਬੇ ਨੇ ਕਾ
ਗਦ ਡਿਠਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਮਰਣ ਸੱਚ

ਜਾਤਾ ਹੈ ਅ ਰ ਜੀਵਣ
ਝੂਠ ਜਾਤ ਹੈ ਰਬਤੇ
ਸਦਾ ਦਰ ਸਨ ਕਰੀ
ਸੋ ਤਬ ਬਾ ਬਾ ਜੀ ਤੇ
ਮਰਦਾਨ ਭੀ ਅਰ
ਭਾਈ ਵੜੇ ਮੂਲੇ ਦੀ
ਹਟੀਆ ਇਥੇ ਠ
ਅਰ ਬਾਬੇ ਪੁਛਿਆ ਮੂਲਿਆ ਤੁਧ ਮਰਣ ਸਚ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਕ
ਹਿਆ ਜੀ ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਤੁਸਾਡੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੈ ਸ
ਚ ਭੀ ਜਾਣਾਂਗਾ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਜੇ ਤੂੰ ਅਸਾਡੇ ਨਾਲ ਚਲੇਂ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ
ਸਚ ਦ੍ਰਿੜਾਈਏ ਤਾਂ ਉਸ ਆਖਿਆ ਭਲਾ ਜੀ ਸੋ ਫਿਰ ਮੂਲਾ ਭੀ ਹੱਟੀ
ਸੁਟਾਇਕੇ ਬਾਬੇ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਉਥੋਂ ਰਮਤੇ ਰ
ਮਤੇ ਕਸਮੀਰ ਕਉ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਤਾਂ ਸੁਨਕੇ ਓਥੇ ਕਸਮੀਰ ਦੇ
ਪੰਡਿਤ ਆਇ ਇਕਠੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤੁਸੀ ਕੀ ਕਰਮ ਕਰਦੇ ਹੋ
ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਕਹਿਆ ਅਸੀਂ ਨਿਤ ਨਮਿਤ ਕਰਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ
ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਨਾਮ ਜਪੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸਾਡੇ ਕਰਮ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਵਨਗੇ ਤੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਨਾਮ ਨ
ਜਪੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸਾਡੇ ਕਰਮ ਨਿਹਫਲ ਹੋਵਨਗੇ ਅਰ ਲੇਖੇ ਕੋਈ ਨ ਪਵੇਗਾ

ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਜਿਤਨੇ ਵੇਦ ਅਰ ਸਾਸਤ੍ਰ ਅਰ ਪੁਰਾਣ ਹੈਨ ਸੋ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਤ
ਤ੍ਵ ਇਕ ਨਾਮ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫੇਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਸਬਦ ਬੋਲਿਆ।
ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਕੋਈ ਪੜਤਾ ਸਹਸਾਕਿਰਤਾ ਕੋਈ ਪੜੈ ਪੁਰਾਨਾ
ਕੋਈ ਨਾਮੁ ਜਪੈ ਜਪੁਮਾਲੀ ਲਾਗੈ ਤਿਸੈ ਧਿਆਨਾ ॥ ਅਬ ਹੀ ਕਬ ਹੀ
ਕਿਛੂ ਨ ਜਾਨਾ ਤੇਰਾ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਪਛਾਨਾ ॥੧॥ ਨ ਜਾਣਾ ਹਰੇ ਮੇਰੀ ਕਵਨ ਗ
ਤੇ ॥ ਹਮ ਮੂਰਖ ਅਗਿਆਨ ਸਰਨ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰੀ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਰਾਖਹੁ
ਮੇਰੀ ਲਾਜ ਪਤੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਕਬਹੂੰ ਜੀਅੜਾ ਊਭਿ ਚੜਤੁ ਹੈ ਕਬਹੂੰ ਜਾ
ਇ ਪਇਆਲੇ ॥ ਲੋਭੀ ਜੀਅੜਾ ਥਿਰੁ ਨ ਰਹਤੁ ਹੈ ਚਾਰੇ ਕੁੰਡਾਂ ਭਾਲੇ ॥
੨ ॥ ਮਰਣੁ ਲਿਖਾਇ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਆਏ ਜੀਵਣੁ ਸਾਜਹਿ ਮਾਈ ॥ ਏਕਿ
ਚਲੇ ਹਮ ਦੇਖਹਿ ਸੁਆਮੀ ਭਾਹਿ ਬਲੰਤੀ ਆਈ ॥੩॥ ਨਾ ਕਿਸੀ ਕਾ
ਮੀਤੁ ਨਾ ਕਿਸੀ ਕਾ ਭਾਈ ਨਾ ਕਿਸੈ ਬਾਪੁ ਨ ਮਾਈ ॥ ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕ ਜੇ
ਤੂ ਦੇਵਹਿ ਅੰਤੇ ਹੋਇ ਸਖਾਈ ॥੪॥ ਤਿਸ ਕਾ ਪਰਮਾਰਥ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ
ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਕੋਈ ਸਹਸਾਕ੍ਰਿਤ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਅਰ ਕੋਈ ਪੁਰਾ
ਣ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਅਰ ਕੋਈ ਜਪੁਮਾਲਾ ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਜਪਦੇ ਹਨ ਪਰ ਮੈਂ
ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ॥੧॥ ਅਰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ
ਜਾਣਦਾ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰੀ ਕਵਨ ਗਤਿ ਹੋਵੇਗੀ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਮੈਂ ਮੂਰਖ ਅ
ਗਿਆਨੀ ਹਾਂ ਅਰ ਤੁਮਰੀ ਸਰਨ ਆਇਆ ਹਾਂ ਪਰ ਜੇ ਕਿ
ਰਪਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਲਾਜ ਪਤਿ ਰਹੇ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਕਦੀ ਇਹ ਜੀਵ ਅਕਾਸ ਦੇ
ਸੁਖਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਕਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਕੇ ਨਰਕਾਂ ਦੇ ਦੁਖਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪ
ਤ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਇਹ ਲੋਭੀ ਮਨ ਥਿਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਅਰ ਚਾਰੇ ਕੁੰਟਾਂ ਭਾ
ਲਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ॥੨॥ ਅਰ ਇਸ ਜਗਤ ਮਾਹਿ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਮਰਨਾ ਲਿਖ
ਵਾਇ ਆਏ ਹਾਂ ਅਰ ਜੀਵਨ ਦੀ ਆਸਾ ਬੰਨ੍ਹ ਬੈਠੇ ਹਨ ਅਰ ਇਕ ਆਪਣੇ
ਅਖਾਂ ਦਿਆਂ ਵੇਖਦਿਆਂ ਮਰ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਭੀ ਅਗਨੀ ਬਲਦੀ
ਨਜਰ ਆਂਵਦੀ ਹੈ ॥੩॥ ਅਰ ਨਾ ਕਿਸੇ ਦੇ ਮਿਤ੍ਰ ਨਾਲ ਜਾਵਨਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾ

ਕਿਸੇ ਕੇ ਭਾਈ ਨਾਲਿ ਜਾਵਣਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕੇ ਬਾਪ ਨਾਲ ਜਾਵਣਾ ਹੈ
ਅਰ ਨਾਂ ਮਾਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਵਣਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹੇ ਹੈਂ ਕਿ
ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਮ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਸ ਕੇ ਨਾਮ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
॥੪॥ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਪੰਡਿਤਾਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਨਾਮ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਜਪੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਨ੍ਯਾਰਾ
ਆਪ ਤੇ ਭਿੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਆਪਣਾ ਆਪ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਕਿਆ ਨਾਮ
ਜਪਣਾ ਹੈ ਤਬ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੈਸੇ ਆਰਸੀ ਕੇ ਜੰਗਾਲ ਚੜ੍ਹ ਜਾ
ਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਬ ਸੁਧ ਉਸ ਕੇ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਤਬ ਵਿਚੋਂ ਆਪਣਾ ਮੁਖ ਭਾਸਤਾ
ਹੈ ਸੋ ਤੈਸੇ ਮਨ ਕਉ ਹਉਮੈਂ ਕੀ ਮੈਲ ਲਗੀ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਮੈਲ ਕਰਆ
ਤਮਾਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਨਹੀ ਹੋਤਾ ਸੋ ਜੋ ਮਹਾਰਾਜ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹ
ਉਮੈਂ ਕੀ ਮੈਲ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤਬ ਆਤਮਾਂ ਕਾ ਦਰਸਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਏਹ
ਬਾਤ ਸੁਣ ਕੇ ਸਭ ਬਾਬੇ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਡਿਗ ਪਏ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਉ
ਪਦੇਸ ਕੀਤਾ ਜੋ ਧਰਮ ਸਾਲਾ ਬਨਾਵਨੀ ਅਰ ਆਏ ਗਏ ਦੀ ਟਹਲ
ਕਰਨੀ ਅਰ ਨਾਮੁ ਜਪਣਾ ਅਰ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਟਹਲ ਕਰਨੀ ਸੋ ਏਹ ਉ
ਪਦੇਸ ਦੇਕਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਉਥੋਂ ਤੁਰੇ ਅਰ ਰਮਤੇ ਰਮਤੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਪ
ਸ਼ੌਰ ਕੋ ਆਏ ॥ ਤਾਂ ਓਥੇ ਇਕ ਜੋਗੀ ਦਾ ਮਟ ਹੈਸੀ ਸੋ ਤਹਾਂ ਬਾਬਾ
ਜੀ ਜਾਇ ਉਤਰੇ ਤਾਂ ਜਿਨੀ ਜਿਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਕਿ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਜੀ
ਇਥੇ ਆਏ ਹਨ ਤਾਂ ਸਭ ਜਿਤਨੇ ਪੀਰ ਅਰ ਫਕੀਰ ਹੈਸਨ ਸਭ ਬਾਬਾ
ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਨ ਵਾਸਤੇ ਆਏ ਅਰ ਜੋਗੀ ਨੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਪਾਸੋਂ ਪੁਛਿਆ
ਕਿ ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅ
ਪਣਾਂ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸੋਧੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਸਭ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਹੀ ਲਭਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨਿ
ਕਹਿਆ ਕਿ ਅੰਦਰਿ ਆਪਣਾਂ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਸੋਧੇ ਤਬ ਬਾਬੇ ਜੀ ਨੇ ਰਾਮ
ਕਲੀ ਵਿਚ ਸਬਦ ਬੋਲਿਆ ॥ ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਸੁਰਤਿ ਸਬ
ਦੁ ਸਾਖੀ ਮੇਰੀ ਸਿੰਙੀ ਬਾਜੈ ਲੋਕੁ ਸੁਣੈ ॥ ਪਤੁ ਝੋਲੀ ਮੰਗਣ ਕੈ ਤਾਈ ਭੀ
ਖਿਆ ਨਾਮੁ ਪੜੇ ॥੧॥ ਬਾਬਾ ਗੋਰਖੁ ਜਾਗੈ ॥ ਗੋਰਖੁ ਸੋ ਜਿਨਿ ਗੋਇ ਉ

ਠਾਲੀ ਕਰਤੇ ਬਾਰਨ ਲਾਗੈ॥੧॥ਰਹਾਉ॥ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਾਣ ਪਵਨ ਬੰਧਰਾ
ਖੇ ਚੰਦ ਸੂਰਜ ਮੁਖ ਦੀਏ॥ਮਰਨ ਜੀਵਨ ਕਉ ਧਰਤੀ ਦੀਨੀ ਏਤੇ ਗੁਨ
ਵਿਸਰੇ॥੨॥ਸਿਧ ਸਾਧਕ ਅਰ ਜੋਗੀ ਜੰਗਮ ਪੀਰ ਪੁਰਸ ਬਹੁਤੇਰੇ॥
ਜੇ ਤਿਨ ਮਿਲਾਂ ਤਾਂ ਕੀਰਤ ਆਖਾਂ ਤਾਂ ਮਨ ਸੇਵ ਕਰੇ॥੩॥ਕਾਗਦ ਲੂਣ
ਰਹੈ ਘ੍ਰਿਤ ਸੰਗੈ ਪਾਣੀ ਕਮਲ ਰਹੈ॥ਐਸੇ ਭਗਤ ਮਿਲਹਿ ਜਨ ਨਾਨਕ
ਤਿਨ ਜਮ ਕਿਆ ਕਰੈ॥੪॥ ॥ਤਿਸਕਾ ਪਰਮਾਰਥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਅਨਾਹਦ ਦੇ ਸਬਦ ਦੀ ਅਤੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਦੀ ਜੋ ਸੁਰ
ਤ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੀ ਸਿੰਙੀ ਵਜਦੀ ਹੈ ਅਰ ਸਭ ਲੋਕ ਸੁਨਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਮੈਂ ਮਨ
ਰੂਪੀ ਪਤ੍ਰ ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਬੁਧਿ ਝੋਲੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਤੇ
ਨਾਮ ਕੀ ਭਿਖਿਆ ਮਾਂਗਤਾ ਹੂੰ॥ ਅਰ ਹੇ ਬਾਬਾ ਗੋਰਖ ਜੋ ਭਗਵਾਨ ਹੈ
ਸੋ ਸਦਾ ਜਾਗਦਾ ਹੈ ਪਰ ਗੋਰਖ ਸੋਈ ਹੈ ਜਿਨ ਗੋਇ ਉਠਾਲੀ ਹੈ ਸੋ
ਉਸਨੂੰ ਦੇਂਦਿਆਂ ਢਿਲ ਨਹੀਂ ਲਗਦੀ ਅਤੇ ਜਿਸਨੇ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕੋ ਇਸ ਸ
ਰੀਰ ਮੇਂ ਬੰਨ ਰਖਿਆ ਹੈ ਅਰ ਪੌਣ ਕੋ ਅਕਾਸ ਮੇਂ ਬੰਧ ਰਖਿਆ ਅ
ਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਅਰ ਸੂਰਜ ਦੋਨੋਂ ਦੀਵੇ ਬਣਾਏ ਅਰ ਮਾਨਤੇ ਨੇਤ੍ਰ ਸਰੀਰ ਮੇਂ
ਦੀਪਕ ਰਚੇ ਹਨ ਅਰ ਮਰਣ ਜੀਵਣ ਕੋ ਧਰਤੀ ਦਿਤੀ ਹੈ ਸੋ ਇਤਨੇ
ਉਸ ਮਹਾਰਾਜ ਕੇ ਗੁਣ ਵਿਸਰ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਧ ਸਾਧਕ ਜੋਗੀ ਅ
ਰ ਜੰਗਮ ਅਰ ਪੀਰ ਅਰ ਫਕੀਰ ਆਪਣੇ ਜਸ ਦੇ ਗਾਵਣ ਵਾਸਤੇ ਕੀ
ਤੇ ਹਨ ਸੋ ਜੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਰਮੇਸਰ ਚਿਤ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਅ
ਰ ਮਨ ਨੀਵਾਂ ਹੋਇ ਕਰ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਉਨਾਂ ਦਾ ਉਪਦੇਸ ਹ੍ਰਿ
ਦੇ ਵਿਚ ਧਾਰੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੈਸੇ ਕਾਗਦ ਤੇ ਲੂਣ ਘੀ ਸਾਥ ਚੋਪੜਿਆ
ਹੋਇਆ ਸਨੇ ਸਨੇ ਗਲਤਾ ਹੈ ਤੁਰਤ ਨਹੀਂ ਗਲਤਾ ਤੈਸੇ ਮਨ ਉਨਾਂ
ਦੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰ ਤੁਰਤ ਵਿਖਿਆਂ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਰਚਦਾ ਅਰ ਜੈਸੇ ਜਲ
ਮੇਂ ਕਮਲ ਨਿਰਾਲਾ ਰਹਿਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਨ ਵਿਖਿਆਂ ਮੇਂ ਨਿਰਾਲਾ ਰ
ਹਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਐਸੇ ਸੰਤਾਂ ਕਾ ਸੰਗ ਸਦੀਵ ਹੋਵੈ ਤੋ ਜਮ ਭੀ ਨੇੜੇ ਨ

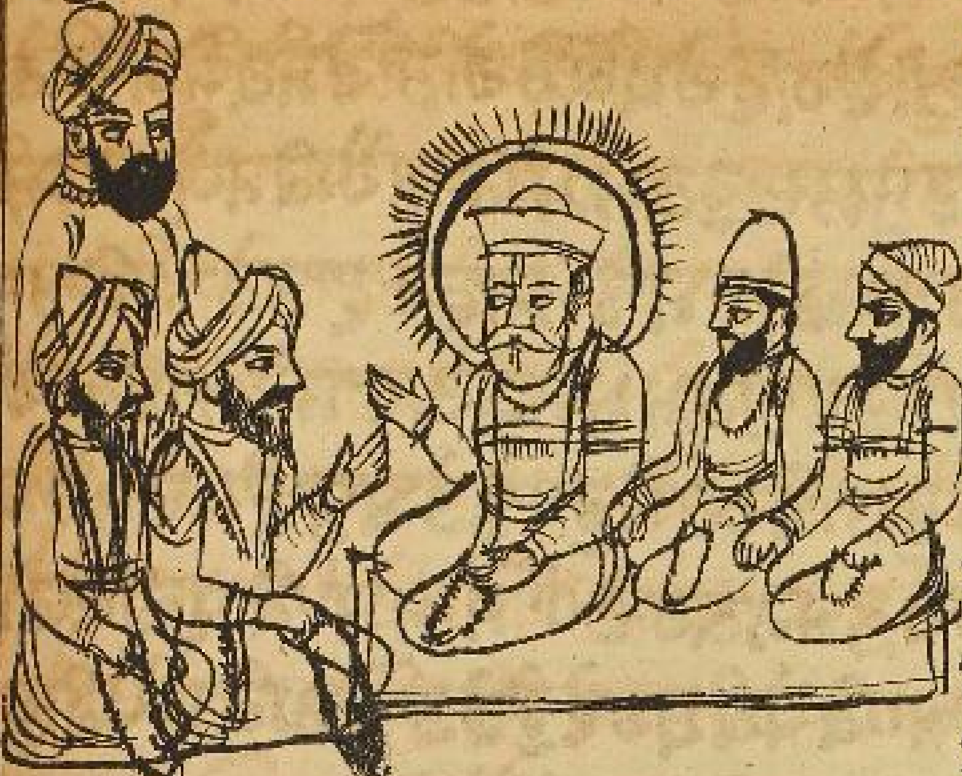
Kabul

ਗੀ ਆਵੈ ਸੋ ਜਦ ਏਹ ਵਚਨ ਬਾਬੇ ਬੋਲਿਆ ਤਾਂ ਸਭੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ
ਸੀਸ ਪਏ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੁਸਾਡੇ ਵਚਨ ਸੁਣਕੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ
ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਸਾਖੀ ਹੋਏ ਹਾਂ ਸੋ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਰਹੋ ਤਾਂ ਅਸਾਡੇ ਖੋਟੇ ਕਰ
ਮ ਸਭ ਮਿਟ ਜਾਵਣ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮੇਰਾ ਸਰਗੁਨ ਰੂਪ ਦੇ
ਹ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਗੁਨ ਰੂਪ ਸਬਦ ਹੈ ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਸਬਦ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕ
ਰੋ ਤਾਂ ਤੁਸਾਡੇ ਸਭ ਖੋਟੇ ਕਰਮ ਮਿਟ ਜਾਵਨਗੇ ਸੋ ਇਹ ਉਪਦੇਸ ਉਨ
ਕੋ ਦੇਕਰ ਬਾਬਾ ਆਗੇ ਕੋ ਚਲੇ ॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਅਤੇ ਮਰਦਾਨਾ
ਅਰ ਬਾਲਾ ਸਮੇਤ ਸਮੇਤ ਕਾਬੁਲ ਆਸਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਜਾਇ ਬੈ
ਠੇ ਤਾਂ ਸੁਨਕਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੋ ਜਿਤਨੇ ਵਿਚ ਦੇ ਪੀਰ ਅਰ ਫਕੀਰ
ਅਤ ਸੂਦਾਗਰ ਥੇ ਸਭ ਆਏ ਅਰ ਆਕਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਹਿੰਦੂ ਫਕੀ
ਰ ਹੋ ਅਰ ਏਹ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ ਸੋ ਤੁਸਾਂ ਸੰਭਾਲਕਰ ਪੈਰ
ਰਖਣਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਨੂਰ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਸਭਨਾਂ ਮੈਂ ਇਕ ਹੀ ਹੈ
ਅਰੁ ਹਿੰਦੂ ਤੁਰਕ ਨੈ ਅਗਲਿਆਂ ਨਾਮ ਧਰਾ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਤਰਨੇ ਕਿ ਸੋ ਸੁਨਤ
ਕਰਾਇਕੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਹਿਆ ਅਰ ਕਿਸੇ ਜਨੇਊ ਅਰ ਟਿਕਾ ਲਾਇਕੇ
ਹਿੰਦੂ ਕਹਿਆ ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰਨੇ ਦੇ ਸਾਹਿਦ ਹਾਂ ॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਸਲੋ
ਕ ਕਹਿਆ ॥ ॥ਸਲੋਕ॥ ॥ਹਿੰਦੂ ਕਹਨ ਤਾਂ ਮਾਰੀਅਹਿ ਮੁਸ
ਲਮਾਨ ਭੀ ਨਾਹਿ ॥ ਪੰਚ ਤਤ ਕਾ ਪੁਤਲਾ ਖੇਲੈ ਗੈਬੀ ਮਾਹਿ ॥੧॥ ਬਾ
ਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਸਾਨੂੰ ਖਬਰ ਪਹੁੰਚਾਵਣ ਆਇਆ ਹਾਂ ਜੋ ਏਹ ਗ
ਲ ਯਾਦ ਰਖੋ ਕਿ ਜੇ ਬੰਦਗੀ ਖੁਦਾਇ ਦੀ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਖੁਸੀ ਹੋਗੇ
ਅਤੇ ਜੇ ਨਾਂ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਦੁਖ ਪਾਵੋਗੇ ਸੋ ਏਹ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰ ਅਰ ਉਨ
ਨੂੰ ਵਿਦਿਆ ਕਰਕੇ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਜਾਇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਰਹੇ ਅਰ ਮੂਲੇ ਨੂੰ ਕਹਿ
ਆ ਕਿ ਤੇਰੀ ਮੰਗੀ ਹੋਈ ਜੋ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ ਸਤੀ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਅਰ ਤੈਨੂੰ
ਖਬਰ ਉਸਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਮੂਲੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਮੈਂ ਹੁਣ ਪਹੁੰਚਨ
ਹੀ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਤੂੰ ਸੁਰਤ ਭਰਕੇ ਬੈਠਰਹਾਂ ਦੇਖੇਗਾ ਕਿ

ਰ ਪਾਲੈ ਅਰ ਅਸੀਂ ਤੈਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣਦੇ ਨੇ ਹਾਂ ਅਰ ਫਿਰ ਬਚਨ ਹੋਇਆ
ਮੂਲਿਆ ਅਖੀ ਮੀਟ ਸੋ ਜੋ ਮੂਲਾ ਅਖੀ ਮੀਟ ਕੇ ਖੋਲੇ ਤਾਂ ਸਿਆਲ
ਕੋਟ ਦੇ ਵਿਚ ਖਲੋਤਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਝੋਲੀ ਭਰੀ ਪਈ ਅਤੇ ਮੋਹਰਾਂ ਦੀ
ਭਰੀ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸ ਆਪਣੇ ਸਾਹੁਰੇ ਖਬਰ ਭੇਜੀ ਸੋ ਜਬ ਉਸ ਦੇ ਸ
ਹੁਰਿਆਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆਂ ਜੋ ਮੂਲਾ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਰ ਬਹੁਤ ਪਦਾਰਥ ਲੈ
ਆਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਅਰ ਉਸ ਦੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭੀ
ਸਤੀ ਹੋਨੇ ਤੇ ਬਚ ਰਹੀ ਅਰ ਮੂਲੇ ਦਾ ਵਿਵਾਹ ਭੀ ਬੜੇ ਅਨੰਦ ਮੰਗ
ਲ ਸੋ ਹੋਇਆ॥ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਜਬ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਗਏ ਤਬ ਪੀਰ ਫ
ਕੀਰ ਉਥੋਂ ਦੇ ਆਇ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਹੇ ਬਾਲਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ
ਜੋ ਜਮ ਜਲ ਅਹਾਰ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਇਸ ਧਰਤੀ ਪਰ ਤੁਸਾਂ ਨਿਰਬਾ
ਹ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਕਹਿਆ ਜੀ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਕਹੋਗੇ ਤਿਵੇਂ ਜੋ ਜਮ ਕਰ
ਰਾਂਗੇ॥ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਤੁਸਾਂ ਚਿਣਾ ਖਬਲ ਨਿਮ ਦੇ ਪਤ੍ਰ ਪਾਕੇ
ਅਰ ਹਿਕ ਵੇਲੇ ਘੋਟ ਕੇ ਪੀਤਾ ਕਰੋ ਸੋ ਤੁਸਾਂ ਅਨਾਜ ਦਾ ਭੀ ਅਰ ਜਲ
ਦਾ ਭੀ ਅਧਾਰ ਰਹੇਗਾ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਰ ਫਿਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀ
ਤੀ ਅਰ ਕਹਿਆ ਜੀ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਇਸਨਾਨ ਵਾਸਤੇ ਅਤੇ ਪੀਜਾਇ
ਸਨਾਨੰ ਵਾਸਤੇ ਪਾਣੀ ਲੇਣੀ ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਨੇ ਚਰਨਾਂ ਦੇ ਸਜੇ ਅੰਗੂ
ਠੇ ਨਾਲ ਲਕੀਰ ਖਚੀ ਤਾਂ ਉਥੋਂ ਜਲ ਨਿਕਲ ਆਇਆ ਅਤੇ ਬਾਬੇ
ਕਹਿਆ ਕਿ ਇਸ ਚਰਨ ਗੰਗਾ ਦੇ ਜਲ ਵਿਚੋਂ ਪੀਜਾਇ ਇਸਨਾਨ ਭੀ ਕਰੋ
ਅਤੇ ਇਸਨਾਨ ਭੀ ਕਰੋ ਤਾਂ ਚਿਹ ਰਾਤ ਉਥੇ ਰਹੇ ਅਰ ਉਸੇ ਜਲ ਨਾਲ ਗੁ
ਜ਼ਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਉਥੋਂ ਟੁਰੇ ਅਰ ਅਗੇ ਕੰਧਾਰ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾ
ਪਤਿ ਭਏ ਤਾਂ ਸ਼ਾਹ ਵਲੀ ਉਥੋਂ ਦਾ ਫਕੀਰ ਸੀ ਸੋ ਚਿ ਆਇਆ ਮਿ
ਲਿਆ ਅਰ ਉਸ ਆਖਿਆ ਕੁਛ ਮੈਨੂੰ ਉਪਦੇਸ ਕਰੋ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ
ਰਾਗੁ ਤਿਲੰਗ ਵਿਚ ਸਬਦ ਬੋਲਿਆ ਤਿਲੰਗ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਯਕ
ਅਰਜ ਗੁਫਤਮ ਪੇਸਿ ਤੋ ਦਰ ਗੋਸ ਕੁਨ ਕਰਤਾਰ ॥ ਹਕਾ ਕਬੀਰ ਕ

ਗੈਮ ਤੂ ਬੇਐਬ ਪਰਵਰਦਗਾਰਾ ॥੧॥ ਦੁਨੀਆਂ ਮੁਕਾਮੇ ਫਨੀ ਤਹਕੀਕ
ਦਿਲਦਾਨ ॥ ਮਮ ਸਰ ਮੂਏ ਅਜਰਾਈਲ ਗਿਰਫਤਹ ਦਿਲ ਹੇਚ ਨ
ਦਾਨ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਜਨ ਪਿਸਰ ਪਦਰ ਬਿਰਾਦਰਾਂ ਕਸ ਨੇਸ ਦਸਤ
ਗੀਰ ॥ ਆਖਿਰ ਬਿਅਫਤਮ ਕਸ ਨਦਾਰਦ ਚੂੰ ਸਵਦ ਤਕਬੀਰ ॥੨॥
ਸਬ ਰੋਜ ਗਸਤਮ ਦਰ ਹਵਾ ਕਰਦੇਮ ਬਦੀ ਖਿਆਲ ॥ ਗਾਹੇ ਨ ਨੇ
ਕੀ ਕਾਰ ਕਰਦਮ ਮਮ ਈ ਚਨੀ ਅਹਵਾਲ ॥੩॥ ਬਦਬਖਤ ਹਮ ਚੂ
ਬਖੀਲ ਗਾਫਲ ਬੇਨਜਰ ਬੇਬਾਕ ॥ ਨਾਨਕ ਬਿਗੋਇਦ ਜਨ ਤੁਰਾ ਤੇਰੇ
ਚਾਕਰਾਂ ਪਾਖਾਕ ॥੪॥ ਤਿਸਕਾ ਪਰਮਾਰਥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕ
ਥਨ ਕਰਦੇ ਹੈਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਕ ਅਰਜ ਕਰਤਾਰ ਅਗੇ ਕਰਨਾ ਹਾਂ ਜੋ ਹੇ ਕਰਤਾਰ
ਮੇਰੀ ਇਕ ਅਰਜ ਕੰਨ ਦੇਕਰ ਤੂੰ ਸੁਣ ਕਿਉਂਕਿ ਸਚਾ ਭੀ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਅਤੇ ਵ
ਡਾ ਭੀ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਅਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਨੇਵਾਲਾ ਹੈਂ ਅਤੇ ਐਬਾਂ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ਅ
ਭੀ ਪੂਰਣ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਦੇ ਪਾਲਨੇਵਾਲਾ ਹੈਂ ॥੧॥ ਅਰ ਏਹ ਜੋ ਦੁਨੀਆਂ ਹੈ
ਅਤੇ ਅਸਥਾਨ ਹੈਨ ਸੋ ਨਾਸਵੰਤ ਹੈਨ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮਨ ਤਹਿਕੀਕ ਇਹ ਗ
ਲ ਜਾਣ ਅਰ ਮੇਰੇ ਜੋ ਸਿਰ ਦੇ ਕੇਸ ਹਨ ਸੋ ਅਜਰਾਈਲ ਨੇ ਫੜੇ ਹੋਏ
ਹਨ ਸੋ ਹੇ ਮਨ ਤੂੰ ਅਜੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ॥੧॥ ਅਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਜੋ ਹੈ ਅਰ ਪੁ
ਤ੍ਰ ਜੋ ਹੈਨ ਅਰ ਪਿਤਾ ਜੋ ਹੈ ਅਰ ਭਿਰਾਉ ਜੋ ਹੈਨ ਸੋ ਕਿਸੇ ਨੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹ
ਥਾਂ ਕਰਕੇ ਸਮਾਂ ਤੇ ਪਕੜਨਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਨੂੰ ਜਦ ਸਰੀਰ ਗਿਰੇਗਾ
ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਖਣਾਂ ਆਰਬਲ ਦੇ ਪੂਰਨਾ ਹੋਇਆ ॥੨॥ ਅਰ ਅ
ਸੀਂ ਦਿਨੇ ਰਾਤੀ ਆਸਾ ਦੇ ਵਿਚ ਫਿਰਦੇ ਰਹੇ ਅਰ ਬਦ ਖਿਆਲ ਕਰਦੇ ਰ
ਹੇ ਅਰ ਅਸਾਂ ਕਦੇ ਭੀ ਭਲਿਆਈ ਨਾ ਕੀਤੀ ਸੋ ਏਹ ਕਰਤਾਰ ਸਾਡਾ ਏ
ਹ ਹਾਲ ਹੈ ਪਰ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਬਦਬਖਤ ਭੀ ਹੋਵਨ ਅਤੇ ਬਖੀਲ ਭੀ ਹੋ
ਵਨ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਭੁਲਾਵਨੇਵਾਲੇ ਭੀ ਹੋਵਨ ਅਤੇ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਸਤ
ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਨਜਰ ਭੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮਰਨੇ ਦਾ ਭੈ ਭੀ ਜੇ ਕਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਫਿ
ਭੀ ਜੇ ਆਇਕਰ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਧੂੜ ਲਾਵਣ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਦਾ ਭੀ ਉਧਾਰੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਖਾਤਾ

ਵਲੀ ਸ਼ਾਹ ਏਹ ਵਚਨ ਸੁ
ਣਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ
ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸੀਸ ਪਾਇਆ
ਅਤੇ ਸਬਨਾਂ ਪਠਾਣਾਂ ਨੂੰ
ਸਦਕੇ ਆਣ ਹਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ
ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਕਹਿਆ ਜੋ ਜੀਤ
ਣ ਤੀਕ ਅਸੀਂ ਮਰਨ ਦਾ
ਭੈ ਨਾ ਸੇ ਕਰਦੇ ਪਰ ਤੇਰੇ
ਵਚਨ ਸੁਣਕੇ ਅਸਾਨੂੰ ਭੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਆ
ਪਣਿਆਂ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਧੂੜ ਬਖਸ਼ੋ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਕ ਚਰਨਾਂ
ਦੀ ਧੂੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਮੁਖ ਦੀ ਧੂੜ ਹੈ ਸੋ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਧੂੜ ਏਹ ਹੈ ਕਿ ਜੋ
ਥੇ ਅਸੀਂ ਬੈਠੇ ਹਾਂ ਏਥੇ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕੋਈ ਕਰੇ ਅਰ ਦੀਵਾ ਬਾਲਿਆ ਕਰੇ
ਅਰ ਮੁਖ ਦੀ ਧੂੜ ਏਹ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਵਚਨਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਦੇ ਵਿਖੇ ਧਾਰਨਾ ਸੋ ਏ
ਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਕੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਉਥੋਂ ਟੁਰੇ ਅਰ ਮਸਹਦ ਨੂੰ ਆਏ ਅਰ ਦਰ
ਵਾਜੇ ਤੇ ਬਾਹਰ ਡੇਰਾ ਜਾਇ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਸਭ ਲੋਕ ਆਣ ਇਕਠੇ ਹੋਏ ਅਰ ਉ
ਨਾਂ ਆਕਰ ਕਹਿਆ ਹੇ ਫਕੀਰ ਤੂੰ ਰਸੂਲ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ
ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤਾ ਇਕ ਕਸਤ ਦਾ ਨਾਉ ਹੈ ਅਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ
ਦੁਆਰੇ ਕਈ ਰਸੂਲ ਅਤੇ ਅਵਤਾਰ ਹੈਨ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਇਹ ਬਾਤ ਸੁ
ਣਕੇ ਆਗ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਿਚ ਜਾਇਕੇ ਧੁੰਮ ਪਾਈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਪੈਕੰਬਰ ਨੂੰ ਕੋ
ਸਤ ਫਕੀਰ ਆਖਦਾ ਹੈ ਸੋ ਜਾਂ ਸਭ ਮੁਲਾਂ ਅਰ ਮੁਲਾਣੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ
ਪਾਸ ਆਇ ਇਕਠੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਪੁਛਿਆ ਹੇ ਫਕੀਰ ਤੈਂ ਖੁਦਾਇ ਦੇ ਪੈ
ਕੰਬਰ ਨੂੰ ਕਿਓਂ ਦੁਸ਼ਨਾਮ ਦਿਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕੋਈ ਪੈਕੰਬਰ ਜੋ ਸਿਨੂੰ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪੈਗਾਮ ਲੈ ਜਾਣੇ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਅਰ ਤੁਸਾਂ ਆਖਿਆ ਜੋ ਰਸੂਲ ਹੈਂ

ਜੋ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾਂ ਲਿਆਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਬੰਦਗੀ ਕਰੇਗੇ ਤਾਂ ਬ
ਹਿਸਤ ਨੂੰ ਜਾਵਿਗੇ ਅਤੇ ਜੋ ਫੈਲ ਵਿਰੋਧ ਕਰੇਗੇ ਤਾਂ ਦੋਜਕ ਨੂੰ ਜਾਵਿਗੇ
ਤਾਂ ਉਨਾ ਕਹਿਆ ਤੁਧ ਰਸੂਲ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ
ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਅਗੇ ਰਸੂਲ ਭੀ ਤੁਸਾਂ ਦੇ ਮਨਾਵਣ ਵਾਸਤੇ ਆਇਆ
ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਮੈਂ ਭੀ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮਨਾਵਣ ਵਾਸਤੇ ਆਇਆ ਹਾਂ
ਤਾਂ ਫੇ ਤੁਸਾਂ ਜੋ ਖੁਦਾਇ ਨੂੰ ਭੁਲਾਇਆ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਸਭ ਉਪਦੇਸ ਹੈ ਅ
ਤੇ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਅਠੇ ਪਹਿਰ ਭਜਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਅਸਾਂ ਕਿਸਦੀ ਕਾਣ ਮੰ
ਨਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨਾ ਕਹਿਆ ਕਿ ਪੈਕੰਬਰ ਦੇ ਉਤੇ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਪੈਕੰਬਰ
ਨਹੀਂ ਹੋਵਣਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਪੈਕੰਬਰ ਦਾ ਕਹਿਆ ਮੰ
ਨਦੇ ਹੋ ਆਹਾ ਤਾਂ ਤੁਸਾਡੇ ਪੈਕੰਬਰ ਤੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਾ ਹੋਵੈ ਆਹਾ ਪ
ਰ ਤੁਸਾਂ ਜੋ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਫੁਰਮਾਣ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਤਾਹੀਂ ਤੇ ਅਸੀਂ ਤੁਸਾਂ ਦੇ
ਉਪਦੇਸ ਵਾਸਤੇ ਆਏ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਇਥੇ ਪੀਰਾਂ ਨਾ ਵਿਚਇ
ਕ ਪੀਰ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਅਬਦੁਲ ਰਹਿਮਾਨ ਉਸਕਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਉਸਦੇ ਪ
ਸ ਅਸੀਂ ਤੁਸੀਂ ਚਲਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਓਹ ਕਹੇਗਾ ਸੋ ਮੰਨਾਂਗੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆ
ਖਿਆ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਓਥੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਅਰ ਤੁਸਾਂ ਭੀ ਓਥੇ ਆਵਣਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾ
ਬੇ ਆਖਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਅਤੇ ਬਾਲਿਆ ਤੁਸੀਂ ਅਖੀਆਂ ਮੀਟਿ ਲੇ
ਜਦ ਉਨਾਂ ਅਖੀਆਂ ਮੀਟੀਆਂ ਅਰ ਜੋ ਫੇਰ ਖੋਲਨ ਤਾਂ ਕਿਆ ਦੇਖਨ ਜੋ
ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਪੀਰਾਂ ਵਿ
ਚ ਬੈਠੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸ਼ਾ
ਹ ਅਬਦੁਲ ਰਹਿਮਾਨ
ਆਇ ਮਿਲਿਆ ਅ
ਰ ਉਸਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ
ਏ ਪਰ ਤਾਂ ਅਗੇ ਹਿੰਦੂ

ਫਕੀਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਂਵਦਾ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਆਏ ਹੋ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆ

ਖਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਖੁਦਾਇ ਦੇ ਭੇਜੇ ਆਏ ਹਾਂ ਸੋ ਫਿਰਿ ਬਾਬਾ ਜੀ ਓਥੈ ਬਹੁਤ
ਦਿਨ ਰਹੇ ਅਤੇ ਫਿਰਿ ਪਿਛਲੇ ਮਸਹਦ ਵਾਲੇ ਭੀ ਆਏ ਅਰ ਬਾਬੇ ਦੇ ਪਾ
ਸ ਆਇ ਬੈਠੇ ਅਰ ਫਿਰਿ ਉਨਾਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਸੁੰਨੀ ਜੋ ਹੈਨ ਸੋ ਮਹੰਮਦ
ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਜੋ ਹਾਂ ਸੋ ਅਲੀ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਕ
ਹੋ ਕਿ ਦੁਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵਿਸੇਖ ਕਵਨ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੁਆਂ
ਮਰਦੀ ਕਰਕੈ ਅਰ ਸਮਤ੍ਰੰ ਕਰਕੈ ਅਲੀ ਵਧੀਕ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇ
ਲਮ ਕਰਕੈ ਮਹੰਮਦ ਵਧੀਕ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਸਮਝ ਕਰਕੈ ਦੋਨੋਂ ਇ
ਕੋ ਜੇਹੇ ਹਨ ਅਰ ਨੂਰ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਦਵਾਂ ਯਾਰਾਂ ਵਿਚ ਭੀ ਅਰ ਮਹੰਮਦ
ਵਿਚ ਭੀ ਇਕੋ ਜੇਹਾ ਹੈ ਅਰ ਤੁਸਾਡੇ ਵਿਚ ਭੀ ਓਹੋ ਨੂਰ ਹੈ ਪਰ ਖੁਦੀ
ਕਰਕੈ ਤੁਸਾਨੂੰ ਖੁਦਾਇ ਭੁਲ ਗਇਆ ਹੈ ਸੋ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੋ
ਅਤੇ ਖੁਦੀ ਆਪਣੀ ਦੂਰ ਕਰੋ ਤਾਂ ਖੁਦਾਇ ਨੂੰ ਪਾਵੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਨਾਂ ਕਹਿ
ਆ ਸਾਨੂੰ ਕੁਛੁ ਉਪਦੇਸ ਕਰਹੁ ਤਬ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਤਿਲੰਗ ਰਾਗ ਵਿ
ਚ ਸਬਦ ਬੋਲਿਆ ॥ ਤਿਲੰਗ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ॥ ਇਹੁ ਤਨੁ ਮਾ
ਇਆ ਪਾਹਿਆ ਪਿਆਰੇ ਲੀਤੜਾ ਲਬਿ ਰੰਗਾਏ ॥ ਮੇਰੈ ਕੰਤ ਨ ਭਾਵੈ
ਚੋਲੜਾ ਪਿਆਰੇ ਕਿਉ ਧਨ ਸੇਜੈ ਜਾਏ ॥੧॥ ਹਉ ਕੁਰਬਾਨੈ ਜਾਉ
ਮਿਹਰਵਾਨਾ ਹਉ ਕੁਰਬਾਨੈ ਜਾਉ ॥ ਹਉ ਕੁਰਬਾਨੈ ਜਾਉ ਤਿਨਾ ਕੈ ਲੈਨਿ
ਜੋ ਤੇਰਾ ਨਾਉ ॥ ਲੈਨਿ ਜੁ ਤੇਰਾ ਨਾਉ ਤਿਨਾ ਕੈ ਹਉ ਸਦ ਕੁਰਬਾਨੈ ਜਾਉ
॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਕਾਇਆਂ ਰੰਙਣਿ ਜੇ ਥੀਐ ਪਿਆਰੇ ਪਾਈਐ ਨਾਮ
ਮਜੀਠ ॥ ਰੰਙਣ ਵਾਲਾ ਜੇ ਰੰਙੈ ਸਾਹਿਬੁ ਐਸਾ ਰੰਗੁ ਨ ਡੀਠਾ ॥੨॥
ਜਿਨ ਕੇ ਚੋਲੇ ਰਤੜੇ ਪਿਆਰੇ ਕੰਤੁ ਤਿਨਾ ਕੈ ਪਾਸਿ ॥ ਧੂੜਿ ਤਿਨਾ ਕੀ ਜੇ
ਮਿਲੈ ਜੀ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ॥੩॥ ਆਪੇ ਸਾਜੇ ਆਪੇ ਰੰਗੇ ਆ
ਪੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ ॥ ਨਾਨਕ ਕਾਮਣਿ ਕੰਤੈ ਭਾਵੈ ਆਪੇ ਹੀ ਰਾਵੇਇ ॥੪॥
ਤਿਸ ਕਾ ਪਰਮਾਰਥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਅਸਾਡਾ ਜੋ
ਸਰੀਰ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਨੂੰ ਮਾਇਆ ਦੀ ਪਾਹ ਲਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਲਬ

ਨਾਲ ਰੰਗੀਆ ਗਈਆ ਹੈ ਸੋ ਉਹ ਚੋਲਾ ਖੁਦਾਇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁਲੰਦਾ ਤਾਂ ਫਿਰ
ਉਹ ਮਨੁਖ ਕਾਦਰ ਦੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਕੈਸੇ ਕਰ ਜਾਣੈ ਪਰ ਇਉਂ ਜੋ ਹੈ ਘੋਰ
ਕਲਜੁਗ ਵਿਚ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਨੂੰ ਜਪਦੇ ਹਨ ਸੋ ਤਿਨਾਂ ਤੋਂ ਹਉ ਕੁਰ
ਬਾਣ ਕੁਰਬਾਣ ਜਾਵੰ ਕੈਸੇ ਜੋ ਜਿਨਾਂ ਦੀ ਕਾਇਆਂ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਰੰਗਣ ਰੰਗੀ
ਹੈ ਅਰ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਯਾਦ ਕਰਨ ਮਜੀਠ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਪੀਰ ਮੁਰਸ਼ਦ
ਰਾਹ ਵਾਲੇ ਹੋਵਨ ਤਾਂ ਐਸਾ ਰੰਗੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਤਰੇ ਨਾਹੀ ਤਾਂ ਤੇ ਜਿਨਾਂ ਦੇ
ਦਿਲ ਖੁਦਾਇ ਦੀ ਯਾਦ ਨਾਲ ਰੰਗੀਨ ਹੋਏ ਹਨ ਸੋ ਖੁਦਾਇ ਦੇ ਨਜੀਕ
ਹੈ ਅਰ ਉਨਾਂ ਦੇ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਖਾਕ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਮੈਲ
ਧੋਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈਲ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋਈਦੀ ਹੈ
ਸੋ ਖਾਕ ਨਾਲ ਕੈਸੇ ਕਰ ਧੋਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਬਜੁਰਗਾਂ
ਦੇ ਬਚਨ ਜੋ ਹੈਨ ਸੋ ਆਬ ਹੈ ਅਰ ਖਾਕ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸਾਬੁਣ ਹੈ ਸੋ ਜਿ
ਸ ਤਰਹਿ ਆਬ ਤੇ ਸਾਬਣ ਦੇਵੇਂ ਮੈਲ ਕੋ ਧੋਤੇ ਹੈਂ ਤਿਸੀ ਤਰਹਿ ਬ
ਜੁਰਗਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਖਾਕ ਅਰ ਜੁਬਾਨ ਦੇ ਸੁਖਨ ਦਿਲ ਦੀ ਗੁਬੂ
ਨੂੰ ਕਾਟਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਪੀਰਾਂ ਅਰ ਮੁਰਸ਼ਦਾਂ ਨੂੰ ਪਸਿੰਦ ਆਂਵਦੇ
ਹਨ ਸੋ ਆਪੇ ਹੀ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਬਜੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸੋਹਬਤ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖੁ
ਦਾਇ ਦਾ ਯਾਦ ਦੇਕੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਮੇਲ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਸੋ ਜਦ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਏ
ਹ ਬਚਨ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਬਦੁਲ ਰਹਿਮਾਨ ਸਾਹ ਪੁਛਿਆ ਜੀ ਅਸੀਂ
ਤਾਂ ਅਲੀ ਦੇ ਉਪਾਸਕ ਹਾਂ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਕ ਸਮੇ ਪੈਕੰਬਰ ਮੇ
ਰਾਜ ਨੂੰ ਗਇਆ ਸੀ ਅਰ ਜਿਥੇ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਦੀਦਾਰ ਕਰਦਾ ਸੀ ਉ
ਸ ਦਰਵਾਜੇ ਉਤੇ ਸੇਰ ਦਹਾਨ ਕੁਸਾ ਦਾ ਖਲੋਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਰ
ਜਬਰਾਈਲ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋ ਸੇਰ ਨੂੰ ਕੁਛ ਖੁਰਾਕ ਦੇਵੋਗੇ ਤਾਂ ਏਹ ਛ
ਡੇਗਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਪੈਕੰਬਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤ ਦੀ ਅੰਗੁਸਤਰੀ ਦਾ
ਦੀਤੀ ਤਾਂ ਸੇਰ ਰਾਹ ਖਲਾਸ ਕਰਕੇ ਕਿਨਾਰੇ ਹੋਇ ਗਇਆ ਸੋ ਜਦ ਖੁ
ਦਾਇ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਪੈਕੰਬਰ ਆਪਣੇ ਮਕਾਨ ਤੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਅੰਗੁਸ

ਤਰੀ ਮੋਹਰ ਲਵਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਤਲਬ ਕੀਤੀ ਅਰ ਅਲੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੇਬ
ਵਿਚੋਂ ਕਢਕੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜਬਰਾਈਲ ਕਹਿਆ ਰੇ ਪੈਕੰਬਰ ਅ
ਲੀ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਸ਼ੇਰ ਹੈ ਸੋ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਸੁਣਕੇ ਉਨਾਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ
ਫਕੀਰ ਜੀ ਅਸੀਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਜੋ ਬਾਬਰ ਸੈਨੀ ਨੂੰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਪਾਤ
ਸ਼ਾਹੀ ਬਖਸ਼ੀ ਸੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਨੇ ਇਕ ਗੁਰਜ ਅਬਦੁਲ ਰਹਿਮਨ ਨੂੰ ਬਖ
ਸ਼ਿਆ ਅਰ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜੋ ਅਸਾਡੇ ਕਉਲ ਉਤੇ ਚਉਂਗੇ ਤੇ ਕਾ
ਇਮ ਰਹਿਨਗੇ ਤਾਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਜੋ ਸਾ
ਡੇ ਕਉਲ ਉਤੋਂ ਮੁਸਤ ਵਿਤੀ ਤਾਂ ਤੁਸਾਡਾ ਬਲ ਉਨਾਂ ਤੇ ਪਾਇ ਦੇਵਾਂਗੇ ਅ
ਰ ਏਹੁ ਗੁਰਜ ਜੋ ਤੁਸਾਨੂੰ ਬਖਸ਼ਿਆ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀਂ ਗੁਰਜ
ਨਾਮ ਸਦਾਵੋਗੇ ਅਰ ਅਸੀਂ ਤੁਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਦਿਨ ਤੁ
ਸਾਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਹਾਰਣਾ ਭੀ ਤੁਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਮੁਲਖ ਅਰ ਦੇਸ ਹੋਰ ਬਾ
ਤ ਦੇਵਾਂਗੇ ਅਰ ਉਸ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਖਾਲਸਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇ
ਗਾ ਤਾਂ ਏਹ ਜਨਮ ਛਡਕੇ ਤੂੰ ਹੋਰ ਜਾਮਾਂ ਧਾਰੈਂਗਾ ਸੋ ਹੁਣ ਦੇ ਸੈ ਬੀਸ ਬ
ਰਸ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਏਹ ਬਾਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਰਦੇ ਹੀ ਪਏ ਸਨ ਜੋ ਅਕਾ
ਸ਼ਬਾਣੀ ਹੋਈ ਕਿ ਏਹ ਸੁਖਨ ਤੁਸਾਂ ਸਭ ਜਾਣਨਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਏਹ ਸੁਖ
ਨ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਏ ਗਏ ਫਕੀ
ਰਾਂ ਦੀ ਖਿਜਮਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਖੁਦਾਇ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰੋ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਖੁਦਾ
ਇ ਦੇ ਫਰਸਤਾਦੇ ਆਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਅਬਦੁਲ ਰਹਿਮਨ ਕਹਿਆ ਜੋ ਅਸੀਂ ਹੋ
ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਦੇਸ ਵਿਚ ਤੁਧ ਹੁਕਮ ਚਲਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਆਪ ਖੁ
ਦਾਇ ਦਾ ਨੂਰ ਨਜ਼ਰ ਆਂਵਦਾ ਹੈਂ ॥ ॥ਫਰਦ॥ ॥ਮਿਆਜੀਨ
ਈਸਾ ਅਜ ਦਰਗਾਹੀ ਫਰਸਤ ਦਰਗਾਹੀ ਨੇ ਫਰਸਤਾਂ ਦਰਗਾਹੀ॥ ਤਾਂ
ਪੀਰ ਕਹਿਆ ਜੋ ਸਿਕੰਦਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਅਰ ਆਕਾਸ ਨੂੰ ਜਿਤਕੇ ਅਰ ਪਤ
ਲ ਵਿਚ ਇਕ ਜੋ ਸਬਾਇ ਮੜੀ ਦਾ ਕਿਲਾ ਸੀ ਅਰ ਦੇਸ ਜੋ ਜਨ ਉਸ
ਦੇ ਘਰਾਂ ਤੇ ਚਾਰੇ ਕਿਲੇ ਦੇ ਦਰਵਾਜੇ ਸਨ ਜੋ ਸੋ ਉਸ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਹੋਇ

ਆਸੀ ਕਿ ਜੇ ਸਿਕੰਦਰ ਦਾ ਏਲਚੀ ਦੇਖੇ ਆਵੇ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਬਾਹਰੋਂ ਅਨਾਜ
ਪਾਣੀ ਨਾ ਲਿਆਉਣ ਦੇਣਾ ਅਰ ਜੇ ਸਹਰ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਮੋਤੀਆਂ ਤੇ ਜਵਾਹ
ਰਾਂ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਪਾਣੀ ਮੰਗੇ ਅਰ ਅਨਾਜ ਮੰਗੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇਵਣਾ ਸੋ
ਏਹ ਖਬਰ ਸੁਣਕੇ ਸਿਕੰਦਰ ਦਾ ਏਲਚੀ ਆਵੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਿਕੰਦ
ਰ ਆਪ ਨੌਸ਼ਾਬ ਪਾਸ ਗਇਆ ਅਰ ਆਪਣਾ ਆਪ ਛਪਾਇਆ ਤਾਂ
ਨੌਸ਼ਾਬਾਂ ਨੇ ਸਕੰਦਰ ਨੂੰ ਇਹ ਫਰਮਾਇਆ ਜੋ ਤੂੰ ਏਲਚੀ ਨਹੀਂ ਆਪ
ਪਾਤਿਸਾਹ ਹੈਂ ਤਾਂ ਉਸ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੁ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਉ
ਸਦੀ ਮੂਰਤ ਕਢ ਵਿਖਾਈ ਤਾਂ ਸਿਕੰਦਰ ਮਸਟ ਹੋ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ
ਨੇ ਸਿਕੰਦਰ ਨੂੰ ਆਦਰ ਕਰਕੇ ਤਖਤ ਤੇ ਬੈਠਾਇਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਸ
ਖੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਤ ਕੀਤੀ ਅਰ ਉਨਾਂ ਨੇ ਮੋਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਥਾਲੀਆਂ ਭਰਕੇ
ਅਗੇ ਆਨ ਰਖੀਆਂ ਤਾਂ ਸਿਕੰਦਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਕੁਛ ਮੈਨੂੰ ਅਨਾਜ ਭਿ
ਆਦਿਓ ਤਾਂ ਉਸ ਕਹਿਆ ਕਿ ਸਰੀਰ ਦੀ ਭੁਖ ਤਾਂ ਦੋ ਰੋਟੀਆਂ ਨਾਲ ਦੂਰ
ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨ ਦੀ ਭੁਖ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਦੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਉਤਰ
ਦੀ ਤਤੇ ਮਨ ਦੀ ਭੁਖ ਦੇ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫਿਕਰ ਚਾਹੀਏ ਤਾਂ ਉਨਾ ਆਖਿ
ਆ ਜੈਸੇ ਸਿਕੰਦਰ ਆਪ ਨੌਸ਼ਾਬਾਂ ਪਾਸ ਗਇਆ ਸੀ ਤੈਸੇ ਭੂ ਸੀ
ਆਪ ਛੁਪਾਇਦਾ ਰੂਪ ਹੋ ਅਰ ਅਸਾਡੇ ਕਾਲਿਆਣ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ
ਆਏ ਹੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਨਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲਾਲ ਅਤੇ ਜਵਾਹਰ ਆਨ ਰਖੇ
ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਏਹ ਅਸਾਡੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬੇ ਗੁਰਬਾ
ਣੀ ਕਹੀ॥ ਗੁਰਬਾਣੀ॥ ॥ਹਜਾਰ ਕਾਨ ਜਵਾਹਰ ਗਜਾਰ ਗੀ ਜਬੇ
ਹਰ ਗਾਹਿ ਦਾ ਕੁਨੇਮ ਹਮਾਹਿ ਰਾਜ ਨਾਮ ਅਲਾਹ ਅਕਬਰਾ ਨਤਰਸ
ਦੂਜਨ ਸੁਲਤਾਨ ਖੈਫ ਬਾਰਗਿਰਾ ਜਹੋਖਜਾਨ ਆਬਦੀ ਚਿਦਰ
ਜਰਾਚਿ ਸਫਰਾ॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜਵਾਹਰਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ
ਮੋਤੀਆਂ ਦੇ ਗੰਜ ਜੋ ਸਭ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਨਾਮ ਤੋ ਸਦਕੇ ਕਰਾਵਤ ਦੇ
ਆਹੇ ਅਰ ਨਾ ਭੈ ਚੋਰਾਂ ਦਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਪਾਤਿਸਾਹਿ ਦਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਬੋਲ

ਉਠਵਣਦਾ ਹੈ ਅਰ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਭੀ ਨਾ
ਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਤਿਆਗੀਆਂ ਭੀ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ
ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ॥ ਸੋ ਇਹ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਟੁਰੇ ਤਾਂ ਰਸਤੇ ਵਿਚ
ਤੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਚਹੁੰ ਠਗਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਅਰ ਜੀਅ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਕਿ
ਇਨਾਂ ਫਕੀਰਾਂ ਪਾਸ ਬੜਾ ਹੀ ਧਨ ਹੋਣਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕੇ ਇਨਾਂ ਦਾ ਮਸਤਕ
ਬੜਾ ਚਮਕਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤੋਰ ਭੀ ਬੜੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਹੈ ਸੋ ਐ
ਸਾ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਬਾਬੇ ਦੇ ਨਾਲ ਟੁਰ ਪਏ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਫਿਰਿ ਸਨੇ ਸਨੇ
ਭੂਮ ਵਿਚ ਜਾ ਪਹੁੰਚੇ ਅਰ ਸਹਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਡੇਰਾ ਜਾਇ ਕੀਤਾ ਅਰ ਬਾਲੇ
ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਧੂਣੀ ਇਕਠੀ ਕਰ ਲਿਆਉ ਅਰ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਕ
ਹਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਸਬਦ ਗਾਉ ਅਰ ਠਗਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜਿਹ ਜੋ ਚਿੱਖਾ
ਬਲਦੀ ਨਜਰ ਆਂਵਦੀ ਹੈ ਉਥੇ ਜਾਇਕੇ ਇਕ ਲਕੜ ਬਲਦੀ ਬ
ਲਦੀ ਲੈ ਆਉ ਤਾਂ ਦੋਇ ਠਗ ਬਾਬੇ ਦੇ ਪਾਸ ਬੈਠੇ ਅਰ ਦੋਇ ਅੰਗ
ਲੈਨ ਗਏ ਸੋ ਜਦ ਉਥੇ ਜਾਇਕੇ ਵੇਖਣ ਤਾਂ ਦੋਇ ਪੁਰਸ ਭੜਾਇਆ
ਨਕ ਹਨ ਅਰ ਦੋਇ ਪੁਰਸ ਸੁੰਦਰ ਹਨ ਅਰ ਉਨ ਭੜਾਇਆਨਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁ
ਦਰ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਠਗਾਂ ਨੇ ਪੁਛਿਆ ਤੁਸੀ ਕਵਨ ਹੋ ਅਰ ਏਹ

ਕਵਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਚਿਖਾ ਕੇਹੀ ਬਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਇਹ
ਇਕ ਪਾਪੀ ਜੀਵ ਮਰ ਗਇਆ ਸੀ ਅਰ ਅਸੀ ਧਰਮ ਰਾਜਾ ਦੇ ਦੂਤਾਂ

ਅਰ ਏਸ ਨੂੰ ਲੈਨ ਆਏ ਸਾ ਅਤੇ ਓਹ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਵਿਸਨ ਦੇ ਦੂਤ ਹਨ ਤਾਂ ਓਹ ਜੋ ਹਨ ਸੋ ਵਿਸਨ ਜੀ ਦੇ ਦੂਤ ਸਨ ਉਨਾਂ ਠੱਗਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਸਾਂ ਹੀ ਬਾਤ ਸੁਣੋਂ ਜੋ ਏਹ ਪੁਰਸ ਬਡਾ ਪਾਪੀ ਸੀ ਪਰ ਜਿਸ ਫਕੀਰ ਦੇ ਨਾਮ ਤੁਸੀਂ ਤੁਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਤਿਸ ਫਕੀਰ ਨੇ ਏਸ ਮੁਰਦੇ ਦੀ ਤਰਿਖ ਵਲ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਅਰ ਏਸ ਵਲ ਆਪਣੀ ਉਂਗਲੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੇ ਸਭੁ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬੈਕੁੰਠ ਪੁਰੀ ਲਜਾਵਣਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਓਹ ਫਕੀਰ ਐਸਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਉਪਰ ਉਸ ਦੀ ਖੁਸੀ ਹੋਵੇ ਸੋ ਬੈਕੁੰਠ ਨੂੰ ਜੀਵ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਉਪਰ ਉਸ ਦੀ ਕਰੋਪੀ ਹੋਵੇ ਸੋ ਨਰਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਗਲ ਸੁਣਕੇ ਉਨਾਂ ਠਗਾਂ ਨੇ ਅਗ ਲੈ ਲਈ ਅਰ ਭੈ ਭੀਤ ਹੋਇਕਰ ਬਾਬੇ ਜੀ ਦੇ ਪਾਸ ਆਏ ਅਰ ਅਗ ਬਾਬੇ ਜੀ ਕੇ ਦਈ ਅਰ ਜੋ ਦੋ ਠਗ ਬਾਬਾ ਜੀ ਪਾਸ ਬੈਠੇ ਸਨ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਸਭ ਵਰਤਾਤ ਹਕੀਕਤ ਤੇ ਪਾਸ ਗਣਾਂ ਦੀ ਸੁਨਾਈ ਤਾਂ ਓਹ ਸਭ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦਾ ਤੇਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਲਖਕਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਸਰਨ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਅਰ ਬਾਬੇ ਦਿਆਂ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਡਿਗ ਪਏ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚੇਲੇ ਕਰੋ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜੁਆਲਾ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਆਹੇ ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਭੀ ਏਥੇ ਰਹੋ ਅਤੇ ਤਪ ਕਰੋ ਅਰ ਸਤਿਨਾਮ ਕਾ ਜਾਪ ਕਰੋ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਸਮੇਤ ਰਮਤੇ ਰਮਤੇ ਜੁਆਲਾ ਜੀ ਆਏ ਅਰ ਉਨਾਂ ਠਗਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਜੋ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਾਸ ਸਾਸ ਸੋਹੰ ਓਅੰਕਾਰ ਕਾ ਜਾਪ ਜਪਨਾ ਤੇ ਤੁਸਾਂ ਇਥੇ ਬੈਠਿਆਂ ਰਹਿਨਾ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆਖਿਆ ਜੀ ਅਸਾਂ ਨਉ ਖੰਡ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦਾ ਦਰਸਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਭਰਤ ਖੰਡ ਤਾ ਏਹੋ ਹੈ ਜੋ ਜੋਹੜਾ ਤੈਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਕਿਪੁਰਸ ਦੀ ਖੰਡ ਭੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਦੇ ਹਨ ਅਰ ਉਸ ਦੇਸ ਜੋ ਪੁਰਸ ਹੋਵਨ ਸੋ ਰਾਤ੍ਰੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੋ ਜਾਵਨ ਸੋ ਚਲ ਅਬ ਜੋ ਜੀ ਖੰਡ ਕਉ ਚਲਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਫਿਰ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਭਾਈ ਬਾਲਾ ਅਰ

ਮਰਦਾਨੇ ਤੁਸੀ ਅਖੀਆਂ ਮੀਟੋ ਜਾਂ ਉਨਾਂ ਅਖੀਆਂ ਮੀਟ ਕੇ ਖੋਲੀਆਂ ਤਾਂ ਕਿ
ਆ ਵੇਖਣ ਤੇ ਜੋ ਅਸੀ ਸੀਨੀ ਖੰਡ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਆਹੇ ਤਾਂ ਸਭ ਲੋਕ ਉਥੋਂ ਦੇ
ਆਏ ਬਾਬੇ ਦੇ ਦਰਸਨ ਨੂੰ ਅਰ ਧਰਮ ਪਤ ਉਥੋਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਸੀ ਸੋ ਭੀ ਬਾਬੇ
ਦੀ ਚਰਨੀ ਆਇ ਲਗਾ ਅਰ ਉਸ ਨੇ ਹਥ ਜੋੜ ਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜੋ
ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਕੁਛ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਮੇਰੇ ਘਰ ਛਕੋ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਨੇ ਕ
ਹਿਆ ਬਾਲੇ ਨੂੰ ਕਿ ਹੇ ਬਾਲਾ ਤੂੰ ਸ਼ੇਰ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਲੈ ਤਾਂ ਬਾਲੇ ਨੇ ਸ਼ੇਰ ਦਾ
ਰੂਪ ਧਾਰ ਲਇਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਰਾਜਾ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਅਤੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਅਰ
ਸ਼ੇਰ ਨੂੰ ਭੀ ਘਰ ਲੈ ਗਇਆ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਮੇਰੇ ਸ਼ੇਰ
ਦਾ ਅਹਾਰ ਦੇਵੋ ਗੇ ਤਾਂ ਪਿਛੋਂ ਅਹਾਰ ਮੈਂ ਕਰਾਂ ਗਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਨ ਕਹਿ
ਆ ਕਿ ਜੋ ਤੁਸੀ ਕਹੋ ਸੋ ਅਸੀ ਅਹਾਰ ਦੇਵੀਏ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਜੋ
ਰਾਜਾ ਤੂ ਸਾਡਾ ਬੇਟਾ ਹੈ ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਸੋ ਕਤੇ ਕਾਹਿਤ ਹੋਕੇ ਸ਼ੇਰ
ਅਗੇ ਪਾਵੋ ਸੋ ਇਹ ਬਾਤ ਸੁਣ ਕੇ ਸਜੀ ਬਾਂਹ ਪਿਤਾ ਪਕੜੀ ਅਰ ਖ
ਬੀ ਬਾਂਹ ਮਾਤਾ ਨੇ ਪਕੜੀ ਅਰ ਸ਼ੇਰ ਅਗੇ ਆਣ ਪਾਇਆ ਤਾਂ ਫਿਰ

ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀ ਸਚ ਕਹੋ ਤੁਸਾਡੇ ਮਨ ਸੋਕ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਤਾਂ
ਉਨ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੋਹ ਦੀ ਬੁਧ ਨੇ ਤਾਂ ਸੋਕ ਦਿਤਾ ਸੀ ਪਰ ਉਪਾਸਨਾਂ ਦੀ
ਬੁਧ ਅਸਾਡੇ ਮਨ ਥੀ ਸੋਕ ਹਟ ਛਡਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨਾ ਬੋਲਿਆ
ਰਾਜਾ ਸੋਕ ਦੀ ਬਾਹਰ ਕਹੁ ਅਤੇ ਉਪਾਸਨਾ ਦੀ ਭੀ ਬਾਹਰ ਕਹੁ ਤਾਂ ਰਾਜੇ
ਆਖਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਥਮੇਂ ਪੰਜਾਹ ਰਾਣੀਆਂ ਵਿਵਾਹੀਆਂ ਸਨ ਅਰ ਤਿਨ

ਵਿਰੋਂ ਪੁਤ੍ਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਂਦਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੈਂ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਅਰ ਪੀਰਾਂ ਫਕੀ
ਰਾਂ ਅਤੇ ਸੰਤਾਂ ਸਾਧਾਂ ਦੀ ਮੰਨਤਾ ਅਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਅਰ ਸੀਰਨੀਆਂ ਮੰਨਿ
ਕੇ ਮੇਰੇ ਪੁਤ੍ਰ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਰ ਸਾਰੇ ਇਸ ਖੰਡ ਵਿਚ ਘਰ ਘਰ ਵਧਾਈ
ਆਂ ਹੋਈਆਂ ਅਰ ਬਹੁਤ ਦਾਨ ਤੇ ਪੁੰਨਿ ਕੀਤੇ ਕਯੋਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਰਾਜ ਦਾ ਤਿਲ
ਕ ਜੰਮਿਆ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਭੀ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਸੀ ਜੋ ਸਭਨਾਂ
ਰਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਇਸ ਪੁਤ੍ਰ ਕਰ ਪਟਰਾਣੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਰ ਲੜਕਾ ਬੁ
ਧਵਾਨ ਸੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਸੀ ਅਰ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਰੀਤਾਂ ਸਭੇ ਮੈਂ ਸਿ
ਖਾਈਆਂ ਸਨ ਸੋ ਇਸ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਸੋਕ ਸੀ ਅਰ ਸੋਕ ਮੇਰਾ ਇ
ਸ ਕਰਕੇ ਦੂਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਤ ਅਰ ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਭਗਵਾਨ ਏਹ ਤੀ
ਨੋਂ ਏਕ ਰੂਪ ਹਨ ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਇਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਆਇਆ ਸੋ ਉਸ ਦਾ ਭੀ ਭਲਾ ਹੋ
ਇਆ ਅਰ ਹਮਾਰਾ ਭੀ ਭਲਾ ਹੋਇਆ ਕਯੋਂ ਕਿ ਇਨ ਜੋ ਅੰਵਦਿਆਂ ਪੁਤ੍ਰ
ਮੰਗਿਆ ਤਾਂਤੇ ਇਸ ਕਰ ਮੇਰੀ ਭੀ ਭਲਾਈ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿ
ਆ ਉਸ ਸੋਨੇ ਦਾ ਕੁਲਫ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਘਰ ਦੇ ਬੰਧਨ ਵਾਲਾ ਅਰ ਉਸ ਸੋ
ਨੇ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਦਰਵਾਜੇ ਦੀ ਜੋ ਖੋਲਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਪਰ ਪ੍ਰਿਥਮੇਂ ਜੋ
ਤੂੰ ਪੁਤ੍ਰ ਭਾਉ ਜਾਣਕੇ ਮੋਹ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਕਿ ਪ੍ਰਥਮੇ ਜੋ ਤੂੰ
ਪੁਤ੍ਰ ਭਾਉ ਜਾਣ ਕੇ ਮੋਹ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਏਹ ਸਮਝ ਕਿ ਪ੍ਰਥਮੇਂ ਤੇ ਤੇਰਾ
ਅਰ ਇਸ ਦਾ ਸਨਬੰਧ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜੋ ਇਸ ਆਪਣੇ ਕਰਮ ਭੋਗਣੇ
ਅਤੇ ਤੁਧ ਆਪਣੇ ਭੋਗਣੇ ਹਨ ਦੂਸਰਾ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਰਾਜ
ਦਾ ਤਿਲਕਾ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਮਿਟਾਇ ਨਹੀਂ ਸਕਣਾ ਕਯੋਂ ਕਿ ਜਦ
ਏਹ ਤ੍ਰੈ ਵਸਤਾਂ ਇਕਠੀਆਂ ਹੋਣ ਤਾਂ ਮਨੁਖ ਦਾ ਕਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਕ ਤਾਂ ਪ੍ਰ
ਬਧੀ ਅਰ ਦੂਜਾ ਸਮਾ ਅਰ ਤੀਜਾ ਕਾਰਣ ਜੋ ਜਿਸ ਵਿਘਨ ਕਰ ਸਰੀਰ
ਛੁਟਣਾਂ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਜੇ ਏਹ ਸਬਬ ਹੋਣ ਤਾਂ ਸਰੀਰ ਛੁਟਦਾ ਹੈ ਅਰ ਏਹ
ਭੀ ਸਮਝ ਕਿ ਜੋ ਸ਼ੇਰ ਨੇ ਖਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰਖ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ਅਰ ਜੇ ਇ
ਸ ਕੋਈ ਤੇਰ ਸਮਝ ਕੇ ਤਪ ਯਾ ਹੋਰ ਬਹਾਨੇ ਮਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕੋਈ

ਮਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸੋਕ ਨਾਂ ਕਰੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ ਉਸ ਲ
ੜਕੇ ਨੂੰ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਤੈਨੂੰ ਰਾਜ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੇਰ ਦਾ ਖਾਵਣਾ ਪਿਆਰਾ
ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਆਖਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਭੀ ਅਰ ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਭੀ ਅਰ ਏਹ ਸ਼ੇਰ
ਭੀ ਅਰ ਮੇਰੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਭੀ ਅਰ ਤੁਸੀਂ ਭੀ ਸਭ ਮੈਨੂੰ ਸੁਪਨੇ ਦੇ ਭਾਸਤੇ
ਹੈ ਕਯੋਂ ਕਿ ਜਦ ਦਾ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਦਰਸਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨਾਂ
ਦੇ ਬਚਨ ਸੁਣੇ ਹਨ ਤਦ ਦਾ ਜਗਤ ਨੂੰ ਸੁਪਨ ਜਾਣਿਆਂ ਹੈ ਸੋ ਜੈਸੇ ਸੁ
ਪਨੇ ਮੈਂ ਸ਼ੇਰ ਖਾਵੇ ਤਾਂ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਅਰ ਜੇ ਸੁਪਨੇ ਮੈਂ ਰਾਜ ਭੋਗੇ ਤਾਂ ਜਾਗੇ
ਹੋਏ ਸੁਖ ਰਾਜ ਦਾ ਨਹੀਂ ਤੈਸੇ ਮੈਨੂੰ ਸੇਰ ਦੇ ਖਾਧਿਆਂ ਹੋਇਆ ਭੀ
ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਕਯੋਂ ਕਿ ਮੈਂ ਚੇਤਨ ਹਾਂ ਅਰ ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਤ੍ਰੈ ਕਾਲ
ਸਨਬੰਧ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਅਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਮੰਨਦਾ ਸਾਂ
ਤਾਂ ਦੁਖ ਸੁਖ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਮਿਲਣੇ ਕਰ ਮੇਰਾ ਹਰਖ ਸੋਕ
ਮਿਟ ਗਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮਰਦਾਨੇ ਸੇਰ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਹੇ ਸੇਰ ਤੂੰ
ਭੁਖਾ ਹੈਂ ਤੇ ਬਾਬੇ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਅਹਾਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਖਾਂਦਾ ਕਿਯੋਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ
ਸੇਰ ਕਹਿਆ ਭੁਖ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਲਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰ ਮੈਂ ਡਰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਪਿ
ਛਲੇ ਪਾਪ ਕਰ ਸਰੀਰ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਤਾਮਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਐਸੇ ਗਿਆਨ
ਵਾਨ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਮੈਂ ਖਾਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਮਤ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਪਾਪ ਮੈਨੂੰ ਹੋ ਜਾਵਂਗੇ
ਹੈ ਅਰ ਮਤ ਵਧੇਰੇ ਪਾਪ ਹੋਵਨ ਅਰ ਮਤ ਤਾਮਸੀ ਜੂਨਾਂ ਭੋਗਣੀਆਂ
ਪਉਂਦੀਆਂ ਹੋਵਨ ਸੋ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਮਨ ਨੂੰ ਹਟਾਇ ਰਖਿਆ ਹੈ
ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਹੇ ਸੇਰ ਜੇ ਤੇਰੀ ਇਹ ਲੜਕਾ ਪਰਬਧ ਹੈ ਤਾਂ ਤੂੰ
ਅਵਸਰੀ ਖਾਵੇਂਗਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸ਼ੇਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੇਹੜੇ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਹਨ
ਸੋ ਪਰਾਰਬਧ ਨੂੰ ਭੀ ਜੀਤ ਲੇਹਨ ਜੈਸੇ ਜੋਗੀ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਾ
ਸਾਂ ਕੋ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦੇਤੇ ਅਰ ਸੰਜਮ ਕਰਕੇ ਅਲਪ ਅਹਾਰ ਕਰਕੇ ਸਭ
ਅਰ ਰੋਗਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਆਰਜਾ ਨੂੰ ਅਰ ਪ੍ਰਾਰਬਧ
ਨੂੰ ਜੀਤ ਲੇਹਨ ਤੈਸੇ ਮੈਂ ਭੀ ਉਦਮ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਰਬਧ ਨੂੰ ਜੀਤੋਂਗਾ ਤਾਂ ਫੇ

ਹ ਬਚਨ ਸੁਨਕੇ ਬਾਬਾ ਪ੍ਰਸੰਨੋ ਹੋਇਆ ਅਰ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਹੇ
ਜੋਰ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਸਰੀਰ ਧਾਰ ਲੈ ਤਾਂ ਜੋਰ ਬਾਲੇ ਦਾ ਸਰੀਰ ਧਾਰਕੇ
ਬਾਬੇ ਅਗੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤਾਂ ਰਾਜਾ ਭੀ ਅਰ ਰਾਣੀ ਭੀ ਅਰ ਰਾਜੇ ਦੇ
ਬੇਟੇ ਭੀ ਸਭਨਾਂ ਨੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਅ
ਸੀ ਤੁਸਾਡੀ ਜਾਗੀ ਆਸਾ ਦੇਖ ਦੇਸਾਂ ਸੋ ਅਬ ਬੇਟੇ ਤੁਸਾਡੇ ਦਾ ਸਾਡੇ ਖੇ
ਤ੍ਰ ਵਿਚ ਰਾਜ ਹੋਵੈਗਾ ਅਰ ਤੁਸਾਂ ਸਤਿਨਾਮ ਦਾ ਜਾਪ ਜਪਣਾ ਅਰ ਆ
ਏ ਗਏ ਸਾਧਾਂ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਟਹਲ ਕਰਨੀ ਤੇ ਧਰਮਸਾਲ ਬਨਵਨੀ ਤਾਂ
ਏਹ ਬਾਤ ਸੁਣਕੇ ਉਸ ਰਾਜੇ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਚਰ
ਣਾਂ ਦੀ ਪਾਹੁਲ ਦੇਣੀ ਅਰ ਤਿਲਕ ਭੀ ਆਪਣੀ ਹਥੀਂ ਦੇਵਣਾ ਤਾਂ ਸਾਹਿ
ਬਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਜੇ ਅੰਗੂਠੇ ਦੀ ਪਾਹੁਲ ਦਿਤੀ ਅਰ ਰਾਜ ਤਿਲਕ ਭੀ ਦਿ
ਤਾ ਤੇ ਨਾਉਂ ਉਸ ਦਾ ਸੁਭਨੀਕ ਰਖਿਆ ਅਰ ਬਡਾ ਕਤੂਹਲ ਕਰਵਾਇਕੈ ਸਾ
ਰੇ ਸਹਰ ਵਿਚ ਵਰਤਾਇਆ ॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਉਥੋਂ ਟੁਰੇ ਤਾਂ ਫਿਰ
ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਅਰ ਬਾਲਿਆ ਤੁਸੀਂ ਅਖੀਆਂ ਮੀਟੋ
ਸੋ ਉਨਾਂ ਜਦ ਅਖੀਆਂ ਮੀਟਕੇ ਖੋਲੀਆਂ ਤਾਂ ਕਿਆ ਦੇਖਨੇ ਜੋ ਅਸੀਂ
ਕੇਸੀ ਖੰਡ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਹਾਂ ਅਰ ਹਰਿ ਬਿਰਖ ਭੀ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਜਬ
ਉਨਾਂ ਸੁਣਿਆਂ ਤਾਂ ਉਥੋਂ ਦੇ ਰਾਜਾ ਅਰ ਪਰਜਾ ਸਭ ਨਾਨੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਚ
ਰਨਾਂ ਤੇ ਆਇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ ਰਾਣੀਆਂ ਭੀ ਆਇ ਮਥਾ ਟੇਕਿ
ਆ ਅਰ ਰਾਣੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਹੇ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਮੇਰੇ ਘਰ ਪੁਤ੍ਰ ਕੋਈ ਨ
ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਅਰ ਰਾਜਾ ਭੀ ਮੇਰੇ ਪਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਸੋ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕ੍ਰਿ
ਪਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਘਰ ਪੁਤ੍ਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਾਹਿਬ ਵਚਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੰਤਾਂ ਦੇ
ਅਗੇ ਨਿਵ ਚਲਿਆ ਕਰ ਅਰ ਜੋ ਕੁਛ ਪਰਮੇਸਰ ਵਲੋਂ ਦੁਖ ਜਾਂ ਸੁ
ਖ ਹੋਵੇ ਸੋ ਸਹਾਰ ਲਿਆ ਕਰ ਅਰ ਰਸਨਾ ਕਰ ਸਭਸੇ ਨੂੰ ਮਿਠਾ ਬੋ
ਲਿਆ ਕਰ ਅਤੇ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਦੋਇ ਲੌਂਗ ਅਰ ਇਕ ਲਾਚੀ ਦਿ
ਤੀ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੁਸਾਂ ਸਤਿਨਾਮ ਦਾ ਜਾਪੁ ਕਰਨਾ ਸੋ ਤੇਰੇ ਗਹਿ

ਵਿਖੇ ਰੋਂਦੇ ਬੈਠੇ ਅਰ ਇਕ ਬੇਟੀ ਹੋਵੇ ਗੀ ਤਾਂ ਰਾਜੇ ਆਖਿਆ ਜੀ ਤੁ
ਸੀਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਕਲਾ ਇਥੇ ਭੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਤੁਸੀਂ
ਕੜਾਹ ਕਰੋ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁ ਕੜਾਹ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਵਰਤਾਇ
ਆ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋ ਸਬਦ ਤੁਸੀਂ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਧਾਰੋਗੇ ਤਾਂ ਸਹੀ
ਵਸਤੂ ਦਰਸਨ ਹੋਵੇ ਗਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਬਦ ਓਹੋ ਰੂਪ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ
ਨੇ ਸਲੋਕ ਉਚਾਰਿਆ ॥ ॥ਸਲੋਕ ਮ: ੧ ॥ ਨਿਵਣੁ ਸੁ ਅਖਰੁ ਖਵਣੁ
ਗੁਣੁ ਜਿਹਬਾ ਮਣੀਆ ਮੰਤੁ ॥ ਏਹਿ ਤ੍ਰੈ ਭੈਣੇ ਵੇਸ ਕਰਿ ਤਾਂ ਵਸਿ ਆਵੀ ਕੰਤੁ
॥੧॥ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਕ ਪੁਤ੍ਰ ਦਾ ਨਾਉ ਨਿਵਣ ਰਖਣਾ ਅਤੇ ਦੂ
ਸਰੇ ਦਾ ਨਾਉ ਖਵਣ ਰਖਣਾ ਅਰ ਬੇਟੀ ਦਾ ਨਾਉ ਮਣੀਆਂ ਮੰਤ ਰਖਣ
ਅਤੇ ਫਿਰ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੇ ਏਹ ਤ੍ਰੈ ਵਚਨ ਤੂੰ ਦ੍ਰਿੜ ਰਖੇਂ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਵ
ਸ ਵਿਚ ਭਰਤਾ ਆਵੇ ਗਾ ਅਰ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੇ ਤੂੰ ਏਹ ਵਚਨ ਦ੍ਰਿ
ੜ ਰਖੇਂ ਗਾ ਤਾਂ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇਰੇ ਵਸ ਆਵੇ ਗਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਉਥੇ
ਉਪਦੇਸ ਦੇਕੇ ਨੂਰ ਖੰਡ ਵਿਖੇ ਜਾਂਦੇ ਭਏ ॥ ਅਰ ਜੋ ਤਿਥੇ ਦੇ ਲੋਕ ਸਨ
ਸੋ ਏਹ ਰੀਤ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜੋ ਜੇਕਰ ਉਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਪੁਤ੍ਰ ਜਨਮ ਦਾ ਸੀ
ਤਾਂ ਰੋਂਦੇ ਸਨ ਤੇ ਜੋ ਮਰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਹਸਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆਖਿ
ਆ ਜੀ ਏਸ ਖੰਡ ਦੇ ਲੋਕ ਬਡੇ ਕੌਤਕੀ ਹੈਨ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਏ
ਹ ਗਿਆਨੀ ਹਨ ਕਿਉਂ ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਭੇਜੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਹਸਦੇ ਹਨ ਅਤੇ
ਘਲੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਰੋਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਗਿਆਨੀ ਕੇਹੇ ਹੁੰਦੇ
ਹਨ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਘਲੇ ਆਵਹਿ ਨਾਨਕਾ ਸਦੇ ਉਠੀ ਜਾਹਿ ॥
ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਘਲੇ ਆਂਵਦੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਭੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਕ
ੜਾਹ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਸਦ
ਦੇ ਤਾਂ ਉਠ ਚਲਦੇ ਹਨ ਸੋ ਤਦ ਭੀ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੜਾਹ
ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੇ
ਸੋਈ ਗਿਆਨੀ ਹੈਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮਰਦਾਨੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮ

ਗਇਆਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਹਸਦੇ ਹੋ ਅਰ ਜਮਾਇਆਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਰੋਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਕ
ਹਿਆ ਏਹ ਮਨੁਖ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇ ਵਿਛੜਤਾ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਅ
ਸੀਂ ਰੋਂਦੇ ਹਾਂ ਅਰ ਮੁਇਆਂ ਹੋਇਆਂ ਫੇਰ ਜਾਇ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਸੋ ਇਸ
ਵਾਸਤੇ ਅਸੀ ਹਸਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿਉਂ ਜੀਵ ਤਾਂ ਮਾ
ਰਾਜ ਦੀ ਮਾਇਆ ਕਰ ਕਈ ਜਨਮਾਂ ਵਿਚ ਭਟਕਦਾ ਅਉਂਦਾ ਹੈ ਅਰ
ਮੁਇਆਂ ਭੀ ਕਈ ਜੂਨਾਂ ਜਨਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਇਸ
ਦਾ ਮਿਲਣਾਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਬਿਨਾਂ ਅਸਚਰਜ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਨਾਂ ਹੁਕ
ਮ ਸਤਿ ਕਰ ਮੰਨਿਆਂ ਹੈ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਹੈ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਆਤਮਾਂ
ਸਤਿ ਕਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਕਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਂ ਕਦੇ ਵਿਛੁੜਦੇ ਹੈਨ
ਨਾਂ ਮਿਲਦੇ ਹੈਨ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਛੁੜਨ ਦੀ ਜਾਗਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜੋ ਜਿਥੇ ਆ
ਤਮਾ ਨਾ ਹੋਵੈ ਅਰ ਓਹੁ ਵਿਛੁੜਨ ਕਿਉਂ ਜੋ ਆਤਮਾ ਆਕਾਸ ਦੀ ਨਿਆਈ
ਪੂਰਨ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਮਿਲਨਾ ਹੈ ਅਰ ਕਿਸ ਥੀਂ ਵਿਛੁੜਨਾ
ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਸਾਡਾ ਹਸਣਾ ਅਰ ਰੋਵਣਾਂ ਬੀਅਰਥ ਹੈ ਸੋ ਏਹ ਬਚਨ ਜਾਂ
ਸੁਣੇ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੇ ਮਥਾ ਆਇ ਟੇਕਿਆ ਅਰ ਹਥ ਜੋੜ ਕਰ ਬੇ
ਨਤੀ ਕਰੀ ਜੋ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਸਾਨੂੰ ਆਪ ਕੁਝ ਉਪਦੇਸ ਕਰੋ ਕਿ ਜਿਸ
ਕਰ ਸਾਡਾ ਕਲਿਆਣ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜੀ ਗਰੀਬ ਨਿ
ਵਾਜ ਤੁਸੀਂ ਇਨਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ ਕਰੋ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਜੀ ਨੇ ਰਾਗੁ ਬਸੰਤ ਵਿਚ
ਸਬਦ ਬੋਲਿਆ ॥ ਰਾਗੁ ਬਸੰਤ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਮਾਹਾ ਮਾਹ ਮੁਮਾਰ
ਖੀ ਚੜਿਆ ਸਦਾ ਬਸੰਤੁ ॥ ਪਰਫੜੁ ਚਿਤ ਸਮਾਲਿ ਸੋਇ ਸਦਾ ਸਦਾ
ਗੋਬਿੰਦੁ ॥੧॥ ਭੋਲਿਆ ਹਉਮੈ ਸੁਰਤਿ ਵਿਸਾਰਿ ॥ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਬੀਚਾਰਿ
ਮਨ ਗੁਣ ਵਿਚਿ ਗੁਣੁ ਲੈ ਸਾਰਿ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਕਰਮ ਪੇਡੁ ਸਾਖਾ ਹਰੀ
ਧਰਮੁ ਫੁਲੁ ਫਲੁ ਗਿਆਨੁ ॥ ਪਤ ਪਰਾਪਤਿ ਛਾਂਵ ਘਣੀ ਚੂਕਾ ਮਨ
ਅਭਿਮਾਨੁ ॥੨॥ ਅਖੀ ਕੁਦਰਤਿ ਕੰਨੀ ਬਾਣੀ ਮੁਖਿ ਆਖਣੁ ਸਚੁ ਨਾ
ਮੁ ॥ ਪਤਿ ਕਾ ਧਨੁ ਪੂਰਾ ਹੋਆ ਲਾਗਾ ਸਹਜਿ ਧਿਆਨੁ ॥੩॥ ਮਾਹਾ ਰੁਤੀ

ਅਵਣੇ ਵੇਖਣ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ਨਾਨਕ ਹਰਿ ਨ ਸੂਕਈ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ
ਰਹੇ ਸਮਾਇ ॥੪॥ ਸਾਹਿਬ ਬਚਨ ਕਰੈਂ ਕਿ ਜੈਸੇ ਮਾਘ ਦੇ ਮਹੀ
ਨੇ ਬਸੰਤ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਭ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਖ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਗਿਆਸੀ
ਆਂ ਨੂੰ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉ
ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਬਸੰਤ ਹੈ ਪਰ ਬਸੰਤ ਦੇ ਫੂਲ ਸਮੇਂ ਕਰਕੇ ਕੁਮਲਾ ਜਾਂਦੇ ਹ
ਨ ਅਤੇ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਸਦਾ ਪਰਫੁਲਤ ਰ
ਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂਤੇ ਹੇ ਮੂਰਖ ਜੀਆ ਹੇ ਹਉਮੈਂ ਦੀ ਸੁਰਤਿ ਵਿਸਾਰਹੁ ਅ
ਰ ਮਨ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਜੋ ਹਉਮੈਂ ਕਿਸ ਤੇ ਕਰਦੇ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਸਰੀ
ਰ ਤੇ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਛਿਨ ਭੰਗਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਕਰਤੇ ਹੋ ਤਾਂ
ਪਦਾਰਥ ਸੁਪਨ ਵਤ ਝੂਠੇ ਹਨ ਤਾਂਤੇ ਤੁਸੀਂ ਮਨ ਨੀਵਾਂ ਕਰਕੇ ਪਰ
ਮੇਸਰ ਨੂੰ ਚਿਤ ਕਰੋ ਅਰ ਦੇਖੋ ਜੋ ਤੁਸਾਡੇ ਉਪਰ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਕੇਤੇ
ਕੇਤੇ ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜੋ ਦੇਹ ਅਰੋਗ ਦਿਤੀ ਹੈ ਅਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਵਸਨੇ ਕੋ
ਦਿਤੀ ਹੈ ਅਰ ਰਸ ਭੋਗ ਖਾਣੇ ਕਉ ਦਿਤੇ ਅਰ ਸਭ ਦਾਗੀਆਂ ਨਕੇ ਉਨਾਂ
ਲੈਕੇ ਦਿਤਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਗੁਨ ਕਹੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਉਸ
ਨੂੰ ਚਿਤ ਕਰਦੇ ਰਹੋ ਅਤੇ ਇਹ ਜੋ ਸਰੀਰ ਹੈ ਸੋ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਪੇੜ ਹੈ ਅ
ਰ ਗੀਆਂ ਸਾਖਾਂ ਦੇਹ ਅਰੋਗ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਭਜਨ ਦਾ ਉਦਮ ਹੈ
ਅਰ ਧਰਮ ਇਸ ਦਾ ਫੂਲ ਹੈ ਅਤੇ ਫਲ ਸਾਰੀਆਂ ਪਉਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ
ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤੇ ਰਾਜੀ ਰਹਣਾ ਹੈ ਸੋ ਪਤ੍ਰ ਹੈਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ
ਦੀ ਛਾਇਆ ਤਲੇ ਸੁਖ ਘਣਾ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜੋ ਆਪਨੀ ਪ੍ਰਾਲਬਧ ਤੇ
ਰਾਜੀ ਰਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਨ ਦਾ ਅਭਿਮਾਨ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਮੁ
ਖ ਜੋ ਅਖੀਂ ਨਾਲ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਸੋ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਦਰਸਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ
ਕੁਦਰਤ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਕੰਨਾਂ ਨਾਲ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ
ਦੀ ਬਾਣੀ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਅਰ ਰਸਨਾ ਨਾਲ ਨਾਮ ਉਚਾਰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਸੋ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹਜ ਨਾਲ ਅਰ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਲਗਾ

ਦਾ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਦੀ ਪਤਿ ਦਾ ਧਨ ਪੂਰਾ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਭੂਤੀ ਅਵਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀ
ਆਂ ਹਨ ਅਰ ਸੁਭ ਕਰਮ ਨਾਲ ਨਿਭਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੇ ਜਿਨਾਂ ਦਾ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਬਚਨ
ਕਰ ਮਨ ਤਰਿਆ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਫੇਰ ਸੁਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸੋ ਜਦ ਏਹ ਵਚਨ ਗੁਰੂ ਨਾ
ਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਤਾਂ ਸਭ ਚਰਨੀ ਆਇ ਲਗੇ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਭਾਈ ਸ
ਭਿਆਂ ਰਹਿਣਾ ਅਰ ਸਤਨਾਮ ਦਾ ਜਾਪੁ ਜਪਨਾ ਅਰ ਜੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਮਿ
ਲੇ ਤਾਂ ਕਰਤਾਰ ਕਰਤਾਰ ਕਹਿਣਾ ਅਰ ਜੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਰਤਾਰ ਕਰ
ਤਾਰ ਕਹੇ ਤਾਂ ਅਗੋਂ ਤੁਸਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸਤਿ ਕਰਤਾਰ ਕਹਿਣਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ
ਉਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਚਉਥਾ ਖੰਡ ਜੋ ਬੁਰਖੰਡ ਹੈ ਤਿਥੇ
ਗਏ॥ ਤਾਂ ਬੁਰਖੰਡ ਦੇ ਜਿਤਨੇ ਲੋਕ ਹੈਸਨ ਸਭਨਾਂ ਦੀ ਹਜਾਰ ਬਰਸਾਂ ਦੀ
ਆਰਜਾ ਅਤੇ ਸਦਾ ਜੁਵਾਨ ਰਹਿੰਦੇ ਸੇ ਸੋ ਸਭ ਆਇ ਬਾਬੇ ਦੀ ਚਰਨੀ ਲ
ਗੇ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਪੁਛਿਆ ਹੇ ਭਾਈ ਕਲਜੁਗ ਦੀ ਸੌ ਬਰਸ ਦੀ ਆਰਜਾ
ਹੈ ਅਤੇ ਚਾਲੀਆਂ ਬਰਸਾਂ ਤੇ ਉਪਰੰਤ ਹੋਇਆਂ ਮਨੁਖ ਨੂੰ ਬੁਢੇਪਾ ਆ
ਵਦਾ ਹੈ ਅਰ ਤੁਸਾਡੇ ਹਜਾਰਾਂ ਬਰਸਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਹਨ ਅਰ ਸਦਾ ਜੁਆ
ਨ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਸੋ ਤੁਸਾਡੇ ਵਿਚ ਕੀ ਗੁਣ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨਾ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸ
ਚ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ ਅਰ ਸੁਭ ਕਮਾਂਵਦੇ ਹਾਂ ਅਰ ਸਦਾ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦਾ ਸੰਜਮ ਕਰ
ਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਲਜੁਗ ਤਿਥੇ ਪਾਰ ਵਿਰਤਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਕੂੜ ਕੁਸਤ ਹੋਂਦਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਤੁਸਾਨੂੰ ਇਹ ਬੁਧ ਕਿਥੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨਾਂ
ਕਹਿਆ ਅਸੀ ਸਤ ਸਾਸਤ੍ਰ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਸੰਗ
ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਨਾਮ ਭੀ ਜਪਦੇ ਹੋ ਕਿ ਨਹੀ
ਜਪਦੇ ਤਾਂ ਉਨਾ ਕਹਿਆ ਹੁਣ ਤੁਸਾਡੇ ਦਰਸਨ ਕਰਕੇ ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਨਾਮ
ਭੀ ਜਪਾਂਗੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬੇ ਦਾ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਨਾਉ
ਜੋ ਹੈ ਤਿਸਤੇ ਜਗਤ ਦੇ ਕਾਰਜ ਭੀ ਸਭੇ ਸਿਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਰਲੋਕ ਦੀ
ਭੀ ਗਤਿ ਹੋਸੀ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਸਾਂ ਸਤਿਨਾਮ ਦਾ ਜਾਪ ਜਪਨਾ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੀ ਕਿ
ਰਤ ਕਰਨੀ ਵੰਡ ਖਾਵਨਾ ਅਰ ਆਪਣੇ ਖਾਣੇ ਵਿਚੋਂ ਦਸਵੰਧ ਗੁਰੂ ਕਾ ਕ

ਫੇਰ ਸੋ ਇਹ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਪਸਿਵਾਂ ਜੋ ਇਲਾਬ੍ਰਤ ਖੰਡ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਚਲੇ॥ ਅਰ ਜਾਕਰ ਤਿਸ ਦੇ ਬਨ ਵਿਚ ਜਾਇ ਉਤਰੇ ਸੋ ਚਿ ਬਕਣੀ ਕੋਰੇ ਸ਼ੇਰ ਸੀਂਘਾਂ ਦੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਸਨ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨਾ ਅਤੇ ਬਾਲਾ ਸੀਂਘਾਂ

ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਬਹੁਤ ਡੈਮਾਨ ਹੋਏ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਮਰ ਦਾਨਿਆਂ ਤੂੰ ਸਬਦ ਗਾਉ ਸੋ ਸਭ ਸ਼ੇਰ ਤੇਰੇ ਅਗੇ ਮਥਾ ਆਇ ਟੇਕਨ ਗੇ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਗਾ ਸਬਦ ਗਾਵਣੇ ਤਾਂ ਸਭ ਜੇਤਨੇ ਸ਼ੇਰ ਹੈ ਸਨ ਸੋ ਉਠ ਉਠ ਕਰ ਬਾਬੇ ਅਗੇ ਅਰ ਬਾਲੇ ਅਗੇ ਅਰ ਮਰਦਾਨੇ ਅਗੇ ਆਨ ਮਥਾ ਟੇਕਣ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਪੁਛਿਆ ਤੁਸੀ ਕਉਣ ਹੋ ਤਾਂ ਉਨ ਕਹਿਆ ਜੀ ਅਸੀ ਤਾ ਮਸੀ ਸੁਨ ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਕਿ ਜੋ ਅਸਾਂ ਪਿਛੇ ਬੜੇ ਪਾਪ ਕੀਤੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸ਼ੇਰ ਦੀ ਜੂਨ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਹੁਣ ਤੁਸਾਡਾ ਦਰਸਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਅਸੀਂ ਜਾਣਨੇ ਹਾਂ ਜੋ ਹੁਣ ਸਾਡੀ ਜੂਨ ਕਟੇਗੀ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਤੁਸਾਡੀ ਕਿਸ ਤਰਹ ਗੁਜਰਾਨ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਆਖਿਆ ਜੀ ਜਉ ਲਗ ਇਸ ਬਨ ਵਿਚ ਪਸੂ ਆਦਿਕ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਅਹਾਰ ਕਰਦੇ ਸਾਂ ਤੇ ਹੁਣ ਸੋ ਸੋ ਜੋਜਨ ਤੀਕ ਅਸੀ ਪਸੂ ਚੁਣ ਖਾਧੇ ਹਨ ਸੋ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਆਪਸ ਵਿਚ ਜਾਗਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਰ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਸੋ ਜੇਹੜਾ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋ ਉਂਘਲਾਇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਰਲਕੇ ਖਾਇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਸੋ ਏਹ ਅਬ ਸਾਡਾ ਅਹਾਰ ਹੈ ਪਰ ਹੁਣ ਅਸੀ ਏਹ ਸਮਝਨੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸਾਡੀ ਗਤ ਜੋ ਹੋਵਣੀ ਹੈ ਸੋ ਤੁਸਾਡੇ ਕਰਕੇ ਹੋਵਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਅਸੀਂ ਤੁਸਾਨੂੰ ਮਨੁਖਾ ਜਨਮ ਦੇਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿਖ ਕਰਾਂਗੇ ਸੋ ਜੇ ਤਾਂ ਤੁਸਾਂ ਸਬਦ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਰਖਿਆ ਤਾਂ ਤੁਸਾਨੂੰ ਗਤ ਹੋਵੈਗੀ ਅਤੇ ਨਾਲੇ ਜ

ਜਗਤ ਦਾ ਰਾਜ ਭੋਗੈਂਗੇ ਅਰ ਜੇ ਸਬਦ ਨਾਲ ਅਭਿਆਸ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ
ਤਾਂ ਰਾਜ ਤਾਂ ਤੁਸਾਨੂੰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਪਰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਲੜ ਲੜਕੇ ਨਰਕਾਂ ਨੂੰ
ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵਹੁਗੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਨਾਂ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕੇ ਬਾਬਾ
ਜੀ ਨਗਰ ਨੂੰ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਤਾਂ ਨਗਰ ਦਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਆਇ ਨਮਸ
ਕਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਤਾਂ ਉਨ ਕਹਿਆ ਜੀ ਏਥੇ ਤੋ ਸੈ ਸੈ ਜੋਜਨ ਲਗ ਸਿਖਾਂ ਦੇ
ਬਿਨਾ ਮਨੁਖ ਪਸੂ ਕੋਈਆ ਨਹੀਂ ਸੈ ਭੂਮੀ ——— ਕਿ ਸਤਗੁਰ ਆਏ
ਹੈ ਅਰ ਇਸ ਪਰਬਤ ਦੇ ਦਰੇ ਉਤੇ ਤੋ ਪਖਾਨਾ ਨਿਤ ਛੁਟਦਾ ਹੈ ਤਉ ਏਹ
ਨਗਰੀਆਂ ਵਸਦੀਆਂ ਹਨ ਅਰ ਸਾਨੂੰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਉਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸਵਾਸ
ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਸਭਨਾਂ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪ
ਣਾ ਸਿਖ ਕਰ ਆਏ ਹਾਂ ਅਤੇ ਦੋ ਸੈ ਬਰਸ ਲਗਾ ਇਨਾਂ ਸਭਨਾਂ ਦਾ
ਸਰੀਰ ਮੁਕਤ ਹੋਵੈਗਾ ਅਰ ਹੁਣ ਰਹਾਵਨਗੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸੁਣ
ਕਰ ਸਭ ਰਾਜਾ ਪਰਜਾ ਚਰਨੀ ਆਇ ਲਗੇ ਅਰ ਆਇ ਕਰ ਕਹਿਆ
ਕਿ ਅਸਾਨੂੰ ਭੀ ਉਪਦੇਸ ਦੇਹੋ ਜੋ ਅਸਾਡਾ ਭੀ ਕਲਿਆਨ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਬਚਨ
ਹੋਇਆ ॥ ਰੋਸ ਨ ਕੀਜੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਜੈ ਰਹਿਣ ਨਹੀਂ ਸੰਸਾਰੇ ਰਾਜੇ
ਰਾਇ ਰੰਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ ਆਇ ਜਾਇ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ॥ ਰਹਣ ਕਹਣ ਤੇ ਰਹੈ
ਨ ਕੋਈ ਕਿਸ ਪਹਿ ਕਰਉ ਬਿਨੰਤੀ ॥ ਏਕ ਸਬਦ ਰਾਮ ਨਾਮ ਨਿਰੋਧਰ
ਗੁਰ ਦੇਵੈ ਪਤਿ ਮਤੀ ॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਸੋ ਨਾਲ ਰੋਸ ਨ ਕੀਜੈ
ਅਰ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਜੋ ਸਬਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੈ ਤਿਸ ਨੂੰ ਪੀਜੈ ਕਹੇ ਕਿ ਇਸ ਜਗ
ਤ ਮੈ ਰਹਿਣਾ ਕਿਸੀ ਨੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਭਲਿਆਈ ਅਰ ਦਾਨ ਕਰਨਗੇ ਸੋ
ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਵਨਗੇ ਤੇ ਜੋ ਛਡ ਮਰਨਗੇ ਸੋ ਨਾਲ ਨਾ ਨਿਭੇਗਾ ਅਰ ਪਛੋਤਾ
ਵਨਗੇ ਕਹੇ ਕਿ ਚਾਰੇ ਜੁਗਾਂ ਦਾ ਚਕ੍ਰ ਪਾਇਆ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਖਹੁ
ਪੜੀਦਾ ਸੁਣੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਮਾਵਣਾ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਦੇ ਵਿਚ ਆਂਵਦਾ ਹੈ
ਸੋ ਮੈਂ ਅਪਨੀ ਬੇਨਤੀ ਉਸਦੇ ਅਗੇ ਕਰਾਂ ਪਰ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਜੋ ਸਬਦ ਨਿ
ਰਧਾਰ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਮਨਿ ਦੇਗਾ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਦੀ ਪਤ ਭੀ ਮਤ ਭੀ ਹੋਂਦੀ ਹੈ

ਤਾਂਤੇ ਤੁਸਾਂ ਭਜਨ ਭੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਭੀ ਕਰਨਾ ਤੇ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਸੰ
ਗ ਕਰਨਾ ਤੇ ਫੇਰ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਹੁਲ ਦਿਤੀ ਤਾਂ ਫੇਰ ਬਾਬਾ ਜੀ
ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਭ ਜੋ ਭੂ ਖੰਡ ਜੋ ਖਸਟਮ ਖੰਡ ਹੈ ਅਰ ਭਦ੍ਰ ਖੰਡ ਭੀ ਜਿਸਦਾ
ਨਾਉਂ ਹੈ ਤਹਾਂ ਜਾਇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਰਾਜਾ ਕੌਲ ਨਾਭ ਬਾਬੇ ਦੀ ਚਰਨੀ ਆਇ ਲ
ਗਾ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਚਾਰ ਆਸ੍ਰਮ ਜੋ ਹੈਨ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਅਰ ਗ੍ਰਿ
ਹੀ ਅਰ ਬਾਨਪ੍ਰਸਤੀ ਅਤੇ ਸੰਨਿਆਸੀ ਸੋ ਇਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੌਨ ਸਾ ਆ
ਸ੍ਰਮ ਵਿਸੇਖ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਸਭਨਾ ਆਸ੍ਰਮਾਂ ਥੀਂ
ਵਸੇਖ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੈਸੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਥੀਂ ਸਭੇ ਮੋਤੀ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸ
ਮੁੰਦ੍ਰ ਹੀ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਆਸਰਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਵਿਚੋਂ ਸਭੇ ਆਸ੍ਰਮ
ਨਿਕਸਦੇ ਹਨ ਅਰ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਭਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਹੋਂਦੀ
ਹੈ ਅਰ ਜੈਸੇ ਕਵਲ ਜਲ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਉਪਜਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਲ ਹੀ ਉਸਦੀ
ਪਾਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਿਤਨੇ ਆਸ੍ਰਮ ਹੈਨ ਸੋ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਵਿਚੋਂ ਹੀ
ਉਪਜੇ ਹਨ ਅਰ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਹੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਸੋ ਭ
ਲਾ ਹੈ ਜੋ ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਕਰੇ ਅਰ ਵੰਡ ਖਾਇ ਕਿਉਂਕਿ ਕੂਪ ਦਾ ਜੋ ਜਲ ਹੈ ਸੋ
ਨਿਕਸਨੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਮਿਠਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾ ਨਿਕਸਨੇ ਤੇ ਖਾਰਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤੈ
ਸੇ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਜੋ ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਅਰ ਸੇਵਾ ਸਾਧਾਂ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਸਫ
ਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਨਹੀ ਕਰਤਾ ਸੋ ਕਲਹ ਕ੍ਰਿਧ ਦੀਨਿਆ
ਈ ਭਿਤ੍ਰ ਪੜਤਾ ਹੈ ਅਰ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਸਬਦ ਬੋਲਿਆ ॥ ਸ੍ਰੀ
ਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਦੋਹਾਗਣੀ ਮੁਠੀ ਦੂਜੈ ਭਾਇ ॥ ਕਲਰ
ਕੇਰੀ ਕੰਧ ਜਿਉ ਆਹਿਨਿਸਿ ਕਿਰਿ ਢਹਿ ਪਾਇ ॥ ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਸੁਖੁ ਨ
ਥੀਐ ਪਿਰ ਬਿਨੁ ਦੂਖੁ ਨ ਜਾਇ ॥੧॥ ਮੁੰਧੇ ਪਿਰ ਬਿਨੁ ਕਿਆ ਸੀਗ
ਾਰੁ ॥ ਦਰਿ ਘਰਿ ਢੋਈ ਨ ਲਹੈ ਦਰਗਹ ਝੂਠੁ ਖੁਆਰੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਆਪਿ ਸੁਜਾਣੁ ਨ ਭੁਲਈ ਸਚਾ ਵਡ ਕਿਰਸਾਣੁ ॥ ਪਹਿਲਾ ਧਰਤੀ ਸਾ
ਧਿ ਕੈ ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਦੇ ਦਾਣੁ ॥ ਨਉ ਨਿਧਿ ਉਪਜੈ ਨਾਮੁ ਏਕੁ ਕਰਮਿ ਪਵੈ ਨੀ

ਸਲੋ॥ ਸਤਗੁਰੁ ਕਉ ਜਾਣਨ ਜਾਣਈ ਕਿਆ ਤਿਸੁ ਚਜੁ ਅਚਾਰੁ॥ ਅੰ
ਧਲੇ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ ਮਨਮੁਖ ਅੰਧ ਗੁਬਾਰੁ॥ ਆਵਨ ਜਾਣ ਨ ਚੁ
ਕਈ ਮਰਿ ਜਨਮੈ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ॥ ਚੰਦਨ ਮੋਲਿ ਅਣਾਇਆ ਕੁੰਗੂ
ਮਾਂਗ ਸੰਧੂਰੁ॥ ਚੋਆ ਚੰਦਨ ਬਹੁ ਘਣਾ ਪਾਨਾ ਨਾਲ ਕਪੂਰੁ॥ ਜੇ ਧਨ
ਕੰਤ ਨ ਭਾਵਈ ਤਾਂ ਸਭ ਅਡੰਬਰ ਕੂੜੁ॥੧॥ ਸਭ ਰਸ ਭੋਗਣ ਬਾਦ
ਹਿ ਸਭ ਸੀਗਾਰ ਵਿਕਾਰ॥ ਜਬ ਲਗ ਸਬਦ ਨ ਭੇਦੀਐ ਕਿਉਂ ਸੋਹੈ ਗੁ
ਰਦੁਆਰ॥ ਨਾਨਕ ਧੰਨ ਸੁਹਾਗਣੀ ਜਿਨ ਸਹ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੁ॥੨॥
ਤਿਸ ਕਾ ਪਰਮਾਰਥ ਬਾਬੇ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਮਨੁਖ ਜਨਮ ਪਾਇ
ਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਭੁਲਾਇਆ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਦਾ ਜੀਵਣਾ ਧ੍ਰਿਗ ਹੈ ਅਰ ਸਰੀਰ
ਦਿਆਂ ਭੋਗਾਂ ਨਾਲ ਜਿਨਾਂ ਪਿਆਰ ਲਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨਾਂ ਦਾ ਸਰੀਰ ਕ
ਲਰ ਦੀ ਕੰਧ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਗਿਰ ਪੜਨਾ ਹੈ ਕਯੋਂ ਕਿ ਜਯੋਂ ਜਯੋਂ ਸੁਆਸ
ਬੀਤਤੇ ਹਨ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਆਰਜਾ ਖੀਣ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਤੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬ
ਦ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਬਿਨਾ ਵਿਕਾਰੋਂ
ਦਾ ਦੁਖ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ॥ ਜੈਸੇ ਕੋਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦਾ ਭਰਤੇ ਦੇ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾਂ ਸੀ
ਗਾਰ ਕਿਤੇ ਲੇਖੇ ਨਹੀਂ ਤੈਸੇ ਜਗਿਆਸੀ ਕਾ ਜੋ ਝੂਠਾ ਭੇਖ ਤਿਸਨੂੰ ਖੁ
ਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੈਸੇ ਕਿਰਸਾਣ ਜੋ ਹੈਨ ਸੋ ਭੁਲਦੇ ਨਹੀਂ ਜੋ ਪ
ਹਲੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਸਾਧਤੇ ਹਨ ਅਰ ਪਿਛੇ ਬੀਉ ਪਾਂਵਦੇ ਹਨ ਤੈਸੇ ਸਤਿਗੁ
ਰ ਜਗਿਆਸੀ ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਜਪ ਤਪ ਕਰਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਪਿਛੋਂ ਨਾਮ ਦਾ
ਦਾਨ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਨਾਮ ਤੇ ਹੀ ਸਭੇ ਨਵ ਨਿਧਾਂ ਉਪਜਦੀਆਂ ਹੈਂ
ਪਰ ਜਿਸਦੇ ਕਰਮ ਮਹੀਦੇ ਹਨ ਤਿਸ ਨੂੰ ਏਹ ਨੀਸਾਣ ਉਪਜਤਾ ਹੈ॥ ਜਾਂ
ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕਉ ਨਹੀਂ ਜਾਣਿਆ ਸੋ ਤਿਨਾਂ ਦਾ ਚਜ ਅ
ਚਾਰੁ ਕਿਤੇ ਲੇਖੇ ਨਹੀਂ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾਮ ਵਿਸਾਰਿ
ਆ ਹੈ ਸੋਈ ਮਨੁਖ ਅੰਧੇ ਅਰ ਜਨਮ ਤੇ ਮਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੈਸੇ ਇਸ
ਤ੍ਰੀ ਚੰਦਨ ਅਰ ਕਪੂਰ ਸਾਥ ਸੀਂਗਾਰ ਕਰਤੀ ਹੈ ਸੋ ਜੇ ਕੰਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ

ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਸਭੇ ਸੀਗਾਰ ਉਸ ਦੇ ਝੂਠੇ ਹਨ ਤੈਸੇ ਜਾਗੀਆਸੀ ਭੇਖ ਕਰਦੇ ਹੈ ਸੋ ਜੇ ਗਿਦਿਐ ਸਚ ਨਹੀ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਸਚ ਨਹੀ ਹੁੰਦਾ ॥੪॥ ਅਰ ਸਭ ਰ ਸੋਭੇ ਗਏ ਅਰ ਸਭ ਸੀਗਾਰ ਕਰਨੇ ਪਰ ਜਉ ਭਾਸ ਬਾਂਧੇ ਦਾ ਭੇਦ ਨਹੀ ਪਾਂਵਦਾ ਤਉ ਲਗ ਕੰਮ ਨਹੀ ਆਂਵਦੇ ਜੈਸੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਭਰਤੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੋਭਾ ਪਾਵਦੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਾਗੀਆਸੀ ਜੇ ਪਰਮੇਸਰ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਪਰਮੇਸਰ ਨਾਲ ਸੋਭਾ ਪਾਂਵਦੇ ਹਨ ॥੫॥੧੬॥ ਜਬ ਬਾਬੇ ਏਹ ਸਬਦ ਬੋਲਿਆ ਤਾਂ ਸਭ ਆਇ ਚਰਨੀਂ ਲਗੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਸਤਿਨਾਮ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿਤਾ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਆਏ ਗਏ ਦੀ ਟਹਿਲ ਕਰਨੀ ਅਰ ਧਰਮਸਾਲ ਬਨਾਵਨੀ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਹਿਰਨ ਖੰਡ ਜੋ ਸਪਤਵਾਂ ਖੰਡ ਹੈ ਤਿਸ ਵਿਖੇ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਪਰ ਉਸ ਖੰਡ ਦੀ ਜੋ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਹੈ ਸੀ ਸੋ ਸੁਵਰਨ ਦੀ ਨਿਆਈ ਸੁੰਦ੍ਰ ਸੀ ਅਰ ਜੀਵ ਸਭ ਉਥੋਂ ਦੇ ਜੁਆਨ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਅਰ ਪਹਾੜਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਮਰਦਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਰ ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਰਤ ਨਿਕਟ ਆਂਵਦੀ ਸੀ ਸੋ ਪਰਬਤ ਉਪਰ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਰ ਉਥੇ ਬੈਠ ਕੇ ਜੋਗ ਸਾਧਨ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਰਿਧ੍ਰ ਨੂੰ ਫੋੜ ਕਰ ਪ੍ਰਾਣ ਤਿਸ ਦੇ ਫਿਰ ਨਿਕਸ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ॥ ਸੋ ਜਬ ਉਸ ਅਸਥਾਨ ਬਾਬਾ ਜੀ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਭਾਈ ਇਹ ਉਪਦੇਸ ਤੁਸਾਨੂੰ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਗੋਰਖ ਅਸਾਡਾ ਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਪਵਣ ਦਾ ਸੰਜਮ ਦਸਿਆ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਸੰਜਮ ਕਰਕੇ ਅਰਬਲ ਭੀ ਸਾਡੀਆਂ ਬਡੀਆਂ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈਂ ਅਤੇ ਧਨ ਭੀ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਸਾਂਤਿ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੀ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਉਪਦੇਸ ਕਰੋ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਸਾਂਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸ੍ਰੀ ਰਾਗ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਜੀ ਸਬਦ ਬੋਲਿਆ ॥

॥ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮਹਲਾ ੧॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਜਪਹੁ ਪਿਆਰਿਹੋ ਗੁਰਮਤਿ ਲੇ ਹਰਿ ਬੋਲਿ ॥ ਮਨੁ ਸਚ ਕਸਵਟੀ ਲਾਈਐ ਤੁਲੀ

ਐਪੂਰੈਤੋਲਾ।ਕੀਮਤਿਕਿਨੈਨਪਾਈਐਰਿਦਮਣਕਮੋਲਿਅਮੋਲ
॥੧॥ਭਾਈਰੇਹਰਿਹੀਰਾਗੁਰਮਾਹਿ॥ਸਤਿਸੰਗਤਿਸਤਿਗੁਰੁਪਾ
ਈਐਅਹਿਨਿਸਿਸਬਦਿਸਲਾਹਿ॥੧॥ਰਹਾਉ॥ਸਚੁਵਖਰੁਧਨ
ਰਾਸਿਲੈਪਾਈਐਗੁਰਪਰਗਾਸਿ॥ਜਿਉਅਗਨਿਮਰੈਜਲਪਾਇ
ਐਤਿਉਤ੍ਰਿਸਨਾਦਾਸਨਿਦਾਸਿ॥ਜਮਜੰਦਾਰੁਨਲਗਈਇਉਭਉ
ਜਲੁਤਰੈਤਰਾਸਿ॥੨॥ਗੁਰਮੁਖਿਕੂੜੁਨਭਾਵਈਸਚਿਰਤੇਸਚਿਭ
ਇ॥ਸਾਕਤਸਚੁਨਭਾਵਈਕੂੜੈਕੂੜੀਪਾਇ॥ਸਚਿਰਤੇਗੁਰਮੇਲਿ
ਐਸਚੇਸਚਿਸਮਾਇ॥੩॥ਮਨਮਹਿਮਾਣਕਲਾਲਨਾਮਰਤਨਪ
ਦਾਰਥਹੀਰ॥ਸਚਵਖਰਧਨਨਾਮਹੈਘਟਿਘਟਿਗਹਿਰਗੰਭੀਰ
ਨਾਨਕਗੁਰਮੁਖਿਪਾਈਐਦਇਆਕਰੇਹਰਿਹੀਰ॥੪॥ ਤਿਸਕਾ
ਪਰਮਾਰਥ॥ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਹੇ ਪਿਆਰੇ ਚਿਤੁ ਸੀ ਕਰਤਾ
ਕਰਤਾਰ ਜਪੇ ਅਰ ਜੈਸੇ ਗੁਰਾਂ ਮਤ ਦਿਤੀ ਹੈ ਸੋ ਅੰਤਰਮੁਖ ਹੋਇ
ਕੇ ਜਪੇ ਕਥੇ ਜੋ ਮਨ ਨੂੰ ਸਚੀ ਕਸਵਟੀ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਕਾ ਸਬਦ ਹੈ ਤਿਸ
ਨਾਲ ਲਾਈਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਗੁਰਮੁਖ ਪੂਰੇ ਤੋਲ ਉਤਰ ਦੇਹਨ ਅਰ ਮਨ
ਮੁਖਾਂ ਦਾ ਤੋਲ ਊਣੇ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕੋਈ ਪਾ ਨ
ਹੀ ਸਕਦਾ ਤਾਂਤੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅਮੋਲਕ ਮਣੀ ਹੈ ਸੋ ਹੇ ਭਾਈ ਰੇ ਹਰਿ ਹੀ
ਰਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਪਾਸ ਹੈ ਅਰ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਪਛਾਣੀਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਜੋ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਨਾਮ ਜਪਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਚਾ ਵਖਰ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਦੀ
ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਹਥ ਲਗਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੈਸੇ ਜਲ ਪਾਇਆਂ ਅਗ
ਨ ਬੁਝ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾਂ ਬੁਝ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਤੇ ਜਮਦੰਡ ਤਿਨਾਂ ਨਹੀ ਲਗਦਾ ਅਰ ਗੋਪਦ ਦੀ ਨਿਆਈ ਭਵਜਲ ਤਰ
ਜਾਤਾ ਹੈ॥੨॥ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੂੰ ਕੂੜ ਨਹੀ ਭਾਵਦਾ ਅਰ ਮਨਮੁਖਾਂ
ਨੂੰ ਸਚ ਨਹੀ ਭਾਂਵਦਾ ਪਰ ਜੇੜ੍ਹੇ ਸਚ ਨਾਲ ਰਤੇ ਹੈਨ ਸੋ ਗੁਰੂ ਉਨਾਂ ਨੂੰ
ਪਰਮੇਸਰ ਨਾਲ ਮਿਲਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ॥੩॥ ਅਰ ਲਾਲ ਰੂਪ ਨਾਮ ਜਿਸ ਨੂੰ

Ketmal Khand

ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇਆ ਉਨਾਂ ਪਾਇਆ ਪਰਿ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹਰਿ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ
ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸੋ ਜਾਇ ਇਹ ਬਚਨ ਬਾਬੇ ਬੋਲਿਆ ਤਾਂ ਸਭੁ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਗਿਰ ਪੜੇ
ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਬੋਲਿਆ ਤੁਸੀ ਸਤਿਨਾਮ ਜਪਿਆ ਕਰਹੁ ਅਰ ਧਰਮ ਦੀ
ਕਿਰਤ ਕੀਤਾ ਕਰੋ ਅਰ ਵੰਡ ਖਾਇਆ ਕਰੋ ਜਾਂ ਸੋ ਇਹੁ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕੇ
ਬਾਬਾ ਜੀ ਅਗੇ ਤੁਰੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੇਤਮਾਲ ਜੋ ਅਠਵਾਂ ਖੰਡ ਹੈ ਸੋ ਤਿਥੇ ਜਾ
ਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਸੋ ਤਿਥੇ ਦੇ ਸਭ ਲੋਕ ਦੇਵੀ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ
ਇਕ ਪਰਬਤ ਬਹੁਤ ਉਚਾ ਸੀ ਸੋ ਹਜਾਰ ਕੋਹ ਧੁਜਾ ਦੀ ਨਿਆਈ ਉਚਾ ਸੀ
ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਅਰ ਬਾਲਾ ਅਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਤਿਥੇ ਜਾਇ ਬੈਠੇ ਤਾਂ ਰਾਜੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ
ਨੇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਪਕੜ ਲਿਆ ਅਰ ਰਾਜੇ ਪਾਸ ਲੈ ਗਏ ਤਾਂ ਰਾਜੇ ਕਹਿਆ ਕਿ
ਅਜ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੇਵੀ ਦੀ ਭੇਟ ਦਿਆਂਗਾ ਸੋ ਢੋਲ ਬਜਾਇਕੇ ਅਰ ਨਾ
ਲ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਲੈਕਰ ਰਾਜਾ ਦੇਵੀ ਦੇ ਮੰਦਰ ਪਰ ਗਿਆ ਅਰ ਨਾਲ ਬਹੁ
ਤ ਲੋਕ ਗਏ ਜੋ ਸਭੁ ਲੋਕ ਉਥੇ ਦੇਵੀ ਦੇ ਡੇਹਰੇ ਪਰ ਜਾਇ ਇਕਠੇ ਹੋਏ
ਤਾਂ ਦੇ ਧੋਰੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਅਰ ਮਰਦਾਨਾ ਭੀ ਜਾਇ ਖੜੇ ਹੂਏ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਪੁ
ਛਿਆ ਹੇ ਬਾਲਿਆ ਤੈਨੂੰ ਤਾਂ ਹੁਣ ਝਟਕਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਾਲੇ ਕਹਿਆ
ਕਿ ਸਰੀਰ ਤਾਂ ਅਗੇ ਹੀ ਅਨਿਤ ਹੈ ਅਰ ਜੇੜਾ ਆਤਮਾ ਹੈ ਸੋ ਸਤ ਹੈ
ਅਰ ਓਹ ਤਾਂ ਕਦੇ ਮਰਨ ਵਿਚ ਆਂਵਦਾ ਹੀ ਨਹੀ ਤਾਂ ਤੇ ਏਹੋ ਝੂਠ ਹੈ ਜੋ ਕ
ਹਿੰਦੇ ਹੋ ਝਟਕਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਏਹ ਜੋ ਸਰੀਰ ਹੈ ਸੋ ਪੰਜਾਂ ਤਤਾਂ ਦਾ
ਇਕਠਾ ਹੋਇਆ ਅੰਸਿ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਸਰੀਰ ਬਿਨਸਤਾ ਹੈ ਤਾਂ
ਇਹ ਤਤਾਂ ਦੇ ਅੰਸ ਆਪਣਿਆਂ ਤਤਾਂ ਦੇ ਅੰਸਾਂ ਵਿਚ ਜਾਇ ਇਕਠੇ ਹੋ
ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਤਮਾਂ ਤਾਂ ਅਗੇ ਹੀ ਸਰਬ ਵਿਚ ਵਿਆਪਿਆ ਹੋਇਆ
ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮਰਨਾਂ ਅਰ ਜੀਵਣਾਂ ਭਰਮ ਕਰਕੇ ਭਾਸਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰ
ਤਾਂ ਕਾਲ ਦਾ ਗ੍ਰਾਸ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੇ ਕਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਰਖ
ਨਹੀ ਸਕਣਾਂ ਅਰ ਜੇ ਉਸ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀ ਆਇਆ ਤਾਂ ਛਿਹਿ ਸਕਾ

ਆਪ ਰਾਖਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰਾਜੇ ਨੇ ਚੰਡਾਲ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਜੋ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਰਬਾ ਕਰੋ ਸੋ
ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਚੰਡਾਲ ਨੇ ਤਲਵਾਰ ਉਠਾਈ ਤਾਂ ਦੇਵੀ ਦੀ ਜੋ ਪ੍ਰਤਮਾ ਸੀ ਤਿ

ਸਨੇ ਤਲਵਾਰ ਚੰਡਾ
ਲ ਦੇ ਹਥੋਂ ਖੋਹ ਕੇ
ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਮਾਰੀ ਤਾਂ
ਰਾਜੇ ਦਾ ਸਿਰ ਵ
ਖਰਾ ਹੋਇ ਗਿਆ ਫੇ
ਆਪਿ ਫਿਰ ਦੇਵੀ
ਕ੍ਰੋਧ ਕਰਕੇ ਹੋਰਨਾਂ
ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਲਵਾਰ ਚਲਾਵਣ ਲਗੀ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਨੇ ਦੇਵੀ ਦੇ ਹਥੋਂ ਤਲਵਾ
ਰ ਲੈ ਲਈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਹੇ ਦੇਵੀ ਏਹ ਰਾਜਾ ਤੇਰਾ ਉਪਾਸਕੀ ਹੈਸੀ
ਅਤੇ ਬਾਲਾ ਤਾਂ ਕਰਤਾਰ ਦਾ ਉਪਾਸਕ ਸੀ ਸੋ ਤੁਧ ਬਾਲੇ ਤਾਂ ਛੋਡ ਕੇ ਰਾ
ਜੇ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਮਾਰਿਆ ਤਾਂ ਦੇਵੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋ ਕਰਤਾਰ ਦੇ ਉਪਾਸਕੀ ਹੈਨ
ਤਿਨਾਂ ਦੀ ਮੈਂ ਦਾਸੀ ਹਾਂ ॥ ਤਾਂ ਜਿਤਨੇ ਲੋਕ ਹੈਸਨ ਸੋ ਸਭ ਬਾਬੇ ਦੇ ਅਤੇ ਮ
ਰਦਾਨੇ ਦੇ ਅਰ ਬਾਲੇ ਦੇ ਚਰਣਾ ਤੇ ਸੀਸ ਪਏ ਅਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਕਹਿ
ਆ ਕਿ ਰਾਜਾ ਮਹਾਂ ਪਾਪੀ ਹੈਸੀ ਪਰ ਤੁਸੀ ਸੰਤ ਪਤਤ ਪਾਵਨ ਹੋ ਸੋ ਇਸ
ਦਾ ਉਧਾਰੁ ਸੰਥੋਗੀ ਹੋਵਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਇਸ ਦੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਤਿ
ਲਕ ਦੇਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਰਾਜੇ ਦਾ ਸਿਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਰਾਜ ਤਿ
ਲਕ ਦਿਤਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾਮ ਉਸ ਦਾ ਧਰਮ ਨਾਮ ਰਖਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸਨੂੰ
ਉਪਦੇਸ ਕੀਤੇ ਜੋ ਆਏ ਗਏ ਸੰਤ ਸਾਧ ਦੀ ਟਹਲ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਤੂੰ
ਸਤਿਨਾਮ ਦਾ ਮੰਤ੍ਰ ਜਪਿਆ ਕਰ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਉਥੋਂ ਅਗੇ ਟੁਰੇ ਤਾਂ ਅ
ਰਬ ਖੰਡ ਜੋ ਨਵਾਂ ਖੰਡ ਹੈ ਅਰ ਹਰਿ ਵਰਖ ਖੰਡ ਭੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ
ਤਿਸ ਜਗਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਗਏ ਅਰ ਅਰਬ ਖੰਡ ਦਾ ਜੋ ਰਾਜਾ ਸਮੇਂ ਆਇ
ਚਰਨੀ ਲਗਾ ਅਰ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜੋ ਮੁਝੇ ਕੁਛ ਉਪਦੇਸ ਕਰੋ ਤਾਂ ਫਿਰ

ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਮਾਰੂ ਰਾਗ ਵਿਚ ਸਬਦ ਉਚਾਰਿਆ ॥ ਰਾਗੁ ਮਾਰੂ ਮ
ਹਲਾ ੧ ॥ ਬਿਮਲ ਮਝਾਰਿ ਬਸਸਿ ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਪਦਮਨਿ ਜਾਵਲ ਰੇ ॥
ਪਦਮਨਿ ਜਾਵਲ ਜਲ ਰਸ ਸੰਗਤਿ ਸੰਗਿ ਦੋਖ ਨਹੀ ਰੇ ॥੧॥ ਦਾਦਰ ਤੂ
ਕਬਹਿ ਨ ਜਾਨਸਿ ਰੇ ॥ ਭਖਸਿ ਸਿਬਾਲੁ ਬਸਸਿ ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ
ਨ ਲਖਸਿ ਰੇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਬਸੁ ਜਲ ਨਿਤ ਨ ਵਸਤ ਅਲੀਅਲ ਮੇਰ
ਚਚਾ ਗੁਨ ਰੇ ॥ ਚੰਦ ਕੁਮੁਦਨੀ ਦੂਰਹੁ ਨਿਵਸਸਿ ਅਨਭਉ ਕਾਰਨਿ ਰੇ ॥
੨॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਖੰਡੁ ਦੂਧਿ ਮਧੁ ਸੰਚਸਿ ਤੂ ਬਨ ਚਾਤੁਰ ਰੇ ॥ ਅਪਨਾ ਆ
ਪੁ ਤੂ ਕਬਹੁ ਨ ਛੋਡਸਿ ਪਿਸਨ ਪ੍ਰੀਤਿ ਜਿਉ ਰੇ ॥੩॥ ਪੰਡਿਤ ਸੰਗਿ ਵਸ
ਹਿ ਜਨ ਮੂਰਖ ਆਗਮ ਸਾਸ ਸੁਨੇ ॥ ਅਪਨਾ ਆਪੁ ਤੂ ਕਬਹੁ ਨ ਛੋ
ਡਸਿ ਸੁਆਨ ਪੂਛਿ ਜਿਉ ਰੇ ॥੪॥ ਇਕਿ ਪਾਖੰਡੀ ਨਾਮਿ ਨ ਰਾਚਹਿ ਇਕਿ
ਹਰਿ ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਰੇ ॥ ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਪਾਵਸਿ ਨਾਨਕ ਰਸਨਾ ਨਾਮੁ
ਜਪਿ ਰੇ ॥੫॥ ਤਿਸ ਕਾ ਪਰਮਾਰਥ ॥ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹੇ ਹੈਂ
ਕਿ ਜਿਸ ਤਲਾਵ ਮੈਂ ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਮੇਂ ਕਵਲਾਂ ਕੇ ਸਮੂਹ
ਬਸਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਡਡੂ ਭੀ ਜਲ ਵਿਚ ਵਸਦਾ ਹੈ ਅਰ ਡਡੂ ਸਿਬਾਲ ਖਾਂਦ
ਹੈ ਅਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੀ ਜੋ ਕਵਲ ਹੈਨ ਤਿਨ ਕੋ ਨਹੀ ਜਾਣਦਾ ਅਤੇ ਭਵ
ਰ ਅਰ ਭਵਰੀਆਂ ਬਾਗਾਂ ਦੇ ਬਨ ਵਿਚ ਵਸਦੀਆਂ ਹੈਨ ਪਰ ਕਉਲਾਂ
ਕੀ ਵਾਸਨਾ ਆ ਲੇਤੀਆਂ ਹਨ ਅਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਆਕਾਸ਼ ਮੇਂ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁ
ਈਆਂ ਜਲ ਮੇਂ ਹੋਤੀਆਂ ਹੈਨ ਪਰ ਜਿਧਰ ਜਿਧਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਿ
ਧਰ ਤਿਧਰ ਨਿਵਤੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਹੈਨ ਤੈਸੇ ਸੰਗਤ ਰੂਪੀ ਇਕ ਤਲਾਵ
ਹੈ ਅਰ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਗੁਣਾਂਨਵਾਦ ਅਰ ਸੰਤ ਜੋ ਹੈਨ ਸੋ ਕਵਲ ਹੈਂ ਅਰ
ਕੁਸੰਗੀ ਡਡੂ ਹੈ ਅਰ ਵਿਖਿਆ ਰੂਪੀ ਸਿਬਾਲ ਹੈ ਸੋ ਕੁਸੰਗੀ ਵਿਖਿਆਂ ਨੂੰ
ਭੋਗਦੇ ਹਨ ਪਰ ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਨਾਮੁ ਅਤੇ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ
ਅਰ ਜੇਹੜੇ ਜਾਗੀਆਸੀ ਭਵਰੇ ਹੈਨ ਸੋ ਦੂਰ ਸੇ ਆਇਕਰ ਮਹਾਰਾ
ਜ ਦਾ ਜਸ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਅਰ ਸਤਸੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਕਈ ਰੂਪੀ ਜੋ

ਜਾਗੀ ਆਸੀ ਦੇ ਮਨ ਹੈਨ ਜੈਸੇ ਰੋਗ ਰੂਪੀ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਬਚਨ ਸੁਨਕਰ ਪਏ
ਨਿਵਦੇ ਹੈਨ ॥ ਅਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤੇ ਖੰਡ ਅਰ ਦੁਧ ਅਤੇ ਮਾਖਿਓਂ ਜੇ ਤੂੰਬੇ ਦੇ
ਵਿਚ ਪਾਈਏ ਤਾਂ ਤੂੰਬਾ ਮਿਠਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਅਬਦ ਬਾਂਦਰਾਂ ਅਗੇ ਮੁੰਤ
ਆਣੀਆਂ ਪਾਈਏ ਤਾਂ ਰਾਜੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਪਰ ਛਾਣਿਆਂ ਤੇ ਰਾਜੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਤੈਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੂਪੀ ਸਬਦ ਸਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈਏ ਅਰ ਕੁੜਾਈਏ ਤਾਂ
ਹਉਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਅਰ ਜੈਸੇ ਪ੍ਰੇਤ ਤੇ ਭੁਗਲ ਆਪਣੀ ਪਰਕਿਰਤ
ਨਹੀਂ ਛੋੜਤੇ ਤੈਸੇ ਸਾਕਤ ਆਪਣਾ ਖੋਟਾ ਸੁਭਾਵ ਨਹੀਂ ਛੋੜਦੇ ਅਰ ਜੈਸੇ
ਕੁਤੇ ਦੀ ਪੂਛਲ ਭੀ ਸਿਧੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤੈਸੇ ਪੰਡਿਤਾਂ ਅਰ ਸਾਧਾਂ ਦੀ ਸੰਗ
ਤ ਭੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਖੋਟੇ ਕਰਮ ਨਹੀਂ ਛੋੜਤੇ ॥ ਅਰ ਇਕ ਪਖੰਡਵਾਸ
ਤੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਅਰ ਉਸ ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸੋ
ਪੂਰਬਲਾ ਲੇਖ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰਾਮ ਨਾ
ਮ ਜਪਦੇ ਰਹੋ ਸੋ ਤੁਸਾਡਾ ਉਧਾਰ ਇਸੇ ਕਰ ਹੋਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਬਚਨ ਸੁਣ
ਕੇ ਸਭ ਚਰਨੀ ਆਇ ਲਗੇ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਬਾਬਾ ਜੀ ਜੋ ਗੋਰ
ਖ ਦੇ ਤਪ ਦੀ ਜਾਗਾਂ ਹੈ ਅਰ ਗੋਰਖ ਨੇ ਇਕਾ ਇਕ ਤਿਲ ਖਾਕੇ ਜਿਥੇ ਜੋਗ
ਸਾਧਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਰ ਤਿਲ ਗਾਚੀ ਜਿਸ ਸਹਰ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ਅਰ ਸੁਣਿਆ
ਹੈ ਕਿ ਇਥੇ ਸਭੇ ਸਿਧ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਉਸ ਜਗਾਂ ਦਾ ਭੀ ਦਰਸਨ ਕਰੀ
ਏ ॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਉਥੋਂ ਟੁਰਕੇ ਤਿਲਗਾਚੀ ਦੇ ਬਾਹਰ ਆਇ ਉਤਰੇ
ਅਰ ਇਥੇ ਸਭੇ ਸਿਧ ਇਕਠੇ ਆਣ ਹੋਏ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਆਪਸ ਵਿਚ ਕਹਿਆ
ਕਿ ਜੇ ਅਸੀਂ ਨਾਨਕ ਵੇਦੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜੀਤਦੇ ਤਾਂ ਅਸਾਡਾ ਮਾਣ ਜਗਤ ਵਿ
ਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਸੋ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਉਨਾਂ ਇਕ ਤਿਲ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਾਬੇ ਦੇ
ਅਗੇ ਆਨ ਰਖਿਆ ਅਰ ਜਿਤਨੇ ਜਲ ਆਹਾਂ ਸੋ ਸਿਧਾਂ ਨੇ ਛਿਪਾ ਛਡਿਆ
ਅਰ ਸਿਧਾਂ ਇਹ ਮਨ ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰਿਆ ਕਿ ਇਕ ਤਿਲ ਬਾਬਾ ਕਿਸੇ
ਕਰ ਵਰਤਾਵੈਗਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਨੇ ਐਸਾ ਕੀਆ ਕਿ ਜੋ ਗੋਰਖ ਦਾ ਤੂੰਬਾ ਜਲ
ਦਾ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਸੋ ਡੁਲ੍ਹਾਇ ਦਿਤਾ ਤਾਂ ਨਦੀ ਹੋ ਚਲੀ ਅਰ

ਬਾਲੇ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਧੋਟ ਸੇ ਧੋਟਕੇ ਅਰ ਜਲ ਦਾ ਤੂੰਬਾ
ਭਰਪੂਰ ਕਰਕੇ ਸਭਨਾਂ ਸਿਧਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਵਰਤਾਇਆ ਤਾਂ ਸਿਧ
ਇਹ ਕਉਤਕ ਦੇਖਕੇ ਬਹੁਤ ਭੈਮਾਨ ਹੋਏ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੰਗਲਨਾਥ ਬੋਲਿਆ

ਕਿ ਹੇ ਨਾਨਕ ... ਜੀ ਅਗੇ ਇਥੇ
ਬਹੁਤ ਤਪਵ ... ਨੇ ਆਏ ਹਨ
ਪਰ ਸਿਧਾਂ ਦਾ ... ਬਲ ਸਭਨਾਂ
ਤੇ ਰਹਿਆ ਹੈ ... ਅਰ ਤੂੰ ਧਾਮੀ
ਧਾਂ ਉਰਿਆ ... ਪਣਾ ਬਲ ਪ
ਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ... ਤੂੰ ਬੜਾ ਸਚੀ
ਆਰ ਪੁਰਖ ... ਦਿਸ੍ਰਅਵਨਾ

ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੀ
ਰ ਤਾਂ ਪੰਜਾਂ ਭੂਤਾਂ ਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਆਤਮਾਂ ਸਭ ਵਿਚ ਇਕੋ ਹੀ ਹੈ ਪਰ ਕਰਤਾ
ਰ ਦੇ ਨਾਮ ਬਿਨ ਸਭ ਅਧੋਗਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਨਾਮ ਜਪਦੇ
ਹਨ ਸੋ ਨਾਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਗਿਆਨ ਬਿਨਾ ਮੁ
ਕਤਿ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋ ਅਠ ਪਹਰ ਨਾਮ ਦਾ ਅਭਿਆ
ਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਈਸ੍ਵਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਗਿਆਨ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਰਾਮਕਲੀ ਰਾਗ ਵਿਚ ਇਕ ਅਸਟਪਦੀ
ਆਖੀ ॥ ੴ ਰਾਗੁ ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਜਗੁ ਪਰਬੋਧਹਿ ਮ
ੜੀ ਬਧਾਵਹਿ ॥ ਆਸਣੁ ਤਿਆਗਿ ਕਾਹੇ ਸਚੁ ਪਾਵਹਿ ॥ ਮਮਤਾ ਮੋਹੁ ਕਾ
ਮਣਿ ਹਿਤਕਾਰੀ ॥ ਨਾ ਅਉਧੂਤੀ ਨਾ ਸੰਸਾਰੀ ॥੧॥ ਜੋਗੀ ਬੈਸਿ ਰਹਹੁ ਦੁ
ਬਿਧਾ ਦੁਖੁ ਭਾਗੈ ॥ ਘਰਿ ਘਰਿ ਮਾਗਤ ਲਾਜ ਨ ਲਾਗੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਗਾਵਹਿ ਗੀਤ ਨ ਚੀਨਹਿ ਆਪੁ ॥ ਕਿਉ ਲਾਗੀ ਨਿਵਰੈ ਪਰਤਾਪੁ ॥ ਗੁ
ਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਰਚੈ ਮਨ ਭਾਇ ॥ ਭਿਖਿਆ ਸਹਜ ਵੀਚਾਰੀ ਖਾਇ ॥੨॥
ਭਸਮ ਚੜਾਇ ਕਰਹਿ ਪਾਖੰਡੁ ॥ ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਸਹਹਿ ਜਮ ਡੰਡੁ ॥ ਫੂਟੈ

ਆਪ ਭੀਖਨ ਪਾਇਆ ॥ ਬਿਧਨ ਬਾਧਿਆ ਅਵੈ ਜਾਇ ॥ ਗੁਰ ॥ ਗੋਬਿੰਦ ਨਰਾ
ਹਿ ਜਤੀ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ॥ ਮਾਈ ਮੰਗਤ ਤ੍ਰੈ ਲੋਭ ਵਿਹਾ ॥ ਕਿਮ ਦਾਇਆ ਨਾ ਤੇ
ਜੋਤਿ ਉਜਾਲਾ ॥ ਬ੍ਰਤ ਭ੍ਰਤੇ ਸਰਬ ਜੋਤਿ ਜਾਲਾ ॥੪॥ ਭੇਖ ਕਰਹਿ ਖਿੰਥਾ ਬਹੁ
ਥਟੂਆ ॥ ਝੂਠੈ ਖੇਲ ਖੇਲੈ ਬਹੁ ਨਟੂਆ ॥ ਅੰਤਰਿ ਅਗਨਿ ਚਿੰਤਾ ਬਹੁ
ਜਾਰੇ ॥ ਵਿਣੁ ਕਰਮਾ ਕੈਸੇ ਉਤਰਸਿ ਪਾਰੇ ॥੫॥ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਫਟਕ ਬਨਾਈ ਕਾਨਿ
ਮੁਕਤਿ ਨਹੀ ਬਿਦਿਆ ਬਿਗਿਆਨਿ ॥ ਜਿਹਵਾ ਇੰਦ੍ਰੀ ਸਾਦਿ ਲੋਭਾਨਾ ॥ ਪ
ਸੂ ਭਏ ਨਹੀ ਮਿਟੈ ਨੀਸਾਨਾ ॥੬॥ ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ ਲੋਗਾ ਤ੍ਰਿਬਿਧਿ ਜੋਗਾ ॥ ਸ
ਬਦੁ ਵੀਚਾਰੈ ਚੂਕਸਿ ਸੋਗਾ ॥ ਊਜਲੁ ਸਾਚੁ ਸੁ ਸਬਦੁ ਹੋਇ ॥ ਜੋਗੀ ਜੁ
ਗਤਿ ਵੀਚਾਰੇ ਸੋਇ ॥੭॥ ਤੁਝ ਪਹਿ ਨਉ ਨਿਧਿ ਤੂ ਕਰਣੈ ਜੋਗੁ ॥ ਥਾਪਿ ਉ
ਥਾਪੇ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਗੁ ॥ ਜਤੁ ਸਤੁ ਸੰਜਮੁ ਸਚੁ ਸੁਚੀਤੁ ॥ ਨਾਨਕ ਜੋਗੀ ਤ੍ਰਿ
ਭਵਣ ਮੀਤੁ ॥੮॥੨॥ ਤਾਂ ਫੇਰ ਜੋਗੀਆਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਬਦ ਦਾ
ਸਾਨੂੰ ਅਰਥ ਸੁਣਾਵੋ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜੋਗੀ ਜੋ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਤਿਨਾਂ ਦੇ ਹ੍ਰਿ
ਦੇ ਵਿਚ ਮਾਇਆ ਦਾ ਮੋਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਗਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੋਧ ਦੇਂਦੇ ਅਤੇ ਮ
ੜੀਆਂ ਬੰਧ ਬੈਠਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਸਣ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਦੁਆਰੇ ਦੁਆਰੇ
ਪਰ ਪਏ ਫਿਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਚ ਕਿਥੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਮਮਤਾ ਦੇ ਮੋ
ਹੇ ਹੋਏ ਅਰ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੇ ਹਿਤਕਾਰੀ ਹੈਨ ਅਰ ਨਾਂ ਤਾਂ ਅਉਧੂਤ ਹਨ
ਅਰ ਨਾਂ ਤਾਂ ਸੰਸਾਰੀ ਹੈਨ ॥੧॥ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਜੋਗੀ ਜੋ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਆਸ
ਣ ਉਪਰ ਬੈਠਾ ਰਹੇਂ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਸਥਪਤਾਂ ਹੋਵੇ ਅਪਣੇ ਸੋਤ ਦੁਬਿ
ਧਾ ਤੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚੋਂ ਦੂਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜੋ ਆਸਣ ਨੂੰ ਛਡ ਕੇ ਘਰ ਘਰ ਮੰ
ਗਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਝੁਕ ਕੇ ਸਰਮ ਨਹੀਂ ਆਂਵਦੀ ਜੋ ਤੂੰ ਕਰਤਾਰ ਦੇ ਸ਼ਿਦ
ਕ ਤੇ ਨਹਿ ਰਿਹਾ ॥ ਰਹਾਉ ॥ ਤੇ ਸਬਦ ਗਾਉਂਦਾ ਹੈਂ ਅਰ ਆਪਣੇ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਨ
ਹੀਂ ਚੀਨਦਾ ਅਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾਂ ਦੀ ਜੋ ਅਗਨ ਹੈ ਸੋ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਲਾਂਵਦੀ
ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਰ ਬੁਝਦੀ ਨਹੀਂ ਸੋ ਜੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਨਾਲ ਰਪੇ ਤੇ ਭਾਉ ਕ
ਰੇ ਤੇ ਭਿਖਿਆ ਸਹਜ ਦੀ ਆਈ ਹੋਈ ਵੀਚਾਰ ਕੇ ਖਾਏ ਤਾਂ ਵੀ ਸਰੂਪ ਨੂੰ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਂਦੇ ਅਤੇ ਜੋ ਹਠ ਤੇ ਪਾਖੰਡ ਵਾਸਤੇ ਬਿਭੂਤ ਲਾਂਵਦੇ ਹਨ ਸੋ ਮਾਇਆ
ਦੇ ਮੋਹੇ ਹੋਏ ਜਮ ਦਾ ਡੰਡ ਸਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜਬ ਲਗ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿ
ਲਕੇ ਨਾਮ ਦੀ ਭਿਖਿਆ ਨਾ ਲਵੇ ਤਾਂ ਸਰੀਰ ਛੁਟੇ ਗਾ ਅਰ ਵਾਸਨਾਂ ਦੇ ਬੰ
ਧਨਾਂ ਦਾ ਬਧਾ ਆਵੈ ਜਾਵੈ ਗਾ ॥੩॥ ਅਰ ਜੋ ਬਿੰਦ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰਖਦੇ ਤੇ
ਆਪਨੂੰ ਜਤੀ ਕਹਾਂਵਦੇ ਹੈਨ ਅਤੇ ਮਾਇਆ ਨੂੰ ਮੰਗਣ ਵਾਸਤੇ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ
ਵਿਚ ਭ੍ਰਉਂਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਦਇਆ ਜੀਆਂ ਉਤੇ ਨਹੀ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਗਿਆ
ਨ ਦੀ ਜੋਤ ਦਾ ਉਜਾਲਾ ਉਨਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੋ ਸਭ ਜੰਜਾਲ
ਵਿਚ ਡੁਬੇ ਹੋਏ ਹੈਨ ਅਰ ਬਾਹਰੋਂ ਭੇਖ ਬਨਾਂਵਦੇ ਹੈਨ ਅਤੇ ਖਿੰਥਾ ਪਾਉਂਦੇ
ਹਨ ਅਰ ਬਾਟ ਬਨਾਉਂਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਝੂਠਾ ਖੇਲ ਨਟਾਂ ਦੀ ਨਿਆਈ ਕਰਦੇ ਹੈ
ਨ ਅਰ ਅੰਤਰ ਚਿੰਤਾਂ ਦੀ ਅਗਨ ਕਰ ਪਏ ਦਧਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਨਾਮ
ਦਾਨ ਇਸਨਾਨ ਦੇ ਪਾਰ ਕੈਸੇ ਉਤਰੈਂ ॥੫॥ ਅਰ ਫਟਕ ਦੀਆਂ ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ
ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਪਾਉਂਦੇ ਹੈਨ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀ ਹੋਈ
ਤਾਂ ਮੁਕਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਤੀ ਅਰ ਜੋ ਰਸਨਾ ਤੇ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਦੇ ਸੁਆਦ ਵਿਚ ਲੋਭ
ਹੋਏ ਹੈਨ ਸੋ ਪਸੂਆਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈਨ ਅਰ ਆਰਜਾ ਭੀ ਪਸੂਆਂ ਦੇ ਸਮਾਨ
ਤਿਨਾਂ ਦੀ ਬੀਤਦੀ ਹੈ ॥ ਅਰ ਲੋਕ ਭੀ ਤਿਨਾਂ ਗੁਣਾਂ ਵਿਚ ਵਿਆਪੇ ਹੋਏ ਹੈ
ਨ ਅਰ ਜੋਗੀ ਭੀ ਤਿਨਾਂ ਗੁਣਾਂ ਵਿਚ ਵਿਆਪੇ ਹੋਏ ਹੈਨ ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਦੇ
ਸਬਦ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹਨ ਉਨਾਂ ਦੇ ਮਨ ਦਾ ਸ਼ੋਕ ਮਿਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸਚੇ ਸ
ਬਦ ਕਰਕੇ ਮਨ ਉਨਾਂ ਦੇ ਉਜਲ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜੋਗ ਦੀ ਜੁਗਤਿ ਭੀ ਸੋ
ਈ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹੈਨ ॥੭॥ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਪਾਸ ਨੌ ਨਿਧਾਂ ਹਨ ਅਰ ਓਹ ਕ
ਰਨੇ ਜੋਗ ਹੈਨ ਸੋ ਜੇ ਓਹ ਚਾਹੁਨ ਤਾਂ ਅਗਿਆਨੀਆਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਦੇ
ਕੇ ਭੀ ਮੁਕਤ ਕਰ ਲੈਨ ਪਰ ਸਤ ਅਰ ਜਤ ਅਰ ਸੰਜਮ ਜਿਸ ਦੇ ਚਿਤ ਵਿ
ਚ ਹੋਏ ਹਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਕਿ ਸੋਈ ਜੋਗੀ ਤ੍ਰਿਹੁ ਭਵਣਾਂ
ਨੂੰ ਮੀਤ ਹੈ ॥ ਸੋ ਜਾਂ ਏਹ ਸਬਦ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤਾਂ ਜੋਗੀਆਂ ਕਹਿਆ ਕਿ
ਮਨ ਵਿਚ ਵਿਖਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵਾਸਨਾਂ ਖਰਤ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹੈਨ ਅਰ ਮਨ ਥੀ

ਫੁਰਦੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸੋ ਇਹ ਮਨ ਬੀ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਨਸ਼ਟ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿ
ਆ ਕਿ ਜੇ ਜਗਤ ਨੂੰ ਝੂਠ ਕਰ ਜਾਣੈ ਤਾਂ ਵਾਸਨਾਂ ਮਿਟਦੀਆਂ ਹੈਨ ਅਰ
ਜੋਗੀ ਜੋ ਹੈਨ ਸੋ ਜਿਤ ਵੇਲੇ ਸਮਾਧ ਲਾਇ ਦੇਹਿਨ ਤਾਂ ਵਾਸਨਾਂ ਮਿਟਜਾ
ਦੀਆਂ ਹੈਨ ਪਰ ਜੋ ਸਵੇਲੇ ਸਮਾਧ ਥੀ ਲਾਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਤਾਂ ਫੇਰ ਵਾਸਨਾਂ
ਉਪਜਆਂਵਦੀਆਂ ਹੈਨ ਅਤੇ ਜੋ ਗਿਆਨੀ ਜੋਗੀ ਹੁੰਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਸਮਾਧ
ਵਿਚ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਸਨਾ ਫੁਰਦੀਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਰ ਫੇਰ ਜੋ ਸਵੇਲੇ ਸਮਾ
ਧ ਥੀ ਉਤਰਦੇ ਹੈਨ ਤਿਤ ਵੇਲੇ ਵਿਦਾਂਤ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੈਨ ਅਤੇ ਜਗਤ
ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਅਨਿਤ ਭਾਸਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਸਨਾਂ ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਫੁਰਦੀ
ਆਂ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਜੋਗ ਕਰਕੇ ਵਾਸਨਾ ਤੁਰਤ ਖੀਣ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹੈਨ
ਕਿ ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਤੁਰਤ ਖੀਣ ਹੋਂਦੀਆਂ ਹੈਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਅਧ
ਕਾਰੀ ਉਤੇ ਵਾਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜਿਨਾਂ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਘਰ ਬਾਰ ਦੇ ਤਿਆਗ ਛ
ਡੇ ਹੈਨ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋਗ ਕਰ ਤੁਰਤ ਗਿਆਨ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਹੜੇ ਵਿਵਹਾਰੀ
ਹਨ ਅਰ ਉਨਾਂ ਥੀ ਜੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਂਦਾ ਸੋ ਇਹ ਭਗਤ ਕਰ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪ
ਤ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਕਯੋਂ ਕਿ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਪੰਖੀ ਦੇ ਭਗਤਿ ਅਰ ਜੋਗ ਦੋਨੋ ਪੰ
ਖ ਹੈਨ ਸੋ ਜੇ ਦੋਨੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਤੋ ਗਿਆਨ ਇਸਥਿਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ
ਅਰ ਜੋ ਇਕ ਇਕ ਭੀ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਭੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾ
ਪਤ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਗੇ ਦੋਨੋਂ ਸਹਾਇਕ ਹੋ ਵਰਤਤੇ ਹੈਨ ਅਰ ਜਿਸ ਸ
ਮੇਂ ਇਕਤ੍ਰ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਤੇ ਵਾਸਨਾਂ ਰੋਕਕੇ ਸਮਾਧ ਵਿਚ ਇ
ਸਥਿਰ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਵਿਵਹਾਰ ਵਲ ਸੁਰਤਿ ਆਂਵਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮ
ਨ ਨੂੰ ਸਬਦ ਵਿਚ ਇਕੇ ਨਾਮ ਵਿਚ ਜੋੜਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਕੋਈ ਵਿਵਹਾਰ ਦੀ
ਕਿਰਿਆ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਭੀ ਈਸਰ ਨੂੰ ਸਚਾ ਜਾਣਕੇ ਅਤੇ ਸਚਾ ਹੋਕੇ ਕਰ
ਮ ਕਰਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਜੋ ਅਹਾਰ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਕਰਨੀ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਭੀ ਈਸ
ਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਅ
ਲਪ ਅਹਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਭਗਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਟਹਲ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਅਤੇ ਸ੍ਰਿਆ ਸੰਕਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮੁ ਜਪਦਾ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਭਗਤ ਕਰ
ਭਗਤ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੋਗਾ ਬਿਨਾ ਗਿਆਨ ਦੇ ਮੁਕਤ
ਨਹੀ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਜੋ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਭਗਤਿ ਹੈ ਸੋ ਗਿਆਨ ਬਿਨਾ ਹੀ
ਈਸਰ ਨੂੰ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਰ ਜਦ ਈਸਰ ਮਾਇਆ
ਦੀ ਉਪਾਧ ਛੋਡ ਕਰ ਸੁਧ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਲੀਨ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਭਗਤਿ ਭੀ
ਉਸੇ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਗਤਿ ਦੇ ਅਧਕਾਰੀ
ਬਹੁਤ ਹਨ ਅਰ ਜੋਗ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋਗੀ ਭੀ ਹੋਕਾਮ ਬਿਨਾ
ਭਗਤਿ ਦਾ ਰਿਦਾ ਜਿਸ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਸੋਭਾ ਪਾਂਵਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਭਗਤ ਸਭ
ਸ ਦਾ ਮੁਕਟ ਹੈ ਤੇ ਜੋਗੀ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਮਾਇਆ ਛਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅ
ਰ ਕਰਮਕਾਂਡੀ ਨੂੰ ਭੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਮਾਇਆ ਛਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਰ ਬੈ
ਰਾਗੀ ਨੂੰ ਭੀ ਛਲਦੀ ਹੈ ਅਰ ਤਪ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭੀ ਛਲਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਕ
ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛਲ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਇਆ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਨਟਣੀ ਹੈ
ਅਰ ਭਗਤੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ ਪਤਿਬ੍ਰਤਾ ਇਸ
ਤ੍ਰੀ ਤੇ ਨਟਣੀ ਦਾ ਬਲ ਨਹੀਂ ਪੈ ਸਕਦਾ ਅਰ ਗਿਆਨ ਤੇ ਆਦਿ ਲੈ ਕਰ
ਜਿਤਨੇ ਕਰਮ ਹੈਨ ਸੋ ਸਭ ਪੁਰਖ ਹੈਨ ਅਰ ਭਗਤੀ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਨਾਰੀ ਹੈ ਸੋ
ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮੋਹਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨਹੀਂ ਮੋਹ ਸਕਦੀ
ਤਾਂ ਤੇ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਭਗਤਿ ਸਭ ਸੋ ਵਿਸੇਖ ਹੈ ॥ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ
ਅਤੀਤਾਂ ਵਿਚ ਭਗਤੀ ਵਿਸੇਖ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਵਿਚ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿ
ਆ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਨਿਹਕਪਟ ਭਗਤ ਹੋਵੈ ਸੋਈ ਵਿਸੇਖ
ਹੈ ਪਰ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਦੀ ਜੋ ਭਗਤਿ ਹੈ ਸੋ ਸਾਧ ਸੰਤ ਦੀ ਟਹਿਲ ਕਰਨੀ ਅਤੇ
ਅਤੀਤ ਦੀ ਜੋ ਭਗਤਿ ਹੈ ਸੋ ਤਪ ਕਰਨਾ ਅਰ ਅਭਿਮਾਨ ਤੇ ਕ੍ਰੋਧ ਨੂੰ ਰੋਕ
ਣਾ ॥ ਅਰ ਰਾਜਸੀ ਤਪ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਕਰਮਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਸਬਦ ਵਿ
ਚ ਲਾਵਣਾ ॥ ਅਤੇ ਸਾਤਕੀ ਤਪ ਵਾਸਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਕੇ ਮਨ ਸਬਦ ਨੂੰ
ਲਾਵਣਾ ਕਿਉਂ ਜੋ ਕ੍ਰੋਧ ਰੂਪੀ ਜੇਹੜੀ ਅਗਨਿ ਹੈ ਸੋ ਤਪ ਦੇ ਬਲ ਨੂੰ ਦਗਧ

ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਤੁਸੀਂ ਭੀ ਨਿਮ੍ਰਤਾ ਨੂੰ ਹਿਰਦੇ ਵਿਖੇ ਧਾਰੋ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਕਹਿਆ
ਜੋਗ ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਅੰਤਾਕਰਨ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਂਦਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋ ਮ
ਨ ਨੂੰ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਵਿਚ ਜੋੜਨਾ ਹੈ ਸੋ ਏਹੋ ਜੋਗ ਹੈ ਅਰ ਏਸੇ ਕਰ
ਕੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਸੁਧ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਕਯੋਂ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਮਿਲਨੇ ਦੇ ਚਾਰ
ਦੁਆਰੇ ਹੈਨ ਸੋ ਪ੍ਰਥਮੇਂ ਸਤਸੰਗ ਹੈ ਅਰ ਬਤੁਰੇ ਸੁਤ ਹੈ ਜੋ ਸੰਚ ਬੇ
ਨਾਂ ਅਤੇ ਤੀਸਰਾ ਸੰਤੋਖ ਹੈ ਅਰ ਚੌਥਾ ਸਮ ਦਮ ਹੈ ॥ ਸੋ ਇਨਾਂ ਚਹੁ
ਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਭਟੇਂਕੇ ਗਹ੍ਰਿਓਂ ਦੁਆਰਿਓਂ ਆਦੇ ਤਾਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾ
ਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਭਾਵੇਂ ਅਤੀਤ ਹੋਵੇ ਅਰ ਭਾਵੇਂ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਹੋਵੇ ਸੋ ਇਨਾਂ
ਚਹੁੰ ਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਜੋ ਆਵੇਗਾ ਸੋਈ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ
ਅਤੇ ਸਤਸੰਗ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਕਲਜੁਗ ਰੂਪੀ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਜਹਾਜ਼
ਹੈ ਅਤੇ ਸਤ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਚਾਰੇ ਦੁਆਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੈਸੇ ਬਨ
ਮੈਂ ਅਗਨ ਲਗਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਭ ਮ੍ਰਿਗ ਦਗਧ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਉਨਸੇ
ਮ੍ਰਿਗ ਭੁਜਕੇ ਨਦੀ ਵਿਚ ਜਾਇ ਪ੍ਰਵੇਸ ਕਰਤੇ ਹੈਨ ਸੋ ਬਨਾਂ ਦਿਆਂ ਮ੍ਰਿ
ਗਾਂ ਨੂੰ ਸੜਦਿਆਂ ਦੇਖਕੇ ਆਪ ਸੀਤਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਨ
ਰਹਦੇ ਹਨ ॥ ਸੋ ਤੈਸੇ ਜਗਤ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਤ੍ਰਿਸਨਾਂ ਦੀ ਅਗਨ ਵਿਚ ਪ
ਇਆ ਜਲਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਜੋ ਆਇ ਪਾਇੰਦੇ ਹਨ ਸੋ
ਸੀਤਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਗੰਗਾ ਜੋ ਨਦੀ ਹੈ ਸੋ ਅਸਥਵਰ ਹੈ ਕਯੋਂ
ਜੋ ਵਿਧ ਸੰਜੁਗਤਿ ਉਥੇ ਜਾਇ ਇਸਨਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਦਿਆਂ
ਪਿਛਲਿਆਂ ਪਾਪਾਂ ਨੂੰ ਕਟਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗੋਂ ਉਸਦਿਆਂ ਪਾਪਾਂ ਅਰ
ਵਣ ਨੂੰ ਸਮਰਥ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ॥ ਅਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਇ
ਸਦੇ ਵਿਚ ਆਇਆਂ ਹੋਇਆਂ ਪਿਛਲੇ ਪਾਪ ਤਾਂ ਮਿਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਅਰ ਜੋ ਉਨਾਂ ਦੇ ਬਚਨ ਸੁਣੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅਗੋਂ ਪਾਪਾਂ ਦੀਆਂ ਸਧ੍ਰੂੰ
ਹਟ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹੈਨ ਅਤੇ ਗੰਗਾ ਵਿਚ ਜੋ ਪਰਵੇਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਸਮੁੰ
ਦ੍ਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਸਬਦ ਦਾ ਅਭਿ

ਆਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੋ ਏ ੩੧੫
ਸੋ ਸੰਗ ਮਿਲੀਆ ਹੈ ॥ ਸੋ ਇਹ ਵਚਨ ਸੁਨਕੇ ਸਿਧ ਸਭ ਚਰਨੀ ਲਗੇ
॥ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਏਥੇ ਸੇਤ ਬੰਧ ਰਾਮੇਸਰ ਹੈ ਜੋ ਜਿਥੇ ਰਾਮ
ਜੀ ਨੇ ਪਰਬਤਾਂ ਦੀ ਪੁਲ ਬਧੀ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਜਗਾਂ ਦਾ ਭੀ ਦਰਸਨ ਕਰੀਏ
ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਅਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਤੇ ਬਾਲਾ ਤਿਨੇ ਪੁਲ ਤੇ ਆਏ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਪੁ
ਛਿਆ ਬਾਬਾ ਜੀ ਸਿਵ ਦਾ ਜੋ ਏਥੇ ਲਿੰਗ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸ ਨੇ ਥਾਪਿਆ ਹੈ ਤਾਂ
ਬਾਬੇ ਬੋਲਿਆ ਜਬ ਮਹਾਰਾਜ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਪਾਰ ਉਤਰਨ ਲਗੇ ਹੈਨ
ਤਾਂ ਬਾਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਕੀਤੀ ਜੋ ਪਹਾੜ ਉਠਾਲਿਆਵੋ ਸੋ ਪ੍ਰਥਮੇ ਜੋ
ਆਰੰਭ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਪੂਜਾ ਅਰ ਅਰਦਾਸ ਕਰ ਲਈ
ਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਵਿਪ੍ਰਨ ਕੇ ਈਨਗੀ ਪਉਂਦਾ ਸੋ ਏਸੀ ਲੀਏ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ
ਇਥੇ ਸਿਵ ਦਾ ਲਿੰਗ ਅਸਥਾਪਨ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਥਮੇ ਪੂਜਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਹੁ
ਤੇ ਪਰਬਤਾਂ ਤੇ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਪਰ ਪੁਲ ਬੰਨਕੇ
ਪਾਰ ਲੰਘੇ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਜਿਤਾਂ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਹੈ ਸਨ ਸੋ ਨਾਮ
ਲਿਖਕੇ ਪਾਰ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਲੰਘੇ ਹੈਨ ਕਹੇ ਕਿ ਜੇ ਚਾਹਨਿ ਆਹ ਤਾਂ ਸਮੁੰਦ੍ਰ
ਸੁਕਾਇ ਛਡਨ ਆਹ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਵੀਚਾਰਿਆ
ਜੋ ਮੇਰਾ ਤਾਂ ਦਰਸਨ ਸਭਨਾਂ ਨਹੀ ਕਰਨਾਂ ਅਤੇ ਨਾਮ ਜਪਕੇ ਸਭਨਾਂ ਪਾਰ
ਉਤਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਕਾ ਮਹਾਤਮ ਆਪੇ ਦਿਖਾਇ ਜਾਵੇਂ
ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਚਲੋ ਤੁਸਾਨੂੰ ਲੰਕਾ ਦਾ ਭੀ ਦਰਸਨ ਕਰਵਾਈਏ
ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਪੁਲ ਦੇ ਉਪਰ ਦੀ ਲੰਘੇ ਚਲੀਏ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ
ਪੁਲ ਤਾਂ ਤ੍ਰੁਟੀ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰ ਜਿਸ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਪੁਲ ਬਧੀ ਹੈ ਉਸੇ ਦਾ ਮਦ
ਆਸਰੇ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਲੈ ਜਾਵਾਂ ਗੇ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਅਤੇ ਬਾਲੇ
ਨੂੰ ਲੈਕਰ ਤੁਰਿਆ ਤਾਂ ਅਗੇ ਜਾਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਇਕ ਮਠ ਪਇਆ ਹੈ ਸੀ ਸੋ
ਪਚੀਸ ਜੋਜਨ ਲੰਬਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋਜਨ ਭਰ ਚੌੜਾ ਸੀ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਅਤੇ ਮਰ
ਦਾਨਾ ਤਿਨੇ ਉਸੇ ਰਾਹੇ ਹੀ ਚਲੇ ਸੋ ਜਾਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਜਾਂ ਮਠ ਦੇ ਸਿਰੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ

ਮਛ ਦਾ ਵਡਾ ਸਰੀਰ ਵੇਖਕੇ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਬਾਬਾ ਜੀ ਜੇ ਏਹ ਮਛ ਸਾਨੂੰ
ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਨਿਗਲ ਲਵੇ ਪਰ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਭੈ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਕਾਹਿ ਦਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ

ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤੁ
ਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਬੈਠ ਜਾਵੋ
ਅਸਾਂ ਮਛ ਨਾਲ ਇ
ਕੋਈ ਗਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ
ਹੈਂ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਮਰਦਾ
ਨਾ ਤੇ ਬਾਲਾ ਤਿਨੇ ਬੈ
ਠ ਗਏ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਪੁ
ਛਿਆ ਭਾਈ ਤੂੰ ਕਵਨ ਹੈਂ ਅਰ ਤੁਧ ਮਛ ਦਾ ਰੂਪ ਕਿਸ ਕਰਕੇ ਧਾਰਿਆ ਹੈ
ਤਾਂ ਉਸ ਕਹਾ ਜੀ ਮੈਂ ਰਾਜੇ ਜਨਕ ਦਾ ਸਿਖ ਸਾਂ ਅਰ ਇਕ ਸਮੇਂ ਬਾਰਾਂ ਬ
ਰਸਾਂ ਦੀ ਜਲ ਦੀ ਤਪਸਿਆ ਦਾ ਆਰੰਭ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਰ ਨਦੀ ਵਿਚ ਕੰ
ਠ ਪ੍ਰਯੰਤ ਜਲ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸਾਂ ਅਤੇ ਜਦ ਯਾਰਾਂ ਬਰਸ ਬੀਤ
ਗਏ ਤਾਂ ਰਾਜਾ ਜਨਕ ਨਦੀ ਤੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਆਇਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਜਾਇ ਚਰ
ਨੀ ਲਗਾ ਤਾਂ ਰਾਜੇ ਕਹਿਆ ਤੁਧ ਬਹੁਤ ਤਪੁ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੁਣ ਚਲ ਕਰ
ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵ ਕਰ ਅਤੇ ਗੋਬਿੰਦ ਦਾ ਜਸ ਸੁਣ ਜੋ ਤੇਰਾ ਉਧਾਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ
ਮੈਂ ਕਹਿਆ ਜੀ ਇਕ ਬਰਸ ਮੇਰੀ ਹੋਰ ਤਪਸਿਆ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਰਾਜੇ
ਕਹਿਆ ਤੁਧ ਅਸਾਡੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਕੋਈ ਬਡਾ ਜਲ ਦਾ
ਜੀਵ ਹੋਵੇਂਗਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਸਿਰ ਪਾਇਆ ਅਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਜੋ ਮੇਰਾ
ਉਧਾਰ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਜਦ ਮਹਾਰਾਜ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰ
ਹਮ ਕਲਜੁਗ ਦੇ ਉਧਾਰ ਵਾਸਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰ
ਨਗੇ ਅਰ ਤੂੰ ਮੱਛ ਹੋਵੇਂਗਾ ਸੋ ਤੇਰੇ ਉਤੇ ਚਰਨ ਰਖਣਗੇ ਤਦ ਤੇਰਾ ਉ
ਧਾਰੁ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਹਿਆ ਜੀ ਮੈਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਜਾਣਾਂਗਾ ਜੋ ਇਹ ਗੁਰੂ ਨਾ
ਨਕ ਜੀ ਹੈਨ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਦ ਤੇਰੇ ਉਤੇ ਚਰਨ ਰਖਣਗੇ ਤਾਂ

ਤੈਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮ ਦੀ ਸੋਝੀ ਹੋਇ ਆਵੇਗੀ ਸੋ ਹੁਣ ਤੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦਰਸਨ ਕ
ਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਸੋਝੀ ਹੋਇ ਆਈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਸੀ ਹੁਣ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਜੋ ਮੇਰਾ ਉ
ਧਾਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕਲਜੁਗ ਵਿਚ ਲਖ ਬਰਸ ਤਪ ਕੀਤਿ
ਆਂ ਜੋ ਫਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਰ ਤ੍ਰੇਤੇ ਵਿਚ ਦਸ ਹਜਾਰ ਬਰਸ ਤਪ ਕੀਤਿਆਂ ਫ
ਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਰ ਦੁਆਪੁਰ ਵਿਚ ਇਕ ਹਜਾਰ ਬਰਸ ਤਪ ਕੀਤਿਆਂ ਫਲ
ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਸੋ ਕਲਜੁਗ ਵਿਚ ਇਕ ਦਿਨ ਦੇ ਭਜਨ ਕੀਤਿਆਂ ਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਅਠ ਪਹਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜਪਦਾ ਰਹੁ ਸੋ ਅਸੀ ਭੀ ਅਜ
ਰੁਰਾਇਥੇ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਰ ਭਲਕੇ ਤੇਰਾ ਉਧਾਰ ਕਰਕੇ ਅਸੀ ਜਾਵਾਂ
ਗੇ ਤਾਂ ਓਹ ਅਠ ਪਹਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜਪਦਾ ਰਿਹਾ ਸੋ ਜਾਂ ਝਲਾਂਘ ਹੋਈ
ਤਾਂ ਓਹ ਮਛ ਦਾ ਸਰੀਰ ਛੋਡਕੇ ਅਤੇ ਜੋਤ ਦਾ ਸਰੂਪ ਧਾਰਕੇ ਅਰ ਬਾਬੇ

ਦੇ ਅਗੇ ਮਥਾ ਟੇਕਕੇ ਬੈਕੁੰਠ
ਧਾਮਨੂੰ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਯਾ
ਅਰ ਅਕਾਸ ਮੰਡਲ ਮੈਂ ਬਹੁ
ਤ ਮੰਗਲ ਕੇ ਬਾਜੇ ਬਜੇ ਅ
ਰ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਸਭਨਾਂ ਦੇਵ
ਤਿਆਂ ਕੀਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਗੁਰੂ
ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਬਾਲੇ ਅਰ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਅਖੀ
ਆਂ ਮੀਟੋ ਸੋ ਜਦ ਉਨਾਂ ਅਖੀਆਂ ਮੀਟਕੇ ਖੋਲੀਆਂ ਤਾਂ ਕੀ ਵੇਖਦੇ ਸੋ ਲੰ
ਕਾ ਦਾ ਬੁਰਜ ਅਤੇ ਕਿਲਾ ਪਾਇਆ ਨਜਰ ਆਵਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਰਾਕ
ਸ ਫਿਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨਾ ਦੇਖਕੇ ਬਹੁਤ ਭੈ ਮਾਨ ਹੋਇਆ ਜੋ ਇਹ ਰਾ
ਖਸ ਸਾਨੂੰ ਭਖ ਜਾਵਨਗੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੇ ਮਰਦਾਨਿਆ ਤੂੰ
ਸਬਦ ਸੁਣਦਾ ਭੀ ਅਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਭੀ ਹੈਂ ਕਿ ਜਉ ਲਗ ਤੇਰਾ ਭ੍ਰਮ ਮਨ ਮਿਟ
ਨਾ ਗਾ ਤਾਂ ਲਗ ਤੈਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਭੂਤ ਚਿੰਬੜਦਾ ਹੈ ਤੇਉ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਰੂਪ ਭੂ
ਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਓਹ ਆਪਣੇ ਨੂੰ ਭੂਤ ਹੀ ਕਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਤੇ ਓਹ ਸੁਖੀ ਨਹੀ

੩੧੮ ਹੋਤਾ ਪਰ ਜੇ ਉਸਨੂੰ ਮੰਤ੍ਰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਅਰ ਭੂਤ ਉਸ ਦਾ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਫਿ
ਰ ਉਸਨੂੰ ਮਹਾਂ ਸੁਖ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸੋ ਤੈਸੇ ਤੈਨੂੰ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਰੂ
ਪੀ ਪ੍ਰੇਤ ਚਿੰਬੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਬਚਨ ਜੋ ਤੂੰ ਹੈਂ ਜੇ
ਤੂੰ ਇਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਦੇ ਵਿਚ ਵਸਾਵੈਂਗਾ ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਮਿਟ ਜਾਵੇਗਾ
ਅਰ ਫਿਰ ਮਹਾਂ ਅਨੰਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਜੀ
ਮੈਂ ਅਗੇ ਪੜ੍ਹਦਾ ਸੁਣਦਾ ਸਾਂ ਪਰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆਂਵਦੀ ਤੇ ਹੁਣ ਤੁਸਾ
ਡੇ ਵਚਨ ਕੇ ਸੁਣਕਰ ਸਮਝ ਆਈ ਹੈ ਸੋ ਅਬ ਮੈਂ ਦੇਹ ਨੂੰ ਅਨਿਤ੍ਯ ਕ
ਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਹੁਣ ਭਾਵੇਂ ਸੌ ਬਰਸ ਜੀਵੇ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਹੁਣ ਮਿਟ ਜਾਵੇ ਅਰ ਮੈ
ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਜੋਜਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਅਰ ਜੈਸੇ ਸਰਪ ਕੁੰਜ ਨੂੰ ਸਾਖ੍ਯ
ਤ ਦਾ ਹੈ ਅਰ ਚਿੰਤਾ ਉਸਦੀ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੋ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮੈਂ ਦੇਹ ਅਭਿ
ਮਾਨ ਸੁਟ ਪਾਤਿਆ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਸਭੇ ਤੈ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹੈਨ ਸੋਇ
ਹੀ ਚਰਚਾ ਬਾਬਾ ਜੀ ਜਦ ਕਰਦੇ ਹੈਸਨ ਤਉ ਲਗ ਦੋਇ ਰਾਕਸ਼ ਆਨ
ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਅਰ ਉਨਾਂ ਕਹਿਆ ਤੁਸੀ ਕਵਨ ਹੋ ਅਰ ਕਿਧਰੋਂ ਆਏ ਹੋ ਤਾਂ
ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਰਾਮਚੰਦ ਕੇ ਦੂਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਭਭੀਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਨ
ਆਏ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਰਾਕਸ਼ਾਂ ਨੇ ਭਭੀਛਨ ਨੂੰ ਜਾਇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤਿਨ ਮਨੁ
ਖ ਬਾਗ ਵਿਚ ਆਇ ਬੈਠੇ ਹਨ ਅਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਚੰਦ੍ਰ
ਕੇ ਦੂਤ ਆਏ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਭਭੀਛਨ ਉਠ ਦੁੜਿਆ ਅਰ ਪੈਰੀਂ ਜੋੜਾ
ਭੀ ਨਾਂ ਪਾਇਆ ਅਰ ਨਾਲ ਦੁਇ ਮੰਤ੍ਰੀ ਲੈਕਰ ਨਠ ਦੁੜਿਆ ਅਰ ਉਨ
ਰਾਕਸਾਂ ਨੂੰ ਅਗੇ ਕ
ਰਕੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਅ
ਗੇ ਮਥਾ ਆਨ ਟੇਕਿ
ਆ ਅਰ ਅਗੇ ਪ੍ਰ
ਸਾਦ ਆਨ ਰਖਿ

ਆ ਅਰ ਰਾਮ ਰਾਮ ਆਨ ਕੇ ਉਚਾਰਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜਦ ਦੋ

ਤੂੰ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਚੰਦ੍ਰ ਜੀ ਤੇ ਵਿਛੜਿਆ ਹੈਂ ਸੋ ਤਦ ਦੀ ਤੇਰੀ ਕਿਉਂ ਕਰ ਗੁਜਰਾ
ਨ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਭਭੀਛਨ ਕਹਿਆ ਜੋ ਜੀ ਜਦ ਦਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਜੀ ਤੇ ਵਿਛ
ੜਿਆਂ ਹਾਂ ਜੋ ਤਿਦੋਂ ਦਾ ਨਾਮ ਮੈਂ ਉਨਾਂ ਦਾ ਰਿਦੇ ਵਿਖੇ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤਦ ਦ
ਰੀ ਮੈਂ ਆਪਨੂੰ ਵਿਛੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਹੇ ਜੋ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿ
ਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰੀਰਾਂ ਦਾ ਵਿਛੜਨਾ ਅਤੇ ਮਿਲਨਾ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਨਾਮ
ਨੂੰ ਰਿਦੇ ਵਿਖੇ ਧਰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਵਿਛੜਦੇ ਤਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਨਾਮ ਅਤੇ
ਨਾਮੀ ਨੂੰ ਅਭੇਦ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਦ ਮੈਂ ਅੰਗਦ ਦੇ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ
ਜੀ ਨੂੰ ਜਾਇ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਪ੍ਰਥਮੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਹ ਸਰਧਾ ਸੀ
ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਨੂੰ ਲੰਕਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਦੇ ਦੇਵਨਗੇ ਪਰ ਜਦ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਜੀ
ਦਾ ਦਰਸਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਉਨਾਂ ਦੇ ਵਚਨ ਸੁਣੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਤਾਂ ਅ
ਧਰੂਪ ਹੈ ਅਰ ਇਸਦੇ ਧੀਧਿਆਂ ਵਿਚ ਪਾਇਆਂ ਹੋਇਆਂ ਮੈਨੂੰ ਫੇਰ ਮ
ਹਾਰਾਜ ਦਾ ਦਰਸਨ ਕਦੋਂ ਹੋਵਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਨਿਹਕਾਮ ਹੋਕੇ ਅਸਤ
ਤੁਤਿ ਕੀਆ ਤਾਂ ਅੱਗੋਂ ਮਹਾਰਾਜ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਆਉ ਲੰਕੇਸ ਤਾਂ ਮੈਂ ਬੇ
ਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਤਾਂ ਰਾਜ ਦੀ ਆਸਾ ਕਾਈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਆ
ਗਿਆ ਹੋਈ ਕਿ ਜਦ ਤੂੰ ਘਰ ਥੀਂ ਟੁਰਿਆ ਹੈਂ ਸਾ ਤਉ ਤੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਹਾ
ਹੈਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਦਰਸਨ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਨਿਰਇਛਾ ਹੋਇਆ ਹੈਂ ਪਰ ਅਸਾਡਾ
ਬਿਰਦ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਥਮੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਜਗਿਆਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਾਮਨਾ ਪੂ
ਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਪਿਛੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਹਕਾਮ ਪਦਵੀ ਦੇਂਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਜੈਸੇ ਜ
ਰਾ ਅਬਦ ਜੋ ਨਾਈ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਥਮੇ ਧਾਉ ਦੀਆਂ ਗਿੱਲੀਆਂ ਪੇਦਾਂ ਹੈ
ਅਰ ਪਿਛੋਂ ਮਲਮ ਲਾਇਕੇ ਧਾਉ ਨੂੰ ਅਛਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਗਿੱਲੀਆਂ
ਵਿਚੇ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹੈਨ ਤਾਂ ਫੇਰ ਫੁਟ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਜ
ਗਿਆਸੀ ਦੀਆਂ ਕਾਮਨਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰੀਦੀਆਂ ਹੈਨ ਤਾਂ ਪਿਛੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗਿ
ਆਨ ਵਿਚ ਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਵਾਸਨਾ ਫੇਰ ਵਿਖਿਆਂ ਵਲ ਵਗ ਜਾਂਦੀਆਂ
ਹੈਨ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਰਾਜ ਤੀਕਰ ਤੇ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਭੀ ਸੁਣਿਆਂ ਕਰ ਅਰ ਜੈ

ਸੋਰੂਪ ਮੈਂ ਸ਼ਨ ਪਾਈ ਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੂਰਬ ਸਰੂਪ ਸੋ ਨਿਕਸ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜੋ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣਦੇ ਰਹਨ ਦੇ ਹਨ ਸੋ ਰਾਜ ਵਿਚ ਤੀ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਕਾਮ ਪਦਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਭਸ ਦਾ ਉਧਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤੂੰ ਧੰਨ ਹੈਂ ਅਰ ਚਿਰੰਜੀਵ ਦੀ ਪਦਵੀ ਤੈਨੂੰ ਤਉ ਹੀ ਦਿਤੀ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੇ ਤੇ ਕਰ ਸਭ ਰਕਸ ਤੈ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਭਭੀਛਨ ਕਹਿਆ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਦੀ ਸਰਅਵਤਾਰ ਨਮਿਤ ਮਾਤ ਰਧਾਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸੰਤ ਅਵਤਾਰ ਮੇਰੇ ਨਿਤ ਹਨ ਸੋ ਤੁਸਾਂ ਨੇ ਸੰਤਾਂ ਵਿਚ ਅਰ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਜਾਣਨਾ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਭੀ ਕੁਛ ਉਪਦੇਸ ਕਰੋ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬ੍ਰਾਧਿਓ ਸੇਤਾ ਬਿਧਾਤੈ ਲੰਕਾ ਲੂਟੀ ਦੈਂਤ ਸੰਤਾਪੈ ॥ ਰਾਮਚੰਦਿ ਮਾਰਿਓ ਅਹਿ ਰਾਵਣੁ ਭੇਦੁ ਬਭੀਖਣ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਚਾਇਣਾ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਇਰਿ ਪਾਹਣ ਤਾਰੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋਟਿ ਤੇਤੀਸ ਉਧਾਰੇ ॥ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੇ ਪੁਲ ਬਧੀ ਹੈ ਤਾਂ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਪਰਬਤਾਂ ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਸੋ ਜਲ ਤੇ ਤਰੇ ਤਾਂ ਲੰਕਾਂ ਨੂੰ ਲੁਟਿਆ ਅਰ ਦੈਂਤਾਂ ਨੂੰ ਤਪਾਇਆ ਅਰ ਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਸਰਪ ਦੀ ਨ੍ਯਾਈਂ ਜੋ ਰਾਵਣ ਹੈਸੀ ਤਿਸਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਪਰ ਭਭੀਛਨ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਸੀ ਸੋ ਤੁਧ ਭੇਦ ਦਿਤਾ ਸੋ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਕਰਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੇ ਪਰਬਤ ਤਰੇ ਹੈਨ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋ ਰਾਮ ਜੀ ਹੈਨ ਸੋ ਤਿਨਾਂ ਕੋਟਿ ਤੇਤੀਸ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਛੁਟਕਾਰਾ ਕੀਤਾ ॥ ॥ ਅਰਥੁ ਜਾਇਹੋ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਵਚਨ ਜੋ ਹੈਨ ਸੋ ਤਉ ਜਮਸਦੇ ਵਿਚ ਪੁਲ ਬਧਾ ਹੈ ਅਰ ਲੰਕਾਂ ਜੋ ਅਵਿਦਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨਾ ਲੁਟੀ ਹੈ ਅਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿਕ ਜੋ ਦੈਂਤ ਹੈਨ ਸੋ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਅਰ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦਾ ਨਾਮ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਵਤ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰ ਮਨ ਰੂਪੀ ਭੁਜੰਗ ਜੋ ਸਰਬ ਦੇ ਦੁਆਰ ਵਿਚ ਨਿਵਸਿਆ ਹੈ ਤਿਸਨੂੰ ਮਾਰ ਕਰ ਵਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋ

ਸੰਤ ਹੈਨ ਸੋ ਉਨਾਂ ਨੇ ਮਨ ਦੇ ਮਾਰਨ ਦਾ ਭੇਦ ਦਸਿਆ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਵਚਨ ਕਰ ਆਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਪਥਰ ਰੂਪੀ ਜੋ ਆਗਿਆਨੀ ਜਨ ਸੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਤਾਰਿਆ ਅਰ ਤੇਤੀਸ ਕਰੋੜ ਜੋ ਗਿਆਨੀ ਦੇਵਤੇ ਅਖੀਨਿਆਂਦੇ ਹੈਸਨ ਤਿਨਾਂ ਦਾ ਉਧਾਰ ਕੀਤਾ ਸੋ ਤੁਸਾਂ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਵਚਨਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਦਾ ਭਜਨ ਕਰਨਾ ਅਰ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਸੰਗ ਕਰਨਾ ਸੋ ਏਹੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਚਾ ਉਪਦੇਸ ਹੈ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਏਥੇ ਹਨੂਮਾਨ ਸੁਗ੍ਰੀਵ ਦਾ ਸੀਤਾਂ ਭਭੀਛਨ ਕਹਿਆ ਰਾਵਣ ਦੀ ਰਿਖਿਆ ਤੇ ਰਾਮ ਜੀ ਹਨੂਮਾਨ ਨੂੰ ਬੈਠਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਜੇ ਤੁਸੀ ਬਚਨ ਕਰੋ ਤਾਂ ਸਦ ਲਿਆਈਏ ਪਰ ਓਹ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਜੀ ਤਿਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਥਾ ਨਹੀਂ ਟੇਕਦਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦਾ ਰੂਪ ਹੀ ਧਾਰ ਕੇ ਦਰਸਨ ਦੇਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਭਭੀਛਨ ਦਾ ਦੂਤ ਜਾਇ ਕੇ ਹਨੂਮਾਨ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇ ਲਿਆਇਆ ਤਾਂ ਫੇਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਿਆ ਅਰ ਬਾਲੇ ਨੂੰ ਲਛਮਨ ਕਾ ਰੂਪ ਕੀਆ ਅਤੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਸੀਤਾ ਕਾ ਰੂਪ ਕੀਆ ਤਾਂ ਹਨੂਮਾਨ ਨੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਤੂੰ ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਸਰਬ ਬਿਆਪੀ ਜਾਣੇਗਾ ਤਾਂ ਵਿਛੜੇਂਗਾ ਕਦੀ ਨਹੀ ਸੋ ਤੂੰ ਏਹੋ ਜਾਣ ਜੋ ਜਿਤਨੇ ਸਰੂਪ ਹਨ ਸੋ ਸੀਤਾ ਦੇ ਧਾਰੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਰ ਸੋਈ ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਅਰ ਲਛਮਨ ਕਾ ਰੂਪ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਸੀਤਾ ਹਨੂਮਾਨ ਸੁਗ੍ਰੀਵ ਅਰ ਜਾਮਵੰਤ ਅਰ ਰਿੱਛ ਭੂਲਕਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਅਰ ਸੋਈ ਸੀਤਾ ਰਾਵਣ ਅਰ ਭਭੀਛਨ ਅਰ ਹੋਰ ਰਾਕਸਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਅਰ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਜੀ ਕੀ ਸਤਿਆ ਕਰਹੀ ਜਗਤ ਨੂੰ ਉਤਪਤ ਕੀਆ ਕਰਤੀ ਹੈ ਅਰ ਸੀਤਾ ਹੀ ਪਰਲੈ ਕਰਤੀ ਹੈ ਅਰ ਏ ਸਾਬਿਤ ਕਰਤੀ ਹੈ ਅਰ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਜੀ ਸਰਬ ਬਿਆਪੀ ਹੈ ਅਰ ਅਰੂਪ ਹੈ ਤੇ ਤੂੰ ਆਪ ਨੂੰ ਕਿਆ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹਨੂਮਾਨ ਕਹਿਆ ਜੋ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਪ ਨੂੰ ਜੀਵ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਅਰ ਤੁਸਾਨੂੰ ਪਰਮੇਸਰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਅਰ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਕੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦਾਸ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ

ਅਰ ਗੀਆਨ ਕਰਕੇ ਤੁਸੀ ਹੀ ਵਿਆਪੇ ਹੋਏ ਹੋ ਅਰ ਮੈਂ ਕੁਛ ਨਹੀ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਤੂੰ ਜਹਾਂ ਕਿਥੋਂ ਆਇਆ ਹੈਂ ਅਰ ਓਥੇ ਹੀ ਰਲਕੇ ਬੈਠ ਕਯੋਂ ਜੇਤੇ ਰਾ ਕਾਰਜ ਹੋਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਹਨੂਮਾਨ ਕਹਿਆ ਜੀ ਮੈਂ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਤੁਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹਾਂ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜਿਥੇ ਰਘੁਬੀਰ ਰਤਨ ਹੋਂਦਾ ਹੈ

ਉਥੇ ਮੈਂ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਸੋ ਤੂੰ ਓਥੇ ਜਾਇ ਬੈਠ ਕਰ ਤਾਂ ਹਨੂਮਾਨ ਵਿਦਿਆ ਕੀਤ ਅਰ ਫਿਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾ ਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਆ ਪਣਾ ਸਰੂਪ ਧਾਰਿਆ ਤਾਂ ਫੇਰ ਮਰਦਾਨੇ ਪੁਛਿਆ ਜੀ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਚਿਰੰਜੀਵ ਕਿਤਨੇ ਕਿ ਹੈਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਬੋਲਿਆ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਕ੍ਰਿਪੀ ਅਰੁ ਜਬ ਬਲਿ ਬਿਆਸ ਤਨ ਹਨੂੰ ਬਿਭੀਖਨ ਜਾਨ ॥ ਦ੍ਰੋਣ ਸੁਅਸ ਮਦਗਨ ਸੁਅਸ ਪਤ੍ਰ ਸੁਅਸ ਪਤ ਚਿਰੰਜੀਵ ਮਾਨ ॥ ਤਿਸਦਾ ਵੀਚਾਰ ॥ ਕਿਰਪਾਚਾਰਜ ਰਾਜਾ ਬਲਿ ਬਿਆਸ ਹਨੂਮਾਨ ਭਭੀਛਨ ਅਸੁਥਾਮਾ ਪਰਸਰਾਮ ਇਹ ਸਪਤ ਚਿਰੰਜੀਵ ਹਨ ॥ ਤਾਂ ਫੇਰ ਮਰਦਾਨੇ ਪੁਛਿਆ ਦਿਗਪਾਲ ਕਿਤਨੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਤਾਸਨ ਅਰਕ ਸੁਤ੍ਰ ਨਿਸਚਰ ਜਲਪਤ ਜਾਨ ॥ ਪਉਨ ਕੁਬੇਰ ਪਿਨਾਕ ਪਤਿ ਏ ਦਿਗਪਾਲ ਬਖਾਨ ॥ ਤਿਸਦਾ ਵੀਚਾਰ ॥ ਇੰਦ੍ਰ ਅਗਨ ਧਰਮਰਾਇ ਰਾਖਸ ਵਰਨ ਪਵਨ ਕੁਵੇਰ ਸਿਵ ਜੀ ਦਾ ਅਰ ਸਿਵ ਜੀ ਇਹ ਅਠਾ ਦਿਗਪਾਲ ਹੈਨ ॥ ਤਾਂ ਫੇਰ ਮਰਦਾਨੇ ਪੁਛਿਆ ਜੀ ਪੰਜ ਧੁਨਾਂ ਅਨਹਦ ਦੀਆਂ ਕੇਹੜੀਆਂ ਹੈਨ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ॥ ਦੋਹਰਾ ॥ ਤਤੂ ਤੰਤੀ ਬਿਤ੍ਰ ਘਨ ਮਕ ਧੁਨ ਕਾਸੀ ਕੇ ਜਾਨ ॥ ਨਾਦ ਸਬਦ ਧੁਨ ਪਰਕਾਰ ਤੇ ਸੁਖਰ ਸੁਅਸ ਪਹਿਚਾਨ ॥ ਤਿਸਦਾ ਵੀਚਾਰ ॥ ਤੰਤ ਦੀ ਰਾਮਕਾ ੨ ਧਾਤੰ ਦਾ ੩ ਘੜੇ ਕਾ ੪ ਫੂਕ ਕਾ ੫ ਏਹ ਪੰਜ ਸਬਦ ਹੈਂ ॥ ਬਾ

ਤੌ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਖੰਡ ਕਿਤਨੇ ਕਹਨ ਤਾਂ ਬਚਨ ਗੋਇਆ ਦੋਹਰਾ॥ ੩੨੩
ਕੁਲਾ ਹਿਰਨਮੈਂ ਇਲਾਬ੍ਰਿਤ ਕੇਤਮਾਲ ਹਰਵਰਖ॥ ਰਮਿਕ ਪੁਨਿ ਕਿਮਪੁ
ਰਖ ਭਨਤ ਭਦ੍ਰਾਖ ਸੁ ਅਰ ਭਰਥ॥ ਤਿਸ ਦਾ ਵੀਚਾਰ॥ ਪਹਿਲਾ ਕੁਰਖੰਡ
ਦੂਜਾ ਹਿਰਨਮੈਂ ਖੰਡ॥ ਤੀਜਾ ਇਲਾਬ੍ਰਿਤ ਖੰਡ ਚੌਥਾ ਕੇਤਮਾਲ ਪੰਜਵਾਂ ਹਰ
ਵਰਖ ਖੰਡ ਛੇਵਾਂ ਰਮਿਕ ਖੰਡ ਸਤਵਾਂ ਕਿੰਪੁਰਖ ਖੰਡ ਅਠਵਾਂ ਭਦ੍ਰ ਖੰਡ
ਨਵਾਂ ਭਾਰਤ ਖੰਡ ਸੋ ਇਹ ਨੌ ਖੰਡ ਹੈਨ॥ ਫਿਰ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਾ ਜੀ ਉਪਦ੍ਰ
ਵ ਕਿਤਨੇ ਹੈਨ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਦੋਹਰਾ॥ ਅਤਿ ਬ੍ਰਿਸਟ ਅਨਾਬ੍ਰਿ
ਸ੍ਟ ਮੂਖਕ ਸਲਭ ਪਹਿਚਾਨ॥ ਸੁਕ ਮਹਾਂ ਪਰਚਕ੍ਰ ਭਨ ਸਾਤੋਈ ਬ
ਖਿਆਨ॥ ਤਿਸ ਦਾ ਵੀਚਾਰ॥ ਪਹਿਲਾ ਅਤਿ ਬਰਖਾ ਦੂਜਾ ਅਣਬਰ
ਖਾ ਤੀਜਾ ਚੂਹੇ ਚੌਥਾ ਮਕੜੀ ਪੰਜਮਾਂ ਤੋਤੇ ਛੇਵਾਂ ਆਪਣਾ ਰਾਜਾ ਬਿਗਾ
ਨੇ ਦੇਸ ਚੜ੍ਹੇ ਸੋ ਇਹ ਸਪਤ ਉਪਦ੍ਰਵ ਹੈਨ॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਪੁਛਿਆ ਜੀ ਸੂ
ਰਜ ਕਿਤਨੇ ਹੈਨ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਦੋਹਰਾ॥ ਆਧ੍ਯ ਅਰਣ ਸੂਰਜ
ਵੇਦਾਂਗ ਭਨ ਇੰਦ੍ਰ ਵਜਾਨ॥ ਗਭ ਸਤਪਾਮ ਸੁਵਰਨ ਰੇਤਾ ਦੇਵ ਕਰ
ਮਿਤ੍ਰ ਵਿਸਨ ਪੇਖ ਪਹਿਚਾਨ॥ ਏਹ ਦੁਆਦਸ ਸੂਰਜ ਹੈਨ॥ ਤਾਂ ਫੇ
ਪੁਛਿਆ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਕਿਤਨੀਆਂ॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਸੁਤਨ
ਤਾਂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜੋ ਸੁਰ ਗੰਧ੍ਰਬ ਇਤ ਆਦਿਕ ਸਪਤ ਜਾਤਾਂ ਤਾਂ
ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਬਕ ਸੁਨਾਈਏ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ
ਦੋਹਰਾ॥ ਸੁਰ ਗੰਧ੍ਰਬ ਪੁਨ ਜਛ ਭਨੇ ਕਿੰਨਰ ਗੁਹਜਕ ਜਾਨ॥ ਬਿਦਿਆ
ਧਰ ਅਰ ਸਿਧ ਕਹੈਂ ਸਾਤੋ ਸੁਰਗ ਇਹ ਮਾਨ॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਪੁਛਿਆ ਸਮੁੰਦ੍ਰ
ਕਿਤਨੇ ਹੈਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਦੋਹਰਾ॥ ਖਾਰੀ ਖੀਰ ਇਖ੍ਰਗਲ ਭਨੇ ਦ
ਧਿ ਘ੍ਰਿਤ ਚਤੁਰ ਬਖਾਨ॥ ਇਖ ਸੁਰਾ ਮਧ ਜਲ ਸੁਧਕ ਸਾਤੋ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਬ
ਖਾਨ॥ ਤਿਸ ਦਾ ਵੀਚਾਰ॥ ਖਾਰੀ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਬੀ ਆਦਿ ਲੈਕੇ ਸਪਤ ਸ
ਮੁੰਦਰ ਹੈਨ॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਪੁਛਿਆ ਦੀਪ ਕਿਤਨੇ ਹੈਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਾ ਦੋਹਰਾ
ਜੰਬੂ ਭੂਤ ਸਪੁਨ ਲਖ ਨਤਨ ਸ੍ਵੇਤ ਚਤੁਰ ਕੁਸ ਜਨ ਨਾਪਕ ਉਭ ਸਕਰ ਪੁਸਕਰ ਕ

ਤ ਸਤੇ ਦੀਪ ਬਖਾਨਾ ਤਿਸ ਦਾ ਵੀਚਾਰ ਕਿ ਜੰਬੂਦੀਪ ਥੀ ਲੈਕਰ ਸਪ
ਤ ਦੀਪ ਹੈਨ॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਪੁਛਿਆ ਪਤਾਲ ਕੇਤੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਾ ਦੋਹਰਾ
ਅਤਲ ਪਤਲ ਪੁਨਾ ਬਿਤਲ ਛਤਨ ਸੁਤਲ ॥ ਸਤਲ ਜਨਾ ਤਲ ਤਲ
ਮਰਤਲ ਕਹਤ ਹੈ ਸਪਤ ਪਤਾਲ ਬਖਾਨਾ। ਤਿਸ ਦਾ ਵੀਚਾਰ ॥ ਜੋ ਅ
ਤਲ ਪਤਾਲ ਥੀ ਆਦਿ ਸਪਤ ਪਤਾਲ ਹੈਨ॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਜੋ
ਅਕਾਸ ਕਿਤਨੇ ਹੈਨ ਤੋ ਕਹਾ ਦੋਹਰਾ ॥ ਪ੍ਰਿਥੀ ਅੰਤਰਿਖ ਸੁਰਭੁਨੇ ਬ
ਹੁਰੋ ਮਹਿਰ ਬਤਾਇਓ॥ ਜਨ ਸਤ ਸਪਤਏ ਲੋਕ ਹੈ ਸੋਤੋਂ ਕਹੇ ਬਨਾਇ॥
ਤਿਸ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਜੋ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਤੀ ਆਦਿ ਸਪਤ ਆਕਾਸ ਹੈਂ॥ ਤਾਂ ਫਿਰ
ਪੁਛਿਆ ਜੀ ਰਿਖ ਕੇਤੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਹਾ ਦੋਹਰਾ ॥ ਮਰੀਚ ਅਗਿਰਾ ਅਤ੍ਰ
ਪੁਨ ਪੁਲਾਹਿ ਪੁਲਸਤ ਪਛਾਨਾ॥ ਭ੍ਰਿਗ ਵਸਿਸ਼ਟ ਏਹ ਸਤ ਰਿਖ ਵੇਦਨ
ਕਹੇ ਬਖਾਨ॥ ਤਿਸ ਦਾ ਵੀਚਾਰ ਜੋ ਮਰੀਚ ਥੀ ਆਦਿ ਸਪਤ ਰਿਖੀ
ਹਨ॥ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਸਪਤ ਦੀਪ ਭੀ ਦੇਖਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ
ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਥੀ ਜਨ ਵ ਸਤ ਤਾਂ ਧਰਤੀ ਨਵ ਖੰਡ
ਹੈਨ ਅਰ ਸਤ ਦੀਪ ਜੋ ਹੈਂਨ ਸੋ ਭੁਗਣ ਦੀ ਧਰਤੀ ਹੈ ਸੋ ਤੈਨੂੰ ਓਹ ਭੀ
ਦਿਖਾਵਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬੇ ਜੀ ਨੇ ਬਾਲੇ ਅਤੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਕਹਿਆ
ਕਿ ਅਖੀਆਂ ਮੀਟੋ ਸੋ ਜਦ ਅਖੀਆਂ ਮੀਟ ਕੇ ਖੋਲੀਆਂ ਤਾਂ ਜੰਬੂ ਦੀਪ
ਕੋ ਤਿਆਗ ਕੇ ਕੁਸਲ ਦੀਪ ਵਿਚ ਆ ਗਏ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਇਆ ਸੋ ਜਬ
ਉਥੋਂ ਦਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਸਭ ਚਰਨੀ ਆਇ ਲਗੇ ਤਾਂ ਬਾਬਾ
ਜੀ ਨੇ ਉਨ ਕੋ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਤਿਨਾਮ ਕਾ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰ ਅਗੇ ਲਖ
ਨ ਦੀਪ ਨੂੰ ਚਲੇ ਗਏ ਅਰ ਫਿਰ ਉਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਸਤਿਨਾਮ ਦਾ ਉਪ
ਦੇਸ ਦੇਕਰ ਅਗੇ ਸ੍ਵੇਤ ਦੀਪ ਨੂੰ ਗਏ ਅਤੇ ਜਬ ਓਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਆਏ
ਚਰਨੀ ਲਗੇ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਸਤਨਾਮ ਦਾ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕਰ ਫਿਰ ਕ੍ਰੌਚ
ਦੀਪ ਨੂੰ ਗਏ ਤਾਂ ਉਥੇ ਭੀ ਜਾਕਰ ਸਭ ਨੂੰ ਸਤਿਨਾਮ ਦਾ ਉਪਦੇਸ ਦੀਆ
ਅਰ ਫੇਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਸਪ ਦੀਪ ਨੂੰ ਗਏ ਅਰ ਓਥੇ ਭੀ ਸਤਿਨਾਮ ਦਾ ਉਪ

ਦੇਸ ਦੇਖਕੇ ਪੁਸਕਰ ਦੀਪ ਨੂੰ ਗਏ ਸੋ ਪੁਸਕਰ ਦੀਪ ਵਿਚ ਬੜੇ ਬੜੇ ਕੌ
ਤਕ ਦੇਖੇ ਜੋ ਬਾਗ ਅਰ ਫੁਲ ਅਤੇ ਫਲ ਲਗ ਰਹੇ ਹਨ ਅਰ ਕਈ ਅਨੇ
ਕ ਬਨ ਹੈਨ ਅਰ ਦੁਧ ਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਵਗ ਰਹੀਆਂ ਹੈਨ ਅਰ ਮਿਸ
ਰੀਆਂ ਕੇ ਪਰਬਤ ਹੈਨ ਅਰ ਸਭ ਪਦਾਰਥ ਭੋਗਣ ਵਾਸਤੇ ਹੈਨ ਅਰ ਜਿਨੀਂ
ਨੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਪਰ ਪੁੰਨ ਕੀਤੇ ਹਨ ਸੋ ਉਥੇ ਭੋਗਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਭ ਰਾਜਾ ਪਰਜਾ
ਬਾਬੇ ਦੇ ਚਰਨੀ ਆਇ ਲਗੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤੁਸੀ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ
ਤਾਂ ਉਨ ਕਹਿਆ ਕਿਆ ਸੀ ਭੋਗਾਂ ਕਰ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸਿੰਨ ਹਾਂ ਪਰ ਇਥੇ ਆਪ ਸੇ
ਜੇਵਡਾ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲ ਈਰਖਾ ਕਰੀਦੀ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਆਪ ਦੇ ਜੇ
ਹਾ ਜਾਣੀਤਾ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਕਰੀਤੀ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਆਪ ਤੇਂ ਛੋ
ਟਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਉਪਰ ਅਭਿਮਾਨ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤੁ
ਸੀਂ ਸਤਿਨਾਮ ਦਾ ਜਾਪ ਜਪੋ ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ ਨੂੰ ਸਭ ਵਿਚ ਇਕੋ ਜੇ
ਹਾ ਜਾਣੋ ਤਾਂ ਤੁਸਾਡੀ ਦੁਬਿਧਾ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਅਰ ਕੜਾਹ ਪ੍ਰਸਾਦ ਕ
ਰਨਾਂ ਅਰ ਆਏ ਗਏ ਦੀ ਸੇਵਾ ਟਹਲ ਕਰਨੀ ॥ ਤਾਂ ਉਥੇ ਉਪਦੇਸ ਦੇ
ਕਰ ਬਾਬਾ ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ ਦੇ ਪਾਸ ਇਕ ਨਗਰ ਸਭ ਸੁਅਰਨ ਕਾ ਉ
ਤਮ ਥਾ ਅਰ ਰਾਜਾ ਪਰਜਾ ਤਿਥੇਂ ਦੇ ਹਮੇਸਾਂ ਜੁਆਨ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ
ਸੋ ਤਿਥੇ ਆਏ ਅਰ ਉਥੋਂ ਦੇ ਮਨੁਖ ਮਹਾਂ ਹੀ ਸੁੰਦਰ ਬਲਵਾਨ ਅਰਾਂ ਥਿਰ
ਜਾਂ ਦੀ ਆਰਬਲਾ ਸੇ ਜਬ ਉਨਾਂ ਨੇ ਸੁਣਿਆਂ ਤਾਂ ਸਭ ਬਾਬੇ ਜੀ ਦੀ ਚ
ਰਨੀ ਆਇ ਲਗੇ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਨਾਮ ਦਾ ਉਪਦੇਸ ਦਿ
ਤਾ ਕਿ ਨਾਮ ਜਪਨਾ ਅਰ ਦਾਨ
ਅਰ ਇਸਨਾਨ ਕ ਰਨਾ ਅਰ ਸਤਸੰ
ਗ ਕਰਨਾ ਅਰ ਜ ਦ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕ
ਮਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਸਾਂ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨੀ
ਅਰ ਕੜਾਹ ਕਰਨਾ ਸੋ ਤੁਸਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜ
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪੂਰਾ ਕਰੇ ਗਾ ਸੋ ਉਥੇ ਉਪਦੇ

ਸਦੇ ਕਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਮੀਨੇ ਪਰਬਤ ਤੇ ਆਏ ਤਾਂ ਉਥੇ ਹਨੀਫਾ ਸਿਧ ਰਹਿ
ਦਾ ਸੀ ਸੋ ਜਬ ਬਾਬਾ ਜੀ ਉਥੇ ਗਏ ਤਾਂ ਸਭੇ ਸਿਧ ਤੇ ਹਨੀਫ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਆ
ਏ ਆਖਿਆ ਅਰ ਕਹਾ ਤੂੰ ਬਾਲਾ ਹੈਂ ਅਰ ਇਥੇ ਮਹਾਂ ਸਿਧਾਂ ਦੀ ਜਾਗਾ ਹੈ
ਸੋ ਤੂੰ ਕਿਸ ਸਕਤ ਕਰ ਇਥੇ ਆਇਆ ਹੈਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਇਕ ਪਰਮਾ
ਤਮਾਂ ਸਰਬ ਬਿਆਪੀ ਹੈ ਅਰ ਆਵਣ ਜਾਣ ਭੁਸਤੇ ਭਰਮ ਸੋ ਭੀ ਸਤਾ ਹੈ
ਅਰ ਆਤਮਾਂ ਮੈਂ ਤਾਂ ਆਵਣ ਜਾਣ ਹੋਇਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਕਹਿਆ ਕਿ
ਜੈਸੇ ਦਰਪਣ ਸਿਕਲ ਬਿਨਾਂ ਉਜਲ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਤੈਸੇ ਜੋਗ ਬਿਨਾ ਮਨ ਨਿਰਮ
ਲ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਸੋ ਤੁਮ ਜੋਗ ਕੈਸੇ ਸਾਧਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਾਣਾਂ
ਯਾਮ ਕੇ ਤੀਨ ਕਰਮ ਹੈਨ ਜੋ ਪੂਰਕ ਕੁੰਭਕ ਰੇਚਕ ਸੋ ਪੂਰਕ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕੋ ਖਿ
ਚਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਕੁੰਭਕ ਠਹਿਰਾਵਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਰੇਚਕ ਛੋਡਤੇ ਹਨ ਸੋ ਅਸਾਂ ਨੇ
ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕੇ ਜੋ ਸੁਭ ਵਚਨ ਹੈਨ ਸੋ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਮੈ ਖੈਂਚੇ ਹਨ ਅਰ ਬਾਰ ਬਾਰ
ਅਭਿਆਸ ਕਰਕੇ ਠਹਿਰਾਏ ਹਨ ਤੈ ਜੋ ਵਿਕਾਰ ਹਨ ਸੋ ਮਨ ਸੋਂ ਛੋਡੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਿ
ਧਾਂ ਆਖਿਆ ਭਾਈ ਏਹ ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ ਤੇ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਥੇ ਗੋਰਖ ਨਾਥ
ਅਰ ਮਛਿੰਦ੍ਰ ਨਾਥ ਆਦਿਕ ਔਰ ਸਿਧ ਹੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਹਾਂ ਵਿ ਸਕੇ ਸਾਥ ਚਰਚਾ ਕ
ਰੈਗੇ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਅਰ ਬਾਲਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਬਹੁਤਿਆਂ ਪਰਬਤਾਂ ਤੇ ਸੈਰ ਕਰ
ਕਰ ਕਾਗਭਸੁੰਡ ਪਾਸ ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ ਤੇ ਜਾਇ ਪਹੁੰਚੇ ਅਰ ਸਭ ਰਿਖ ਪੰਖੀਆਂ
ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਕੇ ਕਥਾ ਜਾਇ ਸੁਣਦੇ ਸੈ ਸੋ ਜਬ ਕਾਗ ਭਸੁੰਡ ਕਥਾ ਕਰ ਰਹਿ
ਆ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਬ ਚਨ ਕੀਤਾ ਮ੍ਰ
ਦਾਨਿਆਂ ਕਥਾ ਬਬ ਜਾਇ ਏਤ
ਮਰਦਾਨ ਕੀਰ ਤਨ ਕਰ ਨਸ
ਗਾ ਅਰ ਕਾਗ ਭਸੁੰਡ ਸੁਣਕੇ
ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਇਆ ਕੋ
ਜੋ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਕਬੀਰ

ਤਨੇ ਹੀ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਜਗਤ ਦੇ ਉਧਾਰ ਵਾਸਤੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਾਗਭ

ਫੇਰ ਪੁਛਿਆ ਏਹ ਸਬਦ ਕਿਸਦੇ ਉਚਾਰਨ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤਾਂ ਮਰਦਾ
ਨੇ ਕਹਾ ਏਹ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ ਬਚਨ ਹੈਨ ਤਾਂ ਕਾਂਗਭੁਸੁੰਡ ਕਹਿਆ ਕਿ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਅਉਤਾਰ ਹੋਏ ਹੈਂ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਏਹੀ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸਾਡੇ
ਪਾਸ ਬੈਠੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਕਾਂਗਭੁਸੁੰਡ ਨੇ ਬਾਬੇ ਅਗੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕ
ਹਿਆ ਪੰਜ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤੇ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਇਕ ਰਾਗ ਰਾਗਣੀਆਂ
ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਇਕ ਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਇਕ ਤਾਲ ਨੂੰ
ਸਮਝਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਇਕ ਤਾਲ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਇਕ ਸਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸਮ
ਝਦੇ ਹੈਨ ਤੇ ਇਕ ਸਬਦ ਦੇ ਤਤ ਪਰਜ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੈਨ ਪਰ ਤੁਸੀ ਬ
ਡੇ ਉਤਮ ਸ੍ਰੋਤੇ ਹੋ ਜੋ ਸਬਦ ਦੇ ਤਤ ਪਰਜ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਕਾਂਗਭੁਸੁੰ
ਡ ਕਹਿਆ ਕਿਨੇ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਤਤ ਪਰਜ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ
ਸੋ ਰਸ ਚਖਦੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀ ਭਗਤ ਤਾਂ ਐਸੇ ਹੋ ਤੁਸਾਨੂੰ
ਕਾਗ ਦਾ ਜਨਮ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਂਗਭੁਸੁੰਡ ਬੋਲਿਆ ਜੋ
ਪ੍ਰਥਮੇ ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਬ੍ਰਾਹਮਨ ਸਾ ਤੇ ਮੈਂ ਸਰਗੁਣ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰ
ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਨਿਰਗੁਣ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਹੀ ਅਰ
ਮੈਂ ਉਨਾਂ ਤੇ ਫੇਰ ਫੇਰ ਸਰਗੁਨ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾਂ ਪੁਛਾਂ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਆਖਿ
ਆ ਤੂੰ ਕਾਗ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਕੀ ਲਉਨਾ ਹੈਂ ਸੋ ਜਬ ਮੈਂ ਏਹ ਬਚਨ ਸੁਣਿ
ਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਨਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾ ਤੇ ਜਾਇ ਪੜਾ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸਤਵਾਦੀ ਹੋ ਅਰ ਮੈਂ
ਸਮਝਨਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਗ ਦਾ ਜਨਮ ਮੈਨੂੰ ਹੋਵੈਗਾ ਪਰ ਏਹ ਬੇਨਤੀ ਮੇਰੀ
ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਵਿਚੋਂ ਮਹਾਰਾਜ ਕਾ ਨਾਮ ਨ ਭੂਲੇ ਸੋ ਏਹ ਮੈਨੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ
ਕੇ ਦਾਨ ਦੇਵੋ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਵਰ ਦਿਤਾ ਜੋ ਸਦਾ ਤੇਰੇ ਰਿਦੇ ਵਿਚ ਮਹਾਰਾ
ਜ ਦੀ ਭਗਤ ਰਹੇਗੀ ਅਰ ਮਰਨਾ ਭੀ ਤੇਰੇ ਵਸ ਹੋਵੇਗਾ ਸੋ ਜੇ ਚਾਹੇਂ ਗਾ
ਤਾਂ ਸਰੀਰ ਤਿਆਗੇਂ ਗਾ ਅਰ ਨਾਂ ਚਾਹੇਂਗਾ ਤਾਂ ਨਾ ਤਿਆਗੇਂ ਗਾ ਸੋ ਮੇਰਾ
ਪਿਤਾ ਜੋ ਸੀ ਸੋ ਚੰਡ ਨਾਮ ਕਾਕ ਸੀ ਅਰ ਅੰਬਕਾ ਦੇਵੀ ਕਾ ਵਾਹਨ ਸੀ ਸੋ
ਦੇਵੀ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਦੇ ਦਰਸਨ ਵਾਸਤੇ ਆਈ ਸੀ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਦੀਆਂ ਹੰਸ

ਣੀਆਂ ਅਰ ਕਾਂਗ ਆਪਸ ਮੈਂ ਲਗਕੇ ਕਲੋਲ ਕਰਨੇ ਸੇ ਫਿਰ ਉਨਕੇ ਬੀਰਜ ਸੇ
ਕਈ ਕਾਕ ਪੁਤ੍ਰ ਹੂਏ ਅਰ ਮੈਂ ਭੀ ਉਨ ਸੇ ਉਤਪਤਿ ਹੂਆ ਅਰ ਮੁਝੇ ਨੇ ਗੁ
ਰਾਂ ਦੀ ਆਗ੍ਯਾ ਸੀ ਕਿ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਅਰ ਸ੍ਵਾਸਾਂ ਕਾ ਸੰਜਮ ਸੋ ਮੁਝੇ ਨੀ
ਤ ਕਿਹਾ ਅਰ ਹੋਰ ਜੋ ਮੇਰੇ ਭਾਈ ਸੇ ਸੋ ਸਮਾਂ ਪਾਇਕੇ ਬਿਨਸ ਗਏ ਅ
ਰ ਮੁਝਕੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਰਸ ਆਇਆ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਸਰੀ
ਰ ਕਾ ਤਿਆਗ ਨਹੀਂ ਕਰਤਾ ਅਰ ਕਈ ਪਰਲੋ ਮੇਰੇ ਦੇਖਤੇ ਹੋਈਆਂ ਹਨ
ਪਰ ਏਹ ਬਾਤ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਜਲ ਦੀ ਪਰਲੋ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਜਲ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ
ਅਰ ਜਦ ਅਗਨ ਦੀ ਪਰਲੋ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਅਗਨ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੋਂ ਜੈ
ਸੀ ਜੈਸੀ ਪਰਲੈ ਹੋਤੀ ਹੈ ਮੈਂ ਤੈਸਾ ਹੀ ਰੂਪ ਧਾਰ ਲੇਤਾ ਹੋਂ ਅਰ ਜਬ
ਪਰਲੈ ਹੋਕਰ ਹਟ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੋ ਫਿਰ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਲੇਤਾ ਹੋਂ ਤਾਂ
ਤੇ ਕਈ ਵੇਰੀ ਮੇਰੀ ਦੇਖਦਿਆਂ ਬ੍ਰਹਮਾਂਤ੍ਰ ਨਾਮਿਆਂ ਹੈ ਅਰ ਕਈ ਵੇ
ਰੀ ਮਰ ਗਈਆ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਜੋ ਸ੍ਵਾਸਾਂ ਦਾ ਸੰਜਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇਆ ਹੋਇ
ਆ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਮਰਦਾ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਜੋ ਅ
ਗੇ ਤੁਸਾਂ ਸਤ ਚਿਰੰਜੀਵ ਕਹੇ ਆਏ ਸੇ ਤਿਨਾਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਤੁਸਾਂ ਕਾਕਭੁਸੁੰਡ
ਦਾ ਨਾਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆਇਆ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਕਾਕਭੁਸੁੰਡ ਅਰ ਲੋਮ
ਰਿਖੀਸਰ ਇਹ ਬਡੇ ਚਿਰੰਜੀਵ ਹਨ ਅਰ ਭਭੀਛਨ ਆਦਿਕ ਜੋ ਚਿ
ਰੰਜੀਵ ਹੈਨ ਸੋ ਇਨਾਂ ਦੇ ਦੇਖਦਿਆਂ ਕਈ ਕਈ ਹੋਇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਬਾ
ਬੇ ਕਹਿਆ ਹੇ ਭਾਈ ਬਾਲਾ ਅਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਤੁਸੀ ਇਥੇ ਸੌਕਰੋ ਜੋ ਏ
ਹ ਪਰਬਤ ਦਾ ਸਿੰਗ ਮਣੀਆਂ ਸੰਜੁਗਤ ਬਡਾ ਉਜਲ ਹੈ ਅਤੇ ਅ
ਬ ਦਾ ਕਲਪਬ੍ਰਿਛ ਹੈ ਕਯੋਂ ਜੋ ਮੰਗੀਦਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾਲੇ
ਏਸ ਦੀ ਕਥਾ ਸੁਣੋ ਅਤੇ ਨਾਲੇ ਆਪ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣਾਉ ਤਾਂ ਸੋ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ
ਓਥੇ ਛਡਕੇ ਬਾਬਾ ਗੋਰਖਨਾਥ ਦੇ ਪਾਸ ਆਇਆ ਅਰ ਓਥੇ ਸਭੇ
ਸਿਧ ਇਕਠੇ ਹੋਏ ਸਨ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਜਾਇਕੇ ਆਦੇਸ ਆਦੇਸ
ਕਹਿਆ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਹੇ ਬਾਲੇ ਤੂੰ ਇਥੇ ਕਿਸ ਦੇ ਬਲ ਕਰਕੇ

ਆਇਆ ਹੈ ਅਰ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਕੀ ਵਰਤਾਰਾ ਵਰਤਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਜੀ ਨੇ ਰਾਮਕਲੀ ਰਾਗ ਵਿਚ ਸਲੋਕ ਬੋਲਿਆ ਸੋ ਵਾਰ ਵਿਚ ਹੈ॥

ਸਲੋਕ ਮ: ੧॥ ਸਤੀ ਪਾਪੁ ਕਰ ਸਤੁ ਕਮਾਵਹਿ ਗੁਰ ਦੀਖਿਆ ਘਰ ਦੇਵਨ ਜਾਵੈਂ॥ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖੈ ਖਟਿਐ ਭਾਉ॥ ਭਾਵੈ ਆਵੈ ਭਾਵੈ ਜਾਉ॥ ਸਾਸਤ੍ਰ ਬੇਦ ਨ ਮਾਨੈ ਕੋਇ॥ ਆਪੋ ਆਪੈ ਪੂਜਾ ਹੋਇ॥ ਕਾਜ਼ੀ ਹੋਇ ਕੈ ਬਹੈ ਨਿਆਇ॥ ਫੇਰੇ ਤਸਬੀ ਕਹੇ ਖੁਦਾਇ॥ ਵਢੀ ਲੈ ਕੇ ਹਕ ਗਵਾਏ॥ ਜੇ ਕੋ ਪੁਛੈ ਤਾਂ ਪੜ੍ਹ ਸੁਣਾਏ॥ ਤੁਰਕ ਮੰਤ੍ਰ ਕਨ ਰਿਦੈ ਸਮਾਹਿ॥ ਲੋਕ ਮੁਹਾਵਹਿ ਚਾੜੀ ਖਾਹਿ॥ ਚਉਕਾ ਦੇ ਕੈ ਸੁਚਾ ਹੋਇ॥ ਐਸਾ ਹਿੰਦੂ ਵੇਖਹੁ ਕੋਇ॥ ਜੋਗੀ ਗਿਰਹੀ ਜਟਾ ਬਿਭੂਤ॥ ਆਗੈ ਪਾਛੈ ਰੋਵਹਿ ਪੂਤ॥ ਜੋਗ ਨ ਪਾਇਆ ਜੁਗਤ ਗਵਾਈ॥ ਕਿਤ ਕਾਰਣ ਸਿਰ ਛਾਈ ਪਾਈ॥ ਨਾਨਕ ਕਲ ਕਾ ਏਹੁ ਪਰਵਾਣਾ॥ ਆਪੇ ਆਖਣ ਆਪੇ ਜਾਣਾ॥੧॥

ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਕਲਜੁਗ ਮੈਂ ਜੋ ਸਤੀ ਹੈਨ ਸੋ ਪਾਪ ਕਰਕੇ ਮਾਇਆ ਇਕਠੀ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਉਸ ਮੈਂ ਥੋੜਾ ਬਹੁਤਾ ਦਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂਹੀ ਤੇ ਆਪ ਕਉ ਸਤੀ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ॥ ਅਰ ਜੋ ਆਪ ਕਉ ਗੁਰੂ ਕਹਾਵਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਿਖਾਂ ਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਸਿਖਿਆ ਦੇਵਣ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤਿਨਾਂ ਤੇ ਮਾਇਆ ਲਿਆਵਤੇ ਹੈਂ ਅਤੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦਾ ਪੁਰਖ ਨਾਲ ਖਟਣ ਕਰਕੇ ਹੀ ਭਾਵ ਹੈ ਕਯੋਂ ਕਿ ਜਦ ਆਵੈ ਤਦ ਭੀ ਮਾਇਆ ਮੰਗਦੀ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਜਾਵੈ ਤਦ ਭੀ ਮਾਇਆ ਹੀ ਮੰਗਦੀ ਹੈ ਅਰ ਸਾਸਤ੍ਰ ਅਰ ਵੇਦਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਸੁਣਦੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਅਰ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਪੂਜਾ ਕਰਾਵਤੇ ਹੈਨ ਅਤੇ ਜੋ ਕਾਜ਼ੀ ਤਸਬੀ ਫੇਰਤੇ ਹਨ ਅਰ ਨਿਆਉਂ ਕਰਤੇ ਹਨ ਸੋ ਵਢੀ ਲੈ ਕਰ ਸਾਚਿਆਂ ਕੋ ਝੂਠੇ ਕਰਤੇ ਹਨ ਅਰ ਝੂਠਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਚਿਆਂ ਕਰਤੇ ਹਨ ਅਰ ਹਿੰਦੂ ਜੋ ਹੈਨ ਸੋ ਤੁਰਕਾਂ ਦੀ ਬਾਂਗ ਕੰਨਾਂ ਨਾਲ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਅਰ ਚੁਗਲੀ ਖਾਇਕੇ ਅਹਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਚੌਕਾ ਦੇਕਰ ਸੁਚਾ ਹੋਇ ਬੈਠਦੇ ਹਨ ਸੋ ਐਸੇ ਹਿੰਦੂ ਹਨ ਅਰ ਜੋਗੀ ਜੋ ਹੈਨ ਸੋ ਜਟਾਂ ਰਖਤੇ ਹਨ ਅਰ ਬਿਭੂਤ ਮਲਦੇ ਹਨ ਅਰ ਚੇਲੇ ਬਹੁਤ ਕਰਤੇ ਹੈਨ

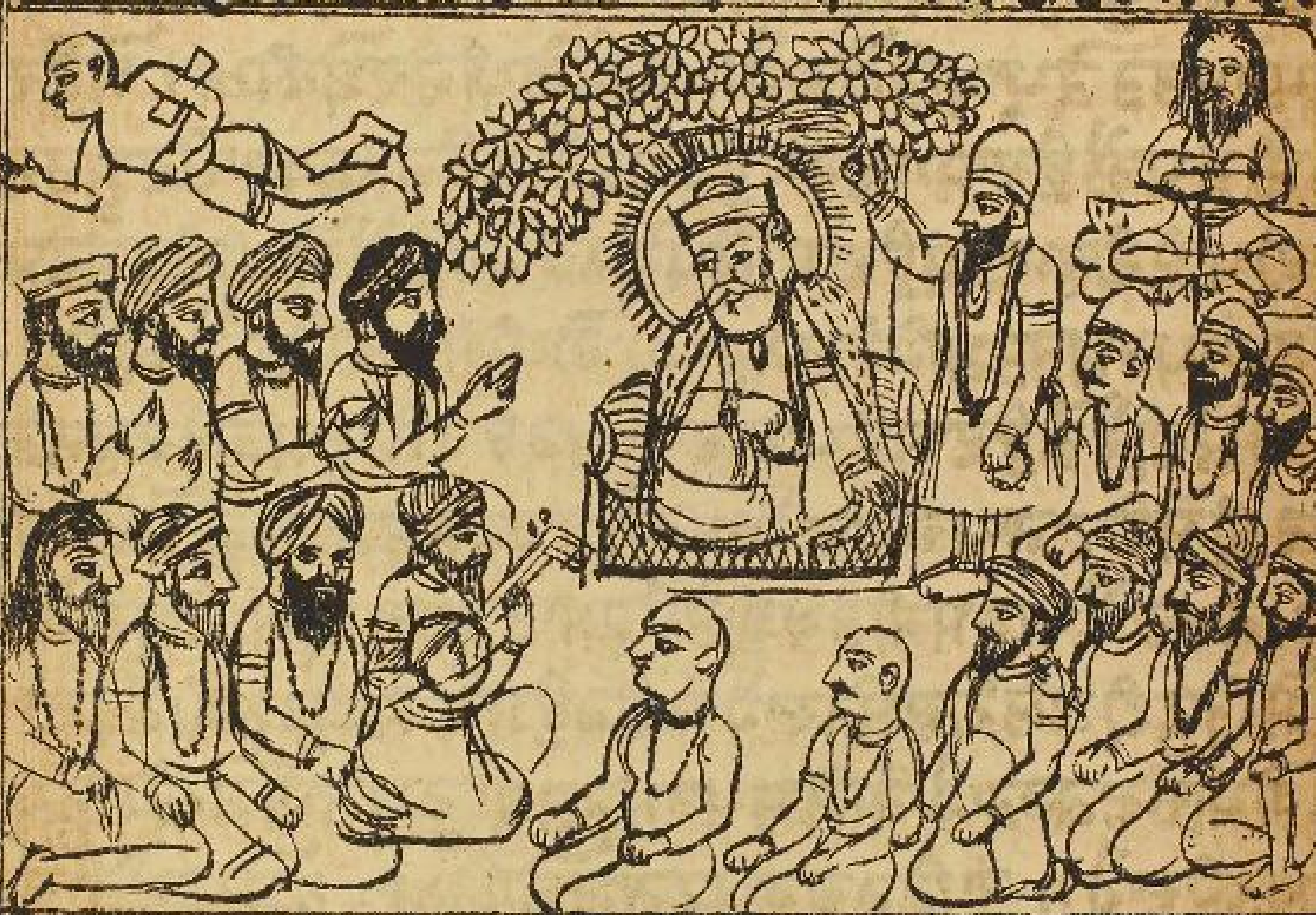
ਅਰ ਮਟ ਬਨਾਇ ਬੈਠਤੇ ਹੈਨ ਅਰ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕਾ ਸੰਜਮ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੇ ਅਰ
ਸਿਰਿ ਛਾਈ ਪਾਵਤੇ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮੁਖ ਤੇ ਕਹਤੇ ਹਨ ਤਿਸ ਨੂੰ
ਕਮਾਵਤੇ ਹੈਨ ਨਹੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਨ ਕਿ ਹੇ ਭਰਥਰੀ ਕੁਛ ਕਲਜੁਗ
ਕੀਆਂ ਵਰਤਾਂ ਸੁਨਾਵਤਾ ਹੈਂ॥ ਮ: ੧ ਹਿੰਦੂ ਕੇ ਘਰਿ ਹਿੰਦੂ ਆਵੈ ਸੂਤ
ਜਨੇਊ ਪੜ ਗਲਿ ਪਾਵੈ ਸੂਤ ਪਾਇ ਕਰੇ ਬੁਰਿਆਈ ਨਾਤਾ ਧੋਤਾ ਥਾ
ਇ ਨ ਪਾਈ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਰੇ ਬੁਰਿਆਈ ਵਿਣ ਗੁਰੁ ਪੀਰੈ ਕੋ ਥਾਇ
ਨ ਪਾਈ ਰਾਹੁ ਦਸਾਇ ਓਥੈ ਕੋ ਜਾਇ ਕਰਣੀ ਬਾਝਹੁ ਭਿਸਤ ਨ ਪਾ
ਇ ਜੋਗੀ ਕੈ ਘਰਿ ਜੁਗਤਿ ਦਸਾਈ ਤਿਤੁ ਕਾਰਨਿ ਕਨਿ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਪਾਈ
ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਪਾਇ ਫਿਰੈ ਸੰਸਾਰਿ ਜਿਥੈ ਕਿਥੈ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ਜੇਤੇ ਜੀਅ
ਤੇਤੇ ਵਾਟਾਊ ਚੀਰੀ ਆਈ ਢਿਲ ਨ ਕਾਊ ਏਥੈ ਜਾਣੈ ਸੁ ਜਾਇ ਸਿਞਾ
ਣੈ ਹੋਰੁ ਫਕੜੁ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣੈ ਸਭਨਾਂ ਕਾ ਦਰਿ ਲੇਖਾ ਹੋਇ ਕ
ਰਣੀ ਬਾਝਹੁ ਤਰੈ ਨ ਕੋਇ ਸਚੋ ਸਚੁ ਵਖਾਣੈ ਕੋਇ ਨਾਨਕ ਅਗੈ ਪੁ
ਛ ਨ ਹੋਇ ॥੨॥ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਘਰ ਬੇਟੇ ਜਨਮਤੇ ਹਨ ਅਰ ਸੂਤ ਦਾ ਜ
ਨੇਊ ਅਰ ਤਿਲਕ ਲਾਇਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਹੋਏ ਹਨ ਪਰੰਤੂ ਜੈਸੇ ਤਾਂ
ਸੂਤ ਕਚਾ ਟੁਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਪਾਪ ਕਰ ਧਰਮ ਟੁਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਸੂਤ
ਪਾਇਕੇ ਫਿਰ ਪਾਪ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੇ ਉਨਾਂ ਦਾ ਨਾਤਾ ਧੋਤਾ ਥਾਇ ਨਹੀਂ
ਪਉਂਦਾ॥ ਅਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਜੋ ਸੁੰਨਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜਾਮੇ ਦੀਆਂ
ਬਾਹਾਂ ਨੂੰ ਕਤਰਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਸੁਥਣ ਭੀ ਹੇਠੋਂ ਕਪਾ ਛਡਦੇ ਹਨ
ਅਰ ਮੁਛਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਤਰ ਛਡਦੇ ਹਨ ਜੋ ਮਾਨੋਂ ਇਹ ਨੀਸਾਨੀ ਮੁਸਲਮਾਂ
ਨਾਂ ਦੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁਖ ਨਾਲ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾਂ ਅਰ ਹਥਾਂ ਨਾਲ
ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਅਰ ਪੈਰਾਂ ਨਾਲ ਕੁਸੰਗ ਵਲ ਨਹੀਂ ਜਾਵਨਾ ਅਰ
ਉਚੀ ਗਲ ਪਰਾਈ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਾਥ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਅਰ ਸਿਰ ਜੋ
ਮੁਨਦੇ ਹਨ ਸੋ ਆਪਨੂੰ ਸਿਰ ਮੁੰਨਿਆਂ ਗੁਲਾਮ ਜਾਣਨਾ ਹੈ ਪਰ ਮੁਸ
ਲਮਾਨ ਸੁੰਨਤ ਕਰਕੇ ਬਦਫੈਲੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਜੋ ਗੁਰੁ ਪੀਰ

ਰਾਹ ਦਸਦੇ ਹਨ ਸੋ ਉਸ ਰਾਹ ਉਪਰ ਨਹੀਂ ਚਲਦੇ ਸੋ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਸਤ ਨੂੰ ਨਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਅਰ ਜੋਗੀ ਜੋ ਕੰਨ ਵਿਚ ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਪਾਇੰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਬਿਭੂਤ ਮਲਦੇ ਹਨ ਸੋ ਇਹ ਉਪਦੇਸ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਏਹ ਉਪਦੇਸ ਸੁਣਣਾਂ ਕਿ ਲਖ ਮੇਂ ਅਲਖ ਜਾਣਨਾ ਅਰ ਮਨ ਆਪਣੇ ਨੂੰ ਭਸਮ ਦੀ ਨਿਆਂਈ ਕਰਨਾ ਪਰ ਓਹ ਜੋਗੀ ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਪਾਇਕੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਫਿਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਮਾਇਆ ਦਾ ਮੋਹ ਨਹੀਂ ਛਡਦੇ ਸੋ ਇਹ ਜਿਤਨੇ ਜੀਵ ਹੈਨ ਸੋ ਸਭ ਵਟਾਊ ਹੈਨ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਚਿਠੀ ਆਵੈਗੀ ਉਠ ਜਾਵਣਗੇ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਆਈ ਹੈ ਸੋ ਉਠ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਜੋ ਇਥੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੂੰ ਸਿਮਰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਅਗੇ ਭੀ ਜਾਇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜਿਤਨੇ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹਨ ਸੋ ਜੇ ਗੁਰੂ ਪੀਰ ਦੇ ਆਖੇ ਨਹੀ ਲਗਦੇ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਫਕੜੀ ਇਸ ਲੋਕ ਭੀ ਅਰ ਅਗੇ ਭੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਲੇਖਾ ਧਰਮਰਾਇ ਦੇਤੇਵਨ ਹੈ ਅਰ ਕਰਣੀ ਬਾਝ ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ ਛੁਟਣਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਕੋਈ ਸਚ ਬੋਲੈਗਾ ਅਰ ਸਚ ਕਮਾਵੈਗਾ ਉਸਨੂੰ ਅਗੇ ਪੁਛ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਅਰ ਕਲਜੁਗ ਦੇ ਜੀਅ ਅਰ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਗੁਰੂ ਪੀਰ ਬੀ ਮੂੜ੍ਹ ਖੋਟੇ ਤੇ ਹਨ ਸੋ ਹੇ ਜੋਗੀਸਰੋ ਏਹ ਸੰਸਾਰ ਤੇ ਵਰਤਾਰਾ ਵਰਤ ਰਹਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਰਾਗ ਰਾਮਕਲੀ ਵਿਚ ਇਕ ਸਬਦ ਆਖਿਆ ਰਾਗੁ ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਨਾਂ ਸਤਿ ਦੁਖੀਆ ਨਾ ਸਤਿ ਸੁਖੀਆ ਨਾ ਸਤਿ ਪਾਣੀ ਜੰਤ ਫਿਰਹਿ ॥ ਨਾਂ ਸਤਿ ਮੂੰਡ ਮੁੰਡਾਈ ਕੇਸੀ ਨਾ ਸਤਿ ਪੜ੍ਹਿਆਂ ਦੇਸ ਫਿਰਹਿ ॥ ਨ ਸਤਿ ਰੁਖੀਂ ਬਿਰਖੀ ਪਥਰ ਆਪੁ ਤਛਾਵਹਿ ਦੁਖ ਸਹਹਿ ॥ ਨਾ ਸਤਿ ਹਸਤੀ ਬਧੇ ਸੰਗਲ ਨਾ ਸਤਿ ਗਾਈਂ ਘਾਹੁ ਚਰਹਿ ॥ ਜਿਸੁ ਹਥਿ ਸਿਧਿ ਦੇਵੈ ਜੇ ਸੋਈ ਜਿਸਨੋ ਦੇਇ ਤਿਸੁ ਆਇ ਮਿਲੈ ॥ ਨਾਨਕ ਤਾ ਕਉ ਮਿਲੈ ਵਡਾਈ ਜਿਸੁ ਘਟਿ ਭੀਤਰਿ ਸਬਦ ਰਵੈ ॥ ਸਭਿ ਘਟ ਮੇਰੇ ਹਉ ਸਭਨਾਂ ਅੰਦਰਿ ਜਿਸਹਿ ਖੁਆਈ ਤਿਸੁ ਕਉਣੁ ਕਹੈ ॥ ਜਿਸਹਿ ਦਿਖਾਲੈਂ ਵਾਟੜੀ ਤਿਸਹਿ ਭੁਲਾਵੈ ਕਉਣੁ ॥ ਜਿਸਹਿ ਭੁਲਾਈ ਪੰਧ ਸਿਰਿ ਤਿਸਹਿ ਦਿਖਾਵੈ ਕਉਣੁ ॥੧॥ ਤਾਂ ਬਾਬਾ

ਬੋਲਿਆਂ ਸਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਮਤ ਖਾਵੇਗੀ ਅਨਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਜਉ ਲਗ ਦੇਹਿ ਅਭਿਮਾਨ ਹੈ ਤਉ ਲਗ ਸਤ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁੰਦਾ ਕਿਓਂਜੋ
ਦੁਖ ਦੇ ਸਹਾਰਨੇ ਤੇ ਭੀ ਸਤ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁੰਦਾ ਅਰ ਸੁਖ ਦੇ ਭੋਗਣੇ ਤੇ
ਭੀ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਜੇ ਪਾਣੀ ਉਤੇ ਤੁਰਿਆਂ ਸਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ
ਤਾਂ ਹੀ ਜੋਗੀ ਜੋ ਕੀੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਸਦੀਵ ਜਲ ਤੇ ਤੁਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਸਿਰ ਮੁਨਾ
ਇਆਂ ਸਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਭੇਡਾਂ ਛੇਆਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਮੁੰਨੀਦੀਆਂ
ਹੈਨ ਅਰ ਜੇ ਪੜ੍ਹਿਆਂ ਸਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੋਤੇ ਸਾਰਕਾ ਪੜ੍ਹਾਈਦੀ
ਆਂ ਹੈਨ ਅਰ ਜੇ ਦੇਸਾਂ ਦੇ ਭੌਣਿਆਂ ਸਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੂੰਜਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ
ਭੀ ਕਈ ਪਰਦੇਸ ਫਿਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਰ ਜੇ ਰੁਖਾਂ ਬਿਰਖਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿਆਂ ਸਤ
ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮ੍ਰਿਗ ਬਨਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਤ
ਜਾਇਆਂ ਸਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪਰਬਤ ਤੇ ਬਿਰਛ ਆਪ ਨੂੰ ਤਜਾ
ਉਂਦੇ ਹਨ ਅਗਤਿ ਨਾਂਦੀਆਂ ਪ੍ਰਿਤਮਾਂ ਬਨਦੀਆਂ ਹਨ ਅਰ ਜੇ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ
ਵਿਚ ਸੰਗਲ ਪਾਇਆਂ ਸਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹਸਤੀ ਸੰਗਲਾਂ
ਨਾਲ ਬਧੇ ਮਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜੇ ਕੰਦ ਮੂਲ ਖਾਧਿਆਂ ਸਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁੰਦਾ ਹੋ
ਵੇ ਤਾਂ ਗਾਈਆਂ ਘਾਹ ਚਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਤੇ ਸਤਿ ਦੀ ਸਿਧ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ
ਹਥ ਹੈ ਅਰ ਸਭਨਾਂ ਘਟਾਂ ਵਿਚ ਅਤਮਾਂ ਵਿਆਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ
ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪ ਸਤਿਗੁਰੂ ਵਾਟ ਦਿਖਾਵਤੇ ਹੈਨ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਭੁਲਾਂਵ
ਦਾ ਅਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਭੁਲਾਂਵਦੇ ਹਨ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਂਵਦਾ॥ ਤਾਂ ਈਸ
ਰ ਨਾਥ ਬੋਲਿਆ ॥ ਸੋ ਗਿਰਹੀ ਜੋ ਨਿਗ੍ਰਹਿ ਕਰੈ ॥ ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਭੀ
ਖਿਆ ਕਰੈ ॥ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਕਾ ਕਰੇ ਸਰੀਰੁ ॥ ਸੋ ਗਿਰਹੀ ਗੰਗਾ ਕਾ ਨੀਰੁ ॥ ਬੋ
ਲੈ ਈਸਰੁ ਸਤ ਸਰੂਪੁ ॥ ਪਰਮ ਤੰਤ ਮਹਿ ਰੇਖ ਨ ਰੂਪੁ ॥ ਤਿਸ ਕਾ ਪ
ਰਮਾਰਥ ॥ ਗਿਰਹੀ ਸੋ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਵਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਪ
ਅਰ ਤਪ ਤੇ ਸੰਜਮ ਗੁਰਾਂ ਤੇ ਮੰਗਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸਰੀਰ ਪਾਸੋਂ ਜੋ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਹੋ
ਸਕਦੇ ਹਨ ਸੋ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸੋ ਗਿਰਹੀ ਗੰਗਾ ਦੇ ਜਲ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਨਿਰ

ਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਬੋਲਿਆ ॥ਸੋ ਅਉਧੂਤੀ ਜੋ ਧੂ
ਧੇਆ ਪਾ ਭੀਖਿਆ ਤੇ ਜਨ ਕਰੈ ਸੰਤਾਪਾ ॥ ਅਉਹਟ ਪਟਣ ਕੀ ਭੀਖਿਆ
ਕਰੈ॥ ਸੋ ਅਉਧੂਤੀ ਸਿਵਪੁਰ ਚੜ੍ਹੈ॥ ਬੋਲੈ ਗੋਰਖ ਸਤ ਸਰੂਪਾ ॥ ਪਰਮ
ਤਤ ਮਾਹਿ ਰੇਖ ਨ ਰੂਪਾ॥ ਗੋਰਖ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਅਉਧੂਤ ਸੋਈ ਹੈ ਜੋ
ਆਪਣੇ ਅੰਤਹਕਰਣ ਨੂੰ ਸੁਧ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਅਠਾਇ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤੁ
ਪੰਵਦਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਕਾ ਭੋਜਨ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਖ ਰਚ ਕਰਕੇ ਜੋ ਹਟ ਹੈ
ਤਿਸ ਮੇਂ ਆਪਣਿਆਂ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਨੂੰ ਭੀਖਿਆ ਮੰਗਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ
ਜੋ ਸਿਵਪੁਰੀ ਹੈ ਤਿਸ ਮੇਂ ਜਾਇ ਠਹਰਾਵਤਾ ਹੈ ਗੋਰਖ ਕਹਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿ
ਪਰਮ ਤਤ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤਾ ਹੈ॥ ਫਿਰ ਗੋਪੀ ਚੰਦ ਬੋਲਿਆ ॥ ਸੋ ਉਦਾ
ਸੀ ਜੋ ਪਾਲੈ ਉਦਾਸਾ ॥ ਅਰਧ ਉਰਧ ਕਰੈ ਨਿਰੰਜਨ ਵਾਸਾ ॥ ਚੰਦ ਸੂਰਜ
ਕੀ ਪਾਏ ਗੰਢਾ॥ ਤਿਸ ਉਦਾਸੀ ਕੈ ਪੜੈ ਨ ਕੰਧਾ ॥ ਬੋਲੈ ਗੋਪੀ ਚੰਦ ਸਤ ਸ
ਰੂਪਾ ॥ ਪਰਮ ਤਤ ਮਾਹਿ ਰੇਖ ਨ ਰੂਪਾ॥ ਗੋਪੀ ਚੰਦ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਦਾ
ਸੀ ਸੋਈ ਹੈ ਜੋ ਉਦਾਸਤਾ ਨੂੰ ਪਾਲਦਾ ਹੈ ਅਰ ਹਾ ਜੇ ਸ੍ਵਾਸ ਤਲੇ ਜਾਂਦਾ ਤ
ਦ ਭੀ ਸੋ ਹੈਂ ਦਾ ਜਾਪ ਜਪਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਬਾਹਰ ਜਾਵਨ ਤਦ ਭੀ ਸੋਹੈਂ ਦਾ ਜਾ
ਪ ਜਪਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸਜੀ ਤੇ ਖਬੀ ਤੇ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਤੇ ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸੁਰਾਂ ਹੈਨ
ਸੋ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਨਾਲ ਗੰਢ ਬੰਨਦਾ ਹੈ ਸੋ ਫਿਰ ਉਸ ਦਾ ਸਰੀਰ ਨਹੀਂ ਗਿਰਦਾ
ਗੋਪੀ ਚੰਦ ਕਹਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਪਰਮ ਤਤ ਕਾ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਸੋ ਤਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾ
ਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਚਰਪਟ ਨਾਥ ਬੋਲਿਆ ॥ਸੋ ਪਾਖੰਡੀ ਜੋ
ਕਾਇਆਂ ਪਾਖਲੈ॥ ਕਾਂਇਆਂ ਕੀ ਅਗਨ ਬ੍ਰਹਮ ਪਰਜਾਲੈ॥ ਸੁਪਨੇ
ਬਿੰਦ ਨ ਦੇਈ ਝਰਨਾ॥ ਤਿਸ ਪਾਖੰਡੀ ਜਰਾ ਨ ਮਰਨਾ॥ ਬੋਲੈ ਚਰਪਟ ਸ
ਤ ਸਰੂਪਾ॥ ਪਰਮ ਤਤ ਮੈਂ ਰੇਖ ਨ ਰੂਪਾ॥ ਚਰਪਟ ਨਾਥ ਕਹਿਤਾ ਹੈ
ਕਿ ਸੋਈ ਪਾਖੰਡੀ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਕਾਇਆਂ ਨੂੰ ਧੋਵੈ ਅਰ ਕਾਂਇਆਂ ਨੂੰ
ਗਿਆਨ ਦੀ ਅਗਨ ਕਰ ਦਗਧ ਕਰੈ ਅਰ ਆਪਣੇ ਬੀਰਜ ਨੂੰ ਸੁਪਨੇ
ਵਿਚ ਭੀ ਗਿਰਨ ਨ ਦੇਵੈ ਸੋ ਫਿਰ ਉਸ ਪਾਖੰਡੀ ਕੋ ਜਰਾ ਨਹੀਂ ਲਗੀ ਅਰ ਮਰ

 ਨਭੀ ਨਗੀ ਚਰਪਟ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਤ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਓਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਜੋ ਜਿਸ ਪਰਮਤਤ ਕਾ ਰੇਖ ਰੂਪ ਨਹੀਂ॥ ਭਰਥਰੀ ਨਾਥ ਫਿਰ ਬੋਲਤਾ ਭ
ਇਆ ਸੋ ਬੈਰਾਗੀ ਜੋ ਉਲਟੈ ਬ੍ਰਹਮਾ ਗਗਨ ਮੰਡਲ ਮਹਿ ਰੋਪੈ ਥੰਮਾ
ਅਹਿਨਿਸਿ ਅੰਤਰਿ ਰਹੈ ਧਿਆਨਾ ਤੇ ਬੈਰਾਗੀ ਸਤ ਸਮਾਨਾ ਬ੍ਰਿਬੋਭ
ਰਥਰ ਸਤ ਸਰੂਪ ਪਾ ਪਰਮਤਤ ਮਾਹਿ ਰੇਖ ਨ ਰੂਪਾ॥ ਭਰਥਰ ਬੋਲਿ
ਆ ਕਿ ਬੈਰਾਗੀ ਸੋਈ ਹੈ ਜੋ ਅਪਨੇ ਵਾਉ ਕਉ ਉਲਟ ਕੈ ਅਰ ਪ੍ਰਾਣਾਂ
ਨਾਲ ਰਲਾਇ ਕਰ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਰਹਿਰਾਵੈ ਅਗਰ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਆਪਨੇ
ਧਿਆਨ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਰਹੇ ਤਾਂ ਓਹ ਜੋ ਬੈਰਾਗੀ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿ ਵਿਚ ਸਮਾਵਦਾ

ਹੈ ਭਰਥਰੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਤ ਸਰੂਪ ਜੋ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਦਾ ਰੇਖ ਰੂਪ ਕੋ
ਈ ਨਹੀਂ ਸੋ ਓਹ ਤਿਸ ਦੇ ਵਿਚ ਜਾਇ ਸਮਾਂਵਦਾ ਹੈ ਅਰ ਉਸ ਵਿਚ ਲੀ
ਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਮਛਿੰਦ੍ਰ ਨਾਥ ਬੋਲਿਆ॥ ਕਿਉਂ ਮਰੈ ਮਦਾ ਕਿਉ ਹੋਵੈ
ਜੁਗਤਾ॥ ਕੰਨ ਪੜਾਇ ਕਿਆ ਖਾਜੈ ਭੁਗਤਾ॥ ਤਿਸ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ਕਿ ਮੈਂ
ਦੇ ਕਰਮ ਜੋ ਹੈਨ ਸੋ ਕਿਉਂ ਕਰ ਮਰਨ ਅਰ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਜੁਗਤ ਕਰ ਕੈ ਕਿ
ਸ ਤਰਾਂ ਜੀਵੀਏ ਅਰ ਕੰਨ ਪੜਾਇ ਕੈ ਕਿਆ ਭੁਗਤਿ ਖਾਣੀ ਚਾਹੀ

ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ॥ ਅਸਤ ਨਸਤ ਏਕੋ ਨਾਉ ॥ ਕਉਣ ਸੁ ਅਖਰ ਜਿਤੁ ਰਹੈ ਹਿਆਉ ॥ ਧੂਪ ਛਾਵ ਜੇ ਸਮ ਕਰ ਸਹੈ ॥ ਤਾਂ ਨਾਨਕ ਆਖੈ ਗੁਰ ਕਉ ਕਹੈ ॥ ਛਿਅ ਵਰਤਾਰੇ ਵਰਤਹਿ ਪੂਤ ॥ ਨਾ ਸੰਸਾਰੀ ਨਾ ਅਉਧੂਤ ॥ ਨਿਰੰਕਾਰ ਜੋ ਰਹੈ ਸਮਾਇ ॥ ਕਾਹੇ ਭੀਖਿਆ ਮੰਗਣ ਜਾਇ ॥ ॥ ਤਿਸ ਦਾ ਵੀਚਾਰ ॥ ਜਗਤ ਅਰ ਸਰੀਰ ਦੇ ਉਪਜਣੇ ਅਰ ਬਿਨਸਣੇ ਵਿਚ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਨਾਮ ਜਪੇ ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਹਿਰਦੇ ਨੂੰ ਠਹਿਰਾਵੇ ਅਰ ਧੂਪ ਤੇ ਛਾਂਵ ਨੂੰ ਦੁਖਾਂ ਅਰ ਸੁਖਾਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਜੇਹਾ ਜਾਣੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤਦ ਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਖਟ ਦਰਸਨ ਦੇ ਵਰਤਾਰੇ ਵਰਤਦੇ ਹਨ ਅਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਵਚਨਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ ਸੋ ਨਾਂ ਸੰਸਾਰੀ ਹੈਨ ਅਰ ਨਾ ਅਉਧੂਤ ਹੈਨ ਅਤੇ ਮੁਖ ਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ਸਰਬ ਵਿਚ ਸਮਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਅਰ ਗ੍ਰਿਹਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰੇ ਨੂੰ ਛਡਕੇ ਤੇ ਘਰ ਘਰ ਮੰਗਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ ॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਰਾਮਕਲੀ ਰਾਗ ਵਿਚ ਸਬਦ ਬੋਲਿਆ ॥ ੴ ਰਾਗ ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਸੁਣਿ ਮਾਛਿੰਦ੍ਰ ਨਾਨਕ ਬੋਲੈ ॥ ਵਸਿਗਤਿ ਪੰਚ ਕਰੇ ਨਹ ਡੋਲੈ ॥ ਐਸੀ ਜੁਗਤਿ ਜੋਗ ਕਉ ਪਾਲੈ ॥ ਆਪ ਤਰੈ ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਤਾਰੈ ॥੧॥ ਸੋ ਅਉਧੂਤ ਐਸੀ ਮਤਿ ਪਾਵੈ ॥ ਅਹਿਨਿਸਿ ਸੁੰਨਿ ਸਮਾਧਿ ਸਮਾਵੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਭਿਖਿਆ ਭਾਇ ਭਗਤਿ ਭੈ ਚਲੈ ॥ ਹੋਵੈ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਸੰਤੋਖ ਅਮੁਲੈ ॥ ਧਿਆਨ ਰੂਪ ਹੋਇ ਆਸਣ ਪਾਵੈ ॥ ਸਚ ਨਾਮ ਤਾੜੀ ਚਿਤੁ ਲਾਵੈ ॥੨॥ ਨਾਨਕ ਬੋਲੈ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ॥ ਸੁਣਿ ਮਾਛਿੰਦ੍ਰਾ ਅਉਧੂ ਨੀਸਾਣੀ ॥ ਆਸਾ ਮਾਹਿ ਨਿਰਾਸ ਵਲਾਏ ॥ ਨਿਹਚਉ ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ ਪਾਏ ॥੩॥ ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕ ਅਗਮ ਸੁਣਾਏ ॥ ਗੁਰ ਚੇਲੇ ਕੀ ਸੰਧਿ ਮਿਲਾਏ ॥ ਦੀਖਿਆ ਦਾਰੂ ਭੋਜਨ ਖਾਏ ॥ ਛਿਅ ਦਰਸਨ ਕੀ ਸੋਝੀ ਪਾਏ ॥੪॥ ॥ ਤਿਸ ਦਾ ਵੀਚਾਰ ॥ ਸੁਣ ਮਾਛਿੰਦ੍ਰਾ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਜੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵਸ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਤਿਨਾਂ ਦਾ ਮਨ ਨਹੀਂ ਡੋਲਦਾ ਅਤੇ ਐਸੀ ਜੁਗਤਿ ਕਰਕੇ ਜੋ

ਜੋਗ ਨੂੰ ਪਾਲਦਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪ ਭੀ ਤਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਨੂੰ ਭੀ ਤਾਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਅਉਧੂਤ ਸੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਸਿ ਕਰਨ ਦੀ ਮਤਿ ਆਈ ਹੈ ਅਰ ਅਉਧੂ ਕੀ ਨਿਸਾਨੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦਿਨੇ ਰਾਤ ਸੁੰਨ ਸਮਾਧ ਲਾਈ ਰਹੇ ਅਰ ਭਿਖਿਆ ਜੋ ਕਰੇ ਸੋ ਭਾਇ ਭਗਤ ਦੀ ਕਰੇ ਅਤੇ ਭੈ ਕਰਕੇ ਚਲੇ ਅਰ ਸੰਤੋਖ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਰਹੈ ਅਰ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਧਿਆਨ ਦਾ ਆਸਣ ਹੋਵੈ ਅਤੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਦੀ ਤਾੜੀ ਲਾਵੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਸੁਣ ਮਛਿੰਦ੍ਰਾ ਅਉਧੂ ਕੀ ਨਿਸਾਣੀ ਹੈ ਜੋ ਸਭਨਾਂ ਆਸਾਂ ਵਿਚ ਨਿਰਾਸ ਹੋਵੈ ਅਰ ਸਭ ਅਸਥਾਨਾਂ ਵਿਚ ਕਰਤੇ ਨੂੰ ਜਾਣੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਵੇਦਾਂ ਦੀ ਗਲ ਸੁਣਾਈ ਹੈ ਅਰ ਜੀਵ ਅਰ ਈਸਰ ਕੀ ਏਕਤਾ ਵਾਸਤੇ ਗੁਰੂ ਅਰ ਚੇਲੇ ਦੀ ਏਕਤਾ ਮਿਲਾਏ ਅਰ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਦੀਖਿਆ ਦਾ ਭੋਜਨ ਖਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸੋ ਛਿਅ ਦਰਸਨਾਂ ਦੀ ਸਿਧਾਂ ਗਿਆਨ ਕਰਕੈ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਗੋਰਖ ਕਉ ਕਹਿਆ ॥ ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਜੁਗਤਿ ਸਬਦਿ ਸਾਖੀ ਮੇਰੀ ਸਿੰਙੀ ਬਾਜੈ ਲੋਕੁ ਸੁਣੈ ॥ ਪਤੁ ਝੋਲੀ ਮੰਗਣ ਕੈ ਤਾਈ ਭੀਖਿਆ ਨਾਮੁ ਪੜੇ ॥੧॥ ਬਾਬਾ ਗੋਰਖੁ ਜਾਗੈ ॥ ਗੋਰਖੁ ਸੋ ਜਿਨਿ ਗੋਇ ਉਠਾਲੀ ਕਰਤੇ ਬਾਰ ਨ ਲਾਗੈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਪਾਣੀ ਪ੍ਰਾਣ ਪਵਣਿ ਬੰਧਿ ਰਾਖੇ ਚੰਦੁ ਸੂਰਜੁ ਮੁਖਿ ਦੀਏ ॥ ਮਰਣ ਜੀਵਣ ਕਉ ਧਰਤੀ ਦੀਨੀ ਏਤੇ ਗੁਣ ਵਿਸਰੇ ॥੨॥ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਅਰੁ ਜੋਗੀ ਜੰਗਮ ਪੀਰ ਪੁਰਸ ਬਹੁਤੇਰੇ ॥ ਜੇ ਤਿਨ ਮਿਲਾ ਤ ਕੀਰਤਿ ਆਖਾ ਤਾ ਮਨੁ ਸੇਵ ਕਰੇ ॥੩॥ ਕਾਗਦੁ ਲੂਣੁ ਰਹੈ ਘ੍ਰਿਤ ਸੰਗੇ ਪਾਣੀ ਕਮਲੁ ਰਹੈ ॥ ਐਸੇ ਭਗਤ ਮਿਲਹਿ ਜਨ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਜਮੁ ਕਿਆ ਕਰੈ ॥੪॥੪॥ ਤਾਂ ਗੋਰਖ ਕਹਿਆ ਹੇ ਬਾਲਿਆ ਜੇ ਤੂੰ ਅਸਾਡਾ ਸਿਖ ਹੋਵੈਂ ਤਾਂ ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਪਾਇ ਅਰ ਸਿੰਙੀ ਬਜਾਇ ਅਰ ਝੋਲੀ ਲੈ ਸੋ ਤੇਰਾ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤਾਪ ਹੋਵੈਗਾ ॥ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਮੇਰੀ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਦੀ ਜੁਗਤਿ ਹੈ ਸੋ ਸਿੰਙੀ ਵਜਦੀ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਅਨਾਹਦ ਦਾ ਸਬਦ ਹੈ ਸੋ

ਮੈਂ ਨਾਦ ਸੁਨਦਾ ਹਾਂ ਅਰ ਅਤਮਾਂ ਜੋਤ ਦੇਖਦਾ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਹੋਰ ਕੋਈ ਲੋਕ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਉਸ ਕੋ ਭੀ ਦਿਖਾਇ ਦੇਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਆਪਣੀ ਪਤਿ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਨਾਲ ਰਖੀ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਡੂਘੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਪਾਸੋਂ ਨਾਮ ਦੀ ਭਿਖਿਆ ਮੰਗਤਾ ਹੈਂ ਕਯੋਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਗੋਰਖ ਹੋਰ ਹੈ ਜੋ ਜਿਸ ਨੇ ਗੋ ਰੂਪੀ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਨੂੰ ਉਤਪਤਿ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਪਾਲਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਗੋ ਰੂਪੀ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਦੀ ਰਖਿਆ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਗਤ ਦੇ ਉਤਪਤ ਅਰ ਪਰਲੈ ਕਰਨੇ ਮੈਂ ਬਾਰ ਨਹੀ ਲਗਤੀ ਅਰ ਜਿਸ ਨੇ ਜਲ ਵਿਚ ਧਰਤੀ ਬੰਧ ਰਖੀ ਹੈ ਅਰ ਜੀਆਂ ਦੇ ਵਰਤਨ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਬੰਧ ਰਖਿਆ ਹੈ ਅਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ ਵਾਸਤੇ ਦੀਵੇ ਰਚ ਦੀਏ ਹਨ ਅਰ ਮਰਣ ਜੀਵਣ ਦੇ ਭੋਗ ਵਾਸਤੇ ਧਰਤੀ ਰਚ ਦਈ ਹੈ ਸੋ ਐਸੇ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਗੁਣ ਅਸਾਂ ਵਿਸਾਰ ਦਿਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਅਸਾਡੇ ਅਉਗਣਾਂ ਵਲ ਨਹੀ ਦੇਖਦਾ ਤਾਂ ਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਗੋਰਖ ਦੇ ਚੇਲੇ ਹਾਂ ਅਰ ਹੋਰ ਜੋ ਅਸੀ ਸਿਧਾਂ ਨੂੰ ਅਰ ਸਾਧਕਾਂ ਨੂੰ ਅਰ ਜੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਅਰ ਜੰਗਮਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਪੀਰਾਂ ਅਰ ਪੁਰਸਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਾਂ ਸੋ ਉਸ ਗੋਰਖ ਦੇ ਕੀਰਤਨ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਖਾਵਣ ਵਾਸਤੇ ਮਿਲਦੇ ਹਾਂ ਅਰ ਅਸਾਡਾ ਜੋ ਮਨ ਹੈ ਸੋ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੈਸੇ ਕਾਗਤ ਤੇ ਸੂਣਾ ਘ੍ਰਿਤ ਨਾਲ ਚੋਪੜਿਆ ਹੋਇਆ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਭੁਰਤ ਨਹੀਂ ਗਲਦਾ ਤੈਸੇ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ ਸੁਣਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਪਾਣਾ ਬਿਰਥੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤਸਾਂ ਨੂੰ ਆਪ ਦੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਜਸ ਸੁਣਨ ਵਾਸਤੇ ਆ ਮਿਲੇ ਹਾਂ॥ ਅਰ ਜੈਸੇ ਪਾਣੀ ਮੇ ਕਮਲ ਨਿਰਾਲਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸੰਤ ਜਗਤ ਥੀਂ ਨਿਰਾਲੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ

॥ਪਉੜੀ ਅਠਾਈਸਵੀਂ ਭਾਈ॥ ॥ਬਾਬੇ ਦੇਖੀ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਨਵੈ ਖੰਡਿ ਜਿਥੈ ਤਕ
ਆਹੀ ਫਿਰ ਜਾਇ ਚੜਿਆ ਸੁਮੇਰ ਪਰ ਸਿਧ ਮੰਡਲੀ ਦ੍ਰਿਸਟੀ ਆਈ
ਚਉਰਾਸੀਹ ਸਿਧ ਗੋਰਖਾਦਿ ਮਨ ਅੰਦਰਿ ਗਣਤੀ ਵਰਤਾਈ॥ ਸਿਧ
ਪੁਛਣ ਸੁਣ ਬਾਲਿਆ ਕਉਣ ਸਕਤਿ ਤੁਹਿ ਏਥੇ ਲਿਆਈ॥ ਹਉ ਜਪਿ

ਆ ਪਰਮੇਸਰੋ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਸੀ ਕਿਤ ਤਾੜੀ ਲਾਈ॥ ਆਖਣਿ ਸਿਧ ਸੁਣਿ ਬਾਲਿਆ ਆਪਣਾ ਨਾਉਂ ਤੁਮ ਦੇਹੁ ਬਤਾਈ॥ ਬਾਬਾ ਆਖੇ ਨਾਥ ਜੀ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਜਪੇ ਗਤਿ ਪਾਈ॥ ਨੀਚ ਕਹਾਇ ਊਚ ਘਰਿ ਆਈ॥੨੮॥ ਪਉੜੀ॥ ਫਿਰ ਪੁਛਨ ਸਿਧ ਨਾਨਕਾ ਮਾਤ ਲੋਕ ਵਿਚ ਕੀ ਵਰਤਾਰਾ॥ ਸੁਣ ਬਾਬਾ ਆਖੇ ਨਾਥ ਜੀ ਸਚ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕੂੜ ਅੰਧਿਆਰਾ॥ ਕੂੜ ਅਮਾਵਸ ਵਰਤਿਆ ਹਉਂ ਭਾਲਣ ਚੜ੍ਹਿਆ ਸੰਸਾਰਾ॥ ਸਭ ਸਿਧੀ ਇਹ ਬੁਝਿਆ ਕਲ ਤਾਰਣ ਨਾਨਕ ਅਵਤਾਰਾ॥ ਪਾਪ ਗਿਰਾਸੀ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਧਉਲ ਖੜਾ ਧਰ ਹੇਠ ਪੁਕਾਰਾ॥ ਸਿਧ ਛਪ ਬੈਠੇ ਪਰਬਤੀ ਕਉਣ ਜਗਤ ਕਉ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ॥ ਜੋਗੀ ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣਿਆਂ ਨਿਸਦਿਨ ਅੰਗ ਲਗਾਇਨ ਛਾਰਾ॥ ਬਾਝ ਗੁਰੂ ਡੁਬਾ ਜਗ ਸਾਰਾ॥੨੯॥ ॥ਪਉੜੀ॥ ॥ਕਲ ਆਈ ਕੁਤੇ ਮੁਹੀਂ ਖਾਜ ਹੋਇਆ ਮੁਰਦਾਰ ਗੁਸਾਈ॥ ਰਾਜੇ ਪਾਪ ਕਮਾਵਦੇ ਉਲਟੀ ਵਾੜ ਖੇਤ ਕਉ ਖਾਈ॥ ਪ੍ਰਜਾ ਅੰਧੀ ਗਿਆਨ ਬਿਨ ਕੂੜ ਕੁਸਤ ਮੁਖੋਂ ਆਲਾਈ॥ ਚੇਲੇ ਸਾਜ ਵਜਾਇੰਦੇ ਨਚਣ ਗੁਰੂ ਬਹੁਤਾ ਬਿਧਿ ਭਾਈ॥ ਸੇਵਕ ਬੈਠਨ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਉਠ ਘਰੀਂ ਤਿਨਾੜੈ ਜਾਈ॥ ਕਾਜੀ ਹੋਏ ਰਿਸ੍ਵਤੀ ਵਢੀ ਲੈ ਕੇ ਹੱਕ ਗਵਾਈ॥ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖੈ ਦਾਮ ਹਿਤ ਭਾਵੈ ਆਇ ਕਿਥਾਊ ਜਾਈ॥ ਵਰਤਿਆ ਪਾਪ ਸਭਸ ਜਗ ਮਾਹੀ॥੩੦॥ ਇਤਿ ਸਬਦ ਵੀਚਾਰ॥ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਨਉ ਖੰਡ ਅਤੇ ਸਤ ਦੀਪ ਪ੍ਰਿਥ੍ਵੀ ਦੀ ਤੇ ਫੇਰ ਸੁਮੇਰ ਤੇ ਜਾਇ ਚੜ੍ਹੇ ਅਰ ਸਿਧਾਂ ਦਾ ਦਰਸਨ ਜਾ ਕੀਆ ਤਾਂ ਚਉਰਾਸੀ ਸਿਧ ਜੋ ਅਤੇ ਗੋਰਖ ਜੀ ਆਦਿ ਤਿਨਾਂ ਦੇ ਮਨ ਗਿਣਤੀ ਆਈ ਜੋ ਇਹ ਬਾਲਾ ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਜਦ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁਛਿਆ ਜੋ ਤੂੰ ਕਵਨ ਸੀ ਸਕਤ ਕਰ ਇਥੇ ਆਇਆ ਹੈਂ ਕੋ ਕਿਆ ਜੀ ਹਜਾਰਾਂ ਬਰਸਾਂ ਸਮਾਧਾਂ ਲਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਥੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਜਾਪ ਜਾਪਿਆ ਹੈ ਅਰ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਦੀ ਸਮਾਧ ਲਾਈ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਿਧਾਂ ਕਹਿਆ ਤੂੰ ਬਾਲੇ ਆਪਣਾ ਨਾਉਂ ਦਸ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਨਾਨਕ ਮੇਰਾ ਨਾਉਂ ਹੈ ਅਰ ਨਾਮ ਜਪ ਕਰ ਗਤਿ ਪਾਈ

ਹੈਅਰਆਪਨੂੰਨੀਚਕਹਿਆਹੈਤਾਂਉਚਘਰਆਇਆਹੈਂ॥੨੮॥ਤਾ
ਫਿਰਸਿਧਪੁਛਨਲਗੇਹੇਨਾਨਕਜੀਮਤਲੋਕਦਾਕੀਵਰਤਾਰਾਹੈਅ
ਰਫਿਰਸਭਨਾਂਸਿਧਾਂਨੇਮਛਿੰਦ੍ਰਨਾਥਨੂੰਅਤੇਗੋਰਖਨਾਥਨੂੰਪੁਛਿਆ
ਕਿਮਹਾਰਾਜਜੀਤੁਸੀਂਜੋਆਖਦੇਸੇਕਿਕਲਜੁਗਵਿਚਮਹਾਰਾਜਨਾਨ
ਕਅਵਤਾਰਧਾਰਨਗੇਸੋਇਹਨਾਨਕਜੀਇਹੋਹੈ॥ਤਾਂਬਾਬੇਆਖਿਆ
ਸੁਣਹੋਨਾਥਜੀਸਚਕਲਜੁਗਵਿਚਛਪਿਗਿਆਹੈਜੋਅਮਾਵਸਦੇ
ਰਾਤ੍ਰਿਮੇਂਦੀਨਿਆਈਤੇਕੂੜਦਾਅਧੇਰਾਅਮਾਵਸਦੀਨਿਆਈਪਸ
ਰਗਇਆਹੈਅਰਮੈਂਸਚਦੇਭਾਲਣਵਾਸਤੇਆਇਆਹਾਂਕਲੋਂਕਿਪਾ
ਪਜੋਹੈਸੋਸਗੀਪ੍ਰਿਥਮੀਵਿਚਵਿਆਪਗਇਆਹੈਅਰਧੌਲਜੋਧ
ਰਮਹੈਸੋਪ੍ਰਿਥਵੀਦੇਹੇਠਭਾਰਸਹਾਰਨਹੀਂਸਕਿਆਅਰਉਸਨੇਮਹਾ
ਰਾਜਅਗੇਪੁਕਾਰਅਨਕੀਤੀਜੋਸਿਧਪਰਬਤਾਂਤੇਛਪਬੈਠੇਹਨਤਾਂਤੇ
ਜਗਤਨੂੰਕੌਣਤਾਰਿਆਨਦੇਕਰਉਧਾਰੇਗਾਅਰਜੇਤੜੇਜੋਗੀਅਰਸੰਨਿ
ਆਸੀਜਗਤਵਿਚਹੈਨਸੋਸਗੀਆਂਨੂੰਵਿਭੂਤਮਲਦੇਹੈਨਅਰਗਿਆ
ਨਧਿਆਨਨਹੀਂਜਾਣਦੇਤਾਂਤੇਗੁਰਾਂਦੇਬਿਨਾਂਸਗਾਸੰਸਾਰਡੁਬਾਹੋਇਆ
ਹੈ॥੨੯॥ਕੁਤਿਆਂਦੇਮੂੰਹਵਿਚਕਲਆਈਹੈਅਰਖਾਣੇਜੋਹੋਇਆ
ਹੈਸੋਮੁਰਦਾਰਅਰਹਰਾਮਹੋਇਆਹੈਅਰਕੋਈਕਿਸੇਨਾਲਵੰਡਨਹੀਂ
ਖਾਂਦਾਅਰਰਾਜੇਜੋਹੈਨਸੋਪਾਪਕਮਾਂਵਦੇਹਨਜੋਉਲਟੀਵਾੜਖੇਤ
ਨੂੰਖਾਣਲਗੀਹੈਅਰਪਰਜਾਜੋਹੈਸੋਅੰਧੀਹੋਗਈਆਨਤੋਂਬਿਨਾਂਜੋ
ਕੂੜਅਤੇਕੁਸਤਬੋਲਦੇਹਨਅਤੇਚੇਲੇਸਾਜਬਜਾਂਵਦੇਹਨਅਰਗੁਰੂ
ਨਚਦੇਹਨਅਰਸੇਵਕਘਰਾਂਵਿਚਬੈਠਦੇਹਨਤੇਗੁਰੁਉਲਟੇਉਨਾਂ
ਦੇਘਰਵਿਚਮੰਗਣਜਾਂਦੇਹਨਅਰਕਾਜ਼ੀਜੋਹੈਨਸੋਵਢੀਖੋਰਹੋਗਏ
ਹਨਜੋਵਢੀਲੈਕਰਸਚੇਨੂੰਝੂਠਾਕਰਦੇਹਨਅਰਝੂਠੇਨੂੰਸਚਾਕਰਦੇ
ਹਨਅਰਇਸਤ੍ਰੀਪੁਰਖਦਾਮਾਇਆਨਾਲਹੀਪਿਆਰਹੈਜੋਭਾਵੇਂਅ
ਵੈਪੁਰਖਤੇਭਾਵੇਂਜਾਵੈਸੋਅਬਸਾਰੇਜਗਤਵਿਚਕੂੜਹੀਵਰਤਦਾ

੩੫੦ ਪਾਹੈ ਅਰ ਸਭ ਕੇਸ਼ੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹੀ ਪਸਿੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ॥੩੦॥ ਪਉੜੀ

ਸਿਧੀ ਮਨ ਵੀਚਾਰਿਆ ਕਿਵੈਂ ਦਰਸਨ ਲੇਵੈ ਬਾਲਾ। ਐਸਾ ਜੋਗੀ ਕਲੀ ਮਾਹਿ
ਹਮਰੇ ਪੰਥ ਕਰੇ ਉਜਿਆਲਾ। ਖਪਰ ਦਿਤਾ ਨਾਥ ਜੀ ਪਾਣੀ ਭਰ ਲੈਵਣ ਉਠ ਚਾ
ਲਾ। ਬਾਬਾ ਆਇਆ ਪਾਣੀਐ ਡਿਠੇ ਰਤਨ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲਾ। ਸਤਿਗੁਰੁ ਅ
ਗਮ ਅਗਾਧਿ ਪੁਰਖ ਕੇਹੜਾ ਝਲੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਝਾਲਾ। ਫਿਰ ਆਇਆ ਗੁਰੁ
ਨਾਥ ਜੀ ਪਾਣੀ ਠਉੜ ਨਾਹੀ ਉਸ ਤਾਲਾ। ਸਬਦ ਜਿਤੀ ਸਿਧ ਮੰਡਲੀ ਕੀ
ਤੋਸੁ ਅਪਣਾ ਪੰਥ ਨਿਰਾਲਾ। ਕਲਿਜੁਗ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਸੁਖਾਲਾ ॥੩੧॥

ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਮਨ ਵਿਚ ਵੀਚਾਰਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਏਸ ਬਾਲੇ ਨੂੰ ਦਰਸਨ ਦੇਵੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜੇਹਾ ਜੇ ਜੋਗੀ ਸਾਡੇ ਪੰਥ ਵਿਚ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਉਜਲਾ ਕਰੇਗਾ ਜੈਸੇ ਸੂਰਜ ਉਦੇ ਹੋ ਸਾਰੇ ਜਗ ਨੂੰ ਚਾਨਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਗੋਰਖ ਨਾਥ ਨੇ ਖਪਰ ਦਿਤਾ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜਾਇਕਰ ਇਸਨੂੰ ਜਲ ਦਾ ਭਰ ਲਿਆਉ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਗਿਆ ਸੋ ਅਗੇ ਜਾਕਰ ਕਿਆ ਵੇਖੇ ਜੋ ਲਾਲ ਅਰ ਰਤਨ ਅਰ ਜਵਾਹਰ ਅਨੇਕ ਪਏ ਹੋਏ ਹਨ ਤਾਂ ਫੇਰ ਗੋਰਖ ਪਾਸ ਆਇਆ ਅਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਆਕਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਓਥੇ ਤਾਂ ਸਭੇ ਲਾਲ ਅਰ ਜਵਾਹਰ ਅਰ ਰਤਨ ਹੈਨ ਸੋ ਪੰਥਾਂ ਦੇ ਹੈਨ ਅਤੇ ਅਸਾਡੇ ਪਾਸ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਲਾਲ ਜਵਾਹਰ ਹੈਨ ਜੋ ਇਸ ਲੋਕ ਵਿਚ ਭੀ ਅਰ ਪਰਲੋਕ ਵਿਚ ਭੀ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਨਿਖੁਟਦੇ ਤਾਂ ਫੇਰ ਜਪਜੀ ਦੀ ਗੋਸਟ ਕਰਕੇ ਸਾਰੀ ਸਿਧ ਮੰਡਲੀ ਨੂੰ ਜਿਤਿਆ ਅਰ ਆਪਣਾ ਪੰਥ ਨਿਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਕਲਜੁਗ ਦੇ ਵਿਚ ਜਪੁ ਅਰ ਤਪੁ ਖਰੇ ਕਠਨ ਹੈਨ ਅਰ ਨਾਮ ਸੁਖਾਲਾ ਹੈ ਤਾਤੇ ਨਾਮ ਹੀ ਦ੍ਰਿੜਾਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਭਾਵੇਂ ਗ੍ਰਿਸਤ ਵਿਚ ਹੋਵਨ ਅਰ ਭਾਵੇਂ ਫਕੀਰੀ ਵਿਚ ਹੋਵਨ ਸੋ ਨਾਮ ਹੀ ਕਲਿਆਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ॥੩੧॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਿਖਾਂ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਜੀ ਜਪਜੀ ਗੋਸਟ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋਈ ਸੋ ਭਾਈ ਜੀ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹੈਂ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਸਿਧਾਂ ਨੇ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਜੀ ਤਾਂ ਬਾਲੇ ਹੋ ਅਰ ਏਥੇ ਕਿਸ ਦੇ ਬਲ ਕਰਕੇ

ਆਏ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ "ਇਕ ਓਅੰਕਾਰ ੧ੴ 'ਤਿਸ ਕਾ ਵੀਚਾਰ"
ਇਕ ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਨੇ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਏਕ ਤੇ
ਅਨੇਕ ਹੋਵਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਆਪਣੀ ਸੁਰਤਿ ਕੀ ਕਿਤਾ ਅਰਧ ਸ਼ਕਤਿ ਮਾਇ
ਆ ਹੋਈ ਤਾਂ ਮਾਇਆ ਸੇ ਤ੍ਰਿਨ ਦੇਵਤੇ ਹੂਏ ਜੋ ਉਨ੍ਹੇ ਵਿਚੋਂ ਬ੍ਰਹਮਾ ਹੋਇ
ਆ ਅਰ ਆਇਕੇ ਵਿਚੋਂ ਵਿਸਨੁ ਹੋਇਆ ਅਰ ਖਮੇ ਵਿਚੋਂ ਮਹਾਂਦੇਵ
ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਬ੍ਰਹਮੇ ਨੂੰ ਰਾਜਸ ਗੁਣ ਦੇਕਰ ਜਗਤ ਦੇ ਉਤਪਤ ਕਰਨੇ ਵਿ
ਚ ਲਾਇਆ ਅਰ ਵਿਸਨ ਨੂੰ ਸਾਤਕ ਗੁਣ ਦੇਕਰ ਜਗਤ ਦੇ ਪਾਲਨੇ ਵਿ
ਚ ਲਾਇਆ ਅਰ ਮਹਾਂਦੇਵ ਨੂੰ ਤਾਮਸ ਗੁਣ ਦੇਕਰ ਸੰਘਾਰ ਕਰਨੇ ਵਿ
ਚ ਲਾਇਆ ਸੋ ਜਿਸ ਨੇ ਸਭਸ ਨੂੰ ਧੰਧੇ ਲਾ ਛਡਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਦੇ ਬਾਲਕ
ਰਕੇ ਅਸੀਂ ਆਇ ਪਹੁਚੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਨਾ ਪੁਛਿਆ ਉਸ ਦਾ ਕੀ ਨਾਉ ਹੈ ਅਰ ਰੂ
ਪ ਕੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਸਤਿਨਾਮੁ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ ਜੋ ਸਤ ਉਸ ਦਾ
ਨਾਮ ਹੈ ਅਰ ਜਗਤ ਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਬ ਵਿਚ ਭਰਪੂਰਿਆ ਹੋਇਆ
ਹੈ ਸੋ ਪੁਰਖ ਕੇ ਤਿਨ ਅਰਥ ਹੈਨ ਕਿ ਜਿਤਨੇ ਜੋ ਸਰੀਰ ਹਨ ਸੋ ਪੁਰੀ
ਆਂ ਹਨ ਸੋ ਤਿਨਾਂ ਸਭਨਾਂ ਪੁਰੀਆਂ ਵਿਚ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਜੋਤਿ ਇਸਥਿ
ਤ ਹੈ ਦੂਸਰਾ ਪੁਰਖ ਪੂਰਨ ਕਾ ਭੀ ਨਾਉ ਹੈ ਅਰ ਪੁਨਾਮ ਹੈ ਨਰਕਾਂ ਦਾ
ਸੋ ਤਿਸ ਤੋਂ ਜੋ ਰਖਿਆ ਕਰੈ ਸੋ ਪੁਰਖ ਕਹੀਏ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਕਹਿ
ਆ ਕਿ ਨਾਮ ਅਤੇ ਰੂਪ ਤਾਂ ਮਾਇਆ ਕਰਕੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਰ ਇਹ ਤਾਂ
ਦੋਵੇਂ ਝੂਠੇ ਅਰ ਮਿਥਿਆ ਹਨ ਤਾਂ ਤੇ ਏਸ ਕਰਕੈ ਕੀ ਸਿਧ ਹੋਵਨਾ ਹੈ ਅ
ਰ ਜੇ ਤੁਸੀ ਕਹੋ ਕਿ ਸਚੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵੇਦਾਂ ਸਾਸਤ੍ਰਾਂ ਨਾਲ ਤੁਸਾਡਾ ਵਿਰੋ
ਧ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਬੋਲੇ ਕਿ ਜੋ ਮਿਥਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਅ
ਧਾਰ ਦੇ ਆਸਰੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਸਰਪ ਜੋ ਭਾਸਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰਸੜੀ ਦੇ ਆ
ਸਰੇ ਭਾਸਤਾ ਹੈ ਅਰ ਰੁਪਾ ਜੋ ਭਾਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸਿਪੀ ਦੇ ਆਸਰੇ ਭਾਸਤਾ
ਹੈ ਅਰ ਥਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਜੋ ਜਲ ਭਾਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਕਿਰਣਾਂ ਦੇ ਆ
ਸਰੇ ਭਾਸਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮਿਥਿਆ ਅਧਾਰ ਦੇ ਉਪਰ ਭਾਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕਰ

ਤਾਂ ਅਕਾਲਪੁਰਖ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਸੇਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਕਰਤੇ
ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਤੇ ਅਤੇ ਜਗਤ ਦਾ ਨਾਮ ਭੀ ਅਰ ਰੂਪ ਭੀ ਜਾਣਤੇ ਹਨ ਸੋ
ਜਗਤ ਭੀ ਕੂੜ ਹੈ ਅਰ ਨਾਮ ਤੇ ਰੂਪ ਭੀ ਕੂੜ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਕਰਤਾਰ ਮੈਂ ਤਿ
ਸਦਾ ਨਾਮ ਭੀ ਸਚ ਹੈ ਅਤੇ ਰੂਪ ਭੀ ਸਚ ਹੈ ਜੈਸੇ ਰਜੂ ਦਾ ਜਲ ਤਾਂ ਮਿ
ਥਿਆ ਹੈ ਪਰ ਰਜੂ ਤਾਂ ਸਤ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਗਤ ਦਾ ਨਾਮ ਰੂਪ ਤਾਂ ਮਿਥਿ
ਆ ਹੈ ਪਰ ਕਰਤਾਰ ਤਾਂ ਸਤਿ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਭ੍ਰਮੀ ਕਹੇਗੇ ਕਿ ਕਰਤਾਰ ਦਾ ਨਾ
ਮ ਅਰ ਰੂਪ ਮਿਥਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕਰਤਾਰ ਦਾ ਅਧਾਰ ਕੂੜ ਕੌਣ ਠਹਿਰਾਵੈਂ
ਗੇ ਅਰ ਜੋ ਭ੍ਰਮੀ ਆਧਾਰ ਕੂੜ ਠਹਰਾਵੈਂਗੇ ਸੋਈ ਕਰਤਾਰ ਠਹਰਾਵੈਂ
ਗੇ ਤਾਂ ਤੇ ਕਰਤਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਭੀ ਸਤੁ ਹੈ ਅਰ ਰੂਪ ਭੀ ਸਤ ਹੈ॥ ਨਿਰ
ਭਉ ਨਿਰਵੈਰੁ॥ ॥ਨਿਰਭਉ ਹੈ ਭਉ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਅਰ
ਨਿਰਵੈਰ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਵੈਰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕੇ ਭਉ ਅਰ ਵੈਰ ਆਪ
ਸੇ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੋ ਗਇਆ ਹੀ
ਨਹੀਂ॥ ਅਕਾਲਮੂਰਤਿ ॥ਅਕਾਲ ਜਿਸਦੀ ਮੂਰਤ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਕ
ਹਿਆ ਸਰਗੁਨ ਰੂਪ ਅਕਾਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਨਿਰਗੁਨ ਰੂਪ ਅਕਾਲ
ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਸਰਗੁਨ ਭੀ ਅਕਾਲ ਹੈ ਅਰ ਨਿਰਗੁਨ
ਭੀ ਅਕਾਲ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋ ਸਰਗੁਨ ਮੂਰਤਾਂ ਹੈਂ ਸੋ ਤਾਂ ਬਿ
ਨਸਤੀਆਂ ਹੈਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋ ਸਰਗੁਣ ਰੂਪ ਕੂੜ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਪਰ
ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਦੇ ਰਿਦੇ ਵਿਚੋਂ ਤਾਂ ਕੂੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਰ ਜੋ ਨਿਰਗੁਨ ਰੂਪ ਹੈ
ਸੋ ਉਸ ਕੀਤੇ ਮੂਰਤ ਹੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਅਰ ਜੋ ਕਾਲ ਅਰ ਵਸਤੁ ਅਰ
ਦੇਸ ਤੇ ਰਹਤ ਹੈ ਵੈਸੇ ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਕਹੀਤੀ ਹੈ॥ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ
ਅਰ ਅਜੂਨੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਮਾਤਾ ਦੇ ਗਰਭ ਵਿਖੇ ਨਹੀਂ ਆ
ਇਆ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਵਤਾਰ ਜੋ ਹੋਏ ਹਨ ਸੋ ਤਾਂ ਜੂਨਾ ਵਿਚੋਂ ਹੀ
ਉਤਪਤਿ ਹੋਏ ਹਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਸੈਭੰ ਹੋਰ ਜੋ ਜੀਵ ਹਨ ਸੋ ਕਰ
ਮਾਂ ਦੇ ਬਧੇ ਹੋਏ ਹਨ ਪਰ ਅਵਤਾਰ ਕੋਈ ਲਖਣ ਹੈਂ ਜੋ ਆਪਣੀ ਇਛ

ਕਰਕੇ ਹੋਵੇ ਅਰ ਸੀਸਿਆਂ ਤੇ ਭੋਗਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਅਰ ਅਭੋਗੀ ਹੋਵੇ
ਅਰ ਜੋ ਨਾਸ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੋਵੇ ਸੋ ਅਜੂਨੀ ਸੈਭੰ ਪ੍ਰਕਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਆਖਿ
ਆ ਹੋਰ ਸਭ ਕਿਛੁ ਵਿਚ ਆਵਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਕਥੇ ਨਹੀਂ ਵਿਚ
ਆਵਤਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ
ਕੈ ਨਜਰ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਨੇਤ੍ਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜੋ ਪੁਤਲੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਸਾਰੇ ਜਗ
ਤ ਨੂੰ ਵੇਖਦੀਆਂ ਹੈਨ ਅਤੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੀਆਂ ਪਰ ਜੇ ਆਰਸੀ
ਅਗੇ ਰਖੀਏ ਤਾਂ ਆਪ ਨੂੰ ਭੀ ਵੇਖਦੀਆਂ ਹਨ ਤੈਸੇ ਉਸ ਮਹਾਰਾਜ
ਦੀ ਸੱਤਿਆ ਕਰ ਸਭਸ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦਾ ਪਰ
ਜੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਨੂੰ ਅਗੇ ਰਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪ ਨੂੰ ਭੀ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ
ਫੇਰ ਸਿਧਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸਨ ਕਰਿਆ ਕਿ ਜਦ ਜਗਤ ਨਹੀਂ ਸਾਂ ਕਰਿਆ
ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮੁ ਸਤਿ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਜਗਤ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਅਰ ਕਰਤਾ ਭੁ
ਗਤਾ ਹੋਇਆ ਤਦ ਤੇ ਸਤ ਨਾ ਹੋਵੈਗਾ ਜੈਸੇ ਬੁਧ ਮੰਦਗੀ ਹੋਤਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਜਬ ਬੁਧ ਕੀ ਦਗੀ ਹੋ ਜਾਵੈ ਤੇ ਫਿਰ ਬੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਰ ਜੈਸੇ ਕ
ਣਕ ਤੇ ਆਟਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਫੇਰ ਆਟੇ ਤੇ ਕਣਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤੈਸੇ ਬ੍ਰ
ਹਮ ਬੀ ਜੇ ਈਸਰ ਹੋਵੇਗਾ ਫੇਰ ਬ੍ਰਹਮ ਨਾ ਹੋਵੈਗਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ
ਕਿ ਈਹਾਂ ਵਿਵਰਤਵਾਦ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੈਸੇ ਜਲ ਤੇ ਤਰੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਤ
ਬ ਭੀ ਜਲ ਹੈ ਅਰ ਜਬ ਤਰੰਗ ਉਪਜਤੇ ਹੈਂ ਤਬ ਭੀ ਜਲ ਹੈ ਅਰ ਜ
ਬ ਤਰੰਗ ਕਲੋਲ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਤਉ ਭੀ ਜਲ ਹੈ ਅਰ ਜਬ ਬਿਨਸ ਜਾਵੈਂ
ਗੇ ਤਉ ਭੀ ਜਲ ਹੈ ॥ ॥ਜਪੁ॥ ਆਦਿ ਸਚੁ ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ ॥
ਹੈ ਭੀ ਸਚੁ ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭੀ ਸਚੁ ॥੧॥ ਆਦਿ ਜਾਂ ਜਗਤੁ ਨਹੀਂ ਸਿ
ਹੋਇਆ ਤਉ ਭੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸਤ ਸੀ ਅਰ ਜਬ ਜੁਗ ਹੋਏ ਤਉ ਭੀ ਬ੍ਰਹਮ
ਸਤ ਸੀ ਅਰ ਹੁਣ ਜੋ ਵਰਤਮਾਨ ਹੈ ਤੌ ਭੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸਤ ਹੈ ਅਰ ਜਬ
ਜਗਤੁ ਨਾਸ ਹੋਵੈਗਾ ਤਬ ਭੀ ਬ੍ਰਹਮ ਸਤਿ ਹੋਸੀ ॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਨਾਂ
ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਇਹ ਸਸਤ੍ਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸੁਚਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸਦਾ

ਸਰੀਰ ਛਡਤਾ ਹੈ ਤਉ ਪਰਮੇਸਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਰ ਇਕ ਕਹਿੰਦੇ ਜੋ ਚੁਪ ਕਰਕੈ ਸਮਾਧ ਲਾਈਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪਰਮੇਸਰ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਲਪ ਅਹਾਰ ਕਰੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਖੁਧਿਆ ਜਾਗਤੀ ਰਹਿਤੀ ਹੈ ਤਉ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਅਰ ਇਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵੇਦ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਮਝ ਕੇ ਆਤਮਾ ਦੇਹ ਨੂੰ ਭਿੰਨ ਜਾਣੀਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸਭ ਵਿਦਿਆ ਮੈ ਚਤੁਰ ਹੋਈਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਿਲਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਇਹ ਬਚਨ ਸਭ ਸਤ ਹੈ ਪਰ ਜੈਸੇ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਰਿਦਾ ਹੈ ਜੇ ਤੈਸੇ ਸਮਝੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਰਮੇਸਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ॥

ਸੋਚੈਸੋਚਿਨਹੋਵਈਜੇਸੋਚੀਲਖਵਾਰ॥ਚੁਪੈਚੁਪਨਹੋਵਈਜੇਲਾਇਰਹਾਲਿਵਤਾਰ॥ਭੁਖਿਆਭੁਖਨਉਤਰੀਜੇਬੰਨਾਪੁਰੀਆਭਾਰ॥ਸਹਸਸਿਆਣਪਾਲਖਹੋਹਿਤਇਕਨਚਲੈਨਾਲਿ॥ਕਿਵਸਚਿਆਰਾਹੋਈਐਕਿਵਕੂੜੈਤੁਟੈਪਾਲਿ॥ਹੁਕਮਿਰਜਾਈਚਲਣਾਨਾਨਕਲਿਖਿਆਨਾਲਿ॥੧॥

ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਸਰੀਰ ਦੀ ਸੋਚ ਜੋ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਸੋ ਜਲ ਮ੍ਰਿਤਕਾ ਕਰ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਅਰ ਬਸਤ੍ਰ ਜਲ ਅਰ ਸਬੂਣ ਨਾਲ ਸੁਚੇਤੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਪਰ ਮਨ ਵਿਚ ਹਉਮੈਂ ਦੀ ਅਰ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਦੀ ਮੈਲ ਲਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤਿਨਾ ਮਤੇ ਗਿਆਨ ਕਰ ਦੂਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਬਾਹਰੋਂ ਸਰੀਰ ਲਖ ਵਾਰੀ ਸੋਚ ਕਰੈ ਪਰ ਜਉ ਲਗ ਹਉਮੈਂ ਦੀ ਮੈਲ ਨਹੀਂ ਧੋਂਦਾ ਤਉ ਲਗ ਸੁਚਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਰ ਜੇ ਬਾਹਰੋਂ ਪ੍ਰਾਣ ਅਰ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਚੁਪ ਕਰ ਰਹੇ ਪਰ ਜਉ ਲਗ ਮਨ ਕੇ ਸੰਕਲਪ ਨਹੀਂ ਰੁਕਤਾ ਤਉ ਲਗ ਲਿਵ ਦੀ ਤਾਰ ਨਹੀਂ ਲਗਦੀ ਅਰ ਜਉ ਲਗ ਜਗਤ ਦੇ ਪਦਾਰਥ ਅਨਿਤ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਤਉ ਲਗ ਮਨ ਦੀ ਭੁਖ ਨਹੀਂ ਉਤਰਦੀ ਭਾਵੇਂ ਚਉਦਾਂ ਪੁਰੀਆਂ ਦੇ ਪਦਾਰਥ ਭਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਬੰਨ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਚਨ॥ ਅਰ ਜਉ ਲਗ ਸਾਤ੍ਵਿਕ ਬੁਧ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣਦਾ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਕੇਤੀਆਂ ਸਿਆਣਪਾਂ ਸਿਖੇ ਸੋ ਜਉ ਲਗ ਆਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣੇ

ਕਾ ਤਉ ਸਭ ਕੋ ਹੋਇ ॥ ਸਿਆਣਪ੍ਰਕਾਈ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪੁ
ਛੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਚਿਆਰ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਹੋਵੀਏ ਅਰ ਏਹ ਜੋ ਸਰੀਰ ਦੀ ਹਉਮੈਂ
ਦੀ ਕੂੜ ਦੀ ਪਾਲ ਤੁਸੀਂ ਹੈ ਏਹ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਟੁਟੇ ਸੋ ਜੋ ਕੁਛ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ
ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਹੋਵੇ ਸੋ ਮਿਠਾ ਕਰਕੇ ਮੰਨੇ ਅਰ ਉਸ ਦੀ ਰਜਾਇ ਨਾਲ ਚਲੇ
ਅਰ ਏਹ ਸਮਝੇ ਕਿ ਜੋ ਕੋਈ ਮਸਤਕ ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੈ
ਅਰ ਹੋਰ ਅਵਸਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ ॥ ੧ ॥ ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਆਕਾਰ ਹੁਕ
ਮੁ ਨ ਕਹਿਆ ਜਾਈ ॥ ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਜੀਅ ਹੁਕਮਿ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆ
ਈ ॥ ਹੁਕਮੀ ਉਤਮੁ ਨੀਚੁ ਹੁਕਮਿ ਲਿਖਿ ਦੁਖ ਸੁਖ ਪਾਈਅਹਿ ॥
॥ ਇਕਨਾ ਹੁਕਮੀ ਬਖਸੀਸ ਇਕਿ ਹੁਕਮੀ ਸਦਾ ਭਵਾਈਅਹਿ ॥
ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਸਭੁ ਕੋ ਬਾਹਰਿ ਹੁਕਮ ਨ ਕੋਇ ॥ ਨਾਨਕ ਹੁ
ਕਮੈ ਜੇ ਬੁਝੈ ਤ ਹਉਮੈ ਕਹੈ ਨ ਕੋਇ ॥ ੨ ॥ ॥ ਅਰ ਜੇ ਤੁਸੀਂ
ਪੁਛੋ ਜੋ ਹੁਕਮ ਕਿਉਂ ਕਰ ਮੰਨੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਸਾ
ਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਆਕਾਰ ਹੋਏ ਹੈਨ ਸੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਨ
ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਾ ਆਕਾਰ ਸੂਖਮ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਸੁ ਅਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਅਸਥੂਲ
ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੁ ਪਰ ਜੋ ਕੀਤੇ ਹੈਸੁ ਸੁ ਅਨੇਕ ਹੀ ਕੀਤੇ ਹੈਸੁ ਤਾਂ ਤੇ ਉਸ ਵਾਹਗੁਰੂ
ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਵਡਿਆਈਆਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹੈਨ ਅਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰਾਜ ਮਿ
ਲਦਾ ਹੈ ਅਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਭੁਜਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਰ ਉਸੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ
ਕਰਕੈ ਉਤਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਸਾਤਕੀ ਅਰ ਕਈ ਨੀਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਮਸੀ
ਅਰ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਹੀ ਸੁਖ ਤੇ ਦੁਖ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਜਿਨਾਂ ਪਾਪ ਕੀਤੇ ਹੈਨ ਸੋ
ਦੁਖ ਪਾਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਪੁੰਨ ਕੀਤੇ ਹਨ ਸੋ ਸੁਖ ਪਾਵਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਜਿ
ਨਾਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਮੰਨਿਆਂ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਬ
ਖਸੀਸ ਹੋਈ ਹੈ ਪਰ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਸੋ ਆਵਾਗਵਨ
ਵਿਖੇ ਭੌਂਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੇ ਸਭ ਕੁਛ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਹੈ ਬਾ
ਹਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਅਰ ਜੋ ਕੋਈ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮਿਠਾ ਕਰ ਕੈ ਮੰਨਦਾ ਹੈ

੩੫੬ ਸੋ ਹਉਮੈ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ॥੨॥ ਗਾਵੈ ਕੋ ਤਾਣੁ ਹੋਵੈ ਕਿਸੈ ਤਾਣੁ ॥ ਗਾਵੈ ਕੋ
ਦਾਤਿ ਜਾਣੈ ਨੀਸਾਣੁ ॥ ਗਾਵੈ ਕੋ ਗੁਣ ਵਡਿਆਈਆਂ ਚਾਰੁ ॥ ਗਾ
ਵੈ ਕੋ ਵਿਦਿਆ ਵਿਖਮੁ ਵੀਚਾਰੁ ॥ ਗਾਵੈ ਕੋ ਸਾਜਿ ਕਰੇ ਤਨ ਖੇਹ ॥ ਗਾ
ਵੈ ਕੋ ਜੀਅ ਲੈ ਫਿਰਿ ਦੇਹ ॥ ਗਾਵੈ ਕੋ ਜਾਪੈ ਦਿਸੈ ਦੂਰਿ ॥ ਗਾਵੈ
ਕੋ ਵੇਖੈ ਹਾਦਰਾ ਹਦੂਰਿ ॥ ਕਥਨਾ ਕਥੀ ਨ ਆਵੈ ਤੋਟਿ ॥ ਕਥਿ ਕ
ਥਿ ਕਥੀ ਕੋਟੀ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ ॥ ਦੇਦਾ ਦੇ ਲੈਦੇ ਥਕਿ ਪਾਹਿ ॥ ਜੁਗਾ ਜੁ
ਗੰਤਰਿ ਖਾਹੀ ਖਾਹਿ ॥ ਹੁਕਮੀ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਏ ਰਾਹੁ ॥ ਨਾਨਕ ਵਿ
ਗਸੈ ਵੇਪਰਵਾਹੁ ॥੩॥ ਇਸ ਕਾ ਵਿਚਾਰ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋ ਵਾ
ਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਅਰ ਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਂਵਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਹੁਕਮ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਅ
ਭਲਭਾਵਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਕੋਈ ਆਖੇ ਕਿ ਮੈਂ ਤਪ ਕਰ ਕਰਕੇ ਵਾਹਗੁਰੂ
ਨੂੰ ਗਾਵਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸ ਦਾ ਤਾਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਅਰ ਜੇ ਤੂੰ ਜੀ ਕਹੋ ਜੋ ਪਿਛਲਿਆ
ਜਨਮਾਂ ਦੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਬਲ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਦ ਗਾਵੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਿਛਲੇ ਜੋ ਸੁ
ਭ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਫਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਭੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਬਖਸੀਸ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ
ਕੋਈ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਮਦ ਨੂੰ ਗਾਵੇਂ ਤਾਂ ਇਹ ਜਾਣੈ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੀ ਦਾ
ਤ ਦੀ ਨੀਸਾਂਨੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਰ ਕੋਈ ਜੋ ਹੈਨ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣ ਅਰ
ਵਡਿਆਈਆਂ ਜੋ ਸੁੰਦਰ ਹੈਨ ਸੋ ਗਾਂਵਦੇ ਹਨ ਜੋ ਦੇਖੋ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਵ
ਸਨ ਵਾਸਤੇ ਬਨਾ ਦਿਤੀ ਹੈ ਅਰ ਜਲ ਅਰ ਅਗਨ ਅਰ ਪੌਨ ਅਰ ਸੂ
ਰਜ ਤੇ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਸਭ ਜੀਆਂ ਦੇ ਵਾਸ੍ਤੇ ਸੋ ਕਿਤਨੀਆਂ ਵਡਿਆਈਆਂ ਹਨ
ਅਰ ਕਈ ਵਿਆਕਰਨ ਤੀਆਦਿਕ ਜੋ ਕਰ ਕਠਨ ਜੋ ਵਿਦਿਆ ਹਨ ਸੋ ਵੀ
ਚਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਗਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਕਈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਗਾਂਵਦੇ ਹਨ
ਕਿ ਜੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਜਦਾ ਭੀ ਉਹੋ ਹੈ ਅਰ ਖੇਹ ਭੀ ਓਹਿ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਕ
ਈ ਗਾਂਵਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਗਤ ਨੂੰ ਲੈਂਦਾ ਭੀ ਓਹਿ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਉਤਪਤ ਭੀ
ਓਹੋ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਕਈ ਗਾਂਵਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਾਣੀਦਾ ਹੈ ਪਰਮੇਸਰ ਪ
ਰਦ੍ਰਿਸ੍ਟ ਵਿਚੋਂ ਦੂਰ ਹੈ ਅਰ ਕੈਹੀਂ ਵਿਚ ਵਸਦਾ ਹੈ ਅਰ ਕਈ ਗਾਂਵਦੇ

ਹੈ ਕਿ ਸਭਨਾਂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਹਾਜਰਾ ਹਜੂਰ ਹੀ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁ
ਣ ਕਥਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਤੇਹਿ ਨਹੀਂ ਅੰਤ ਕਿਵੈ ਹੋਏ ਜੋ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਵਿਸਨ ਨੇ ਦੂਰ
ਸ ਤੜੇ ਅਮੇ ॥ ਪਾਈਅਨ ਨਾਦ ਬ੍ਰਹਮਾ ॥ ੨ ॥ ਆਇਆ ਅੰਤਮ ਬ੍ਰਹਮਾ
੩ ॥ ਮਹਾਵਾਕ ਕਥੇ ਹੈਂ ਬ੍ਰਹਮੇ ਬ੍ਰਹਮਾ ਨੇ ਚਾਰੇ ਵੇਦ ਕਥੇ ਹੈਂ ਸੋ ਉਸ ਨੇ ਭੀ
ਬਿਅੰਤ ਕਹਾ ਹੈ ਅਰ ਹੋਰ ਕੋਟਾਨ ਕੋਟ ਹੀ ਰਖੀਸਰ ਅਰ ਮੁਨੀਸਰਾਂ ਨੇ
ਕਥਿਆ ਹੈ ਪਰ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਬਿਅੰਤ ਹੀ ਕਹਿਆ ਨੇ ਅਰ ਵਾਹਗੁ
ਰੂ ਸਭਨਾਂ ਜੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਜਕ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਥਕ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ
ਜਿਨੇ ਜੁਗ ਪਿਛੇ ਬੀਤੇ ਹਨ ਸੋ ਖਾਂਦੇ ਆਏ ਹਨ ਅਰ ਹੋਰ ਅਗੇ ਜੇਹੜੇ
ਹੋਵਨ ਗੇ ਸੋ ਖਾਵਨ ਗੇ ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੁਕਮੀ ਜੋ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਹੁਕ
ਮ ਕਰਕੇ ਸਭ ਪੰਥ ਚਲਾਏ ਹਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਕਿ ਵਾ
ਹਗੁਰੂ ਵੇਖ ਵੇਖ ਵਿਗਸਤਾ ਹੈ ॥ ਅਰ ਅਨੰਦ ਹੋਤਾ ਹੈ ॥ ੩ ॥ ਸਾਚਾ

ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚੁ ਨਾਇ ਭਾਖਿਆ ਭਾਉ ਅਪਾਰੁ ॥ ਆਖਹਿ ਮੰਗਹਿ
ਦੇਹਿ ਦੇਹਿ ਦਾਤਿ ਕਰੇ ਦਾਤਾਰੁ ॥ ਫੇਰਿ ਕਿ ਅਗੈ ਰਖੀਐ ਜਿਤੁ ਦਿਸੈ
ਦਰਬਾਰੁ ॥ ਮੁਹੌ ਕਿ ਬੋਲਣੁ ਬੋਲੀਐ ਜਿਤੁ ਸੁਣਿ ਧਰੇ ਪਿਆ
ਰੁ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਸਚੁ ਨਾਉ ਵਡਿਆਈ ਵੀਚਾਰੁ ॥ ਕਰਮੀ ਆ
ਵੈ ਕਪੜਾ ਨਦਰੀ ਮੋਖੁ ਦੁਆਰੁ ॥ ਨਾਨਕ ਏਵੈ ਜਾਣੀਐ ਸਭੁ ਆ
ਪੇ ਸਚਿਆਰੁ ॥ ੪ ॥ ਸਚਾ ਜੋ ਸਾਹਿਬ ਹੈ ਅਰ ਸਚ ਹੀ ਉਸ ਦਾ

ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਨੂੰ ਜੋ ਗਾਵੀਐ ਸੋ ਅਪਾਰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਿ ਗਾਵੀਐ
ਅਰ ਅਪਾਰ ਪ੍ਰੀਤ ਨਾ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਅਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰੀਏ
ਜੋ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੂ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰੀਤ ਦੇਹੁ ਕਿਉਂ ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦਾਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿਰਦਾ
ਤ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਸਿਖਾਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਜੋ ਕੋਈ ਕਿਸੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਜਾਂ
ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੁਛ ਅਗੇ ਭੇਟ ਰਖਦਾ ਹੈ ਅਰ ਮੂਹੋਂ ਕੁਛ ਉਸ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਕ
ਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਓਹ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਜੇ ਜਾਕੇ ਮਿ
ਲੀਏ ਸੋ ਕੀ ਲੈਕਰ ਮਿਲੀਏ ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਕੁਛ ਤਾਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ

ਮੂੰਹੋਂ ਕੀ ਬੋਲੀਏ ਜੋ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਧਰੇ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੀਆਂ ਵਡਿਆਈਆਂ ਅਤੇ
ਉਸ ਦਾ ਨਾਮੁ ਵੀਚਾਰੇ ॥ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਕਵਣ ਹੈ
ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਮਨੁਖਾ ਜਨਮ ਭੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਹੈ ਅਰ ਪਹਰ ਰਾਤ ਜੇ
ਪਿਛਲੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਵੇਲੇ ਇਸਨਾਨ
ਕਰਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਨਾਮੁ ਜਪੀਏ ਅਤੇ ਸੁਭ ਕਰਮਾਂ ਕਰਕੇ ਏਹ ਸਰੀਰ
ਰੂਪੀ ਕਪੜਾ ਆਇਆ ਹੈ ਅਰ ਇਹ ਜੋ ਤੁਰਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਕਪੜਾ ਹੈ ਪਰ
ਜਦ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਨਜਰ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਅਰ ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰਾ ਕਿਓਂਕਰ ਜਣੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਭ ਮਹਿ ਵਾਹਗੁਰੂ
ਸਚਾ ਜਣੀਤਾ ਹੈ ॥੪॥ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਕਿਸ ਨੇ ਥਾ
ਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਿਵ ਕਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ॥ ਥਾਪਿਆ ਨ ਜਾਇ ਕੀਤਾ ਨ ਹੋਇ ॥ ਆਪੇ ਆ
ਪਿ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸੋਇ ॥ ਜਿਨਿ ਸੇਵਿਆ ਤਿਨਿ ਪਾਇਆ ਮਾਨੁ ॥ ਨਾਨਕ
ਗਾਵੀਐ ਗੁਣੀ ਨਿਧਾਨੁ ॥ ਗਾਵੀਐ ਸੁਣੀਐ ਮਨਿ ਰਖੀਐ ਭਾ
ਉ ॥ ਦੁਖੁ ਪਰਹਰਿ ਸੁਖੁ ਘਰਿ ਲੈ ਜਾਇ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਦੰ ਗੁਰ
ਮੁਖਿ ਵੇਦੰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ ॥ ਗੁਰੁ ਈਸਰੁ ਗੁਰੁ ਗੋ
ਰਖੁ ਬਰਮਾਂ ਗੁਰੁ ਪਾਰਬਤੀ ਮਾਈ ॥ ਜੇ ਹਉ ਜਾਣਾ ਆਖਾ ਨਾਹੀ ਕ
ਹਣਾ ਕਥਨੁ ਨ ਜਾਈ ॥ ਗੁਰਾ ਇਕ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ ॥ ਸਭਨਾਂ ਜੀਆਂ
ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ ਸੋ ਮੈ ਵਿਸਰਿ ਨ ਜਾਈ ॥੫॥ ਤਿਸ ਕਾ ਵੀਚਾਰ
ਸ੍ਰੀ ਬਾਬਾ ਜੀ ਬੋਲਤੇ ਭਏ ਕਿ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਕਿਸੇ ਦਾ ਥਾਪਿਆ ਹੋਇਆ
ਨਹੀਂ ਅਰ ਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿਓਂ ਕਿ ਉਸ ਜੇਹਾ ਕੋਈ ਹੋਵੈ
ਆ ਤਾਂ ਕੋਈ ਉਸ ਨੇ ਥਾਪਿਆ ਹੋਹਿ ਤੇ ਆਪੇ ਆਪ ਹੈ ਅਰ ਮਾਇਆ
ਦੀ ਉਪਾਧਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਅਥਵਾ ਸਰਬ ਦਾ ਆਪਣਾ ਆਪ ਹੀ ਹੈ ਅਰ
ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਨੂੰ ਹੀ ਮਾਨ ਅਤੇ ਵਡਿਆਈਆਂ ਮਿ

ਮਿਲਦੀਆਂ ਹੈਨ ਤਾਂਤੇ ਐਸਾ ਜੋ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਨਿਧ ਹੈ ਤਿਸ ਨੂੰ ਸੇਵਿਆ ਚਾਹੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਸੇਵਾ ਦੇ ਤੀਨ ਗੁਣ ਕਹੇ ਹਨ ਕਿ ਗਾਵਣਾ ਅਰ ਸੁਣਨਾ ਅਰ ਨਿਧਿਆਸਨ ਕਰਨਾ ਅਰ ਮਨ ਮੈਂ ਭਾਉ ਰਖਨ ਤਾਂ ਜਿਤਨੇ ਦੁਖ ਹੈਨ ਸੋ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਗਾਵਣਾਂ ਸੁਖਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰੂ ਜੋ ਹੈਨ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਸੋ ਉਸਦੇ ਮੁਖ ਥੀਂ ਨਾਮ ਹੋਇਆ ਹੈ ਓਅੰਕਾਰ ਤਾਂਤੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਮੁਖ ਦੇ ਨਾਮ ਥੀਂ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮੇ ਨੇ ਵੇਦ ਚਾਰੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਰ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਮੁਖਾਗਰ ਦੇ ਜੋ ਵਾਕ ਹਨ ਸੋ ਓਸ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਵਿਚ ਸਮਾਇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਰ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਭੀ ਓਅੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਹੋਈ ਹੈ ਅਰ ਉਧਾਰ ਭੀ ਓਅੰਕਾਰ ਕਰਕੇ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਓਅੰਕਾਰ ਦੀ ਹੀ ਧੁਨਿ ਥੀਂ ਈਸਰ ਜੋ ਸਿਵ ਹੈ ਸੋ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਓਅੰਕਾਰ ਦੀ ਹੀ ਧੁਨਿ ਥੀਂ ਗੋ ਦੇ ਰਖਣ ਵਾਲਾ ਜੋ ਵਿਸਨ ਹੈ ਸੋ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਤੁਸੀਂ ਗੋ ਕਿਸ ਨੋ ਕਹਿਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਗੋ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦਾ ਨਾਮ ਭੀ ਹੈ ਅਰ ਗੋ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਦਾ ਨਾਉ ਭੀ ਹੈ ਅਰ ਗੋ ਗਊਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਭੀ ਹੈ ਅਰ ਗੋ ਵੇਦਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਭੀ ਹੈ ਅਰ ਗੋ ਬਾਣੀ ਦਾ ਨਾਮ ਭੀ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਸਭਨਾਂ ਦੀ ਜੋ ਰਖਿਆ ਕਰੇ ਸੋ ਗੋਰਖ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਓਸ ਓਅੰਕਾਰ ਦੀ ਹੀ ਧੁਨ ਥੀਂ ਹੀ ਬ੍ਰਹਮਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਓਸੇ ਓਅੰਕਾਰ ਤੇ ਮਾਇਆ ਲਛਮੀ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਓਸੇ ਪਾਰਬਤੀ ਕਾ ਰੂਪ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਅਰ ਫੇਰ ਮਹਾਰਾਜ ਆਗਿਆ ਕਰੀ ਜੋ ਏਸ ਨੇ ਵਰੋ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਕਹਿਆ ਅਸੀਂ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਕਿਓਂਕਰ ਵਰੀਏ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮਾਇਆ ਨੇ ਤ੍ਰੈ ਰੂਪ ਧਾਰੇ ਜੋ ਸਾਵਿਤ੍ਰੀ ਰੂਪ ਧਾਰਕੇ ਬ੍ਰਹਮੇ ਨੂੰ ਵਰਿਆ ਅਰ ਲਛਮੀ ਰੂਪ ਧਾਰਕੇ ਵਿਸਨ ਨੂੰ ਵਰਿਆ ਅਰ ਪਾਰਬਤੀ ਰੂਪ ਧਾਰਕੇ ਸਿਵ ਨੂੰ ਵਰਿਆ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਗੁਰ ਤੁਸਾਂ ਬ੍ਰਹਮੇ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਪਾਰਬਤੀ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੈਸੇ ਦੀਵਾ ਬਾਲਕਰ ਦਲੀਜ ਦੇ ਵਿਚ ਰਖੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅੰਦਰ ਭੀ ਪ੍ਰਗਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਬਾਹਰ ਭੀ ਪ੍ਰਗਾਸ ਕਰਦਾ

੩੫੦ ਹੈ ਤੇ ਸੋ ਛੇਵਦੀ ਧਾਰਨਾ ਵਸਤੇ ਇਕ ਜਾਗਾਂ ਚਾਰੁ ਕਹਿਆ ਹੈ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਾਸ ਦਾ ਹੈ ਅਰ ਪਾਰਬਤੀ ਮਾਈ ਨੂੰ ਭੀ ਪਰਗਾਸਦਾ ਕਾਦਾ ਹੈ ਅਰ ਦੂਜਾ ਅਰਥ ਇਸਦਾ ਏਹੁ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋ ਹੈਨ ਸੋ ਨਾਦ ਜੋ ਕੀਰਤਨ ਦੀਆਂ ਧੁਨਾਂ ਹੈਨ ਸੋ ਕਿਸੇ ਸਮੇ ਤਿਸ ਵਿਚ ਪਰਚੇ ਰਹਿਦੇ ਹਨ ਅਰ ਕਿਸੇ ਸਮੇ ਵੇਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਕਿਸੇ ਸਮੇ ਸਮਾਧ ਲਾਇਕੇ ਸਮਾਇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਪੁਨ ਕਹਿਆ ਉਨਾਂ ਦਾ ਗੁਰ ਏਦ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਸਿਵ ਦੇ ਉਪਾਸਕੀ ਸਮਾਧ ਲਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਸਨ ਦੇ ਉਪਾਸਕੀ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮੇ ਦੇ ਉਪਾਸਕੀ ਵੇਦ ਪੜਦੇ ਹਨ ਅਰ ਪਾਰਬਤੀ ਦੇ ਉਪਾਸਕੀ ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਕਹਿਆ ਜਿਸ ਤੇ ਇਹ ਤਿਨੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤਿਸਦਾ ਭੀ ਭੇਸਨੂੰ ਦਸੋ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਜੇ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹੋਵਾਂ ਆਹ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਖਾਂ ਨਾ ਆਹ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਆਖਿਆ ਤੈਥੋਂ ਕੁਛ ਛਿਪਿਆ ਭੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਓਹ ਜੋ ਨਿਰਗੁਣ ਹੈ ਅਰ ਜਾਣਨ ਵਿਚ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕਹਣ ਵਿਚ ਨਹੀ ਆਂਵਦਾ ਸੋ ਹੇ ਗੁਰੂ ਹੇ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਬੂਝ ਦੇਵੇ ਕਿ ਸਭਨਾਂ ਜੀਆਂ ਕਾ ਜੋ ਇਕ ਦਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮੈਥੋਂ ਵਿਸਰਿਆ ਨਹੀ ਅਥਵਾ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੇ ਮੁਝੇ ਏਹ ਬੂਝ ਦਿਤੀ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਵਿਸਰਦਾ ॥ ੫ ॥ ਸ॰॥

ਤੀਰਥ ਨਾਵਾ ਜੇ ਤਿਸੁ ਭਾਵਾਂ ਵਿਣੁ ਭਾਣੇ ਕਿ ਨਾਇ ਕਰੀ ॥ ਜੇਤੀ ਸਿਰਠਿ ਉਪਾਈ ਵੇਖਾ ਵਿਣੁ ਕਰਮਾ ਕਿ ਮਿਲੈ ਲਈ ॥ ਮਤਿ ਵਿਚਿ ਰਤਨ ਜਵਾਹਰ ਮਾਣਿਕ ਜੇ ਇਕ ਗੁਰ ਕੀ ਸਿਖ ਸੁਣੀ ॥ ਗੁਰਾਂ ਇਕ ਦੇਹਿ ਬੁਝਾਈ ॥ ਸਭਨਾਂ ਜੀਆਂ ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ ਸੋ ਮੈ ਵਿਸਰਿ ਨ ਜਾਈ ॥ ੬ ॥ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਸੁਣੋ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਸਭਨਾਂ ਤੀਰਥਾਂ ਦੇ ਇਸਨਾਨ ਕਰ ਆਵਨੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ ਪਰ ਆਇ ਆਸਨ ਕਰਨੇ ਹਾਂ ਸੋ ਤੂੰ ਭੀ ਤੀਰਥਾਂ ਦਾ ਇਸਨਾਨੁ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਜੋ ਭਾਣਾ ਮਨਿਦਾ ਹੈ

ਜੇ ਸਭੇ ਤੀਰਥ ਤਿਸ ਦੇ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜੇ ਭਾਣਾ ਨ ਮੰਨੀਏ ਤਾਂ ਤੀਰਥਾਂ ਨੂੰ ਨ੍ਹਾਇਕੇ ਕਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਤਨੀ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਵਿਚ ਪਦਾਰਥ ਹੈਨ ਸੋ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਅਰ ਜੋ ਹਿਰਦੇ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਮਤ ਹੈ ਸੋ ਸੂਚੇ ਮੋਤੀ ਤੇ ਮਾਣਕ ਹੈਨ ਤਾਂ ਤੇ ਇਹ ਭੀ ਵਚਨ ਸੁਨਕੇ ਮੰਨੇ ਅਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਅਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰੇ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਬੂਝ ਦੇਵੋ ਕਿ ਸਭਨਾਂ ਜੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਦਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮੈਥੋਂ ਵਿਸਰੇ ਨਾਹੀ। ੬॥

ਜੇ ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਆਰਜਾ ਹੋਰ ਦਸੂਣੀ ਹੋਇ॥ ਨਵਾਂ ਖੰਡਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣੀਐ ਨਾਲ ਚਲੈ ਸਭੁ ਕੋਇ॥ ਚੰਗਾ ਨਾਉ ਰਖਾਇਕੈ ਜਸੁ ਕੀਰਤਿ ਜਗਿ ਲੇਇ॥ ਜੇ ਤਿਸੁ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵਈ ਤ ਵਾਤ ਨ ਪੁਛੈ ਕੇਇ॥ ਕੀਟਾਂ ਅੰਦਰਿ ਕੀਟੁ ਕਰਿ ਦੋਸੀ ਦੋਸੁ ਧਰੇ॥ ਨਾਨਕ ਨਿਰਗੁਣਿ ਗੁਣੁ ਕਰੇ ਗੁਣਵੰਤਿਆਂ ਗੁਣੁ ਦੇਇ॥ ਤੇਹਾ ਕੋਇ ਨ ਸੁਝਈ ਜਿ ਤਿਸੁ ਗੁਣੁ ਕੋਇ ਕਰੇਇ॥ ੭॥ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੇ ਤੂੰ ਅਸਾਡਾ ਚੇਲਾ ਹੋਵੈਂ ਤਾਂ ਚਹੁੰ ਜੁਗਾਂ ਦੀ ਤੇਰੀ ਆਰਜਾ ਕਰ ਦੇਈਏ ਅਤੇ ਐਸੀ ਸਿਧ ਦੇਈਏ ਜੋ ਸਭ ਕੋਈ ਤੇਰਾ ਮੁਖ ਤੇ ਭੀ ਜਸ ਕਰੇ ਅਰ ਪਿਛੋਂ ਭੀ ਕੀਰਤੀ ਕਰੇ ਅਰ ਸਭੁ ਕੋਈ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਭੀ ਉਠ ਚਲੇ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਚਾਰ ਜੁਗ ਆਰਜਾ ਹੋਵੈ ਅਥਵਾ ਇਸ ਤੇ ਦਸ ਗੁਣਾ ਵਧੀਕ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਜੇ ਕੀ ਅਰ ਜਾਂ ਭਗਵਾਨ ਦੇ ਭਜਨ ਵਿਚ ਬਿਤੀਤ ਹੋਵੈ ਸੋ ਥੋੜੀ ਭੀ ਬਹੁਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਅਕਾਰਥ ਹੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਚਾਲੀ ਜੁਗ ਭੀ ਕਿਸੇ ਲੇਖੇ ਨਹੀ ਅਰ ਜੇ ਨਵਾਂ ਖੰਡਾਂ ਵਿਚ ਜਾਤਾਂ ਅਤੇ ਭਰਭੂਆ ਹੋਏ ਅਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਨ ਜਾਤਾ ਤਿਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦਾ ਪਛਾਣ ਅਰ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਦਾ ਪਛਾਣੂ ਵਿਸੇਸ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਨਾਲ ਸਭੁ ਕੋਈ ਆਦਰ ਕਰਕੇ ਚਲੇ ਅਰ ਕਰਤੇ ਦਾ ਨਾਮ ਚਿਤ ਨ ਹੋਵਸ ਤਾਂ ਅਛਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਮਰਦਿਆ ਨਾਲ ਧਰਮ ਸਰਦਾ ਨਾਮ ਚਲਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਨਾਮ ਭੀ ਚੰਗਾ ਹੋਇਆ ਅਰ ਜਸੁ ਅਤੇ ਕੀਰਤੀ ਭੀ ਹੋਈ ਪਰ ਜੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ

ਨ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਅਗੋ ਗਤ ਭੀ ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ ਪੁਛਣੀ ਅਰ ਚਾਰ ਬੀਦਾਂ ਵਿਚ ਕੀਟ ਬਣੀਅਗਾ ਅਤੇ ਦੇਸ ਵਾਲੇ ਜੋ ਪਾਪੀ ਹੋਰ ਹੋਏ ਸਨ ਸੋ ਭੀ ਇਸ ਨੂੰ ਦੋਸ ਦੇਵਨਗੇ ਅਰ ਜੋ ਦੇਹ ਅਰੋਗ ਹੋਂਦਿਆਂ ਨਾਮ ਨ ਜਪਨਗੇ ਸੋ ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਪਛਤਾਵਨਗੇ ਅਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਨਾਮ ਕੈਸਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਨਿਰਗੁਣ ਪੁਰਖ ਜਪਤਪ ਤੇ ਹੀਨ ਹਨ ਸੋ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਗੁਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਗੁਣਵੰਤ ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਜਪ ਤਪ ਵਾਲੇ ਹੈਨ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਗੁਣ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਐਸਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜੈਸਾ ਨਿਰਗੁਣਾਂ ਦੇ ਗੁਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ਅਥਵਾ ਜੋ ਕੋਈ ਨਾਮ ਜਪਦਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪਣੇ ਉਧਾਰ ਵਾਸਤੇ ਪਰ ਮਹਾਰਾਜ ਉਪਰ ਗੁਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੁਝਦਾ ਅਥਵਾ ਜੈਸਾ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਨਾਮ ਪਾਪੀਆਂ ਦਾ ਉਧਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਐਸਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ

ਸੁਣਿਐ ਸਿਧੁ ਪੀਰ ਸੁਰ ਨਾਥਾ । ਸੁਣਿਐ ਧਰਤਿ ਧਵਲ ਅਕਾ
ਸ਼ਾ। ਸੁਣਿਐ ਦੀਪ ਲੋਅ ਪਤਾਲਾ । ਸੁਣਿਐ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕੈ ਕਾਲੁ ।
ਨਾਨਕ ਭਗਤਾਂ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ । ਸੁਣਿਐ ਦੂਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥੮

ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਜਿਨ ਨਾਮ ਦਾ ਮਹਾਤਮ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਫਲ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਜਿਸ ਕਾਮਨਾ ਵਾਸਤੇ ਨਾਮ ਦਾ ਮਹਾਤਮ ਸੁਣੀਦਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਕਾਮਨਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਯੋਂਕੇ ਨਾਮ ਦੇ ਹੀ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰ ਸਿਧ ਹੋਏ ਹਨ ਅਰ ਪੀਰ ਅਤੇ ਸੁਰ ਹੋਏ ਹਨ ਅਰ ਨਾਥ ਹੋਏ ਹਨ ਅਰ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰ ਧਰਤੀ ਜਲਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਗਲਦੀ ਅਰ ਧੌਲ ਧਰਤੀ ਦੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਉਠਾਈ ਖੜੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਆਕਾਸ ਜੋ ਧਰਤੀ ਦੇ ਚੁਫੇਰੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਨਜਰ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸੁਨਦਾ ਹੈ ਅਰ ਹੋਰ ਜਿਤਨੇ ਦੀਪ ਅਤੇ ਲੋਅ ਅਰ ਪਤਾਲ ਹੈਨ ਸੋ ਭੀ ਨਾਮ ਦੇ ਮਹਾਤਮ ਕਰ ਇਸਥਿਰ ਹੈਨ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਮਹਾਤਮ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਪੋਹਿੰਦਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ੍ਰਵਣ

ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਏਤੇ ਫਲ ਹੈਨ ਪਰ ਜੋ ਸੁਣਨ ਅਰ ਮੰਨਨ ਅਰ ਨਿਧਿਆ- ੩੫੩
ਸਨ ਕਰਕੇ ਭਗਤ ਕਰਨਗੇ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਹੋਵੇ

ਸੁਣਿਐ ਈਸਰੁ ਬਰਮਾ ਇੰਦੁ। ਸੁਣਿਐ ਮੁਖਿ ਸਾਲਾਹਣ ਮੰਦੁ।
ਸੁਣਿਐ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਤਨਿ ਭੇਦੁ। ਸੁਣਿਐ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਵੇਦ।
ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ। ਸੁਣਿਐ ਦੂਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ। ੯

ਜਿਨ ਈਸਰ ਦੀ ਭਾਵਨੀ ਕਰ ਨਾਮ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਸੋ ਈਸਰ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮੇ ਦੀ ਭਾਵਨੀ ਕਰ ਨਾਮ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਇੰਦ੍ਰ ਭਾਵਨੀ ਕਰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਸੋ ਇੰਦ੍ਰ ਹੋਏ ਹਨ ਅਰ ਜਿਨਾ ਮਨ ਲਾਇਕੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਸੋ ਮੰਦੇ ਅਜਾਮਲ ਆਦਕ ਸਭਸ ਦੇ ਸਲਾਹਣ ਵਿਚ ਆਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਨਾਮ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋਗ ਦੀ ਜੁਗਤਿ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਤਨ ਵਿਚ ਭੀ ਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਭੇਦ ਆਇਆ ਹੈ ਅਰ ਸੁਣਨ ਕਰਕੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਅਰ ਵੇਦ ਕਾ ਤਤ ਪਰਜ ਮਲੂਮ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਤਨੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਅਰ ਸਿਮ੍ਰਿਤ ਅਰ ਵੇਦ ਹਨ ਅਰ ਜਿਨ ਕੀਤੇ ਹਨ ਸੋ ਓਹ ਭੀ ਸੁਣਕੇ ਹੀ ਜਾਣਕੀਤੇ ਹਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇੜ੍ਹੇ ਉਸ ਨਾਮ ਦੇ ਭਗਤ ਹੈਨ ਸੋ ਉਨਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸਦਾ ਹੀ ਵਿਗਾਸ ਹੈ ਅਰ ਓਹ ਕੈਸਾ ਨਾਮ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਦੇ ਸੁਣਨੇ ਕਰ ਦੁਖਾਂ ਅਤੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਸੁਣਿਐ ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਗਿਆਨੁ। ਸੁਣਿਐ ਅਠਸਠਿ ਕਾ ਇਸ-
ਨਾਨੁ। ਸੁਣਿਐ ਪੜਿ ਪੜਿ ਪਾਵਹਿ ਮਾਨੁ। ਸੁਣਿਐ ਲਾਗੈ ਸਹ-
ਜਿ ਧਿਆਨੁ। ਨਾਨਕ ਭਗਤਾਂ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ। ਸੁਣਿਐ ਦੂਖ
ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ। ੧੦ ।।

ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਨਾਮ ਦਾ ਮਹਾਤਮ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਸਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਬਹੁਤੇ ਸੁਣਕੇ ਅਠਸਠੀ ਰਥਾਂ ਦੇ ਇਸਨਾਨ ਦਾ ਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਕੋਈ ਸੁਣਕੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਦੁਆਰੇ ਮਾਨ ਪਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਸੁਣਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਸੋ

ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹਜੇ ਹੀ ਪਰਮੇਸਰ ਵਿਖੇ ਧਿਆਨ ਲਗਾ ਦਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਵਿਗਾਸ ਹੈ ਅਰ ਭਗਵੰਤ ਕਾ ਜੋ ਸੋ ਨਾਮ ਹੈ ਜੋ ਜਿਸ ਦੇ ਸੁਣਨ ਕਰਕੇ ਦੁਖਾਂ ਤੇ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਨਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ॥ ਤਾਂ ਫੇਰ ਸਿਖਾਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਜੋ ਨਾਮ ਸੁਣਿਆਂ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਅਤੇ ਗੁਣ ਨਾ ਕੋਈ ਭੀ ਕੀਤਾ ? ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਨਾਮ ਸੋਈ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਅਗੇ ਗੁਣ ਨਹੀ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਹੁਣ ਗੁਣੀ ਮਿਲਦੇ ਹੈ

॥ ਸੁਣਿਐ ਸਰਾ ਗੁਣਾ ਕੇ ਗਾਹੁ ॥ ਸੁਣਿਐ ਸੇਖ ਪੀਰ ਪਾਤਿਸਾਹੁ
॥ ਸੁਣਿਐ ਅੰਧੇ ਪਾਵਹਿ ਰਾਹੁ ॥ ਸੁਣਿਐ ਹਾਥ ਹੋਵੈ ਅਸਗਾਹੁ
॥ ਨਾਨਕ ਭਗਤਾਂ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ ॥ ਸੁਣਿਐ ਦੂਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ ॥੧੧

ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਮਹਾਤਮ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਸੋ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਸਮੁਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤਿਨਾਂ ਗਾਹੇ ਹਨ ਅਰ ਨਾਮ ਦੇ ਸੁਣਕਰ ਸੇਖ ਹੋਏ ਹਨ ਅਰ ਪੀਰ ਹੋਏ ਹਨ ਅਰ ਪਾਤਿਸਾਹ ਹੋਏ ਹੈਨ ਅਰ ਸੁਣਕੇ ਹੀ ਜੋ ਅੰਧੇ ਹਨ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਰਾਹੁ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਸੁਣਕਰਕੇ ਹੀ ਜੋ ਵੈਤਰਨੀ ਨਦੀ ਹੈ ਸੋ ਗੋਪਦ ਦੀ ਨਿਆਈ ਹਾਥ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਰ ਅਰ ਅਗਿਆਨ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ ਭੀ ਗੋਪਦ ਦੀ ਨਿਆਈ ਲੰਘ ਪਜਾਈਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਨਾਮ ਦੇ ਸੁਣਨ ਕਰਕੈ ਦੁਖਾਂ ਅਰ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ॥ ਤਾਂ ਸਿਖਾਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਸੁਣਦੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹੈਨ ਪਰ ਮੁਰਾਤਬਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਸੁਣਨਾ ਭੀ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਕ ਤਾਂ ਸ੍ਰਵਣ ਕਰਦੇ ਹੈਨ ਪਰ ਮਨ ਬਾਹਰ ਭਟਕਤਾ ਫਿਰਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਓਹ ਸ੍ਰਵਣ ਐਸਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਭੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਨਿ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਦੇ ਸੁਣਨੇ ਕਰਕੇ ਕੁਛ ਕੁ ਪੁੰਨ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ॥ ਅਤੇ ਇਕ ਜੋ ਹੈਨ ਸੋ ਆਪ ਦੀਆਂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਅਰ ਧਿਆਨ ਲਾਇ ਕੇ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਸੋ ਉਨਾਂ ਦਾ ਸ੍ਰਵਨ ਨਾਹਵਾਈ ਦੀ ਅਗਨਿ ਦੀ ਨਿਆਈ ਹੈ

ਕੋਈ ਜੇ ਹਲਵਾਈ ਕੜਾਹੀ ਲਾਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬੁਝਾਇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਤੈਸੇ ਹੀ ਜੋ
ਸੁਣਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਪਈਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਭੁਲ ਜਾਂ
ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਸ੍ਰਵਨ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ ਸੁਨ ਕੇ ਫੇਰ ਵੀ
ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਸੋ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਅਗਨਿ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਫੇਰ ਭੁਲਦਾ ਨਹੀਂ
ਜੈਸੇ ਬਿਜਲੀ ਅਨੇਕ ਜਲ ਵਾਲਿਆਂ ਬਦਲਾਂ ਵਿਚ ਬੁਝਦੀ ਨਹੀਂ ਤੈਸੇ ਜੋ ਨੇ
ਧਿਆਨ ਲਾਇਕੇ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਸੋ ਅਨੇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਭੀ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਭੁ
ਲਦਾ ਨਹੀਂ ਤੇ ਜੋ ਮਨਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਧਿਆਸਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਸੁ
ਣਿਆ ਅਰ ਫਿਰ ਸੁਨ ਕੇ ਮੰਨਿਆਂ ਅਰ ਮੰਨ ਕੇ ਕਮਾਈਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਓਹ
ਬੜਵਾਨਲ ਜੋ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਦੀ ਅਗਨਿ ਹੈ ਤਿਸ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ
ਬੜਵਾਨਲ ਅਗਨਿ ਜਲ ਨੂੰ ਸਾੜਦੀ ਹੈ ਤੇ ਆਪ ਨਹੀਂ ਬੁਝਦੀ ਤੈਸੇ ਹੀ
ਵਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਪਾਇਆਂ ਹੋਇਆਂ ਭੀ ਜੋ ਓਹ ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ
ਭੁਲਦਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਜੋ ਨਿਧਿਆਸਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ੩ ਅਰ ਜੋ ਸਾਖ੍ਯਾਤਕਾ
ਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਰਲੇ ਦੀ ਅਗਨਿ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜੈਸੇ ਪਰਲੇ
ਦੀ ਅਗਨਿ ਸਭ ਬ੍ਰਿਛਾਂ ਨੂੰ ਅਰ ਸਭ ਪਰਬਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਹੀ ਰੂਪ ਕ
ਰਲੇਂਦੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਓਸ ਨੂੰ ਸਰਬ ਵਿਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਰੂਪ ਹੀ ਭਾਸਤਾ ਹੈ ॥

ਮੰਨੇ ਕੀ ਗਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ ॥ ਜੇ ਕੋ ਕਹੈ ਪਿਛੈ ਪਛੁਤਾਇ ॥ ਕਾਗ
ਦਿ ਕਲਮ ਨ ਲਿਖਣਹਾਰੁ ॥ ਮੰਨੇ ਕਾ ਬਹਿ ਕਰਨਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥ ਐਸਾ
ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ॥ ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥ ੧੨ ॥੧੦

ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜਿਨਾਂ ਸੁਣ ਕਰ ਮੰਨਿਆਂ ਹੈ ਉਨਾਂ ਦੀ ਗਤਿ ਅਸਾਂ
ਨੂੰ ਕਹੋ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਮੰਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਤਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ
ਕਿਉਂ ਜੋ ਓਹ ਪਰਮੇਸਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਉਨਾਂ ਦੀ ਗ
ਤਿ ਕਹੇ ਤਾਂ ਪਿਛੋਂ ਪਛਤਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਕਿ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਅਰ ਨਾ ਇਤ
ਨੇ ਕਾਗਦ ਹਨ ਅਰ ਨਾ ਇਤਨੀਆਂ ਲਿਖਣਾਂ ਹੀ ਹੈਨ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਵਾ
ਲਾ ਭੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜੋ ਉਸ ਦੀਆਂ ਵਡਿਆਈਆਂ ਲਿਖੇ ਪਰ ਜੇ ਸਤ

ਦੀਪਾਂ ਦਾ ਕਾਗਦ ਭੀ ਕੀਜੇ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਬਨਸਪਤੀ ਦੀਆਂ ਲਿਖਣ ਕੀਜੇ ਅਤੇ ਮਸਵਾਣੀ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਦੀ ਅਤੇ ਪਰਬਤ ਕੁਟਕੇ ਮਸ ਕਰੀਏ ਅਰ ਸੁਰਸ੍ਵਤੀ ਵਕਤਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਗਣੇਸ਼ ਲਿਖਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੈ ਅਰ ਕਈ ਜੁਗ ਬੈਠ ਕੇ ਲਿਖੇ ਤਊ ਭੀ ਮੰਨਣਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਤੀ ਲਿਖੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੋ ਐਸਾ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਮਹਾਤਮ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਕੋਈ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਸੋ ਹੀ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਨਾਂ ਦੇ ਕਲੂ ਤੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਤੁਸੀਂ ਵਰਨਨ ਕਰੋ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਸੁ ਸੰਵੇਦ ਗੁਣ ਉਨਾਂ ਦੇ ਕਹੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ਪਰ ਸੰਵੇਦ ਗੁਣ ਤੁਸਾਨੂੰ ਸੁਣਾਵਦੇ ਹਾਂ।੧੩॥

ਮੰਨੈ ਸੁਰਤਿ ਹੋਵੈ ਮਨਿ ਬੁਧਿ॥ ਮੰਨੈ ਸਗਲ ਭਵਣ ਕੀ ਸੁਧਿ॥
ਮੰਨੈ ਮੁਹਿ ਚੋਟਾ ਨਾ ਖਾਇ॥ ਮੰਨੈ ਜਮ ਕੈ ਸਾਥਿ ਨ ਜਾਇ॥
ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ॥ ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ॥੧੩॥

ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸੁਣਕੇ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਤਿਨਾਂ ਦੀ ਸੁਰਤਿ ਉਜਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਰ ਬੁਧਿ ਆਈ ਵਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨ ਉਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਲ ਜਸੁ ਸੁਣਨੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੁਧਿ ਉਨਾਂ ਦੀ ਮਨੀਖਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ" ਮਨੀਖਿਆ ਕਹੀਏ ਕਿ ਜਾਗਿਆਸਾ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਨਾਮ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਸਤਾਂ ਭਵਨਾਂ ਦੀ ਸੁਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਰ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਵਿਚ ਜੋ ਵਰਤਤੀ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ, ਅਥਵਾ ਸੁਪਨੇ ਦਾ ਭਵਨ ਕਰ ਜਾਣਤੇ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਨਾਮ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਅਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਵਚਨ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਸੋ ਭੁਲ ਕੇ ਭੀ ਚੋਟਾਂ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਚੋਟਾਂ ਸੋ ਖਾਂਵਦੇ ਹਨ ਜੋ ਵਚਨਾਂ ਨੂੰ ਭੁਲਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਨਾਮ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਸੋ ਜਮ ਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਜਾਤੇ ਅਰ ਐਸਾ ਕਰਤਾਰ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ਜੋ ਮਾਇਆ ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਕੋਈ ਇਸਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਸੋ ਆਪਣੇ ਹੀ ਮਨ ਵਿਚ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ।

ਮੰਨੈ ਮਾਰਗਿ ਠਾਕ ਨ ਪਾਇ॥ ਮੰਨੈ ਪਤਿ ਸਿਉ ਪਰਗਟੁ ਜਾਇ॥
ਮੰਨੈ ਮਗੁ ਨ ਚਲੈ ਪੰਥੁ॥ ਮੰਨੈ ਧਰਮ ਸੇਤੀ ਸਨਬੰਧੁ॥ ਐਸਾ

ਐਸਾ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ॥ ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥੧੪॥
ਜਿਨ ਨੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਉ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਸੋ ਧਰਮ ਦੇ ਮਾਰਗ ਵਿਚ ਠਕ
ਨਹੀਂ ਪਾਂਵਦੇ ਕਯੋਂ ਜੋ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਧਰਮ ਕਰਾਇਆਂ ਵਰਜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ
ਸਗੋਂ ਉਮਾਹ ਕੈ ਸਵਾਇਆ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਦਿਲ ਵਿਚ ਇਹ ਸਮਝ
ਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰੀਰ ਤਾਂ ਛਿਨ ਭੰਗਰ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਅਸੀਂ ਭਜਨ ਸਿਮਰਨ ਅ
ਰ ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਕਰਾਂਗੇ ਸੋਈ ਅਸਾਡੇ ਨਾਲ ਨਿਭਨਾ ਹੈ ਅਰ ਧਰਮ ਦੇ ਮਾ
ਰਗ ਨੂੰ ਠਾਕਨ ਵਾਲਾ ਸਗੋਂ ਆਪਣਾ ਵੈਰੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਨਾਮ ਨੂੰ
ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਸੋ ਜਮ ਦੇ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ਕਯੋਂ ਕਿ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਨਿੰ
ਰਾਲੇ ਹੈਨ ਜੋ ਜਗਿਆਸੀ ਭਗਤਿ ਹੈਨ ਸੋ ਚਤੁਰ ਭੁਜ ਰੂਪ ਧਾਰ ਕੇ ਵੈ
ਕੁੰਠ ਨੂੰ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਅਤੇ ਜੋ ਗਿਆਨੀ ਭਗਤ ਹਨ ਸੋ ਵਾਹ
ਗੁਰੂ ਵਿਚ ਸਮਾਇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਓਹ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹਨ
ਅਰ ਜੋ ਆਗਿਆਨੀ ਭੀ ਸਬਦ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਸੋ ਭੀ
ਪੁਸਪ ਬਿਬਾਨਾਂ ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਸ੍ਵਰਗ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸ
ਬਦ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਤਿਨਾਂ ਦਾ ਪੰਥ ਹੈ ਅਰ ਜਮ ਦੇ ਮ
ਗ ਥੀਂ ਤਿਨਾਂ ਦਾ ਪੈਂਡਾ ਨਿਰਾਲਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਇਥੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਤੇ ਦ੍ਰਿ
ੜ੍ਹ ਹੈਨ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਦਾ ਧਰਮ ਰਾਇ ਭੀ ਮਿਤ੍ਰ ਅਰ ਸਨਬੰਧੀ ਹੋਇ ਵਰਤ
ਤਾ ਹੈ ਐਸਾ ਨਾਮ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਕੋਈ ਨਾਮ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਸੋ
ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਮਹਾਤਮ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ॥੧੪॥

॥ ਮੰਨੈ ਪਾਵਹਿ ਮੋਖੁ ਦੁਆਰੁ ॥ ਮੰਨੈ ਪਰਵਾਰੈ ਸਾਧਾਰੁ ॥ ਮੰਨੈ
ਤਰੈ ਤਾਰੇ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ॥ ਮੰਨੈ ਨਾਨਕ ਭਵਹਿ ਨ ਭਿਖ ॥ ਐਸਾ
ਨਾਮੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਹੋਇ ॥ ਜੇ ਕੋ ਮੰਨਿ ਜਾਣੈ ਮਨਿ ਕੋਇ ॥੧੫॥

ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਮੁਕਤ ਦਾ ਦੁਆਰ ਜੋ ਸਾਧ ਸੰਗ
ਤਿ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕਰ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ॥ ਅਰ ਜੋ ਵਾਹਗੁ
ਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਸੋ ਆਪ ਭੀ ਤਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਪਰਵਾਰ ਨੂੰ

ਭੀਤਾਰ ਦੇਹਨ ਤਾਂ ਸਿਖਾਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਵਾਰ ਤਾ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀਆਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ
ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਸਭ ਪਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛਡਕੇ ਅਤੀਤ ਹੋਏ ਹਾਂ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋ
ਲਿਆ ਕਿ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਦਾ ਕੁਟੰਬ ਪਰਵਾਰ ਹੈ ਅਰ ਅਤੀਤ ਦਾ ਚੇਲੇ ਪਰ
ਵਾਰ ਹਨ ਸੋ ਉਨਾਂ ਦੇ ਕੁਟੰਬ ਦਾ ਉਧਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨਾਂ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ
ਦਾ ਉਧਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਪਾਸ ਬੈਠਨ ਵਾਲੇ ਜੋ ਜਗਿਆਸੀ ਹਨ
ਤਿਨਾਂ ਜਗਿਆਸੀਆਂ ਦਾ ਉਧਾਰ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੀ ਸਿ
ਖਿਆ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਸੋ ਆਪ ਭੀ ਤਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਤਾਰਦੇ
ਹਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਜਨਮਾਂ ਅਰ ਜੂਨਾਂ
ਦੇ ਭੇਖਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁੰਦੇ ਸੋ ਐਸਾ ਨਾਮ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਜੋ
ਕੋਈ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਸੋ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਮਰਤਬੇ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ
ਹਨ ॥੧੫॥ ਤਾਂ ਫੇਰ ਸਿਖਾਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੀ
ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਕੀ ਫਲ ਪਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਏਸ ਜਗਤ ਨੂੰ ਜੋ ਮਹਾਰਾ
ਜ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਸਰੀਰ ਜੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਰਚੇ ਹਨ ਤਾਂ
ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਤੁਸਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਪ੍ਰਸਨਾਂ ਦਾ ਉਤਰ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ॥

॥ਪੰਚ ਪਰਵਾਣ ਪੰਚ ਪਰਧਾਨੁ ॥ ਪੰਚੇ ਪਾਵਹਿ ਦਰਗਹਿ ਮਾਨੁ
॥ਪੰਚੇ ਸੋਹਹਿ ਦਰਿ ਰਾਜਾਨੁ ॥ ਪੰਚਾਂ ਕਾ ਗੁਰੁ ਏਕੁ ਧਿਆਨੁ ॥ ਜੇ
ਕੋ ਕਹੈ ਕਰੈ ਵੀਚਾਰੁ ॥ ਕਰਤੇ ਕੈ ਕਰਣੈ ਨਾਹੀ ਸੁਮਾਰੁ ॥ ਧੌਲੁ ਧਰ
ਮੁ ਦਇਆ ਕਾ ਪੂਤੁ ॥ ਸੰਤੋਖੁ ਥਾਪਿ ਰਖਿਆ ਜਿਨਿ ਸੂਤਿ ॥ ਜੇ
ਕੋ ਬੁਝੈ ਹੋਵੈ ਸਚਿਆਰੁ ॥ ਧਵਲੈ ਉਪਰਿ ਕੇਤਾ ਭਾਰੁ ॥ ਧਰਤੀ ਹੋ
ਰੁ ਪਰੈ ਹੋਰੁ ਹੋਰੁ ॥ ਤਿਸ ਤੇ ਭਾਰੁ ਤਲੈ ਕਵਣੁ ਜੋਰੁ ॥ ਜੀਅ ਜਾ
ਤਿ ਰੰਗਾਂ ਕੇ ਨਾਵ ॥ ਸਭਨਾਂ ਲਿਖਿਆ ਵੁੜੀ ਕਲਾਮ ॥ ਏਹੁ ਲੇ
ਖਾ ਲਿਖਿ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥ ਲੇਖਾ ਲਿਖਿਆ ਕੇਤਾ ਹੋਇ ॥ ਕੇਤਾ ਤਾ
ਣੁ ਸੁਆਲਿਹੁ ਰੂਪੁ ॥ ਕੇਤੀ ਦਾਤਿ ਜਾਣੈ ਕੌਣੁ ਕੂਤੁ ॥ ਕੀਤਾ ਪ
ਸਾਉ ਏਕੋ ਕਵਾਉ ॥ ਤਿਸ ਤੇ ਹੋਏ ਲਖ ਦਰੀਆਉ ॥ ਕੁਦਰਤ

ਗਾ।੦॥ ਵਿਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾਂ ਏਕ ਵਾਰ ॥ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ
ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥ ਤੂ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੬॥ ਤਿਸਦਾ
ਵੀਚਾਰ ॥ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸ੍ਰਵਣ ਮਨਨ ਨਿਧਿਆਸਣ ਕੀਤ
ਹੈ ਸੋਈ ਪੰਚ ਹਨ ਅਤੇ ਪਰਵਾਨ ਭੀ ਓਹੋ ਹੀ ਹਨ ਕਯੋਂਕਿ ਪ੍ਰਥਮੇ ਸ੍ਰ
ਵਣ ਕਰਕੈ ਪਾਪਾਂ ਅਰ ਪੁੰਨਾਂ ਦੀ ਸੋਝੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਰ ਫੇਰ ਪਾਪ ਮਿਟ
ਦੇਹਨ ਅਤੇ ਪੁੰਨ ਵਧਦੇਹਨ ਅਰ ਬਹੁੜੋ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਜੇ ਬਾਰੰਬਾਰ ਮਨਿਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਜੀਵ ਈਸਰ ਦੀ
ਏਕਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰਵਣ ਅਰ ਮਨਨ ਅਰ ਨਿਧਿਆਸ
ਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪਰਵਾਨ ਹਨ ਅਰ ਸੋਈ ਪਰਧਾਨ ਹਨ ਅਰ ਸੋਈ
ਈਸਰ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਮਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਸੋਈ ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ
ਦੁਆਰੇ ਉਪਰ ਸੋਭਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਸੋ ਇਨਾਂ ਪੰਚਾਂ ਦਾ ਜੋ ਗੁਰੂ ਹੈ ਸੋ ਵਾ
ਗੁਰੂ ਦਾ ਇਕ ਧਿਆਨ ਹੈ ਬਾਹੁੜ ਦੂਸਰਾ ਇਹ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਗੁ
ਰੂ ਨੇ ਜੋ ਸ੍ਰਿਸਟੀ ਸਾਜੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪ੍ਰਥਮੇਂ ਮਹਿਤਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਮਹਿਤਤ
ਥੀ ਅਹੰਕਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸੋ ਅਹੰਕਾਰ ਤ੍ਰਿਹੁ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਹੈ ਸੋ ਤਾਮ
ਸੀ ਅਹੰਕਾਰ ਥੋਂ ਪੰਜ ਤਤ ਹੋਏ ਹਨ ਸੋ ਤਿਨਾਂ ਦਾ ਸਰੀਰ ਰਚਿਆ ਹੈ
ਅਰ ਰਾਜਸੀ ਅਹੰਕਾਰ ਥੀ ਪੰਜ ਗਿਆਨ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹੈਨ
ਤਿਸਦੇ ਸਬਦ ਸਪਰਸ ਰੂਪ ਰਸ ਗੰਧ ਏਹ ਪੰਜ ਵਿਖੇ ਪਰਧਾਨ
ਹੋਏ ਹਨ॥ ਅਤੇ ਪੰਜ ਦੇਵੀ ਸੰਪਦਾ ਦੇ ਗੁਣ ਜੋ ਹੈਨ ਕਿ ਸੰਤੋਖ ਦਯਾ
ਧਰਮ ਸੁਚ ਸੋ ਇਹ ਸਾਤਕੀ ਅਹੰਕਾਰ ਤੇਂ ਹੋਏ ਹੈਨ॥ ਸੋ ਇਹ
ਦਰਗਾਹ ਈਸਰ ਦੀ ਵਿਚ ਮਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਚ ਜੋ ਸਬਦ
ਹੈਨ ਤਤ॥੧॥ ਅਰ ਵਿਤ੨ ਅਰ ਘਨ੩ ਅਰ ਸੁਖਰ੪ ਅਤੇ
ਨਾਦ੫॥ ਸੋ ਤਤ ਕਹੀਏ ਤੰਬੂਰੇ ਆਦਿਕੇਂ ਕਾ ਜੋ ਤਾਰਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਅਤੇ ਵਿਤ ਕਹੀਏ ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਆਦਿਕ ਜੋ ਚਰਮ ਦੇ ਮੜੇ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਅਰ ਘਨ ਕਹੀਏ ਤਾਲ ਆਦਿਕ ਜੋ ਧਾਤਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਸੁਖਰ ਕੀ

ਏ ਸੰਖ ਆਦਿਕ ਜੋ ਫੂਕਾਂ ਨਾਲ ਵਜਾਈਦੇ ਹਨ ਤੇ ਨਾਦ ਕਰੀਦੇ ਘਰ
ਆਦਿਕ ਜੋ ਮਿਟੀ ਦੇ ਪਕਾਈਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਇਹ ਪੰਚ ਸਬਦ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆ
ਰ ਭੀ ਵਜਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਭੀ ਵਜਦੇ ਹਨ ਸੋ ਗਾਜਾਨਕ
ਹੂਆਰਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਜੋ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਵਜਦੇ ਹਨ ਤਾ ਸਭ
ਕੋ ਸੋ ਨੂੰ ਕਿਓਂ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀਦੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤਿਨਾਂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਧਿਆ
ਨ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਕੋਈ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀਆਂ ਲੀਲਾਂ ਵੀਚਾਰੇ ਤਾਂ ਕਰਤੇ ਦੀਆਂ
ਕਰਨੀਆਂ ਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਕਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ
ਜੋ ਸਰਪ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਧਰਤੀ ਹੈ ਅਰ ਕਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਜੋ ਧੌਲ ਦੇ ਸਿ
ਰ ਤੇ ਹੈ ਅਰ ਕਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਜੋ ਬੈਰਾਹ ਦੀ ਦਾੜ੍ਹ ਤੇ ਧਰਤੀ ਹੈ ਤਾਂਤੇ
ਤੁਸੀਂ ਕਹੋ ਜੋ ਧਰਤੀ ਕਿਸ ਦੇ ਭਾਰ ਤੇ ਖਲੋਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ
ਧਰਮ ਜੋ ਧੌਲ ਹੈ ਅਰ ਦਇਆ ਦਾ ਪੁਤ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਕੁਛ ਈਸਰ
ਨੇ ਸੰਤੋਖ ਦੇ ਉਪਰ ਸੂਤ ਥਾਪਿਆ ਹੈ ਜੋ ਜਲ ਧਰਤੀ ਤੇਂ ਦਸ ਗੁਣਾ
ਵਧੀਕ ਹੈ ਤੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਗਾਲ ਸਕਦਾ ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਕੋਈ ਸੰਤੋਖ ਕਰਦਾ
ਹੈ ਸਚਿਆਰ ਓਹੋ ਹੀ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਕੋਈ ਕਹੈ ਕਿ ਧੌਲ ਉਪਰ ਧਰਤੀ
ਹੈ ਤਾਂ ਧੌਲ ਕਿਤਨਕੁ ਭਾਰੁ ਚਕ ਸਕਿਓ ਕਿ ਧਰਤੀਆਂ ਬਹੁਤ ਹਨ ਸੋ
ਉਨਾਂ ਦੇ ਤਲੇ ਕੌਣ ਹੈ ਅਤੇ ਧੌਲ ਤਲੇ ਕੌਨ ਜੋਰ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਹੀ ਜੋਰ
ਤੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਖਲੋਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਰ ਜਿਤਨੇ ਜੀਅ ਜਾਤੀ ਹੈਂ ਰੰਗ ਅਤੇ
ਨਾਉਂ ਧਰਤੀ ਤੇ ਰਹਿਨ ਵਾਲੇ ਹਨ ਸੋ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਲੇਖ ਲਿਖਿ
ਆ ਹੈ ਅਰ ਓਹਿ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਦੇ ਭੋਗਨ ਨੂੰ ਸਾਮਰਥ ਹੈ
ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਲੇਖੇ ਨੂੰ ਕੌਨ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਪੁਤਲੀਆਂ ਸੂਤ੍ਰ
ਧਾਰ ਦੇ ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਿਆਨਦੀਆਂ ਤੈਸੇ ਜੀਅ ਈਸਰ ਦੇ
ਲੇਖੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿਓਂ ਜੋ ਈਸਰ ਸਰਬ ਦੇ ਤਾਣ ਦੇਣਹਾਰਾ ਹੈ
ਅਰ ਸਭ ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਕਰਨਹਾਰਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਉਸ ਦੇ ਤਾਣ ਅਤੇ ਰੂਪ ਸੁੰਦ੍ਰ
ਨੂੰ ਕੌਣ ਲਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਤਨੀ ਦਾਤਿ ਈਸਰ ਨੇ ਜੀਆਂ ਤੇ ਕੀਤੀ

ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਦਾ ਬਲ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਜਾਣ ਸਕੈ ਅਰ ਈਸਰ ਨੇ ਜੋ ਇਤਨਾ ਪ
ਸਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਇਕ ਓਅੰਕਾਰ ਤੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਤੇ ਲਖ ਨਦੀਆਂ
ਹੋਈਆਂ ਹੈਨ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਤੁਸਾਂ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਨਦੀ
ਆਂਦੀ ਵਰਨਨ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਮਾਇਆ
ਅਸੰਖ ਨਦੀਆਂ ਵਤ ਹੋ ਚਲੀ ਹੈ ਜੋ ਜਿਸ ਮੈਂ ਕਈ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਰੂਪੀ ਬੁਦ
ਬੁਦੇ ਅਤੇ ਜੀਅ ਜੰਤ ਰੂਪੀ ਤਰੰਗ ਭੂਤ ਕਾਲ ਵਿਖੇ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ ਅ
ਰ ਕਈ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਵਿਖੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਹਨ ਸੋ ਇਹ ਭੀ ਚਲੇ ਜਾਵੈਂ
ਗੇ ਅਤੇ ਕਈ ਭਵਿਖਤ ਕਾਲ ਮੈਂ ਆਵਹਿਗੇ ਸੋ ਓਹ ਭੀ ਚਲੇ ਜਾਵਹਿ
ਅਰ ਜੇ ਜਲ ਵਿਚਾਰ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕੀਚੇ ਤਾਂ ਜਲ ਭੀ ਚਲਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸੁਆ
ਸ ਭੀ ਚਲੇ ਜਾਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮੇਰੀ ਕਿਆ ਸਕਤਿ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਵੀ
ਚਾਰੁ ਕਹਾਂ ਅਥਵਾ ਜੋ ਕੁਦਰਤਿ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਮਾਇਆ ਹੈ ਤਿਸਦਾ
ਕਿਆ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਸਕਤਾ ਹੈਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਭੀ ਮਹਾਰਾਜ ਤੇ ਵਾਰੂ
ਨੇ ਨਹੀ ਜਾ ਸਕਤਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਭਾਂਵਦੀ ਹੈ ਸਾਈ ਕਾਰ ਭਲੀ ਹੈ
ਅਰ ਓਹ ਸਦਾ ਇਸਥਿਰ ਹੈ ਅਰ ਰੂਪ ਰੇਗਿ ਤੇ ਨਿਆਰਾ ਹੈ ਅਰ
ਉਸਦੇ ਭਾਣੇ ਮੰਨਣਾ ਵਿਚਿ ਹੀ ਕਲਿਆਣ ਹੈ ॥੧੬॥ ॥ਅਸੰਖ

ਜਪ ਅਸੰਖ ਭਾਉ ॥ ਅਸੰਖ ਪੂਜਾ ਅਸੰਖ ਤਪ ਤਾਉ ॥ ਅਸੰਖ
ਗਰੰਥ ਮੁਖ ਵੇਦ ਪਾਠ ॥ ਅਸੰਖ ਜੋਗ ਮਨਿ ਰਹਹਿ ਉਦਾਸ ॥ ਅ
ਸੰਖ ਭਗਤ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਵੀਚਾਰ ॥ ਅਸੰਖ ਸਤੀ ਅਸੰਖ
ਦਾਤਾਰ ॥ ਅਸੰਖ ਸੂਰ ਮੁਹ ਭਖ ਸਾਰ ॥ ਅਸੰਖ ਮੋਨਿ ਲਿਵ
ਲਾਇ ਤਾਰ ॥ ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ॥ ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾ
ਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥ ਤੂ ਸਦਾ ਸਲਾਮ
ਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੭॥ ॥ਤਾਂ ਓਨਾਂ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਸਾ
ਕਿਸ ਜਪ ਕਰਦੇ ਅਰ ਕੇਤੇ ਭਾਉ ਕਰ ਜਪਦੇ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਅ
ਸੰਖ ਉਸਦੇ ਜਪ ਹੈਨ ਅਰ ਅਸੰਖ ਭਾਉ ਹੈਨ ਅਰ ਅਸੰਖ ਪੂਜਾ ਹੈਨ

ਅਰ ਅਸੰਖ ਤਪ ਤਾਉ ਹੈਨ ਅਰ ਕਈ ਮੋਨ ਧਾਰਕੇ ਜਪਦੇ ਹੈਨ ਅ
ਰ ਕਈ ਬੈਖਰੀ ਬਾਣੀ ਦੁਆਰੇ ਜਪਦੇ ਹਨ ਅਰ ਕਈ ਸਾਧ ਸੰਗਤ
ਨਾਲ ਭਾਉ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਕਈ ਪ੍ਰਤਮਾਂ ਨਾਲ ਭਾਉ ਕਰਦੇ ਹੈਨ ਅ
ਰ ਕਈ ਈਸਰ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਭਾਉ ਕਰਕੈ ਅਰ ਕਈ ਰਿਖੀਸ
ਰਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਕਈ ਠਾਕਰਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਕ
ਈ ਤਾਮਸੀ ਤਪੁ ਤਪਦੇ ਹੈਨ ਜੋ ਜਲਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠਨਾਂ ਅਰ ਅਗਨਿ ਤ
ਪਾਵਣੀ ਅਤੇ ਕਈ ਰਾਜਸੀ ਤਪੁ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਦੇ ਹਨ
ਅਰ ਕਈ ਸਾਤਕੀ ਤਪੁ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਵਾਸਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਦੇ ਹਨ ਅਰ ਕ
ਈ ਗੈਬ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਵੇਦ ਪਾਠ ਕਰਤੇ ਹਨ ਕਿਆ ਸਾਸਤ੍ਰਾਂ ਕਾ ਪਾਠ
ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਕਈ ਜਗਤ ਵਿਚੋਂ ਹੋਇ ਕੇ ਜੋਗ ਦੀ ਤਾੜੀ ਲਾਇ ਬੈ
ਠਤੇ ਹਨ ਤਾਂਤੇ ਅਸੰਖ ਭਗਤ ਹੈਨ ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਂਵਦੇ ਹੈਨ
ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਅਸੰਖ ਸਤੀ ਹਨ ਜੋ ਸਤ ਬੋਲਦੇ ਹਨ
ਅਰ ਅਸੰਖ ਦਾਤੇ ਹਨ ਜੋ ਦਾਨ ਕਰਤੇ ਹੈਨ ਅਰ ਅਸੰਖ ਸੂਰਮੇ ਹੈਨ
ਜੋ ਧਰਮ ਦਾ ਜੁਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਤਲਵਾਰਾਂ ਤੇ ਤੀਰ ਅਰ ਗੋਲੀਆਂ
ਦੇ ਸਾਰ ਝਲਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਅਸੰਖ ਮੁਨੀਸਰ ਹੈਨ ਜੋ ਮੋਨ ਹੋਇਕਰ
ਲਿਵ ਦੀ ਤਾਰ ਲਾਇਦੇ ਹੈਨ ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਮਾਇਆ ਦਾ
ਕੀ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਸਕਨਾਂ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਇਕ ਵਾਰੀ ਭੀ ਉਸ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਵਾਰਿ
ਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਉਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦਾ ਭਾਣਾ ਹੈ ਸੋਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ਹੈ ਸੋ ਹੇ
ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤ ਹੈਂ ਅਤੇ ਰੂਪ ਰੰਗ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ ॥੧੭॥

॥ ਅਸੰਖ ਮੂਰਖ ਅੰਧ ਘੋਰ ॥ ਅਸੰਖ ਚੋਰ ਹਰਾਮਖੋਰ ॥ ਅ
ਸੰਖ ਅਮਰ ਕਰਿ ਜਾਹਿ ਜੋਰ ॥ ਅਸੰਖ ਗਲਵਢ ਹਤਿਆ
ਕਮਾਹਿ ॥ ਅਸੰਖ ਪਾਪੀ ਪਾਪੁ ਕਰਿ ਜਾਹਿ ॥ ਅਸੰਖ ਕੂੜਿ
ਆਰ ਕੂੜੇ ਫਿਰਾਹਿ ॥ ਅਸੰਖ ਮਲੇਛ ਮਲੁ ਭਖਿ ਖਾਹਿ ॥ ਅ
ਸੰਖ ਨਿੰਦਕ ਸਿਰਿ ਕਰਹਿ ਭਾਰੁ ॥ ਨਾਨਕੁ ਨੀਚੁ ਕਹੈ ਵੀਚਾ

ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾਂ ਏਕ ਵਾਰ ॥ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥ ਤੂ
ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੮॥ ।ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਬੋਲਿਆ

ਕਿ ਅਸੰਖ ਹੀ ਮੂਰਖ ਹੈਨ ਅਰ ਅਸੰਖ ਘੋਰ ਅੰਧੇ ਹਨ ਜੋ ਵਾਹਗੁ
ਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸੋ ਘੋਰ ਅੰਧੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ
ਆਪ ਭੀ ਨਾ ਜਾਣਨ ਅਤੇ ਉਪਦੇਸ ਨੂੰ ਭੀ ਨਾ ਮੰਨਣ ਅਰ ਅਸੰਖ ਚੋ
ਰ ਹਨ ਜੋ ਹਰਾਮ ਹੀ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਅਸੰਖ ਡਾਕੇ ਹਨ ਜੋ ਪਰ ਜਾਤੇ ਜੋ
ਰ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਅਸੰਖ ਠਗ ਆਦਿਕ ਅਤੇ ਬਧਿਕ ਆਦਿਕ ਹੈ
ਨ ਜੋ ਜੀਆਂ ਦੇ ਗਲ ਵਢਦੇ ਹੈਨ ਤੇ ਹਤਿਆ ਕਮਾਂਵਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਅਸੰ
ਖ ਪਾਪੀ ਹੈਨ ਜੋ ਪਾਪ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਅਸੰਖ ਕੂ
ੜਿਆਰ ਹੈਨ ਜੋ ਜਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕੂੜ ਬੋਲਦਿਆਂ ਹੀ ਆਰਬਲਾਂ ਬੀਤ ਗ
ਈਆਂ ਹਨ ਅਰ ਅਸੰਖ ਮਲੇਛ ਹਨ ਜੋ ਨਿਰਦਿਆ ਅਰ ਕਪਟ ਕਰਕੇ
ਮਲ ਦਾ ਅਹਾਰ ਕਰਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਅਸੰਖ ਨਿੰਦਕ ਹਨ ਜੋ ਪਰਾਈ ਨਿੰ
ਦਿਆ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਭਾਰ ਉਠਾਂਵਦੇ ਹੈਨ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕ
ਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਸਭਨਾਂ ਤੇ ਨੀਚ ਹਾਂ ਪਰ ਮੈਂ ਨੀਚ ਕਰਮ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ
ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਰ ਮੈਂ ਉਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਮਾਇਆ ਤੋਂ ਇਕ ਵਾ
ਰੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਵਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੇਹੇ ਨੀਚਾਂ ਦੀ ਭੀ ਪਾਲਨਾ
ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਕਰਤਾਰ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਭਾਂਵਦੀ ਹੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ਹੈ
ਅਰ ਤੂੰ ਸਦਾ ਇਸਥਿਰ ਹੈਂ ਅਤੇ ਅਕਾਰ ਥੀਂ ਰਹਿਤ ਹੈ ॥੧੮॥
ਤਾਂ ਸਿੱਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਨਾਉਂ ਕੇਹੜਾ ਹੈ ਅਰ ਉਸਦਾ ਥਾਉਂ
ਕੇਹੜਾ ਹੈ ਜੋ ਜਿਸ ਥਾਉਂ ਉਪਰ ਬੈਠਕੇ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਜਪੀਏ ਤਾਂ
ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ॥ਅਸੰਖ ਨਾਵ ਅਸੰਖ ਥਾਵ ॥ ਅਗੰਮ ਅ
ਗੰਮ ਅਸੰਖ ਲੋਅ ॥ ਅਸੰਖ ਕਹਹਿ ਸਿਰਿ ਭਾਰੁ ਹੋਇ ॥ ਅਖ
ਰੀ ਨਾਮੁ ਅਖਰੀ ਸਾਲਾਹ ॥ ਅਖਰੀ ਗਿਆਨ ਗੀਤ ਗੁਣ ਗਾਹ ॥
ਅਖਰੀ ਲਿਖਣ ਬੋਲਣ ਬਾਣਿ ॥ ਅਖਰਾ ਸਿਰਿ ਸੰਜੋਗੁ ਵਖਾ

ਣਿ ॥ ਜਿਨਿ ਏਹਿ ਲਿਖੇ ਤਿਸੁ ਸਿਰਿ ਨਾਹਿ ॥ ਜਿਵ ਫੁਰਮਾਏ ਤਿਵ ਤਿਵ
ਪਾਹਿ ॥ ਜੇਤਾ ਕੀਤਾ ਤੇਤਾ ਨਾਉ ॥ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਨਾਹੀ ਕੋ ਥਾਉ ॥
ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ॥ ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥
ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥ ਤੂ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥

ਅਸੰਖ ਉਸਦੇ ਨਾਉ ਹਨ ਜੈਸੇ ਨਦੀ ਦੇ ਉਪਰ ਜਿਸ ਤਰਹਿ ਨਉਕਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹੈਨ ਜੈਸੇ ਜਿਸ ਤੇ ਕੋਈ ਚੜ੍ਹਤਾ ਹੈ ਸਾਈ ਉਸਨੂੰ ਪਾਰ ਉਤਾਰਦੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਜਪਦਾ ਹੈ ਤਿਸ ਕਾ ਉਧਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਥਾਉਂ ਤੇ ਬੈਠ ਕਰ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਜਪਤੇ ਥੇਗੀ ਮਹਾਰਾਜ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਅਰ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਮਾਇਆ ਦੇ ਠੇਸ ਠੇਸ ਵਿਚ ਕਈ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਧਾਰੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਰ ਮਹਾਰਾਜ ਜੋ ਹੈ ਅਸੰਖ ਲੋਆਂ ਥੀਂ ਭੀ ਅਗੰਮ ਹੈ ਅਰ ਅਸੰਖ ਗੀਤ ਤਪਸੀ ਹੈਨ ਜੋ ਸੰਰਪਰਨੇ ਹੋਇਕੇ ਉਸਨੂੰ ਅਰਾਧਤੇ ਹਨ ਅਰ ਜਿਸਕੇ ਮਸਤਕ ਪਰ ਅਖਰਾਂ ਕਾ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਨਾਮ ਭੀ ਉਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸਲਾਹ ਭੀ ਉਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਗਿਆਨ ਭੀ ਉਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਗੀਤ ਭੀ ਉਹੋ ਗਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਅਖਰ ਲਿਖਣ ਭੀ ਓਹੋ ਸਿਖਦਾ ਹੈ ਅਰ ਬਾਣੀਆਂ ਪੜ੍ਹਨ ਭੀ ਓਹੋ ਹੀ ਸਿਖਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜਿਸਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਸੰਜੋਗ ਦੇ ਅਖਰ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹੈਨ ਪਰ ਜਿਸ ਈਸਰ ਨੇ ਲਿਖੇ ਹੈਨ ਤਿਸਦੇ ਸਿਰ ਇਹ ਲੇਖ ਨਹੀਂ ਸਿਧਾਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਲੇਖ ਤਾਂ ਬ੍ਰਹਮੇ ਨੇ ਲਿਖੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੈਸੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਲਿਖਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਓਹ ਆਪਣੇ ਸੁਆਮੀ ਦੇ ਕਹੇ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਜੀਆਂ ਦੇ ਕਰਮ ਹੋਂਦੇ ਸੋਈ ਸੋਈ ਈਸਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਪਾਇ ਕਰ ਬ੍ਰਹਮੇ ਨੇ ਲਿਖੇ ਹੈਨ ਸੋ ਈਸਰ ਦੇ ਮਸਤਕ ਤੇ ਲੇਖ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕੈ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾਂ ਭੀ ਆਪਣੇ ਲੇਖ ਨੂੰ ਭੋਗਦਾ ਹੈ ਅਰ ਈਸਰ ਨੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਜਪਣ ਵਾਸਤੇ ਕੀਤੀ

ਤੇ ਬਿਨਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਥਾਉਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ ਸੋ ਮਹਾਰਾ
ਜ ਦੀ ਮਾਇਆ ਦਾ ਮੈਂ ਕੀ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਅਥਵਾ ਮੇਰੀ ਕੀ
ਸਕਤ ਹੈ ਜੋ ਈਸਰ ਦਾ ਵਿਖਿਆਨ ਕਰਾਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੈਂ ਇਕ ਵਾਰੀ ਭੀ
ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਜਿਨਾਂ ਐਸੇ ਈਸਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕ
ਰ ਦਿਖਾ ਦਿਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਤੈਂ ਜਨੂੰ ਭਾਂਵਦੀ ਹੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਗਲ ਹੈ ਅ
ਰਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਤੂੰ ਸਦਾ ਅਸਥਿਰ ਹੈਂ ਅਰ ਅਕਾਰ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈਂ॥੧੯

॥ਭਰੀਐ ਹਥੁ ਪੈਰੁ ਤਨੁ ਦੇਹ॥ ਪਾਣੀ ਧੋਤੈ ਉਤਰਸੁ ਖੇਹ॥ ਮੂ
ਤ ਪਲੀਤੀ ਕਪੜੁ ਹੋਇ॥ ਦੇ ਸਾਬੂਣੁ ਲਈਐ ਓਹੁ ਧੋਇ॥ ਭਰੀ
ਐ ਮਤਿ ਪਾਪਾ ਕੈ ਸੰਗਿ॥ ਓਹੁ ਧੋਪੈ ਨਾਵੈ ਕੈ ਰੰਗਿ॥ ਪੁੰਨੀ ਪਾ
ਪੀ ਆਖਣੁ ਨਾਹਿ॥ ਕਰਿ ਕਰਿ ਕਰਣਾ ਲਿਖਿ ਲੈ ਜਾਹੁ॥ ਆਪੇ
ਬੀਜਿ ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਹੁ॥ ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੀ ਆਵਹੁ ਜਾਹੁ॥੨੦॥

ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਮਨ ਨੂੰ ਜੋ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਮੈਲ ਲਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਕਿਉਂ
ਕਰ ਧੋਪੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਦੇਹ ਦਾ ਅੰਗ ਜੋ ਹਥ ਪੈਰ ਆਦਿਕ ਭਰੀਦਾ
ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋਕੇ ਮੈਲ ਉਤਾਰੀਦੀ ਹੈ ਅਥਵਾ ਪਾਣੀ ਤੇ ਮਿਟੀ ਨਾ
ਲ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰੀਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਬਸਤ੍ਰ ਉਪਰ ਮੂਤ੍ਰ ਆਦਿਕ ਦੀ ਛਿਟ ਪ
ਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜਲ ਅਤੇ ਸਾਬੂਣ ਨਾਲ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮਤ ਜੋ
ਪਾਪਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਧੋਪੀਦੀ ਹੈ
ਕਿਉਂ ਜੋ ਬਸਤ੍ਰ ਦੇਹ ਅੰਗ ਸਥੂਲ ਹੈਨ ਅਤੇ ਜਲ ਤੇ ਸਾਬੂਣ ਭੀ ਸ
ਥੂਲ ਹਨ ਅਰ ਮਤ ਤੇ ਪਾਪ ਸੂਖਮ ਹਨ॥ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਕਹਿਆ ਕਿ
ਸਾਸਤ੍ਰਾਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਪਾਪ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਸਦੇ ਪਰ
ਸਚਤ ਵਾਸਤੇ ਪੁੰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਚੰਦ੍ਰਾਇਣ ਵਰਤ ਅਰ ਤਪ ਅਤੇ
ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਆਦਿਕ ਪਾਠ ਅਰ ਜਗ ਇਤਯਾਦਿਕ ਪੁੰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਦੇ ਪਾਪ ਧੋਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹੈਨ ਅਤੇ ਤੁਸਾਂ ਇਕ ਨਾਮ ਦੀ ਹੀ ਮਹਿ
ਮਾ ਕਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਪੁੰਨੀਆ ਅਤੇ ਪਾਪੀਆਂ ਦੀ ਗੱਲ

ਆਖਣ ਵਿਚ ਨਹੀ ਆਂਵਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਹੀਆਂ ਕਰਣੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹੈਨ ਤੇਹੀਆਂ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤ ਲਿਖ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਸੋ ਜੋ ਪੁੰਨ ਕਰਦੇ ਹੈਨ ਤਾਂ ਸੁਖ ਭੋਗਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਜੋ ਪਾਪ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਨਰਕ ਭੋਗਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਆਪਣਾ ਬੀਜਿਆ ਆਪ ਹੀ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਜਪਦੇ ਹਨ ਸੋ ਆਪ ਭੀ ਤਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਗੀਆਂ ਦਾ ਉਧਾਰ ਭੀ ਕਰਦੇ ਹੈਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੁੰਨਾਂ ਪਾਪਾਂ ਪਾਪਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਆਵਣ ਜਾਵਣ ਨਹੀ ਮਿਟਦਾ ॥੨੦॥

ਤੀਰਥੁ ਤਪੁ ਦਇਆ ਦਤੁ ਦਾਨੁ ॥ ਜੇ ਕੋ ਪਾਵੈ ਤਿਲ ਕਾ ਮਾਨੁ ॥ ਸੁਣਿਆ ਮੰਨਿਆ ਮਨਿ ਕੀਤਾ ਭਾਉ ॥ ਅੰਤਰਿ ਗਤਿ ਤੀਰਥਿ ਮਲਿ ਨਾਉ ॥ ਸਭਿ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਮੈਂ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥ ਵਿਣੁ ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥ ਸੁਅਸਤਿ ਆਥਿ ਬਾਣੀ ਬਰਮਾਉ ॥ ਸਤਿ ਸੁਹਾਣੁ ਸਦਾ ਮਨਿ ਚਾਉ ॥ ਕਵਣੁ ਸੁ ਵੇਲਾ ਵਖਤੁ ਕਵਣੁ ਕਵਣ ਥਿਤਿ ਕਵਣੁ ਵਾਰੁ ॥ ਕਵਣਿ ਸਿ ਰੁਤੀ ਮਾਹੁ ਕਵਣੁ ਜਿਤੁ ਹੋਆ ਆਕਾਰੁ ॥ ਵੇਲ ਨ ਪਾਈਆ ਪੰਡਤੀ ਜਿ ਹੋਵੈ ਲੇਖੁ ਪੁਰਾਣੁ ॥ ਵਖਤੁ ਨ ਪਾਇਓ ਕਾਦੀਆ ਜਿ ਲਿਖਨਿ ਲੇਖੁ ਕੁਰਾਣੁ ॥ ਥਿਤਿ ਵਾਰੁ ਨਾ ਜੋਗੀ ਜਾਣੈ ਰੁਤਿ ਮਾਹੁ ਨਾ ਕੋਈ ॥ ਜਾ ਕਰਤਾ ਸਿਰਠੀ ਕਉ ਸਾਜੇ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਸੋਈ ॥ ਕਿਵ ਕਰਿ ਆਖਾ ਕਿਵ ਸਾਲਾਹੀ ਕਿਉ ਵਰਨੀ ਕਿਵ ਜਾਣਾ ॥ ਨਾਨਕ ਆਖਣਿ ਸਭੁ ਕੋ ਆਖੈ ਇਕ ਦੂ ਇਕੁ ਸਿਆਣਾ ॥ ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਵਡੀ ਨਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਕਾ ਹੋਵੈ ॥ ਨਾਨਕ ਜੇ ਕੋ ਆਪੌ ਜਾਣੈ ਅਗੈ ਗਇਆ ਨ ਸੋਹੈ ॥੨੧॥

ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ ਵਸਨਾ ਤੇ ਤਪੁ ਕਰਨਾ ਤੇ ਦਇਆ ਕਰਨੀ ਅਰ ਦਾਨ ਦੇਣਾ ਸੋ ਇਤਿਆਦਿਕ ਜੋ ਪੁੰਨ ਹੈਨ ਤੇ ਜੋ ਕੋਈ ਕਰਦੇ ਹੈਨ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਤਿਲ ਤਿਲ ਦਾ ਮਣ ਮਣ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਬ ਵਾਹਿਨਾਂ ਦਾ ਤਿਲ ਫਲ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਨਾਂ ਦਾ ਸੁਖ ਭੋਗ ਕੇ ਗਿਣਾਇ ਮਿਲਾ

ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨਾ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਨਾਮੁ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ
ਹੈ ਅਤੇ ਮਨ ਵਿਚ ਭਾਉ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ
ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਇਹ ਸਬਦ ਦੇ ਤੀਰਥ ਵਿਚ ਮਲ ਕੇ ਨਾਤੇ ਹਨ ਮਲ
ਕੇ ਨਾਵਣ ਕਹੀਏ ਜੋ ਬਾਰੰਬਾਰ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ ਅਰ ਸਭੇ ਗੁਣ ਵਾ
ਹਗੁਰੂ ਦੇ ਜਾਣੀਏ ਅਰ ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਰਗੁਣ ਜਾਣੀਏ ਅਰ ਸਦਾ ਸੁ
ਭ ਕਰਮ ਕਰੀਏ ਅਰ ਨਾਮੁ ਜਪੀਏ ਕਿਉਂਕੇ ਜੋ ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾ ਭਗ
ਤਿ ਨਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਮਾਇਆ ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈ
ਅਰ ਇਸ ਦਾ ਉਤਪਤ ਦੁਖ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਇਸ ਦਾ ਰਖ
ਣਾ ਭੀ ਕਸਟ ਹੈ ਤੇ ਖਰਚਣ ਭੀ ਕਸਟ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਭੀ ਬ
ਹਾ ਦੁਖ ਦੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਮਾਇਆ ਕੇਹੜੀ ਹੈ ਜੋ ਸੁਖ ਰੂਪ ਹੋਇਕੇ
ਵਰਤਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਮਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਇਕ ਅਵਿਅ
ਕਤ ਮਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਵਿਦਯਾ ਹੈ ਅਰ ਦੂਜੀ ਵਿਅਕਤ ਮਾਇਆ ਹੈ
ਸੋ ਪਦਾਰਥ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਸੰਚਣਾ ਦੁਖ ਰੂਪ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਵਿ
ਦਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਦਾ ਸੰਚਣਾ ਭੀ ਪੁੰਨਿ ਹੈ ਤੇ ਰਖਣਾ ਭੀ ਪੁੰਨਿ ਹੈ ਅਰ ਖਰਚ
ਣਾ ਭੀ ਪੁੰਨ ਹੈ ਅਰ ਕਲਿਆਣ ਰੂਪੀ ਮਾਇਆ ਬ੍ਰਹਮ ਬਾਣੀ ਹੈ ਜੋ
ਸਭ ਵਿਚ ਭਗਵਾਨ ਜਾਣਨਾ ਸੋ ਕੈਸਾ ਭਗਵਾਨ ਕਿ ਸਤ ਹੈ ਅਰ
ਉਪਮਾ ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਹੈ ਅਰ ਸਦਾ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਖੇ ਭਾਉ ਹੈ ॥ ਤਾਂ
ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜਗਤ ਉਤਪਤਿ ਕੀਤਾ ਸੀ
ਸੋ ਇਹ ਵੇਲਾ ਕਉਣ ਸੀ ਅਰ ਵਖਤ ਕਉਣ ਸੀ ਅਰ ਥਿਤ ਕਉਣ ਸੀ
ਅਰ ਵਾਰ ਕਉਣ ਸੀ ਅਰ ਰੁਤਿ ਕਉਣ ਸੀ ਅਤੇ ਮਹੀਨਾ ਕਉਨ ਸੀ
ਸੋ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਜਗਤ ਦਾ ਆਕਾਰ ਰਚਿਆ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਪੰ
ਡਤ ਅਤੇ ਕਾਜ਼ੀ ਜਗਤ ਥੋਂ ਅਗੇ ਨਹੀ ਸੇ ਜੋ ਬੇਦਾਂ ਅਰ ਪੁਰਾਨਾਂ ਤੇ
ਕੁਰਾਨਾਂ ਮੋ ਲਿਖ ਦੇਤੇ ਅਤੇ ਜੋਗੀਸਰ ਭੀ ਜੋ ਤ੍ਰਿਕਾਲਗਿ ਹੈਂ ਸੋ ਤੀ
ਰੁਤ ਮਾਹ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਰੁਤਾਂ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਸਭ ਸੂਰਜ ਤੇ ਹੀ ਹੁਆਂ

ਰਹੇ ਹਨ ਅਰ ਸੂਰਜ ਤੇ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਚਾਕਰ ਥੀ ਜੋ ਜਦ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਤ
ਪਤ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਤਦ ਰਹੇ ਹੈਂ ਅਰ ਅਗੇ ਭੂਤ ਮਾਤ੍ਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਤੇ ਜਿ
ਸ ਕਰਤੇ ਨੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸਾਜੀ ਹੈ ਸੋ ਆਪਣੀ ਲੀਲਾ ਆਪ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ
ਸੋ ਮੈਂ ਕਿਥੋਂ ਕਰ ਆਖਾਂ ਅਰ ਕਿਆ ਉਸ ਦੀ ਸਲਾਹ ਕਰਾਂ ਅਰ ਕਿਆ
ਉਸ ਦਾ ਵਰਨਨ ਕਰਾਂ ਅਰ ਕਿਆ ਜਾਣਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹ
ਨ ਕਿ ਈਸਰ ਨੇ ਵੇਦਾਂ ਵਿਚ ਕਹਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੋਈ ਸਭ ਕੋਈ ਆ
ਖਦਾ ਹੈ ਅਰ ਇਕ ਨਾਲੋਂ ਇਕ ਸਿਆਣਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਜਿਹਾ ਸਾਹਿ
ਬ ਵਡਾ ਹੈ ਅਰ ਵਡਾ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ਜੋ ਜਿਸ ਦਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਗੁਰਾਂ ਥੀਂ ਬਿਨਾਂ ਕਹੇ ਕਿ ਮੈਂ
ਪਰਮੇਸਰ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਹਾਂ ਸੋ ਅਗੇ ਸੋਭਾ ਨਹੀਂ ਪਾਵੰਦਾ ॥੨੧॥

॥ਪਾਤਾਲਾਂ ਪਾਤਾਲ ਲਖ ਆਗਾਸਾਂ ਆਗਾਸ॥ ਓੜਕ ਓੜਕ
ਭਾਲ ਥਕੇ ਵੇਦ ਕਹਨਿ ਇਕ ਵਾਤ॥ ਸਹਸ ਅਠਾਰਹ ਕਹਨਿ ਕਤੇ
ਬਾਂ ਅਸੁਲੂ ਇਕ ਧਾਤੁ॥ ਲੇਖਾ ਹੋਇ ਤ ਲਿਖੀਐ ਲੇਖੈ ਹੋਇ
ਵਿਣਾਸੁ॥ ਨਾਨਕ ਵਡਾ ਆਖੀਐ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਆਪੁ॥੨੨॥

ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਜੋ ਕਈ ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਕਾਸ ਅਰ ਧਰ
ਤੀ ਤੇ ਪਾਤਾਲ ਤਿੰਨ ਲੋਕ ਹਨ ਅਰ ਕਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਪਤ ਆ
ਕਾਸ਼ ਹੈਨ ਅਰ ਸਪਤ ਪਾਤਾਲ ਹੈਨ ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਕਹੋ
ਜੋ ਆਕਾਸ਼ ਅਰ ਪਾਤਾਲ ਕਿਤਨੇ ਹੈਨ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਈ
ਪਾਤਾਲ ਹੈਨ ਅਰ ਕਈ ਆਕਾਸ ਹੈਨ ਅਰ ਓੜਕ ਉਸ ਦੇ ਬ੍ਰਹਮੰ
ਡ ਭਾਲ ਕੇ ਥਕ ਪਏ ਹੈਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਵੇਦਾਂ ਨੇ ਇਕ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਦੀ ਕ
ਥਾ ਚੌਦਾਂ ਪੁਰੀਆਂ ਤੇ ਚੌਰਾਸੀ ਲਖ ਜੂਨ ਕਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਤੇਬਾਂ ਵਾ
ਲਿਆਂ ਨੇ ਅਠਾਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਆਲਮ ਕਹਿਆ ਹੈ ਪਰ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ
ਮਾਇਆ ਦੇ ਰੋਮ ਰੋਮ ਵਿਚ ਅਜੇਹੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਧਾਰੇ ਹੋਏ ਹੈਨ ਅਥ
ਵਾ ਅਠਾਰਹ ਹਜ਼ਾਰ ਸਲੋਕ ਸ੍ਰੀ ਭਾਗਵਤ ਦਾ ਹੈ ਸੋ ਜਿਥੇ ਮਹਾਰਾ

ਣਦੀ ਲੀਲਾ ਕਹਿਦੇ ਹੈਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਦੇ ਹੈਨ ਕਿ ਵਣਾ ਓਸਨੂੰ
ਆਖੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਲੀਲਾ ਆਪ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਸੂਤ੍ਰ
ਧਾਰ ਨੂੰ ਪੁਤਲੀਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਦੀਆਂ ॥੨੨॥ ਤਾ॥ ਅਸਟਾ॥
॥ਸਾਲਾਹੀ ਸਾਲਾਹਿ ਏਤੀ ਸੁਰਤਿ ਨ ਪਾਈਆ ॥ ਨਦੀਆ ਅਤੈ
ਵਾਹ ਪਵਹਿ ਸਮੁੰਦਿ ਨ ਜਾਣੀਅਹਿ ॥ ਸਮੁੰਦ ਸਾਹ ਸੁਲਤਾਨ
ਗਿਰਹਾ ਸੇਤੀ ਮਾਲੁ ਧਨੁ ॥ ਕੀੜੀ ਤੁਲਿ ਨ ਹੋਵਨੀ ਜੇ ਤਿਸੁ ਮਨਹੁ
ਨ ਵੀਸਰਹਿ ॥੨੩॥ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਅਠ ਪਹਰ ਉਸ ਵਾਹਗੁ
ਰੂ ਨੂੰ ਸਲਾਹੇ ਕਯੋਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਨਦੀਆਂ ਤੇ ਵਾਹੁੜਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰਤ ਨ
ਹੀ ਜਾਣੀਏ ਜੀ ਤਾਂ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਸਮਾਂਵਦੇ ਹੈਨ ਉਸ ਦੀ ਕੀਮਤਿ
ਕੀ ਪਾਈਏ ਜੀ ਤੈਸੇ ਜੋ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਮਾਇਆ ਦੀ ਅਤੇ ਬਖੀਸ
ਨਾਂ ਮੁਨੀਸਰਾਂ ਦੀ ਸੋਝੀ ਨਹੀਂ ਪਵੈ ਜੀ ਤੇ ਮਹਾਰਾਜ ਜੋ ਸਾਹਾਂ ਦਾ ਸੁ
ਲਤਾਨ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਅੰਤ ਕੀ ਪਾਵਣਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਸੁਾਇਨੇ ਅ
ਰ ਰੁਪੇ ਦੇ ਪਹਾੜ ਸਨ ਤੇ ਉਨਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਗਰਬ ਹੋਇਆ ਤਾਂ
ਜਿਨਾ ਕੀੜਿਆਂ ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਉਨਾਂ ਨੇ ਸੁਲੇਮਾ
ਨ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਲੈ ਖਾਇਆ ਅਤੇ ਹਿਭੂਠ ਇਕ ਦਾ ਗਹਿਆ ਅਰ ਜੇ
ਫੇਰ ਨਿਮਾਣਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਗੁਰੂ ਜਪਿਆ ਤਾਂ ਮੁੰਡਾ ਉਸ ਨੂੰ ਫੇਰ
ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ ਤੇ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਪਰਬਤ ਧਨ ਮਾਲ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਗੁ
ਰੂ ਚਿਤਿ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਤਾਂ ਜਿਨਾਂ ਕੀੜਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਚਿਤਿ ਆਂਵਦਾ ਹੈ
ਸੋ ਓਹ ਉਸ ਕੀੜੇ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਜੋ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਹੀਂ ਵਿਸਰਦਾ
॥ਅੰਤੁ ਨ ਸਿਫਤੀ ਕਹਣਿ ਨ ਅੰਤੁ॥ ਅੰਤੁ ਨ ਕਰਣੈ ਦੇਣਿ ਨ ਅੰ
ਤੁ॥ ਅੰਤੁ ਨ ਵੇਖਣਿ ਸੁਣਣਿ ਨ ਅੰਤੁ॥ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਕਿਆ ਮ
ਨਿ ਮੰਤੁ॥ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਕੀਤਾ ਆਕਾਰੁ॥ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਪਾਰਾਵਾ
ਰੁ॥ ਅੰਤੁ ਕਾਰਣਿ ਕੇਤੇ ਬਿਲਲਾਹਿ॥ ਤਾ ਕੇ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਏ ਜਾਹਿ॥
ਏਹੁ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਇ॥ ਬਹੁਤਾ ਕਹੀਐ ਬਹੁਤਾ ਹੋਇ॥ ਵਡਾ

੩੧੧ ਸਾਹਿਬੁ ਊਚਾ ਥਾਉ ॥ ਊਚੇ ਉਪਰਿ ਊਚਾ ਨਾਉ ॥ ਏਵਡੁ ਊਚਾ ਹੋਵੈ ਕੋ
ਇ ॥ ਤਿਸੁ ਊਚੇ ਕਉ ਜਾਣੈ ਸੋਇ ॥ ਜੇਵਡੁ ਆਪਿ ਜਾਣੈ ਆਪਿ ਆ
ਪਿ ॥ ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਕਰਮੀ ਦਾਤਿ ॥੨੪॥ [illegible]

ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਸਿਫਤ ਦਾ ਭੀ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਅਰ ਕਹ
ਣ ਦਾ ਭੀ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਅਰ ਉਸ ਦੇ ਕਰਣੇ ਦਾ ਭੀ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਅਰ ਉਸ ਦੀ
ਦਾਤਿ ਦੇਣੇ ਦਾ ਭੀ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਕਯੋਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਧਨ ਦੀ ਦਾਤਿ ਦਿਤੀ ਹੈ
ਅਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਭਿਖਿਆਂ ਭੋਗਾਂ ਦੀ ਦਾਤ ਦਿਤੀ ਹੈ ਅਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜਪਾਂ
ਦੀ ਅਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਤਪਾਂ ਦੀ ਅਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾਮ ਦੀ ਅਰ ਕਿਸੀ ਕੋ ਵਿ
ਦਯਾ ਦੀ ਸੋ ਉਸ ਦੀ ਦਾਤ ਦਾ ਭੀ ਕਿਸੇ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਅਰ ਉ
ਸ ਦੇ ਵੇਖਣ ਦਾ ਅਰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਭੀ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਕਯੋਂ ਜੋ ਅਖੀ ਵਿਚ
ਸਤਿਆ ਦੇਕੇ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਅਰ ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਸਤਿਆ ਦੇਕੇ ਸੁਣਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਅਰ ਇਹ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਜੋ
ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕੀ ਮਤਿ ਹੈ ਅਰ ਦੇਹ ਭੀ ਅੰਤੁ ਨਹੀਂ ਜੋ ਜੀਆਂ ਦੇ ਅ
ਕਾਰ ਕਿਸ ਤਰਹਿ ਦੇ ਹੈਨ ਤਾਂਤੇ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਅੰਤ ਦਾ ਪਾਰਾਵਾਰ ਪਾ
ਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਅਰ ਉਸ ਦੇ ਅੰਤ ਵਾਸਤੇ ਕਿਤਨੇ ਬਿਲਲਾਂਵਦੇ ਹੈ
ਨ ਸੋ ਉਨਾਂ ਦੇ ਭੀ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂਤੇ ਇਸ ਅੰਤ ਨੂੰ ਕੌਣ ਜਾਣ
ਸਕਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਮਹਿਮਾ ਬਹੁਤ ਕਰ ਭੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਭੀ ਓਹ
ਬਹੁਤੇ ਥੀਂ ਬਹੁਤਾ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਓਹ ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ ਹੈ ਅਰ ਊਚਾ ਉਸ
ਦਾ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਅਰ ਊਚੇ ਤੇ ਊਚਾ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰ
ਪਤਿ ਕਰ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਪਰਮੇਸਰੁ ਜੇਡਾ ਊਚਾ ਸੋ ਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਯੋਂ ਜੋ ਪਰ
ਮੇਸਰ ਦੇ ਊਚੇ ਨਾਮ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੇਵਡਾ ਗੁਰੂ ਆਪ
ਹੈ ਤਾਂ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਉਤੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ
ਕਿਰਪਾ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਕਿ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮਹਾਰਾਜ
ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦੀ ਦਾਤ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਸੂਤ੍ਰਧਾਰ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਸੂਤ੍ਰਧਾਰ ਆਪ

ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਇਕੋ ਉਸਦਾ ਚੇਲਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਵਾ
ਹਿਗੁਰੂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਇਕੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ॥੨੪॥ਜ॥
॥ਬਹੁਤਾ ਕਰਮੁ ਲਿਖਿਆ ਨਾ ਜਾਇ॥ ਵਡਾ ਦਾਤਾ ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਇ॥
ਕੇਤੇ ਮੰਗਹਿ ਜੋਧ ਅਪਾਰ॥ ਕੇਤਿਆ ਗਣਤ ਨਹੀ ਵੀਚਾਰੁ॥ ਕੇਤੇ
ਖਪਿ ਤੁਟਹਿ ਵੇਕਾਰ॥ ਕੇਤੇ ਲੈ ਲੈ ਮੁਕਰੁ ਪਾਹਿ॥ ਕੇਤੇ ਮੂਰਖ ਖਾ
ਹੀ ਖਾਹਿ॥ ਕੇਤਿਆ ਦੂਖ ਭੂਖ ਸਦ ਮਾਰ॥ ਏਹਿ ਭਿ ਦਾਤਿ ਤੇਰੀ ਦਾ
ਤਾਰ॥ ਬੰਦਿ ਖਲਾਸੀ ਭਾਣੈ ਹੋਇ॥ ਹੋਰੁ ਆਖਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ॥ ਜੇ ਕੋ
ਖਾਇਕੁ ਆਖਣਿ ਪਾਇ॥ ਓਹੁ ਜਾਣੈ ਜੇਤੀਆ ਮੁਹਿ ਖਾਇ॥ ਆ
ਪੇ ਜਾਣੈ ਆਪੇ ਦੇਇ॥ ਆਖਹਿ ਸਿ ਭਿ ਕੇਈ ਕੇਇ॥ ਜਿਸ ਨੋ ਬਖ
ਸੇ ਸਿਫਤਿ ਸਾਲਾਹ॥ ਨਾਨਕ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਪਾਤਿਸਾਹੁ॥੨੫॥ਪ੍ਰ॥
ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਮਹਾਰਾਜ ਵਿਚ ਸਾਮਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਜੋ ਕਿਸੇ ਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾ
ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਕਿਸੇ ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਉਸ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ
ਬਹੁਤ ਹੈ ਜੀਆਂ ਉਪਰ ਜੋ ਲਿਖੀ ਨਹੀ ਜਾਂਦੀ ਅਥਵਾ ਜੀਆਂ ਦੇ ਕਰਮ
ਬਹੁਤਿਆਂ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹਨ ਅਰ ਓਹ ਆਪਣਿਆਂ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਫਲ ਭੋਗ
ਤੇ ਹਨ ਤਾਂਤੇ ਓਹ ਲਿਖੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ਅਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵਡਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਕਿਓਂਜੋ
ਉਸਨੂੰ ਤਿਲ ਦੀ ਭੀ ਤਮਾ ਨਹੀਂ ਅਰ ਕੇਤੇ ਜੋਧੇ ਜੋ ਅਪਾਰ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਵਾਹਿ
ਗੁਰੂ ਦੇ ਦੁਆਰੇ ਮੰਗਤੇ ਹੈਨ ਜੋਧੇ ਕਰੀ ਐਸੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜੀਤੇ ਅਤੇ ਅ
ਅਪਾਰ ਜੋਧਾ ਓਹ ਹੈ ਜੋ ਮਨ ਦੇ ਸੂਖਮ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜੀਤੇ ਤਾਂਤੇ ਸਭ
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਦੁਆਰੇ ਪਰ ਜੀਤਣ ਦੀ ਸਕਤ ਮੰਗਦੇ ਹਨ ਅਰ ਹੋਰ ਕਈ
ਜੀਵ ਹਨ ਜੋ ਜਿਨਾਂ ਦੀ ਗਣਤ ਨਹੀਂ ਵੀਚਾਰੀ [illegible]ਦੀ ਸੋ ਉਸ ਦੇ ਦੁਆਰੇ
ਪਰ ਮੰਗਤੇ ਹਨ ਅਰ ਕਿਤਨੇ ਵਿਕਾਰ ਕਰਦੇ ਖ[illegible]ਪਾਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਕਈ
ਤੁਟ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਕਿਤਨੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਦਾਤ ਲੈ[illegible]ਨ ਅਰ ਜੇ ਕਾਈ
ਵਸਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਂਦੀ ਤਾਂ ਮੁਕਰ ਪਉਂਦੇ ਹੈਨ ਜੋ ਅਸਾਨੂੰ ਪਰਮੇ
ਸਰ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਅਰ ਕਿਤਨੇ ਮੂਰਖ ਹਨ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਦਾਤ

ਨੂੰ ਮਿਠੀ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਭੋਗਦੇ ਸੋ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਖਾਂ ਭੁਖਾਂ ਦੀ ਸਦਾ ਮਾਰ ਰਹਿੰ
ਦੀ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਏਹ ਦਾਤਿ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਰ ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਵਿਚੋਂ ਜੋ ਖ
ਲਾਸੀ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਸੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਭਾਣੇ ਮੰਨਣ ਵਿਚ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਣੇ ਮੰ
ਨੇ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਇਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਛੁਡਾ ਸਕਦਾ ਅਰ ਜੇ ਕੋਈ ਮੂਰਖ ਆ
ਖੇ ਕਿ ਮੈਂ ਭਾਣੇ ਮੰਨੇ ਬਿਨਾਂ ਛੁਟ ਜਾਂਵਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹੋ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਜੋ
ਜਿਤਨੀਆਂ ਜਟਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਪਉਂਦੀਆਂ ਹੈਨ ਸੋ ਕਰਿ ਦੇਂਦਾ ਭਾਣੇ
ਮੰਨੇਂ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਜੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਭਾਣਾ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਚਿੰਤਾ ਸੋਕ ਸਭ
ਮਿਟ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹੈਨ ਅਰ ਜੋ ਆਖਦੇ ਹੈਨ ਕਿ ਜੇਹਾ ਜੇਹਾ ਜੀਆਂ ਦਾ
ਕਰਮ ਹੈ ਤੇਹੇ ਤੇਹੇ ਫਲ ਪਾਂਵਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਐਸੇ ਆਖਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਕੋ
ਈ ਵਿਰਲੇ ਹੈਨ ਤਾਂਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਦੀ ਸਿਫਤ
ਅਰ ਸਾਲਾਹ ਬਖਸੀਸ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਕਿ ਸਭਨਾ
ਪਾਤਸਾਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰਿ ਪਾਤਿਸਾਹ ਓਹੀ ਹੈ ਕਯੋਂ ਜੋ ਪਾਤਿਸਾਹਾਂ ਦਾ ਹੁਕ
ਮ ਆਪਣੇ ਦੇਸ ਤੇ ਚਲਦਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦਾ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਤੇ ਚਲਦਾ
ਹੈ ਪਰ ਰਤੀ ਰਹਿਤ ਦੀ ਰਿਦੇ ਵਿਚ ਰਾਗੀ ਦੀ ਹੈ ॥੨੫॥

॥ਅਮੁਲੁ ਗੁਣ ਅਮੁਲੁ ਵਾਪਾਰ॥ ਅਮੁਲੁ ਵਾਪਾਰੀਏ ਅਮੁਲੁ
ਭੰਡਾਰ॥ ਅਮੁਲੁ ਆਵਹਿ ਅਮੁਲੁ ਲੈ ਜਾਹਿ॥ ਅਮੁਲੁ ਭਾਇ ਅ
ਮੁਲਾ ਸਮਾਹਿ॥ ਅਮੁਲੁ ਧਰਮੁ ਅਮੁਲੁ ਦੀਬਾਣੁ॥ ਅਮੁਲੁ ਤੁ
ਲੁ ਅਮੁਲੁ ਪਰਵਾਣੁ॥ ਅਮੁਲੁ ਬਖਸੀਸ ਅਮੁਲੁ ਨੀਸਾਣੁ॥
ਅਮੁਲੁ ਕਰਮੁ ਅਮੁਲੁ ਫੁਰਮਾਣੁ॥ ਅਮੁਲੋ ਅਮੁਲੁ ਆਖਿਆ
ਨ ਜਾਇ॥ ਆਖਿ [illegible] ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ॥ ਆਖਹਿ ਵੇਦ ਪਾ
ਠ ਪੁਰਾਣ॥ ਆ[illegible] ਪੜੇ ਕਰਹਿ ਵਖਿਆਣ॥ ਆਖਹਿ ਬਰ
ਮੇ ਆਖਹਿ ਇੰ[illegible] ਆਖਹਿ ਗੋਪੀ ਤੈ ਗੋਵਿੰਦ॥ ਆਖਹਿ ਈ
ਸਰ ਆਖਹਿ ਸਿਧ॥ ਆਖਹਿ ਕੇਤੇ ਕੀਤੇ ਬੁਧ॥ ਆਖਹਿ
ਦਾਨਵ ਆਖਹਿ ਦੇਵ॥ ਆਖਹਿ ਸੁਰਨਰ ਮੁਨਿ ਜਨ ਸੇਵ॥ ਕੇ

ਤੇ ਆਖਹਿ ਆਖਣੁ ਪਾਹਿ ॥ ਕੇਤੇ ਕਹਿ ਕਹਿ ਉਠਿ ਉਠਿ ਜਾਹਿ ॥ ਏਤੇ ਕੀਤੇ ਹੋਰਿ ਕਰੇਹਿ ॥ ਤਾ ਆਖਿ ਨ ਸਕਹਿ ਕੇਈ ਕੇਇ ॥ ਜੇਵਡੁ ਭਾਵੈ ਤੇਵਡੁ ਹੋਇ ॥ ਨਾਨਕ ਜਾਣੈ ਸਾਚਾ ਸੋਇ ॥ ਜੇ ਕੋ ਆਖੈ ਬੋਲੁਵਿਗਾੜੁ ॥ ਤਾ ਲਿਖੀਐ ਸਿਰਿ ਗਾਵਾਰਾ ਗਾਵਾਰੁ ॥੨੬॥੮॥

ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਜੋ ਕਰਮ ਕੇਹੜਾ ਹੈ ਜੋ ਜਿਸਦੇ ਕੀਤਿਆਂ ਹੋਰ ਕਰਮ ਕਰਨਾ ਇਸ ਮਨੁਖ ਨੂੰ ਨ ਰਹੇ ਤੇ ਇਸਦਾ ਉਧਾਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਅਗਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਵਾਦ ਗਾਵਣ ਜੇਹਾ ਅਰ ਸੁਣਨ ਜੇਹਾ ਹੋਰ ਕਰਮ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਣ ਗਾਵਣੇ ਭੀ ਅਮੁਲ ਹੈਂ ਅਰ ਇਹੋ ਜੋ ਵਾਪਾਰ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਗਾਵਣ ਅਰ ਸੁਣਨੇ ਦਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਗਤ ਦੇ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਾਪਾਰਾਂ ਵਿਚ ਆਰਬਲਾ ਬੀਤ ਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਸੋ ਬਿਰਥੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਆਠ ਪਹਿਰ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਵਾਪਾਰ ਹੈ ਉਨਾਂ ਦੀ ਆਰਜਾ ਸੁਫਲ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਨਾਮ ਦੇ ਵਾਪਾਰੀ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅਮੁਲ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਰੂਪੀ ਭੰਡਾਰੇ ਵਿਚੋਂ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਭੰਡਾਰਾ ਭੀ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਸਰਧਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਤੇ ਆਂਵਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲਕ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਸਬਦ ਸੁਨਕੇ ਰਿਦੇ ਵਿਖੇ ਧਾਰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲਕ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਕਮਾਵਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਭਾਉ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲਕ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਉਨਾਂ ਦੀ ਰੀਸ ਕਰਕੇ ਆਪ ਸਾਧ ਸੰਗ ਵਿਚ ਸਮਾਂਵਦੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲਕ ਹੈਂ ਅਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਜੋ ਕੋਈ ਧਰਮ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੇ ਦੀਵਾਨ ਵਿਚੋਂ ਏਹ ਧਰਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲਕ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਮਨ ਕਰਕੇ ਇਸ ਧਰਮ ਨੂੰ ਤੋਲਦੇ ਖੜੇ ਹਨ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲਕ ਹੈਂ ਅਰ ਓਹ [illegible] ਨਿਰਤੋਲ ਤਕੜੀ ਹੈ ਅਰ ਜੇੜੀ ਬੁਧ ਬਚਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰਵਾਨ ਕਰਕੇ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਸਮਾਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਅਤੇ ਨਾਮ ਵਿਚ ਬੀਤਦਾ ਹੈ ਸੋਈ ਸੁਫਲਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਓਹ ਬੁਧੀ

ਭੀ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਚਿਤ ਇਨ ਬਚਨਾਂ ਦੀ ਬਖਸੀਸ
ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲਕ ਹੈਂ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਰਿਦੇ ਵਿਚ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਬਚ
ਨਾਂ ਦੀ ਨਿਸਾਨੀ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲਕ ਹੈਂ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਨਿ
ਹਕਾਮ ਕਰਮ ਕੀਤੇ ਹਨ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲਕ ਹੈਂ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਵਾਸਤੇ
ਸਬਦ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਅਮੋਲਕ ਹੈਂ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਕਹਿ
ਆ ਅਮੋਲਕ ਵਸਤ ਦਾ ਭੀ ਕੁਛ ਮੁਲ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ
ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਨਾਮ ਅਮੋਲਕ ਤੇ ਅਮੋਲਕ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਦਾ ਮੁਲ
ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾ ਸਕਦਾ ਕਯੋਂਕਿ ਅਗੇ ਜੋ ਸਿਧ ਮੁਨੇ ਹੋਏ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਮਹਾ
ਰਾਜ ਦਾ ਨਾਮ ਜਪ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਸਮਾਣੇ ਹਨ ਅਰ ਵੇਦ ਭੀ
ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਮਹਿਮਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਪਾਠ ਕਰਨ ਵਾਲੇ
ਭੀ ਨਾਮ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਪੁਰਾਣਾਂ ਵਿਚ ਭੀ ਨਾਮ ਦੀ ਮ
ਹਿਮਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜਿਤਨੇ ਬ੍ਰਹਮੇ ਹੋਏ ਹਨ ਸੋ ਭੀ ਨਾਮ ਦੀ ਮ
ਹਿਮਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜਿਤਨੇ ਇੰਦ੍ਰ ਹੋਏ ਹਨ ਸੋ ਭੀ ਨਾਮ ਦੀ ਮਹਿ
ਮਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਗੋਪੀ ਅੰਤੇ ਕਾਂਨ ਸੋ ਭੀ ਨਾਮ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਕ
ਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਸਿਵ ਤੇ ਸਿਵ ਤੇ ਸਿਧ ਭੀ ਨਾਮ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਿੰਦੇ
ਹੈਂ ਅਰ ਜਿਤਨੇ ਬੁਧਿਵਾਨ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਨਾਮ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਿੰਦੇ
ਹਨ ਅਰ ਜਿਤਨੇ ਦੇਵ ਦਾਨੇ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਨਾਮ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ
ਅਰ ਜਿਤਨੇ ਸੁਰ ਤੇ ਨਰ ਅਤੇ ਮੁਨੀਸਰ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਸਾਧਾਂ ਦੀ ਸੇਵ
ਕਰਕੇ ਨਾਮ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਕਿਤਨੇ ਕਹਿ ਕਹਿ ਕੇ ਉ
ਠ ਉਠ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜਿਤਨੀ ਸ੍ਰਿਸਟ ਹੈ ਜੇ ਇਤਨੀ ਹੋਰ ਭੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ
ਭੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਮਹਿਮਾਂ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਉਸ ਵਡੇ ਨੂੰ ਭਾ
ਵਦਾ ਹੈ ਸੋਈ ਵਡਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਕਿ ਜੋ ਨਾ
ਮ ਜਪਦੇ ਹਨ ਸੋਈ ਸਾਚੇ ਨੂੰ ਜਾਨਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜੇ ਕੋਈ ਬੋਲਾਵਿਗਾ
ੜੂ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਅਰ ਨਾਮ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਨੀ ਅਰ ਗ

ਥਕਰਨਾ ਮੌਜੀਰ ਗਵਰਾਂ ਦੇ ਗਵਾਰਾਂ ਲਿਖੀਦਾ ਹੈ ॥ ੨੬ ਮਃ ੧॥

ਸੋਦਰੁ ਕੇਹਾ ਸੋਘਰੁ ਕੇਹਾ ਜਿਤੁ ਬਹਿ ਸਰਬ ਸਮਾਲੇ॥ ਵਾਜੇ
ਨਾਦ ਅਨੇਕ ਅਸੰਖਾ ਕੇਤੇ ਵਾਵਣਹਾਰੇ॥ ਕੇਤੇ ਰਾਗ ਪਰੀ ਸਿ
ਉ ਕਹੀਅਨਿ ਕੇਤੇ ਗਾਵਣਹਾਰੇ॥ ਗਾਵਹਿ ਤੁਹਨੋ ਪਉਣੁ ਪਾਣੀ
ਬੈਸੰਤਰੁ ਗਾਵੈ ਰਾਜਾ ਧਰਮੁ ਦੁਆਰੇ॥ ਗਾਵਹਿ ਚਿਤੁ ਗੁਪਤੁ
ਲਿਖਿ ਜਾਣਹਿ ਲਿਖਿ ਲਿਖਿ ਧਰਮੁ ਵੀਚਾਰੇ॥ ਗਾਵਹਿ ਈ
ਸਰੁ ਬਰਮਾ ਦੇਵੀ ਸੋਹਨਿ ਸਦਾ ਸਵਾਰੇ॥ ਗਾਵਹਿ ਇੰਦ ਇਦਾ
ਸਣਿ ਬੈਠੇ ਦੇਵਤਿਆ ਦਰਿ ਨਾਲੇ॥ ਗਾਵਹਿ ਸਿਧ ਸਮਾ
ਧੀ ਅੰਦਰਿ ਗਾਵਨਿ ਸਾਧ ਵਿਚਾਰੇ॥ ਗਾਵਨਿ ਜਤੀ ਸਤੀ ਸੰ
ਤੋਖੀ ਗਾਵਹਿ ਵੀਰ ਕਰਾਰੇ॥ ਗਾਵਨਿ ਪੰਡਿਤ ਪੜਨਿ ਰਖੀ
ਸਰ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਵੇਦਾ ਨਾਲੇ॥ ਗਾਵਹਿ ਮੋਹਣੀਆ ਮਨੁ ਮੋਹਿ
ਨਿ ਸੁਰਗਾ ਮਛ ਪਇਆਲੇ॥ ਗਾਵਨਿ ਰਤਨ ਉਪਾਏ ਤੇਰੇ ਅ
ਠਸਠਿ ਤੀਰਥ ਨਾਲੇ॥ ਗਾਵਹਿ ਜੋਧ ਮਹਾਬਲ ਸੂਰਾ ਗਾਵ
ਹਿ ਖਾਣੀ ਚਾਰੇ॥ ਗਾਵਹਿ ਖੰਡ ਮੰਡਲ ਵਰਭੰਡਾ ਕਰਿ ਕਰਿ
ਰਖੇ ਧਾਰੇ॥ ਸੇਈ ਤੁਧਨੋ ਗਾਵਹਿ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵਨਿ ਰਤੇ ਤੇਰੇ ਭ
ਗਤ ਰਸਾਲੇ॥ ਹੋਰਿ ਕੇਤੇ ਗਾਵਨਿ ਸੇ ਮੈ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਨਿ ਨਾਨ
ਕੁ ਕਿਆ ਵੀਚਾਰੇ॥ ਸੋਈ ਸੋਈ ਸਦਾ ਸਚੁ ਸਾਹਿਬੁ ਸਾਚਾ ਸਾ
ਚੀ ਨਾਈ॥ ਹੈ ਭੀ ਹੋਸੀ ਜਾਇ ਨ ਜਾਸੀ ਰਚਨਾ ਜਿਨਿ ਰਚਾਈ॥
ਰੰਗੀ ਰੰਗੀ ਭਾਤੀ ਕਰਿ ਕਰਿ ਜਿਨਸੀ ਮਾਇਆ ਜਿਨਿ ਉਪਾਈ॥
॥ ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਕੀਤਾ ਆਪਣਾ ਜਿਵ ਤਿਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ॥
ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਸੀ ਹੁਕਮੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਈ॥ ਸੋ ਪਾਤਿ
ਸਾਹੁ ਸਾਹਾ ਪਾਤਿ ਸਾਹਿਬੁ ਨਾਨਕ ਰਹਣੁ ਰਜਾਈ॥ ੨੭॥
ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਵਾਹਣ ਤੂੰ ਦਾਵਾ ਆਖੇ ਪਰ ਕੇਹੜਾ ਹੈ ਜੋ ਜਿ
ਥੇ ਬੈਠ ਕੇ ਸਭਨਾ ਜੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਮਾਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਜੀ ਆਖਿਆ ਕਿ ਦੀ

ਸਰੂਪ ਧਾਰ ਕੇ ਸਰਬ ਨੂੰ ਰਿਜਕ ਪਹੁਚਾਂਵਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਰੂਪ ਧਾਰ
ਕੇ ਅਰ ਸਬਦ ਦੀ ਸਮਝ ਦੇਇ ਕੇ ਸਰਬ ਦਾ ਉਧਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜਿਥੇ ਨਾ
ਦ ਅਨੇਕ ਸੰਖ ਵਜਦੇ ਹਨ ਅਰ ਕਿਤਨੇ ਵਜਾਵਨ ਵਾਲੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੇ ਸੋ ਥੀ ਸਾ
ਧ ਸੰਗਤਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਦਰ ਅਤੇ ਘਰ ਹੈ ਅਰ ਕਿਤਨੇ ਓਥੇ ਰਾਗ ਤੇ ਰਾ
ਗਣੀਆਂ ਕਹੀਤੀਆਂ ਹਨ ਅਰ ਕਿਤਨੇ ਗਾਵਣਹਾਰੇ ਹੈਂ ਜੋ ਉਸ ਮਹਾਰਾ
ਜ ਨੂੰ ਗਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਪਵਣ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਬੈਸੰਤਰ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਧ
ਰਮ ਸਭ ਉਸੇ ਦੇ ਦੁਆਰੇ ਗਾਂਵਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਜੋ ਹੜੇ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤ ਲੇਖ
ਆਂ ਦੇ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਰ ਧਰਮ ਰਾਇ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਵੀਚਾਰਨ ਵਾਲਾ
ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਉਸ ਦੇ ਜਸ ਗਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮੇਂ ਵੇਦਾਂ ਕਰ ਗਾਂਵਦੇ ਹਨ
ਅਰ ਦੇਵੀਆਂ ਅਸਤੋਤ੍ਰਾਂ ਕਰ ਗਾਂਵਦੀਆਂ ਹਨ ਅਰ ਇੰਦ੍ਰ ਇੰਦ੍ਰਾਸਣ
ਤੇ ਬੈਠਾ ਦੇਵਤਿਆਂ ਸਮੇਤ ਗਾਂਵਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸਿਧ ਸਮਾਧਾਂ ਕਰ ਕੇ ਗਾਂਵ
ਦੇ ਹਨ ਅਰ ਸਾਧ ਸਤ ਅਰ ਅਸਤ ਦਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਕੇ ਗਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ
ਜਤੀ ਜਤ ਕਰ ਗਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਸਤੀ ਸਤ ਕਰ ਗਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਸੰਤੋ
ਖੀ ਸੰਤੋਖ ਕਰ ਗਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਸੂਰਮੇ ਜੁਧ ਕਰ ਗਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ
ਪੰਡਿਤ ਵੇਦਾਂ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰ ਗਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਖੀਸਰ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਰੋਕ
ਕਰ ਗਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਚਾਰੇ ਜੁਗ ਅਰ ਚਾਰੇ ਵੇਦ ਭੀ ਉਸੇ ਨੂੰ ਗਾਂਵਦੇ
ਹਨ ਅਰ ਮੋਹਣੀਆਂ ਜੋ ਮਨ ਦੇ ਮੋਹਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੈਂ ਜੋ ਸੁਆਰਗ
ਅਤੇ ਪਤਾਲ ਅਤੇ ਮਾਤ ਲੋਕ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਗਾਂਵਦੀਆਂ ਹੈਂ ਅਰ ਜਿਤ
ਨੇ ਰਤਨ ਤੇ ਤੀਰਥ ਮਹਾਰਾਜ ਉਤਪਤਿ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਰ ਜਿਤਨੇ ਮਨੁ
ਖ ਸੁਭ ਕਰਮਾਂ ਵਾਲੇ ਹਨ ਸੋ ਭੀ ਰਤਨ ਕਹੀਤੇ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਪ੍ਰੇਮ ਮਹਾਂਬ
ਲੀ ਸੋ ਸਭ ਉਸ ਨੂੰ ਗਾਂਵਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਮਹਾਂਬਲੀ ਜੋ ਮਨ ਅਤੇ ਵਾਸਨਾ
ਨੂੰ ਜਿਤਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਰ ਚਾਰੇ ਖਾਣੀ ਸਭ ਉਸ ਨੂੰ ਗਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ
ਨਉ ਖੰਡ ਤੇ ਮੰਡਲ ਜੋ ਨਗਰ ਹੈਂ ਅਤੇ ਵਰਭੰਡ ਜੋ ਸਾਰਾ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਹੈ
ਸੋ ਭੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਸਾਤਿਆ ਕਰ ਧਾਰੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤਾਂ ਤੇ ਸੋ ਭੀ ਗਾਂਵਦੇ ਹੈਂ

ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਗਾਵਣ ਵਾਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਇਕੋ ਜੇਹੇ ਹੈਂ ਕਿ ਵਧ ਘ
ਟ ਹੈਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਗਾਵਣਾ ਉਨਾਂ ਦਾ ਹੀ ਪਰਵਾਣ ਹੈ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੂੰ
ਭਾਂਵਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਸਤਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਕੌਣ ਭਾਂਵਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਾ
ਬੇ ਕਹਿਆ ਜੋ ਸਚੀ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਭਜਨ ਦਾ ਰਸ ਲੈਂਦੇ ਹਨ
ਸੋਈ ਭਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਹੋਰ ਕਿਤਨੇ ਗਾਂਵਦੇ ਹਨ ਮੈਨੂੰ ਚਿਤਿ ਨਹੀਂ ਆਂਵ
ਦੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਚਿਤ ਆਏ ਹਨ ਸੋ ਮੈਂ ਕ
ਹੇ ਹਨ ਅਰ ਹੋਰ ਮੈਂ ਕਿਤਨਿਆਂ ਦਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਾਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਸੋਈ ਈਸ
ਰ ਹੈਂ ਅਰ ਸੋਈ ਗੁਰੂ ਹੈਂ ਅਰ ਸਦਾ ਸਚ ਹੈਂ ਅਰ ਸਰਬ ਦਾ ਸਾਹਿਬੁ ਹੈਂ
ਅਰ ਆਪ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈਂ ਅਤੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਅਰ ਹੁਣ ਭੀ ਹੈਂ
ਅਤੇ ਅਗੇ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਹੋਣਾ ਹੈ ਸੋ ਜਗਤ ਜਾਵੈਗਾ ਅਰ ਤੂੰ ਨ ਜਾਵੈਂਗਾ ਅ
ਰਥ ਹੇ ਜੋ ਰਚਨਾ ਹੈ ਜੋ ਤੇਰੀ ਰਚਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਅਰ ਕਈ ਤੂੰ ਰੰਗੀ ਬਨਾ
ਏ ਹੈਂ ਅਰ ਕਈ ਭਾਂਤਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ ਅਰ ਕਈ ਜਿਨਸਾਂ ਬਨਾਈਆਂ
ਹਨ ਅਰ ਤੇਰੀ ਮਾਇਆ ਕਰ ਜੀਵ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ ਹਨ ਸੋ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਕੀ
ਤਾ ਆਪੇ ਵੇਖਦਾ ਹੈਂ ਅਰ ਜਿਵੇਂ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਭਾਂਵ
ਦਾ ਹੈ ਸੋਈ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ਅਰ ਤੇਰੇ ਉਤੇ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਤੇ ਤੈ
ਤੁਧ ਥੀ ਮੰਗੀਐ ਸੋ ਅਰਦਾਸ ਕਰ ਮੰਗੀਏ ਪਰ ਸੋਈ ਪਾਤਿਸਾਹੁ
ਹੈਨ ਅਰ ਸਭਨਾਂ ਸਾਹਾਂ ਦੀ ਪਾਤਿ ਹੈਨ ਤੇ ਸਾਹਿਬੁ ਹੈਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੀ ਰਜਾਇ ਇਠੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ॥

ਮੁੰਦਾ ਸੰਤੋਖੁ ਸਰਮੁ ਪਤਿ ਝੋਲੀ ਧਿਆਨ ਕੀ ਕਰਹਿ ਬਿਭੂਤਿ॥ ਖਿੰ
ਥਾ ਕਾਲੁ ਕੁਆਰੀ ਕਾਇਆ ਜੁਗਤਿ ਡੰਡਾ ਪਰਤੀਤਿ॥ ਆਈ ਪੰ
ਥੀ ਸਗਲ ਜਮਾਤੀ ਮਨਿ ਜੀਤੈ ਜਗੁ ਜੀਤੁ॥ ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆ
ਦੇਸੁ॥ ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ
॥੨੮॥ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਗੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕ
ਹਿਆ ਅਸੀਂ ਸੰਤੋਖ ਦੀਆਂ ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਪਹਰੀਆਂ ਹੈਂ ਅਰ ਬੁਰਿਆਂ ਕਰਮਾਂ ਤੇ

ਲੋ ਸਰਮ ਕਰਨੀ ਇਹ ਪਤ੍ਰ ਤੇ ਝੋਲੀ ਲਈ ਹੈ ਅਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇਹ ਬਿਭੂਤ ਲਾਈ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਕਾਲ ਦਾ ਗ੍ਰਾਸ ਕਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਖਿੰਥਾ ਪਹਿਰੀ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਨੇ ਭਜਨ ਦੀ ਜੁਗਤਿ ਦਸੀ ਹੈ ਸੋ ਡੰਡਾ ਹਥ ਲੀਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਵਚਨਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ॥ ਅਰ ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਆਈ ਪੰਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭਨਾ ਨਾਲ ਨਿਰਵੈਰ ਹੋ ਵਰਤਣਾ ਹੈ ਸੋ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਵਚਨਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਆਈ ਹੈ ਸੋਈ ਮੇਰੇ ਪੰਥੀ ਹੈਨ ॥ ਅਰ ਖਟ ਦਰਸਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਭਣੇ ਕਿ ਸੋ ਪੰਥ ਵਿਚ ਹੋਵਣ ਪਰ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਮਨ ਜੀਤਿਆ ਹੈ ਤਿਨਾਂ ਹੀ ਜਗਤ ਜੀਤਿਆ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਮੈਂ ਆਦੇਸ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਰ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਅਗੇ ਜੋ ਦੇਸ ਕਾਲ ਅਰ ਵਸਤ ਦੇ ਪ੍ਰਛੇਦ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਅਰ ਸਰਬ ਦੀ ਆਦ ਹੈ ਅਰ ਉਸ ਦੀ ਗਣਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜੋ ਕਦ ਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਉਸ ਦਾ ਆਦਿ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਅਰ ਉਸ ਦਾ ਨਾਸ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜੁਗਾਂ ਜੁਗਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਰਸ ਵਿਆਪਿਆ ਹੋਯਾ ਹੈ ਤੇ ਕਦੇ ਬਾਲ ਬਿਰਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂਤੇ ਸੋਈ ਮੇਰਾ ਗੁਰੂ ਹੈ ॥੨੮॥

॥ਭੁਗਤਿ ਗਿਆਨੁ ਦਇਆ ਭੰਡਾਰਣਿ ਘਟਿ ਘਟਿ ਵਾਜਹਿ ਨਾਦ
॥ਆਪਿ ਨਾਥੁ ਨਾਥੀ ਸਭ ਜਾ ਕੀ ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ ਅਵਰਾ ਸਾਦ॥ ਸੰਜੋ
ਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਦੁਇ ਕਾਰ ਚਲਾਵਹਿ ਲੇਖੇ ਆਵਹਿ ਭਾਗ॥ ਆਦੇਸੁ ਤਿ
ਸੈ ਆਦੇਸੁ॥ ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾਦਿ ਅਨਾਹਤਿ ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ
ਏਕੋ ਵੇਸੁ॥੨੯॥

ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਿਛਿਆ ਜੋ ਅਸਾਂ ਲੀਤੀ ਹੈ ਸੋ ਗਿਆਨ ਦੀ ਲੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਤਿ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਦਇਆ ਸੋ ਭੰਡਾਰਨ ਹੈ ਤੇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਵਿਚ ਜੋ ਆਤਮ ਸਤਿਆ ਹੈ ਸੋਈ ਮੇਰਾ ਨਾਦ ਵਜਦਾ ਹੈ ਅਰ ਆਪ ਵਾਹਗੁਰੂ ਅਸਾਡਾ ਨਾਥ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਜਗਤ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਥਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਧਾਂ ਸਿਧਾਂ ਦੇ ਸੁਆਦ ਹੋਰ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂਤੇ ਇਹ ਰਿਧਾਂ ਸਿਧਾਂ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਅਰ ਸੰਜੋਗ ਤੇ ਵਿਜੋਗ ਅਸਾਡੇ ਕਾਰ ਚਲਾਵਣ ਵਾਲੇ ਚੇਲੇ ਹਨ ਤੇ ਜੋ ਵਸਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਸੋ ਸੰਜੋਗ ਆਣ ਮਿਲਾਂਵਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਜਾਵਣੀ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਸੋ ਵਿਜੋਗ ਲੈ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅ[illegible]ਸਾਂ ਪ੍ਰਸਿਨ ਗਹਿ ਦੇਹਾਂ ਕਿਐ ਕਿ ਜੋ ਭਗਵੰਤ ਨੇ ਲਿਖਿ
ਆ ਹੈ ਸੋ ਮਿ[illegible]ਟਦਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਚਿੰਤਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਰਨੀ ਹੈ ਅਰ ਅਸਾਂ ਜੋ
ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਭਨਾਂ ਦੇਸਾਂ ਵਿਚ ਵਿਆਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ
ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ ਕਾਲਾਂ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਸਭਨਾਂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿਚ ਹੈ ਓਹ ਦੇ
ਸੀ ਨਹੀਂ ਸੋਈ ਬ੍ਰਹਮ ਅਸਾਡਾ ਗੁਰੂ ਹੈ ॥੨੯॥੮॥੨੮॥

॥ਏਕਾਮਾਈਜੁਗਤਿਵਿਆਈਤਿਨਚੇਲੇਪਰਵਾਣਾ॥ਇਕਸੰਸਾ
ਰੀ॥ਇਕਭੰਡਾਰੀ॥ਇਕਲਾਏਦੀਬਾਣਾ॥ਜਿਵਤਿਸੁਭਾਵੈਤਿਵੈਚ
ਲਾਵੈਜਿਉਹੋਵੈਫੁਰਮਾਣਾ॥ਓਹਵੇਖੈਓਨਾਂਨਦਰਨਆਵੈਬਹੁ
ਤਾਏਹੁਵਿਡਾਣੁ॥ਆਦੇਸੁਤਿਸੈਆਦੇਸੁ॥ਆਦਿਅਨੀਲਅ
ਨਾਦਿਅਨਾਹਤਿਜੁਗੁਜੁਗੁਏਕੋਵੇਸੁ॥੩੦॥੮॥੨੮॥

ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ॥ ਇਕੋ ਜੋ ਮਾਈ ਹੈ ਮਾਈ ਕਹੀਏ ਮਾਇਆ ਸਬਲ ਬ੍ਰ
ਹਮ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਦੀ ਜੋ ਇਛਾ ਹੋਈ ਕਿ ਮੈਂ ਏਕ ਥੀਂ ਅਨੇਕ ਹੋਵਾਂ ਤਾਂ ਓ
ਸਦੀ ਜੋ ਜੁਗਤ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਸੂਤ ਹੋਈ ਅਰ ਤਿਸ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਤਿਨ ਚੇਲੇ ਪ੍ਰਤ
ਖ ਹੋਏ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮਾ ਵਿਸਨ ਅਤੇ ਸਿਵ ਤਾਂ ਬ੍ਰਹਮੇ ਨੂੰ ਰਾਜਸੀ ਗੁਣ ਦੇ
ਕੇ ਜਗਤ ਉਤਪਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲਾਇਆ ਅਤੇ ਵਿਸਨ ਨੂੰ ਸਤਕੀ
ਗੁਣ ਦੇ ਕਰ ਜਗਤ ਦੀ ਪ੍ਰਿਤਪਾਲਨਾ ਵਿਚ ਲਾਇਆ ਅਤੇ ਸਿਵ
ਨੂੰ ਤਾਮਸੀ ਗੁਣ ਦੇ ਕਰ ਜਗਤ ਦੇ ਸੰਘਾਰ ਕਰਨ ਮੇਂ ਲਾਇਆ ਸੋ
ਜਿਵੇਂ ਤਿਸ ਪੁਰਖ ਕੀ ਆਗਿਆ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਿਵੇਂ ਏਨਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਂਵਦਾ ਹੈ
ਅਰ ਤਿਸ ਦੇ ਫੁਰਮਾਣ ਵਿਚ ਏਹ ਸਭੇ ਹੈਨ ਅਰ ਓਹ ਅਤਿਹ ਸਾਮਤਾ
ਕਰਕੇ ਦੇਖਤਾ ਹੈ ਤੇ ਏਨਾਂ ਨੂੰ ਨਦਰ ਨਹੀਂ ਆਂਵਦਾ ਤਾਂ ਤੇ ਬਡਾ ਅਸਚਰ
ਜ ਹੈ ਅਰ ਮੇਰੀ ਜੋ ਆਦੇਸ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਪੁਰਖ ਕਉ ਹੈ ਜੋ ਸਰਬ ਦੀ ਆ
ਦਿ ਹੈ ਤੇ ਜੋ ਅਵਰਣਤ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਦੀ ਆਦਿ ਪਾਈ ਨਹੀਂ ਤੇ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾ
ਸ ਭੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਜਿਸ ਦਾ ਜੁਗਾਂ ਜੁਗਾਂ ਵਿਚ ਏਕੋ ਹੀ ਵੇਸ ਹੈ ੩੦॥

੩੮੦ ॥ਆਸਣੁ ਲੋਇ ਲੋਇ ਭੰਡਾਰ॥ ਜੋ ਕਿਛੁ ਪਾਇਆ ਸੁ ਏਕਾ ਵਾਰ॥
॥ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ॥ ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਕੀ [illegible]ਕਾਰ॥
॥ਆਦੇਸੁ ਤਿਸੈ ਆਦੇਸੁ॥ ਆਦਿ ਅਨੀਲੁ ਅਨਾ[illegible]ਤਿ ਜੁਗੁ
ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ॥੩੧॥ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਈਸ਼ਰ ਦੇ ਰਹਿਣੇ
ਦੀ ਜਗਾਂ ਕਵਣ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਸਭ ਲੋਆਂ ਵਿਚ ਤਿਸ ਦਾ ਆਸ
ਣ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਥੇ ਜਿਥੇ ਜੀਵ ਹਨ ਤਿਥੇ ਤਿਥੇ ਰਿਜਕ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਅਰ ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕਰਮ ਹੈਨ ਸੋ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਮਸਤਕ
ਤੇ ਲੇਖਾ ਲਿਖ ਦਿਤਾ ਹੈ ਅਰ ਓਹ ਕਰਤਾ ਸਰਬ ਜੀਆਂ ਦੇ ਕਰਨਹਾਰ
ਹੈ ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ
ਓਹ ਆਪ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਭਗਤਿ ਭੀ ਸਚੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਮੇਰੀ ਬੰ
ਦਨਾ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਓਸੇ ਨੂੰ ਹੈ ਜੋ ਦੇਸ ਕਾਲ ਵਸਤ ਦੇ ਪਰਛੇਦ ਥੀਂ ਰਹਿਤ ਹੈ
ਅਰ ਸਰਬ ਦੀ ਆਦਿ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਗਣਤੀ ਨਹੀਂ ਗਣੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ
ਜਿਸ ਦੀ ਆਦਿ ਕਾਈ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਜੁਗਾਂ ਜੁਗਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਰੂਪ ਹੈ॥੩੧॥
॥ਇਕ ਦੂਜੀਭੌ ਲਖ ਹੋਹਿ ਲਖ ਹੋਵਹਿ ਲਖ ਵੀਸ॥ ਲਖ ਲਖ ਗੇ
ੜਾ ਆਖੀਅਹਿ ਏਕ ਨਾਮੁ ਜਗਦੀਸ॥ ਏਤੁ ਰਾਹਿ ਪਤਿ ਪਵੜੀਆਂ
ਚੜੀਐ ਹੋਇ ਇਕੀਸ॥ ਸੁਣਿ ਗਲਾ ਆਕਾਸ ਕੀ ਕੀਟਾਂ ਆਈ
ਰੀਸ॥ ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਪਾਈਐ ਕੂੜੀ ਕੂੜੈ ਠੀਸ॥੩੨॥ ॥ ॥
ਸਿਧਾਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਉਸ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਕੁਛ ਅੰਤ ਕਹੋ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ
ਕਿ ਇਕ ਜਿਹਬਾ ਥੀਂ ਲਖ ਹੋਵਨ ਅਤੇ ਇਕ ਇਕ ਜੀਭ ਦੇ ਅਗਰ ਲਖ
ਲਖ ਦੂਜਾਂ ਬੋਲਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਵਨ ਅਤੇ ਇਕ ਸਾਇਕ ਸ ਜੀਭ ਨਾਲ
ਲਖ ਲਖ ਵਾਰੀ ਏਕ ਨਾਮ ਜਗਦੀਸ਼ਰ ਦਾ ਜਪੇ ਸੋ ਇਸ ਰਾਹ ਵਿ
ਚ ਪਤ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਹੈਨ ਅਤੇ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਠ ਪਹਰ ਭਜਨ
ਕਰਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਉਨਾਂ ਦੇ ਅੰਤਹਕਰਨ ਸੁਧ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਕੇ ਬ੍ਰਹਮ ਨਾਲ ਉਨਾਂ ਦੀ ਏਕਤਾ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਅਥਵਾ ਦੀਰਘ ਬੁੱਧਿ

ਅੰਤ ਕਾੜ੍ਹ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਗਣਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕੀਹ ਵੀ ਤੁਰੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਅੰਕ
ਸੋ ਭਜਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੁਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਜੋ
ਹੈ ਸੋ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖਾਂ ਦਾ ਕਰਮ ਹੈ ਪਰ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨੀ ਜੋ ਬਿਖਈ ਹੈ
ਨ ਸੋ ਗਿਆਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਜੈਸੇ ਪੰਖੀਆਂ ਨੂੰ ਆਕਾਸ ਵਿਚ ਉ
ੜਦੇ ਦੇਖ ਕੇ ਤੇ ਕੀੜੀਆਂ ਨੂੰ ਰੀਸ ਆਵੈ ਅਰ ਅਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸ
ਕਦੀਆਂ ਤੈਸੇ ਜੋ ਵਿਖਈ ਕਹਿਨ ਕਿ ਜੋ ਅਸੀਂ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈਂ ਸੋ ਸੋਭਾ ਨ
ਹੀਂ ਪਾਂਵਦੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰੇ ਗਿ
ਆਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਮਿਲੇ ਬਿਨਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ
ਅਸਾਨੂੰ ਆਪੇ ਕਿਸੇ ਸਾਧਨ ਕਰਕੇ ਅਰ ਕਿਸੇ ਦੇਵਤੇ ਦੇ ਵਰ ਕਰਕੇ
ਗਿਆਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸੋ ਕੂੜੇ ਹੈਨ ਅਰ ਉਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕੂੜੀਆਂ ਹੀ ਸਾਂ ਹੈ

੩੩ ॥ ਆਖਣਿ ਜੋਰੁ ਚੁਪੈ ਨਹ ਜੋਰੁ ॥ ਜੋਰੁ ਨ ਮੰਗਣਿ ਦੇਣਿ ਨ
ਜੋਰੁ ॥ ਜੋਰੁ ਨ ਜੀਵਣਿ ਮਰਣਿ ਨਹ ਜੋਰੁ ॥ ਜੋਰੁ ਨ ਰਾਜਿ ਮਾਲਿ ਮਨਿ
ਸੋਰੁ ॥ ਜੋਰੁ ਨ ਸੁਰਤੀ ਗਿਆਨਿ ਵੀਚਾਰਿ ॥ ਜੋਰੁ ਨ ਜੁਗਤੀ ਛੁਟੈ ਸੰ
ਸਾਰੁ ॥ ਜਿਸੁ ਹਥਿ ਜੋਰੁ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਸੋਇ ॥ ਨਾਨਕ ਉਤਮੁ ਨੀਚੁ
ਨ ਕੋਇ ॥ ੩੩ ॥ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਸਿਫਤ ਆ
ਖਣ ਦਾ ਭੀ ਜੋਰ ਇਸ ਜੀਆਂ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਅਰ ਸਮਾਧਿ ਲਾਵਣ ਦਾ ਭੀ ਇ
ਸ ਪਾਸ ਜੋਰੁ ਨਹੀਂ ਅਰ ਮੰਗਣ ਦਾ ਭੀ ਇਸ ਕੋਲ ਜੋਰ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਦਾ
ਨ ਦੇਵਣ ਦਾ ਭੀ ਇਸ ਤੇ ਜੋਰ ਨਹੀਂ ਅਰ ਜੀਵਣ ਦਾ ਭੀ ਇਸ ਪਾਸ ਜੋ
ਰ ਨਹੀਂ ਅਰ ਮਰਣ ਦਾ ਭੀ ਇਸ ਕੋਲ ਜੋਰ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਮਾਲ ਲੈਣੇ
ਦਾ ਭੀ ਇਸ ਕੋਲ ਜੋਰ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਬੇਦਾਂ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵੀਚਾਰਨ ਦਾ ਭੀ ਇ
ਸ ਪਾਸ ਜੋਰੁ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਛੁਟਣ ਦੀ ਜੁਗਤਿ ਭੀ ਇਸ ਦੇ ਹ
ਥਿ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੇ ਜਿਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਹਥਿ ਜੋਰ ਹੈ ਸੋ ਹਿ ਜੋਰ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਤੋਗੁਣ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਉਤਮ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅ
ਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਜੋਗੁਣ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਮਧਮ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਨੂੰ

ਤਾਮਸੀ ਗੁਣ ਵੰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਨੀਚ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਹੋਰ ਉਤਮ ਮੁਨੀ ਚੋ ਕੇ ਥੀਨ ਹੀ ॥੩੩॥

ਰਾਤੀ ਰੁਤੀ ਥਿਤੀ ਵਾਰ ॥ ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਪਾਤਾਲ ॥ ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਧਰਤੀ ਥਾਪਿ ਰਖੀ ਧਰਮ ਸਾਲ ॥ ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਜੀਅ ਜੁਗਤ ਕੇ ਰੰਗ ॥ ਤਿਨ ਕੇ ਨਾਮ ਅਨੇਕ ਅਨੰਤ ॥ ਕਰਮੀ ਕਰਮੀ ਹੋਇ ਵੀਚਾਰੁ ॥ ਸਚਾ ਆਪਿ ਸਚਾ ਦਰਬਾਰੁ ॥ ਤਿਥੈ ਸੋਹਣਿ ਪੰਚ ਪਰਵਾਣੁ ॥ ਨਦਰੀ ਕਰਮਿ ਪਵੈ ਨੀਸਾਣੁ ॥ ਕਚ ਪਕਾਈ ਓਥੈ ਪਾਇ ॥ ਨਾਨਕ ਗਇਆ ਜਾਪੈ ਜਾਇ ॥੩੪॥

ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਜੀਆਂ ਦੇ ਸੁਖ ਵਾਸਤੇ ਅਰ ਭੁਗਨ ਵਾਸਤੇ ਰਾਤੀ ਬਣਾਈਆਂ ਹਨ ਅਰ ਜੀਆਂ ਦੇ ਸੁਖ ਵਾਸਤੇ ਰੁਤੀ ਅਰ ਥਿਤਾਂ ਅਰ ਵਾਰ ਅਤੇ ਪਵਣ ਤੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਅਗਨ ਅਰ ਪਤਾਲ ਹੋਏ ਹਨ ਅਰ ਤਿਸ ਵਿਚ ਧਰਤੀ ਜੀਆਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਸਤੇ ਧਰਮਸਾਲਾ ਬਨਾਈ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਵਿਚ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਜੀਅ ਹਨ ਅਰ ਨਾਨਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਜੁਗਤਾਂ ਅਤੇ ਰੰਗ ਹੈਨ ਜੋ ਤਿਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਅਨੇਕ ਅਰ ਅਨੰਤ ਹਨ ਅਰ ਆਪੋ ਆਪਣਿਆਂ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਭ ਭੋਗ ਭੋਗ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਦਰਬਾਰ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁੰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਖ ਭੁਗਾਂਵਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਪਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੁਖ ਭੁਗਾਂਵਦਾ ਹੈ ਪਰ ਤਿਥੇ ਸੋਈ ਸੋਭਾ ਪਾਂਵਦੇ ਹੈਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਦੈਵੀ ਸੰਪਦਾ ਦੇ ਪੰਜ ਗੁਣ ਸੰਤੋਖ ਆਦਿਕ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ॥ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਉਪਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਹੈ ਨਾਮ ਦਾ ਨੀਸਾਣ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ॥ ਅਰ ਜੋ ਝੂਠੇ ਸਚੇ ਹੈ ਸੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਗਇਆਂ ਮਾਲੂਮ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਗਤ ਝੂਠ ਹੈ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਸਤ ਹੈ ਪਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤਿਥੇ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਗਇਆਂ ਹੋਇਆਂ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਜਾਣੀਦਾ ਹੈ ॥੩੪॥

॥ ਧਰਮ ਖੰਡ ਕਾ ਏਹੋ ਧਰਮੁ ॥ ਗਿਆਨ ਖੰਡ ਕਾ ਆਖਹੁ ਕਰ

ਮੁ।ਕੇਤੇਪਵਣਪਾਣੀਵੈਸੰਤਰਕੇਤੇਕਾਨਮਹੇਸਾ।ਕੇਤੇਬਰਮੇ
ਘਾੜਤਿਘੜੀਅਹਿਰੂਪਰੰਗਕੇਵੇਸਾ।ਕੇਤੀਆਕਰਮਭੂਮੀਮੇ
ਰ।ਕੇਤੇਕੇਤੇਧੂਉਪਦੇਸਾ।ਕੇਤੇਇੰਦਚੰਦਸੂਰਕੇਤੇਕੇਤੇਮੰਡ
ਲਦੇਸਾ।ਕੇਤੇਸਿਧਬੁਧਨਾਥਕੇਤੇਕੇਤੇਦੇਵੀਵੇਸਾ।ਕੇਤੇਦੇਵ
ਦਾਨਵਮੁਨਿਕੇਤੇਕੇਤੇਰਤਨਸਮੁੰਦਾ।ਕੇਤੀਆਖਾਣੀਕੇਤੀਆ
ਬਾਣੀਕੇਤੇਪਤਨਰਿੰਦਾ।ਕੇਤੀਆਸੁਰਤੀਸੇਵਕਕੇਤੇਨਾਨਕ
ਅੰਤੁਨਅੰਤੁ॥੩੫॥ ।ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋ ਕੋਈ
ਜਗ ਹੋਮ ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਕਰਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਤਾਂ ਬ੍ਰਹਮੇ ਦਾ ਲੋਕ ਜੋ ਧਰ
ਮ ਦਾ ਖੰਡ ਹੈ ਤਿਥੇ ਜਾਇਕਰ ਸੁਖ ਭੋਗਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜੋ ਗਿਆਨੀ ਹੈਨ
ਸੋ ਓਹ ਕੌਣ ਸੇ ਲਛਣ ਕਰਤੇ ਹਨ ਅਰ ਕਿਸ ਖੰਡ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦੇ
ਹੈਨ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਗਿਆਨੀਆਂ ਦਾ ਮਹਾਰਾਜਥੀ ਨਿਆਰ੦
ਖੰਡ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਓਂ ਕਿ ਇਹ ਸਰੂਪ ਦੇ ਲਾਭ ਕਰਕੇ ਜੀਂਵਦਿਆਂ ਹੀ
ਵਾਸਨਾ ਦੇ ਬੰਧਨਾ ਵਿਚੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਂਵਦੇ ਹੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੰਡ ਭੀ ਅਤੇ
ਖੰਡਾਂ ਦੇ ਵਸਨੇਵਾਲੇ ਭੀ ਮਿਥਿਆ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਅਰ ਉਨਾਂ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸਟ
ਦੇ ਅਗੇ ਕੇਤੇ ਪਵਣ ਹੈਨ ਅਰ ਕਈ ਪਾਣੀ ਹੈ ਅਰ ਕਈ ਬੈਸੰਤਰ
ਅਤੇ ਕੇਤੇ ਕਾਨ ਅਰ ਕੇਤੇ ਸਦਾਸਿਵ ਅਰ ਕੇਤੇ ਬਰਮੇ ਘਾੜਤ ਘ
ੜਨਵਾਲੇ ਅਰ ਕੇਤੇ ਰੂਪ ਅਰ ਕੇਤੇ ਰੰਗ ਅਰ ਕੇਤੇ ਵੇਸ ਅਰ ਕਿਤ
ਨੀਆਂ ਧਰਤੀਆਂ ਅਰ ਕੇਤੇ ਪਰਬਤ ਅਰ ਕੇਤੇ ਧ੍ਰੂ ਅਰ ਕੇਤੇ ਉ
ਨਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਨਵਾਲੇ ਨਾਰਦ। ਅਰ ਇੰਦ੍ਰ ਕੇਤੇ ਅਰ ਚੰਦ ਸੂਰ
ਜ ਕੇਤੇ ਅਰ ਨਗਰ ਕੇਤੇ ਅਰ ਦੇਸ ਕੇਤੇ ਅਰ ਸਿਧ ਕੇਤੇ ਅਰ ਬੁੱਧ
ਵਾਨ ਕੇਤੇ ਅਰ ਨਾਥ ਕੇਤੇ ਅਰ ਦੇਵੀਆਂ ਕੇਤੀਆਂ ਅਰ ਉਨਾਂ ਦੇ ਵੇਸ
ਕੇਤੇ ਅਰ ਦੇਵਤੇ ਦਾਨਵ ਤੇ ਮੁਨੀਸਰ ਕੇਤੇ ਅਤੇ ਰਤਨ ਤੇ ਸਮੁੰਦ ਕੇਤੇ
ਅਰ ਖਾਣੀਆਂ ਕੇਤੀਆਂ ਅਰ ਬਾਣੀਆਂ ਕੇਤੀਆਂ ਅਰ ਪਿਆਦੇ ਕੇਤੇ
ਅਰ ਰਾ[illegible]ਕੇਤੇ ਅਰ ਵੇਦ ਕੇਤੇ ਅਰ ਉਨਾਂ ਦੇ ਸ੍ਰਵਨ ਕਰਨਵਾਲੇ ਕੇਤੇ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਤਨੇ ਨਾਮ ਤੇ ਰੂਪ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਮਾਇ ਆਦੀ ਉਪਾਧ ਹੈਨ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਨਿਰਉਪਾਧ ਆਤਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜੈਸੇ ਬਦਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਆਵਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸੂਰਜ ਨੂੰ ਆਵਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤੈਸੇ ਮਾਇਆ ਅੰਤਹਕਰਨ ਨੂੰ ਛਾਂਵਦੀ ਹੈ ਪਰ ਬ੍ਰਹਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛਾਂਵਦੀ ਅਰ ਜੈਸੇ ਘਟ ਜਾਂ ਫੁਟਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਘਟਾਕਾਸ਼ ਮਹਤ ਅਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਤੈਸੇ ਗਿਆਨੀਆਂ ਦਾ ਸਰੀਰ ਛੁਟਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਿਚ ਸਮਾਇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ॥੩੫॥

ਗਿਆਨ ਖੰਡ ਮਹਿ ਗਿਆਨੁ ਪਰਚੰਡੁ ॥ ਤਿਥੈ ਨਾਦ ਬਿਨੋਦ ਕੋਡ ਅਨੰਦੁ ॥ ਸਰਮ ਖੰਡ ਕੀ ਬਾਣੀ ਰੂਪੁ ॥ ਤਿਥੈ ਘਾੜਤਿ ਘੜੀਐ ਬਹੁਤੁ ਅਨੂਪੁ ॥ ਤਾ ਕੀਆ ਗਲਾ ਕਥੀਆ ਨਾ ਜਾਹਿ ॥ ਜੇ ਕੋ ਕਹੈ ਪਿਛੈ ਪਛੁਤਾਇ ॥ ਤਿਥੈ ਘੜੀਐ ਸੁਰਤਿ ਮਤਿ ਮਨਿ ਬੁਧਿ ॥ ਤਿਥੈ ਘੜੀਐ ਸੁਰਾ ਸਿਧਾ ਕੀ ਸੁਧਿ ॥੩੬॥ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਗਿਆਨ ਦੇ ਖੰਡ ਵਿਚ ਉਜਾਲਾ ਕਿਸ ਦਾ ਹੈ ਕਯੋਂ ਕਿ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਵਿਚ ਸੂਰਜ ਤੇ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਦਾ ਉਜਾਲਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਗਿਆਨ ਸ੍ਵਤਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਸਭ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰ ਸੂਰਜ ਚੰਦ੍ਰਮੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਤ ਦੇ ਅੰਧੇਰੇ ਨੂੰ ਮਿਟਾਂਵਦਾ ਹੈ ਪਰ ਗਿਆਨ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਗਿਆਨ ਦੇ ਅੰਧੇਰੇ ਨੂੰ ਮਿਟਾਂਵਦਾ ਹੈ ਅਰ ਅਗਿਆਨ ਦੇ ਦੁਖ ਨੂੰ ਭੀ ਮਿਟਾਂਵਦਾ ਹੈ ਸੋ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰੂ ਦਾ ਸਬਦ ਸੁਣਕੇ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਜਗਿਆਸੀ ਹੈ ਉਨਾਂ ਦਾ ਹਿਰਦਾ ਪਾਪਾਂ ਪੁੰਨਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਦ ਗਿਆਨੀਆਂ ਦਾ ਸੰਗ ਕਰ ਦੇਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਪਾਪਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋਂਦੇ ਹੈਂ ਅਰ ਉਨਾਂ ਦਾ ਮਨ ਤੇ ਬੁਧ ਮਹਾਂ ਸ਼ੁਧ ਘੜੀਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਗੁਣ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਂਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਉਨਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਾਂ ਕਹੀਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਕਯੋਂ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਕਹਦਾ ਹੈ ਸੋ ਪਿਛੋਂ ਪਛੋਤਾਂਵਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ [illegible] ਉਨਾਂ ਦੇ

ਗੁਟ ਦੀ ਵਿਖਿਆ ਨ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਉਨਾਂ ਦੀ ਸੁਰਤਿ ਉਜਲ ਹੈ
ਪਰਮੇਸਰ ਵਲ ਆਂਵਦੀ ਹੈ ਅਰ ਮਤ ਤੇ ਬੁਧਿ ਉਜਲ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਅਰ
ਸੁਰ ਜੋ ਦੇਵਤੇ ਹਨ ਅਰ ਸਿਧ ਜੋ ਜੋਗੀ ਹਨ ਸੋ ਉਨਾਂ ਦੀਆਂ ਬੁਧਾਂ ਵਿ
ਚ ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ ਸੁਧ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ॥੩੬॥ ਕਰਮ ਖੰਡ ਕੀ ਬਾਣੀ
ਜੋਰੁ ॥ ਤਿਥੈ ਹੋਰੁ ਨ ਕੋਈ ਹੋਰੁ ॥ ਤਿਥੈ ਜੋਧ ਮਹਾਬਲ ਸੂਰ ॥ ਤਿਨ
ਮਹਿ ਰਾਮੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰ ॥ ਤਿਥੈ ਸੀਤੋ ਸੀਤਾ ਮਹਿਮਾ ਮਾਹਿ ॥
ਤਾ ਕੇ ਰੂਪ ਨ ਕਥਨੇ ਜਾਹਿ ॥ ਨਾ ਓਹਿ ਮਰਹਿ ਨ ਠਾਗੇ ਜਾਹਿ ॥ ਜਿ
ਨ ਕੈ ਰਾਮੁ ਵਸੈ ਮਨ ਮਾਹਿ ॥ ਤਿਥੈ ਭਗਤ ਵਸਹਿ ਕੇ ਲੋਅ ॥ ਕ
ਰਹਿ ਅਨੰਦੁ ਸਚਾ ਮਨਿ ਸੋਇ ॥ ਸਚ ਖੰਡਿ ਵਸੈ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ॥ ਕ
ਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ ॥ ਤਿਥੈ ਖੰਡ ਮੰਡਲ ਵਰਭੰਡ ॥ ਜੇ ਕੋ
ਕਥੈ ਤ ਅੰਤ ਨ ਅੰਤ ॥ ਤਿਥੈ ਲੋਅ ਲੋਅ ਆਕਾਰ ॥ ਜਿਵ ਜਿਵ ਹੁਕ
ਮੁ ਤਿਵੈ ਤਿਵ ਕਾਰ ॥ ਵੇਖੈ ਵਿਗਸੈ ਕਰਿ ਵੀਚਾਰੁ ॥ ਨਾਨਕ ਕਥ
ਨਾ ਕਰੜਾ ਸਾਰੁ ॥੩੭॥ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਜੋ ਨਿਹਕਾਮੀ ਹੋਕੇ
ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਭਗਤਿ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨ ਵੇਹਕ
ਰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਕਿਸ ਪਦਵੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿ
ਆ ਕਿ ਨਿਹਕਾਮ ਕਰਮ ਦੀ ਜੋ ਬਾਣੀ ਹੈ ਸੋ ਬੜੀ ਬਲ ਵਾਲੀ ਹੈ ਅਰ ਸੋ ਦ
ਰਨੂੰ ਸੁਆਮੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਥੇ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਭਗਤ
ਪਹੁੰਚਦੇ ਹੈਨ ਤਿਥੇ ਹੋਰ ਕਰਮਾਂ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ ਅਰ ਜੋ ਚ
ਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮੁਕਤਾਂ ਹੈਨ ਸੋ ਸਭੇ ਉਪਾਸਨਾ ਵਾਲੇ ਭੋਗਦੇ ਹਨ ਅਰ
ਚਾਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਹੀ ਉਪਾਸਕ ਹਨ ਜੋ ਇਕ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰ
ਦੇ ਹੈਂ ਅਤੇ ਕੁਛ ਪਾਪ ਉਨਾਂ ਦੇ ਮਿਟਦੇ ਹਨ ਅਰ ਕੁਛ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਸੋ
ਸਲੋਕ ਮੁਕਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ॥ ਅਰ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕ
ਰ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਥੋੜੇ ਕਰਮ ਮਿਟੇ ਹਨ ਅਰ ਥੋੜੇ ਰਹੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਾਰੂਪ ਮੁਕਤ
ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ॥ ਅਰ ਜੋ ਸਭੇ ਬਿਕਾਰ ਮਿਟਾਂਵਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਸਾਮੀ

ਪ ਮੁਕਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਦਾ ਮਨ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ
ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਸਾਜੁਜ ਮੁਕਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ॥ ਤਾਂ ਸਿਖਾਂ ਨੇ
ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਪਾਸ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਨਾਂ ਚੌਹਾਂ ਮੁਕਤਾਂ ਦਾ ਸਰੂ
ਪ ਬੀਨ ਕੇ ਦਿਖਾਵੋ ਤਾਂ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਸਾਲੋਕ ਮੁਕ
ਤਿ ਉਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਬੈਕੁੰਠ ਧਾਮ ਵਿਚ ਜਾ ਬਸਣਾ ਜੈਸੇ ਕੋਈ
ਰਾਮਦਾਸਪੁਰੇ ਜਾ ਬਸੇ ਸੋ ਰਾਮਦਾਸਪੁਰੇ ਗਰੀਬ ਤੁਰਕਾਦਿਕ ਸਭ ਰ
ਹਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਬਾਤ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਥੋੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸੰਗ
ਤਿ ਤੇ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ॥ ਅਰ ਸਰੂਪ ਮੁਕਤਿ ਉਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੈਸੇ
ਵਿਸਨ ਕਾ ਰੂਪ ਚਤੁਰਭੁਜ ਹੈ ਅਰ ਸਭ ਈਸੂਰਜ ਉਸਮੇਂ ਪਾਇਜਾਂ
ਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਤੈਸਾ ਹੀ ਓਹ ਭੀ ਹੋਵੈ ਜੋ ਜੈਸੇ ਰਾਮਦਾਸਪੁਰੇ ਵਸੇ ਅਰ ਕੇ
ਸ ਕਛ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਏਹ ਚਿੰਨ ਭੀ ਹੋਵਨ ਤੇ ਸੁਖ ਭੀ ਸਭੇ ਹੋਵਣ ਤਾਂ ਤੇ ਸੋ
ਈ ਸਰੂਪ ਮੁਕਤਿ ਹੈ ॥ ਅਰ ਸਮੀਪ ਮੁਕਤਿ ਉਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ
ਕਿ ਜੈਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਚੌਫੇਰੇ ਜੋ ਬੁੰਗੇ ਹਨ ਸੋ ਬੁੰਗਿਆਂ ਵਿਚ ਭੀ ਰ
ਹੇ ਅਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਪਾਸ ਭੀ ਜਾਵੈ ਅਤੇ ਸਬਦ
ਭੀ ਸੁਣੇ ਤਾਂ ਸੋ ਬੈਕੁੰਠ ਵਿਚ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਚਤੁਰਭੁਜ ਸਰੂਪ
ਭੀ ਹੋਵੇ ਅਰ ਈਸਰ ਦਾ ਨਿਕਟ ਵਰਤੀ ਭੀ ਹੋਵੈ ॥ ਅਰ ਸਾਜੁਜ ਮੁਕ
ਤਿ ਉਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰੇ ਭੀ ਬੈਠਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ
ਸਰੂਪ ਭੀ ਖਾਲਸੇ ਜੀ ਦਾ ਹੋਵੇ ਅਰ ਸਬਦ ਭੀ ਸੁਣ ਕਰ ਮਨ ਨੂੰ ਹੋਰ
ਨਾਂ ਸੰਕਲਪਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਸਬਦ ਦੇ ਤਾਤਪਰਜ ਵਿਚ ਜੋੜੇ ਅਰ ਦੇ
ਹ ਅਭਿਮਾਨ ਨੂੰ ਭੀ ਮਿਟਾਵੈ ਤਾਂ ਸੋ ਬੈਕੁੰਠ ਨੂੰ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅ
ਰ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਭੀ ਲੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਸਾਜੁਜ ਮੁ
ਕਤਿ ਕਹੀਦੀ ਹੈ ਸੋ ਏਹ ਸਭ ਮੁਕਤਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪ
ਤਿ ਹੋਂਦੀਆਂ ਹੈਨ ਅਤੇ ਫੇਰ ਅੰਤਹਕਰਣ ਸੁਧ ਕਰਕੇ ਤੇ ਜੀਵਨ ਮੁਕ
ਤ ਅਰ ਵਿਦੇਹ ਮੁਕਤਿ ਨੂੰ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਥੇ ਭਗਤ ਪ

ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਿਥੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ ਅਰ ਤਿਥੇ ਜੋਧੇ ਜੋ ਮਹਾਂ ਬ
ਲੀ ਸੂਰਮੇ ਹੈਨ ਅਰ ਵਡੇ ਮੈਂ ਸੋਹਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਮਹਾਂ ਬਲੀ ਕਹੀਏ ਕਿ ਜਿ
ਨਾਂ ਦਾ ਮਨ ਦੇ ਉਤੇ ਬਲ ਹੋਵੇ ਅਰ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਾਸਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਮ
ਨ ਨੂੰ ਵਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਤਿਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਰਾਮ ਦਾ ਨਾਮ ਪੂਰਨ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅ
ਰ ਜੂੰ ਕਿ ਮਨ ਦੀ ਮਨ ਉਤੇ ਜੂੜ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੇਖ ਆਤਮਾਂ ਦੀ ਸਤਾ ਹੋਂਦੀ ਹੈ
ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜਿਥੇ ਰਾਮ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤਿਥੈ ਸੀਤਾ ਭੀ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਅ
ਰ ਸੀਤਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਮਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਨਿਕਟ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ
ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤਿਥੇ ਓਹ ਸੀਤਾ ਹੈਨ ਜੋ ਜਿਨਾਂ ਨੇ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਮਹਿ
ਮਾਂ ਵਿਖੇ ਅਪਨਾ ਮਨ ਪਰੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਆਤਮ ਰੂਪੀ ਹੋਏ ਹਨ ਸੋ ਉਨਾਂ
ਦਾ ਸਰੂਪ ਆਤਮ ਸਾਤਿਆਂ ਬੀਤਿ ਨਿਕਛ ਕਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਅਰ ਨ
ਓਹ ਮਰਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਨਾਂ ਓਹ ਠਗੀਦੇ ਹੈਨ ਜੈਸੇ ਕਿ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿਕ ਜੋ
ਹੈਂ ਤਨ ਜੋ ਸੋ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਠਗ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਜੋ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਭਗਵੰ
ਤ ਦਾ ਨਾਮ ਨਿਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਥੇ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਕਈ ਲੋਅ ਵ
ਸਦੇ ਹਨ ਅਰ ਲੋਅ ਕਹੀਏ ਜੈਸੇ ਖੇਤ੍ਰੀ ਦਾ ਏਕ ਲਉ ਕੱਟ ਲਈਦੇ
ਅਰ ਹੋਰ ਉਪਜੈ ਤੈਸੇ ਜੋ ਆਗੇ ਹੋਏ ਹੈਂ ਸੋ ਭੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਭਗਤਿ ਵਿ
ਚ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਆਗੇ ਹੋਵਹਿਗੇ ਸੋ ਭੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਭਗਤ ਵਿਚ
ਸਮਾਵੈਂਗੇ ਤਾਂ ਤੇ ਓਹ ਸਦਾ ਅਨੰਦ ਕਰਦੇ ਹੈਨ ਜਿਸਦੇ ਰਿਦੇ ਭਗਵਾਨ
ਵਸਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸਚ ਖੰਡ ਜੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਹੈ ਉਸਦੇ ਵਿਚ ਨਿਰੰਕਾ
ਰ ਵਸਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਵਿਚ ਭਾਂਵਣੀ ਕਰਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹੈਨ
ਤਿਨਾਂ ਉਪਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਅਰ ਓਹ ਨਿਹਾਲ ਹੋਂਦੇ
ਹੈਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦੀ ਚਰਨ ਧੂੜ
ਵਿਚ ਖੰਡ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਮੰਡਲ ਨਿਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜੇ ਕੋਈ ਮਹਿਮਾ
ਜਾਣੇ ਨਾਮ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਕਹੇ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਅੰਤ ਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂ
ਦਾ ਅਰ ਤਿਥੇ ਜੋ ਚਉਦਾਂ ਪੁਰੀਆਂ ਹੈਨ ਅਤੇ ਤ੍ਰੈ ਲੋਇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭ ਆ

ਤਾਰਥਾਰ ਨੇ ਰਥ ਜੇਨ੍ਹ ਖੋਲ ਦੇ ਰਹਨ ਅਰ ਜੈਸੇ ਜੈਸੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤਿਵੈਂ ਤਿਉਂ ਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਗਸਦਾ ਹੈ ਅਰ ਉਨਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਵੀਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਕਿ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਜੋ ਕਹਣੀ ਹੈ ਸੋ ਸਚ ਦੀ ਨਿਆਈ ਕਰਣੀ ਹੈ ਅਰ ਸਾਰ ਸੁਵਰਨ ਨੂੰ ਭੀ ਕਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲਾਦ ਨੂੰ ਭੀ ਕਹੀਦਾ ਹੈ ਸੋ ਜੈਸੇ ਸਾਰ ਹਾਰ ਕਿਸੇ ਤੇ ਘਾੜੂਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਤੈਸੇ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਹਾਰ ਕਿਸੇ ਤੇਂ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਦੀ ਅਰ ਜੈਸੇ ਸੁਵਰਨੇ ਨੂੰ ਸੁਨਿਆਰਾ ਹੀ ਘੜਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸਾਰ ਨੂੰ ਲੁਹਾਰ ਹੀ ਘੜਦਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਭਗਤ ਹੀ ਉਚਾਰਦੇ ਹੈਂ

॥ਝ॥ ਜਤੁ ਪਾਹਾਰਾ ਧੀਰਜੁ ਸੁਨਿਆਰੁ ॥ ਅਹਰਣਿ ਮਤਿ ਵੇਦੁ ਹਥੀਆਰੁ ॥ ਭਉ ਖਲਾ ਅਗਨਿ ਤਪ ਤਾਉ ॥ ਭਾਂਡਾ ਭਾਉ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਤਿਤੁ ਢਾਲਿ ॥ ਘੜੀਐ ਸਬਦੁ ਸਚੀ ਟਕਸਾਲ ॥ ਜਿਨ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰਮੁ ਤਿਨ ਕਾਰ ॥ ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ ॥

॥੩੮॥ ਸਲੋਕੁ ॥ ਪਵਣੁ ਗੁਰੂ ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ ਮਾਤਾ ਧਰਤਿ ਮਹਤੁ ॥ ਦਿਵਸੁ ਰਾਤਿ ਦੁਇ ਦਾਈ ਦਾਇਆ ਖੇਲੈ ਸਗਲ ਜਗਤੁ ॥ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਬੁਰਿਆਈਆਂ ਵਾਚੈ ਧਰਮੁ ਹਦੂਰਿ ॥ ਕਰਮੀ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਕੇ ਨੇੜੈ ਕੇ ਦੂਰਿ ॥ ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਗਏ ਮਸਕਤਿ ਘਾਲਿ ॥ ਨਾਨਕ ਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ ਕੇਤੀ ਛੁਟੀ ਨਾਲਿ ॥

ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਸਬਦ ਦਾ ਸਾਰ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਘੜੀਏ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਜਤ ਦਾ ਪਾਹਾਰਾ ਹੋਵੇ ਸੋ ਜਤ ਭੀ ਦੁਇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਹੈ ਜੋ ਗਿਰਹਸ੍ਤੀ ਦਾ ਜਤ ਆਪਣੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਥੋਂ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਅਰ ਅਤੀਤ ਦਾ ਜਤ ਏਹ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਰ ਲੜਕੇ ਵਲ ਦੇਖੇ ਨਹੀਂ ਸੋ ਦੇਹ ਪਾਹਾਰਾ ਕਰਕੇ ਅਰ ਜੋ ਕਾਰਜ ਕਰਨਾ ਧੀਰਜ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਸੋ ਏਹ ਧੀਰਜ ਸੁਨਿਆਰਾ ਕਰੇ ਤੇ ਅਹਰਣ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਮਤ ਆਪਣੀ ਅਰ ਥ

ਕਰੇ ਅਰ ਵੇਦਾਂਤੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਦੇ ਹੌਥੈ ਬਨਾਏ ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ
ਤੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਜੋ ਭਉ ਮਨ ਵਿਚ ਰਖਣਾ ਹੈ ਸੋ ਖਲਾਂ ਕਰੇ ਅਰ ਇ
ਦ੍ਰੀਆਂ ਤੇ ਵਾਸਨਾਂ ਦਾ ਰੋਕਣਾ ਇਸ ਤਪ ਦੀ ਅਗਨਿ ਕਰੇ ਸੋ ਇਸ ਅ
ਗਨ ਨਾਲ ਮਨ ਨੂੰ ਤਪਾਏ ਅਰ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਸਨਾਲ ਭਾਉ ਕਰਨਾ ਹੈ ਏਹ ਭਾਂ
ਡਾ ਕਰੇ ਅਰ ਜੋ ਮਨ ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਜਪਣਾ ਏਹ ਭਾਂਡੇ ਵਿਚ ਢਾ
ਲੇ ਸੋ ਸਚੀ ਟਕਸਾਲ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਵਿਚ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਸ
ਬਦ ਘੜੀਦਾ ਹੈ ਅਰ ਏਹ ਭੀ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸੁਧ ਕਰੇ ਅਰ ਗੁਰ
ਦੇ ਸਬਦ ਵਿਚ ਧਾਰੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਮਨ ਘੜੀਏ ਪਰ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰ
ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦੀ ਨਦਰਿ ਹੈ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਭਗਤਿ ਦੀ ਕਾਰ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਗੁਰੁ ਨਾ
ਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਭਗਤਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦੀ ਹੈ
ਓਹ ਨਦਰੀ ਜੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਅਰ ਸਭ ਸੇ ਦਾ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਾ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਨੂੰ
ਆਪ ਦੀ ਬੁਧ ਦੇ ਨੇਤ੍ਰਾਂ ਕਰ ਦੇਖਦੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਬੁਧ ਦੇ ਉਜਲ ਹੋ
ਇਆਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਦਾ ਦਰਸਨ ਨਹੀਂ ਹੋਂਦਾ ਅਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਅਰ
ਸਾਧੂ ਬਿਨਾਂ ਬੁਧਿ ਉਜਲ ਨਹੀਂ ਹੋਂਦੀ ॥੩੮॥ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ
ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਗੁਰੂ ਕੌਣ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਸਲੋਕ ਕਹਿਆ ਸੋ ਤਿਸ
ਦਾ ਵੀਚਾਰ ਕਿ ਪਵਣ ਸਭਸ ਦਾ ਗੁਰੂ ਹੈ ਕਯੋਂ ਕਿ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਬ੍ਰਹਮੇ
ਨੇ ਮਨੁਖ ਦਾ ਸਰੀਰ ਉਤਪਤਿ ਕੀਤਾ ਤਬ ਸਭ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਆਪਸ
ਵਿਚ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਗੀਆਂ ਜੋ ਨੇਤ੍ਰ ਕਹਿਨ ਅਸੀਂ ਉਤਮ ਹਾਂ ਕਯੋਂ
ਜੋ ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਕੇ ਮਨ ਨੂੰ ਖਬਰ ਦੇਂਦੇ ਹਾਂ ਅਰ ਕੰਨਾਂ ਕਹਿਆ ਅਸੀਂ
ਉਤਮ ਹਾਂ ਜੋ ਸੁਣਦੇ ਅਸੀਂ ਹਾਂ ਅਰ ਰਸਨਾ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਉਤਮ
ਹਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਬੋਲਦੀ ਹਾਂ ਅਰ ਹਥਾਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਰਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ
ਤਾਂ ਤੇ ਅਸੀਂ ਉਤਮ ਹਾਂ ਅਰ ਪੈਰਾਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਟੁਰਦੇ ਹਾਂ ਅਰ
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਤੇ ਅਸੀਂ ਉਤਮ ਹਾਂ ਅਰ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਕਹਿਆ
ਅਸੀਂ ਉਤਮ ਹਾਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬ੍ਰਹਮੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜਿਸ ਬਿਨਾਂ ਸਰੀਰ ਦਾ

ਕਾਰਜ ਨਾਵਰੇ ਸੋਈ ਤੁਸਾਂ ਗੁਰੂ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਹੋਰ ਨਾਓਂ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਥਕੇ
ਰ ਕੰਮ ਚਲਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਬ ਪ੍ਰਾਨ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸਰੀਰ ਗਿਰ
ਪੜਦਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਪ੍ਰਾਣ ਸਭਸ ਦਾ ਗੁਰੂ ਹੈ ਅਰ ਸਬਦ ਬਾਣੀ ਜਿਤਨੀ
ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਣ ਵਿਚ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਸਬਦ ਸਭਸ
ਦਾ ਗੁਰੂ ਹੈ ਅਰ ਪਾਣੀ ਸਭਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ ਕਯੋਂਕਿ ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ
ਕਿਰਨਾ ਥੀ ਬਦਲਾਂ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਿਸਟ
ਕੰਭੀ ਵਸਦੀਆਂ ਹੈਂ ਜੋ ਪ੍ਰਿਥਮੇਂ ਬਨਾਸਪਤੀ ਹਰੀ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਅਰ ਚਿ
ਹ ਜਨਾਵਰ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਸੋ ਉਨਾਂ ਦੇ ਬੀਰਜ ਥੀ ਜਨਾਵਰ ਹੋਂਦੇ ਹਨ
ਅਰ ਪਸੂਆਂ ਥੀ ਪਸੂ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਮਾਨੁਖਾਂ ਥੀ ਮਾਨੁਖ ਹੋਂਦੇ ਹਨ
ਤਾਂਤੇ ਸਭਸੇ ਦਾ ਉਤਪਤ ਅਤੇ ਪਾਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨਵਾਲਾ ਜਲ ਹੈ ਸੋ ਸਭ
ਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਹੈ ਅਰ ਧਰਤੀ ਸਭਸ ਨੂੰ ਅਧਾਰ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਮਾਤਾ ਹੈ
ਅਰ ਦਿਨ ਰਾਤ ਜੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਵਨੇ ਵਾਲੇ ਦਾਈ ਦਾਇਆ ਹੈਨ ਅਰ
ਜਗਤ ਈਸਰ ਦਾ ਪੁਤ੍ਰ ਹੈ ਸੋ ਖੇਲਦਾ ਹੈ ਅਰ ਆਪਣੇ ਬੁਰੇ ਅਰ ਭ
ਲੇ ਕਰਮ ਧਰਮ ਰਾਇ ਦੇ ਹਜੂਰ ਵਾਚੀਅਨ ਗੇ ਸੋ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾ
ਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨੇੜੇ ਛੁਟਕਾਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਪਰ ਜਿਨਾਂ ਪ
ਰਮੇਸਰ ਦਾ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ਸੋ ਕਰਮਾਂ ਦੀ ਮਸਤਕ ਘਾਲ ਗਏ
ਹਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਾਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨਾਂ ਮੁਖ ਉਜਾਲਿਆਂ ਦੇ ਪਿਛੇ
ਕਈਆਂ ਦਾ ਛੁਟਕਾਰਾ ਹੋਂਦਾ ਹੈ॥ ਸੋ ਜਬ ਜਪ ਦੀ ਗੋਸਟ ਕੀਤੀ ਤਾਂ
ਸਭਨਾਂ ਸਿਧਾਂ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ॥ ਬੋਲਹੁ ਜੀ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜਪਜੀ
ਦੀ ਗੋਸਟ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਤਬ ਬਾਬਾ ਜੀ ਓਥੋਂ ਅਗੇ ਚਲੇ॥ ੦॥
ਤਬ ਬਾਬਾ ਜੀ ਬਿਆਰ ਪਰਬਤ ਤੇ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸੋ ਓਥੇ ਦੱਤ
ਤ੍ਰੇਉ ਦਾ ਆਸਨ ਸੀ ਅਰ ਦਤਾਤ੍ਰੇਉ ਸਮਾਧ ਲਾਈ ਬੈਠਾ ਸੀ ਤਬ ਬਾ
ਬਾ ਜੀ ਲਗੇ ਬੁਲਾਵਣੇ ਸੋ ਜਬ ਦਤਾਤ੍ਰੇਉ ਨ ਬੋਲਿਆ ਤਬ ਬਾਬਾ ਜੀ ਸੂ
ਖਮ ਰੂਪ ਧਾਰਕੇ ਉਸਦੇ ਸਿਰੇ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਵੇਸ ਕਰ ਗਏ ਅਰ ਆਂਦਰੋਂ

ਉਸਦੀ ਸਮਾਧ ਜਾਇ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਦਤਾਤ੍ਰਿਉ ਜਾਗਿਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਦਤਾਤ੍ਰਿ
ਉ ਨੇ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਈਹਾਂ ਤੇ ਸੰਨਿਆਸੀ ਕਾ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਕਰ
ਆਇਆ ਹੈਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਮੈਂ ਪਰਮ ਸੰਨਿਆਸੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੂੰ
ਸਾਂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਸੰਨਿਆਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਆਪਣੀ ਪੁਰੀ ਦਾ ਤਾਂ ਸੰਨਿ
ਆਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੋ ਜਬ ਲਗ ਹਉਮੈਂ ਦਾ ਸੰਨਿਆਸ ਨਾਂ ਹੋਵੈ ਤਉ
ਲਗ ਸੰਨਿਆਸੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਦੀਤਾ ਅਰ ਅਸੀਂ ਐਸੇ ਸੰਨਿਆਸੀ ਹਾਂ ਕਿ
ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਚਰਨ ਕਮਲੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਅਸਥਾਨ ਅਰ ਜਾਗਾਂ ਅਸਾਂ
ਕਾਈ ਨਹੀਂ ਰਖੀ ਸੋ ਤੇਰੀ ਭੀ ਪੁਰੀ ਦੇਖ ਕੇ ਅਸੀਂ ਚਲੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਦਤਾਤ੍ਰਿ
ਉ ਨੇ ਬਾਬੇ ਦੇ ਚਰਨ ਆਇ ਪਕੜੇ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਭੀ ਸੰਨਿਆਸ ਦਾ ਉਪਦੇਸ
ਕਰੋ ਤਾ ਤਬ ਬਾਬੇ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਇਹੁ ਜੋ ਤੂੰ ਆਪ ਨੂੰ ਦਤਾਤ੍ਰਿਉ ਜਤਾ
ਹੈ ਸੋਇ ਜੋ ਦਾਤਿਆ ਗਕਰ ਕਰਪੇ ਸੋ ਚੈਤਨ ਸਕਤ ਸਰਬ ਵਿਚ ਵਿ
ਆਪੀ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਜੋ ਉਸ ਚੈਤਨ ਸਕਤ ਨੂੰ ਪਛਾਣੈ ਗਾ ਤਬ ਤੇਰੀ ਹਉਮੈਂ
ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਦਤਾਤ੍ਰਿਉ ਨੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਗੇ
ਮੈਂ ਚਉਬੀਸ ਗੁਰੂ ਕੀਤੇ ਸਨ ਸੋ ਪਚੀਸਵਾਂ ਗੁਰੂ ਹੁਣ ਤੂੰ ਮਿਲਿਆ
ਹੈਂ ਪਰ ਸਿਰ ਗੁਰੂਆਂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਤੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈਂ ॥ ਤਬ ਬਾਬਾ ਜੀ
ਉਥੋਂ ਤੁਰ ਕੇ ਅਗੇ ਗਏ ਸੋ ਅਲਲਾਗੀ ਨਗਰੇ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭਏ ਤਾਂ ਫਿ
ਰ ਉਥੇ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਭਗਤਿ ਆਚਰਨੀ ਲਗਾ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਇਸ
ਪੁਰੀ ਦੇ ਲੋਕ ਕੌਨ ਹਨ ਤਾਂ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋ ਵਿਸਨ ਦੇ ਉਪਾ
ਸਕੀ ਹੈਨ ਅਰ ਜਿਨਕੇ ਜੋਤ ਮਈ ਸਰੀਰ ਹਨ ਅਤੇ ਜਬ ਮਹਾਂ ਪ੍ਰਲੈ ਹੋ
ਤੀ ਹੈ ਤਉ ਭੀ ਇਸ ਪੁਰੀ ਕੇ ਖੇਦ ਨਹੀਂ ਹੋਤਾ ਅਤਾਂ ਫਿਰ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਨੇ ਪੁ
ਛਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਕਹੋ ਤਬ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਸਾਡਾ ਨਾਮ
ਨਾਨਕ ਹੈ ਪਰ ਤੁਧ ਜੋ ਨਾਰਦ ਤੇ ਸੁਨ ਕੇ ਰਾਮ ਦਾ ਨਾਮ ਦ੍ਰਿੜ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਹੀ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਨੂੰ ਆਏ ਹਾਂ ਅਰ ਅਸੀਂ ਭੀ ਨਾਮ ਦੇ ਉਪਾਸਕ ਹਾਂ
ਤਾਂ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਪੁਛਿਆ ਨਾਮ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮੁ ਕਿਆ ਹੈ ਅਰ ਨਾਮ ਦਾ ਰੂਪ ਕਿ

੩੯੨ ਆ ਹੈ ਅਰ ਨਾਮ ਦਾ ਫਲ ਕਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਨਾਮ ਦਾ
ਜੋ ਪੇਡ਼ ਹੈ ਸੋ ਜਗਤ ਵੱਲੋਂ ਵੈਰਾਗ ਅਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਦਾ ਮੇਲ ਅਰ
ਨਾਮ ਦਾ ਜੋ ਫੁਲ ਹੈ ਸੋ ਭਾਉ ਅਰ ਭਗਤ ਅਰ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਧਿਆ
ਨ ਅਰ ਨਾਮ ਕਾ ਜੋ ਫਲ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਕਿਹਨਹੀਂ ਇਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੀ ਹੈ
ਤੋ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਗੇ ਭੀ ਨਾਰਦ ਥੀਂ ਏਵੇਂ ਸੁਣਿਆ ਸੀ ਅਰ
ਅਜ ਵਿਚ ਭੀ ਅਨਭਵ ਕਰਕੇ ਏਹੋ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਤੁਸਾਡੇ
ਦਰਸਨ ਕਰਕੈ ਅਤੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਈ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਪ੍ਰਹਲਾਦ
ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੈ ਧ੍ਰੂ ਭਗਤ ਦੀ ਪੁਰੀ ਨੂੰ ਗਏ ਸੋ ਧ੍ਰੂ ਭਗਤ ਦੀ
ਪੁਰੀ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸਚਖੰਡ ਦੇ ਸਾਮਨੇ ਹੈ ਅਰ ਬੈਕੁੰਠ ਧਾਮ ਦੇ ਨਿਕਟ
ਹੀ ਹੈ ਪਰ ਧ੍ਰੂ ਅਗੇ ਵਿਸਨ ਜੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਲਗਾਈ ਬੈਠਾ ਸੀ
ਜੋ ਜਬ ਬਾਬਾ ਜੀ ਜਾਇ ਬੈਠੇ ਤਾਂ ਧ੍ਰੂ ਦੀ ਸਮਾਧ ਖੁਲ ਗਈ ਅਤੇ
ਜੋ ਵੇਖੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਵਿਸਨ ਦਾ ਮੈਂ ਧਿਆਨ ਕਰਦਾ ਸਾਂ ਸੋ ਮੇਰੇ ਦ੍ਰਿਸਟ
ਅਗੋਚਰ ਬੈਠਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧ੍ਰੂ ਨੇ ਅਸਟਾਂਗ ਡੰਡਉਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਹਿ
ਆ ਕਿ ਅਜ ਅਸਾਡੇ ਬਡੇ ਭਾਗ ਹਨ ਜੋ ਅਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਤਖ ਦਰਸਨ ਦਿ
ਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਤੇਰੇ ਉਪਦੇਸ ਵਾਸਤੇ ਅਸੀਂ ਇਥੇ ਆਏ
ਹਾਂ ਅਰ ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਪੁਛਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਤੂੰ ਜੋ ਵੈਕੁੰਠ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਰਹਿੰਦਾ
ਹੈਂ ਅਤੇ ਅਸਾਡੇ ਵਿਸਨ ਰੂਪ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ਸੋ ਤੂੰ ਵਿਸਨ
ਅਰ ਵੈਕੁੰਠ ਸਰਗੁਣ ਜਾਣਤਾ ਹੈਂ ਕਿ ਨਿਰਗੁਣ ਜਾਣਤਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਧ੍ਰੂ
ਹ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਨਿਰਗੁਣ ਜਾਣਤਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ
ਇਹ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਸਰਗੁਣ ਰੂਪ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਇਹ ਵੈਕੁੰਠ ਭੀ ਲੈ ਹੋ ਜਾਵ
ਣਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਜੋ ਚੈਤਨ ਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੁਝ ਮੈਂ ਭੀ ਅਰ ਮੁਝ ਮੈਂ ਭੀ ਅ
ਰ ਵੈਕੁੰਠ ਮੈਂ ਭੀ ਅਰ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਮੈਂ ਭੀ ਏਕ ਰਹੀ ਹੈ ਅਰ ਸਜਾਤੀ
ਵਿਜਾਤੀ ਸੁਗਾਤਿ ਤੀਨ ਭੇਦਾਂ ਥੀਂ ਰਹਿਤ ਹੈ ਸੋ ਸਜਾਤੀ ਕਹੀਏ ਮਨੁਖ
ਪਾਸ ਮਨੁਖ ਹੋਵੈ ਅਤੇ ਵਿਜਾਤੀ ਕਹੀਏ ਜੈਸੇ ਮਨੁਖ ਪਾਸ ਬ੍ਰਿਛ

ਵ੍ਰਿਹੁ ਹੋਵੈ ਅਰ ਮੁਕਤ ਕਹੀਦੇ ਜੋ ਅਗੇ ਹੋਵਨ ਸੋ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਤਰ ਧਿਆਨ ਕਰ ਵੇਖੈ ਕਿ ਤੇਰੇ ਅੰਤਰ ਹੀ ਸਭ ਕੁਛ ਹੈ॥ ॥ਸਭ ਕਿਛੁ ਘਰ ਮਹਿ ਬਾਹਰਿ ਨਾਹੀ॥ਬਾਹਰਿ ਟੋਲੈ ਸੋ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਹੀ॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਧ੍ਰੂ ਭਗਤ ਧਿਆਨ ਕਰ ਦੇਖੇ ਤਾਂ ਕਿਆ ਦੇਖੈ ਜੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰੀ ਬੈਠੇ ਹਨ ਤਾਂ ਧ੍ਰੂ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਓਹ ਸਰੂਪ ਕੀ ਦਿਖਲਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਰੂਪ ਕੀ ਦਿਖਲਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਲਜੁਗ ਦੇ ਉਧਾਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਮਾਨਸੀ ਸਰੂਪ ਧਾਰ ਕੇ ਗਏ ਸੇ ਸੋ ਕਿਤਨਿਆਂ ਕਾ ਗੋਸਟਾਂ ਕਰਕੇ ਉਧਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਉਰ ਸੇਖ ਜੋ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਤਿਨਾ ਦਾ ਸਬਦ ਨੂੰ ਸੁਨਕੇ ਉਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰ ਸਬਦ ਨੂੰ ਸੁਣਕੇ ਸਤਗੁਣ ਨਿਰਗੁਣ ਨੂੰ ਇਕ ਰੂਪ ਜਾਣਨਗੇ ਅਤੇ ਜੋ ਨਾਮ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਦਾ ਭੀ ਉਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਬ ਹਮ ਵਿਸਨ ਕੇ ਦਰਸਨ ਨੂੰ ਚਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਵਿਸਨ ਨੂੰ ਕਲਜੁਗ ਦੀ ਸਾਰੀ ਵਰਤਾ ਕਰਕੈ ਅਰ ਆਗਿਆ ਲੈਕਰ ਫੇਰ ਮਾਤਲੋਕ ਨੂੰ ਜਾਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਧ੍ਰੂ ਨੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਗੇ ਮੈਂ ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਰਾਲਾ ਜਾਣਦਾ ਸਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸਨ ਨੂੰ ਨਿਰਾਲਾ ਜਾਣਦਾ ਸਾਂ ਪਰ ਹੁਣ ਤੁਸਾਡੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਅਭੇਦ ਹੀ ਨਜਰ ਆਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਉਥੋਂ ਵੈਕੁੰਠ ਧਾਮ ਨੂੰ ਗਏ॥ਸੋ ਜੈਸੇ ਮਸਾਲ ਅਗਨ ਕੁੰਡ ਮੇਂ ਜਾਇ ਕੇ ਇਕਠੀ ਹੋਵੈ ਤੈਸੇ ਵਿਸਨ ਕੇ ਸਰੂਪ ਮੇਂ ਜਾਇ ਲੀਨ ਹੂਏ ਤਾਂ ਵਿਸਨ ਪੁਛਿਆ ਜੋ ਕਰਤਾਰ ਆਏ ਹੋ ਕਿ ਕਿਛੁ ਗਤਿ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਤੁਮ ਨਕੂਟੇ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਸਤਨਾਮ ਕਾ ਚਕ੍ਰ ਫੇਰ ਆਇਆ ਹਾਂ ਅਰ ਚਉਥੀ ਪਸ ਚਮਕੀ ਕਿਰਤ ਗਹਿਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉਥੇ ਮਲੇਛਾਂ ਵਿਚ ਤੁਸਾਂ ਆਪਣੀ ਜੋਤ ਰਖ ਦਿਤੀ ਹੈ ਅਰ ਓਹ ਗਊ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦੇ ਦੋਖੀ ਹੋਏ ਹਨ ਅ

ਰਹਿੰਦੂਆਂ ਕੇ ਤਟ ਤੀਰਥ ਸਭ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਹਦੇ ਹਨ
ਜੋ ਇਹ ਬੁਤ ਪ੍ਰਸਤ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪ ਮਕੇ ਅਰ ਮਦੀਨੇ ਦੀਆਂ ਦੀਵ
ਰਾਂ ਅਰ ਕਬਰਾਂ ਜੋ ਹੈਨ ਸੋ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਘਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ
ਉਨਾਂ ਦੀ ਹੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਆਪ ਨੂੰ ਓਹ ਸੰਗ ਪ੍ਰਸਤ ਨਹੀ ਜਾਣਦੇ
ਅਤੇ ਆਪ ਭੀ ਪਥਰਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੇ ਤੂ ਸਾਡੀ ਆਗਿ
ਆ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਮਕੇ ਮਦੀਨੇ ਜਾਇ ਕਰ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਸਤਨਾਮ ਦਾ ਉਪਦੇ
ਸ ਕਰਕੇ ਫੇਰ ਆਵਾਂ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਤੇਰੇ ਅਰ ਮੇਰੇ ਮੈਂ ਭੇਦ
ਕਿਛੁ ਨਹੀਂ ਅਰ ਚਾਰ ਵੇਦ ਮੈਂ ਅਗੇ ਬ੍ਰਹਮੇ ਨੂੰ ਦਿਤੇ ਹਨ ਪਰ ਕਲਜੁ
ਗ ਦੇ ਜੋ ਜੀਅ ਹੈਨ ਕੂੜ ਕੁਸਤ ਕਰਕੇ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਦਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਭੂ
ਲ ਗਈ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਜਾਇ ਕੇ ਪੰਜਮਾਂ ਵੇਦ ਨਾਮ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਦਾ ਤੂੰ
ਖਾਖ੍ਹਾਣੀ ਦੁਆਰੇ ਜਾਇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਜੋ ਕਲਜੁਗ ਦੇ ਜੀਆਂ ਦਾ ਉਧ
ਰ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੁਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ
ਨਾਲ ਸਭ ਕਾਰਜ ਹੋਵਨਗੇ ਸੋ ਜੈਸੇ ਕੁੰਡ ਸੇ ਮਸਾਲ ਕੀ ਜੋਤ ਬਾ
ਹਰ ਨਿਕਸਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਬਾਬਾ ਬਾਹਰ ਆਇਆ ਅਰ ਫੇਰ ਕਾਗਭਸੁੰਡ
ਦੇ ਆਸਣ ਤੇ ਆਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਤਾਂ ਬਾਲਾ ਅਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਅਰ
ਕਾਗਭਸੁੰਡ ਸਭ ਰਖੀਸਰਾਂ ਸਮੇਤ ਆਇ ਚਰਨੀ ਲਗੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ
ਪੁਛਿਆ ਹੇ ਬਾਲਾ ਮਰਦਾਨਾ ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਓਨ ਕਹਿਆ ਕਿ
ਤੁਸਾਡੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੈ ਕੀਰਤਨ ਗਾਂਵਦੇ ਸੁਣਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਪਰ ਤੁਸਾ
ਡਾ ਧਿਆਨ ਰਹਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕੇਹੜੀ ਪੁਰੀ ਨੂੰ ਗਏ ਹੈਨ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇ
ਆ ਕਿ ਤੁਸਾਨੂੰ ਸਭੇ ਪੁਰੀਆਂ ਇਥੇ ਹੀ ਦਿਖਾਇ ਦਈਦੇ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ
ਆਖਿਆ ਜੀ ਤੁਸਾਡੀ ਸਭ ਦਾਇਆ ਹੈ ਤਬ ਫਿਰ ਬਾਬੇ ਨੇ ਉਬਾਸੀ
ਲਈ ਤਾਂ ਬਾਲਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਦੋਵੈਂ ਬਾਬੇ ਦੇ ਉਦਰ ਵਿਚ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪ
ਤ ਭਏ ਸੋ ਜਾਇ ਕਰ ਕਿਆ ਵੇਖਣ ਕਿ ਵਿਚ ਹੀ ਪੁਰੀਆਂ ਅਰ ਆ
ਕਾਸ ਅਰ ਸਮੁੰਦਰ ਸਭ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਨਜਰ ਆਵੈ ਅਰ ਬਹੁਤੀਆਂ ਹੀ

ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪੁਰੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ ਅਰ ਮਨੁਖਾਂ ਦੀਆਂ ਪੁਰੀਆਂ ਦੇ
ਖੀਆਂ ਅਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਦੇਖੇ ਸੋ ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਤੱਕ ਭੁਉਂਦੇ ਰਹੇ ਤਾਂ
ਫੇਰ ਮਰਦਾਨਾ ਤੇ ਬਾਲਾ ਲਗੇ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਾਬੇ ਜੀ ਦਾ
ਦਰਸਨ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਫੇਰ ਉਬਾਸੀ ਲਈ ਅਰ ਦੋਨੋ ਬਾਹਰ
ਆਪਣੇ ਸੋ ਫਿਰ ਆ ਕਰ ਵੇਖਣ ਤਾਂ ਕਿਆ ਵੇਖਣ ਜੋ ਬਾਬਾ ਜੀ ਬੈਠੇ
ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਗਭੁਸੁੰਡ ਭੀ ਬੈਠਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੋਨੋਂ ਨੇ ਬਾਬੇ ਦੇ ਅਗੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿ
ਆ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਹੇ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਅਸੀਂ ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਭੁਉਂਦੇ
ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜੋ ਏਥੇ ਅਸੀਂ ਦੇਖਨੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਏਹੋ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁ
ਣੇ ਅਸੀਂ ਦਰਸਨ ਨੂੰ ਗਏ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹੁਣੇ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਆ ਕੇ ਬੈਠੇ ਹੋ ਤਾਂ ਬਚ
ਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਹ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਮਾਇਆ ਦੀ ਲੀਲਾ ਲਖੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂ
ਦੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਮਰਦਾਨਾਂ ਅਤੇ ਬਾਲਾ ਅਖੀਆਂ ਮੀਟੋ ਤਾਂ
ਉਨਾਂ ਅਖੀਆਂ ਮੀਟੀਆਂ ਅਤੇ ਜਦ ਅਖੀਆਂ ਖੋਲ ਕੇ ਦੇਖਣ ਤਾਂ ਕਿਆ
ਦੇਖਨ ਜੋ ਅਸੀਂ ਜੰਮੂ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਹੇ ਬਾਲਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ
ਏਥੇ ਜੋ ਜਾਗਾਂ ਹੈ ਸੋ ਜਾਮਵੰਤ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਤ੍ਰੇਤੇ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਚੰਦ ਜੀ ਨਾਲ ਹੋ
ਇਆ ਹੈ ਸੋ ਏਥੇ ਉਸ ਦੀ ਗੁਫ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਜੰਮੂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਬਾਬੇ
ਜੀ ਦੀ ਚਰਨੀਆਂ ਲਗਾ ਅਤੇ ਫੇਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰੀ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਉਪਦੇ
ਸ ਕਰੋ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਧਰਮ ਦਾ ਨਿਆਉ ਕਰਨਾ ਅਰ ਜਗਤ
ਨੂੰ ਸੁਪਨੇ ਦੀ ਨਿਆਈ ਅਸਤ ਜਾਣਨਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਈਆਂ ਧਾਰਾਂ ਦਾ ਤਿ
ਲਕ ਤੂੰ ਹੀ ਲਏਂਗਾ ਤੇ ਸਤਨਾਮ ਦਾ ਜਾਪ ਜਪਣਾ ਸੋ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ
ਦੇਕਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਰਾਵੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਜਾਇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਸਦਾ ਉਥੇ ਤ
ਪੁ ਕਰਨ ਤਬ ਬਾਲੇ ਅਤੇ ਮਰਦਾਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੀ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾ
ਜ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਬਚਨ ਕਰੋ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਘਰ ਵਲ ਮਿਲ ਆਵੀਏ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇ
ਆ ਕਾਹਲੇ ਨਾ ਹੋਵੋ ਸੋ ਜਬ ਕੁਝ ਕਾਲ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਦੋਦਾ ਇਕ ਜਿ
ਮੀਂਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਰ ਉਸ ਦੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਇਕ ਵੇਲੇ ਰੋਜ ਬਾਬਾ ਜੀ ਪਾਸ

ਦੁਧ ਆਣ ਪਹੁਚਾਂਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਕ ਦਿਨ ਦੌਂਦ ਉਸਦੇ ਪਿਛੋਂ ਲਗ ਆ
ਇਆ ਅਰ ਬਾਬੇ ਜੀ ਨੇ ਸਦ ਕੇ ਆਖਿਆ ਏ ਦੌਂਦਿਆ ਤੂੰ ਕੀ ਵੇਖਣ ਆ
ਇਆਂ ਹੈਂ ਕੌਏ ਕਿ ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਰ ਪੁਰਖ ਕਾ ਭੇਦ ਕਿਛ ਨਾਹੀਂ
ਜੋ ਸਭ ਪਰਮਾਤਮਾ ਰੂਪ ਜਾਣਦੇ ਹੈਂ ਤੇ ਜੇ ਕਰ ਦੁਧ ਵਾਸਤੇ ਆਇਆ ਹੈਂ
ਤਾਂ ਇਹ ਨਦੀ ਸਾਰੀ ਦੁਧ ਦੀ ਪਈ ਵਹਿੰਦੀ ਹੈ ਸੋ ਜਿਤਨਾ ਪੀ ਸਕਦਾ ਹੈਂ
ਪੀ ਲੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਦੌਂਦ ਨਦੀ ਵਿਚੋਂ ਲਗਾ ਦੁਧ ਪੀਵਣ ਸੋ ਜਦ ਪੀਤਾ ਤਾਂ ਕੀ
ਆ ਵੇਖੇ ਜੋ ਮਹਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੁਆਦ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਦੌਂਦੇ ਨੇ ਗਲ ਵਿਚ ਪਲਾ
ਪਾਇ ਕੇ ਆਇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ
ਦੌਂਦਿਆ ਕੁਛ ਮੰਗ ਤਾਂ ਦੌਂਦੇ
ਕਹਿਆ ਜੀ ਮੈਂ ਦੁਧ ਪੁਤ੍ਰ

ਕਰ ਭਰਪੂਰ ਹੋਵਾਂ ਤਾਂ ਬਚ
ਨ ਹੋਇਆ ਕੁਛ ਹੋਰ ਮੰਗ
ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਆਖਿਆ ਜੀ
ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਮੈਂ ਏਹੋ ਮੰ
ਗਨਾਂ ਹਾਂ ਸੋ ਜਦ ਤਿਨ ਵੇਰੀਂ ਉਸ ਨੇ ਏਹੋ ਹੀ ਮੰਗਿਆ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇ
ਆ ਜਾਹ ਤੂੰ ਦੁਧ ਪੁਤ੍ਰ ਕਰ ਭਰਪੂਰ ਹੋਵੇਂਗਾ ਪਰ ਸਚ ਕਮਾਵਣਾਂ ਤਾਂ ਉਸ
ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਸੋ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਸਦੀਵ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੇ ਰਹਿਨ ਅਰ
ਸਭ ਲੋਕ ਉਥੇ ਦਰਸਨ ਨੂੰ ਆਵਣ ਤਾਂ ਫਿਰ । ਇਕ ਕਰੋੜੀ ਆ ਪਾਤਿਸਾ
ਹ ਦਾ ਕੋਕਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਅਰ ਪਾਤਿਸਾਹ ਦੀ ਵਲੋਂ ਉਹ ਪਰਗਣੇ ਦਾ ਠ
ਣੇਦਾਰ ਸੀ ਸੋ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਖਬਰ ਸੁਣੀ ਕਿ ਇਕ ਫਕੀਰ ਨਦੀ ਪਰ ਆ
ਇਆ ਹੈ ਅਰ ਪਿੰਡਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖ ਬਾਲਕ ਬਹੁਤ ਜਾਂਦੇ ਹ
ਨ ਅਰ ਸਦੀਵ ਮੇਲਾ ਲਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਸੁਨ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਦਿਲ ਵਿ
ਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਜਾਦੂਗੀਰ ਹੋਣਾ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਲਈ ਏ ਉਸ ਦਾ ਕੋ
ਈ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਸੋ ਐਸੀ ਬਾਤ ਦਿਲ ਵਿਚ ਸੋਚ

ਕਰ ਆਪਨੇ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਛੇਤੀ ਘੋੜੀ ਲਿਆਓ ਮੈਂ ਅਬੀ ਉਸ ਫਕੀਰ ਕੋ ਉਠਾਇ ਆਵਤਾ ਹੋਂ ਸੋ ਜਦ ਘੋੜੀ ਤੇ ਚੜਿਆ ਅਰ ਬਾਬੇ ਵਿਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਘੋੜੀ ਉਪਰੋਂ ਡਿਗ ਪਾਇਆ ਅਰ ਟੰਗ ਭੁਜ ਗਈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੁੜ ਆਇਆ ਤੇ ਕਿਤਨੇ ਦਿਨ ਇਲਾਜ ਹੀ ਕਰਾਵਤਾ ਰਹਿਆ ਸੋ ਜਦ ਤੁਰਨ ਫਿਰਨ ਲਗਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਰ ਕੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਵਲ ਗਇਆ ਸੋ ਜਦ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚਾ ਤਾਂ ਅਖੀਓਂ ਅੰਨਾ ਹੋਇ ਗਇਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਭਾਈ ਨਕਰ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸਚਾ ਮਾਲੂਮ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਤੂੰ ਸੁਧ ਭਾਵਨੀ ਨਾਲ ਜਾਵੇਂਗਾ ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਕਾਰਜ ਸਵਰੇਗਾ ਅਤੇ ਦਰਸਨ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਸੁਧ ਭਾਵਨੀ ਕਰਕੇ ਅਰ ਨੰਗੀ ਪੈਰੀਂ ਤੁਰ ਕੇ ਗਇਆ ਅਰ ਬਾਬੇ ਜੀ ਕੇ ਜਾਇ ਕਰ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਪਰਸੰਨ ਹੋਏ ਅਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹਿਆ ਕੁਛ ਮੰਗ ਤਾਂ ਉਸ ਆਖਿਆ ਹੇ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਮੈਂ ਏਹੋ ਹੀ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸਾਡਾ ਇਥੇ ਹੀ ਨਿਵਾਸ ਹੋਵੇ ਅਰ ਇਥੇ ਮੈਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਂਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਆਪਨੇ ਨਾਮ ਦਾ ਚੱਕ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਬਨਾਵੋ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਨਵਖੰਡ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸਾਡੀ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਅਸਾਂ ਥੋੜੀ ਜੇਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਆ ਕਰਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆਖਿਆ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਤੁਸੀਂ ਸ੍ਰੀਚੰਦ ਨੂੰ ਅਰ ਲਖਮੀ ਦਾਸ ਨੂੰ ਇਥੇ ਰਖੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਹੇ ਬਾਲਾ ਤੂੰ ਜਾਇ ਕਰ ਸ੍ਰੀਚੰਦ ਨੂੰ ਅਰ ਲਖਮੀ ਦਾਸ ਨੂੰ ਇਥੇ ਲੈ ਆਉ ਅਤੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਟਬਰ ਨੂੰ ਇਥੇ ਲੈ ਆਉ ਤਾਂ ਦੋਨੋਂ ਵਿਦਾ ਕੀਤੇ ਸੋ ਦੋਨੋਂ ਬਾਲਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਜਾਇ ਕਰ ਪਿਤਾ ਕਾਲੂ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਦੇ ਚਰਨ ਤੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਪੁਛਿਆ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਕਿਥੇ ਹਨ ਤਬ ਬਾਲੇ ਕਹਿਆ ਬਾਬਾ ਜੀ ਰਾਵੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਪਰ ਹਨ ਅਰ ਤੁਸਾਨੂੰ ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਨੇ ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਕੇ ਸਨਬੰਧੀਆਂ ਸਮੇਤ ਉਥੇ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਦਰਸਨ ਦੇਵੋ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਆਖਿਆ ਅਜ ਸਾਡੇ ਵਡੇ ਭਾਗ ਹਨ ਜੋ ਫਿਰ ਕਾਲੂ ਨੇ ਗਡੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ

ਆਂ ਅਰ ਤੁਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਫੇਰ ਕਾਲੂ ਦਾ ਤੁਰਨਾ ਸੁਣਕਰ ਰਾਇ ਬੁਲਾਰ ਕਾਲੂ ਦੇ ਘਰ ਆਇਆ ਅਰ ਆਇਕਰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਏਥੇ ਬੈਠੇ ਸੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਉਡੀਕ ਸੀ ਜੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਦਰਸਨ ਹੋਸੀ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਥੇ ਹੀ ਰਹੋ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਅਸੀ ਉਸਦੇ ਦਰਸਨ ਫੇਰ ਨਹੀ ਸਕਦੇ ਅਰ ਹੇ ਰਾਇ ਜੀ ਜਿਹੈ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਪੁਤ੍ਰ ਪਰ ਮੈ ਉ ਸਾਨੂੰ ਗੁਰੂ ਪਰਮੇਸਰ ਕਰ ਜਾਨਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਫੇਰ ਕਾਲੂ ਵਿਦਿਆ ਤਿਆਰ ਹੋਕੇ ਤੁਰਿਆ ਅਰ ਮਰਦਾਨਾ ਆਪਣੇ ਸਾਨ ਬੀਬੀਆਂ ਪਾਸ ਗਇਆ ਅਰ ਜਾਇਕੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਆਦਮੀ ਰਾਵੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਉਤੇ ਸਦ ਭੇਜੇ ਹਨ ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਭੀ ਛੇਤੀ ਚਲੋ ਤਾਂ ਉਨ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀ ਤਾਂ ਠਹਰ ਨਹੀ ਬੈਠਦੇ ਸੋ ਅਸਾਨੂੰ ਘਰੋਂ ਕਢਕੇ ਬਾਹਰ

ਸੁਟ ਜਾਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਅਸੀਂ ਤੁਸਾਡੇ ਨਾਲ ਨਹੀ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨਾ ਜਵਾਬ ਲੈਕਰ ਕਾਲੂ ਨੂੰ ਆਇ ਮਿਲਿਆ ਸੋ ਫਿਰ ਸਭੇ ਰਲਕੇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਰਾਵੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਉਪਰ ਆਇ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਕਾਲੂ ਤੇ ਮਾਤਾ ਅਗੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਨੇ ਗਲ ਨਾਲ ਲਾਇਆ ਅਰ ਮਾਤਾ ਭੀ ਗਲ ਨਾਲ ਲਾਇਆ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਜ ਅਸਾਡੇ ਪੂਰਨ ਭਾਗ ਹਨ ਜੋ ਤੁਸਾਡਾ ਦਰਸਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਅਸੀਂ ਆਪਦੇ ਦਰਸਨ ਵਾਸਤੇ ਘਰ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕਿਰਸਾਣੀ ਛਡਕੇ ਆਏ ਹਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਸਭ ਪਰਵਾਰ ਭੀ ਤਿਆਰ ਆਏ ਹਾਂ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਇਕ ਸਬਦ ਸ੍ਰੀਰਾਗ ਵਿਚ ਬੋਲਿਆ ਸ੍ਰੀਰਾਗ ਮਹਲਾ ੧

ਇਹੁ ਤਨੁ ਧਰਤੀ ਬੀਜ ਕਰਮਾ ਕਰੋ ਸਲਲ ਆਪਾਉ ਸਾਰਿੰਗਪਾਣੀ ॥
ਮਨੁ ਕਿਰਸਾਨ ਹਰਿ ਰਿਦੈ ਜੰਮਾਇ ਲੈ ਇਉ ਪਾਵਸਿ ਪਦੁ ਨਿਰਬਾਣੀ ॥੧
ਕਾਹੇ ਗਰਬਸਿ ਮੂੜੇ ਮਾਇਆ ॥ ਪਿਤ ਸੁਤੋ ਸਗਲ ਕਾਲਤ੍ਰ ਮਾਤਾ ਤੇਰੇ ਹੋ
ਹਿ ਨ ਅੰਤਿ ਸਖਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਬਿਖੈ ਬਿਕਾਰ ਦੁਸਟ ਕਿਰਖਾ
ਕਰੇ ਇਨ ਤਜਿ ਆਤਮੈ ਹੋਇ ਧਿਆਈ ॥ ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਹੋਹਿ ਜਬ
ਰਾਖੇ ਕਮਲੁ ਬਿਗਸੈ ਮਧੁ ਆਸ੍ਰਮਾਈ ॥੨॥ ਬੀਸ ਸਪਤਾਹਰੋ ਬਾਸ
ਰੋ ਸੰਗ੍ਰਹੈ ਤੀਨ ਖੋੜਾ ਨਿਤ ਕਾਲੁ ਸਾਰੈ ॥ ਦਸ ਅਠਾਰ ਮੈ ਅਪਰੰਪਰੋ ਚੀ
ਨੈ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਇਵ ਏਕੁ ਤਾਰੈ ॥੩॥ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹੇ ਪਿਤਾ ਜੀ
ਇਸ ਤਨ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਧਰਤੀ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸੁਭ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਬੀਜ ਪਾਵੋ ਅਰ
ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਜਲ ਦੇਵੋ ਅਰ ਮਨ ਨੂੰ ਕਿਰਸਾਣ ਕਰੋ ਅਰ ਮਹਾ
ਰਾਜ ਦੇ ਜੋ ਚਰਨਾਂ ਧਿਆਨ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਦੇ ਵਿਚ ਜਮਾਵੋ ਸੋ ਇਸ ਪ੍ਰ
ਕਾਰ ਤੁਸੀਂ ਮੁਕਤਿ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੋ ਅਰ ਮਾਇਆ ਨੂੰ ਝੂਠੀ ਜਾਣ ਕੇ ਇ
ਸ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰੋ ਕ੍ਯੋਂਕਿ ਪਿਤਾ ਪੁਤ੍ਰ ਮਾਤਾ ਅਰ ਹੋਰ ਕੁਟੰਬੀ ਜਿਤਨੇ
ਹਨ ਸੋ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਹੀਂ ਨਿਭਣੇ ਅਰ ਵਿਖਿਆਂ ਦੇ ਜੋ ਭੋਗ ਹੈਨ ਕ
ਮ ਕ੍ਰੋਧ ਆਦਿਕ ਸੋ ਏਹ ਦੁਸ਼ਟ ਹਨ ਤਾਂਤੇ ਇਨਕਾ ਤਿਆਗ ਕਰੋ ਅਰ
ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮੁ ਆਪਣੀ ਖੇਤੀ ਕੇ ਲੀਏ ਰਾਖੇ ਬਣਾਓ ਸੋ ਤਦ ਤੁਹਾਡਾ
ਕਵਲ ਵਿਗਸੇਗਾ ਅਰ ਮਨ ਤੁਸਾਡਾ ਆਪਣੇ ਆਸ੍ਰਮ ਵਿਚ ਆਵੇ
ਗਾ ਅਰ ਏਹ ਸਤਾਈ ਅੰਤਤਾਂ ਦਾ ਜੋ ਸਰੀਰ ਹੈ ਅਰ ਸਤਾਈ ਜੋ ਨਿ
ਛਤ੍ਰ ਹੈਨ ਤਿਨਾਂ ਵਿਚ ਅਰ ਜੋ ਤ੍ਰੈਗੁਣ ਹਨ ਕਿ ਜਾਗ੍ਰਤ ਅਰ ਸੁਪਨਾ ਅ
ਰ ਸਖੋਪਤ ਸੋ ਤਿਨਾਂ ਵਿਚ ਆਰਜਾ ਪਈ ਬੀਤਦੀ ਹੈ ਅਰ ਨਿਤ ਕਾ
ਲ ਪਾਇਆ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਤੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੂੰ ਚੀਨੋਂਗੇ ਤਾਂ
ਵਾਹਗੁਰੂ ਤੁਸਾਡਾ ਉਧਾਰ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਮਾਤਾ ਬੋਲੀ ਕਿ ਬੱਚਾ ਤੇਰੀ
ਕਿਰਪਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਤਦ ਅਸੀਂ ਆਤਮਾਂ ਨੂੰ ਚੀਨੀਏ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ
ਹੇ ਮਾਤਾ ਇਹ ਜੋ ਅਸੁਭ ਕਰਮਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਸਨਾ ਹੈਨ ਅਰ ਰਾਗ

ਦ੍ਵੈਖ ਆਦਿਕਾਂ ਨੇ ਮਨ ਨੂੰ ਮੈਲਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸੋ ਜੈਸੇ ਪਾਵਸ ਮੇਂ ਮੇਘ
ਵਰਸਤੇ ਹੈਂ ਤੋ ਅਕਾਸ ਨਿਰਮਲ ਨਹੀਂ ਰਹਿਤਾ ਅਰ ਸਰਤ ਕਾਲ ਮੇਂ ਆ
ਕਾਸ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਆਵਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜਬ ਮਨ ਸੇ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਮਿਟਤੇ ਹੈਂ ਤ
ਬ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋ ਆਵਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਗਿਆਨ ਕਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਈਤਾ
ਹੈ ॥ ਤਾਂ ਮਾਤਾ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਮਨ ਸੇ ਕਿਸੈ ਕਰ ਦੂਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ
ਕਹਿਆ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਨੂੰ ਆਪਣਾਂ ਸਤ੍ਰੂ ਜਾਣੀਦੇ ਜੈਸੇ ਨਿਰਮਲ ਜਲ ਤੇ
ਮੈਲਾ ਜਲ ਦਰਪਨ ਦੀ ਜੋਤਿ ਨੂੰ ਘਟਾਂਵਦਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਮਨ ਨੂੰ ਮੈਲਾ
ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਬ ਸਰਬ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ ਜੋਤਿ ਜਾਣੀਦੇ ਤਾਂ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ
ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਫਿਰ ਗਿਆਨ ਵਿਦੇ ਅਧਿਕਾਰਿਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਬੋ
ਲਿਆ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਕਾਲ ਕੇ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਠਹਿਰੇ ਹੋਏ ਹਨ ਸੋ ਉਹ ਕਿ
ਸੈ ਕਰ ਮਿਟਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਈਸਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਅਨਿੰਨ
ਹੋਕੇ ਕਰੇ ਤੇ ਈਸਰ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਦ੍ਰਿੜ ਹੋ ਕਰ ਕਰੇ ਤਾਂ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ
ਮਿਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਾਲੂ ਕਹਿਆ
ਕਿ ਅਗਿਆਨ ਅਰ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਅਨੇਕਾਂ ਜਨਮਾਂ ਦਾ ਚਲਿਆ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ
ਗਿਆਨ ਤਾਂ ਹੁਣ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਤੇ ਗਿਆਨ ਇਤਨੇ ਜ
ਨਮਾਂ ਦੇ ਅਗਿਆਨ ਕੋ ਕਿਸੈ ਕਰ ਮਿਟਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਇਕ
ਰਾਜੇ ਦਾ ਮੇਢਾ ਬਹੁਤਾ ਚਿਰ ਦਾ ਰਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਰ ਸਾਰੇ ਦੇਸ ਦੇ ਮੇ
ਢੇ ਉਸ ਨੇ ਜਿਤੇ ਸਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਕ ਸਾਧ ਓਨਾ ਜੈਸਾ ਮੇਢਾ ਲਿਆਇਆ
ਅਰ ਰਾਜੇ ਨੇ ਉਸ ਸਾਧ ਕੋ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਮੇਢੇ ਨਾਲ ਅਪਨਾ ਮੇਢਾ ਲ
ੜਾਵਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਧ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੇ ਕਰ ਇਕ ਬਰਸ ਆਪਣੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਮੇ
ਢੇ ਦਾ ਅਹਾਰ ਮੇਰੇ ਅਖਤਿਆਰ ਰਖੋਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਲੜਾਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਰਾਜੇ ਨੇ
ਇਕ ਬਰਸ ਦੁਹਾਂ ਮੇਢਿਆਂ ਦਾ ਅਹਾਰ ਉਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਤਿਸ ਨੇ
ਫਿਰ ਇਹ ਕਰਮ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਮੇਢੇ ਦਾ ਅਹਾਰ ਵਧਾਂਵਦਾ ਜਾਵੇ ਤੇ
ਰਾਜੇ ਦੇ ਮੇਢੇ ਦਾ ਅਹਾਰ ਘਟਾਂਵਦਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਰਾਜੇ ਦਾ ਮੇਢਾ ਸੂਕਤੀ

ਹੋਇਗਈਆਂ ਅਰ ਬਲੋਤੇ ਹੀਨਭੀ ਹੋਇਗਈਆਂ ਅਤੇ ਸਾਧ ਦਾ ਮੇਂਢਾ
ਜੁਆਨਭੀ ਹੋਇਗਿਆ ਤੇ ਬਲਵਾਨਭੀ ਹੋਇਗਿਆ ਸੋ ਫਿਰਾਗਨੇ ਦੇ
ਮੇਂਢੇ ਨੂੰ ਸਾਧ ਦੇ ਮੇਂਢੇ ਨੇ ਮਾਰਿ ਕਢਿਆ ਤੈਸੇ ਗਿਆਨ ਅਰ ਅਗਿਆਨ
ਦੇ ਦੋ ਮੇਂਢੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਗ ਅਰ ਦ੍ਵੈਖ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਅਗਿਆਨ ਦਾ ਅਹਾਰ ਹੈ
ਅਤੇ ਸਤ ਅਰ ਸੰਤੋਖ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਗਿਆਨ ਦਾ ਅਹਾਰ ਹੈ ਸੋ ਜਦ ਦਿਨ
ਬਦਿਨ ਤੁਸੀਂ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਘਟਾਂਵਦੇ ਜਾਵੋ ਅਰ ਸੰਤੋਖ ਆਦਿਕ ਵਧਾ
ਵਦੇ ਜਾਵੋਗੇ ਤਾਂ ਅਗਿਆਨ ਖੀਣ ਹੋ ਜਾਵੈਗਾ ਅਰ ਗਿਆਨ ਪੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇ
ਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਜੋ ਆਤਮਾ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਦੇਹ ਰੂਪੀ ਭੂਮਕਾ ਰਾਜਾ ਹੈ ਅਰ
ਜਾਗ੍ਰਤ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਨੇਤ੍ਰਾਂ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਮੇਂ ਦੀਵਾਨ ਲਾਇ ਬੈਠਤਾ ਹੈ
ਅਰ ਸਭ ਕੁਛ ਵੇਖਤਾ ਸੁਣਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸੁਪਨ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਕੰਠ ਮੇਂ ਦੀ
ਵਾਨ ਲਾਇ ਬੈਠਤਾ ਹੈ ਸੋ ਸੂਖਮ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਅਰ ਸੂਖਮ ਪ੍ਰਾਣ ਉਸ ਕੇ ਹੋ
ਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸੂਖਮ ਹੀ ਅਹਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸਖੋਪਤ ਅਵਸਥਾ ਮੇਂ
ਨਾਭ ਕਵਲ ਵਿਖੇ ਦੀਵਾਨ ਲਗਾਵਤਾ ਹੈ ਅਰ ਅਵਿਦਿਆ ਪਟਰਾਣੀ ਸ
ਮੇਤ ਅਨੰਦ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਏਕ ਰਾਜਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀਪਤਿ ਹੋਵੇ ਸੋ ਕਿਸ ਵੇ
ਲੇ ਆਮ ਕਚਹਿਰੀ ਲਾਵੇ ਅਰ ਕਿਸ ਵੇਲੇ ਖਾਸ ਮੁਸਾਹਿਬਾਂ ਨਾਲ ਕਚ
ਹਿਰੀ ਨਿਆਰੀ ਲਾਇ ਬੈਠੇ ਅਰ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਪਟਰਾਣੀ ਨਾਲ ਸੈਨ ਕਰ
ਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਨੂੰ ਆਤਮਾ ਰੂਪ ਜਾਣੋ॥ ਐਸੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਬਾਬਾ
ਜੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਇਤਨੇ ਚਿਰ ਨੂੰ ਰਾਹਿ ਕਰੋੜੀਆ ਫੇਰ ਬਾਬੇ ਦੇ ਚਰਨੀ
ਆਇ ਲਗਾ ਅਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹੇ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਮੈਂ ਕਿਸ ਨੇ ਪਵਾਂ
ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਸ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਠੱਖਾਂ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਕਰਤਾਰ ਦੇ ਨਾਮ
ਦਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਬਣਾਵੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਨਾਂ ਨੇ ਕੋਟ ਕੱਚਾ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਬਾਬਾ
ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਸੋ ਕੋਟ ਵਿਚ ਪਕੀਆਂ ਇਟਾਂ ਦੇ ਪੁਆਏ ਸੋ ਤਿਥੇ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਅ
ਰ ਲਖਮੀ ਦਾਸ ਅਰ ਕਾਲੂ ਅਰ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਲਗੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਦੋਂਦੇ
ਜਟ ਦੇ ਮੰਗੂ ਅਤੇ ਗਊਆਂ ਦੇ ਵਗ ਵਧਦੇ ਜਾਵਨ ਅਰ ਦਿਹਦਿਨ ਵਾਧੂ ਪਬ

ਬਾਜੀ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚਦੇ ਅਰ ਰਾਤ ਦਾ ਦੁਧ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਰਖੇ ਅਤੇ
ਜਦ ਸਰਾਧਾਂ ਦੇ ਦਿਨ ਆਏ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਸਰਾਧ ਕੀਤਾ ਅਰ
ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਸਦ ਕੇ ਕਾਲੂ ਲਗਾ ਉਨਾਂ ਦੇ ਪੈਰ ਧੋਵਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਪੁਛਿਆ
ਕਿ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਿਸ ਦਾ ਸਤੇ ਕੀਤਾ ਹਈ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸਾਡੇ ਪਿਤਾ
ਦਾ ਅਜ ਸਿਰਾਧ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਪਿਤਰ ਤਾਂ ਜਮ ਛਾਰ ਦਾ ਸਨਾਬ
ਧੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹੈਨ ਤਬ ਲਗ ਨਰਕ ਸੁਰਗ ਭੋਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਸ
ਦੇ ਕੁਲ ਵਿਚ ਪੁਰਖ ਨਿਰਵਾਸੋ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਬ ਪਿਤਰ ਭੀ ਮੁਕਤੇ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹੈਂ
ਜੈਸੇ ਲੜਕੇ ਕੇ ਹਾਥ ਗੁੱਡੀ ਕੀ ਡੋਰ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਓਹ ਪਿਛੇ ਚੀਦਾ ਡੋਰ ਮੇਂ ਪਾ
ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਗੁਡੀ ਨੂੰ ਜਾਇ ਪਹੁੰਚਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਗੁਡੀ ਦੀ ਡੋਰ ਲੜਕੇ ਦੇ
ਹਥੋਂ ਛੁਟ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਗੁਡੀ ਚਲੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜੋ ਆਗਿਆਨੀ ਹੈਨ ਸੋ
ਉਨਕੇ ਮੋਹ ਕੀ ਡੋਰੀ ਪਿਤਰਾਂ ਨਾਲ ਬਧੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਰ ਪਿਤ੍ਰਾਂ ਕੀ ਪੁਤ੍ਰਾਂ
ਨਾਲ ਬਧੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀਤੇ ਸਰਾਧ ਖਿਆ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਪਹੁੰਚਤੇ ਹੈਨ
ਅਤੇ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਕਾਲੂ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੂ ਅਖੀਆਂ ਮੀਟ ਸੋ ਜਦ
ਕਾਲੂ ਅਖੀਆਂ ਮੀਟੀਆਂ ਤਾਂ ਕੀ ਦੇਖੇ ਜੋ ਮੈ ਵੈਕੁੰਠ ਧਾਮ ਨੂੰ ਗਇਆ ਹਾਂ
ਤੇ ਚਹੁੰ ਜੁਗਾਂ ਦੇ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕਰੋੜਾਂ ਪਿਤਰ ਹਨ ਸੋ ਸਭ ਚਤਰਭੁਜ ਰੂਪ
ਧਾਰੇ ਹੋਏ ਵਿਸਨ ਜੀ ਪਾਸ ਬੈਠੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਬ ਉਨਾਂ ਡਿਠਾ ਤਾਂ ਸਭ ਉਠਿ
ਕਰ ਕਾਲੂ ਨੂੰ ਗਲ ਲਾਇ ਕੇ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਜਾ ਦਿਨ ਕਾਲੂ ਪਿਤਰਾਂ ਨੂੰ
ਮਿਲਦਾ ਰਹਿਆ ਅਰ ਕਾਲੂ ਨੂੰ ਪਿਤਰਾਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਾਲੂ ਤੂ ਧੰਨ ਹੈਂ ਜੋ
ਜਿਸ ਦੇ ਘਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਬੇਟਾ ਹੂਏ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਾਂ ਜੇ ਸਭ ਕੁਲ ਦਾ ਉਧਾਰ
ਹੋਇਆ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਪਿਛੇ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸੋ ਇਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਚਨ ਬਿਲਾ
ਸ ਕਰਤਿਆਂ ਇਕ ਬਰਸ ਤੀਕ ਕਾਲੂ ਨੂੰ ਪਿਤਰਾਂ ਨੇ ਰਖਿਆ ਅਰ ਕਾਲੂ
ਨੇ ਬਹੁਤ ਬੈਕੁੰਠ ਦੇ ਸੁਖ ਭੋਗੇ ਤਬ ਕਾਲੂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਬ ਮੈਂ ਮਾਤ ਲੋਕ
ਨੂੰ ਜਾਨਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਦੇਹ ਤਿਆਗ ਕੇ ਫਿਰ ਮੈਂ ਇਥਾਂ ਆਵਾਂਗਾ ਸੋ ਇਤਨਾ ਕਹ
ਕਰ ਅਖੀਆਂ ਖੋਲੀਆਂ ਤਾਂ ਕੀ ਦੇਖੇ ਜੋ ਬਾਬਾ ਜੀ ਬੈਠੇ ਹਨ ਅਰ ਮੈਂ ਬ੍ਰਾਹਮ

ਹੰਕੇ ਪੈਰ ਪਾਇਆ ਪੈਂਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਸਨਮੁਖ ਬੈਠੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਾਲੂ
ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਸਾਂ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸਤ ਪਿਤਰ ਦੇਖੇ ਹਨ ਸੋ ਅਬ
ਜੇ ਕਹੋ ਤਾਂ ਸਰਾਧ ਕਰਾਂ ਅਰ ਜੇ ਨਾ ਕਹੋ ਤਾਂ ਨਾ ਕਰਾਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ
ਜੋ ਉਤਮ ਪੁਰਖ ਕਿਰਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਸਭੁ ਨਾਂ ਹੀ ਕਰਣਾ ਸੋਹੰਦਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਰਧਾ ਕਰੋ ਅਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦਾ ਭੋਜਨ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਰੋ ਕ੍ਯੋਂ
ਕਿ ਤਬ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਦੀ ਰੀਤ ਚਲੀ ਆਵੈਗੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਾਲੂ ਕਹਿਆ ਜੀ
ਮੈਂ ਇਕ ਬਚਨ ਬੈਕੁੰਠ ਗਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਖੇ ਮੈਂ ਜਿਸੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦਾ ਪੈ
ਰ ਪਾਇਆ ਧੈਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਬੜਾ ਅਸਚਰਜ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਮਹਾ
ਰਾਜ ਦੀ ਮਾਇਆ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਸਚਰਜ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਕਰਤਾਰ ਦਾ
ਨਾਮ ਚਿਤ ਕਰੋ ਸੋ ਜਬ ਕਿਤਨੀਕੁ ਮੁਦਤ ਹੋਈ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ
ਬਾਬਾ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਫਿਰੀ ਪਰ ਮਕਾ ਮਦੀਨਾ ਨਾ ਡਿਠਾ ਤਾਂ
ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਚਲ ਮਰਦਾਨਿਆ ਤੈਨੂੰ ਮਕਾ ਮਦੀਨਾ ਵਿਖਾਲ ਲਿਆ
ਵੀਏ ਅਤੇ ਬਾਲੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਹੇ ਬਾਲੇ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਤੋਂ
ਪੁਛਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਓਹ ਸਾਨੂੰ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਦੇਵਨਗੇ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛੋਂ ਦਸੀਂ
ਤੇ ਸਬਦ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਕੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰਚਾਈਂ ਰਖੀਂ ਸੋ ਇਹ ਕਹਕਰ
ਬਾਬਾ ਜੀ ਅਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਉਥਹੁ ਟੁਰੇ ਅਰ ਸਿਆਲਕੋਟ ਦੀ ਬੇਰ ਹੇਠ ਜਾ
ਇ ਬੈਠੇ ਤਬ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਮੂਲਾ ਜੋ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕਹਿਉ
ਆਸੀ ਸੋ ਇਥੇ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਸੋ ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਹਟੀ ਤੇ ਸਦ ਲਿਆਉ ਤਾਂ ਫੇ
ਰ ਮੂਲੇ ਦੇ ਜਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਖਬਰ ਪਈ ਕਿ ਜਿਸ ਨਾਂ ਫਕੀਰਾਂ ਨਾਲ ਮੂਲਾ
ਉਠ ਗਇਆ ਸੀ ਸੋ ਫਕੀਰ ਫਿਰ ਆਏ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੂਲੇ ਦੇ ਪੁਤ੍ਰ ਜਨਾ
ਨੇ ਮੂਲੇ ਨੂੰ ਹਟੀ ਤੇ ਉਠਾਕਰ ਘਰ ਲੈ ਗਏ ਅਰ ਕੋਠਿਆਂ ਦੇ ਗਾਹੇ
ਵਿਚ ਛਪਾ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਜਬ ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ ਹਟੀ ਤੇ ਜਾਕੇ ਪੁਛਿਆ ਤਾਂ ਲੋ
ਕਾਂ ਕਹਿਆ ਮੂਲਾ ਘਰ ਗਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ ਬਾਬੇ ਜੀ ਨੂੰ ਆਇ
ਕਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੂਲਾ ਹਟੀ ਪਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਘਰ ਗਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਫੇਰ ਬਾਬਾ

ਜੀ ਤੀਆ ਅਰ ਮਰਦਾਨਾ ਭੀ ਮੂਲੇ ਦੇ ਘਰ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੂਏ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕ
ਹਿਆ ਮਰਦਾਨਾ ਜੇ ਅਸਾਨੂੰ ਮਿਲਨ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਉਧਾ
ਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਾਲ ਗਹਿਦਾ ਹਈ ਤੇ ਜੇ ਤੇਰੇ ਬੁਲਾਏ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਭੀ
ਉਸਦਾ ਉਧਾਰ ਹੋਸੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮਰਦਾਨੇ ਤੀਨ ਵਾਰੀ ਮੂਲੇ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ
ਤਾਂ ਮੂਲਾ ਨ ਬੋਲਿਆ ਅਰ ਮੂਲੇ ਦੀ ਸਿਖਨੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੂਲਾ ਘਰ
ਨਹੀਂ ਕਿਥਾਊਂ ਗਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਨਰਕ ਨੂੰ ਗ
ਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ [ਨਾਲਿ ਕਿਰਾੜਾਂ ਦੋਸਤੀ ਕੂ
ੜੈ ਕੂੜੀ ਪਾਇ। ਮਰਣ ਨ ਜਾਪੈ ਮੂਲਿਆ ਆਵੈ ਕਿਤੈ ਥਾਇ॥ ਤਾਂ ਮਰ
ਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਇਸ ਸਲੋਕ ਦਾ ਅਰਥ ਕੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਮ
ਰਦਾਨਿਆ ਜੋ ਕਰਾੜਾਂ ਨਾਲ ਦੋਸਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਕਿਰਾੜਾਂ ਦਾ ਕੂੜਾ
ਵੈਰਾਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਯੋਂ ਕਿ ਮੂੰਹੋਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਪਰ ਕਮਾਂਵਦੇ ਨਹੀਂ ਅਰ
ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਕਹਿੰਦੇ ਥੋੜਾ ਹਨ ਅਤੇ ਕਮਾਂਵਦੇ ਬਹੁਤ ਹਨ ਜੋ ਮੂਲਾ ਮ
ਰਨ ਸਚ ਆਖਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਕੂੜ ਆਖਦਾ ਸੀ ਸੋ ਅਬ ਆਪ
ਮਰਸਤ ਕਰਮ ਥੋੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਆ ਜਾਣੀਏ ਜੋ ਕੁਟੇਂ ਕਾਲ ਇਥੇ ਹੀ
ਆਇ ਗਿਰਾਰ ਤਾਂ ਤੇ ਕੂੜੀ ਪ੍ਰੀਤ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਕੂੜੀ ਹੀ ਪ੍ਰੀਤ ਹੈ ਕਯੋਂ
ਕਿ ਮਲੇ ਆਪਣਾ ਮਰਨ ਨਹੀਂ ਜਾਤਾ ਜੇ ਕਿਥੇ ਮਰਣਾ ਹੈ ਸੋ ਅਬ ਮੂਲੇ
ਦੇ ਮਰਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤਿ ਆ ਪਹੁੰਚਾ ਹੈ ਅਰ ਇਸੇ ਕੋਠਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋਕ
ਲ ਸਰਪ ਰੂਪ ਹੋਕੇ ਗਿਰਾ ਦੇਗਾ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸਣੇ ਨਾਲ ਇਹ ਸੋਦਾ ਹ
ਲਾ. ਵਿਚਾਰਨਿਆ ਸੀ ਸੋ ਅਸਾਂ ਇਸਦੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਰਖਣੀ ਪਰ
ਭੁਲਾਇਆ ਕਿਤਨਾਂ ਕਾਲ ਮਿਹਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਹਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸੂਰਤਾਂ ਧਾਰੇ ਕ
ਮੇਜਦਾ ਆਸੀ ਇਸ ਤਾਂ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰੇ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਉਧਾਰ ਕਰਾਂਗੇ
ਸੋ ਇਤਨਾ ਕਹਿਕਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਚਲੇ ਗਏ ਅਰ ਮੂਲੇ ਨੂੰ ਉਨਾਂ ਕੋਠਿਆਂ
ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਇਕ ਸਰਪ ਨੇ ਐਸਾ ਡਸਿਆ ਜੋ ਦੋ ਘੜੀਆਂ ਵਿਚ
ਮੂਲਾ ਮਰ ਗਿਆ ਅਰ ਇਸ ਦੀ ਪਰਵਾਰ ਸਭ ਰੋਵਨੇ ਪਿਟਨੇ ਲ

ਗੇ ਅਰ ਬਹੁਤ ਅਰਮਾਨ ਕਰਨ ਲਗੇ ਜੋ ਅਸਾਂ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਨਿਰਾਦਰ ਕੀਤਾ
ਤਾਂ ਇਤਨੇ ਦੁਖ ਦੇ ਭਾਗੀ ਹੋਏ ਸੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਰਲਾਪ ਕੀਆ ਅਰ ਬਾ
ਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਭੀ ਬਹੁਤ ਢੂੰਡਿਆ ਪਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨਾ ਮਿਲੇ ॥ ਇਧਰ ਬਾਬਾ
ਜੀ ਉਥੋਂ ਤੁਰ ਕੇ ਚੰਦ੍ਰਭਾਗਾ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੇ ਚਲੇ ਗਏ ਅਰ ਚੰਦ੍ਰਭਾਗਾ ਥੀ
ਤੁਰ ਕੇ ਅਗੇ ਸਖਰ ਭਖਰ ਅਤੇ ਰੋਹੜੀ ਜੋ ਜਿਥੇ ਸਭ ਨਦੀਆਂ ਇਕ
ਠੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਰ ਵਿਰਖੂ ਜੇ ਦਾ ਅਸਥਾਨ ਹੈ ਤਿਥੇ ਬਾਬਾ ਜੀ
ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਸੋ ਤਿਥੇ ਮੁਲਤਾਨ ਦੇ ਅਰ ਹੋਰ ਸੰਦੇਸਾਂ ਦੇ ਹਾਜੀ
ਬੈਠੇ ਸੇ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਨੀਲੇ ਬਸਤ੍ਰ ਪਾਏ ਹੋਏ ਜਾਇ
ਆਸਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਤਾਬ ਅਰ ਮੁਸੱਲਾ ਅਰ ਕੂਜਾ ਮਰਦਾਨੇ ਦੇ ਹਵਾ
ਲੇ ਕੀਤਾ ਅਰ ਰਬਾਬ ਭੀ ਮਰਦਾਨੇ ਦੇ ਮੋਢੇ ਤੇ ਸੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮਰਦਾਨੇ
ਨੇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਮੁਸਲਾ ਹੇਠ ਵਿਛਾ ਦਿਤਾ ਸੋ ਬਾਬਾ ਜੀ ਉਪਰ ਬੈਠ ਗਏ ਤੇ
ਕਿਤਾਬ ਅਤੇ ਕੂਜਾ ਪਾਸ ਰਖਿਆ ਅਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਰਬਾਬ ਲੈ ਕਰ ਸ
ਬਦ ਗਾਵਨ ਲਗਾ ਤਾਂ ਜਿਤਨੇ ਹਾਜੀ ਮੱਕੇ ਦੀ ਜਾਰਤ ਕਰਨ ਚਲੇ ਸੀ
ਸੋ ਸਭ ਬਾਬੇ ਦੇ ਚਉਫੇਰੇ ਆਇ ਬੈਠੇ ਤਾਂ ਹਾਜੀਆਂ ਪੁਛਿਆ ਹੇ ਫਕੀ
ਰ ਤੂੰ ਹਿੰਦੂ ਹੈਂ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਮੈਂ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾ
ਨ ਦੁਹਾਂ ਦਾ ਗੁਵਾਹ ਹਾਂ ਕਾਹੇ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਭੀ ਸਰੀਰ ਤੇ ਨਿਸਾਨੀ ਕਰਦੇ ਹੈ
ਨ ਅਰ ਥਿਆ ਅਨਾਸਰ ਦਾ ਤਨ ਹੈ ਪਰ ਸੋ ਨੂਰ ਹੈ ਜੋ ਜਿਸ ਕਰ
ਇਸ ਤਨ ਵਿਚ ਜਲਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਨੂਰ ਕਰ ਇਹ ਤਨ ਗੁਲਜਾ
ਰ ਬਣਿਆਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਬੰਦਾ ਜੋ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸੋ ਬੰਦਗੀ ਵਾਸ੍ਤੇ
ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਬੰਦਾ ਹੋਇ ਕੇ ਬੰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਰ ਪੁਰਸਤੇ ਸੂ
ਰਤ ਵਿਚ ਉਮਰ ਗੁਜਾਰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਹੈਵਾਨ ਤੇ ਗੈਬਾਨ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਹੈ
ਤਾਂ ਇਕ ਬਾਹਵਲਦੀਨ ਮੁਲਤਾਨ ਦਾ ਪੀਰ ਜੀ ਸੋ ਉਸ ਨੇ ਪੁਛਿਆ ਕਿ
ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਜੋ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਨਹੀਂ ਤਾਂ
ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਹੈਨ ਜੋ ਇਕ ਕਿਤਾ

ਬਦਾਇ ਸਤਖੂਨ ਹੈ ਅਰ ਇਕ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਗੋਸਤ ਹੈ ਅਰ ਇਕ ਮਗ
ਜ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਵਲਦੀਨ ਕਹਿਆ ਉਸਤਖੂੰ ਕੌਣ ਹੈਂ ਅਰ ਗੋਸਤ ਕੌਣ ਹੈ
ਅਤੇ ਮਗਜ ਕੌਣ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਉਸਤਖੂੰ ਇਹ ਹੈ ਜੋ ਕਿਤਾਬ
ਪੜ੍ਹਕੇ ਗਰੀਬਾਂ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂ ਨਾਲ ਹੁਜਤ ਕਰਨੀ ਅਰ ਗੋਸਤ ਇਹ ਹੈ
ਜਿ ਪੜ੍ਹਕੇ ਆਪ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹੋਇ ਬੈਠਣਾ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੇ ਖਿਦਮਤ ਕਰਾਵ
ਣੀ ਅਤੇ ਮਗਜ਼ ਇਹ ਹੈ ਜੋ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਨਾਮ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਭ
ਨਾਂ ਰੂਹਾਂ ਵਿਚ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਜਹੂਰ ਜਾਣਨਾ ਅਰ ਆਪਨੂੰ ਦਰਮਾਂਦਾ ਅ
ਜਜ ਜਾਣਨਾ ਤਾਂ ਹਾਜੀਆਂ ਕਹਿਆ ਆਸਾ ਜੋ ਤੇਰੇ ਹਥ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਕਿ
ਸ ਵਾਸਤੇ ਰਖਿਆ ਹਈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਚੋਬ ਖੁਸਕ ਹੈ
ਅਰ ਦਸਤ ਵਿਚ ਰਖੀ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ
ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਜੋ ਮਾਲ ਧਨ ਛੋਡਕੇ ਫਕੀਰ ਹੋਇਆ ਹੈਂ ਸੋ ਚੋਬ ਖੁਸਕ ਹੈ
ਤੈਨੂੰ ਕਸਮ ਦੀ ਮਿਸਲ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜਿਸ ਦੌਲਤ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਨਿਕਲਿ
ਆ ਹੈਂ ਸੋ ਫੇਰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ ਦੀ ਹਿਰਸ ਹਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਅਰ ਇਸ ਚੋ
ਬ ਨੂੰ ਕਸਮ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਜਾਣਕੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦਾ ਆਪ ਖਬਰਦਾ
ਰਹਿਣਾ ਅਰ ਦੂਆ ਇਹ ਚੋਬ ਰਾਸਤ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤੁਸਾਂ ਭੀ ਸੀਧੇ ਰਹਿਣਾ
ਅਰ ਜੈਸੇ ਜੋ ਬਸਤ ਤੁਸਾਡੀ ਰਜਾਇ ਵਿਚ ਚਲਦੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਤੁਸਾਂ ਖੁ
ਦਾਇ ਦੀ ਰਜਾਇ ਵਿਚ ਚਲਨਾ॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਹਾਜੀਆਂ ਪੁਛਿਆ ਇਹ
ਕੁੱਲਾਹ ਜੋ ਤੁਸਾਡੇ ਸਿਰ ਤੇ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਕਿਥੋਂ ਤੁਸਾਂ ਰਖੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ
ਆਖਿਆ ਕਿ ਦਸਤਾਰ ਵਡੀ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਅਰ ਕੁਲਾਹ ਛੋਟੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਕੁਲਾ
ਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸਾਂ ਕਨਾਇਤ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਕੁਲਾਹ ਦਾ ਮੂੰਹ ਅੰਦਰ
ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਸਾਂ ਭੀ ਆਪਣੇ ਤਨ ਨੂੰ ਜੋਧਣਾ ਅਰ ਕੁਲਾਹ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਤ
ਰਕਾਂ ਹੈਨ ਸੋ ਤੁਸਾਂ ਭੀ ਚਾਰ ਤਰਕਾਂ ਰਖਣੀਆਂ ਜੋ ਇਕ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ
ਤਰਕ ਅਰ ਦੂਜੀ ਸੁਆਰਗ ਦੀ ਤਰਕ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਜੋ ਆਪਨੂੰ ਵਡਾ
ਜਾਣਨਾ ਹੋਇ ਇਸ ਦੀ ਤਰਕ ਅਰ ਚਉਥਾ ਜੋ ਤਰਕ ਦਾ ਅਭਿਮਾਨ ਰਖਣਾ

ਹੋਇ ਸਦੀ ਤਲਬ ॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਹਾਜੀਆਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਖਿਲਕ ਜੋ ਗਲ
ਪਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਕਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਖਿਲਕ ਮੁਰਦੇ ਦੀ
ਖਫਣੀ ਹੈ ਸੋ ਜੋ ਆਪਨੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਮੁਰਦਾ ਕਰੇ ਤਾਂ ਕਫਨੀ ਪਹਿਰੇ ਅਰ ਜੋ
ਏਹ ਖਿਲਕ ਤਨ ਦੇ ਅਖਫ ਪਾਂਵਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸੋ ਸਬਬ ਸਦੇ ਐਬ ਨੂੰ ਪੁਛੀਦਾ
ਰਖੇ ਤੇ ਐਬ ਨੂੰ ਜਾਹਰ ਕਰੇ ॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਹਾਜੀਆਂ ਪੁਛਿਆ ਇਹ ਖੜਾ
ਵ ਕਿਉਂ ਰਖੀਆਂ ਹੈਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਜੋ ਸੋ ਖੜਾਵਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸ
ਰੀਰ ਦਾ ਭਾਰ ਉਠਾਇਆ ਹੈ ਤੇ ਸੋ ਇਹ ਗਲ ਕਿ ਸੇ ਦਾ ਭਾਰ ਉਠਾਵੇ ਜੋ
ਕੋਈ ਭਲਾ ਕਹੇ ਅਥਵਾ ਬੁਰਾ ਕਹੇ ਤਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰ ਪਰ ਸਹਾਰੇ ਜੋ ਦੁਖ
ਸੁਖ ਖੁਦਾ ਵਲੋਂ ਆਵੇ ਤਿਸ ਨੂੰ ਭੀ ਭਲਾ ਕਰ ਜਾਣੇ ॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਨਾਂ ਪੁਛਿ
ਆ ਮੁਸਲਾ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਰਖਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਮੁਸਲਾ ਕ
ਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੈਸੇ ਖਾਕ ਵਲ ਮੈਂ ਮੂੰਹ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਤੇਰਾ ਬੋਝ ਉਠਾਇਆ
ਹੈ ਤੈਸੇ ਤੂੰ ਭੀ ਕਬਰ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਅਰ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ ਸਿਰ ਤੇ ਚੁ
ਕਿਓ ॥ ਇਤੇ ਵੇਲੇ ਜੋ ਜਣ ਜਨਾਵੈ ਤਉ ਨਿਨ ਕਦਾਨ ਸਦ ਵੇਰਕਾ ਵੈ
ਤਾਂ ਫਿਰ ਹਾਜੀਆਂ ਪੁਛਿਆ ਇਹ ਸੇਲੀ ਕਿਉਂ ਗਲ ਵਿਚ ਰਖੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾ
ਬੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੈਸੇ ਗੁਲਾਮ ਦੇ ਗਲ ਪਟਾ ਪਾਈਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸੋ ਤੂੰ ਪੀਰ
ਮੁਰਸਦ ਅਗੇ ਗੁਲਾਮ ਹੋ ਰਹੁ ਸੋ ਜਾਂ ਇਹ ਸੁਵਾਲ ਜੁਬਾਬ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਸੁ
ਣਕੇ ਸਭੇ ਹਾਜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਏ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਨਾਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮਕੇ ਦੇ ਹਾਜੀ ਦੇ
ਹਾਇਕ ਜਹਾਜਾਂ ਆਂਵਦੀ ਹੈ ਅਰ ਓਥੇ ਅਸੀਂ ਜਹਾਜਾਂ ਤੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਸੋ
ਓਥੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਲਮਾਂ ਪੜ੍ਹਾਈਦੇ ਹੈਨ ਉਸ ਨੂੰ ਜਹਾਜ ਤੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਅਰ
ਹਿੰਦੂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦੇ ਤਾਂ ਤੇ ਤੂ ਅਸਾਥੀਂ ਜੁਦਾ ਚਲੁ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿ
ਆ ਕਿ ਨਾਵੇਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਆਇਆ ਹੈ ਨਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅ
ਸੀਂ ਇਕਲੇ ਆਏ ਹਾਂ ਸੋ ਇਕਲੇ ਹੀ ਜਾਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਹਾਜੀ ਤੁਰ ਦੇ ਹੀ ਰਹੇ
ਅਰ ਬਾਬੇ ਨੇ ਆਖਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਰਬਾਬ ਵਜਾਇ ਸੋ ਜਾਂ ਲਗਾ ਮ
ਰਦਾਨਾ ਰਬਾਬ ਵਜਾਵਣ ਤਾਂ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਸਬਦ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾਇਆ ਤਾਂ ਬ

ਮਰਦਾਨਾ ਕਿਆ ਵੇਖੇ ਜੋ ਮੱਕੇ ਦੇ ਮੁਨਾਰੇ ਨਜਰ ਆਂਵਦੇ ਹੈਨ ਤਾਂ ਮਰਦਾ
ਨੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਏਹ ਤਾਂ ਮੱਕੇ ਦੇ ਮੁਨਾਰੇ ਨਿਗਾਹ ਆਂਵਦੇ ਹੈਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ
ਕਹਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਮੱਕਾ ਤੇਰੀ ਨਜਰ ਤਨੂੰ ਆਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ
ਕਹਿਆ ਜੀ ਚਲੀਏ ਤੂੰ ਮੱਕੇ ਦਾ ਦੀਦਾਰ ਕਰੀਏ ਤਬ ਬਾਬਾ ਜੀ ਅ
ਰ ਮਰਦਾਨਾ ਭੀ ਦੋਵੈਂ ਮੱਕੇ ਦੀ ਮਸੀਤ ਵਿਚ ਜਾਇ ਬੈਠੇ ਅਰ ਤੇਰ ਕਰ
ਕੇ ਫਿਰ ਦਰਵਾਜੇ ਦੇ ਅਗੇ ਲਗਾ ਬਾਬਾ ਸਬਦ ਪੜਨਾ ॥ਬਸੰਤ
ਹਿੰਡੋਲ ਮਹਲਾ ੧ ॥ਨਉ ਸਤ ਚਉਦਹ ਤੀਨ ਚਾਰ ਕਰ ਮਹਲਤ ਚਾਰ ਬ
ਹਾਲੀ॥ ਚਾਰੇ ਦੀਵੇ ਚਹੁ ਹਥ ਦੀਏ ਏਕਾ ਏਕੀ ਵਾਰੀ॥੧॥ ਮਿਹਰਵਾ
ਨ ਮਧੁਸੂਦਨ ਮਾਧੋ ਐਸੀ ਸਕਤ ਤੁਮਾਰੀ॥੧॥ਰਹਾਉ॥ ਘਰਿ ਘਰਿ
ਲਸਕਰੁ ਪਾਵਕੁ ਤੇਰਾ ਧਰਮ ਕਰੇ ਸਿਕਦਾਰੀ॥ ਧਰਤੀ ਦੇਗ ਮਿਲੈ ਏ
ਕ ਵੇਰਾ ਭਾਗ ਤੇਰਾ ਭੰਡਾਰੀ॥੨॥ ਨਾ ਸਾਬੂਰ ਹੋਵੈ ਫਿਰ ਮੰਗੈ ਨਾਰਦ ਕਰੇ
ਖੁਆਰੀ॥ ਲਬ ਅਧੇਰਾ ਬੰਦੀਖਾਨਾ ਅਉਗਣ ਪੈਰ ਲੁਹਾਰੀ॥੩॥ ਪੂੰ
ਜੀ ਮਾਰ ਪਵੈ ਨਿਤ ਮੁਦਗਰ ਪਾਪ ਕਰੇ ਕੁਟਵਾਰੀ॥ ਭਾਵੈ ਚੰਗਾ ਭਾਵੈ ਮੰਦਾ
ਜੈਸੀ ਨਦਰ ਤੁਮਾਰੀ॥੪॥ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਕਉ ਅਲਹੁ ਕਹੀਐ ਸੇਖਾਂ
ਆਈ ਵਾਰੀ॥ ਦੇਵਲ ਦੇਵਤਿਆਂ ਕਰ ਲਾਗਾ ਐਸੀ ਕੀਰਤ ਚਾਲੀ॥
੫॥ ਕੂਜਾ ਬਾਂਗ ਨਿਮਾਜ ਮੁਸਲਾ ਨੀਲ ਰੂਪ ਬਨਵਾਰੀ॥ ਘਰਿ ਘਰਿ
ਮੀਆਂ ਸਭਨਾਂ ਜੀਆਂ ਬੋਲੀ ਅਵਰ ਤੁਮਾਰੀ॥੬॥ ਜੇ ਤੂੰ ਮੀਰ ਮਹੀਪ
ਤਿ ਸਾਹਿਬੁ ਕੁਦਰਤ ਕਉਣ ਹਮਾਰੀ॥ ਚਾਰੇ ਕੁੰਟ ਸਲਾਮ ਕਰਹਿਗੇ ਘ
ਰਿ ਘਰਿ ਸਿਫਤ ਤੁਮਾਰੀ॥੭॥ ਤੀਰਥ ਸਿੰਮ੍ਰਿਤ ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਕਿਛ ਲਾ
ਹਾ ਮਿਲੈ ਦਿਹਾੜੀ॥ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ ਮੇਕਾ ਘੜੀ ਸਮਾਲੀ
॥੮॥੧॥ ਤਬ ਸਬਦ ਬੀਚਾਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹੇ ਕਾਦਰ ਤੂੰ ਆਪਣਿ
ਆਂ ਬੰਦਗੀ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਮਿਹਰਵਾਨ ਹੈਂ ਅਰ ਆਪਣੀ ਕੁਦਰਤ ਕਰਕੇ
ਨਉ ਖੰਡ ਕੀਤੇ ਹੈਨ ਅਰ ਸਤ ਦੀਪ ਕੀਤੇ ਹੈਨ ਅਰ ਚਉਦਾਂ ਪੁਰੀਆਂ ਕੀ
ਤੀਆਂ ਹੈਨ ਅਰ ਤਿਨ ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਹੈਨ ਤੇ ਚਾਰ ਵੇਦ ਕੀਤੇ ਹੈਨ ਸੋ ਸਭ ਮ

ਨਲਾਇਤ ਬਰਕੇ ਰਾਸ ਬਹਾਲੀਆਂ ਹੈਂ ਅਰ ਚਾਰੇ ਜੋ ਵੇਦ ਹਨ ਸੋ ਬ੍ਰਹਮੇ
ਦੇ ਰਹੁ ਰਖਾਂਦੇ ਵਿਚ ਦਿਤੇ ਹੈਨ ਜੋ ਚਾਰੂ ਜੁੰਗਾਂ ਦਾ ਉਜਾਲਾ ਕਰਨ ਸੋ ਆਪੇ
ਆਪ ਈਰਵਰੀ ਜੁਗ ਜੁਗ ਨੂੰ ਉਜਾਲਾ ਕਰਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਤੂੰ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਮੋਹ
ਰਵਾਨ ਹੈਂ ਕਿਓਂ ਕਿ ਬ੍ਰਹਮੇ ਦੀ ਰਖਿਆ ਦੁਸਟ ਮਧ ਤੇ ਕਟੀਟਭ ਦਈਤ ਨੂੰ
ਰਕਰ ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਰਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਸੋ ਅਜੀਤ ਤੇਰੀ ਸਕਤ ਹੈ ਅਰ
ਘਰ ਘਰ ਵਿਖੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਲਸਕਰ ਤੇਰਾ ਭੁਲਾਇਤ ਹਈ ਅਰ ਧ
ਰਮ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸਿਕਦਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਪਰਤੀਤਿ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸਗ੍ਰੀ ਦੇ ਬਾਬ
ਲਾਇ ਦਿਤੀ ਹੈ ਅਰ ਭਾਗ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸਭ ਕੁਛ ਭੋਗਦਾ ਹੈ ਸੋ ਜੇਹੇ ਜੇਹੇ ਕਿਸੇ
ਨੇ ਕਰਮ ਕੀਤੇ ਹੈਨ ਤੇਹਾ ਤੇਹਾ ਤਿਸ ਨੂੰ ਹੈਂਬ ਲਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਆਪ
ਣਿਆਂ ਭਾਗਾਂ ਉਤੇ ਰਾਜੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਅਤੇ ਸਬਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤੇ ਰਿ
ਹਮੰਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨਾਰਦ ਉਸ ਨੂੰ ਖ੍ਵਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਲਬਦਾ ਅੰਧੇਰਾ
ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਲਬ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਬੰਦੀਖਾਨੇ ਵਿਚ ਪਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਉਗਣਾਂ
ਦੀਆਂ ਪੇਸੰਗਰੀਆਂ ਪਉਂਦੀਆਂ ਹੈਨ ਅਰ ਨਿਤ ਮੁਗਦਰਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਪ
ਉਂਦੀ ਹੈ ਅਰ ਪਾਪ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਕੁਟਵਾਲੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਸੋ ਚੰਗਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਮੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਮੰਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਜੋ ਸੇਖਾਂ ਨੂੰ ਦਰੀਆਈ ਹੈ ਸੋ ਆਦ ਪੁਰਖ
ਨੂੰ ਅਲਹੁ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਦੇਵਲ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਤੀਰਥ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਤਾ
ਨਲਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਕੂਜਾ ਤੇ ਬਾਂਗ ਅਰ ਮੁਸਲਾ ਅਤੇ ਨੀਲੇ ਬਸਤਰ
ਪਹਿਰਨੇ ਜੋ ਏਹੁ ਭੇਖ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਘਰ ਘਰ ਵਿਖੇ ਸਭਨਾਂ ਨੀ
ਆਂ ਨੂੰ ਮੀਆਂ ਕਰ ਬੁਲਾਂਵਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਏਹੋ ਬੋਲੀ ਚਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਮਹਾਰ
ਜਨੂੰ ਇਸ ਅੰਗ ਬੈਠ ਹੈਂ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਕੁਦਰਤ ਹੈ ਅਰ ਸਾਰੇ ਉਥੇ ਹੀ
ਸਲਾਮ ਕਰਨਗੇ ਅਰ ਘਰ ਘਰ ਵਿਚ ਤੇਰੀ ਸਿਫਤ ਕਰਨਗੇ ਪਰ
ਮੈਂ ਜੋ ਤੇਰੀ ਜਾਰਤ ਆਇਆ ਹਾਂ ਸੋ ਮੈਂ ਕੁਛ ਦਿਹਾੜੀ ਮੰਗਤਾ ਹਾਂ ਜੋ ਤੀ
ਰਥ ਅਰ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਅਤਿ ਪੁੰਨ ਅਰ ਦਾਨ ਏਹ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਅਲਨ ਅਤੇ

ਮੈਨੂੰ ਨਾਮ ਦਾ ਲਾਹਾ ਮਿਲੇ ਅਰ ਮੈਨੂੰ ਨਾਮ ਨ ਭੁਲੇ ਸੋ ਜਦ ਏਹ ਬਚਨ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤਾਂ ਜਿਤਨੇ ਮਕੇ ਦੇ ਹਾਜੀ ਸਨ ਸੋ ਆਨ ਇਕਠੇ ਹੋਏ ਅਰ ਉਨਾਂ ਪੁਛਿਆ ਹੇ ਹਾਜੀ ਤੂੰ ਕਿਥੋਂ ਆਇਆ ਹੈਂ ਅਰ ਤੂੰ ਸਾਡੀ ਮਜਮਾਨੀ ਲੈ ਸੋ ਬਕਰਾ ਤੇ ਆਟਾ ਲੈ ਆਏ ਅਰ ਕਹਾ ਬਕਰੇ ਨੂੰ ਕਬਾਨੀ ਕਰ ਖਾਵੇ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਮਾਝ ਦੀ ਵਾਰ ਵਿਚ ਸਲੋਕ ਬੋਲਿਆ ॥ਸਲੋਕ ਮ: ੧ ॥ ਜੇ ਰਤੁ ਲਗੈ ਕਪੜੈ ਜਾਮਾ ਹੋਇ ਪਲੀਤੁ ॥ ਜੋ ਰਤੁ ਪੀਵਹਿ ਮਾਣਸਾ ਤਿਨ ਕਿਉ ਨਿਰਮਲੁ ਚੀਤੁ ॥ ਨਾਨਕ ਨਾਉ ਖੁਦਾਇ ਕਾ ਦਿਲਿ ਹਛੈ ਮੁਖਿ ਲੇਹੁ ॥ ਅਵਰਿ ਦਿਵਾਜੇ ਦੁਨੀ ਕੇ ਝੂਠੇ ਅਮਲ ਕਰੇਹੁ ॥੧॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੇ ਕਪੜੇ ਨੂੰ ਰਤ ਲਗਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਸਤ੍ਰ ਪਲੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਮਨੁਖ ਰਤ ਪੀਂਦੇ ਹਨ ਸੋ ਉਨਾਂ ਦਾ ਚਿਤ ਨਿਰਮਲ ਕਿਉਂ ਕਰ ਹੋਵੇਗਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਾਮ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਹਛੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਜਪੋ ਅਰ ਹੋਰ ਜੋ ਦੇ ਪਾਖੰਡੀ ਆਖਦੇ ਹਨ ਸੋ ਝੂਠੇ ਅਮਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਹਾਜੀਆਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਆਦਮੀ ਹੈਂ ਕਿ ਫਰੇਸਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਹਿੰਦੂ ਹੈਂ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੈਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਜੀ ਨੇ ਸਲੋਕ ਆਖਿਆ ॥ ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਜਾਂ ਹਉ ਨਾਹੀ ਤਾਂ ਕਿਆ ਆਖਾਂ ਕਿਹੁ ਨਾਹੀ ਕਿਆ ਹੋਵਾਂ ॥ ਕੀਤਾ ਕਰਣਾ ਕਹਿਆ ਕਥਨਾ ਭਰਿਆ ਭਰਿ ਭਰਿ ਧੋਵਾਂ ॥ ਆਪਿ ਨ ਬੂਝਾ ਲੋਕ ਬੁਝਾਈ ਐਸਾ ਆਗੂ ਹੋਵਾਂ ॥ ਨਾਨਕ ਅੰਧਾ ਹੋਇ ਕੈ ਦਸੇ ਰਾਹੈ ਸਭਸੁ ਮੁਹਾਏ ਸਾਥੈ ॥ ਅਗੈ ਗਇਆ ਮੁਹੈ ਮੁਹਿ ਪਾਹਿ ਸੁ ਐਸਾ ਆਗੂ ਜਾਪੈ ॥੧॥ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਇਕ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਜੋ ਨੂਰ ਹੈ ਸੋ ਤਮਾਮ ਬਦਨਾਂ ਨੂੰ ਫੈਜ ਦੇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਅਰ ਏਹ ਬਦਨ ਅਰਬਿਆ ਅਨਾਸਰ ਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਖਾਕ ਬਾਦ ਆਬ ਆਤਸ ਸੋ ਏਹ ਚਾਰੋਂ ਤਤਾਂ ਦਾ ਜੁਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੁਦਾਇ ਇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਆਪ ਨੂੰ ਢੂੰਢ ਰਹਿਆ ਪਰ ਖੁਦਾਇ ਥੀਂ ਵਖਰਾ ਆਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਭਦਾ ਅਰ ਜੋ ਕੁਛ ਅਨੋਂਦਾ ਆਪ ਨੂੰ ਕਹਾਂ ਸੋ ਦਰੋਗ ਹੈ ਜੈਸੇ ਚੋਬਦਰੀ ਅੰਤਸਰੀਂ

ਬਾਜੀ ਗਰ ਦੇ ਫੁਰਮਾਨ ਮੂਜਿਬ ਕਾਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹੈਂ ਅਤੇ ਸੁਨੀਦ ਭੀ ਕ
ਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਰ ਖ਼ਾਕ ਨਾਲ ਭੀ ਪੂਰ ਹੋਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਬ ਨਾਲ
ਗੁਸਲ ਭੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੈਸੇ ਅਸੀਂ ਆਦਮੀ ਗੋਸਤ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀ
ਰਾਂ ਹਾਂ ਅਰ ਜੋ ਖ਼ੁਦਾਇ ਕਰਾਂਵਦਾ ਹੈ ਸੋ ਕਰਨੇ ਹਾਂ ਅਰ ਜੋ ਬੁਲਾਂਵਦਾ
ਹੈ ਸੋ ਬੋਲਨੇ ਹਾਂ ਅਰ ਜੋ ਅਜ਼ਾਬ ਕਰਨੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਗੁਨਾਹਾਂ ਨਾਲ ਅਲੂਦਾ
ਹੋਨੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜੋ ਖ਼ੁਦਾਇ ਸੁਵਾਬ ਕਰਾਂਵਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਕ ਹੋਨੇ ਹਾਂ ਅਰ
ਜੋ ਪੀਰ ਮੁਰਸ਼ਦ ਕਹਿਆ ਹੈ ਸੋ ਖ਼ੁਦ ਕਬੂਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਰ ਦੀਗ
ਰਾਂ ਨੂੰ ਤਾਲੀਮ ਕਰਨੇ ਹਾਂ ਸੋ ਐਸੇ ਅਸੀਂ ਆਪਨੂੰ ਪੇਸ਼ਰਉ ਕਹਾਵਨੇ
ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਖ਼ੁਦਾਇ ਨਬੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਦੀ
ਗਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦਾ ਸ਼ਨਾਖ਼ਤ ਕਰਾਂਵਦਾ ਹੋਵੇ ਸੋ ਤਮਾਮ ਕਫਲੇ ਨੂੰ ਮੁਹਾ
ਵਦਾ ਹੈ ਕਯੋਂ ਕਿ ਅਗੇ ਅਜ਼ਰਾਈਲ ਭੀ ਜਿਸ ਨੇ ਅਜ਼ਾਬ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਜੋ
ਤੂੰ ਆਪਨੂੰ ਪੇਸ਼ਰਉ ਕਹਿਆ ਹੈ॥ ਪਉੜੀ ਬਤੀਸਵੀਂ॥੧

॥ਬਾਬਾ ਫਿਰ ਮਕੇ ਗਇਆ ਨੀਲ ਬਸਤ੍ਰ ਧਰ ਬਨਵਾਰੀਆ। ਆਸਾ ਹਥਿ ਕਿਤਾਬ
ਕਛ ਕੂਜਾ ਬਾਂਗ ਮੁਸਲਾ ਧਾਰੀਆ। ਬੈਠਾ ਜਾਇ ਮਸੀਤ ਵਿਚ ਜਿਥੈ ਹਾਜੀ ਹ
ਜਿ ਗੁਜਾਰੀਆ। ਜਾ ਬਾਬਾ ਸੁਤਾ ਰਾਤ ਨੋ ਵਲ ਮਹਿਰਾਬੇ ਪਾਇ ਪਸਾਰੀਆ। ਜੀਵ
ਣ ਮਾਰੀ ਲਤ ਦੀ ਕੇਹੜਾ ਸੁਤਾ ਕੁਫਰ ਕੁਫਾਰੀਆ। ਲਤਾਂ ਵਲ ਖੁਦਾਇ ਦੇ ਕਿਉਂ
ਕਰ ਪਇਆ ਹੋਇ ਬਜਿਗਾਰੀਆ। ਟੰਗੋਂ ਪਕੜਿ ਘਸੀਟਿਆ ਫਿਰਿਆ
ਮਕਾ ਕਲਾ ਦਿਖਾਰੀਆ। ਹੋਇ ਹੈਰਾਨ ਕਰੇਨ ਜੁਹਾਰੀਆ॥੩॥ ਤਿਸ ਦਾ ਵਿਚਾਰ

ਗ॥ ॥ਬਾਬਾ ਜੋ ਬਨਵਾਰੀ ਹੈ ਬਨਵਾਰੀ ਕਹੀਏ ਜੋ ਸਗਰ ਭੂਪੀ ਮਨ
ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਵੇ ਅਥਵਾ ਆਲਮ ਰੂਪੀ ਬਨ ਦਾ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ ਅਥਵਾ
ਬਿੰਦ੍ਰਾਬਨ ਦਾ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇ ਅਥਵਾ ਬੈਜੰਤੀ ਮਾਲਾ ਦਾ ਪਹਿਰਨ ਵਾਲਾ
ਹੋਵੇ ਸੋ ਮਕੇ ਨੂੰ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇਆ ਅਰ ਹਥੀ ਆਸਾ ਅਰ ਬ
ਗਲ ਵਿਚ ਕਿਤਾਬ ਅਰ ਕੂਜਾ ਤੇ ਮੁਸਲਾ ਮਰਦਾਨੇ ਦੇ ਹਥ ਅਰ ਸਭਨਾਂ
ਹਾਜੀਆਂ ਨੇ ਮਸੀਤ ਵਿਚ ਖ਼ਾਬ ਕੀਤਾ ਪਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਮਸੀਤ ਦੇ ਮ

੪੧੨ ਚਰਨਾਂ ਸਮਾਧ ਲਾਇ ਬੈਠੇ ਸੋ ਫਿਰ ਪਿਛਲੀ ਸਬ ਜੀਵਣ ਫਰੂਕਸ
ਦੀ ਆਮਦ ਹੋਈ ਸੋ ਉਸ ਵਕਤ ਮੱਕੇ ਦੇ ਮਹਿਰਾਬ ਵਲ ਕਦਮ ਕਰਕੇ
ਬਾਬਾ ਜੀ ਖ਼ਾਬ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੀਵਣ ਫਰੂਕਸ ਆਇਆ ਅਰ ਬਾਬੇ ਨੂੰ
ਲਤ ਮਾਰੀ ਜਿਸ ਅਰ ਕਹਿਆ ਹੇ ਕਾਫਰ ਤੂੰ ਮੱਕੇ ਦੀ ਜਾਰਤ ਨੂੰ ਆਇਆ
ਅਤੇ ਕਾਬੇ ਦੀ ਤਰਫ ਵਿਚਲੀ ਖੁਦਾ ਦਾ ਘਰ ਹੈ ਜੋ ਤੂੰ ਉਸ ਤਰਫ ਮਹਿਰਾ
ਬੇ ਦੇ ਵਲ ਕਦਮ ਕਰਕੇ ਪੈ ਕੀਤੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੇ ਤੈਨੂੰ ਅਜਾਬ ਬਜੇਗਾ ਹੋਵੇਗੀ
ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜਿਧਰ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਘਰ ਨਾਹੀ ਉਧਰ ਜੀ ਮੇਰੇ ਕਦਮ
ਕਰ ਦੇਹੁ ਤਾਂ ਜੀਵਣ ਫਰੂਕਸ ਨੇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਟੰਗੋਂ ਪਕੜ ਕੇ ਘਸੀਟਿਆ
ਜਿਧਰ ਬਾਬੇ ਦੇ ਪੈਰ ਆਵਣ ਉਧਰ ਮੱਕੇ ਦਾ ਮਹਿਰਾਬ ਚਾਲਿਆ ਜਾ
ਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਭ ਹਾਜੀ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇ ਕਰ ਤਾਜੀਮ ਕਰਨ ਲਗੇ ਅਤੇ ਫਿ
ਰ ਹਾਜੀਆਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਸੁਬਹ ਦੇ ਵਕਤ ਖਾਬ ਕਰ ਰਹਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ

ਕਿਛ ਨਿਮਾਜ ਰੋਜਾ ਭੀ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ॥ਮਹਰਮ
ਸੀਤਾ ਸਿਦਕ ਮੁਸਲਾ ਹਕ ਹਲਾਲ ਕੁਰਾਨ ॥ਸਰਮ ਸੁੰਨਤ ਸੀਲ ਰੋਜਾ
ਹੋਹੁ ਮੁਸਲਮਾਣ ॥ਕਰਣੀ ਕਾਬਾ ਸਚੁ ਪੀਰੁ ਕਲਮ ਕਰਮ ਨਿਵਾਜ
ਤਸਬੀ ਸਾ ਤਿਸ ਭਾਵਸੀ ਨਾਨਕ ਰਖੈ ਲਾਜ ॥੧॥ ਤਿਸ ਕਾ ਪਰਮਾ
ਥ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹੈਂ ਹੈਂ ਕਿ ਆਪਣੇ ਪੀਰ ਦੇ ਸਿਦਕ ਤੇ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣਾ
ਅਤੇ ਆਜਜਾਂ ਤੇ ਮਿਹਰ ਅਰ ਮੁਹਬਤ ਕਰਨੀ ਸੋਈ ਰਾਸਤੀ ਮਸੀ

ਤੁ ਹੈ ਅਰ ਮੁਸਲਾ ਅਤੇ ਹੱਕ ਹਲਾਲ ਦਾ ਖਾਵਣਾ ਏਹ ਕੁਰਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁ
ਨਤਾਂ ਬੀ ਬਜੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸਰਮ ਕਰਨੀ ਏਹ ਸੁੰਨਤ ਹੈ ਅਰ ਸੀਲ ਕ
ਰਨਾ ਤੇ ਸਚ ਕਮਾਵਣਾ ਇਹ ਰੋਜਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਇਸ ਤਰਹਿ ਕਮਾਂਵਦੇ ਹ
ਨ ਸੋ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੈਨ ਕਯੋਂਕਿ ਭਲੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਕਾਬਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਸਚ ਕਮਾਵਣਾ ਇਹ ਪੀਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਖੂਬ ਅਮਲ ਕਰਨੇ ਏਹ ਕ
ਲਮਾ ਅਰ ਨਿਵਾਜ ਹੈ ਅਤੇ ਤਸਬੀ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਨੂ ਰਜਾ ਬਰੀਤਆਲਾ ਤੇ
ਰਾਜੀ ਰਹਿਣਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਕਿ ਜੋ ਇਸ ਮੂਜਿਬ ਅ
ਮਲ ਕਰਦੇ ਹੈਨ ਤਾਂ ਕਰਤਾਰ ਉਨਾਂ ਦੀ ਲਾਜ ਰਖਦਾ ਹੈ ॥ ਤਾਂ ਕਾਜੀ
ਆਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋ ਬਦਫੈਲੀ ਕਰਦੇ ਹੈਨ ਉਨਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੋਂਦਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਪਉੜੀ ਕਹੀ ॥ ਪਉੜੀ ॥ ਬਦਫੈਲੀ ਗੈਬ
ਨ ਖਸਮ ਨ ਜਾਣਈ ॥ ਸੋ ਕਹੀਐ ਦੇਵਾਨਾ ਆਪ ਨ ਪਛਾਣਈ ॥ ਕ
ਲਹਿ ਬੁਰੀ ਸੰਸਾਰ ਵਾਦੇ ਖਪੀਐ ॥ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਵੇਕਾਰ ਭਰਮੇ ਪਚੀ
ਐ ॥ ਰਾਹ ਦੋਵੈ ਇਕ ਜਾਣੈ ਸੋਈ ਸਿਝਸੀ ॥ ਕੁਫਰ ਗੋਇ ਕੁਫਰਾਣੈ
ਪਇਆ ਦਝਸੀ ॥ ਸਭ ਦੁਨੀਆਂ ਸੁਬਹਾਨ ਸਚਿ ਸਮਾਈਐ ॥ ਸਿਝੈ
ਦਰਿ ਦੀਵਾਣ ਆਪੁ ਗਵਾਈਐ ॥ ॥ ਤਿਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ਬਾਬਾ ਜੀ
ਕਹੇ ਹੈਂ ਕਿ ਬਦਫੈਲ ਕਰਨੇ ਪੁਲੀਦ ਕਰਕੇ ਜੋ ਖਸਮ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ
ਤਾਂਤੇ ਓਹ ਦਿਵਾਨਾ ਕਹੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਆਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣਦਾ ਅਤੇ
ਇਹ ਜੋ ਕਲਾਹ ਹੈ ਸੋ ਆਲਮ ਵਿਚ ਬੁਰੀ ਹੈ ਅਰ ਸਰਾਫਤਾ ਵਿਚਉ
ਅਰ ਜਾਇਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਰ ਖੁਦਾਇ ਦੇ ਨਾਮ ਥੀਂ ਬਗੈਰ ਬਦਕਾਰੀ
ਵਿਚ ਪਾਇਆਂ ਹੋਇਆਂ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਰਾਹਿ ਦੁਹਾਂ ਵਿਚਉ
ਕਖੁਦਾਇ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਸੋਈ ਖਲਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਖਲਾਫਗੋ ਹੈ ਸੋ
ਦੋਜਖ ਦੀ ਅਤਸ਼ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਦਝਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸਭ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿ
ਚ ਸੁਬਹਾਨ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਸੋ ਹਜਰਤ ਰਾਸਤ ਬਾਜੀ ਦੀ ਕੀਚੇ ਅਰ ਜੋ ਖੁਦੀ ਗ
ਵਾਇੰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਖੁਦਾਇ ਦੇ ਦੀਬਾਨ ਵਿਚ ਸੁਰਖਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਜੀ ਕ

ਨਹੀ ਨ ਬੋਲਿਆ ਤੂੰ ਖੁਦਾਇ ਦੇ ਪੈਕੰਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈਂ ਕਿ ਨਹੀ ਮੰਨਦਾ
ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਖੁਦਾਇ ਦੇ ਦਰਵਜੇ ਤੇ ਕਈ ਪੈਕੰਬਰ ਹਨ ਅਰ
ਕਈ ਸਿਕਦਾਰ ਹੈਂ ਅਰ ਕਈ ਸੇਖ ਹਨ ਅਰ ਕਈ ਪੀਰ ਹਨ ਅਰ
ਜੋ ਖੁਦਾਇ ਥੀ ਭੁਲੇ ਹੈਨ ਸੋ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹ ਦਿਖਾਲਣ ਵਾਸਤੇ ਹੈਨ ਅਰ
ਜੋ ਖੁਦਾਇ ਦੇ ਨਜੀਕੀ ਹੈਨ ਤਿਨਾਂ ਦੇ ਉਤੇ ਹੁਕਮ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾਹੀ ਚਲਦਾ
ਤਾਂ ਤੇ ਅਗੇ ਪੈਕੰਬਰ ਹੁਸਨ ਗਾਹਿ ਦਮਨ ਵਾਸਤੇ ਆਇਆ ਸੀ ਪਰ
ਤੁਸੀਂ ਪੈਕੰਬਰ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਹੁਣ ਫਿਰ ਗਏ ਹੋ ਤਾਂ ਹੁਣ ਮੈਂ ਆਇਆ ਹਾਂ
ਤਾਂ ਕਾਜੀਆਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਈਮਾਨ ਦੀਆਂ ਕਿਤਨੀਆਂ ਸੁਰਤਾਂ ਹੈਨ ਤਾਂ
ਬਾਬੇ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਈਮਾਨ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਸੁਰਤਾਂ ਹਨ ਜੋ ਅਵਲ ਬਜੁਰ
ਗਾਂ ਦੀ ਸੋਹਬਤ ਦੋਇਮ ਮਾਲ ਦੀ ਜਕਾਤ ਸੋਯਮ ਗੁਨਾਹਾਂ ਥੀਂ ਪਾਕ
ਚਹਾਰਮ ਖੁਦਾਇ ਦੀ ਯਾਦ ਸੋ ਇਹ ਚਾਰ ਸੁਰਤਾਂ ਈਮਾਨ ਦੀਆਂ ਹੈਨ
ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਾਜੀਆਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਫਕੀਰ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਾਹਿਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਾਬਾ
ਬੋਲਿਆ ਫੇ ਫਨਾਹਿ ਕਾਫ ਕਨਾਇਤ ਰੇ ਰਿਆਜਤ ਸੋ ਇਹ ਤਿਨ ਸੁ
ਰਤਾਂ ਫਕੀਰੀ ਦੀਆਂ ਹੈਨ ਤਾਂ ਕਾਜੀ ਬੋਲੇ ॥ ਅਵਲਿ ਨਾਮ ਖੁਦਾਇ
ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਬੀ ਰਸੂਲ ॥ ਨਾਨਕ ਕਲਮਾਂ ਜੇ ਕਰਿ ਦਰਗਹ ਪਵਹਿ ਕ
ਬੂਲ ॥ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ॥ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਖੁਦਾਇ ਹੈ ਕੇਤੇ ਨਬੀ ਰ
ਸੂਲ ॥ ਨਾਨਕ ਨੀਯਤ ਰਾਸ ਕਰ ਜੇ ਦਰਗਾਹ ਪਵਹਿ ਕਬੂਲ ॥ ਤਾਂ ਕਾ
ਜੀਆਂ ਕਹਿਆ ਕਰ ਬੇਦਾਰੀ ਰਾਤ ਕੀ ਦੌਲਤ ਕਾ ਕਰਦਨ ਜਾਗੇ ਸੋ ਬੈ
ਠਕੇ ਚਿਤ ਕਰਿ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਗਈ ਅਮਾਨਾ ॥ ਤਿਸਦਾ ਵੀਚਾਰ ਕਾਜੀਆਂ
ਕਹਿਆ ਕਿ ਰਾਤ ਦੀ ਜਾਗਤ ਭੀ ਹੋਵੇ ਤੇ ਧਨ ਵਿਚੋਂ ਦਸਵੰਧ ਭੀ ਦੇਵੈ ਤੇ
ਇਕਤ ਬੈਠ ਕੇ ਭਜਨ ਭੀ ਕਰੇ ਤਾਂ ਧਰਮ ਦਾ ਰਾਹਿ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾ
ਬੇ ਬੋਲਿਆ ॥ ਹਜਾਰ ਕੂਜਾ ਕਿਰਾ ਖਤ ਹਜਾਰ ਗੰਜ ਕਰਮ ਹਜਾਰ ਤਾ
ਇਤ ਸਬਹਾ ਹਜਾਰ ਬੇਦਾਰੀ ॥ ਹਜਾਰ ਰੋਜਾ ਬਰੋ ਜਹਾ ਹਜਾਰਾਂ ਸਬ
ਬਨਿਮਾਜ ॥ ਕਬੂਲ ਨੇਸਤ ਜੁਫਰ ਖਾਤਰ ਖਿਆਜਾਰੀ ॥ ਤਿਸਦਾ ਵੀ

ਵਾਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹਤੇ ਹੈਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹਜਾਰ ਦਿਨ ਗੋਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਬੈ
ਠਕੇ ਤਪ ਕਰੀਏ ਤੇ ਹਜਾਰ ਭਾਰ ਜ਼ਰ ਦਾਨ ਕਰੀਏ ਅਰ ਹਜਾਰ ਰਾਤੀ ਜਾਗ
ਤ ਕਰੀਏ ਅਰ ਹਜਾਰ ਦਿਨ ਰੋਜੇ ਰਖੀਏ ਪਰ ਜੇ ਕਿਸੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਦੁਖਾਈਏ
ਤਾਂ ਕਬੂਲ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੇ॥ ॥ਅਗੇ ਪਉੜੀ ਤੇਤੀਸਵੀਂ ਚਲੀ ਪਉੜੀ

॥ਪੁਛਨ ਗਲ ਈਮਾਨ ਦੀ ਕਾਜੀ ਮੁਲਾਂ ਇਕਠੇ ਹੋਈ॥ ਵਡਾ ਸਾਂਗ ਵਰਤਾਇ
ਆ ਲਖ ਨ ਸਕੈ ਕੁਦਰਤਿ ਕੋਈ॥ ਪੁਛਨ ਫੋਲਿ ਕਿਤਾਬ ਨੋ ਹਿੰਦੂ ਵਡਾ ਕਿ ਮੁਸ
ਲਮਾਨੋਈ॥ ਬਾਬਾ ਆਖੇ ਹਾਜੀਆ ਸੁਭਿ ਅਮਲਾ ਬਾਝਹੁ ਦੋਨੋ ਰੋਈ॥ ਹਿੰਦੂ
ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੁਇ ਦਰਗਹ ਅੰਦਰਿ ਲਹਨਿ ਨ ਢੋਈ॥ ਕਚਾ ਰੰਗੁ ਕਸੁੰਭ ਦਾ
ਪਾਣੀ ਧੋਤੈ ਥਿਰ ਨ ਰਹੋਈ॥ ਕਰਨਿ ਬਖੀਲੀ ਆਪ ਵਿਚ ਰਾਮ ਰਹੀਮ ਕੁਥਾ
ਇ ਖਲੋਈ॥ ਰਾਹਿ ਸੈਤਾਨੀ ਦੁਨੀਆਂ ਗੋਈ॥੩੩॥ ॥ਪਉੜੀ॥ ॥ਧਰੀ
ਨੀਸਾਨੀ ਕਉਸ ਦੀ ਮਕੇ ਅੰਦਰਿ ਪੂਜ ਕਰਾਈ॥ ਜਿਥੇ ਜਾਇ ਜਗਤ ਵਿਚ ਬਾ
ਬੇ ਬਾਝੁ ਨ ਖਾਲੀ ਜਾਈ॥ ਘਰਿ ਘਰਿ ਬਾਬਾ ਪੂਜੀਐ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਗ
ਵਾਈ॥ ਛਪੇ ਨਾਹਿ ਛਪਾਇਆ ਚੜਿਆ ਸੂਰਜ ਜਗ ਰੁਸਨਾਈ॥ ਬੁਕਿਆ
ਸੀਂਹ ਉਜਾੜ ਵਿਚ ਸਭਿ ਮਿਰਗਾਵਲਿ ਭੰਨੀ ਜਾਈ॥ ਚੜਿਆ ਚੰਦ ਨ ਲੁਕਈ
ਕਢਿ ਕੁਨਾਲੀ ਜੋਤਿ ਛਪਾਈ॥ ਉਗਵਣਹੁ ਤੇ ਆਥਵਣਹੁ ਨਉ ਖੰਡਿ ਪ੍ਰਿਥਮੀ
ਸਭ ਝੁਕਾਈ॥ ਜਗ ਅੰਦਰਿ ਕੁਦਰਤਿ ਵਰਤਾਈ॥੩੪॥ ਤਿਸ ਕਾ ਵੀਚਾਰ

ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਥਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਾਜੀ ਮੁਲਾਂ ਇਕਠੇ ਹੋਕਰ ਬਾਬੇ ਪਾ
ਸੋਂ ਈਮਾਨ ਦੀ ਗਲ ਪੁਛਨ ਲਗੇ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੁਧ ਇਥੇ ਬੜੀ ਕੁਦ
ਰਤਿ ਵਿਖਾਈ ਹੈ ਜੋ ਮਕੇ ਦਾ ਮਹਿਰਾਬ ਤੇਰੇ ਪੈਰਾਂ ਨਾਲ ਫਿਰਦਾ ਆਇ
ਆ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਖੋਲਕੇ ਅਸਾਨੂੰ ਦਸ ਜੋ ਬਾਬਾ ਆਦਮ ਦੇ ਪੁਤ੍ਰ
ਹਿੰਦੂਆਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿਚੋ ਹਿੰਦੂ ਵਡਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵਡਾ ਹੈ ਤਾਂ
ਬਾਬੇ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਬਾਬੇ ਆਦਮ ਦੇ ਸਜੇ ਹਥੋਂ ਹਿੰਦੂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹੈਂ
ਤੇ ਖਬੇ ਹਥੋਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ ਸੋ ਉਸ ਵਕਤ ਬਾਬੇ ਆਦਮ
ਕਹਿਆ ਸੀ ਕਿ ਖਕ ਬਾਦ ਆਤਸ ਆਬ ਦੇ ਤੁਮ ਸਾਰੇ ਤਨ ਹੋਏ ਹਨ ਪਰ ਇ

੪੧੯ ਨਾਂ ਤਤਾਂ ਦੀ ਜੋ ਸਿਫਤ ਹੈ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਅੰਦਰ ਰਖੋਗੇ ਤਾਂ ਸੁਖੀ ਹੋਵਹੁਗੇ
ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਪੁਛਿਆ ਬਨਾਰਸ ਦੀ ਕਿਆ ਸਿਫਤ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿ
ਆ ਕਿ ਜਮੀਨ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸਭਨਾਂ ਕਦਮਾਂ ਦੇ ਤਲੇ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਇਸ ਵਿਚ ਅ
ਦਬ ਕਰੇ ਅਰ ਬੇਅਦਬੀ ਕਰੇ ਸੋ ਸਿਰ ਪੁਰ ਤਮਾਮ ਭਾਰ ਉਠਾਂਵਦੀ ਹੈ
ਅਰ ਤਹਮਲ ਸਾਬਰ ਵਿਸਤਾਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫੁਤਿ ਹੋਇਆਂ ਸਭੁ
ਸ ਦੇ ਉਪਰ ਆਂਵਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਦ ਜੁ ਹੈ ਸੋ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਤੇ ਸ
ਰਦੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਗੁਲਜਾਰਾਂ ਬੀਖ ਸੋਬੋਲਿਆਂਵਦੀ ਹੈ ਅਰ ਸਹਰਾ
ਵਿਚੋਂ ਬਦਬੋ ਲੈਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਰ ਹੋਰ ਦੇਹਾਂ ਬੇਆਂ ਨੂੰ ਗੁਜਾਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅ
ਰ ਸਭਸ ਨਾਲ ਇਕ ਸਾਰ ਹੋ ਵਰਤਦੀ ਹੈ ਅਰ ਆਤਸ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਸਭਸ
ਨੂੰ ਰੁਸਨਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਰ ਤਾਰੀਕੀ ਦੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਰ ਸਰਦੀ ਦੂ
ਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਰ ਖਤਰਾ ਦੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਗ ਅਰ ਆਬ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਮ
ਨੁਖਾਂ ਦੀ ਪਲੀਤੀ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਮੈਲ ਭੀ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ
ਨਾ ਭੀ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸੀਨਾ ਭੀ ਸਰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਇਨਾਂ ਦੇ
ਅਮਲ ਰਖੋਗੇ ਤਾਂ ਬਜੁਰਗ ਹੋਵੋਗੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਹਾਜੀਆਂ ਨੂੰ
ਕਹਿਆ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਭੀ ਅਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਭੀ ਸਭ ਅਮਲਾਂ ਬੀ ਬਰਗੇ ਹੋ
ਦੇ ਨਾਫਿਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਢੋਈ ਨਹੀਂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕੰਮੋਂ
ਕਿ ਓਹ ਬਦਨਾਂ ਕਮੂੰਹੇ ਦੇ ਦੋਜਕੀ ਨਿਆਈ ਖਾਮ ਹੈ ਜੋ ਸੋ ਜਲਕਰ
ਕਰੇਂਗੇ ਉਤਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸੋ ਬਖੀਲੀ ਕਰਉ ਸਦੀ ਉਮਰ ਗੁਜਰਦੀ
ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਰ ਰਾਮ ਤੇ ਰਹੀਮ ਦੀਆਂ ਹਕਾਇਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਰਗਦੇ ਸ
ਦਦੇ ਕਰਦੇ ਨਵਾਸਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਹਕਾਇਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸੁਨਦੇ ਤਾਂ ਸਤਉ
ਨਾਂ ਨੂੰ ਭੂਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਸੈਤਾਨੀ ਕੰਮ ਵਿਚ ਪੈ ਲੰਦੇ ਹਨ ॥ ਸੋ ਇਥੇ ਇ
ਕ ਸਾਲ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਉਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗੁਫਤਗੋ ਕਰਦਿਆਂ ਗੁਜਰਿਆ ਅਰ
ਜੋ ਰੁਕਨਦੀਨ ਦੀ ਗੁਫਤਗੂ ਸੁਨਿ ਮਕੇ ਦੀ ਗੋਸਟ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਵ
ਸਤੇ ਇਥੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜੇਹੜਾ ਜੀਤਖਾ ਦੂਜੇ ਦੇ ਮੁਕ

ਮਤੇ ਮਿਲੇ ਜੋ ਸੋ ਸਭ ਮਕੇ ਆਇਕੇ ਪੁਛਣ ਲਗੇ ਕਿ ਇਹ ਫਕੀਰ ਕਦ ਦਾ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਹਾਜੀਆਂ ਕਹਿਆ ਇਸਨੂੰ ਇਥੇ ਆਇਆ ਇਕ ਬਰਸ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੱਕੇ ਦੇ ਫਿਰਨ ਦੀ ਭੀ ਅਰ ਹੋਰ ਗਲਾਂ ਦੀਆਂ ਭੀ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈਆਂ ਤਾਂ ਸਭ ਸੁਣਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਭਨਾਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮਸੀਤ ਵਿਚੋਂ ਪਾਣੀ ਸਭ ਛਪਾ ਦਿਓ ਅਤੇ ਉਸ ਫਕੀਰ ਨੂੰ ਕਹੋ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਨਿਮਾਜ ਦੇ ਉਜੂ ਵਾਸਤੇ ਆਬ ਲੋੜੀਦਾ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਲਿਆਇ ਦੇ ਸੋ ਐਸੀ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਪਾਸ ਆਏ ਤੇ ਆਇਕਰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਉਜੂ ਵਾਸਤੇ ਆਬ ਲੋੜੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਮਕੇ ਦੀ ਚਾਰਾਂ ਦਿਵਾਲੀ ਵਿਚ ਆਸਾ ਠੋਕਿਆ ਤਾਂ ਓਥੋਂ ਆਬ ਫਮਠਮਾ ਨਿਕਲ ਆਇਆ ਸੋ ਫਿਰ ਸਭਨਾਂ ਉਜੂ ਕਰਕੇ ਨਿਮਾਜ ਪੜ੍ਹੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਇਹ ਆਬ ਕਹਾਂ ਸੇ ਆਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਹਾਂ ਸਿਵ ਦਾ ਲਿੰਗ ਹੈ ਅਰ ਇਹ ਬਡੀ ਬਰਕਤ ਦੀ ਜਗਾਂ ਹੈ ਅਰ ਆਬ ਹਯਾਤ ਫਰੇਸਤੇ ਲਿਆਇ ਕੇ ਸਿਵ ਨੂੰ ਗੁਸਲ ਕਰਾਉਂਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਉਹ ਸਭੀ ਆਬ ਸੀਮਾ ਸੀਮ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਔਰ ਸੁਣੋ ਕਿਤੂਹਤੇ ਇਬਰਾਹੀਮ ਪੈਕੰਬਰ ਨੇ ਇਕ ਰਿਖੀ ਦੀ ਬੇਟੀ ਵਿਆਹੀ ਸੀ ਅਰ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਹੋਰ ਔਰਤ ਨਾਲ ਨਿਕਾਹ ਨਾਂ ਕਰਾਂਗਾ ਸੋ ਫਿਰ ਕਿਤਨੀ ਮੁਦਤ ਪਿਛੋਂ ਉਸਨੂੰ ਇਕ ਮਰਜ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਬਹੁਤਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤੇ ਅਰ ਫਾਇਦਾ ਕੁਛ ਨਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਹੁਤ ਹਕੀਮਾਂ ਨੂੰ ਸਦਿਆ ਅਰ ਪੁਛਿਆ ਤਾਂ ਹਕੀਮਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜਬ ਤੂੰ ਦੂਜੀ ਬਿਕਰ ਔਰਤ ਕਰੇਂ ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਆਜਾਰ ਦੂਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਇਕ ਦਰਵੇਸ ਦੀ ਦੁਖਤਰ ਨਾਲ ਨਿਕਾਹ ਕੀਤਾ ਸੋ ਜਬ ਉਸ ਦੇ ਨਜੀਕ ਗਇਆ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਆਜਾਰ ਦੂਰ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਜਬ ਅਗਲੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਨਿਕਾਹ ਦੀ ਖਬਰ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਪੈਕੰਬਰ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਕੇ ਉਸਦੀ ਸੁੰਨਤ ਕਰਾਈ ਅਰ ਸਿਰ ਦੀ ਜਗਾਂ ਉਸਦੇ ਕੇਸ ਤਰਾਸੇ ਅਤੇ ਲਬਾਂ ਦੀ ਜਗਾ

੪੧੮ ਉਸਦੇ ਬਾਜ਼ੂ ਤਰਾਸ਼ੇ ਅਰ ਉਸਦੇ ਨਫਸ ਥੀਂ ਗੋਸਤ ਤਰਾਛਿਆ ਸੋ ਏ
ਸੋ ਕੇ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਸਭ ਸੁਰਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰ ਉਸਦੀ ਦੂਜੀ ਔਰਤ ਜੋ ਥੀ ਸੋ
ਇਸ ਮਕੇ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪਕੇ ਛੋੜ ਗਏਆ ਸੋ ਫਿਰ ਤਿਸ ਥੀਂ ਇ
ਕ ਫਰਜੰਦ ਪੈਦੇ ਹੋਇਆ ਅਰ ਇਸ ਚਾਰ ਦਿਵਾਲੀ ਦੀ ਜਗਾ ਥੀਆ ਬਨਾ
ਥੀ ਅਰ ਇਥੇ ਸਿਵ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਆਬ ਖਲੋਤਾ ਸੀ ਸੋ ਇਥੇ ਆਪਣੀ ਔ
ਰਤ ਤੇ ਫਰਜੰਦ ਨੂੰ ਛਡ ਗਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਓਹ ਬਾਗਾਂ ਤੇ ਫਲਾਂ ਨਾਲ ਗੁਜਰ
ਨ ਕਰਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਕ ਸੌਦਾਗਰ ਦਾ ਕਾਫਲਾ ਰਾਹ ਗੁਮ ਕਰਕੇ ਇਸ ਜਗਾ
ਆ ਨਿਕਲਿਆ ਅਰ ਆਬ ਕਰਕੇ ਸਭਨਾਂ ਆਪਣੀ ਗੁਜਰਾਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਸੌ
ਦਾਗਰਾਂ ਜਤਾ ਕਿ ਇਹ ਬੜੀ ਬਰਕਤ ਦਾ ਮਕਾਨ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਉਨਾਂ ਆਪਣੇ
ਮਾਲ ਜਗਾਤ ਵਿਚੋਂ ਚਾਰ ਦਿਵਾਲੀ ਬਣਾਈ ਅਰ ਉਸ ਔਰਤ ਦੇ ਫਰਜੰ
ਦ ਸਮੇਤ ਬਹੁਤ ਖਿਦਮਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਦ ਉਸ ਦਾ ਪੁਤ੍ਰ ਵਡਾ ਹੋਇਆ
ਤਾਂ ਓਹ ਭੀ ਪੈਕੰਬਰ ਹੋਇਆ ਅਰ ਤੁਸਾਡੇ ਪੈਕੰਬਰ ਜੋ ਮੁਹੰਮਦ ਹੈ ਜੋ
ਜਿਸਦੀ ਤੁਸੀਂ ਉਮਤ ਹੋ ਸੋ ਉਸ ਨੇ ਇਥੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਮਕਾਨ ਜਾਨ ਕੇ ਖੁ
ਦਾ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਉਂ ਖਾਧੇ ਅਰ ਇਥੇ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਫਰੇਸਤਾ
ਪੈਕੰਬਰੀ ਦੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਲਿਆਇਆ ਸੀ ਸੋ ਇਕ ਆਇਤ ਇਹ ਹੈ
॥ਲਉਲਾਕ ਲਮਾ ਖਲਕਤੁਲ ਅਫਲਾਕਾ ॥ ਜੋ ਪੈਕੰਬਰ ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਪੈ
ਦਾ ਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜ਼ਿਮੀ ਅਸਮਾਨ ਭੀ ਨ ਕਰਾਂ ਹਾਂ ਤਾਂ ਤੇ ਇਹ ਮਕਾਨ ਬਡਿ
ਆਂ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਹੈ ਅਰ ਏਹ ਜਲ ਭੀ ਰਬ ਨੇ ਨਿਕਾਲਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤੁਸਾਂ ਆ
ਪ ਵਿਚ ਕਾਸਤ ਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨੀ ਤੇ ਖੁਦਾਇ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਅਰ ਗਜਬ ਸ
ਹਵਤ ਦੇ ਦੋਰੋਂ ਗਤੇ ਰਕਸ ਨੂੰ ਗੁਜਾਰਨਾਂ ਅਰ ਕਮ ਖੁਰਸ ਤੇ ਕਮ ਖ੍ਵਾ
ਕਰਨਾ ਅਰ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਮਗਜ ਸਭਨਾਂ ਦਿਲ ਮੈਂ ਰਖਨਾ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਅ
ਗੇ ਬਗਦਾਦ ਤੇ ਰੂਮ ਅਰ ਮਦੀਨੇ ਨੂੰ ਜਾਨੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਹਾਜੀਆਂ ਅਰਜ ਕੀਤੀ
॥ ਅਸਾਂ ਜਾਤਾ ਨਬੀ ਪਰੋਹੇਰਨੋ ਤੇ ਸੀ ਮੁਲਾ ਖਾਤਮ ਦੇ ਸਿਰ ਖਤਮ ਸੋ
ਨਾਨਕ ਹਕ ਕਬੂਲਾ। ਗਤਿ ਮਕਾ ਬੀਚਾਰਾ। ॥ ਹਾਜੀਆਂ ਕਹਿਆ ਕਿ

ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸਾਂ ਜੋ ਅਸਾਡਾ ਆਖਰੀ ਪੈਕੰਬਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਇਸ ਉਪ
ਰੰਤ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾਂ ਪਰ ਤੂੰ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਖਤਮ ਹੋਇਆ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ
ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਕਾਈ ਨਿਸਾਨੀ ਦੀਹਾਂ ਰੱਖ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਇਸ ਮਹਰਾਬ
ਦੇ ਵਿਚ ਬਾਤੀ ਕਫਸ ਜੋ ਖੜਾਵਾਂ ਹੈਨ ਸੋ ਇਥੇ ਰਖੇ ਅਰ ਇਸਦੇ ਅਗੇ ਤੁ
ਸੀਂ ਨਿਮਾਜ ਕਰੋ ਅਰ ਜੋ ਕਿਥਾਊਂ ਹੋਰ ਥੇ ਨਿਮਾਜ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪਾ
ਪੋਸਾਂ ਅਗੇ ਰਖ ਲੈਣੀਆਂ ਤਉ ਤੁਸਾਡੀ ਖਾਤਰ ਜਮਾ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਹਾਜੀਆਂ
ਪੁਛਿਆ ਸਰੀਅਤਿ ਤਰੀਕਤ ਮਾਰਫਤ ਹਕੀਕਤ ਚਾਰ ਰਾਹ ਮੁਸਲ
ਮਾਨੀ ਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਕਹੋ ਜੋ ਇਹ ਕਿਓਂਕਰ ਮਾਲੂਮ ਹੋਵਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿ
ਆ ਜੈਸੇ ਮੱਕੇ ਦੀ ਜਿਆਰਤ ਨੂੰ ਚਾਰੋਂ ਤਰਫੋਂ ਹਾਜੀ ਆਂਵਦੇ ਹਨ ਸੋ ਮਸ
ਰਕ ਦੇ ਹਾਜੀ ਆਪਣੇ ਰਾਹ ਆਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਕਈ ਮਗਰਬ ਦੇ ਹਾਜੀ ਆਂ
ਵਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਕਈ ਜਨੂਬ ਦੇ ਹਾਜੀ ਆਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਕਈ ਸਮਾਲ ਦੇ
ਹਾਜੀ ਆਂਵਦੇ ਹੈਨ ਤਾਂ ਇਬਤਦਾ ਦੇ ਰਾਹ ਜੁਦਾ ਜੁਦਾ ਹਨ ਅਤੇ ਇੰਤਹਾਂ ਸ
ਭਨਾਂ ਰਾਹਾਂ ਦਾ ਇਕੋ ਹੈ ਜੋ ਸਭ ਰਾਹ ਕਾਬੇ ਵਿਚ ਆ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸ
ਰੀਅਤ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਪਰਵਿਰਤ ਕੀ ਕਰਮ ਹਨ ਅਰ ਆਪਣੇ ਮਜਹਬ ਦੇ
ਰਾਹ ਉਪਰ ਖਬਰਦਾਰ ਰਹਿਣਾਂ ਅਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਭੁਲਾਇਆਂ ਨਾਂ ਭੁਲਣਾਂ
ਅਰ ਆਪਣੇ ਪੈਕੰਬਰ ਨੂੰ ਦਰਖਤਾਂ ਦਾ ਤੁਖਮ ਜਾਣਨਾਂ ਅਰ ਹੋਰ ਜਿਤਨੇ
ਪੀਰ ਫਕੀਰ ਹੈਨ ਓਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਰ ਤੇ ਬਰਗ ਸਾਖਾਂ ਜਾਣਨਾਂ ਅਤੇ ਖੁਦਾਇ
ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰਖਣਾ ਅਤੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੰਦਾ ਜਾਣਨਾ ਤੇ ਖੁਦਾਇ ਨੂੰ ਸਾ
ਹਿਬ ਜਾਣਨਾਂ ਅਤੇ ਸਰੀਅਤ ਦਾ ਇਬਤਦਾ ਜੁਦਾ ਹੈ ਅਰ ਇੰਤਹਾ ਖੁਦਾ
ਇ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ॥ ਅਤੇ ਤਰੀਕਤ ਕਹਦੇ ਹਨ ਜੋ ਨਿਮਾਜ ਰੋਜਿਆਂ ਭੀ ਸ
ਰੀਅਤ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਤਰਹਿ ਕਰਨਾ ਅਰ ਬਜੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸੁਹਬਤ ਕਰਨੀ
ਤੇ ਖਿਦਮਤ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਅਜੁਰਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ
ਦਮ ਬਦਮ ਖੁਦਾਇ ਯਾਦ ਤੇਂ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਗਵਾਵਣਾਂ ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਦਿ
ਲ ਵਿਚ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਪ੍ਰਤਵ ਜਾਨਨਾਂ ਜੈਸੇ ਗੀ ਸੀਸੇ ਦੇ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਰੁਖ

ਦਾ ਪਰਤਵ ਪਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਰੁਖ ਵਿਚ ਭੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਿਆਰਾ ਭੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
॥ਆਈ ਨਗਾਸਤ ਸੀ ਨਹਮਾਂ ਅਜ਼ ਹੌਰੇ ਗਾਇ ਸਫ਼ਾ ਸੂਦਾਂ ਜਿਲਾਹਵਗਾ
ਹ ਸੂਰਤਿ ਸੈ ਜੀ ਨਿਹਾਂ ਨਮਾਂ॥ ॥ਤਿਸ ਦਾ ਤਰਜਮਾ॥ ॥ਆਰਸੀ ਦੀ ਨਿ
ਆਈ ਸਿਤਾਂ ਦੀ ਛਾਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਕੇ ਨਿਰਮਲ ਹੋਈ ਹੈ ਅਰ ਦਿਲ ਦੇ ਅੰਦ
ਰ ਭੀ ਅਰ ਬਾਹਰ ਭੀ ਖੁਦਾਇ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਤਰੀਕਤ ਏਹ ਕਹੀ
ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਤਰੀਕਤ ਦਾ ਰਾਹ ਜੁਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਹ ਖੁਦਾਇ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ
ਅਰ ਮਾਰਫਤ ਜੋ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਜੋ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਜਲਵਾ ਸਭ ਜਾ ਵਿਚ ਪਛਾ
ਣਨਾ ਅਰ ਦਮ ਬਦਮ ਖੁਦਾਇ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਅਰ ਹਰ ਦਿਲ ਨੂੰ ਯਾਦ
ਰਖਣਾ ਅਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਜੋ ਮਗਜ਼ ਹੈ ਸੋ ਦਿਲ ਵਿਚ ਧਾਰਨਾ ਸੋ ਏਹ
ਮਾਰਫਤ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਏਸ ਦਾ ਭੀ ਸਿਰਾ ਖੁਦਾਇ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ
ਹੈ॥ ਅਤੇ ਹਕੀਕਤ ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਕ ਖੁਦਾਇ ਹੀ ਹੈ ਅਰ ਦੂ
ਜਾ ਕੋਈ ਹੋਇਆ ਹੀ ਨਹੀ ਅਰ ਜੋ ਕੁਛ ਦੀਦਾਰ ਵਿਚ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਸੋ
ਸਭ ਕੁਦਰਤ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਦਾ ਭੀ ਸਿਰਾ ਖੁਦਾਇ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ॥ ਅ
ਬ ਅਗੇ ਚਉਤਸਵੀਂ ਪਉੜੀ ਦਾ ਅਰਥ ਚਲਿਆ ਕਿ ਬਾਬੇ ਨੇ ਆਪਣੇ
ਕੌਸ ਦੀ ਨਿਸਾਨੀ ਮਕੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਖੀ ਤਾਂ ਸਭਨਾਂ ਹਾਜੀਆਂ ਤੇ ਆ
ਪਣੇ ਕੌਸ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਾਈ ਅਰ ਜਿਥੋਂ ਤੀਕ ਨਉ ਖੰਡ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਹੈ ਸੋ
ਬਾਬੇ ਤੇ ਬਾਝ ਖਾਲੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਅਰ ਜਿਥੋਂ ਜਿਥੋਂ ਤੀਕ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹੈਨ
ਸੋ ਘਰ ਘਰ ਵਿਚ ਬਾਬੇ ਦੀ ਪੂਜਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾ
ਨ ਹੈਨ ਸੋ ਸਭ ਏਸ ਗਲ ਦੇ ਉਗਾਹ ਹੈਨ ਅਰ ਜੈਸੇ ਸੂਰਜ ਦੀ ਜੋਤ
ਛਪਦੀ ਨਹੀ ਤੇ ਅੰਧੇਰੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਬਾਬੇ ਦੇ ਬਚਨ ਛਿਪ
ਦੇ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਅਗਿਆਨ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਜੈਸੇ ਸੀਹ ਦੇ ਬੋਲੇ
ਆ ਮਿਰਗਾਵਲੀ ਭੁਜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਬਾਬੇ ਦੇ ਬਚਨ ਸੁਣਿਆਂ ਹੋ
ਇਆਂ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਰ ਮੜ੍ਹੀਆਂ ਮਟਾਂ ਦੀਆਂ ਪੂਜਾਂ ਪ
ਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹੈਨ ਅਰ ਜੈਸੇ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਕੁਨਾਸੀ ਦੀ ਜੋਤ

ਹੋਰ ਨਹੀ ਛਪਦਾ ਤੈਸੇ ਬਾਬਾ ਕਿਸੇ ਦਾ ਛਪਾਇਆ ਨਹੀ ਛਪਦਾ ਅਰ ਪੂਰਬ ਤੇ ਪਸਚਮ ਤੀਕ ਸਭ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਬਾਬੇ ਨੇ ਵਸ ਕੀਤੀ ਹੈ ਸੋ ਜਗਤ ਵਿਚ ਐਸੀ ਕੁਦਰਤਿ ਦਿਖਾਈ ਹੈ ॥੮੪॥ ਅਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਉਥੋਂ ਟੁਰਕੇ ਰੂਮ ਸਹਿਰ ਵਿਚ ਗਏ ਸੋ ਰੂਮ ਦਾ ਹਮੀਦ ਕਾਰੂ ਪਾਤਿਸਾਹ ਸੀ ਅਰ ਉਸ ਨੇ ਪੈਤਾਲੀ ਗੰਜ ਖਜਾਨਾ ਜੋੜਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਖੈਰਾਇਤ ਨ ਕਰਦਾ ਅਰ ਬੜਾ ਜਾਲਮ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਦੇ ਦਰਵਾਜੇ ਦੇ ਅਗੇ ਜਾਇ ਬੈਠੇ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਜੋ ਰਬਾਬ ਵਜਾਇ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨਾ ਲਗਾ ਸਬਦ ਗਾਵਣ ॥ ॥ਸੁਲਤਾਨ ਖਾਨ ਮਲੂਕ ਉਮਰੇ ਗਏ ਕਰ ॥ ਕਰ ਕੂਚਾ ਘੜੀ ਮੁਹਤ ਕਿ ਚਲਣਾ ਦਿਲ ਸਮਝ ਤੂੰ ਭਿ ਪਹੂਚਾ ॥ ॥ਸੋ ਜਾਂ ਸਬਦ ਲਗਾ ਮਰਦਾਨਾ ਗਾਵਣ ਤਾਂ ਪਾਤਿਸਾਹ ਦੇ ਚੋਪਦਾਰ ਜੋ ਆਹੇ ਸੋ ਸਬਦ ਸੁਣਨ ਵਾਸਤੇ ਆਇ ਬੈਠੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪਾਤਿਸਾਹ ਨੂੰ ਜਾਇ ਕਹੋ ਜੋ ਫਕੀਰ ਸਦਦਾ ਹੈ ਦੀਦਾਰ ਦੇ ਜਾਹਿ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਕਹਿਆ ਪਾਤਸਾਹ ਕਿਸੇ ਪੀਰ ਫਕੀਰ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਨਹੀਂ ਪਰ ਇਕ ਮਿਣ ਕਣਕ ਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸੇਰ ਸੋਰ ਪਕੇ ਦਾ ਉਸ ਦਾ ਦਾਣਾ ਹੈ ਅਰ ਉਹ ਮਿਣ ਪਾਤਸਾਹ ਦੇ ਪਾਸ ਹੈ ਸੋ ਜਦ ਕੋਈ ਪੀਰ ਫਕੀਰ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਪਾਤਸਾਹ ਪੁਛਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੇਹੜੇ ਜਮਾਨੇ ਦਾ ਹੈ ਸੋ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀ ਉਸ ਦਾ ਜੁਆਬ ਦੇਹੋ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਪਾਤਿਸਾਹ ਨੂੰ ਲੈ ਆਵਨੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਲੈ ਆਵੋ ਅਸੀਂ ਉਤਰ ਦੇਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਪਾਤਿਸਾਹ ਨੂੰ ਲੈ ਆਏ ਜੋ ਬਾਬਾ ਅਗੇ ਠੀਕਰੀਆਂ ਚੁਣਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਪਾਤਸਾਹ ਕਹਿਆ ਹੇ ਫਕੀਰ ਤੂੰ ਠੀਕਰੀਆਂ ਕਿਓ ਚੁਣਦਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਅਸੀਂ ਮਰਦੀ ਵਾਰੀ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਪਾਤਿਸਾਹ ਨੇ ਆਖਿਆ ਠੀਕਰੀਆਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਕਿਓਂ ਕਰ ਨਿਭਣ ਗੀਆਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਜਿਥੇ ਤੇਰਾ ਪੈਤਾਲੀ ਗੰਜ ਖਜਾਨਾ ਲਦਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਿਥੇ ਅਸੀਂ ਭੀ ਠੀਕਰੀਆਂ ਜਾਇ ਰਖਾਂਗੇ ਸੋ ਇਹ ਭੀ ਨਾਲ ਲਗੀਆਂ ਜਾਵਨ ਗੀਆਂ ਤਾਂ

ਕਾਰੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਭੀ ਜਾਣਨਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਰ੍ਹਿਲੀ ਗੰਜ ਖਜ਼ਾਨਾ ਮੇਰੇ ਸ
ਜਨਹੀਂ ਨਿਭਣਾ ਪਰ ਮੇਰਾ ਜੀਉ ਖੈਰਾਇਤ ਕਰਨੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤਬ
ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਅਗੇ ਭੀ ਕਾਰੂੰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਚਾਲੀ ਗੰਜ ਖ
ਜ਼ਾਨਾ ਇਕਠਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤੇ ਖੈਰਾਇਤ ਨਾਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਰ ਮਿਹਤਰ ਮੂਸੇ
ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਜੋ ਤੂੰ ਚੌਥਾ ਹਿਸਾ ਖੈਰਾਇਤ ਕਰ ਸੋ ਉਸ ਨੇ ਨਾਂ ਖੈ
ਰਾਇਤ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਪੈਰਾਂ ਤੀਕਰ ਜਮੀਨ ਦੇ ਵਿਚ ਧਸ ਗਿਆ ਤਾਂ
ਫਿਰ ਮਿਹਤਰ ਮੂਸੇ ਕਹਿਆ ਜੇ ਚਉਥਾ ਹਿਸਾ ਖੈਰਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ
ਤਾਂ ਦਸਵਾਂ ਹਿਸਾ ਖੈਰਾਇਤ ਕਰ ਤਦ ਭੀ ਕਾਰੂੰ ਨੇ ਨਾਂ ਮੰਨਿਆ ਅਰ ਕ
ਮਰ ਤੀਕਰ ਧਸ ਗਿਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮਿਹਤਰ ਮੂਸੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਚਾਲੀ
ਗੰਜਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਗੰਜ ਖੈਰਾਇਤ ਦੇਹੁ ਤਾਂ ਤਦ ਭੀ ਉਸ ਨਾ ਮੰਨਿਆਂ
ਜੋ ਫਿਰ ਚਾਲੀ ਗੰਜ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਮਿਲੇ ਅਰ ਹੁਣ ਤੀਕਰ ਪਤਾ
ਲ ਵਿਚ ਗਰਕ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ॥ਗੰਜ ਕਾਰੂੰ ਕਿ ਫੌਜੇ ਮੇਰ ਵਦ ਅਜ ਕ
ਹਰ ਹਨੇ ਜਾ ਖੂੰਦਾ ਬਾਸੀ ਕਿਹਮ ਜਗੋਬਤ ਦੂਰ ਵੇਸਨ ਅਸਤਾ ॥੧॥
ਤਿਸ ਦਾ ਦੀਚਾਰ ॥ਗੰਜ ਕਾਰੂੰ ਦੇ ਜੋ ਹੁਣ ਤੀਕ ਪਤਾਲਾਂ ਵਿਚ ਚਲੇ ਜਾਂ
ਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਸ ਸਿਤੋ ਦਾ ਕਹਿਆ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਤਾਂ ਅਮੀਰ ਕਾਰੂੰ
ਕਹਿਆ ਮੈਂ ਤੁਸਾਡਾ ਕਹਿਆ ਮੰਨਿਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ਕਹਿਆ ਮੁਝੇ
ਕੁਛ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰੋ ਜੋ ਜਿਸ ਕਰ ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਨਰਮ ਹੋਵੇ ਅਰ ਫਿਰ ਕ
ਹਿਆ ਕਿ ਇਹ ਜੋ ਸਿਰ ਤੇ ਫਣਕਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸੋਰ ਸੋਰ ਦਾ ਜਿਸ ਦਾ ਦਣ ਹੈ
ਜੋ ਕਿਸ ਜਮਾਨੇ ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜਿਸ ਜ਼ਮਾਨੇ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਭੀ
ਤੇ ਫਕੀਰ ਭੀ ਅਉਲੀਆ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਸੋ ਉਸ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦਾ ਇਹ ਸਿਰ
ਹੈ ਅਰ ਹੁਣ ਜੋ ਤੁਧ ਕਬਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਰੁਪਏ ਪਰਖਦੇ ਹਨ ਸੋ ਤੇਰੇ ਜਮਾ
ਨੇ ਘੂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਵਰਸਦੇ ਤੇ ਪੈਗਲਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਪੁਛਿ
ਆ ਜੋ ਓਹ ਕੇਹੜਾ ਪਾਤਿਸਾਹ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਨਉਸ਼ੇਰਵਾਂ ਪਾਤਸ
ਹ ਸੀ ਅਰ ਉਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਕ ਸੌਦਾ ਗਰ ਸਉਦਾਗਰੀ ਨੂੰ ਗਇਆ

ਸੀ ਅਰ ਉਹ ਬਹੁਤ ਧਨ ਖਟਕੇ ਲੈ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਸੌਦਾਗਰ ਨੇ ਇਕ ਹਵੇਲੀ ਮੁਲ ਲਈ ਅਰ ਜਦ ਉਹ ਹਵੇਲੀ ਨੂੰ ਲਗਾ ਬਨਾਵਨੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਬੜਾ ਧਨ ਨਿਕਲਿਆ ਅਰ ਦਬੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਦੇਗਾਂ ਨਿਕਲੀਆਂ ਤਾਂ ਸੌਦਾਗਰ ਨੇ ਹਵੇਲੀ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਜੋ ਇਹ ਧਨ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾਂ ਲੈ ਜਾਵੋ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੇ ਅਸਾਡੇ ਨਸੀਬਾਂ ਵਿਚ ਹੋਂਦਾ ਆਹ ਤਾਂ ਜਦੋਂ ਅਸੀ ਵਸਦੇ ਆਹ ਤਦੋਂ ਨਿਕਲੇ ਆਹ ਤਾਂਤੇ ਹੁਣ ਜੋ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤੁਸਾਡੀ ਦੌਲਤ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਦੋਨੋ ਪਾਤਸਾਹ ਪਾਸ ਗਏ ਅਰ ਬੇਨਤੀ ਜਾਕਰ ਕਰੀ ਕਿ ਇਹ ਧਨ ਤੁਸੀਂ ਲੇਵੋ ਤਾਂ ਪਾਤਿਸਾਹ ਕਹਿਆ ਅਸਾਨੂੰ ਦੌਲਤ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਫਕੀਰਾਂ ਨੂੰ ਖਵਾਵੋ ਜੋ ਖਾਇਕੇ ਖੁਦਾ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਫਕੀਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਕੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਇਹ ਦੌਲਤ ਤੁਸੀਂ ਲੇਵੋ ਤਾਂ ਫਕੀਰਾਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਆਪ ਧਨ ਨੂੰ ਛਡਕੇ ਫਕੀਰ ਹੋਏ ਹਾਂ ਤਾਂਤੇ ਅਸਾਂ ਧਨ ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ. ਤਾਂ ਪਾਤਸਾਹ ਨੇ ਕਿਲੇ ਦੇ ਦਰਵਾਜਿਆਂ ਤੇ ਢੇਰ ਚਾ ਕਰਾਏ ਅਰ ਕਹਾ ਕਿ ਜੋ ਗਰੀਬ ਗੁਰਬੇ ਹੋਵੇ ਇਸ ਧਨ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦਿਨ ਗਰੀਬ ਗੁਰਬਾ ਤ੍ਰੀ ਬਾਹਰ ਨ ਗਇਆ ਅਰ ਗਰੀਬਾਂ ਗੁਰਬਿਆਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮੇਹਨਤ ਮੁਸ਼ਕਤ ਕਰਕੇ ਖਾਵਾਂਗੇ ਪਰ ਅਸੀ ਧਨ ਨਹੀ ਲੈਂਦੇ. ਤਾਂਤੇ ਉਸ ਸਮੇ ਦਾ ਇਹ ਸਿਰ ਕਟਕੇ ਧਰਾ ਹੈ ਤੇ ਤੂ ਇਜੇਹਾ ਜਾਲਮ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਕਬਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚੋਂ ਸੁਇਨਾ ਤੂ ਪਕੜਵਾਇ ਲਿਆ ਹੈ ਸੋ ਮੋਇਆਂ ਧਨ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਨਹੀ ਜਾਣਾਂ ਤੇ ਗੁਨਾਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਜਾਵਨਗੇ ਤੇ ਜੇ ਖਰਾਇਤ ਕਰੇਂਗਾ ਤਾਂ ਦਾਹ ਹਿਸਾ ਇਥੇ ਮਿਲੇਗੀ ਤੇ ਹਜਾਰ ਹਿਸਾ ਖੁਦਾਇ ਦੀ ਦਰਗਾਹਿ ਮਿਲੇਗੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬੇ ਜੀ ਨੇ ਰਾਗ ਤਿਲੰਗ ਵਿਚ ਨਸੀਹਤਨਾਮਾ ਉਚਰਿਆ   ਨਸੀਹਤਨਾਮਾ ਮਹਲਾ ੧ ਗਰੀਬੇ ਨੇਕਨਾਮੀ ਜੁ ਦੇਵੈ ਖੁਦਾਇ ਗੁਦੀ ਸੋ ਜੇ ਮੀ ਪਿਗਹੁ ਹੇ ਸੀ ਫਨਾਹ ਦਾਇਮ ਨ ਦਉਲਤ ਕਸੇ ਬੇਸ਼ ਮਰਾ ਨ ਰਹਨੇ ਕਰ

ਡੀਨਰਕਗੋਰਜਾਣਾ।ਦਮੜਾਤੇਜੀਕਨੁਖਰਚੈਅਰਖਾਇ।
ਦੇਵੈਦਰਬਦੇਰਜਾਏਖੁਦਾਇ।ਜੇਤਾਨਰਾਖੇਅਕੇਲਾਨਖਾਇ।
ਤਾਂਕੀਕਾਦਿਲਦਾਨੀਦਰਗੈਤਿਸਤਜਾਇ।ਕੀਰੈਤਦਜਾਨਕੀਚੈ
ਭੁਮਨਾ।ਨਰਹੇਗੀਦੁਨੀਆਂਨਰਹੇਗਾਜਹਾਨਾ।ਦਾਬੀਦਧੋੜੇ
ਦਲਸਕਰਰਜਾਣਾ।ਗਰਕਕਰਤਾਤਿਸੁਲਤਾਨੀਨਸਬਾਗ।ਦੁਨੀ
ਆਂਕਾਦਿਦਨਕਹੇਮੁਲਖਮੇਰਾ।ਆਖੀਮੈਂਤਾਸੇਰਪਰਨਤੇ
ਰਨਮੇਰਾ।ਕੇਤੀਚਲੀਦੇਖਬਾਜੇਬਜਾਇ।ਰਹੇਗਾਏਕਦਾ
ਸਾਚਾਖੁਦਾਇ।ਏਕੇਲਾਜੀਆਂਇਆਏਕੇਲਾਚਲਾਇਆ
।ਚਲਤੇਵਕਤਕੋਈਕਾਮੁਨਆਇਆ।ਲੇਖਾਮੰਗੀਜੈਕੀਆ
ਦੀਜੈਜਬਾਬਾ।ਤਿਥਾਪੁਕਾਰੇਜੇਪਾਵੈਅਜਾਬਾ।ਖਲਕਪ
ਰਕੀਆਹੇਬਸੇਜੁਲਮਜੇਤਾ।ਨਫਸਬੇਲੀਏਉਠਾਇਆਹੈ
ਸੋਕਾ।ਕੀਆਜਬਰਜਲਮਦਮੜਾਕਮਾਇਆ।ਖਾਇਆ
ਹੈਲਾਇਆਅਜਾਏਗਵਾਇਆ।ਆਖਰਪਛੋਤਾਵਣਕਰੇਗਾ
ਇਹਾਇ।ਦਰਗਹਗਾਇਆਪਾਵੈਸਜਾਇ।ਜਨਤਦਵੈਂਕੂ
ਦਤੈਂਠੀਕਮਾਈ।ਦਗੇਬਾਜੀਕਰਕੇਦੁਨੀਆਂਲੁਟਖਾਈ।ਪੀ
ਛੈਪਿਆਸੋਦਖਾਇਕਬਾਬਾਦਿਖੇਠੇਲੇਕੇਜੋਹੋਤੇਖਰਾਬਾ।ਕਿ
ਸਕਾਤੂੰਬਿਦਾਤਿਸੀਕਸਵਾਰਿਆ।ਦੁਨੀਆਂਕੇਲਾਲਚਤੈਸਾਹਿ
ਬਦਿਸਾਰਿਆ।ਨਕੀਤੀਇਬਾਦਤਨਰਖਿਚਿਈਮਨਾ।ਕੀਤੀ
ਚਹੂਮਤਪੁਕਾਰੇਜਗਨ।ਅਦਿਰਿਮਹਲੀਤੂੰਬੈਠਦੇਜਾਇ।ਹਰ
ਮਖਾਸਥੋਈਸੋਸੈਦਵਾਇ।ਨਬੂਝੈਨਸੁਣੈਨੁਬਾਹਰਕਿ
ਆਹੋਇ।ਹਰਾਮੀਗਰੀਬਾਂਨੂੰਮਾਰੇਦਗੋਇਓਂ।ਬਸਤੀਉਜਾ
ਨੈਹੋਰਨਦਸਾਵੈਂ।ਕੂਕਕੇਪੁਕਾਰੇਕੋਈਦਾਦਨਪਾਵੈਂ।ਲਖਵੇਰੀ
ਕੋਰੇਕੀਜੇਤੈਥੇਸਮਾਣਾ।ਕੇਤੇਕਿਸਮਨਬਪਦੋਮਾਰੇਹਜਾਰਾ।
।ਹਾਕਮਕਰਾਵੈਅਦਾਲਤਨਹੋਇ।ਦੁਨੀਆਂਕਾਦਿਦਨਹੈ

ਕੈਮਸਤਹੋਇਆਤੂਟੈਮੁਲਖਪਾਤੇਕੇਅਰਖਾਧਾਹੈਦੋਜਖਕੀਆ
ਤਸਮਾਰੇਜਲਾਇਆਗਰਰਾਮਾਸਿਉਂਦੇਖਦੂਨੀਆਂਵਿਚਨੀ।
ਹਮੇਸ਼ਾਂਨਰਹੇਹੀਤੂੰਐਸੇਨਜਰੀਆਉਡਾਏਸਫਾਤਿਮੁਲਾਗੇਨ
ਬਾਗਾਕਿਸਕੀਦੂਨੀਆਂਕਿਸਕੇਘਰਬਾਰਾਤਹੁਤਾਹਿਰਸਕੀ
ਰੈਨਦੂਨੀਆਂਕੇਯਾਰਾਵਿਚਰੇਜਚਲਣਾਕਿਪਕੜੇਕਬਾਗਾਸ
ਗਮਿੰਦਨੇਗੇਇਕਿਛੁਨੇਕੀਕਮਾਇਆਲਾਨਤਕਜਾਮਾਪਾਹਿਰਿ
ਆਨਜਾਇਆਗਫਲਤਕਰੇਗੇਤੂਖਾਵੇਗੇਮਾਰਾਬੇਦੀਵਬੇਰ
ਕੇਲੇਗਾਨਸਾਰਾਤਿਬਾਰਕੀਹੈਬਦੁਰਕੀਹੈਨਜੇਰਾਦੋਜਖਕੀ
ਆਤਸਜਲਾਏਗੀਗੋਰਾਮੇਸਾਇਕਪੇਕਿਬਾਰਕੇਤੇਸਾਹਖਾਨ
ਨਦੀਖੋਜਿਸੀਪਗਤਿਨਕੇਨਿਸਨਾਉਤਕੇਤਬਕੂਤਰਜਨਵਰਕੀ
ਛਊਕੇਤੀਖਕਹੋਈਕੋਈਪੂਛੈਨਨਾਉਵਾਲੀਗੋਜਜੋਰੂਚ
ਨਰਖਿਚਈਮਾਨਾਦੇਖੋਰੇਕਾਰੂਜੁਹੇਤੇਪਰੇਸਨਾਦੂਨੀਆਂ
ਦਿਵਾਨੀਵਫਾਨੀਦਜਾਨਾਤੂਖੁਦਹਸਮਬੀਨੀਕਿਚਲਣਾਨ
ਹਨਾਹਰਵਕਤਬੀਦੇਤੂੰਖਿਦਮਤਨਾਂਵਿਸਰਾਮਸਤੀਦਾ
ਫਲਤਸੋਬਾਜੀਨਹਾਰਾਤਿਬਾਰਕੀਤੀਆਕਰੈਂਦਿਆਂਗੁਨ
ਹਾਅਰਜਬੇਗੀਰਕੈਬਾਬਾਨਾਨਕਐਸੇਅਲਮਸੁਤੇਰੀ
ਪਨਾਹਾ।੧॥ ਜਦਾਂਇਹਨਸੀਹਤਨਾਮਾਬਾਬੇਕਹਿਆਤਾਂਕਾਰੂਨੇ
ਬਾਬੇਦੇਕਦਮਾਂਤੇਸਿਜਦਾਕੀਤਾਅਰਕਹਿਆਕਿਤੁਸੀਂਆਪਨੇਹ
ਥੀਂਸਭਖਜਾਨੇਖੈਰਾਇਤਕਰਦੇਵੋਅਰਮੈਨੂੰਆਪਣਾਬਰਾਦਰ
ਕਰਜਾਣੋਤਾਂਬਾਬੇਕਹਿਆਆਪਨੂੰਤੂੰਗੁਲਾਮਕਰਜਾਣੇਅਤੇਸੁਆ
ਮੀਤੂੰਅਸਾਨੂੰਕਰਜਾਣੇਅਰਜੋਖੁਦਾਇਦੀਯਾਬਜੁਰਗਾਂਦੀਨਿਮਿ
ਤਖੈਰਾਇਤਕਰੇਂਸੋਅਸਾਡੇਹਸਾਬਕਰਜਾਣੇਅਰਜੋਤੂੰਆਪਲਸਕ
ਰਸਮੇਤਖੁਰਸਕਰੇਂਸੋਭੀਅਸਾਡੇਲੇਖੇਤੇਜੇਬਦਫੈਲੀਤੇਗਦਦੇਂਗ
ਸੋਮੁਜਰਾਨਦੇਵਾਂਗੇਅਰਨਹੀਂਅਤਭੀਅਸਾਂਹੀਜਾਣੇਤੇਜੇਅਦਲਕਰੇਂ

ਗਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਖੁਸ ਹੋਵਾਂਗੇ ਸੋ ਤੂੰ ਨਫਨੂੰ ਬਸ ਜਾਨ ਅਸਾਡਾ ਜਾਣ ਅਰ
ਤੂੰ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਕਰ ਤੇ ਖੈਰਾਇਤ ਕਰ ਤੇ ਖੁਦਾਇ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ ਸੋ ਤੂੰ
ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਸਾਡਾ ਗੁਲਾਮ ਹੋਹੁ ਤਾਂ ਹਮੀਦ ਕਾਰੂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ
ਦੇ ਕਰ ਅਰ ਖਜਾਨਾ ਉਸ ਦਾ ਖੈਰਾਇਤ ਕਰਾਇ ਕਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਅਤੇ
ਮਰਦਾਨਾ ਬਗਦਾਦ ਨੂੰ ਗਏ ਅਰ ਕਿਲੇ ਦੇ ਦਰਵਾਜੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਵਾਰ ਜਾ
ਇ ਆਸਨ ਕੀਤਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਹੋਇਆ ਸਬਦ ਗਾਉ ਸੋ ਉਹ
ਸਬਦ ਗਾਵਣ ਲਗਾ ॥ ॥ਪਉੜੀ ਪੈਂਤਸਵੀਂ ਭਲੀ ਪਉੜੀ

॥ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਗਇਆ ਬਗਦਾਦ ਨੋ ਬਾਹਰ ਜਾਇ ਕੀਆ ਅਸਥਾਨਾ ॥ ਇ
ਕ ਬਾਬਾ ਅਕਾਲ ਰੂਪ ਦੂਜਾ ਰਬਾਬੀ ਮਰਦਾਨਾ ॥ ਦਿਤੀ ਬਾਂਗ ਨਿਮਾਜ ਕ
ਰ ਸੁੰਨ ਸਮਾਨ ਹੋਆ ਜਹਾਨਾ ॥ ਸੁੰਨ ਮੁੰਨ ਨਗਰੀ ਭਈ ਦੇਖ ਪੀਰ ਭ
ਇਆ ਹੈਰਾਨਾ ॥ ਵੇਖੈ ਧਿਆਨ ਲਗਾਇ ਕਰ ਇਕ ਫਕੀਰ ਵਡਾ ਮਸਤਾ
ਨਾ ॥ ਪੁਛਿਆ ਫਿਰ ਕੈ ਦਸਤਗੀਰ ਕਉਣ ਫਕੀਰ ਕਿਸ ਕਾ ਘਰਿਆ
ਨਾ ॥ ਨਾਨਕ ਕਲ ਵਿਚ ਆਇਆ ਰਬ ਫਕੀਰ ਇਕੋ ਪਹਿਚਾਨਾ ॥ ਧਰਤ ਅ
ਕਾਸ ਚਹੂੰ ਦਿਸ ਜਾਨਾ ॥੩੫॥ ਤਿਸ ਦਾ ਵੀਚਾਰ ॥ ਬਾਬਾ ਬਗਦਾਦ ਨੂੰ ਗਇ
ਆ ਅਰ ਕਿਲੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਦਰਵਾਜੇ ਤੇ ਜਾਇ ਆਸਣ ਕੀਤਾ ਸੋ ਇ
ਕ ਬਾਬਾ ਅਕਾਲ ਰੂਪ ਹੈ ਅਰ ਦੂਜਾ ਮਰਦਾਨਾ ਰਬਾਬੀ ਹੈ ਸੋ ਮਰ
ਦਾਨਾ ਰਬਾਬ ਵਜਾਵਣ ਲਗਾ ਤਾਂ ਬਗਦਾਦ ਦੇ ਵਾਸੀ ਜੋ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਉਨਾ
ਹਜਰਤ ਪੀਰ ਨੂੰ ਜਾਇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੁਸਾਂ ਸਹਿਰ ਵਿਚ ਸਰੋਦ ਦੀ ਮ
ਨਹਿ ਕੀਤੀ ਹੈ ਸੋ ਇਥੇ ਇਕ ਫਕੀਰ ਬੈਠਾ ਹੈ ਅਰ ਉਸ ਨਾਲ ਇਕ ਮੁਤ
ਰਬ ਹੈ ਸੋ ਸਰੋਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੀਰ ਕਹਿਆ ਜਾਓ ਉਸ ਨੂੰ ਮਨਾ ਕਰੋ
ਸੋ ਜਾਂ ਆਦਮੀ ਮਨਾ ਕਰਨ ਆਏ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜਉ ਲਗ ਪੀਰ
ਨ ਆਵੈ ਤਉ ਲਗ ਸਰੋਦ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਪੀਰ ਨੂੰ ਜਾਇ ਕਹਿ
ਆ ਸੋ ਪੀਰ ਮੁਰੀਦਾਂ ਸਮੇਤ ਆਇਆ ਤਾਂ ਸਭ ਬਾਬੇ ਦੇ ਚਉਫੇਰੇ ਆ
ਇ ਬੈਠੇ ਅਰ ਉਨਾਂ ਪੁਛਿਆ ਅਸਾਂ ਜੋ ਸਰੋਦ ਮਨਾ ਹਿ ਕੀਤਾ ਸੀ ਸੋ ਤੁਸਾਂ

ਕਿਉਂ ਨ ਹਟਾਇਆ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਬੋਲਿਆ ਸਰੋਦ ਬਿਨ ਰੂਹ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ-
ਦਾ ਅਰ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਬਾਬਾ ਆਦਮ ਆਦਮੀ ਬਣਾਇਆ ਤਾਂ ਆਦਮੀ
ਦੇ ਜੁਸੇ ਵਿਚ ਰੂਹ ਪ੍ਰਵੇਸ ਨਾ ਕਰੇ ਤਾਂ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਫਰਿਸਤਿਆਂ
ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਸਿਰ ਵਿਚ ਸਰੋਦ ਕਰੋ ਸੋ ਜਦ ਸਰੋਦ ਹੋਇ-
ਆ ਤਾਂ ਰੂਹ ਇਸ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸਰੋਦ ਕਿਉਂ ਮਨ-
ਹ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤੇ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਹੋ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪੈਕੰਬਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸ-
ਤੇ ਮਨਾਹਿ ਕਰਨੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਪੈਕੰਬਰ ਨੇ ਤਾਂ ਬਦਫੈਲੀਆਂ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮਨ-
ਾਹਿ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰੋਦ ਬਦਫੈਲੀਆਂ ਦਾ ਨ ਸੁਣੇ ਅਰ ਉਮਰ ਆਪਣੀ
ਅਜਾਇਆ ਨ ਕਰੇ ਪਰ ਖੁਦਾਇ ਦੇ ਯਾਦ ਦਾ ਸਰੋਦ ਉਮਰ ਨੂੰ ਬਹਿਸ਼-
ਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਭੀ ਸਰੋਦ ਸੁਣੇ ਕਰੋ ਕਿ ਇਹ ਖੁਦਾ ਦੀ ਸਿਫਤ
ਦਾ ਸਰੋਦ ਹੈ ਤਾਂ ਪੀਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜਿਮੀ ਅਸਮਾਨ ਵਿਚ ਜੋ ਸਾਡੇ ਪੈਕੰ-
ਬਰ ਹੈ ਅਰ ਖੁਦਾਇ ਦੀ ਸਿਫਤ ਉਸ ਕਹੀ ਹੈ ਤੇ ਸਰੋਦ ਮਨਾਹਿ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ॥ ਪਾਤਾਲਾ ਪਾਤਾਲ ਲਖ ਆਗਾਸਾ ਆਗਾਸ ॥
ਓੜਕ ਓੜਕ ਭਾਲ ਥਕੇ ਵੇਦ ਕਹਨਿ ਇਕ ਵਾਤ ॥ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹੇ ਹੈਂ
ਕਿ ਕਈ ਪਾਤਾਲ ਹੈਨ ਅਰ ਕਈ ਆਕਾਸ ਹੈਨ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾ-
ਇਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਪੀਰ ਕਹਿਆ ਸਾਡੇ ਪੈਕੰਬਰ ਨੇ ਸਤ ਪਾਤਾਲ ਤੇ ਸਤ
ਆਕਾਸ਼ ਕਹੇ ਹਨ ਸੋ ਉਨਾਂ ਬਹੁਤੇ ਡਿਠੇ ਹਨ ਕਿ ਨਹੀਂ ਡਿਠੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿ-
ਆ ਉਨੀਂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਡਿਠੇ ਹਨ ਪੀਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਥੋੜੇ ਡਿਠੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕ-
ਹਿਆ ਅਸਬ ਮੈਰਾਜ ਮੇਂ ਡਿਠੇ ਹਨ ਤਾਂ ਪੀਰ ਕਹਿਆ ਓਹ ਹਿਕਾਇਤ
ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਓ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਏਤੁ ਦਿਨ ਜਬਰਾਈਲ ਤੁਸਾਡੇ ਪੈ-
ਕੰਬਰ ਨੂੰ ਮੇਰਾਜ ਮੇਂ ਲੈ ਗਇਆ ਸੀ ਰਾਹ ਵਿਚ ਓਹਰੀ ਕਿਤਾਰਾਂ ਉਠਾਂਦੀ-
ਆਂ ਚਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸੀਆਂ ਤਾਂ ਪੈਕੰਬਰ ਉਥੇ ਖਲੋਇ ਰਹਿਆ ਜੋ
ਕਤਾਰਾਂ ਜਾ ਰਹਿਨ ਗੀਆਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਜਾਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਜਬਰਾਈਲ ਕਹਿ-
ਆ ਕਿ ਜਬ ਦਾ ਮੈਂ ਡੀ ਨਾਲਾ ਸੀ ਮਿਆ ਤਦ ਦੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਚਲੀਆਂ

ਜਾਂਦੀਆਂ ਹੈਨ ਤਾਂ ਪੈਕੰਬਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਇਕ ਇਕ ਊਠ ਤੇ ਜੋੜੇ ਨਿਤ੍ਰ
ਸੰਦੂਕ ਹੈਨ ਸੋ ਇਕ ਖੋਲ ਦੇਖੀਏ ਜੋ ਵਿਚ ਕੀ ਹੈ ਸੋ ਜਾਂ ਇਕ ਊਠ ਝੁਕਿਆ
ਤਾਂ ਉਸ ਸੰਦੂਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਲਫ ਭੀ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਕੀਲਾਂ ਦਾ ਭੀ ਨਾਲ ਲਗੀ
ਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਜਬਰਾਈਲ ਇਕ ਸੰਦੂਕ ਖੋਲਿਆ ਤਾਂ ਕਿਆ
ਦੇਖਨੇ ਜੋ ਬੀਜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੁਰ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜੋ ਫਿਰ ਇਕ ਬੀਜੇ ਨੂੰ ਖੋ
ਲਕੇ ਪੈਕੰਬਰ ਨੇ ਅਤੇ ਜਬਰਾਈਲ ਨੇ ਉਸਦੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ ਕੀਤਾ ਅਰ
ਜੋ ਉਸਦੇ ਵਿਚ ਜਾਕੇ ਦੇਖਨ ਤਾਂ ਹਫਤ ਜਮੀਨਾਂ ਹੈਨ ਅਤੇ ਹਫਤ ਆਸ
ਮਾਨ ਹੈਨ ਅਰ ਮਾਹ ਤੇ ਅਫਤਾਬ ਭੀ ਹੈਨ ਅਰ ਪੈਕੰਬਰ ਤੇ ਜਬਰਾਈ
ਲ ਭੀ ਵਿਚ ਹੈਨ ਤਾਂ ਜਬਰਾਈਲ ਕਹਿਆ ਏਸੇ ਹੀ ਸਭਨਾਂ ਆਂਡਿਆਂ ਦੇ
ਵਿਚ ਖਲਕਤਾਂ ਹੈਨ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਅਸੀਂ ਭੀ ਇਕ ਆਂਡੇ ਵਿਚ ਰਹਿਨ ਵਾਲੇ
ਹਾਂ ਕਹੇ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਜੋ ਕੁਦਰਤ ਹੈ ਸੋ ਉਸਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਰੋਮਾਂ
ਰੂਪੀ ਬ੍ਰਿਛ ਹਨ ਤੇ ਬ੍ਰਿਛਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਗੂਲਰ ਅਨੇਕ ਫਲ ਹੈਨ ਅਤੇ ਏਕ ਏ
ਕ ਗੂਲਰ ਦੇ ਵਿਚ ਸਭ ਆਕਾਸ ਪਾਤਾਲ ਹਨ ਅਰ ਜੀਆ ਜੰਤ ਭੀ ਅਨੇ
ਕ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਊਠ ਫੇਰ ਬਹਾਲ ਦਿਤਾ ਤਾਂ ਅਗੇ ਕਾਦਰ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿ
ਚ ਗਏ ਤਾਂ ਚਾਦਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਜਵਾਬ ਸਵਾਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਪੈਕੰਬਰ ਨੇ
ਚਾਦਰ ਉਠਾਇ ਦਿਤੀ ਤਾਂ ਕੀ ਵੇਖੇ ਜੋ ਮੈਂ ਬਾਹਰ ਖਲੋਤਾ ਦਸਤਾਰ ਬੰਨਦਾ
ਹਾਂ ਤੈਸੇ ਹੀ ਮੇਰੀ ਸਬੀਹ ਵਿਚ ਖੁਦਾ ਦੀ ਸਬੀਹ ਭੀ ਹੈ ਤਾਂ ਖੁਦਾਇ ਦਾ
ਫੁਰਮਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਸਬੀਹ ਨਹੀਂ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਸਬੀਹ ਹੈਂ ਜੈਸੇ
ਆਪਣੇ ਤੂੰ ਖਸਮ ਦੀ ਸੂਰਤ ਸਬ ਜਗਾ ਹੈ ਪਰ ਸਾਫ ਸੀਸੇ ਵਿਚ ਨਜਰ
ਆਂਵਦੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮੈਂ ਸਭਨਾਂ ਵਿਚ ਹੋਂ ਪਰ ਤੇਰਾ ਸਾਫ ਆਈਨਾ ਹੈ ਜੋ ਤੇ
ਰੇ ਵਿਚ ਮੇਰੀ ਸਬੀਹ ਜਾਹਰ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਰਾਜ ਮੇਰਾ ਗਾਇਬ ਰਖਣਾਂ
ਜਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ॥ ਆਇਤ ॥ ਨਹਨ ਅਕਰਬ ਅਲੈਹ ਕਤ
ਨਮਕੀਫੀਆ ॥ ਤਿਸਦਾ ਵੀਚਾਰ ॥ ਮੈਂ ਤੈਂ ਨੂੰ ਸਾਹਰਗ ਥੀਂ ਨਜੀਕਾਂ
ਪਰ ਕਿਸੀ ਇਸ ਦੀ ਛਪੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਪੈਕੰਬਰ ਬਚਨ ਸੁਣਕੇ ਆਇਆ

ਤੂੰ ਅਗੋਂ ਇਕ ਦਿਵਾਨਾ ਮਜਜੂਬ ਰਾਹ ਵਿਚ ਅਵਾਜ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਪੈ
ਗੰਬਰ ਖੁਦਾ ਨੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੂਰਤ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਤੂੰ ਖੁ
ਦਾ ਨੂੰ ਕਿਥੇ ਢੂੰਢਦਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਫੇਰ ਪੈਗੰਬਰ ਜਬ ਖੁਦਾ ਦੇ ਹੁਜ
ਰੂ ਗਏ ਤਾਂ ਤਿਨਾ ਪੁਛਿਆ ਜੋ ਜੇਹੜਾ ਅਸਰਾਰ ਤੁਸਾਂ ਮੈਨੂੰ ਕਹਿਆ ਸੀ
ਜੋ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਾ ਸੋ ਅਗੋਂ ਇਕ ਮਸਤਾਨ ਦੇ ਹੈ ਸੁਖਨ ਕਹਿ
ਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਫੇਰ ਪੈਕੰਬਰ ਨੇ ਖੁਦਾ ਦੇ ਹਜੂਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮਸਤਾਨੇ ਇਹ
ਭੇਤ ਕਿਥੋਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਆਵਾਜ ਆਈ ਕਿ ਦਾਨੇ ਦਿਵਾਨੇ ਮਸਤਾ
ਨੇ ਮੇਰੇ ਸਾਦਕ ਹਨ ਪਰ ਦਾਨਿਆਂ ਦਾ ਪਿਛਾ ਸਭ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਜਿਸ
ਦੇ ਪਿਛੇ ਕਾਫਲਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਧੇ ਰਾਹਿ ਗਇਆਂ ਚਾਹੀ
ਦਾ ਹੈ॥ ਫਰਦਾ॥ ਸ਼ਿਰਰੇ ਖੁਦਾਇਆ ਆਰਫ ਜਾਹਿਦ ਬਕਸ
ਨ ਗੁਫਤਾ ਅਦਰ ਹੈਰਤ ਮਕਬੂਦ ਹਫਰੇਸ ਅਜ਼ ਬੁਜ਼ਾ ਸੁਨੀਦਾ॥ ਤਾਂ ਬਾ
ਬੇ ਕਹਿਆ ਖੁਦਾ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਤੁਸਾਂ ਜੋ
ਮਹੀਯੁਦੀਨ ਨਾਮ ਧਰਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਕਿਉਂ ਧਰਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਪੀਰ ਕ
ਹਿਆ ਜੋ ਪੈਕੰਬਰ ਦੇ ਵਫਤ ਪਾਇਆਂ ਬਹੁਤੇ ਮੁਦਤ ਗੁਜਰੀ ਅਤੇ ਸ
ਭ ਮੁਸਲਮਾਨ ਈਮਾਨ ਤੋਂ ਫਿਰ ਗਏ ਤੇ ਤਕਬਰ ਸਾਹਿਦਤ ਤੇ ਬਖੀਲੀ
ਵਿਚ ਵਰਤ ਗਏ ਅਤੇ ਦੀਨ ਬਹੁਤ ਆਜਜ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਅਸਾਡਾ ਜਨਮ
ਹੋਇਆ ਅਰ ਖੁਦਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਦੀਨ ਨੂੰ ਫਿਰ ਰਹਸਤੀ ਦਿਤੀ ਹੈ ਅਤੇ
ਫਿਰ ਜੁਆਨ ਦੀਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸਭ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਮਾਜ ਰੋਜਾ
ਤਸਬੀ ਬੰਦਗੀ ਸਿਖਾਈ ਹੈ ਸੋ ਅਬ ਤੁਸੀਂ ਆਖੋ ਕਿ ਇਸ ਜਮਾਨੇ
ਵਿਚ ਤੁਸਾਡਾ ਆਵਣਾ ਕਿਥੋਂ ਕਰ ਹੋਇਆ ਅਰ ਕਿਸ ਖਾਨਦਾਨ ਦੇ ਫਕੀਰ
ਤੁਸੀਂ ਹੋ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤੁਸਾਡੇ ਤਾਂ ਅਵਲ ਦੋ ਈ ਪੀਰ ਹੋਏ ਹਨ ਸੋ
ਅਬਦੁਲ ਰਹਿਮਾਨ ਨੇ ਖਾਨਦਾਨ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਬਦੁਲ ਵਾਹਦ ਨੇ
ਪੰਜ ਖਾਨਦਾਨ ਕੀਤੇ ਹਨ ਸੋ ਚੌਦਾਂ ਖਾਨਦਾਨਾਂ ਥੀਂ ਬਾਹਰ ਫਿਰਕੇ ਹੋਏ ਹੈਂ
ਸੋ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਖਾਨਦਾਨ ਦੇ ਨਹੀਂ ਰਬ ਦੇ ਫਕੀਰ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜਗਤ ਵਿਚ ਹੀ

ਤੂੰ ਵੇਦ ਦੇ ਧਰਮ ਥੀਂ ਗਿਰੀ ਗਏ ਸਨ ਸੋ ਅਸੀਂ ਵੇਦਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਦੀ ਰਖ
ਤੀ ਵਾਸਤੇ ਆਏ ਹਾਂ ਤਾਂ ਪੀਰ ਤੜਫਿਆ ਵਿਕੇ ਗਾਈਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਸੋ ਖਾਨ
ਦਾਨ ਦਾ ਮੁਰੀਦ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੈਨੂੰ ਸੰਗਸਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਜੀ
ਦੇ ਮੁਰਦਾਰ ਕੇ ਸੰਗ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ ਜੋ ਗੁਰ ਬਾਰ ਅਕਾਲ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀਆ
ਕਾਲ ਚਿੱਤ ਚਰਨ ਨਾਮ ਧਾਰਿਆਰ ਪ੍ਰਨਾਮ ਪ੍ਰਭੁ ਰਿਪਾਲ ਗ
ਸਰ ਸਵਿਲ ਗਏ ਸੋ ਜਾਂ ਏਹ ਸਬਦ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਪਾਏ
ਆ ਤਾਂ ਸਭੇ ਮੂਰਛਾ ਹੋ ਗਏ ਅਰ ਤਮਾਸਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਖੀਂ ਭੁਰ ਭੁਰ ਦੇਪ
ਣ ਅਰ ਬੋਲਣ ਦੀ ਤੇ ਦਮ ਤਪਾਸਬਸ ਦੀ ਸਕਤ ਰਹਿ ਗਈ
ਤਾਂ ਫੇਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਟਾਖਅ ਕਰ ਪੀਰ ਨੂੰ ਹੁਸ਼ਿ
ਆਰ ਕੀਤਾ ਸੋ ਪੀਰ ਸਭ ਮੁਰੀਦਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੇਖਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ
ਪੀਰ ਮਰਕਬੇ ਵਿਚ ਨਿਗਾਹ ਕਰ ਡਿਠਾ ਕਿ ਏਹ ਫਕੀਰ ਵਡਾ ਮਸਤ
ਨਾ ਹੈ ਅਰ ਸਭਨਾਂ ਖਾਨਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰਦ ਕਰਕੇ ਇਕ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਖਾਨ
ਦਾਨ ਇਸ ਪਛਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਧਰਤੀ ਆਸਮਾਨ ਵਿਚ ਖੁਦਾਇ ਨੇ ਇ
ਸ ਨੂੰ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਖੁਦਾਇ ਦੀ ਯਾਦ ਬਿਨਾ ਇਕ ਦਮ ਭੀ
ਇਸ ਦਾ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ॥ ॥ਪਉੜੀ ਛਤੀਸਵੀਂ ਚਲੀ ॥ ੩ ਵਾ ॥

ਪੁਛੇ ਪੀਰ ਤਕਰਾਰ ਕਰ ਏਹ ਫਕੀਰ ਵਡਾ ਅਤਾਈ। ਏਥੇ ਵਿਚ ਬਗਦਾਦ ਦੇ ਵ
ਡੀ ਕਰਾਮਾਤ ਦਿਖਾਈ। ਪਾਤਾਲਾਂ ਆਕਾਸ਼ ਲਖ ਓੜਕ ਭਾਲੀ ਖਬਰ ਸੁਣਾ
ਈ। ਫੇਰ ਦੁਰਾਇਣ ਦਸਤਗੀਰ ਅਸੀਂ ਭਿ ਵੇਖਾਂ ਜੋ ਤੁਹਿ ਪਾਈ। ਨਾਲ ਲੀ
ਤਾ ਬੇਟਾ ਪੀਰ ਦਾ ਅਖੀਂ ਮੀਟ ਗਇਆ ਹਵਾਈ। ਲਖ ਅਕਾਸ ਪਤਾਲ ਲ
ਖ ਅਖ ਫੁਰਕ ਵਿਚ ਸਭ ਦਿਖਲਾਈ। ਭਰ ਕਚਕੌਲ ਪ੍ਰਸਾਦ ਦਾ ਧੁਰੋਂ
ਪਤਾਲੋਂ ਲਈ ਕੜਾਹੀ। ਜ਼ਾਹਰ ਕਲਾ ਨ ਛਪੇ ਛਪਾਈ। ੩੬।੭।

ਜੋ ਪੀਰ ਦਾ ਗੁਸਾ ਖੁਲਾ ਤਾਂ ਪੀਰ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹੇ ਨਾਨਕ ਫਕੀਰ ਜੋ
ਸੋ ਮੈਨੂੰ ਤਵੱਜੋ ਦੀ ਨਿਗਾਹ ਕਰ ਮੁਖਾਤਬ ਕੀਤਾ ਹਈ ਤੇ ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਨੂੰ ਕੀਕ
ਰ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਕਹਿੰਦੇ ਸੋ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਸਾਰ ਕਰਾਂਗੇ ਸਭੇ

ਆਪਣੇ ਦਸਤ ਵਿਚ ਸੀਗੀ ਲਿਆਏ ਸੇ ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਸੰਗ ਸਾਡਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ
ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਪੀਰ ਬਾਬੇ ਦੇ ਕਦਮਾਂ ਤੇ ਦਸਤ ਲਿਆਇਆ ਅਰ ਕਹਿਆ
ਇਥੇ ਬਗਦਾਦ ਵਿਚ ਕਰਾਮਾਤ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਹੀਂ ਚਲਦੀ ਸੀ ਪਰ ਤੂੰ ਬ
ਡਾ ਅਤਾਈ ਫਕੀਰ ਹੈਂ ਜੋ ਜਿਸ ਅਸਾਡੇ ਰੂਬਰੂ ਐਸੀ ਕਲਾ ਦਿਖਾਈ ਹੈ ਤਾਂ
ਤੇ ਹੁਣ ਅਸਾਂ ਨੀ ਤਕਸੀਰ ਮਾਫ ਕਰੋ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਤਵਜਾ ਦੀ ਨਜਰ ਕਰ ਸਭਨਾਂ
ਨੂੰ ਖਲਾਸ ਕੀਤਾ ਸੇ ਜਾਂ ਖਲਾਸ ਹੋਏ ਤਾਂ ਦਸਤ ਬਸਤਾ ਬਾਬੇ ਅਗੇ ਤਾਜੀ
ਮ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਪੀਰ ਕਹਿਆ ਜੋ ਬਾਬਾ ਪਾਤਾਲਾਂ ਤੇ ਅਕਾਸ ਕਹੇ ਸੇ ਸੋ
ਉਸ ਦੀ ਖਬਰ ਸਾਨੂੰ ਸੁਣਾਉ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤੁਸਾਂ ਨੇ ਪੈਕੰਬਰ ਸੁਤ ਕਦੀ
ਆਂ ਕਤਾਬਾਂ ਤ੍ਰਿਹੀਆਂ ਸੀਆਂ ਜੋ ਇਕ ਇਕ ਸੁਤਰ ਇਕ ਇਕ ਫਲਕ ਹੈ
ਅਰ ਉਪਰਲੇ ਜੋ ਸੁਤਰ ਦੇ ਅੰਗ ਹਨ ਸੋ ਸਤ ਅਕਾਸ ਹਨ ਤੇ ਤਲਵੇਂ ਅੰ
ਗ ਸਤ ਪਤਾਲ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਮੀ ਤੇ ਬਹਿਸਤ ਅਤੇ ਦੋਜਖ ਤਿਨ ਸੰਦੂਕ
ਇਸ ਦੇ ਉਪਰ ਹਨ ਅਰ ਜਿਤਨੇ ਖਲਕਤ ਦੇ ਬਦਨ ਹੈਨ ਸੰਦੂਕ ਵਿਚਿਆਂ
ਤੇ ਹਨ ਅਰ ਇਕ ਇਕ ਆਦਮੀ ਵਿਚ ਸਤ ਸਤ ਜਮੀਨਾਂ ਹਨ ਅਰ ਸਤ
ਸਤ ਅਸਮਾਨ ਹਨ ਸੋ ਖੁਦਾਇ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਸੁਮਾਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
ਤਾਂ ਫਿਰ ਪੀਰ ਕਹਿਆ ਤੁਸਾਂ ਅਵਤਾਰ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ
ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜੋ ਜੈਸੇ ਤੂੰ ਦੀਨ ਦੀ ਹਯਾਤੀ ਵਾਸਤੇ ਹੋਇਆ ਹੈਂ ਤੈਸੇ ਕਰਤਾ
ਰ ਸਾਨੂੰ ਧਰਮ ਦੀ ਹਯਾਤੀ ਵਾਸਤੇ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਕਲਜੁਗ
ਵਿਚ ਧਰਮ ਦੇ ਚੈ ਕਦਮਾਂ ਦਾ ਜੋਰ ਦੂਰ ਹੋਇ ਗਇਆ ਹੈ ਅਰ ਚਉ
ਥੇ ਕਦਮ ਤੇ ਖਲੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਕੁਕਰਮ ਸਤ ਕਰ ਦੂਰ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ
ਮੈਂ ਕਰਤਾਰ ਦੇ ਨਾਮ ਰੂਪੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਰ ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿੰਦਾ ਕਰਾਂਗਾ ਅ
ਰ ਜਦ ਸਤ ਨਾਮ ਦਾ ਮੰਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹਨਗੇ ਤੇ ਸਰਕ ਮਾਵਨਗੇ ਤਾਂ ਧਰਮ ਨੂੰ ਫੇਰ
ਬਲ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰ ਦਸਵਾਂ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰ ਕੇ ਇਨਾਂ ਨੂੰ ਸਸਤ੍ਰ ਪਕੜਾਵਾਂ
ਗਾ ਅਰ ਮਕਰ ਮਦੀਨਾ ਸਭ ਜੇਰ ਕਰ ਲੇਵਨਗੇ ਅਰ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਕਮਾਵਨਗੇ
ਤਾਂ ਦਿਨ ਦਿਨ ਉਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਵਧਦਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਜੋ ਬੇਇਤਕਾਦੀ ਕਰਨ

ਗੇ ਤਾਂ ਪਰਤਾਪ ਖਲੋਤਾ ਰਹੇ ਗਾ ਘਟੇ ਵਧੇ ਗਾ ਨਹੀ ਤਾਂ ਫੇਰ ਪੀਰ ਕਹਿਆ
ਜੈਸੇ ਲਖ ਅਕਾਸ ਪਤਾਲ ਤੂੰ ਡਿਠੇ ਹਨ ਤੈਸੇ ਅਸਾਨੂੰ ਭੀ ਦਿਖਾਲੁ ਤਾਂ
ਬਾਬੇ ਜੀ ਨੇ ਪੀਰ ਦੇ ਬੇਟੇ ਦਾ ਹਥ ਪਕੜ ਲਿਆ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਬਚਨ ਕੀਤਾ
ਕਿ ਤੂੰ ਅਖੀਂ ਮੀਟ ਛੋੜ ਤਾਂ ਉਸ ਅਖੀ ਮੀਟੀਆਂ ਤਾਂ ਦੋਨੋਂ ਉਥੇ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਏ
ਤਾਂ ਪਹਿਲਾ ਬਾਬੇ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਲਖ ਫਲਕ ਦਿਖਾਏ ਸੇ ਜਾਂ ਓਹ ਫਲਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇ
ਖਦਾ ਥਕ ਗਿਆ ਤਾਂ ਫੇਰ ਉਸਨੂੰ ਲਖ ਪਤਾਲ ਦਿਖਾਏ ਤਾਂ ਪਤਾਲ ਦੇਖਦਾ
ਰਿਹਾ ਥਕ ਗਿਆ ਅਰ ਆਖਿਓਸੁ ਜੀ ਹੁਣ ਫੇਰ ਲੈ ਚਲੀਏ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆ
ਖਿਆ ਤੇਰਾ ਪੀਰ ਮੰਨੇ ਗਾ ਨਹੀ ਸੋ ਇਸ ਲੀਏ ਇਥੋਂ ਕੜਾਹ ਦਾ ਕਚਕੋਲ
ਭਰ ਲੈ ਤਾਂ ਧੁਰੋਂ ਪਤਾਲੋਂ ਕੜਾਹੇ ਦਾ ਕਚਕੋਲ ਭਰ ਲਿਆਂਦਾ ਅਰ ਪੀਰ
ਅਗੇ ਲਿਆਇ ਰਖਿਆ ਅਰ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪੁਤ੍ਰ ਪਾਸੋਂ
ਪੁਛੋ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਪੁਤ੍ਰ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਅਕਾਸ ਪਤਾਲ ਦੇਖਦਾ ਥਕ
ਪਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਥੋਂ ਇਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਇਆ ਹਾਂ ਤਾਂ ਪੀਰ ਕਹਿਆ ਇਸ
ਦੀ ਜਾਹਰ ਕਲਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫੇਰ ਪੀਰ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਏਹ ਜੋ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਬੁੱ
ਤੇ ਬਾਬੇ ਆਦਮ ਘੜੇ ਹਨ ਸੋ ਕਿਥੋਂ ਕਰ ਘੜੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ
ਜੈਸੇ ਕੁਲਾਲ ਚਕ ਦੇ ਉਪਰ ਭਾਂਡੇ ਬਣਾਂਵਦਾ ਹੈ ਸੋ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਉਹ ਫਿ
ਰਦਾ ਹੈ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਭਾਂਡੇ ਘੜੀ ਦੇ ਹਨ ਪਰ ਭਾਂਡੇ ਕਚੇ ਕਾਰਜਾ ਸਿਧ ਨਹੀ
ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਜੇ ਆਵੇ ਵਿਚ ਪਕਾਈਦੇ ਹੈਨ ਤਾਂ ਸਭ ਕਾਰਜ ਸਵਾਰਦੇ ਹੈਨ
ਤੈਸੇ ਬਾਬਾ ਆਦਮ ਕੁਲਾਲ ਹੈ ਤੇ ਅਸਮਾਨ ਦਾ ਚਕ ਬਣਾਇਆ ਹੈ
ਸੋ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਆਸਮਾਨ ਦੀ ਗਰਦਸ਼ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਖਲਕਤ ਦੀ
ਪੈਦਾਇਸ਼ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਬਜੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸੁਹਬਤ ਵਿਚ ਪਰਵਰਦਾ ਹੋਂਦੇ ਹੈ
ਸੋ ਸੁਖੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਨਹੀ ਤਾਂ ਖੁਆਰ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੀਰ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਮੁਸਲ
ਮਾਨ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਂ ਨ ਜੋ ਰੂਹ ਆਦਮੀਆਂ ਦੇ ਫੇਰ ਜੰਮਦੇ ਨਹੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਜੰਮਦੇ ਤੇ ਮਰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਕਹੋ ਇਹ ਬਾਤ ਕੈਸੀ ਤਰਾਂ ਹੈ
ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਬੋਲਿਆ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸੋ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਗਿਆਨ ਦੀ ਅਗਨ ਕਰ

ਮੁਖਤ ਹੋਵੇ ਜੈਸੇ ਦਾਣੇ ਕਚੇ ਜੰਮਦੇ ਹਨ ਤੇ ਭੁੰਨੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਜੰਮਦੇ ਤੇ ਜੋ ਚੌਵਲ ਪੋਸਤ ਸਮੇਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਜੰਮਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜੋ ਛਿਲੀਦੇ ਹਨ ਤੇ ਪੋਸਤੁ ਜਿਨਾਂ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੋ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਜੰਮਦੇ ਤੈਸੇ ਅਗਿਆਨੀ ਜੰਮਦੇ ਮਰਦੇ ਹੈਂ ਤੇ ਗਿਆਨਵਾਨ ਜੰਮਦੇ ਮਰਦੇ ਨਹੀਂ॥ ਸਵੈਯਾ॥ ।ਸੇਖ ਮਸਾਇਖ ਔਲੀਏ ਅੰਬੀਏ ਸਿਧ ਮੁਨੀ ਤਪਸੀ ਜੁ ਕਹਾਵੈ। ਵੇਦ ਪੁਰਾਨ ਕਤੇਬ ਕੁਰਾਨ ਰਿਹਾ ਭਾਵੈਂ ਪੜ੍ਹੇ ਭਾਵੈਂ ਕਿਠ ਮੁਨ ਰਹੋਂ ਭਾਵੇਂ ਦੀਹਾਂ ਤੇ ਉਠ ਬਨ ਪਖ ਭਾਵੇਂ ਉਹਾਂ ਤੇ ਦੀਹਾਂ ਉਠ ਆਵੈ। ਨਾਨਕ ਭੇਖ ਅਨੇਕ ਕਰੈ ਮਨ ਨਾ ਥਕੀ ਦੇ ਬਿਨ ਨਾ ਬਨ ਪਾਵੈ॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਕਰਾਰ ਕਰਕੇ ਖੁਦਾਈ ਸਿਫਤ ਗਾਵਣਗੇ ਤਾਂ ਖੁਦਾਵੇ ਹਜੂਰੀ ਹੋਵਣਗੇ ਤਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਸਿਜਦਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਉਥੋਂ ਤੁਰਕੇ ਮਦੀਨੇ ਦੀ ਜਿਆਰਤ ਨੂੰ ਗਇਆ॥ ।ਪਉੜੀ ਸੈਂਤੀਸਵੀਂ ਚਲੀ॥ ।ਗੜ੍ਹ ਬਗਦਾਦ ਨਿਵਾ

ਇਕੇ ਮਕ ਮਦੀਨ ਸਭ ਨਿਵਾਇਆ। ਸਿਧ ਚਉਰਾਸੀਹ ਮੰਡਲੀ ਖਟਦਰ
ਸਨ ਪਾਖੰਡ ਜਿਣਾਇਆ। ਪਾਤਾਲਾਂ ਅਕਾਸ਼ ਲਖ ਜੀਤੀ ਧਰਤੀ ਜ
ਗਤ ਸਬਾਇਆ। ਜੀਤੇ ਨਉਖੰਡ ਮੇਦਨੀ ਸਤਿਨਾਮ ਕਾ ਚਕ੍ਰ ਫਿਰਾਇਆ।
ਦੇਵ ਦਾਨੋ ਰਾਖਸ ਦੈਂਤ ਚਿਤ੍ਰ ਗੁਪਤ ਸਭ ਚਰਨੀ ਲਾਇਆ। ਇੰਦ੍ਰਾਸਨ
ਅਪਛਰਾਂ ਰਾਗ ਰਾਗਨੀ ਮੰਗਲ ਗਾਇਆ। ਭਇਆ ਅਨੰਦ ਜਗਤ
ਵਿਚ ਕਲਿ ਤਾਰਨ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਆਇਆ। ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਨਿਵਾਇਆ

ਬਾਬਾ ਬਗਦਾਦ ਦੇ ਪੀਰ ਨੂੰ ਨਿਵਾਇਕੇ ਅਤੇ ਮਕੇ ਦੇ ਹਾਜੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਵਾਇਕੇ ਤੇ ਹਮਾਂ ਦਕਾਰੂ ਨੂੰ ਨਿਵਾਇਕੇ ਮਦੀਨੇ ਨੂੰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਸਭ ਮਕੇ ਦੇ ਹਾਜੀ ਭੀ ਤੇ ਬਗਦਾਦ ਦੇ ਭੀ ਮਦੀਨੇ ਨੂੰ ਆਏ ਅਰ ਏਹ ਬਾਤ ਮਸਹੂਰ ਹੋ ਗਈ ਸਚੇ ਨੀ ਤੌਜੇ ਓਥੇ ਸਤੇ ਚਾਰ ਇਮਾਮ ਹਨ ਅਰ ਹੋਰ ਵਲੀ ਤੇ ਸੇਖ ਬਹੁਤ ਹਨ ਤੁਤੇ ਓਥੇ ਚਲਕੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਗੋਸਟ ਕਰਾਂਗੇ ਸੋ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗਲਤੇ ਕੋ ਨਾ ਰਖਕੇ ਜੀਤਾਂਗੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੀਨ ਵਿਚ ਲਿਆਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਫਿਆ ਜਾਵੇ ਮਜਹਬ ਦਾ ਵਡਾ ਮੁਰਤਬਾ ਹੋਵੇਗਾ ਸੋ ਇਹ ਸਲਾਹ ਕਰ

੪੩੪ ਆਇ ਇਕਠੇ ਹੋਏ, ਤਾਂ ਇਮਾਮ ਗਉਸਦੀਨ ਪੁਛਿਆ, ਜਾਤਪਾਕ
ਹੈਨ ਨਬੀ ਦੇ ਜੋ ਜਨੇ ਸੋ ਪੀਰ ਜਾ ਬਿਨ ਬੂਝੇ ਸੂਝੈ ਨਹੀਂ ਭੇਦ ਹੋਇ ਫਕੀਰ
ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਖਾਕ ਬਾਦ ਆਬ ਆਤਸੀ ਚਾਰ ਯਾਰ ਭੂਜਨਾ
ਤਿਸ ਤੇ ਤਨ ਪਾਰਗਾਹ ਭਏ ਨਾਸ ਰੂਪ ਪਛਾਨਾ ਨੂਰ ਜਨੂਰ ਖੁਦਾਇ ਦਾ
ਸੋਈ ਨਬੀ ਰਸੂਲ ਜਾਨ ਨਾਕਦੇ ਮਨੁ ਜਾਣਸੀ ਸੋਈ ਪਦੇ ਕਬੂਲ ॥੩॥
ਸਰੀਅਤ ਮਗਰਬ ਨਨੂਬ ਹੈ ਚਾਰ ਮਸਾਲੇ ਹੈ ਯਾਰਾ ਫਿਰ ਕਨਬੀ
ਹੈ ਪਜਿਵੇਂ ਜਿਨਿ ਦਿਲੋਂ ਸੋਂ ਦੀਆਂ ਆਕਰਾ ॥੩॥ ਚਾਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਯਾਰ ਹੈ
ਪਜਿਵੇਂ ਮਗਜ਼ ਰਸੂਲ ਜਾਨ ਨਕਰਦ ਮਜਦ ਰਖ ਦੁਰਗਾਹਿ ਪਵਹਿ
ਕਬੂਲ ॥੪॥ ਸਰੀਅਤ ਤਰੀਕਤ ਮਾਰਫਤ ਹਕੀਕਤ ਯਾਰ ਹੈ ਚਾਰ ਨਾਮ
ਗਨ ਮਨਸੀ ਇਨਾਂ ਦੀ ਸੋਈ ਰਸੂਲ ਬੀਚਾਰ ॥੫॥ ਤਾਂ ਇਮਾਮ ਸਦਰ
ਦੀਨ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨ ਖੁਦਾਇ ਨੂੰ ਬੇਚੂਨ ਬੇਨਮੂਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ
ਹਿੰਦੂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਖੁਦਾ ਤਵੱਲਦ ਭੀ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੌਤ ਭੀ ਹੋਂਦਾ ਹੈ
ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਕਹੋ ਖੁਦਾਇ ਕੈਸਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਰੂਪ ਰੇਖ ਤੇ ਨਿਆ
ਰਾ ਜਾਣੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਤੇ ਪਰਾ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੁਇ ਬਿਨ ਜਾਨੇ
ਨ ਪਾਰਾ ॥ ਹਿੰਦੂ ਭੀ ਅਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਭੀ ਏਸ ਰਾਹ ਹੈਨ ਜੋ ਖੁਦਾ
ਇ ਨੂੰ ਸਿਫਾਤੇ ਸੂਰਤ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਮਾਮ ਸਦਰਦੀਨ ਕਹਿਆ ਮੁਸਲ
ਮਾਨ ਕਿਥੋਂ ਕਰ ਰੂਪ ਭੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ । ਫਿਰ ਜੋ ਕਹਿੰ
ਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੁਰਾਨ ਖੁਦਾ ਦੀ ਜੁਬਾਨ ਬੀ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਹਿਸਾਨ ਦਾ ਕਿ ਖੁ
ਦਾ ਦਾ ਦੀਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਰ ਕਿਆਮਤ ਨੂੰ ਸਭ ਰੂਹਾਂ ਨਾਲ ਖੁਦਾਇ
ਦਾ ਅਤੇ ਸੋ ਫਾਇਦੇ ਪੈਕੰਬਰ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਜੇ ਕਰ ਉਸਦੀ ਜੁਬਾਨ ਹੋ
ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਕੁਰਾਨ ਕੀਤਾ ਅਰ ਜੇ ਉਸਦੀ ਸੂਰਤ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਦੀਦਾਰ ਹੋਵੇ
ਗਾ ਤਾਂ ਇਮਾਮ ਕਹਿਆ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਜੁਬਾਨ ਹੈ ਤੇ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਦੀਦਾਰ ਹੋਵੇ
ਗਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤੁਸੀਂ ਕੁਦਰਤ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋ ਅਰ ਹਿੰਦੂ ਉਸਨੂੰ ਮਾਇਆ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ ਸਰੀਰ ਹੈ ਅਰ ਇਹ ਉਸਦੀ ਮਾਇਆ ਦੇ ਰੂਪ

ਜਾ ਤਾਂ ਇਸ ਸਮ ਅਜਾਮ ਕਹਿਆ ਜੋ ਹਿੰਦੂ ਕਹੀਦੇ ਹਨ ਬਦਕਾਰ ਦੇਂਦੇ
ਦੇ ਮਾਰਨ ਵਸਤੇ ਆਪ ਖੁਦਾਇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੋਰ ਫੇਰ ਸਤੇ ਖੁਦਾ
ਦੇ ਪਾਸ ਬੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਖੁਦ ਤਵੱਲਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਸਮਦਾ ਬੇਟਾ ਉਥੇ ਹੈ
ਸੀ ਸੋ ਉਸਦੇ ਖਿਦਮਤਗਾਰ ਨੂੰ ਕਹਿਕੇ ਅਰ ਬਾਬੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ
ਕਹਿਕੇ ਸੂਰਤ ਉਸਦੀ ਸੁਆਇਨੇ ਦੀ ਬਨਵਾਈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਬਸਤ੍ਰ
ਦੇ ਇਕ ਤਲਾਵ ਵਿਚ ਡਾਲ ਦਿਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮ ਜਾਤਾ ਜੋ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ
ਡਾਲ ਦਿਤਾ ਨੇ ਤਾਂ ਇਸ ਮਤ ਲਊ ਵਿਚ ਕੂਦਿਆ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਸਮ
ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਹੋਰ ਨੌਕਰ ਬੇਟੇ ਸੇ ਜੋ ਤੂੰ ਆਪ ਕੂਦਿਆ ਹੈਂ
ਤਾਂ ਇਸ ਸਮ ਕਹਿਆ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਮੇਰੇ ਪੁਤ੍ਰ ਨੂੰ ਸੁਟਿਆ ਨੇ ਸੋ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ
ਦੀ ਆਸ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਜੋ ਮਤ ਓਹ ਡੁਬ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜੈਸੇ
ਤੈਨੂੰ ਪੁਤ੍ਰ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਹਾਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਗਤ ਪਿਆਰੇ ਹੈਨ
ਸੋ ਜਦ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦੁਖ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਸਮਾਲਦਾ ਨਹੀਂ ਆ
ਪ ਅਵਤਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਭਗਤ ਹੈਨ ਉਨਾਂ ਦਾ ਮਨ ਨੀਵਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ
ਜੋ ਗਰਬ ਕਰਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਅਗੀਆਨੀ ਹਨ ਅਰ ਮਹਾਰਾਜ ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਦਾ
ਮਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਰਾਗ ਤਿਲੰਗ ਵਿਚ ਸਬਦ ਕਹਿ
ਆ॥ ॥ਤਿਲੰਗ ਮਹਲਾ ੧॥ ਇਆਨੜੀਏ ਮਾਨੜਾ ਕਾਇ ਕਰੇਹੁ॥
ਆਪਨੜੈ ਘਰਿ ਹਰਿ ਰੰਗੋ ਕੀ ਨ ਮਾਣੇਹੁ॥ ਸਹੁ ਨੇੜੈ ਧਨ ਕੰਮਲੀਏ ਬਾਹਰੁ
ਕਿਆ ਢੂਢੇਹੁ॥ ਭੈ ਕੀਆ ਦੇਹਿ ਸਲਾਈਆਂ ਨੈਣੀ ਭਾਵ ਕਾ ਕਰਿ ਸੀਗਾਰੋ॥
ਤਾ ਸੋਹਾਗਣਿ ਜਾਣੀਐ ਲਾਗੀ ਜਾ ਸਹੁ ਧਰੇ ਪਿਆਰੋ॥੧॥ ਇਆਣੀ
ਬਾਲੀ ਕਿਆ ਕਰੇ ਜਾ ਧਨ ਕੰਤ ਨ ਭਾਵੈ॥ ਕਰਣ ਪਲਾਹ ਕਰੇ ਬਹੁਤੇਰੇ ਸਾ ਧ
ਨ ਮਹਲੁ ਨ ਪਾਵੈ॥ ਵਿਣੁ ਕਰਮਾ ਕਿਛੁ ਪਾਈਐ ਨਾਹੀ ਜੇ ਬਹੁਤੇਰਾ ਧਾਵੈ॥
ਲਬ ਲੋਭ ਅਹੰਕਾਰ ਕੀ ਮਾਤੀ ਮਾਇਆ ਮਾਹਿ ਸਮਾਣੀ॥ ਇਨੀ ਬਾਤੀ ਸ
ਹੁ ਪਾਈਐ ਨਾਹੀ ਭਈ ਕਾਮਣਿ ਇਆਣੀ॥੨॥ ਜਾਇ ਪੁਛਹੁ ਸੋਹਾਗ
ਣੀ ਵਾਹੈ ਕਿਨੀ ਬਾਤੀ ਸਹੁ ਪਾਈਐ॥ ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੇ ਸੋ ਭਲਾ ਕਰਿ ਮਾਨੀਐ

ਹਿਕਮਤ ਹੁਕਮ ਚੁਕਾਈਆ। ਜਿਕੈ ਪ੍ਰੇਮ ਪਦਾਰਥ ਪਾਈਆ ਤਉ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਈਆ। ਸਹੁ ਕਹੈ ਸੁ ਕੀਜੈ ਤਨ ਮਨੋ ਦੀਜੈ ਐਸਾ ਪਰਮਲ ਲਾਈਆ। ਏਵ ਕਹੈ ਸੁਹਾਗਣੀ ਭੈਣੇ ਇਨੀ ਬਾਤੀ ਸਹੁ ਪਾਈਆ॥੩॥ ਆਪੁ ਗਵਾਈਐ ਤਾਂ ਸਹੁ ਪਾਈਐ ਅਉਰੁ ਕੈਸੀ ਚਤੁਰਾਈ। ਸਹੁ ਨਦਰਿ ਕਰ ਦੇਖੈ ਸੋ ਦਿਨੁ ਲੇਖੈ ਕਾਮਣਿ ਨਉ ਨਿਧਿ ਪਾਈ। ਆਪਣੇ ਕੰਤ ਪਿਆਰੀ ਸਾ ਸੋਹਾਗਣਿ ਨਾਨਕ ਸਾ ਸਭਰਾਈ। ਐਸੇ ਰੰਗਿ ਰਾਤੀ ਸਹਜ ਕੀ ਮਾਤੀ ਅਹਿਨਿਸਿ ਭਾਇ ਸਮਾਣੀ। ਸੁੰਦਰਿ ਸਾਇ ਸਰੂਪਿ ਬਿਚਖਣਿ ਕਹੀਐ ਸਾ ਸਿਆਣੀ॥੪॥ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋ ਈਮਾਨ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਨਫਸ ਦਾ ਗੁਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਨਾਮ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਰ ਖੁਦਾਇ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਤੇ ਓਹ ਬਾਹਰ ਢੂੰਢਦਾ ਹੈ ਸੋ ਜੋ ਖੁਦਾਇ ਦੇ ਖੌਫ ਦਾ ਸੁਰਮਾ ਪਾਏ ਅਤੇ ਇਖਲਾਸ ਦਾ ਲਿਬਾਸ ਕਰੇ ਤਾਂ ਖੁਦਾਇ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਖੁਦਾਇ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਸੋ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਪਾਵਨ ਗੇ ਤੇ ਮਾਰਲਾਂ ਪਾਵਨ ਗੇ ਪਰ ਨਸੀਬ ਬਿਨਾ ਕੁਛ ਹਥ ਨਹੀਂ ਆਂਵਦਾ ਅਰ ਲਬ੍ਰੁ ਲੋਭ ਕਰ ਜੋ ਸਾਈਂ ਵਿਸਾਰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਨਾਦਾਨ ਕਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਕਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਰਜਾਇ ਮੰਨਣੀ ਅਤੇ ਸਾਹਿਬ ਦਿਲਾਂ ਦੇ ਕਦਮੀਂ ਲਗਣਾਂ ਅਰ ਖੁਦਾਇ ਨੂੰ ਆਪਣਾਂ ਤਨ ਮਨ ਸੌਂਪ ਦੇਵਣਾਂ ਤੇ ਖੁਦੀ ਗਵਾਵਣੀ ਤਾਂ ਪੀਰ ਮੁਰਸ਼ਦ ਨਦਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੇ ਦੇਹ ਕਰਮ ਕਰੇ ਅਤੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਭੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸੁਆਮੀ ਦੇ ਰੰਗ ਰਤੇ ਹਨ ਸੋ ਦਾਨਾਂ ਭੀ ਓਹੀ ਹਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖੁਦਾਇ ਦੇ ਵਿਚ ਭੀ ਓਹੀ ਸਮਾਂਵਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਮਾਮ ਅਸਰਫ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਹੇ ਨਾਨਕ ਖੁਦਾਇ ਨੂੰ ਦਿਲ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕਰੀਏ ਕਿ ਜ਼ੁਬਾਨ ਨਾਲ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਚਾਰ ਬਾਣੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਪਰਾ ਦੂਜਾ ਪਸੰਤੀ ਤੀਜੀ ਮਧਮਾ ਅਰ ਚੌਥਾ ਬੈਖਰੀ ਸੋ ਪਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਕ

ਉਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਮਾਜ਼ ਵਿਚ ਜੋ ਦਮ ਹੈ ਸੋ ਜੋ ਉਸ ਨਾਲ ਖੁਦਾਇ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ
ਦਾ ਹੈ ਅਰ ਪਲੀਤੀ ਜੋ ਦਿਲ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਅੰਧਾਮਾਂ ਜੋ
ਸੁਆਸ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸੋਈ ਬੰਦੀ ਵਸੇਖ ਹੈ ਜੋ ਯਰ
ਵਿਲੋਹ ਕੇ ਯਾਦ ਕਰੀਏ॥ ਅਰ ਹੋਰ ਭੀ ਬਹੁਤ ਸੁਆਲ ਜਵਾਬ ਹੈਨ ਜੋ
ਮਦੀਨੇ ਦੀ ਗੋਸ਼ਟ ਵਿਚ ਹੈਨ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਇਥੇ ਸੰਖੇਪ ਨ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਫਿਰ ਅਮਾਮ ਅਸਰਫ ਕਹਿਆ ਅਸਾਨੂੰ ਕੁਛ ਨਸੀਹਤ ਕਰੋ ਤਾਂ
ਬਾਬੇ ਬਗੈਰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ॥ ॥ਮੁਨਾਜਾਤ ਮਹਲਾ ੧॥ ॥ਖੁਦਾਇ ਏਕ
ਅਨ ਅਸਤ ਸਰਵਰ ਹੂ ਮਨ ਅਸਤ ਕਿ ਮਨ ਬਗੁਜ਼ਸ਼ਤਮ ਅਜ ਸੁ
ਮਰ ਮਹਿ ਹਕ ਪਹਤ ਖਿਆਲਾਤ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨ ਕੇ ਦੀਦਾਹ ਹਮ ਅਜ਼ ਬ
ਰਹਨਾ ਬਿਹੂਦਹ ਬੇਫਾਇਦਹ ਸ਼ੋਗਲ ਮ ਪਸ ਅਜ਼ ਅਜਸਰ ਇਸ ਖਲ
ਮਤ ਗਮ ਖੁਰਦਹ ਸਿਦਕ ਯਕੀਨ ਮ ਬਦਰਗਾਹੇ ਜਦ ਖਲ ਕਰਦਿ ਦਾਨਾ
ਇ ਜਹਾਨ ਅਸਤ ਅਯਾਨ ਅਸਤ ਮਕੀਨ ਅਸਤ ਮਕਾਨ ਅਸਤ ਦੀ
ਮੀਨ ਅਸਤ ਜਮਾਨ ਅਸਤ ਅਮੀਨ ਅਸਤ ਅਮਾਨ ਅਸਤ ਦਰੀਨ
ਅਸਤ ਦਰਾਨ ਅਸਤ ਦੁਮਾਨ ਅਸਤ ਬਰਹ ਅਸਤ ਖਿਜਾਨ ਅਸਤ
ਗਹੇ ਬੁਲਬੁਲ ਮਲਾ ਗਹੇ ਗੁਲ ਬਦਨ ਖੰਦਾ ਗਹੇ ਸਮੇਸਾ ਖਿਸ਼ਤਾਂ
ਗਹੇ ਪਰਵਾਨਹ ਸੋਜ਼ਾਂ ਗਹੇ ਜੁਲਫ ਗਹੇ ਆਸ਼ਕਿ ਨਪਰੇਸ਼ਾਂ ਗਹੇ ਖੂਬੀ
ਖੂਬਾਂ ਗਹੇ ਇਸ਼ਕ ਜਵਾਨਾਂ ਹੈ ਗਹੇ ਜਮਜਾਹ ਜਨ ਨਗਾਹ ਨਿਹਾ ਗਾਹ ਅ
ਯਾਨ ਅਸਤ ਉਸੀ ਕਾਹਮਾਹ ਜਾ ਪਰਵਰ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਗਲ ਧਰਤੀਅ
ਕਾਸ਼ ਕਹੂੰ ਦੂਰ ਕਹੂੰ ਪਾਸ ਕਹੂੰ ਫੂਲ ਕਹੂੰ ਬਾਸ ਕਹੂੰ ਭੌਰੇ ਹੈ ਉਦਾਸ ਕਹੂੰ
ਇਆਲ ਕਹੂੰ ਦਾਸ ਕਹੀ ਭੇਤ ਕਹੀ ਤ੍ਰਤਰ ਕਹੀ ਰੰਗ ਕਹੀ ਰੂਪ ਕਹੀ ਖੇ
ਲੋਜੋ ਅਛੇਦ ਅਖਾੜਾ ॥੧॥ ਤਿਸ ਦਾ ਵੀਚਾਰ ॥ ਇਹ ਗਲ ਸਭ ਮੇ
ਨੂੰ ਖੁਦਾਇ ਕਹੈ ਜੋ ਹਰ ਇਆਂ ਕਥਾਂ ਤੇ ਸੰਕਲਪ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਭੂਲਣ ਵਾ
ਲੇ ਹਨ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਛੋਡ ਕੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਅਰ ਜਹੂਰ ਦੀ ਗਲਾਂ ਕਿ
ਜੋ ਫਾਇਦੇ ਨਾ ਬੋਲੀਏ ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ ਨਾਲ ਇਵਦਰ ਹੈ ਵਿਨ ਜਮ

ਨਾਰਕੇ ਉਸ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕੀਤੀ ਜੋ ਸਾਰੇ ਜਹਾਨ ਦੀ ਰਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਅਰ ਗਿਰਿਆਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਅੰਦਰ ਭੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਕਾਨਾਂ ਵਿਚ ਭੀ ਹੈ ਅਰ ਮ
ਕਾਨਾਂ ਦੇ ਵਸਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਭੀ ਹੈ ਅਰ ਜਮੀਨ ਵਿਚ ਭੀ ਹੈ ਅਸਮਾ
ਨਾਂ ਵਿਚ ਭੀ ਹੈ ਜੀਅ ਵਿਚ ਭੀ ਹੈ ਈਸਰ ਵਿਚ ਭੀ ਹੈ ਜੋ ਏਹੋ ਹੈ ਤੇ ਓਹੋ
ਬਾਹਰ ਹੈ ਤੇ ਖਿਜਾਂ ਹੈ ਅਰ ਕਿਥਾਊਂ ਬੁਲਬੁਲ ਹੋਕੇ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਅਰ ਕਿ
ਥਾਊਂ ਫੁਲ ਹੋਕੇ ਖਿੜਦਾ ਹੈ ਅਰ ਕਿਥਾਊਂ ਸ਼ਮਾ ਹੋਕੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬਲਦਾ ਹੈ ਅ
ਰ ਕਿਥਾਊਂ ਪਰਵਾਨਾ ਹੋਕੇ ਜਲਦਾ ਹੈ ਅਰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਕਿ
ਥਾਊਂ ਮਾਸੂਕਾਂ ਨੂੰ ਖੂਬੀ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਕਿਥਾਊਂ ਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸਕ ਦੇਂ
ਦਾ ਹੈ ਅਰ ਕਿਥਾਊਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੇ ਛਾਤ੍ਰ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਅਰ ਕਿਥਾਊਂ ਗੁ
ਪਤ ਕਿਥਾਊਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ ਅਰ ਉਸੇ ਦਾ ਸਭ ਜਗਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ
ਨੇ ਧਰਤੀਆਂ ਅਰ ਆਕਾਸਾਂ ਵਿਚ ਕਿਥਾਊਂ ਦੂਰ ਹੈ ਕਿਥਾਊਂ ਪਾਸ
ਹੈ ਅਰ ਕਿਥਾਊਂ ਫੁਲ ਹੈ ਅਰ ਕਿਥਾਊਂ ਬਾਸ ਹੈ ਅਰ ਕਿਥਾਊਂ ਭੁਵਰ ਹੋਕੇ
ਕਰ ਬਾਸਨਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਕਿਥਾਊਂ ਵਿਆਲ ਹੈ ਕਿਥਾਊਂ ਦਾਸ ਹੈ ਅ
ਰ ਕਈ ਭੇਤ ਹੈਂ ਅਰ ਕਈ ਭੂਤ ਹੈ ਅਰ ਕਈ ਰੰਗ ਕਈ ਰੂਪ ਅਰ ਕ
ਈ ਖੇਲਾਂ ਸੇ ਜਗਤ ਵਿਚ ਅਖਾੜਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ਸ ॥੧॥ ਬਹਿਰ
ਤੂਮਲ ॥ ॥ਕੁਦਰਤਿ ਸ਼ੈਬੀ ਜਲਾਲਸ ਕਿ ਬਦਦ ਆਬ ਵ ਸਅਦ
ਜਲਾਲਸ ਕੈਫ ਅਮਲ ਖਸਤਾ ਹੁਸੀਆਰ ਗਤੇ ਮਸਤ ਗਤੇ ਬਾਗ ਗ
ਤੇ ਦਸਤ ਗਤੇ ਖਾਰ ਗਤੇ ਦਸਤ ਗਤੇ ਸੈਦ ਗਤੇ ਸੁਸਤ ਗਤੇ ਜੰਗ ਗ
ਤੇ ਬੀਰ ਗਤੇ ਕਫ ਗਤੇ ਗਿਰੀਆ ਗਤੇ ਖੰਦਾ ਗਤੇ ਪਨਾਹ ਸਤਾਪਨ
ਦਿਹਾਨ ਸਿਮਤ ਅਸਤ ਖਿਆਮ ਦਾਤ ਕਾਇਦਨ ਸੇ ਬਸਤ ਫਾ
ਇਜਾ ਫਰੇਬ ਮਸਤ ਫਰੋਸਿੰਦਾ ਦਰੇ ਬੰਦ ਕੁਸਾਇੰਦਾ ਅਫਜੂਦਾ ਨਕਾ
ਤੇਦਾ ਬਹਰੰਗ ॥ ਗੀਰਿੰਦਾ ਨਉ ਭੂਮਜ ਉਰਿੰਦਾ ਹਮੀ ਸਖਾ ਗਿਸਖਾ
ਦ ਸਾਇੰਦਾ ਸਤਾਨਿੰਦਾ ਹਮੀ ਬੀਨਸ ਬੀਨਿੰਦਾ ਚਿਗੋਪਿੰਦਾ ਚਿਖਾ
ਦਾਦ ਲਾਨ ਅਸਤ ਦਸੀ ਬੇਰ ਦਸੀ ਖਾਨ ਦਸੀ ਦਲਖ ਦਸੀ ਬਾਨ ਦਸੀ

ਆਨ ਵਈ। ਧਿਆਨ ਵਈ ਪਿੰਡ ਵਈ ਪੂਰਨ ਵਈ ਵੇਦ ਵਈ ਜਾਨ ਵਈ ਦੇ
ਵਈ ਪੁਰਾਨ ਵਈ ਢੂੰਡ ਕੇ ਪਛਾਨਦੇ ਹੈ ਗੇ। ਇਸ ਮਹਾ ਅਰਥ ਸਮਝਣਾ।
।ਰਾਤਿ ਸਦਾ ਦੀਬਾਣ। ।ਕੁਦਰਤ ਉਸਦੀ ਦੇਖ ਜੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸਭਦੀ
ਨਿਆਈਂ ਫੁਲਾਂ ਵਿਚ ਸੋਭ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਅਰ ਸੈ ਸੋ ਮਦ ਵਿਚ ਮਸਤ ਹੋ ਰਹੀ
ਹੈ ਅਰ ਹੁਸਿਆਰ ਭੀ ਓਹੀ ਹੈ ਅਰ ਮਸਤ ਭੀ ਓਹੀ ਹੈ ਅਰ ਕਦੇ ਬਾਲ ਹੈ
ਕਦੇ ਤਰੁਣ ਹੈ ਅਰ ਕਦੇ ਬਿਰਧ ਹੈ ਕਦੇ ਸਮਸਤ ਹੈ ਅਰ ਕਦੇ ਨਿਆਰਾ ਹੈ
ਕਦੇ ਬੁਢਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਕਦੀ ਰੋਂਦਾ ਹੈ ਕਦੀ ਹਸਦਾ ਹੈ ਅਰ ਮਨੁਖਦੀ
ਮਲਾ ਭੀ ਓਹੀ ਹੈ ਅਰ ਬੈਠਦਾ ਤੇ ਉਠਦਾ ਅਰ ਤੁਰਦਾ ਭੀ ਓਹੀ ਹੈ ਅਰ
ਮਾਇਆ ਦਾ ਮੋਹ ਦੇਕਰ ਜੀਆਂ ਨੂੰ ਠਗਦਾ ਭੀ ਓਹੀ ਹੈ ਅਰ ਗਿਆਨ ਦੇ
ਕਰ ਬੰਧਨ ਭੀ ਓਹੀ ਖੋਲਦਾ ਹੈ ਅਰ ਨੰਦ ਵਧਦਾ ਹੈ ਨਾਪਾਰਦਾ ਹੈ ਅਰ
ਸਭਨਾਂ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚ ਭੀ ਰਵਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸੋ ਉਸਦਾ ਅੰਤ ਜਾਣਿਆ
ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਅਰ ਬਾਹਿਸ ਦਾ ਬਿਆਂ ਵਿਚ ਭੀ ਓਹੋ ਹੈ ਅਤੇ ਬੁਧਵਾਨਾਂ
ਵਿਚ ਭੀ ਓਹੋ ਹੈ ਅਰ ਵੇਖਦਾ ਭੀ ਓਹੋ ਹੈ ਅਰ ਬੋਲਦਾ ਭੀ ਓਹੋ ਹੈ ਅਰ ਪੀ
ਵਦਾ ਭੀ ਓਹੋ ਹੈ ਅਰ ਲੈਂਦਾ ਭੀ ਓਹੋ ਹੈ ਅਰ ਖਾਂਦਾ ਭੀ ਓਹੋ ਹੈ ਅਰ ਸੁਣਦਾ
ਭੀ ਓਹੋ ਹੈ ਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਭੀ ਓਹੋ ਹੈ ਅਰ ਗਿਆਨ ਭੀ ਓਹੀ ਹੈ ਅਰ ਧਿਆਨ ਭੀ
ਓਹੀ ਹੈ ਅਰ ਵਾਨ ਭੀ ਓਹੋ ਹੈ ਅਰ ਬੇਦ ਭੀ ਓਹੋ ਹੈ ਅਰ ਪੁਰਾਨ ਭੀ ਓਹੋ
ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਢੂੰਡਕੇ ਪਛਾਨ ਅਰ ਉਸਦੀ ਸਿਫਤ ਕਰ ।੩। ਸਲੋਕੁ ਮਿਹ
ਰੀਆ। ।ਕੁਦਰਤ ਨਾਮ ਲੈ ਬੀਕਰਮ ਮੋਸ ਮਿਲਹਿ ਬੀ ਕਿ ਵਿਗੁਨ
ਹਪਸਦੇ ਕੁਦਰਤ ਮੁਦ ਸਾਖਤਾ ਪਾਕ ਸਾਖਤਾ ਦੀ ਗੋਸ਼ਨਾ ਅਰਥ
ਤਾਤ੍ਰ ਹੈ ਅਸਦੁ ਸੌ ਸਾਖਤਾ ਕੂੰ ਹੁਲਕਰ ਨਗੂੰਸਾਤ ਬਸਾਰ ਸੈ
ਦੇਨਾ ਕੇਤਾ ਬਸ ਮੁਹਰ ਕਰੇ ਬਾਖਤਾ ਲਾਭੂ ਤੀਸਰ ਕੁਤੀ ਮਲਕੂਤੀ
ਸਾਬੂਤੀ ਨਾਹੂਤੀ ਹਸ ਜਾਹਰ ਧਿਨਹਾ ਕੀ ਹਮਸਿਸ ਮੋ ਦਿਸਮ ਕੀਏ
ਹੋਤਾ ਹੈ ਸਾਰੀ ਕੁਦਰਾਨੀ ਜੁਲਮਾ ਕੀ ਰਬਾਨੀ ਸਭੀ ਦੇਰ ਸਰਭ ਛਿਰ ਸ
ਰੰਗ ਸਭੀ ਰੂਪ ਕਬੂਤਰ ਕਹੂ ਬੂਪਾ ਕਿਸੇ ਬਸੋਰੀ ਲਵਾ ਮਸਕੇ ਪਛਾਨ

ਕੀਆ ਕਉਨ ਪਸਾਰਾ ॥੩॥ ॥ਤਿਸ ਦਾ ਬੀਚਾਰ॥ ॥ਹੁਕਮ ਉ
ਸਦਾ ਦੇਖ ਅਰ ਕਰਮ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਦੇਖੁ ਉਸਦਾ ਜੋ ਕਿ ਸਤਰ
ਹੈ ਆਪਣੀ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਸਬਦ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸ ਅਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਸੁਆ
ਰਥੇ ਗੈਬ ਨੇ ਅਫਰਾਖਤਾ ਖੜਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਅਸਮਾਨ ਜਤਰਾ ਬਿਮੇਲੁ
ਨ ਕਨਾਤੇ ਦੀਨਿਆ ਬੀ ਉਲਟਾ ਰਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤੇ ਜਵਾਹਰ ਉਸ
ਦੇ ਵਿਚ ਰਖੇ ਹਨ ਅਰੁ ਪਿਤਰਾਂ ਦੇ ਮਕਾਨ ਵ ਲੋਕ ਤੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਲੋ
ਕ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮੇ ਦੇ ਲੋਕ ਅਰ ਬੈਕੁੰਠ ਲੋਕ ਅਰ ਕਈ ਲੋਕ ਪਰਗਟ ਕੀਤੇ ਹ
ਨ ਅਰ ਕਈ ਗੁਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਰ ਕਈ ਅਸਥੂਲ ਸਰੀਰ ਕੀਤੇ ਹ
ਨ ਅਰ ਕਈ ਲਿੰਗ ਸਰੀਰ ਕੀਤੇ ਹਨ ਸੋ ਸਭ ਜਗਤ ਹੈਰਾਨ ਹੈ ਅਰ
ਗਿਆਨਵਾਨ ਭੀ ਹੈਨ ਅਰ ਅਗਿਆਨੀ ਭੀ ਹੈਨ ਅਤੇ ਧੀ ਸਰਭੀ ਹੈਨ
ਸੋ ਸਭ ਉਸਦੇ ਰੋਗੀ ਹੈਨ ਅਰ ਸਭ ਭੋਗ ਹੈਨ ਅਰ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਭੋਗ
ਹੈ ਅਰ ਸਭ ਉਸਦੇ ਰੂਪ ਹਨ ਅਗਰ ਕਿ ਬਾਊਂ ਛਾਂਵ ਹੈ ਕਿ ਬਾਊਂ ਧੂਪ ਹੋ
ਸੋ ਕਛ ਸਮਝਕੇ ਪਛਾਨੇ ਜੋ ਉਸਨੇ ਕੈਸਾ ਪਸਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ॥੩॥
ਬਾਹਿਰ ਚੌਥਾ॥ ॥ਦੀਦਹਿ ਬੂਕ ਜਾਇ ਬਖੀਤਿ ਨਿਗਰ ਅਜ
ਐਨ ਪਕੀ ਗੋਕ੍ਰਿਸਮਾਹ ਜਾਹਰ ਮਕਨੂ ਹਮਾਹਿ ਜਾ ਆਸਕ ਮਫਤੂ
ਹਮਾਹਿ ਜਵਾਬ ਹਮਾਹ ਜੂ ਹਮਾਹਿ ਰੋਸ ਹਮਾਹਿ ਖੂੰ ਰੇਖਤਾ ਅਜ ਚਸ
ਮਸ ਨੂੰ ਭਖਾ ਬਿਨੁ ਮਾਇਦ ਬਰ ਮੂੰ ਸਬਰ ਭ ਬਾਇਦ ਜੀਰੂ ਹਮਾਹਿ
ਆਂਦੋ ਵਰਦਾ ਜਿਆਫਤਾਨਿ ਗਾਹਿਦਾਰ ਨਜਾਤੇ ਨ ਗਰਿਫਤਾ॥
ਐਜੇ ਆਮਦਹਿ ਗਰਿਬਾਨ ਜਮਾ ਅਦਿਹੀ ਗਰਿ ਜਾਹਿਰ ਨੇ ਰਾਸਤ ਸਮੋ
ਤਰ ਐਜੇ ਨ ਸਦ ਨਮੂਦਾਰ ਬੂਗਰਿ ਮਸਤੇ ਦਹਸੀ ਆਰ ਜਨੇ ਉਂ
ਰਬਰਕਾਰ ਜਨੇ ਖਾਲਕੂ ਨਿਰਦਾਰ ਜਨੇ ਬਕੀਧੀਦਾਰ ਜਨੇ ਸਜਾ
ਦਾਰ ਤੇ ਗੀ ਦਸਤਨ ਅਫੈਮਕਿ ਸੇ ਚੀਤਿ ਸਮਾਏ ਕਗਾਇਹ ਬਤਨਜਾ
ਏ ਕਈਇਹ ਗੀਤ ਨਗਾਏ ਜੋ ਕੁਛ ਭਾਖ ਸੁਣਾਵੈ ਸੋ ਕਹੂ ਗੀਆ ਗੀ
ਜਾਵੈ ਜੁ ਕਹੂ ਧਿਆਨਾ ਧਿਆਵੈ ਜੋ ਕਹੂ ਨਚ ਨਚਾਵੈ ਸੋ ਕਹੂ ਬਚਬ ਚ

ਇਕ ਹੂੰਕ ਫਕਛਾਵੇਂ ਅਖਰ ਅਲਖ ਲਖਾਵੈ ਜੇ ਕੋਈ ਗੀਤ ਸੁਨਾਵੈ ਸੋ ਠਹੇ
ਗਇਆ ਇਆਨਾ ਭੁਬੀਆਰ ਦਰਬੇਹੂੰ ਕਿ ਬਰਦਗਾਹਤੇ ਅਜਅਜ ਬੁਵਦ
ਸਠਜ ਕਿਮੀ ਸਾਹੁਗਾ ਦਾਨਾ ॥੪॥ ਅਤਿ ਸਦਾ ਬੀਚਾਰਾ ॥ ਪ੍ਰਭੁ ਪਦੇ ਨੇਤ੍ਰ
ਖੋਲ ਕੇ ਦੇਖ ਅਤੇ ਨਿਸਚੇ ਦੀਆਂ ਅਖੀਆਂ ਨਾਲ ਦੇਖੋ ਜੋ ਸਭੁ ਜਗ ਗੁਪ
ਤੁ ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਸਬ ਤੀ ਹੀ ਹੈ ਅਰ ਸਭੁ ਦਰ ਤੇ ਸਭੁ ਖੁਨ
ਗੋਲਦਾ ਹੈ ਅਰ ਅਖੀ ਸਨੂਨ ਦੀਆਂ ਅਰ ਮੁਖ ਦਿਖਲਾਂਵਦਾ ਸਾਬ ਮਤ੍ਰਿ
ਦੇਗ ਸੋ ਇਹ ਮਾਇਆ ਰਿਦੇ ਦਾ ਸੰਤੋਖ ਦੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਰ ਸਭੁ ਹੀ
ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਪਰ ਆਪਣਿਆਂ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਦੁਖਾਂ ਥੀਂ ਰਖ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਰ
ਮੁਕਤ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਰ ਓਹ ਹਰ ਵਾਰੀ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ
ਗਿਆਨ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਦਿਖਾਂਵਦਾ ਹੈ ਹਰਿ ਗਰੀਬ ਨੂੰ ਸੌਏ ਸੀ ਆਵਦੇ
ਆਦੀ ਅਧੇਰੀ ਰਾਤ ਵਿਚ ਰਾਹਿ ਸੁਧ ਦਿਖਾਂਵਦਾ ਹੈ ਅਰ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ
ਦੀਂ ਜੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈ ਨਜਰ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹਰਿ ਮਸਤ ਨੂੰ ਤੇ ਹੁਸਿਆਰੀ ਨੂੰ ਪ
ਰਧਨ ਕਰਿ ਉਮਰ ਜੋ ਸਾਈਂ ਦੇ ਭਜਨ ਵਿਚ ਗੁਜਰਦੀ ਹੈ ਅਰ ਧੰਨ ਵਾਹਗੁ
ਰੂ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਜਗਤ ਥੀਂ ਬਾਕੀ ਰਹੇਗਾ ਅਰ ਧੰਨ ਸਾਹ ਹੈ ਜਗ ਨੇ ਰਖ
ਣਵਾਲਾ ਤੇਰੇ ਤੇਰੀ ਉਸਤਤਿ ਕਹੀ ਆਂਵਦੀ ਅਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਚਿਤ ਵਿਚ ਨ
ਹੀਂ ਸਮਾਂਵਦੀ ਅਰ ਇਹ ਬਾਤ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਅਰ ਕੋਈ ਇਹ ਗੀਤ ਗਾ
ਇ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਜੋ ਕਛ ਕਹਿ ਕਰ ਸੁਨਾਵੇ ਅਰ ਉਸ ਦਾ ਗਿਆਨ ਧਿਆ
ਨ ਅਰ ਭਨਹੀਂ ਨਰਦਾ ਹੋਰ ਕਛ ਕਬਹੂ ਨਹੀਂ ਕਹਦਾ ਅਖਰ ਅਲਖ
ਦੇ ਕਹਣ ਥੀਂ ਇਆਣਾ ਹੋਵੇ ਅਰ ਤੇਰਾ ਕਾਦਰ ਬੇਚੇਹਨ ਹੈ ਜੇ ਤੇਰੀ ਦ
ਰਗਾਹ ਤੇ ਜੋ ਉਪਾਰਜਿਮੀਨ ਦੇ ਹੈ ਪਾਤਸਾਹ ਦਾ ਭੀ ਤੇ ਫਕੀਰ ਦਾ ਭੀ
ਹੈ ॥੪॥ ॥ਬਾਹਿਰ ਪੰਜਮਾ॥ ॥ਬਾਜੁ ਅਜ ਬ ਰਵਤ ਖੁਦਾਵੰਦਜ਼
ਹਾਂ ਹੈਰਤ ਅਫ਼ਜ਼ਾਇ ਜਹਾਂ ਬਾਦੀਆ ਪੈਮਾਇ ਜਹਾਂ ਸੁਨਅਤ
ਆਰਾਇ ਜਹਾਂ ਆਨ ਜਹਾਂ ਸਾਨ ਜਹਾਂ ਸਾਹਜਹਾਂ ਮਾਹ ਜਹਾਂ ਮੁਲ
ਕਜਹਾਂ ਮਿਲਕ ਜਹਾਂ ਖੁਸ਼ਮਲਾਹ ਚੂਮ ਨਬੀਦਹ ਦਰਮਾਦਰ ਸੋਜ਼ਿਹ

ਰਿ ਸ਼ਾਨੀਦਹ ਜੋ ਸੀਦਹ ਤਰਜੀਦਹ ਬੇਰਾਦਰ ਬੇਗ਼ੁਨਾਹ ਮਕਾਰਮ
ਯਾਰਹ ਅਵਰਹ ਬਜਾਨਹ ਤਗਾਰਹ ਦਿਲ ਬ ਸਫ਼ਾਹ ਦਿਲ ਖ਼ਸਤਹ
ਆਸੁਫ਼ਤਹ ਨ ਸਗੁਫ਼ਤਹ ਰੰਜੀਦਹ ਹਿ ਖ਼ੰਦੀਦਹ ਅਲੂਦਹ ਅਜ਼ ਜੁਮ
ਲਤ ਦਜ਼ੀਲਤ ਵਿ ਸੀਆਨ ਗੁਨਾਂਹਾਂ ਮੁਨਜ਼ਤ ਅਤੀਅਤ ਬੇਪੈਰ
ਮਜ਼ਰਿਹੇ ਅਜਜ਼ ਬਗੋਇਮ ਕਿ ਖ਼ੁਦੇਵ ਮਲਕ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦਾਦਰਸ
ਅਲ ਫ਼ਰਦਾ ਅਲ ਮਾਸਦਾ ਲੀ ਮਯਜਦਾ ਮੁਸਤਜਦਾ ਮੁਨਫ਼ਰਦਾ
ਬੇਅਦਦਾ ਗਾਇਸ ਫ਼ਯਾਜ਼ ਜ਼ਹਾਨੀ ਨ ਅਯਾਨੀ ਨਾਨਿਹਾਨੀ ਨਾਬੀ
ਆਨੀ ਨਾਧੀਆਨੀ ਮਰਜਾਨੈ ਜਾਵਿਸਾਨੀ ਬਤਲੁਤਫ਼ ਬਤਰੱਹੁਮ
ਬੱਤੋ ਫ਼ਕਦ ਬੱਤਰਹਮ ਬਰਿਆਇਤ ਬਹਿਮਾਇਤ ਬਾਇਨਾਇਤ
ਬਨਿਹਾਇਤ ਗਮਹਜ਼ਾ ਬਾਰਹਗਰੀ ਅਜ਼ ਜ਼ਖ਼ਗੀ ਬਖ਼ਬਗੀ ਮੋਗ
ਗਰੀ ਹਾਲਾਦਿਲੋ ਜਿ ਨਖ਼ਰੀ ਹਮਹ ਮੁਲਕੀ ਹਮਹ ਬਸਰੀ ਪੋਸਤੋ
ਦਾਸਤ ਹੁਵੈਦਾਸਤ ਨਿਹਾਨੀ ਹਮਾ ਮਖ਼ਲੂਕ ਰੇ ਅਲਵੀ ਰੇਸਿਫ਼
ਲੀ ਰੇਜਿਨ ਸੇਬੀ ਰੇਫ਼ਗੀ ਸੀ ਹਮਹ ਸ਼ਾਕਰ ਫ਼ਰਾਜ਼ੀ ਨਿਕਰਮ ਬੰਦਾ
ਨਿਵਾਜ਼ੀ ਤੋਬਿ ਸੇਜ਼ੀ ਤੋਬਿਸਾਜ਼ੀ ਕਿਰਮਾਨਿ ਕਮ ਤੂਹੀ ਸੁਬਾਹੋ ਤੂ
ਹੀ ਸ਼ਾਮ ਤੂਹੀ ਮੂਸਨ ਆਰਾਮ ਤੁਹੀ ਖ਼ਾਸ ਤੂਹੀ ਆਮ ਤੂਹੀ ਜਾਮ
ਜੈ ਮਹਮਜਾਂਮ ਤੂਹੀ ਆਸ਼ਕ ਮਾਸ਼ੂਕ ਤੂਹੀ ਕਾਸਦ ਮਕਸੂਦ ਤੂਹੀ
ਤਾਲਬ ਮਤਲੂਬ ਤੂਹੀ ਜਜ਼ਬ ਮਜ਼ਜੂਬ ਤੂਹੀ ਵਾਜਦ ਮਕਸੂਦ ਤੂਹੀ
ਵਾਹਦ ਮਉਜੂਦ ਤੂਹੀ ਅਹਿਮਦ ਮਹਿਮੂਦ ਤੂਹੀ ਅਬਦ ਮਾਬੂਦ ਤੂ
ਹੀ ਸ਼ਾਹ ਸਹਿਨਸ਼ਾਹ ਤੂਹੀ ਮਿਹਰ ਤੂਹੀ ਮਾਹ ਤੂਹੀ ਹਿਮਸਤੋ
ਹਸਤ ਸਕਲ ਜਲ ਥਲ ਸਭੋ ਠੌਰ ਸਭੀ ਗਾਊਂ ਸਭੀ ਠਾਂਓ ਸਭੀ
ਸ਼ਹਿਰ ਤੇਰਾ ਹਿਸ਼ ਤੂਹੀ ਏਕ ਤੂਹੀ ਏਕ ਏਕ ਹੂ ਸਾਚ ਕਹੂੰ ਖੋਰ ਕਹੋ ਜਾ
ਨ ਕਛੁ ਸਮਝ ਕੇ ਪਛਾਨ ਕੀਆ ਕਹੂੰ ਨ ਪਸਾਰਾ ॥ ੫ ॥ ਤਿੰਨ ਕ
ਬੀਚਾਰਾ ॥ ਫੇਰ ਬਾਰਕਤ ਖ਼ੁਦ ਜੋ ਜਹਾਨ ਦਾ ਹੈ ਅਰ ਹੈਰਾਨ ਗੀਰ
ਧਾਈ ਹੈ ਸੁ ਜਹਾਨ ਵਿਚ ਅਰ ਜਹਾਨ ਤੂਪੀ ਬਾਨ ਵਿਚ ਆਪ ਦਾ ਪੈ

ਕਾਰੀਗਰੀ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਜਗਤ ਦੀ ਅਰ ਜਗਤ ਦੀ ਆਨ ਭੀ ਰਖਦਾ
ਹੈ ਤੇ ਸਾਨ ਭੀ ਰਖਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਾਂਈ ਭੀ ਜਗਤ ਦਾ ਹੈ ਤੇ ਚੋਵੂਮਾਂ ਭੀ ਜਗਤ
ਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਹਾਨ ਮੁਲਕ ਦੇ ਜੋ ਸੁਗਾਂ ਦੀ ਆਂਲਣੀਆਂ ਹਨ ਤਿਨਾਂ ਦੇ ਪੜੇ
ਦਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰ ਸਭ ਮੁਝ ਜੈਸੇ ਬੰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਆਜਜ ਤੇ ਬਿਚਾਰਾ ਹਾਂ
ਅਰ ਵਿਯੋਗ ਦੀ ਅਗਨ ਕਰ ਜਲਦਾ ਹਾਂ ਅਰ ਮਿਲਨ ਦਾ ਸਾਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ
ਅਰ ਪਿਆਸ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਦੀ ਤਪਤ ਹੈ ਅਤੇ ਭੁਝ ਚਰਾਨਗੀਂ ਮਲਦਾ
ਬੇਕਾਰ ਹਾਂ ਅਰ ਮਕਰ ਤੇ ਠਗੀ ਕਰਨਾਂ ਹਾਂ ਅਰ ਖੁਆਰੋ ਹੋਕੇ ਵਿਕਾਰਾਂ ਦੇ
ਬਜਾਰ ਵਿਚ ਫਿਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਚੌਹਲ ਤੰ ਅਰ ਦਿਲ ਮੇਰਾ ਜਗਤ ਦੇ
ਤਬਧ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਮੇਰਾ ਮਨ ਆਜਿਤੁ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਦਨ
ਦਿਨਾ ਦਾ ਖੁਸ਼ਿਆ ਹੈ ਅਰ ਕੁਮ ਲਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਖੀ ਹੈ ਤੇ ਪਰਾ
ਰਬਾਂ ਵਲ ਦੇਖ ਕੇ ਹਸਦਾ ਹੈ ਅਰ ਪਾਪਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ
ਅਰ ਆਗਿਆਨ ਦੇ ਅੰਧੇਰੇ ਕਰ ਖੁਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਬੀ
ਜ ਬੀਜਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਜੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸੁਹਬਤ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਸੋ ਭੁ
ਜਨ ਨੂੰ ਦੌੜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਜਤੀ ਕਰਕੇ ਕਹਿਨਾਂ ਹਾਂ ਜੁ ਸੁਆਮੀ ਤੇ
ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤੇ ਇਕੋ ਹੈ ਤੇ ਸਭ ਦੇ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰ
ਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾਸ ਬੀ ਰਹਤ ਹੈ ਤੇ ਸਰਬ ਦੇ ਮਬਾਰੇਕਣ ਦੀ ਜਾ
ਗਾ ਹੈ ਤੇ ਇਕ ਹੈ ਅਰ ਅਗਣਤ ਹੈ ਤੇ ਸਬ ਸੁਖਦਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਪਤ
ਭੀ ਹੈ ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਭੀ ਹੈ ਅਰ ਗਿਆਨਾਂ ਧਿਆਨਾਂ ਤੇ ਭੀ ਨਿਆਰਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਸਭਸ ਦੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਨੇਵਾਲਾ ਹੈ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਸਭੇ ਨਾਮ ਹੈਨ ਅਰ ਭੁਜ
ਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹੈਨ ਅਰ ਭੁਜਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਆਇ
ਤ ਤੇ ਹਿਮਾਇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਕਿਰਪਾ ਨਿਗਾਹ ਇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸ
ਭੁਲਾਂ ਦੇ ਚਾਰੇ ਮਨਿਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰ ਆਜਜੀ ਤੇ ਮੰਨਿਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰ
ਚੌਤਨ ਹੈ ਤੇ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਸਭ ਵਲ ਮਨੁਖਾਂ ਦਾ ਤੇ ਜਿਨ ਤੇ ਪਰੀਆਂ ਦਾ
ਸਭ ਮੁਲਕ ਭੀ ਉਸੇ ਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜੀਅ ਭੀ ਉਸ ਦੇ ਹਨ ਅਬੋ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰਗਟ

ਹੈ ਰਿਦਾ ਸਾਰੀ ਖਲਕਤ ਦਾ ਰੀ ਦੇਵਤੇ ਅਰ ਰਿਆ ਮਨੁਖ ਅਤੇ ਕੀੜਾ ਮਕੌ
ਨਕ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਤੇਰੇ ਦਰ ਦੇ ਫਕੀਰ ਹੈ ਅਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਬੀ ਦੇਇਆ ਨੂੰ ਕਿਨ
ਜਾਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰ ਜਲਾਂਵਦਾ ਭੀ ਤੂੰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਸਾਜਦਾ ਭੀ ਤੂੰਹੀ ਹੈ ਅਰ ਸਭਨਾਂ
ਦੀਆਂ ਕਾਮਨਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਦੁਖਿਆਂ ਦੇ ਤੇ ਰੋਗਾਂ ਦੇ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਭੀ ਤੂੰ
ਹੀ ਹੈ ਅਰ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਸੁਖ ਦੇਵਨ ਵਾਲਾ ਭੀ ਤੂੰਹੀ ਹੈ ਅਰ ਸਾਧ ਭੀ ਤੁਧੇ ਕੀਤੇ ਹੈ
ਨ ਤੇ ਅਸਾਧ ਭੀ ਤੁਧੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਰ ਜਮਸ਼ੈਦ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਜੋ ਪਿਆਲਾ ਕੀ
ਤਾ ਸੀ ਸੋ ਭੀ ਤੇਰੀ ਕਲਾ ਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਜਾਮ ਵਿਚੋਂ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਨਜ਼ਰ
ਆਂਵਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਆਸ਼ਕਾਂ ਤੇ ਮਾਸ਼ੂਕਾਂ ਵਿਚ ਭੀ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਅਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ
ਵਾਲਾ ਭੀ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਅਰ ਚਾਹ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਵਾਲਾ ਭੀ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਅਰ ਸਭ ਦੇ
ਦਬਾਵਣ ਵਾਲਾ ਭੀ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਤੇ ਮਨਸ਼ਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਭੀ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਅਰ ਇ
ਕ ਸਭ ਦੇ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਅਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਭੀ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਅਰ
ਪਿਆਰ ਭੀ ਪਿਆਰ ਤੇਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਬਾਰਕ ਅਰ ਖਿੜਾਵਣ ਵਾਲਾ ਭੀ
ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਤੇ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਕਰਾਵਨ ਵਾਲਾ ਭੀ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਅਤੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹਾਂ ਦਾ
ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਭੀ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਅਤੇ ਸੂਰਜ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਭੀ ਤੂੰਹੀ ਹੈਂ ਅਰ ਪ੍ਰੀਤ ਤੇਰੀ
ਸਭਨਾਂ ਬਲਾਂ ਥੀਂ ਵਸੇਖ ਹੈ ਅਰ ਸਭਨਾਂ ਗਾਵਾਂ ਤੇ ਠਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅਤੇ ਸ
ਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟ ਵਿਚ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦਾ ਇਸ਼ਕ ਅਰ ਪਿਆਰ ਵਸੇਖ ਹੈ ਤੂੰ ਇਕ ਹੈ
ਤੂੰਹੀ ਕੇਵਲ ਹੈ ਅਰ ਕਹੂੰ ਸਚ ਹੈ ਤੇ ਕਹੂੰ ਕੂੜ ਹੈ ਤੂੰ ਸਾਮਰਥ ਜੋ ਇਸ ਦਾ ਸਭ
ਪਸਾਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ॥੫॥ ॥ਬਾਮਦਾਦਾਂ ਬੇਦੇ ਖ਼ਸਤਹ
ਬੇਸਰ ਸਤਹ ਦੁਖ਼ੇਜ਼ਮ। ਜਿਸ ਤਰੇ ਅਜ਼ ਜਾਨਿਆਂ ਜੋ ਬਰ ਫ਼ਰਾ ਦਰ
ਤ ਮਗੀਰ ਕੂ ਸ਼ਾਇਮ ਸੂਏ ਇਲਜ਼ਾਜ਼ ਗਰਾਇਮ ਨੁਖ਼ੇ ਉਮੇਦ ਬੁਸਾ
ਇਮ ਬਮੁਨਾਜਾਤ ਫ਼ਾਇਮ ਕਿ ਮੁਨਾਜਾਤ ਬਵਦ ਤਰਫ਼ ਦਲੀਲੇ ਦਰ
ਕੀਲੇ ਵਜ਼ਲੀਲੇ ਦਰ ਫੀਲੇ ਬਤਕਰੀਰੇ ਗ ਅਹਦੀਅਤ ਫ਼ਰਦੀਅਤ
ਹਮਦੀਅਤ ਸਮਦੀਅਤ ਅਵਾਹਦ ਬੇਚੂੰ ਜਿਚੇ ਚੂੰਨ ਮੁਬਾਰਾਮ
ਕਿ ਸਾਦਰ ਮਕਨੂੰਨ ਰੋਜ਼ਿਸਮ ਨਜ਼ੋਹਰ ਰਉ ਅਜ਼ਲਮ ਮੁਨਵਰ ਨਹਰ

ਹ ਅਸਤ ਮੁਜਮਰ ਨਮਿ ਸਾਲ੍ਹ ਅਸਤੁ ਨਮਾਨਿਦ ਨਕਸੇ ਦ ਸਤਰ ਸੇ ਬਾਨ
ਫਸੇ, ਹਮ ਚੁਖਸੇ ਅਫਤਦਰ ਸਨ ਹਰਿ ਬਨਾਇ ਤਿ ਸਨੈ ਮਲਕ ਕਦੂ
ਸ ਅਲੇਮੀ ਹਕੀਮੀ ਰਹੀਮੀ ਕਰੀਮ ਅਸਤ ਰਹੀਮ ਅਸਤ ਬਸੀਰ
ਅਸਤ ਕਦੀਰ ਅਸਤ ਕਬੀਰ ਅਸਤ ਗਫੂਰ ਅਸਤ ਸਕੂਰ ਅਸਤ
ਜਹੋਕਾਦਰ ਕਯੂਮ ਕਹੇ ਖਾਲਕ ਹਰਿ ਬੂਮ ਨਿਗਹਦਾਰ ਜਹਾਂ ਦਰਵਸ
ਫ ਸ਼ਖਸਤਹ ਜੁਬਾਂ ਨਤ ਕਰਾਂਨੁ ਤਕ ਜੁਬਾਂ ਮਾਂਦਹ ਇਬਾਰਤ ਜਿਬਿਆਰ
ਫਤਾਇਸ਼ਾਰਤ ਜਿਨਸਾ ਹੇਸ ਮਅਤਲ ਜਿਖਬਰ ਫਿਕਰ ਮੁਕਦਰ ਜਿ
ਅਸਰ ਮਾਂਦਹ ਹਮ ਅੰਦੇਸਾਹਿ ਜਿਵੈ ਦਰ ਦੁਸਫ ਸਖਸਤਹ ਜਿਪੈ
ਈਹ ਮਾਹਿ ਆਲੀਮ ਜਿਸਰੇ ਤਾਬ ਸੁਰੀਆਂ ਹਮਾਹਿਹੈ ਗੋਰ ਬਦਸਫ
ਹਮਾਹਿਹੈ ਲਲਜਿ ਹੈਰਾਨੀ ਹੈਰਤ ਜਿਦਾ ਦਰ ਮੁਨਅਤ ਆਸਾਨੀ
ਇਲਕ ਚੁਅਜ ਅਰ ਸਬ ਅਜ ਨੂਰ ਸਭੁ ਅਜ ਆਬ ਚੁ ਅਜ ਖਾ
ਕ ਸਭੋ ਚਿਤਰ ਹੈ ਦੂਰ ਜਨ ਸਭੁ ਮਿਤ੍ਰ ਕਈ ਦਾਨ ਮੁਨੀਸਰ ਕਈ ਦੇ
ਵ ਰਿਖੀਸਰ ਕਈ ਪੁਤ ਕਈ ਭੂਤ ਕਈ ਮਛ ਕਈ ਕਛ ਕਈ ਪਉਨ
ਕਈ ਗਗਨ ਕਈ ਚੰਦ੍ਰ ਕਈ ਸੂਨ ਕਈ ਮਨਿਤ੍ਰ ਕਈ ਧਨਿਤ੍ਰ ਕਈ ਬਾ
ਟ ਕਈ ਬਟ ਕਈ ਲੀਲਾ ਕਈ ਨਟ ਜੀਆ ਜੁਨ ਸੇ ਜਗ ਫੇਰ ਕੇ ਸ੍ਰਿ
ਸਟ ਸਵਾਰਿਆ ੬ ॥ ॥ਤਿਸਦਾ ਬੀਚਾਰ॥ ॥ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਨ੍ਹਾ
ਵਣ ਮਨਕਰ ਜੋ ਜਾਗਦੇ ਹਨ ਅਰ ਆਜਜੀਆਂ ਕਰਕੇ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਉ
ਸਤਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਦੁਆਰ ਖੋਲਦੇ ਹਨ, ਅਰ ਮਹਾਰਾਜ ਦ
ਲ ਧਿਆਨ ਲਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਮਸਤਕ ਆਸਾ ਦਾ ਧ ਸਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ
ਨਾਮ ਦੀ ਉਸਤਤ ਵਲ ਆਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਦਾ ਸੋਭ ਜਨ ਹੈ
ਸੋ ਜਮਨ ਹੈ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਪਾਵਨ ਦਾ ਅਗੇ ਸਾਧਾਂ ਦੇ ਹੈ ਲਿਖਿਆ ਹੈ
ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਇਕ ਹੈ ਅਰ ਉ ਸਤਤ ਕਰਨੇ ਜੋਗ ਹੈ ਅਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ
ਅਰ ਬੇਚਿਹਨ ਹੈ ਅਰ ਉਪਾਧਾਂ ਤੇ ਰਹਿਤ ਹੈ ਅਰ ਸਭਨਾ ਵਿਚ ਗੁਪਤ
ਪਰਗਟ ਹੋਈ ਵਰਤਤਾ ਹੈ ਅਰ ਓਹ ਸਰੀਰਾਂ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਭੀ ਨਹੀ ਹੈ ਜੋ

ਵਾਹਰਾਂ ਦੀ ਨਿਆਂਈ ਭੀ ਨਹੀ ਅਰ ਮਨ ਤੇ ਬੁਧ ਦੀ ਨਿਆਈ ਭੀ ਨਹੀਂ ਅ
ਰ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਆ ਦੇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਅਰ ਉਸਦੇ ਮਾਨਿੰਦ ਭੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
ਅਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਉਸ ਪਾਸ ਹਥ ਭੀ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦਾ ਅਰ ਆਪਨੇ ਸੁਆਸਾਂ ਦੇ
ਨਾਲ ਭਜਨ ਕਰੇ ਜਿਓਂ ਕਰ ਕਖ ਦਾ ਤ੍ਰਿਣ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਜਲ ਵਿਚ ਜਾ ਪਹੁੰਚਦਾ
ਹੈ ਅਰ ਗਲ ਕੇ ਜਲ ਰੂਪ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਸਿਫਤ ਦੀ
ਜਿਸ ਨੂੰ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਸੋ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰ ਆ
ਤਮ ਰੂਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਸਭਸੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਅਰ ਪ
ਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਅਰ ਸਭਸੇ ਦੇ ਰਿਦੇ ਦੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਅਰ ਆਪਣੇ ਜਗਿਆਸੀਆ
ਦਾ ਔਖਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੋਗਾਂ ਦੇ ਕਟਣ ਵਾਲਾ ਹੈ
ਅਰ ਸਭਸ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤੇ ਬੜਾ
ਬਖਸਿੰਦ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਉਸਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਕਰੀਏ ਅਰ ਕੁਦਰਤ ਝੂਠ ਹੈ ਅਰ ਆ
ਪ ਓਹ ਸਾਬਤ ਹੈ ਅਰ ਓਹ ਧੰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਉਤਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਿ
ਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਰ ਨਜਰ ਵਿਚ ਰਖਦਾ ਹੈ ਜਹਾਨ ਨੂੰ ਸੋ ਉਸਦੀ ਸਿਫਤ ਕਰ
ਜੁਬਾਨ ਥਕ ਪਉਂਦੀ ਹੈ ਅਰ ਜੁਬਾਨ ਉਸਦੀ ਸਿਫਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਦੀ
ਅਰ ਨਾ ਉਸਦੀ ਕਥਾ ਕਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਰ ਨਾਂ ਨਿਸਾਨੀ ਕਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਰ
ਮਨ ਉਸਦੀ ਖਬਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਅਰ ਉਸਦਾ ਵੀਚਾਰ ਭੀ ਨ
ਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀਦਾ ਅਰ ਬੁਧ ਭੀ ਉਸਦੇ ਸਮਝਣ ਥੀਂ ਆਜਜ ਹੈ ਅਰ ਏਹ
ਜੋ ਆਕਾਸ ਤੇ ਪਤਾਲ ਤੀਕਰ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਹੈ ਸੋ ਕੋਈ ਉਸਦੀ ਸਿਫਤ ਨ
ਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਰ ਸਭ ਉਸਦੀ ਕਰੀ ਗਰੀ ਵਿਚ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਹੈਨ
ਜੋ ਓਹਦੇ ਪਾਣੀ ਥੀਂ ਕੇਹੇ ਜੀਵ ਸੁੰਦਰ ਬਨਾਂਵਦਾ ਹੈ ਅਰ ਆਕਾਸ ਕਿਓਂ ਕਰ
ਖੜਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸ ਅਰ ਆਕਾਸ ਦੇ ਉਪਰ ਅਰਸ ਤੇ ਉਰਸ ਕੇਹੇ ਰਚੇ ਹੈ
ਨ ਅਰ ਜਲਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਕਿਸ ਤਰਹ ਠਹਿਰਾਈ ਹੈ ਅਰ ਸਤੇ ਸੰ
ਦੀਪ ਵਿਚਿਤ੍ਰ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹੈਨ ਅਰ ਕਈ ਦੁਸਮਨ ਕਈ ਮਿਤ੍ਰ ਅਰ ਕਈ ਦ
ਨੇਂ ਰਖੀ ਮੁਨੀਸਰ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਰ ਕਈ ਦੇਵਤੇ ਕਈ ਰਖੀਸਰ ਕੀਤੇ ਹਨ

ਅਰ ਕਈ ਅਉਧੂਤ ਕਈ ਗਿਰਹਸਤੀ ਨਈ ਮੰਛ ਕਈ ਕੰਛ ਕਈ ਪਉਨ
ਕਈ ਗਗਨ ਕਈ ਗੁਪਤ ਕਈ ਪਰਗਟ ਕਈ ਮਨੇਤ੍ਰ ਕਈ ਪਨੇਤ੍ਰ ਕਈ
ਬਾਰ ਕਈ ਬਾਟ ਕਈ ਲੀਲਾ ਕਈ ਨਟ ਇਤਨੇ ਜੀਆਂ ਦਾ ਜਗਤ ਸਵਾਰਿ
ਆਹੈ ॥ ੬ ॥ ॥ ਬਹਿਰ ਸਤਵਾਂ ॥ ॥ ਏਕ ਗੀਸਾ ਖੁਨਹਾ ਆਮੁਰ ਜੋ
ਖੁਦਾਇਆ ਮਲਕ ਬਾਦਸਾਹਾ ਬੀਸੁਏ ਗਾਲਿਮਨੇ ਸੈਦਾ ਬਜੁਰ
ਗਮ ਗੁਨਹਾਂ ਦਿਗਰ ਮਿਲੇ ਸਤ ਬੰਦਾਂ ਅਬਰੇ ਫੈਜ ਬੁਬਾਰਾਂ ਕਤ
ਰਾਤੇ ਨਮ ਆਹਿ ਸਾਇਲ ਨਾ ਇਤ ਬਫਿਸੰ ਮੈਦੌਇਨਿਆਂ ਮਖੁਰਾਅ
ਨਕਰਮੇ ਖੇਸ ਬਜੁਜ ਜੋਰ ਜਫਾਨੇ ਸਤ ਦਿਗਰ ਕਾਰ ਮਰਾਈ ਗਮਾਹਿ
ਅਫਤ ਬਲ ਅਜਾਇਲ ਮੈਦਰਦਾਇਨੰ ਜਾਂ ਕਿਤੂਈ ਸਾਹਿ ਬਸਤਾਰ
ਗੁਨਾ ਬਖਸ ਅਤਾਪੋਸ ਜਹੇ ਅਕਲ ਜਹੇ ਹੋਸ ਜਹੇ ਕਾਮਦਾਰਆ
ਰੋਸ ਗਹੇ ਇਮ ਸਬਗਹੇ ਵੇਸ ਬਫਰਮਾਨ ਅਤੀਆਤ ਖੁਦਾਏ ਬਾਦ
ਸਾਹੇ ਬਾਦਸਾਹਾਂ ਕੀਨ ਅਜਬ ਨਟ ਉਅੰਤੁ ਸੀਰਟ ਉਸੀ ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਉਪਾ
ਈ ਨੂੰ ਜੀਆਂ ਨੂਰ ਬਨਾਈ ਜਗ ਮਦ੍ਹਿ ਜੋ ਸਵਾਰਾ ਕੁਦਰਤੀ ਆਪ ਪਸਾ
ਰ ਪਚ ਪਚ ਲੋਕ ਗੁਜਾਰਾ ਨ ਕਿਸੀ ਪਾਇਆ ਕਿਨਾਰਾ ਨ ਕੋਈ ਪੇਰ
ਨ ਗਾਰਾ ਰਹੇ ਦਗੀ ਆਪ ਨਿਰਾਰਾ ਨ ਸੇ ਧਰਤੀ ਨ ਆਕਾਸਾ ਨ ਸੋ ਕੂਪ
ਨੰ ਪਿਆਸਾ ਉਸੀ ਕਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੁਲਾਸਾ ਦੇਖੋਂ ਉਸ ਭੁੰਤ ਬਨਾਵਾਂ ਜੋ ਕਛੂ
ਪੁਨ ਨ ਪਾਵਾਂ ਕਿ ਨਦੀਦਮ ਕਸੇ ਬਲਨ ਸੁਨੀਦਮ ਕਿ ਕਸੇ ਮਹਿਰਮ
ਦਰੀਆ ਸੁਦਾ ਬਾਸਦ ਨਫ ਸੋ ਬਿਲਕੁਲ ਸਮਾ ਸਵਦ ਅਜ ਮਹਰ
ਮਖਾਨਹ ਰਾ ਅਜ ਯਾਰ ਰਾ ਬੇਗਨਾਹ ਰਾ ਦੀਵਾਨਾ ਰਾ ਫਿਕ੍ਰੂ ਜਾਨ ਰਕ
ਸੇ ਮਾਹਿਰਮ ਈ ਖਾਨਹ ਗਮਾਹਿ ਮੰਦਪਰੇਸੰ ਗਮਾਹਿ ਹੈਰਾਂ ਗਮਾਹਿ ਜੋਗ
ਗਾਹਿ ਭੋਗੀ ਨ ਬੈਰਾਗੀ ਨ ਬਿਰਧੀ ਨ ਤਿਆਗੀ ਨ ਸੋ ਜੋਗੀ ਨ ਤਪੀ
ਸਰ ਨ ਰਖੀ ਸਰ ਨਾ ਚੀਬਰ ਨ ਮੁਨੀ ਸਰ ਕਸੇ ਜਗ ਸਮਾਇਆ ਬ
ਪਿਨਾਂ ਮੰਦਰ ਜੋ ਪੇਦਾਈ ਬੇਦਾਰ ਕਿਰਾ ਚਸਮ ਕਿਤਾ ਯਾਰ ਬੁਨੀਦਹ
ਮਾਅਗਯਾਰ ਮਨੂਰ ਜੀਅਨ ਵਰਮ ਗਰੇ ਤੋਰਾਜੀਅਤ ਵਾਰ ਵਾਗ

੪੫੯ ਵਲਾ ਥਕਿਆਂ ਝਾੜਕਿ ਬਖੀਨਦ ਭੁਖਾਦਿਬਦਾਠ ਦਗੀਦਾਂ ਦਡਾਦਾਰ
ਕਈਤੇ ਭਗਤ ਕਈ ਸਕਤ ਕਈ ਪ੍ਰੇਮ ਕਈ ਨੇਮ ਚੂਦੇਖਾ ਅਖੀਆਂ ਰਹੇ
ਵਗੀਆਂ ਪੁਨਿਆਂਗਾ।੭॥ ਅਤਿ ਸਦ ਵੀਚਾਰ॥ ਏਕਰਮ ਕਰਨ
ਵਾਲੇ ਤੇ ਗੁਨਾਹਾਂ ਦੇ ਬਖਸਣ ਵਾਲੇ ਤੂੰ ਦੇਵਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਹੈਂ ਦੇਖ
ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਮੈਂ ਜੁ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹਾਂ ਅਰ ਬਿਨਾਂ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਮੇਰੀ ਝੋਲੀ
ਵਿਚ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਰਖਾ ਕਰ ਆਪਣੇ ਬਚਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰ ਬੂੰਦਾਂ ਜੋ ਕ੍ਰਿਪਾ
ਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਵਰਖਾਉ ਅਤੇ ਮੇਵਾ ਜੋ ਸਬਦ ਦਾ ਹੈ ਸੋ ਖਵਾਉ
ਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਜੋ ਮੇਰੇ ਕੰਮ ਪਾਪਾਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਅਰ ਏਹ ਸਭੇ ਬਲਾਈ
ਵਿਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆ ਦੇਕੇ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਬਖਸ਼ਿੰਦ ਹੈਂ ਤੇ
ਗੁਨਾਹਾਂ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ ਸਕੇਂ ਤੇ ਦਾਤ ਦੇਕੇ ਭੁਗਤਾਂ ਦਾ ਪੜਦਾ ਢਕਨਾ ਹੈਂ ਅਰ ਧੰ
ਨ ਏਹ ਬੁਧ ਹੈ ਅਰ ਧੰਨ ਓਹ ਹੈਨ ਜਿਨਾਂ ਪਰੇਜਨ ਨਾਮ ਦਾ ਪਾਇਆ ਹੈ
ਕਦੇ ਅਜਹੀ ਭੁਲ ਕਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਹੁਕਮ ਮਿਠਾ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਅਰ
ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹੁ ਹੈਂ ਜਿਸ ਅਸਚਰਜ ਰਾਹ ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਜਗ
ਤ ਦਾ ਸੋ ਉਸੇ ਦੇ ਓਅੰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਚਾਰਨੇ ਕਹੇ ਅਰ ਉਸੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਉਪਾਈ
ਹੈ ਅਰ ਜੀਅ ਜੰਤ ਪਰਗਟ ਕੀਤੇ ਹੈਸ ਅਰ ਜਗਤ ਦਾ ਮੰਦਰ ਬਣਾਇ
ਆ ਹੈਸ ਸੋ ਆਪ ਪਸਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈਸ ਅਰ ਛੇਕ ਪਚ ਪਚ ਮਰਦਾ ਹੈ
ਪਰ ਉਸਦਾ ਕਿਨਾਰਾ ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਅਰ ਕੋਈ ਆਗਿਆਨ ਦੇ
ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਥੀਂ ਤਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਇਸੇ ਵਾਸਤੇ ਓਹ ਨਿਆਰਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ
ਅਰ ਓਹ ਧਰਤੀ ਅਕਾਸ਼ ਥੀਂ ਨਿਆਰਾ ਹੈ ਅਰ ਉਸਨੂੰ ਭੁਖ ਪਿਆਸ
ਭੀ ਨਹੀਂ ਜਿਸਨੇ ਉਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਹੁਲਾਸ ਹੈ ਦੇਖੇ ਉਸ ਭਤ ਬਨਾਈ ਹੈ
ਜੁ ਕਿਸੇ ਪੁੰਨ ਕਰ ਨਹੀਂ ਪਾਈਤਾ ਅਰ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਦੇਖਿਆ ਜੁ ਮਾਇਆ
ਦੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਦਾ ਪਾਰ ਪਾਇਆ ਹੋਵੇ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਜੋ ਵਕਾਲਤੋਂ
ਬਿਨਾ ਮਹਿਮਾ ਪਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕੀ ਪਾਰੂ ਤੇ ਕੀ ਬੇਗਾਨਾ ਦਿਵਾ
ਨਾ ਕੀ ਤੋ ਸ਼ਿਆਣਾ ਕੀ ਗੁਰਾਂ ਥੀਂ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਪਸੇਮਾਨ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਹੈਰ

ਨਾਹਨ ਅਰ ਜੋਗੀ ਭੀ ਤੇ ਭੋਗੀ ਭੀ ਅਰ ਬੈਰਾਗੀ ਬਿਰਾਗੀ ਅਰ ਤਿਆ
ਗੀ ਸੰਜੋਗੀ ਅਰ ਤਪੀਸਰ ਰਿਖੀਸਰ ਅਰ ਦਿਗੰਬਰ ਮੁਨੀਸਰ
ਸਭਨਾਂ ਥੀ ਗੁਪਤ ਰਹਿਆ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਸਦਾ ਗਿਆਨ ਦੇ ਨੇਤ੍ਰ ਖੁਲ੍ਹਦੇ ਹਨ
ਸੋ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਭੂ ਜਾਤ ਭਉ ਭਾਸਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸਰੂਪ
ਹੈ ਅਰ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਗੁਰਾਂ ਥੀ
ਬਿਨਾਂ ਕਿਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤਿ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖੇ ਅਰ ਇਸ ਲੋਕ ਵਿ
ਚ ਭੀ ਤੇ ਪ੍ਰਲੋਕ ਵਿਚ ਭੀ ਕਈ ਭਗਤ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਕਈ ਸ਼ਕਤਿਵਾਨ ਹੋਏ
ਹਨ ਅਰ ਕਈ ਪ੍ਰੇਮੀ ਤੇ ਕਈ ਨੇਮੀ ਹੋਏ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਦਿਖਾ
ਏ ਬਿਨਾਂ ਨਿਆਰਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ॥੭॥ ॥ਬਾਹਿਰ ਅਰਦਾਂ॥ ॥ਏਕ
ਰੀਆਂ ਮਨ ਅਗਰ ਦੂਰ ਤਰਮ ਦੂਰ ਨ ਸਜ਼ੀ ਨਿਦ ਰਸਮ ਸਗਰੇ ਜਿ
ਤੇ ਬੇਖਬਰਮ ਲੇਕ ਬਸ਼ੌਕੇ ਤੂ ਪਰਮ ਕਿ ਮਾ ਖਿਰਦੇ ਬੇਹੁਨਰਮ ਕਾਨਿ
ਆਰ ਖੁਸ਼ਕ ਕਰਮ ਅਜ ਤੋ ਬਾਕੀ ਸਤ ਕਰਮ ਏ ਸ਼ਹੇ ਖਲਕ ਖ਼ੁ
ਦਵੰਦ ਸਮਾਵਤ ਤੇਰਾ ਇਸ਼ਕ ਤੇਰੀ ਬਾਤ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀ ਬਰਾਤ ਸਭ
ਲ ਤੀਨੇ ਲੋਕ ਖਾਤ ਮੁਝੇ ਕਾਮ ਆਇਆ ਤੁਸੀ ਭੂੰਤ ਤੇਰੇ ਬਾਗ ਤੇ ਬਲਜਾ
ਤਨ ਮੁਝ ਪੰਚ ਨ ਮੁਝ ਸਤ ਵਗੀ ਇਸ਼ਕ ਕੀ ਬਰਾਤ ਨਿਰੰਕਾਰ ਪ੍ਰਕਾ
ਸ਼ਾ ॥੮॥ ॥ਤਿਸਕਾ ਵੀਚਾਰ॥ ॥ਏਕ ਰਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਂ ਜੋ ਅ
ਗਿਆਨ ਕਰ ਤੈਥੀ ਦੂਰ ਹਾਂ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦੂਰ ਨ ਕਰੇਂ ਅਰ ਆਪਨੇ ਦੁਆਰੇ ਦੇ
ਗਿਆਨ ਦੇਵੈਂ ਅਰ ਜੋ ਕਰ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨਾਂ ਦੀ ਸੋਝੀ ਥੀ ਬੇਖਬਰ ਹਾਂ
ਪਰ ਤੇਰੇ ਸ਼ੌਕ ਨਾਲ ਉਰਦਾ ਹਾਂ ਅਰ ਕੈਮ ਅਕਲ ਤੇ ਬੇਹੁਨਰ ਹਾਂ ਸੋ ਤੇ
ਰੀ ਹਾਂ ਜੋ ਦੁਖ ਸੁਖ ਹੋਵੈ ਤੇਰੀ ਦਾਤ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਜਾਨਦਾ ਹਾਂ ਅਰ ਤੂੰ ਬਾਦ
ਸ਼ਾਹ ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਹੈ ਅਰ ਤੇਰਾ ਇਸ਼ਕ ਹੈ ਤੇਰੀ ਗੀ ਬਾਤ ਹੈ ਅਰ ਤੇਰੇ
ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਬਰਾਤ ਹੈ ਸੋ ਤੀਨ ਲੋਕ ਖਾਂਵਦਾ ਹੈ ਅਰ ਮੇਰੇ ਉਪਰ ਆਇਆ
ਕਰ ਤੁਸੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਰ ਤੇਰੇ ਬਾਗ ਜੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਹੈ ਤਿਸ ਥੀ ਮੈਂ ਬਲ
ਹਾਰੇ ਜਾਂਵਦਾ ਹਾਂ ਹੋਰ ਮੈਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਨਦਾ ਵਗੀ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਬਰਾਤ

ਨਿਰੰਕਾਰ ਮੈਂ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ ॥੮॥ ॥ਬਾਹਿਰ ਨੈਣਾਂ॥ ॥ਸਭ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟੇ ਤੇ ਨਿਆ
ਰਾ ਤੂੰ ਸਾਹ ਵਣਜਾਰ ਬਹੁ ਦਰਸਾ ਬਹੁ ਪਰਸਾ ਬਹੁ ਸਰਸਾ ਬਹੁ ਨਰ
ਸਾ ਬਹੁ ਮੀਤਾ ਬਹੁ ਹੀਤਾ ਪਤੀਤ ਸਕਤੀਤਾ ਆਦੇਸਾ ਅਤੀਤਾ ਤੂੰ ਕਰਤ
ਤੂੰ ਕੀਤਾ ਅਜਬ ਸਫਾ ਮਹਿ ਪਾਕ ਬੇਕੈਦਾ ਬੇਬਾਕ ਗੈਮਾ ਸ੍ਰਿਤੁਮ
ਤੁ ਤਫੀਆਕ ਤੂੰ ਸੀਤ ਤੂੰ ਲੋਕਾ ਤੂੰ ਗੰਗਾ ਤੂੰ ਜਮਨਾ ਤੂੰ ਭਾਇਆ ਤੂੰ ਭੂਤਾ
ਤੂੰ ਭੁਖਾ ਤੂੰ ਸੇਤਾ ਮਾਬੂਦ ਮਸਹੂਦ ਮਕਸੂਦਾ ਰਜਾਕ ਰਬਾਨ ਬੁਰਹਾ
ਨਾ ਫੁਰਕਾਨਾ ਯਜਦਾਨਾ ਤੂੰ ਦੀਨਾ ਕੁਰਆਨਾ ਤੂੰ ਵੇਦਾ ਪੁਰਾਣਾਂ ਤੂੰ ਰਾ
ਜਾ ਤੂੰ ਰਾਣਾ ਤੂੰ ਠਾਕੁਰ ਹਿੰਦੂਆਂਨਾ ਸਭ ਦੇਸ ਮੇ ਤੂੰ ਰੂਨਾ ਤੂੰ ਸਾਰਾ ਜਗ ਭੂ
ਨਾ ਤੂੰ ਪਾਇਲ ਤੂੰ ਪੀਛਾ ਤੂੰ ਸੰਕਰ ਤੂੰ ਸੀਤਲਾ ਤੂੰ ਜਲ ਥਲ ਤੂੰ ਮੰਗਲਾ
ਤੂੰ ਹਸਤੀ ਤੂੰ ਸੰਗਲਾ ਤੂੰ ਨੈਦਾ ਤੂੰ ਕਾਨਾ ਤੂੰ ਸਾਹਿਬ ਸੁਲਤਾਨਾ ਜਾਹਿਲੋਕ
ਸ ਬਉਰਾਨਾ ਤੁਝ ਏਕ ਕੋ ਦੇਜਾਨਾ ਤੂੰ ਰੂਪ ਤੂੰ ਮਾਇਆ ਤੂੰ ਭੁਲਾ ਤੂੰ ਪਾ
ਇਆ ਤੂੰ ਆਇਆ ਤੂੰ ਧਿਆਇਆ ਇਹ ਖੇਲ ਤੈ ਬਨਾਇਆ ਹਮ
ਗੀਫੈ ਜਫਸਾਇਆ ਤੁਧ ਗੀਤੇ ਫਹਿਦਾਇਆ ਹਮਾ ਅਜ ਲੁਤਫ ਖੁ
ਦਾਇਆ ਮਨ ਪਾਪੀ ਅਤ ਕ੍ਰੋਧੀ ਅਤ ਕੁਸਟੀ ਅਤਿ ਲੋਭੀ ਅਤਿ ਮੋਹੀ
ਹੰਕਾਰੀ ਜੇਜਾਰੀ ਤਲਪਰਵਾਰਾ ਖਿਰਸੋਖਰ ਮਾ ਮੂਰਖ ਵਸਮਾਹਿ ਕੁਮ
ਹਿਦਾਰਾ ॥੯॥ ॥ਅਤਿ ਸਦਾ ਬੀਚਾਰਾ॥ ॥ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ੍ਟ ਤੇ ਨਿਆਰਾ ਭੀ ਤੂੰ
ਹੈਂ ਅਰ ਸਾਹੁ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਤੇ ਵਣਜਾਰਾ ਭੀ ਤੂੰ ਹੀ ਹੈਂ ਅਰ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦਰਸ
ਨਾਂ ਵਿਚ ਭੀ ਹੈਂ ਅਰ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦੇ ਪਰਸਨ ਵਾਲਾ ਭੀ ਹੈਂ ਅਰ ਬਹੁਤਿਆ
ਤੇ ਸਰਸ ਹੈਂ ਅਰ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨਰਾਂ ਵਿਚ ਭੀ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹਿਤ
ਕਰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਤੂੰ ਮਿਤ੍ਰਤਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ਅਰ ਜੋ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਸਕਤ ਦੇਂਦਾ ਹੈਂ ਅਰ ਦੇਸ ਕਾਲ ਥੀਂ ਅਤੀਤ ਹੈਂ ਅਰ ਤੂੰ ਜਗਤ ਦਾ
ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤੁਝੇ ਸਭ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸਭਨਾਂ ਸਿਫਤਾਂ ਥੀ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ
ਅਰ ਬੇਕੈਦ ਹੈਂ ਅਰ ਬਿਨਾ ਭੈ ਹੈਂ ਅਰ ਚਿਤਾ ਸਭਨਾਂ ਦੀ ਨਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
ਔਖਧ ਹੈਂ ਤੂੰ ਸੀਤ ਹੈਂ ਤੂੰ ਲੋਕਾ ਹੈਂ ਅਰ ਤੂੰ ਗੰਗਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਜਮਨਾ ਹੈਂ ਅਰ ਰੇ

ਦਿਆਂ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਅਰ ਹੋਰ ਫਾਹਿਗਾਂ ਭੀ ਤੂੰ ਅਰ ਭਿਖਿਆ ਵਿਚ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਅਰ
ਰਾਜਿਆਂ ਵਿਚ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਅਰ ਭੂਜਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹ
ਰਾਂ ਵਿਚ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਅਰ ਸਭਸ ਦਾ ਸੁਖ ਸੂਦ ਭੀ ਕਰਨਾ ਹੈਂ ਅਰ ਰਿਜ਼ਕ
ਭੀ ਪਹੁੰਚਾਵਣਾ ਹੈਂ ਅਰ ਸਭਸ ਦਾ ਰੱਬ ਹੈਂ ਸਭਸ ਦਾ ਛੁਡਾਵਣ ਵਾਲਾ ਹੈਂ
ਅਰ ਕੁਰਾਨ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਤੂੰ ਸਾਹਿਬ ਹੈਂ ਅਰ ਦੀਨ ਕੁਰਾਨ ਭੀ
ਤੂੰ ਹੈਂ ਅਰ ਵੇਦ ਪੁਰਾਨ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਅਰ ਰਾਜਾ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਰਾਣਾ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ
ਅਰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਠਾਕਰ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਅਰ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਸਾਂ ਵਿਚ ਸੁੰਦਰ ਹੈਂ ਅ
ਰ ਤੂੰ ਸਚਾ ਹੈਂ ਜਗਤ ਝੂਠਾ ਹੈ ਅਰ ਸਵਾ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਅਰ ਪੀਲਾ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਅ
ਰ ਸੰਕਰ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਅਰ ਸੀਤਲਤਾ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਅਰ ਜਲ ਥਲ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਤੇ ਮੰ
ਗਲਾ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਅਰ ਹਾਥੀ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਸੰਗਲ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਅਰ ਨੇਵ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਤੇ
ਕਾਨ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਅਰ ਸਾਹਿਬ ਪਾਤਸ਼ਾਹਾਂ ਦਾ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਅਰ ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਬਾ
ਵਰੇ ਹਨ ਸੋ ਤੂੰ ਪਾਇਕਨੂੰ ਬਹੁਤੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਅਰ ਮਾਇਆ ਕਰ ਜਗ
ਤ ਨੂੰ ਭੁਲਾਇਆ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਅਰ ਗਿਆਨ ਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭੀ ਤੂੰ ਹੋਇਆਂ
ਹੈਂ ਅਰ ਆਇਆ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਤੇ ਧਿਆਇਆ ਭੀ ਤੂੰ ਹੈਂ ਏਹ ਖੇਲ ਤੈਨੇ
ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਸਭ ਸਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਅਰ ਦੇਵਾਂ ਭੂਪੀਤ
ਰ ਦਿਤਾ ਹੋਈ ਸੋ ਤੇਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੈ ਅਰ ਮੈਂ ਪਾਪੀ ਹਾਂ ਅਤ ਕੁਸਟੀ ਹਾਂ ਅਤ
ਲੋਭੀ ਅਤ ਮੋਹੀ ਹੰਕਾਰੀ ਜੰਜਾਰੀ ਸਰੀਰ ਦੇ ਪਾਲਨ ਵਾਲਾ ਭੁਲਕਾਂ ਤੇ
ਗਧਿਆਂ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਆਸਾ ਵਿਚ ਬਧਾ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਸੋ ਜੇ ਤੂੰ ਛੁਡਾ
ਵੈਂ ਤਾਂ ਛੁਟਣਾ ਹਾਂ ॥ ੬੧॥ ॥ ਬਾਹਿਰ ਦਸਵਾਂ ॥ ॥ ਬੁਕਸਾ ਬ ਸਰਫ
ਬਿਨਿਗਰ ਚੂੰ ਸਾਖਤਹ ਜਿਨੈ ਸ਼ਕਰ ਅਜ ਕਤਰਾ ਕੁਨਦ ਗੋਹਰ ਵਜ
ਬੂਨ ਕੁਨਦ ਅੰਬਰ ਪੈਦਾਨਿ ਸੋਰੋ ਮਿਹਤਰ ਮਿਹਤਰ ਕੁਨਦ ਕਿਹਤਰ
ਸਾਖੂੰ ਏਕ ਬੁਨੇ ਦੋ ਅੰਬਰ ਹਿੰਮਤ ਚੂੰ ਲਹਦ ਦਰ ਸ਼ਰ ਵਸਫ ਜਹਮਗੀ
ਖੁਸਤਰ ਗਰਾਂ ਚੇ ਬਵਦੇ ਅਫਸਰ ਅਜ ਹੁਕਮ ਖੁਦਾ ਪਕਸ ਰਾਂਗੇ
ਆਸੂਦਾ ਹਾ ਚੇ ਅਬ ਪਾਹਾ ਚੇ ਅਸੁਗਾ ਚੇ ਅਬ ਰਜਾਜ਼ਮ ਨਫ਼ਹ ਮਉ ਫ਼ਿ

ਰ ਬਗੁਰੇਜਦ ਅਜੋਲ ਸਬਰ ਗਰਦਿ ਬਵਦ ਚੰਦਰ ਬਖਾਸ ਸੁ ਬਖਸਿ
ਰ ਦਾਨਿ ਸਤਾਰਿ ਹਮਹ ਬਰਤਰ ਦਿਲ ਬਸਤੈ ਚ ਬਸਤੈ ਚ ਰਸਤੈ ਚ
ਰਸਤੈ ਚ ਬੀਦੈ ਬੀਨਿੰਦਾਹਿ ਚ ਦਾਨਸ ਦਾਨਿੰਦੈ ਚ ਖਾਸਤ ਗੁਜੀਨਿੰਦੈ
ਮਿਹਰਬਾਂਨਾਂ ਇਤਜਾਂਦਾ ਮੁਲਜਤਾ ਮੁਹਤਸਮਾਂ ਉਜਰ ਪਜੀਰਾ ਬਾਦਿ
ਲੋ ਅਕਲ ਮੁਨੀਰ ਹਮ ਦਾਨਾਂ ਹਮ ਬੀਨਾਂ ਹਮਗੀਐਸ ਗੁਜੀਨਾਬਿ
ਸਨੋ ਹਾਲਤ ਈਚ ਕਸੇ ਨਿਗੁਸਾਜ ਨਿਗਹ ਗੁਬਜ ਦਵਾਰ ਨਾ ਗੁਲਬ
ਲ ਕਿ ਹਮ ਅਹਿਆਰ ਨਾ ਚਿਹਰ ਨ ਅਗਯਾਰ ਅਜੋ ਸਦਮ ਮਯ ਖੁਮਾ
ਰ ਬਗੀ ਮਖਾਰ ਕਿ ਗਮਖਾਰ ਗਹੇ ਨੂਰ ਗਹੇ ਨਾਰ ਗਹੇ ਤੀਰੇ ਅਤਵਾਰ
ਤੇਰੀ ਆਸ ਤੇਰਾ ਮਾਨ ਦਇਆਲ ਵੰਤ ਮਿਹਰਬਾਨ ਨਾਂ ਮੁਝ ਕਿਰਤ ਨਾ ਮੁ
ਝ ਢੰਗ ਨਾਂ ਮੁਝ ਰੂਪ ਨਾਂ ਮੁਝ ਰੰਗ ਤੇਰੀ ਮੇਹਰ ਸੇ ਮੁਝ ਸੰਗ ਨਾ ਮੁਝ
ਗਤ ਨਾ ਮੁਝ ਮਤ ਨਾ ਮੁਝ ਬਾਮਝ ਨਾ ਮੁਝ ਪਤ ਸਗਲ ਤੀਨ ਲੋਕ ਕਲ
ਲ ਤੂਹੀ ਆਦਿ ਕੋਦਾਇਆ ਤੂਹੀ ਸਦਾ ਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਮੈਂ ਚੇਰੋ ਮੈਂ ਦਾ
ਸ ਤੇਰੀ ਮਾਇਆ ਤੇਰੀ ਆਸ ਖਿਰਥ ਦੂਖ ਸਭ ਨਿਵਾਰ ਖਤਾ ਚੂਕ ਸ
ਭ ਸਵਾਰ ਤੂਹੀ ਬਹੁ ਗੁਣ ਦਾਤਾਰ ਮੁਝੇ ਚੂਕ ਨਾ ਬਿਸੀਆਰ ਉਸੀ ਨਾਮ ਕ
ਉਧਾਰ ਈਹਾਂ ਠਉਰ ਨਾ ਹੀ ਜਾਰ ਮਗਰ ਦੋ ਦਿਨ ਕੇ ਚਾਰ ਈਹਾਂ ਬਾਤ
ਸਮਾਂ ਬਾਰ ਕਰ ਸਮਝੋ ਹੇ ਹੁਸੀਆਰ ਸਿਮਰ ਨਾਮ ਓਅੰਕਾਰ ਨਿਰੰਕਾ
ਰ ਅਪਰ ਅਪਾਰ ਜਹਾਂਬਾਨ ਜਹਾਂਦਾਰ ਹੈਂ ਸਦਕੇ ਹੋਇਆ ਤੁਧ ਕੇ ਕੁਰ
ਬਾਨ ਤੇਰੇ ਮੁਖੋਂ ਤੇਂ ਸਦਵਾਰ ਕੇ ਖੁਸਾਈ ਇਹੁ ਜੀਅ ਜਾਨ ਤਾਂਈ ਨਾਨਕ
ਗਰੀਬ ਸਾਂਈ ਤੂ ਬਖਸ ਪੁਰਖਤਾ॥੧੦॥ ਸਾਤਿ ਸ਼ਦਾ ਵੀਚਾਰ
ਤੂ ਖੋਲ ਕੇ ਅਖੀਆਂ ਦੇਖੁ ਜੋ ਕਮਾਦ ਵਿਚ ਸਕਰ ਕਿਓਂ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਬੂੰਦ ਦਾ
ਮੋਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਲੋਹੂ ਥੋਂ ਬਰਬ ਨਾਂਵਦਾ ਹੈ ਅਰ ਮੂਰਖਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ
ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਦਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਭਸਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਿਆਣਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕ
ਠ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਜਸ ਦੇ ਸਿਰ ਹਿਮਤ ਰਖਦਾ ਹੈ ਉਸ ਥੋਂ ਆਪਣੀ
ਸਿਫਤ ਕਰਾਂਵਦਾ ਹੈ ਅਰ ਭਾਵੇਂ ਰਾਜਾ ਹੋਵੈ ਹੁਕਮ ਸਾਈਦਾ ਸਭ ਨੂੰ ਮੰਨੈ

ਜੁਰ ਹੈ ਕੇ ਆਰਾਮ ਵਿਚ ਕੇ ਬੇਆਰਾਮਾ ਹੋਇ ਰਹੇ ਧਨੀ ਕੇ ਕੰਗਾਲਾਂ ਨੇ
ਸਨੂੰ ਭੁਖ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਦਬਦਬਾ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਮਸਕਾਨਸ ਜੰਦ
ਹੈ ਭਾਵੇ ਬਹੁਤ ਭੀ ਹੋਵੇ ਨਾਲ ਸਸਤ੍ਰਾਂ ਦੇ ਭੀ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਪਛਾਣਦਾ ਹੈ ਉਸ
ਨੂੰ ਉਚਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਦਿਲ ਬੰਨਦਾ ਹੈ ਸੋ ਉਸਨੂੰ ਮੁਕਤ
ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸਭਨਾਂ ਜੀਆਂ ਦਾ ਜਾਣਤਾ ਅਰ ਜੋ ਉਸਦੇ ਅਗੇ ਬੇਨਤੀ
ਕਰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਅਰ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੈ ਅਰ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਅਰ
ਲਜਤ ਦੇਵਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰ ਬਡੇ ਦਬਦਬੇ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰ ਦਿਲ ਤੇ ਅ
ਕਲ ਦਾ ਰੋਸਨ ਹੈ ਅਰ ਜਾਣਦਾ ਭੀ ਹੈ ਅਰ ਦੇਖਦਾ ਭੀ ਹੈ ਅਰ ਸੁਖ ਭੀ
ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸੁਣ ਹਾਲਤ ਆਕਾਸ ਦੀ ਜੋ ਉਲਟਾ ਕਰ ਰਖਿਆ ਹੈ
ਸ ਅਰ ਤਾਰੇ ਸਭ ਪਏ ਫਿਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜਿਤਨੇ ਸਤ੍ਰ ਮਿਤ੍ਰ ਸਭ ਮਾਇ
ਆ ਵਿਚ ਮਸਤ ਹਨ ਅਰ ਜੇਹੜੇ ਉਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਸਦੇ
ਨਾਲ ਓਹ ਭੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਮਾਇਆ ਨੇ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ ਜਾ
ਣਦੇ ਹਨ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਦੀਵੇ ਦੀ ਨਿਆਈ ਰੁਸਨਾਈ ਦੇਂਦੀ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਆਪ
ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਅਗਨ ਦੀ ਨਿਆਈ ਦਗਧ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਰ
ਜਗਤ ਆਗਿਆਨ ਦੇ ਅੰਧੇਰੇ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੀ
ਆਸ ਤੇ ਮਾਣ ਹੈ ਅਰ ਤੂੰ ਦਾਇਆਵੰਤ ਹੈਂ ਅਰ ਮਿਹਰਵਾਨ ਹੈਂ ਮੈਨੂੰ ਨ
ਹੋਰ ਕਰਮ ਹੈਨ ਵਿਵਹਾਰ ਹੈ ਮੇਰਾ ਰੂਪ ਹੈ ਨਾ ਰੰਗ ਹੈ ਅਰ ਤੇਰੀ ਮਿ
ਹਰ ਦੀ ਆਸਨਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੇਰੀ ਨ ਗਤਿ ਹੈ ਨ ਮਤ ਹੈਨ ਸਮਝ ਹੈ ਨ
ਪਤ ਹੈ ਤੂੰ ਤੀਨੋ ਲੋਕੀ ਕਾ ਲਾਲ ਹੈਂ ਅਰ ਆਪਣੇ ਦਾਸਾਂ ਤੇ ਦਾਇਆਲ ਹੈਂ
ਅਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਹੈ ਮੈ ਚੇਰਾ ਹਾਂ ਤੇ ਦਾਸ ਹਾਂ ਅਰ ਤੇਰੀ ਮਾਇਆ ਦੀ ਮੈਂਆ
ਸ ਹੈ ਸੋ ਮੇਰੇ ਪਾਪ ਤੇ ਸਭ ਦੁਖ ਨਿਵਰਤ ਕਰ ਅਰ ਮੇਰੀ ਭੂਲ ਚੂਕ ਸੁ
ਧਾਰ ਲੈ ਕਿਉਂਕੇ ਜੇ ਤੂੰ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਦਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਮੈਂ ਭੁਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਤੇ
ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਦਾ ਅਧਾਰ ਹੈ ਦੇ ਜਾਰੇ ਦੀਹਾਂ ਕਉਰਗਹਿਨ ਦੀ ਨਾਗੀ ਕਿਉਂ ਕੇ ਦੇ
ਵਿਨ ਓ ਚਾਰ ਉਠ ਵੇਗੀ ਬਾਤ ਸਮਾਚਾਰ ਦੀ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰੂ ਸਮਝ ਕੇ ਹੁਸੀ

ਅਰ ਹੋਵੈ ਅਰ ਓਅੰਕਾਰ ਦਾ ਭਜਨ ਕਰੇ ਅਰ ਓਹ ਨਿਰੰਕਾਰ ਅਪਰ ਅਪਾਰ ਹੈ ਅਰ ਜਹਾਂਨ ਦੇ ਵੇਖਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਰ ਮੈਂ ਸਦਕੇ ਹਾਂ ਤਿਸ ਤੇ ਅਰ ਕੁਰਬਾਨ ਹਾਂ ਤਿਸ ਦੇ ਮੁਖੜੇ ਅਰ ਇਸ ਜੀਅ ਜਾਨ ਨੂੰ ਉਸ ਤੇ ਵਾਰਨਾ ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਅਉਗਣਹਾਰ ਹਾਂ ਅਰ ਓਹ ਦਾਤਾਰ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਆਪਣਿਆ ਪਾਪਾਂ ਵਲ ਵੇਖਨਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਜਾਗਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਬਿਰਦ ਵਲੋਂ ਵੇਖਣਾ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਭੀ ਉਧਾਰ ਕਰੇਗਾ ॥੧੦॥

ਜਾਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਵਿਲ ਬਾਬੇ ਕਹੀ ਤਾਂ ਕਾਜੀ ਬੋਲਿਆ ਜੋ ਇਹ ਖਲਕਤ ਕਦ ਦੀ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਦ ਫਨਾਹ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਬਹੁਤ ਰੇ ਚੌਕੜੀਆਂ ਜੋ ਜੁਗਾਦੀਆਂ ਬੀਤਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਇਕ ਮਨੰਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਜੇ ਚਉਦਹ ਮਨੰਤਰ ਬੀਤਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬ੍ਰਹਮੇ ਦਾ ਇਕ ਦਿਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ॥ ਅਰ ਇਤਨੀ ਹੀ ਰਾਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਰ ਤੀਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਬਰਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸੌ ਬਰਸ ਦੀ ਬ੍ਰਹਮੇ ਦੀ ਆਰਜਾ ਹੈ ਅਰ ਬ੍ਰਹਮੇ ਦੀ ਰਾਤ ਵਿਚ ਜੀਅ ਜੰਤ ਪਰਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜਿਮੀ ਅਸਮਾਨ ਖਲੋਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜਦ ਬ੍ਰਹਮਾ ਮਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਜਗਤ ਜਿਮੀ ਅਸਮਾਨ ਭੀ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜੈਸੇ ਜਿਮੀ ਤੇ ਰੇਤ ਦੇ ਕਿਣਕੇ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਗਿਣੇ ਨਹੀ ਜਾਂਦੇ ਤੈਸੇ ਬ੍ਰਹਮੇ ਦੇ ਦਿਨ ਭੀ ਗਿਣੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਕਾਜੀ ਕਹਿਆ ਅਸਾਡੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਦਸ ਹਜਾਰ ਸਾਲ ਬਾਬੇ ਆਦਮ ਦੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਆ ਹੋਏ ਹਨ ਅਰ ਹੋਰ ਦਸ ਹਜਾਰ ਸਾਲ ਨੂੰ ਕਿਆਮਤ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤੁਸਾਡੇ ਪੈਕੰਬਰ ਨੇ ਮਕੇ ਵਿਚ ਤਪ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਉਥੇ ਅਕਾਸ਼ਬਾਣੀ ਹੋਈ ਜੋ ਕੁਛ ਦਰਕਾਰ ਮੰਗ ਤਾਂ ਉਸ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੇਰਾ ਪੰਥ ਐਸਾ ਚਲੇ ਜੋ ਸਭ ਮਜ਼ਬ ਉਸ ਵਿਚ ਰਲ ਜਾਵਨ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਅਰਜ ਕਬੂਲ ਪਈ ਅਰ ਇਹ ਦਰਕਾਰ ਲੈ ਕਰ ਆਇਆ ਤਾਂ ਅਗੋ ਨਾਰਦ ਮਿਲਿਆ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕੀ ਦਰਕਾਰ ਲੀਤਾ ਈ ਤਾਂ ਪੈਕੰਬਰ ਕਹਿਆ ਮੈ ਆਪਣੇ ਮ

ਜਬ ਚਲਾਵਣੇ ਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਨਾਰਦ ਆਖਿਆ ਕਿ ਤਿਨੀ ਕੁ ਮੁਦਤ ਚਲੇ
ਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਕਿਹਾ ਮੈ ਮੁਦਤ ਨਹੀਂ ਪੁਛੀ ਤਾਂ ਨਾਰਦ ਕਹਿਆ ਜਾਇ ਕੇ ਮੁਦਤ
ਪੁਛਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਫੇਰ ਆਇ ਤਪ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਵਾਜ ਆਈ ਕਿ ਹੋ
ਰ ਕੀ ਮੰਗਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਕਹਿਆ ਮੇਰਾ ਮਜਬ ਕਿਤਨੀ ਮੁਦਤ ਚਲੇਗ
ਤਾਂ ਆਵਾਜ ਆਈ ਕਿ ਬਾਰਾਂ ਬਰਸ ਤੂੰ ਤਪ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਬਾਰਾਂ ਸੈ ਬਰਸ
ਤੇਰੇ ਮਜਬ ਦਾ ਪਰਕਾਸ ਹੋਵੈਗਾ ਅਰ ਦਸ ਹਜਾਰ ਬਰਸ ਤੀਕ ਕਲਜੁਗਿ
ਆਵੀ ਨਿਆਂਈ ਚਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਗੋ ਪੋਛ ਕਲਜੁਗ ਆਵੇ
ਗਾ ਤੇ ਮਜਬ ਤੁਸਾਡੇ ਦੀ ਕਿਆਮਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਰ ਕਲਜੁਗ ਵਿਚ ਪਾਪਾਂ
ਦਾ ਅੰਧਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਸਤਨਾਮ ਦਾ ਜੋ ਜਾਪ ਜਪਨਗੇ ਸੋਈ ਬਚਨ
ਗੇ ਤਾਂ ਸਭਨਾ ਹਾਜੀਆਂ ਜੋ ਅਸੀ ਮਕੇ ਮਦੀਨੇ ਨੂੰ ਸੇਵਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਬੁਤਖਾ
ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀ ਮੰਨਦੇ ਤੇ ਤੁਸੀ ਤੀਰਥ ਭੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਹੋ ਤੇ ਮਕਾ ਮਦੀਨਾ
ਭੀ ਡਿਠਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਸੀ ਕਹੋ ਜੋ ਕੀ ਬਾਤ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ। ਫਰਦਾ

ਨੇ ਸਤ ਗੈਰ ਅਜ ਆਸਨਾ ਮਦਣਾ ਪਰਦਾਹਏ ਦੈਰੋ ਹਰਮਾ ਕੈ ਬਵਦ
ਅਤਸ ਤੂਰੰਗ ਅਜ ਇਕ ਤਾਫਸੇ ਸੰਗਹਾ। ।ਅਰਥ ਜੋ ਕਰਤਾਰ ਹੈ ਸੋ
ਮੰਦਰੇ ਠਾਕੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਇਕੋ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਪਥਰ ਕਾਬੇ ਦੇ ਅਰ ਠਾਕੁਰਦੁ
ਆਰਿਆਂ ਦੇ ਜੁਦਾ ਹਨ ਤਾਂ ਅਗਨ ਤਾਂ ਇਕਾ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ। ਤੈਸੇ ਤਨ ਜੁ
ਦਾ ਹੈ ਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸਭਨਾ ਵਿਚ ਇਕੋ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨਾ ਕਹਿਆ ਜੋ ਖੁਦਾਇ ਇਕੋ ਹੈ
ਤਾਂ ਤੂੰ ਅਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰਲਕੇ ਕਿਉ ਨਹੀ ਖਾਂਵਦਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਸਰੀਰਾਂ

ਦੀਆਂ ਵਰਤਣਾਂ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਹਨ ਤੇ ਆਤਮਾ ਇਕ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਸਭਸ ਨੂੰ ਸਤਾ
ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਆਕਾਸ਼ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕੋ
ਹੈ ਪਰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਭਾਂਡਿਆਂ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਵਰਤਦੇ ਹਨ ਅਰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ
ਘਾੜਿਆਂ ਨਾਲ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵਰਤਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਆਪਣਿਆਂ ਗੁਰਾਂ
ਪੀਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤਣ ਦਸਤੂਰ ਨਹੀਂ ਰਖਦੇ ਸੋ ਭਰਿਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ॥ ਤਾਂ ਹਾਜੀ
ਆਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਨਿਤ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸੁਣਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਮਗ
ਜ਼ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਕਯੋਂ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਦਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ॥ ॥ਫਰਦ॥
॥ਕਿਤਾਬ ਮਾਰਫਤ ਅਜ਼ ਆਲਮੇ ਦਾਨਸ਼ ਬਵਦ ਬੇਹੂਦਾ ॥ ਪਏ ਇਦਰਾਕ
ਆਦਮ ਸ਼ੀਨਾਹਿ ਫਿਰ ਗਹਿਗੇ ਦਿਗੀਬਰ ਬਾਇਦ॥ ॥ਤਿਸ ਦਾ ਬੀਚਾਰ॥
ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਅਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੇ ਉਲ
ਮਾਵਾਂ ਥੀਂ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਂਦੀ ਕਯੋਂ ਕਿ ਕੀਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆਂ
ਸੁਵਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਪਰ ਜੇ ਬਣਾਵਣ ਵਾਲਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਬਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂ
ਹਾਜੀਆਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਭੀ ਤੇ ਮਾਇਨੇ ਭੀ ਪੜ੍ਹੀਅ
ਨ ਤਾਂ ਖੁਦਾਇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ॥ ॥ਫਰਦ॥
॥ਜੇ ਆਹਿਲ ਮਦਰਸਾਹਿ ਇਸਰਾਰ ਮਾਰਫਤ ਮਤਲਬਾ ॥ ਕਿ ਨੁਕਤ
ਹਿਦਾਨ ਸਵਦਾ ਕਿਰਮ ਗਰਦ ਕਿਤਾਬ ਖੁਰਦ॥ ॥ਤਿਸ ਦਾ ਬੀਚਾਰ॥
ਜੋ ਜਗਤ ਦੇ ਸੁਣਾਵਣ ਵਾਸਤੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ
ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਭਾਵੇਂ ਸਭੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਮਾਇਨੇ ਪੜ੍ਹਨ ਜੈਸੇ ਕੀੜਾ ਸਾ
ਰੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਹਰਫ਼ ਖਾਇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਕ ਹਰਫ਼ ਭੀ ਸਮਝ ਉਸ ਨੂੰ ਨ
ਹੀਂ ਪਉਂਦੀ ਤਾਂ ਤੇ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਇਸਰਾਰ ਸੀਨਹ ਬਸੀਨਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਂਦਾ
ਹੈ ਜੈਸੇ ਦਰਖਤ ਥੀਂ ਜੋ ਫਲ ਗਿਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸ਼ਾਖ ਬਸ਼ਾਖ ਡਾਲੀਆਂ
ਵਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੱਥ ਹਥੇਲੀ ਵਿਚ ਬੋਚ ਲਈਦਾ ਹੈ ॥ ਅਤੇ ਜੋ ਉਹ ਦੇ ਦਰਖਤ
ਥੀਂ ਫਲ ਜ਼ਿਮੀਂ ਉਤੇ ਗਿਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਸ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਮਿਟੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ
ਹੈ ਅਰ ਓਹ ਰਸ ਪਾਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸੁਹਬਤ ਬਿਨਾ ਕਿ

ਤਬਾਂ ਦਾ ਮਗ ਜਾਨਗੇ ਆਂਵਦਾ ਸੋ ਜਾਂ ਏਹ ਜਬਾਬ ਸਵਾਲ ਬਾਬੇ ਜੀ ਕੀ
ਤਾਂ ਸਭੁ ਨਾਂ ਫਿਮਾਆਂ ਤੇ ਹਾਜੀਆਂ ਨੇ ਬਾਬੇ ਅਗੇ ਤਾਜੀਮ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ
ਆਖਿਆ ਤੁਸਾਂ ਖੁਦਾਇ ਦਾ ਨਾਮ ਜਪਾਇਆਂ ਕਹਿਣਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਥੋਂ
ਬਾਬਾ ਜੀ ਰੁਖਸਦ ਹੋਏ ਅਰ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਅਖੀਆਂ
ਮੀਟ ॥ ਸੋ ਜਦ ਮਰਦਾਨੇ ਅਖੀਆਂ ਮੀਟਕੇ ਖੋਲੀਆਂ ਤਾਂ ਕਿਆ ਦੇ
ਖੇ ਜੋ ਸਮੁੰਦਰੋ ਤੇ ਉਰਾਰ ਸਿਕਾਰਪੁਰ ਦੀ ਹਦ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਥੇ
ਇਕ ਨੂਰ ਨਸਤਫ ਨਾਮਾਸ ਗਾਈ ਬਕਰੀਆਂ ਚਾਰਦਾ ਸੀ ਸੋ ਉਸ
ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕਰ ਲੋਟਾ ਦੁਧ ਦਾ ਅਗੇ ਆਣ ਰਖਿਆ ਅਰ ਸ੍ਰੀ ਬਾਬੇ
ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮਰਦਾਨਿ
ਆਂ ਦੁਧ ਪੀਓ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ
ਦੁਧ ਪੀਤਾ ਅਰ ਮਰਦਾ
ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਭਾਈ ਤੂੰ ਕਿ
ਸ ਦੁਧਨੀਕ ਰ ਦੁਧ ਪਿਲਾ
ਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਆਖਿਆ

ਮੈਂ ਧਨਬੀਜ ਟ ਬਹੁਤ ਦੁਖ ਪਾਇਆ ਹੈ ਤੇ ਮੈਂ ਸੁਣਿਆਂ ਹੈ ਕਿ ਫਕੀਰ ਪਾ
ਤਸਾਹੀਆਂ ਬਖਸ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਸੋ ਮੈਂ ਚਾਹਨਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ ਦਾ ਰਾਜ ਮੈਂ
ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆ ਇਸ ਨੂੰ ਤੂੰ ਵਰ ਦੇਹੁ ਜੋ ਤੇਰਾ
ਹੀ ਸਿਖ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਤੀਨ ਬਾਤਾਂ ਤੂੰ ਕਰ ਤੇਰਾ ਰਾਜ ਹੋਜ
ਵੇਗਾ ਜੋ ਇਕ ਸਿਰ ਤੇ ਕੇਸ ਰਖਣੇ ਦੂਸਰਾ ਪਿਛਲੀ ਰਾਤ ਸਤਨਾਮ
ਦਾ ਜਾਪ ਜਪਨਾ ਅਰ ਤੀਸਰਾ ਇਹ ਕਿ ਸਾਧ ਸੰਤ ਆਂਵਦੇ ਜਾਂਦੇ ਦੀ
ਟਹਿਲ ਸੇਵ ਕਰਨੀ ਸੋ ਏਹ ਉਪਦੇਸ ਦੇਕੇ ਅਰ ਰਾਜ ਦਾ ਵਰ ਦੇਕਰ ਫਿ
ਬੇ ਅਗੇ ਆਏ ॥ ਤਾਂ ਇਕ ਦਾਊਦ ਜੁਲਾਹਾ ਸੀ ਸੋ ਉਹ ਕਲੀਰਾ ਬਨਾ
ਇਕੇ ਲਿਆਇਆ ਅਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕਰ ਕਹਿਆ ਜੋ ਏਹ ਹੋਰ
ਵਿਛਾਈਏ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਅਸਾਡੇ ਹੇਠ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਐਸਾ ਧਰ

Mardana

ਤੀਦਾਕਲੀਚਾਵਿਛਾਇਆਹੈਜੋਕਦੇਪੂਰਨਨਹੀਹੁੰਦਾਪਰਇਹਕੁਤੀ
ਜੋਸੂਈਪਈਹੈਅਰਸੀਤਕਾਲਕਰਕੰਬਦੀਹੈਸੋਇਹਕਲੀਦਾਇਸ

ਊਪਰਪ ਉਤੇਚੂਰੀ
ਇਸਨੂੰ ਨਿਤਖ
ਵਾਇਆ ਕਰਤਾਂ
ਫਿਰਮਰ ਦਾਨੇਪੁ
ਛਿਆਤੂੰ ਕਿਸਤਾ
ਵਨੀਕਰ ਲਿਆਇ
ਆਹੈਤਾਂ ਉਸਨੇ
ਆਖਿਆਜੀਮੇਰੇਘਰਬੇਟਾਨਹੀਨਹੀਹੁੰਦਾਸੋਮੈਇਹ ਚਾਹਨਾ
ਹਾਂਜੋਮੇਰੀਬਹੁਤੀਉਲਾਦਹੋਵੇਤੇਸੁਖੀਹੋਵੇਤਾਮਰਦਾਨੇਕਹਿਆ
ਸਾਧਾਂਦੀਟਹਲਕੀਤਾਕਰਸੋਤੇਰੀਸਭਕਾਮਨਾਪੂਰੀਹੋਵੇਗੀਸੋਫਿਰ
ਐਸਾਵਰਦੇਕਰਓਥੋਂਤੁਰੇਅਰਸਿੰਧਦੇਕੰਢੇਤੇਆਏ। ।ਤਾਂਉਥੇ
ਇਕਸਰਵਰਨਾਮਾਤਪਸੀਚਿਲਾਪਾਇਆਕਟਦਾਸੀਤਾਂਬਾਬਾਜੀ
ਅਤੇਮਰਦਾਨਾਦੋਨੋਬਾਹਰਆਇਬੈਠੇਸੋਫਿਰਮਰਦਾਨਾਸਬਦਲਗ
ਗਾਵਣਾ। ।ਦੇਵਤਿਆਦਰਸਨਕੈਤਾਈਦੁਖਭੂਖਤੀਰਥਕੀਏ
ਜੋਗੀਜਤੀਜੁਗਤਮਹਿਰਹਿਤੇਕਰਕਰਭਗਵੇਭੇਸਭਏ।ਤਉਕਾ
ਰਣਸਾਹਿਬਾਰੰਗਰਤੇ। ਤੇਰੇਨਾਮਅਨੇਕਾਰੂਪਅਨੰਤਾਕਹਣਨਜਾ
ਈਤੇਰੇਗੁਣਕੇਤੇ। ਸੋਜਾਂਇਹਵਚਨਚਿਲੇਵਿਚਸਰਵਰਸੁਨੇਤਾਂਉਸ
ਆਕੇਮਥਾਟੇਕਿਆਤਾਬਾਬੇਕਹਿਆਭਾਈਤੂੰਚਿਲਾਕਿਉਂਕਟਦਾਹੈਤਾਂ
ਉਸਆਖਿਆਜੀਮੁਲਤਾਨਦੇਪੀਰਾਂਦੀਇਸੇਤਪਕਰਕੇਵਡੀਮਨ
ਤਹੁੰਦੀਹੈਸੋਮੈਕਹਿੰਦਾਹਾਂਕਿਮੇਰੀਭੀਮਨਤਹੋਵੇਤਾਮਰਦਾਨੇਕਹਿ
ਆ। ਈਹਮਹਮਰਦਮਾਰਿ ਮੈਬੀਨੀ ਅਗਾਸਨਿਦਾਗਿਗਿਰਦੇ
ਸੀਰੀਨੀ। ਮਰਦਾਨੇਕਹਿਆਕਿਜਿਉਂਮਨਿਆਈਤੇਮਖੀਆਂ

ਭਿਨਭਿੰਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹੈਨ ਤੈਸੇ ਭਜਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੰਨਤ
ਖੁਆਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਤੇਰੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਹ ਕਾਮਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਮੰ
ਨਤ ਮੁਲਤਾਨ ਦੇ ਪੀਰ ਕਰਨਗੇ ਅਰ ਉਨਾਂ ਥੋਂ ਭੀ ਵਧੀਕ ਹੋਵੇਗੀ
ਪਰ ਜਿਥੇ ਅਸੀ ਬੈਠੇ ਹਾਂ ਇਥੇ ਦੀਵਾ ਬਾਲਦਿਆਂ ਰਹਿਨਾ ਅਰ ਸਤ

ਨਾਮ ਦਾ
ਪਨਾ ਅ
ਸੰਤਾਂ ਦੀ
ਕਰਨੀ
ਸੰਤਾਂ ਦੀ
ਰੇ ਤੈਨੂੰ
ਪਦਵੀ

ਜਾਪ ਜ
ਰ ਸਾਧਾਂ
ਟਹਿਲ
ਜੋ ਸਾਧਾਂ
ਸੇਵਾ ਵਿ
ਨਿਹਕਾਮ
ਭੀ ਪ੍ਰਾਪ

ਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਐਸੇ ਐਸੇ ਬਚਨ ਕਰਦਿਆਂ ਜਾਂ ਪਹਿਰ ਰਾਤ ਬੀਤੀ
ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਮੈਨੂੰ ਨੀਂਦ ਆਈ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾ
ਨਿਆਂ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਪਿਤਾ ਕਾਲੂ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਨੂੰ ਬਾਲੇ ਨੇ ਅਸਾਡੇ ਇਸ
ਪਾਸੇ ਦੀ ਖਬਰ ਦਸੀ ਹੈ ਜੋ ਤਿਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਉਨਾਂ ਦੇ ਨੇਤ੍ਰ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਉਡੀਕਦੇ ਹਨ
ਅਰ ਬਾਲਾ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਸਬਦ ਦੇ ਪਰਚੇ ਨਾਲ ਪਰਚਾਈ ਰਖਦਾ ਹੈ ਸੋ ਭਲ
ਕੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਨੂੰ ਚਲੀਏ ਜੋ ਇਹ ਬਚਨ ਸੁਨਕੇ ਮਰਦਾਨਾ ਸੌਂ ਰਹਿਆ ਅ
ਤੇ ਜਦ ਪਿਛਲੀ ਰਾਤ ਉਠਿਆ ਤਾਂ ਕੀ ਦੇਖੇ ਜੋ ਬਾਬਾ ਤੇ ਮੈਂ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਬੈ
ਠੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਅਸੀ ਤਾਂ ਸਿੰਧ ਦੇ ਕੰਢੇ ਸੁਤੇ ਸਾਂ ਅਰ ਐਥੇ
ਰਾਵੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਕਿਉਂਕਰ ਆ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜਗਤ ਕੈ ਲਾਲ
ਹੈ ਨਾਹੀਂ ਅਰ ਮਨ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਵਿਚ ਖਲੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜਿਹਾ ਸੰਕਲ
ਪ ਮਨ ਵਿਚ ਆਵਦਾ ਹੈ ਤਿਹਾ ਪਰਤਖ ਹੋ ਖਲੋਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ
ਕਹਿ ਤੇਰੀ ਤੂੰ ਹੇ ਜਾਣ ਸੋ ਜਾਂ ਦਿਨ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਨੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਅ
ਗੇ ਜਾਇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਰ ਕਹਿਆ ਤੂੰ ਸਾਡੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਮੱਕਾ

ਮਦੀਨਾਂ ਸਭ ਵੇਖ ਆਇਆ ਹੈਂ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਕਹਿਆ ਬਰਾਸਗੀ ਉਮਰ
ਤੇਰੀ ਭਉਂਦਿਆਂ ਗੁਦਰੀ ਹੈ ਅਰ ਅਸਾਂ ਤੈਨੂੰ ਰਜਕੇ ਨਹੀਂ ਡਿਠਾ ਸੋ ਹੁਣ
ਸੈਸਾਰੀ ਕਪੜੇ ਪਹਿਨ ਅਰ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰ ਵਿਚ ਅਰ ਘਰ ਵਿਚ ਰਹੁ
ਜੋ ਤੇਰੇ ਪੁਤ੍ਰ ਭੀ ਲਾਇਕ ਹੋਏ ਹਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਪਿਤਾ ਜੀਅ
ਜੀ ਤੇਰੀ ਆਗਿਆ ਵਿਚ ਹਾਂ ।ਅਗੇ ਪਉੜੀ ਅਠਤੀਸਵੀ ਹਲੀ ਬੋ
ਲਣ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ॥ ।ਪਉੜੀ। ।ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਆਇਆ ਕਰ
ਤਾਰਪੁਰ ਭੇਖ ਉਦਾਸੀ ਸਗਲ ਉਤਾਰਾ। ਪਹਿਰ ਸੰਸਾਰੀ ਕਪੜੇ ਮੰਜੀ ਬੈਠ
ਕੀਆ ਅਵਤਾਰਾ। ਉਲਟੀ ਗੰਗ ਵਹਾਈਓਨ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਸਿਰ ਉਪਰ
ਧਾਰਾ। ਪੁਤ੍ਰੀ ਕਉਲ ਨ ਪਾਲਿਆ ਮਨ ਖੋਟੇ ਆਕੀ ਨਾਸਿਆਰਾ। ਬਾਣੀ
ਮੁਖਹੁ ਉਚਾਰੀਐ ਹੋਇ ਰੁਸਨਾਈ ਮਿਟੈ ਅੰਧਿਆਰਾ। ਗਿਆਨ ਗੋ
ਸਟ ਚਰਚਾ ਸਦਾ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਉਠੇ ਧੁਨਿਕਾਰਾ। ਸੋਦਰ ਆਰਤੀ
ਗਾਵੀਐ ਅੰਮ੍ਰਿਤਵੇਲੇ ਜਾਪ ਉਚਾਰਾ। ਗੁਰਮੁਖ ਭਾਰ ਅਥਰਬਣ ਧਾ
ਰਾ ।੩੮॥ ।ਤਿਸ ਦਾ ਵੀਚਾਰ। ।ਬਾਬਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਨੂੰ ਆਇਆ
ਅਰ ਪਿਤਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਨਕੇ ਉਦਾਸੀ ਦਾ ਭੇਖ ਸਭ ਉਤਾਰਿਆ ਤੇ
ਸੈਂਸਾਰੀਆਂ ਦਾ ਭੇਖ ਪਹਿਰਿਆ ਅਰ ਮੰਜੀ ਤੇ ਬੈਠਕੇ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਦਰ
ਸਨ ਦੇਵਨ ਤੇ ਬਾਣੀਆਂ ਉਚਾਰੀਆਂ ਅਰ ਜੋ ਜੋ ਬਾਣੀ ਸੁਣੇ ਉਸਦੇ ਮਨ
ਵਿਚ ਉਜਾਲਾ ਹੋਵੇ ਤੇ ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤ ਵਧਦੀ ਜਾਵੇ ਅਰ ਸੰਧਿਆ
ਦੇ ਵੇਲੇ ਸੋਦਰ ਗਾਵਣ ਅਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਵੇਲੇ ਜਪ ਪੜ੍ਹਨ ਅਰ ਸਦਾ ਪ
ਹਿਰ ਦਿਨ ਰਹੇ ਆਰਤੀ ਗਾਵਨ ਅਰ ਆਰਤੀ ਸੁਣਕੇ ਦੇਗ ਪ੍ਰਸਾ
ਦ ਵਰਤੇ ਅਰ ਇਕ ਦੇਗ ਸੋਦਰ ਸੁਣਕੇ ਵਰਤੇ ਸੋ ਜੋ ਜੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ
ਆਵੇ ਉਥੇ ਇਕਠੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਠ ਪਹਿਰ ਗਿਆਨ ਗੋਸ੍ਟ ਚ
ਰਚਾ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇ ਅਰ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਦਾ ਨਾਉਂ ਲਹਿਣਾ ਸੀ ਅਰ ਖਡੂ
ਰ ਖਹਿਰਿਆਂ ਦੀ ਵਸਦਾ ਸੀ ਅਰ ਦੇਵੀ ਦਾ ਉਪਾਸਕ ਸੀ ਜੋ ਜੈਸੇਂ
ਜੈਸੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਸੁਣੇਂ ਤੈਸੇ ਤੈਸੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਨ

ਦੀ ਅਭਿਲਾਖਾ ਹੋਂਦੀ ਆਵੈ ਤਾਂ ਨਉ ਰਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਜੁਆਲਾ ਦੇ ਦਰਸਨ ਨੂੰ ਆਇਆ ਸੋ ਜਾਂ ਦਰਸਨ ਕਰਕੇ ਮੁੜਿਆ ਤਾਂ ਆਖਿਓਸੁ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਦਰਸਨ ਭੀ ਕਰ ਜਾਵਾਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਰਤਾਰ ਪੁਰ ਨੂੰ ਆਇਆ ਅਰ ਅਗੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਜਿਸ ਖੂਹ ਤੇ ਉਸ ਆਵਣਾ ਸੀ ਉਥੇ ਜਾਇ ਬੈਠੇ ਅਰ ਲਹਣਾ ਭੀ ਖੂਹ ਤੇ ਆਇਆ ਅਰ ਆਕਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਦਰਸਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਚਲ ਅਸੀਂ ਕਰਾਈਆਂ ਗੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਦੇ ਸੰਸਾਰੀ ਕਪੜੇ ਪਹਿਰੇ ਹੋਏ ਸੇ ਤਾਂ ਤੇ ਓਹ ਪਛਾਣੇ ਨਾਹੀਂ ਪਰ ਬਾਬੇ ਨਾਲ ਲਗਾ ਆਇਆ ਸੋ ਜਿਓਂ ਜਿਓਂ ਬੇਗ ਅਗੋਂ ਮਿਲਨ ਤੇ ਮਥਾ ਟੇਕਦਾ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਓਹ ਜਾਣੇ ਕਿ ਜਿਸ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਪਾਸ ਐਸੇ ਐਸੇ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਓਹ ਵਡਾ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਹੋਵੇਗਾ ਸੋ ਬਾਬਾ ਜੀ ਲਹਣੇ ਨੂੰ ਧਰਮ ਸਾਲ ਦੇ ਦਰਵਾਜੇ ਤੇ ਖੜਾ ਕਰ ਗਏ ਅਰ ਕਹਿ ਗਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅੰਦਰਹੁ ਪੁਛ ਕੇ ਤੈਨੂੰ ਸਦ ਘਲਾਂ ਗੇ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਅੰਦਰ ਮੰਜੀ ਤੇ ਜਾਇ ਬੈਠੇ ਅਰ ਇਕ ਸਿਖ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਜੋ ਦਰਵਾਜੇ ਤੇ ਇਕ ਸਿਖ ਖੜੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਓਸਨੂੰ ਸਦ ਲਿਆਉ ਤਾਂ ਸਿਖ ਨਾਲ ਲਹਿਣਾ ਅੰਦਰ ਆਇਆ ਅਰ ਆਇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਰ ਖੜੋਤੇ ਤੇ ਮਿਸਰੀ ਅਗੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਰਖਿਆ ਤੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਮੈਂ ਤੁਸਾਨੂੰ ਪਛਾਤਾ ਨਾਹੀ ਸੀ ਅਰ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪ ਲਿਆਏ ਹੋ ਸੋ ਤੁਸਾਂ ਮੇਰੀ ਲਾਜ ਰਖਲੀ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਜੇ ਤੂੰ ਆਪਾ ਛੋਡ ਕੇ ਤੇ ਅਸਾਡੇ ਵਚਨ ਮਿਠੇ ਕਰ ਮੰਨੈਗਾ ਤਾਂ ਤੂੰ ਪਰਮੇਸਰ ਨੂੰ ਮਿਲੈਗਾ ਕਿਉਂ ਕਿ ਜੋ ਸਿਖ ਮੁਰਦੇ ਦੀ ਨਿਆਈ ਆਪਣੇ ਸੰਕਲਪ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੋ ਜੋਤ ਰੂਪ ਹੈਨ ਤਿਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਸਮਾਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਜੋ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਲਿਆਇਆ ਸੀ ਖੜੋਤਿਆਂ ਦੀ ਗੀਗੀ ਕਢ ਕੇ ਅਰ ਮਿਸਰੀ ਤਿਸ ਦੇ ਵਿਚ ਗਲਾਕੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਵਰਤਾਇਆ ਤੇ ਓਸਨੂੰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਖੁਆਇਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਕੇ ਲਹਿਣਾ ਜੋ ਕੁਛ ਘਰ ਬਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਈ ਸੋ ਲੈ ਆਉ ਤਾਂ ਲਹਣੇ ਕਹਿਆ ਮੇਰਾ ਘਰ ਬਾਰ ਭੀ ਤੁਸੀਂ ਤੇ ਸੁਰਤੀ ਤੁਸੀਂ ਹੈਂ

ਅਰ ਮੈਂ ਤੁਸਾਨੂੰ ਛਡਕੇ ਕਿਥੇ ਜਾਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਠ ਪਹਿਰ ਸੇਵਾ ਟਹਲ
ਕਰਦਾ ਰਹੈ ਤੇ ਸਾਧਸੰਗਤ ਵਿਚ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਸੁਨਦਾ ਰਹੈ ਅਰ ਆ
ਪ ਭੀ ਕੀਰਤਨ ਕਰੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਉਸ ਦੇ ਉਪਰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਿ,

ਅਰ ਜਿਥੇ ਬਾਬਾ ਜੀ
ਬੈਠਨ ਓ ਥੇ ਬੈਠਿਆ
ਰਹਿ ਜਿਥੇ ਜਾ ਵਨ ਓਥੇ
ਹੀ ਨਾਲ ਜਾ ਵੈ ਅਰ ਸਦਾ
ਟਹਿਲ ਕ ਰੇ ਤਾਂ ਇਕ
ਦਿਨ ਬਾਬਾ ਜੀ ਆਪ
ਣੀ ਖੇਤੀ ਜੋ ਚਾਵਲਾਂ
ਦੀ ਸੀ ਉਥੇ ਗਏ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਤੀਨ ਲਾਤੇ ਘਾਹ ਕਢਵਾਇਆ ਤਾਂ ਲਖਮੀ
ਦਾਸ ਨੂੰ ਤੇ ਸਿਰੀਚੰਦ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਤਿੰਨੇ ਪੰਡਾਂ ਕਰਕੇ ਘਰ ਦੀਆਂ
ਮਹੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਸਿਰ ਤੇ ਚੁਕ ਲੈ ਜਾਵਹੁ ਤਾਂ ਪੁਤ੍ਰਾਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਟਹਿਲੀ
ਏ ਚੁਕਨ ਵਾਲੇ ਬਥੇਰੇ ਹਨ ਤਾਂ ਲਹਿਣੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਮੈਂ ਟਹਿਲੀਏ ਤੇਰੇ
ਆਂ ਤੁਸੀਂ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਓਂ ਚੁਕਾਂਵਦੇ ਹੋ ਮੈਂ ਤਿਨੇ ਹੀ ਪੰਡਾਂ ਇਕਠੀਆਂ ਕਰ
ਕੇ ਚੁਕ ਲੈਂਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਜੋ ਪੰਡ ਨੂੰ ਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪੰ
ਡ ਚਾਂਵਦਾ ਹੈ॥ ।ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਕ ਦਿਨ ਅਧੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ
ਕਿ ਹੇ ਲਖਮੀਦਾਸ ਤੇ ਸਿਰੀਚੰਦ ਉਥੇ ਦਿਵਾਰ ਪਰਮਸਾਲ ਦੀ ਉਸਾਰੋ
ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਕਹਿਆ ਮਜੂਰ ਬਹੁਤ ਹਨ ਸੁਬ੍ਹਾ ਲਗੇ ਉਠਕੇ ਮਜੂਰ ਲਾਕੇ ਉਸ
ਰ ਲਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਦਿਵਾਰ ਹੀ ਉਸਾਰਨੀ ਹੈ ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਉਸਾਰੋ
ਤਾਂ ਓਹ ਲਗੇ ਉਸਾਰਨ ਸੋ ਜਾਂ ਅਧੀ ਰਾਤ ਗੁਜਰੀ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ
ਇਵੇਂ ਕੰਧ ਢਾਹੋ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਢਾਹੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਉਸਾਰੋ ਤਾਂ ਉਨ
ਕਹਿਆ ਜੀ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਅਸਾਨੂੰ ਭੀ ਸਵਣ ਦੇਵੋਗੇ ਜਦ ਦਿਨ ਹੋਵੇਗਾ ਉ
ਸਾਰ ਲਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਲਹਿਣੇ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਹੀ ਦਿਵਾਰ ਉ

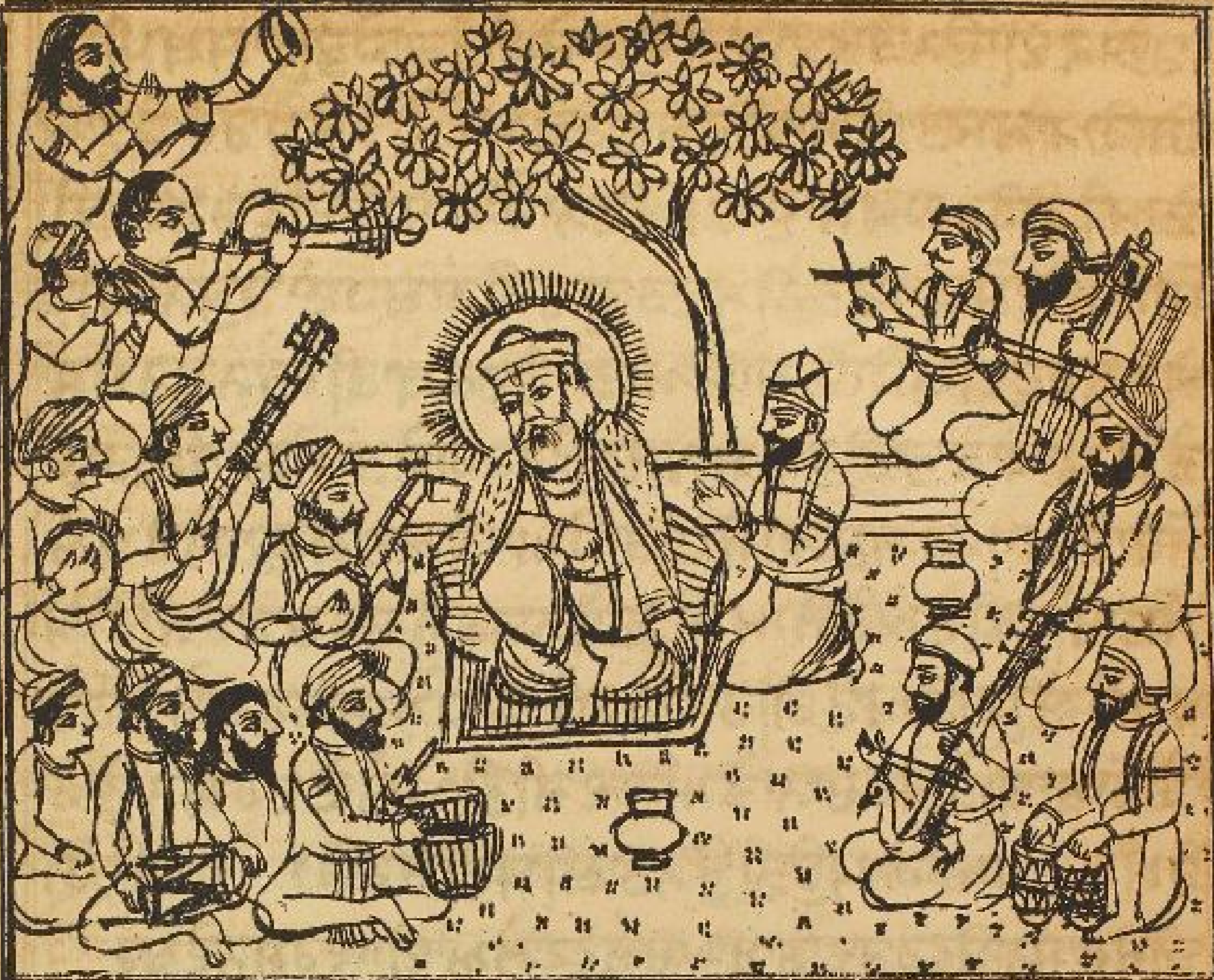
He who is competent to shoulder the great burden will is destined to do
Tests of Leadership

ਸਾਰ ਤਾਂ ਕਈ ਦਿਨ ਤੇ ਕਈ ਰਾਤੀ ਉਸ ਸਾਰੇ ਭੀ ਤੇ ਛੁਟੇ ਭੀ ਤਾਂ ਲਖਮੀ ਦਾ
ਸ ਕਹਿਆ ਮਸਤਾਨਿਆ ਈ ਫੇਰ ਫੇਰ ਬਹੁਤੇ ਹੋਏ ਤੇ ਉਸ ਸਾਰ ਦੇ ਹੋਤਾ ਅੰ
ਗਦ ਜੀ ਕਹਿਆ ਅਸਾਂ ਹੁਕਮ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਅਬ ਨੂੰ ਦੀਵਾਰ ਨਾਲ ਕੀ
ਫੇਰਜਨ ਹੈ ਸੋ ਜਾਂ ਕਿਤਨੀ ਮੁਦਤ ਗੁਦਰੀ ਤਾਂ ਭਾਗਣ ਸਭਨਾਂ ਥੀਂ ਗਿ
ਆਨ ਕਰ ਵਸੇਖ ਹੋਇ ਗਇਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰ ਸੀਸ
ਰਦੇ ਜੋ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਭਾਰੀ ਭਾਰ ਸਨ ਸਭ ਉਤਰ ਗਏ ਤਾਂ ਮੇਲਾ ਸਿਵਰਾਤ
ਦਾ ਹੋਇਆ ਅਰ ਸਭਨਾਂ ਸਿਧਾਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਚਲ ਵਟਾਲੇ ਦੇ ਮੇਲੇ
ਤੇ ਇਕਠੇ ਹੋਵੀਏ ਅਤੇ ਜੇ ਅਸੀਂ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਚਰਚਾ ਕਰ ਜੀਤੀਐ
ਤਾਂ ਅਸਾਡੀ ਰਹਿ ਆਵੈਗੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਭੇ ਸਿਧ ਅਚਲ ਵਟਾਲੇ ਇਕਠੇ
ਹੋਏ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਤੇ ਅੰਗਦ ਜੀ ਭੀ ਮੇਲੇ ਦੇ ਦਰਸਨ ਨੂੰ ਆ
ਏ॥ ॥ਆਗੇ ਪਉੜੀ ਉਨਤਾਲੀਸਵੀਂ ਚਲੀ॥ ॥ਪਉੜੀ॥

॥ਮੇਲਾ ਸੁਣ ਸਿਵਰਾਤ ਦਾ ਬਾਬਾ ਅਚਲ ਵਟਾਲੇ ਆਈ॥ਦਰਸਨ ਦੇਖਣ
ਕਾਰਨੇ ਸਗਲੀ ਉਲਟ ਪਈ ਲੋਕਾਈ॥ਲਗੀ ਬਰਸਨ ਲਛਮੀ ਰਿਧ
ਸਿਧ ਨਉਨਿਧਿ ਬਰਸਾਈ॥ਜੋਗੀ ਦੇਖ ਚਰਿਤ੍ਰ ਨੂੰ ਮਨ ਵਿਚਿ ਰਿਸਕ
ਨੇਰੀ ਖਾਈ॥ਭਗਤੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਭਗਤ ਆਣ ਲੋਟਾ ਜੋਗੀਆਂ ਲੁਕਾਇ
ਧਰਿ ਪਾਈ॥ਭਗਤੀਆਂ ਗਈ ਭਗਤ ਭੁਲ ਲੋਟੇ ਅੰਦਰਿ ਸੁਰਤ ਭੁਲਾਈ
ਬਾਬਾ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਪੁਰਖ ਕਢਿਆ ਲੋਟਾ ਜਹਾਂ ਲੁਕਾਈ॥ਵੇਖ ਚਰਿਤ੍ਰ ਜੋ
ਗੀ ਖੁਣਸਾਈ॥੩੯॥ਤਿਸਦਾ ਵੀਚਾਰ॥ ॥ਸਿਵਰਾਤ ਦੇ ਮੇਲੇ ਤੇ ਜ

At Achal vatale

ਬ ਗੋਰਖ ਭੀ ਆਦਿ ਸਭੀ ਸਿਧ ਤੇ ਨਾਥ ਇਕਠੇ ਹੋਏ ਸਨ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ
ਭੀ ਉਥੇ ਜਾਇ ਬੈਠੇ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਤੇ ਲਹਿਣਾ ਭੀ ਬਾਬੇ ਜੀ ਦੇ ਪਾਸ ਬੈ
ਠੇ ਤਾਂ ਭਗਤੀਏ ਕ੍ਰਿਸਨ ਜੀ ਦਾ ਸਾਂਗ ਲਿਆਏ ਅਰ ਸਭੋ ਜਗਤ ਤਮਾ
ਸਾ ਦੇਖਨ ਆਇਆ ਤੇ ਜੋਗੀਆਂ ਵਲ ਕੋਈ ਜਾਵੇ ਹੀ ਨਾਹੀ ਅਤੇ ਲਛ
ਮੀ ਆਣ ਕੇ ਲਗੀ ਭਗਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਰਸਣ ਤਾਂ ਜੋਗੀਆਂ ਨੇ ਕਹਿਆ
ਕਿ ਭਗਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰਤ ਤਾਂ ਮਾਇਆ ਵਲ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਭੀ ਗਰਨਾਥ ਨੇ ਕਿ

ਲੋਟਾ ਜੋ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚ ਭੁਗਤੀ ਦੇ ਲਛਮੀ ਪਾਈਦੀ ਜਾਂਦੇ ਸੇ ਤਿਸ ਨੂੰ ਛਿਪਾ ਇਕੇ ਸਤਵੇਂ ਅਕਾਸ਼ ਤੇ ਰਖ ਆਇਆ ਅਤੇ ਭੁਗਤੀ ਦੇ ਜਦ ਲੋਟਾ ਸਮਾਲਣ ਤਾਂ ਲੋਟਾ ਨ ਨਜਰ ਨਾਂ ਆਇਆ ਅਰ ਓਹ ਫਿਰ ਲਗੇ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਓਥੇ ਬੈਠਿਆਂ ਹੀ ਲੋਟੇ ਨੂੰ ਸਤਵੇਂ ਅਕਾਸ਼ ਥੀਂ ਹਥ ਪਾਕੇ ਲਹ ਲਿਆਇਆ ਅਰ ਐਸਾ ਅਸਚਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਜੇ ਭੰਗਰਨਾਥ ਅੰਦਰ ਹੀ ਹੈਸੀ ਜੋ ਅਗੇ ਹੀ ਫਿਰ ਭੁਗਤੀ ਦੇ ਗਾਫਣ ਲਗ ਪਏ ਤਾਂ ਇਹ ਚਰਿਤ੍ਰ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਜੋਗੀਆਂ ਨੇ ਭਿ ਸਕ ਖਾਧੀ॥ ਪਉੜੀ ਚਾਲੀਸਵੀਂ ਚਲੀ

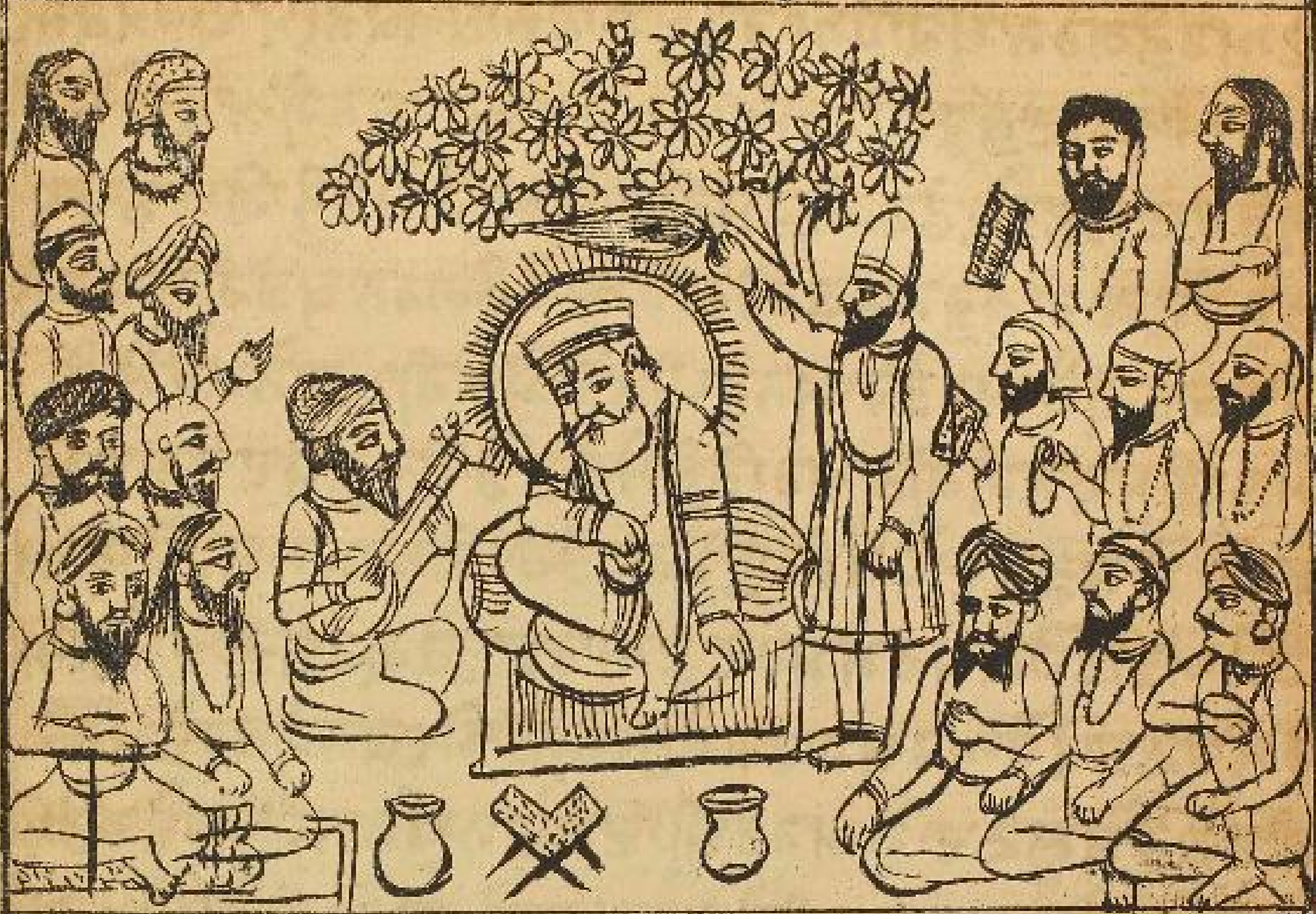
ਖਾਧੀ ਖੁਣਸ ਜੋਗੀਸਰਾਂ ਗੋਸ਼ਟ ਕਰਨ ਸਭੇ ਉਠ ਆਈ। ਪੁਛੇ ਜੋਗੀ ਭੰ
ਗਰਨਾਥ ਤੁਹ ਦੁਧ ਵਿਚ ਕਿਓਂ ਕਾਂਜੀ ਪਾਈ। ਫਿਟਿਆ ਚਾਟਾ ਦੁਧ ਦਾ ਰਿੜ
ਕਿਆਂ ਮਖਣ ਹਥ ਨ ਆਈ। ਭੇਖ ਉਤਾਰ ਉਦਾਸ ਦਾ ਵਤ ਕਿਉਂ ਸੰਸਾਰੀ
ਰੀਤ ਚਲਾਈ। ਨਾਨਕ ਆਖੇ ਭੰਗਰਨਾਥ ਤੇਰੀ ਮਾਉ ਕੁਚਜੀ ਆਹੀ। ਭਾਂਡਾ ਧੋਇ
ਨ ਜਾਤਿਓਨ ਭਾਇ ਕੁਚਜੇ ਫੁਲ ਸੜਾਈ। ਹੋਇ ਅਤੀਤ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਤਜ ਫਿਰ

ਉਨਹੀ ਕੇ ਘਰ ਮੰਗਣ ਜਾਈ॥ਬਿਨ ਦਿਤੇ ਕਿਛ ਹਥ ਨ ਆਈ॥੪੦॥
ਤਿਸਦਾ ਬੀਚਾਰ॥ ॥ਜੋਗੀ ਖੁਟਣ ਸ ਥਾਕੇ ਬਾਬੇ ਪਾਸ ਜੋ ਗੋਸਟ ਕਰਨ ਆ
ਏ ਅਰ ਭੰਗਰਨਾਥ ਕਹਿਆ ਤੂੰ ਦੁਧ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਕਾਂਜੀ ਪਾਈ ਹੈ ਜੋ ਕਾਂਜੀ
ਪਾਇਆਂ ਦੁਧ ਦਾ ਭੰਡਾ ਫੁਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਮਖਣ ਹਥ ਨਹੀ ਆਂਵਦਾ ਸੋ ਤੈਂ
ਜੋ ਤੂੰ ਉਦਾਸ ਛਡਕੇ ਫੇਰ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਹੋਇਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਤੈਨੂੰ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪ
ਤ ਨ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਹੇ ਭੰਗਰਨਾਥ ਤੇਰੀ ਬੁਧ ਰੂਪੀ
ਮਾਤਾ ਕੁਚਜੀ ਹੈ ਅਰ ਤੇਰਾ ਮਨ ਰੂਪੀ ਭਾਂਡਾ ਸੋ ਤੇਰੀ ਮਤਾ ਨੇ ਹਉਮੈਂ ਦੀ
ਮੈਲ ਬੀ ਸੁਧ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਅਰ ਜਿਉਂ ਮੈਲੇ ਭਾਂਡੇ ਵਿਚ ਦੁਧ ਦਾ ਫੁਲ ਜੋ ਮ
ਖਣ ਹੈ ਸੋ ਸੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਹਉਮੈਂ ਕਰ ਤੇਰਾ ਗਿਆਨ ਨਸਟ ਹੋ ਗਿਆ
ਹੈ ਜੋ ਅਤੀਤ ਹੋਕੇ ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਦੁਆਰਾ ਛਡਕੇ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀਆਂ ਦੇ ਦੁਆ
ਰੇ ਮੰਗਣ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਅਰ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਭਜਨ ਤੇ ਸਿਦਕ ਨਹੀ ਕਰਦੇ ਪਰ ਜੋ
ਬੀਜਦਾ ਹੈ ਸੋ ਲੁਣਦਾ ਹੈ ਅਰ ਤੁਸੀ ਇਥੇ ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਨਹੀ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਅ
ਗੇ ਕੀ ਪਾਵੋਗੇ ਅਰ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਜੋ ਭਜਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਭੀ ਉਨਾਂ ਦੇ ਪਾਸ
ਹਿਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਫਕੀਰਾਂ ਦੀ ਟਹਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਉਨਾਂ ਦੇ ਭਜਨ
ਵਿਚੋਂ ਭੀ ਹਿਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋ ਜੈਸੇ ਗਊ ਕੋ ਗੋਤ ਖਵਾਲੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਦੁਧ
ਚੋਇ ਲਈਦਾ ਹੈ॥ ॥ਪਉੜੀ॥ਇਕ ਬਾਲਦੀ ਚਲੀ॥ ॥ਇਹ ਸੁ

ਇਹ ਸੁਣ ਬਚਨ ਜੋਗੀਸਰਾਂ ਮਾਰ ਕਿਲਕ ਬਹੁ ਧੂਇ ਉਠਾਈ॥ਖਟ ਦ
ਰਸਨ ਕਉ ਦੇਖਿਆ ਕਲਜੁਗ ਨਾਨਕ ਬੇਦੀ ਆਈ॥ਸਿਧ ਬੁਲਾਇਨ
ਅਵਖਧੀ ਤੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਕੀ ਧੁਨੋ ਚੜਾਈ॥ਰੂਪ ਵਟਾਏ ਜੋਗੀਆਂ ਸਿੰਘ ਬਾਘ
ਬਹੁ ਚਲਤ ਦਿਖਾਈ॥ਇਕ ਪਰ ਕਰਕੈ ਉਡਰਨਿ ਪੰਖੀ ਜਿਵੈ ਰਹੇ ਲੀ
ਲਾਈ॥ਇਕ ਨਾਗ ਹੋਇ ਪੌਣ ਛੋੜਿਆ ਇਕਨਾਂ ਵਰਖਾ ਅਗਨਿ ਵ
ਸਾਈ॥ਤਾਰੇ ਤੋੜੇ ਭੰਗਰਨਾਥ ਇਕ ਚੜ ਮਿਰਗਾਨੀ ਜਲ ਤਰ ਜਾਈ॥ਸਿ
ਧਾਂ ਅਗਨ ਨ ਬੁਝੈ ਬੁਝਾਈ॥੪੧॥ ॥ਤਿਸਦਾ ਬੀਚਾਰ॥ ਜੋਗੀਸ
ਰਾਂ ਨੇ ਬਚਨ ਸੁਣਕੇ ਅਰ ਕਿਲਕਾਂ ਮਾਰਕੇ ਬੜੀ ਧੂਹ ਉਠਾਈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਕਿ

Intellect = Mother
Mind = Vessel
Unclean with egos
adulterates milk

 ਅਦਰਸਨ ਨੂੰ ਨਾਨਕ ਨੇ ਲੀਦਿਆ ਹੈ ਅਰ ਗਿਹਸ੍ਤ੍ਰੀ ਸਲਾਹੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਤੇ ਤੰਤ੍ਰ ਮੰ
ਤ੍ਰਾਂ ਅਰ ਅਉਖਧੀਆਂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੀ ਦੇਹ ਨੂੰ ਨਾਸ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਫਿਰ ਜੋਗੀ ਕੋ

ਈ ਸਿੰਘ ਬਣਿਆਂ ਅਰ ਕੋਈ ਬਘੇਲਾ ਅਰ ਕਈ ਪੰਖੀ ਹੋਇਕੇ ਆਕਾ
ਸ਼ ਨੂੰ ਉਡਣ ਅਰ ਇਕ ਨਾਗ ਹੋਕੇ ਪਉਣ ਨੂੰ ਛੋਡਨ ਅਰ ਇਕ ਅਗਨ ਵਰ
ਖਾਵਨ ਅਰ ਭ੍ਰਿਗਰ ਨਾਥ ਅਕਾਸ ਥੀਂ ਤਾਰੇ ਤੋੜ ਤੋੜ ਸਿਟੇ ਅਰ ਇਕ ਮ੍ਰਿ
ਗਾਨੀ ਤੇ ਚੜ੍ਹਕੇ ਜਲ ਤਰ ਜਾਵਨ ਸੋ ਸਿਧਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰੋਧ ਦੀ ਅਗਨ ਬੁਝਾਈ
ਬੁਝੈ ਨਾਹੀ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਸਤਿਨਾਮ ਦਾ ਮੰਤ੍ਰ ਪੜ੍ਹਕੇ ਕਰਦ ਮਰਦਾਨੇ ਦੇ ਹੱਥ, ਦਿ
ਤੀ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜਿਤਨੀ ਇਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਖਲੋ ਰਹੀ ਹੈ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਦੁ
ਆਲੇ ਗਾਮ ਕਾਰ ਕਢ ਆਉ ਸੋ ਜਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਗਾਮ ਕਾਰ ਕਢੀ ਤਾਂ ਜੋਗੀ
ਕਾਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਆਪਣੇ ਬਲ ਦਿਖਾਵਣ ਅਰ ਕਾਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਲ ਕਰਿ
ਸੇਦ ਚਲੇ ਨਾਹੀਂ॥ ॥ਆਗੇ ਪਉੜੀ ਬੇਤਾਲਵੀਂ ਚਲੀ॥ ॥ਸਿਧ ਬੋਲ
ਨ ਸੁਣ ਨਾਨਕਾ ਤੂੰ ਪ੍ਰਜਗ ਨੇ ਕਿਆ ਕਰਾਮਾਤ ਦਿਖਾਈ ਹੈ ਕਿਛ ਦਿਖਾਲੇ ਅਸਾਂ
ਨੂੰ ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਢਿਲ ਲਾਇ ਰਹਿਆ ਹੈ ਬਾਬਾ ਬੋਲੇ ਨਾਥ ਜੀ ਅਸਾਂ ਦੇ ਪਾਸ ਜੋਗੀ ਵਸਤੂ

ਕਢੀ॥ਗੁਰ ਸੰਗਤ ਬਾਣੀ ਬਿਨਾ ਦੂਜੀ ਓਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਰਾਈ॥ਸਿਵ ਰੂਪੀ ਕਰਤਾ
ਪੁਰਖ ਚਲੈ ਨਾਹੀ ਧਰਤਿ ਚਲਾਈ॥ਸਿਧ ਤੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਕਰ ਝੜ ਪਏ ਸਬਦ ਗੁਰੂ ਕੇ
ਕਲਾ ਛਪਾਈ॥ਦਦੇ ਦਾਤਾ ਗੁਰੂ ਹੈ ਕਕੇ ਕੀਮਤ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਈ॥ਸੋ ਦੀਨ ਨਾਨਕ
ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਰਨਾਈ॥੪੨॥ ॥ਤਿਸ ਦਾ ਵੀਚਾਰ॥ ॥ਜੋਗੀ ਕਹਿਣ
ਲਗੇ ਨਾਨਕ ਜੀ ਤੂੰ ਜਗਤ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰਾਮਾਤ ਦਿਖਾਈ ਹੈ ਜੋ ਜਗਤ ਆਪ
ਣੇ ਵਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਕੁਛ ਦਿਖਾਇ ਢਿੱਲ ਕਿਉਂ ਲਾਈ ਹੋਈ ਤਾਂ ਬਾ
ਬੇ ਬੋਲਿਆ ਨਾਥ ਜੀ ਅਸਾਡੇ ਪਾਸ ਕੋਈ ਕਰਾਮਾਤ ਨਾਹੀ ਅਰ ਸਾਧ
ਸੰਗਤ ਤੇ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਬਿਨਾਂ ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਅਸਾਂ ਨੂੰ
ਹੋਰ ਓਟ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੋ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਸਿਵ ਰੂਪ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਅ
ਰ ਜੋਗੀਆਂ ਭੀ ਤੋਲਿਆ ਜਾਵੈ ਨਹੀ ਅਰ ਜੈਸੇ ਧਰਤੀ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹਿਲਾ
ਈ ਹਿਲਦੀ ਨਹੀ ਤੈਸੇ ਜੋਗੀ ਤੰਤ੍ਰ ਮੰਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਥਕ ਪਏ ਪਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨ
ਕ ਜੀ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਛਿਪਾ ਰਖੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਸਭ ਜੀਆਂ ਕਾ
ਦਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕੋਈ ਨਹੀ ਪਾ ਸਕਦਾ ਅਰ ਮੈਂ ਜੋ ਹਾਂ ਦੀਨ ਹਾਂ ਅਰ
ਸਤਿ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਸਰਨ ਹਾਂ॥੪੨॥ਪੌੜੀ ਤ੍ਰਿਤਾਲਵੀਂ ਚਲੀ॥॥

॥ਬਾਬਾ ਬੋਲੈ ਨਾਥ ਜੀ ਸਬਦ ਸੁਨਹੁ ਸਚੁ ਮੁਖਹੁ ਅਲਾਈ॥ਬਾਝੋਂ ਸਚੇ ਨਾਮ
ਦੇ ਹੋਰ ਕਰਾਮਾਤ ਅਸਾਂ ਤੇ ਨਾਹੀ॥ਬਸਤ੍ਰ ਪਹਿਰੇ ਅਗਨ ਕੇ ਬਰਫ ਹਿਮਾਲ
ਹਿ ਮੰਦਰ ਛਾਈ॥ਕਰੋ ਰਸੋਈ ਸਾਰ ਦੀ ਸਗਲੀ ਧਰਤੀ ਨਥਿ ਚਲਾਈ॥ਏ
ਵਡ ਕਰੀ ਵਿਥਾਰ ਕਉ ਸਗਲੀ ਧਰਤੀ ਹਕੀ ਜਾਈ॥ਤੋਲੀ ਧਰਤ ਅਕਾਸ
ਦੁਇ ਪਿਛੈ ਛਾਬੇ ਟੰਕ ਚੜਾਈ॥ਏਹ ਬਲ ਰਖਾ ਆਪ ਵਿਚ ਜਿਸ ਆਖੀ
ਤਿਸ ਪਾਸ ਕਰਾਈ॥ਸਤਿਨਾਮ ਬਿਨੁ ਬਾਦਰ ਛਾਈ॥੪੩॥੮॥-

ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਨਾਥ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਸਬਦ ਸੁਣੋ ਮੈਂ ਸਚ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਸਚੇ
ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕਰਾਮਾਤ ਮੇਰੇ ਕੋਈ ਨਹੀ ਅਰ ਜੇ ਮੈਂ ਚਾਹਾਂ ਜੋ ਅਗਨ
ਦੇ ਕਪੜੇ ਪਹਿਰਾਂ ਤੇ ਬਰਫ ਦੇ ਵਿਚ ਗੁਫ ਕਰਾਂ ਅਰ ਸਾਰ ਦੀ ਰਸੋਈ ਕਰਾਂ
ਤੇ ਧਰਤੀ ਨਥ ਚਲਾਵਾਂ ਅਰ ਏਡਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਾਂ ਜੋ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਗਊ ਦੀ ਨਿ,

੪੬੧ ਆਈ ਹਰੀ ਜਾਵਾਂ ਅਰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਅਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਇਕ ਛਾਬੇ ਦੇ ਵਿਚ ਪਾਕੇ ਤੋਲਾਂ ਅਰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਚਾਰ ਤਤ ਪਾਕੇ ਤੋਲੀਏ ਸੋ ਏਹ ਬਲ ਆਪ ਵਿਚ ਰਖਨਾ ਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਖਾਂ ਉਸ ਪਾਸੋਂ ਏਹ ਕੰਮ ਕਰਾਈਏ ਪਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਮਤੀ ਬਗੈਰ ਸਭ ਬਦਲ ਦੀ ਛਾਓਂ ਵਤ ਹੈ॥ ॥ਮਾਝ ਦੀ ਵਾਰ ਦਾ ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੧॥ ॥ਪਹਿਰਾ ਅਗਨਿ ਹਿਵੈ ਘਰੁ ਬਾਧਾ ਭੋਜਨੁ ਸਾਰੁ ਕਰਾਈ॥ ਸਗਲੇ ਦੂਖ ਪਾਣੀ ਕਰਿ ਪੀਵਾ ਧਰਤੀ ਹਾਕ ਚਲਾਈ॥ ਧਰਿ ਤਾਰਾਜੀ ਅੰਬਰੁ ਤੋਲੀ ਪਿਛੈ ਟੰਕੁ ਚੜਾਈ॥ ਏਵਡੁ ਵਧਾ ਮਾਵਾ ਨਾਹੀ ਸਭਸੈ ਨਥਿ ਚਲਾਈ॥ ਏਤਾ ਤਾਣੁ ਹੋਵੈ ਮਨ ਅੰਦਰਿ ਕਰੀ ਭਿ ਆਖਿ ਕਰਾਈ॥ ਜੇਵਡੁ ਸਾਹਿਬੁ ਤੇਵਡ ਦਾਤੀ ਦੇ ਦੇ ਕਰੇ ਰਜਾਈ॥ ਨਾਨਕ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਜਿਸੁ ਉਪਰਿ ਸਚਿ ਨਾਮਿ ਵਡਿਆਈ॥ ॥ਗਤਿ ਸਦਾ ਵੀਚਾਰ॥ ॥ਜੇ ਮੈਂ ਚਾਹਾਂ ਤਾਂ ਅਗਨ ਦੇ ਬਸਤਰ ਪਹਿਰਾਂ ਤੇ ਹਿਮਾਲੇ ਵਿਚ ਘਰ ਬੰਧਾਂ ਤੇ ਸਸਤ੍ਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾ ਜਾਵਾਂ ਤੇ ਸਭਨਾਂ ਦੁਖਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਆਈ ਪੀਵਾਂ ਤੇ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਗਊ ਦੀ ਨਿਆਈ ਹੱਕ ਲੈ ਜਾਵਾਂ ਅਰ ਤਕੜੀ ਲੈਕਰ ਅਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਤੋਲੀਂ ਅਰ ਪਿਛੇ ਚਾਰ ਪਾਸੇ ਤਤਾਂ ਦਾ ਟਿਕ ਚੜਾਈਏ ਤੇ ਸਰੀਰ ਏਡ ਵਧਾਵਾਂ ਜੋ ਕਈ ਬ੍ਰਹਮੰਡਾਂ ਨੂੰ ਭੇਦ ਜਾਵਾਂ ਤੇ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਨਥ ਚਲਾਵਾਂ ਸੋ ਇਤਨਾ ਬਲ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਿਤਾ ਹੈ ਅਰ ਆਪ ਭੀ ਕਰਾਂ ਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਚਨ ਕਰਾਂ ਸੋ ਭੀ ਕਰੇ ਪਰ ਜਿਸ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਏਹ ਦਾਤ ਦਿਤੀ ਹੈ ਉਸਦੀ ਮੌਜ ਰਜਾਇ ਮੰਨਿਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਜਾਂ ਏਹ ਬਚਨ ਬਾਬੇ ਕਹੇ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਦੀ ਕਰਾਮਾਤ ਭੀ ਕੁਛ ਚਲੇ ਨਾਹੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਭੇ ਸਭਾ ਬਣਾਇਕੇ

ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਕਿਆ ਉਪਰ ਆਇ ਬੈਠੇ ਜੋ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਚਰਚਾ ਕਰਕੇ ਜੀਤਿਏ ਤਾਂ ਅਦਰਸਨ ਦੀ ਪੂਜਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਓਥੇ ਸਿਧਾਂ

ਨਾਲ ਗੋਸਟ ਕੀਤੀ॥ ੴ ॥ਰਾਮਕਲੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥
॥ਸਿਧ ਗੋਸਟਿ॥ ੧ ਸਤਿਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ॥ ॥ਸਿਧ ਸਭਾ ਕ
ਰਿ ਆਸਣਿ ਬੈਠੇ ਸੰਤ ਸਭਾ ਜੈਕਾਰੋ॥ ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਰਹਰਾਸਿ ਹਮਾ
ਰੀ ਸਾਚਾ ਅਪਰ ਅਪਾਰੋ॥ ਮਸਤਕੁ ਕਾਟਿ ਧਰੀ ਤਿਸੁ ਆਗੈ ਤ
ਨੁ ਮਨੁ ਆਗੈ ਦੇਉ॥ ਨਾਨਕ ਸੰਤੁ ਮਿਲੈ ਸਚੁ ਪਾਈਐ ਸਹਜ ਭਾ
ਇ ਜਸੁ ਲੇਉ॥੧॥ ॥ਤਿਸਦਾ ਵੀਚਾਰ॥ ॥ਸਿਧ ਸਭਾ ਕਰਕੈ ਅ
ਪਣੇ ਆਸਣ ਤੇ ਬੈਠੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੈਕਾਰ ਕਹਿਆ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਪੁਛਿਆ
ਕਿਸਦੇ ਅਗੇ ਤੁਧ ਆਦੇਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜੋ ਭੂ ਸੰਤੋ ਵਿਚ
ਆਤਮ ਸਤਾ ਹੈ ਤਿਸਨੂੰ ਮੈਂ ਜੈਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਮਸਤਕ
ਕਾਟਕੇ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਅਗੇ ਰਖਨੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤਨ ਮਨ ਅਗੇ ਦੇਨੇ ਹਾਂ ਜੋ ਜਿਨਾਂ
ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਮਿਲਨ ਥੀਂ ਸਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਕਿ ਜਿ
ਨਾਂ ਥੀਂ ਸਹਜ ਤੇ ਭਾਉ ਤੇ ਜਸ ਮਿਲਦਾ ਹੈ॥ ਐਸੇ ਰਤਨ ਮਨ ਧਨ ਸਭ ਤਿਨਾਂ
ਦਾ ਹੈ॥੧॥ ਉਨਾਂ ਸਿਧਾਂ ਕਹਿਆ ਤੁਸੀ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਨਉਂ ਖੰਡ ਧਰਤੀ ਵਿ
ਚ ਫਿਰਦੇ ਰਹੇ ਹੋ ਅਰ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਕਿਧਰੋਂ ਆਏ ਹੋ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ॥
ਕਿਆ ਭਵੀਐ ਸਚਿ ਸੂਚਾ ਹੋਇ॥ ਸਾਚ ਸਬਦ ਬਿਨੁ ਮੁਕਤਿ ਨ ਕੋਇ॥
॥੧॥ਰਹਾਉ॥ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਸਭ ਜਗਾਂ ਦਾ ਗੁਰੂ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮ ਸਮਾ
ਇਆ ਹੂਆ ਹੈ ਸੋ ਭਵਣਾ ਕਿਸਦੇ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ
ਜਗਾਂ ਕਾਈ ਨਾਹੀ ਅਰ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਚੇ ਸਬਦ ਨੂੰ ਸੁਣਕੇ ਪਛਾਣੀਦਾ ਹੈ ਰ
ਮੁਕਤ ਹੋਈਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਬਦ ਵਿਚ ਮਨ ਦਾ ਠਹਿਰਾਉ ਲੋੜੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿ
ਧਾਂ ਪੁਛਿਆ॥ ॥ਕਵਨ ਤੁਮੇ ਕਿਆ ਨਾਉ ਤੁਮਾਰਾ ਕਉਨੁ ਮਾਰਗੁ ਕ
ਉਨੁ ਸੁਆਓ॥ ਸਾਚੁ ਕਹਉ ਅਰਦਾਸਿ ਹਮਾਰੀ ਹਉ ਸੰਤ ਜਨਾ ਬਲਿ
ਜਾਓ॥ ਕਹ ਬੈਸਹੁ ਕਹ ਰਹੀਐ ਬਾਲੇ ਕਹ ਆਵਹੁ ਕਹ ਜਾਹੋ॥ ਨਾ
ਨਕੁ ਬੋਲੈ ਸੁਣਿ ਬੈਰਾਗੀ ਕਿਆ ਤੁਮਾਰਾ ਰਾਹੋ॥੨॥ ਤਿਸਦਾ ਵੀਚਾ
ਰ॥ ਸਿਧਾਂ ਕਹਿਆ ਤੁਸੀਂ ਕਵਨ ਹੋ ਤੇ ਤੁਸਾਡਾ ਕਿਆ ਨਾਮ ਹੈ ਅਰ ਕਿਸ ਮਾਰ

ਗਏ ਸੋ ਆਏ ਹੋ ਅਰ ਤੁਸਾਂ ਅਸਾਡੇ ਪਾਸ ਆਵਣ ਦਾ ਸੁਆਉ ਕੀ ਹੈ ॥
ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਮੈਂ ਸਚ ਕਹਿਨਾ ਹਾਂ ਜੋ ਮੇਰੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਸੰਤਾਂ
ਦਾ ਮਾਰਗ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਉਥੇ ਮੈਂ ਜਾ ਦਰਸਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਰ ਮੈਂ ਸੰਤਾਂ ਤੋਂ ਬਲ
ਹਾਰੇ ਬਲਿਹਾਰੇ ਜਾਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਪੁਛਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੂ ਕੌਣ ਹੈ ਸੋ ਸਰੀ
ਰ ਪੰਜਾਂ ਤਤਾਂ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਤਤ ਕੇਹੜੇ ਨੂੰ ਪੁਛਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਜੇ ਆ
ਤਮਾਂ ਨੂੰ ਪੁਛਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਆਤਮਾ ਤੁਸਾਡੇ ਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਇਕ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁਛਣਾ
ਅਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗੇ ਮੈਂ ਤਿਨ ਵਾਰੀ ਤੁਸਾਡੇ ਨਾਲ ਗੋਸਟ ਕੀਤੀ ਹੈ ਸੋਈ ਮੈਂ
ਨਾਨਕ ਹਾਂ ॥੨॥ ॥ਫੇਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਬੋਲਤੇ ਭਏ॥ ॥ਘਟਿ
ਘਟਿ ਬੈਸਿ ਨਿਰੰਤਰਿ ਰਹੀਐ ਚਾਲਹਿ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਏ॥ ਸਹਜੇ
ਆਏ ਹੁਕਮਿ ਸਿਧਾਏ ਨਾਨਕ ਸਦਾ ਰਜਾਏ॥ ਆਸਣਿ ਬੈਸਣਿ ਥਿ
ਰੁ ਨਾਰਾਇਣੁ ਐਸੀ ਗੁਰਮਤਿ ਪਾਏ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਸ
ਚੇ ਸਚਿ ਸਮਾਏ॥੩॥ ॥ਆਤਮਾ ਘਟਿ ਘਟਿ ਵਿਖੇ ਵਿਆਪ ਰਹਿਆ
ਹੈ ਅਰ ਸਰਬ ਸਰੀਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਇਕਰਸ ਆਕਾਸ ਦੀ ਨਿਆ
ਈਂ ਵਿਆਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਸੂਰਜ ਕਾ ਤੇਜ ਕੋਠਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਾਹ
ਰ ਬੀ ਆਪ ਰਹਿਆ ਹੈ ਅਰ ਸੂਰਜ ਭੀ ਜੁਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਤੈਸੇ ਤੁਸਾਡੇ
ਅਸਾਡੇ ਵਿਚ ਇਕੋ ਆਤਮਾ ਹੈ ਅਰ ਨਿਰੰਤਰ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਅਸੀਂ
ਜੋ ਚਲਦੇ ਹਾਂ ਸੋ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਭਾਣੇ ਵਿਚ ਅਰ ਸਹਜੇ ਆਏ ਹਾਂ ਤੇ ਹੁਕਮ
ਵਿਚ ਚਲਦੇ ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਦਾ ਉਸ ਦੀ ਰਜਾਇ
ਵਿਚ ਹਾਂ ਅਰ ਆਸਣ ਜੋ ਬੈਠੇ ਹਾਂ ਥਿਰ ਨਾਰਾਇਣ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਹਾਂ ਐਸੀ ਗੁ
ਰਾਂ ਤੇ ਮਤ ਪਾਈ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋ ਆਪ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੇ ਹਨ ਸੋ ਸਚੇ ਹੋ
ਕੇ ਸਚ ਵਿਚ ਸਮਾਂਵਦੇ ਹਨ॥੩॥ ਫੇਰ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਅਗਿਆਨ ਥੀਂ ਕਿਵੇਂ
ਕਰ ਲੰਘੀਏ॥ ॥ਦੁਨੀਆ ਸਾਗਰ ਦੁਤਰ ਕਹੀਐ ਕਿਉਂ ਕਰ ਪਾਈ
ਐ ਪਾਰੋ॥ ਚਰਪਟ ਬੋਲੈ ਅਉਧੂ ਨਾਨਕ ਦੇਹੁ ਸਚਾ ਬੀਚਾਰੋ॥ ਆ
ਪੇ ਆਖੈ ਆਪੇ ਸਮਝੈ ਤਿਸ ਕਿਆ ਉਤਰ ਦੀਜੈ॥ ਸਾਚ ਕਹਹੁ ਤੁਮ

ਪਾਰਗਰਾਮੀਤੁਝਕਿਆਬੈਸਣਦੀਜੈ॥੪॥ ਤਿਸਕਾਬੀਚਾਰ॥
ਜਗਤਅਗਿਮਸਾਗਰਹੈਅਰਤਰਿਆਅਉਖਾਜਾਂਦਾਹੈਸੋਇਸਦਾ
ਪਾਰਕਿਸਪ੍ਰਕਾਰਪਾਈਐਚਰਪਟਬੋਲਿਆਅਉਧੂਤਹੇਨਾਨਕ
ਜੀਸਚਵਾਵੀਚਾਰਅਸਾਨੂੰਦਸਤਾਂਬਾਬੇਆਖਿਆਆਖਣਵਾਲਾ
ਭੀਆਤਮਾਹੈਜੋਪ੍ਰਾਣਾਵਿਚਸਤਾਂਦੇਇਕੈਪਾਇਆਬੋਲਦਾਹੈਅਰ
ਮਨਵਿਚਸਤਾਂਦੇਇਕੈਸਮਝਦਾਹੈਸੋਤਿਸਨੂੰਦੂਜਾਉਤ੍ਰਦੇਨੇਵਾਲਾ
ਕਉਣਹੈਅਰਮੈਂਸਚਕਹਿਨਾਂਹਾਂਕਿਤੂੰਆਗਿਆਨਕੇਗ੍ਰਾਮਸੇਪਾਰਉ
ਤਰਿਆਂਹੈਤਾਤੇਤੈਨੂੰਕੇਉਪਦੇਸਕਰਨਾਹੈਅਰਜੇਆਗਿਆਨੀਕਹੇਤਾਂ
ਉਪਦੇਸਭੀਕਰੀਏ॥੪॥ ਬਾਬੇਕਹਿਆ ॥ਜੈਸੇਜਲਮਹਿਕ
ਮਲਨਿਰਾਲਮੁਰਗਾਈਨੈਸਾਣੈ॥ਸੁਰਤਿਸਬਦਭਵਸਾਗ
ਰਤਰੀਐਨਾਨਕਨਾਮੁਵਖਾਣੈ॥ਰਹਹਿਇਕਾਂਤਏਕੋਮਨਿਵ
ਸਿਆਆਸਾਮਾਹਿਨਿਰਾਸੋ॥ਅਗਮਅਗੋਚਰੁਦੇਖਿਦਿਖਾ
ਏਨਾਨਕਤਾਕਾਦਾਸੋ॥੫॥ ਤਿਸਦਾਬੀਚਾਰ॥ ਜੈਸੇਜਲ
ਵਿਚਕਵਲਹੋਂਦਾਹੈਤੇਨਿਰਾਲਾਰਹਿੰਦਾਹੈਅਰਧਿਆਨਸੂਰਜਵਲ
ਰਹਿੰਦਾਹੈਸੋਜਲਉਸਨੂੰਸਪਰਸਨਹੀਂਕਰਦਾਅਰਮੁਰਗਾਈਆ
ਪਣੇਪ੍ਰਾਣਾਂਨੂੰਸੰਕੋਚਕੇਨਦੀਤਰਦੀਹੈਤੈਸੇਸੁਰਤਿਅਨਾਹਦਦੇਸਬ੍
ਦਵਲਰਖੀਏਤਾਂਭਉਸਾਗਰਨੂੰਤਰੀਦਾਹੈਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕਹਿਦੇ
ਹਨਕਿਨਾਮਦਾਬਾਖਿਆਨਕਰੀਏਤੇਇਕਵਾਹਗੁਰੂਨੂੰਮਨਵਿਚਵ
ਸਾਈਐਏਹੀਇਕਾਂਤਦੇਸਹੈਅਰਜਿਤਨੀਆਂਆਸਾਹਨਸਭਕੂੜ
ਕਰਜਾਣੀਏਂਏਹਾਆਸਾਵਿਚਨਿਰਾਸਰਹਿਣਾਹੈਅਰਵਾਹਗੁਰੂੰਮ
ਨਦੀਗੀਮਤਾਵਿਚਨਹੀਂਅਤੇਇੰਦ੍ਰੀਆਂਦੇਵਿਰਨਾਵਿਚਨਹੀਂਆਵਦਾ
ਅਰਜੋਗਿਆਨਕਰਕੇਆਪਭੀਵੇਖੇਤੇਜਗਿਆਸੀਆਂਨੂੰਦਿਖਾ
ਭੀਦੇਵੈਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕਹਿੰਦੇਹੈਨਮੈਂਤਾਂਕਾਦਾਸਹਾਂ॥੫॥ ਸੁਣਿਸੁ
ਆਮੀਅਰਦਾਸਹਮਾਰੀਪੂਛਉਸਾਚਬੀਚਾਰੋ॥ਰੋਸਨਕੀਜੈ

ਉਤਰੁ ਦੀਜੈ ਕਿਉ ਪਾਈਐ ਗੁਰ ਦੁਆਰੋ ॥ ਇਹੁ ਮਨੁ ਚਲਤਉ ਸਚ
ਘਰਿ ਬੈਸੈ ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਅਧਾਰੋ ॥ ਆਪੇ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ਕਰਤਾ ਲਾ
ਗੈ ਸਾਚਿ ਪਿਆਰੋ ॥੮॥ ਇਤਿ ਸਬਦ ਵੀਚਾਰ ॥ ਸਿਧਾਂ ਕਹਿਆ ਸੁ
ਆਮੀ ਅਸਾਡੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਪਰ ਸਚ ਦਾ ਵੀਚਾਰ ਪੁਛਣੇ ਹਾਂ ਸੋ ਤੁਸਾਂ ਉ
ਤਰ ਦੇਂਦਿਆਂ ਰੋਸ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਅਰ ਉਤਰ ਦੇਣਾ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਦੁਆਰਾ
ਕਿਉਂ ਕਰ ਪਾਈਐ ਅਰ ਮਨ ਜੋ ਚਲਾਇਮਾਨ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਸਚ ਦੇ ਘਰ
ਕਿਸੇ ਕਰ ਬੈਠੇ ਅਤੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਿਉਂ ਕਰ ਹੋਵੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਪ ਕਰਤਾ ਦਇਆ ਕਰੇ ਤਾਂ ਸਾਧ ਸੰਗ ਨਾਲ ਮਿਲ
ਵੇ ਤੇ ਤਦ ਇਸ ਨੂੰ ਸਚ ਪਿਆਰ ਲਗੇ ਅਤੇ ਆਗਿਆ ਮੰਨੇ ॥੯
ਹਾਟੀ ਬਾਟੀ ਰਹਹਿ ਨਿਰਾਲੇ ਰੂਖਿ ਬਿਰਖਿ ਉਦਿਆਨੇ ॥ ਕੰਦ ਮੂ
ਲੁ ਅਹਾਰੋ ਖਾਈਐ ਅਉਧੂ ਬੋਲੈ ਗਿਆਨੇ ॥ ਤੀਰਥਿ ਨਾਈਐ ਸੁ
ਖੁ ਫਲੁ ਪਾਈਐ ਮੈਲੁ ਨ ਲਾਗੈ ਕਾਈ ॥ ਗੋਰਖ ਪੂਤੁ ਲੁਹਾਰੀਪਾ
ਬੋਲੈ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਬਿਧਿ ਸਾਈ ॥੭॥ ਇਤਿ ਸਬਦ ਬੀਚਾਰ ॥ ਗੋਰ
ਖ ਦਾ ਸਿਖ ਲੁਹਾਰੀਪਾ ਸਿਧ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹਾਟਾਂ ਤੇ ਬਾਟਾਂ ਤੇ ਨਿ
ਰਾਲੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਰ ਰੁਖਾਂ ਬਿਰਖਾਂ ਦੇ ਉਦਿਆਨਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤੇ
ਕੰਦ ਮੂਲ ਅਹਾਰ ਖਾਂਦੇ ਹਾਂ ਸੋ ਅਉਧੂ ਏਹ ਅਸਾਡਾ ਗਿਆਨ ਹੈ ਅਰ
ਤੀਰਥਾਂ ਤੇ ਨਾਵਣੇ ਹਾਂ ਅਰ ਸੁਖ ਫਲ ਪਾਂਵਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਤੇ ਅਸਾਨੂੰ ਪਾਪਾਂ
ਦੀ ਮੈਲ ਕਾਈ ਨਹੀਂ ਲਗਦੀ ਅਰ ਅਸਾਨੂੰ ਗੋਰਖ ਨੇ ਜੋਗ ਦੀ ਜੁਗ
ਤ ਦਾ ਏਹ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ॥੭॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਬੋਲਤੇ ਭਏ
ਹਾਟੀ ਬਾਟੀ ਨੀਦ ਨ ਆਵੈ ਪਰ ਘਰਿ ਚਿਤੁ ਨ ਡੁਲਾਈ ॥ ਬਿਨੁ
ਨਾਵੈ ਮਨੁ ਟੇਕ ਨ ਟਿਕਈ ਨਾਨਕ ਭੂਖ ਨ ਜਾਈ ॥ ਹਾਟੁ ਪਟਣੁ
ਘਰੁ ਗੁਰੂ ਦਿਖਾਇਆ ਸਹਜੇ ਸਚੁ ਵਾਪਾਰੋ ॥ ਖੰਡਿਤ ਨਿ
ਦ੍ਰਾ ਅਲਪ ਅਹਾਰੰ ਨਾਨਕ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੋ ॥੮॥ ਇਤਿ ਸਬਦ ਬੀਚਾ
ਰ ॥ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਬੋਲੇ ਹਾਟਾਂ ਬਾਟਾਂ ਜੋ ਬੇਓਹਾਰ ਦੇ ਥਾਂ ਹੈ ਪਰ

ਅਗਿਆਨ ਦੀ ਨੀਂਦ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਆਵੈ ਅਰ ਪਰਾਏ ਘਰ ਇਸ ਦਾ ਚਿ
ਤ੍ਰ ਡੋਲੈ ਨਾਹੀਂ ਘਰ ਜਉ ਲਗ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਵਿਚ ਨਾਮ ਦਾ ਪਰਚਾ ਹੋਵੈ
ਨਾਹੀਂ ਤਉ ਲਗ ਮਨ ਠਹਿਰਦਾ ਨਾਹੀਂ ਅਰ ਇਸ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ
ਭੁਖ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਅਰ ਹਟ ਪਟਣ ਸਭ ਗੁਰੂ ਦਿਖਾਏ ਹਨ ਸੋ ਜੋ ਇਸ ਵਿ
ਚ ਸਹਜ ਹੋਵੈ ਅਤੇ ਸਭ ਸਮਾਵੈ ਅਰ ਥੋੜ੍ਹੀ ਨੀਂਦ੍ਰਾ ਕਰੇ ਅਰ ਅਲਪ ਅ
ਹਾਰ ਕਰੇ ਅਰ ਤਤ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੇ ਤਾਂ ਭਾਵੈਂ ਕਿਥੈ ਰਹੈ ॥ ੮ ॥

ਦਰਸਨ ਭੇਖ ਕਰਹੁ ਜੋਗਿੰਦ੍ਰਾ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਝੋਲੀ ਖਿੰਥਾ ॥ ਬਾਰਹ ਅੰ
ਤਰ ਏਕ ਸਰੇਵਹੁ ਖਟ ਦਰਸਨ ਇਕ ਪੰਥਾ ॥ ਇਨ ਬਿਧਿ
ਮਨ ਸਮਝਾਈਐ ਪੁਰਖਾ ਬਾਹੁੜਿ ਚੋਟ ਨ ਖਾਈਐ ॥ ਨਾਨਕ ਬੋ
ਲੈ ਗੁਰਮੁਖ ਬੂਝੈ ਜੋਗ ਜੁਗਤਾ ਇਵ ਪਾਈਐ ॥ ੯ ॥ ੮॥

ਸਿਧਾਂ ਆਖਿਆ ਅਸਾਡੇ ਦਰਸਨ ਦਾ ਤੂੰ ਸੀ ਭੇਖ ਕਰਹੁ ਅਰ ਸਭਨਾਂ
ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਤੈਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਕਰੀਏ ਅਰ ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਪਾਹਿਰੋ ਤੇ ਝੋਲੀ ਲੇਵੋ ਤੇ
ਖਿੰਥਾ ਭੀ ਲਵੋ ਅਰ ਬਾਰਹ ਪੰਥ ਜੋਗੀਆਂ ਦੇ ਹਨ ਸੋ ਜੇੜ੍ਹਾ ਤੁਸਾਨੂੰ ਭਾਵੇ
ਸੋ ਇਕ ਭੇਖ ਇਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲਵੋ ਕਿਉਂ ਜੋ ਖਟ ਦਰਸਨਾਂ ਵਿਖੇ ਮੁਖ ਪੰਥ
ਜੋਗੀਆਂ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਜੋਗ ਦੀ ਬਿਧਿ ਕਰ ਮਨ ਨੂੰ ਸਮਝਾਈਏ ਤਾਂ
ਸੀਸੇ ਤੇ ਵਿਪਰਜੇ ਦੀ ਚੋਟ ਨਹੀਂ ਖਾਈਏ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੂੰ ਕਾਹਿ
ਦੇ ਹੈਨ ਜੋ ਸਿਧ ਬੋਲੇ ਕਿ ਅਸਾਡੇ ਬਚਨ ਨੂੰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਵੈ ਸੋ ਬੂ
ਝੇ ਪਰ ਜੋਗ ਦੀ ਜੁਗਤ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦੇ ਸੰਜਮ ਕਰ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ॥ ੯ ॥ ੮॥

ਅੰਤਰਿ ਸਬਦੁ ਨਿਰੰਤਰਿ ਮੁੰਦ੍ਰਾ ਹਉਮੈ ਮਮਤਾ ਦੂਰ ਕਰੀ ॥ ਕਾ
ਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਹੰਕਾਰ ਨਿਵਾਰੇ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਸੁ ਸਮਝ ਪਰੀ ॥
ਖਿੰਥਾ ਝੋਲੀ ਭਰਪੁਰਿ ਰਹਿਆ ਨਾਨਕ ਤਾਰੇ ਏਕ ਹਰੀ ॥ ਸਾਚਾ
ਸਾਹਿਬ ਸਾਚੀ ਨਾਈ ਪਰਖੇ ਗੁਰ ਕੀ ਬਾਤ ਖਰੀ ॥੧੦॥

ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਅੰਤਰਿ ਮੇਰੇ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੈ
ਸੇ ਮੁਖ ਦਾ ਪ੍ਰਤਬਿੰਬ ਆਰਸੀ ਮੈਂ ਭਾਸਦਾ ਹੈ ਅਰ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਦੂਰ ਹੈ

੪੭੪ ਤੇ ਬਿੰਬ ਸਚ ਹੈ ਤੈਸੇ ਆਤਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤਬਿੰਬ ਆਵਿਦਯਾ ਵਿਚ ਜਗਤ ਹੋ
ਭਾਸਦਾ ਹੈ ਸੋ ਜਗਤ ਝੂਠ ਹੈ ਅਰ ਆਤਮਾਂ ਸਚ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਏਹ ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਮੈਂ ਕਿ
ਰਤਾਰਿ ਪਾਈਆਂ ਹਨ ਅਰ ਸਰੀਰ ਤੇ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਹਉਮੈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਦਾਰ
ਥਾਂ ਤੇ ਮਮਤਾ ਸੀ ਸੋ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਦੂਰ ਹੋਈ ਹੈ ਅਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਹੰਕਾਰ
ਰੂਪੀ ਜੋ ਮਨ ਨੂੰ ਲਗੀਆਂ ਸੀਆਂ ਸੋ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਸਮਝ ਕਰ ਦੂਰ
ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਸੋ ਇਹ ਖਿੰਥਾ ਅਰ ਝੋਲੀ ਪਾਹਿਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਸਰਬ ਵਿ
ਚ ਆਤਮਾਂ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਖਿੰਥਾ ਪਾਹਿਰੀ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ
ਕਿ ਏਕ ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਨਾਮ ਤਾਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸੋ ਸਾਚਿ ਸਚਾ ਸਾਹਿਬ
ਹੈ ਤੇ ਸਾ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਬਤ ਕਰਕੇ ਸਚਾ
ਪਛਾਣੀਦਾ ਹੈ॥੧੦॥ ॥ਉਂਧੈ ਖਪਰ ਪੰਚ ਭੂ ਟੋਪੀ॥ ਕਾਂਇ
ਆਂ ਕੜਾਸਣੁ ਮਨੁ ਜਾਗੋਟੀ॥ ਸਤ ਸੰਤੋਖ ਸੰਜਮ ਹੈ ਨਾਲਿ॥ ਨਾ
ਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ॥੧੧॥ ॥ਫੇਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕ
ਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੈਸੇ ਅਤੀਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਖਾਂਦੇ ਹੈਨ ਖਪਰ ਨੂੰ ਉਂਧਾ ਕਰ ਰਖ
ਦੇ ਹੈਨ ਤੈਸੇ ਮਨ ਰੂਪੀ ਖਪਰ ਨੂੰ ਆਸਾ ਰੂਪੀ ਭਿਖਿਆ ਥੀਂ ਉਲਟਾ ਕ
ਰੇ ਅਰ ਪੰਜ ਦੇਵੀ ਸੰਪਦਾ ਦੇ ਗੁਣ ਜੋ ਹੈਨ ਤਿਨਾਂ ਦੀ ਟੋਪੀ ਕਰੇ ਅਥਵਾ
ਪੰਜ ਭੂਤਾਂ ਦਾ ਜੋ ਸਰੀਰ ਹੈ ਅਰ ਏਹ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਧਾਰਿਆ ਹੋਇ
ਆ ਹੈ ਸੋ ਗੋਸੀਆਨ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਥੀਂ ਰਹਿਤ
ਕਰੇ ਤੇ ਕਾਂਇਆਂ ਨੂੰ ਕੜੂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜਪੁ ਤਪੁ ਸੰਜਮ ਵ੍ਰਤ ਕਰਦੇ ਹੈਨ
ਅਤੇ ਮਨ ਨੂੰ ਗੀਆਨ ਕਰਕੇ ਜਗਾਵੇ ਸੋ ਏਹ ਜਗੋਟੀ ਕਰੇ ਅਰ ਸਤ ਜੋ
ਹੈ ਸਚ ਜਾਣਨਾ ਤੇ ਸਚ ਕਮਾਵਣਾ ਅਤੇ ਜਥਾਲਾਭ ਸੰਤੁਸ੍ਟ ਰਹਿਣਾ ਤੇ
ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦਾ ਸੰਜਮ ਕਰਨਾ ਜੋ ਨਾਮ ਬਿਨਾਂ ਬਿਰਥੇ ਸਾਸ ਨ ਜਾਵਨ ਸੋ ਇਨਾਂ
ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਸੰਗ ਕਰੇ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦਾ ਸੰਗ ਕਰੇ ਅਤੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਵਚਨ ਮਨ
ਵਿਚ ਵਸਾਵੇ ਅਰ ਅਠ ਪਹਿਰ ਨਾਮ ਚਿਤਾਰਦਾ ਰਹੇ॥੧੧॥
॥ਕਵਨੁ ਸੁ ਗੁਪਤਾ ਕਵਨੁ ਸੁ ਮੁਕਤਾ॥ ਕਵਨੁ ਸੁ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ

ਜੁਗਤਾ॥ਕਵਨ ਸੁ ਆਵੈ ਕਵਨ ਸੁ ਜਾਇ॥ਕਵਣ ਸੁ ਤ੍ਰਿਭਵਣ
ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ॥੧੨॥ਘਟਿ ਘਟਿ ਗੁਪਤਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੁਕਤਾ
॥ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸਬਦਿ ਸੁ ਜੁਗਤਾ॥ਮਨਮੁਖਿ ਬਿਨਸੈ ਆਵੈ
ਜਾਇ॥ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚਿ ਸਮਾਇ॥੧੩॥ਕਿਉਂ ਕਰਿ ਬਾ
ਧਾ ਸਰਪਨਿ ਖਾਧਾ॥ਕਿਉਂ ਕਰਿ ਖੋਇਆ ਕਿਉਂ ਕਰਿ ਲਾਧਾ॥ਕਿ
ਉਂ ਕਰਿ ਨਿਰਮਲ ਕਿਉਂ ਕਰਿ ਅੰਧਿਆਰਾ॥ਇਹੁ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੈ
ਸੋ ਗੁਰੂ ਹਮਾਰਾ॥੧੪॥ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਗੁਪਤ ਕਿ
ਥੇ ਹੈ ਅਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਿਥੇ ਹੈ ਅਰ ਅੰਤਰ ਬਾਹਰ ਇਕ ਰਸ ਕਿਥੇ ਹੈ ਅਤੇ
ਆਂਵਦਾ ਜਾਂਵਦਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਇ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ॥੧੨
ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜੈਸੇ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਵਿਚ ਜਲ ਗੁਪਤ ਹੈ ਅਰ ਜਿਥੇ
ਅਵਰ ਨਹੀਂ ਤਿਥੈ ਪਰਗਟ ਹੈ ਤੈਸੇ ਆਗਿਆਨਾ ਵਿਚ ਆਤਮਾ ਗੁਪਤ ਹੈ
ਤੇ ਗਿਆਨ ਕਰ ਪਰਗਟ ਹੋਂਦਾ ਹੈ॥੧੩॥ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਏਹ ਮ
ਨ ਆਗਿਆਨ ਦੇ ਬੰਧਨਾਂ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਕਰ ਬਾਧਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਵਿਦਿਆ ਰੂਪੀ
ਸਰਪਨੀ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਖਾਧਾ ਹੈ ਅਤੇ ਏਹ ਤਾਂ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਹੈ ਸੀ ਇ
ਸਨੇ ਆਪਣਾ ਸਰੂਪ ਕਿਉਂ ਕਰ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਫੇਰ ਕਿਸ ਨੂੰ ਮਿਲ
ਕੇ ਲਧਾ ਹੈ ਅਰ ਇਹ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਕਿਵੇਂ ਕਰੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਲਾ ਕਿਵੇਂ
ਕਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਜੋ ਇਸ ਤਤ੍ਵ ਗਿਆਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਦੇਵੈ ਸੋਈ ਅਸ
ਡਾ ਗੁਰੂ ਹੈ॥੧੪॥ ਦੁਰਮਤਿ ਬਾਧਾ ਸਰਪਨਿ ਖਾਧਾ॥ਮਨ
ਮੁਖਿ ਖੋਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਾਧਾ॥ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਅੰਧੇਰਾ ਜਾਇ॥
ਨਾਨਕ ਹਉਮੈ ਮੇਟਿ ਸਮਾਇ॥੧੫॥ ਤਿਸ ਕਾ ਵੀਚਾਰ॥ ਬਾਬਾ
ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਂ ਕਿ ਦੁਰਮਤੇ ਜੋ ਮਨ ਵਿਚ ਵਿਖਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਤ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਦਾ
ਬੱਧਾ ਹੋਇਆ ਦੇਹ ਦੇ ਭੋਗਾਂ ਵਿਚ ਫਾਥਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਆਵਿਦਿਆ
ਰੂਪੀ ਸਰਪਨੀ ਨੇ ਖਾਧਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨਾਂ ਮਨ ਵਲ ਮੁਖ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਨਾਂ ਆ
ਤਮ ਗਿਆਨ ਖੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਜਿਨ ਗੁਰੂ ਵਲ ਮੁਖ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਨੀਂ ਆਤਮ

ਗਿਆਨ ਲਧਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤਿਨਾਂ ਦੇ ਵਚਨ ਸੁਣ ਕੇ ਅਗਿਆਨ ਦਾ ਅੰਧੇਰਾ ਮਿਟਦਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਦੇ ਹੈਨ ਕਿ ਜੇ ਹਉਮੈਂ ਮਿਟਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਿਚ ਸਮਾਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।੫

ਸੁੰਨਿ ਨਿਰੰਤਰਿ ਦੀਜੈ ਬੰਧੁ। ਉਡੈ ਨ ਹੰਸਾ ਪੜੈ ਨ ਕੰਧੁ। ਸਹਜ ਗੁਫਾ ਘਰਿ ਜਾਣੈ ਸਾਚਾ। ਨਾਨਕ ਸਾਚੇ ਭਾਵੈ ਸਾਚਾ।੧੬।।ਃ।।

ਜੈਸੇ ਜੋਗੀ ਮਨ ਨੂੰ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਸੇ ਜੁਗਤ ਬੰਨਦੇ ਹੈਨ ਤੈਸੇ ਗਿਆਨੀ ਚੇਤਨ ਰੂਪ ਜੋ ਸੁੰਨ ਹੈ ਉਸ ਵਿਚ ਮਨ ਬੰਨਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਬ ਲਗ ਪ੍ਰਾਣ ਨਹੀਂ ਉਡਦੇ ਤਬ ਲਗ ਸਰੀਰ ਨਹੀਂ ਗਿਰਤਾ ਅਰ ਜੈਸੇ ਜੋਗੀ ਗੁਫਾ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਆਤਮ ਜੋਤ ਲਭਦੇ ਹਨ ਤੈਸੇ ਸਾਧ ਸਾਂਤਿ ਦੀ ਗੁਫਾ ਵਿਚ ਕਰਤਾਰ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਸਚ ਨਾਲ ਭੁਣਲਾਂਵਦੇ ਹਨ ਸੋਈ ਸਚੇ ਹਨ ।।੧੬।। ਤਾਂ ਫੇਰ ਸਿਧਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ॥ਗਾ

ਕਿਸੁ ਕਾਰਣਿ ਗ੍ਰਿਹੁ ਤਜਿਓ ਉਦਾਸੀ। ਕਿਸੁ ਕਾਰਣਿ ਇਹੁ ਭੇਖ ਨਿਵਾਸੀ। ਕਿਸੁ ਵਖਰ ਕੇ ਤੁਮ ਵਣਜਾਰੇ। ਕਿਉ ਕਰਿ ਸਾਥੁ ਲੰਘਾਵਹੁ ਪਾਰੇ।੧੭।। ਤਿਸ ਦਾ ਬੀਚਾਰ ॥ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਤੂੰ ਘਰ ਨੂੰ ਛਡ ਕੇ ਉਦਾਸੀ ਕਿਉਂ ਹੋਇਆ ਹੈਂ ਅਤੇ ਫੇਰ ਇਸ ਭੇਖ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਵਿਚ ਨਿਵਾਸ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਹਈ ਅਰ ਕਿਸ ਪਦਾਰਥ ਦੇ ਤੂੰ ਵਣਜਾਰਾ ਹੈਂ ਅਤੇ ਇਤਨਾ ਜੋ ਸਾਥ ਬਣਾਇਆ ਹਈ ਸੋ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਿਉਂ ਕਰ ਉਤਾਰੇਂਗਾ।੫

ਗੁਰਮੁਖਿ ਖੋਜਤ ਭਏ ਉਦਾਸੀ। ਦਰਸਨ ਕੈ ਤਾਈ ਭੇਖ ਨਿਵਾਸੀ। ਸਾਚ ਵਖਰ ਕੇ ਹਮ ਵਣਜਾਰੇ। ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਤਰਸਿ ਪਾਰੇ।੧੮।। ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਸਿਤਾਂ ਦੇ ਖੋਜ ਵਾਸਤੇ ਅਸੀਂ ਉਦਾਸੀ ਹੋਏ ਹਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦੇ ਦਰਸਨ ਵਾਸਤੇ ਇਸ ਭੇਖ ਵਿਚ ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਰ ਸਚ ਵਖਰ ਕੇ ਹਮ ਵਣਜਾਰੇ ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ

ਕਹਿਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਗੁਰੂ ਦੇ ਬਚਨ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀ
ਤਿ ਕਰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਪਾਰ ਉਤਰਦੇ ਹਨ॥੧੯॥ ਟੀਕਾ॥

॥ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਪੁਰਖਾ ਜਨਮੁ ਵਟਾਇਆ॥ ਕਾਹੇ ਕਉ ਤੁਝੁ ਇਹੁ
ਮਨੁ ਲਾਇਆ॥ ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਖਾਈ॥ ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ
ਜੋਤਿ ਨਿਰੰਤਰਿ ਪਾਈ॥ ਬਿਨੁ ਦੰਤਾ ਕਿਉ ਖਾਈਐ ਸਾਰੁ॥ ਨਾਨਕ
ਸਾਚਾ ਕਰਹੁ ਬੀਚਾਰੁ॥੧੯॥ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਜਨਮੇ ਗਵਨੁ ਮਿਟਾ
ਇਆ॥ ਅਨਹਦਿ ਰਾਤੇ ਇਹੁ ਮਨੁ ਲਾਇਆ॥ ਆਸਾ ਮਨਸਾ
ਸਬਦਿ ਜਲਾਈ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋਤਿ ਨਿਰੰਤਰਿ ਪਾਈ॥ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਮੇਟੈ
ਖਾਈਐ ਸਾਰੁ॥ ਨਾਨਕ ਤਾਰੇ ਤਾਰਣਹਾਰੁ॥੨੦॥ ਟੀਕਾ॥

ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਹੇ ਪੁਰਖਾ ਪ੍ਰਿਥਮੇਂ ਤੂੰ ਅਤੀਤ ਸੇ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੂੰ ਫਿਰ ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਦਾ ਭੇਖ ਵਟਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਤੁਧ ਆਪਣਾ ਮਨ ਕਿਸ ਨਾਲ ਲਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਆਸਾ ਤੇ ਮਨਸਾ ਜੋ ਡਾਇਣਾਂ ਹੈਨ ਅਰ ਜੋ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਦੇ ਖਾਵਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੈਨ ਸੋ ਤੁਧ ਕਿਉਂਕਰ ਖਾਧੀਆਂ ਹੈਨ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰਿ ਜੋਤਿ ਕਿਉਂਕਰ ਪਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਧ ਤਪ ਜਪ ਜੋਗ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਨਹੀਂ ਸੋ ਤੈਨੂੰ ਗਿਆਨ ਕਿਉਂਕਰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਬਿਨ ਦੰਤਾਂ ਦੇ ਸਾਰ ਤੁਧ ਕਿਉਂਕਰ ਖਾਧਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੂੰ ਸਿਧ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਚ ਵੀਚਾਰ ਕਰਹੁ॥੧੯॥ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਬੀ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਅਸਾਡਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਕਰ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਆਪ ਬੀਨਿਆ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਵਾਗਵਨ ਮਿਟਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਜੋ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਦੀਆਂ ਧੁਨੀਂ ਹਨ ਅਥਵਾ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਸਬਦ ਜੋ ਤੁਰੀਆ ਦੇ ਲਖਾਵਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਨਾਲ ਅਸਾਂ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਬਦ ਸੁਣਕੇ ਜਗਤ ਝੂਠ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਸਭ ਖਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਸਬਦ ਸੁਣਕੇ ਨਿਰੰਤਰ ਜੋਤਿ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਦੀ ਜਾਤੀ ਹੈ ਅਰ ਤ੍ਰਿ

ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਕੂੜ ਜਾਣਕੇ ਸਾਰ ਖਾਧਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ
ਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਤਾਰਣਹਾਰ ਹਨ ਸੋਈ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਤਾਰਦੇ ਹਨ॥੨੦॥

॥ਆਦਿ ਕਉ ਕਵਨ ਬੀਚਾਰ ਕਥੀਅਲੇ ਸੁੰਨ ਕਹਾਂ ਘਰ ਵਾਸੋ॥
ਗਿਆਨ ਕੀ ਮੁਦ੍ਰਾ ਕਵਨ ਕਥੀਅਲੇ ਘਟ ਘਟ ਕਵਨ ਨਿਵਾਸੋ
ਕਾਲ ਕਾ ਠੀਗਾ ਕਿਉਂ ਕਰ ਜਲਾਈਅਲੇ ਕਿਉਂ ਨਿਰਭਉ ਘਰਿ ਜਾ
ਈਐ ਸਹਿਜ ਸੰਤੋਖ ਕਾ ਆਸਣ ਜਾਣੈ ਕਿਉਂ ਛੇਦੇ ਬੈਰਾਈ
ਐ॥ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਹਉਮੈਂ ਬਿਖ ਮਾਰੈ ਤਾ ਨਿਜ ਘਰਿ ਹੋਵੈ ਵਾ
ਸੋ ਜਿਨ ਰਚ ਰਚਿਆ ਤਿਸੁ ਸਬਦੁ ਪਛਾਣੈ ਨਾਨਕ ਤਾਂ ਕਾ ਦਾਸੋ

॥੨੧॥ਤਿਸ ਦਾ ਵੀਚਾਰ॥ ॥ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਆਦਿ ਜੋ ਭਗਵਾਨ ਹੈ
ਤਿਸ ਦਾ ਕੀ ਵੀਚਾਰ ਕਰੀਏ ਅਰ ਸੁੰਨ ਜੋ ਪਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਤਿਸ ਦਾ ਕਵਨ
ਘਰ ਹੈ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਕਵਨ ਹਨ ਅਰ ਘਟ ਘਟ ਵਿਚ ਕਿ
ਸ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਲ ਦਾ ਠੀਂਗਾ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਜਲਾਈਏ ਅਰ
ਨਿਰਭਉ ਦੇ ਘਰ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਜਾਈਏ ਅਰ ਸਹਿਜ ਸੰਤੋਖ ਦੇ ਆਸਨ
ਵਿਚ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਬੈਠੀਏ ਅਰ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਛੇਦੀਏ ਤਾਂ ਬਾ
ਬੇ ਕਹਿਆ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਕਰ ਹਉਮੈਂ ਜੋ ਬਿਖ ਹੈ ਤਿਸ ਨੂੰ ਮਾਰੇ ਤਾਂ
ਫੇਰ ਇਸ ਦਾ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਜਾਇ ਵਾਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ
ਨੇ ਇਸ ਸਰੀਰ ਦੀ ਰਚਨਾਂ ਨੂੰ ਰਚਿਆ ਹੈ ਤਿਸ ਨੂੰ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਕਰ
ਪਛਾਣਦਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਮੈਂ ਤਿਸ ਕਾ ਦਾਸ ਹੋਂ॥੨੧॥

॥ਕਹਾਂ ਤੇ ਆਵੈ ਕਹਾਂ ਇਹੁ ਜਾਵੈ ਕਹਾਂ ਇਹੁ ਰਹੈ ਸਮਾਈ॥ਏਸੁ ਸ
ਬਦ ਕੋ ਜੋ ਅਰਥਾਵੈ ਤਿਸੁ ਗੁਰ ਤਿਲ ਨ ਤਮਾਈ॥ਕਿਉਂ ਤਤੈ
ਅਵਿਗਤੈ ਪਾਵੈ ਗੁਰਮੁਖ ਲਗੈ ਪਿਆਰੋ॥ਆਪੇ ਸੁਰਤਾ ਆਪੇ
ਕਰਤਾ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਬੀਚਾਰੋ॥ਹੁਕਮੈਂ ਆਵੈ ਹੁਕਮੈਂ ਜਾਵੈ ਹੁਕਮੇ
ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ॥ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਸਚ ਕਮਾਵੈ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਸਬਦੇ ਪਾ
ਈ॥੨੨॥ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਇਹ ਜੀਵ ਕਹਾਂ ਤੇ ਆਂਵਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕਹਾਂ ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹ

ਅਰ ਸਮਾਏ ਹੋਏ ਕਹਾਂ ਹੈ ਸੋ ਜੋ ਇਸ ਸਬਦ ਦੇ ਉਤਰ ਨੂੰ ਦੇਵੈ ਸੋਈ ਅਸ
ਤਾ ਗੁਰੂ ਹੈ ਅਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਤਿਲ ਤਮਾ ਨਹੀਂ ਅਰ ਤਤ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਜੋ
ਜਿਸ ਦੀ ਗਤਿ ਲਖੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਸੋ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਕਰ ਪਾਵੈ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁ
ਖਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਿਓਂ ਕਰ ਲਗੇ ਅਰ ਮਨ ਵਿਖੇ ਸਤਿਆ ਦੇਕੇ ਸਭ ਸ
ਦਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਅਰ ਈਸਰ ਵਿਚ ਸਤਿਆ ਦੇਕੇ ਸਭਸੇ ਦਾ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ
ਨਾਨਕ ਜੀ ਇਸ ਦਾ ਵੀਚਾਰ ਸਾਨੂੰ ਕਹੋ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਨੇ ਕਹਿਆ ਗੁਰੂ ਕੇ ਹੁਕ
ਮ ਵਿਚ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਅਰ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਹੀ
ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸਟ ਸਮਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਜੋ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਚ ਕ
ਮਾਂਵਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਗਤ ਦੀ ਗਤਿ ਤੇ ਮਿਤਿ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਅਨਿਤ
ਜਾਣੀਦੀ ਹੈ॥ ੨੨॥ ॥ਐਸਾ ਕਹਿਕਰ ਬਾਬੇ ਜੀ ਨੇ ਹੋਰ ਕਹਿਆ

॥ਆਦਿ ਕਉ ਬਿਸਮਾਦੁ ਬੀਚਾਰੁ ਕਥੀਅਲੇ ਸੁੰਨ ਨਿਰੰਤਰਿ ਵਾਸੁ
ਲੀਆ॥ ਅਕਲਪਤਿ ਮੁਦ੍ਰਾ ਗੁਰ ਗਿਆਨੁ ਬੀਚਾਰੀਅਲੇ ਘਟਿ
ਘਟਿ ਸਾਚਾ ਸਰਬ ਜੀਆ॥ ਗੁਰ ਬਚਨੀ ਅਵਿਗਤਿ ਸਮਾਈਐ
ਤਤੁ ਨਿਰੰਜਨੁ ਸਹਜਿ ਲਹੈ॥ ਨਾਨਕ ਦੂਜੀ ਕਾਰ ਨ ਕਰਣੀ ਸੇਵੈ
ਸਿਖੁ ਸੋ ਖੋਜਿ ਲਹੈ॥ ਹੁਕਮਿ ਬਿਸਮਾਦੁ ਹੁਕਮਿ ਪਛਾਣੈ ਜੀਅ
ਜੁਗਤਿ ਸਚੁ ਜਾਣੈ ਸੋਈ॥ ਆਪੁ ਮੇਟਿ ਨਿਰਾਲਮੁ ਹੋਵੈ ਅੰਤਰਿ
ਸਾਚੁ ਜੋਗੀ ਕਹੀਐ ਸੋਈ॥ ੨੩॥ ਤਿਸ ਦਾ ਬੀਚਾਰ॥

ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹੇ ਹੈਂ ਕਿ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਜੋ ਮਹਾਰਾਜ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਦਾ ਅਚਰ
ਜ ਦੀਚਾਰ ਹੈ ਅਰ ਓਹ ਸੁੰਨ ਜੋ ਚੇਤਨ ਹੈ ਸੋ ਅਕਾਸ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਨਿਰੰ
ਤਰ ਵਿਆਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਕਲਪਨਾਂ ਤੇ ਰਹਿਤ ਜੋ ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਹੋਈਆਂ
ਹਨ ਸੋ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰਿ ਹੋਂਦੀਆਂ ਹੈਨ ਅਰ ਘਟ ਘਟ ਵਿਖੇ ਜੋ ਸਚਾ
ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਕਰ ਪਛਾਣੀਦਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਕ
ਰ ਜੋ ਜਿਸ ਦੀ ਗਤ ਲਖੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਉਸ ਦੇ ਵਿਚ ਸਮਾਈਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਸਾਰ ਰੂਪ ਨਿਰਉਪਾਧ ਜੋ ਆਤਮਾ ਹੈ ਓਹ ਸਹਿਜੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰ ਪ੍ਰਾ

੪੮੦ ਪਤੇ ਹੋਂਦ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਕਿ ਹੇ ਰਾਵਲ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਰ ਕਰਨੀ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਰ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸੋਂਦੇ ਹਨ ਸੋ ਖੋਜ ਕੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਨੂੰ ਲੈਂਦੇ ਹੈਂ ਅਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਅਸਚਰਜ ਹੋਂਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਹੀ ਸਚ ਪਛਾਣਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਹੀ ਜੀਆਂ ਦੀ ਕਲਾ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਅਰ ਆਪਾ ਮੇਟ ਕੇ ਸਰੀਰ ਤੇ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਸਬਦ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋਗੀ ਸੋਈ ਕਹੀਦੇ ਹਨ॥ ੨੩॥

॥ਅਵਿਗਤੋ ਨਿਰਮਾਇਲੁ ਉਪਜੇ ਨਿਰਗੁਣ ਤੇ ਸਰਗੁਣੁ ਥੀਆ॥
ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਰਚੈ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਈਐ ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਸਮਾਇ
ਲੀਆ॥ ਏਕੇ ਕਉ ਸਚੁ ਏਕਾ ਜਾਣੈ ਹਉਮੈ ਦੂਜਾ ਦੂਰਿ ਕੀਆ॥ ਸੋ ਜੋ
ਗੀ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣੈ ਅੰਤਰਿ ਕਮਲੁ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ਥੀਆ॥ ਜੀਵ
ਤੁ ਮਰੈ ਤਾ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਸੂਝੈ ਅੰਤਰਿ ਜਾਣੈ ਸਰਬ ਦਇਆ॥ ਨਾਨ
ਕ ਤਾ ਕਉ ਮਿਲੈ ਵਡਾਈ ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ ਸਰਬ ਜੀਆ॥ ੨੪॥

ਜੋ ਆਤਮਾਂ ਨੂੰ ਅਵਗਤ ਸਮਝੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਨਿਰਮਲਤਾ ਉਪਜਤੀ ਹੈ ਅਰ ਇਉਂ ਜਾਣੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਗੁਣ ਥੀ ਸਰਗੁਣ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਬਦ ਦਾ ਪਰਚਾ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਰਮ ਪਦ ਜੋ ਗਿਆਨ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸਚੇ ਸਬਦ ਵਿਚ ਸਮਾਇ ਲਈਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤਾ ਇਕ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਹੈ ਸੋਊ ਸਨੂੰ ਸਚ ਜਾਣੈ ਅਰ ਹਉਮੈ ਦੂਜ ਭਾਉ ਦੂਰ ਕਰੇ ਸੋਈ ਜੋਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਬਦ ਪਛਾਣੈ ਤਾਂ ਅੰਦਰ ਉਸ ਦੇ ਕਮਲ ਪ੍ਰਗਾਸ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਜੀਂਵਦਾ ਮਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਨੀਵਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਭ ਕਿਛ ਸੂਝਦਾ ਹੈ ਅਰ ਆਪਣੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਸਰਬ ਤੇ ਦਇਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤਿਸ ਨੂੰ ਵਡਾਈ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਰਬ ਜੀਆਂ ਵਿਚ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਸੋਈ ਮਿਤ੍ਰ ਹਨ॥ ੨੪॥ ਏਹ ਕਹਿ ਕਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਹੋਰ ਕਹਿਆ॥

॥ਸਾਚੌ ਉਪਜੈ ਸਾਚ ਸਮਾਵੈ ਸਾਚੇ ਸੂਚੇ ਏਕ ਮਇਆ॥ ਝੂਠੇ ਆਵ

ਇਹਦਰਿਨਪਵਹਿਦੂਜੈਆਵਣਗਵਣਭਾਇਆ ॥ ਆਵਾਗਵ
ਣਮਿਟੈਗੁਰੂਸਬਦੀਆਪੇਪਰਖਿਬਖਸਲਇਆ ॥ ਇਕ
ਵੇਦਨਦੂਜੈਜੋਤਿਆਪੀਨਾਮਰਸਾਇਣਵੀਸਾਰਿਆ ॥ ਸੋਬੂਝੈ
ਜਿਸੁਆਪਬੁਝਾਏਗੁਰਕੈਸਬਦਸੁਮੁਕਤਿਭਾਇਆ ॥ ਨਾ
ਨਕਤਾਰੇਤਾਰਣਹਾਰੈਹਉਮੈਦੂਜਾਪਰਹਰਿਆ ॥੨੫॥
ਤਿਸਕਾਬੀਚਾਰ ॥ ਤਾਂਬਾਬੇਜੀਕਹਿਆਸਰਬੀਜਗਤਉਪਜਤਾਹੈ
ਅਰਸਚਬੀਚਸਮਾਂਵਦਾਹੈਜੋਜੈਸੇਜਲਤੇਤਰੰਗਉਪਜਤੇਹੈਨ
ਅਰਜਲਵਿਖੇਹੀਸਮਾਇਜਾਂਦੇਹੈਨਅਰਸਚੇਸਬਦਨਾਲਸੁਰਤ
ਥਿਹੋਵੈਜਾਂਗੁਰਾਂਕੀਮਾਇਆਹੋਵੈਅਰਝੂਠੇਜੋਅਗਿਆਨੀਹੈਨਸੋ
ਜਨਮਾਂਮੈਂਆਂਵਦੇਹਨਅਰਰਹਿਣਾਂਨਹੀਂਪਾਂਵਦੇਅਰਦੂਜੈਭਾਵਕ
ਰਨਿਹਾਰੇਆਵਾਗੌਣਹੋਂਦਾਹੈਪਰਜੋਗੁਰਾਂਕਾਸਬਦਸੁਣਦੇਹਨ
ਉਨਾਂਦਾਆਵਾਗੌਣਮਿਟਦਾਹੈ ॥ ਅਰਜੋਆਪਕਉਪਛਾਣਦੇਹਨਉਨ
ਕੋਕਰਤਾਰਰਖਦਾਹੈਅਰਬਖਸ਼ਲੈਂਦਾਹੈਅਤੇਓਹਜਨਮਮਰਨ
ਮੈਂਨਹੀਂਆਂਵਦੇਅਤੇਦੂਜੈਭਾਵਕਾਜੋਰੋਗਹੈਸੋਅਗਿਆਨੀਆਂਕਉ
ਲਗਦਾਹੈਕਿਉਂਕਿਨਾਮਜੋਰਸਾਇਣਹੈਸੋਭੁਲਗਇਆਹੈਪਰਸੋ
ਈਬੁਝਦਾਹੈਜਿਸਨੇਸਤਿਗੁਰੂਆਪਬੁਝਾਂਵਦਾਹੈਅਰਗੁਰਾਂਦਾ
ਸਬਦਸਮਝਕੇਸੁਮੁਕਤਿਹੋਂਦੀਹੈਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕਹਿੰਦੇਹਨਕਿ
ਤਾਰਨਵਾਲੇਸਤਿਗੁਰੂਹੈਨਪਰਉਸਨੂੰਤਾਰਦੇਹੈਨਜੋਹਉਮੈਦੂਰਕ
ਰਦੇਹਨ ॥੨੫॥ ॥ਮਨਮੁਖਭੂਲੇਜਮਕੀਕਾਣਿ ॥ ਪਰਘਰੁਜੋਹੈ
ਹਾਣੈਹਾਣਿ ॥ ਮਨਮੁਖਭਰਮਭਵੈਬੇਬਾਣਿ ॥ ਵੇਮਾਰਗਿਮੂਸੈ
ਮੰਤ੍ਰਿਮਸਾਣਿ ॥ ਸਬਦਨਚੀਨੈਲਵੈਕੁਬਾਣਿ ॥ ਨਾਨਕਸਾਚਿਰਤੇਸੁ
ਖਜਾਣਿ ॥੨੬॥ ॥ਮਨਮੁਖਜੋਆਗਿਆਨਕਰਭੂਲੇਸੋਜਮਕੀਕਾ
ਣਵਿਚਹੈਨਅਰਦੇਹਭੀਪਰਾਇਆਘਰਹੈਤੇਜਗਤਭੀਬਿਗਾਨਾਘ
ਰਹੈਤੇਬਿਗਾਨੀਇਸਤ੍ਰੀਭੀਬਿਗਾਨਾਘਰਹੈਸੋਜੋਪਰਾਏਘਰਾਂਕੋਜੋ

ਤੇ ਹੈਂ ਉਨ ਕੇ ਧਾਣਾ ਗੀ ਹੈ ਅਰ ਮਨ ਮੁਖ ਜੋ ਜੀਅ ਸੋ ਭਰਮ ਕਰ ਕੇ ਅ
ਗਿਆਨ ਕੇ ਬਿਧਨ ਵਿਖੇ ਭਰਮ ਦੇ ਹਨ ਅਰ ਮੰਤ੍ਰਾਂ ਮਸਾਣਾਂ ਵਿਖੇ ਆਰਜਾ
ਗਵੰਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਗੁਰਾਂ ਕੇ ਸਬਦ ਕੇ ਨਹੀਂ ਚੀਨਤੇ ਅਰ ਕੁਬਾਣੀ ਕਿਆ
ਫਿਕ ਬੋਲਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਕਿ ਜੋ ਸਬਦ ਨਾਲ
ਰਤੇ ਹਨ ਸੋਈ ਸਚੇ ਹਨ ॥੨੬॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਹੋਰ ਕਹਿਆ ।

॥ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਚੇ ਕਾ ਭਉ ਪਾਵੈ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬਾਣੀ ਅਘੜੁ ਘੜਾ
ਵੈ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਰਮਲ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵੈ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਵਿਤ੍ਰ
ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਵੈ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰੋਮਿ ਰੋਮਿ ਹਰਿ ਧਿਆਵੈ ॥ ਨਾਨ
ਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚਿ ਸਮਾਵੈ ॥੨੭॥ ਤਿਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ॥

ਤਬ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋ ਹੈਨ ਸਚੇ ਕਾ ਭਉ ਪਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅ
ਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋ ਹੈਨ ਸੋ ਮੀਠੀ ਬਾਣੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋ ਹੈ
ਨ ਸੋ ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋ ਹੈਨ ਸੋ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹਨ ॥
ਅਰ ਗਿਆਨ ਕੇ ਪਦ ਨੂੰ ਪਾਵਤੇ ਹਨ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਰੋਮ ਰੋਮ ਕਰ ਕੇ
ਹਰਿ ਨੂੰ ਧਿਆਂਵਦੇ ਹਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋ
ਹੈਨ ਸੋ ਸਾਚਿ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ॥੨੭॥ ੲ॥ੲ॥ੲ॥

॥ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਚੈ ਬੇਦ ਬੀਚਾਰੀ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਚੈ ਤਰੀਐ
ਤਾਰੀ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਚੈ ਸੁ ਸਬਦਿ ਗਿਆਨੀ ॥ ਗੁਰਮੁਖ
ਪਰਚੈ ਅੰਤਰਿ ਬਿਧਿ ਜਾਨੀ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈਐ ਅਲਖ ਅ
ਪਾਰੁ ॥ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰੁ ॥੨੮॥ ੲ॥ੲ॥

ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਇਹ ਮਨ ਪਰਚੇ ਬਿਨਾ ਰਹਿੰਦਾ ਨਹੀ ਪਰ ਗੁਰਮੁ
ਖਾਂ ਦਾ ਪਰਚਾ ਬੇਦਾਂ ਦਾ ਬੀਚਾਰ ਵਿਚ ਹੈ ਸੋ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਲ ਪਰ
ਚਾ ਲਾਂਵਦੇ ਹਨ ਸੋ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋ ਕੇ ਭਉਜਲ ਦੀ ਤਾਰੀ ਤਰਜਾਂ
ਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰਚਾ ਲਾਂਵਦੇ ਹਨ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬ
ਦ ਦਾ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨਾਲ ਪਰਚਾ ਲਾਂਦੇ

ਦੇ ਹਨ ਸੋ ਅਡਿਠ ਕੀ ਬਿਧਿ ਜਾਣਤੇ ਹਨ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਅਲਖ
ਅਪਾਰ ਜੋ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਤਿਸ ਨੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿ
ਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰ ਦੇ ਮੁਖ ਥੀਂ ਸੁਣਕੇ ਮੋਖ ਦੁਆਰ ਪਾਂਵਦੇ ਹਨ ॥੨੮॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਕਥੁ ਕਥੈ ਬੀਚਾਰਿ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਬਹੈ ਸਪਰ
ਵਾਰਿ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਪੀਐ ਅੰਤਰਿ ਪਿਆਰਿ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈ
ਐ ਸਬਦਿ ਅਚਾਰਿ ॥ ਸਬਦਿ ਭੇਦਿ ਜਾਣੈ ਜਾਣਾਈ ॥ ਨਾਨਕ ਹਉਮੈ
ਜਾਲਿ ਸਮਾਈ ॥੨੯॥ ਤਿਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋ ਹੈਨ
ਸੋ ਅਕਥ ਕਥਾ ਦਾ ਬੀਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦਾ ਪਰਵਾਰ ਸ
ਮੇਤ ਉਧਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਿਦੇ ਦੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਜਪਦੇ
ਹਨ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦ ਦਾ ਭੇਦ ਪਾਂਵਦੇ ਹਨ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਗੁ
ਰਮੁਖ ਆਪ ਭੀ ਭੇਦ ਪਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਗਿਆਸੀਆਂ ਨੂੰ ਭੀ ਭੇਦ ਦ
ਸਦੇ ਹਨ ਸੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਉਮੈਂ ਨੂੰ ਮਾਰਕੇ ਬ੍ਰਹਮ
ਵਿਚ ਜਾਇ ਸਮਾਂਵਦੇ ਹਨ ॥੨੯॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਧਰਤੀ ਸਾਚੈ ਸਾ
ਜੀ ॥ ਤਿਸ ਮਹਿ ਓਪਤਿ ਖਪਤਿ ਸੁ ਬਾਜੀ ॥ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਰਪੈ
ਰੰਗੁ ਲਾਇ ॥ ਸਾਚਿ ਰਤਉ ਪਤਿ ਸਿਉ ਘਰਿ ਜਾਇ ॥ ਸਾਚ ਸਬਦ
ਬਿਨੁ ਪਤਿ ਨਹੀ ਪਾਵੈ ॥ ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕਿਉ ਸਾਚਿ ਸਮਾਵੈ ॥
੩੦॥ ਤਿਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਧਰਤੀ ਹੈ ਅਥਵਾ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦੇ
ਸਰੀਰ ਜੋ ਹੈਂ ਸੋ ਧਰਤੀ ਹੈ ਸੋ ਸਚੇ ਨੇ ਸਾਜੀ ਹੈ ਅਰ ਤਿਸ ਮਾਹਿ ਉਤਪ
ਤਿ ਪਰਲਉ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਬਾਜੀ ਹੈ ਅਥਵਾ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸੰਕਲਪ
ਜੋ ਉਪਜਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਬਾਜੀ ਜਾਣਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਨਾਲ ਉਨਾਂ ਦੇ
ਮਨ ਨੂੰ ਰੰਗ ਲਗਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸਚ ਨਾਲ ਰੰਗੇ ਹੋਏ ਪਤਿ ਨਾਲ ਆਤਮ
ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸਚੇ ਸਬਦ ਬਿਨਾ ਪਤਿ ਨਹੀਂ ਪਾਂਵਦੇ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਸਤ ਦੇ ਨਾਮ ਸਚ ਵਿਚ ਕਿਸ
ਤਰਾਂ ਸਮਾਵਨ ॥੩੦॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਸਟਾ ਸਿਧੀ ਸਭ ਬੁਧੀ ॥ ਗੁਰ

ਮੁਖਭਵਜਲੁ ਤਰੀਐ ਸਭੁ ਬੁਧੀ॥ ਗੁਰਮੁਖ ਸਰ ਅਪਸਰ ਬਿ
ਧਿ ਜਾਣੈ॥ ਗੁਰਮੁਖ ਪਰਵਿਰਤ ਨਰਵਿਰਤਿ ਪਛਾਣੈ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ
ਤਾਰੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰੇ॥ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦਿ ਨਿਸਤਾਰੇ॥੩੬॥

ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਅਠੇ ਸਿਧੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸਭ
ਬੁਧੀਆਂ ਹੋਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਸਟ ਸਿਧੀ ਕੇ ਨਾਮ ॥ਅਣਮਾ ਮਹਮਾ ਗ
ਰਮਤਾ ਲਘਮਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਾਮਾ ਬਸੀਕਰਣ ਅਰ ਈਸਤਾ ਅਸਟ ਸਿਧ
ਕੇ ਨਾਮ॥ ਸੋ ਏਹ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੀ ਭਗਤਿ ਦੀਆਂ ਦਾਸੀਆਂ ਹੈਨ ਅਰ ਗੁਰ
ਮੁਖ ਭਉਜਲ ਤੇ ਤਾਰਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਸਚ ਦੀ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਸੋਝੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰ
ਮੁਖ ਸਚ ਤੇ ਕੂੜ ਦੀ ਬਿਧਿ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਪਰਵਿਰਤ ਦੀ ਬਿ
ਧ ਜੋ ਵਿਹਾਰ ਹੈ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਰਵਿਰਤੀ ਜੋ ਗਿਆ
ਨ ਹੈ ਤਿਸਨੂੰ ਭੀ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਗਿਆਸੀ ਨੂੰ ਗਿਆ
ਨ ਕਰ ਤਾਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਭਉਜਲ ਤੇ ਪਾਰ ਉਤਾਰਦੇ ਹਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦ ਦੇਕੇ ਨਿਸਤਾਰ ਦੇਂਦੇ ਹਨ॥ ਅਬ ਨੌ ਨਿ
ਧੀ ਕੇ ਨਾਮ॥ ਦੋਹਰਾ॥ ਮਹਾਂ ਪਦਮ ਅਉ ਪਦਮ ਪੁਨਿ ਕਛ
ਪਰ ਮਕਰ ਮੁਕੰਦ॥ ਸੰਖ ਖਰਬ ਅਰ ਨੀਲ ਇਕ ਏਕਾ ਕਹਤ ਹੈ ਬ੍ਰਿੰਦ
॥ਸਬਦ ਦੇ ਵਿਚਿ ਸਭੁ ਨਉ ਨਿਧਿ ਹੈ॥੧॥੩॥

॥ਨਾਮੇ ਰਾਤੇ ਹਉਮੈ ਜਾਇ॥ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸਾਚਿ ਰਹੇ ਸਮਾਇ॥
ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਬੀਚਾਰਿ॥ ਨਾਮ ਰਤੇ ਪਾਵਹਿ ਮੋਖ ਦੁ
ਆਰ॥ ਨਾਮ ਰਤੇ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸੋਝੀ ਹੋਇ॥ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ
ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ॥੩੭॥ ਤਿਸ ਦਾ ਵੀਚਾਰੁ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ
ਕਿ ਜੇਹੜੇ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਰਤੇ ਹਨ ਉਨਾਂ ਦੀ ਹਉਮੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਅਰ ਜੋ ਨਾਮ ਨਾਲ ਰਤੇ ਹਨ ਸੋ ਸਾਚੇ ਵਿਚਿ ਸਮਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਨਾਮ ਨਾ
ਲ ਰਤੇ ਹਨ ਸੋ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦੀ ਜੁਗਤਿ ਵੀਚਾਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਨਾਮ ਨਾਲ ਰਤੇ ਹ
ਨ ਸੋ ਮੁਕਤਿ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਨਾਮ ਨਾਲ ਰਤੇ ਹੈਨ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ

ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਦੀ ਸੋਝੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਨਾਮ ਸੰ
ਗ ਰਤੇ ਹਨ ਸੋ ਸਦਾ ਸੁਖੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ॥੩੨॥

॥ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸਿਧਿ ਗੋਸਟਿ ਹੋਇ ॥ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸਦਾ ਤਪੁ ਹੋਇ ॥
ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸਚੁ ਕਰਣੀ ਸਾਰੁ ॥ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਬੀਚਾਰੁ ॥
॥ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਬੋਲੈ ਸਭੁ ਵੇਕਾਰੁ ॥ ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਤਿਨ ਕਉ ਜੈ
ਕਾਰੁ ॥੩੩॥ ਤਿਸ ਕਾ ਬੀਰਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਰਤੇ ਹੈਨ ਉ
ਨਾਂ ਦੀ ਸਿਧਾਂ ਤੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨਾਲ ਗੋਸਟ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਨਾਮ ਨਾਲ
ਰਤੇ ਹੈਨ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤਕੀ ਤਪ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਸੰਤਕੀ ਤਪ ਦਮ ਤੇ ਸਮਕ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਨਾਮ ਨਾਲ ਰਤੇ ਹੈਨ ਤਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਚੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ
ਹੋਂਦੀਆਂ ਹੈਨ ॥ ਅਰ ਜੋ ਨਾਮ ਨਾਲ ਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਣ ਗਾਂਵਦੇ ਹਨ ਤੇ ਗਿਆ
ਨ ਵੀਚਾਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਸਭੁ ਕੂੜ ਹੀ ਬੋਲਦੇ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨ
ਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਜੋ ਨਾਮ ਨਾਲਿ ਰਤੇ ਹੈਨ ਤਿਨਾਂ ਦਾ ਹੀ ਜੈਕਾਰ ਹੈ ॥੩੩॥

ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਤੇ ਨਾਮੁ ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਸਚਿ ਰਹੈ ਸ
ਮਾਇ ॥ ਬਾਰਹ ਮਹਿ ਜੋਗੀ ਭਰਮਾਏ ਸੰਨਿਆਸੀ ਛਿਅ ਚਾ
ਰਿ ॥ ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਜੋ ਮਰਿ ਜੀਵੈ ਸੋ ਪਾਏ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ ॥ ਬਿ
ਨੁ ਸਬਦੈ ਸਭਿ ਦੂਜੈ ਲਾਗੇ ਦੇਖਹੁ ਰਿਦੈ ਬੀਚਾਰਿ ॥ ਨਾਨਕ ਵਡੇ
ਸੇ ਵਡਭਾਗੀ ਜਿਨੀ ਸਚੁ ਰਖਿਆ ਉਰ ਧਾਰਿ ॥੩੪॥੮॥੮॥

ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਨਾਮ ਕਿਸ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਪਾਈਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਨਾ
ਮ ਸਭ ਵਿਚ ਜਪਦੀ ਹੈ ਪਰ ਨਿਸਚਾ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ ਕਰਕੇ ਹੋਂਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਜੋਗ ਦੀ ਜੁਗਤ ਕਰ ਜੋ ਨਾਮ ਜਪਦਾ ਹੈ ਸੋ ਸਚ ਵਿਚ ਜਾਇ ਸ
ਮਾਂਵਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋਗ ਦੀ ਜੁਗਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਨਾ
ਮਨ ਬਾਰਾਂ ਪੰਥਾਂ ਵਿਚ ਜੋਗੀ ਭਰਮੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਰ ਦਸ ਨਾਮ ਵਿਚ
ਸੰਨਿਆਸੀ ਭਰਮੇ ਹੋਏ ਹਨ ਪਰ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਸਬਦ ਸੁਣਦੇ ਹਨ
ਦੇਹ ਆਤਮ ਭਾਨਉ ਨਾਂ ਦਾ ਮਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਕਰ ਜੀਵ

 ਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੇ ਸੋਈ ਮੁਕਤ ਹੁਇਆਂ ਨੂੰ ਪਾਂਵਦੇ ਹਨ ਪਰ ਗਾਬਿਨਾ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਸਬਦ ਸਭ ਦੁਐਤ ਨੂੰ ਲਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਰਿਦੇ ਵਿਚ ਵੀਚਾਰ ਦੇਖਹੁ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਡਭਾਗੀ ਸੋਈ ਹਨ ਜਿਨਾਂ ਸਚ ਨਾਮ ਰਿਦੈ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ॥੨੫॥ ॥ਗੁਰਮੁਖ ਰਤਨ ਲਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਰਖੈ ਰਤਨ ਸੁਭਾਇ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚੀ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚੇ ਮਨ ਪਤੀਆਇ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਲਖ ਲਖਾਏ ਤਿਸ ਭਾਵੈ ॥ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਚੋਟ ਨ ਖਾਵੈ ॥੨੫॥ ॥ਤਿਸ ਕਾ ਵੀਚਾਰ ॥੮॥

ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਨ ਸੋ ਸਬਦ ਰੂਪੀ ਰਤਨ ਨੂੰ ਲਭ ਦੇ ਹੈਨ ਲਿਵ ਲਾਇਕੇ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਪਰਖਦੇ ਹਨ ਸਬਦ ਦੇ ਤਤ ਪਰਜ ਨੂੰ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸਚ ਦੀ ਕਾਰ ਕਮਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦੀ ਸਚ ਆਤਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨ ਦੀ ਪਰਤੀਤ ਆਂਵਦੀ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਅਲਖ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਹੈ ਤਿਸ ਨੂੰ ਲਖਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਜਗਿਆਸੀ ਉਨਾਂ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਭਾਂਵਦਾ ਹੈ ਤਿਸ ਨੂੰ ਸਚ ਵਿਖਾਲਦੇ ਹਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈਨ ਸੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਦੀ ਚੋਟ ਨਹੀਂ ਖਾਂਵਦੇ ਪਰ ਜਿਨਾਂ ਗਿਆਨ ਦੀ ਜਿਰ੍ਹਾ ਪਹਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਪੋ ਜੋ ਜ਼ਿਰ੍ਹਾ ਬਿਹਾਲੇ ਸਸਤ੍ਰ ਦੀ ਧਮਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਨੰਗੇ ਦਾ ਸਰੀਰ ਕਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸੋ ਗਿਆਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਤੇ ਲੋਭ ਕਟਦੇ ਨਹੀ ਅਤੇ ਅਗਿਆਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ॥੨੬॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸਨਾਨੁ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਾਗੈ ਸਹਜਿ ਧਿਆਨੁ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਵਹਿ ਦਰਗਹਿ ਮਾਨੁ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਭਉ ਭੰਜਨ ਪਰਧਾਨੁ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕਰਣੀ ਕਾਰ ਕਰਾਏ ॥ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਏ ॥੨੬॥ ਤਿਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ॥ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋ ਸਗੀਆਂ ਦਾ ਦਿਨ ਗਤ ਵਿਖਿਆਂ ਵਿਚ ਅਕਾਰਥ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਮ ਜਪਦੇ ਹਨ ਅਰ

ਅਰ ਦਾਨ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਨਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸਭਨੇ
ਨਾਮ ਵਲ ਧਿਆਨ ਲਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਦਰਗਾ
ਹ ਵਿਚ ਮਾਨ ਵਡਿਆਈ ਪਾਂਵਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋ ਹੈਨ ਸੋ ਜਨਮ
ਮਰਨ ਦੇ ਭੈ ਭੰਜਨ ਨੂੰ ਪਰਧਾਨ ਹਨ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋ ਚੰਗੀਆਂ ਕਰਨੀ
ਆਂ ਸਤਗੁਰਾਂ ਦਸੀਆਂ ਹੈਂ ਸੋ ਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ
ਹੈਨ ਕਿ ਓਹ ਸਤਸੰਗੀ ਵਿਚ ਮਿਲਦੇ ਹੈਨ। ੩੬। ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹੈ ਹੈਂ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ ਬੇਦ। ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਵੈ ਘਟਿ ਘ
ਟਿ ਭੇਦ। ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਗਵਾਵੈ। ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਗਲੀ
ਗਣਤ ਮਿਟਾਵੈ। ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ। ਨਾਨਕ ਗੁਰ
ਮੁਖਿ ਖਸਮੁ ਪਛਾਤਾ। ੩੭॥ ਤਿਸ ਦਾ ਬੀਚਾਰ ॥ ਗੁਰਮੁ
ਖ ਸਾਸਤ੍ਰ ਸਿਮ੍ਰਿਤ ਬੇਦ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਹੀ ਪਾਂਵਦੇ ਹੈ
ਨ ਘਟਿ ਘਟਿ ਵਿਖੇ ਆਤਮਾਂ ਦਾ ਭੇਦ। ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਵੈਰ ਤੇ ਵਾਦ ਗ
ਵਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸਭ ਗਣਤੀਆਂ ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਮਿਟਾਂਵਦੇ ਹਨ
ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋ ਹੈਨ ਸੋ ਰਾਮ ਨਾਮ ਦੇ ਰੰਗਿ ਰਤੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਗੁਰੂ
ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੇ ਖਸਮ ਨੂੰ ਪਛਾਤਾ ਹੈ। ੩੭
। ਬਿਨ ਗੁਰ ਭਰਮੈ ਆਵੈ ਜਾਇ। ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਘਾਲਿ ਨ ਪਵਈ
ਥਾਇ। ਬਿਨ ਗੁਰ ਮਨੂਆ ਅਤਿ ਡੋਲਾਇ। ਬਿਨ ਗੁਰ ਤ੍ਰਿਪ
ਤਿ ਨਹੀਂ ਬਿਖੁ ਖਾਇ। ਬਿਨ ਗੁਰ ਬਿਸੀਅਰ ਡਸੈ ਮਰਿ ਵਾਟ। ਨਾ
ਨਕ ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਘਾਟੇ ਘਾਟ। ੩੮॥ ਤਿਸ ਦਾ ਬੀਚਾਰ।
ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਮਿਲੇ ਭਰਮਿਆ ਹੋ
ਇਆ ਆਵਾਗਵਣ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਕੋਈ
ਸਾਧਨਾ ਥਾਇ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ਅਰ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਮਨ ਡੋਲਦਾ ਹੈ ਅਰ ਬਿ
ਨਾਂ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਤ੍ਰਿਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਂਦਾ ਅਤੇ ਵਿਖੈ ਭੋਗਦਾ ਹੈ ਅਰ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰਾਂ
ਦੇ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਸਰਪ ਡਸਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੀ ਵਾਟ ਮਾਰਦੈ

 ਸੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰ ਬੀਚਾਰ ਬਿਨਾ ਧਾਣ ਗੋਬਿੰਦ ਦਾ ਹੈ ॥

॥ਜਿਸ ਗੁਰ ਮਿਲੈ ਤਿਸੁ ਪਾਰ ਉਤਾਰੇ ਅਵਗੁਣ ਮੇਟੈ ਗੁਣਨਿ ਸਤਾਰੇ ॥ ਮੁਕਤਿ ਮਹਾਂ ਸੁਖ ਗੁਰੁ ਸਬਦ ਬੀਚਾਰਿ ॥ ਗੁਰਮੁਖ ਕਦੇ ਨ ਆਵੈ ਹਾਰਿ ॥ ਤਨ ਹਟੜੀ ਇਹੁ ਮਨੁ ਵਣਜਾਰਾ ॥ ਨਾਨਕ ਸਹਜੇ ਸਚੁ ਵਾਪਾਰਾ ॥ ੩੯ ॥

ਤਿਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ॥ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪੂਰੇ ਗੁਰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਤਿਸਨੂੰ ਨਾਮ ਦੇ ਜਹਾਜ ਤੇ ਚਾੜ੍ਹ ਕਰ ਅਗਾਧ ਜਲ ਥੀਂ ਪਾਰ ਉਤਾਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਵਗੁਣ ਤਿਨਾਂ ਦੇ ਮਿਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗੁਣ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਕੇ ਸਤਗੁਰ ਨਿਸਤਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਮੁਕਤਿ ਭੀ ਤੇ ਸੁਖ ਭੀ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਬਦ ਦੇ ਵੀਚਾਰ ਵਿਚੋਂ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਮੁਕਤ ਭੀ ਤੇ ਸਭੇ ਸੁਖ ਭੀ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਬਦ ਦੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰਕੇ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਆਪਣੀ ਆਰਜਾ ਹਾਰਦੇ ਨਹੀਂ ਨਾਮ ਜਪਦੇ ਹਨ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦਾ ਤਨ ਹਟ ਹੈ ਅਤੇ ਜਗਿਆਸੀਆਂ ਦਾ ਮਨ ਵਣਜਾਰਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਓਹ ਸਹਜੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਦਾ ਤੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਵਾਪਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ॥ ੩੯ ॥ ਅਤੇ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ॥੪੦॥ਨਾਜ਼॥

॥ਗੁਰਮੁਖ ਬਾਧਿਓ ਸੇਤਾ ਬਿਧਾਤੇ ॥ ਲੰਕਾ ਲੂਟੀ ਦੈਂਤ ਸੰਤਾਪਾ ॥ ਰਾਮਚੰਦ ਮਾਰਿਓ ਅਹਿ ਰਾਵਣਾ ॥ ਭੇਦ ਬਭੀਖਣ ਗੁਰਮੁਖ ਪਰਚਾਇਣਾ ॥ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਇਰ ਪਾਹਣ ਤਾਰੇ ॥ ਗੁਰਮੁਖ ਕੋਟਿ ਤੇਤੀਸ ਉਧਾਰੇ ॥ ੪੦ ॥

ਤਿਸ ਦਾ ਬੀਚਾਰ ॥ ਕਿ ਗੁਰੂ ਦੇ ਮੁਖ ਥੀਂ ਜੋ ਨਾਮ ਦਾ ਮਹਾਤਮ ਸੁਣਿਆਂ ਹੈਸੀ ਸੋ ਬਿਧਾਤੇ ਜੋ ਰਾਮ ਜੀ ਹੈਸੇ ਉਨਾਂ ਪਰਬਤਾਂ ਤੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਲਿਖਿਆ ਤਾਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤੇ ਪਾਹਣ ਪੈਤਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋ ਰਾਮ ਜੀ ਹਨ ਉਨਾਂ ਨੇ ਤੇਤੀਸ ਕਰੋੜ ਦੇਵਤੇ ਜੋ ਰਾਵਣ ਦੀ ਬੰਦ ਵਿਚ ਹੈਸਨ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਛੁਡਾਇਆ ਹੈ ਤੇ ਲੰਕ ਨੂੰ ਲੁਟਿਆ ਤੇ ਦੈਂਤਾਂ ਨੂੰ ਤਪਾਇਆ ਅਰ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਰਾਮ ਚੰਦ ਜੋ ਰਾਵਣ ਸਰਪ ਹੈਸੀ ਉਸਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ਅਰ ਬਿਭੀਖਣ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ

ਹੈਸੀ ਉਸਨੇ ਰਾਮਜੀ ਨਾਲ ਪਰਚਾ ਲਾਇਆ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋ ਰਾਮ ਜੀ ਹੈ
ਸਨ ਉਨਾਂ ਪਰਬਤਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਤਾਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਭੀ ਉਧਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ
॥੪੦॥ ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਮੁਖ ਦੇ ਜੋ ਸਬਦ ਹੈਨ ਤਿ
ਨਾਂ ਦੀ ਪੁਲ ਆਖੀਆਨ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਪਰ ਬਿਧਾਤੇ ਨੇ ਬਾਂਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੰਕਾ
ਜੋ ਅਵਿਦਿਆ ਹੈ ਸੋ ਲੂਟੀ ਹੈ ਅਰ ਦੈਂਤ ਜੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿਕ ਹੈਨ ਤਿਨਾਂ
ਨੂੰ ਸੰਤਾਪ ਦਿਤਾ ਹੈ ਅਰ ਰਾਮ ਦਾ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋਈ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨ
ਰੂਪੀ ਰਾਵਨ ਹੈ ਜੋ ਜਿਸਨੇ ਸਭਨਾਂ ਰਿਖੀ ਸਰਾਂ ਤਪੀਸਰਾਂ ਨੂੰ ਡੁਬਾਇਆ
ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਮਨ ਨੂੰ ਸੀਤਾਂ ਨੇ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਰ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਮੁ
ਖ ਜੋ ਹੈਨ ਸੋਈ ਭਭੀਖਨ ਹੈਨ ਸੋ ਉਨਾਂ ਨੇ ਮਨ ਦੇ ਰੋਕਨ ਦੀ ਗਤ ਅ
ਰ ਭੇਦ ਦਸਿਆ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਜੋ ਪਥਰਾਂ ਦੀ ਨਿਆਂਈ ਅਗਿ
ਆਨੀ ਹੈਸਨ ਸੋ ਭੀ ਤਾਰੇ ਹਨ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੇ ਸਭ ਦੇਵਤਿਆਂ ਤੇ ਮਨੁਖਾਂ
ਦਾ ਨਾਮ ਦੇ ਕਰ ਉਧਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ॥ ੪੦॥ ਗੁਰਮੁਖ ਚੂਕੈ ਆਵਣ ਜਾ
ਣਾ॥ ਗੁਰਮੁਖ ਦਰਗਹਿ ਪਾਵਹਿ ਮਾਣਾ॥ ਗੁਰਮੁਖ ਖੋਟੇ ਖਰੇ
ਪਛਾਣਾ॥ ਗੁਰਮੁਖ ਲਾਗੈ ਸਹਜਿ ਧਿਆਨਾ॥ ਗੁਰਮੁਖ ਦਰ
ਗਹਿ ਸਿਫਤ ਸਮਾਇ॥ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖ ਬੰਧਨ ਪਾਇ॥੪੧॥
ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦਾ ਆਵਣ ਜਾਣਾ ਗਿਆਨ ਕਰ ਮਿਟ
ਦਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਦਰਗਾਹ ਮਾਨ ਪਾਂਵਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਖੋਟੇ ਖ
ਰੇ ਕਰਮ ਪਛਾਣਦੇ ਹਨ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦਾ ਸਹਿਜੇ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਚ
ਰਨਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਲਗਦਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਸਿਫਤ ਕ
ਰ ਸਮਾਂਵਦੇ ਹਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖ ਆਗਿਆ
ਨ ਦੇ ਬੰਧਨਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪਉਂਦੇ॥ ੪੧॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ ਨਿਰੰ
ਜਨ ਪਾਇਆ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਇਆ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾ
ਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਇ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚੈ ਰਹੈ ਸਮਾਇ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚਿ
ਨਾਮ ਪਤਿ ਊਤਮ ਹੋਇ॥ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਗਲ ਭਵਣ [illegible]

੪੨੦ ਹੋਇਆ ॥੪੨॥ ॥ਤਿਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰ॥ ॥ਗੁਰਮੁਖ ਨਾਮ ਨਿਰੰਜਨ
ਨੂੰ ਪਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖ ਸਬਦ ਸੁਣਕੇ ਹਉਮੈਂ ਗਵਾਂਵਦੇ ਹ
ਨ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸਾਚੇ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਸਚ ਵਿ
ਚ ਸਮਾਇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦੀ ਸਚ ਨਾਮ ਦੀ ਪਤਿ ਊਤਮ
ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਭਵਨਾਂ ਦੀ
ਸੋਝੀ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ॥੪੨॥ ॥ਕਵਣ ਮੂਲੁ ਕਵਣ ਮਤਿ ਵੇਲਾ ॥ਤੇਰਾ ਕਵ
ਣ ਗੁਰੂ ਜਿਸ ਕਾ ਤੂ ਚੇਲਾ ॥ਕਵਣ ਕਥਾ ਲੇ ਰਹਹੁ ਨਿਰਾਲੇ ॥ਬੋ
ਲੈ ਨਾਨਕ ਸੁਣਹੁ ਤੁਮ ਬਾਲੇ ॥ਏਸੁ ਕਥਾ ਕਾ ਦੇਇ ਬੀਚਾਰੁ ॥
ਭਵਜਲੁ ਸਬਦਿ ਲੰਘਾਵਣਹਾਰੁ ॥੪੩॥ ॥ਤਿਸ ਦਾ ਬੀਚਾਰ॥
ਸਿਧਾਂ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੇਰਾ ਕਵਨ ਮੂਲ ਹੈ ਜੋ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੂੰ ਜਪਨਾ ਹੈਂ ਅਤੇ
ਇਹ ਮਤ ਤੈਨੂੰ ਕਿਸ ਵੇਲੇ ਦੀ ਆਈ ਹੈ ਅਤੇ ਤੇਰਾ ਗੁਰੂ ਕਵਨ ਹੈ ਜਿਸ
ਕਾ ਤੂੰ ਚੇਲਾ ਹੈਂ ਅਰ ਕਿਸ ਕਥਾ ਨੂੰ ਲੈਕਰ ਤੂੰ ਇਖਿਆਂ ਬੀ ਨਿਰਾਲਾ ਹੋ
ਇਆ ਹੈਂ ਸੋ ਸਿਧ ਬੋਲੇ ਕਿ ਹੇ ਨਾਨਕ ਬਾਲੇ ਤੁਮ ਸੁਣੋ ਅਰ ਇਸ ਕ
ਥਾ ਦਾ ਵੀਚਾਰ ਦੇਵੋ ਜੋ ਤਿਹ ਸਬਦ ਕਵਨ ਹੈ ਜੋ ਪਾਰ ਉਤਾਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ॥੪੩
॥ਪਵਣ ਅਰੰਭੁ ਸਤਿਗੁਰ ਮਤਿ ਵੇਲਾ ॥ਸਬਦੁ ਗੁਰੂ ਸੁਰਤਿ ਧੁ
ਨਿ ਚੇਲਾ ॥ਅਕਥ ਕਥਾ ਲੇ ਰਹਉ ਨਿਰਾਲਾ ॥ਨਾਨਕ ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਗੁ
ਰ ਗੋਪਾਲਾ ॥ਏਕੁ ਸਬਦੁ ਜਿਤੁ ਕਥਾ ਵੀਚਾਰੀ ॥ਗੁਰਮੁਖਿ
ਹਉਮੈ ਅਗਨਿ ਨਿਵਾਰੀ ॥੪੪॥ ॥ਤਿਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰ॥ ॥
ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦਾ ਜੋ ਠੇਕਨਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮੇਰਾ ਮੂਲ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ
ਸਮੇਂ ਸਤਿਗੁਰ ਦੀ ਮਤ ਲਈ ਹੈ ਸੋਈ ਮੇਰਾ ਵੇਲਾ ਹੈ ਅਰ ਸਬਦ ਮੇਰਾ
ਗੁਰੂ ਹੈ ਤੇ ਸੁਰਤਿ ਮੇਰੀ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਓਹ ਚੇਲਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾਮ ਦੀ ਜੋ ਅਕਥ
ਕਥਾ ਹੈ ਸੋਈ ਲੈਕੇ ਮੈਂ ਜਗਤ ਬੀ ਨਿਰਾਲਾ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੁਗਾਂ ਜੁਗਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰ ਜਨ ਪੁਤ੍ਰ ਪੁਨੂੰ ਪਾਲਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜਿ
ਆਨ ਅਗਾਧਿ ਆਨ ਕਰਕੇ ਪੋਖਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਕ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਬਦਿ

ਕਰ ਕਥਾ ਬੀਚਾਰੀ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੇ ਹਉਮੈਂ ਦੀ ਅਗਨਿ ਨਿਵਾਰੀ ਹੈ॥ ੪੯੧

ਐਣ ਕੇ ਦੰਤ ਕਿਉਂ ਖਾਈਐ ਸਾਰ॥ ਜਿਤ ਗਰਬ ਜਾਇ ਸੁ ਕਵਣ
ਅਹਾਰ॥ ਹਿਵੈ ਕਾ ਘਰ ਮੰਦਰਿ ਅਗਨਿ ਪਿਰਾਹਨ॥ ਕਵਨ
ਗੁਫਾ ਜਿਤ ਰਹੈ ਅਵਾਹਨੁ॥ ਇਤ ਉਤ ਕਿਸ ਕਉ ਜਾਣ ਸਮਾਵੈ॥
ਕਵਨ ਧਿਆਨ ਮਨ ਮਨਹਿ ਸਮਾਵੈ॥੪੫॥ ਪਾ: ਤਿਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰ

ਸਿਧਾਂ ਕਹਿਆ ਤੂੰ ਬਾਲਾ ਹੈਂ ਜੋ ਕੋਈ ਜੋਗ ਨਹੀਂ ਸਾਧਿਆ ਅਰ ਤਪ ਨਹੀਂ
ਕੀਤਾ ਸੋ ਤੇਰੇ ਮੋਮ ਦੇ ਦੰਦ ਹੈਨ ਅਰ ਮੋਮ ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਨਾਲ ਭੁਧ ਗਿਆਨ
ਦਾ ਸਾਰ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਖਾਧਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਕਰ ਗਰਬ ਮਿਟ ਜਾਵੇ ਸੋ ਕਵ
ਨ ਅਹਾਰ ਹੈ ਅਰ ਬਰਫ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਅਗਨਿ ਦਾ ਪਰਾਹਨ ਕਿਉਂ ਕਰ
ਰਹੀਦਾ ਹੈ ਅਰ ਕੇਹੜੀ ਗੁਫਾ ਵਿਚ ਕਾਮਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨਿ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ॥ ਅ
ਰ ਇਹ ਤਾਂ ਜਗਤ ਬ੍ਰਹਮ ਮਈ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰੂਪੀ ਅਗਨਿ
ਹਉਮੈਂ ਦੇ ਗੁਫੇ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਗਿਆਨ ਤੇ ਗਿਆਨ ਵਿ
ਚ ਪਰਮਾਤਮਾਂ ਦੀ ਸਤਾ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਗਨਿ ਸਮਾਂ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਸੋ ਕੌਨ
ਧਿਆਨ ਹੈ ਜੋ ਮਨ ਦੀ ਮਨ ਉਤਮਨ ਵਿਚ ਸਮਾਇ ਜਾਵੈ॥੪੫॥

ਹਉ ਹਉ ਮੈ ਮੇਰਾ ਵਿਚਹੁ ਖੋਵੈ॥ ਦੂਜਾ ਮੇਟੈ ਏਕੋ ਹੋਵੈ॥ ਜਗ ਕਰੜਾ
ਮਨਮੁਖ ਗਾਵਾਰ॥ ਸਬਦ ਕਮਾਈਐ ਖਾਈਐ ਸਾਰ॥ ਅੰਤਰਿ
ਬਾਹਰ ਏਕੋ ਜਾਣੈ॥ ਨਾਨਕ ਅਗਨਿ ਮਰੈ ਸਤਿਗੁਰ ਕੈ ਭਾਣੈ॥੪੬॥

ਹਉਮੈਂ ਤੇ ਮੇਰਾ ਜੋ ਅਟਹੇ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਓਹ ਵਿਚੋਂ ਖੋਵੈ ਅਰ ਦੂਏਤ ਆਪ
ਣੇ ਰਿਦੇ ਵਿਚੋਂ ਮੇਟੇ ਤਾਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨਾਲ ਇਕੋ ਹੋਵੈ ਅਰ ਜਗਤ ਕਰੜਾ ਹੈ
ਅਰ ਜੇਹੜੇ ਮਨਮੁਖ ਜਗਤ ਵਿਚ ਰਚੇ ਹੈਨ ਸੋ ਗਵਾਰ ਹੈਂ॥ ਪਰ ਸਬਦ
ਨੂੰ ਕਮਾਈਐ ਤਾਂ ਸਚ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਈਐ ਅਰ ਅੰਦਰਿ ਤੇ ਬਾਹਰ ਇ
ਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜਾਣੀਐ॥ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਮੰਨ
ਣੇ ਕਰ ਤ੍ਰਿਸਨਾਂ ਦੀ ਅਗਨਿ ਮਰਦੀ ਹੈ॥੪੬॥੮॥

ਸਚੁ ਭੈ ਰਾਤਾ ਗਰਬ ਨਿਵਾਰੈ॥ ਏਕੋ ਜਾਤਾ ਸਬਦ ਬੀਚਾਰੈ॥ ਸ

੪੯੬ ਬਦ ਵਸੈ ਸਾਚਿ ਅੰਤਰਿ ਹੀਆ॥ ਤਨੁ ਮਨੁ ਸੀਤਲ ਰੰਗਿ ਰੰਗੀਆ॥
ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਬਿਖੁ ਅਗਨਿ ਨਿਵਾਰੈ॥ ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਨਦਰਿ ਪਿਆਰੇ॥
੪੭॥ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਜੋ ਗੁਣ ਭਰਤੇ ਹੋਏ ਜੋ ਗਰਬ ਨਿਵਾਰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਉਹ ਉਨਾਂ ਹੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਬਦ ਬੀਚਾਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਸਬਦ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਹੀਦੇ ਵਿਚ ਵਸਦਾ ਹੈ ਉਨਾਂ ਦਾ ਤਨ ਮਨੁ ਸੀਤਲ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਰੰਗੀਦੇ ਹਨ ਅਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਰੂਪੀ ਵਿਖੁ ਅਗਨਿ ਹੈ ਜੋ ਸਬਦਿ ਨਿਵਾਰਦਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਕਿ ਜੇ ਨਦਰਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਦੀ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਂਤਿ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦਾ ਹੈ॥੪੭॥

ਕਵਨ ਮੁਖਿ ਚੰਦ ਹਿਵੈ ਘਰਿ ਛਾਇਆ॥ ਕਵਨ ਮੁਖਿ ਸੂਰਜ ਤਪੈ ਤਪਾਇਆ॥ ਕਵਨ ਮੁਖਿ ਕਾਲ ਜੋਹਤ ਨਿਤ ਰਹੈ॥ ਕਵਨ ਬੁਧਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਤਿ ਰਹੈ॥ ਕਵਨ ਜੋਧ ਜੋ ਕਾਲ ਸੰਘਾਰੈ॥ ਬੋਲੈ ਬਾਣੀ ਨਾਨਕ ਬੀਚਾਰੈ॥੪੮॥ ਤਿਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰ॥ ॥ਟੀ॥
ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿਸ ਜੁਗਤ ਕਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਦੀ ਜੋਤਿ ਸੀਤਲ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਅਰ ਸੂਰਜ ਕਿਸ ਤੇਜ ਕਰ ਤਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਲ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜੀਆਂ ਦੇ ਸੁਆਸਾਂ ਨੂੰ ਨਿਤ ਜੋਹਦਾ ਅਰ ਕਵਣ ਬੁਧਿ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨਾਲ ਪਤਿ ਰਹੇ ਅਰ ਕਵਣ ਜੋਧਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਲ ਨੂੰ ਸੰਘਾਰੇ ਸਿਧ ਬੋਲੇ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਵੇਗਾ ਸੋ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀਚਾਰੇਗਾ॥੪੮॥

ਸਬਦਿ ਭਾਖਤ ਸਸਿ ਜੋਤਿ ਅਪਾਰਾ॥ ਸਸਿ ਘਰਿ ਸੂਰ ਵਸੈ ਮਿਟੈ ਅੰਧਿਆਰਾ॥ ਸੁਖ ਦੁਖ ਸਮ ਕਰਨਾ ਅਧਾਰਾ॥ ਆਪੇ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਨਹਾਰਾ॥ ਗੁਰ ਪਰਚੈ ਮਨ ਸਾਚ ਸਮਾਇ॥ ਪ੍ਰਣਵਤ ਨਾਨਕ ਕਾਲ ਨ ਖਾਇ॥੪੯॥ ਤਿਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰ॥ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਸਮਝਣ ਕਰ ਚੰਦ੍ਰਮੇਂ ਦੀ ਸੀਤਲ ਜੋਤਿ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਅਰ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਦਾ ਘਰ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਵਿਚ ਸੂਰਜ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅੰਧੇਰਾ ਮਿਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜੋ ਆਸੀਆ ਨੀਆਂ ਨੂੰ ਭੀ

ਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਿਆਂ ਅਗਿਆ
ਨ ਦਾ ਅੰਧੇਰਾ ਮਿਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇਹ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਚੰਦ੍ਰਮਾਂ ਸੀ
ਤਲ ਰੂਪ ਹੈ ਸੋ ਸਾਤਕੀ ਗੁਣ ਹੋਇਆ ਅਰ ਸੂਰਜ ਤਪਤ ਰੂਪ ਸੋ ਤਾਮਸੀ
ਗੁਣ ਹੋਇਆ ਸੋ ਜੋ ਸਾਤਕੀ ਗੁਣ ਨਾਲ ਤਾਮਸੀ ਗੁਣ ਧ੍ਰਾਇਆ ਤਾਂ
ਅਗਿਆਨ ਦਾ ਅੰਧੇਰਾ ਮਿਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਤੀਸਰਾ ਅਰਥ ਜੋਗ ਉਪਰ
ਹੈ ਜੋ ਜੋਗੀ ਜਨ ਸਜੀ ਨਾਸਕਾ ਦੀ ਸੁਰ ਨੂੰ ਸੂਰਜ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖ
ਬੀ ਨਾਸਕਾ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਾਣ ਆਂਵਦੇ ਹਨ ਉਸ ਨੂੰ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਸਜੀ
ਨਾਸਕਾ ਨੂੰ ਰੋਕ ਕੇ ਖਬੀ ਨਾਸਕਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਣ ਲਿਆਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਫੇਰ
ਸੁਖਮਨਾ ਵਿਚ ਜਾਇ ਠਹਿਰ ਦੇਂਦਨ ਤਾਂ ਜੋਤਿ ਦਾ ਉਜਾਲਾ ਹੈ ਅਰ ਅੰਧ
ਕਾਰ ਉਨਾਂ ਦਾ ਮਿਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਨਾਮ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ
ਜੋ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਖ ਸੁਖ ਸਮਾਨ ਭਾਸਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸਤਿਗੁਰ ਉਨਾਂ ਦੇ ਆ
ਪ ਪਾਰ ਉਤਾਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਦੇ ਪਰਚੇ ਕਰ ਉਨਾਂ
ਦਾ ਮਨ ਸਚ ਵਿਚ ਸਮਾਂਵਦਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨਾਂ ਨੂੰ
ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ॥੪੯॥ ॥ ਨਾਮ ਤਤੁ ਸਭ ਹੀ ਸਿਰਿ ਜਾਪੈ ॥ ਬਿਨ
ਨਾਵੈ ਦੁਖੁ ਕਾਲੁ ਸੰਤਾਪੈ ॥ ਤਤੋ ਤਤੁ ਮਿਲੈ ਮਨੁ ਮਾਨੈ ॥ ਦੂਜਾ ਜਾ
ਇ ਇਕਤੁ ਘਰਿ ਆਨੈ ॥ ਬੋਲੈ ਪਵਨਾ ਗਗਨੁ ਗਰਜੈ ॥ ਨਾਨਕ
ਨਿਹਚਲੁ ਮਿਲਣੁ ਸਹਜੈ ॥੫੦॥ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਕਿ
ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਨਾਮ ਤਤ ਹੈ ਅਰ ਸਭਨਾਂ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਸਿਰਿ ਉਹ ਕਰਮ ਹੈ
ਸੋ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਨਾਮ ਦੁਖ ਤੇ ਕਾਲ ਜੀਆਂ ਨੂੰ ਸਤਾਂਵਦਾ ਹੈ ਅਰ
ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਨਾਲ ਮਨ ਮੰਨੀਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤਤ ਨਾਲ ਤਤੁ ਮਿਲਜਾ
ਦਾ ਹੈ ਅਰ ਦੇਹਿ ਅਭਿਮਾਨ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਜਲ ਮੈਂ ਜਲ ਪਾਇ
ਆ ਸਮਾਇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੈਸੇ ਪਵਨ
ਗਗਨ ਮੈਂ ਧੁਨਿ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਧਾਰਿ ਰੂਪੀ ਅਕਾਸ ਵਿਚ ਪਉਣ ਬੋਲ
ਦੇ ਹਨ ਅਰ ਮੈਂ ਇਨਾਂ ਦਾ ਸਾਖੀ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਆ

ਪਤੂ ਨਿਹਚਲ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਸੋ ਸਹਿਜੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦਾ ਹੈ॥੫੦॥
ਇਸ ਤੇ ਉਪਰੰਤ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹਾ॥ ॥ਅੰਤਰਿ ਸੁੰਨੰ ਬਾਹਰ ਸੁੰਨੰ ਤ੍ਰਿ
ਭਵਣ ਸੁੰਨ ਮਸੁੰਨੰ॥ ਚਉਥੇ ਸੁੰਨੈ ਜੋ ਨਰੁ ਜਾਣੈ ਤਾ ਕਉ ਪਾਪੁ ਨ ਪੁੰ
ਨੈ॥ ਘਟਿ ਘਟਿ ਸੁੰਨ ਕਾ ਜਾਣੈ ਭੇਉ॥ ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰੰਜਨ ਦੇਉ॥
ਜੋ ਜਨੁ ਨਾਮ ਨਿਰੰਜਨ ਰਾਤਾ॥ ਨਾਨਕ ਸੋਈ ਪੁਰਖੁ ਬਿਧਾਤਾ॥੫੧॥
ਤਿਸ ਦਾ ਬੀਚਾਰ ਬਾਬੇ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੈਸੇ ਅੰਦਰਿ ਬਾਹਰ ਏਕ ਆ
ਕਾਸ ਹੀ ਹੈ ਅਰ ਤ੍ਰਿਨੇ ਭਵਣਾਂ ਵਿਚ ਸਮਾਣਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੈਸੇ ਚੌਥਾ ਜੋ ਬੇ
ਤਿਨ ਸੁੰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਪਾਪ ਪੁੰਨ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ
ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਤੇ ਘਟਿ ਘਟਿ ਵਿਖੇ ਜੋ ਤਿਨ ਸੁੰਨ ਦਾ ਭੇਦ ਜਾਣੈ ਅਰ ਸੋਈ ਆ
ਦ ਪੁਰਖ ਹੈ ਅਰ ਮਾਇਆ ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਰਹਿਤ ਜੋ ਤਿਨ ਦੇਵ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ
ਜਨ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ਰਤੇ ਹੈਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਸੋਈ ਪਰ
ਮੇਸਰ ਰੂਪ ਹੈਂ॥੫੧॥ ॥ਸੁੰਨੋ ਸੁੰਨ ਕਹੈ ਸਭੁ ਕੋਈ॥ ਅਨ
ਹਤ ਸੁੰਨ ਕਹਾਂ ਤੇ ਹੋਈ॥ ਅਨਹਤ ਸੁੰਨਿ ਰਤੇ ਸੇ ਕੈਸੇ॥ ਜਿਸ ਤੇ
ਉਪਜੇ ਤਿਸ ਹੀ ਜੈਸੇ॥ ਓਇ ਜਨਮ ਨ ਮਰਹਿ ਨ ਆਵਹਿ ਜਾਹਿ॥
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨ ਸਮਝਾਇਆ॥੫੨॥ ॥ਸਿਧਾਂ ਪੁ
ਛਿਆ ਸੁੰਨ ਆਕਾਸ ਤਾਂ ਸਭ ਕੋਈ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇਹੜਾ ਨਾਸ ਥੀ ਰਹਿਤ
ਆਕਾਸ਼ ਹੈ ਸੋ ਕਿਥੋਂ ਉਪਜਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਹੜੇ ਅਨਹਦ ਸੁੰਨ ਨਾਲ ਰ
ਤੇ ਹਨ ਸੋ ਕੈਸੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਓਹ ਜਿਸ ਤੇ ਉਪਜੇ ਹਨ ਤਿਸ ਹੀ
ਜੈਸੇ ਹੈਂ ਅਰ ਜਨਮ ਮਰਨ ਵਿਚ ਫੇਰ ਨਹੀਂ ਆਂਵਦੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰ
ਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸਮਝਾਂਵਦੇ ਹਨ॥੫੨॥
॥ਨਉ ਸਰ ਸੁਭਰ ਦਸਵੈਂ ਪੂਰੇ॥ ਤਹ ਅਨਹਦ ਸੁੰਨ ਵਜਾਵਹਿ ਤੂਰੇ॥
ਸਾਚੈ ਰਾਤੇ ਦੇਖ ਹਜੂਰੇ॥ ਘਟਿ ਘਟਿ ਸਾਚ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ॥ ਗੁ
ਪਤੀ ਬਾਣੀ ਪਰਗਟ ਹੋਇ॥ ਨਾਨਕ ਪਰਖ ਲਏ ਸਚੁ ਸੋਇ॥੫੩॥
ਬਾਬੇ ਜੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਨਉਂ ਦੁਆਰੇ ਜੋ ਹੈਨ ਸੋ ਰੋਕ ਕੇ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਪ੍ਰਾ

ਤਾਂ ਨੂੰ ਚਾੜ੍ਹਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਉਥੇ ਅਨਹਦ ਸਬਦ ਦੇ ਤੂਰ ਵਜਦੇ ਹਨ ਅਥ
ਵਾ ਨੈਂਧਾਂ ਭੁਗਤਾਂ ਸਾਧਕੇ ਪ੍ਰੇਮਾਂ ਭਗਤਿ ਵਿਚ ਮਨ ਨੂੰ ਪੂਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਉਥੇ
ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਸਬਦ ਤੁਰੀਆ ਗੁਣ ਹੈ ਸੋ ਉਸਦੀ ਅਰਾਧਨਾ ਸੁਣਦੇ ਹਨ ਅ
ਰਸਰ ਜੋ ਆਤਮਾ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਹਜੂਰ ਦੇਖਕੇ ਉਸ ਨਾਲ ਮਨ ਰੰਗਦੇ ਹਨ
ਅਰ ਘਟ ਘਟ ਵਿਖੇ ਸਚ ਭਰਪੂਰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਅਰ ਇਹ ਗੁਪਤੀ ਬਾਣੀ
ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਈ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਪ
ਰਖੇਗਾ ਸੋ ਸਚ ਨੂੰ ਲਹੇਗਾ ॥ ੫੩ ॥ ॥ਸਹਜਿ ਭਾਇ ਮਿਲੀਐ

ਸੁਖੁ ਹੋਵੈ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਗੈ ਨੀਦ ਨ ਸੋਵੈ ॥ ਸੁੰਨ ਸਬਦੁ ਅਪਰੰ
ਪਰਿ ਧਾਰੈ ॥ ਕਹਤੇ ਮੁਕਤੁ ਸਬਦਿ ਨਿਸਤਾਰੈ ॥ ਗੁਰ ਕੀ ਦੀਖਿ
ਆ ਸੇ ਸਚੁ ਰਾਤੇ ॥ ਨਾਨਕ ਆਪਿ ਮਿਲਾਇ ਮਿਲਨ ਨਹੀ ਭ੍ਰਾਤੇ ॥

੫੪ ॥ ਤਿਸਕਾ ਬੀਚਾਰ ॥ ਜਾਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਮਿਲਕਰ ਸੁਤੇ ਉਪ
ਜਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੁਖ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਗਿਆਨ ਕਰ ਜਾਗੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅ
ਗਿਆਨ ਦੀ ਨੀਂਦ ਮੇਂ ਨਹੀਂ ਸਉਂਦੇ ਅਰ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਦਾ ਜੋ ਸਬਦ
ਹੈ ਸੋ ਪਰੇ ਤੇ ਪਰੇ ਹੈ ਤੇ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਜੋ ਸਬਦ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਬ੍ਯਾਪਕ ਹੈ ਸੋ ਉ
ਸ ਨੂੰ ਧਾਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਕਹਨ ਵਾਲੇ ਭੀ ਮੁਕਤ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਉਹ ਸਬ
ਦ ਉਨਾਂ ਦਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜਿਨਾਂ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਦੀਖਿਆ ਸੁਣੀ
ਹੈ ਸੋ ਸਚ ਵਿਚ ਰੰਗੀਦੇ ਹੈਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਨਾ
ਆਪਾ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਪਰਮੇਸਰ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਫੇ
ਰ ਭਰਮ ਨਹੀਂ ਹੋਂਦਾ ॥ ੫੪ ॥ ॥ਕੁਬੁਧਿ ਚਵਾਵੈ ਸੋ ਕਿਤੁ ਠਾਇ ॥

ਕਿਉ ਤਤੁ ਨ ਬੂਝੈ ਚੋਟਾ ਖਾਇ ॥ ਜਮ ਦਰਿ ਬਾਧੇ ਕੋਇ ਨ ਰਾਖੈ ॥ ਬਿ
ਨੁ ਸਬਦੈ ਨਾਹੀ ਪਤਿ ਸਾਖੈ ॥ ਕਿਉ ਕਰਿ ਬੂਝੈ ਪਾਵੈ ਪਾਰੁ ॥ ਨਾਨ
ਕ ਮਨਮੁਖਿ ਬੂਝੈ ਗਵਾਰੁ ॥ ੫੫ ॥ ਸਿਧਾਂ ਕਹਿਆ ਕ ਬੁ

ਧਿ ਇਨਾਂ ਜੀਆਂ ਨੂੰ ਪਈ ਭਟਕਾਂਵਦੀ ਹੈ ਸੋ ਕਿਥੇ ਕਰ ਮਿਟੇ ਅਰ ਤਤ ਨੂੰ
ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬੂਝਦੇ ਸੋ ਜੋ ਜਮ ਦੀਆਂ ਚੋਟਾਂ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜਮ ਦੇ ਦੁਆ

ਬਧੇ ਹੋਏਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨ ਰਖੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਪਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ ਅਰ ਆਤਮਘਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂਕਰ ਛੁਟਣੇ ਜੋ ਭਉਜਲ ਤੇ ਪਾਰ ਪਵੈਂ ਹੇ ਨਾਨਕ ਜੀ ਏਹ ਮਨਮੁਖ ਅੰਧਕਾਰ ਮੈ ਬੁਝਦਾ ਨਹੀਂ ॥੫੫॥ ਤਾਂ ਫੇਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹਿਆ

॥ਕੁਬੁਧਿ ਮਿਟੈ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਿ॥ ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੈ ਮੋਖ ਦੁਆਰ॥ ਤਤੁ ਨ ਚੀਨੈ ਮਨਮੁਖੁ ਜਲਿ ਜਾਇ॥ ਦੁਰਮਤਿ ਵਿਛੁੜਿ ਚੋਟਾ ਖਾਇ॥ ਮਾਨੈ ਹੁਕਮੁ ਸਭੇ ਗੁਣ ਗਿਆਨ॥ ਨਾਨਕ ਦਰਗਹ ਪਾਵੈ ਮਾਨੁ॥੫੬॥

ਤਿਸ ਦਾ ਬੀਚਾਰ ਬਾਬੇ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਬੁਧ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਦੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਮਿਟਦੀ ਹੈ ਅਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਟਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁਕਤਿ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਤਤ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਚੀਨਦੇ ਸੋ ਮਨਮੁਖ ਜਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਦੁਰਮਤ ਕਰਕੇ ਵਿਛੜੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦੀਆਂ ਚੋਟਾਂ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਸਭੇ ਗੁਣ ਤੇ ਗਿਆਨ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਸੋਈ ਮਾਨ ਪਾਂਵਦੇ ਹਨ ॥੫੬

॥ਸਚੁ ਵਖਰੁ ਧਨੁ ਪਲੈ ਹੋਇ॥ ਆਪਿ ਤਰੈ ਤਾਰੇ ਭੀ ਸੋਇ॥ ਸਹਜਿ ਰਤਾ ਬੂਝੈ ਪਤਿ ਹੋਇ॥ ਤਾ ਕੀ ਕੀਮਤਿ ਕਰੈ ਨ ਕੋਇ॥ ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ॥ ਨਾਨਕ ਪਾਰਿ ਪਰੈ ਸਚ ਭਾਇ॥੫੭॥

ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਸਚ ਨਾਮ ਦਾ ਵਖਰ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਓਹ ਧਨ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਪਲੇ ਹੈ ਓਹ ਆਪ ਭੀ ਤਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜਗਿਆਸੀਆਂ ਨੂੰ ਭੀ ਤਾਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਸਹਜੇ ਨਾਲ ਰਤੇ ਹੈਨ ਤੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਬੁਝਦੇ ਹਨ ਉਨਾਂ ਦੀ ਪਤਿ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਨਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕੋਈ ਕਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਅਰ ਜਿਥੇ ਵਲ ਦੇਖਦੇ ਹੈਂ ਗੁਰੂ ਸਮਾਣਾਂ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਸਚ ਨਾਲ ਭਾਉ ਲਾਂਵਦੇ ਹਨ ਸੋ ਪਾਰ ਪਉਂਦੇ ਹਨ ॥੫੭॥

॥ਸੁ ਸਬਦ ਕਾ ਕਹਾ ਵਾਸੁ ਕਥੀਅਲੇ ਜਿਤੁ ਤਰੀਐ ਭਵਜਲੁ ਸੰਸਾਰੋ॥ ਤ੍ਰੈ ਸਤ ਅੰਗੁਲ ਵਾਈ ਕਹੀਐ ਤਿਸੁ ਕਹੁ ਕਵਨੁ ਅਧਾਰੋ॥ ਬੋਲੈ ਖੇਲੈ ਅਸ

ਥਿਰੁ ਹੋਵੈ ਕਿਉਂ ਕਰਿ ਅਲਖੁ ਲਖਾਈਐ ॥ ਸੁਣਿ ਸੁਆਮੀ ਸਚੁ ਨਾ
ਨਕੁ ਪ੍ਰਣਵੈ ਅਪਣੇ ਮਨ ਸਮਝਾਈਐ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦੇ ਸਚੁ
ਲਿਵ ਲਾਗੈ ਕਰਿ ਨਦਰੀ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾਈਐ ॥ ਆਪੇ ਦਾਨਾ ਆਪੇ ਬੀ
ਨਾ ਪੂਰੈ ਭਾਗਿ ਸਮਾਈਐ ॥੫੮॥ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਉਸ ਸਬ
ਦ ਦਾ ਕਿਥੇ ਵਾਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਭਵਜਲ ਸੰਸਾਰ ਤਰੀਦਾ ਹੈ ਅਰ ਦਸ ਪ੍ਰਾ
ਣ ਜੋ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤਿਨਾਂ ਦਾ ਕਵਨ ਆਧਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਿ
ਧਾਂ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦਸਾਂ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦਾ ਨਾਉਂ ਕੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਪ੍ਰਾਣ
ਅਪਾਨ ਸਮਾਨ ਆਦਾਨ ਉਦਾਨ ਕ੍ਰਿਕਲ ਦੇਵਦਤ ਨਾਗ ਕਰਮ ਧ
ਨੰਜੈ ॥ ਅਥਵਾ ਦਸ ਅੰਗਲ ਪ੍ਰਾਣ ਜੋ ਬਾਹਰ ਅੰਦਰ ਆਂਵਦੇ ਜਾਂਵਦੇ
ਹਨ ਸੋ ਕਿਸ ਅਧਾਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹੈਂ ਜੋ ਜਿਸ ਦੀ ਸਾਤਿਆ ਕਰ ਬੋਲਦਾ ਖੇ
ਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਥਿਰ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਉਸ ਅਲਖ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਕਰ ਲਖੇ
ਸੁਣ ਨਾਨਕ ਜੀ ਸਿਧ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਕਰ ਸਮਝਾ
ਵੈ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਬੋਲਿਆ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਕਰਿ ਜਉਂ ਸਤਿ ਨਾਲ ਲਿਵ
ਲਗੇ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਨਦਰਿ ਕਰਿ ਸੰਗਤ ਦੇ ਮੇਲ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅ
ਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਜੋ ਮਨ ਵਿਚਿ ਸਤਿਆ ਦੇ ਕੇ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਅਰ ਨੇਤ੍ਰਾਂ ਵਿਚ ਸ
ਤਿਆ ਦੇ ਕਰ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਸੋ ਪੂਰੇ ਭਾਗੋ ਜੋ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਸਮਾਇ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ ॥ ੫੮ ॥ ਸੁ ਸਬਦ ਕਉ ਨਿਰਤਿ ਨਿਵਾਸ ਅਲਖ ਜਹ
ਦੇਖਾਂ ਤਾਹਿ ਸੋਈ ॥ ਪਵਨ ਕਾ ਵਾਸਾ ਸੁੰਨ ਨਿਵਾਸਾ ਅਕਲ ਕਲਾ ਧ
ਰਿ ਸੋਈ ॥ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸਬਦ ਘਟ ਮਹਿ ਵਸੈ ਵਿਚਹੁ ਭਰਮੁ
ਗਵਾਏ ॥ ਤਨੁ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ ਨਾਮੋ ਮੰਨਿ ਵਸਾ
ਏ ॥ ਸਬਦਿ ਗੁਰੂ ਭਵ ਸਾਗਰ ਤਰੀਐ ਇਤ ਉਤ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ॥ ਚਿ
ਹਨ ਵਰਨ ਨਹੀਂ ਛਾਇਆ ਮਾਇਆ ਨਾਨਕ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣੈ ॥ ੫੯ ॥
ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਸਬਦ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਹੈ ਅਰ ਨਿਰਤਿ ਤਾਰਿ ਉਸ ਦਾ ਵਾਸਾ ਹੈ ਪਰ
ਅਲਖ ਹੈ ਲਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਸੋ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਲਖੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ

੪੯ ਜਿਥੈ ਵੇਖੀਐ ਵਿਆਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਪਵਨ ਦਾ ਜੋ ਵਾਸਾ ਹੈ ਸੋ ਘਟ ਰੂਪੀ ਅਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਵਸਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਲਪਨਾਂ ਥੀਂ ਰਹਿਤ ਆਤਮਾ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਕਲਾ ਕਰਿ ਧਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਨਦਰ ਕਰ ਸਬਦ ਉਸ ਦੇ ਘਟ ਵਿਚ ਵਸੇ ਤਾਂ ਭ੍ਰਮ ਜਾਵੇ ਸੋ ਉਸ ਦਾ ਤਨ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ ਸੁਣਦਾ ਤੇ ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਵਸਾਂਵਦਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਕਰ ਭਵ ਸਾਗਰ ਤਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਲੋਕ ਪਲੋਕ ਵਿਚਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਸੋ ਕੈਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਿਸ ਦਾ ਚਿਹਨ ਵਰਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਅਰ ਉਸ ਦੀ ਛਾਇਆ ਭੀ ਨਹੀਂ ਅਰ ਮਾਇਆ ਤੇ ਭੀ ਨਿਰਾਲਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਕਰਿ ਪਛਾਣੀਦਾ ਹੈ ॥ ੫੯ ॥

ਤ੍ਰੈ ਸਤ ਅੰਗੁਲ ਵਾਈ ਅਉਧੂ ਸੁੰਨ ਸਚੁ ਆਹਾਰੋ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੋਲੈ ਤਤੁ ਬਿਰੋਲੈ ਚੀਨੈ ਅਲਖ ਅਪਾਰੋ ॥ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਮੇਟੈ ਸਬਦੁ ਵਸਾਏ ਤਾ ਮਨਿ ਚੂਕੈ ਅਹੰਕਾਰੋ ॥ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਏਕੋ ਜਾਣੈ ਤਾ ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਲਗੈ ਪਿਆਰੋ ॥ ਸੁਖਮਨਾ ਇੜਾ ਪਿੰਗੁਲਾ ਬੂਝੈ ਜਾਂ ਆਪੇ ਅਲਖੁ ਲਖਾਏ ॥ ਨਾਨਕ ਤਿਹ ਤੇ ਊਪਰਿ ਸਾਚਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਬਦਿ ਸਮਾਏ ॥ ੬੦ ॥ ਤਿਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ॥ ਬਾਬੇ ਜੀ ਕਹਿਆ ਦਸ ਪ੍ਰਾਣ ਦੇਹ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਉਨਾਂ ਦਾ ਸਚ ਆਹਾਰ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋ ਵਚਨ ਬੋਲਦੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜੋ ਉਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਤਤੁ ਵਿਰੋਲਦੇ ਹਨ ਓ ਅਲਖ ਅਪਾਰ ਨੂੰ ਚੀਨਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਮਨ ਸਬਦ ਵਸਦਾ ਹੈ ਸੋ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਤੇ ਹੰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਿਟਾਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰ ਏਕ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਅਰ ਇੜਾ ਪਿੰਗਲਾ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਸੁਖਮਨਾਂ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਹੈਂ ਸੋ ਅਲਖ ਨੂੰ ਲਖਦੇ ਹਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਤ੍ਰਿਹੁ ਗੁਣਾਂ ਤੇ ਉਪਰ ਸਚਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਕਰ ਉਸ ਵਿਚ ਸਮਾਈਦਾ ਹੈ ॥

॥੬੦॥ਮਨਕਾਜੀਉਪਵਨੁਕਥੀਅਲੇਪਵਨੁਕਹਾਰਸੁਖਾਈ॥
ਗਿਆਨਕੀਮੁੰਦ੍ਰਕਵਨਅਉਧੂਸਿਧਕੀਕਵਨਕਮਾਈ॥ਬਿ
ਨੁਸਬਦੈਰਸੁਨਆਵੈਅਉਧੂਹਉਮੈਪਿਆਸਨਜਾਈ॥ਸਬ
ਦਿਰਤੇਅੰਮ੍ਰਿਤਰਸੁਪਾਇਆਸਾਚੇਰਹੇਅਘਾਈ॥ਕਵਨਬੁ
ਧਿਜਿਤੁਅਸਥਿਰੁਰਹੀਐਕਿਤੁਭੋਜਨਿਤ੍ਰਿਪਤਾਸੈ॥ਨਾਨਕਦੁ
ਖੁਸੁਖੁਸਮਕਰਿਜਾਪੈਸਤਿਗੁਰਤੇਕਾਲੁਨਗ੍ਰਾਸੈ॥੬੧॥ਃ॥

ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਮਨ ਕਾ ਜੀਉ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਪ੍ਰਾਣ ਕਹੇ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਓਹ ਪ੍ਰਾਣ ਕੀ ਰਸ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਮੁੰਦ੍ਰਾਂ ਕਵਨ ਹਨ ਅਰ ਕਿਸ ਕਮਾਈ ਕਰ ਸਿਧ ਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਓਹ ਸਬਦ ਕੇਹੜਾ ਹੈ ਜਿਸ ਬਿਨ ਰਸ ਨਹੀਂ ਆਂਵਦਾ ਅਤੇ ਹਉਮੈਂ ਦੀ ਪਿਆਸ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਅਰ ਜੋ ਸ ਸਬਦ ਨਾਲ ਮਨ ਰੰਗੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸਚ ਵਿਚ ਅਘਾਇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ॥ ਅਰ ਓਹ ਬੁਧ ਕਵਨ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਬੁਧਿ ਅਸਥਿਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਰ ਕਿਸ ਭੋਜਨ ਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਦੁਖ ਸੁਖ ਸਮ ਕਰ ਜਾਣੈ ਅਤੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਗ੍ਰਸਦਾ ॥੬੧॥ਃ॥ਃ॥ਃ॥ਃ॥ਃ॥

ਰੰਗਿਨਰਾਤਾਰਸਿਨਹੀਮਾਤਾ॥ਬਿਨੁਗੁਰਸਬਦੈਜਲਿਬਲਿਤਾ
ਤਾ॥ਬਿੰਦੁਨਰਾਖਿਆਸਬਦੁਨਭਾਖਿਆ॥ਪਵਨੁਨਸਾਧਿ
ਆਸਚੁਨਅਰਾਧਿਆ॥ਅਕਥਕਥਾਲੇਸਮਕਰਿਰਹੈ॥ਤਉ
ਨਾਨਕਆਤਮਰਾਮਕਉਲਹੈ॥੬੨॥ ਤਿਸਦਾਵੀਚਾਰ॥

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਕਿ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਦੇ ਰੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰਤਾ ਸੋ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰਸ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮਸਤ ਹੋਇਆ ਅਰ ਬਿਨਾਂ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਕਰ ਜਲਦਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇੜ੍ਹੇ ਜੋਗੀ ਬਿੰਦ ਨਹੀਂ ਰਖਦੇ ਸੋ ਅਨਾਹਦ ਦਾ ਸਬਦ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦੇ ਅਰ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸੋ ਸਚ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਅਰਾਧਦੇ ਅਤੇ ਬਿੰਦ ਬੀਚਾਰ ਨੂੰ ਭੀ ਕਹ

ਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕਹਿੰਦੇਹਨਕਿਜੋ ਸਚ ਕਮਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਚ
ਦਾ ਰੰਗ ਕਦੇ ਉਤਰਦਾ ਨਹੀ। ੬੫॥ ॥ਜਾਂਇਹੁਹਿਰਦਾਦੇ
ਹਨਹੋਤੀਤਉਇਹੁਮਨੁਕੈਠੈਰਹਿਤਾ॥ਨਾਭਿਕਮਲੁਅਸਥੰ
ਭੁਨਹੋਤੋਤਾਂਪਵਨੁਕਵਨਘਰਿਸਹਿਤਾ॥ਰੂਪੁਨਹੋਤੋਰੇਖਨ
ਕਾਈਤਾਂਸਬਦਿਕਹਾਂਲਿਵਲਾਈ॥ਰਕਤੁਬਿੰਦਕੀਮੜੀਨਹੋਤੀ
ਮਿਤਿਕੀਮਤਿਨਹੀਪਾਈ॥ਵਰਨੁਭੇਖੁਅਸਰੂਪੁਨਜਾਪੀਕਿ
ਉਕਰਿਜਾਪਸਿਸਾਚਾ॥ਨਾਨਕਨਾਮਿਰਤੇਬੈਰਾਗੀਇਬਤਬਸਾ
ਚੋਸਾਚਾ॥੬੬॥ ਤਿਸਕਾਬੀਚਾਰ ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਜਦ
ਦੇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਚੀ ਤੇ ਹਿਰਦਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਮਨ ਕਿਥੇ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ
ਤੇ ਨਾਭ ਕਮਲ ਅਸਥੰਭ ਨਹੀਂ ਸਾਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਣ ਕਿਸ ਘਰ ਵਸਦੇ ਸ
ਨ ਅਰ ਜੇ ਰੂਪ ਰੇਖ ਦੋਹੇਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਾਂ ਸਬਦ ਦੀ ਕਿਸ ਨਾਲ ਲਿ
ਵ ਲਗੀ ਸੀ ਅਰ ਇਹ ਰਕਤ ਬਿੰਦ ਕਾ ਸਰੀਰ ਨਹੀਂ ਸਾਂ ਤਾਂ ਪਰਮੇਸ
ਰ ਦੀ ਮਿਤਿ ਕਿਸ ਪਾਈ ਸੀ ਅਰ ਜਉ ਵਰਨ ਭੇਖ ਤੇ ਪ੍ਰਾਣ ਤੇ ਰੂਪ ਨ
ਹੀ ਸਾਂ ਜਾਪਦਾ ਤਾਂ ਕਿਉਂ ਕਰ ਸਚੇ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕ
ਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਕਿ ਜੋ ਬੈਰਾਗ ਕਰ ਨਾਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਤਿ ਲਾਂਦੇ ਹਨ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਤ
ਦ ਭੀ ਤੇ ਹੁਣ ਭੀ ਸਚਾ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ੬੬॥

॥ਹਿਰਦਾਦੇਹਨਹੋਤੀਅਉਧੂਤਉਮਨੁਸੁੰਨਿਰਹੈਬੈਰਾਗੀ॥ਨਾਭਿ
ਕਮਲੁਅਸਥੰਭੁਨਹੋਤੋਤਾਨਿਜਘਰਿਬਸਤਉਪਵਨੁਅਨਰਾ
ਗੀ॥ਰੂਪੁਨਰੇਖਿਆਜਾਤਿਨਹੋਤੀਤਉਅਕੁਲੀਣਿਰਹਤਉਸ
ਬਦੁਸੁਸਾਰੁ॥ਗਉਨੁਗਗਨੁਜਬਤਬਹਿਨਹੋਤਉਤ੍ਰਿਭਵਣ
ਜੋਤਿਆਪੇਨਿਰੰਕਾਰੁ॥ਵਰਨੁਭੇਖੁਅਸਰੂਪੁਸੁਏਕੋਏਕੋਸ
ਬਦੁਵਿਡਾਣੀ॥ਸਾਚਬਿਨਾਸੂਚਾਕੋਨਾਹੀਨਾਨਕਅਕਥਕਹਾਣੀ
੬੭॥ਤਿਸਦਾਬੀਚਾਰ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਹੇ ਅਉਧੂਤ ਜਬ ਹਿ
ਰਦਾ ਦੇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਉ ਇਹ ਮਨ ਉਸ ਚੇਤਨ ਸੁੰਨ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ

ਰ ਸਬਦ ਗੁਰੂ ਦਾ ਹਿਰਦੇ ਵਸਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਮਨ ਦਾ ਭਟਕਨਾ ਮਿਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਏਹ ਮਨ ਅਹਿੰਕਾਰ ਵਿਚ ਵਸਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਸਤਿ
ਗੁਰੂ ਨਦਰ ਕਰਨ ਤਾਂ ਇਹੁ ਮਨ ਅਤਮਾਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੈ ਅਰ
ਆਪਾ ਵਿਚਹੁ ਖਵੈ ਤਾਂ ਨਿਰਮਲ ਹੋਵੈ ਪਰ ਮਨ ਦੀਆਂ ਧਾਵਣੀਆਂ
ਮਿਟਨ ਤਾਂ ਸਿਧਾਂ ਕਹਿਆ ਮੂਲ ਜੋ ਇਸਦਾ ਆਤਮਾ ਹੈ ਸੋ ਉਸਨੂੰ ਕੀ
ਉਕਰ ਪਛਾਣੈ ਅਰ ਸੀਤਲਤਾਈ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਤਾਮਸੀ ਗੁਣ ਕਿਉਂ
ਕਰ ਸਮਾ ਜਾਵੈ ॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਗੁਰਮੁਖ ਹਉਮੈ ਨੂੰ ਗਵਾਂਦੇ ਹਨ
ਤਾਂ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਸਹਿਜੇ ਸਮਾਂਵਦੇ ਹਨ ॥

ਇਹੁ ਮਨੁ ਨਿਹਚਲੁ ਹਿਰਦੈ ਵਸੀਅਲੇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੂਲੁ ਪਛਾ
ਣਿ ਰਹੈ ॥ ਨਾਭਿ ਪਵਨੁ ਘਰਿ ਆਸਣਿ ਬੈਸੈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਖੋਜਤ
ਤਤੁ ਲਹੈ ॥ ਸੁ ਸਬਦੁ ਨਿਰੰਤਰਿ ਨਿਜ ਘਰਿ ਆਛੈ ਤ੍ਰਿਭਵਣ
ਜੋਤਿ ਸੁ ਸਬਦਿ ਲਹੈ ॥ ਖਾਵੈ ਦੂਖ ਭੂਖ ਸਾਚੇ ਕੀ ਸਾਚੇ ਹੀ ਤ੍ਰਿਪਤਾ
ਸਿ ਰਹੈ ॥ ਅਨਹਦ ਬਾਣੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਾਣੀ ਬਿਰਲੋ ਕੋ ਅਰਥਾ
ਵੈ ॥ ਨਾਨਕੁ ਆਖੈ ਸਚੁ ਸੁਭਾਖੈ ਸਚਿ ਰਪੈ ਰੰਗੁ ਕਬਹੂ ਨ ਜਾਵੈ

੬੫॥ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹੁ ਮਨ ਨਿਹਚਲ ਹੋਕੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿ
ਚ ਵਸਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਮੂਲ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਪ
ਛਾਣਦੇ ਹਨ ਅਰ ਪਵਣ ਦਾ ਆਸਣ ਨਾਭ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਜੋ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦੀ ਤੇ
ਅਪਾਨ ਵਾਉ ਦੀ ਗੰਢ ਹੈ ਸੋ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਖੋਜਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤ
ਤ ਜੋ ਨਾਮ ਹੈ ਸੋ ਲਭਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸਬਦ ਬ੍ਰਹਮ ਜੋ ਹੈ ਅਰ ਅਤਿ ਰੇਖੀਨ
ਹ ਤ੍ਰਿਭਵਨਾਂ ਵਿਚਿ ਵਿਆਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਬਦ ਕ
ਰ ਉਸਦੀ ਜੋਤਿ ਲਭਦੀ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਸਚੇ ਨਾਮ ਦੀ ਇਸਨੂੰ ਭੁਖ ਲਗਦੀ
ਹੈ ਤਾਂ ਦੁਖ ਇਸਦੇ ਸਭੇ ਨਿਵਰਤ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸਚ ਨਾਲ ਹੀ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋਂਦਾ
ਹੈ ਅਰ ਅਨਾਹਦ ਦੀ ਬਾਣੀ ਤੁਰੀਆ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਬਦ ਦੀ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਗ
ਰਮੁਖਾਂ ਨੇ ਜਾਤੀ ਹੈ ਪਰ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਬਤਾਂਦਾ ਹੈ

 ਮੁਖਿ ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਹੋਇ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜੋਗੀ ਜੁਗਤਿ ਪਛਾ
ਣੈ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਨਕ ਏਕੋ ਜਾਣੈ॥ ੬੮॥ ਤਿਸ ਦਾ ਬੀਚਾਰ॥

ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਕੋਈ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚ ਸਬਦ ਨੂੰ ਬੀਚਾਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੂੰ ਸਚੀ ਬਾਣੀ ਪਰਗਟ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦਾ ਮਨ ਭੀਜਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੋਈ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝਦਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦਾ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਵਾਸਾ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖ ਜੋਗੀ ਜੋ ਹੈਨ ਸੋ ਸਬਦ ਦੀ ਜੁਗਤ ਪਛਾਣਦੇ ਹਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ॥ ੬੮॥ ॥ਬਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੇ

ਜੋਗੁ ਨ ਹੋਈ॥ ਬਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੇ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ॥ ਬਿਨੁ ਸ
ਤਿਗੁਰ ਭੇਟੇ ਨਾਮੁ ਨ ਪਾਇਆ ਜਾਇ॥ ਬਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੇ ਮਹਾਂ
ਦੁਖੁ ਪਾਇ॥ ਬਿਨ ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੇ ਮਹਾਂ ਗਰਬੁ ਗੁਬਾਰਿ॥
ਨਾਨਕ ਬਿਨ ਗੁਰ ਮੁਆ ਜਨਮੁ ਹਾਰਿ॥ ੭੦॥ ॥ ੮॥

ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਜੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਂਦਾ ਭਾਵੇਂ ਜੋਗ ਤਪੁ ਕਰੋ॥ ਅਰ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਭੇਟੇ ਮੁਕਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਂਦਾ ਅਰ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਰ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਭੇਟੇ ਮਹਾਂ ਦੁਖ ਪਾਂਵਦਾ ਹੈ ਅਰ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਭੇਟੇ ਗਰਬ ਦਾ ਅੰਧੇਰਾ ਨਹੀਂ ਮਿਟਦਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਮਿਲੇ ਜਨਮ ਹਾਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ॥ ੭੦॥ ੮॥ ੮॥ ੮॥ ੮॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨ ਜੀਤਾ ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚੁ ਰਖਿ
ਆ ਉਰਧਾਰਿ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਜਗੁ ਜੀਤਾ ਜਮਕਾਲੁ ਮਾਰਿ ਬਿਦਾਰਿ॥
ਗੁਰਮੁਖਿ ਦਰਗਹਿ ਨ ਆਵੈ ਹਾਰਿ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮੇਲਿ ਮਿਲਾ
ਏ ਸੋ ਜਾਣੈ॥ ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਬਦਿ ਪਛਾਣੈ॥ ੭੧॥

ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੇ ਮਨ ਜੀਤਾ ਹੈ ਹਉਮੈਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਸਚ ਹਿਰਦੈ ਵਿਚ ਧਾਰ ਰਖਿਆ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੇ ਜਗਤ

ਅਰ ਜੋ ਨਾਭਕਮਲ ਦਾ ਥਿਤ ਸੀ ਸਾਂ ਤਾਂ ਪਵਨ ਆਪਣੇ ਆਕਾਸ ਰੂਪੀ ਘਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਅਰ ਜਬ ਰੂਪ ਰੇਖ ਜਾਤਿ ਨਹੀ ਸੀ ਤਉ ਅਕਲ ਜੋ ਆਤਮਾ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਵਿਚ ਸਬਦ ਵਸਦਾ ਸੀ ਅਰ ਜਬ ਆਕਾਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਆਵ ਗਵਨ ਭੀ ਨਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਤੀਨ ਭਵਨਾ ਵਿਚ ਇਕ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੀ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੀ ਅਰ ਜੋ ਹੁਣ ਵਰਨ ਰੂਪ ਹੋਏ ਹਨ ਤਉ ਭੀ ਇਕ ਆਤਮਾ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਬਦ ਕਰ ਇਕ ਜਾਣੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਚਾ ਬਿਸ੍ਵਾਸੁ ਰਾਕੇ ਈ ਨਹੀਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ ਹੈ

ਕਿਤੁ ਕਿਤੁ ਬਿਧਿ ਜਗੁ ਉਪਜੈ ਪੁਰਖਾ ਕਿਤੁ ਕਿਤੁ ਦੁਖਿ ਬਿਨਸਿ ਜਾਈ॥ ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਜਗੁ ਉਪਜੈ ਪੁਰਖਾ ਨਾਮਿ ਵਿਸਾਰਿਐ ਦੁਖੁ ਪਾਈ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਗਿਆਨੁ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੈ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਏ॥ ਤਨੁ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ ਸਾਚੈ ਰਹੈ ਸਮਾਏ॥ ਨਾਮੇ ਨਾਮਿ ਰਹੈ ਬੈਰਾਗੀ ਸਾਚੁ ਰਖਿਆ ਉਰਧਾਰੇ॥ ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਜੋਗੁ ਕਦੇ ਨ ਪਾਵੈ ਦੇਖਹੁ ਰਿਦੈ ਬੀਚਾਰੇ॥ ੬੮॥ ੮॥

ਸਿਧਾਂ ਪੁਛਿਆ ਜਗਤ ਕਿਸ ਬਿਧਿ ਕਰ ਉਪਾਜਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸ ਕਿਸ ਦੁਖ ਕਰ ਬਿਨਸਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਹਉਮੈ ਕਰ ਜਗਤ ਉਪਜਿਆ ਹੈ ਅਰ ਨਾਮ ਵਿਸਾਰਿਆਂ ਦੁਖ ਪਾਂਵਦਾ ਹੈ ਪਰ ਗੁਰਮੁਖ ਗਿਆਨ ਦਾ ਤਤ ਬੀਚਾਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹਉਮੈ ਉਸ ਦੀ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦ ਜਲਾਇ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਉਨਾਂ ਦੇ ਤਨ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ ਵੀਚਾਰਦੇ ਹਨ ਸੋ ਸਚ ਵਿਚ ਸਮਾ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂਤੇ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਨਾਮ ਕਰ ਦੁਖਾਂ ਥੀ ਬੈਰਾਗੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਸਚ ਨੂੰ ਰਿਦੇ ਵਿਖੇ ਧਾਰਦੇ ਹਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਜੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤੁਸੀਂ ਬੀਚਾਰ ਦੇਖੋ॥ ੬੮॥ ਫਿਰ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ॥

ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਾਚੁ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰੈ ਕੋਇ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਬਾਣੀ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਨੁ ਭੀਜੈ ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਕੋਇ॥ ਗੁਰ

੫੦੬ ਮਕਰ ਅਤੇ ਤਿਹਕਰਨ ਸੁਧ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਨਾਮ ਕਮਾਈਆਂ ਨਤੇ ਜੋਗ ਦੀ ਸੋਝੀ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਅਗ ਬਿਨਾ ਨਾਮ ਬਹੁਤੇ ਭੇਖ ਕਰਦੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰੇਆਪ ਗਵਾਇਆ ਹੈ ਸੋਈ ਨਾਮ ਵਿਸਾਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋਗ ਦੀ ਜੁਗਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਂ ਨਿਸਮਨ ਵਿਖੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਦੇਖੋ ਜੋ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਮੁਕਤਿ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਂਦਾ ॥੭੨॥

॥ ਤੇਰੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ ਤੂਹੈ ਜਾਣਹਿ ਕਿਆ ਕੋ ਆਖਿ ਵਖਾਣੈ ॥ ਤੂ ਆਪੇ ਗੁਪਤਾ ਆਪੇ ਪਰਗਟੁ ਆਪੇ ਸਭਿ ਰੰਗ ਮਾਣੈ ॥ ਸਾਧਿਕ ਸਿਧ ਗੁਰੂ ਬਹੁ ਚੇਲੇ ਖੋਜਤ ਫਿਰਹਿ ਫੁਰਮਾਣੈ ॥ ਮਾਗਹਿ ਨਾਮੁ ਪਾਇ ਇਹ ਭਿਖਿਆ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਕਉ ਕੁਰਬਾਣੈ ॥ ਅਬਿਨਾਸੀ ਪ੍ਰਭਿ ਖੇਲੁ ਰਚਾਇਆ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸੋਝੀ ਹੋਈ ॥ ਨਾਨਕ ਸਭ ਜੁਗ ਆਪੇ ਵਰਤੈ ਦੂਜਾ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ॥੭੩॥

ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਗਤ ਮਿਤ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਕੋਈ ਕੀ ਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕਹੇ ਅਰ ਆਪੇ ਗੁਪਤਾ ਅਰ ਆਪੇ ਪਰਗਟੁ ਹੈ ਅਰ ਆਪੇ ਸਭ ਰੰਗ ਮਾਣਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜਿਤਨੇ ਸਾਧਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਰ ਜਿਤਨੇ ਗੁਰੂ ਤੇ ਚੇਲੇ ਹੈਂ ਸੋ ਸਭੇ ਤੁਸਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਖੋਜਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਨਾਮ ਮੰਗਦੇ ਹਨ ਜੋ ਨਾਮ ਦੀ ਭਿਖਿਆ ਪਾਇ ॥ ਅਰ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕੁਰਬਾਨ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਤੂੰ ਹੀ ਸਰਬ ਰੂਪ ਤੇ ਗੁਰ ਰੂਪ ਤੇ ਸਿਖ ਰੂਪ ਹੋ ਕੇ ਦਰਸਨ ਦਿਤਾ ਹੈ ਸੋ ਅਬਿਨਾਸੀ ਪ੍ਰਭ ਇਹ ਖੇਲ ਰਚਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਜੈਸੇ ਬਾਜੀਗਰ ਦੀ ਬਾਜੀ ਦੀ ਕਲਾ ਬਾਜੀਗਰ ਦੇ ਸਾਗਿਰਦਾਂ ਨੂੰ ਸੋਝੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਲੀਲਾ ਦੀ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੂੰ ਸੋਝੀ ਹੋਂਦੀ ਅਰ ਓਹ ਏਵ ਜਾਣਦੇ ਹੈਂ ਜੈਸੇ ਸਭ ਭੂਖਣਾਂ ਵਿਚ ਇਕੋ ਸੋਨਾ ਹੈ ਅਰ ਸਭ ਲਹਿਰਾਂ ਤਰੰਗਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਜਲ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਭ ਜੁਗਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਹੈ ਅਰ ਉਸ ਬਿਨਾ ਦੂਜਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਨਾ ਹੁਣ ਹੈ ਅਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਸੋ ਦੂਜਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ॥੭੩॥੧॥ ਜਾਂਇਓ ਸਿਧਗੋਸਟ

ਗ ਜੀਤਾ ਹੈ ਤੇ ਕਾਲ ਨੂੰ ਭੀ ਮਾਰਿਆ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਨੂੰ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਆਂਵਦੀ ਅਰ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਜੋ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਮਿਲਾਂਵਦਾ ਹੈ ਸੋ ਪਛਾਣਦੇ ਹਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਦੀਆਂ ਰਹਿਤਾਂ ਸਬਦਾਂ ਵਿਚ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹੈਂ ਕਿ ਸਚ ਬੋਲਣਾ ਅਰ ਸੀਲ ਰਖਣਾ ਅਰ ਨਾਮ ਜਪਨਾ ਅਰ ਵੰਡ ਖਾਣਾਂ ਅਰ ਥੋੜੇ ਬਹੁਤੇ ਤੇ ਸੰਤੋਖ ਕਰਨਾ ਅਰ ਦੁਖ ਸੁਖ ਵਿਚ ਸਮਾਨ ਰਹਿਣਾ ਅਰ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਅਵਨ ਜਾਵਣਾਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਭਾਣੇ ਵਿਚ ਜਾਣਨਾ ਤੇਤੇ ਸਦਾ ਪ੍ਰਸੰਨ ਰਹਿਣਾ ਅਰ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨਾ ਅਰ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖਾਂ ਅਗੇ ਨਿਵ ਚਲਣਾਂ ਅਰ ਆਪਣਾਂ ਆਦਰ ਨਾ ਚਾਹਣਾਂ ਅਰ ਸਭ ਨਾਂ ਵਿਚਿ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦਾ ਰੂਪ ਜਾਣਨਾ ਅਰ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿਖ ਜਾਣਨਾ ਅਰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਨਾ ਕਰਨਾ ਸੋ ਇਤਿਆਦਿਕ ਗੁਣ ਤਾਂ ਬਹੁਤੇਰੇ ਹੈਨ ਪਰ ਜੋ ਇਨਾਂ ਗੁਣਾਂ ਗੁਣਾਂ ਵਿਚੋਂ ਥੋੜੇ ਭੀ ਕਿਸੇ ਵਿਚ ਹੋਵਣ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਤਰ ਹੈਂ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਵਿਚ ਸਭੇ ਗੁਣ ਹੈਂ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖਤਮ ਹੈਂ ਪਰ ਸਭ ਦਕਰਕੇ ਗੁਰਮੁਖ ਪਛਾਣੀਦੇ ਹੈਨ ॥ ੭੧ ॥ ੮ ॥ ੮ ॥ ੮੮ ॥ ੭ ॥

ਸਬਦੈ ਕਾ ਨਿਬੇੜਾ ਸੁਣਿ ਤੂ ਅਉਧੂ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਜੋਗੁ ਨ ਹੋਈ ॥ ਨਾਮੇ ਰਾਤੇ ਅਨਦਿਨੁ ਮਾਤੇ ਨਾਮੈ ਤੇ ਸੁਖੁ ਹੋਈ ॥ ਨਾਮੈ ਹੀ ਤੇ ਸਭੁ ਪ੍ਰਗਟੁ ਹੋਵੈ ਨਾਮੇ ਸੋਝੀ ਪਾਈ ॥ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਭੇਖ ਕਰਹਿ ਬਹੁਤੇਰੇ ਸਚੈ ਆਪਿ ਖੁਆਈ ॥ ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਨਾਮੁ ਪਾਈਐ ਅਉਧੂ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਤਾ ਹੋਈ ॥ ਕਰਿ ਬੀਚਾਰੁ ਮਨਿ ਦੇਖਹੁ ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ ॥ ੭੨ ॥ ਤਿਸ ਦਾ ਬੀਚਾਰ ॥ ਬਾਬੇ ਜੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਇਸ ਚਰਚਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸੁਣੋ ਸਿਧਾ ਹੈ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਨਾਮ ਜੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਰ ਜੋ ਦਿਨੇ ਰਾਤੀ ਨਾਮ ਜਪਦੇ ਹਨ ਤੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਰਤੇ ਹੋਏ ਹੈਨ ਸੋ ਨਾਮ ਕਰਕੇ ਸੁਖੀ ਹੈਂ ਅਰ ਜਗਤ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਭੀ ਓਅੰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਮ ਥੀਂ ਹੈ ਤਤੇ

॥ਬਾਬੇ ਕੀਤੀ ਸਿਧਿ ਗੋਸਟਿ ਸਬਦਿ ਸਾਂਤਿ ਸਿਧੀ ਵਿਚਿ ਆਈ॥ਜਿਣਿ ਮੇਲਾ
ਮੇਲਾ॥ਸਿਵਰਾਤਿ ਦਾ ਖਟ ਦਰਸਨ ਆਦੇਸਿ ਕਰਾਈ॥ਸਿਧਿ ਬੋਲਨਿ ਸੁਭ ਬ-
ਚਨ ਧੰਨਿ ਨਾਨਕ ਤੇਰੀ ਵਡੀ ਕਮਾਈ॥ਵਡਾ ਪੁਰਖੁ ਪਰਗਟਿਆ ਕਲਿਜੁਗ
ਅੰਦਰਿ ਜੋਤਿ ਜਗਾਈ॥ਮੇਲਿਓਂ ਬਾਬਾ ਉਠਿਆ ਮੁਲਤਾਨੇ ਦੀ ਜਾਰਤਿ ਆਈ
॥ਅਗੋਂ ਪੀਰ ਮੁਲਤਾਨ ਦੇ ਦੁਧਿ ਕਟੋਰੇ ਭਰਿ ਲੈ ਆਈ॥ਬਾਬੇ ਕਢ ਕਰ ਬਗਲ
ਤੇ ਚੰਬੇਲੀ ਦੁਧ ਵਿਚਿ ਮਿਲਾਈ॥ਜਿਉਂ ਸਾਗਰ ਵਿਚਿ ਗੰਗ ਸਮਾਈ॥੪੪॥

ਤਿਸ ਦਾ ਬੀਚਾਰ ॥ ਬਾਬੇ ਸ੍ਰੀ ਸਿਧ ਗੋਸਟ ਸਿਧਾਂ ਨਾਲ ਰਾਮਕਲੀ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਸਬਦ ਸੁਣ ਕੇ ਜੋਗੀਆਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸਾਂਤ ਆਈ ਅਰ ਜਿਤਨੇ ਸਿਧ ਸਿਵਰਾਤ ਦੇ ਮੇਲੇ ਆਏ ਸੇ ਸਭਨਾਂ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਆਦੇਸ ਕੀਤੀ ਅਰ ਸਿਧ ਸੇਵਕ ਭਾਵ ਹੋ ਕੇ ਸੁਭ ਵਚਨ ਲਗੇ ਬੋਲਨ ਕੇ ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਅਰ ਤੇਰੀ ਬੜੀ ਕਮਾਈ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਕਲਜੁਗ ਵਿਚ ਤੂੰ ਵਡਾ ਪੁਰਖ ਹੋਇਆਂ ਹੈ ਤੇ ਤੇਰੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਜੋਤਿ ਪ੍ਰਗਟੀ ਹੈ ਅਰ ਅਗਿਆਨ ਦਾ ਅੰਧੇਰਾ ਮਿਟ ਗਇਆ ਹੈ ॥ ਸੋ ਮੇਲੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂ ਨੂੰ ਜਿਤ ਕੇ ਬਾਬੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਅਸਾਂ ਮੁਲਤਾਨ ਜਾਣਾ ਹੈ ਸੋ ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਤੇ ਬਾਲੇ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਕਾਲੂ ਤੇ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਪਾਸ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਨੂੰ ਰੁਖਸਤ ਕੀਤਾ ਅਰ ਆਪ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕਰ ਚਨਿਓਟ ਦੀ ਪਰਬਤੀ ਉਪਰ ਚਨਾਬ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਉਤੇ ਜਾ ਬੈਠੇ ਸੋ ਸਾਹਬੁਰਾਨ ਉਥੋਂ ਦਾ ਪੀਰ ਸੀ ਸੋ ਦੀਦਾਰ ਨੂੰ ਆਇਆ ਅਰ ਬਾਬੇ ਦੇ ਚਰਨ ਪਕੜੇ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਕੁਛ ਉਪਦੇਸ ਕਰੋ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਰਨਕੀਤਾ ਦੀਸਿਆ ਵਿਚ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦਾ ਜਾਪ ਕਰਨਾ ਤੇ ਜੋ ਮੁਰੀਦ ਹੋਵਨ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸਬਦ ਦਾ ਉਪਦੇਸ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕੜਾਹ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਵਰਤਾਵਨਾ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਸੋ ਤੁਸਾਡਾ ਇਸ ਕਰ ਕਲਿਆਣ ਹੋਵੈਗਾ ॥ ਤਾਂ ਉਥੋਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਮੁਲਤਾਨ ਨੂੰ ਗਏ ਅਰ ਸਮਸ ਪਰੇਜ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਆਸਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮੁਲਤਾਨ ਦੇ ਪੀਰਾਂ ਨੂੰ ਖਬਰ ਭੇਜੀ ਜੋ ਅਸੀਂ ਤੁਸਾਡੇ ਦੀਦਾਰ ਨੂੰ ਆਏ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਗੋਂ ਪੀਰਾਂ ਦੁਧ ਦਾ ਕਟੋਰਾ ਭੇਜਿਆ

ਕਰੀ ਤਾਂ ਸਭਨਾਂ ਸਿਧਾਂ ਦੇ ਮਨ ਸੰਤ ਆਬਏ ਅਰ ਸਭਨਾਂ ਸਿਧਾਂ ਨੇ ਮਥਾ
ਟੇਕਿਆ ਪਰ ਭੰਗਰਨਾਥ ਡੰਡਉਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਅਸੀਂ ਅਉਧੂਤ ਹਾਂ ਤਾਂ ਤੇ
ਕਿਸ ਸਤੀ ਦੇ ਅਗੇ ਡੰਡਉਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਭੰਗਰਨਾਥ ਕਹਿਆ ਤੁਧ
ਜਗਤ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰਾਮਾਤ ਦਿਖਾਈ ਹੈ ਸੋ ਜੇ ਅਸਾਨੂੰ ਭੀ ਕਰਾਮਾਤ ਦਿਖਾ
ਇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਭੀ ਮਥਾ ਟੇਕੀਏ ਤਾਂ ਫਿਰ ਮਰਦਾਨੇ ਦਾ ਰਬਾਬ ਲੈ ਕਰ ਭੰ
ਗਰਨਾਥ ਅਕਾਸ ਨੂੰ ਉਡਿਆ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਪਣੀ ਖੜਾਂਉ ਉਤਾਰੀ ਜੋ
ਭੰਗਰਨਾਥ ਨੂੰ ਲੈ ਆਉ ਤਾਂ ਖੜਾਉਂ ਭੰਗਰਨਾਥ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਲਗੀਆਂ
ਰ ਕਰਨੇ ਸੋ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਦੀ ਹੀ ਫੇਰ ਬਾਬੇ ਦੇ ਅਗੇ ਲਿਆਈ ਤਾਂ ਭੰਗਰ
ਨਾਥ ਰਬਾਬ ਮਰਦਾਨੇ ਦੇ ਅਗੇ ਆਣ ਰਖਿਆ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਬਖਸੀਏ
ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੇ ਮਥਾ ਟੇਕੈਂਗਾ ਤਾਂ ਖੜਾਉ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰਨੇ ਛਡੇਗੀ
ਤਾਂ ਫਿਰ ਭੰਗਰਨਾਥ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤਾਂ ਗੋਰਖ ਕਹਿਆ ਭੰਗਰਨਾਥ ਕ
ਰਾਮਾਤ ਤੈਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੁਣ ਰਾਜੀ ਹੋਇਆ ਹੈਂ ਤਾਂ ਸਭ
ਨਾਂ ਸਿਧਾਂ ਫੇਰ ਡੰਡਉਤ ਕੀਤੀ ॥ ਤਾਂ ਸਿਖਾਂ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ
ਨੂੰ ਪੁਛਿਆ ਜੀ ਇਹ ਸਿਧ ਗੋਸਟ ਤਾਂ ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ ਉਤੇ ਜਨਮਸਾ
ਖੀ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਤੁਸਾਂ ਅਚਲ ਵਟਾਲੇ ਕਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਭਾਈ ਮਨੀ
ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਹਿਆ ਅਸਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਬਚਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕਹੀ
ਹੈ ਤੇ ਪਰੋਜਨ ਸਮਝਣ ਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੇਡ ਨਹੀਂ ਗਿਣਨੇ ਅੰਬਾਂ ਦਾ ਰਸ ਚੂ
ਪਣਾ ਹੈ ਤੇ ਸੇਵਕਾਂ ਦਾ ਤਾਤਪਰਜ ਕਮਾਵਣਾ ਹੈ ਸੋ ਜੋ ਕਮਾਵਨਗੇ, ਤਿ
ਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਫਲ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਗੋਸਟਾਂ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਸਮਝਾਵਣ
ਵਾਸਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਸੋ ਜੋ ਇਨਾਂ ਰਹਿਤਾਂ ਨੂੰ ਕਮਾਵੇਗਾ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖੀ
ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗੀ ਅਰ ਜੋ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਵਨਗੇ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਦਾ
ਵਿਦਿਆ ਸਿਧਿ ਹੋਵੇਗਾ ਸੋ ਤੁਸੀਂ ਪਰਲੋਕ ਦੀ ਗਤਿ ਲਵੋ ਭਾਵੇਂ ਲੋਕ ਦੀ
ਗਤਿ ਲਵੋ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਦੋਨੋਂ ਗਤਾਂ ਹੈਨ ਅਤੇ ਪਾਠ ਜੋ ਜਨ ਪਰਮੇਸਰ
ਦੇ ਨਾਮ ਸਪਣਾ ਰਹੇ ॥ ਪਉੜੀ ਚਉਤਾਲੀਸਵੀਂ ਚਾਲੀ ॥ ੪੪ ॥

੫੧੦ ਹੋਵੈ ਉਸਦੀ ਟਹਿਲ ਕਰਨੀ ਅਰ ਨਾਵਾਂ ਜੇ ਬਲ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਹੀ ਨੀਵਾਂ ਕਰਨਾ ਅਰ ਹੋਰਸ ਨੂੰ ਬਲ ਨਾ ਵਿਖਲਾਣਾ ਅਰ ਦਸਵਾਂ ਬਦਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੋਹਬਤ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰਨਾ॥ ਤਾਂ ਸਭਨਾਂ ਪੀਰਾਂ ਇਹ ਵਚਨ ਸੁਣ ਕੈ ਸਿਜਦਾ ਕੀਤਾ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕੁਛ ਅਸਾਨੂੰ ਉਪਦੇਸ ਕਰੋ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਜੀ ਨੇ ਹਾਜਰਨਾਮਾ ਕਹਿਆ ਹਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਹਰ ਹੈ ਬੇਹਾਜਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਮਿਹਰ ਹੈ ਈਮਾਨ ਦੋਸਤ ਹੈ ਬੇਈਮਾਨ ਕਾਫਰ ਹੈ ਪਸੰਗੇ ਬੁਤ ਕਾ ਮੁਹਕਮ ਹੈ ਗੁਸਾ ਹਰਾਮ ਹੈ ਨਫਸ ਸੈਤਾਨ ਹੈ ਦਰੋਗ ਦੋਜਖ ਹੈ ਸਚ ਬਹਿਸਤੁ ਹੈ ਨਫਸ ਸੈਤਾਨ ਹੈ ਪਾਕ ਹਰਾਮ ਹੈ ਇਲਮ ਗਲੁ ਹੈ ਤਕੱਬਰ ਖਾਰ ਹੈ ਸਖੀ ਬਹਿਸਤੀ ਹੈ ਸੂਮ ਦੋਜਖੀ ਹੈ ਏਤੇ ਰੋਲ ਜੋ ਜਾਣ ਜਾਣਾਵੈ ਤੈ ਨਾਨਕ ਦਾਨਸਮੰਦ ਕਹਾਵੈ॥ ਜਾਂ ਇਹ ਹਾਜਰਨਾਮਾ ਬਾਬੇ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਸਭੇ ਪੀਰ ਫਕਰ ਨਤੇ ਤ੍ਰਿਗ ਪਏ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਪਟਣ ਅਸਾਂ ਨੇ ਜਾਵਣਾ ਹੈ ਕਿਓਂ ਕਿ ਸੇਖ ਬ੍ਰਹਮ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਸੋ ਦੇਖਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ ਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸਰ ਗਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਪਟਣ ਸੇਖ ਫਰੀਦ ਦੇ ਆਇ ਉਤਰੇ॥ ਤਾਂ ਸੇਖ ਬ੍ਰਹਮ ਨੂੰ ਖਬਰ ਹੋਈ ਤਾਂ ਸੇਖ ਬ੍ਰਾਹਮ ਇਕ ਬਕਰਾ ਤੇ ਪਿਊਆਣਾ ਲੈਕੇ ਆਇ ਮਿਲਿਆ ਜੋ ਆਪ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਲੰਗਰ ਕਰਣਾ ਅਰ ਨਾਲ ਹਿੰਦੂ ਰਸੋਈਏ ਲਿਆਏ ਹਾਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਸਰੀਰ ਦੀ ਲਜਤ ਵਾਸਤੇ ਬਕਰਾ ਮਾਰਨਾ ਨਹੀ ਤਾਂ ਸੇਖ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਹਲਾਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਦੋਸ ਨਹੀਂ ਹੋਂਦਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਰਾਗ ਕਲੀ ਦੀ ਵਾਰ ਵਿਚ ਸਲੋਕ ਕੀਤਾ॥ ਮਹਲਾ ੧ ਸਚੁ ਕੀ ਕਾਤੀ ਸਚੁ ਸਭੁ ਸਾਰੁ॥ ਘਾੜਤ ਤਿਸ ਕੀ ਅਪਰ ਅਪਾਰ॥ ਸਬਦੇ ਸਾਣ ਰਖਾਈ ਲਾਇ॥ ਗੁਣ ਕੀ ਥੇਕੈ ਵਿਚ ਸਮਾਇ॥ ਤਿਸ ਕਾ ਕੁਠਾ ਹੋਵੈ ਸੇਖੁ॥ ਲੋਹੂ ਲਬੁ ਨਿਕਥਾ ਵੇਖੁ॥ ਹੋਇ ਹਲਾਲੁ ਲਗੈ ਹਕਿ ਜਾਇ॥ ਨਾਨਕ ਦਰਿ ਦੀਦਾਰਿ ਸਮਾਇ॥੧॥ ਤਿਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰ

ਪਟਣ ਦੇਸ ਫਰੀਦ

ਜੋ ਮੁਲਤਾਨ ਪੀਰਾਂ ਨਾਲ ਪੁਰ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਚੰਬੇਲੀ ਦਾ ਫੁਲ ਕਟੋਰੇ ਤੇ
ਰਖਾ ਦਿਤਾ ਜੋ ਅਸੀਂ ਫੁਲਾਂ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਨਿਰਲੇਪ ਰਹਾਂਗੇ ਤਾਂ ਸਭੇ ਪੀਰ
ਮੁਲਤਾਨ ਦੇ ਉਠੇ ਹੀ ਆਏ ਤਾਂ ਸਮਸ ਪੁਛਿਆ ਜੋ ਤਪ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਸਰੀ
ਰ ਨੂੰ ਦਗਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਮਨ ਦੀਆਂ ਜੋ ਵਾਸਨਾ ਹੈਨ ਸੋ ਨਹੀਂ ਮਰ
ਦੀਆਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਵਰਮੀ ਦੇ ਮਾਰਿਆਂ ਸਰਪ ਨਹੀਂ ਮਰਦਾ
ਅਰ ਸਰਪ ਜੋ ਵਸ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਮੰਤ੍ਰ ਕਰ ਵਸ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਰੀਰ
ਦੇ ਤਪ ਕੀਤਿਆਂ ਮਨ ਨਹੀਂ ਮਰਦਾ ਮਨ ਜੋ ਵਸ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸ
ਬਦ ਕਰ ਵਸ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਮਸ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਕੇਹੜਾ ਸਬਦ ਹੈ ਤਾਂ
ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜਗਤ ਨੂੰ ਝੂਠ ਜਾਣਨਾ ਏਹੋ ਸਬਦ ਹੈ ਅਰ ਜੇਤਾ ਜਗ
ਤ ਹੈ ਮਨ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਵਿਚ ਖਲੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜੇ ਸਬਦ ਵਲ ਸੰਕਲਪ
ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਸੁਧ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਬਹਾਵਲਹੱਕ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਮਾਇਆ ਨੂੰ ਝੂ
ਠ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਤੇ ਮਾਇਆ ਬਿਨਾ ਵਿਵਹਾਰ ਭੀ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਂਦਾ ਤਾਂ
ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜੇਹੀ ਮਾਇਆ ਝੂਠੀ ਹੈ ਤੇਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਭੀ ਝੂਠ ਹੈ ਅ
ਰ ਜੇਹਾ ਪਰਮੇਸਰ ਸਚ ਹੈ ਤੇਹਾ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਭੀ ਸਚਾ ਹੈ॥ ਤਾਂ ਰੁਕ
ਨਦੀਨ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਕੀ ਲਛਨ ਹੈਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ
ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਤਾਂ ਇਹ ਜੋ ਨੀਯਤ ਸਾਫ਼ ਕਰੇ ਤੇ ਬੁਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਸੋਹਬਤ ਕਰੇ
ਅਰ ਦੂਸਰਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੇ ਗੁਣ ਸੁਣੇ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਵੈ ਤੀਸਰਾ ਗੁਣਵਾਲੇ
ਦੀ ਖਿਦਮਤ ਕਰੇ ਅਰ ਚੌਥਾ ਵਡਿਆਈ ਗੁਰੂ ਪੀਰ ਦੀ ਜਾਣੇ ਜੋ ਜਿਸ
ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਗੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵਣ ਅਰ ਪੰਜਵਾਂ ਜੈਸੇ ਖਾਵਣ ਦਾ ਕੇ ਅ
ਮਲ ਦਾ ਵਿਯਸਨ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਸਬਦ ਦਾ ਤੇ ਆਤਮ ਗਿਆਨ ਦਾ
ਵਿਯਸਨ ਕਰੇ ਤੇ ਛੇਵਾਂ ਆਪਣੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰੇ ਤੇ ਹੋਰ ਇ
ਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰੇ ਅਬਦ ਸਬੂਧ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰੇ ਤੇ
ਸਤਵਾਂ ਜੋ ਮਜਲਸ ਵਿਚ ਸਾਧਾਂ ਨਾਲ ਦੁਬਧਾ ਪਵੇ ਉਸ ਦਾ ਤਿਆ
ਗ ਕਰਨਾ ਅਰ ਅਠਵਾਂ ਆਪ ਥੀ ਬੁਧ ਕਰਕੇ ਯਾ ਤਪ ਕਰ ਵਡਾ ਹੋਵੈ

ਦੁਖ ਨਹੀ ਕਰਦਾ ਤੇ ਸਾਧਾਂ ਦੀ ਟਹਿਲ ਦੁਖ ਨਹੀ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿ
ਆ ਜੋ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਦੁਖ ਤੇ ਸੁਖ ਪਾਪਾਂ ਤੇ ਪੁੰਨਾਂ ਦਾ ਧਰਮ ਹੈ ਪ੍ਰਾਣਿ
ਆਂ ਬਿਨ ਸੁਖੀ ਕੋਈ ਨਹੀ ਸੋ ਤੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਪੁਛ ਦੇਖ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿ
ਆ ਤੈਨੂੰ ਇਤਨਾਂ ਸੁਖ ਕਿਉਂ ਕਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਤੂੰ ਵਡਾ ਸੁਖੀ ਨਜ਼ਰ
ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਜੇਡਾ ਦੁਖੀ ਕੋਈ ਨਹੀ ਤਾਂ ਫਿਰ
ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਤੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਨਿਆਰਾ ਲੈ ਬੈਠਾ ਅਰ ਕਹਿਓਸ ਕਿ ਮੇਰਾ ਇ
ਸਤ੍ਰੀ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਸੀ ਸੋ ਇਕ ਸਮੇਂ ਇਸਤ੍ਰੀ ਅਰਜਾਰੀ ਹੋ
ਈ ਮਰਨ ਪ੍ਰਜੰਤ ਸੋ ਜਾਂ ਚੌਕੇ ਤੇ ਉਤਾਰੀ ਅਰ ਬਹੁਤ ਦਾਨ ਪੁੰਨ ਕਰਾ
ਇਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਰੁਦਨ ਕਰਨ ਲਗਾ ਜੋ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਕਰ ਜੀਵਾਂਗਾ ਤਾਂ ਇਸਤ੍ਰੀ
ਕਹਿਆ ਤੂੰ ਪੁਰਖ ਹੈਂ ਅਰ ਧਨਵਾਨ ਹੈਂ ਹੋਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਵਿਆਹ ਲਵੇਂਗਾ
ਮੈਨੂੰ ਭੁਲਾ ਦੇਵੇਂਗਾ ਸੋ ਏਹ ਬਾਤ ਸੁਣਕੇ ਮੈਂ ਲਿੰਗ ਆਪਣੀ ਕਟ ਸੁਟੀ ਤੇ
ਓਹ ਇਸਤ੍ਰੀ ਫਿਰ ਅਰੋਗ ਹੋ ਗਈ ਅਰ ਹੁਣ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕਾਮ
ਕਲੋਲ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਸੋ ਮੇਰੇ ਦੇਖਦੇ ਓਹ ਹੋਰ ਪੁਰਖ ਭੋਗ
ਦੀ ਹੈ ਅਰ ਮੈਂ ਦੇਖ ਕੇ ਦਗਧ ਹੋਂਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਤੇ ਮੇਰਾ ਜੇਡਾ ਦੁਖੀ ਕੋਈ
ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਦੁਖ ਤੇ ਸੁਖ ਪੁਰਬਲੇ ਜਨਮਾਂ ਦੇ ਪਾਪਾਂ ਪੁੰ
ਨਾਂ ਦਾ ਫਲ ਹੈ ਅਰ ਈਸਰ ਬੀ ਆਦਿ ਜੀਵ ਪ੍ਰਜੰਤ ਆਪਣੇ ਆਪ
ਣੇ ਕਰਮ ਅਵਸ਼ ਭੋਗਣੇ ਹਨ ਅਰ ਕਰਮ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਭੋਗ ਦਿਤੇ ਬਿਨਾ
ਮਿਟਦੇ ਨਹੀਂ ਪ੍ਰਾਣੀ ਗਿਆਨੀ ਲੀਲਾ ਮਾਤ੍ਰ ਭੋਗਦੇ ਹਨ ਤੇ ਅਗਿਆ
ਨੀ ਦੁਖੀ ਸੁਖੀ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬੇ ਜੀ ਨੇ ਰਾਮਕਲੀ ਦੀ ਵਾਰ
ਵਿਚ ਸਲੋਕ ਕਹਿਆ ॥ ਮ: ੧ ॥ ਸਹੰਸਰ ਦਾਨ ਦੇ ਇੰਦ੍ਰ ਰੋਆ
ਇਆ ॥ ਪਰਸਰਾਮ ਰੋਵੈ ਘਰ ਆਇਆ ॥ ਅਜੈ ਸੁ ਰੋਵੈ ਭਿ
ਖਿਆ ਖਾਇ ॥ ਐਸੀ ਦਰਗਹਿ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ॥ ਰੋਵੈ ਰਾਮ ਨਿ
ਕਾਲਾ ਭਇਆ ॥ ਸੀਤਾ ਲਖਮਣ ਵਿਛੁੜਿ ਗਇਆ ॥ ਰੋਵੈ ਦਹਿ
ਸਿਰ ਲੰਕ ਗਵਾਇ ॥ ਜਿਨਿ ਸੀਤਾ ਆਂਦੀ ਡਉਰੂ ਵਾਇ ॥ ਰੋਵ

ਨਿਪੰਡਤ ਭਏ ਮਜੂਰਾ ਜਿਨਕੇ ਸੁਆਮੀ ਰਹਿਤ ਹਦੂਰਾ ਰੋਵੈ ਜਨਮੇ
ਜਾਖੁਾਇ ਗਇਆ। ਇਕੀ ਕਾਰਣ ਪਾਪੀ ਭਇਆ। ਰੋਵੈ ਸੇਖ ਸਮਾਇ
ਕਪੀਰ ਅੰਤ ਕਾਲ ਮਤ ਲਾਗੈ ਭੀੜਾ। ਰੋਵਹਿ ਅਕੇ ਨਿਪੜਾਇਆ। ਪ
ਰਿਪਾਰਿ ਮੰਗਹਿ ਭੀਖਿਆ ਜਾਇਆ। ਰੋਵਹਿ ਕਿਰਪਨ ਸੰਚਹਿ ਧਨ ਜਾਂ
ਇਆ ਪੰਡਿਤ ਰੋਵਹਿ ਗਿਆਨ ਗਵਾਇਆ। ਬਾਲੀ ਰੋਵੈ ਨਾਹਿ ਭਤਾਰਾ ਨਾਨਕ
ਦੁਖੀਆ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰਾ। ਮੰਨੇ ਨਾਉ ਸੋਈ ਜਿਣਿ ਜਾਇ। ਅਉਰੀ ਕ
ਰਮ ਨ ਲੇਖੈ ਪਾਇ॥੧॥ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋ ਗਿਆਨਵਾਨ ਹੈਂ ਸੋ
ਜੈਸਾ ਸਰੀਰ ਅਨਿਤ ਜਾਣਤੇ ਹਨ ਤੈਸਾ ਸੁਖ ਦੁਖ ਭੀ ਅਨਿਤ ਜਾਣਤੇ
ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਜਾਗੀਆਸੀ ਹਨ ਸੋ ਦੁਖ ਸੁਖ ਦੋਨੋਂ ਪਰਮੇਸਰ ਵਲੋਂ
ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਅਸਾਡਾ ਮਿਤ੍ਰ ਹੈ ਸੋ ਜੋ ਦੁਖ ਦੇਵੈਗਾ ਤਉ ਭੀ
ਅਸਾਡੇ ਕਾਲਿਆਣ ਵਾਸਤੇ ਜੈਸੇ ਵੈਦ ਜੋ ਰੋਗੀ ਨੂੰ ਕਉੜੀ ਅਉਖਧ ਦੇਂ
ਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਮਿਠ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰੋਗੀ ਦੇ ਸੁਖ ਵਾਸਤੇ ਹੀ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ
ਮਾਂ ਵਲੋਂ ਦੁਖ ਸੁਖ ਜਾਣੀਐ ਤਾਂ ਦੁਖਾਂ ਭੋਗਿਆਂ ਪੂਰਬਲੇ ਪਾਪ ਮਿਟਦੇ
ਹਨ ਤੇ ਸੁਖ ਭੋਗਿਆਂ ਪੁੰਨ ਮਿਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਪਾਪਾਂ ਪੁੰਨਾਂ ਦਾ ਫਲ
ਹੈ ਸੋ ਅਵਸਮੇਵ ਭੋਗਣਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਸਤਸੰਗੀ ਹੈਨ ਸੋ ਸਦਾ ਰਾਜੀ ਹੈ
ਨ ਤੇ ਜੋ ਅਗਿਆਨੀ ਹੈਨ ਸੋ ਸਦਾ ਦੁਖੀ ਹੈਨ ਪਰ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਫਲ
ਗਿਆਨੀ ਰਾਜੀ ਹੋਕੇ ਭੋਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਗਿਆਨੀ ਦੁਖੀ ਹੋਕੇ ਭੋਗਦੇ
ਹਨ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਇਸ ਸਲੋਕ ਦਾ ਅਰਥ ਭੀ ਕਹੋ ਤਾਂ ਬਾਬਾ
ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਇੰਦ੍ਰ ਜੋ ਸਉ ਜਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇੰਦ੍ਰ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇੰਦ੍ਰ
ਆਪਣੀਆਂ ਅਪਛਰਾਂ ਛਡਕੇ ਤੇ ਗੋਤਮ ਤਪੇ ਦੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪਾਸ ਆਇ
ਆ ਤਾਂ ਗੋਤਮ ਕਹਿਆ ਕਿ ਇਕ ਭਗ ਵਾਸਤੇ ਤੂੰ ਆਇਆ ਹੈਂ ਤਾਂਤੇ ਸਹੰ
ਸ੍ਰ ਭਗ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈਂਗਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇੰਦ੍ਰ ਨੂੰ ਸਹੰਸ੍ਰ ਭਗਾਂ ਹੋਈਆਂ
ਤਾਂ ਫਿਰ ਜਲ ਵਿਚ ਜਾਇ ਛਿਪਿਆ ਅਰ ਰੁੰਨਾ॥ ਅਤੇ ਪਰਸਰਾ
ਮ ਇਕੀਵਾਰੀ ਛਿਖਤ੍ਰਾਇਣ ਕੀਤਾ ਸੋ ਜਾਂ ਰਾਮ ਜੀ ਉਸ ਦਾ ਬਲ ਖੋ

ਲਾਇਆ ਤਾਂ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਝੇਲ ਬੈਠੇ ਜਾਂਹ ਵਿਚ ਪਾਰ ਕੀਤੇ ਸੁ ਤਾਂ ਤੁਨਾ ਤੇ ਅਜ ਤੀਕਰ ਚਿਰੰਜੀਵ ਹੈ ਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਭਿਖਿਆ ਮੰਗਦਾ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰੋਂਦਾ ਹੈ ਅਥਵਾ ਅਜ ਰਾਜਾ ਜੋ ਰਾਜ ਨੂੰ ਛਡਕੇ ਤੇ ਅਤੀਤ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਤੁਨਾਂ ਜੋ ਐਸੀ ਪਾਪਾਂ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਸਜਾਇ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਰਾਮ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਨਿਕਾਲਾ ਦਿਤਾ ਸੀ ਤੇ ਸੀਤਾ ਨੂੰ ਰਾਵਣ ਛਪਾ ਲੈ ਗਿਆ ਤੇ ਲਛਮਣ ਨੂੰ ਮੂਰਛਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਰਾਮ ਜੀ ਤੁਨਾ ਪਤੇ ਜਬ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਲੰਕਾ ਨੂੰ ਜੀਤ ਕੇ ਤੇ ਭਭੀਛਨ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦਿਤਾ ਤੇ ਰਾਵਨ ਦਾ ਸਭ ਕੁਟੰਬ ਮਾਰਕੇ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੀ ਖੇਤ ਵਿਚ ਗਿਰਾਇਆ ਤਾਂ ਰਾਵਨ ਭੀ ਤੁਨਾਂ ਅਰ ਪਾਂਡਵ ਦੁਰਜੋਧਨ ਨਾਲ ਜੂਆ ਖੇਲੇ ਅਰ ਜੂਆ ਤੇ ਸਕੁਨੀ ਖੋਟੇ ਪਾਸੇ ਬਣਾਕੇ ਉਨਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਭਾਗ ਸਭ ਜਿਤਿਆ ਤਾਂ ਤੇਰਾਂ ਬਰਸ ਬਨਬਾਸ ਵਿਚ ਰਹੇ ਅਰ ਚੌਦਵੇਂ ਬਰਸ ਬੈਰਾਠ ਦੇ ਨਗਰ ਮਜੂਰ ਹੋਕੇ ਰਹੇ ਤੇ ਉਨਾਂ ਦੇ ਵੇਖਦੇ ਕੀਚਕ ਨੇ ਦ੍ਰੋਪਤੀ ਨੂੰ ਲਤ ਮਾਰੀ ਤਾਂ ਪਾਂਡਵ ਭੀ ਤੁਨੇਆਰ ਦਿਨ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਮਹਾਰਾਜ ਨੂੰ ਚਿਤ ਕਰਦੇ ਸਨ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਮਹਾਰਾਜ ਉਨਾਂ ਦੇ ਹਜੂਰ ਆਂਵਦਾ ਸੀ ॥ ਅਰ ਰਾਜੇ ਜਨਮੇਜੇ ਬਿਆਸ ਜੀ ਥੀਂ ਪੁਛਿਆ ਜੋ ਰਾਜਾ ਜੁਧਿਸਟਰ ਧਰਮ ਪੁਤ੍ਰ ਨੇ ਜੋ ਜੂਆ ਖੇਲਿਆ ਕਿਸੇ ਵਰਜਿਆ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬਿਆਸ ਜੀ ਕਹਿਆ ਅਸੀਂ ਸਭੇ ਵਰਜਦੇ ਹੇ ਪਰ ਈਸਰ ਦੀ ਨੇਤ ਅਵਸ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਸ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੇ ਅਗੇ ਹੀ ਕੋਈ ਖਬਰ ਕਰੇ ਤਾਂ ਕਿਥੋਂ ਕਰਨੇਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਿਆਸ ਕਹਿਆ ਇਸੇ ਬਰਖ ਤੁਧ ਘੋੜੀ ਮੁਲ ਲੈਣੀ ਹੈ ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਚੜ੍ਹਨਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਰਿਆਈ ਘੋੜਾ ਲਗੇਗਾ ਤੇ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਸਿਆਹ ਕਰਨ ਜਗਦਾ ਵਛੇਰਾ ਜੰਮੇਗਾ ਸੋ ਤੂੰ ਫਿਰ ਜਗ ਕਰੇਂਗਾ ਅਰ ਤੇਰੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨਗਨ ਹੋਵੈਗੀ ਤਾਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹਸਣਗੇ ਤੇ ਤੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰੇਂਗਾ ਸੋ ਤੈਨੂੰ ਛਤ੍ਰੀ ਕੁਸਟ ਹੋਵਨਗੇ ਅਤੇ ਫੇਰ ਅਠਾਰਹ ਪਰਬ ਮਹਾਭਾਰਤ ਦੇ ਸੁਣੇਗਾ ਅਤੇ ਜਦ ਭੀ ਮਣੀ ਕਥਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਹਾਥੀ ਉਸਨੇ ਗੀਧ ਬ ਨੂੰ ਚਲਾਏ ਹੈਨ ਅਤੇ

ਤੇ ਹੁਣ ਤੀਕ ਓਹ ਅਕਾਸ ਥੀਂ ਨਹੀਂ ਆਏ ਸੋ ਜਦ ਤੂੰ ਨਾ ਮੰਨੇਂਗਾ ਤਾਂ ਇਕ ਕੂ
ਸ੍ਰ ਤੇਰੇ ਨਕ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਤੂੰ ਉਸ ਰੋਗ ਨਾਲ ਹੀ ਮਰੇਂਗਾ ॥ ਤਾਂ ਸਭੇ
ਗਲਾਂ ਇਉਂ ਹੀ ਹੋਈਆਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਜਨਮੇਜਾ ਭੀ ਰੁਨਾ ਜੋ ਇਕ ਵਚਨ ਨ
ਮੰਨਣੇ ਕਰ ਪਾਪੀ ਹੋਇਆ ਜੋ ਪੰਡਿਤ ਕਹਾ ਭੀ ਮੰਦੇ ਹਾਥੀ ਅਕਾਸ ਵਿ
ਚ ਚਲਾਏ ਹੋਏ ਅਕਾਸ ਵਿਚ ਫਿਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਨਕ ਮਰੋੜਿਆ ਤ
ਕੁਸਟੀ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਹੀ ਤੇ ਰੁਨਾ ॥ ਅਰ ਹੋਰ ਜੇਤੇ ਸੇਖ ਮਸਾਇਕ ਪੀਰ
ਹਨ ਸਭੇ ਰੋਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਮਤ ਅੰਤ ਕਾਲ ਅਸਾਨੂੰ ਜਮਦੀ ਭੀੜ ਨਾ ਪਵੇ ਤੇ
ਜੋਗੀ ਰਿਦ ਰਾਜੇ ਆਦਿਕ ਕੰਨ ਪੜਾਇਕੇ ਰੁਨੇ ਹਨ ਜੋ ਘਰ ਘਰ ਵਿਚ
ਭਿਖਿਆ ਮੰਗਦੇ ਹਨ ॥ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿਰਪਨਾਂ ਦਾ ਧਨ ਸੀਵਿਆ ਹੋਇਆ ਸ਼ਾਂ
ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰੋਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਪੰਡਿਤ ਜੋ ਗਿਆਨ ਸੁਣਾਵਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕਮਾਂਵਦੇ ਨ
ਹੀਂ ਤਾਂ ਮਰਦੇ ਹੋਏ ਪਛੋਤਾਂਵਦੇ ਤੇ ਰੋਂਦੇ ਹਨ ॥ ਅਰ ਬਾਲੀ ਫੂਲਣ ਦੇਵੀ
ਸੀ ਜੋ ਮਹਾਰਾਜ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਮੇਰਾ ਹੋਰ ਭਰਤਾਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਤੂੰ ਮੈ
ਨੂੰ ਵਰ ਤਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਕਹਿਆ ਕਿ ਸ੍ਵਾਸ ਬੀਜ ਦਾਨੇ ਨੂੰ ਤੂੰ ਮਾਰੇਂਗੀ ਤਾਂ ਮੈਂ
ਤੈਨੂੰ ਵਰਾਂਗਾ ਸੋ ਜਾਂ ਸ੍ਵਾਸ ਬੀਜ ਦਾਨੇ ਨਾਲ ਜੁਧ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸ੍ਵਾ
ਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਤੇ ਮੁੜ੍ਹਕੇ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਤੇ ਚਿਤਵਨੀ ਵਿਚੋਂ ਕਈ ਦਾਨੇ ਉਤਪਤ ਹੋਏ
ਤਾਂ ਓਹ ਭੀ ਰੁਨੀ ਅਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ
ਅਸਗੁਧ ਰੂਪ ਕਰਕੇ ਸੁਆਸ ਬੀਜ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ ॥ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕ
ਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਭ ਸੰਸਾਰ ਆਗਿਆਨ ਕਰ ਦੁਖੀ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਪਰਮੇਸ੍ਰ
ਦਾ ਨਾਮ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਸੋਈ ਜਿਣ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਤੇ ਹੋਰ ਕਰਮ ਲੇਖੇ ਨਹੀਂ ਪ
ਉਂਦੇ ਤਤੇ ਸੁਖੀ ਸੋਈ ਹੈਨ ਜਿਨਾਂ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਸਗਾਫ ਚਕਨ
ਤੇ ਕੀਰ ਪਾਇਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬੋਲਨੇ ਹੋਇਆ ਕਿ ਜੋ ਕਾਮ ਗਿਰਦਾ ਹੈ
ਤੇ ਆਪ ਸਮਾਨ ਪੁਤ੍ਰ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜੋ ਕਾਮ ਨੂੰ ਦਸਵੇਂ ਦੁਆਰ ਚੜ੍ਹਾਈ
ਏ ਤੇ ਸਾਸ ਸਾਸ ਨਾਮ ਜਪੀਏ ਤਾਂ ਜਨਮ ਮਰਨ ਕਟੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿ
ਰ ਉਸ ਨੇ ਸਿਖਣੀ ਨੂੰ ਮਥਾ ਆਨ ਟਿਕਾਇਆ ਤਾਂ ਬੋਲਨੇ ਹੋਇਆ ਕਿ

ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਨੇਮੁ ਰਖਾਂਦਾ ਸਤ ਸੀ ਗੈਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਸੋ ਨਰਕਾਂ ਵਿਚ ਦੁਖ ਪਾਂਵਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਤੇ ਤੁਸਾਂ ਸੀਲ ਰਖਣਾਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮ ਦਾ ਉਪਦੇਸ ਦਿਤਾ ਅਰ ਨਿਤ ਪ੍ਰਾਤ ਸਤ ਸੀਲ ਕਰਨਾ ਕਹਿਆ ਤੇ ਮਨਿਛਤ ਪਦਾਰਥ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿਤੇ ॥ ।ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਿਖਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਜ ਘੋਏ ਜਟ ਦੀ ਸਾਖੀ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਹੈ ਸੋ ਭੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਸੁਣਾਵੋ ਤਾਂ ਸਿਖਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨ ਕਰ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਹਿਤ ਭਏ ਕਿ ਭਾਈ ਬਾਲਾ ਜੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਕੋ ਸੁਨਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਫੇਰ ਮੈਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਭਾਈ ਕਿਧਰ ਚਲਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਹਿਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜਿਧਰ ਤੁਸਾਡੀ ਮਰਜੀ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਆ ਚਲ ਭਾਈ ਕਰਤਾਰ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਤਰਫ ਪਰ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਕਹਿਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮਨਸਾ ਦੀ ਚਾਲ ਚਲੇ ਤਾਂ ਇਕ ਪਲਕ ਮਾਹਿ ਦੀ ਪਾਲੂ ਸਹਿਰ ਆਏ ਪਰ ਜਿਥੋਂ ਤੇ ਤੁਰਕ ਸੇ ਹਿੰਦੇ ਪੰਡਤਾਂ ਹਜਾਰ ਕੋਹਾ ਆਹਾ ਅਤੇ ਬੜੇ ਬੜੇ ਉਸ ਨਗਰ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਬਾਗ ਬਗੀਚੇ ਬਾਵਲੀ ਤਾਲ ਸਰੋਵਰ ਕਵਲੋਂ ਕੇ ਪੂਰਨ ਹੂਏ ਹੈਂ ਅਰ ਬੜੇ ਤਰਵਰ ਸਬਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਸਦਾਕੇਸ ਸਾਹਿਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਬਾਗ ਮੇਂ ਡੇਰਾ ਕੀਆ ਉਹਾਂ ਕੋਈ ਮਨੁਖ ਭੀ ਕਬੀ ਸੰਜੋਗ ਸੇ ਆਵੈ ਅਤੇ ਇਕ ਸਾਧ ਰੋਜ ਪਹਿਰ ਰਾਤ ਗਏ ਹੀ ਨਾਵਣ ਜਾਵੈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਨੇੜੇ ਹੀ ਤਲਾਉ ਆਹਾ ਜਿਤ ਵੇਲੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਇਸ ਨਗਰ ਰਨਾਵਨ ਤਿਤੁ ਵੇਲੇ ਉਹ ਭੀ ਆਵੈ ਪਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਡੇਢ ਪਹਿਰ ਰਾਤ ਗਏ ਦੀ ਨਾਲ ਨਾਇਆਵਨ ਫੇਰ ਆਨ ਕਰ ਭਜਨ ਕਰਨ ਸੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਓਹਿ ਜਗਾ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਆਈ ਅਤੇ ਉਹਨੇ ਸਾਧ ਨਾਉਣ ਤਲਾਉ ਆਉਂਦਾ ਆਹਾ ਜੋ ਇਕ ਦਿਨ ਨਾਇਕੇ ਜਿਉਂ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਖੜਾ ਸਾ ਤਿਉਂ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਖੜਾ ਹੀ ਰਹਿਆ ਅਰ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹ ਆਇਆ ਜਦਾ ਫਿਰ ਧਿਆਨ ਤੇਂ ਉਤਰ ਕੇ ਚਲਿਆ ਤਾਂ ਪਾਸ ਦੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ ਰਾਹ ਆਂਗਸੇ ਓਹ ਪਾਸ ਦੀ ਮਥਾ ਟੇਕ ਕਰਕੇ ਚਲਿਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਸਦਕੇ ਪੁ

ਛਿਆ ਭਾਈ ਜਿਥਾ ਤੂੰ ਕਉਣ ਸਾਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈਂ ਅਰ ਭਾਈ ਤੂੰ ਨੇ ਸੀਗ ਕਰਾ
ਅਸਾਂ ਤੇ ਕਛੋ ਮੰਗਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਸਾਧ ਨੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਮੈਂ ਤਾ ਜਟ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ
ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਭਾਈ ਤੂੰ ਧੋਏ ਨੂੰ ਭੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਰਤੀ
ਕੂ ਚੁਪ ਕਰਕੇ ਫੇਰ ਆਖਿਆ ਜੀ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਕੀ ਕੰਮ ਹੈ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨ
ਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਭਾਈ ਦਸੇਂ ਗਾ ਤਾਂ ਕੰਮ ਭੀ ਕਰ ਛੋਡਾਂਗੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਹਿਆ
ਜੀ ਧੋਏ ਤਾਂ ਜਟ ਗੁਲਾਮ ਤਾਂ ਤੁਸਾਡਾ ਹਉਂ ਹੀ ਹੈਂ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਉਸ ਨੂੰ ਗ
ਲ ਨਾਲ ਲਾਇਆ ਤੇ ਕਹਿਆ ਭਾਈ ਰਾਜੀ ਹੈਂ ਤੇ ਫੇਰ ਧੋਏ ਹਾਂ ਭੀ ਚਰਨ ਤੇ
ਸਿਰ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਮੁਹ ਤੇ ਭੀ ਧੋਏ ਨੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਮਿਹਰਵਾਨ ਮੈਂ ਤੁਸਾਨੂੰ
ਸਿਞਾਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਟਿਕਾਣਾ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀਏ ਦਸੀ
ਏ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਭੁਲਾ ਭਾਈ ਧਾੜੀ ਕਿ ਸਮਤਾਂ ਉਂ ਤਾਂ
ਫੇਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਭਾਈ ਉਹ ਸਮਾ ਯਾਦ ਕਰ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਰਾ
ਤ ਕੋ ਕੀਰਤਨ ਕਰਤੇ ਥੇ ਅਤੇ ਇਕ ਦਿਨ ਤੂੰ ਅਸਾਨੂੰ ਕਹਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਈ
ਜੀ ਕਿਆ ਕਰੀਏ ਲੋਕ ਅਸਾਡਾ ਖਹਿੜਾ ਨਹੀਂ ਛਡਦੇ ਜੋ ਰੋਜ ਕਹਿੰਦੇ ਹ
ਹਮ ਕੋ ਸਬਦ ਸੁਨਾਓ ਅਤੇ ਕਰਾਮਾਤ ਪਏ ਮੰਗਦੇ ਹਨ ਅਰ ਰੋਜ ਰੋਜ ਕੇ
ਦੁਖਾਵਣੇ ਕਰ ਹਮ ਕੋ ਬੜਾ ਕ੍ਰੋਧ ਹੋ ਆਵਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੇਰ ਹਮ ਦਿਲ ਵਿਖੇ
ਵੀਚਾਰ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਜੋ ਹਮ ਕ੍ਰੋਧ ਕਿਸ ਪਰ ਕਰੈਂ ਐ ਜੋ ਸਭੀ ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਬੰ
ਦੇ ਹੈਂ ਤਬ ਹਮ ਨੇ ਕਹਾ ਭਾਈ ਜੀ ਹੈ ਤੇ ਦਸ ਤੂ ਜੋ ਕਰਾਮਾਤ ਕਹਿਰ ਕਾ ਨਾ
ਤੇ ਜੋ ਕਹਿਰ ਕਰੇ ਸੋ ਕਰਾਮਾਤ ਦੇਵੈ ਅਗੋਂ ਫੇਰ ਕਹਿਆ ਅਸਾਂ ਭਾਈ ਜੀ
ਤੂ ਗਲ ਤਾਂ ਤੁਸਾਡੀ ਪੂਰੀ ਹੋਵੀ ਹੈ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਪੰਦਰਾਂ ਵਰੇ ਹੋਰ ਭਗਤੀ ਭੀ
ਗੁਜਰਾਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਫੇਰ ਤੁਮ ਹਿੰਦੂ ਜਟ ਕੇ ਘਰ ਜਨਮੋਂਗੇ ਤਬ ਤੁਮ੍ਹਾ
ਰਾ ਉਧਾਰ ਹੋਵੈਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਭੀ ਤੁਮਕੋ ਕਹਿਆ ਥਾ ਕਿ ਤੁਮ ਕੋ ਹਮ ਮਿ
ਲੈਂਗੇ ਅਤੇ ਤੇਰਾ ਉਧਾਰ ਭੀ ਹੋਵੈਗਾ ਅਤੇ ਭਾਈ ਜਾਤਾਂ ਤਪ ਪੂਰਾ ਹੋਇ
ਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਖਤ੍ਰੀ ਦੇ ਘਰ ਜਨਮ ਧਾਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਭਾਈ ਜੀ ਤਦ
ਤੇਰਾ ਨਾਉ ਮੋਲਕ ਹੋਤਾ ਥਾ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਵਿਚ ਜੀਰਾਣ ਬੜੀ ਆਹੀ ਪਰ ਤੂੰ

੫੧੯ ਸਾਥੋਂ ਪਿਛੈ ਹਟਿਆ ਸੋ ਤੈਂ ਇਕ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਆਹਾ ਜੋ ਤੇਰੀ ਇਸਤ੍ਰੀ
ਕਾਮਵਤੀ ਅਰ ਤੈਂ ਸੀਗੀ ਕਰਕੈ ਕਾਮ ਦਾਨ ਨਹੀਂ ਦੀਆ ਜੋ ਉਸਕੇ ਮਨ
ਸੋ ਉਸਕੇ ਮਨ ਕਾਮ ਕੀ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰਹੀ ਅਰ ਓਹ ਪੂਰੀ ਨ ਹੋਈ ਇਹ ਤੈਨੂੰ
ਪਾਪ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸੋ ਇਸਤੇ ਤੈਨੂੰ ਸਾਥੋਂ ਪਿਛੇ ਪਦਰਾ ਵਰੇ ਤੇਲੀ ਦੇ
ਘਰ ਰਖਿਆ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੈਨੇ ਸਤਿਨਾਮੁ ਗੁਰੂ ਉਧਰਨ ਸੀ ਸੋ ਪਦਰਾ ਵ
ਰੇ ਪਿਛੇ ਤੂੰ ਮੋਇਆ ਸੋ ਭਾਈ ਤੂੰ ਇਕ ਓਅੰਕਾਰ ਦਾ ਹੀ ਜਾਪ ਕਰਿਆ ਕਰ
ਅਰ ਸਦਾ ਪਹਿਰ ਰਾਤ ਰਹੇ ਦੀ ਇਸਨਾਨ ਕਰਿਆ ਕਰ ਅਤੇ ਤੂੰ ਅਗੇ
ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਤੈਨੂੰ ਭਾਈ ਘੋਹਾ ਬੁਝਾ ਹੈ ਹੋਰਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬੁਝਾਈ ਤੇ
ਅਤੇ ਭਾਈ ਘੋਹਾ ਸੈਦੋ ਹੁਣ ਕਿਧਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਾਂ ਹੁਣ ਉਸਨੂੰ ਭੀ ਮਿਲ
ਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਈ ਘੋਹਾ ਭਾਈ ਸੈਦੋ ਦੀ ਵਾਰਤਾ ਦਸ ਤਾਂ ਭਾਈ ਘੋਹੇ ਆ
ਖਿਆ ਜੀ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਓਹ ਤਾਂ ਮਰ ਗਇਆ ਹੈ ਅਰ ਉਸਨੂੰ ਸਤ
ਵਰੇ ਹੋਏ ਹਨ ਮੋਏ ਨੂੰ ਅਗੇ ਓਹ ਰਾਜਪੂਤ ਦੇ ਘਰ ਆਹਾ ਹੁਣ ਤਾਂ ਮੈਂ
ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਜੋ ਕਿਸ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿਆ ਜਾਪੇ ਜੋ ਮੁਕਤ
ਹੋਇ ਗਇਆ ਹੈ ਸੋ ਤੁਸਾਡੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਹੀ ਜਾਣੋ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ
ਕਹਿਆ ਭਾਈ ਹੁਣ ਓਹ ਦਲੇਲਪੁਰ ਹੈ ਅਰ ਇਥੋਂ ਤੇ ਕੋਹ ਨਉਕ ਜਾ
ਗਾ ਹੈ ਓਥੇ ਰਵਿਦਾਸੀਏ ਚਮਾਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਹੈਗਾ ਹੈ ਅਰ ਦੋਵਾਰੀ ਚੰਡਾ
ਲਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਜਨਮਿਆਂ ਸੀ ਜੋ ਅਠ ਪਹਿਰ ਏਸੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਰ
ਹਿਆ ਹੈ ਨਾ ਨ੍ਹਾਇਣ ਤੇ ਭਾਲਿਆਂ ਤੇ ਓਹੋ ਜਨਮ ਪਾਇੰਦਾ ਰਹਿਆ
ਜਦ ਸਾਥੋਂ ਵਿਛੜਿਆ ਹੈ ਤਬ ਗੁਰੀਏ ਜਟ ਕੇ ਹੋਤਾ ਥਾ ਅਰ ਇਸ
ਕੀ ਮਾਤਾ ਕਾ ਨਾਮ ਸੁਹਾਵੀ ਥਾ ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਤਾਂ ਏਂ ਇਕ ਮਨੁਖ ਕੋ ਕਹਿ
ਆ ਥਾ ਜੋ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਕਾਰਜ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ ਸੋ ਜਬ ਉਸ ਕੇ ਕਾਰਜ ਕਾ
ਸਮਾਂ ਆਇਆ ਤਬ ਸੈਦੋ ਜਟੀ ਤਈ ਕਰਨ ਲਗਾ ਵਾਰਤਾ ਹੋਰ ਕਿ
ਆ ਜੋ ਉਸ ਕਾ ਕਾਰਜ ਨੰ ਕਰਦੀਆ ਅਤੇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਾਰੋਂ ਨੇ ਭੀ ਕ
ਹਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਬਡਾ ਪਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਹਿਕਰ ਕੰਮ ਮੁਕਰਤਾ ਹੈ

ਸੋ ਪਹਿਲੇ ਤੌ ਇਕ ਜਨਮ ਚੰਡਾਲੇ ਕੇ ਘਰ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਢੋਰ ਭੀ ਹੋਤਾ
ਹੈ ਤੌ ਹੋਰ ਭੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਨਫੂਸਕ ਭੀ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਕ ਪਾਪ ਕਰਤਾ ਹੈ
ਪਰ ਐਉ ਹੈ ਜੋ ਏਕ ਬਾਤ ਕਾ ਪਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਸੋ ਇਉ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਏ
ਸਨੇ ਤੇ ਸਾਤ ਪਾਪ ਕੀਏ ਹੈ ਜੋ ਏਕ ਤੋ ਇਉ ਹੂਆ ਕਿ ਇਸਨੇ ਰਾਜਾ ਜ
ਨਕ ਕੇ ਕੂੜਾ ਚੇਰੀ ਖੁਲਾਇਆ ਅਰ ਰਾਜੇ ਜਨਕ ਕਾ ਇਹ ਖਾਸ ਖਿਜ
ਮਤਗਾਰ ਸਾ ਪਰ ਚੋਰੀ ਇਹ ਚੀਜ ਜੋ ਲਿਆਵੈ ਸੋ ਜੂਠ ਕਰਕੈ ਦੇਆ
ਵੈ ਪਰ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇ ਪਰਾਂ ਕਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਰਾਜਾ ਨੇ ਮਨ ਮੇ ਬੂਝੀ ਅਰ
ਕਹਿਆ ਰੇ ਜੇ ਵਗੋਆ ਤੂ ਪਾਹਰਿਆ ਬਾਤ ਕਰਤਾ ਹੈ ਸੋ ਤੂ ਵੀ ਏਹ ਕਾ
ਮਤੂ ਹਮਾਰੇ ਨਾ ਕੀਆ ਕਰ ਤੌ ਸ ਦਿਨ ਤੇ ਇਹ ਕਾਮ ਭੀ ਛੋੜਿਆ ਅ
ਰ ਤੀਸਰਾ ਪਾਪ ਔਰ ਕੀਆ ਜੋ ਰਾਜਾ ਕੇ ਅੰਤਰ ਜਨਾਨੇ ਵਿਚ ਸੋ ਇਕ
ਰੈਬੇਲੀ ਗੋਲੀ ਸੀ ਸੋ ਉਸ ਕੇ ਸਾਥ ਸਪਰਸ ਕੀਆ ਅਰ ਰਾਜੇ ਨੇ
ਭੀ ਸੁਣਿਆ ਸਹੀ ਪਰ ਰਾਜਾ ਨੇ ਮੁਖ ਸੋ ਕੁਛ ਨਾ ਕਹਿਆ ਕਾਹੇ ਤੇ ਜੋ
ਰਾਜਾ ਸਰਬ ਆਤਮਾ ਇਕ ਹੀ ਦੇਖਤਾ ਥਾ ਇਸੇ ਤੇ ਰਾਜਾ ਗੁਸੇ ਨਾ ਹੋ
ਇਆ ਅਰ ਚੌਥਾ ਪਾਪ ਏਕ ਔਰ ਕੀਆ ਜੋ ਚੌਦਸ ਕੇ ਦਿਨ ਬ੍ਰਾਹਮ
ਣ ਕੇ ਸਾਥ ਲੜਿਆ ਅਰ ਉਸ ਕੇ ਥਣੀਆ ਲਤਾ ਮੁਸਟਾ ਮਾਰੀਆ ਇ
ਸ ਤੇ ਓਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਵਡਾ ਦੁਖੀ ਹੋਇਆ ਅਰ ਮੁਖ ਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਕਹਿ
ਆ ਜੋ ਤੂ ਚੰਡਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰ ਪੰਜਮਾ ਇਕ ਪਾਪ ਔਰ ਹੂਆ ਜੋ ਏ
ਹ ਰਾਜਾ ਕੇ ਭੰਡਾਰੇ ਸੋ ਤੇਲ ਮੁਕਤਾ ਰੇਜਗੀ ਚੁਰਾਇਆ ਕਰੈ ਅਰ ਰਾਜਾ
ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਅਰ ਸੁਣ ਕਰ ਮੁਖ ਸੇ ਕਹਿਆ ਰੇ ਚੰਡਾਲ ਏਹ ਕਾਮ ਤੈਨੇ
ਕਿਆ ਕੀਆ ਤਬ ਏਹ ਚੁਪ ਕਰ ਰਹਿਆ ਅਰ ਛੇਵਾਂ ਏਹ ਪਾਪ ਕੀ
ਆ ਜੋ ਇਸ ਨੇ ਇਕ ਖੋਤਾ ਕੇ ਮਾਰਿਆ ਸੋ ਖਰ ਕਾ ਸ੍ਰਾਪ ਭੀ ਹੂਆ ਅਰ
ਸਤਵਾਂ ਏਕ ਅਤੀਤ ਉਸ ਕੋ ਇਸ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂ ਕੀਆ ਥਾ ਪਾਛੇ ਉ
ਸ ਕੋ ਮਾਇਆ ਕੇ ਲੋਭ ਕਰ ਕੇ ਮਾਰਨ ਲਗਾ ਤੋ ਉਸ ਕਹਿਆ ਰੇ ਮਲੇਛ
ਮੁਝੇ ਕਿਓ ਮਾਰਤਾ ਹੈਂ ਬਾਰ ਬਾਰ ਚੰਡਾਲ ਹੋਵੈਂਗਾ ਸੋ ਇਨਾਂ ਪਾਪਾ ਸ

ਸੈਂਦੇ ਕੋ ਇਹ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਸੈਂਦੇ ਤਪ ਪ੍ਰਬਣ ਕੀਆ
ਥਾ ਪਰ ਜਿਉ ਨਿਰੰਕਾਰ ਭਾਵੀ ਤਿਉਂ ਹੋਈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਧੋਹੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀ
ਤੀ ਜੀ ਪਾਤਿਸਾਹ ਹੁਣ ਜਿਸ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਹੋਵੈ ਸੋ ਮੈਨੂੰ ਦਿਖਾਲੀਏ ਅ
ਤੇ ਮਿਹਰਵਾਨ ਹੁਣ ਕਦ ਉਧਰ ਸੀ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਭਾਈ ਧੋ
ਹਾ ਸੈਂਦੇ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਛੁਟੇ ਤੇ ਦੋ ਸੈ ਪੰਜੀ ਵਰੇ ਪਿਛੇ ਸਾਡੇ ਘਰ ਹੋਸੀ
ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਆਵਤਾਰ ਕੋਲੋਂ ਉਧਰ ਸੀ ਅਰ ਭਾਈ ਧੋਹਾ ਉਹ ਭੀ ਸਾਡਾ
ਜਮਾਂ ਹੋਸੀ ਤੇ ਕਿਤੇ ਸਾਖੀਆਂ ਭੀ ਹੋਸੀ ਅਤੇ ਓਹ ਸਾਡਾ ਨਉਵਾਂ ਮਹਿਲ
ਹੋਸੀ ਅਰ ਭਾਈ ਧੋਹਾ ਉਹ ਭੀ ਰੂਪ ਸਤਗੁਰ ਹੋਸੀ ਪਰ ਹੋਵੈਗਾ ਅਲੇਪ
ਤੇ ਜਗਤ ਭੀ ਤਾਰੀਆਂ ਕਰਾਵਸੀ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਭੀ ਆਪਣਾ ਹੋਮਸੀ
ਪਰ ਹੁਣ ਅਰਥ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਧੋਹੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਮਿਹਰਵਾਨ ਜੀ
ਕੁਛ ਤੁਸਾਂ ਡੇ ਵਾਸਤੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਲਿਆਂਵਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕ
ਹਿਆ ਭਾਈ ਧੋਹਾ ਜੋ ਕੁਛ ਤੈਂ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਸਾਂ ਵਾਸਤੇ ਸੋ ਜਲਦੀ ਕਰਨਾ
ਹੈ ਪਰ ਛਕ ਨੀਆਵੈਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੁਤ੍ਰ ਨੂੰ ਭੀ ਨਾਲ ਲਿਆਵੀਂ ਤਾਂ ਭਾਈ
ਧੋਹਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਾਸੋਂ ਉਠ ਕਰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਆਇਆ ਅਰ ਆਣ ਕਰ
ਆਪਣੀ ਸਿਖਣੀ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਜੋ ਹੇ ਸਿਖਣੀਏ ਤੂੰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤਿਆਰ
ਕਰ ਸਾਡੇ ਗੁਰਦੇਵ ਆਏ ਹਨ ਪਰ ਤੂੰ ਛਕ ਕਰ ਤਾਂ ਸਿਖਣੀ ਅਛੀਤ
ਰਹਿ ਸੁਚਮ ਕਰਕੈ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਅਗ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਅ
ਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜੀ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤਿਆਰ ਹੈ ਤਾਂ ਭਾਈ ਧੋਹੇ ਨੇ ਥਾਲ ਤੇ ਸੋਦ
ਲਿਆਂਦਾ ਸੋ ਮੇਵਾ ਲਿਆਨ ਕੇ ਅਰ ਦਰਸੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ
ਕਰ ਅਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਲੈ ਕਰ ਤੁਰਿਆ ਅਤੇ ਦਰਸੇ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਜੋ ਬੇਟਾ ਤੈਂ
ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਉਪਰ ਭੇਟ ਰਖਕੇ ਮਥਾ ਟੇਕਣਾ ਅਤੇ ਮਨਾਉਤ ਕਰ
ਕੇ ਖੁਸੀ ਲੇਵਣੀ ਅਰ ਨਾਲੇ ਧੋਹੇ ਦੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਮਾਤਾ ਆਹੀ ਸੋ ਉਸਦਾ
ਨਾਮ ਸੁਖਦੇਵੀ ਆਹਾ ਉਨ ਆਖਿਆ ਜੀ ਮੈਂ ਭੀ ਦਰਸਨ ਨੂੰ ਚਲਦੀ
ਹਾਂ ਤਾਂ ਭਾਈ ਧੋਹੇ ਆਖਿਆ ਚਲ ਸਿਖਣੀਏ ਤੂੰ ਭੀ ਚਲ ਤਾਂ ਦੋਨੋਂ

ਤੁਠੇ ਅਰ ਪੁਤ੍ਰ ਘੋਹੇ ਦੇ ਅਗੇ ਹੀ ਗਇਆ ਜੋ ਦਰਸਨੇ ਨੇ ਅਗੇ ਹੀ ਚਰਨਾ
ਉਪਰ ਆਣ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਰਸਨੇ ਉਪਰ ਬਹੁ
ਤ ਮੇਹਰਵਾਨਗੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦਰਸਨੇ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪੈਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੌਸਾਂ
ਦਿਤੀਆਂ ਤੇ ਦਰਸਨੇ ਨੇ ਸਿਰ ਉਤੇ ਰਖੀਆਂ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਬਹੁਤ ਮਿਹਰਵਾ
ਨ ਹੋਏ ਤਾਂ ਦਰਸਨ ਚਰਨਾਂ ਦੇ ਤਲੇ ਬੈਠ ਗਿਆ ਅਰ ਪਿਛੋਂ ਭਾਈ ਘੋਹ
ਤੇ ਭਾਈ ਘੋਹੇ ਦੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸੁਖਦੇਵਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਆਣ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤਾਂ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਆਉ ਭਾਈ ਘੋਹਾ ਅਤੇ ਮਾਈ ਸੁਖਦੇਵਾਂ
ਕਰਤਾਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਲਾ ਕਰਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਦੀ ਦਾਤ ਦੇਵਸੀ ਤਾਂ
ਘੋਹੇ ਨੇ ਤੇ ਸੁਖਦੇਵਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਅਗੇ ਰਖਿਆ ਤਾਂ ਗੁ
ਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਭਾਈ ਘੋਹਾ ਏਹ ਕੀ ਲਿਆਇਆ ਹੈਂ ਤਾਂ ਘੋਹੇ ਕ
ਹਿਆ ਜੀ ਤੇਰਾ ਦਿਤਾ ਹੋਇਆ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਲਿਆਇਆ ਹਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ
ਭਾਈ ਘੋਹਾ ਅਸਾਂ ਤੈਨੂੰ ਸਬਾਇ ਦਿਤਾ ਸੀ ਤੂੰ ਇਕਸ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਕਿਥ
ਰਤੂੰ ਲਿਆਇਆਂ ਹੈਂ ਤਾਂ ਘੋਹੇ ਨੇ ਕਹਿਆ ਮੇਹਰਵਾਨ ਏਹ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਿ
ਖਦੀ ਪ੍ਰੀਤ ਨਾਲ ਬਨਾਇਕੇ ਆਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਨਾਲ ਤ੍ਰਿਪਤ ਹੋ
ਇ ਗਇਆ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੈਂ ਮੈਨੂੰ ਵਡੀ ਦਾਤ ਦਿਤੀ ਹੈ ਸੋ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਜੋ
ਤੇਰਾ ਦਰਸਨ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਪਿਆਰਾ ਹੈ ਅਰ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਇਸਨਾਨ
ਹੈ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਭਾਈ ਘੋਹਾ ਤੈਨੂੰ ਖਬਰ ਹੈ ਸੀ ਕਿ ਨਾ ਹੈ
ਸੀ ਤਾਂ ਭਾਈ ਘੋਹੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਖਬਰ ਨਹੀ ਜੀ ਤਾਂ ਫੇਰ ਗੁਰੂ ਨਾ
ਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਭਾਈ ਘੋਹਾ ਤੇਰੈ ਬਾਰੇ ਨੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਭੀ ਤਪ ਭਾਰੀ ਕੀਤਾ
ਆਹਾ ਪਰ ਇਕ ਖੇਦ ਵਿਚ ਹੋਇ ਗਇਆ ਹਾ ਉਸ ਤਾਇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਜ
ਨਮਾ ਵਿਛੜੇ ਨੂੰ ਹੋਏ ਹੈਨ ਜੋ ਹੁਣ ਤੇਰੇ ਘਰ ਭੀ ਤਪ ਕਰੇ ਅਤੇ ਸਤ ਮੇਜ
ਮੈਂ ਵਿਚ ਜੋਤਿ ਵਰਤਸੀ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਭੇਖ ਹੋਵੈਗਾ ਸੰਗ ਵਿਚ ਅਤੇ ਓਸ ਦੇ
ਫਕੀਰ ਭੀ ਹੋਸਨ ਜੋ ਜਿਸ ਜਾਮੇਂ ਤੇ ਏਨ ਉਧਰਨਾ ਹੈ ਅਰ ਸੋਢੀਂ ਪਿਛੇ
ਇਕ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਵਲੋਂ ਪਿਛੋਂ ਹੋਸੀ ਅਰ ਬਨ ਭਾਰੀ ਸਾਂਗ ਹੋਸੀ ਅਰ ਖੇਡਾ

ਫੇਰ ਗਹਿਸੀ ਤਾਂ ਭਾਈ ਘੋਹੇ ਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜੀ ਮੇਹਰਵਾਨ ਤਪ ਇਸ
ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਇਹੁ ਮੁਕਤ ਕਿਉਂ ਨ ਹੋਇਆ ਤੇ ਕਸਰ ਕੀ ਰਹਿ ਗ
ਈ ਆਹੀ ਅਤੇ ਜਨਮ ਇਹ ਤਿਨ ਜਾਮੇ ਕਿਸਦੇ ਹੋਇਆ ਸੋ ਇਹ ਕਿ
ਪਾ ਕਰਕੇ ਦਸੀਏ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਭਾਈ ਘੋਹਾ ਤਿਨ ਜ
ਨਮ ਇਹ ਤਖਾਣ ਦੇ ਘਰ ਰਹਿਆ ਤੇ ਭਗਤਿ ਵਿਚ ਰਹਿਆ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ
ਜਨਮ ਉਦੇ ਸਿੰਘ ਕਾ ਬੇਟਾ ਬੀਰਮ ਦੇਉ ਕਾ ਭਾਈ ਸੋ ਦੋਨੋ ਬੀਰਮ ਦੇਉ
ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਨਾਗ ਸਿੰਘ ਥਾ ਤਬ ਇਨ ਦੋਨੋਂ ਨੇ ਤਪ ਭਾਰੀ ਕੀਆ
ਥਾ ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਉਸ ਕੀ ਬਰਾਬਰੀ ਕਰੀ ਥੀ ਅਤੇ ਬੀਰਮ ਦੇਉ ਪਿਛਲੇ
ਜਨਮੇਂ ਕਾ ਉਤਮ ਥਾ ਤਉ ਉਸ ਕੇ ਮੁਖ ਤੇ ਆਵਾਜ ਨਿਕਲੀ ਰੇ ਕਿਉਂ ਬਾ
ਵੀਆਂ ਕੀਤ ਰਹੀ ਵਿਗ ਚੜ੍ਹਾਵਤਾ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਕਰਕੈ ਇਸ ਕਾ ਤਪ ਘ
ਟ ਗਇਆ ਅਰ ਫੇਰ ਵਹੁਤੇ ਰਾਜਾ ਜਨਕ ਕਾ ਦਮਾਦ ਹੂਆ ਅਰ ਉਸਕੇ
ਵਿਵਾਹਿ ਵਿਖੇ ਇਕ ਸੈਂਭੂ ਜਮਨੇ ਦੇਖਿਆ ਪਰ ਇਸ ਕੇ ਮੁਖ ਕੀ ਸੋਭ
ਆ ਤ੍ਰੀ ਜੈਸੀ ਹੋ ਗਈ ਕਪੋਲੇ ਕਿਵੇ ਕਤੇ ਸਾਈ ਲੋਕੋਂ ਕਾ ਸ੍ਰਾਪ ਅਰ ਦੂਸਰਾ
ਇਹ ਕ੍ਰੋਧ ਬਹੁਤ ਕਰਤਾ ਥਾ ਸੋ ਇਸ ਕਰਕੈ ਇਸ ਕੇ ਮੁਖ ਕੀ ਸੋਭਾ ਦੂਰ
ਹੋਇ ਗਈ ਥੀ ਤਬ ਉਹ ਬੀਰਮ ਦੇਉ ਕਿਤਨਾਂ ਕਚਿਰ ਰਹਿਕਰ ਫੇਰ ਓਹ
ਗੁਰੂ ਕੇ ਤੁਲ ਹੋਇ ਗਇਆ ਅਤੇ ਮਾਤ ਲੋਕ ਮਾਤ੍ਰੇ ਵਿਚ ਦਰਸੇ ਨੂੰ ਤਿਖ
ਣ ਦੇ ਘਰ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਪਰ ਭਾਈ ਭਜਨ ਦਾ ਬੀਜ ਜਾਂਦਾ ਨਹੀਂ ਫੇਰ
ਤੇਰੇ ਘਰ ਤਦਪੇ ਦੇ ਹੋਇਆ ਸੋ ਹੁਣ ਕਮਾਈ ਕਰਸੀ ਫੇਰ ਉਧਰਸੀ
ਤਾਂ ਘੋਹੇ ਨੇ ਕਹਾ ਜੀ ਹੁਣ ਬੀਰਮ ਦੇਉ ਕਿਸ ਕੇ ਜਨਮੇਂ ਗਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਜੀ ਕਹਿਆ ਜਟ ਦੇ ਘਰ ਜਨਮੇਂ ਗਾ ਤੇ ਨਾਉ ਹਿ ਸਾਥੋ ਹੇ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਗੀ ਸੀ
ਤ ਹੋਸੀ ਤੇ ਬਡਾ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਸੀ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਬੇਟੇ ਦੇ ਤ੍ਰਿਹੁ ਜਨਮ ਤਿਖਾਣ ਦੇ
ਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਬਾਲੂ ਰਖੀਆ ਦਰਬਾਰੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਦਰਸਾ ਅਤੇ ਜਟ ਉ
ਧਰਸੀ ਤਾਂ ਜਰਿਭੁਜ ਰਾਸੇ ਹੋਸੀ ਫਕੀਰੀ ਭੇਸ ਵਿਚ ਪਰ ਬਡਾ ਗੁਰਮੁਖ
ਹੋਸੀ ਤਦ ਓਹ ਇਮਨੂੰ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਦੀਖਿਆ ਦੇਸਨ ਤਾਂ ਫੇਰ ਉਧਰਸੀ

ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਓਹ ਸਤਲੁਦ੍ਰ ਜੋ ਨਦੀ ਹੈ ਤਿਸ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਏਕ ਪਿੰਡ ਬਡਾ ਕਸਬਾ ਹੋਵੈਗਾ ਜੋ ਛਬਿ ਵਿਸ ਨੂੰ ਅਸਾਡੇ ਅਉਤਾਰ ਦਾ ਦਰਸਨ ਹੋਸੀ ਤੇ ਖਤ੍ਰੀ ਜਨਮ ਆਇਹ ਭੀ ਹੋਸੀ ਤੇ ਓਹ ਅਸਾਡਾ ਭੇਖ ਭੀ ਖਤ੍ਰੀ ਦੇ ਘਰ ਹੋਸੀ ਪਰਉਸ ਦੀ ਇਸ ਉਪਰ ਬਹੁਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਸੀ ਅਰ ਬਾਲਕ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਵਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸੰਗੀ ਵਿਹਾਰ ਹਿਆ ਕਰੈਗਾ ਅਤੇ ਓਹ ਸੇਵਾ ਗੀ ਇਸ ਨੂੰ ਰਖੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਸਾਹ ਏਸ ਦਾ ਰਤੀ ਨ ਕਰੈਗਾ ਤੇ ਭਾਈ ਵਹੁ ਬਡਾ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਸੀ ਤੇ ਜੋ ਤੂੰ ਕਹਿਦਾ ਹੋਵੈਂ ਜੋ ਗੁਰੂ ਭੀ ਜਨਮ ਵਿਚ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਤਾ ਇਹ ਜਾਣ ਜੋ ਉਹ ਜੋਤਕ ਜੋ ਉਸ ਕੀ ਅੰਸ ਹੋਤੀ ਹੈ ਉਹ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਕੈ ਪਸਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਵ ਜਨਕੇ ਭੁਰਮਣ ਨੰਗੀ ਭਾਈ ਧੋਹਾ ਕਲ ਜੁਗ ਵਿਚ ਵਡੇ ਸਬਾਦੀ ਥਿਨਾ ਕਿ ਸੋ ਨੂੰ ਨੰ ਜਾਣਨਗੇ ਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਲੋਕ ਕਹਿਆ ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੧ ਗਜਾਂ ਮੰਪਹਿਰ ਦੁਗਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਸਗਲ ਪਰੋਈ ਸੂਤਾ ਆਪਿ ਕਰਾਈ ਪਕ ਪਰਗਾਸਿਆ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਮਰ ਮੁਨ ਜਾਣੈ ਦੇਤਾ ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਅਪਰੰਪਰ ਕਰਤਾ ਆਪੇ ਦਾਨਾਂ ਬੀਨਾ ਕਹਿਣ ਸੁਣਨ ਤੇ ਰਹੈ ਨਿਆਰਾ ਕਾਹੂ ਸੀਗਿਨ ਭ੍ਰੀਨਾ ਤਾਕਾ ਜਨ ਨ ਵਰਨ ਚਿਹਨ ਹੈ ਕਉਣ ਕਹੈ ਤੂੰ ਕਦ ਕਾ ਹਜਰ ਹੁਜਰ ਨਿਕਟ ਨ ਆਵੈ ਹਰਖ ਸੋਗ ਤੇ ਰਹਿਤਾ ਗਗਨ ਨਿਰੰਤਰਿ ਸਹਜ ਨਿਵਾਸੀ ਕੂੰ ਜਾਅਣ ਜੋ ਬੋਲੈ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਅਬ ਤੂੰ ਦੀ ਹੈ ਨਾਲਿ ਕੋਈ ਸਾਧੂ ਤਤੂ ਵਿਰੋਲੈ ॥੧॥ ਭਾਈ ਧੋਹਾਂ ਸਤਵੇਂ ਜਾਮੇਂ ਸਾਂਗਤਰਾ ਹੋਸੀ ਤਦ ਤੇਰਾ ਪੁਤ੍ਰ ਉਧਰਸੀ ਤਾਂ ਧੋਹੇ ਆਖਿਆ ਜੀ ਮੇਰੀ ਸਿਖਣੀ ਰੋਗੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਂਤ ਨਹੀਂ ਆਂਵਦੀ ਏਹ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੈ ਦਸੀਏ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਭਾਈ ਇਹ ਤਿੰਨ ਵੇਰੀ ਇਸ ਤ੍ਰੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਪਹਲ ਇਹ ਮਰਦ ਦਾ ਰੂਪ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਸੋ ਪਹਿਲੇ ਪਹਿਲ ਏਹੁ ਰਾਜਾ ਜਨਕ ਕੇ ਕਬੀਲਿਓਂ ਕਾਂ ਰਸੋਈਆ ਥਾ ਸੋ ਰਸੋਈ ਕਰਿਆ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਕ ਇਕ ਦਿਨ ਰਾਜੇ ਨੇ ਮਨ ਵਿਖੇ ਵੀਚਾਰ ਕੀਆ ਕਿ ਜਨਾਨਿਓਂ ਕੇ ਪ੍ਰਸ

ਚਹਿਏ ਇਕੇਤ੍ਰ ਸੈਂ ਕੰਗਾਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਭੀ ਦਿਤੇ ਦੀਆ ਕਰੈਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਸ
ਗੋਸੇਈ ਏਕੇ ਹੁਕਮ ਦੀਆ ਅਰ ਇਸ ਨੇ ਕਹਾ ਬਹੁਤ ਖੂਬ ਜੋ ਰਾਜਾ ਕੇ
ਕਹਕਰ ਆਪ ਟੈ ਲਿਗਰ ਮੈਂ ਆਇਆ ਅਤੇ ਤਬ ਨਾਮ ਉਸਕਾ ਜੰਗੀ
ਗੀਰ ਦਾਸ ਥਾ ਅਰ ਇਹੁ ਰੋਜ ਭੁਤੇਰੇ ਸੇ ਇਕੈਤ੍ਰ ਸੌ ਕੀ ਰਸਤ ਲੀਆ ਕਰੈ
ਪਰ ਪਹਿਲੋਂ ਆਪ ਖਾਇ ਲੇਵੈ ਸੋ ਤਬ ਇਸ ਕੀ ਭੂਖ ਭੀ ਅਧਕ ਕੀਦੇ
ਨੈ ਵਕਤ ਕੀ ਹੋਤੀ ਥੀ ਅਰ ਰਾਜਾ ਕੀ ਰਾਣੀ ਕੇ ਪਾਂਚ ਸਾਂਤ ਥਾ ਇਸ ਨੇ ਸੁ
ਭੀ ਖੁਲਾਈ ਅਰ ਜਬ ਏਹ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਘਰ ਤੇ ਜਾਤਾ ਥਾ ਤਬ ਰਾਣੀ ਕੇ
ਪੇਰੀ ਪੋਤਾ ਥਾ ਤੇ ਜਿਹ ਕਿਰਪਾ ਕਰਤੇ ਥੇ ਅਰ ਕਹਿਤੇ ਥੇ ਹੇ ਜਗੀਗੀਦਾਸ
ਤੇਰੇ ਰਾਬ ਤੇ ਜਮੇ ਭੋਜਨ ਖਾਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤੂ ਜਨਮਾਂਦਾ ਭੀ ਪੂਰਬੀ ਆਂਹੈਂ ਤ
ਬਾਇਹ ਮੁਖ ਤੇ ਕਹਾ ਥਾ ਜੋ ਜੀ ਮੈਂ ਤੁਮਾਰਾ ਸਿਖ ਹੈਂ ਅਰ ਗੁਲਾਮ ਹੋਂ ਤਬ
ਰਾਣੀ ਚੁਪ ਕਰ ਰਹਿਤੀ ਥੀ ਤਬ ਫਿਰ ਰਾਜਾ ਨੇ ਵਡੇਰੇ ਸੇ ਪੂਛਿਆ ਰੇ ਮੈਂ
ਜਗੀਗੀ ਦਾਸ ਕੇ ਕਹਿਆ ਹੂਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕੇਤ੍ਰ ਸੈ ਮਨੁਖ ਕਾ ਪ੍ਰਸਾਦ
ਬਾਂਟਿਆ ਕਰ ਤਬ ਵਡੇਰੇ ਨੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਮੈਨੇ ਤੋ ਕਬੀ ਨਹੀਂ ਬਾਂਟਤੇ ਦੇ
ਖਿਆ ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਇਸ ਕੇ ਬੁਲਾਇ ਕਰ ਕ੍ਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਅਰ ਹਸ
ਨੇ ਤੇ ਕਹਿਆ ਜਗੀਗੀਦਾਸ ਤੂ ਇਕੇਤ੍ਰ ਸੈ ਕੰਗਾਲਕੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਰਾਣੀ
ਕੀ ਰਸੋਈ ਤੇ ਬਗੈਰ ਬਾਂਟਤੇ ਹੈਂ ਤਾਂ ਇਸ ਕੀ ਜੁਬਾਨ ਸੇ ਆਵਾਜ ਨਾ ਨਿ
ਕਲੇ ਅਰ ਇਸ ਕੇ ਮੁਖ ਤੇ ਬਤਾਇ ਜਵਾਸਤੇ ਨਹੀਂ ਥੀ ਨੇਕ ਮਤੀ ਜੋ ਦੇ
ਕੇ ਤੇ ਏਹ ਕੂੜਾ ਅਰ ਦੂਸਰੇ ਰਾਜਾ ਜੀ ਸਤਿ ਬ੍ਰਿਤ ਅਰ ਸਤ ਸਰੂਪ ਥੇ
ਸੋ ਉਨ ਕੇ ਸਨਮੁਖ ਕੂੜ ਕੈਸੇ ਬੋਲ ਸਕੇ ਸੋ ਜਬ ਇਸ ਕੇ ਮੁਖ ਮੈਂ ਆ
ਵਾਜ ਨਾ ਨਿਕਲੀ ਤਬ ਰਾਜਾ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਰੇ ਤੂ ਤਾ ਰੀ ਮਤ ਕਾ ਰੂਪ ਹੈਂ ਸੋ
ਐਸੇ ਕਹਿ ਕਰ ਰਾਜਾ ਚੁਪ ਕਰ ਰਹਿਆ ਅਰ ਏਹੁ ਡੇਰੇ ਆਇਆ ਤੇ ਲਗਾ
ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੇ ਜੋ ਹੁਣ ਮੈਂ ਕਿਆ ਕਰਾਂ ਮੁਝ ਕੇ ਤੋ ਸ੍ਰਾਪ ਗੁਰੋਂ ਕਾ ਹੂਆ ਹੈ
ਸੋ ਤਬ ਇਸ ਕਾ ਸਰੀਰ ਲਿਗਰਾ ਵਿਚ [illegible] ਪੀੜ ਜਾਨ ਲਗਾ ਪਰ
ਬ੍ਰਿਹਕ ਸਰਤਾਈ ਸੇ ਜਬ ਦੇਹ ਪਾ [illegible] ਅਰ ਉਦਾਰ ਰਹਿਆ ਤਬ

ਰਾਣੀ ਜੀ ਨੇ ਪੁਕਾਰ ਸੁਣੀ ਅਰ ਓਹ ਬਹੁਤ ਦਾਇਆਵਾਨ ਸੇ ਸੋ ਸੁਣਕੇ
ਆਏ ਸੋ ਜਬ ਆਇਕਰ ਦੇਖਾ ਤਬ ਏਸਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਮੈਨੂੰ ਰਾਜ
ਜੀ ਦਾ ਸ੍ਰਾਪ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਜਾਹ ਤੂੰ ਤਾਂ ਤ੍ਰੀਮਤ ਹੈਂ ਅਤੇ ਹੁਣ ਮੇਰੀ ਦੇਹ ਛੁਟ
ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੋ ਕਦੀ ਮੇਰਾ ਭੀ ਉਧਾਰ ਹੋਸੀ ਤਾਂ ਮਾਤਾ ਨੇ ਕਹਾ ਹੇ ਪੁਤ੍ਰ ਤਿੰਨ ਜਨ
ਮ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੇ ਜਾਮੇਂ ਵਿਚ ਰਹੇਂਗਾ ਅਤੇ ਚੌਥਾ ਭੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦਾ ਹੋਸੀ ਪਰ
ਉਸ ਭਰਤੇ ਤੇ ਤੂੰ ਗਤਿ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਂਗੀ ਤੇ ਫੇਰ ਮਨੁਖ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਵੈ
ਗਾ ਸੋ ਇਤਨੀ ਬਾਤ ਕਹਕਰ ਰਾਣੀ ਮੰਦ੍ਰ ਮੇਂ ਆਈ ਅਰ ਪਿਛੋਂ ਇਸ ਦਾ ਸ
ਰੀਰ ਛੁਟ ਗਿਆ ਅਤੇ ਭਾਈ ਘੋੜਾ ਸਾਸਤ੍ਰਕਾਰੋਂ ਨੇ ਭੀ ਕਹਿਆ ਹੈ ਕਿ
ਜੋ ਜੂਠ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਮਨੁਖ ਯਾ ਇਸਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਓਹ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੇ ਹੀ
ਜਨਮ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਏਸ ਨੇ ਇਕ ਤਾਂ ਜੂਠਾ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਖੁਵਾਇਆ ਤੇ
ਦੂਸਰਾ ਰਾਜਾ ਕਾ ਸ੍ਰਾਪ ਹੋਇਆ ਪਰ ਭਾਈ ਘੋੜਾ ਭਗਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਨ
ਹੀ ਜੋ ਤ੍ਰੀਮਤ ਭੀ ਹੋਈ ਪਰ ਸਾਧੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰ ਹੋਂਦੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੇ
ਰੇ ਘਰ ਇਸਤ੍ਰੀ ਸਿਝ ਸੀ ਅਰ ਹੁਣ ਫੇਰ ਮਰਦ ਦੇ ਜਨਮ ਹੋਕੇ ਉਧਰੇਗੀ
ਅਰ ਅਗੇ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਸੋ ਤਿਨਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਏਹ ਹਨ ਜੋ ਪ
ਹਿਲੇ ਖਤ੍ਰੀ ਸੀ ਰਾਮਦਾਸ ਓਸਦੇ ਘਰ ਹੋਈ ਸੀ ਸੋ ਓਹ ਭੀ ਸੰਤ ਆਹਾ
ਅਰ ਫੇਰ ਇਕ ਸਤ੍ਰਿਖਾਣ ਧਰਮੇ ਦੇ ਘਰ ਹੋਈ ਸੋ ਉਹ ਭੀ ਭਲਾ ਸਿਖ ਹੀ
ਥਾ ਪਰ ਏਸ ਨੇ ਸੀਲ ਨਾ ਪਾਲਿਆ ਹਰਾਮ ਹੀ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਇਸ
ਦੇ ਘਰ ਵਾਲਾ ਸੰਤ ਸਾ ਸੋ ਓਸਨੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਕੁਛ ਨਾ ਕਹਾ ਪਰ ਫੇਰ ਉਸ ਪਾਸ
ਤੇ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਘਰ ਹੋਈ ਪਰ ਉਹ ਭੀ ਸਬਦ ਬਾਣੀ ਪੜਦੇ ਸੁਣਦੇ ਸੇ
ਅਤੇ ਏਸਦੇ ਭਰਤਾ ਦਾ ਨਾਉਂ ਬੀਨਾ ਥਾ ਅਤੇ ਤਦ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦ੍ਰ ਸੀ
ਪਰ ਏਸਦਾ ਸਤ ਰਿਹਾ ਸੋ ਸਤ ਰਹੇ ਦਾ ਸਦਕਾ ਹੁਣ ਤੇਰੇ ਘਰ ਹੈ ਅਤੇ
ਜਦ ਤੇਰੇ ਘਰੋਂ ਮਰਸੀ ਤਦ ਫੇਰ ਮਰਦ ਜਾਮੇ ਹੋਸੀ ਸੋ ਭਾਈ ਇਸ
ਦੀ ਇਉਂ ਹਕੀਕਤ ਹੈ ਤਾਂ ਘੋੜੇ ਪੁਛਿਆ ਮਿਹਰਵਾਨ ਸੋ ਕਿਉਂਕਰ ਉਧਾ
ਸੀ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਸਲੋਕ ਕਹਿਆ ॥ ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੧ ॥

ਾਦਸਤਮੁਹਾਰਆਪਣੇਵਾਸਿਰਾਖੀਜੰਤੂਨਕੈਤਾਂਤੇਥੋਂਗਾਤ੍ਰਰਮਭੀਤਿ
ਵਿਚਸਤੁਜੋਗਤੋਲਿਆਵੇਹਆਪਅਡੋਲਨਤੋਲੈ।ਪੇਨਣਹਾਰਸਚ
ਆਬਿਨਾਸੀਤਾਂਤੇਰੈਹੈਨਿਆਰਾ।ਕਹੁਨਾਨਕਕੋਟਿਜੁਗਬੀਤੇਤਾਕਾ ਅੰਤੁ
ਨਪਾਰਾਵਾਰਾ।ਮੁਖਆਗਰਕਹਿਆ ਜੋਮਨੈਜੋਸਿਖਗੁਰਮੁਖਭ੍ਰਾ
ਨੇ।ਸਬਾਦਿਨਿਰੰਤਰਜੋਸਿਖਘੋਨੈਸਾਚੇਸਬਦਸਮਾਨੇ।ਬਾਬਾਮ
ਹਲਾਂਮਹਲਜੋਨਦਾਂਪ੍ਰਗਟਿਓਆਇਆ।ਤਿਸਨੋਬਖਸੇਨਾਨਕਾਤ੍ਰਿ
ਸਨੋਦੇਇਬੁਝਾਇਆ॥੧॥ ਫੇਰਘੋਨੇਅਰਦਾਸਕੀਤੀਜੀਮੇਹਰਵਾਨ
ਤੂਖਾਂਦਾਪੀਂਦਾ ਕਿਛਨਾਹੀਂਤਾਂਗੁਰੂ ਨਾਨਕਜੀਬਚਨਕੀਤਾ ਸਲੋਕ
ਮਹਲਾ੧॥ ਸਆਪਾਮਧੇਪਾਰਕਰੋਨਾਕਿਛਪੀਐਨਖਾਇਆ।ਨੀ
ਚਾਅੰਦਰ ਨੀਚਜਾਤਿਸਤਿਗੁਰੁਰਹੇਬਿਲਾਇਆ।ਸਾਗੀਸਾਗਰਾ
ਇਆਫਿਰੈ ਸਗਲਜਹਾਨਾ।ਨਾਨਕਗੁਰਮੁਖਉਬਰੇਕੇਸਬਦਾਰਤਾ
ਗੀਆਨਾ।ਗੁਰਚੇਲੇਗਹਿਰਾਜਹੈਅੰਤਰਿਦੇਖੈਰੋਹਿ।ਸਾਚੀਹਰਿ
ਪਭੋਹੋਇਆਨਾਹੀਮਿਲਵਾਹੇਇ॥੧॥ ਭਾਈਅਗੈਹੋਰਸਮਾਂਵਰਤ
ਸੀ ਪਰ ਜਿਤਨਾਚਿਰ ਸਾਡਾਅਵਿਤਾਰਰਹਿਸੀਤਿਤਨਾਚਿਰ ਜੁਗਤ
ਲਾਵਰਤ ਸੀਤੇ ਘੋਰਕਲਜੁਗਅਗੇਵਰਤ ਸੀਜੋਪੀਰਦੀ ਪੀਰੀਨ
ਰਹਿਸੀਤੇਫਕੀਰਦੀਫਕੀਰੀਨਾਰਹਿਸੀਸੋ ਆਪਾਨਿਰੰਕਾਰੀ ਸਚਾ
ਹੋਸੀ ਹੋਰ ਸਭਝੂਠੇਹੋਸਨਤੇਸਗੀਰਾਂਵਿਚੋਂ ਬਰਕਤਭੀ ਘਟਜਾਸੀ
ਤੇਕਿਸੇ ਸਿਤੇਵਿਚ ਬਰਕਤਹੋਸੀਤਾਂਭਾਈਘੋਨੇਅਰਦਾਸਕੀਤੀਜੀਪ
ਤਿਸਾਹੁ ਪ੍ਰਸਾਦਿਤਾਂਮੂਹ ਪਾਵੋਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀਕਹਿਆਕਿਭਾਈਘੋਨ
ਤੂਆਪਣੇਨਫਰਨੂੰਲਿਆਵੇਂਤਾਂਅਸੀਂਪ੍ਰਸਾਦਿਅਚਵੀਏਤਾਂਘੋਨੇ
ਆਖਿਆ ਮੇਹਰਵਾਨਕਿਆ ਜੀਆਜੰਤਾਂਨੂੰਮਿਲਨਾਹੈਪ੍ਰਸਾਦਿ ਅਚ
ਵੀਏਤਾਂਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਕਹਿਆਭਾਈਘੋਨਾ।ਬਿਨਾਂਉਪਦੇਸਮਿਲਾਪ
ਅਸਾਂਪ੍ਰਸਾਦਿਅਚਵਨਨਾਹੀਂਤਾਂਘੋਨੇਆਪਣੀਤ੍ਰੀਮਤਨੂੰਕਹਿਆਤੇ
ਸਿਖਦੀਏਤੂੰਕਰਮਦੇਵੀ।ਆਪਣੀਨੋਹਨੂੰਅਤੇਅੰਮ੍ਰਿਤੀਏਨੂੰਭੇਜਦੇ

ਦੇਂਤਾਂ ਓਹ ਭੀ ਦਰਸਨ ਕਰ ਜਾਵਨ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਸੁਖਦੇਵਾਂ ਚੂਰ ਕੇਘ
ਰ ਗਈ ਤਾਂ ਘੋਹੇ ਅਤੇ ਦਰਸੇ ਦੂਹਾਂ ਹਥ ਜੋੜਕੇ ਅਰਕਹਿਆ ਕਿ ਪਾਤਿਸ਼
ਹ ਤੂੰ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਹੈਂ ਜੋ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਤੂੰ ਕਿਸ ਅਧਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈਂ ਜੋ ਖਾਂ
ਦਾ ਪੀਂਦਾ ਕਿਛ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸਲੋਕ ਕਹਿਆ ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੧
ਆਦਿ ਪੁਰਖ ਕੇ ਦਾਸ ਨੇ ਜਾਨਿਆ ਦੂਸਰ ਕੋਹ ਮਨਾਹਿ ਪਛਾਨਿਆਂ
ਏਕਸ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਬਿਅੰਤਾ ॥ ਜੋ ਸਗਲ ਸਾਮਗ੍ਰੀ ਕਾ ਜਾਨੈ ਅੰਤਾ
ਖਟ ਦਰਸਨ ਉਭ ਕਾਂਧਿਆਨ ਧਾਰਹਿ ਓਰ ਦੇਉ ਦਾਨੇਂ ਦੇਤ ਭੁਜ ਰੂਪਧ
ਰ ਕੈ ਦਾਰੋਗਾਹ ਮਨੇ ਏਕਾ ਨਿਰੰਜਨ ਧਿਆਇਆ ॥ ਤਿਸ ਕਰ ਜਨਮ
ਮਰਨ ਕਾ ਭਉ ਜੋ ਗਵਾਇਆ ॥ ਜਬ ਦੇਖਿਆ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਕਰਤਾ ਅ
ਬਿਨਾਸੀ ॥ ਤਬ ਗਮਰੀ ਟੂਟ ਗਈ ਪੇਰਨ ਕੀ ਫਾਸੀ ॥ ਦੂਜੈ ਕੋ ਹਮ ਕ
ਬਹੁ ਨ ਜਾਨਿਆ ॥ ਏਕਸ ਕੇ ਗਿਰਿ ਹਮ ਰਾਮ ਨਮਾਨਿਆ ॥ ਜਿਸ ਜ
ਗਤ ਕੋ ਲੋਕ ਸਤਿ ਕਰਿ ਮਾਨੈ ॥ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹਮ ਸੁਫਨਾ ਕਰਿ ਜਾਨੇ
ਓਰ ਲੋਗ ਤ੍ਰੈ ਗੁਣ ਮੈਂ ਜਰਤੇ ॥ ਹਮ ਮਾਇਸ ਪਾਪ ਮਧ ਨਹੀਂ ਧਰ ਰਹਤੇ
ਜਬ ਕਾ ਦੇਖਿਆ ਦੀਨ ਦਇਆਲਾ ॥ ਤਬ ਕਾ ਹਮ ਰਛਾਰਿਆ ਸਭੁ ਜੰਜਾ
ਲਾ ॥ ਸਾਧ ਸੰਗਿ ਹਮ ਰਲ ਕੀਰਤਨ ਕਰਤੇ ॥ ਜਬ ਮਹਿ ਸੰਲਗ ਰੂਪ ਹੋਇ
ਨਿਰੰਕਾਰ ਫਿਰਤੇ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਮ ਸਹਜ ਲਾਇ ਪਾਇਆ ਖਾਇਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਪੀਆ
ਤਿਸ ਕਰ ਉਅੰਕਾਰ ਕੇ ਸੰਗਿ ਰਲੀਆ ॥੧॥ ਜਾਂ ਸਬਦ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾ
ਇਆ ਤਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀਏ ਆਇਕੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ ਪਿਛੇ ਤੇ ਕਰਮ ਦੇ
ਵੰਨੇ ਮਥਾ ਆਨ ਟੇਕਿਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਅਉ ਭਾਈ ਅੰ
ਮ੍ਰਿਤੀਆ ਕਰਤਾਰ ਚਿਤਿ ਆਵੈ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਕਰਮਦੇਵਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਕਰਤਾਰ
ਚਿਤ ਆਵੈ ਤਾਂ ਘੋਹੇ ਅਤੇ ਦਰਸੇ ਦੋਹਾਂ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ ਫੇਰ ਗੁਰੂ ਜੀ
ਅਗੇ ਕਰਮਦੇਵੀ ਨੈਂ ਬਹੁਤ ਆਧੀਨਗੀ ਸਾਥ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਰ ਬ
ਹੋ ਅਦਬ ਨਾਲ ਗਲ ਵਿਚ ਪਲਾ ਪਾਇਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੀ ਪਾਤਿ
ਸ਼ਾਹ ਸਾਸਾਂ ਦਾ ਸਹਾਈ ਹੋਵੀਂ ਤੇ ਨਾਮ ਦੀ ਦਾਤਿ ਦੇਵੀਂ ਤੇ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ

ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਨਾਲ ਬਾਧਿਆ ਨਰੈਹੈ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਭਾਈ
ਘੋਹਾ ਤੇਰੀ ਨੇਹ ਬੜੀ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈ ਤੇ ਪਿਛੇ ਭੀ ਭਲੀ ਆਹੀ ਤਾਂ ਘੋਹੇ ਆ
ਖਿਆ ਜੀ ਮਿਹਰਵਾਨ ਤੁਸਾਂ ਗੁਲਾਮ ਨੂੰ ਕੀ ਫੁਰਮਾਇਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਜੀ ਕਹਿਆ ਸੁਣ ਭਾਈ ਘੋਹਾ ਤੇਰੀ ਨੇਹ ਦੀ ਵਾਰਤਾ ਜੋ ਤ੍ਰੇਤੇ ਵਿਚ ਰਾਜਾ ਜਨਕ
ਕੀ ਰਾਣੀ ਕਮਲਾਵਤੀ ਕੀ ਖਾਸ ਗੋਲੀ ਹੋਤੀ ਥੀ ਅਰ ਬਹੁਤ ਟਹਿਲ ਮੈਂ ਰ
ਹਿਤੀ ਥੀ ਅਰ ਜਬ ਰਾਜਾ ਜਨਕ ਨਾਨਿਓਂ ਮੈਂ ਜਾਤਾ ਥਾ ਤੋ ਇਸ ਕਾ ਨਾਮ ਕਮਾਲ
ਤੀ ਹੋਤਾ ਥਾ ਸੋ ਰਾਜਾ ਜੀ ਇਸ ਕੋ ਪੂਛੈਂ ਰੀ ਕਮਲਾਵਤੀ ਤੇਰਾ ਵੀਵਾਹ ਕਰ ਦੇ
ਵੈਂ ਜੋ ਤੂ ਇਸ ਬਾਤ ਪਰ ਰਾਜੀ ਹੋਵੈਂ ਤੌ ਤੇਰਾ ਕਿਸੀ ਪੁਰਖ ਸਾਥ ਵਿਵਾਹੁ
ਕਰਾਇ ਦੇਵੈਂ ਤਬ ਇਹ ਕਹਿਤੀ ਥੀ ਜੋ ਤੁਮ ਮੇਰੇ ਗੁਰੂ ਹੋ ਸੋ ਤੁਮ ਆਪ
ਣੇ ਚਰਨਨ ਕੀ ਰੀ ਮੁਝੇ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਦੇਵੋ ਤਬ ਰਾਜੇ ਗੰਭੀਰ ਬਾਣੀ ਦਾਇਆ
ਕਰਕੇ ਕਹਾ ਜੋ ਰੀ ਕਮਲਾਵਤੀ ਤੇਰਾ ਏਕ ਜਨਮ ਔਰ ਰਹਿਆ ਹੈ ਸੋ ਉ
ਸਕੇ ਘਰ ਮੈਂ ਤੂੰ ਬੀਸ ਬਰਸ ਰਹੈਂਗੀ ਪਰ ਤੇਰਾ ਧਰਮ ਸਤ ਰਹੇਗਾ ਅਰ
ਪਛੈ ਉਸਕੇ ਮਿਰਤੁ ਹੋਵੈਂਗੀ ਜੋ ਤਬ ਤੇਰੇ ਘਰ ਵਾਲੇ ਕਾ ਨਾਮ ਤੇਜਸਿਧਿ
ਹੋਵੈ ਗਾ ਤੇ ਜਨਮ ਖਤ੍ਰੀ ਦੇ ਘਰ ਹੋਵੈਗਾ ਅਰ ਫੇਰ ਤੂੰ ਉਸਕੇ ਘਰ ਤੇ ਮਿ
ਰਤ ਹੋਕਰ ਜਟ ਦੇ ਘਰ ਹੋਕਰ ਉਪਰੈਂਗੀ ਸੋ ਹੁਣ ਤੂੰ ਘੋਹਾ ਸਿਖਦੀ ਨੂੰ
ਹੈਂ ਤੇ ਦਰਸੇ ਸੰਤ ਦੀ ਸਿਖਣੀ ਹੈਂ ਅਰ ਹੁਣ ਬੇੜਾ ਤੇਰਾ ਪਾਰ ਲੰਘਿਆ ਸੋ
ਜੋ ਹੁਣ ਤੇਰਾ ਗੁਰੂ ਕੇ ਚਰਨਾਂ ਪਾਸ ਟਿਕਾਣਾ ਹੋਸੀ ਅਰ ਤੇਰੇ ਸੰਗੀ ਕਰਕੇ
ਮਾਈਆਂ ਪੁਰਖ ਉਧਰਨਗੇ ਤੇ ਫੇਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਲਿਆ
ਓ ਭਾਈ ਘੋਹਾ ਤੇਰਾ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਅਚਵੀਏ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਭਾਈ
ਬਾਲਾ ਛੈ ਵੰਡੇ ਕਰ ਜੋ ਏਕ ਘੋਹੇ ਨੂੰ ਦੇਹੁ ਅਰ ਇਕ ਔਮ੍ਰਿਤੀਏ ਨੂੰ ਇਕ
ਬਾਣਾ ਦਰਸੇ ਨੂੰ ਅਰ ਇਕ ਕਰਮ ਦੇਵੇਂ ਨੂੰ ਅਰ ਇਕ ਤੂੰ ਛਹੁ ਅਰ ਇਕ ਸੰ
ਤੋ ਰਬਾਲਿਆ ਇਕ ਰਦੇਹੁ ਅਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਭਲਾ ਸੁਖਦੇਵੇਂ ਨੇ ਅਸਾਂ ਦੇਵ
ਸਤ ਉਤਮ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਆਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਮੂੰਹ ਪਾਇ
ਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਭਨਾਂ ਨੇਂ ਮੂੰਹ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੂੰਹ ਪਾਇ ਕਾ

ਧੋਏ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀਏ ਨੂੰ ਦਰਸੇ ਨੂੰ ਕਰਮਦੇਵ ਨੂੰ ਚੌਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ
ਦਿਤਾ ਪਰ ਧੋਏ ਨੂੰ ਰਸਨਾ ਵਿਚੋਂ ਛਿਥਿਆ ਹੋਇਆ ਮੇਚਕ ਮਾਤ੍ਰ ਦਿਤਾ
ਤਾਂ ਭਾਈ ਧੋਏ ਨੇ ਉਹ ਮੂੰਹ ਪਾਇਆ ਸੋ ਪਾਉਣੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਪਾਟ ਖੁਲ੍ਹ ਗ
ਏ ਅਰ ਦਿਬ੍ਯ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਿ ਹੋਇ ਗਈ ਅਰ ਸੁਧ ਰਿਦੇ ਹੋ ਆਇਆ ਅਰ ਬਾਣੀ
ਉਚਰਣ ਲਗਾ ਤਾਂ ਦਰਸੇ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀਏ ਨੂੰ ਭੀ ਸੀਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਦਿਤਾ
ਤਾਂ ਫਿਰ ਤਿਨੇ ਇਕ ਰੂਪ ਹੋਇ ਗਏ ਤਾਂ ਭਾਈ ਧੋਏ ਸਬਦ ਉਚਾਰਿਆ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਅਗੇ ਮਥਾ ਟੇਕ ਕੈ ॥ ਧਨ ਧਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਜਿ
ਨ ਪੂਰਨ ਕੀਆ ਉਪਦੇਸਾ ॥ ਤਿਸ ਕੀ ਨਜਰ ਤੇ ਗਮ ਤਰੇ ਐਂਟ ਤਰੇ ਹੈਂ ਅ
ਨੇਕਾ ॥ ਭਾਈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਲਿਹੋ ਜਨ ਕੀ ਜਬ ਹਮ ਤੁਮਾਰਾ ਦਰਸਨ ਕੀਨਾ ॥ ਏ
ਸਾ ਤੁਮਾਰਾ ਨਾਮ ਹੈ ਜੋ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਆਪ ਪ੍ਰਬੀਨਾ ॥ ਤੁਮਰੇ ਦਰਸਨ
ਸਭ ਇਹ ਸੁਹੇਲਾ ॥ ਧਨ ਧਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਜਿਨ ਪੇਰ ਕੇ ਬੰਧਨ ਖੋ
ਲਾ ॥ ਤੁਮਾ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀਨੀ ਤਬ ਤੁਮਾਰਾ ਹਮ ਦਰਸਨ ਪਾਇਆ ॥ ਹਮ ਕੀ
ਟ ਜੈਤ ਕ੍ਰਿਸ਼ਮਾ ਟਕੀ ਕਰੇ ਸਗਾਇਆ ॥ ਦੇਸ ਦੇ ਸੈਤਰ ਹਮਾ ਫਿਰ ਬਹੁਤ
ਕੋ ॥ ਕਿਨ ਹੁਨਾ ਦਿਖਾਇਆ ॥ ਉਹ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਪਾਗੇ ॥ ਗੁਰੂ ਪਰਮੇਸਰ ਗੁ
ਰ ਨਾਨਕ ਤੂੰ ਗੁਰੂ ਸੂਰਾ ਤੂੰ ਪੂਰਾ ॥ ਖੋਲ ਕਪਾਟ ਮੁਕ੍ਤ ਚੇਰੇ ਹੂੰ ਕੇ ਸਭ ਕਾਜ
ਕੀਨਾ ਹੈ ਪੂਰਾ ॥ ੧ ॥ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸੋਭੇ ਚਾਰੋ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਅਗੈ ਮਥਾ
ਟੇਕਿਆ ਫਿਰ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਧੋਏ ਨੂੰ ਥਾਪੀ ਲਾਈ ਤਾਂ ਧੋਹਾ ਸਬਦ ਵਿ
ਚ ਮਗਨ ਹੋਇਆ ਤੇ ਫਿਰ ਧੋਏ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜੀ ਮਿਹਰਵਾਨ ਭਗ
ਤੇ ਨੂੰ ਦੇਹੀਆਂ ਜੇਹੀਆਂ ਜੂਨਾਂ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਦਸਦੇ ਹੋ ਜੋ ਓਹ ਕੀ
ਤੇ ਹੋਵੈਗਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਭਾਈ ਧੋਹਾ ਏਹ ਕਰਤਾਰ ਦੀ
ਬੇਪਰਵਾਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਦੀ ਕੋਈ ਪਿਛਲੈ ਜਨਮ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਹੋਵੈ ਸੋ ਏ
ਸ ਜਨਮ ਬਦਲਾ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦੂਸਰੇ
ਜਨਮ ਭੋਗੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸ ਜਨਮ ਵਿਚ ਭਲੀ ਬੁਧੀ ਵਾਸਨਾ
ਫੁਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫੇਰ ਭਲੇ ਬੂਠੇ ਜਨਮ ਭੋਗਤਾ ਹੈ ਤੇ ਜੋ ਭਜਨ ਤਪ ਕੀਤਾ ਹੁ

ਦਾ ਹੈ ਸੋ ਜਾਂਦਾ ਨਹੀ ਜੋ ਓਹ ਬੁਰੇ ਜਨਮ ਤੇ ਹਟਾਇ ਕਰ ਭਲੇ ਜਨਮ ਵਿਚ ਲਿਆਂਵਦਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਭਾਈ ਧੋਹਾ ਜੇਹੜਾ ਨਾਮ ਦਾ ਬਿਉਹਾਰ ਕਰਨਾ ਹੋਇ ਹੈ ਲਾਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਈ ਇਹ ਲਾਲ ਹੈ ਤੇ ਪਾਲੇ ਰਖਿਆਂ ਤੇ ਰਾਖੀ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜਾਂਦਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਬੇਫਿਕਰ ਹੋਵੇ ਭੁਲ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਗੁਵਾਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜੇਹੜੇ ਗੁਰਮੁਖ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਸੋ ਅਠੇ ਪਾਹਿਰ ਯਾਦ ਰਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਹੜੇ ਬੇਮੁਖ ਹੋਨ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਭੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ ਤਾਂ ਧੋਹੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜੀ ਅਰਵਾਨ ਸੈਦੋ ਦੀ ਵਾਰਤਾ ਸਾਨੂੰ ਦਸੋ ਜੋ ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ ਕਿ ਨਾ ਮਿਲੈਗਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਭਾਈ ਧੋਹਾ ਸੈਦੋ ਹੁਣ ਤੇਨੂੰ ਮਿਲਣ ਨਹੀ ਸਕਦਾ ਪਰ ਤੇਨੂੰ ਮਿਲਾਈਐਂਗੇ ਜੋ ਹੁਣ ਓਹ ਚਮਿਆਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਹੈ ਅਰ ਅਗੇ ਕਮਾਈ ਕਰਸੀ ਤਾਂ ਫੇਰ ਉਧਰਸੀ ਜੋ ਜਦ ਸਤ੍ਰੋ ਨੌਮਾਂ ਮਹਲ ਹੋਸੀ ਪਰ ਹੋਸੀ ਪੂਰਾ ਗੁਰੂ ਤੇ ਰਹੇਗਾ ਸਾਂਗ ਵਿਚ ਅਲੇਪ ਸੋ ਤਿਸਦੇ ਸੰਗ ਕਰਕੇ ਸੈਦਾ ਉਧਰਸੀ ਤਾਂ ਧੋਹੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਹੁਣ ਜਿਸ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਹੈ ਸੋ ਮੈਨੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਲੀਏ ਅਰ ਮਿਲਾਈਏ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਭਲਾ ਭਾਈ ਧੋਹਾ ਸਿਸਤਾਉ ਤੇਰਾ ਕਹਿਆ ਭੀ ਕਰੀਐਂਗੇ ਅਤੇ ਐਥੇ ਤੇ ਚਾਲੀ ਕੋਹ ਪਿੰਡ ਹੈ ਸੋ ਓਥੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਮਿਲਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਮੇਲੀਐਂਗੇ ਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਓਸਦੀ ਵਾਰਤਾ ਕਰਾਈਐਂਗੇ ਅਰ ਅਜ ਤੇ ਪੰਜਮੇਂ ਦਿਨ ਚਲਾਂਗੇ ਅਤੇ ਤੇਰਾ ਕਹਿਆ ਮੰਨੀਐਂਗੇ ਅਤੇ ਇਕ ਅਸਾਡਾ ਮੇਲੀ ਓਥੇ ਹੋਰ ਹੈ ਅਰ ਸਿਖ ਹੈ ਤੇ ਤੇਰੇ ਜੇਹਾ ਗੁਰਮੁਖ ਹੈ ਅਤੇ ਓਸ ਸਿਖ ਨੂੰ ਭੀ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਰਲਾਵਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਓਹ ਵਡਾ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਹੋਸੀ ਅਤੇ ਸੈਦੇ ਦੀ ਭੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਚਰਚਾ ਹੋਸੀ ਅਰ ਭਾਈ ਧੋਹਾ ਜੇਹਾ ਇਸ ਪਾਣੀ ਦੇ ਰਿਦੇ ਵਿਖੇ ਫੁਰਣਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਤਾ ਹੈ ਤੇ ਹੋ ਪਦਾਰਥ ਭੋਗਣੇ ਦਾ ਸਾਖੀ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕੀ ਭਲਾ ਕੀ ਬੁਰਾ ਭਾਈ ਧੋਹਾ ਜਿਸਨੂੰ ਕਰਤਾਰ ਮਿਹਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਬੈਠਿਆਂ ਉਠਾਂਦਿਆਂ ਸੋਂਵਦਿਆਂ ਸਦਾ ਹੀ ਯਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਸਭਨਾ ਉਪਰ ਦੀਵਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਓਹ ਸਚਾ ਨਿਰੰਕਾਰ ਪਾਂਵਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋ

ਰ ਸਭ ਪਈ ਆਵਾਂ ਗਉਣ ਵਿਚ ਭਟਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਈ ਘੋਹਾ ਜੀ ਸਭਨੂੰ
ਕਰਤਾਰ ਬੁਝਾਵੈ ਸੋਈ ਬੁਝਸੀ ॥ ਹੋਰ ਐਵੇਂ ਮਰਮੈ ਝਗੜਾ ਪਾਇਆ ਦਝ
ਸੀ ॥ ਤਿਨ ਨਾਵੈ ਹੋਗ ਖੁਆਰ ਪਾਇਆ ਝਗੜਸੀ ॥ ਕਾਲ ਬੁਰਾ ਖੇ ਕਾਲ ਸ
ਰ ਪਰ ਠੰਗਾ ਸੀ ॥ ਜਿਨੰ ਭੁਨੀ ਅੰਨੇ ਹੁਸੇ ਪਏ ਭੂਲ ਸੀ ॥ ਜਿਨਾਂ ਏਕੰਕਾਰ
ਧਿਆਇਆ ਤਿਸ ਕੀ ਇਸਤ ਖੁਲਸੀ ॥ ਹੋਰ ਸਭੇ ਆ ਹੂਲਹਨਿ ਸੰਤਨ
ਬਿਨ ਪਾਰ ਨ ਲਿਘਸੀ ॥ ਜੋ ਉਨ ਕੇ ਪਿਛੇ ਛੂਟੇ ਲਿਘ ਗੀ ਸੋ ਜਮ ਕੇ ਨਠੇ
ਭਜਸੀ ॥ ਇਕ ਨਾਉ ਧਿਆਇਆ ਸੋ ਲਿਘੇ ਸਗਠਾ ॥ ਹੋਰ ਬਿਨੇ ਖੜੀ
ਪੁਕਾਰਦੀ ਅਉਖਾ ਹੈ ਪਾਧਗ ॥ ਦੀਨ ਨ ਬਦਾਏ ਆਲਕੀ ਕਉਨ ਜਾ
ਣੈ ਕੀ ਮਤਾ ॥ ਜੋ ਬੂਝੈ ਸੋ ਜਾਣਸੀ ਉਹ ਦੀ ਸਦ ਸੀਵ ਸਾ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੀ
ਤਨ ਗੁਰੂ ਭੇਟਿਆ ਉਹ ਉਤਰੇ ਪਾਰਾ ॥ ਮੂਲ ਪਛਾਣ ਕੇ ਮੂਲ ਵਿਚ ਰਲ
ਗਏ ਪਾਏ ਸਚ ਸਾਰਾ ॥੧॥ ਤਾਂ ਘੋਹੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜੀ ਮਿਹਰਵਾ
ਨ ਮੈਂਦੇ ਨੂੰ ਮਿਲਾਈਏ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਭਲਾ ਭਾਈ ਘੋਹਾ
ਤੇਰਾ ਉਸ ਦਾ ਭੀ ਮੇਲ ਕਰਾਈਐ ਗੇ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਮੈਨੂੰ ਪੁਛਿ
ਆ ਕਿਉ ਭਾਈ ਬਾਲਾ ਕਿ ਸਤਗੁਰ ਹਿ ਮਰਜੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਜੀ ਗਰੀ
ਬਨਿਵਾਜ ਜੋ ਤੁਸਾਡੀ ਰਜਾਇ ਹੋਵੈ ਸੋ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਆਖਿ
ਆ ਕਿ ਪੈ ਰਾਮੇ ਸਰਦਾਸ ਤੇਰੀ ਕਿਆ ਮਰਜੀ ਹੈ ਤਾਂ ਰਾਮੇ ਸਰਦਾਸ ਪ੍ਰਤਿ
ਤਨੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਮੈਨੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰੀਏ ਤੇ ਨਾਮ ਦੀ ਲਾਜ ਰ
ਖੀਏ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਅੰਗ ਨਾਲ ਮੇਲ ਲਾਇਆ ਅਰ ਕੰਠ ਨਾਲ ਜਦ
ਲਾਇਆ ਤਾਂ ਰਾਮੇ ਸਰਦਾਸ ਦਾ ਬੈਰਾਗ ਛੁਟ ਗਇਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਜੀ ਕਹਿਆ ਰੇ ਰਾਮੇ ਸਰਦਾਸ ਹਉਂ ਤੇਰੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਹਾਂ ਸੋ ਤੈਂ ਕਰਤਾ
ਰ ਕਰਤਾਰ ਜਪਨਾ ਅਰ ਜਿਥੇ ਅਸੀਂ ਤਿਥੈ ਤੂੰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੈਂ ਤੇ ਸਾਥੋਂ
ਜੁਦਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਪੀਤਿਤ ਦੇ ਪਰਥਾਇ ਸਬਦ ਕਹਿਆ ਵੈ
ਰਾਗ ਵਿਖੇ ਆਰ ਵਣੇ ਵੇਲੇ ਚਾਰ ਪਹਰੀ ਦਿਨ ਚੜੇ ॥ ॥ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਮ
ਹਲਾ ੧ ॥ ਅਮਲ ਗਲੋਲਾ ਕੂੜ ਕਾ ਦਿਤਾ ਦੇਵਨਹਾਰਾ ਮਤੀ ਮਰਨਵਿ

ਸਾਰਿਆ ਖੁਸੀ ਕੀਤੀ ਵਿਨ ਭਗਾ ॥ ਸਭ ਮਿਲਿਆ ਤਿਨ ਸੋਢੀਆ ਰਖਣ
ਕੋ ਦਰਵਾਰ ॥੧॥ ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਕਉ ਸਚੁ ਜਾਣੁ ॥ ਜਿਤੁ ਸੇਵਿਐ ਸੁਖੁ ਪਾ
ਈਐ ਦਰਗਹਿ ਭਲੈ ਮਨਾ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਸਚ ਸਰਾ ਗੁੜੁ ਬਾਹਰਾ ਜਿ
ਸੁ ਵਿਚ ਸਚਾ ਨਾਉ ॥ ਸੁਣਹਿ ਵਖਾਣਹਿ ਜੇਤੜੇ ਹਉ ਤਿਨ ਬਲਿਹਾਰੈ ਜਾ
ਉ ॥ ਤਾਂ ਮਨ ਖੀਵਾ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਮਹਿਲੀ ਪਾਏ ਥਾਉ ॥੨॥ ਨਾਉ ਨੀਰ ਚੰ
ਗਿਆਈਆਂ ਸਤ ਪਰਮਲ ਤਨ ਵਾਸੁ ॥ ਤਾਂ ਮੁਖ ਹੋਵੈ ਉਜਲਾ ਲਖ ਦਾ
ਤੀ ਇਕ ਦਾਤਿ ॥ ਦੂਖ ਤਿਸੈ ਪਹਿ ਆਖੀਐ ਸੂਖ ਜਿਸੈ ਹੀ ਪਾਸਿ ॥੩॥ ਸ
ਜਿ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀਐ ਜਾਂ ਕੇ ਜੀਅ ਪਰਾਣ ॥ ਤਿਸੁ ਵਿਣੁ ਸਭੁ ਅ
ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ ਜੇਤਾ ਪੈਨਣੁ ਖਾਣੁ ॥ ਹੋਰਿ ਗਲਾਂ ਸਭਿ ਕੂੜੀਆਂ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ
ਪਰਵਾਣੁ ॥੪॥੧॥ ਤਾਂ ਪੰਡਿਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਪਾਸੋਂ ਦੇਵਣੀ
ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਰੁਖਸਤ ਹੋਇਆ ਅਰ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਬਹੁਤ
ਲਿਖ ਲੀਤੀ ਅਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਮਥਾ ਟੇਕ ਕੇ ਤੁਰਿਆ ॥ ਅਗੇ ਸਾਖੀ
ਕ੍ਰਿਪਾਲਚੰਦ ਨਾਲ ਹੋਈ ॥ ਤਾਂ ਭਾਈ ਘੋਹ ਤੇ ਭਾਈ ਬਾਲਾ ਗੁਰੂ ਨਾ
ਨਕ ਜੀ ਨਾਲ ਤੁਰੇ ਅਤੇ ਦਰਸੇ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤੀਏ ਨੂੰ ਤੇ ਕਰਮਦੇਵ ਨੂੰ
ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਕਰ ਛਡ ਤੁਰੇ ਦੀਪਾਲੂ ਸਾਹਰੋਂ ਤਾਂ ਦਰਸੇ ਹਥ ਜੋੜ ਕੇ ਕਹਾ
ਮਿਹਰਵਾਨ ਅਸਾਂ ਰਜ ਕੇ ਦਰਸਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੋ ਫੇਰ ਭੀ ਕਦੀ ਮੇਲ
ਹੋਸੀ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਓਹੋ ਮੇਲ ਹੋਸੀ ਅਜ ਤੇ ਬੀਸ
ਦਿਨ ਕੇ ਅਤੇ ਦਸ ਦਿਨ ਹੋਰ ਤੁਸਾਡੇ ਪਾਸ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਅ
ਸੀ ਰਮਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤਾਂ ਭਾਈ ਘੋਹ ਅਤੇ ਮੈਂ ਅ
ਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਤਿੰਨੇ ਤੁਰੇ ਦੀਪਾਲੂ ਸਾਹਰ ਤੇ ਤਾਂ ਇਕ ਪਬਕ ਦੇ ਵਿ
ਚ ਭਿਹਾਰੀ ਵਿਲਾਇਤ ਮਾਹਿ ਅਸੀਂ ਤਿੰਨੇ ਜਾਇ ਖੜੇ ਹੋਏ ਸੋ ਦੋ ਕੋਹ ਉ
ਜਾੜ ਵਿਚ ਰਸਤੇ ਮੈਂ ਬੈਠ ਗਏ ਤਿੰਨੇ ਅਸੀਂ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਸਮ
ਧ ਲਗ ਗਈ ਤੇ ਦੋ ਦਿਨ ਸਮਾਧ ਲਗੀ ਰਹੀ ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਅਸੀਂ ਬੈਠੇ ਰਹੇ
ਜੇ ਜਾਂ ਦੂਜਾ ਦਿਨ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇਹ ਵਿਚ ਆਏ ਤਾਂ ਅਸਾਂ ਦੋਹਾਂ ਮ

ਕਾ ਟੋਕਿਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਆ ਰਾਜੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸਾਂ ਕਹਿਆ ਜੀ ਤੇਰੀ
ਮੇਹਰ ਤਾਂ ਓਥੇ ਇਕ ਟੋਭਾ ਸੀ ਉਸ ਮੈਂ ਇਸਨਾਨ ਕੀਤਾ ਅਰ ਓਥੇ ਇਕ ਸੀ
ਖਤ੍ਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਸੋ ਓਹ ਭੀ ਓਥੇ ਰਤਾ ਭਜਨ ਤਪ ਕਰਨੇ ਆਉਂਦਾ
ਸੀ ਜੋ ਓਸੇ ਟੋਭੇ ਚਾਰ ਘੜੀ ਰਾਤ ਰਹਿੰਦੀ ਆਵਣਾ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਸਿਰ
ਤਾਂਹ ਕੇ ਛਲਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਰ ਜਾਂ ਫੇਰ ਘੜੀ ਦਿਨ ਰਹੇ ਤਾਂ ਫੇਰ ਓਸੇ ਟੋ
ਭੇ ਤਿਨ ਘੜੀਆਂ ਰਾਤ ਤੀਕਰ ਓਹ ਭਜਨ ਤਪ ਕਰਦਾ ਆਹਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨ
ਕ ਜੀ ਓਸਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼੍ਟਿ ਵਿਚ ਆਏ ਤਾਂ ਮਨ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਜੋ ਸੰਤ ਭਲੇ
ਹਨ ਭਾਈ ਕੁਛ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਲੈ ਚਲੀਏ ਤਾਂ ਰਿਦੇ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰੀ ਜੋ ਭਾਈ
ਜੇ ਰਸਤਾ ਮੈਂ ਖੁਆਜੇ ਦੇ ਵਿਚ ਪਾਵਣ ਨੂੰ ਲਿਆਵਨ ਤਾਂ ਲੋਈ ਲੈਕਰ ਅਸਾਂ
ਸੇ ਫੇਰ ਇਕ ਸੇਰ ਮਿਠਿਆਈ ਲੈਕੇ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ ਅਗੇ ਆਣ ਮਥਾ
ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ ਕਹਿਆ ਸਾਧੂ ਜੀ ਪੇਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕ
ਹਿਆ ਸਤਕਰਤਾਰ ਭਾਈ ਸ਼ੁਕਰ ਕਰਤਾਰ ਆਉ ਭਾਈ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਚੰਦ ਰਾਜੀ
ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਈ ਮੂਲ ਚੰਦ ਤੁਸਾਂ ਦਾ ਪਿਤਾ ਤੇ ਰਾਜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਤੇਰੀ ਸੁ
ਖੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਚੰਦ ਹੱਕਾ ਬੱਕਾ ਰਹਿ ਗਇਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਅਗੇ
ਰਖਿਆ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਲੈਕੇ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਭੀ
ਖੁਆਏ ਸੋ ਅਸਾਂ ਦੋਹਾਂ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਖਾਧਾ ਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਚੰਦ ਕਹਿਆ ਸਾਧ
ਜੀ ਮੈਂ ਤੇ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਜਿਣਨ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਤੁਸਾਂ ਮੇਰਾ ਨਾਉਂ ਕਿਸ ਤੇ ਸੁ
ਣਿਆ ਹੈ ਤੇ ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੁਸਾਡਾ ਗਰੀਬ ਖਤ੍ਰੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਅੰਤਰਜਾਮੀ
ਸਾਧੂ ਹੋ ਇਸ ਬਾਤ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਜਬਾਬ ਕਹੋ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਭਾ
ਈ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਚੰਦ ਜਬ ਤ੍ਰੇਤਾ ਕੇ ਅੰਤ ਗ ਵਿਖੇ ਹਮ ਤੁਮ ਜਨਮ ਲੇ ਕਰਿਕੇ
ਭਜਨ ਕਰਤੇ ਥੇ ਅਰ ਤਬ ਤੁਮ ਮੇਰੇ ਖੁਆਜਾ ਜੀ ਤੇ ਨਿਸਚਾ ਥਾ ਅਰ ਤਬ
ਤੁਮ ਅਰਘਾ ਤਬ ਜੋ ਪਾਹਿ ਲੇਤੇ ਤੁਮ ਹਮਾਰੇ ਗੁਰ ਜਾਨਤੇ ਥੇ ਅਰ ਫੇਰ
ਤੁਮ ਮੇਰੇ ਏਹ ਸਮਝਤੇ ਥੇ ਜੋ ਹਮਾਰੇ ਗੁਰਦੇਵ ਨੇ ਖੁਆਜੇ ਜੀ ਤੇ ਪਾਈ ਹੈ
ਸੋ ਅਸੀਂ ਭੀ ਖੁਆਜੇ ਜੀ ਕੀ ਸੇਵਕ ਰਹੀਏ ਅਤੇ ਤਦ ਤੁਸੀਂ ਦੋਇ ਭਾਈ ਥੇ

 ਸੋ ਦੋਨੋ ਨੇ ਨਿਸਚਾ ਕੀਆ ਜੋ ਹਮਾਰਾ ਗੁਰੂ ਖ੍ਵਾਜਾ ਹੈ ਤੇ ਤਬ ਹਮ ਗ੍ਰੀਟ
ਹਲੂ ਤੁਮਨੇ ਛੋਡੀ ਜੋ ਬੇਣੀ ਕਰਨ ਲਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਖੇ ਸਾਮਰ
ਥ ਹੂਏ ਤਬ ਏਕ ਦਿਨ ਤੁਸੀਂ ਦੋਨੋਂ ਭਾਈ ਅਧੀ ਰਾਤ ਕੋ ਖ੍ਵਾਜੇ ਕੀ ਸੇ
ਵ ਕਰਨੇ ਚਲੇ ਥੇ ਸੋ ਤਬ ਤੁਸਾਡੇ ਮਾਰਗ ਦੇ ਵਿਚ ਇਕ ਮਾਨੁਖ ਆਉਂਦਾ
ਸੀ ਤੇ ਰਾਤ ਅੰਧੇਰੀ ਸੀ ਤੇ ਤਦ ਤੁਸਾਂ ਪੁਛਿਆ ਭਾਈ ਤੂੰ ਕਉਨ ਹੈ ਅਰ ਏ
ਸ ਵੇਲੇ ਕਿਥੇ ਚਾਲਿਆਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਕਹਿਆ ਭਾਈ ਮੈਂ ਖ੍ਵਾਜਾ ਹਾਂ
ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸਨ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਤੁਸਾਂ ਪੁਛਿਆ ਭਾਈ
ਤੂੰ ਕਿਉਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈਂ ਉਨਾਂ ਪਾਸ ਤਾਂ ਖ੍ਵਾਜੇ ਕਹਿਆ ਓਹ ਮੇਰਾ ਗੁਰੂ ਹੈ ਤੇ
ਹਰ ਰੋਜ ਉਨਾਂ ਦੇ ਦਰਸਨ ਨੂੰ ਕੁਛ ਭੇਟ ਲੈਕਰ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਅਜ ਮਛੀ
ਹੀ ਭੇਟ ਲੈਕਰ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਪੁਛਨ ਲਗੇ ਭਾਈ ਅਸੀਂ
ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਨੂੰ ਚਲੇ ਸੇ ਅਤੇ ਤੂੰ ਆਖਨਾ ਹੈਂ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ
ਦਰਸਨ ਨੂੰ ਚਾਲਿਆ ਹਾਂ ਸੋ ਅਸੀਂ ਤੈਨੂੰ ਹੁਣ ਕੀ ਸੇਵੀਏ ਤਾਂ ਖ੍ਵਾਜੇ
ਕਹਿਆ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਪਿਆਰ ਓ ਮੈਂ ਪਾਣੀ ਹਾਂ ਅਰ ਓਹ ਪਵਨ ਗੁਰੂ
ਹੈ ਅਰ ਮੈਂ ਕਈ ਵਾਰ ਉਸਤੇ ਉਪਜਿਆਂ ਹਾਂ ਅਰ ਕਈ ਬਾਰ ਉਸੀ ਮੇਂ
ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਭਾਈ ਉਸਦਾ ਪ੍ਰੇਮ ਮੇਰੇ ਉਤੇ ਬਹੁਤ ਹੈ ਜੋ ਓਹ
ਮੇਰੇ ਉਪਰ ਹੀ ਬੈਠਕੇ ਭਜਨ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਮੈਂ ਉਸਦਾ ਸਿ
ਖ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਗਲ ਕਹਿਕੇ ਖ੍ਵਾਜਾ ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਆਇਆ ਸੋ ਆ
ਇਕੇ ਦਰਸਨ ਪਰਸਨ ਕਰਕੇ ਅਰ ਸਾਡੀ ਟਹਿਲ ਕਰਕੇ ਚਲਾ ਗ
ਇਆ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਭੀ ਪਿਛੋ ਛੇਤੀ ਆਏ ਸੋ ਅਸਾਂ ਤੁਸਾਨੂੰ ਪੁਛਿਆ
ਭਾਈ ਅਜ ਤੁਸੀਂ ਅਸਾਂ ਤੇ ਛੇਤੀ ਹੀ ਆਏ ਹੋ ਅਰ ਅਗੇ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਦੇ
ਨ ਚੜ੍ਹੇ ਆਉਂਦੇ ਸੇ ਤਾਂ ਤੁਸਾਂ ਦੁਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ ਚੁਪ ਰਹੇ ਤਾਂ
ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਸਾਨੂੰ ਪੁਛਿਆ ਤੇ ਤੁਸਾਂ ਸਭ ਹਕੀਕਤ ਕਹਿ ਸੁਨਾਈ ਜੋ ਮ
ਹਾਰਾਜ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਭੁਲੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸਾਂ ਖ੍ਵਾਜੇ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਤੇ ਵਧ ਜਾ
ਤਾ ਸੀ ਤੇ ਅਸੀਂ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ ਨੂੰ ਜਾਨਦੇ ਨਾ ਸੇ ਪਰ ਖ੍ਵਾਜੇ ਤੇ ਅਸਾਂ

ਤ੍ਰੀਨਿਸਸੋਹੋਈ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਆ ਭਾਈ ਤੁਸਾਂ ਹੁਣ ਉਧਰਨਾ ਸੀ ਪਰ
ਇਕ ਜਨਮ ਤੁਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਓਂ ਜੋ ਤੁਸਾਂ ਤਾਰਿਦਾ ਫਿਰ ਗਇਆ
ਸੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਤੁਸੀ ਕਲਜੁਗ ਵਿਚ ਉਧਰੋਗੇ ਸੋ ਭਾਈ
ਜੀ ਵਚਨ ਦਾ ਸਦਕਾ ਤੁਸਾਡੇ ਪਾਸ ਅਸੀਂ ਆਏ ਹਾਂ ਜੀ ਅਤੇ ਤੁਸਾਡਾ
ਦੂਸਰਾ ਭਾਈ ਤਾਂ ਜਲ ਵਿਖੇ ਗਲਗਈਆ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਕਰਤਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਟੇਕ
ਧਾਰਕੇ ਉਸ ਸਿਮਰਨ ਕੀਤਾ ਆਹਾ ਤੇ ਤੈਂ ਭੀ ਵਣੀ ਭਗਤਿ ਕੀਤੀ ਆਹੀ
ਇਕਸੇ ਪੁਰਖ ਦੀ ਪਰ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਸੰਗਿ ਹੋਕੇ ਉਧਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਨਾ
ਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਭਾਈ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਚੰਦ ਹੁਣ ਸਾਨੂੰ ਖੁਸੀ ਕੀਤੋ ਹੁਣ ਅਸੀ
ਅਗਲੇ ਮਗਲਿਓ ਸੈਦੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਓਹ ਸਾਹਿਰ ਦਾ ਪੈਂਡਾ ਅਸੀ
ਕੇਹਾਂ ਹੈ ਸੀ ਤੇ ਸਾਹਿਰ ਅਸੀਆਂ ਕੋਹਾਂ ਵਿਚ ਵਸਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਚੰ
ਦ ਕਹਿਆ ਮਹਾਰਾਜ ਓਹ ਤਾਂ ਚਮਿਆਰੀ ਮਹਲੇ ਹੈ ਅਰ ਹਮਾਰੇ ਪਾਸ
ਦਸਵੇਂ ਦਿਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਤੁਸੀ ਤਾਂ ਜਾਣੀ ਜਾਣ ਹੋ ਅਤੇ ਲੋਕ ਵੇਖਦੇ ਤਾਂ
ਗੁਸੇ ਹੋਵਨੇ ਜੋ ਨੀਚ ਨੂੰ ਕੋਲ ਬੈਠਦਾ ਹੈ ਤਿਸ ਥੀ ਏਦਸਵੇਂ ਦਿਨ ਪਾਰਿ
ਰਤ ਗਈ ਨੂੰ ਸਬਦ ਕੀਰਤਨ ਸੁਨਨੇ ਵਾਸਤੇ ਆ ਬੈਠਤਾ ਹੈ ਸੋ ਕੋਈ ਬਰ
ਸ ਪੰਦ੍ਰਾ ਕੁ ਹੋਏ ਹੈਨ ਸੈਦੇ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਉਂਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅਰ ਅਗੇ ਜ
ਦ ਅਸੀ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ ਸੇ ਤਾਂ ਪਹਿਲੇ ਪਹਿਲ ਇਹ ਸਾਡੇ ਦਰਵਾਜੇ ਹ
ਵੇਲੀ ਦੇ ਅਗੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਕੇ ਸੁਨਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਦੀ ਰਾਤ ਭੀ ਗੁਜਰਦਾ
ਦੇ ਸੇ ਪਹਿਲੀ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹੇ ਘਰ ਜਾਇ ਤੇ ਪਹਿਲੋਂ ਤਾਂ ਇਹ ਬੁਰਾ ਕਰਮ ਕ
ਰਦਾ ਸੀ ਜੋ ਜੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਤ ਦਿਨ ਮਾਰਤਾ ਥਾ ਪਰ ਏਕਾ ਦਿਨਾ ਇਸ ਸੋ
ਦਰ ਪਰ ਇਥੇ ਜੀਅ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਥਾ ਪਰ ਫੇਰ ਸਬਦ ਸੁਣਨੇ
ਨੇਤ ਆਇਆ ਕਰਦੇ ਤੇ ਇਕ ਦਿਨ ਅਸਾਂ ਆਖਿਆ ਭਾਈ ਜੀ ਅੰਦ੍ਰ ਆ
ਤਾਂ ਓਹਿ ਅੰਦ੍ਰ ਆਇ ਬੈਠਾ ਸੋ ਫੇਰ ਅਸਾਂ ਚੌਥੇ ਪੰਜਮੇਂ ਦਿਨ ਕਹਾ ਸਿਖ
ਜੀ ਤੂੰ ਨੇਮ ਕਰਕੇ ਆਇਆ ਕਰ ਜੋ ਦਸਾਂ ਦਿਨਾ ਵਿਚ ਇਕ ਦਿਨ ਅਸਾ
ਡੇ ਕੋਲ ਆਵਨਾ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਪੁਛੀ ਕੋਹਾਂ ਪੈਨਾ ਤੇ ਜਪ ਹਿਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਭਾਈ

ਤੂੰ ਦਸਵੇਂ ਦਿਨ ਅਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਇਆ ਕਰ ਤਾਂ ਉਸ ਸਿਖ ਨੇ ਮੰਨ ਲੀਤ
ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਭਾਈ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਚੰਦ ਤੁਸਾਂ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਮਨੁਖ ਮਿਲਾਉ
ਤਾਂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਚੰਦ ਮੁਬਾਰਕ ਕੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਪਾਸੋਂ ਘਰ ਆਇਆ ਅ
ਤੇ ਆਇ ਕਿਰ ਧੋਤੇ ਉਪਰ ਕਣੀ ਪਾਈ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਚੰਦ ਦੇ ਚੋਰੀ ਬਡੇ ਲਾਖ
ਪਤੀ ਸਾਹੂਕਾਰ ਸੇਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਚੰਦ ਧੋਤੇ ਤੇ ਰੰਗ ਕਰ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮਾਲਕੇ
ਦਰਵਾਜੇ ਪਰ ਖੜਾ ਹੋਕੇ ਅਤੇ ਕਿਸੀ ਮਨੁਖ ਨੂੰ ਕਾਹਿਕਰ ਸੈਦੇ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ
ਚੰਦ ਨੇ ਸਦਵਾਇਆ ਤਾਂ ਸੈਦਾ ਆਇਆ ਜਾਂ ਡਿਠਾ ਸੈਦੇ ਨੇ ਜੋ ਭਾਈ ਕ੍ਰਿ
ਪਾਲ ਚੰਦ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁਬਾਰਕ ਦਾ ਦੇਖਦਾ ਓਥੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਹੁਤ ਅਦ
ਬ ਨਾਲ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤਾਂ ਭਾਈ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਚੰਦ ਨੇ ਭੀ ਨਿਉਂਕੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿ
ਆ ਤਾਂ ਸੈਦੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਪਾਪ ਨਾ ਚੜਾਇਆ ਕਰ ਜੋ ਤੂੰ ਉਹ
ਹੋਕੇ ਅਸਾਂ ਨੀਚਾਂ ਨੂੰ ਨਿਉਂਨਾ ਹੈਂ ਤਾਂ ਭਾਈ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਚੰਦ ਆਖਿਆ ਭਾਈ ਨਿ
ਉਣਾ ਹੀ ਭਲਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਚੰਦ ਨੇ ਸੈਦੇ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਸੈਦ ਦਾਸ
ਤੇ ਭਾਈ ਸੈਦਿਆ ਸੀ ਗੁਰ ਜਸ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦੇ ਸੈ ਸੋ ਈ ਮਰਅਸਤਅ
ਸਾਂ ਕੋਲ ਆਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਸੈਦੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਮੇਰਾ ਤਾਂ ਐਸਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
ਪਰ ਜੋ ਤੂੰ ਸਾਡਾ ਮੈਂ ਭੀ ਉਹ ਸਾਧ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਦਰਸਨ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਭਾ
ਈ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਚੰਦ ਕਹਿਆ ਭਲਾ ਭਾਈ ਸੈਦ ਹੁਣ ਤਾਂ ਚਲੀਏ ਤਾਂ ਭਾਈ ਸੈਦਾ
ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਚੰਦ ਦੇ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ ਹਜੂਰ ਆਇਆ ਸੋ ਤ੍ਰਿਕਾਲਾਂ
ਦੇ ਵੇਲੇ ਸੁਦੇ ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰੇ ਆਪ ਹੀ ਚੇਤਾਂ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਚੰਦ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ
ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤੇ ਸੈਦ ਦੂਰ ਹੀ ਤੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤੇ ਮੁਖ ਤੇ ਕ
ਹਿਆ ਸਚਾ ਜੀ ਮਥਾ ਟੇਕਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਉਹ ਭਾਈ
ਨੇੜੇ ਹੋਕੇ ਹੋਤਿਆ ਅਸੀਂ ਰਾਜੀ ਹੋਏ ਹੈਂ ਨਾ ਤਾਂ ਸੈਦਾ ਮੂੰਹ ਵਲ ਦੇਖੇ ਤੇ ਸਿਦਕ
ਸਕੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫੇਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੂੰ ਪੁਛਣ ਲਗਾ ਸਾਧ ਜੀ ਤੁਸ
ਮੇਰੇ ਮਾਲਿਕ ਨਾਨਕ ਬਕੇ ਹੋ ਤੇ ਮੈਂ ਤਾਂ ਜੀ ਤੁਸਾਡਾ ਗੁਲਾਮ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹਾਂ
ਤੇ ਮੈਂ ਤੁਸਾਡੇ ਨਾਲ ਬਿਹਣ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਭਾਈ ਸੈਦ

ਭੁ ਆਪੇ ਹੀ ਸਿਆਣੈਗਾ ਕੋਏ ਜੋ ਅਗੇ ਤੁਸਾਂ ਅਗੇ ਪੜਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ
ਜੋ ਤਿਸਨੇ ਤੈਨੂੰ ਛਾਇਲਿਆ ਸੀ ਤੇ ਹੁਣ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਚੰਦ ਕੇ ਸੇਵਕੇ ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਹੋ
ਆਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਸਲੋਕ ਕਹਿਆ ॥ ਸਤਜੁਗ ਮੈਂ ਹਮ
ਤੁਮ ਏਕ ਸੰਗੀ ਰਹਿਤੇ ॥ ਖਾਵਤ ਪੀਵਤ ਹਰਿ ਸਿਮਰਨ ਏਕਠ ਕਰਤੇ
॥ ਤ੍ਰੇਤੇ ਮੈਂ ਭੀ ਹਮਰੇ ਸਾਥ ਸਮਾਗੀ ॥ ਦੁਆਪਰ ਮੈਂ ਤੁਮ ਜੁਦਾ ਹੋਇ ਕਰ ਬਹੁ
ਤੁ ਦੁਖ ਪਾਹੀ ॥ ਬਲਤੇ ਚਲਤੇ ਗਏ ਭਸਤਲਾ ॥ ਤਬ ਤੁਮ ਬੁਰੇ ਕਰਮ ਕੀਏ
ਅਭੁਦੇ ਤੁਮ ਆਤਰਾ ॥ ਤਬ ਦੀਨ ਦਇਆਲ ਕੇ ਤੁਮ ਭਿ ਸਰਣਾ ॥ ਤਿਸ
ਤੇ ਤੁਮ ਗਮ ਤੇ ਜੁਦ ਕਰ ਡਾਲਾ ॥ ਇਨ ਦਿਨ ਤੁਮ ਕੋ ਅਤ ਦੁਖ ਹੋਇਆ ॥
ਤੁਮ ਭੁਲ ਕਰ ਮੋਕੋ ਪੁਨ ਸਭ ਖੋਇਆ ॥ ਤਬ ਤੁਮ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਰਮਾਰ
ਪਛੋਤੇ ਹੋਏ ॥ ਤੁਮਰੇ ਪਾਪ ਕੀਏ ਸਭ ਸਾਖੀ ਖੜੇ ਹੋਏ ॥ ਤਿਸ ਤੇ ਤੁਮਰੇ ਦੋ
ਕੋਟ ਜਨਮ ਭਏ ॥ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਚੰਦ ਕਾ ਸੰਗਾ ॥ ਤਬ ਤੁਮ ਕੋ ਰਹੋ ॥ ਇਸ ਕੇ ਸੰ
ਗ ਤੇ ਜਰ ਪਰ ਜਾਵੈ ॥ ਤਤਕਾਲ ਨਿਰੰਜਨ ਕੀ ਪੁਰੀ ਸਮਾਵੈ ॥ ਜਾਂ ਤੇ ਸਤ
ਤੇ ਉਤੇ ਰਹੋ ਤੇ ਖੜੇ ॥ ਬਿਨ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕੇ ਤਨ ਜਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਂਚ ਨੈ ॥ ਜਬ ਤੁਮ
ਰਿਦੇ ਸੋਂ ਚਿਤਾ ਦੈ ਤੋ ਮਟਾਵੈ ॥ ਤਬ ਤੁਮ ਅਸਵਨੀ ਸਰੂਪ ਕੇ ਸੰਗ ਸਮਾ
ਵੋ ॥ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੁਮਨੇ ਹਰਖ ਸੋਗ ਗੁਵਾਇਆ ॥ ਤਿਸ ਦਿਨ ਤੁਮਨੇ ਅੰ
ਮ੍ਰਿਤ ਸਾਰ ਪਾਇਆ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਹਮ ਸਭ ਕੀ ਠੌਰ ਨਾ ਹੋਇ ਭ੍ਰਮ ਜੋ ਚਾਨਿ
ਰੋਜਨਾ ॥ ਤਿਸ ਤੇ ਕਿਲ ਵਿਖਵਾਟ ਸਭੀ ਦੀਏ ਨਿਰੰਜਨਾ ॥ ੨ ॥ ਤਾਂ ਫਿਰ
ਸੈਦੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤੇ ਮੁਖ ਤੇ ਕਹਾ ਸਾਧ ਜੀ ਮੈਂ ਗਰੀਬ ਤੁਸਾਂ ਦਾ ਤੁਸ
ਤੋ ਗਾਂ ਪਰ ਮੈਂ ਤੁਸਾਡੀ ਇਹ ਬੋਲੀ ਸਮਝਨੀ ਨਹੀਂ ਸੋ ਮੈਨੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕ
ਰਕੇ ਖੋਲ ਕੇ ਦਸੋ ਜੋ ਮੈਂ ਸਮਝਾਂ ਜੀ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਚੰਦ
ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਭਾਈ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਚੰਦ ਅਜੇ ਇਸ ਦੇ ਆਈ ਨੇ ਖੁਲਨਾ ਵਿ
ਦਿਨ ਬਹੁਤੇ ਗਹਿਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚਾਨਣਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਪ
ਰ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਤੇ ਹੁਣ ਖੁਲ ਆਉ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਹਾਲ ਨਵਾਂ ਸਾਰੇ ਅਉਤ
ਕੇ ਮਿਲਿਆਂ ਤੇ ਹੋਵਨ ਪਏ ਤੇ ਭਾਈ ਤੇਰੇ ਮਿਲਨੇ ਤੇ ਸੁਭਾਉ ਅਹਿਰੋ

ਇਆਵੈਗਾ ਤੇ ਸੁਣ ਭੀ ਤੇਰੇ ਮਿਲਾਪ ਨੇ ਹੋਵੈਗਾ ਤੇ ਫੇਰ ਜਨਮ ਭੀ ਸੁਖਾਂਵਿਚ
ਭੋਗੈਗਾ ਤੇ ਫੇਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਭਾਈ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਚੰਦ ਅਨੇ ਇਸ
ਦੇ ਦੋਇ ਜਨਮ ਚਮਾਰ ਦੇ ਗਏ ਹੈਨ ਪਰ ਹੁਣ ਸੁਖੀ ਭੋਗੇਗਾ ਭਾਈ ਗਿ
ਆਨਵਾਨ ਨੂੰ ਜਿ ਸਤਗੁਰ ਗੁਜਰਦੀ ਹੈ ਤਿਉਂ ਸੁਖੀ ਹੋਕੇ ਕਟਦਾ ਹੈ ਸੋ ਭਾਈ
ਹੁਣ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਤੇ ਪਾਵੈਗਾ ਤਾਂ ਸੈਦੇ ਕਹਿਆ ਸਾਧ ਜੀ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਕਹਿਆ ਤਦ
ਮੰਨੰਗਾ ਜਦ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਝੂਠ ਠਿਕਾਣਾ ਦਸੇਂਗਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਜਾਣਾਂਗਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਜੀ ਕਹਿਆ ਭਾਈ ਸੈਦਾ ਅਜੇ ਤੈਨੂੰ ਮਾਲੂਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਦ ਹੋਸੀ ਤਦ
ਤੂੰ ਆਪੇ ਹੀ ਜਾਣੇਗਾ ਤੇ ਸੁਣ ਭਾਈ ਸਤਜੁਗ ਵਿਚ ਹਮ ਤੁਮ ਇਕਠੇ ਹੂਏ
ਥੇ ਅਰ ਤ੍ਰੇਤੇ ਮੈਂ ਭੀ ਪਰ ਅੰਤ ਤ੍ਰੇਤੇ ਮੈਂ ਤੁਮ ਜੁਦੇ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਫਿਰ ਐਸੇ ਜੁਦੇ ਹੋਏ
ਜੋ ਫੇਰ ਨਾ ਮਿਲੇ ਪਰ ਅਬ ਦਾਇਆ ਭਾਈ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਚੰਦ ਕੀ ਸੇ ਹੁਣ ਮਿਲੇ ਹੋ
ਸਿਤੋਂ ਕੀ ਦਾਇਆ ਲਗੀ ਐਸੀ ਹੋਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੈਦੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਮਿਲੇ ਕਦ
ਹੋਤੇ ਜੁਦੇ ਕਦ ਹੋ ਗਏ ਹੋ ਮੇਰੇ ਸੰਗ ਤੇ ਤੇ ਮੈਂ ਕਦ ਦਾ ਤੁਮਾਰੇ ਕੋਲੋਂ ਜੁਦੇ ਹੋਇ
ਆ ਇਹ ਵਰਤਾ ਮੈਨੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਸੁਣਾਈਏ ਤੇ ਕਿਸ ਸੰਜੋਗ ਤੇ ਜੁਦਾ ਹੋ
ਇਆਂ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਭਲਾ ਭਾਈ ਸਭ ਕੁਛ ਦਸੀਏਂਗੇ ਤਾਂ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਭਾਈ ਸੈਦਾ ਤ੍ਰੇਤੇ ਕੇ ਅੰਤ ਵਿਖੇ ਪਹਿਲੇ ਗੁਰੂ ਏ
ਜਨਕ ਹੋਤਾ ਥਾ ਤੇ ਤੇਰੀ ਮਾਤਾ ਕਾ ਨਾਮ ਸੁਹਾਵੀ ਥਾ ਪਰ ਤੈਨੇ ਤਦ ਇਕ ਸਮ
ਨੁਖ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਭਾਈ ਜੀ ਜੋ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਕਾਰਜ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜਾਂ ਕਰਾਇ ਦੇ
ਵਾਂਗਾ ਸੋ ਜਦ ਕਾਰਜ ਕਾ ਸਮਾਂ ਆਇਆ ਤਬ ਤੂੰ ਮੁਕਰ ਗਇਆ ਤੇ
ਕਾਰਜ ਉਸ ਦਾ ਨਾ ਕੀਆ ਤਬ ਉਸ ਅਰਥੀ ਕੀ ਚਾਹ ਧਰ ਗਈ ਤੇ ਸਾਸਤ੍ਰ
ਕਾਰੋਂ ਨੇ ਭੀ ਕਹਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਬਡਾ ਪਾਪ ਹੋਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਹਿ ਕਰ ਮੁਕਰ ਜਾਣਾ
ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਾ ਇਕਤੀ ਜਨਮ ਦਰਿਦ੍ਰ ਕੇ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਤੇ ਬਾਰ ਬਾਰ ਨਫੂਸ ਕ ਹੋਤਾ ਹੈ
ਤੇ ਦੂਸਰਾ ਤੂੰ ਰਾਜਾ ਜੀ ਕਾ ਖਿਦਮਤਗਾਰ ਥਾ ਤੇ ਤਬ ਰਾਜਾ ਜੀ ਤੇਰੇ ਹਥ ਕਾ
ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਛਕਤੇ ਥੇ ਪਰ ਤੈਨੂੰ ਐਸਾ ਕੋਈ ਸੁਭਾਵ ਪੈ ਗਿਆ ਜੋ ਤੂੰ ਰਾਜਾ ਜੀ
ਨੂੰ ਜੂਠਾ ਹੀ ਖੁਲਾਇਆ ਕਰੇਂ ਸੋ ਤੈਨੇ ਪਾਂਚ ਸਾਤ ਵਾਰ ਰਾਜਾ ਜੀ ਕੋ ਜੂਠਾ ਖੁ

ਲਾਇਆ ਜੋ ਤਿਸ ਕਰ ਭੀ ਪਾਪ ਹੂਆ ਅਰ ਰਾਜਾ ਭੀਖਦਾਂ ਕੇ ਮਲ
ਕਥੇ ਪਰ ਰਾਜਾ ਜੀ ਨੇ ਤੇਰਾ ਮਾਨ ਰਖਿਆ ਅਰ ਇਉਂ ਕਹਿਆ ਜੋ ਭਾਈ ਵੇ
ਤੂ ਟਹਲ ਛੋਡ ਦੇਹ ਅਰ ਔਰ ਟਹਿਲ ਕਰਿਆ ਕਰ ਜੋ ਤਬ ਤੂ ਮਨੇ ਓਹ
ਟਹਲ ਛੋਡ ਦੀ ਤੇ ਔਰ ਕਾਮ ਕਰਨੇ ਲਾਗਾ ਪਰ ਪਾਪ ਤੇਰੇ ਕੇ ਰਹਾ ਜੋ ਜਬ
ਓਹ ਕਾਮ ਛਡਿਆ ਤਾਂ ਰਾਜਾ ਕੇ ਅੰਦਰ ਜਨਾਨੇ ਵਿਚ ਜੋ ਇਕ ਚੰਬੇਲੀ ਗੋਲੀ
ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਕੇ ਸਾਥ ਤੈ ਸਪਰਸ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਲੋਕ ਭੀ ਰਾਜਾ ਕੋ ਕਹੈਂ
ਅਰ ਰਾਜਾ ਭੀ ਔਰ ਤੇਂ ਤੇ ਸੁਨੈ ਅਰ ਆਪ ਭੀ ਜਾਣੈ ਪਰ ਰਾਜਾ ਨੇ ਤੁਮ ਕੋ ਕਛੂ
ਨਾ ਕਹਿਆ ਜੋ ਫਿਰ ਕਿਤਨੇ ਕ ਮਹੀਨਿਓਂ ਮੇਂ ਉਸ ਕੋ ਦੁਖ ਹੋਇ ਗਇ
ਆ ਤਿਸ ਤੇ ਓਹ ਚੰਬੇਲੀ ਮਰ ਗਈ ਤਬ ਤੂੰ ਉਸ ਮਨੁਖ ਕਾ ਸਬਰ ਕੀਆ
ਪਰ ਓਹਦਾ ਤੇਰਾ ਕਾਮ ਦੇ ਦੁਖ ਕਰ ਅਗਨ ਕਾ ਰੂਪ ਹੋਇ ਗਇਆ ਤਾਂ
ਫਿਰ ਇਕ ਦਿਨ ਉਸ ਚੰਬੇਲੀ ਕਾ ਫਿਕਰ ਕਰਤਾ ਥਾ ਜੋ ਭਾਈ ਚੰਬੇਲੀ
ਐਸੀ ਸੁਖ ਰੂਪ ਥੀ ਜੋ ਤਨ ਮੁਝ ਕੋ ਸੁਖ ਕਬ ਹੋਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਪਾਇਕੇ
ਇਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਤੇਰੇ ਡੇਰੇ ਆਇਆ ਤੇ ਉਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਕਹਿਆ ਭਾਈ
ਤੂੰ ਸੁਖੀ ਰਹੁ ਅਤੇ ਤੇਰਾ ਦਿਲ ਤਾ ਰਾਜੀ ਨਹੀ ਸੀ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਗੁਸਾ ਜੋ
ਇਆ ਤੂੰ ਅਗੇ ਹੀ ਗੁਸੇ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਥਾ ਉਠਕੇ ਧੁਲ ਪਾਇਆ ਅਰ
ਲੜਿਆ ਤੇ ਤੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾਰਿਆ ਤਾਂ ਤਿਸ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਨੇ ਤੈਨੂੰ
ਸ੍ਰਾਪ ਦਿਤਾ ਜੋ ਬਾਰ ਬਾਰ ਤੂ ਚੰਡਾਲ ਹੋਵੇਂਗਾ ਜੋ ਇਕ ਪਾਪ ਇਹ ਹੂਆ
ਤੇ ਇਕ ਇਹ ਹੂਆ ਜੋ ਤੂੰ ਰਾਜਾ ਕੇ ਭੰਡਾਰੇ ਤੇ ਤੇਲ ਦੇ ਮਣ ਰੋਜ ਚੁਰਾਇ
ਆ ਕਰੇਂ ਤੇ ਇਕ ਦਿਨ ਰਾਜਾ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਅਰ ਸੁਨ ਕਰ ਮੁਖ ਤੇ ਕਹਿਆ
ਕੇ ਚੰਡਾਲ ਤੈਨੇ ਇਹ ਕਾਮ ਕਿਆ ਕੀਆ ਤੇ ਤੂੰ ਚੁਪ ਕਰ ਰਹਿਆ ਅਤੇ
ਛੇਵਾਂ ਇਹ ਪਾਪ ਤੈਨੇ ਕੀਆ ਜੋ ਤੈਨੇ ਇਕ ਖਤ੍ਰੀ ਕਉ ਮਾਰਿਆ ਜੋ ਮਾ
ਰਿਆ ਭੀ ਕਾਹੇ ਤੇ ਜੋ ਤੂੰ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਇਹ ਜਾਤਾ ਜੋ ਭਾਈ ਮੈਂ ਉਤਮ ਹਾਂ ਤੇ
ਇਹ ਨੀਚ ਹੈ ਤੇ ਮੁਦੇ ਤੇ ਮੇਰੇ ਬੂਹੇ ਤੇ ਆਣ ਬੋਲਤਾ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਤੂੰ ਉਸ
ਕੇ ਜਾਨ ਸੇ ਮਾਰ ਦਿਤਾ ਜੋ ਓਹ ਭੀ ਪਾਪ ਹੋਇਆ ਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਪਾਪ ਹੋਇ

ਅਜੇ ਤੈਂ ਇਕ ਫਕੀਰ ਨੂੰ ਆਪਨਾ ਗੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤੇ ਓਹ ਆਖਿਆ ਭਾਈ ਅਰਫੇ
ਰ ਮਾਇਆ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਉਸ ਪਾਸ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇ ਤਿਸ ਕਰਕੈ ਗਲ ਵਿਚ ਰਸਾ
ਪਾਇਕਰ ਤੈਂ ਉਸਕੇ ਟੰਗਦੀਆਂ ਜੇ ਜਦ ਉਸਦੀ ਜਾਨ ਲਗੀ ਨਿਕਲਨ ਤਾਂ
ਤੈਨੂੰ ਉਸਨੇ ਸ੍ਰਾਪ ਦਿਤਾ ਜੋ ਤੂੰ ਰੰਡਾ ਹੋਵੈਂਗਾ ਤੇ ਭਾਈ ਸੈਦਾ ਤੈਨੇ ਏਹ ਪਾਪ
ਕੀਤੇ ਹਨ ਜੋ ਇਸਦਾ ਫਲ ਤੈਂ ਭੋਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਤੈਨੇ ਭੁਗਾ ਤੇਰੀ ਵਡੀ ਕੀਤੀ
ਆਹੀ ਪਰ ਭਾਈ ਪਾਪ ਜੋ ਕੀਤੇ ਲੇਖਾ ਨਹੀਂ ਛੁਟਦਾ ਅਤੇ ਭਾਈ ਧੋਹਾ
ਤੇਰਾ ਯਾਰ ਭੀ ਪੂਰਬਤਨਿਆਂ ਨਾਲ ਹਵੀ ਤਾਂ ਭਾਈ ਸੈਦੋ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ
ਅਤੇ ਫੇਰ ਭਾਈ ਸੈਦਾ ਲਗਾ ਕਹਿਣ ਜਿ ਪਰਵਦਗਾਰ ਇਨ ਪਾਪਾਂ ਤੇ ਮੈਂ ਛੁ
ਟਿਤ ਜਨਮ ਆਇਆਂ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਭਾਈ ਸੈਦਾ ਇਨ
ਸ੍ਰਾਪਾਂ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਤੂੰ ਭਾਈ ਧੋਹੇ ਦੇ ਗੁਰਦਾਸੂ ਜਾ ਪੈਰ ਗਹਿਦਾ ਜੋ ਰਾਜਪੂਤ ਸੀ
ਦੂ ਦੇ ਘਰ ਪਰ ਤੂੰ ਸ੍ਰਾਪਿਆ ਹੋਇਆਂ ਸੈਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਤੂੰ ਸੰਗਤੇ ਜੁਦਾ ਹੋ
ਇਕਰ ਜੂਨਾਂ ਪਾਈਆਂ ਅਤੇ ਧੋਹੇ ਤੈਨੂੰ ਸਬਦ ਕੀਰਤਨ ਉਪਦੇਸ ਦਾਸਿ
ਆ ਕਰੇ ਪਰ ਤੈਨੂੰ ਇਸ ਕੰਮ ਦਾ ਅਸਰ ਨਾ ਹੋਵੇਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੂੰ ਸ੍ਰਾਪਿਆ ਹੋ
ਇਆ ਥਾ ਤੇ ਹੁਣ ਤੂੰ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਚੰਦ ਦੇ ਸੰਗ ਤੇ ਤਰੈਂਗਾ ਤੇ ਧੋਹੇ ਨਾਲ ਭੀ
ਮੇਲ ਰਖਿਆ ਕਰ ਤੇ ਤੇਰਾ ਨਿਸਤਾਰ ਸਵਦੇ ਸੈ ਵਰੇ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਅਵਤਾਰ ਦੇ
ਮੇਲ ਤੇ ਹੋਸੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਤੇਰਾ ਹੁਣੇ ਕੰਮ ਕਰ ਜਾਈਏ ਪਰ ਤੇਰਾ ਸ
ਰੀਰ ਅਜੇ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਭਾਈ ਜਿਨਾਂ ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਸੁਖ ਨਹੀਂ
ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਜੇ ਕਹੇਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਹੁਣੇ ਸਾਂਤ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਹਛਾ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਏਹ ਕਹਿ
ਨੇਹਾਂ ਜੋ ਕਾਈ ਕਸਰ ਨਾ ਤੇਰੇ ਵਿਚ ਰਹੇ ਅਤੇ ਤੂੰ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੋਵੈਂ ਜੇ ਗੁਰਮੈ
ਨੂੰ ਹੁਣੇ ਕਿਉਂ ਨਾ ਤਾਰਿਆ ਤੂੰ ਭਾਈ ਅਸੀਂ ਭੇਰੇ ਭੁਲੇ ਵਿਚ ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਜੇ
ਪਿਛਲੀ ਤੇਰੀ ਕਮਾਈ ਸੀ ਸੋ ਤਾਂ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਹੁਣ ਦੇ ਜਨਮਾਂ ਵਿਚ ਜੋ
ਰਹੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਚੰਦ ਦੇ ਨਾਲ ਰਲਕੇ ਕਰੇਂਗਾ ਜੋ ਉਸ ਨਾਲ ਤਰਸੀ ਪਰ ਤੈਂ
ਅਸਾਡੇ ਅਵਤਾਰ ਨਾਲ ਮਿਲਨਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਤੈਂ ਵਡੀ ਹਮਸਾਰ
ਤਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਨਗੀ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਹੁਣੇ ਅਸੀਂ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਏ ਅਤੇ ਭਾਈ ਜੇ ਗਤ ਫਲ

ਪੱਕ ਕੇ ਉਤਰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਹਛਾ ਹੀ ਉਤਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਆਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਈ
ਮਰਤਬਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਿਸ ਤਰਾਂ ਅਸੀਂ ਤੈਨੂੰ ਆਖਦੇ ਆਹੇਂ ਜੋ ਤੂੰ ਦੋਇ ਜਨ
ਮਕ ਮਈ ਖਰੇ ਹਾਸਲ ਕਰ ਰਖੇ ਹੋਕੇ ਸੋ ਤੇਰੇ ਕੰਮ ਆਵੇਗੀ ਅਤੇ ਬੇਹੇ
ਗਲ ਤੂੰ ਹਕੀਕ ਹੋਵਨੀ ਹੈ ਜੋ ਤੂੰ ਜਲ ਨਾਲ ਜਲ ਰਲ ਜਾਵੈਂਗਾ ਤਾਂ ਸੈਦੋ ਨੇ
ਹਥ ਜੋੜ ਕੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਗੇ ਅਰਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਮਿਹਰਵਾਨ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਦੀ
ਦਾਤ ਦੇਹੋ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ਼ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਮੈਂ ਅਨੇਕ ਜਨਮ ਪਾਏ ਹਨ ਤਾਂ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਭਾਈ ਸੈਦਾ ਹੁਣ ਤੂੰ ਕੀ ਆਖਦਾ ਹੈਂ ਅਸਾਂ ਤੈਨੂੰ
ਕਰਤੇ ਕਰਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਚੰਦ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ ਜੋ ਤੂੰ ਉਸ ਤੇ ਜੀਤ ਕਰਨਾ ਹੈਂ ਅਤੇ ਦੇਰ
ਰਹਿਦਾ ਸਾਡੇ ਅਵਤਾਰ ਲੈਕੇ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ॥ ਅਤੇ ਤੇਰਾ ਸਰੀਰ ਭੀ ਤਦ ਛੁਟਦੋਸੀ
ਤੇ ਤੈਰੇ ਉਤੇ ਬਖਤਾਵਰ ਵੀ ਭੀ ਮਿਹਰ ਬਾਨੀ ਹੋਸੀ ॥ ਤਦ ਤੂੰ ਤਰਸੀਂ ਤਾਂ ਸੈਦੇ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਚੰਦ ਨੂੰ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ
ਨੇ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮ ਦਾ ਉਪਦੇਸ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਸਤਸੰਗੀ ਕੀਤਾ ਇਕਰਾਰ
ਸਭਨਾ ਪਾਸੋਂ ਦਿਵਾਇਆ ਤੇ ਇਕਰਾਰ ਆਪ ਚਲਦੇ ਰਹੇ ॥ ॥ ਅਗੇ ਸਾਖੀ
ਇਕ ਰਾਜੇ ਨਾਲ ਹੋਈ ॥ ॥ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਇਕ ਦੇਸ ਵਿਚ ਸੈਲ ਕਰਦ
ਕਰਦੇ ਜਾਇ ਪਹੁੰਚੇ ਸੋ ਓਥੇ ਅਗਾਂ ਭੀ ਤੇ ਅਨ ਭੀ ਦੋਨੋਂ ਵਸਤੂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰ
ਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਠਿਆਂ ਦਾ ਮਾਸ ਓਥੇ ਖਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਆਏ ਅਤੀਤ ਫ
ਕੀਰਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਦੇਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰਾਂ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜੋ ਉਠ ਮਾਰਕੇ ਤਿਸ ਦੇ
ਮਾਸ ਨੂੰ ਇਕ ਪਥਰ ਹੇਠ ਅਤੇ ਇਕ ਪਥਰ ਉਪਰ ਰਖਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮਾਸ
ਨੂੰ ਵਿਚ ਰਖਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਵਾ ਪਹਿਰ ਸੂਰਜ ਦਾ ਤਾਪ ਕਰਨ ਤਾਂ
ਓਹ ਮਾਸ ਰਿਝ ਜਾਵੈ ਅਤੇ ਜੋ ਕੋਈ ਸਾਧ ਫਕੀਰ ਉਥੇ ਜਾਇ ਤਾਂ ਤਿਸ ਦੀ
ਸੇਵਾ ਬਹੁਤ ਕਰਨ ਤੇ ਮਾਸ ਖਾਵਣੇ ਨੂੰ ਦੇਨ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉਸ ਦੇਸ ਵਿਚ ਜਾ
ਇ ਬੈਠੇ ਸੋ ਉਸ ਸਹਿਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇਕ ਅਯਾਲ ਉਥੇ ਚਾਰਦਾ ਫਿਰਦਾ
ਸੀ ਤਾਂ ਓਹ ਅਯਾਲੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਪਾਸ ਆਇ ਬੈਠਾ ਤੇ ਉਸ ਅਯਾਲ ਨੇ
ਕਹਿਆ ਹੇ ਸੰਤ ਜੀ ਇਕ ਉਠ ਮਾਰਦਾ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਖਾਵੋਗੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਠਿਆਂ ਦ

ਖਸਮ ਮੈਨੂੰ ਮਾਰੇਗਾ ਤੇ ਕਹੇਗਾ ਤੂੰ ਹਿ ਅਤੀਤ ਕੋ ਭੁਖਾ ਕਿਉ ਰਖਿਆ ਤੇ ਇਸ
ਮੁਲਖ ਦੀ ਰੀਤ ਇਹੋ ਹੈ ਜੋ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਤੀਤ ਨ ਜਰੀਆ ਇ ਜਾਵੈ ਸੋਈ ਮਾਸ
ਖੁਲ੍ਹਵੈ ਅਤੇ ਏਸ ਮੁਲਖ ਵਿਚ ਅੰਨ ਅਤੇ ਅੰਨੋਦੇ ਵਸਤੂ ਹੈ ਨਹੀ ਅਰ ਪੈ
ਦੇ ਭੀ ਨਹੀ ਹੋਂਦੀਆਂ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਆ ਭਾਈ ਹੁਣ ਤੂੰ ਦੁੰਬਾ ਮਾਰ ਤਾਂ ਉਸ
ਅਯਾਲ ਨੇ ਦੁੰਬਾ ਮਾਰਿਆ ਅਰ ਇਕ ਪਥਰ ਹੇਠ ਰਖਿਆ ਅਰ ਇਕ ਉਪ
ਰ ਰਖਿਆ ਤੇ ਵਿਚ ਮਾਸ ਰਖਕੇ ਸੂਰਜ ਕਾ ਜਪ ਲਗਾ ਕਰਨ ਤਾਂ ਸਵਾ ਪਹ੍ਰ
ਰ ਵਿਚ ਮਾਸ ਸਿਝ ਆਇਆ ਤਾਂ ਅਯਾਲ ਨੇ ਕਹਿਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਜੋ ਤੁਸੀ ਇ
ਹ ਮਾਸ ਖਾਵੋ ਜੀ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਇਸ ਦੁੰਬੇ ਦਾ ਖਲੜਾ ਅਤੇ ਹਡੀ
ਆਂ ਇਕਠੀਆਂ ਕਰ ਸੋ ਕਰਾ ਇਕਰ ਆਪਣੇ ਮੁਖੋਂ ਕਹਾ ਉਠ ਦੁੰਬੇ ਚਰ ਉ
ਤਨੇ ਆਖਣੇ ਤੇ ਦੁੰਬਾ ਚਰਦਾ ਫਿਰੇ ਅਯਾਲ ਏਹ ਦੇਖਕੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇ
ਰਹਿਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਅਯਾਲ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਤੂੰ ਜਾਇਕੇ ਨਗਰ ਵਿਚੋਂ ਕਿ
ਸੇ ਵਡੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇ ਲਿਆਉ ਅਰ ਤੂੰ ਜਾਇਕੇ ਕਹੁ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ
ਇਕ ਵਡਾ ਗੁਰੂ ਦਾ ਸੰਤ ਬੁਲਾਵਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਗ ਤੇ ਅੰਨੋ ਇਹੋ ਦੋਵੇ ਵਸਤੂ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇਵਦਾ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਬਾਤ ਸੁਣਕੇ ਅਯਾਲੀ ਸਹਰ ਵਿਚ ਗਇਆ ਅ
ਰ ਇਕ ਵਡਾ ਸਾਹੂਕਾਰ ਸੀ ਤਿਸ ਨੂੰ ਜਾਇ ਕਰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਹੇ ਮਹਾਰਾਜ ਤੁ
ਹਾਨੂੰ ਇਕ ਅਤੀਤ ਬੁਲਾਵਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪਾਸੋਂ ਅੰਗ ਅਤੇ ਅੰਨੋ ਦੋ
ਵੇ ਵਸਤੂ ਲੈ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਇਹ ਗਲ ਸੁਣਕੇ ਓਹ ਸਾਹੂਕਾਰ ਉਠ ਤੁਰਿਆ
ਤਾਂ ਆਇਕਰ ਕਿਆ ਦੇਖੇ ਜੋ ਇਕ ਸਾਈ ਲੋਕ ਬੈਠਾ ਹੈ ਪਰ ਬਡਾ ਪੁਰਖ
ਹੈ ਸੋ ਉਹ ਸਾਹੂਕਾਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਚਰਨੀ ਲਗਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ
ਭਾਈ ਤੂੰ ਕੁਛ ਅਨਾਜ ਲੈ ਆਉ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਹਿਆ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਜੀ
ਏਥੇ ਤਾਂ ਅਨਾਜ ਪੈਦਾ ਹੀ ਨਹੀ ਹੋਂਦਾ ਪਰ ਜੀ ਹੁਕਮ ਕਰੋ ਤਾਂ ਇਸ ਅਸਥਾ
ਨ ਦੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਓਹ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਪਾਸੋਂ ਉਠਕਰ ਅਤੇ ਆਗਿ
ਆ ਲੈਕਰ ਰਾਜਾ ਪਾਸ ਗਇਆ ਅਤੇ ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਜਾਇਕਰ ਕਹਿਆ ਹੇ ਰਾਜ
ਜੀ ਇਸ ਨਗਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇਕ ਸੰਤ ਆਇ ਬੈਠਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬਡੀ

ਕਿਰਪਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਖਾਂਦਿਆਂ ਹੈਂ ਓਗਤ ਤੇ ਅੰਨ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਕਰਤਾਰ ਦੇਂਦਾ ਸੋ ਲੈਂਦੇ
ਰਹੋਗੇ ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਸੇਵਾ ਨ ਕੀਤੀਆ ਉਪਰੰਤ ਰਾਜਾ ਇਹ ਸੁਣਕੇ ਉਠ ਤੁਰਿਆ ਤੇ
ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਚਰਨੀ ਆਇ ਲਗਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਹਾ
ਹੇ ਰਾਜਾ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਕਰਤਾਰ ਦੀ ਭਗਤ ਕਰਨੀ ਗ੍ਰਹਣ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਰ
ਤਾਰ ਸਭੇ ਸੁਖ ਦੇਵੇਗਾ ਸੋ ਇਹ ਸੁਣਕੇ ਸਭ ਰਾਜਾ ਪਰਜਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ
ਕੇ ਸਿਖ ਹੋਏ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਕਹਿਆ ਬੀਜਣ ਸਾ ਅੰਨ ਲੈ
ਆਉ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਉਸ ਨਗਰ ਤੇ ਇਕ ਸੇਰ ਭਰ ਅੰਨ ਨਿਕਾਲਿਆ ਸੋ ਚਾ ਲੈ
ਆਏ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਓਹ ਅੰਨ ਉਸ ਧਰਤੀ ਵਿਚ ਬੀਜਣ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਤਾਂ ਉ
ਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬੀਜਿਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਓਹ ਅੰਨ ਉਗਿਆ ਤਾਂ
ਉਨਾਂ ਨੇ ਗਾਹਿਆ ਅਤੇ ਅਤੁਟ ਭੰਡਾਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਹੋਇ ਗਇ
ਆ ਅਤੇ ਫੇਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਪਥਰ ਨੂੰ ਫੂਕਕੇ ਅਗਨ ਨਿਕਾਲੀ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ
ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਵਸਤੂ ਅਗਨ ਤੇ ਅਨਾਜ ਦਿਤੇ ਅਤੇ ਉਨਾਂ ਸਭ
ਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖੀ ਦਾਨ ਦਿਤਾ ਤਾਂ ਸਭ ਲੋਕ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਲਗੇ ਜਪਨ ਅਤੇ ਮ
ਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੀ ਚਰਨੀ ਲਗੇ ਤੇ ਸਿਖ ਹੋਏ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਨ
ਬੀਜਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿਤਾ ਜੋ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅੰਨ ਬੀਜਿਆ ਕਰੋ ਤੇ ਆਏ ਸੰਤਾਂ ਦੀ
ਸੇਵਾ ਕੀਤਾ ਕਰੋ ਤਨ ਮਨ ਧਨ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸਰ ਜੀ ਦੀ ਭਗਤ ਕੀ
ਤਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਉਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਇਹ ਬਚਨ ਕਹਿਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਜੀ ਓਥੋਂ ਚਲਨ ਲਗੇ ਤਾਂ ਓਹ ਲੋਕ ਬੜਾ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਤੇ ਭਏ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾ
ਨਕ ਜੀ ਕੇਈ ਸਮਾਂ ਉਸ ਅਸਥਾਨ ਰਹੇ ਫੇਰ ਗੁਪਤ ਹੀ ਉਸ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਗੁ
ਰੂ ਜੀ ਚਲਦੇ ਹੋਏ ॥ ॥ ਅਗੇ ਸਾਖੀ ਸਹੁ ਸੁਹਾਗਣ ਫਕੀਰ ਨਾਲ ਹੋਈ
ਫੇਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਸੈਰ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਇਕ ਸਾਹਿਰ ਜਾਇ ਨਿਕਲੇ ਅਰ ਇਕ
ਮਸੀਤੀ ਦੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਉਸ ਸਾਹਿਰ ਵਿਚ ਇਕ ਫਕੀਰ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ
ਅਰ ਜਿਸ ਰਾਤ ਚੰਦ ਚੜ੍ਹੇ ਉਸ ਦਿਨ ਉਸ ਫਕੀਰ ਕੇ ਬੜੀ ਧੂਮ ਧਾਮ ਹੁੰਦੀ ਹੋ
ਦੀ ਸੀ ਅਰ ਲੋਕ ਜਾਗਰਤੇ ਕਿਆ ਮੰਡਾਂ ਬਡਿਆਂ ਵਿਚ ਸਨ ਅਰ ਨਗਾਰੇ ਨੌਬਤਾਂ

ਫਕਰਦੀਆਂ ਹੈਸਨ ਉਸਦੇ ਉਪਰ ਵਡਾ ਮੇਲਾ ਲਗਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਦਾ ਪੁਛੇ
ਜੇ ਅਜ ਏਸਦੇ ਕਿਆ ਤੇ ਤਾਂ ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਜੋ ਓਹ ਫਕੀਰ ਆਖਦਾ ਹੈ ਜੋ
ਰੋਜ਼ ਰਾਤ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਘਰ ਸਹੁ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਅਰ ਫੁਲਾਂ ਦੀ ਸੇਜ ਵਿਛਾਂਵਦਾ
ਹੈ ਅਰ ਰਾਤ ਸਾਰੀ ਬੈਠਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦਾ
ਅਤੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੀਦਾਰ ਦੇਂਦਾ ਹੈ ਐਸਾ ਬਚਿਤ੍ਰ ਓਹ ਫਕੀਰ
ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜੋ ਜਾਂ ਇਕ ਘੜੀ ਦਿਨ ਰਹਿਆ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਗ ਵਿਦਿਆ ਕਰਦੇ ਸੋਰਮ
ਚਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦਿਨ ਰੋਦ ਰਾਤ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਬੁੱਢੀ ਮਾਈ ਨੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਉ
ਆ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਅਗੇ ਆਇ ਰਖਿਓਨੇ ਭੁਇ ਅਰ ਕਹਿਆ ਗੁਰੂ
ਜੀ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਤਿਆਰ ਹੈ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਮਾਈ ਜੀ ਪ੍ਰ
ਸਾਦਿ ਤ੍ਰੀ ਪਾਇ ਲਵਾਂਗੇ ਪਰ ਸਾਰੇ ਸਹਿਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮ ਕਿਸੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਬੁਢੀ ਨੇ
ਆਖਿਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਇਥੇ ਇਕ ਸਹੁ ਸੁਹਾਗਣ ਫਕੀਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਓ
ਹ ਆਖਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਘਰ ਰੋਜ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸਹੁ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਸੋ ਅਜ ਉਸਦੇ
ਬਡੀ ਸਾਦੀ ਹੋਗੀ ਹੈ ਜੀ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਚੱਲੋ ਭਾਈ ਬਾਲਾ
ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਅਸੀਂ ਭੀ ਉਸਦੇ ਡੇਰੇ ਚਲੀਏ ਅਤੇ ਸਹੁ ਸੁਹਾਗਣ ਦਾ ਦੀਦਾ
ਰ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਭੀ ਉਸਦੇ ਦਰਵਾਜੇ ਪਰ ਜਾਇ ਖੜੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਅਰ
ਵਡੀ ਹਜੂਮ ਖੜੀ ਹੈ ਸੀ ਅਰ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜਾਨ ਦੇਂਦਾ ਨਾਹੀਂ ਤਿਸ ਵਖਤ ਗੁਰੂ
ਜੀ ਭੀ ਉਸਦੇ ਦੀਦਾਰ ਵਾਸਤੇ ਅੰਦਰ ਚਲੇ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਅੰਦਰ
ਜਾਵਨ ਨਾ ਦਿਤਾ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਦਰਵਾਨਾ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਭਾਈ ਤੁਸੀਂ ਅੰਦਰ
ਜਾਇ ਕਰ ਕਹੋ ਜੋ ਇਕ ਫਕੀਰ ਤੁਮਾਰੇ ਦਰਸਨ ਦੀਦਾਰ ਵਾਸਤੇ ਬਾਹਰ
ਖੜੇ ਹਨ ਤਾਂ ਦਰਵਾਨ ਨੇ ਅੰਦਰ ਜਾਇ ਕਰ ਉਸ ਸਹੁ ਸੁਹਾਗਣ ਫਕੀਰ ਕੋ
ਕਹਾ ਜੋ ਤੁਮਾਰੇ ਦੀਦਾਰ ਵਾਸਤੇ ਫਕੀਰ ਬਾਹਰ ਆਏ ਹਨ ਤਾਂ ਸਹੁ ਸੁਹਾ
ਗਣ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਜ ਮੈਂ ਆਖਣਾ ਦੀਦਾਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਕੋ
ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਹੁ ਦਾ ਦੀਦਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦਰਵਾਨ ਨੇ ਆਇ ਕਰ ਕੇ
ਜੀ ਓਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਜ ਮੈਂ ਦੀਦਾਰ ਆਪਣੇ ਸਹੁ ਕਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਇਸ ਵਾ

ਸਤੋਸ ਜਰੀਵਾਰ ਕਿ ਸੋਕੇ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ
ਚਲੋ ਭਾਈ ਖਾਲਕ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਇਥੋਂ ਕੂਚ ਕਰੀਏ ਸਭ ਕੂੜ ਹੀ ਸਾਂਗ ਹੈ ਇਸ
ਨੂੰ ਅਜੇ ਆਪਣੇ ਸਹੁਕ ਦੀਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਤੇ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ
ਸਹੁਕ ਦੀਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਹਰ ਬ੍ਰਿਛ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਹੁ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਤਾਂ ਫਿਰ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਓਥੋਂ ਚਲਕੇ ਇਕ ਪਹਾੜੀ ਉਪਰ ਜਾਇ ਬੈਠੇ ਤਾਂ ਕੁ
ਦਰਤ ਸ੍ਰੀ ਪਰਮੇਸਰ ਜੀ ਕੀ ਨਾਲ ਮੇਥੋ ਵਿਚਲ ਗ੍ਰਾਈ ਬਹੁਤ ਹੋਈ ਅਮ
ਰਕਦੀ ਆਪ ਜਾ ਵਿਚ ਲਗ ਮੋਏ ਅਰ ਕੋਈ ਛਿਕੇ ਬੈਠਕਾਂ ਉਠਾਇ ਕਰ ਲੈ
ਗਿਆ ਅਰ ਕੋਈ ਨਗਾਰੇ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੇਲਾ ਉਸ ਫਕੀਰ ਦੇ ਭਾਗ ਟੈਂ
ਗਾ ਰਹਿਆ ਅਰ ਲੋਕ ਬੋਲਤ ਉਠੇ ਜੋ ਇਹ ਫਕੀਰ ਕੂੜਾ ਹੈ ਅਰ ਕੂੜ ਕਾ ਸਾਂ
ਗ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਫਕੀਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮੂਹ ਲਾਵੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂ ਮਹੀਨਾ
ਗੁਜਰਿਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਫੇਰ ਉਸ ਦੇ ਆਏ ਅਤੇ ਉਸ ਸਾਹਿਰ ਵਿਚ ਫੇਰ ਉ
ਸ ਮਾਈ ਦੇ ਘਰ ਆਇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦਿਨ ਰਾਵਰਾਤ ਸੀ ਅਤੇ ਤਿਸ ਫਕੀਰ
ਦੇ ਘਰ ਮੇਲਾ ਹੋਇਆ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਬੁਢੀਏ ਅਜ
ਮੇਲਾ ਉਸ ਫਕੀਰ ਦੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਬੁਢੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉ
ਸ ਫਕੀਰ ਦਾ ਹੁਣ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਤੇਰੀਆਂ ਤੂੰ ਹੈਂ ਜਾਣੈ ਓਹ ਫਕੀਰ ਕੂੜ
ਸਾਂਗ ਕਰਦਾ ਸੀ ਸੋ ਕੂੜ ਕੂੜ ਹੀ ਹੋਇ ਗਇਆ ਹੈ ਸੋ ਜਾਂ ਕਿਤਨੇ ਕੁ ਦਿ
ਨ ਗੁਜਰ ਗਏ ਤਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਸਹਿਰ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਸੇ ਤਾਂ ਇਕ
ਲੂਲਾ ਫਕੀਰ ਸਾਹਿਰ ਵਿਚ ਮੰਗਦਾ ਸੀ ਸੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਪਾਸ ਆਇ ਪ੍ਰ
ਇਆ ਤੇ ਓਹ ਬਹੁਤ ਅਧੀਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸੀ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਲੂ
ਲੇ ਵਲ ਮੇਹਰ ਦੀ ਨਜਰ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਹਥ ਪੈਰ ਚੰਗੇ ਹੋਇ ਗਏ ਤਾਂ ਓ
ਹ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਚਰਨੀ ਆਇ ਲਗਾ ਅਤੇ ਕਹਿਓਸ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੈਂ ਤੂੰ ਸਾਰੇ
ਨਾਲ ਰਤਾਗਾ ਜੀ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਸੁਣ ਭਾਈ ਜੇ ਕੋਈ
ਤੈਨੂੰ ਪੁਛੇਗਾ ਜੋ ਤੇਰੇ ਹਥ ਪੈਰ ਚੰਗੇ ਕਿਸ ਤਰਹਿ ਹੋਏ ਹਨ ਤਾਂ ਤੂੰ ਕਹੀਂ ਮੇ
ਰੇ ਹਥ ਪੈਰ ਸਾਹੂ ਸੁਹਾਗਣ ਫਕੀਰ ਨੇ ਦਿਤੇ ਹਨ ਤਾਂ ਓਹ ਪੁਰਖ ਗੁਰੂ ਜੀ

ਅਤੇ ਮਥਾ ਟੇਕਕੇ ਸਹਿਰ ਵਿਚ ਆਇਆ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਉਸਨੂੰ ਪੁਛੇ ਤਾਂ ਓਹ ਕਹਿਆ ਕਰੇ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਹਥ ਪੈਰ ਸਹੁ ਸੁਹਾਗਣ ਫਕੀਰ ਨੇ ਦਿਤੇ ਹੈਨ ਤਾਂ ਓਹ ਲੂਲਾ ਫਿਰਦਾ ਫਿਰਦਾ ਉਸ ਝੂਠੇ ਫਕੀਰ ਪਾਸ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਫਕੀਰ ਨੇ ਭੀ ਉਸਨੂੰ ਪੁਛਿਆ ਜੋ ਭਾਈ ਤੇਰੇ ਹਥ ਪੈਰ ਕਿਸ ਤਰਹਿ ਹਛੇ ਹੋਏ ਹੈਨ ਤਾਂ ਉਸ ਲੂਲੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਹਥ ਪੈਰ ਸਹੁ ਸੁਹਾਗਨ ਫਕੀਰ ਨੇ ਦਿਤੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਝੂਠੇ ਫਕੀਰ ਨੇ ਪੁਛਾ ਕਿ ਭਾਈ ਓਹ ਕਿਥੇ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਤੈਨੂੰ ਹਥ ਪੈਰ ਦਿਤੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਲੂਲੇ ਨੇ ਕਹਿਆ ਜੋ ਓਹ ਇਕ ਬੁਢੀ ਦੇ ਘਰ ਸਾਹਿਰ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਹਨ ਸੋ ਉਸਦੇ ਦੀਦਾਰ ਕਰਨੇ ਤੇ ਮੇਰੇ ਹਥ ਪੈਰ ਹਛੇ ਹੋਏ ਹੈਨ ਤਾਂ ਇਹ ਬਾਤ ਸੁਣਕੇ ਓਹ ਝੂਠਾ ਫਕੀਰ ਭੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕੀ ਪੈਰੀਂ ਆਇ ਪਇਆ ਅਰ ਕਹਾ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੈਂ ਭੁਲਾ ਹਾਂ ਤੇ ਮੈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਨਹੀ ਸੀ ਹੁਣ ਮੇਰਾ ਗੁਨਾਹ ਮੁਆਫ ਕਰੋ ਜੀ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਸੁਣ ਭਾਈ ਤੂੰ ਸਹੁ ਨੂੰ ਹਰ ਬੁਰਕੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਨਿਆਂ ਕਰ ਤੇ ਸਭਨੂੰ ਦੀਦਾਰ ਦਿਤਾ ਕਰ ਅਰ ਅਗਲਿਆਂ ਦੀ ਦਾਰੂ ਕੀਤਾ ਕਰ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਸਹੁ ਕਾ ਦੀਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰ ਜੇ ਤੂੰ ਸਭਨਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਸਹੁ ਨੂੰ ਜਾਣੇਗਾ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੀ ਬੰਦਗੀ ਕਰੇਂਗਾ ਤਾਂ ਤੂੰ ਸਹੁ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ ਤਾਂ ਓਹ ਸਹੁ ਸੁਹਾਗਣ ਫਕੀਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਾਸੋਂ ਖੁਸੀ ਲੈਕਰ ਉਸੀ ਟਿਕਾਣੇ ਆਇ ਬੈਠਾ ਅਤੇ ਓਹ ਲੂਲਾ ਕਹਿੰਦਾ ਫਿਰੇ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਸਹੁ ਸੁਹਾਗਣ ਨੇ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫੇਰ ਸਭ ਲੋਕ ਸਹੁ ਸੁਹਾਗਣ ਦੀ ਉਸਤਤ ਕਰਨ ਲਗੇ ਤੇ ਫੇਰ ਉਸ ਦੇ ਮੇਲੇ ਲਗਾਵਨ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਮੇਹਰ ਕਾ ਸਦਕਾ ਫੇਰ ਉਸੀ ਤਰਹਿ ਨਜਰ ਨਿਆਜਾਂ ਲਿਆਮਤਾਂ ਲਗੀਆਂ ਆਵਨ ਤੇ ਨਗਾਰੇ ਨੌਬਤਾਂ ਲਗੀਆਂ ਵਜਨ ਅਤੇ ਓਹ ਸਹੁ ਸੁਹਾਗਣ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਾ ਮੁਰੀਦ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਓਹ ਜੋ ਘੁੰਘਰੂ ਅਤੇ ਮੌਲੀ ਦੇ ਆਰੇ ਰਖਦੇ ਹਨ ਸੋ ਉਸ ਸਹੁ ਸੁਹਾਗਣ ਦੇ ਮੁਰੀਦ ਹੋਏ ਹਨ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਓਥੇ ਇਕ ਸਲੋਕ ਕਹਿਆ

॥ ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਗੁਣ ਪਛਾਣੈ ਤਾ ਵਾਵਾਹਿ ਗਾਵਿ ਤੁ ਪਤ

ਦੈ ਜਲ ਨਾਵਹਿ ਜਾ ਤੂ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵਹਿ ਤਾਂ ਕਰਹਿ ਬਿਭੂਤਾ ਸਿੰਙੀ ਨਾਦ ਵਜਾਵਹਿ
ਜਾ ਤੂ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵਹਿ ਤਾਂ ਪੜ੍ਹਹਿ ਕਤੇਬਾ ਮੁਲਾ ਸੇਖ ਕਹਾਵਹਿ ਜੇ ਤੂ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵਹਿ ਤਾ
ਹੋਵਹਿ ਰਾਜੇ ਰਸ ਕਸ ਬਹੁਤ ਕਮਾਵਹਿ ਜਾ ਤੂ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵਹਿ ਤਾ ਤੇਗ ਵਗਾਵਹਿ
ਸਿਰ ਮੁੰਡੀ ਕਟ ਜਾਵਹਿ ਜਾ ਤੂ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ ਤ ਜਾਹਿ ਦਿਸੰਤਰ ਸੁਣ ਗਲਾਂ ਘਰ
ਆਵਹਿ ਜਾ ਤੂ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵਹਿ ਤਾਂ ਨਾਇ ਰਚਾਵਹਿ ਤੁਧ ਭਾਣੇ ਤੂੰ ਭਾਵਹਿ ਨਾਨਕ
ਏਕ ਕਹੈ ਬੇਨੰਤੀ ਹੋਰ ਸਗਲੇ ਕੂੜ ਕਮਾਵਹਿ ॥੧॥ ਏਹ ਸਲੋਕ ਕਹਿਕੇ
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਫਿਰ ਬੋਲਦੇ ਰਹੇ॥ ਅਗੇ ਸਾਖੀ ਇਕ ਦੇਵ ਨਾਲ ਹੋਈ।
ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਇਕ ਹੋਰ ਸ ਨਗਰ ਗਏ ਉਸ ਕਾ ਨਾਮ ਹਾਜੂ ਪੁਰ ਥਾ
ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਭਾਈ ਬਾਲੇ ਅਤੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਸਾਥ ਲੈ ਕਰ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ
ਹੂਏ ਗ੍ਰਾਮ ਕੇ ਬਾਹਰ ਬ੍ਰਿਛ ਕੇ ਹੇਠ ਜਾਇ ਬੈਠੇ ਤਾਂ ਤਿਸ ਗ੍ਰਾਮ ਕੇ ਦੇਵ ਅਗਨ ਲਗ
ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਰ ਉਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਤ ਨਵੇਂ ਘਰ ਬਣਾਉਣੇ ਪੈਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ
ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉਸ ਨਗਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਜਾਇ ਬੈਠੇ ਤਾਂ ਸੰਤ ਜਾਣ ਕਰ ਉਸ ਨਗਰੀ
ਦੇ ਲੋਕ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਪਾਸ ਆਏ ਅਰ ਬੜੀ ਭਾਉ ਭਗਤ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ
ਦੇ ਅਗੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਨਾਂ ਨੇ ਭੋਜਨ ਵਾਸਤੇ ਅੰਨ ਲਿਆਂਦਾ ਤੇ
ਬੜੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਕੇ ਤਿਨਾਂ ਨੇ ਅਰਜ ਕੀਤੀ ਸੋ ਤਿਨਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਸੁਨ ਕਰ ਸ੍ਰੀ
ਗੁਰੂ ਜੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਤੇ ਭਏ ਜੋ ਬੜੇ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਹਨ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ
ਕਿਤਨੇ ਦਿਨ ਉਥੇ ਰਹੇ ਜੋ ਸਰਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਲਿਆਨ ਦੇ ਕਰਤਾ ਹੈਂ ਅਰ ਕਾ
ਜੋਉਂ ਕੇ ਰਿਖੀ ਰਿਖੀਸਰਾਂ ਕੇ ਸਭ ਕੇ ਸੁਖਦਾਈ ਹੈਂ ਅਰ ਜਿਨਾ ਦੇ ਦਰਸਨ
ਕੀਏ ਤੇ ਸਭ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਬ ਕਿਤਨੇ ਕੁ ਦਿਨ ਬੈਠਿਆਂ ਗੁਜਰ ਗਏ
ਅਰ ਸਭ ਪਿੰਡ ਕੇ ਲੋਕ ਬੜੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸੇਵ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ
ਨਾਨਕ ਜੀ ਕੀ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਸੋ ਜਾਂ ਜਬ ਓਹ ਦਿਨ ਆਇਆ ਤਾਂ ਸਭ
ਲੋਕ ਇਕਠੇ ਹੋਇ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਪਾਸ ਆਏ ਅਰ ਕਹਿਣੇ ਲਾਗੇ ਹੇ
ਮਹਾਰਾਜ ਇਥੇ ਅਚਾਨਕ ਅੱਗ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਇ
ਨਾਂ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਛਡਕੇ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਅਰ ਇਹ ਘਰਾਂ ਦੇ ਅਸਬਾਬ ਛੱਡ

ਕੇ ਅਸੀ ਦੂਰ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਡਰ ਭੈ ਨਹੀ ਪਰ ਅਗ
ਨ ਦੇ ਡਰ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਪਰਵਾਰ ਸਮੇਤ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਛੋਟੀ ਮਹੀ
ਨੇ ਪਿਛੋਂ ਇਕ ਦੇਵ ਅਗਨ ਲਾਇਕਰ ਸਾੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਾ
ਸਤੇ ਇਥੋਂ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਅਰ ਫੇਰ ਅਸਬਾਬ ਨਵਾਂ ਜਮਾ ਕਰ ਆਂਵਦੇ ਹਾਂ
ਅਤੇ ਫੇਰ ਆਪਣੇਂ ਘਰ ਬਨਾਇਕਰ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਆਪ
ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚਲੀਏ ਆਪ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਾਂਗੇ ਆਪ ਪੂਰਨ ਸੰਤ ਹੋ
ਜਿਸ ਤਰਹਿ ਆਪ ਦੀ ਰਜਾਇ ਹੈ ਸੋ ਈ ਕਰੀਏ ਆਪ ਪਰਉਪਕ
ਰੀ ਹੋ ਸੋ ਇਹ ਬਾਤ ਸੁਣ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੈ ਸਮੁਦਾਵ
ਕਹਿਤ ਭਏ ਭਾਈ ਤੁਸੀਂ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਹੋਵਹੁ ਤਾਂ ਫੇਰ ਤੁਸਾਡੇ ਘਰ ਨ
ਹੀਂ ਸੜਨਗੇ ਅਰ ਜੇ ਸਤਨਾਮ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਹੁਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸਾਡੇ ਸਭ
ਡਰ ਭੈ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵਨਗੇ ਅਰ ਮਨ ਬਾਛਤ ਸੁਖ ਪਾਵਹੁਗੇ ਅਰ ਸੰਤ
ਸੰਤੋਖ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਮੈਂ ਬਸਤੇ ਰਹੋਗੇ ਅਤੇ ਅਜ ਤੇਂ ਲੈਕੇ ਅ
ਗੇ ਅੱਗ ਨਹੀਂ ਲਗੇਗੀ ਪਰ ਇਥੇ ਇਕ ਧਰਮ ਸਾਲ ਬੜੀ ਸੁੰਦਰ
ਬਨਾਵੋ ਅਰ ਸੰਤੋਂ ਕੀ ਅਰ ਆਏ ਅਤਿਥੋਂ ਕੀ ਸੇਵਾ ਨਿਤ ਨਾਲ ਕ
ਰਿਆ ਕਰੋ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਬਹੁਤ ਭਲਾ ਅਰ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਹ
ਮ ਆਪ ਕੇ ਸਿਖ ਹੋਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਲੋਕ ਸਭ ਇਕਠੇ ਹੋਇਕਰ ਸਿਖ
ਹੋਏ ਅਰ ਦੂਸਰੇ ਗ੍ਰਾਮ ਕੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਗਏ ਓਥੇ ਹੀ ਰਹੇ ਸੋ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦਿ
ਨ ਆਇਆ ਜਿਸ ਦਿਨ ਅਗ ਲਗਾਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦਿਨ ਇ
ਸਤ੍ਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪੁਰਖ ਅਰ ਲੜਕੇ ਬਾਲੇ ਸਭ ਪਰਵਾਰ ਗੁਰੂ ਜੀ
ਦੇ ਪਾਸ ਆਇਆ ਅਤੇ ਕਹਿਓਨੇ ਹੇ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਅਜ ਇਥੇ ਅ
ਗ ਲਗਨੀ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਕਿਆ ਹੁਕਮ ਹੈ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਭਾਈ
ਸਭ ਇਕਠੇ ਹੋਇਕਰ ਸਤਨਾਮ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਜਾਪ ਜਪਹੁ ਤਾਂ ਲੋਕ
ਨੇ ਆਪਣੇਂ ਘਰਾਂ ਥੀ ਕੋਈ ਵਸਤ ਨਹੀਂ ਕਢੀ ਇਕਠੇ ਹੋਇਕਰ ਸਭ
ਲੋਕ ਡਰਦੇ ਮਾਰੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ ਪਾਸ ਆਇ ਬੈਠੇ ਜਾਂ ਅਗਨ ਲਗਣੇ

ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਜੋ ਇਕ ਦੇਉ ਹੈ ਅਰ ਬੜਾ
ਬਿਕਰਾਲ ਸਰੂਪ ਹੈ ਅਰ ਅਸਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਸਿਰ ਹੈ ਅਰ
ਪੈਰ ਉਸ ਦੇ ਜਮੀਨ ਵਿਚ ਨਜਰ ਆਵਦੇ ਹੈਨ ਤੇ ਕਾਲਾ ਰੰਗ ਬੜਾ ਭੈਆ
ਨਕ ਹੈ ਅਰ ਲਾਲ ਲੋਹੇ ਦੀ ਲਿਆਈ ਅਖੀਆਂ ਹੈਨ ਅਰ ਬੜਾ ਗੁਸੇ
ਦਾ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਉਨਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਰਫ ਆਵਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਏਹ
ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਗੇ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਡਰ ਕਰਕੇ ਇਹ ਲੋਕ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੇ ਹੈਸਨ
ਤੇ ਮੈ ਇਨਾ ਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾੜਦਾ ਸਾ ਅਰ ਹੁਣ ਇਨਾ ਨੇ ਮੇਰਾ ਡਰ ਛਡ ਦਿ
ਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਏਹ ਇਥੇ ਹੀ ਬੈਠੇ ਹੈਨ ਤਾਂ ਤੇ ਅਬ ਮੈ ਇਨਾ ਨੂੰ ਸਾੜਾਂਗਾ ਸੋ
ਜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੇਵ ਆਵਦਾ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਸਭਨਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਪੀਲੇ ਹੋਇ
ਗਏ ਅਤੇ ਥਰ ਥਰ ਪਏ ਕੰਬਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਹੋਰ ਉਨਾ ਨੂੰ ਕੁਛ ਸੁਝਦਾ ਨਹੀ
ਏਹੋ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਹੁਣ ਮੋਏ ਕੇ ਹੁਣ ਮੋਏ ਅਤੇ ਓਹ ਦੇਵ ਆਪਣੇ ਦੰਦਾਂ ਦੇ
ਵਿਚੋਂ ਹੋਠਾਂ ਨੂੰ ਚਬਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜੀਭ ਨੂੰ ਸਵਾਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਹਥ ਦੇ ਵਿਚ ਬਲਦੀ
ਅਗ ਲਈ ਆਵਦਾ ਹੈ ਮਾਨੋ ਸਭਨਾ ਦਾ ਕਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਹੇ
ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਗੇ ਭਜ ਜਾਂਦੇ ਸਾ ਤਾਂ ਬਚ ਜਾਂਦੇ ਸਾ ਤੇ ਹੁਣ ਭਜ ਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਥਾਉਂ
ਕੋਈ ਨਹੀ ਤਾਂ ਤੇ ਹੇ ਸੰਤ ਜੀ ਅਬ ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਅਰ ਅਸਾਡੀ ਰਖਿਆ ਕ
ਰੋ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਜੋ ਨਰ ਨਾਰੀ ਸਭ ਡਰਦੇ ਮਾਰੇ ਅਧੀਰ
ਜੇ ਹੋਇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੰਬਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੁਖੀ ਦੇਖ ਕੇ ਉਸ ਦੇਉ ਦੀ
ਤਰਫ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਦ੍ਰਿਸਟ ਉਸ ਦੇਵ ਤੇ ਪੜੀ ਤਾਂ ਉਹ ਦੇਵ ਮੂ
ਰਛਾ ਹੋਇ ਕਰ ਡਿਗ ਪਾਇਆ ਜਿਸ ਤਰਹਿ ਵਿਰੋਲੇ ਵਿਚੋਂ ਪੰਛੀ ਡਿਗ ਪੈਂਦਾ
ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਤਰਹਿ ਪੁਰਾਣਾ ਬਿਰਛ ਪਵਨ ਦੇ ਬੇਗ ਨਾਲ ਡਿਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ
ਓਹ ਐਸਾ ਡਿਗਿਆ ਜੋ ਕੁਛ ਸੁਧ ਨਾ ਰਹੀ ਤਿਸ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਸਭਨਾ
ਉਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਹੈਨ ਅਤੇ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਕੇ ਸੁਖ ਦਾਇਕ ਹੈਨ ਸੋ
ਉਸ ਦੇਵ ਨੂੰ ਡਿਗਿਆਂ ਦੇਖ ਕਰ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨੂੰ ਦਇਆ ਆਈ ਅਰ
ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਦੇਵ ਡਿਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵਕਤ ਉਸ ਦਾ ਸਿਰ ਗੁਰੂ ਜੀ

ਕੇ ਚਰਨਾਂ ਪਾਸ ਡਿਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਆਪ
ਣੇ ਚਰਣ ਛੁਹਾਇਆ ਜੋ ਹਨ ਚਰਨ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਕੇ ਸਭ ਸਿਖਾਂ ਸੰਤਾਂ
ਕਾ ਸੁਖਦਾਈ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦੇਵ ਦੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਚਰਨ
ਛੁਹਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇਵ ਦੀ ਮੂਰਛਾ ਖੁਲ ਗਈ ਤੇ ਸੁਚੇਤ ਹੋਇ ਗਇਆ ਤੇ
ਉਠ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਰਨੀ ਆਇ ਲਗਾ ਅਰ ਜਿਸ ਤਰਹ ਮੋਏ
ਪੁਰਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਜੀਵਨੀ ਹਥ ਆਵੈ ਤਾਂ ਚੇਤੰਨ ਹੋਇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਸੇ ਤਰਹ ਗੁ
ਰੂ ਜੀ ਕੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਆਇ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਰਖਿਆ ਅਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ
ਤੇਜ ਪ੍ਰਤਾਪ ਦੇਖ ਕਰ ਬਹੁਤ ਦੀਨ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲਗਾ ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ
ਜੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸਰਣ ਹਾਂ ਮੇਰੀ ਰਖਿਆ ਕਰੋ ਮੇਰਾ ਅਪਰਾਧ ਖਿਮਾ ਕ
ਰੋ ਕਯੋਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਪਰਮੇਸਰ ਹੋ ਅਰ ਤੁਮਾਰੇ ਮੈਂ ਤੇ ਪਰਮੇਸਰ ਮੈਂ ਭੇਦ ਕੁਛ
ਨਹੀਂ ਜੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਅਜਾਣ ਸੀ ਅਰ ਤੁਹਾਡੀ ਮਹਿਮਾ ਮੈਨੇ ਜਾਣੀ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਪਰ ਆਪ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਹੋ ਅਰ ਸਰਬ ਗੁਣਾਂ ਕੀ ਖਾਣ ਹੋ ਅਰ ਮੈਂ ਇਨਾਂ ਲੋ
ਕਾਂ ਪਾਸੋਂ ਆਪਣੀ ਈਨ ਮਨਾਂਦਾ ਸੀ ਸੋ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਇਨਾਂ ਦੇ ਮਾਰਣ
ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਮੈਂ ਭੁਲਾ ਹਾਂ ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਦਿਆਂ ਏਹ ਕਰਮ ਕਰਨਾ ਅ
ਇਆਂ ਸਾ ਸੋ ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਬਖਸ਼ੀਏ ਕਯੋਂ ਜੋ ਅਬ ਇਨ ਕੇ ਭਾਗ ਜਾਗੇ ਹੈਨ
ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਇਥੇ ਆ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋ ਸੋ ਹੁਣ ਸਭ ਕਾ ਕਲਿਆਣ ਕਰ
ਹੁ ਜੀ ਅਰ ਤੁਸੀਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕੀ ਨਿਧ ਹੋ ਅਤੇ ਪਰ ਉਪਕਾਰੀ ਹੋ ਅਰ ਮੈਂ ਭੀ
ਆਪਣਾ ਦਾਸ ਹੋਂ ਅਤੇ ਜੋ ਆਗਿਆ ਕਰੋਗੇ ਸੋਈ ਮੈਂ ਕਰਾਂਗਾ ਸੋ ਅਬ
ਸਰਬ ਬ੍ਰਿਧ ਬਾਲਕ ਕਸਟ ਮੇਟੀਏ ਜੀ ॥ ਏਹ ਬਾਤ ਸੁਣ ਕਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ
ਦੀਨਾਂ ਕੇ ਦਾਇਆਲ ਸਰਬ ਪਰਕ੍ਰਿਤ ਪਾਲ ਬਾਣੀ ਬੋਲਤੇ ਭਏ ਕਿ ਉਨ
ਸਰਬ ਸਿਖਾਂ ਕੋ ਕਹਾ ਇਸ ਨਗਰ ਮੈਂ ਇਕ ਧਰਮਸਾਲਾ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਬ
ਣਾਵੋ ਜੋ ਤਹਾਂ ਕੀਰਤਨ ਹੋਇਆ ਕਰੇ ਅਰ ਨਿਤ ਹੀ ਸਤਿਨਾਮ ਕਾ ਸਿ
ਮਰਨ ਕਰਿਆ ਕਰੋ ਰਾਤ ਦਿਨ ਜੋ ਜਿਸ ਤੇ ਤੁਮਾਰੇ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਾਪ
ਦੂਰ ਹੋਇ ਜਾਵਨਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇਵ ਕੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੇਰੀ ਕਲਿਆਣ

ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਤੂੰ ਇਸ ਧਰਮ ਸਾਲ ਦਾ ਜਲ ਭਰਿਆ ਕਰ ਕਿਉਂ ਕਿ ਅਸਾਂ ਤੂੰ ਬਖਸਿਆ ਹੈ ਸੋ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਪਰ ਰਖਕੇ ਇਨਾਂ ਸਿਖਾਂ ਕੀ ਧਰਮ ਸਾਲ ਮੈਂ ਜਲ ਭਰ ਘਾਲਿਆ ਆਇਆ ਕਰ ਅਤੇ ਫੇਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਬਚਨ ਕਰਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਹਰ ਏਕ ਧਰਮ ਸਾਲਾ ਮੈਂ ਜੋ ਕੋਈ ਮਾਨੁਖ ਸੇਵਾ ਕਰੈਗਾ ਅਥਵਾ ਜਲ ਭਰੈਗਾ ਜਾਂ ਧਰਮ ਸਾਲਾ ਮੈਂ ਦੀਪਕ ਜਗਾਵੈਗਾ ਯਾ ਝਾੜੂ ਸੂਹਣੀ ਕਰੈਗਾ ਉਸਕਾ ਮਨ ਨਿਰਮਲ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰ ਪਾਪ ਦੂਰ ਹੋਵਨਗੇ ਅਤੇ ਅੰਤ ਸਮੇ ਸਤਿ ਗਤਿ ਕਾ ਅਧਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰ ਜੋ ਸਤਿਨਾਮ ਸਿਮਰੇਗਾ ਸੋ ਸਰਬ ਸੁਖਾਂ ਕਾ ਅਧਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਏਹ ਬਚਨ ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਉਨਾਂ ਮੰਨ ਲੀਤੇ ਅਰ ਧਰਮ ਸਾਲਾ ਕੀ ਰਚਨਾ ਰਚੀ ਅਤੇ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਗੀ ਹੋਵਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇਵ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਭਾਈ ਜੋ ਕੁਛ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰੇਗਾ ਸੋਈ ਤੇਰੇ ਕੰਮ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਦੇਵ ਮਥਾ ਟੇਕ ਕੇ ਚਲਦਾ ਰਹਿਆ ਅਰ ਓਹ ਸਾਰਾ ਦੇਸ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਸਿਖ ਹੋਇਆ ਅਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਚਰਨੀ ਲਗੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਲੋਕ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸੁਣ ਕਰ ਆਵਨ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਦੀ ਰੀਤ ਸਿਖਣ ਅਰ ਸਤਨਾਮ ਜਪਣ ਸੋ ਪਰਮ ਪਦ ਕੇ ਅਧਕਾਰੀ ਹੋਕਰ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰਾਹੋਕੇ ਜਾਵਨ ਅਰ ਸਿਖੀ ਕੀ ਰੀਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ ਮੈਂ ਵਿਦਤ ਹੋ ਗਈ ਅਰ ਲੋਕ ਲਗੇ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਜਪਨ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਓਥੋਂ ਰਮਤੇ ਹੋਏ ॥ ੧੫

ਅਗੇ ਸਾਖੀ ਅਜਿਤੇ ਨਾਲ ਹੋਈ ॥ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਜਾਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਜਾਇ ਬੈਠੇ ਤਾਂ ਅਜਿਤੇ ਨੇ ਸੁਨਿਆਂ ਜੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਫਲਾਨੀ ਜਗਾਹ ਆਏ ਹੈਨ ਤਾਂ ਅਜਿਤੇ ਨੂੰ ਕਰਜ ਦੇਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜਰੂਰਤ ਹੈਸੀ ਤੇ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਅਜਿਤੇ ਨੂੰ ਰੋਕ ਛਡਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਅਜਿਤੇ ਨੇ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲ ਆਵਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਤੇ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿਤਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਜਿਤਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ ਪਾਸ ਆਇਆ ਅਤੇ ਆਇ ਕਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਅਗੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ

ਆਜਿਤਿਆ ਸੁਖ ਹੈ ਤਾਂ ਆਜਿਤੇ ਆਖਿਆ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤੇਰਾ ਸਦਕਾ ਸੁਖ
ਹੈ ਜੀ ਸੋ ਜਾਂ ਕਿਤਨੇਕ ਦਿਨ ਗੁਜਰੇ ਤਾਂ ਆਜਿਤੇ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਆਈ ਕਿ ਮੈਂ
ਭੀ ਵੇਂਗੀ ਇਸ ਫਕੀਰ ਨਾਲ ਭਾਇਤਨਾ ਫਿਰਗਹਿਆ ਹਾਂ ਅਤੇ ਭੀ ਵੇਂਗੀ ਮੈਂ
ਇਸਦੀ ਖਿਦਮਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਇਕ ਸੌ ਰੁਪਯਾ ਮੈਂ ਸਾਹੂ ਦਾ ਦੇਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚ
ਸਨੇ ਮੇਰੇ ਬਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਰ ਕੋਠੜੀਆਂ ਮੇਰਾ ਪਕੜ ਰਖਿਆ ਹੈ ਸ ਅਤੇ ਮੈਂ
ਫਕੀਰ ਦੇ ਪਾਸ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਆਜਿਤੇ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਜਾਣ ਕੇ
ਆਖਿਆ ਹੇ ਅਜਿਤਿਆ ਗਿਣਤੀਆਂ ਵਿਚ ਕਾਹੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਬਹੁ
ਤਾ ਕਾਹੇ ਕਰਦਾ ਹੈਂ ਅਰ ਕਿਆ ਤੇਰੀ ਖਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਆਜਿਤਿਆ ਤੇਰੇ ਆ
ਤਮੇ ਕਿਆ ਵਰਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫੇਰ ਆਜਿਤੇ ਨੇ ਕਹਿਆ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਅੰਤਰ ਕੀ
ਸਭ ਬੁਝ ਜਾਨਦੇ ਹੋ ਜੀ ਅਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋ ਕਿਛ ਛਪਿਆ ਨਹੀ ਜੀ ਤਾਂ ਗੁਰੂ
ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਆਜਿਤਿਆ ਉਸ ਜਾਗਾ ਜਾਇਕਰ ਅਰ ਮਿਟੀ ਦੀ ਢੀਮ
ਉਠਾਇ ਕਰ ਜਿਤਨੇ ਰੁਪਯਾ ਦੀ ਤੈਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ ਉਤਨੇ ਰੁਪਯੇ ਲੈ ਆ ਵੀ ਤਾ
ਆਜਿਤੇ ਕਹਿਆ ਭਲਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਆਜਿਤੇ ਨੇ ਤੇਵੇਂਗੀ ਕੀਤਾ ਪਰ ਜਿ
ਸ ਵੇਲੇ ਉਥੇ ਜਾਇ ਕਰ ਢੀਮ ਮਿਟੀ ਦੀ ਉਠਾਈ ਤਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇਖ ਕੇ ਲੋਭ ਕੀ
ਤਾ ਜੋ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਰੁਪਯੇ ਲੈਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ ਪਾਸ ਆਇਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ
ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਆਜਿਤਿਆ ਰੁਪਏ ਲੀਤੇ ਹੈਨੀ ਤਾਂ ਅਜਿਤੇ ਨੇ ਕਹਿਆ
ਔਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੈ ਰੁਪਯੇ ਲੈ ਆਵੇ ਹੈਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ
ਆਜਿਤਿਆ ਰੁਪਯੇ ਗਿਣ ਕੇ ਪਲੇ ਬੰਨ ਲੈ ਤਾਂ ਆਜਿਤੇ ਕਹਿਆ ਭਲਾ ਗੁਰੂ
ਜੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਆਜਿਤੇ ਨੇ ਰੁਪਯੇ ਗਿਣੇ ਤਾਂ ਸਗਰਾ ਦੋ ਰੁਪਯੇ ਘਟ ਗਏ ਤਾਂ
ਆਜਿਤਾ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇ ਗਇਆ ਅਤੇ ਕਹਿਓਸ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਗਰੇ ਬਹੁਤ ਭ
ਪਏ ਲੀਤੇ ਹੈਂ ਸਨ ਪਰ ਇਥੇ ਸਗੋਂ ਦੋ ਰੁਪਯੇ ਘਟ ਗਏ ਹੈਨ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨ
ਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਆਜਿਤਿਆ ਤੂੰ ਉਥੇ ਹੀ ਜਾਇਕਰ ਦੇਖ ਸੋ ਜਦ ਆਜਿਤੇ
ਨੇ ਉਥੇ ਜਾਇਕਰ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਦੋਇ ਰੁਪਯੇ ਪਏ ਹੋਏ ਦੇਖੇ ਤਾਂ ਆਜਿਤੇ
ਨੇ ਦੋਇ ਰੁਪਯੇ ਲੈ ਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਅਗੇ ਮਥਾ ਆਇ ਟੇਕਿਆ ਅਰ

ਜਗਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀਉ ਸਤਤੀ ਕਰਨਾ ॥ ੧ ॥ ਅਗੇ ਸਾਖੀ ਹੋਰ ਦੇਸ ਕੀ
ਚਲੀ ॥ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜਾਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਇਕ ਸਹੇਰ ਦੇਸ ਵਿਚ ਜਾਇ ਬੈਠੇ ਤਾਂ ਉਥੋਂ
ਦਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਅੰਨ ਕੋ ਨਾਹੀ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਅਰ ਅੰਗੋਛੇ
ਨੇ ਵਸਤੂ ਮਨਾਂ ਕਰ ਛਡੀਆਂ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿਰ ਵਿਚ ਫਿਰਿਆ
ਪਰ ਅੰਨ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਕੋਈ ਦੇਵੈ ਨਾਹੀ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਅਤੇ ਭਾਈ
ਬਾਲਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾਂ ਓਥੋਂ ਉਠਕੇ ਹੋਰ ਥਾਇ ਜਾਇ ਬੈਠੇ ਤਉ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬ
ਚਨ ਕੀਤਾ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਤੂੰ ਇਥੋਂ ਪੱਥਰ ਚੁੱਕ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ ਉਥੋਂ ਪਥਰ
ਚੁਕਿਆ ਸੋ ਉਸ ਪਥਰ ਦੇ ਹੇਠੋਂ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਤਲਾਉ ਨਿਕਲਿਆ ਜਲ ਦਾ ਭ
ਰਿਆ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਤੂੰ ਇਸ ਕੁੰਡ ਦੇ ਵਿਚ ਰੋ
ਟੀਆਂ ਘੜਕੇ ਪਾਇਦੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨਾਜ ਕਪੜੇ ਵਿਚ ਬੰਨਕੇ ਪਾਇ ਦੇਹ
ਪਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਖਕੇ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਸਤ ਬਚਨ ਸੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ
ਆਖਕੇ ਉਸ ਕੁੰਡ ਵਿਚ ਰੋਟੀਆਂ ਘੜਕੇ ਪਾਇ ਦਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨਾਜ
ਕਪੜੇ ਵਿਚ ਬੰਨਕੇ ਉਸ ਜਲ ਦੇ ਕੁੰਡ ਵਿਚ ਪਾਇ ਦਿਤਾ ਤਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਪਾਣੀ ਦੇ
ਨਾਲ ਸਾਰਾ ਅੰਨ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਡੁਬ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੇ
ਗੁਰੂ ਜੀ ਅਨਾਜ ਤਾਂ ਅਸਾਡਾ ਏਵੇਂ ਹੀ ਗਇਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਬਚਨ ਕੀ
ਤਾ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਤੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਖਕੇ ਕਹੁ ਹੇ ਸਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ਏਹ ਅਨਾ
ਜ ਨਿਕਲੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਕ ਰੋਟੀ ਤੇਰੇ ਨਮਿਤ ਦੇਵਾਂਗਾ ਜੀ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿ
ਆ ਹੇ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਜੀ ਇਕ ਰੋਟੀ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਮਿਤ ਦਿਤੀ ਜੀ ਏਹ ਅਨਾ
ਜ ਅਸਾਡਾ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲੇ ਜੀ ਤਾਂ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨੇ ਦੇ ਇਤਨੇ ਆਖਦੇ
ਨਾਲ ਤੁਰਤ ਹੀ ਓਹ ਰੋਟੀਆਂ ਪਕਕੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਈਆਂ ਅਤੇ ਹੋ
ਰ ਅਨਾਜ ਭੀ ਰਿਝਕੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਇਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਆ
ਖਿਆ ਸੁਣ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਜੋ ਕੋਈ ਮਨੁਖ ਸ੍ਰੀ ਪਰਮੇਸਰ ਜੀ ਕੇ ਅਰ੍
ਥ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਏਸੇ ਤਰਹਿ ਡੁਬਿਆ ਹੋਇਆ ਤਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ
ਤਾ ਮਰਦਾਨਾ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਪੈਰੀਂ ਆਇ ਪਇਆ ਫੇਰ ਉਸ ਸਾਰੇ ਦੇਸ ਨੇ

ਇਹ ਕੌਤਕ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਬਡੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇ ਗਏ ਲੋਕ ਅਤੇ ਆਪਸ
ਵਿਚ ਆਖਣ ਲਗੇ ਹੇ ਸ੍ਰੀ ਪਰਮੇਸਰ ਜੀ ਇਸ ਫਕੀਰ ਨੇ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਵਿ
ਚੋ ਰੋਟੀਆਂ ਪਕਾਇ ਲੀਤੀਆਂ ਹੈਨ ਦੇਖੋ ਭਾਈ ਅਸਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗ ਤੇ
ਪਾਣੀ ਭੀ ਨਹੀ ਸੀ ਦਿਤਾ ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਭੀ ਕਢਿ
ਆ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅੰਨ ਭੀ ਪਕਾਇ ਲਇਆ ਹੈ ਸਤਾਂ ਤੇ ਏਹ ਤਾਂ ਕੋਈ ਬਡਾ
ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਹੈ ਅਰ ਬਲਵਾਨ ਸਾਧ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਦੇਸ ਦੇ ਰਾਜਾ ਨੇ ਸੁਣਿ
ਆਂ ਜੋ ਆਪਨੇ ਵਜੀਰਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਰਜਾ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈਕਰ ਗੁਰੂ
ਜੀ ਕੀ ਚਰਨੀ ਆਇ ਲਗਾ ਅਤੇ ਹਥ ਜੋੜਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਓਸ ਹੇ
ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ ਜੀ ਸਾਨੂੰ ਬਖਸੀਏ ਜੀ ਜੋ ਸਾਥੋਂ ਘਣੀ ਬੇਅਦਬੀ ਹੋਈ ਹੈ
ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਸੰਤ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਹੋ ਅਤੇ ਦਇਆਲਤਾ ਵਾਲੇ ਹੋ ਸੋ ਅਸਾ
ਡੇ ਉਪਰ ਖਿਮਾ ਕਰੀਏ ਜੀ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੁ
ਣੋ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਲੋਕਹੁ ॥ ।ਵਾਸਦੇਵ ਸਰਬਤ੍ਰ ਮਹਿ ਊਨ ਨ ਕਤਹੂੰ ਠ
ਾਇ ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਸੰਗਿ ਹੈ ਨਾਨਕ ਕਾਇ ਦੁਰਾਇ ॥੧॥ ਓਹ ਪਰਮੇ
ਸਰ ਸਰਬ ਅਸਥਾਨਾਂ ਮੈਂ ਵਸਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਥੇ ਕਿਥੇ ਹਾਜਰ ਹਜੂਰ ਹੈ
ਅਰ ਕੋਈ ਅਸਥਾਨ ਐਸਾ ਨਹੀ ਜਿਥੇ ਓਹ ਹੈ ਨਹੀ ਸਾਰੇ ਓਹ ਪਰਮੇ
ਸਰ ਵਰਤਦਾ ਹੈ ਅਰ ਅੰਗ ਸੰਗ ਹੈ ਅਰ ਜਹਾਂ ਕਹਾਂ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ
ਵਿਚ ਸਹਾਇਕ ਹੈਂ ਅਤੇ ਉਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਕੋ ਲੋਂ ਕੁਝ ਭੁਲਿਆ ਹੋਯਾ
ਨਹੀਂ ਸੋ ਤੁਸੀ ਭੀ ਉਸ ਪਰਮੇਸ੍ਵਰ ਦਾ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਕਰੋ ਤਾਂ ਤੁਸਾਂ
ਨੂੰ ਭੀ ਸੁਖ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਰਾਜਾ ਪਰਜਾ ਉਸ ਦੇਸ ਦੇ ਸਭੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ
ਸਿਖ ਹੋਏ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਜਪਣ ਲਗੇ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ਇਹ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਕੇ ਹੇ ਭਾਈ ਤੁਹਾਡਾ ਕਲਿਆਣ ਤਦ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦ
ਤੁਸੀਂ ਕਿਰਤ ਕੁਮਾਈ ਕਰਕੇ ਤਿਸ ਵਿਚੋਂ ਕੁਛ ਸਾਧ ਸੰਤ ਦੇ ਮੁਖ
ਮਹਿ ਪਾਵੋਗੇ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਸਾਂ ਟਹਿਲ ਸੇਵ ਕਰਨੀ ਅਰ ਭਾਵ ਭਗਤ ਕ
ਰਨੀ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਭਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਸੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖ ਕਰਕੇ ਚਲੇ

॥ ਆਗੈ ਸਾਖੀ ਮਰਦਾਨੇ ਨਾਲ ਹੋਈ ॥

ਇਕ ਦਿਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਪਣੇ ਧਿਆਨ ਮੇ ਬੈਠੇ ਥੇ ਤਾ ਮਰਦਾਨੇ ਨੇ ਪੁਛਿਆ
ਗੁਰੂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਅਸ ਤੁਸੀ ਬੜੇ ਬੇਸੁਮਾਰ ਦੇਖਾਰ ਦਿਸਦੇ ਹੋ ਤਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨ
ਕ ਜੀ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆ ਆਤਮੇ ਨਾਲ ਗੀਆਨ ਕਰਦੇ ਹਾ ਤਾ ਮਰਦਾ
ਨੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਮੇਹਰਵਾਨ ਮੇਰੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਅਰ ਤੇਰੇ ਸੰਗਿ ਲਾਗਿਆ
ਦਾ ਅਸਾਨੂੰ ਗੁਣ ਹੋਏ ਹੈ ਜੋ ਬਾਈ ਜੀ ਅਦੀ ਗੁਰਸ਼ਬਤ ਹੋਵੇ ਸੋਭੀ ਅਸਾ
ਨਾਲ ਕੀਹੇ ਜੀ ਅਤੇ ਤਾਂ ਅਸਡਾ ਜੀ ਅਭੀ ਪਰਚਿਆ ਰਹੈ ਕਿਓਂਕਿ ਅਸਾਡਾ
ਜੀ ਅਤੇਰੇ ਚਰਣਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ ਤਬ ਗੁਰੂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਮਰਦਾਨੇ ਉਪ
ਰ ਮੇਹਰਵਾਨ ਹੋਇਆ ਅਰ ਜੀਅ ਕੀ ਜੋ ਆਹੀ ਸੋ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਆਖ
ਸੁਣਾਈ ਅਤੇ ਰਾਗ ਤੁਖਾਰੀ ਦੇ ਵਿਚ ਸਬਦ ਬੋਲਿਆ ॥ਤੁਖਾ
ਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ॥ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਤੂ ਸਮਝੁ ਅਚੇਤ ਇਆਣਿਆ ਰਾਮ
॥ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਛਡਿ ਅਵਗੁਣ ਗੁਣਾ ਸਮਾਣਿਆ ਰਾਮ ॥ ਬਹੁ ਸਾਅ
ਦ ਲੁਭਾਣੇ ਕਿਰਤ ਕਮਾਣੇ ਵਿਛੁੜਿਆ ਨਹੀ ਮੇਲਾ ॥ਕਿਉ ਦੁਤਰੁ ਤਰੀ
ਐ ਜਮ ਡਰਿ ਮਰੀਐ ਜਮ ਕਾ ਪੰਥੁ ਦੁਹੇਲਾ ॥ ਮਨਿ ਰਾਮੁ ਨਹੀ ਜਾਤਾ ਸੰਝ ਪ੍ਰ
ਭਾਤਾ ਅਵਘਟਿ ਰੁਧਾ ਕਿਆ ਕਰੇ ॥ ਬੰਧਨਿ ਬਾਧਿਆ ਇਨ ਬਿਧਿ ਛੂਟੈ ਗੁ
ਰਮੁਖਿ ਸੇਵੈ ਨਰਹਰੇ ॥੧॥ ਤਬ ਗੁਰੂ ਬਾਬੇ ਜੀ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆ
ਇਹ ਮਨ ਅਚੇਤ ਇਆਣਾ ਕਿਉਂ ਹੋਇ ਰਹਿਆ ਹੈਂ ਅਰ ਤੂ ਸਮਝਦਾ ਕਿਓਂ
ਨਹੀ ਮੇਰੇ ਮਨਾ ਤੂੰ ਔਗੁਣ ਛਡ ਕੇਹੜੇ ਜੋ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਲੋਭ ਮੋਹ ਅਹੰ
ਕਾਰ ਨਿੰਦਿਆ ਖੁਦੀ ਅਭਿਮਾਨ ਅਤੇ ਕਮਾਉ ਕਿਆ ਨਾਮ ਦਾਨ ਇਸ
ਨਾਨ ਸਚ ਸੀਲ ਸੰਜਮ ਸੰਤੋਖ ਦਇਆ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਅਤੇ ਗਰੀਬੀਅ
ਰ ਹਰਿ ਕੇ ਸੇਵਕ ਉਪਰ ਮੇਹਰਵਾਨ ਏਹ ਗੁਣ ਕਮਾਵੇਂ ਤੂੰ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸਰ
ਜੀ ਕਾ ਨਾਮ ਜੋ ਸਤ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰ ਕੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਜਪਣਾ ਅਰ ਜਹਾਂ ਇਸ ਜੀਅ
ਕੋ ਕੋਈ ਨ ਸਹਾਇਕ ਹੋਵੇ ਗਾ ਤਹਾਂ ਹਰ ਜੀ ਕਾ ਨਾਮ ਸਹਾਇਕ ਹੋਵੇ
ਗਾ ਅਰ ਏਹ ਜੋ ਦੁਨੀਆਂ ਕੇ ਸੁਆਦ ਰਸ ਭੋਗਦਾ ਹੈਂ ਤੂੰ ਛੋਡਤਾ ਹੈ ਪਰਮੇਸ

ਰਜੀਕਾ ਨਾਮ ਵਿਸਰ ਕਰ ਸੋ ਤੁਝ ਕਉ ਛੋੜ ਵਿਛੋੜਨ ਲਗੇ ਪਰਮੇਸਰ ਤੇ ਜੋ
ਤੂੰ ਅਬ ਕਾ ਵਿਛੜਿਆ ਕਬ ਮਿਲੈਗਾ ਤੇ ਜੂਨੀ ਭਵਨ ਪੜੈਗਾ ਅਰ ਤੁਝ
ਕਉ ਜਮ ਕਾ ਡੰਡ ਸੁਝਤਾ ਨਹੀ ਜੋ ਨਿਤਾ ਪ੍ਰਤਿ ਸਿਸਾਰ ਕੇ ਲੀਏ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅ
ਨ੍ਰਕਿ ਕਲ ਤੇਰੇ ਸਿਰ ਪਰ ਭੀ ਆਇ ਕਰ ਬਦਾ ਹੈ ਅਰ ਤੂੰ ਸਾਮ ਤੇ ਨਹੀਂ ਰ
ਰਤਾ ਜੋ ਮਹਾ ਬਿਖਮ ਪੰਥ ਜਮਕਾਲ ਕਾ ਸੁਣੀਦਾ ਹੈ ਅਰ ਮਨ ਕੇ ਅੰਤਰ
ਲੋਭ ਬਿਆਪਤਾ ਹੈ ਨਿਕਸਨ ਨਹੀ ਦੇਤਾ ਤੇਰੇ ਸੁਆਸ ਜਮਕਾਲ ਦੇਖਦਾ
ਹੈ ਇਕ ਪਲਕ ਮਹਿ ਪਕੜ ਲੇਵੈਗਾ ਦੁਸਤਰ ਸਾਗਰ ਅਗਨ ਕਾ ਹੈ ਜੋ
ਤੈਨੇ ਲੰਘਣਾ ਹੈ ਅਰ ਮਹਾ ਬਿਖਮ ਪੈਂਡਾ ਤੇਰੇ ਸਿਰ ਉਪਰ ਹੈ ਸੋ ਦੇਤੇਮ
ਮਲੇ ਤੇਰੇ ਉਪਰ ਹੋਨ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਨਿਦ੍ਰਾ ਕਮੋ ਕਰ ਆਵਦੀ ਹੈ ਅਰ ਤਿਨ ਸੈ
ਸੰਡ ਵਿਨਾ ਦਾ ਪੈਂਡਾ ਤੇਰੇ ਸਿਰ ਤੇ ਅਰ ਖਰਚ ਪਲੈ ਤੇਰੇ ਹੈ ਨਹੀ ਅਤੇ ਅ
ਗਨ ਕਾ ਪਾਣੀ ਕਾ ਸਾਗਰ ਤੈਨੇ ਲੰਘਣਾ ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਨਾਮ ਪਰਮੇਸਰ ਅਰ
ਧਿਆ ਹੈ ਹੇ ਮਰਦਾਨਿਆ ਉਨਾ ਨੂੰ ਏਸ ਰਾਹ ਨਹੀ ਲੰਘਣਾ ਪੈਂਦਾ ਤਾ
ਤੇ ਜਬ ਸਭ ਕਾ ਸਮਾ ਹੋਇ ਸਵੇਰ ਕਾ ਸਮਾ ਹੋਇ ਤਬ ਭੀ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ
ਆਰਾਧੈ ਤਉ ਇਸ ਕਾ ਭਲਾ ਹੋਵੈ ਇਉ ਨ ਕਰੈ ਜੋ ਪਿਛ ਪਹਿਰ ਧੰਧੇ ਕ
ਮਾਵੈ ਤੇ ਤਿੰਨ ਪਹਿਰ ਸੋਇ ਰਹੇ ਸੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕਿਸ ਵਕਤ ਮਿਲੇਗਾ
ਅਰ ਜੀਵ ਕੀ ਕਲਿਆਣ ਕਬ ਹੋਵੇਗੀ ॥੧॥ ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਤੂੰ ਛ
ਡੁ ਆਲ ਜੰਜਾਲਾ ਰਾਮਾ ॥ ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਹਰਿ ਸਿਮਰਹੁ ਪੁਰਖੁ ਨਿਰਾ
ਲਾ ਰਾਮਾ ॥ ਹਰਿ ਸਿਮਰਹੁ ਏਕੰਕਾਰ ਸਾਚਾ ਸਭੁ ਜਗਤੁ ਜਿਨਿ ਉਪਾਇਆ
ਜਿਨ ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨਿ ਬਾਧੀ ਗੁਰੂ ਖੇਲ ਜਗਤ੍ਰ ਦਿਖਾਇਆ ॥ ਆ
ਚਾਰ ਤੂੰ ਹੈਂ ਬੀਚਾਰ ਆਪੇ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸੰਜਮ ਜਪ ਤਪੋ ॥ ਸਿਖਾ ਸਿਆਣ
ਪਿਆਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨਾਮ ਹਰਿ ਕਾ ਜਪ ਜਪੋ ॥ ॥ ਹੇ ਮਰਦਾਨਿਆ ਏ
ਹ ਸੰਸਾਰ ਕੇ ਆਲ ਜੰਜਾਲ ਹੈਨ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕੇ ਕਿਤੇ ਕੰਮ ਨਹੀ ਆ
ਵਨਗੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਭੈਣ ਭਾਈ ਸਕ ਸੈਣ ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਤ੍ਰ ਧੀਆਂ ਘਰ
ਵਰ ਪਦਾਰਥ ਪਰਵਾਰ ਇਹ ਜਿਤਨੀਆਂ ਵਸਤੂ ਆਪ ਦੀਆਂ ਕਰ ਜਾ

ਤੀਆਂ ਹੋਨ ਸੋ ਇਨਾਂ ਵਿਚ ਤੇਰਾ ਕੋਈ ਸਹਾਈ ਨਹੀ ਅਤੇ ਏਹ ਜੋ ਜੇਹੜੀ
ਦੇਹੀ ਤੇਰੀ ਹੈ ਜੋ ਜਿਸਨੂੰ ਤੂੰ ਆਪਨੀ ਕਰਕੇ ਜਾਨਦਾ ਹੈ ਸੋ ਏਹ ਦੇਹੀ ਤੇਰੀ
ਤੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਅਗੇਹੀ ਵਿਦਿਆ ਲੈਂਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪ੍ਰਥਮੇ ਕਾਲੇ ਵਾਲ ਜੋ ਧੌ
ਲੇ ਸੁਫੈਦ ਹੋਇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਸੋ ਇਹ ਮੂਰਖ ਮਾਨੁਖੋਂ ਨੇ ਨਿਸਾਨੀ ਦੇਂਦੇ ਹੈਨ
ਜੈਸੇ ਲਕੜੀਆਂ ਜਲਾਇ ਕਰਕੇ ਲੇ ਤਿਨ ਕੋਲਿਆਂ ਕੀ ਚਿਟੀ ਸੁਆਹ ਏ
ਕ ਤ੍ਰਮਾਸਾ ਹੋਇ ਗੀਆ ਜਾਣ ਤੂੰ ਹੇ ਮਨਾ ਮਰਨ ਤੇਰੇ ਨਜੀਕ ਆਇਆ
ਹੈ ਅਤੇ ਅਖੀਆਂ ਤੇਰੀਆਂ ਤੈਥੋਂ ਬੀ ਅਗੇਹੀ ਵਿਦਿਆ ਹੋਂਦੀਆਂ ਹੈਨ ਅ
ਰ ਬੁਢੇਪਾ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਖੀਆਂ ਕੰਨ ਵਿਣਾ ਹੋਇ ਜਾਂਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਦੰਦ
ਮੂੰਹ ਥੀਂ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੇ ਹੈਨ ਅਤੇ ਮੂੰਹ ਵੈਲਾ ਹੋਇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਏਹ ਦੇਹੀ ਚਾ
ਲਨੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬੋਲਦੇ ਚਲਦੇ ਦੀ ਜਿਥੇ ਕਿਥੇ ਊਥੇ ਜਾਣ ਤੇ ਇਸ ਦੇਹੀ
ਨੂੰ ਦਰਮਾਹਾਂ ਮਿਲਦਾ ਸੀ ਖਾਵਨਾਂ ਪੇਣਨਾ ਤੇ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸ ਕਰਤੀ ਥੀ ਤੇ
ਪੁਰਾਣੀ ਹੋਇ ਗਈ ਜੈਸੇ ਪੁਰਾਣਾ ਘਰ ਗਿਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਹਡ ਪੈਰ ਜੋ ਥੇ ਸੋ
ਥਕ ਗਏ ਬੋਲਨ ਤਾ ਚਲਨ ਤਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਲਾਨੇ ਅਸਥਾਨ ਜਾਂਹਗਾਂ ਜੇਹੜਾ
ਜਾਣਾ ਹੈ ਪਰ ਭੁਈ ਚਾਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਤਾਂ ਸੋ ਬੁਢੇਪੇ ਦੀ ਮਾਰੀ ਦੇਹੀ ਹੋਰ ਲੋਕੋ
ਇਕਰ ਗਿੜਿਆ ਹੀ ਚਾਹੇਗੀ ਸੋ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਪੁਰਖ ਦੇ ਕੰਮੋਂ ਗਈ ਤੇ ਚਾਕ
ਰੀ ਤੇ ਭੀ ਰਹੀ ਸੋ ਏਹ ਦੇਹੀ ਜੀਂਵਦਿਆਂ ਹੀ ਵਿਦਿਆ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਮ
ਕੋਰਨੇ ਰਹਿ ਗਈ ਅਤੇ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਵਾਸਤੇ ਮਾਇਆ ਦੇ ਜੰਜਾਲ ਕਰਦਾ ਸੀ
ਤੇ ਪਾਪ ਕਮਾਂਵਦਾ ਸੀ ਸੋ ਤੈਨੂੰ ਅਗੇ ਹੀ ਤਿਆਗ ਖੜੋਏ ਹੈਨ ਅਤੇ ਇ
ਸਤ੍ਰੀ ਪਰਕੀ ਜੇਹੜੀ ਆਪਨੀ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੀ ਕਿਸੇ ਤਰਾਂ ਨਹੀਂ ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਕਿ
ਸੇਕੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਵਲ ਵੇਖੇਂਗਾਂ ਤਾਂ ਛਡੀ ਪਰ ਪੁਰਖ ਵੇਤਕੇਗੀ ਅਤੇ
ਜੇਹੜਾ ਤੂੰ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਹੈਂ ਕਿ ਪੁਤ੍ਰ ਮੇਰਾ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸ ਵਕਤ ਵਿਆਹ ਕੀ
ਤਾ ਸਿ ਤਾ ਆਪਨੀ ਇਸਤ੍ਰੀ ਕਾ ਹੋਇ ਗਇਆ ਅਰ ਧੀਆਂ ਜੋ ਤੂੰ ਆ
ਪਣੀ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਸੋ ਜਬ ਉਨ ਕੋ ਬਿਆਹਿਆ ਤਬ ਓਹ ਪਰਾਈ ਹੋ
ਇ ਗਈ ਸੋ ਨਾਂ ਸਿ ਤੇਰਾ ਪੁਤ੍ਰ ਅਤੇ ਨਾਂ ਉਹ ਤੇਰੀ ਧੀਆਂ ਜੇ ਤੇਰੇ ਕਿਸੇ ਤਰਾ

ਨਹੀ ਹੁੰਦੇ ਸੋ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਇਹ ਨਾਨਕ ਨਿਰਗੁਣਿਆਰਾ ਕਿਤ ਗੁਣ ਪਰਮੇਸਰ ਪਾਵੈ ਜੋ ਗੋਬਿੰਦ ਸੇ ਪ੍ਰੀਤ ਕਰੇ ਗਾ ਤਾਂ ਸਿਝੈਗਾ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸਰ ਜੀ ਭੀ ਤਬ ਸਹਾਇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰੀਐ ਇਸ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹ ਵਿਖੇ ਜੋ ਇਹ ਜੀਉ ਆਇਆ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਵਿਖੇ ਭੀ ਤਿਨ ਗੁਣ ਹਨ ਪਉਣ ਪਾਣੀ ਅਗਨੀ ਇਹ ਤਿਨੇ ਆਪਸ ਮੇਂ ਵੈਰੀ ਹਨ ਅਰ ਇਸ ਦੇਹੀ ਮੈਂ ਇਕਠੇ ਰਹਿਤੇ ਹਨ ਐਸਾ ਓਹ ਪਰਮੇਸਰ ਕਰਨਹਾਰ ਹੈ ਇਨਾਂ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਵਿਖੇ ਇਕਠੇ ਕਰ ਰਖੇ ਹਨ ਤਿਸ ਪਰਮੇਸਰ ਐਸੇ ਸਾਮਰਥ ਕੇ ਰਤ ਦੇਣਹਾਰ ਵੇਲੇ ਜਪੇ ਸਾਂਝ ਭੀ ਸਵੇਰੇ ਭੀ ਜਪੇ ਜੋ ਗੁਰੂ ਨੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰ ਦੀਆ ਹੈ ਤਿਸ ਕੋ ਜਪਤੇ ਰਹੋ ਜਹਾਂ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਹੋਵੇ ਤਹਾਂ ਬੈਠਾ ਪੜੋ ਵੇ ਮਹਾਂ ਖੁਸੀ ਹੋਵੈਗੇ ਅਤੇ ਜੋ ਅਧਰਮੀ ਹੋਇਗਾ ਸੋ ਗਲ ਜਾਵੇਗਾ ਹੰਕਾਰ ਭੀ ਤੇ ਅਨਹੰਕਾਰੀ ਆਖੀਐ ਗਾ ਕੋਈ ਜੋ ਧਰਮ ਵਿਚ ਵਿਸਨ ਜੀ ਕਾ ਵਸ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਰਮ ਵਿਚ ਸੈਤਾਨ ਕਾ ਵਸ ਹੈ ਸੋ ਸੈਤਾਨ ਕੋ ਵਿਸਨ ਜੀ ਮਾਰ ਨਿਕਾਲਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤਕੜੀ ਸਜਾਇ ਦੇਤੇ ਹੈਨ ਜਮ ਸੈਨ ਕੇ ਹਵਾਲੇ ਅਧਰਮੀ ਕੋ ਕਰੀਐਗਾ ਅਤੇ ਜਮ ਮਾਰ ਕਰ ਘੋਰ ਨਰਕ ਮੈਂ ਪਾਵੈਗਾ ਸੋ ਹੇ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਜਦ ਕਦ ਇਸ ਜੀਅ ਕੋ ਰਾਮ ਕਾ ਨਾਮ ਹੀ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇਗਾ ਸੋ ਆਪਣੀ ਕਿਰਤ ਭੀ ਕਰੇ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਭੀ ਸਿਮਰਤਾ ਰਹੇ ਤਬ ਇਸ ਜੀਵ ਕਾ ਛੁਟਕਾਰਾ ਹੋਵੈਗਾ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸਰ ਜੀ ਕੇ ਨਾਮ ਕੀ ਮਹਿਮਾ ਜਾਨਤਾ ਨਹੀ ਪਰ ਤਬ ਮਹਿਮਾ ਜਾਣੈਗਾ ਜਬ ਆਗੇ ਜਾਵੈਗਾ ਅਤੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਇਸ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕੋ ਦੁਖ ਹੋਵੈਗਾ ਸੋ ਦੁਖੀ ਹੋਇ ਕਰ ਹਾਇ ਹਾਇ ਕਰਕੇ ਪਛਤਾਵੈਗਾ ਤਾਂ ਏਹ ਵੇਲਾ ਹੱਥ ਆਵਨੇ ਕਾ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਭਜਨ ਵਾਲਿਆਂ ਕੋ ਜਮ ਆਖੀਂ ਸੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਦੇਖੇਗਾ ਸੋ ਜਮ ਕੀ ਜਾਸ ਨਤੇ ਛੁਟੈਗਾ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਸਬਦ ਗਾਵਤਾ ਪੜ੍ਹਤਾ ਰਹੁ ਅਰ ਏਹੀ ਜਾਣ ਤੂੰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ ਪਰਮੇਸਰ ਮੇਰੇ ਸੰਗੀ ਹੀ ਹੈ ਅਰ ਏਕ ਪਲਕ ਭਰ ਭੀ ਦੂਰ ਨਹੀ ਹੈ ॥ ੦ ॥

ਨਾਨਕਾ ਸਿਮਰਹੁ ਸਾਸ ਜੋ ਸਦਾ ਰਹੈ ਹਜੂਰ। ਇਤਕ ਗਾਸਿ ਮਰਹੁ ਸੋ
ਹਿਥੈ ਜੋ ਨਹਿ ਕਤ ਪੀਰੂਰ।੧।। ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਰ ਬਾ
ਬੇ ਜੀ ਕਹਿਆ ।। ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਤੂ ਥਿਰ ਰਹੁ ਚੋਟ ਨ ਖਾਵਹੀ ਰਾਮ।
ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਹੀ ਰਾਮ। ਗੁਣ ਗਾਵੀ
ਐ ਰਾਮ ਰਸਾਇ ਰਸੀਅਹਿ ਗੁਰ ਗਿਆਨ ਅੰਜਨ ਸਾਰਏ। ਤ੍ਰੈਲੋਕ ਦੀਪਕ ਸ
ਬਦ ਚਾਨਣ ਪੰਚ ਦੂਤ ਸੰਘਾਰਏ। ਭੈ ਕਾਟਿ ਨਿਰਭਉ ਤਰਹਿ ਦੁਤਰ ਗੁ
ਰਿ ਮਿਲਿ ਕਾਰਜ ਸਾਰਏ। ਰੂਪ ਰੰਗ ਪਿਆਰ ਹਰਿ ਸਿਉ ਹਰਿ ਆਪਿ ਕ੍ਰਿ
ਰਪਾ ਧਾਰਏ।੧।। ਸੁਣ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਤੂੰ ਮੇਰਾ ਸਮੀਪ ਰਹਿਣੇਵਾ
ਲਾ ਹੈਂ ਸੋ ਮੇਰਾ ਕਹਿਣਾ ਕੰਨੀ ਸੁਣ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਜੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਇਨਾਂ
ਬਚਨਾਂ ਪਰ ਇਸਥਿਰ ਕਰੈਂਗਾ ਤਾਂ ਜਮ ਕੀ ਚੋਟ ਤੇ ਬਚਹਿਗਾ ਜੇ ਤੂੰ ਪ੍ਰੇ
ਮ ਪ੍ਰੀਤ ਲਾਇ ਕਰ ਹਰਿ ਜੀ ਪਿਆਰੇ ਕੀ ਭਗਤਿ ਭਾਉ ਕਰੇਂਗਾ ਅਤੇ ਹਰ
ਨਾਮ ਪੜ੍ਹਹਿੰਗਾ ਗਾਵਹਿੰਗਾ ਤਾਂ ਹਿਰਦੇ ਬਸਾਵਹਿਗਾ ਤਾਂ ਤੁਝ ਕਉ
ਸਦਾ ਸਹਿਜ ਸੁਖ ਮੈਂ ਪਰਮੇਸਰ ਰਖੇਗਾ ਤੇ ਤੁਮ ਕਉ ਚਿੰਤਾ ਨਾਂ ਬਿ
ਆਪੇਗੀ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਾ ਆਸਰਾ ਮਨ ਮੈ ਲੀਏ ਰਹੁ ਤਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਸਗ
ਲ ਆਸਾਂ ਸਤਿਗੁਰ ਪਰਮੇਸਰ ਪੂਰਨ ਕਰੇਗਾ ਆ ਚਿੰਤ ਰਿਜਕ ਪਹੁੰ
ਚਾਵੇਗਾ ਪਰ ਤੂੰ ਕਮਾਇ ਕਮਾਇ ਕਰ ਹਰਿ ਜੀ ਕੇ ਗੁਣ ਗਾਵਤਾ ਰਹੇਂ ਤਾਂ
ਇਸੀ ਕਿਰਤ ਮੇ ਤੇਰੀ ਦੇਹ ਛੂਟੈਗੀ ਤਬ ਪਰਮੇਸਰ ਜੀ ਮਿਲੈਗਾ ਅਤੇ
ਪਰਮੇਸਰ ਜੀ ਕਾ ਸਿਮਰਨ ਕੈਸਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਭਗਵੰਤ ਕੋ ਸਿਮਰਤੇ
ਹੈਂ ਤਿਨ ਕੇ ਨੇਤ੍ਰ ਲਾਲਾ ਭੁਨੇ ਹੋਇ ਰਹਿਤੇ ਹੈਂ ਅਰ ਤਿਨ ਕੇ ਮਥੇ ਪੇ ਤਿਲਕ
ਕੀ ਜੋਤਿ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਹਬਾ ਭੀ ਰਸੀਲੀ ਹੋਇ ਜਾਤੀ ਹੈ ਅ
ਤੇ ਤਿਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਪਰਮੇਸਰ ਕੇ ਨਾਮ ਕਾ ਉਜਾਲਾ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਜੇ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਬਦ ਨ ਹੋਤਾ ਤਬ ਜਗਤ ਸੰਸਾਰ ਕਾ ਅੰਧਕਾਰ ਦੂਰ ਨਾ ਹੋ
ਤਾ ਏਹ ਸਬਦ ਕਾ ਹੀ ਪਰਗਾਸ ਹੈ ਹੇ ਮਰਦਾਨਿਆ ਜਗਤ ਸੰਸਾਰ
ਕਾ ਸੁਖ ਦੇਖ ਕਰ ਭੂਲਣਾ ਨਹੀਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਵਲ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ

ਅਗੇ ਦੁਤਰ ਸਾਗਰ ਅਗਾਨ ਕਾ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰੂ ਕੇ ਆਸਰੇ ਪਾਰ ਲੰਘਾ
ਹਿਗਾ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਉਸਤਤ ਕੀਤੀ ਜੋ ਧੰਨ ਨਾਨਕ ਕਲੂ
ਆਣ ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਦਾ ਮਾਣ ਨਿਤਾਣਿਆਂ ਦਾ ਤਾਣ ਤੂੰ ਸਚਾ ਗੁਰੂ ਅਭਗ
ਦੀ ਬਾਣਾ॥ ॥ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹੇ ਹੈਂ॥ ॥ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਤੂੰ ਕਿਆ ਲੈ ਆ
ਇਆ ਕਿਆ ਲੈ ਜਾਇਸੀ ਰਾਮਾ ॥ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਤਬ ਛੁਟਸੀ ਜਾ ਭਰ
ਮ ਚੁਕਾਇਸੀ ਰਾਮਾ ॥ ਧਨ ਸੰਚਹੁ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਵਖਰੁ ਗੁਰ ਸਬਦ ਭਉ ਪ
ਛਾਣੈ॥ ਮੈਲੁ ਪਰਹਰਿ ਸਬਦਿ ਨਿਰਮਲੁ ਮਹਿਲੁ ਸਚੁ ਘਰੁ ਆਣੈ॥ ਪ
ਤਿ ਨਾਮੁ ਪਾਇਆ ਘਰਿ ਸਿਧਾਇਆ ਢੋਲਿਆ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪੀਜੈ॥ ਹਰਿ ਨਾ
ਮੁ ਧਿਆਈਐ ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਪਾਈਐ ਵਡ ਭਾਗ ਜਪੀਐ ਹਰਿ ਰਸੋ
॥੧॥ ॥ਹੇ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਜਿਤਨਾ ਚਿਰ ਇਹ ਪ੍ਰਾਣੀ ਸਾਹਿਬ ਅਪਣੇ ਆ
ਪ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣਦਾ ਕਿ ਜਦ ਜੰਮਿਆਂ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਆ ਲੈ ਆਇਆ ਹੈ ਅ
ਰ ਜਬ ਇਥੋਂ ਜਾਇਗਾ ਤਦ ਕਿਆ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ ਅਰ ਕਿਤਨੀਆਂ ਕਿ ਪੰਡਾਂ
ਬੰਨਕੇ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ ਇਕ ਨੌਂ ਗਜ ਕਪੜਾ ਤੇ ਤਖਤਾ ਤੇ ਨੌਂ ਮਣ ਲਕੜੀ
ਆਂ ਅਰ ਮਿਟੀ ਦੀ ਕੁਨਾਲੀ ਪਾਉ ਭਰ ਆਟਾ ਜਵਾਂ ਦਾ ਏਹ ਸਾਥ ਨਹੀਂ
ਜਾਂਦਾ ਏਹ ਏਥੇ ਹੀ ਆਟਾ ਜਵਾਂ ਦਾ ਕੁਤਿਆਂ ਖਾਧਾ ਅਰ ਘੜੀ ਕੁਨਾਲੀ
ਜਿਮੀ ਤੇ ਭੰਨੀ ਅਤੇ ਲਕੜੀਆਂ ਕਪੜਾ ਅਗਨ ਜਲਾਇਆ ਤੇ ਨੰਗਾ
ਹੀ ਆਇਆ ਤੇ ਨੰਗਾ ਹੀ ਗਇਆ ਅਤੇ ਵਲ ਛਲ ਕਰਕੇ ਜੋ ਖਾਇਆ
ਸੀ ਕਮਾਇਆ ਸੀ ਜੋੜਿਆ ਸੀ ਸੋ ਜੇਹੜਾ ਜੇਹੜੇ ਦੇ ਹਥ ਆਇਆ
ਉਸ ਨੇ ਲੀਤਾ ਅਰ ਜੋ ਪੁਤ੍ਰ ਧੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਕੀਤੇ ਸੋ ਚਿਨੰ ਵਾਹੇ
ਇਆ ਅਰ ਜੋ ਨਫਰਾਂ ਚਾਕਰਾਂ ਦੇ ਹਥ ਲਗਾ ਸੋ ਚਾਕਰਾਂ ਚਾਕਰੀ ਲੀ
ਤੀ ਏਹ ਮੂਰਖ ਖਾਲੀ ਹਥੀਂ ਆਇਆ ਤੇ ਖਾਲੀ ਹਥੀਂ ਗਇਆ ਅਤੇ
ਪਾਪ ਕਰਕੇ ਜੇਹੜਾ ਧਨ ਕਮਾਇਆ ਸੀ ਸੋ ਜਨਬੰਧੀ ਲੈ ਗਏ ਇ
ਸਕੇ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਗਇਆ ਨਾਂ ਕੋਈ ਮਿਤਰ ਨਾਂ ਸਕ ਨਾਂ ਕੁਟੰਬੀ ਸੋ
ਉਥੇ ਕੋਈ ਨਾਂ ਪੁਕਾਰਿਆ ਜੋ ਜੇਹੜਾ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂਇਆ ਕਿਮਆਂ

ਵਦਾ ਜੋਏ ਬਲਦ ਕਮਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਰਾਜੇ ਰਾਉ ਰੰਕ ਸਭ ਕੋਈ ਖਾਂਦੇ
ਹੈਨ ਤੇ ਬਲਦਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹੁ ਛਿਕੇ ਘਾਸ ਵਿਚ ਫਿਰਦੇ ਹੈਨ ਤੈਸੇ ਇਨਾ ਪ੍ਰਾਣੀ
ਆਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹਰੀ ਦੇ ਅਰਥ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਲਾਇ ਸਕਦੇ ਹੇ ਮਰਦਾਨਿਆਂ
ਸਬਦ ਕੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਏਹ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕਿਆ ਕ੍ਰਮਾਂਵਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਏਹ ਜੋ ਮ
ਇਆ ਹੈ ਕਿਸੇ ਦੇ ਪਿਛੇ ਨਹੀਂ ਚਲੀ ਤੇ ਅਗੇ ਕਵਨ ਲੈ ਜਾਇ ਗਾ ਅਰ ਮਾ
ਇਆ ਤਿਸੇ ਕੀ ਜੋ ਹਰਿ ਅਰਥ ਖਰਚ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸੋਈ ਧਨਵਾਲਾ ਹੈ ਜੋ ਪ
ਰਮੇਸਰ ਪਾਸੋਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਜੀਵ ਕੋ ਭ੍ਰਮ ਮਾਇਆ ਦਾ ਡਾਢਾ ਲਗਾ
ਹੈ ਜੇ ਏਹ ਭ੍ਰਮ ਗਵਾਵੇ ਤੇ ਜਮ ਦੀ ਮਾਰ ਤੇ ਛੁਟ ਜਾਵੇ ਇਸ ਪ੍ਰਾਣੀ ਕਵਨ
ਧਨ ਜੋੜਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਜਪ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸੋ ਇਸ ਕੇ ਸਾਥ ਚ
ਲੇਗਾ ਸੋਈ ਇਹ ਧਨ ਪ੍ਰਾਣੀ ਸੰਚਦਾ ਨਾਹੀ ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਨਾਮ ਬੈਸੰਤਰ
ਹੈ ਗੁਰ ਕਹਿਆ ਇਹ ਮੰਤ੍ਰ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ
ਹੇ ਗੁਰੂ ਮੇਹਰਵਾਨ ਜੀ ਏਹ ਜੀਵ ਗੁਰੂ ਵਿਚੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਤੇ
ਬਗੈਰ ਭੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਆ ਰਾਇ ਮਨ ਮੇਰਿਆ
ਬਿਨ ਪਉੜੀ ਮੰਦਰ ਕਿਉਂ ਚੜੀਐ ਹਰਿ ਰਾਮਾ ਰਾਇ ਮਨ ਮੇਰਿਆ ਬਿਨ ਬੇੜੀ
ਪਾਰ ਨ ਪਾਈਐ ਰਾਮਾ ਪਾਰ ਸਾਜਨ ਅਪਾਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਸੁ
ਰਤਿ ਲਘਾਵਏ ਮਿਲ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਕਰਹਿ ਰਲੀਆਂ ਫੇਰ ਨਾਂ ਪਛੋਤਾਵ
ਏ ਕਰਿ ਕਿਰਪਾ ਦੇਹੁ ਦਾਨੁ ਦਇਆਲ ਸਾਧੂ ਹਰਿ ਨਾਮ ਸੰਗਤ ਪਾਵਏ
ਨਾਨਕ ਪੈਅੰਪੈ ਸੁਨਹੁ ਪ੍ਰੀਤਮ ਗੁਰ ਸਬਦਿ ਮਨ ਸਮਝਾਵਏ। ੨
ਹੇ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਬਿਨਾਂ ਪਉੜੀ ਤੇ ਮੰਦਰ ਮਹਿਲਾਂ ਪਰ ਨਹੀਂ ਚ
ੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਜਿਉਂ ਬੇੜੀ ਬਿਨਾਂ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਉਤਰਦਾ ਤਿਉਂ ਗੁਰੂ ਬਿਨ
ਪਰਮੇਸਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸਰ ਨੇ ਮਾਇਆ ਕਾ ਦਰੀਆ
ਉ ਜਗਤ ਮੈਂ ਚਲਾਇਆ ਹੈ ਦਰੀਆਓਂ ਪਾਰ ਪਰਮੇਸਰ ਹੈ ਜੋ ਮਾਇ
ਆ ਕੇ ਤਰੇ ਸੋ ਪਰਮੇਸਰ ਕੋ ਮਿਲੇ ਮਾਇਆ ਕਾ ਤਰਨਾ ਏਹ ਹੈ ਪਰਮੇ
ਸਰ ਅਰਥ ਖਰਚ ਕਰਨਾ ਤੇ ਜਾਇ ਪਾਰ ਪਵੈਗਾ ਅਰ ਪਰਮੇਸਰ

 ਕੈ ਮਿਲੈਗਾ ਅਰ ਜੋ ਮਾਇਆ ਨਾਲ ਲਪਟਾਇਆ ਹੈ ਅਰ ਤ੍ਰਿਆ ਗਾਫ਼ੂ
ਨਹੀਂ ਮਿਤ੍ਰਾਂ ਜੋ ਵਿਖੈ ਗੀਝ੍ਰਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਾਮ ਲੇਵਹੁ ਹੇ
ਪਰਵਾਨਿਆਂ ਮਾਇਆ ਕੈ ਪਾਪ ਤੇ ਨਰਕ ਜਾਵਹਿਗੇ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸਰ
ਕਾ ਸਿਮਰਣ ਕਰਨੇ ਵਾਲੇ ਸੁਖੀ ਹੋਵਹਿਗੇ ਹੈਂ ਆਗੇ ਸੁਰਗ ਮਹਿ ਜਾਵਹਿਗੇ
ਫੇਰ ਮੁਕਤਿ ਕਉ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵਹਿਗੇ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਕਉ ਰਕਾਬ ਵੀਹਾਂ ਕ੍ਰੋੜੇ
ਅਨੇਕੀ ਜੋਨਿ ਵਿਚ ਨਾ ਅਤੇ ਮਲਿਕਤਾਂ ਕਉ ਨਹੂਰ ਕੋਈ ਨਾਹੀ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ
ਸਾਗਰ ਤਰਣਾ ਕਠਿਨ ਹੈ ਪਰ ਵੀਹਾਂ ਤੇ ਗੁਰ ਸਾਬ ਮਿਲਕਰ ਪੁਛਦੇ ਜੀ
ਨਹੀਂ ਫਿਰਿਆ ਮਸਾਨ ਕੇ ਰਹਣਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਜਾ ਫਿਕਰ ਬਸਨਾ ਹੈ ਉਹ ਪੁਰ
ਸ ਅੰਧੇ ਆਖੀਆਨੀ ਜੇਤਨੇ ਕੁ ਹੈ ਕੇ ਵੁਮਣ ਜਾਨਤੇ ਹਨ ਗੁਰੂ ਪਰ
ਮੇਸਰ ਭਾਵੈ ਹੈ ਜੇ ਹਾਰ ਕੁ ਹੈ ਤੇ ਗੁਰ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਵੇ ਤੋ ਬਰ ਗਏ ਤਾਂ ਹੈ ਅਤੇ
ਜੋ ਗੁਰੂ ਕੂ ਛੋਡ ਕਉ ਅਸਥਾਨ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਹਾਂ ਸਮਾਈ ਹੋਵੇ ਫੇਰ ਬਾਬਾ
ਜੀ ਨੇ ਕਰਤਾਰ ਕਾ ਧੰਨਬਾਦ ਕਰਕੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਸ੍ਰੀਗ
ਕੂ ਜੀਭੀ ਰਬਾਬੀ ਪਾਇਆ ॥ ਆਗੇ ਸਾਖੀ ਸਬਦ ਕੇ ਪਰਥਾਇ
ਮਿਤ੍ਰਾਂ ਕੇ ਹੋਈ ॥ ਸਬਦ ਰਾਗ ਮਾਰੂ ਮੈਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਆ ਮਾਰੂ
ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਮੋਹਨੀ ਮੋਹਿ ਲੀਏ ਤ੍ਰੈ ਗੁਨੀਆ ॥ ਲੋਭਿ ਵਿਆਪੀ ਝੂਠੀ
ਦੁਨੀਆ ॥ ਮੇਰੀ ਮੇਰੀ ਕਰਿ ਕੈ ਸੰਚੀ ਅੰਤ ਕੀ ਬਾਰ ਸਗਲ ਲੇ ਛਲੀਆ ॥੧॥
ਨਿਰਭਉ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਦਇਅਲੀਆ ॥ ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਗਲੇ ਪ੍ਰਤਿਪਲੀ
ਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਏਕੈ ਸ੍ਰਮ ਕਰਿ ਗਾਡੀ ਗਡਹੈ ॥ ਏਕਹਿ ਸੁਪਨੈ ਦਾ
ਮਨੁ ਛਡਹੈ ॥ ਰਾਜੁ ਕਮਾਇ ਕਰੀ ਜਿਨਿ ਥੈਲੀ ਤਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ਨ ਚੰਚਲਿ
ਚਲੀਆ ॥੨॥ ਏਕਹਿ ਪ੍ਰਾਣ ਪਿੰਡ ਤੇ ਪਿਆਰੀ ॥ ਏਕ ਸੰਚੀ ਤਜਿ ਬਾ
ਪ ਮਹਤਾਰੀ ॥ ਸੁਤ ਮੀਤ ਭ੍ਰਾਤ ਤੇ ਗੁਹਜੀ ਤਾ ਕੈ ਨਿਕਟਿ ਨ ਹੋਈ ਖਲੀ
ਆ ॥੩॥ ਹੋਇ ਅਉਧੂਤ ਬੈਠੇ ਲਾਇ ਤਾੜੀ ॥ ਜੋਗੀ ਜਤੀ ਪੰਡਿਤ ਬੀ
ਚਾਰੀ ॥ ਗ੍ਰਿਹਿ ਮੜੀ ਮਸਾਣੀ ਬਨ ਮਹਿ ਬਸਤੇ ਊਠਿ ਤਿਨਾ ਕੈ ਲਾਗੀ ਪ
ਲੀਆ ॥੪॥ ਕਾਟੇ ਬੰਧਨ ਠਾਕੁਰਿ ਜਾ ਕੇ ॥ ਹਰਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਬਸਿਓ ਜੀ

ਅੜਕੇ॥ ਸਾਧਸੰਗਿ ਭਏ ਜਨ ਮੁਕਤੇ ਗਤਿ ਪਾਈ ਨਾਨਕ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੀ
ਆ॥੫॥੧॥ ਉਸ ਵਕਤ ਸਭ ਸੰਗਤਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਹਜੂਰ ਬੈਠੀ ਥੀ
ਅਤੇ ਉਸ ਅਸਥਾਨ ਇਕ ਖਤ੍ਰੀ ਸੀ ਓਹ ਵਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆ ਜਮਾ
ਰਖਦਾ ਸੀ ਦੇਂਦਾ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਨਬੰਧੀ ਉਸ ਕੇ ਵਿਰਲੇ ਥੇ ਅਰੁ ਕੋ
ਈ ਧਰਮ ਕੇ ਰਾਹ ਪਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਂਵਦਾ ਸੀ ਕਿਸੀ ਮਿੰਤ੍ਰ ਕੇ ਕਿਸੀ ਸੰਤ
ਸੰਗ ਕੇ ਅਰਥ ਭੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਂਵਦਾ ਸੀ ਸੋ ਇਕ ਦਿਨ ਓਹ ਧਨੀ ਸਬਦ ਸੁ
ਣਕੇ ਬੜੇ ਭੈ ਕੋ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੂਆ ਅਤੇ ਹਥ ਜੋੜ ਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਹੇ ਸਚੇ
ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੇਰੀ ਕਲਿਆਣ ਕਿਸ ਤਰਹ ਹੋਵੇਗੀ ਜੀ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿ
ਆ ਸੁਣ ਭਾਈ ਤੇਰੇ ਜੈਸਾ ਇਕ ਪਦਾਰਥ ਵਾਲਾ ਸੀ ਜੋ ਸੰਕਟ ਉਸ ਕੋ ਹੋ
ਆ ਸੀ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰਤਿ ਸੁਣਾਂਵਦੇ ਹਾਂ ਤੂੰ ਸੁਣ ਉਸ ਦੇ ਪਾਸ ਪਦਾਰਥ ਬਹੁਤ ਥੇ
ਸੀ ਅਰ ਉਸ ਦੌਲਤ ਕੇ ਊਪਰ ਬੈਠਾ ਰਹੇ ਵਿਸਾਹੁ ਕਿਸੀ ਕਾ ਕਰੇ ਨਾਹੀ
ਦੇਵੇ ਕਿਸੀ ਕੋ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਆਪ ਭੀ ਖਾਵੇ ਨਹੀ ਬਡਾ ਸੰਕਟ ਸਹਾਰ ਪਦਾ
ਰਥ ਕੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਕੀ ਅਰਬਲਾ ਗੁਜਰ ਗਈ ਤਾਂ ਆਗਿਆ ਨਿ
ਰੰਕਾਰ ਕੀ ਹੂਈ ਕਿ ਫਲਾਨੇ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਉਸ ਮਾਇਆ ਧਾਰੀ ਕੋ ਪਕ
ੜ ਲਿਆਵੋ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਜਮਦੂਤਾਂ ਨੇ ਉਸ ਕੇ ਕੇਸਾਂ ਤੇ ਆਇ ਪਕੜਿਆ ਧ
ਰਤੀ ਸੋਂ ਪਟਕਾਇਆ ਤਾਂ ਸਿੜ੍ਹਤੇ ਹੂਏ ਨੇ ਕਹਿਆ ਹਾਇ ਹਾਇ ਤ੍ਰਾਮਰਿ
ਗਏ ਰਾਮ ਨਾਮ ਕਾ ਸਬਦ ਉਸ ਕੇ ਮੁਖ ਤੇ ਭੀ ਨਾ ਨਿਕਲਿਆ ਜਮਦੂਤ
ਮਾਰਨੇ ਲਗੇ ਅਤੇ ਕਹਿਨੇ ਲਗੇ ਹਮ ਧਰਮਰਾਜ ਕੇ ਦੂਤ ਹੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋ ਜਮ
ਪੁਰੀ ਮੇਂ ਲੈ ਜਾਵਹਿਗੇ ਤਾਂ ਮਾਇਆ ਧਾਰੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ
ਥਾਂ ਤੇ ਸੁਣੋ ਦੂਤਾਂ ਨੇ ਕਹਿਆ ਤੂੰ ਕਿਆ ਕਹਿਤਾ ਹੈ ਮਾਇਆ ਧਾਰੀ ਨੇ
ਕਹਿਆ ਜਿਤਨਾਂ ਪਦਾਰਥ ਮੇਰਾ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਕਾ ਏਕ ਹਿਸਾ ਲੇ ਵਹੁ ਅਤੇ
ਮੇਨੂੰ ਛੋੜਿ ਦੇਵੋ ਦੂਤਾਂ ਨੇ ਉਸ ਕੋ ਬਹੁਤ ਮਾਰ ਮਾਰੀ ਅਰ ਖੁਆਰ ਕਰ ਕੇ
ਉਸ ਕੇ ਘਰ ਤੇ ਬਾਹਰ ਕੀਤਾ ਧਨੀ ਨੇ ਕਹਾ ਅੱਧਾ ਧਨ ਤੁਸੀਂ ਲੈ ਜਾਵੋ ਅਰ
ਮੁਝ ਕੋ ਛੋੜ ਜਾਵੋ ਤਾਂ ਦੂਤਾਂ ਨੇ ਉਸ ਤੇ ਭੀ ਅਧਿਕ ਮਾਰਿਆ ਅਰ ਕਹਿਆ

ਹਮ ਤੇਰੇ ਕੋ ਹੀ ਲੈ ਜਾਵਹਿਂਗੇ ਫੇਰ ਧਨੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਤੀਨ ਹਿਸੇ ਭੂਮ ਲੇਵੋ
ਅਰ ਮੇਰੇ ਕੋ ਛੋੜਿ ਦਿਓ ਤਾਂ ਦੂਤਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕ ਮਾਰ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਹਾ ਤੁਝ
ਕਉ ਨਹੀਂ ਛੋੜਨੇ ਕੇ ਔਰ ਧਨ ਹਮ ਨਹੀਂ ਲੇਤੇ ਫੇਰ ਧਨੀ ਨੇ ਕਹਾ ਸਭੋ ਦੌ
ਲਤ ਲੈ ਲਵਹੁ ਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਮਤ ਲੇ ਜਾਵਹੁ ਦੂਤਾਂ ਨੇ ਕਹਾ ਰੇ ਬੇਧੇ ਇਸ ਲਛਮੀ
ਸਾਥ ਤੇ ਹਮਾਰਾ ਕੁਝ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਅਰ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਿਥੀ ਕਾ ਰਾਜ ਭੀ ਹਮਾਰੇ ਕਿ
ਸੇ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਹਮਾਰਾ ਤੋ ਤੇਰੇ ਕੋ ਪਕੜ ਲੇ ਜਾਨੇ ਕਾ ਕਾਮ ਹੈ ਤਾਂ ਧਨੀ ਨੇ ਕ
ਹਿਆ ਸੁਣੋ ਜੇ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇਵਤਾ ਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਲਛਮੀ ਸਾਥੋਂ ਦੋਇ ਚਾਰ
ਬਾਤਾਂ ਕਰ ਲੈਣੇ ਦੇਵੋ ਪਿਛੇ ਲੈ ਜਾਵੋ ਤਾਂ ਦੂਤਾਂ ਨੇ ਉਸ ਧਨ ਕੇ ਪਾਸ ਜਾਇ ਖ
ੜਾ ਕੀਤਾ ਧਨੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਹੇ ਲਛਮੀ ਤੁਝ ਕੋ ਮੈਂ ਅਤ ਸਨੇਹ ਸੇ ਰਖਿਆ
ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕਾਂਮ ਆਵੇਂਗੀ ਜੋ ਤੂੰ ਮੇਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਂ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕੋ
ਬੜੀ ਪਿਆਰੀ ਕਰ ਜਾਣਤਾ ਥਾ ਅਤੇ ਖਰਚ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸਾ ਜੋ ਨਿਖੁਟੇ ਨਹੀਂ
ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਰਖਵਾਲੀ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਇਸ ਦੇਹੀ ਕੋ ਭੀ ਸੁਕਾਇਆ ਦਿਨ ਰਾਤ
ਸੇਵਾ ਤੇਰੀ ਹੀ ਕਰਦਾ ਰਹਿਆ ਅਰ ਰਜ ਕੇ ਖਾਧਾ ਪਾਹਿਧਾ ਭੀ ਨਾ ਕਿ ਅੰਤ ਕੋ
ਮੇਰੇ ਤਾਂਈ ਛੁਡਾਵੇਂਗੀ ਜਿਤਨਾ ਚਿਰ ਮੈਂ ਜੀਵਿਆ ਤੇਰੇ ਅਰਥ ਹੀ ਦੇਹ ਸੁ
ਕਾਈ ਸਭਨਾਂ ਤੇ ਤੁਝ ਕਉ ਪਿਆਰੀ ਕਰਕੇ ਰਖਦਾ ਰਿਹਾ ਹੋ ਹੁਣ ਤੈਂ
ਸਤ ਰਹੇ ਚਾਰ ਕਦਮ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਪਹੁਚਾਵਣੇ ਤੇ ਚਲ ਮੇਰੇ ਕੋ ਛੁਡਾਇ ਨ
ਹੀ ਸਕਦੀ ਇਹ ਬਾਤਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਲਛਮੀ ਬੋਲੀ ਹੇ ਪਾਪੀ ਜਿਸ ਤਰਹਿ
ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਖੋਦ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਤੈਂ ਨੇ ਗਾਡਿਆ ਹੈ ਤਿਸੀ ਤਰਹਿ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕੋ ਨਰਕ
ਮੇਂ ਪਾਵੇਂਗੀ ਹੇ ਦੁਸਟ ਤੈਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋ ਕਿਸੀ ਮਿਤ੍ਰ ਕੇ ਅਰਥ ਤੇ ਅਰ ਨਾ
ਕਿਸੀ ਤੀਰਥ ਯਾਤ੍ਰਾ ਮੈਂ ਨਾਂ ਕਿਸੀ ਸੰਤ ਸੇਵਾ ਮੈਂ ਅਰ ਨਾਂ ਕਿਸੀ ਖੂਹ ਬਾ
ਵਲੀ ਤਾਲਾਬ ਬਾਗ ਬਨਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਂ ਕਿਸੀ ਅਤਿਥ ਕਉ
ਸੀਤ ਧੂਪ ਨਿਵਰਣ ਕਰਨੇ ਕਉ ਬਸਤ੍ਰ ਬਨਾਇ ਦੀਏ ਅਰ ਕਿਸੀ
ਧਰਮ ਕੇ ਮਾਰਗ ਮੈਂ ਮੁਝ ਕੋ ਨਹੀਂ ਖਰਚ ਕੀਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤੈਂ ਨੇ ਪਰਉਪ
ਕਾਰ ਭੀ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਂ ਕਿਸੀ ਸਨਬੰਧੀ ਕੋ ਮੇਰੇ ਕਰਕੇ ਸੁਖ

ਦੀਆ ਅਤੇ ਨ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਜਸ ਕੰਨੀ ਸੁਣਿਆ ਅਰ ਮੁਖੋਂ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਨਾਮ ਭੀ ਨਹੀ ਲੀਆ ਹੇ ਪਾਪੀ ਮੇਰੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਤੈਨੇ ਮਨ ਭਾਂਵਦੇ ਪਦਾਰਥ ਭੀ ਨਾਂ ਖਾਧੇ ਪੀਤੇ ਪਾਏ ਹੈਨੇ ਇਸ ਜੀਅ ਜੈਸਾ ਪਰਾਹੁਣਾ ਤੇਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਇਸਕੋ ਭੀ ਤੂੰ ਤਰਸਾਂਵਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈਂ ਹੇ ਅਭਾਗੀ ਮੈਂ ਕਿਆ ਕਰਾਂ ਮੇਰੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕੋਈ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕਰਦਾ ਕਿਸੀ ਧੀ ਅਤੇ ਭੈਣ ਕੇ ਅਰਥ ਖਰਚ ਕਰਦਾ ਮੇਰੇ ਜੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਖੇ ਭੀ ਸੋਭਾ ਹੋਤੀ ਤੇ ਭੀ ਆਜ ਕੇ ਦਿਨ ਬਾਜੰਤ੍ਰਾਂ ਕੇ ਬਜਤੇ ਪਰਬ੍ਰਹਮ ਕੇ ਪਾਸ ਮੈਂ ਤੁਝ ਕੋ ਲੇ ਜਾਤੀ ਬੈਕੁੰਠ ਮੈਂ ਬਸਤੀ ਤੁਝ ਕੋ ਸੁਖ ਮਿਲਤਾ ਹੇ ਪਾਪੀ ਤੂੰ ਸੁਣ ਦਈ ਕੇ ਮਾਰੇ ਇਸ ਆਪਣੇ ਮਨ ਕੋ ਭੀ ਸੁਖੀ ਨਹੀਂ ਕੀਆ ਛਾਦਨ ਤੇ ਭੋਜਨ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਨਾਂ ਕਿਸੀ ਕੋ ਛਾਦਨ ਭੋਜਨ ਦੇ ਸਕਿਆ ਹੇ ਪਾਪੀ ਜਿਸ ਜਿਸ ਜੂਨ ਮੈਂ ਤੂੰ ਜਾਵੇਂਗਾ ਤਹਾਂ ਹੀ ਦਾਲਿਦ੍ਰੀ ਹੋਵੇਂਗਾ ਉਹ ਧਨੀ ਜੈਸਾ ਥੀ ਤੈਸਾ ਹੀ ਚੁਪ ਕਰ ਗਿਆ ਫੇਰ ਜਮ ਗਣ ਉਸਕੋ ਮਾਰਤੇ ਪੀਟਤੇ ਧਰਮਰਾਜ ਕੇ ਪਾਸ ਲੈ ਗਏ ਤਾਂ ਧਰਮਰਾਇ ਨੇ ਉਸਕੋ ਅੰਧਘੋਰ ਨਰਕ ਮੈਂ ਜਾਇ ਸੁਟਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਬਾਰਤਾ ਸੁਣਕੇ ਬਡਾ ਭੈ ਭੀਤ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਕਹਿਆ ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਮੇਰੇ ਪਰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਹੁ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿਆ ਧਰਮਸਾਲਾ ਬਣਾਇ ਕਰ ਆਏ ਗਏ ਸੰਤ ਦੀ ਟਹਿਲ ਸੇਵਾ ਕਰ ਭੁਖੇ ਕਉ ਅੰਨ ਨੰਗੇ ਕਉ ਕਪੜਾ ਦੇਹ ਅਰ ਮਿਠਾ ਬੋਲਿਆ ਕਰ ਅਤੇ ਅਭਿਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾਂ ਨਿੰਮ੍ਰ ਹੋਇਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਨਾਮ ਜਪਣਾ ਭੀ ਤੇ ਸੁਣਨਾ ਭੀ ਅਰ ਧਰਮ ਦੀ ਕਿਰਤ ਕਰਨੀ ਜੋ ਲਾਭ ਹੋਵੇ ਤਿਸਦਾ ਦਸਵੰਧ ਜਿਸਾ ਪਰਮੇਸਰ ਨਮਿਤ ਦੇਵਣਾਂ ਤੇਰੀ ਕਾਲਿਆਣ ਹੋਵੇਗੀ ਏਹੁ ਮਾਇਆ ਮੋਹਨੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਣਕੇ ਸੰਚੀ ਹੈ ਤਿਸਕੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਨਹੀ ਹੁੰਦੀ ਏਹ ਛਲਰੂਪ ਹੈ ਜੀਅ ਜੰਤ ਕੀ ਪਾਲਨਾਂ ਭੀ ਇਸੀ ਕਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਇਸਕੋ ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ ਜਾਣਕੇ ਮੋਹ ਨਾਂ ਕਰੇ ਪਰਮੇਸਰ ਅਰਥ ਖਰਚੇ ਤੇ ਰੀਝਦਾ ਹੈ ॥ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਹਿਤੇ ਹੈਂ ਕਿ ਸੁਣੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਜੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕੀ

 ਆ ਕਥਾ ਬਿਅੰਤ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਕੋਈ ਰੇਤ ਦੇ ਕਿਣਕਿਆਂ ਦਾ ਅੰਤ ਪਾ
ਲਵੇ ਤਾਂ ਪਾ ਲਵੇ ਪਰ ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਕੇ ਚਰਿਤ੍ਰ ਹਨ ਅਰ
ਗੁਣ ਅਤੇ ਉਪਕਾਰ ਹਨ ਤਿਨਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੋ
ਮਹਾਰਾਜ ਅਨੇਕ ਕੌਤਕ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਮਰਦਾਨੇ ਸੰਜੁਗਤ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾ
ਰਾਜ ਕਰਤਾਰ ਪੁਰ ਆਏ ਅਰ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਦੇ ਅਗੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿ
ਆ ਤੇ ਲਹਿਣਾਂ ਤੇ ਬਾਲਾ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਤੇ ਲਖਮੀ ਦਾਸ ਹੋਰ ਸਭ ਸਿਖ
ਚਰਨੀ ਲਗੇ ਅਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਏ ਤਾਂ ਲਹਿਣੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਸਰਬ
ਜਗਤ ਕਾ ਤੁਸਾਂ ਕਲਿਆਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਤੁਸਾਂ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਭੀ ਅ
ਤੇ ਦਾਸ ਭੀ ਅਸੀਂ ਤੁਸਾਡੀ ਰਸਨਾਂ ਤੇ ਵਚਨ ਸੁਣੇ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਅਸਾ
ਡਾ ਅਹੰਕਾਰ ਮਿਟੇ ਅਤੇ ਘਰ ਹੋਂਦੇ ਭੁਖਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਮਰਦਾ ਤਾਂ ਬਚ
ਨ ਹੋਇਆ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋਇ ਬੈਠੋ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਅਤੇ ਮਾਤਾ
ਪਿਤਾ ਤੇ ਲਹਿਣਾ ਅਰ ਬਾਲਾ ਤੇ ਸਿਰੀ ਚੰਦ ਅਰ ਲਖਮੀ ਦਾਸ ਹੋਰ
ਸਿਖਾ ਸਿਖਣੀਆਂ ਸਭ ਪੰਗਤ ਕਰ ਬੈਠੇ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਅਹੰ
ਕਾਰ ਬਿਨਾਂ ਤਾਂ ਦੇਹ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਲਨਾਂ ਕਰਦਾ ਜੇ ਸਿਵਾਇ ਅਹੰਕਾ

ਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਪਰ ਅਗਿਆਨੀ ਦਾ ਅਹੰਕਾਰ ਵਿਰੁਧ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਰ ਗਿ
ਆਨਵਾਨ ਦਾ ਪੋਲਾ ਹੰਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਇਕ ਅਗਿਆਨ ਰੂਪੀ ਬਾਲਕ ਹੈ

ਅਤੇ ਉਸ ਜਨੇ ਆਪਣੇਂ ਪਰਛਾਵੇਂ ਵਿਖੇ ਬੈਤਾਲ ਰੂਪੀ ਅਹੰਕਾਰ ਕਲ
ਪਿਆ ਹੈ ਸੋ ਤਿਸ ਨੂੰ ਕਲਪਕੇ ਆਪੇ ਦੁਖੀ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਮਿਲਣ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਰੂਪ ਦਿਖਾਲਣ ਤੇ ਹੰਕਾਰ ਰੂਪੀ ਪ੍ਰੇਤ
ਜੋ ਉਸ ਕਲਪਿਆ ਹੈ ਸੋ ਉਸ ਦਾ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਪਰਛਾਵੇਂ ਵੇ
ਖਿਭੀ ਉਸ ਨੂੰ ਬੈਤਾਲ ਨਹੀਂ ਭਾਸਦਾ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਕਹਿਆ ਬਾ
ਲਕ ਨੇ ਕਿ ਸੋ ਥੋਂ ਬੈਤਾਲ ਸੁਣਿਆ ਹੈਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਬੈਤਾਲ ਕਲਪਿਆ
ਹੈ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜਿਸ ਤੇ ਉਸ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਉਸ ਭੀ ਭਰਮ ਕਰ ਪਰਛਾ
ਵੇਂ ਨੂੰ ਹੀ ਬੈਤਾਲ ਜਾਤਾ ਹੈ ਵਾਸਤੂ ਬੈਤਾਲ ਹੋਇਆ ਹੀ ਨਹੀ ॥ ਜਿ
ਤੈਸੇ ਮਨ ਨੇ ਅਗਿਆਨ ਕਰ ਜਗਤ ਰੂਪੀ ਬੈਤਾਲ ਕਲਪਿਆ ਹੈ ਵਾ
ਸਤਵ ਜਗਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਤ ਰੂਪ ਦਾ ਪਰਮਾਣੂ ਹੋਣਾ ਉਹੀ ਜਗਤ ਹੈ ਜਿ
ਸ ਵੇਲੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਕੇ ਸਤਿ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਪਛਾਤਾ ਤਾਂ ਜਗਤ ਭਰਮ
ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਸੁਪਨੇ ਕੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਜਾਗੇ ਹੋਇਆਂ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੈ
ਸੇ ਜੋ ਗਿਆਨ ਕਰ ਜਾਗਦੇ ਹਨ ਜਗਤ ਸੁਪਨਾ ਉਨਾਂ ਦਾ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ ਕਾਲੂ ਕਹਿਆ ਤੂ ਸਾਡੇ ਬਚਨ ਅਸਾਂ ਸੁਣ ਲੀਤੇ ਅਸਾਡਾ ਅਗਿਆਨ
ਨਹੀਂ ਮਿਟਦਾ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਜੈਸੇ ਸੂਰਜ ਦੇ ਆਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਆਂ ਰਾਤ
ਦਾ ਅੰਧੇਰਾ ਮਿਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸੀਤ ਕਾਲ ਜੋ ਹੈ ਸਨੇ ਸਨੇ ਜਿਉਂ ਜਿ
ਉਂ ਸੂਰਜ ਬਲ ਪਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰਦ ਕਾਲ ਮਿਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜੋ ਅਗਿ
ਆਨੀ ਹੈਨ ਤਿਨਾਂ ਨੂੰ ਈਸ਼ਵਰ ਵਿਚ ਭੀ ਭਰਮ ਹੈ ਜੋ ਈਸ਼ਰ ਹੈ ਕਿ ਨ
ਹੀ ਅਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਸਬਦ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਈਸ਼ਰ ਨੂੰ ਸਤਿ ਜਾਣ
ਦਾ ਹੈ ਸਖਿਆਤਕਾਰ ਸਨੇ ਸਨੇ ਸਬਦ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰ ਹੋਂਦਾ
ਹੈ ਤੇ ਸੂਰਜ ਦੇ ਚੜ੍ਹਿਆਂ ਜਿਥੇ ਨਿਵਾਰਨ ਜਗਾ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਉਥੇ ਉਜਾਲਾ
ਤਤਕਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਥੇ ਪਰਬਤਾਂ ਦੀਆਂ ਗੁਫਾਂ ਅਤੇ ਅਨੇਕੀ
ਆਂ ਕੋਠੜੀਆਂ ਹੋਂਦੀਆਂ ਹੈਨ ਉਥੇ ਅੰਧੇਰਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਸਬਦ
ਦੇ ਸੁਣਨੇ ਕਰ ਭੀ ਜੋ ਨਿਧਕਾਮੀ ਹੈਨ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋ

੫੬੮ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਵਾਸਨਾ ਦੇ ਬਧੇ ਹੋਏ ਹੈਨ ਸੋ ਜਬ ਲਗ ਵਾਸਨਾ ਨਾ ਮਿਟ
ਟੇ ਤਬ ਲਗ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਕਲੂ ਕਾਹਿਆ ਗਿਆਨ ਦ੍ਰਿ
ੜ੍ਹ ਕਿਉਂ ਕਰ ਹੋਵੈ ਤਾ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜੋ ਸਪਤ ਭੂਮਕਾ ਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਹੈ
ਨ ਸੋ ਜੇ ਸਪਤਮੀ ਭੂਮਕਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਨਮ ਮਰਨਾਇ
ਸਦਾ ਮਿਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਕਲੂ ਕਾਹਿਆ ਸਪਤ ਭੂਮਕਾ ਕੌਨ ਹਨ ਤਾਂ
ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਥਮੇਂ ਸੁਭ ਇਛਾ ਸੁਭ ਇਛਿਆ ਇਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ
ਹੈਨ ਜੋ ਮੈਂ ਆਗਿਆਨ ਦੇ ਵਿਚ ਬਧਾ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਸੋ ਮੈਂ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸੰਗਤ
ਕਰਾਂ ਤੇ ਪੁਛਾਂ ਜੋ ਆਗਿਆਨ ਦਾ ਬੰਧਨ ਕਿਉਂ ਕਰ ਮਿਟਦਾ ਹੈ ॥ ਅਰ ਦੂ
ਜੀ ਵਿਚਾਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਤਾਂ ਥੀ ਵਚਨ ਸੁਣੀਅਨ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀਚਾਰੀਐ
ਜੋ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਖੋਟੇ ਕਰਮ ਕੌਨ ਦਸੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖਰੇ ਕਰਮ ਕੌਨ ਦਸੇ ਹਨ
ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਸੁਭ ਕਰਮ ਕੌਨ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੁਭ ਕੌਨ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅ
ਸੁਭ ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਏ ਅਰ ਸੁਭ ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗੀਕਾਰ ਕਰੇ ਅਰ ਤੀਜੀ
ਭੂਮਕਾ ਤਨਮਾਨਸਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਨੇ ਮਨ ਨੂੰ ਸੂਖਮ ਕਰਨਾ ਅਰ ਜਪ
ਤਪ ਦਾ ਤੇ ਸ੍ਰਵਨ ਮਨਨ ਦਾ ਅਭਿਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਟ
ਹਿਲ ਸੇਵਾ ਕਰਨੀ ਅਰ ਏਕਾਂਤ ਬੈਠ ਕੇ ਵੀਚਾਰਨਾ ਜੋ ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਕੌਨ
ਸੇ ਵਿਕਾਰ ਘਟੇ ਹਨ ਅਰ ਕੌਨ ਸੇ ਸੁਭ ਲਛਨ ਆਏ ਹੈਨ ਅਰ ਮਨ
ਦੀ ਹਉਮੈਂ ਘਟਾਵਨੀ ਏਹ ਤਨਮਾਨਸਾ ਹੈ ਅਰ ਚੌਥੀ ਭੂਮਕਾ ਸਤ
ਵਾ ਪਾਤੀ ਹੈ ਸਤਵਾਂਪਾਤਿ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਸਤ ਆਤਮਾ ਗਿਆਨ ਹੈ
ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਨਾ ਜੋ ਸਰਬ ਜਗਤ ਨੂੰ ਅਨਿਤ ਜਾਣਨਾ ਸੋ ਤਿਨ
ਭੂਮਕਾ ਆਗਿਆਨ ਵਿਚ ਤੁੰਦੀਆਂ ਹੈਨ ਅਰ ਉਨਾਂ ਵਿਚ ਜਗਤ ਜਾ
ਗਤ ਦੀ ਸਾਮਿਗ੍ਰੀ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਭਾਸਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਪਤਵਾਂ ਪਤ ਜਦ
ਆਂਵਦੀ ਹੈ ਤਬ ਜਗਤ ਸੁਪਨੇ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਭਾਸਤਾ ਹੈ ਅਰ ਅ
ਸੰਸਕਤ ਪੰਜਮੀ ਭੂਮਕਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਸਖੋਪਤਿ ਆਦਿ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪੇ
ਉਠਦਾ ਨਹੀਂ ਜੇ ਕੋਈ ਉਠਾਏ ਤਾਂ ਉਠਦਾ ਹੈ ਅਰ ਪੰਜਮੀ ਭੂਮਕਾ ਵਾਲੇ

ਦੇ ਸੋ ਸੇ ਸਭ ਨਿਵਰਤ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਆਪੇ ਸਿਸਕੇ ਈਨਗੀ ਹਉਂਦਾ ਪਰ ਜੋ ਤੀਜੀ
ਕਹੋ ਜੋ ਜਗਤ ਹੈ ਤਾਂ ਭੁਝਕ ਸਿਸਾ ਪਉਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਵਿਹਾਰ ਖਾਣਾ ਪੀ
ਣਾ ਮਾਤ੍ਰ ਜੋ ਕੋਈ ਉਠਕੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਬਿਵਹਾਰ ਕਰਾਵੇ ਤਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ
ਆਪੇ ਉਸਨੂੰ ਸੁਧ ਨਹੀਂ ਹੋਂਦੀ ਅਤੇ ਚੌਥੀ ਅਵਸਥਾ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਪੇ ਸੁਧੀ
ਸਰੀਰ ਦਾ ਬਿਵਹਾਰ ਫੁਰਦਾ ਹੈ ॥ ਅਤੇ ਛਟੀ ਭੂਮਕਾ ਪਦਾਰਥ ਅਭਾ
ਵਨੀ ਹੈ ਜੈਸੇ ਸਖੋਪਤ ਦਾ ਮਧ ਹੋਤਾ ਹੈ ਅਰ ਆਪੇ ਭੀ ਅਤੇ ਪਰਬੋ
ਧੁ ਉਸਨੂੰ ਜਾਗਰਤ ਨਹੀ ਹੋਂਦੀ ਤੇ ਸੋ ਛਠੀ ਅਵਸਥਾ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਰੀਰ
ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਭੀ ਸੁਧੀ ਹੋਈ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਜੇ ਕਿਸੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਗ੍ਰਾਸ ਪਾਇਆ
ਹੈ ਤਾਂ ਓਹ ਲਿਆ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਨਹੀ ਪਾਇਆ ਤਾਂ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਤੋਂ ਹੋਰ
ਜਗਤ ਕਦਾਚਿਤ ਅੰਵਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸਪਤਮੀ ਭੂਮਕਾ ਤੁਰੀਆ ਹੈ ਇ
ਕ ਵਾਹਗੁਰੂ ਹੀ ਭਾਸਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰੁ ਦੂਜਾ ਨੇ ਕੋਈ ਹੋਇਆ ਹੈ ਨਾ ਹੋ
ਵਨਾ ਹੈ ਆਪਨੂੰ ਸਭ ਸਦਾ ਸਾਖੀ ਹੈ ਨਿਰਾਲਾ ਕੂਟਸਥ ਭੀ ਭਿੰਨ ਜਾਨ
ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦ੍ਰਿੜ ਗਿਆਨ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂਤੇ ਜੋ ਤੁਸੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਬੈ
ਠਕੇ ਜੋ ਵਚਨ ਸੁਣੋਂ ਤਾਂ ਇਕਠੇ ਬੈਠਕੇ ਵੀਚਾਰਨੇ ਜੋ ਜੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਚਿਤ
ਵਿਚ ਹੋਵੇ ਸੋ ਕਰਣਾ ਕਯੋਂ ਜੋ ਸਭੇ ਮਿਲਕੇ ਗਿਆਨ ਦ੍ਰਿੜ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ
ਕਾਲੂ ਕਹਿਆ ਜੀ ਚਰਚਾ ਕਰਣੀ ਕਿਤਨੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਬੋਲਿ
ਆ ਚਰਚਾ ਚਾਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੈ ਸੋ ਗੁਰਮੁਖ ਦੁਇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕ
ਰਦੇ ਹਨ ਅਰ ਦੁਇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਤਿਆਗ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਕਹਿਆ ਉਨ
ਚਰਚਾ ਦੇ ਕੀ ਨਾਮ ਹਨ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਇਕ ਵਾਦ ਚਰਚਾ ਹੈ ਇ
ਕ ਹੇਤ ਚਰਚਾ ਹੈ ਇਕ ਜਲਪ ਚਰਚਾ ਹੈ ਇਕ ਵਿਤੰਡਾ ਚਰਚਾ ਹੈ
ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਕਹਿਆ ਉਨਾ ਦਾ ਸਰੂਪ ਕਿਆ ਹੈ ਬਾਬੇ ਜੀ ਕਹਿਆ ਵਾਦ
ਚਰਚਾ ਏਹ ਹੈ ਜੋ ਪਰੋਜਨ ਅਰਥ ਦੇ ਸਾਧਨ ਦਾ ਹੈ ਅਰ ਸਭਸ
ਦੇ ਰਿਦੇ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪਰੋਜਨ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਰ ਜੀਤ ਦਾ ਪਰ
ਜੋਜਨ ਨਹੀ ਅਰ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਆ ਸੁਨਕੇ ਆਪ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ

ਨ ਜੋ ਵਿਸੇਖ ਮਤ ਹੋਵੇ ਸੋ ਸਭ ਨੇ ਮੰਨਣੀ ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਛ ਸੰਸਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ
ਫੇਰ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਥੀ ਪ੍ਰਸਨ ਕਰ ਕੈ ਪੁਛ ਲੈਣਾ ਅਰ ਫੇਰ ਰਿਦੇ ਵਿਚ ਦ੍ਰਿੜ
ਕਰਨੇ ਸੋ ਏਹ ਵਾਦ ਚਰਚਾ ਹੈ ਅਰ ਦੂਜੀ ਹੇਤ ਚਰਚਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪ
ਣੇ ਹੇਤ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਬਦ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸਮਝ ਕੇ ਰਿਦਾ ਨਿਰ
ਸੰਸਾ ਹੋਵੇ ਗੁਰੂ ਨਿਕਟ ਨਹੀ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਜੋ ਸਿਖ
ਬੈਠਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਰਿਦੇ ਵਿਚ ਆਂਵਦਾ ਹੈ ਤੇ ਵਚਨ ਸੁ
ਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਆਪਣਾ ਭੀ ਕਹੇ ਤੇ ਅਗਲੇ ਦਾ ਭੀ ਸੁਣੇ ਜੈ
ਸੇ ਇਕ ਦੀਵਾ ਬਲਦਾ ਹੈ ਸੋ ਘਰ ਨੂੰ ਉਜਿਆਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸਦੇ
ਪਿਠ ਪਿਛੇ ਅੰਧੇਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਦੀਵੇ ਆਮ੍ਹੇ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਬਲਦੇ ਹਨ
ਤਾਂ ਉਜਾਲਾ ਭੀ ਵਿਸੇਖ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਅੰਧਕਾਰ ਭੀ ਦੁਹਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਂ ਦੂਰ ਹੋ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜੋ ਏਕ ਹੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣ
ਦਾ ਸੋ ਹੋਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਂਵਦਾ ਹੈ ਪਰ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਹੰਕਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ
ਜੋ ਆਪਣੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਅਗਲੇ ਦੀ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਸੋ ਜੇ ਆਪਣਾ ਵ
ਚਨ ਵਿਸੇਖ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਮਨਾਂਵਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਉਸ ਕਾ ਵਿਸੇਖ ਹੋ
ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦੋਨਾਂ ਦਾ ਹੰਕਾਰ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਵਚ
ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਨਾ ਹੋਇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਹੇਤ ਚਰਚਾ ਹੈ ਏਹ ਦੋਇ ਚ
ਰਚਾ ਗੁਰਮੁਖ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਲਹਿਣੇ ਕਹਿਆ ਹੇ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਜੋ ਦੋ
ਚਰਚਾ ਤਿਆਗ ਦੇ ਕੇਹੜੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤੀਜੀ ਚਰਚਾ
ਜਲਪ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਜੋ ਵਚਨ ਕਹਿਆ ਹੈ ਸੋ ਭਾਵੇਂ ਸਤਿ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ
ਅਸਤ ਹੈ ਆਪਣੇ ਵਚਨਾਂ ਦੀ ਹੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਅਗੇ ਭਾਵੇਂ
ਕਿਸੇ ਨੇ ਵਚਨ ਸਤ ਹੀ ਕਹੇ ਹੈਂ ਪਰ ਉਸਦਾ ਵਚਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਣਾ ਕਯੋਂ ਕਿ
ਜੇ ਇਸਦਾ ਵਚਨ ਮੰਨਨਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਵਿਦਿਆ ਹੰਕਾਰ ਖੀਣ ਹੋ ਜਾਂਦੀ
ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਨਾਨਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਚਨ ਤੇ ਦ੍ਰਿਸ੍ਟਾਂਤ ਪ੍ਰਮਾਨ ਸਾਖੀਂ ਸਾਸਤ੍ਰਾਂ ਦੀ
ਆਂ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਬਚਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰਨੀ ਸੋ ਇਸ ਚਰਚਾ ਨੂੰ

ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖ ਤਿਆਗ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਡਿਤਾਂ ਨੇ
ਆਪਣਾ ਮਾਣ ਵਧਾਵਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਮਾਣ ਤਿਆਗਣਾ ਹੈ ਅ
ਰ ਮਾਣ ਵਧਾਇਆਂ ਜਗਤ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਨ ਘਟਾਇਆਂ
ਪਰਮੇਸਰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਇਹ ਜਲਪ ਚਰਚਾ ਹੈ ਅਰਉ ਥੀ
ਵਿਤੰਡ ਚਰਚਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਵਿਚ ਵਿਸਟ ਕੋਈ ਨਾ ਹੋਵੇ ਹੋ
ਰਸ ਦਾ ਕਹਿਆ ਭੀ ਨਾ ਮੰਨਣਾ ਅਤੇ ਜੇ ਹੋਰ ਸਾਧ ਸੰਤ ਆਖੇ ਤਾਂ ਉਸ
ਦਾ ਕਹਿਆ ਭੀ ਨਾ ਮੰਨਣਾ ਅਰ ਜੇ ਓਹ ਪੁਛਣ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਹੋ ਤਾਂ
ਕਹੇ ਕਿ ਮੈਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਜਾਨਦਾ ਤੁਸਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੋਂ ਪੁਛਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਕਹੇ ਮੈਂ
ਅਗਲਿਆਂ ਦਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਅਰ ਆਪਣੀ ਵਡਿਆਈ ਵਲ ਹੀ ਧਿ
ਆਨ ਰਖਨਾ ਸੋ ਇਹ ਚਰਚਾ ਭੀ ਗੁਰਮੁਖ ਤਿਆਗ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗੁਰ
ਮੁਖ ਸੋਈ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਨ ਨੀਵਾਂ ਹੋਵੇ ॥ ਸੋ ਐਸੇ
ਹੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਸਵਾ ਪਹਿਰ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਦਿਆਂ ਤੀ
ਕਰ ਬਾਣੀ ਦੀ ਚਰਚਾ ਹੋਵੇ ਅਰ ਦੁਪਹਿਰ ਤਕ ਕੀਰਤਨ ਹੋਵੇ ਅਰ ਫਿਰ ਆਰ
ਤੀ ਪੜ੍ਹੀਏ ਅਰ ਤੀਸਰੇ ਪਹਿਰ ਫਿਰ ਕੀਰਤਨ ਕਰੀਏ ਅਰ ਸੰਧਿਆ
ਨੂੰ ਰਹਰਾਸ ਪੜ੍ਹੀਏ ਅਰ ਫੇਰ ਕੀਰਤਨ ਗਾਵੀਏ ਅਤੇ ਪਹਿਰ ਰਾਤ
ਗਈ ਸੋਹਿਲਾ ਪੜ੍ਹੀਏ ਅਰ ਫੇਰ ਪਿਛਲੀ ਰਾਤ ਜਪੁ ਪੜ੍ਹੀਏ ਅਰ ਆ
ਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਸੋ ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਬੀਤਿਆ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਿਖ ਇ
ਕਠੇ ਹੋਏ ਅਰ ਮਰਦਾਨੇ ਇਕ ਸਾ ਦਿਨ ਕਹਿਆ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਦੋਇ ਪੁਰ
ਖ ਮਹਾਂ ਸੁੰਦਰ ਮਿਲੇ ਹੈਨ ਅਰ ਇਕ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਮਾਲਾ ਮੈਨੂੰ ਦਿਤੀ
ਹੈ ਅਰ ਓਹ ਅਸਚਰਜ ਫੁਲ ਹੈਨ ਅਰ ਕੁਮਲਾਂਵਦੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮਰਦਾ
ਨੇ ਨੂੰ ਬਾਬੇ ਜੀ ਕਹਿਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਓਹ ਹਾਹਾ ਤੇ ਹੂਹੂ ਦੋਨੋ ਗੰਧਰ
ਬ ਹੈਸਨ ਅਰ ਤੇਰੇ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਆਏ ਹੈਨ ਸੋ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਤੈਨੂੰ ਸੁ
ਰਗ ਦੇ ਫੁਲ ਆਣ ਦਿਖਾਏ ਹੈਨ ਅਤੇ ਅਸੀ ਜਦ ਮਾਤ ਲੋਕ ਵਿਚ ਆ
ਏ ਸਾਂ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਗੰਧਰਬ ਲੋਕ ਤੇ ਲੈ ਆਏ ਸਾਂ ਸੋ ਹੁਣ ਅਸੀ ਪ੍ਰਥਵੀ

ਦਾ ਕਾਰਜ ਕਰ ਆਏ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੂੰ ਅਗੇ ਗੰਧਰਬ ਲੋਕ ਵਿਚ ਚਲ ਜਦ ਅਸੀਂ ਬੈਕੁੰਠ ਧਾਮ ਜਾਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਡੀ ਆਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਤੈਨੂੰ ਮੋਇਆਂ ਅਸੀ ਕੇਹੜਾ ਦਾਗ ਦੇਵੀਏ ਕਯੋਂਕਿ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦਾ ਦਾਗ ਜਲ ਵਿਚ ਡਾਲ ਦੇਂਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਖਤ੍ਰੀ ਅਗਨ ਵਿਚ ਜਲਾਂਦੇ ਹਨ ਅਰ ਵਈਸ ਪਉਣ ਵਿਚ ਸੁਟ ਘਤ ਦੇਂਹਨ ਅਰ ਸੂਦਰ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਿਚ ਦਬਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਤੂੰ ਜੇਹੜਾ ਕਹੇਂ ਸੋਈ ਦਾਗ ਤੈਨੂੰ ਦਈਏ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਤੇਰੇ ਸਬਦ ਕਰ ਮੇਰੇ ਵਿਚੋਂ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਦੂਰ ਹੋ ਗਇਆ ਅਰ ਚਾਰੇ ਵਰਨ ਦੇਹ ਅਭਿਮਾਨ ਉੱਤੇ ਹਨ ਅਰ ਮੈਂ ਆਪਨੂੰ ਦੇਹ ਦਾ ਸਾਖੀ ਜਾਤਾ ਹੈ ਸੋ ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਡੀ ਇਛਿਆ ਹੋਵੇ ਤਿਵੇਂ ਦਾਗ ਦੇਵੋ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਤੇਰੀ ਮੜ੍ਹੀ ਬਣ ਕਰਕੇ ਜਗਤ ਤੇਂ ਪੁਜਾਈਏ ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਕਹਿਆ ਸਰੀਰ ਦੀ ਮੜ੍ਹੀ ਵਿਚੋਂ ਕਢ ਦੇਹੋ ਅਰ ਫੇਰ ਪਥਰਾਂ ਦੀ ਮੜ੍ਹੀ ਵਿਚ ਕੀ ਪਾਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਤੁਧ ਬ੍ਰਹਮ ਨੂੰ ਪਛਾਤਾ ਹੈ ਤੂੰ ਬ੍ਰਹਮਣ ਹੋਇਆ ਹੈਂ ਸੋ ਤੈਨੂੰ ਜਲ ਦਾ ਦਾਗ ਦੇਵਾਂਗੇ ਅਰ ਰਾਵੀ ਨਦੀ ਦੇ ਵਿਚ ਤੈਨੂੰ ਪਰਵਾਹ ਦੇਵਾਂਗੇ ਸੋ ਤੂੰ ਰਾਵੀ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਆਸਣ ਮਾਰਕੇ ਅਰ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜਪ ਤਾਂ ਬ੍ਰਹਮਰੰਧ੍ਰ ਨੂੰ ਫੋੜ ਕੇ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰਾਣ ਗੰਧਰਬ ਲੋਕ ਨੂੰ ਜਾਇ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਐਸੇ ਹੀ ਰਾਵੀ ਤੇ ਮਰਦਾਨੇ ਆਸਣ ਜਾਇ ਮਾਰਿਆ ਜੋ ਉਸਦੇ ਬ੍ਰਹਮਰੰਧਰ ਨੂੰ ਫੋੜ ਕਰਕੇ ਪਹਿਰ ਰਾਤ ਰਹਿੰਦੀ ਪ੍ਰਾਣ ਨਿਕਲ ਗਏ ਤਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕੜਾਹ ਕਰਾਕੇ ਅਰ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਕੇ ਮਰਦਾਨੇ ਦਾ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤਾ ਅਰ ਕੜਾਹ ਵਰਤਾਇ ਦਿਤਾ ਅਰ ਉਸਦੇ ਪੁਤ੍ਰਾਦਿਕ ਸਜਾਦੇ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋ ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਿਨਾਂ ਦਾ ਸੋਕ ਨਹੀਂ ਕਰੀਦਾ ਸੋ ਤੁਸਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਦਾ ਸੋਕ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਅਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਆਪਣੇ

ਘਰ ਆਏ ਤਾਂ ਸਿਖਾਂ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਥੀਂ ਪੁਛਿਆ ਜੀ ਖੁਰਮੇ
ਦੇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਮਰਦਾਨੇ ਦੀ ਕਬਰ ਜਨਮ ਗੋਸਟ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਹੈ
ਅਰ ਸਿਖ ਦੇਖ ਆਏ ਹਨ ਤਾਂ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਹਿਆ ਜੇ
ਸਾਹਿਬਾਂ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਤੇਰੀ ਮੜ੍ਹੀ ਪੁਜਾਈਏ ਸੋ ਉਨਾਂ ਦੇਵ
ਤਨ ਕਰ ਇਉਂ ਭੀ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਬਚਨ ਅਸ
ਥਿਰ ਹੈਨ ਜੋ ਜਬ ਬਾਬਾ ਜੀ ਘਰ ਬੈਠੇ ਤਾਂ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਅੰਗਦਾ
ਕਾਮਨਾ ਵਾਲੇ ਹਜਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਕਠੇ ਆਣ ਹੋਏ ਹੈਨ ਅਤੇ ਜਿਉਂ
ਮਤਿਆਈ ਨੂੰ ਕੀੜੀਆਂ ਚਮੜਦੀਆਂ ਹੈਨ ਅਰ ਉਸਦਾ ਰਸ ਵਿ
ਸਬਰ ਦੇਂਦੀਆਂ ਹੈਨ ਤੈਸੇ ਇਹ ਜੀਵ ਸਕਾਮੀ ਇਕਠੇ ਆਣ ਹੋ
ਏ ਹੈਨ ਜੋ ਇਹ ਭਜਨ ਵਿਖੇ ਵਿਖੇਪ ਪਾਂਵਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਤੇ ਅਬ ਇਨਾਂ ਦੇ
ਵਿਚੋਂ ਪਰੀਖੀਏ ਜੋ ਪਾਤ੍ਰ ਫਲ ਕਉਨ ਹੈ ਅਰ ਕਾਮਨਾਂ ਵਾਲਾ ਕਉਨ ਹੈ
ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਘਰ ਥੀਂ ਬਾਹਰ ਤੁਰੇ ਅਰ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਸਕਾ ਅ
ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਯੋਜਨ ਹੈ ਸੋ ਅਸਾਡੇ ਨਾਲ ਚਲੇ ਤਾਂ ਸਭ ਸਿਖ ਨਾਲ ਹੋ
ਏ ਅਰ ਬਾਹਰ ਜਾਕੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਸਤ੍ਰ ਉਤਾਰੇ ਅਤੇ ਸਿ
ਕਾਰੀ ਦਾ ਭੇਖ ਧਾਰ ਲੀਤਾ ਅਰ ਨਾਲ ਕੁਤੀਆਂ ਕੁਤੇ ਲੀਤੇ ਅਰ ਹਥ
ਛੁਰਾ ਸਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਰਨ ਵਾਸਤੇ ਅਰ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਸ ਸਿਖ
ਦਾ ਅਸਾਡੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਹੈ ਸੋ ਅਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਭ ਸਿਖ
ਉਠ ਤੁਰੇ ਜੋ ਬਾਬਾ ਜੀ ਸਿਕਾਰ ਮਾਰਣ ਅਤੇ ਸਿਖ ਖਾਣ ਨਹੀਂ
ਅਰ ਕੰਦ ਮੂਲ ਤੇ ਗੁਜਰਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਜੇਹੀ ਪਰਬਤ
ਦੀ ਕੰਦਰਾ ਵਿਚ ਜਾ ਪਏ ਜਿਥੇ ਵਸਤੀ ਕੋਈ ਨਦਰ ਨਹੀਂ ਆਵੈ ਸੋ
ਕਈ ਸਿਖ ਭੁਖੇ ਮਰਦੇ ਉਠ ਆਏ ਅਰ ਥੋੜੇ ਰਹਿ ਗਏ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕ
ਹਿਆ ਵਸਤੀ ਵਿਚ ਜਾਇਕੇ ਬਣਕ ਇਕੋ ਜੈ ਲੈ ਆਵੇ ਜੋ ਬੀਜ ਬੀ
ਜੀਏ ਤਾਂ ਸਿਖ ਬਣਕ ਜਉ ਲੈ ਆਏ ਅਰ ਹਲ ਵਾਹਣ ਅਤੇ ਬੀ
ਨ ਬੀਜਨ ਸੋ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਹਲ ਵਾਹਣ ਅਰ ਛੂਹ ਕੰਦ ਮੂਲ ਹਥ ਲਗੇ

Other story of Mardana in Khadur

 ਸੋ ਖਾਵਣ ਤਾਂ ਕਈ ਸਿਖ ਹੋਰ ਉਠ ਗਏ ਅਰ ਸਬ ਅੰਨ ਪਕਾ ਅਤੇ

ਖਰਵਾਰੇ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਅਗਨ ਲਗਾਇ ਦੇਵੋ ਤਾਂ ਫਿਰ ਥੋੜੇ ਜਿਹੇ ਰਹਿ ਗਏ ਅਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਖਰਵਾਰੇ ਸੜ ਕਰਕੇ ਅਗਾਂਹ ਹੋਏ ਸੋ ਜਿਤਨੇ ਸਿਖ ਪਿਛੇ ਆਂਵਦੇ ਸੀ ਅਗੇ ਇਕ ਮੁਰਦਾ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਭਾਈ ਸਿਖੋ ਇਸ ਮੁਰਦੇ ਨੂੰ ਖਾਵੋ ਤਾਂ ਸਭੇ ਹਟ ਖਲੋਤੇ ਅਰ ਲਹਿਣੇ ਆਪਣੀ ਚਾਦਰ ਮੁਰਦੇ ਦੇ ਉਤੇ ਪਾਇ ਦਿਤੀ ਅਰ ਲਹਿਣੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਕਹੋ ਤਾਂ ਸਿਰ ਵਲੋਂ ਖਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਹੋ ਤਾਂ ਪੈਰਾਂ ਵਲੋਂ ਖਾਵਾਂ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਅਧ ਵਿਚੋ ਖਾਉ ਤਾਂ ਲਹਿਣੇ ਹਥ ਜੋੜ ਕਰਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਅਰ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਸੋ ਜਾਂ ਚਾਦਰ ਉਠਾ ਕਰਕੇ ਦੇਖੇ ਤਾਂ ਕੜਾਹ ਦਾ ਥਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਸੋ ਜੇਹੜੇ ਸਿਖ ਹਟ ਖਲੋਤੇ ਸੇ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਸਦਿਆ ਅਰ ਬਾਲਾ ਪਲਾਸ ਦੇ ਪਤ੍ਰ ਲਿਆਏ ਆ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਤ੍ਰ ਦੇ ਵਿਚ ਪਾਇ ਕਰ ਬਾਬੇ ਦੇ ਅਗੇ ਰਖਿਆ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤ੍ਰ ਤੇ ਪਾਇ ਕਰ ਵਰਤਾਇਆ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਪੁਰਖਾ ਜੋ ਮਾਇਆ ਆਪਣੀ ਜਾਣ ਕੇ ਘੁਟ ਰਖਦੀ ਹੈ ਸੋ

ਸੋ ਮੁਰਦੇ ਕੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਜਾਣਕੇ ਵੰਡ ਖਾਂਦੇ ਹੈ
ਨ ਸੋ ਕੜਾਹ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਤਾਂ ਲਹਿਣੇ ਨੂੰ ਬਾਬੇ ਅੰਗ ਨਾਲ ਲਾਇ
ਆ ਅਰ ਸਿਰ ਤੇ ਹਥ ਫੇਰਿਆ ਜੋ ਤੂੰ ਮੇਰਿਆਂ ਅੰਗਾਂ ਤੇ ਉਤਪਤਿ ਹੋ
ਇਆ ਹੈਂ ਤਾਂ ਤੇ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਅੰਗਦ ਕਰਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਰਾਗ ਵਿਚ
ਸਬਦ ਹੋਇਆ ॥ਸਿਰੀ ਰਾਗ ਮਹਲਾ ੧ ॥ਏਕ ਸੁਆਨ
ਦੁਇ ਸੁਆਨੀ ਨਾਲਿ ॥ ਭਲਕੇ ਭਉਕਹਿ ਸਦਾ ਬਇਆਲਿ ॥ ਕੂੜ
ਛੁਰਾ ਮੁਠਾ ਮੁਰਦਾਰੁ ॥ ਧਾਣਕ ਰੂਪਿ ਰਹਾ ਕਰਤਾਰ ॥੧॥ ਮੈ ਪ
ਤਿ ਕੀ ਪੰਦਿ ਨ ਕਰਣੀ ਕੀ ਕਾਰ ॥ ਹਉ ਬਿਗੜੈ ਰੂਪਿ ਰਹਾ ਬਿਕਰਾਲ ॥
ਤੇਰਾ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਤਾਰੇ ਸੰਸਾਰੁ ॥ ਮੈ ਏਹਾ ਆਸ ਏਹੋ ਆਧਾਰੁ ॥੨॥
ਰਹਾਉ ॥ ਮੁਖਿ ਨਿੰਦਾ ਆਖਾ ਦਿਨੁ ਰਾਤਿ ॥ ਪਰ ਘਰੁ ਜੋਹੀ ਨੀ
ਚ ਸਨਾਤਿ ॥ ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਤਨਿ ਵਸਹਿ ਚੰਡਾਲ ॥ ਧਾਣਕ ਰੂਪਿ ਰਹਾ ਕ
ਰਤਾਰ ॥੨॥ ਫਾਹੀ ਸੁਰਤਿ ਮਲੂਕੀ ਵੇਸੁ ॥ ਹਉ ਠਗਵਾੜਾ ਠਗੀ ਦੇਸੁ
॥ ਖਰਾ ਸਿਆਣਾ ਬਹੁਤਾ ਭਾਰੁ ॥ ਧਾਣਕ ਰੂਪਿ ਰਹਾ ਕਰਤਾਰ ॥੩॥
ਮੈ ਕੀਤਾ ਨ ਜਾਤਾ ਹਰਾਮਖੋਰੁ ॥ ਹਉ ਕਿਆ ਮੁਹੁ ਦੇਸਾ ਦੁਸਟੁ ਚੋਰੁ ॥
ਨਾਨਕੁ ਨੀਚੁ ਕਹੈ ਬੀਚਾਰੁ ॥ ਧਾਣਕ ਰੂਪਿ ਰਹਾ ਕਰਤਾਰ ॥ ੪॥
ਤਿਸ ਕਾ ਬੀਚਾਰ ॥ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਮਨ ਮੇਰਾ ਕੂਕਰ ਦੀ
ਨਿਆਈ ਹੈ ਅਰ ਆਸਾ ਤੇ ਮਨਸਾ ਦੁਇ ਨਾਲ ਕੁਤੀਆਂ ਹੈਨ, ਜੋ
ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਹੈਨ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤਰਹਿ ਅੰਧਾ ਕੁਤਾ ਵਾਇ ਨੂੰ ਭਉਂਕਦਾ
ਹੈ ਤੈਸੇ ਏਹ ਝਲਾਂਗੇ ਉਠ ਕਰਕੇ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਤੇ ਖਾਧਿਆਂ ਨੂੰ ਭ
ਉਂਕਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਕੂੜ ਮੇਰੇ ਹਥ ਛੁਰਾ ਹੈ ਅਰ ਪਾਪ ਕਰਕੇ ਲੈ
ਖਾਂਦਾ ਏਹ ਮੁਰਦਾਰ ਹੈ ਅਰ ਮੈਂ ਸਿਕਾਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਰਹਿਨਾ ਹਾਂ
ਜੈਸੇ ਸਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਘਰ ਹਡ ਚੰਮ ਮਾਸ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮੇਰੇ ਸਰੀਰ
ਵਿਚ ਹੈ ਅਰ ਮੈਂ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਉਪਦੇਸ ਦੀ ਪਤਿ ਭੀ ਨ ਗੰਲਾਤੀ ਅਰ ਜੋ
ਚੰਗੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕਹੀਆਂ ਹੈ ਸੋਭੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ

ਅਰ ਤਿਨਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਦੀ ਮੈਨੂੰ ਸੋਝੀ ਭੀ ਨਹੀਂ ਅਰ ਮੈ ਆਪ ਵਿਰ੍ਹਤਿ
ਕਰਾਲ ਰੂਪ ਗਹਿਨਾ ਹਾਂ ਅਰ ਜੈਸੇ ਜਹਾਜ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਸੇ ਤਾਰਦਾ ਹੈ ਤੈਸੇ
ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜੀਆਂ ਨੂੰ ਭਉਜਲ ਤੇ ਤਾਰਦਾ ਹੈ ਸੋ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਹੀ ਦਾ ਮੈਨੂੰ
ਆਸਰਾ ਹੈ ਅਰ ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਹੀ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਅਰ ਮੁਖ ਕਰਕੇ ਦਿਨ
ਰਾਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਰ ਪਰਾਏ ਘਾਰ ਤੇ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ
ਨੂੰ ਮੇਰਾ ਮਨ ਜੋ ਨੀਚ ਹੈ ਸੋ ਲੋੜਦਾ ਹੈ ਅਰ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿਕ ਮੇਰੇ ਮਨ
ਰਦਿਰ ਵਸਦੇ ਹਨ ਅਰ ਮੈਂ ਸਿਕਾਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਗਹਿਨਾ ਹਾਂ ਅਰ ਸੂਰਤ
ਮੇਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਫਾਹਵਣ ਵਾਸਤੇ ਜੋ ਸਾਧਾਂ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਭੇਸ ਧਾਰਿਆ ਹੈ
ਅਰ ਮੈਂ ਠਗ ਹਾਂ ਤੇ ਠਗੀ ਮੇਰਾ ਦੇਸ ਹੈ ਅਰ ਜਿਤਨੀਆਂ ਸਿਆਣਪਾਂ
ਪਰ ਸੁਣਕੇ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਿਤਨਾ ਮੇਰੇ ਸਿਰ ਭਾਰ ਹੈ ਅਰ ਤੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਕੇਹ
ਕੇ ਗੁਣ ਖਾਵੰ ਤੂੰ ਦੇਵੇ ਦਾਤੇ ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਹੈਨ ਮੈਂ ਹਰਾਮਖੋਰ ਹਾਂ ਮਹਾਂ ਦੁਸ
ਟ ਹਾਂ ਤੇ ਚੋਰ ਹਾਂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦੇ ਗੁਣ ਛਿਪਾਏ ਫਿਰਨਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ
ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਕਿ ਮੈਂ ਸਭਨਾਂ ਥੀਂ ਨੀਚ ਹਾਂ ਅਰ ਸਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਜਗ
ਤ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਏਹ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦਾ ਵੀਚਾਰ ਹੈ ਸੋ ਜਾਂ ਇਹ ਬਚਨ
ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤਾਂ ਸਭਨਾਂ ਸਿਖਾਂ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤੇ ਕਹਿਆ ਜੀ ਇਹ
ਲਛਣ ਅਸਾਡੇ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਤੁਸਾਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਅਸਾ
ਨੂੰ ਆਪਣਾਂ ਰੂਪ ਹੀ ਕਰ ਦਿਖਾਇਆ ਕਯੋਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਨੂੰ ਦੇਹ
ਅਭਿਮਾਨੀ ਜੀਵ ਚੰਡਾਲ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਆਪਣੀ ਦੇਹ
ਦੇ ਪਾਲਣਾਂ ਵਿਚ ਲਗੇ ਹੋਏ ਹਾਂ ਸੋ ਦੇਹ ਵਿਚ ਹਡ ਚੰਮ ਮਾਸ ਵਿਸਟ
ਹੈ ਪਰ ਜੋ ਤੁਸਾਡੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਅਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੂਪ ਦੀ ਸੋਝੀ ਪ
ਵੈ ਜੋ ਜਿਸਦੀ ਸਤਿਆ ਕਰ ਏਹ ਸਰੀਰ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ
ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜੋ ਈਸਰ ਦਾ ਨਾਮ ਜਪੋ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਹਉ
ਮੈਂ ਦੀ ਮੈਲ ਨਿਵਿਰਤ ਹੋਵੈ ਪਰ ਨਾਮ ਦੇ ਜਪਣੇ ਦੇ ਦੂਇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ
ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈਨ ਜੋ ਇਕ ਤਾ ਪਤਿ ਜੋਗ ਕਰ ਜਪਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਜੋ ਉਤਮ

ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨਾਂ ਦਾ ਮਨ ਕੋਮਲ ਹੈ ਸੋ ਪਰਮੇਸਰ ਦੇ ਭਜਨ ਵਲ ਮਨ ਤਿਨਾਂ ਦਾ ਇਕਾਗਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਮਨ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਠਹਿਰਦੇ ਨਹੀ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਹਠ ਜੋਗ ਭੀ ਕੀਤਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਘੋੜਾ ਛੁਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਬਰਾਸਾ ਹਰੇ ਘਾਹ ਦਿਖਾਇ ਕਰ ਵਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਕੜਕੇ ਅਸਵਾਰ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੇ ਵਸ ਨਹੀ ਹੋਂਦਾ ਤਾਂ ਰਸਤੇ ਚੌਫੇਰੇ ਘੇਰਕੇ ਭੀ ਉਸਨੂੰ ਪਕੜੀਦਾ ਹੈ ਤੈਸੇ ਮਨ ਜੇ ਭਗਤ ਜੋਗ ਕਰ ਵਸ ਆਵੈ ਤਾਂ ਭਲਾ ਹੈ ਨਹੀ ਤਾਂ ਜੋਗ ਕਰ ਭੀ ਪਕੜਿਆ ਲੋੜੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅੰਗਦ ਕਹਿਆ ਭਗਤ ਜੋਗ ਤੇ ਹਠ ਜੋਗ ਦੋਨੋਂ ਕਹੇ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਜਿਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਹਾਂ ਸੋ ਭੀ ਕਿਰਪਾ ਕਰ ਕਹੀਏ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਤੁਸੀਂ ਭਗਤ ਜੋਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋ ਅਰ ਅਠ ਅੰਗ ਹਠ ਜੋਗ ਦੇ ਹੈਨ ਜੋ ਯਮ ੧ ਨੇਮ ੨ ਆਸਨ ੩ ਇਕਾਂਤ ਦੇਸ ੪ ਪ੍ਰਾਣਾਯਾਮ ੫ ਧਾਰਨਾ ੬ ਧਿਆਨ ੭ ਸਮਾਧ ੮ ਏਹ ਅਠ ਅੰਗ ਜੋਗ ਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਜੋਗ ਕਰਕੈ ਆਪਣਿਆਂ ਪੌਣਾਂ ਦੀ ਸੁਚੇਤਗੀ ਰਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦੇ ਆਂਵਦਿਆਂ ਜਾਂਦਿਆਂ ਸੋਹੰ ਦਾ ਜਾਪ ਜਪਦੇ ਹਨ ਉਨਾਂ ਦਾ ਮਨ ਨੀਵਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਿਰਮਲ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਸੋ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਹੋਵੈ ਤਿਸ ਸਮੇਂ ਅੰਤਰ ਜਾਪ ਜਪਨਾ ਅਰ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਸਮਾਧ ਖੁਲੇ ਬਾਹਰ ਜਾਪ ਜਪਣਾ ਦੇ ਹਸਪਜਸੋ ਕਹੈ ਤੇ ਭਗਤ ਜੋਗ ਭੀ ਏਹੋ ਹੈ ਜੋ ਮਨ ਆਪਣਾ ਸਬਦ ਦੇ ਲਭ ਕਥਾ ਨਾਲ ਪਰਚਾਵਣਾ ਅਰ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਨਿਆਰਾ ਹੋਵਣਾ ਤਾਂ ਸਾਸਾਂ ਦੀ ਸੋਝੀ ਕਰਨੀ ਅਰ ਸਾਸ ਸਾਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਭਜਨ ਕਰਨਾ ਸੋ ਮਨ ਦੇ ਸੁਧ ਕਰਨ ਦਾ ਏਹੋ ਉਪਾਵ ਹੈ ਜੋ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਕਰਨੀ ਤੇ ਸਭਸ ਵਿਚ ਕਰਤਾਰ ਸਮਾਇਆ ਜਾਣਨਾ ਤੇ ਰਾਗ ਦ੍ਵੈਖ ਤਿਆਗਣਾ ਇਸੇ ਕਰ ਮਨ ਠਹਿਰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਪ੍ਰਾਣਾਂ ਦਾ ਅਸਿਪਦ ਜੋ ਹੈ ਬੁਸਦੀ ਸੋਝੀ ਰਖਿਆਂ ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਨਾਮ ਤੇ ਨਮੀ ਵਿਚ ਭੇਦ ਨ ਜਾਨਨਾਂ ਤੇ ਦੇਹ ਨੂੰ ਨਾਸਵੰਤ ਜਾਣਨਾ ਅਰ ਨਾਮ ਦਾ

ਵਿਸਾਹ ਕਰਨਾ ਸੋ ਜੇ ਸਾਸ ਨਾਲ ਨਾਲ ਗਲੇ ਹੋਏ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣਗੇ ਤਾਂ
ਨਾਮ ਜੀਵ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸਰ ਨੂੰ ਜਾ ਪਹੁੰਚਾਏਗਾ ਤਾਂ ਛਾਇਟੇ ਕਹਿਆ ਤੁਸੀਂ
ਈਸਰ ਰੂਪ ਧਾਰ ਕੇ ਚਤੁਰ ਸਲੋਕੀ ਸ੍ਰੀ ਭਾਗਵਤ ਕਾ ਬ੍ਰਹਮੇ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ
ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰ ਉਹ ਜਗਤ ਨੂੰ ਖੜੂ ਵਾਸ਼ੀ ਦੇ ਤੇ ਗਿਆਨ ਭੀ ਉਸ ਦਾ ਸ
ਦਾ ਫਿਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਮੋਹ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਨਹੀਂ ਹੋਂਦਾ ਤੇ ਹੁਣ ਭੀ ਤੁਸਾਂ ਗੁਰ
ਰੂਪ ਧਾਰਿਆ ਹੈ ਸੋ ਸਾਨੂੰ ਭੀ ਚਤੁਰ ਸਲੋਕੀ ਸਬਦਾਂ ਵਿਚ ਉਪਦੇਸ ਕਰੋ
ਜਿਸ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਤੇ ਅਸਾਨੂੰ ਦ੍ਰਿੜ ਗਿਆਨ ਹੋਵੈ ਅਤੇ ਮੋਹ
ਨਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਚਤੁਰ ਸਲੋਕੀ ਕਹਾ ॥ ਸਲੋਕ ਸਹਸਕ੍ਰਿਤੀ
ਮਹਲਾ ੧ ॥ ਪੜ੍ਹਿ ਪੁਸਤਕ ਸੰਧਿਆ ਬਾਦੰ ॥ ਸਿਲ ਪੂਜਸਿ ਬਗੁਲ
ਸਮਾਧੰ ॥ ਮੁਖਿ ਝੂਠੁ ਬਿਭੂਖਣ ਸਾਰੰ ॥ ਤ੍ਰੈਪਾਲ ਤਿਹਾਲ ਬਿਚਾਰੰ ॥ ਗਲਿ
ਮਾਲਾ ਤਿਲਕੁ ਲਿਲਾਟੰ ॥ ਦੁਇ ਧੋਤੀ ਬਸਤ੍ਰ ਕਪਾਟੰ ॥ ਜੇ ਜਾਨਸਿ ਬ੍ਰਹਮੰ
ਕਰਮੰ ॥ ਸਭਿ ਫੋਕਟ ਨਿਸਚੈ ਕਰਮੰ ॥ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਨਿਹਚੌ ਧਿਆਵੈ ॥ ਬਿ
ਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਵਾਟ ਨ ਪਾਵੈ ॥੧॥ ਨਿਹਫਲੰ ਤਸ੍ਯ ਜਨਮਸ੍ਯ ਜਾਵਦ ਬ੍ਰਹਮ
ਨ ਬਿੰਦਤੇ ॥ ਸਾਗਰੰ ਸੰਸਾਰਸ੍ਯ ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ ਤਰਹਿ ਕੇ ॥ ਕਰਣ ਕਾਰਣ
ਸਮਰਥੁ ਹੈ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਬੀਚਾਰਿ ॥ ਕਾਰਣੁ ਕਰਤੇ ਵਸਿ ਹੈ ਜਿਨਿ ਕਲ
ਰਖੀ ਧਾਰਿ ॥੨॥ ਜੋਗ ਸਬਦੰ ਗਿਆਨ ਸਬਦੰ ਬੇਦ ਸਬਦੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ
ਹ ॥ ਖਤ੍ਰੀ ਸਬਦੰ ਸੂਰ ਸਬਦੰ ਸੂਦ੍ਰ ਸਬਦੰ ਪਰਾ ਕ੍ਰਿਤਹ ॥ ਸਰਬ ਸਬ
ਦੰ ਏਕ ਸਬਦੰ ਜੇ ਕੋ ਜਾਨਸਿ ਭੇਉ ॥ ਨਾਨਕ ਤਾ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹੈ ਸੋਈ ਨਿਰੰਜਨ
ਦੇਉ ॥੩॥ ਏਕ ਕ੍ਰਿਸ੍ਨੰ ਤ ਸਰਬ ਦੇਵਾ ਦੇਵ ਦੇਵਾ ਤ ਆਤਮਾ ॥ ਆਤ
ਮਾ ਸ੍ਰੀ ਬਾਸ੍ਵਦੇਵਸ੍ਯ ਜੇ ਕੋਈ ਜਾਨਸਿ ਭੇਵ ॥ ਨਾਨਕ ਤਾ ਕਾ ਦਾਸੁ ਹੈ ਸੋਈ ਨਿ
ਰੰਜਨ ਦੇਵ ॥੪॥ ਇਤਿ ਸਦਾਵੀਚਾਰ ॥ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ
ਜੋ ਉਨਾ ਬ੍ਰਹਮ ਨੂੰ ਨਾਂ ਪਛਾਣੇ ਹੋਰ ਜਿਤਨੇ ਕਰਮ ਹੈਂ ਸਾਸਤ੍ਰੀ ਜੋ ਉਨਾਂ ਦੇ
ਵਿਚ ਅਭਿਮਾਨ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਭੇ ਅਸਾਸਤ੍ਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹੈਨ ਇਕ ਕਰਮ ਹੈ
ਇਕ ਵਿਕਰਮ ਹੈ ਇਕ ਅਕਰਮ ਹੈ ਕਰਮ ਕਉਣ ਜੋ ਸਾਸਤ੍ਰੀ ਕਰਮ ਕਰ

ਨੇ ਅਰ ਮਨ ਵਿਚ ਹੰਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਰ ਵਿਕਰਮ ਕਉਣ ਹੈਂ ਕਿ ਜੋ ਸਾਸਤ੍ਰ ਵਿਚ ਕਰਮ ਵਰਜੇ ਹਨ ਸੋ ਕਰਨੇ ਅਰ ਜੇ ਐਸੀ ਸਾਸਤ੍ਰੀ ਕਰਮ ਕਰਨੇ ਤਾਂ ਭੀ ਮਨ ਵਿਚ ਹੰਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਰ ਅਕਰਮ ਓਹ ਹੈਂ ਕਿ ਜੋ ਮੋਨ ਧਾਰ ਕੇ ਬੈਠ ਰਹਿਣਾ ਅਰ ਇੰਦ੍ਰੀਆਂ ਨਾਲ ਕਰਮ ਕੋਈ ਨਾ ਕਰਨਾ ਤੇ ਮਨ ਵਿਚ ਨਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਫੁਰਨੇ ਪਰ ਸਬ ਬ੍ਰਹਮ ਨੂੰ ਜਾਣੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੰਕਾਰ ਨਿਵਰਤ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਪੁਸਤਕ ਵੀ ਪੜ੍ਹੇ ਅਰ ਤ੍ਰੈਕਾਲ ਸੰਧਿਆਂ ਭੀ ਕਰੈ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਾਦ ਕਰਨਾ ਤੇ ਦੁਆਦਸ ਸਾਸਿਲਾ ਪੂਜਣੀਆਂ ਤੇ ਬਗਲੇ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਸਮਾਧ ਲਗਾਵਨੀ ਅਰ ਮਨ ਵਿਚ ਮਾਇਆ ਦੀ ਆਸ ਹੋਵੈ ਅਰ ਮੁਖ ਵਿਚ ਝੂਠ ਤੇ ਲੀਦਿਆ ਭੇਖ ਪਵਿਤ੍ਰਤਾਂ ਦਾ ਸਾਧਣ ਕਰਨਾ ਤੇ ਤੀਨ ਪਦੀ ਜੋ ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਹੈ ਸੋ ਤੀਨੋਂ ਸੰਧਿਆ ਮੇਂ ਵਿਚਾਰਨੀ ਅਰ ਗਲ ਵਿਚ ਮਾਲਾ ਪਾਵਣੀਆਂ ਅਰ ਤਿਲਕ ਲਾਵਨੇ ਅਰ ਦੂਹਰੀਆਂ ਧੋਤੀਆਂ ਰਖਣੀਆਂ ਅਰ ਸਿਰ ਦੇ ਉਪਰ ਪਰਨਾ ਰਖਣਾ ਪਰ ਜੋ ਸਬ ਬ੍ਰਹਮ ਨੂੰ ਅਕਰਮ ਜਾਣਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜੋ ਤੀਨੋਂ ਕਰਮੋਂ ਤੇ ਨਿਆਰਾ ਹੈ ਸੋ ਕ੍ਰਮ ਕਰਦੇ ਭੀ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਅਭਿਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਰ ਕਰਮ ਸਰੀਰ ਦਾ ਧਰਮ ਸੋ ਫੋਕਟ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਅਰ ਸਾਸਤ੍ਰੀ ਕਰਮ ਕਰ ਆਪਣਾ ਰਿਦਾ ਸੁਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋ ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਨਾਮ ਜਪਦੇ ਹਨ ਸੋ ਨਾਮ ਹੀ ਨਿਸਚਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਜਹਾਜ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਕਲਜੁਗ ਵਿਚ ਭਉਜਲ ਤਾਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਪ੍ਰਸਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗਿਆਨ ਰੂਪ ਕਿਆ ਹੈ ਜੋ ਜਿਸ ਦੇ ਜਾਂਤਿਆਂ ਸਭ ਕਰਮ ਫੋਕਟ ਹੋਂਦੇ ਹੈਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਾ ਗੀਆਨ ਜੋ ਹੈ ਸੋ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਾਝੋਂ ਬਿਨਾ ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਨੇ ਗੁਪਤ ਰਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਅਗੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰੀਦਾ ਹੈ ਅਰ ਉਸਦੇ ਜਾਣਤਿਆਂ ਜੋ ਕਰਮ ਸਾਸਤ੍ਰੀ ਹੈਂ ਸੋ ਰਾਜਸ ਹੋਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਨਾਮ ਜੋਗ ਤਿਸਦੇ ਅੰਗ ਹੈਨ ਸੋ ਗੀਆਨ ਨੂੰ ਸਮਝੇਗਾ ਤਾਂ ਮੋਖ ਨੂੰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰ ਮੈਂ ਹੀ ਜਗਤ ਦੇ ਆਦਿ ਹਾਂ ਅਰ ਮੈਂ ਹੀ ਜਗਤ ਦੇ ਮਧ ਹਾਂ ਅਰ ਮੈਂ

ਹੀ ਜਗਤ ਦੇ ਅੰਤਰਿ ਹਾਂ ਜੈਸੇ ਮਹਾਂਭੂਤ ਸਭਨਾਂ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੈ ਨ ਤੇ ਕਾਰਜ ਦੇ ਉਪਜਨੇ ਕਰ ਉਪਜਦੇ ਨਹੀਂ ਤੇ ਕਾਰਜ ਦੇ ਬਿਨਸਨੇ ਕਰ ਬਿਨਸਦੇ ਨਹੀਂ ਅਰ ਜੈਸੇ ਆਕਾਸ ਘਟ ਮਟ ਦੇ ਉਪਜਣੇ। ਬਿਨਸਣੇ ਤੇ ਨਿਆਰਾ ਹੈ ਤੇ ਜਲ ਤਰੰਗਾਂ ਤੇ ਬੁਦ ਬੁਦਿਆਂ ਦੇ ਉਪਜਣੇ ਬਿਨਸਣੇ ਤੇ ਨਿਆਰਾ ਹੈ ਤੇ ਪਉਣ ਵਿਰੋਲਿਆਂ ਦੇ ਉਪਜਣੇ ਬਿਨਸਣੇ ਕਰਿ ਬਿਨਾਸ ਵੀ ਨਹੀਂ ਤੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਘੱਟਾਂ ਇੱਟਾਂ ਦੇ ਉਪਜਣੇ ਬਿਨਸਣੇ ਤੇ ਬਿਨਸ ਦੀ ਨਹੀਂ ਅਰ ਜੈਸੇ ਅਗਨ ਦੀਪਕਾਂ ਤੇ ਮਸਾਲਾਂ ਦੇ ਉਪਜਣੇ ਬਿਨਸਣੇ ਤੇ ਬਿਨਸਦੀ ਨਹੀਂ ਤੈਸੇ ਮੈਂ ਜਗਤ ਦੇ ਉਪਜਣੇ ਬਿਨਸਣੇ ਕਰਿ ਨਿਆਰਾ ਹਾਂ ਜੇ ਕੋਈ ਤੂੰ ਇਹ ਗਿਆਨ ਸਮਝੇਂ ਗਾ ਤਾਂ ਸਭ ਕਰਮ ਕਰਦਾ ਹੋਇ ਭੀ ਤ੍ਰ ਮੋਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਂ ਗਾ। ਹੁਣ ਨਿਹਫਲਤਿਨਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁਖਾ ਰ ਜਨਮ ਪਾਇ ਕਰ ਮੁਝ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣਦੇ ਅਰ ਏਹ ਅਗਿਆਨ ਦਾ ਤੂ ਫਾਨ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਅਤਿ ਇਸ ਦਾ ਜਹਾਜ ਤਰਾਵਨ ਵਾਲੇ ਤੁਸਾਂ ਕੇਨ ਅਰ ਗੁਰਾਂ ਦੇ ਵਾਕ ਭਏ ਹੈਨ ਅਤੇ ਨਾਮ ਜਹਾਜ ਵਿਚ ਧਰਿਆ ਹੈ ਤੇ ਹਰ ਸਰਦੀ ਕਿਰਪਾ ਅਨਕੂਲ ਪਵਨ ਹੈ ਤੇ ਅਗਿਆਨ ਦਾ ਜਲ ਹੈ ਤੇ ਜੀ ਜਾਲ ਦੇ ਸਦੇ ਵਿਚ ਮਾਨਣ ਹੋ ਜੋ ਜਿਨਾਂ ਦੇ ਉਪਰ ਗੁਰਾਂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਮਤ ਤੂਸ ਲਵਿਚੋਂ ਤਰਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਹੋਰ ਇਸੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਡੁ ਬੇ ਹੋਏ ਹੀਨ ਅਤੇ ਜੋ ਮਨੁਖਾ ਜਨਮ ਪਾਇ ਕਰ ਆਪਣਾ ਉਧਾਰ ਨ ਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਭ ਆਤਮ ਹਤਿਆਰੇ ਹੈਨ ਏਹ ਜੋ ਜੀਹੀ ਮਾਇਆ ਹੈ ਮ ਹਾ ਬਲਵਾਨ ਮਨੂੰ ਮਾਇਆ ਦੇ ਮੋਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਤੇ ਜਗਤ ਦੇ ਪ ਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਸਤ ਜਾਣਦੇ ਹੈਨ ਤਾਂ ਤੇ ਜੋ ਇਹ ਮਾਇਆ ਹੈ ਜੈਸੇ ਸਿਪੀ ਦਾ ਨ ਜਾਨਣਾ ਭ੍ਰਮ ਕਰਕੇ ਰੂਪਾ ਕਲਪਣਾ ਹੈ ਜੈਸੇ ਹੀ ਭ੍ਰਮ ਅਗਿਆ ਨੀ ਨੂੰ ਵਿਆਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਵਿਖਾਵਨ ਵਾਲਾ ਜੋ ਸਿਪੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਤੇ ਸਿਆਣਪ ਸਰਬਤ ਨਾ ਪੰਦਾ ਹੈ ਤਉ ਭ੍ਰਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਦੂਰ ਹੋਵੇਂਦੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਜੋ ਮਤਿ ਭਾਗੀਆਨ ਕਰਕੇ ਸਤ ਚਿਤ ਆਨੰਦ ਰੂਪ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹੈ ਅਰਜ

ਗਤ ਬ੍ਰਮ ਰੂਪ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਗਤ ਭਰਮ ਉਨਾਂ ਦਾ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਰ
ਜੋਗੀ ਆਪਣੇ ਜੋਗ ਧਰਮ ਦੇ ਵਿਚ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦੇ ਹੈਨ
ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਮਣ ਵੇਦਾਂ ਦੇ ਪਰਚੇ ਕਰ ਭੀ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦੇ ਹੈਨ
ਤਾਂ ਕਲਿਆਣ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਖਤ੍ਰੀ ਦਾ ਸ੍ਰੁਤਮਤ ਧਰਮ ਹੈ ਜੋ ਜੁਧ ਕਰਨਾ
ਅਰ ਦਾਨ ਦੇਵਨਾ ਨਿਹਕਾਮ ਹੋਕੇ ਅਤੇ ਹੋਕਰਨ ਦੇ ਸੁਧ ਵਾਸਤੇ ਅਤੇ ਸੂਦ੍ਰ
ਸਰਬ ਦੀ ਟਹਿਲ ਨਿਹਕਾਮ ਹੋਕੇ ਕਰਦੇ ਹੈਨ ਏਹ ਸਾਸਤ੍ਰੀ ਕਰਮ ਅਭ੍ਰਮ
ਨਭੀ ਕਰਿਤ ਕੀਏ ਗਿਆਨ ਦਾ ਰਾਹ ਸੋ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਸਬਦ ਸ੍ਰਵਨ
ਮਨਨ ਕਰਨਾ ਤੇ ਨਾਮ ਜਪਣਾ ਏਹ ਸਭਸੰਦਾ ਧਰਮ ਹੈ ਜੋ ਜਿਸਨੇ ਨਾਮ
ਦਾ ਭੇਉ ਜਾਤਾ ਹੈ ਤੇ ਵੇਦੰਤ ਦੇ ਸਬਦ ਦਾ ਮਰਮ ਪਛਾਤਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹੈਨ ਮੈਂ ਤਿਸਕਾ ਦਾਸ ਹੋਂ ਅਰ ਜੋਈ ਨਿਰੰਜਨ ਦੇਉ ਹੈ ਨਿਰੰ
ਜਨ ਕਹੀਏ ਸਰੀਰ ਆਦਿਕ ਜੋ ਮਾਇਆ ਦੀ ਉਪਾਧ ਹੈ ਜੋ ਮਾਇਆ
ਕਰਕੇ ਅਣਹੋਂਦੀ ਦੇਹ ਭਾਸਦੀ ਹੈ ਤੇ ਜੋ ਚੇਤਨ ਹੈਂ ਜਿਸਕਰ ਸਰੀਰ ਨੂੰ
ਚੇਤਨਤਾ ਹੈ ਸੋ ਨਹੀਂ ਭਾਸਤਾ ਪਰ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਸਬਦ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆ
ਪਨੂੰ ਸਰੀਰ ਦਾ ਸਾਖੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਸੋਈ ਨਿਰੰਜਨ ਦੇਵ ਹੈ ॥੩॥
ਏਕ ਜੋ ਕ੍ਰਿਸਨ ਹੈ ਸੋ ਸਰਬ ਦੇਵਾਂ ਵਿਚ ਹੈ ਅਥਵਾ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਸਾਂ ਵਿਚ ਉ
ਸਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੈ ਅਰ ਕ੍ਰਿਸਨ ਕਹੀਏ ਜੋ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਦਾ ਨਾਥ ਹੋਵੇ ਅਥਵਾ
ਅਨਾਥਾਂ ਦਾ ਨਾਥ ਹੋਵੇ ਅਥਵਾ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਨਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਅਥ
ਵਾ ਸਿਆਮ ਰੂਪ ਹੋਵੇ ਸੋ ਕ੍ਰਿਸਨ ਕਹੀਏ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸਾਂ ਦਾ ਭੀ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੈ ਸੋ
ਈ ਆਤਮਾ ਹੈ ਅਰ ਸੋਈ ਬਾਸਦੇਵ ਹੈ ਬਾਸਦੇਵ ਕਹੀਏ ਜੋ ਬਸਦੇਵ
ਦਾ ਪੁਤ੍ਰ ਹੋਵੇ ਅਥਵਾ ਸਭ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਜਿਸਦਾ ਵਾਸਾ ਹੋਵੇ ਅਥ
ਵਾ ਸਭ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਵਾਸਾ ਹੈ ਅਥਵਾ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਸਾਂ ਵਿਚ
ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ ਹੋਵੇ ਅਥਵਾ ਸਭ ਪ੍ਰਕਾਸ ਜਿਸਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸਕਰ ਪ੍ਰਕਾ
ਸਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਬਾਸਦੇਵ ਕਹੀਏ ਸੋ ਜੋ ਕੋਈ ਇਸ ਗਿਆਨ ਦਾ ਮਰਮ
ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਸੋਈ ਜਨਮ ਮਰਨ ਵਿਚ ਆਂਵਦੇ ਹਨ ਅਰ ਜੋ ਇਸਦਾ ਭੇ

ਉ ਜਾਨਦਾ ਹੈ ਸੋਈ ਮੋਹ ਬਾਨਿਆ ਰਹੋਂਦਾ ਹੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕਹਿਦੇ ਹੈ
ਨ ਕਿ ਮੈ ਤਿਨਾਂ ਦਾ ਦਾਸ ਹੋਂ ਅਰ ਸੋਈ ਨਿਰੰਜਨ ਦੇਵ ਹੈ ॥ ਏਹ ਚਤਾਸ
ਲੋਕੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ ਕੀਤ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਅੰ
ਗਦ ਜੀ ਕਹਿਆ ਜੈਸੇ ਚਤਰ ਸਲੋਕੀ ਨਾਰਾਇਨ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਬ੍ਰਮੇ ਨੂੰ
ਕੀਤੀ ਅਰ ਉਸਨੇ ਨਾਰਦ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤੇ ਨਾਰਦ ਨੇ ਵਿਆਸ ਨੂੰ ਉ
ਪਦੇਸ ਕੀਤ ਤਾਂ ਵਿਆਸ ਨੇ ਉਸਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਸ੍ਰੀ ਭਾਗਵਤ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਸੋ ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਆਗਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੈ ਭੀ ਇਨਾਂ ਸਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਾਂ
ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਜੇ ਇਨਾ ਸਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰੇਂਗਾ ਤਾਂ ਹੋਰ ਬਾਣੀ
ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਤੇ ਬਹੁਤੀ ਬਾਣੀ ਉਚਾਰਨੀ ਹੈ ਸੋ ਹੁਣੇ ਤੁਸੀਂ ਵਿਸਥਾ
ਰਨਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਸਦਾ ਕਥਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਵਿਚ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਇਕ ਦਿਨ ਕਾਲੂ
ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜੇਹੀ ਪ੍ਰੀਤ ਲਹਿਣੇ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤੇਹੀ ਆਪਣਿਆਂ
ਪੁਤ੍ਰਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਪਿਤਾ ਜੀ ਇਕ ਨਾਦੀ ਪੁਤ੍ਰ
ਹੈਨ ਅਰ ਇਕ ਬਿੰਦੀ ਪੁਤ੍ਰ ਹੈਨ ਪਰ ਜੋ ਹੁਕਮ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਸੋਈ ਪਿਆ
ਰਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਕਹਿਆ ਤੇਰੇ ਪੁਤ੍ਰ ਭੀ ਸਭ ਹੁਕਮ ਮੰਨਦੇ ਹੈਨ ਤਾਂ
ਇਕ ਦਿਨ ਬਾਬਾ ਬਾਹਰ ਗਇਆ ਤਾਂ ਅਤੀਤਾਂ ਦਾ ਝੁੰਡ ਆਇਆ ਅਰ
ਓਹ ਭੁਖ ਕਰਕੇ ਆਤੁਰ ਸਨ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਇਸ ਬਿਰ

ਤੇ ਚੜ੍ਹਕੇ ਮਾਰਿਆਈ ਉਤਾਰ ਜੋ ਸਭਨਾਂ ਅਤੀਤਾਂ ਨੂੰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਕੀਜੈ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ
ਚੰਦ ਗਇਆ ਅਰ ਫੇਰ ਲਖਮੀਦਾਸ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਕਹਿਆ ਕਿ
ਕਰ ਨਾਲ ਕੰਡੇ ਹੋਂਦੇ ਹੈਨ ਮਾਰਿਆਈ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਂਦੀ ਫੇਰ ਲਹਿਣੇ ਨੂੰ ਕ
ਹਿਆ ਤਾਂ ਲਹਿਣਾ ਕਿਕਰ ਤੇ ਚੜ੍ਹਿਆ ਤੇ ਝੂਣਿਆਂ ਤਾਂ ਮਿਰਿਆਈ ਅਰ
ਪਤ੍ਰਾਸਿਆਂ ਦਾ ਮੀਂਹ ਵੁਠਾ ਅਰ ਸਭ ਖਾਇਕਰ ਤ੍ਰਿਪਤ ਭਏ ਤਾਂ ਲਹਿਣੇ
ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋ ਗੁਰਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨਦੇ ਹੈਨ ਸੋਈ ਸੁਖੀ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾ
ਬਾ ਜੀ ਘਰ ਆਏ ਤਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਕਾਲੂ ਕਹਿਆ ਅਜ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਪਿਤਰ ਸੁ
ਪਨੇ ਵਿਚ ਆਏ ਹਨ ਜੋ ਤੁਸੀ ਬੈਕੁੰਠ ਧਾਮ ਨੂੰ ਚੱਲੋ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿ
ਆ ਕਿ ਜੇ ਤੁਸਾਡੀ ਇਛਿਆ ਹੋਵੈ ਤਾਂ ਜਾਹੋ ਅਰ ਜੇ ਇਥੇ ਰਹਿਣਦੀ ਹੋਵੈ ਤਾਂ
ਤਾਂ ਜੁਗ ਪ੍ਰਜੰਤ ਤੁਸਾਡੀ ਆਗਿਆ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਕਹਿਆ ਤੁਸਾਡੀ ਕਿਰ
ਪਾ ਕਰਕੇ ਅਸਾਂ ਆਪ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਤੇ ਨਿਆਰਾ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਰ ਜਨਮ ਣਾ
ਮਰਣਾਂ ਸਰੀਰ ਦਾ ਧਰਮ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀ ਤਾਂ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਾਖੀ ਹਾਂ ਅਰ ਤੁ
ਸਾਡੇ ਦਰਸਨ ਦੀ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਅਤਿ ਲਾਲਸਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ ਤੁਸੀਂ
ਬੈਕੁੰਠ ਨੂੰ ਚੱਲੋ ਅਸੀਂ ਭੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਇ ਦਰਸਨ ਦੇਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਕਾਲੂ ਜੀ Death of Kalu
ਰਾਵੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੇ ਜਾਇ ਬੈਠੇ ਅਰ ਜਿਤਨੀ ਘਰ ਦੀ ਸਾਮਗ੍ਰੀ ਸੀ ਅ
ਧੀ ਲਖਮੀਦਾਸ ਤੇ ਸਿਰੀਚੰਦ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਅਰ ਅਧੀ ਦਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅ
ਰ ਇਸਨਾਨ ਕਰਕੇ ਪਦਮ ਆਸਣ ਮਾਰਕੇ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਲਾ
ਇਕੇ ਸ੍ਵਾਸ ਸ੍ਵਾਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਪਣ ਲਗਾ ਸੋ ਜਾਂ ਚਾਰ ਘੜੀ ਰਾਤ
ਰਹੀ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਣ ਬ੍ਰਹਮਰੰਧ੍ਰ ਨੂੰ ਫੋੜਕੇ ਬੈਕੁੰਠ ਧਾਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਭਏ ਅਰ
ਪਿਛੇ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਤੇ ਨਾਨਕ ਜੀ ਸ੍ਰੀਚੰਦ ਤੇ ਲਖਮੀਦਾਸ ਅਰ ਹੋਰ
ਜਿਤਨੇ ਸਿਖ ਸੇ ਚੰਦਨ ਦੀ ਚਿਖਾ ਬਨਾਕੇ ਕਾਲੂ ਦਾ ਸਿਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਰ
ਕੜਾਹ ਵਰਤਾਇਆ ਅਰ ਜੈਸੀ ਸਾਸਤ੍ਰਾਂ ਦੀ ਰੀਤ ਸੋ ਕੀਤੀ ਸੋ ਜਾਂ ਚਉ
ਦਾਂ ਦਿਨ ਬੀਤੇ ਤਾਂ ਖੇਨ ਸਾਪਿੰਡ ਕਾਲੂ ਜੀ ਦਾ ਕੀਤਾ ਅਰ ਭੂਖਣ ਤੇ ਭਾਂਡੇ ਤੇ On the fourteenth day
ਬਸਤ੍ਰ ਆਚਾਰਜੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿਤੇ ਅਰ ਫਿਰ ਕੜਾਹ ਵਰਤਾਇਆ ਤਾਂ ਫਿਰ

ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਕਹਿਆ ਬਚਾ ਤੁਸਾਡੇ ਪਿਤਾ ਮੈਨੂੰ ਸੁਪਨੇ ਦੇ ਵਿਚ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਮਾਤਾ ਜੀ ਤੁਸਾਡੀ ਜਾਵਨ ਦੀ ਇਛਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਭੀ ਰਾਵੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਪਦਮ ਆਸਨ ਧਾਰਕੇ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਲਾਇ ਬੈਠੋ ਤੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦਾ ਜਾਪ ਜਪੋ ਤਾਂ ਮਾਤਾ ਨੇ ਭੀ ਬਹੁਤ ਗਊਆਂ ਬਸਤ੍ਰ ਭੂਖਨ ਹੋਰ ਭੀ ਬਹੁਤ ਦਾਨ ਕਰਾਇਆ ਸੋ ਜਾਂ ਚਾਰ ਘੜੀਆਂ ਰਾਤ ਰਹੀ ਤਾਂ ਮਾਤਾ ਦੇ ਭੀ ਪ੍ਰਾਣ ਬ੍ਰਹਮਰੰਧ੍ਰ ਨੂੰ ਫੋੜਕਰ ਬੈਕੁੰਠ ਧਾਮ ਗਏ ਸੋ ਉਨਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਂ ਭੀ ਜੋ ਸਾਸਤ੍ਰਾਂ ਦੀ ਮ੍ਰਜਾਦਾ ਹੈ ਸੋ ਕੀਤੀ ਅਰ ਪਿਛੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਨਮੁਖ ਬੈਠਾਲਣੇ ਹੋਰ ਸਿਖ ਸਭ ਇਕਤ੍ਰ ਕਰਕੇ ਪਿਛੇ ਬੈਠਣ ਅਰ ਸਬਦ ਦੀ ਚਰਚਾ ਗਿਆਨ ਗੋਸਟ ਹੋਂਦੇ ਅਰ ਅਠ ਪਹਿਰ ਕੀਰਤਨ ਹੋਂਦੇ ਸੋ ਜਾਂ ਕਿਤਨਾ ਕੁ ਕਾਲ ਬੀਤਿਆ ਤਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਬਾਬੇ ਦਾ ਟਹਿਲੀਆ ਕਮਲਾ ਬਾਹਰ ਮਹੀਂ ਚਰਾਵਨ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਇਪੁਰਖ ਮਿਲੇ ਸਨ ਅਰ ਇਕ ਮਿਟੀ ਦਾ ਢੇਮ ਕਮਲੇ ਦੇ ਹਥ ਵਿਚ ਪਕੜਾਇਆ ਅਰ ਕਹਿਆ ਤੂੰ ਬਾਬੇ ਦੇ ਅਗੇ ਇਹ ਢੇਮ ਜਾ ਸਿਟੇ ਅਰ ਅਸਡ ਹਥ ਜੋੜਕੇ ਮਥਾ ਟੇਕੇਂ ਤਾਂ ਕਮਲਾ ਘਰ ਆਇਆ ਤੇ ਆਕਰ ਢੇਮ ਬਾਬੇ ਦੇ ਅਗੇ ਸੁਟ ਘਤਿਆ ਅਰ ਦੋਵੇਂ ਹਥ ਜੋੜਕਰ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤੇ ਕਹਾ ਕਿ ਦੋ ਪੁਰਖ ਮੈਨੂੰ ਬਨ ਵਿਚ ਮਿਲੇ ਸੇ ਸੋ ਉਨਾਂ ਨੇ ਮਿਟੀ ਦਾ ਢੇਮ ਭੀ ਦਿਤਾ ਹੈ ਤੇ ਮਥਾ ਭੀ ਟੇਕਿਆ ਨੇ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਅੰਗਦਾ ਅਸਾਨੂੰ ਦਰਗਾਹ ਦਾ ਸਦਾ ਆਇਆ ਹੈ ਸੋ ਅਸੀਂ ਦਰਗਾਹ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਅਰ ਇਹ ਸਰੀਰ ਮਿਟੀ ਦੇ ਢੇਰ ਵਤ ਹੈ ਸੋ ਅਸੀਂ ਸੁਟਣੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤੂੰ ਪਿਛੋਂ ਗਿਆਨ ਗੋਸਟ ਕਰਕੇ ਸਿਖਾਂ ਨੂੰ ਪਰਚਾਈ ਰਖੀਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਪੰਜ ਪੈਸੇ ਤੇ ਮਿਸਰੀ ਨਰੀਏਲ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇ ਅਗੇ ਰਖਕੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਬਾਬੇ ਜੀ ਨੇ ਤਾਂ ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਮਥਾ ਬਾਬੇ ਦੇ ਅਗੇ ਟੇਕਿਆ ਤੇ ਕਹਾ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਤੁਸੀਂ ਕਿਉਂ ਲਾਜੋਂ ਹੋਕੇ ਮੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਤੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰ ਪੈ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਆਜਿਤ ਨਿਮਾਣਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਅੰਗਦਾ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਸਰੂ

ਪਨੂੰ ਪਛਾਣਦੇ ਸਰੀਰ ਤੇਰਾ ਮੇਰਾ ਪੰਜਾਂ ਤਤਾਂ ਦਾ ਹੈ ਤੇ ਚੇਤਨ ਕਲਾ ਤੇਰੇ ਮੇਰੇ
ਮੇਂ ਵੇਖਣੀ ਹੈ ਸੋ ਜੈਸੇ ਸੂਰਜ ਦਾ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬ ਸਭਨਾਂ ਘੜਾਂ ਮੇਂ ਉਜਾਲਾ ਕਰ
ਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸੂਰਜ ਬੀ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਤੈਸੇ ਆਤਮਾਂ ਦੀ ਸਤਿਆ ਸਭ ਸਰੀਰਾਂ
ਨੂੰ ਚੇਤਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਆਤਮਾ ਤੇ ਭਿੰਨ ਨਹੀਂ ਸੋ ਤੂੰ ਸਭ ਗਿਆਨ ਦਾ ਸਾ
ਤਵ ਹੈਂ ਅਰ ਇਹ ਅਚਾਰਜਾਂ ਦੀ ਰੀਤ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੂ ਸਿਖੀ ਦਾ ਭਾਵ ਰਖਦੇ
ਆਏ ਹੈਨ ਸੋ ਤੂੰ ਸਾਡਾ ਵਚਨ ਕਦੀ ਅਨਥਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਤਾਂ ਤੇ ਕੁਛ ਕੁ ਸਮਾ
ਤੇ ਚਰਨਾਂ ਮੇਂ ਰੋਗ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਓਹ ਰੋਗ ਪਰਮੇਸਰ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਾਵੇਗਾ
ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਹੜੀ ਸਮਝ ਅਗਾਗੀਆਂ ਤੂੰ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਆ ਹੈ ਤਿਸ
ਅਗੇ ਅਸਾਂ ਮੁਬਾਰਕ ਕੀਆ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਠ ਕਰ ਬਾਬੇ ਜੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ
ਨੂੰ ਕੰਠ ਨਾਲ ਲਾਇਆ ਅਰ ਆਪਣੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਬਿਠਾ
ਇਆ ਅਰ ਸ੍ਰੀਚੰਦ ਤੇ ਲਖਮੀਦਾਸ ਨੂੰ ਬੁਲਾਭੇਜਿਆ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਸੁਣਿ
ਆਂ ਜੋ ਅੰਗਦ ਨੂੰ ਪਾਸ ਬਹਾਲਕੇ ਅਸਾਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ ਸੋ ਉਨਾਂ ਆ
ਵਨ ਵਿਚ ਢਿਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਹੋਰ ਜਿਤਨੇ ਸਿਖ ਬੈਠੇ ਸਨ ਸੋ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ
ਅੰਗਦ ਜੀ ਦੇ ਅਗੇ ਮਥਾ ਟਿਕਾਇਆ ਅਰ ਬਾਬੇ ਨੇ ਪਦਮ ਆਸਨ
ਕਰ ਤ੍ਰਿਕੁਟੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕੀਤਾ ਅਰ ਸੋਹੰ ਦਾ ਜਾਪ ਜਪ ਕੇ ਪਹਰ ਰਾਤ
ਰਹੀ ਦੀ ਬ੍ਰਹਮਰੰਧ੍ਰ ਨੂੰ ਫੋੜਕੇ ਉਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਣ ਬ੍ਰਹਮਲੋਕ ਨੂੰ ਗਏ ਅਰ

ਪਿਛੇ ਸ੍ਰੀਚੰਦ ਲਖਮੀਦਾਸ ਨੂੰ ਖਬਰ ਹੋਈ ਤਾਂ ਦੋਨੋ ਨੇ ਹਥ ਜੋੜੇ ਜੋ ਚਾਰ
ਘੜੀਆਂ ਤਾਂ ਅਸਾਡੇ ਨਾਲ ਭੀ ਵਰਤਾ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਸਾਹਿਬ ਨੇੜੇ ਖੇਲ ਕੇ ਬੋਲੇ
ਕਿ ਜੋ ਤੁਸਾਡੀ ਇਛਿਆ ਹੈ ਸੋ ਕਹੋ ਤਾਂ ਉਨਾ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜੀ ਪੁਤ੍ਰਾਂ ਦੇਸੀ
ਵਾਇਆਂ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇਣਾ ਜੋਗ ਨ ਗੀ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਮਹਾਂ ਪੁਰਖ
ਜੋ ਹੂੰਦੇ ਹੈਨ ਸੋ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਦੀ ਗੀ ਸਾਮਗੀ ਵਿਚ ਹੋਈ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪਾਪ ਉਨਾ
ਦੇ ਨਿੰਦਕਾਂ ਦੇ ਹੋਂਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਪੁੰਨ ਉਨਾਂ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਧਨ ਮਾ
ਲ ਪਦਾਰਥ ਕੁਟੰਬੀਆਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹੈਨ ਅਰ ਉਨਾਂ ਦੇ ਰਿਦੇ ਦਾ ਗਿਆਨ ਜਗ੍ਯ
ਆਸੀਆਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪ ਜਗਤ ਦੇ ਰਖੇ ਸੋ ਗਤੇ ਨਿਆਰੇ ਰਹਿੰਦੇ
ਹੈਨ ਸੋ ਤੁਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗਲ ਦੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ ਪਰ ਮੇਰੇ ਰਿਦੇ ਦਾ ਗਿ
ਆਨ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਲੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਅੱਗੇ ਮਥਾ ਟੇਕੋ ਸੋ ਉਨਾਂ ਢੁ
ਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਹੋਰ ਆਪਣਾਂ ਚੋਲਾ ਰਖ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਜੋ
ਸੁਕਤਵਨ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਚੋਲੇ ਨੂੰ ਪਾਇ ਲਵੇ ਤਾਂ ਸ੍ਰੀਚੰਦ ਅਰ ਲਖਮੀਦਾ
ਸ ਤੇਂ ਚੋਲਾ ਉਠਾਇਆ ਨ ਗਿਆ ਅਰ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਮਥਾ ਟੇਕ ਕੇ ਪਾ
ਇ ਲੀਤਾ ਤਾਂ ਫੇਰ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਪੁਰਖਾ ਤੂੰ ਅਗੇ ਕਿਥੇ ਰਹਿੰਦਾ ਸੇ ਤਾਂ ਉ
ਸ ਆਖਿਆ ਖਡੂਰ ਖਾਹਿਰਿਆਂ ਦੇ ਰਹਿੰਦਾ ਸਾ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ
ਫੇਰ ਤੂੰ ਉਥੇ ਹੀ ਜਾਇ ਰਹੁ ਜੋ ਇਹ ਬਚਨ ਕਹਿਕਰ ਬਾਬਾ ਜੀ ਬੈਕੁੰਠ ਗਏ

ਤਾਂ ਕੜ੍ਹ ਹੋ ਹੋਇਆ ਫਗੜਿਆ ਤੇ ਲਗ ਮੁਸਲਮਾਨ ਇਕਠੇ ਹੋਏ ਜੋ ਇਹ ਖੁ
ਦਾ ਦਾ ਵਲੀ ਸੀ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦਬਾਂਗੇ ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਕਹਿਣ ਸਾੜਾਂਗੇ ਸੋ ਬ
ਡਾ ਫੈਲਾ ਪਾਇਆ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਬਾਹਰ ਦੇਂ ਕੋਹਾਂ ਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਤੇ ਉਸ
ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੂੰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀਆਂ ਪੰਕਤਾਂ ਵਖੋ ਵਖ ਬ
ਣਕਰ ਮੇਰਾ ਸਨੇਹਾ ਦੇਵਨਾ ਕਿ ਤੁਸੀ ਜੋ ਮੇਰਾ ਪੰਜਾਂ ਭੂਤਾਂ ਦਾ ਸਰੀਰ ਦੇਖ
ਦੇ ਸੇ ਸੋ ਤੁਸਾਡੀ ਭਟਨੀ ਕਰ ਵਿਸੁ ਆਂਵਦਾ ਸੀ ਪਰ ਮੈਂ ਸਰੀਰ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਧਾਰਿਆ ਜੋ ਮੇਰੇ ਆਸਣ ਤੇ ਦੋਂਹ ਪਟਾਂ ਦੀ ਚਾਦਰ ਪਈ ਹੈ ਸੋ ਇਕ ਪਟ
ਹਿੰਦੂ ਸਿਸਕਾਰ ਕਰਨ ਇਕ ਪਟ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦਬਕੇ ਕਬਰ ਕਰਨ ਤਾ
ਉਸ ਆਣਕੇ ਆਖਿਆ ਅਰ ਉਨੰ ਉਸੇ ਤਰਾਂ ਕੀਤਾ ਤੇ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ
ਖਡੂਰ ਜਾ ਰਹੇ ਸੰਮਤ ੧੫੯੬ ਅਸੂ ਸੁਦੀ ਦਸਮੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ
ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਣੇ ਅਰ ਫੇਰ ਪੰਦ੍ਰਾਂ ਦਿਨ ਪਿਛੇ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਤੇ ਲਖਮੀ ਦਾਸ
ਦੀ ਮਾਤਾ ਅਸੂ ਵਦੀ ਇਕਾਦਸੀ ਥਿਤ ਨੂੰ ਸਮਾਣੀ ਸੋ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਤੇ ਲਖ
ਮੀ ਦਾਸ ਦੀ ਮਾਤਾ ਭੀ ਬੈਕੁੰਠ ਧਾਮ ਨੂੰ ਗਈ ਸੋ ਉਸ ਦਾ ਸਿਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਤੇ
ਕਿਰਿਆ ਕਰਮ ਕੀਤਾ ॥ ਪੌੜੀ ਛਿਤਾਲੀ ਵੀਂ ਚਲੀ॥ ਪਉੜੀ॥

ਸੋ ਟਿਕਾ ਸੋ ਛਤ੍ਰ ਸਿਰ ਸੋਈ ਸਚਾ ਤਖਤ ਟਿਕਾਈ॥ ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਹੰਦੀ ਮੁਹਰ
ਹਥ ਗੁਰ ਅੰਗਦ ਦੋਹੀ ਫਿਰਾਈ॥ ਦਿਤਾ ਛੋੜਿ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਬੈਠਿ ਖਡੂਰੇ
ਜੋਤਿ ਜਗਾਈ॥ ਜੰਮੇ ਪੂਰਬ ਬੀਜਿਆ ਵਿਚਿ ਵਿਚਿ ਹੋਰ ਕੂੜੀ ਚਤੁਰਾਈ॥
ਲਹਣੇ ਪਾਈ ਨਾਨਕੋ ਦੇਣੀ ਅਮਰਦਾਸਿ ਘਰਿ ਆਈ॥ ਗੁਰੁ ਬੈਠਾ ਅਮ
ਰ ਸਰੂਪ ਹੋਇ ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਾਈ ਦਾਤਿ ਇਲਾਹੀ॥ ਫੇਰਿ ਵਸਾਇਆ ਗੋ
ਇੰਦਵਾਲ ਅਚਰਜ ਖੇਲੁ ਨ ਲਖਿਆ ਜਾਈ॥ ਦਾਤਿ ਜੋਤਿ ਖਸਮੈ ਵਡਿ
ਆਈ॥ ੪੬॥ ਤਾਂ ਸਿਖਾਂ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਥੀਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਸੂ ਵਿ
ਚ ਤਾਂ ਸੂਰਜ ਦਖਣੇ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਭਾਈ ਕਹਿਆ ਦਖਣ ਤੇ ਪੂਰਬ ਕਰਮ ਕ
ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੈ ਜੋ ਪਿਤਰ ਲੋਕ ਤੇ ਸੁਰਗ ਜਾਂਦੇ ਹੈਨ ਪਰ ਗਿਆਨੀਆਂ ਦਾ ਭੀ
ਆ ਭੂਖਣ ਨਾਂ ਦਖਣਾਇਣ ਹੈ ਤੇ ਗਿਆਨ ਚੇਤ ਲਖਨਾ ਏਹੀ ਉਤਗਾਇ

ਣ ਹੈ ਅਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਮੁਖ ਉਜਲਾ ਟਿਕਾ ਹੋਸੀ ਸੋਈ ਗੁਰੂ ਅੰਗ
ਦ ਜੀ ਦਾ ਟਿਕਾ ਮੁਖ ਉਜਲਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਜੋ ਨਾਮ ਦਾ ਛਤ੍ਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ
ਦਾ ਹੋਸੀ ਤੇ ਤਖਤ ਵੀਚਾਰ ਦਾ ਹੋਸੀ ਸੋਈ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਦਾ ਤਖਤ ਤੇ
ਛਤ੍ਰ ਹੋਇਆ ਤੇ ਸਬਦ ਦੀ ਮੋਹਰ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਚਲਾਈ ਅਰ ਕਰ
ਤਾਰ ਪੁਰ ਨੂੰ ਛੋਡ ਕੇ ਤੇ ਖਡੂਰ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਸਬਦ ਦੀ ਜੋਤਿ ਜ
ਗਾਈ ਅਰ ਜੋ ਉਨਾਂ ਦਾ ਦਰਸਨ ਕਰੈ ਸੋ ਗਿਆਨ ਦੀ ਜੋਤਿ ਕਰ ਤਿਸ ਦੇ
ਮਨ ਵਿਚ ਉਜਾਲਾ ਹੋਵੈ ਤੇ ਪੂਰਬਲਾ ਜਪ ਤਪ ਕੀਤਾ ਸੋਈ ਫਲਦਾ ਹੈ
ਅਰ ਹੋਰ ਚਤੁਰਾਈਆਂ ਭੁੜੀਆਂ ਹੈਨ ਪਰ ਲਾਹਣੇ ਜੀ ਦੀ ਸਰਨ ਗੁਰੂ
ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਸੇਵਾ ਟਹਿਲ ਕਰਨ ਤੇ ਗਿਆਨ ਗੋਸਟ ਕਰਨ ਤਾਂ ਗੁਰੂ
ਅੰਗਦ ਜੀ ਸਮਝਿਆ ਜੋ ਇਹ ਗਿਆਨ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਪਕ
ਗਿਆਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨਾਂ ਦੇ ਅਗੇ ਪੰਜ ਪੈਸੇ ਤੇ ਨਲੀਏਰ ਮਿਸਰੀ
ਦੀ ਰੋੜੀ ਰਖ ਕੇ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤਾਂ ਦਾਸੂ ਤੇ ਦਾਤੂ ਜੋ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਦੇ ਪੁ
ਤ੍ਰ ਸਨ ਸੋ ਕਹਿਨ ਲਗੇ ਕਿ ਗੁਰਿਆਈ ਅਸਾਨੂੰ ਬਖਸਣੀ ਸੀ ਤਾਂ ਗੁਰੂ
ਅੰਗਦ ਜੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਵਸਤ ਗਯਾਨ ਹੈ ਤਾਂ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਅ
ਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਅਗੇ ਮਥਾ ਟੇਕੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਭੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਵੋਗੇ ਸੋ ਉ
ਨਾ ਮਥਾ ਨਾ ਟੇਕਿਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਕਹਿਆ ਹੇ ਪੁਰਖਾ ਤੂੰ ਗੋਇੰ
ਦਵਾਲ ਜਾਹੁ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਜੀ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕੀਤਾ
ਸੰਮਤ ੧੬੦੯ ਚੇਤ ਸੁਦੀ ੪ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦਾ ਅਸਚਰਜ ਖੇਲ ਹੈ
ਲਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਅਰ ਦਾਤ ਤੇ ਜੋਤਿ ਖਸਮ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕ
ਰਕੈ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ॥ ਪਉੜੀ ਸੈਂਤਾਲੀਸਵੀਂ ਚਲੀ॥ ੪੭॥

ਇਕੋ ਪੂਰਬ ਦੇ ਵਣਜ ਸਭ ਕੀ ਵਸਤ ਤਿਸੈ ਘਰਿ ਆਵੈ। ਬੈਠਾ ਸੋਢੀ ਪਾ
ਤਿਸਾਹੁ ਰਾਮਦਾਸ ਸਤਿਗੁਰੂ ਕਹਾਵੈ। ਪੂਰਨ ਤਾਲ ਖਟਾਇਆ ਅੰਮ੍ਰਿ
ਤਸਰ ਵਿਚ ਜੋਤਿ ਜਗਾਵੈ। ਉਲਟਾ ਖੇਲ ਖਸਮ ਦਾ ਉਲਟੀ ਗੰਗ ਸਮੁੰ
ਦ੍ਰ ਸਮਾਵੈ। ਦਿਤਾ ਲਈਏ ਆਪਣਾ ਅਣਦਿਤਾ ਕਛੂ ਹਥ ਨ ਆਵੈ। ਫਿ

Paudi 48

ਆਈ ਧਾਰ ਅਰਜਨੇ ਪੁਤ ਜੋ ਸਾਰੀ ਗੁਰੂ ਕਹਾਵੈ। ਜਾਣਨ ਦੇਸ ਆਂਦੀ ਭਿੰਨ
ਰਜ ਅਜਰ ਨ ਸਾਰਿਆ ਅਵੇ। ਧਾਰ ਗੀਵੀ ਵਖ ਧਾਰੇ ਰਹਾਵੈ।। ੪੭।।੮।।

ਤਿਸ ਦਾ ਵੀਚਾਰ ਪੂਰਬਲਾ ਜੋ ਲੇਖ ਹੋਂਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿਸ ਦੀ ਵਸਤ ਹੋਂਦੀ ਹੈ ਤਿਸੇ ਦੇ ਘਰ ਆਂਵਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪਿਛਲੇ ਜਨਮ ਜੋ ਸੋਢੀ ਵੇਦ ਪੜ ਦੇ ਭੇਦ ਅਰ ਰਾਜ ਸਿੰਘਾਸਨ ਦਿਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਲਜੁਗ ਆਸੀ ਚੌਥੇ ਜਨਮ ਮਾਗਿਆ ਅਰ ਤੁਸਾਂ ਨੂੰ ਦੇਵਾਂਗੇ ਸੋ ਈ ਏਹੀ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲੇ ਬੀਬੀ ਜੀ ਦਿਤੀ ਤੇ ਨਾਲੇ ਗਿਆਨ ਦਿਤਾ ਤੇ ਬੀਬੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਗੁਰਿਆਈ ਸੋਢੀਆਂ ਦੇ ਘਰ ਹੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕਹਿਆ ਗਿਆਨ ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਵਸਤ ਹੈ ਤਾਂ ਬੀਬੀ ਕਹਿਆ ਤੁਸੀਂ ਸਮਰਥ ਹੋ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੇਰੀ ਹੀ ਕੁਖ ਵਿਚ ਆਵੈ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੋਇਗਾ ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਏ ਸੰਮਤ ੧੬੩੧ ਭਾਦ੍ਰੋਂ ਸੁਦੀ ੧੫ ਪੂਰਨਮਾਸੀ ਕੋ ਅਰ ਗੁਰਿਆਈ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਦਿਤੀ ਤਾਂ ਬੇਟਿਆਂ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮਥਾ ਟੇਕੋ ਅਰ ਫਿਰ ਮੁਹਰੀ ਨੂੰ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਤੂ ਮੁਹਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁਹਰੀ ਆਣ ਮਥਾ ਟੇਕਿਆ ਤੇ ਮੋਹਨ ਘਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਸ ਮਥਾ ਨਾ ਟੇਕਿਆ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਜਗਤ ਦੇ ਉਧਾਰ ਵਾਸਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਾ ਤੀਰਥ ਕੀਤਾ ਅਰ ਵਿਚ ਸਬਦ ਦੀ ਜੋਤ ਜਗਾਈ ਅਬ ਵਿ ਸਰੀਰ ਦਾ ਹੈ ਮਤ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਅਧ ਵਿਚ ਹਰਿਮੰਦਰ ਦੇ ਹੇਠ ਜੋਤ ਜਗਾਈ ਅਰ ਉਲਟਾ ਖੇਲ ਖਲੋਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੈਸੇ ਗੰਗਾ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਵਿਚ ਸਮਾਂਵਦੀ ਹੈ ਤੈਸੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਨੂੰ ਉਧਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਰ ਆਪਣਾਂ ਦਾਸ ਦਿਤਾ ਲਈਦਾ ਹੈ ਅਰ ਅਣਦਿਤ ਕੁਛ ਗਥ ਨਹੀਂ ਆਂਵਦਾ ਸੋ ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰਿਆਈ ਬਖਸੀ ਅਰ ਪ੍ਰਿਥੀਆ ਤੇ ਮਹਾਦੇਵ ਲਗੇ ਈਰਖਾ ਕਰਨ ਤੇ ਉਹ ਮਥਾ ਨ ਟੇਕਨ ਅਰ ਜਗੀਰੀ ਕਰਨ ਤਾਂ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿਆ ਵਸਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਹੈ ਸੋ ਫਿਰ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਸਮਾਣੇ ਸੰਮਤ

ਪਉੜੀ 48

੧੬੩੮ ਜੇਠ ਸੁਦੀ ੪ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਜੀ ਗੁਰਿਆਈ ਪਾਈ ਅਰ
ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਦਾ ਤਲਾ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਵਿਚ ਜਹਾਜ ਹਰਿਮੰਦਰ ਜੀ ਬ
ਣਾਇਆ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਅਖਰ ਕੀਤੇ ਤੇ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਬਾਣੀਆਂ ਪੋਥੀਆਂ ਇ
ਕਠੀਆਂ ਕਰਕੇ ਰਚਿਆ ਅਤੇ ਸੋਢੀ ਜੋ ਬਾਣੀਆਂ ਕਰਨ ਲਗੇ ਤਾਂ ਬ
ਣੀਆਂ ਬੰਦ ਕੀਤੀਆਂ ਜੋ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਨਾ ਪੜ੍ਹੇ ਤਾਂ ਭਾਈ
ਗੁਰਦਾਸ ਨੂੰ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮਤਾਂ ਇਹ ਜਨਮਸਾਖੀ ਵਿਚ ਕੁਛ ਅਜੁਗਤਾਂ
ਪਾਂਵਦੇ ਹੋਨ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਨ ਕਤਨਵਲੀ ਦੀ ਵਾਰ ਕਰ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਾ
ਖੀ ਨੂੰ ਜੋ ਸਿਖ ਹੋਵਨਗੇ ਸੋ ਪੜ੍ਹਨਗੇ ਤੇ ਹੋਰ ਫਕੀਰ ਤੇ ਛੋਟੇ ਮੇਲਾਂ ਵਾਲੇ
ਓਹ ਜਨਮਸਾਖੀ ਪੜ੍ਹਨਗੇ ਅਰ ਜਿਨਾਂ ਨੂੰ ਸਬਦ ਦੀ ਸਮਝ ਨ ਹੋਵੇਗੀ
ਸੋਈ ਇਹ ਸਾਖੀ ਪੜ੍ਹਨਗੇ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਜੀ ਕਹਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਸੋਢੀਆਂ
ਦੇ ਘਰੋਂ ਗੁਰਿਆਈ ਨ ਜਾਨ ਦੇਵਾਂਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਲਜੁਗ ਵਿਚ ਇਹ ਗੁਰਿਆ
ਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸਮਾਵਣੀ ਪਉੜੀ ਅਠਤਾਲੀਸਵੀਂ ਚਲੀ ੴ

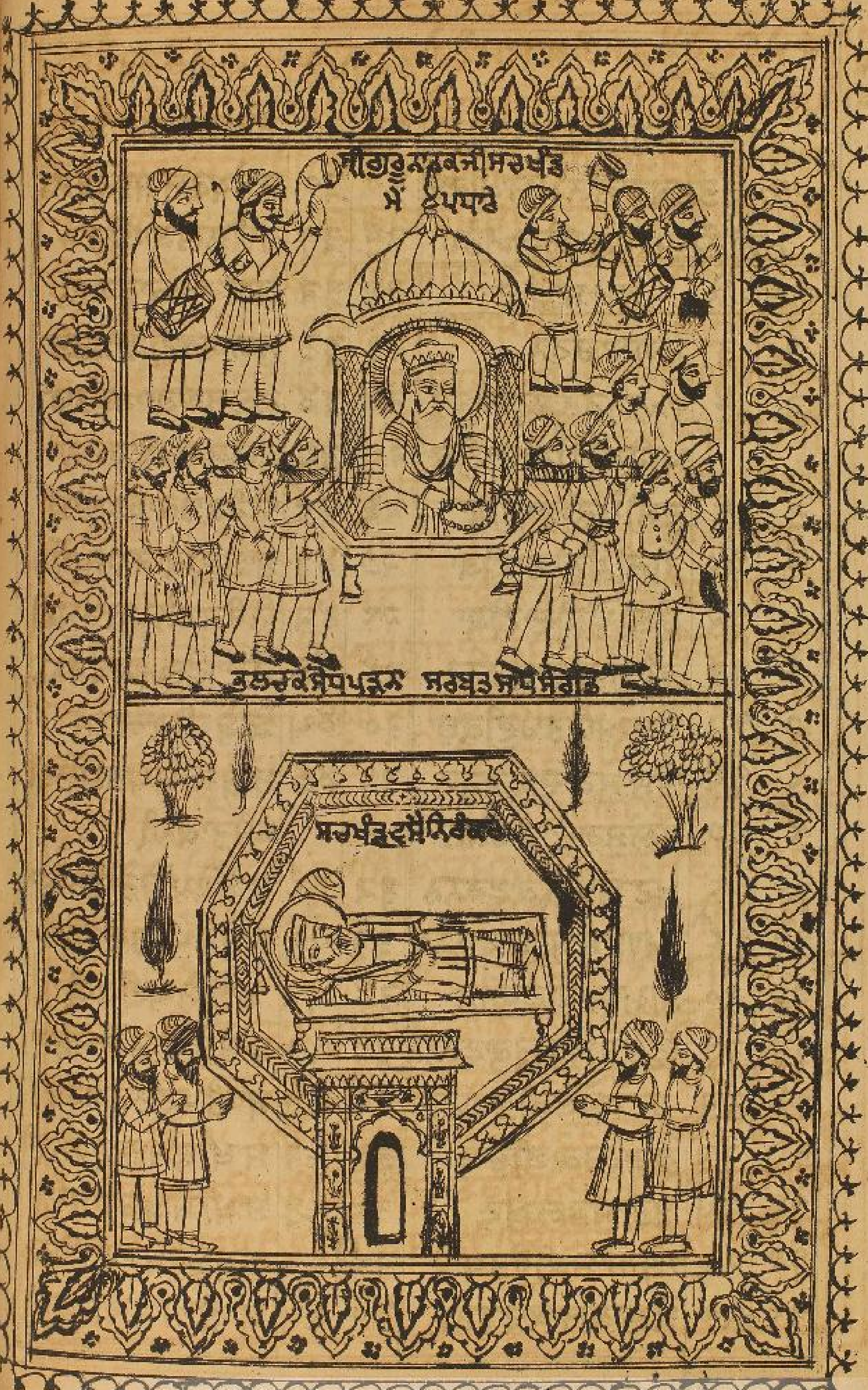
ਪੰਜਿ ਪਿਆਲੇ ਪੰਜਿ ਪੀਰ ਛਠਮ ਪੀਰ ਬੈਠਾ ਗੁਰੁ ਭਾਰੀ ॥ ਅਰਜਨ ਕਾਇ
ਆਂ ਪਲਟ ਕੈ ਮੂਰਤਿ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਵਾਰੀ ॥ ਚਲੀ ਪੀੜੀ ਸੋਢੀਆਂ ਰੂਪ
ਦਿਖਾਵਣ ਵਾਰੋ ਵਾਰੀ ॥ ਦਲ ਭੰਜਨ ਗੁਰੁ ਸੂਰਮਾ ਵਡ ਜੋਧਾ ਬਹੁ ਪਰਉਪ
ਕਾਰੀ ॥ ਪੁਛਨ ਸਿਖ ਅਰਦਾਸ ਕਰ ਛਿਅ ਮਹਿਲਾਂ ਤਕ ਦਰਸ ਨਿਹਾਰੀ ॥
ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਬੋਲੇ ਮੁਖ ਤੇ ਸੁਣਹੁ ਸੰਸਾਰੀ ॥ ਕਲਜੁ
ਗ ਪੀੜੀ ਸੋਢੀਆਂ ਨਿਹਚਲ ਨੀਂਵ ਉਸਾਰ ਖਲਾਰੀ ॥ ਜੁਗ ਜੁਗ ਸ
ਤਿਗੁਰੁ ਧਰੇ ਅਵਤਾਰੀ ॥ ੪੮ ॥ ਤੇਜਦਾ ਬੀਰਾਰ ॥

ਪੰਜ ਪੀਰ ਜੋ ਪੰਜ ਸਤਿਗੁਰੂ ਹਨ ਸੋ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਏ ਤੇ ਜਬ ਗੁਰੂ ਹਰਿ
ਗੋਵਿੰਦ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਬਚਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਏਹ ਵ
ਡਾ ਗੁਰੂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰ ਦੇਗ ਤੇਗ ਦਾ ਧਨੀ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਦਲਾਂ ਨੂੰ ਭੰਜਨ ਵਾਲਾ
ਸੂਰਮਾ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਨਾਲੇ ਬਾਹਰ ਦੇ ਵੈਰੀ ਮਲੇਛਾਂ ਨੂੰ ਵਸ ਕਰੇਗਾ ਅਰ
ਨਾਲੇ ਮਨ ਦੇ ਵੈਰੀ ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧਾਦਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵਸ ਕਰੇਗਾ ਅਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕਹਿ

ਆ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜੋਤਿ ਇਸਦੇ ਵਿਚ ਧਾਰੀ ਹੈ ਤੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤਿ ਭੀ
ਇਸਨੂੰ ਦਿਤੀ ਹੈ ਸੋ ਫਿਰਿ ਸੋਢੀਆਂ ਦੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਚਲੀ ਅਰ ਵਾਰੋ ਵਾਰੀ ਆ
ਪਣਾ ਰੂਪ ਦਿਖਾਵਨ ਲਗੇ ਅਰ ਦਸਾਂ ਦੇ ਤ੍ਰਿਜਨ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਗੋਵਿੰ
ਦ ਜੀ ਹੋਵੈਂਗੇ ਤੇ ਜੋਧੇ ਭੀ ਹੋਵੈਂਗੇ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਭੀ ਹੋਵੈਂਗੇ ਤਾਂ ਸੰਮਤ
੧੭੦੬ ਚੇਤ ਸੁਦੀ ੫ ਪੰਜਮੀ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੇ ਤਾਂ ਫਿਰ
ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਥੀਂ ਸਿਖਾਂ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਜੋ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰ
ਨਗੇ ਸੋ ਕਿਸਦੇ ਘਰ ਧਾਰਨਗੇ ਤਾਂ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰੂ
ਹੈ ਸੋ ਬੋਲਿਆ ਕਿ ਕਲਜੁਗ ਵਿਚ ਸੋਢੀਆਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਸਤਿਗੁਰਾਂ
ਦਾ ਅਵਤਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਰ ਜੁਗ ਜੁਗ ਵਿਚ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰੇ
ਹੈ ਹਨ ਸੋ ਕਈ ਪਰਗਟ ਅਵਤਾਰ ਹੋਵਨਗੇ ਅਰ ਕਈ ਗੁਪਤ ਹੋਵਨਗੇ

ਪਉੜੀ ਉਨਵੰਜਵੀਂ ਚਲੀ॥ ਸਤਿਜੁਗ ਸਤਿਗੁਰੁ ਵਾਸਦੇਵ ਵਵਾ
ਵਿਸਨਾ ਨਾਮ ਜਪਾਵੈ॥ ਦੁਆਪੁਰ ਸਤਿਗੁਰੁ ਹਰੀਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਹਾਹਾ ਹ
ਰਿ ਨਾਮ ਜਪਾਵੈ॥ ਤ੍ਰੇਤੇ ਸਤਿਗੁਰੁ ਰਾਮ ਜੀ ਰਾਰਾ ਰਾਮ ਜਪੇ ਸੁਖ
ਪਾਵੈ॥ ਕਲਜੁਗ ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਗੋਵਿੰਦ ਗਗਾ ਗੋਬਿੰਦ ਨਾਮ ਜਪਾਵੈ॥
ਚਾਰੇ ਜਾਗੇ ਚਹੁ ਜੁਗੀ ਪੰਚਾਇਣ ਵਿਚ ਜਾਇ ਸਮਾਵੈ॥ ਚਾਰੋ ਅਛ
ਰ ਇਕ ਕਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਪੁ ਮੰਤ੍ਰ ਜਪਾਵੈ॥ ਜਹਾਂ ਤੇ ਉਪਜਿਆ ਫਿ
ਰ ਤਾਹਿ ਸਮਾਵੈ॥੪੯॥੧॥ ਤਿਸਦਾ ਵੀਚਾਰ॥ ਸਤਿਜੁਗ ਮੈਂ ਸ
ਤਿਗੁਰਾਂ ਵਾਸਦੇਵ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਿਆ ਤਾਂ ਵਵਾ ਵਿਸਨ ਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਲੀਆ
ਅਰ ਦੁਆਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸਨ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਿਆ ਤਾਂ ਹਾ
ਹਾ ਜੋ ਲਾਇਆ ਹਰਿ ਦੇ ਨਾਮ ਥੀਂ ਲਾਇਆ ਅਰ ਤ੍ਰੇਤੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਰਾਮ
ਜੀ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਿਆ ਤਾਂ ਰਾਰਾ ਅਖਰ ਰਾਮ ਥੀਂ ਲੀਤਾ ਅਰ ਕਲਜੁਗ
ਗੁਰੂ ਗੋਵਿੰਦ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਿਆ ਤਾਂ ਗਗਾ ਗੋਬਿੰਦ ਦੇ ਨਾਮ ਥੀਂ ਲਇ
ਆ ਅਰ ਕਲਜੁਗ ਵਿਚ ਚਾਰੇ ਅਖਰ ਇਕਠੇ ਕਰਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ
ਜਾਪ ਜਪਾਇਆ ਸੋ ਇਕ ਮਨ ਹੋਕੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਦਾ ਜਾਪ ਜਪੇਂਗੇ ਸੋ ਜ

ਤਾਂ ਸੇ ਉਪਜੇ ਹੈ ਤਰਾਂ ਹੀ ਜਾ ਸਮਾਵੈਗੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਜੋ ਗੋਸਟ ਹੈ ਸੋ ਅਪਾਰ ਅਪਾਰ ਹੈ ਜੈਸੇ ਚੀਟੀ ਸੇ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਤਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਜੈਸੇ ਪਿੰਗਲ ਸੇ ਪਰਬਤ ਪਾੜ ਪਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਤੈਸੇ ਮੇਰੇ ਸੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕੀ ਉਪਮਾ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਕਬਾਰੀ ਸੂਚਨਾ ਕਰਕੇ ਵਾਰ ਕਹੀ ਹੈ ਤੇ ਮੇਰੇ ਅਤ ਸੇ ਕਰ ਉਨ ਸੇ ਭੀ ਸੂਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਤੇ ਮੇਰੀ ਭੁਲ ਚੁਕ ਸਤਿਗੁਰ ਖਿਮਾ ਕਰਨਗੇ ਸੋ ਏਹ ਵਾਰ ਦੀ ਟੀਕਾ ਲਿਖਕੇ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਿਸਾਹ ਦੇ ਹਜੂਰ ਲੈ ਗਏ ਤਾਂ ਬਚਨ ਹੋਇਆ ਗੋਰੂ ਸਿਖਾਂ ਦੇ ਪੜਨ ਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਰੀਬ ਨਿਵਾਜ ਇਸ ਦੇ ਉਪਰ ਦਸਖਤ ਪਵਣ ਜੋ ਸਹੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਾਹਿਬ ਕਰਨਕਰਨ ਸਹੀ ਪਾ ਦਿਤੀ ਤੇ ਕਹਾ ਜੋ ਪੜੇ ਸੁਨੇਗਾ ਸੋ ਸਿਖੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਏਗਾ ਬੋਲੋ ਭਾਈ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਬਾਬੇ ਦੀ ਜਨਮਸਾਖੀ ਦੀ ਗੋਸਟ ਪੂਰੀ ਹੋਈ ਭੁਲਿਆਂ ਚੁਕਿਆਂ ਬਖਸ ਲੈਣਾ ਗੁਰੂ ਬਖਸਿੰਦ ਹੈ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤੇ ਹੈ ਸਾਹਿਬ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸਾਹ ਜੋਤੀ ਜੋਤਸਮਾਣੇ ਸੰਮਤ ੧੬੯੫ ਕਤਕ ਵਦੀ ੫ ਆਇਤਵਾਰ ਘੜੀਆਂ ਛੇ ਦਿਨ ਰਹੇ ਬੋਲੋ ਭਾਈ ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੈਸੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਅਪਾਰ ਹੈ ਤੈਸੇ ਗੁਰੂ ਕੀ ਜਨਮਸਾਖੀ ਭੀ ਅਪਾਰ ਹੈ ਜੈਸੇ ਆਕਾਸ ਕਾ ਅੰਤ ਪੰਖੀ ਨਹੀਂ ਲਹਿੰਦੇ ਤੇ ਉਡਕੇ ਆਪਨੀ ਜੋਗਤਾ ਬਿਵਹਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਭੂਮੀ ਗਹਿੰਦੇ ਹਨ ਤੈਸੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਕਿਸੇ ਥੇ ਕਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਪਰ ਜੋ ਸਿਖ ਸੁਣਨਗੇ ਲਿਖਨਗੇ ਸੁਨਾਵਨਗੇ ਲਿਖਾਵਨਗੇ ਸੋ ਸਭੇ ਸਿਖੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਹੋਵਨਗੇ ਵਾਹਗੁਰੂ ਵਾਹਗੁਰੂ ਜੇਵੇਂ ਸਮੁਦ੍ਰੰ ਵਿਚੋਂ ਵਿਰੋਲਕਰ ਤਤ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਕਢਿਆ ਹੈ॥ ॥ਸਲੋਕ॥ ਸਾਸਸਾਸ ਹਰਿ ਸਿਮਰੀਐ ਬਿਰਥਾ ਸਾਸੁ ਨ ਖੋਇ॥ ਕਿਆ ਜਾਣਾ ਜੋਆਂ ਤਕਾਏ ਫੀਰ ਸਾਸ ਮਤੋ ਹੋਇ॥੧॥ ਸਮਾਪਤਾ ੧॥ਛ॥ਛ॥ਛ॥

ਸ੍ਰੀਗੁਰੂਨਾਨਕਜੀਸਚਖੰਡ
ਮੇਂ ਪਧਾਰੇ

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥

ਅਥ ਤਤਕਰਾ ਜਨਮ ਸਾਖੀ ਗ੍ਰੰਥੀ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ

ਗਿਣਤੀ	ਪੰਨੇ	ਨਾਮ ਸਾਖੀ ਦਾ	ਗਿਣਤੀ	ਪੰਨੇ	ਸਾਖੀ ਦਾ ਨਾਮ
੧	੩	ਮੰਗਲਾਚਰਨ	੧੯	੨੯	ਸਾਂਖ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਾ ਬਿਚਾਰ
੨	੪	ਗਿਆਨ ਰਤਨਾਵਲੀ ਦੀ	੨੦	੩੦	ਬੈਸੇਖਕ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਾ ਬਿਚਾਰ
		ਪਹਿਲੀ ਪਉੜੀ ਦਾ ਟੀਕਾ	੨੧	੩੧	ਪਾਤੰਜਲ ਕਾ ਬਿਚਾਰ
੩	੬	ਦੂਜੀ ਪਉੜੀ ਦਾ ਟੀਕਾ	੨੨	੩੨	ਕਲਜੁਗ ਕਾ ਵਰਨਨ
੪	੧੦	ਤੀਜੀ ਪਉੜੀ ਦਾ ਟੀਕਾ	੨੩	੩੩	ਜੁਗ ਗਰਦੀ ਕਾ ਬ੍ਰਿਤੰਤ
੫	੧੨	ਚਉਥੀ ਪਉੜੀ ਦਾ ਟੀਕਾ	੨੪	੩੪	ਕਲਜੁਗ ਕਾ ਅਵਤਾਰ
੬	੧੩	ਚਹੁ ਜੁਗਾਂ ਦਾ ਵਰਨਨ	੨੫	੩੫	ਕਲਜੁਗ ਕਾ ਵਰਨਨ
੭	੧੫	ਹੰਸ ਅਵਤਾਰ ਦੀ ਕਥਾ	੨੬	੩੯	ਨਿਰੰਕਾਰ ਕਾ ਉਪਦੇਸ
੮	੧੬	ਤ੍ਰਿਨ ਜੁਗਾਂ ਦਾ ਵਰਨਨ	੨੭	੪੧	ਬਾਬੇ ਜੀ ਕਾ ਜਨਮ ਪ੍ਰਸੰਗ
੯	੧੭	ਕਲਜੁਗ ਦਾ ਵਰਨਨ	੨੮	੪੨	ਨਿਰੰਕਾਰ ਨੇ ਪੁਕਾਰ ਸੁਣੀ
੧੦	੧੮	ਖਟ ਸਾਸਤ੍ਰਾਂ ਕਾ ਵਰਨਨ	੨੯	੪੩	ਚਉਦਾਂ ਵਿਦਿਆਂ ਕਾ ਵਰਨਨ
੧੧	੧੯	ਨਿਆਇ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਾ ਵਰਨਨ	੩੦	੪੫	ਬਾਬੇ ਜੀ ਕਾ ਜਨਮ
੧੨	੨੦	ਮੀਮਾਂਸਾ ਕਾ ਵਰਨਨ	੩੧	੪੬	ਬਾਬੇ ਜੀ ਸਪਤ ਸਲੋਕੀ
੧੩	੨੧	ਵਿਦਾਂਤ ਸਾਸਤ੍ਰ ਕਾ ਵਰਨਨ			ਗੀਤਾ ਕਹੀ
੧੪	੨੨	ਚਤੁਰ ਸਲੋਕੀ ਭਾਗਵਤ	੩੨	੪੯	ਬਾਬੇ ਕੋ ਪਾਧੇ ਤੇ ਬਿਠਾਇਆ
੧੫	੨੩	ਭਾਗਵਤ ਕਾ ਬੀਚਾਰ	੩੩	੫੦	ਬਾਬੇ ਤੇ ਪੰਡਤ ਦਾ ਸੰਬਾਦ
੧੬	੨੫	ਬਤੀ ਸੁਭ ਲਖਣ	੩੪	੫੨	ਬਾਬੇ ਨੇ ਪਰੀਕੰਗੀ
੧੭	੨੬	ਬਿਆਸ ਕੀ ਉਤਪਤਿ	੩੫	੬੦	ਬਾਬੇ ਤੇ ਪੰਡਤ ਦਾ ਸੰਬਾਦ
੧੮	੨੮	ਸੋਲਾਂ ਕਲਾਂ ਕਾ ਵਰਨਨ	੩੬	੬੧	ਸਾਖੀ ਪਟਲ ਨਗਰ ਦੀ
			੩੭	੬੨	ਸਾਖੀ ਕਮਾਲ ਬ੍ਰਹਮ ਦੀ
			੩੮	੬੩	ਸਾਖੀ ਸੇਖ ਬ੍ਰਹਮ ਦੀ
			੩੯	੬੪	ਸੇਖ ਬ੍ਰਹਮ ਨਾਲ ਗੋਸਟ
			੪੦	੬੫	ਸਾਖੀ ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਦੀ

ਗਿਣਤੀ	ਪੰਨੇ	ਸਾਖੀ ਦਾ ਨਾਮ	ਗਿਣਤੀ	ਪੰ.	ਸਾਖੀ ਦਾ ਨਾਮ
੪੧	੯੮	ਸਾਖੀ ਬਾਬੇ ਦੇ ਜਨੇਊ ਦੀ	੬੩	੧੪੧	ਮੋ ਬਿਬੇਕ ਦੀ
੪੨	੯੯	ਸਾਖੀ ਗਾਯਤ੍ਰੀ ਦੀ	੬੪	੧੮੩	ਬਾਬੇ ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਦੀ ਸਾਖ
੪੩	੧੦੦	ਸਾਖੀ ਪੰਡਤਾਂ ਨਾਲ	੬੫	੧੮੬	" ਸਾਹਸ੍ਰਠ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਦੀ
੪੪	੧੦੨	ਸਾਖੀ ਜਨੇਊ ਪੌਣ ਦੀ	੬੬	੧੮੭	" ਦਿਲੀ ਸਾਹਿਰ ਦੀ
੪੫	੧੦੬	ਸਾਖੀ ਮਕਤਬ ਬੈਠਣ ਦੀ	੬੭	੧੮੮	" ਹਾਥੀ ਜੀਵਾਲਨ ਦੀ
੪੬	੧੦੮	ਸਾਖੀ ਮੇਹੀਆਂ ਚਰਾਵਣ ਦੀ	੬੮	੧੯੩	ਕਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕੀਤਾ
੪੭	੧੦੯	ਸਾਖੀ ਖੇਤੀ ਹਰੀ ਕਰਨ ਦੀ	੬੯	੧੯੪	" ਗੁਵਰਧਨ ਪਰਬਤ ਦੀ
੪੮	੧੧੦	ਸਾਖੀ ਪੜ੍ਹਣੇਂ ਦੀ	੭੦	੧੯੫	ਬਾਬਾ ਜੀ ਜਮਨਾ ਤੇ ਗਏ
੪੯	੧੧੧	ਸਾਖੀ ਸਚੇ ਸੌਦੇ ਦੀ	੭੧	੨੦੦	ਬਾਬਾ ਜੀ ਗੰਗਾ ਤੇ ਗਏ
੫੦	੧੧੨	ਸਾਖੀ ਬਾਬੇ ਦੇ ਵਿਵਾਹ ਦੀ	੭੨	੨੦੩	ਸਾਖੀ ਗੋਰਖ ਮਤੇ ਦੀ
੫੧	੧੧੩	" ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਜੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦੀ	੭੩	੨੦੮	ਸਾਖੀ ਸੱਜਣ ਠੱਗ ਦੀ
੫੨	੧੧੪	" ਮਨਸੁਖ ਦੀ	੭੪	੨੧੦	ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਾਂਸੀ ਗਏ
੫੩	੧੧੭	" ਮੋਦੀ ਖਾਨੇ ਦੀ	੭੫	੨੧੩	ਬਾਬਾ ਜੀ ਅਜੁਧਯਾ ਗਏ
੫੪	੧੧੮	" ਦੀਵਾਨ ਨਾਲ	੭੬	੨੧੪	" ਗਇਆ ਤੇ ਗਏ
੫੫	੧੨੧	ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਸੰਗ	੭੭	੨੧੭	ਬਾਬਾ ਜੀ ਪਟਣੇ ਗਏ
੫੬	੧੨੮	ਵੇਈਂ ਵਿਚ ਟੁਬੀ ਲਾਈ	੭੮	੨੧੮	ਬਾਬਾ ਜੀ ਜਗਨ ਨਾਥ ਗਏ
੫੭	੧੨੯	ਵੇਈਂ ਥੋਂ ਬਾਹਰ ਆਏ	੭੯	੨੧੯	ਬਾਬਾ ਜੀ ਆਰਤੀ ਉਚਰੀ
੫੮	੧੩੦	ਸਾਖੀ ਨਿਮਾਜ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ	੮੦	੨੨੧	ਸਾਖੀ ਬਘਿਆੜ ਦੀ
੫੯	੧੩੨	" ਮਰਦਾਨੇ ਦੇ ਮਿਲਨ ਦੀ	੮੧	੨੨੨	ਕਲਜੁਗ ਮਿਲਿਆ
੬੦	੧੩੩	" ਚਹੁ ਵਸਤਾਂ ਦੀ	੮੨	੨੨੪	ਸਾਖੀ ਮਰਦਾਨੇ ਨਾਲ
੬੧	੧੩੪	" ਉਦਾਸੀ ਭੇਖ ਧਾਰਨ ਦੀ	੮੩	੨੨੫	ਸਾਖੀ ਕੌਡੇ ਰਾਖਸ਼ ਦੀ
੬੨	੧੩੫	ਸਾਖੀ ਕੁਰਖੇਤ੍ਰ ਦੀ	੮੪	੨੨੮	ਸਾਖੀ ਤ੍ਰਿਆ ਰਾਜ ਦੀ
੬੩	੧੩੯	" ਸੂਰਜ ਗ੍ਰਹਨ ਦੀ	੮੫	੨੩੦	ਬਾਬਾ ਜੀ ਸਾਪ ਪਟਨ ਗਏ

ਗਿਣਤੀ	ਪੰਨੇ	ਸਾਖੀ ਦਾ ਨਾਮ	ਗਿਣਤੀ	ਪੰਨੇ	ਸਾਖੀ ਦਾ ਨਾਮ
੮੬	੨੩੧	ਸਾਖੀ ਇਕ ਜੋਗੀ ਨਾਲ	੧੦੬	੨੫੪	॥ ਸਜਣ ਠਗ ਦੇ ਮਿਲਿਆ
		ਬਾਬਾ ਜੀ ਰਾਜੇ ਸ਼ਿਵਨਾਭ	੧੦੭	੨੫੭	ਸਾਲਸ ਰਾਇ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼
੮੭	੨੩੨	ਦੇ ਦੇਸ ਗਏ	੧੦੮	੨੫੯	ਬਾਬਾ ਜੀ ਬੀਕਾਨੇਰ ਗਏ
੮੮	੨੩੩	ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੀ ਚਰਨ ਧੂੜ ਨਾਲ	੧੦੯	੨੬੨	ਬਾਬਾ ਜੀ ਦਲਾਲ ਪੁਰ ਆਏ
		ਬਾਗ ਸੁਕਾ ਹਰਿਆ ਹੋਇਆ	੧੧੦	੨੬੩	ਮਰਦਾਨਾ ਤਿਲਵੰਡੀ ਗਯਾ
੮੯	੨੩੪	ਬਾਬੇ ਪਾਸ ਮੋਹਨੀਆਂ ਆਈਆਂ	੧੧੧	੨੬੪	ਬਾਲਾ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ
੯੦	੨੩੫	ਮੋਹਣੀ ਪ੍ਰਤਿ ਉਪਦੇਸ	੧੧੨	੨੬੫	ਬਾਬਾ ਜੀ ਏਮਨਾਬਾਦ ਗਏ
੯੧	੨੩੬	ਮੋਹਨੀਆਂ ਮਥੁਰੇ ਕੇਕਵੇ ਗਈਆਂ	੧੧੩	੨੭੬	ਬਾਬਾ ਜੀ ਸਿਆਲਕੋਟ ਨੂੰ
੯੨	੨੩੭	ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਬੇਰੀ ਕਾ ਬੈਂਣ	੧੧੪	੨੭੭	ਸਾਖੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪੰਡਤਾਂ ਸੇ
		ਕੀਆ	੧੧੫	੨੭੮	॥ ਪਸ਼ੌਰ ਦੇ ਜੋਗੀ ਨਾਲ
੯੩	੨੩੮	ਰਾਜਾ ਸ਼ਿਵਨਾਭ ਆਇਆ	੧੧੬	੨੮੦	ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਾਬਲ ਗਏ
੯੪	੨੩੯	ਰਾਜੇ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ ਦੀਆ	੧੧੭	੨੮੧	ਸਾਖੀ ਭਾਈ ਮੂਲੇ ਨਾਲ
੯੫	੨੪੩	ਬਾਬਾ ਜੀ ਸਮੁੰਦ੍ਰ ਮੇਂ ਟੁਰੇ	੧੧੮	੨੮੨	ਸਾਖੀ ਸਾਹ ਦੌਲੀ ਨਾਲ
੯੬	੨੪੪	ਬਾਬਾ ਜੀ ਹਾੜੂ ਦੇਸ ਗਏ	੧੧੯	੨੮੪	॥ ਅਬਦੁਲ ਰਹਿਮਾਨ ਨਾਲ
੯੭	੨੪੫	ਬਾਬਾ ਜੀ ਕੌਡੇ ਰਾਖਸ ਮਿਲੇ	੧੨੦	੨੮੯	ਸਾਖੀ ਠਗਾਂ ਨਾਲ
੯੮	੨੪੬	ਮਰਦਾਨੇ ਅਕਾਂ ਦੇ ਫਲ ਖਾਧੇ	੧੨੧	੨੯੧	ਸਾਖੀ ਜੈਨੀ ਖੰਡ ਦੀ
੯੯	੨੪੭	ਬਾਬਾ ਜੀ ਬਿਸੰਭਰ ਪੁਰ ਗਏ	੧੨੨	੨੯੩	॥ ਬਾਲੇ ਨੂੰ ਸੋਰਠ ਬਨਾਈ
੧੦੦	੨੪੮	ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਬਾਬੇ ਜੀ ਨੇ ਲਾਲ ਦਿਤੇ	੧੨੩	੨੯੪	ਸਾਖੀ ਕੇਸੀ ਖੰਡ ਦੀ
੧੦੧	੨੪੯	ਮਰਦਾਨਾ ਲਾਲ ਵੇਚਣ ਗਯਾ	੧੨੪	੨੯੫	ਸਾਖੀ ਕੁਰ ਖੰਡ ਦੀ
੧੦੨	੨੫੦	ਮਰਦਾਨਾ ਸਾਲਸ ਰਾਇ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ	੧੨੫	੨੯੮	ਸਾਖੀ ਇਲਾ ਬ੍ਰਤ ਖੰਡ ਦੀ
੧੦੩	੨੫੧	ਮਰਦਾਨਾ ਬਾਬੇ ਪਾਸ ਆਯਾ	੧੨੬	੩੦੧	ਸਾਖੀ ਭਦ੍ਰ ਖੰਡ ਦੀ
੧੦੪	੨੫੨	ਮਰਦਾਨਾ ਰੂਪ ਪਸੇਲੀਆ ਆਯਾ	੧੨੭	੩੦੩	ਸਾਖੀ ਹਿਰਨ ਖੰਡ ਦੀ
੧੦੫	੨੫੩	ਮਰਦਾਨਾ ਰੂਪ ਪਾਏ ਸੁਰ ਆਯਾ	੧੨੮	੩੦੫	ਸਾਖੀ ਕੇਤਮਾਲ ਖੰਡ ਦੀ

ਗਿਣਤੀ	ਪੰਨੇ	ਸਾਖੀ ਦਾ ਨਾਮ	ਗਿਣਤੀ	ਪੰਨੇ	ਸਾਖੀ ਦਾ ਨਾਮ
੧੨੯	੩੦੭	ਸਾਖੀ ਹਰਵਰਖ ਖੰਡ ਦੀ	੧੫੨	੪੦੨	ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਪਿਤਾ
੧੩੦	੩੦੮	ਬਾਬਾ ਜੀ ਤਿਲਗਾਹੀ ਗਏ			ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ ਕੀਤਾ
੧੩੧	੩੦੯	" ਤਿਲਗਾਹੀ ਸਹਿਰ ਦੀ	੧੫੩	੪੦੩	ਬਾਬਾ ਜੀ ਸਲੋਕੋਟ ਗਏ
੧੩੨	੩੧੫	ਸਾਖੀ ਰਾਮੇਸਰ ਦੀ	੧੫੪	੪੦੪	ਬਾਬਾ ਜੀ ਮੁਲੇ ਦੇ ਘ੍ਰ ਗਏ
੧੩੩	੩੧੬	ਸਾਖੀ ਮਛੀ ਦੀ	੧੫੫	੪੦੫	" ਸਖਰ ਭਖਰ ਗਏ
੧੩੪	੩੧੮	ਸਾਖੀ ਲੰਕਾਪੁਰੀ ਦੀ	੧੫੬	੪੦੬	ਹਾਜੀਆਂ ਨਾਲ ਗੋਸਟ
੧੩੫	੩੨੨	ਸਾਖੀ ਮਰਦਾਨੇ ਨਾਲ	੧੫੭	੪੦੮	ਬਾਬਾ ਜੀ ਮੱਕੇ ਗਏ
੧੩੬	੩੨੪	ਸਤ ਦੀਪ ਦੇਖਣ ਗਏ	੧੫੮	੪੨੧	ਬਾਬਾ ਜੀ ਰੂਮ ਵਿਚ ਗਏ
੧੩੭	੩੨੫	ਸਤਵੇਂ ਦੀਪ ਬਾਬਾ ਜੀ ਗਏ	੧੫੯	੪੨੨	ਕਾਰੂ ਪਾਤਿਸਾਹ ਨੂੰ ਮਿਲੇ
੧੩੮	੩੨੬	ਸਾਖੀ ਹਨੀਫੇ ਸਿਧ ਨਾਲ	੧੬੦	੪੨੫	ਕਾਰੂ ਖਜਾਨਾ ਲੁਟਾਯਾ
੧੩੯	੩੨੭	ਸਾਖੀ ਕਾਕ ਭਸੁੰਡ ਦੀ	੧੬੧	੪੨੬	ਬਾਬਾ ਜੀ ਬਗਦਾਦ ਗਏ
੧੪੦	੩੨੯	ਸਿਧਾਂ ਨਾਲ ਗੋਸਟ	੧੬੨	੪੨੯	ਲਖਾਂ ਆਕਾਸ ਪਤਾਲ ਦੇਖੇ
੧੪੧	੩੪੧	ਜਪੁ ਜੀ ਦੀ ਗੋਸਟ	੧੬੩	੪੩੨	ਲਖ ਆਕਾਸ ਪਤਾਲ ਦਿਖਾਏ
੧੪੨	੩੯੧	ਦਤਾਤ੍ਰੇ ਜਾ ਮਿਲਿਆ	੧੬੪	੪੩੩	ਬਾਬਾ ਜੀ ਮਦੀਨੇ ਗਏ
੧੪੩	੩੯੨	ਧ੍ਰੂ ਭਗਤ ਜਾ ਮਿਲਿਆ	੧੬੫	੪੫੭	ਸਿਕੰਦਰਪੁਰ ਦੀ ਹਦ ਮੈਂ ਆਏ
੧੪੪	੩੯੩	ਬਾਬਾ ਜੀ ਬੈਕੁੰਠ ਧਾਮ ਗਏ	੧੬੬	੪੫੮	ਬਾਬਾ ਜੀ ਸੀਧ ਆਏ
੧੪੫	੩੯੪	ਬਾਲੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਮਾਇਆ ਦਿਖਾਈ	੧੬੭	੪੫੯	ਸਿਧ ਦੇਵੰਦੇ ਦੇਤੇ ਆਏ
੧੪੬	੩੯੫	ਬਾਬਾ ਜੀ ਰਾਵੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਆਏ	੧੬੮	੪੬੦	ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਆਏ
੧੪੭	੩੯੬	ਦੋਂਦਾ ਜੱਟ ਆਇਆ	੧੬੯	੪੬੧	ਲਾਹਿਣਾ ਜੀ ਮਿਲੇ
੧੪੮	੩੯੭	ਕਰੋੜੀ ਤਾਬੇਦਾਰ ਹੋ ਮਿਲਿਆ	੧੭੦	੪੬੩	ਸਿਵਰਾਤ ਦੇ ਮੇਲੇ ਤੇ ਗਏ
੧੪੯	੩੯੮	ਕਾਲੂ ਤੇ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਮਿਲੇ	੧੭੧	੪੬੪	ਅਚਲ ਵਟਾਲੇ ਪਹੁੰਚੇ
੧੫੦	੩੯੯	ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਦੀਆ	੧੭੨	੪੬੫	ਸਿਧਾਂ ਰੌਲਾ ਪਾਇਆ
੧੫੧	੪੦੧	ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਬੱਧਾ	੧੭੩	੪੬੬	ਸਿਧਾਂ ਅਗਨ ਵਰਸਾਈ

੫੮੯

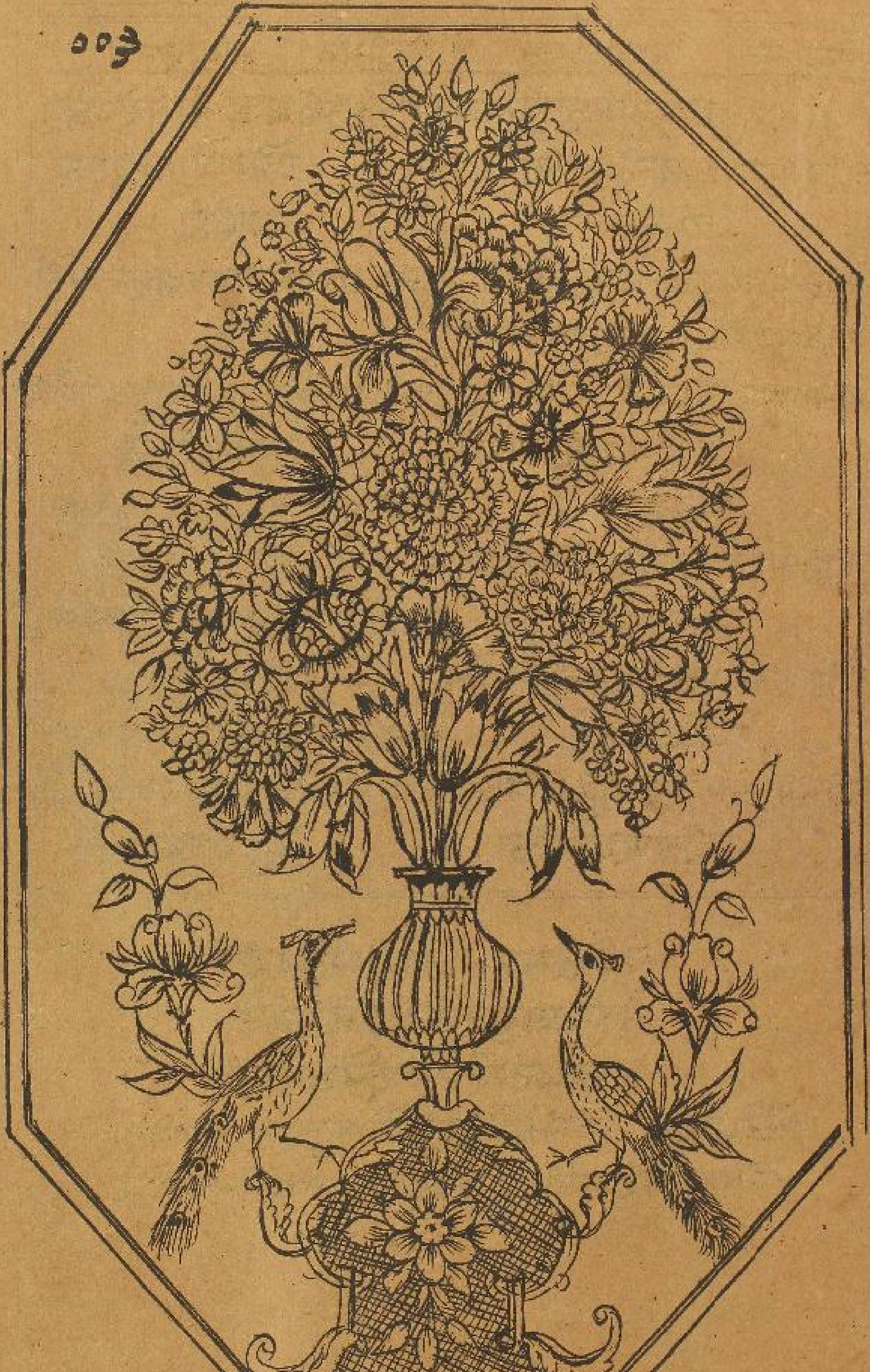
ਗਿਣਤੀ	ਪਨੇ	ਸਾਖੀ ਦਾ ਨਾਮ	ਗਿਣਤੀ	ਪਨੇ	ਸਾਖੀ ਦਾ ਨਾਮ
੧੭੪	੪੬੭	ਸਿਧਾਂ ਨਾਲ ਚਰਚਾ	੧੯੫	੫੫੪	ਬਾਬ ਜੀ ਨੇ ਉਪਦੇਸ ਕੀ
੧੭੫	੪੬੮	ਸਿਧਾਂ ਨਾਲ ਗੋਸਟ	੧੯੬	੫੫੫	ਸਾਖੀ ਮਰਦਾਨੇ ਨਾਲ ਤੋ
੧੭੬	੪੬੯	ਸਿਧ ਗੋਸਟ ਦਾ ਟੀਕਾ	੧੯੭	੫੫੬	ਮਰਦਾਨੇ ਨਾਲ ਮਨਣੀ
੧੭੭	੫੦੮	ਸਿਧ ਬਾਬੇ ਦੇ ਸਿਖ ਹੋਏ			ਕਥਾ ਬਾਬੇ ਜੀ ਨੇ ਕੀਤੀ
੧੭੮	੫੦੯	ਬਾਬਾ ਜੀ ਮੁਲਤਾਨ ਗਏ (Multan)	੧੯੮	੫੫੯	ਮਰਦਾਨਾ ਬੁਨਕਰ ਸ੍ਰੀ
੧੭੯	੫੧੦	ਮੁਲਤਾਨੋਂ ਪਰਨ ਗਏ			ਬਾਬੇ ਜੀ ਦੀ ਚਰਨੀ ਪਯਾ
੧੮੦	੫੧੧	ਸੇਖ ਬ੍ਰਹਮ ਮਿਲਿਆ	੧੯੯	੫੬੨	ਸਾਖੀ ਸਬਦ ਕੇ ਪ੍ਰਥਾਇ
੧੮੧	੫੧੨	ਸਾਖੀ ਇਕ ਸਹੁਕਾਰ ਦੀ	੨੦੦	੫੬੩	ਸਾਖੀ ਧਨੀ ਪੁਰਸ ਨਾਲ
੧੮੨	੫੧੬	ਸਾਖੀ ਘੋੜੇ ਜਰ ਦੀ	੨੦੧	੫੬੪	ਧਨੀ ਕੋ ਉਪਦੇਸ
੧੮੩	੫੨੨	ਸਾਖੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਚੰਦ ਦੀ	੨੦੨	੫੬੫	ਧਨੀ ਨੇ ਧਰਮਸਾਲ ਬਨ
੧੮੪	੫੩੬	ਸਾਖੀ ਸੈਦੋ ਚਮਾਰ ਦੀ	੨੦੩	੫੬੭	ਬਾਬਾ ਜੀ ਨਿਤ ਪ੍ਰਤਿ ਸੈ
੧੮੫	੫੪੧	ਸਾਖੀ ਇਕ ਰਾਜੇ ਨਾਲ	੨੦੪	੫੬੮	ਗੜ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਕਰਤੇ
੧੮੬	੫੪੨	ਬਾਬੇ ਜੀ ਨੇ ਅਗਨ	੨੦੪	੫੬੮	ਸਤੰਭ੍ਰਮ ਕੰਦਾ ਦਰਸਨ
		ਅਤੇ ਅੰਨ ਦਿਤਾ	੨੦੫	੫੬੯	ਬਾਬਾ ਜੀ ਕੇ ਗਯਾਨ ਕਾ ਉਪ
੧੮੭	੫੪੩	ਸਾਖੀ ਸਹੁ ਸੁਰਗਾਨ ਦੀ			ਦੇਸ ਸਭ ਸੰਗਤ ਕੋ ਦੀਆ
੧੮੮	੫੪੪	ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਗਲ ਪੇਰ ਦਿਤੇ	੨੦੬	੫੭੧	ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਗਏ
੧੮੯	੫੪੬	ਸਹੁ ਸੁਰਗਾਨ ਮਿਲਿਆ	੨੦੭	੫੭੨	ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਸੀਂਧ ਬਿਸਲੇ
੧੯੦	੫੪੭	ਸਾਖੀ ਵੇਦ ਨਾਲ			ਅਰ ਫੁਲਾਂ ਦੀ ਮਾਲਾ ਗਲ
੧੯੧	੫੫੧	ਸਾਖੀ ਅਜਿਤੇ ਨਾਲ			ਮੈਂ ਪਾਇ ਗਏ -
੧੯੨	੫੫੨	ਅਜਿਤੇ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦਿਤੇ	੨੦੮	੫੭੩	ਮਰਦਾਨੇ ਸਰੀਰ ਤਿਆਗਿਆ
੧੯੩	੫੫੩	ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਜਲ ਦੇ	੨੦੯	੫੭੪	ਬਾਬਾ ਜੀ ਧਾਰਕ ਉਪਾਸਨ
		ਵਿਚੋਂ ਰੋਟੀਆਂ ਪਕਾਈਂ			ਅਤੇ ਸਿੰਗਾਰ ਭਜਨ ਗਈ
੧੯੪	੫੫੪	ਸਿਖ ਸਭ ਤਰਨੀ ਲਗੇ	੨੧੦	੫੭੫	ਮੁਰਦੈ ਤੇ ਕਰਤਾਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਹੋਯਾ

ਗਿਨਤੀ	ਪਨੇ	ਸਾਖੀ ਦਾ ਨਾਮ	ਗਿਨਤੀ	ਪਨੇ	ਸਾਖੀ ਦਾ ਨਾਮ
੨੧੧	੫੭੬	ਬਾਬੇ ਜੀ ਸਬਦ ਉਚਰਿਆ	੨੧੯	੫੮੬	ਬਾਬਾ ਜੀ ਸਿਦੇਹ ਬੈਕੁੰਠ ਕੋ ਗਏ ਅਰ ਚਾਦਰ ਦੋਹਾਂ ਵੰਡੀ
੨੧੨	੫੭੭	ਬਾਬੇ ਜੀ ਨੇ ਅੰਗਦ ਕੋ ਉਪਦੇਸ ਦੀਆ			
੨੧੩	੫੭੮	ਚਤੁਰ ਸਲੋਕੀ ਉਚਰੀ	੨੨੦	੫੮੮	ਗੱਦੀ ਗੁਰੂ ਅਮ੍ਰਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਦਿਤੀ
੨੧੪	੫੭੯	ਚਤ੍ਰ ਸਲੋਕੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਰਥ			
੨੧੫	੫੮੨	ਕਿਕਰ ਤੋ ਮਠਿਆਈ ਝੜੀ ਅਰ ਸਭ ਸਾਧ ਸਿਗਤੇ ਕੋ ਛਕਾਈ	੨੨੧	੫੮੯	ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਗੱਦੀ ਪਰ ਬੈਠਤੇ ਭਏ
			੨੨੨	੫੯੦	ਗੁਰਿਆਈ ਗੁਰੂ ਅਰ
੨੧੬	੫੮੩	ਪਿਤਾ ਕਾਲੂ ਜੀ ਪਰਲੋਕ ਕੋ ਗਮਨ ਕਰਤੇ ਭਏ	੨੨੨	੫੯੦	ਜਨ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲੀ
			੨੨੩	੫੯੧	ਗੁਰੂ ਹਰਗੁਵਿੰਦ ਜੀ ਗਦੀ ਪਰ ਬੈਠੇ
੨੧੭	੫੮੪	ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਜੀ ਭੀ ਪਰਲੋਕ ਕੋ ਜਾਤੇ ਭਏ	੨੨੪	੫੯੨	ਵਾਹਗੁਰੂ ਨਾਮ ਦਾ ਮਹਾਤਮ
੨੧੮	੫੮੫	ਅੰਗਦ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰਿਆਈ ਦਾ ਤਖਤ ਦਿਤਾ	੨੨੫	੫੯੨	ਇਸ ਜਨਮ ਸਾਖੀ ਪਰ ਗੁਰੂ ਕੀ ਸਹੀ ਪਈ

1947

ਇਤਿ ਜਨਮਸਾਖੀ ਸੰਪੂਰਣੰ॥
ਜੇਹੀ ਭੁਲ ਚੁਕ ਲਿਖਨ ਸੋਧਨ ਦੇ
ਯਾ ਛਾਪਣ ਵਿਚ ਹੋਈ ਹੋ ਬਖਸਣੀ
ਜੋਗ ਪਈ॥ ਉਨੀ ਸੈ ਸੈਂਤਾਲੀ ਮਿਤੀ ਭਾਦ੍ਰੋਂ ਸੁਕਲ ਅਸਟਮੀ
ਜੋਨੋ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ ਕੇ ਦਾਸਾਂ ਦਸਖਤ ਸਿੰਘ ਲਿਖਣੇ
ਕਰ ਆਸਾ॥

॥੦॥

ਸਪਕੀ - ੩੪੭ - ੩੯੦

ਸਿਧ ਗੋਸਟ - ੪੬੯ - ੫੦੬

—

ਪਉੜੀ: ੩੮: ਵਿਤ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ - ੪੬੦

(੧) ਨੇਮ, ਧਰਮ, ਸਰਧਿਆਂ ਦੀ ਸਰਬਧਾ

(੨) ਡਾਂਟਾ ਰਸੂਲੀ ਸਾਹਿਬ

ਪਉੜੀ ੩੯-੪੦, ੪੧, ੪੨, ੪੩ ਆਰਥ ਬਾਰੇ: ਸਿਧ ਗੋਸਟ - ੪੬੩ - ੪੬੮

ਸਿਧ ਗੋਸਟ - ੪੬੯ - ੫੦੬

ਪਉੜੀ ੪੪. ਸਬਦ ਸਚੁ ਸਿਧ ਪਾਵੈ

ਗੁਰਦੁਆਰ ਫੇਰੀ